GORENJSKI GLAS

Leto L - ISSN 0352 - 6666 - št. 80 - CENA 200 SIT

Kranj, petek, 10. oktobra 1997

Praznujemo zlati jubilej

Gorenjski glas ima 50 let

10. oktobra 1947 je v Kranju izšla prva številka časopisa Naše delo, predhodnika Gorenjskega glasa, 1. oktobra 1948 prva številka Gorenjskega glasa, ob 50-letnici, ki jo danes praznujemo, pa imate pred sabo 4.718 številko časopisa

"Še dobro se spominjam, kako smo začeli. Sam sem kupil - za svoj denar - kajti subvencij takrat še ni bilo - blagajniški dnevnik in delovodnik. To je bila takrat edina "administracija" našega poslovanja. Kmalu pa smo prišli do spoznanja, da bi bilo treba za to delo le najti nekoga, ki bi mu bila to poglavitna zaposlitev. Toda spet - ni bilo denarja. Nastalo je vprašanje, kdo naj tega človeka plača! Takrat sem bil na poverjeništvu za prosveto OLO. Tovariša Telatka, ki je bil takrat postavljen za urednika, sem "vtihotapil" na plačilno listo kot učitelja osnovne šole v Olševku, čeprav le-ta tega šolskega praga nikoli ni prestopil."

(Dušan Bavdek ob 10-letnici Gorenjskega glasa)

"K pripravam za izdajanje okrajnega glasila sva bila povabljena Dušan Bavdek in jaz. Seveda o vsebini nisva odločala, le prirejala in jezikovno popravljala sva dopise, ki so pa bili večinoma bolj aktivistični, mobilizacijski za razne delovne akcije in podobno. Seveda je bilo tudi najino sodelovanje čisto udarniško, kot smo takrat rekli nenagrajevanemu delu. Tačas je bilo lepo in prav, delati udarniško."

(Črtomir Zorec ob 40-letnici Gorenjskega glasa)

"Osrednji predmet Glasove pripovedi so Gorenjska in Gorenjci. Gorenjski Glas je preživel in pridobival bralce predvsem zato, ker se je posvečal ožjim gorenjskim in predvsem krajevnim vprašanjem. Gorenjski Glas je najbolj povezovalna gorenjska institucija, ki ne omejuje Gorenjske v njenih socialističnih regijskih mejah, ampak poudarja historično integralno Gorenjsko od Rateč do Ljubljane, od Žirov do Motnika. Svojo "gorenjsko" filozofijo je razvil predvsem s prilogo Gorenjska, ki v okviru Odprtih strani izhaja od 11. februarja 1994. Tedaj je Gorenjski Glas začel tudi akcijo Gorenjka ali Gorenjec meseca, ki so se ji pridružile radijske postaje Kranj, Triglav Jesenice, Tržič in Žiri - Sora. Praviloma glasuje za enega ali drugega od dveh predlaganih kandidatov več kot tisoč glasovalcev mesečno. Leta 1995 je Gorenjski Glas začel izdajati letopis Gorenjska, gorenjski almanah, ki po svoji strukturi prav nič ne zaostaja za Delovim slovenskim."

(Jože Dežman ob 50-letnici Gorenjskega glasa)

odkar znam brati, berem gorenjski glas

Produkcija MediaArt, foto: Janez Pelko

Gorenjska lekarna Kranj

V lekarno tudi samo po nasvet

V sedemnajstih lekarnah Gorenjske lekarne po vzoru zahodnih držav uvajajo posebne drogerijske oddelke, kjer bo mogoče dobiti izdelke, ki ohranjajo zdravje - Farmacevti naj bi v prihodnje več svetovali ljudem o njihovi bolezni ter zdravljenju

JAVNI ZAVOD
GORENJSKA LEKARNA KRANJ
Gosposvetska ulica 12
4000 K R A N J

Gorenjska lekarna Kranj, ki je drugi največji tovrstni zavod v državi, je že v letošnjem letu začela z obnovo svojih enot. Doslej so prenovo končali v dveh lekarnah, in sicer v Kranju in v Škofji Loki, na Jesenicah bodo prenovljeno lekarno odprli še ta mesec, do konca leta pa se bodo del lotili še v štirih lekarnah, in sicer v Radovljici, na Bledu, v Tržiču in v Stražišču.

Kot nam je povedala direktorica Gorenjske lekarne Kranj **mag. Breda Kosirnik**, pa lekarne ne bodo zaživele le v lepši zunanji podobi, temveč vanje vnašajo tudi novo razvojno strategijo. Po zgledu zahodnih držav se namreč zgolj z izdaje zdravil na recept začenjajo usmerjati tudi v prodajo izdelkov, ki ohranjajo zdravje. V vseh lekarnah bodo tako odprli posebne drogerijske oddelke, ki so novost v naši lekarniški dejavnosti. V teh drogerijskih oddelkih bodo stranke dobile vse izdelke, ki ohranjajo zdravje ali pripomorejo k njegovemu ohranjanju, od sredstev za nego zob, telesa in las, negovalne in medicinske kozmetike (ne bo pa dekorativne kozmetike, poudarja mag. Kosirnikova), izdelkov za vzdrževanje kontaktnih leč, ortopedskih pripomočkov. Na voljo bo tudi različno tehnično blago za nego bolnikov, pa razni zeliščni pripravki (čaji, čajni napitki), dietetični pripravki, hrana za različna obolenja ter vitaminski pripravki. V drogerijskih oddelkih bo mogoče dobiti tudi otroško opremo ter hrano. Kot poudarja mag. Kosirnikova, bodo v teh oddelkih stranke lahko same izbirale izdelke, seveda pa se bodo za nasvet lahko obrnile tudi na farmacevte. Dva tovrstna oddelka sta že odprta, in sicer v lekarnah v Kranju in Škofji Loki, načrtujejo pa jih še v drugih lekarnah. V tistih enotah, ki jih ne bodo obnovili, pa bodo drogerijske izdelke ponudili v danih prostorih na policah obstoječih lekarn.

Čeprav je kar nekaj lekarn Gorenjske lekarne Kranj na Gorenjskem, zlasti v manjših krajih, nerentabilnih, jih po besedah direktorice ne bodo zaprli.

Enega prvih drogerijskih oddelkov so odprli v kranjski lekarni

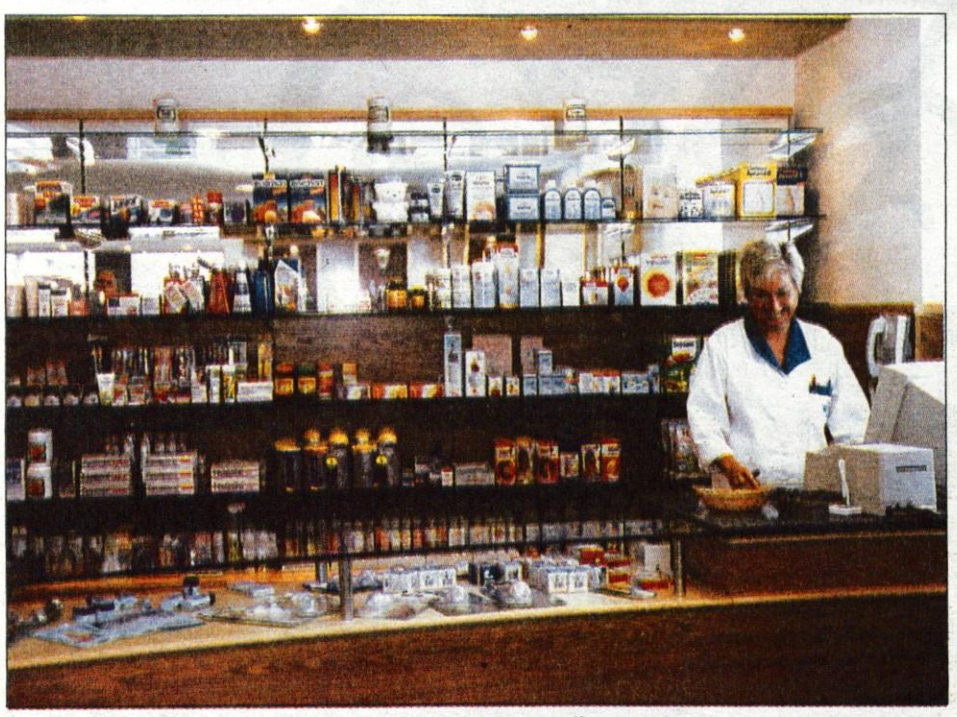
Farmacevti kot svetovalci o bolezni

Poleg popestritve ponudbe pa si v Gorenjski lekarni prizadevajo spremeniti tudi vlogo farmacevtov. V lekarniški dejavnosti v svetu je namreč že dolga leta zaznati trend, da se različne oblike svetovanj o bolezni prenašajo v lekarne, k farmacevtom. Tako bolniki v lekarnah dobijo prvi nasvet o bolezni, poteku zdravljenja in zdravilih. Dobijo tudi nasvet, ali je potreben obisk zdravnika, ali pa si morda lahko pomagajo sami s kakšnimi blažjimi zdravili. "Stroški zdravljenja so pri nas zelo visoki, zmanjšati pa jih bo mogoče le tako, da bo vsak posameznik sam naredil več za svoje zdravje. Ena od oblik je tudi ta, da se bo o svojem zdravju posvetoval s farmacevtom," poudarja mag. Kosirnikova. Kot dodaja, je v lekarnah Gorenjske lekarne Kranj strankam na voljo visoko strokoven kader, in to 24 ur na dan, brezplačno. Po podatkih ima od skupno 120 zaposlenih v vseh enotah Gorenjske lekarne skoraj polovica visoko izobrazbo, torej se z izdajo zdravil na recept in njihovo prodajo ukvarjajo res strokovnjaki. "Ljudje bi to možnost morali bolj izkoristiti, zato jih tudi pozivam, naj se več obračajo na lekarne. Ni treba, da kaj kupijo, lahko pridejo samo po nasvet," pravi direktorica Gorenjske lekarne. V Gorenjski lekarni se tudi trudijo, da bi bili prijazna in odprta ustanova, dostopna vsem strankam. V ta namen veliko pozornost namenjajo strokovnemu usposabljanju svojih zaposlenih, zlasti s poudarkom na komuniciranju s strankami. "Odprti smo do sleherne pripombe in vse bomo resno obravnavali ter jih skušali rešiti v zadovoljstvo strank," poudarja mag. Kosirnikova.

Gorenjska lekarna Kranj ima sedemnajst lekarn po vsej Gorenjski, in sicer v Kranju, na Planini, v Stražišču, v Škofji Loki, Šenčurju, Železnikih, Gorenji vasi, Žireh, Cerkljah, Tržiču, Radovljici, Kropi, na Bledu, Jesenicah, v Kranjski Gori ter Bohinjski Bistrici. Poleg lekarn ima še galenski laboratorij, v katerem izdelujejo zdravila (zlasti tista, ki zaradi majhnih količin niso zanimiva za industrijo) in kozmetične izdelke, ter kontrolnoanalizni laboratorij, v katerem kontrolirajo kakovost izdelkov, izdelanih v galenskem laboratoriju ali v lekarnah, nadzirajo pa tudi strokovno delo lekarn. V sklop Gorenjske lekarne Kranj sodi še farmakoinformativna služba, ki zbira in posreduje vse strokovne informacije o zdravilih, stranskih učinkih ter medsebojnem delovanju, ter jih posreduje zaposlenim, zdravnikom in strankam.

Tudi v lekarnah črta zaupanja

Novost Gorenjske lekarne je tudi ta, da bodo v vse lekarne po Gorenjskem namestili tako imenovano črto zaupanja (kakršne že poznamo v bankah), ki bodo strankam omogočile intimen pogovor s farmacevtom. Vse večje lekarne, zlasti obnovljene, pa bodo imele tudi poseben prostor za svetovanje, kjer se bosta lahko v miru pogovorila farmacevt in stranka oziroma bolnik.

Drogerijski oddelek tudi v Škofji Loki

Številne prednosti velikega zavoda

In kakšna je vizija razvoja Gorenjske lekarne Kranj v prihodnje? Kot pravi sogovornica, bodo sedanjo obliko organiziranosti ohranili, saj je smotrna, po potrebi pa bodo svojo mrežo tudi širili. Prednosti tako velikega zavoda, kot je Gorenjska lekarna Kranj, so po mnenju direktorice številne. Tako je na enem mestu zbran velik strokovni potencial, v enotah pa zaradi tega tudi brez težav nadomeščajo vse izpade, denimo delavce na bolniških ali porodniških dopustih in podobno, česar si v manjših lekarnah prav gotovo ne morejo privoščiti. V Gorenjski lekarni Kranj si bodo v prihodnje prizadevali še povečati promet; že zdaj preko polovice prometa ustvarijo na trgu, manj kot polovico storitev pa pokriva zdravstvena zavarovalnica. Kot poudarja direktorica, imajo kljub mnenju nekaterih, da so zdravila predraga, iz naslova zdravil na recept, ki jih plača zavarovalnica, še vedno izgubo. To morajo pokrivati s sredstvi, pridobljenimi na trgu.

Čeprav so lekarne kot javni zavodi v lasti občin, od njih kot lastnic ne dobivajo nikakršnih sredstev za obnovo, širitev ter ostale naložbe. Tako je Gorenjska lekarna Kranj denar za obnovo svojih enot pridobila na trgu, s sredstvi pa pomagajo tudi poslovni partnerji (različne farmacevtske firme ter drogerije). Kot meni mag. Kosirnikova, je prav dejstvo, da je Gorenjska lekarna tako velik zavod, pripomoglo k temu, da so zanimivi za poslovne partnerje. Posamezne lekarne nikakor ne bi mogle dobiti teh sredstev, je še prepričana.

Korenine na začetku stoletja

PRED ROJSTVOM GORENJSKEGA GLASA

Pravzaprav je bil vsega "kriv" Ivan Primož Lampret, ki je začel razvijati in tiskati časopise v Kranju, potem ko mu je 1899 odstopil tiskarsko koncesijo začetnik kranjskega tiskarstva Ignacij Reš. Z nastopom novega stoletja, torej leta

1900

je začel izdajati tednik

GORENJEC.

V prvi številki Gorenjca, ki je izšla 13. januarja 1900, je Ivan Primož Lampret v uvodniku pod naslovom Kaj hočemo mi? zapisal, da bo Gorenjec politični in gospodarski list. Tudi kmetom je namenil pozornost, ker "dandanes je treba znati nekoliko več, kot samo hruške peč". Ivan Primož Lampret je napovedal tudi podporo "cvetoči trgovini in obrtniji". Odgovorni uredniki Gorenjca so bili v času lastništva Ivana Primoža Lampreta, to je do št. 41 v letu 1911, naslednji: Gašper Eržen, Matija Cej, Ivan Primož Lampret, Andrej Sever, Lavoslav Mikuš in Miroslav Ambrožič. Od št. 42 v letu 1911 dalje so bili odgovorni uredniki: Valentin Sitar, Ciril Mohor, Janko Florjančič, Janko Srnad, Lavoslav Novak in Ivan Kotlovšek.

Gorenjec je prenehal izhajati 17. marca 1916 - ponovno je začel redno izhajati 2. februarja leta

1934.

V prvi številki je bilo v uvodu zapisano: "Po 18 letih se je dvignil Gorenjec k novemu življenju. V novi obleki se bo docela prilagodil današnji dobi." Potem je Gorenjec izhajal še do aprila 1941, do vdora okupatorja. In še dve imeni, v tem času zadolženi za uredništvo in izdajateljstvo: do leta 1934 Ivan Kotlovšek, nato pa do prenehanja izhajanja leta 1941 Karel Eržen.

1941.

leta je z vdorom nemških okupatorskih sil na Gorenjsko tudi v Kranju zamrl ves periodični tisk v slovenščini. Vse tri tiskarne (Sava, Tiskovno društvo in Kolektor) so bile vključene v delo za okupatorjev propagandni stroj in sicer pod (prevedenim) imenom Okrožna založba in tiskarna Koroške, podružnica Kranj. Razen nemške periodike je v slovenščini v času okupacije sicer izšlo tudi nekaj lističev v slovenščini, v glavnem glasila domobranskih in četniških skupin. Vsi so imeli le kratko življenjsko dobo, izšlo je le po nekaj številk. Vseh pet let pa je za potrebe okupatorja v Kranju izhajal list Karawanken Boote (Karavanški glasnik).

1944

Uvodna beseda

„Gorenjski glas" stopa s prvo številk... javnost kot glasilo Osvobodilne fronte slov... skega naroda, ki je posvečeno še po... našim gorenjskim razmeram in ki naj po... tolmač in zrcalo naših gorenjskih prili... vodnik našega gorenjskega ljudstva.

Njegov namen ni povdarjanje ozkeg... renjskega lokalpatriotizma — zaverovan... našo pokrajino. Nasprotno. Njegova nal... usmerjati gledanje našega prebivalstva in p... ševati tok naše borbe na Gorenjskem ta...

OF

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE NA GORENJSKEM

Leto I. — št. 1 21. avgusta 1944 Cena 30 Fpl.

Prva, rojstna številka Gorenjskega glasa, našega predhodnika, je izšla 21. avgusta leta 1944, natiskana pa je bila v Donovi tiskarni Donas. Sledili sta še dve številki: druga 8. septembra in tretja 20. septembra. Vsaka številka je izšla v skoraj 2000 izvodih, kar je bil za takratne čase in vojne razmere izreden dosežek. Potem je Gorenjski glas kot glasilo pokrajinskega odbora Osvobodilne fronte za Gorenjsko nehal izhajati. Tudi na Gorenjsko je prišel Partizanski dnevnik. Prvi urednik Gorenjskega glasa je bil Bogdan Osolnik.

V prvi številki 21. avgusta je uredništvo v uvodni besedi med drugim zapisalo, da je glasilo posvečeno še posebej gorenjskim razmeram, postane pa naj tolmač in zrcalo naših gorenjskih razmer ter vodnik našega gorenjskega ljudstva. Ne sme pa podleči ozkemu gorenjskemu lokalpatriotizmu in zaverovanosti v našo pokrajino, ampak mora podirati vse ozke pregrade lokalpatriotizma, ozkosrčnosti in sebičnosti, "razširiti mora zaplankano obzorje tistim, ki še ne vidijo ali nočejo videti dlje od meja svoje vasi in ki jim tako ozek razgled onemogoča, da bi si ustvarili pravo sliko o današnjem zgodovinskem dogajanju". V uvodnem članku je poziv, naj se vsi, ki še omahujejo in ne sprevidijo, pridružijo narodnoosvobodilnemu boju, saj je zmaga blizu, prav tako pa je uredništvo pozivalo k dopisovanju v Gorenjski glas.

Z začetkom izhajanja Gorenjskega glasa, izhajal naj bi tedensko, so prenehale izhajati nekatere druge publikacije. Uredništvo je obvestilo, da bo Gorenjski glas nadomeščal vse liste, ki so izhajali doslej v gorenjski izdaji kot na primer Slovenski poročevalec, Gorenjski kmečki glas, Slovenke pod Karavankami in Gorenjska mladina.

Cena izvoda je bila 30 nemških pfenigov.

Bogdan OSOLNIK, sekretar pokrajinskega odbora Osvobodilne fronte za Gorenjsko in urednik partizanskega Gorenjskega glasa

"V zapisniku s seje Pokrajinskega odbora OF z dne 17. avgusta 1944 piše, da smo ustanovili časopis "Gorenjski glas", da sem jaz njegov urednik ter da so vsi člani odbora dolžni v njem sodelovati in pomagati pri organizaciji dopisništev v vseh gorenjskih okrožjih. Profesor Lovro Žen je prevzel skrb za urejanje dopisov. V sicer skopi zapisnik so prišle tudi moje besede o zasnovi časopisa: "Gorenjski glas naj vsebuje dopise z vse Gorenjske, da bo zvesta slika Gorenjske! Vanj naj pišejo vsi člani pokrajinskega odbora. Pisati čimbolj preprosto in živo!"

V zapisniku z dne 21. septembra pa že lahko preberemo: "Izšli sta dve številki Gorenjskega glasa, v nakladi 2000 izvodov. Izšle so tudi štiri številke Jeseniškega kovinarja in ena številka Pionirja. V kratkem izide slovarček tujk v 1200 izvodih. Pripravljeno je 19 pesmi za pesmarico..."

Slovenci!

...vajo klešče zavez- ...hodu, anglo- ...anjajo, ... domobranskim in pla... domobranskim, ki ... organizatorjem, ki ... pos... ...ratsko krvjo, je ... nad slovensk... ...tino le ...

...ek Churchill—Tito

...u vršil sestanek, ...ves zavezniški ...vodstvom mar- ... misije v Angliji general Velebit ... vojnega ministra g. Peterson. Na tem sestanku so se pre... vojaška vprašanja, ki zadevajo p... operacije v Jugoslaviji in na Ba...

1945.

leta so se ponovno pojavili poskusi izhajanja Gorenjca, vendar je izhajal le od 9. februarja do 5. maja. Urednik je bil F. Fišler.

Nato pa je leta

1947

začel izhajati časopis, ki ga že lahko imenujemo za prednika današnjega

GORENJSKEGA GLASA,

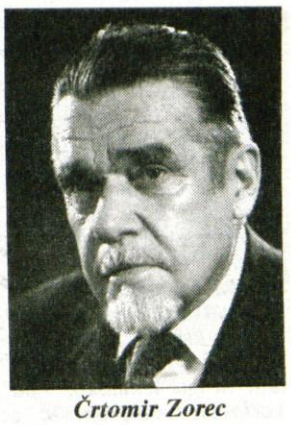
saj je od tega leta pa do danes izhajal neprekinjeno. Oktobra 1947 je tiskarna Sava izdala prvi dve številki, ki so ga poimenovali Naše delo. V Gorenjski glas se je glasilo preimenovalo že naslednje leto in pod sedanjim imenom je Gorenjski glas začel izhajati 1. oktobra 1948, in sicer kot glasilo Okrajnega odbora OF Kranj z odgovornim urednikom Marjanom Telatkom.

DRUGI ČASOPISI

Seveda pa je v Kranju izhajalo še mnogo časopisov. Kustos Gorenjskega muzeja Črtomir Zorec jih je do leta 1950 naštel kar 63. Omenimo nekaj takih glasil, ki so dajala večji pečat, oziroma tiste, ki so vsaj številčno nekaj pomenili:

Vzorni gospodar	(1903)
Slovenski Štajerec	(1904)
Jeseniška straža	(1904)
Dolenjec	(1905)
Korošec	(1907)
Vaditeljski list	(1910)
Vestnik Gorenjske Sokolske zupe	(1910)
Prijatelj narave	(1912)
Sava	(1913)
Kolektor	(1924)
Oražem	(1925)
Škrat	(1927)
Vestnik Sokolskega društva v Kranju	(1927)
Kranjski Zvon	(1929)
Zabavni list	(1931)
Pomoč	(1932)
Triglav	(1933)
Ljudski oder	(1934)
Delo proti tuberkulozi	(1935)
Zadružni vestnik	(1936)
Evgenika	(1937)
Mentor	(1937)
Mesarski list	(1937)
Pekarska peč	(1937)
Slovenski mlekarski list	(1937)
Sobota	(1937)
Gorenjski Sokol	(1938)
Gorenjček	(1940)
Radio Ljubljana	(1940)
Mladina	(1940)
Predaški zadrugar	(1940)

Kako sem živel z Gorenjskim glasom

Črtomir Zorec

Kruh sem si sicer služil - sprva kot šolnik, pozneje kot muzealec - vendar mi je bilo pisanje prav gotovo najljubši konjiček. Teh sem gojil kar za celo konjušnico - bilo je tu planinstvo, taborništvo, lovstvo pa še ukvarjanje z grafiko, slikarstvom in kiparstvom. Celo z ljubiteljskim gledališkim delom sem se v določeni dobi spoprijemal, a le kot režiser in pisec nekaterih priredb.

Slejkoprej pa me je prevzemalo nagnjenje do pisanja, morda bi smel reči, celo do časnikarstva. To sem si sicer tešil že v prav zgodnji mladosti. Najprej v mladinskih listih, kasneje pa tudi v resnejših revijah. Okusil sem celo bližč in bedo urednikovanja.

A vse moje poprejšnje pisanje je bilo, kot vse kaže le priprava za kasnejše delo, redno pisanje ni objavljanje v Gorenjskem glasu. Celih štirideset let dela, celih štirideset let sreče...

No, takega me je našel čas po osvoboditvi v Kranju. Seveda so tovariši na okraju najbrž začutili potrebo po tiskanem glasilu - saj je bilo tudi njim gotovo znano, da je v letih pred vojno izhajal v Kranju, tednik Gorenjec - in tako je izšlo nekaj številk Našega dela, predhodnika poznejšega Glasa Gorenjske. K pripravam za izdajanje okrajnega glasila sva bila povabljena Dušan Bavdek in jaz. Seveda o vsebini nisva odločala, le prirejala in jezikovno popravljala sva dopise, ki so pa bili večinoma bolj aktivistični, mobilizacijski za razne delovne akcije in podobno. Seveda je bilo tudi najino sodelovanje čisto udarniško, kot smo takrat rekli nenagrajevanemu delu. Tačas je bilo lepo in prav, delati udarniško...

Kmalu pa se je pojavil Marjan Telatko-Martel, ki mu je bilo zaupano urejevanje časnika. Bil je torej prvi kranjski povojni poklicni časnikar. Mož je bil po naravi silak, sicer pa preprost in dobričina. Znal si je pridobiti manjši krog sotrudnikov, med njimi tudi mene. Seveda se je udarniško pisanje nadaljevalo, le kdaj pa kdaj je, če je bil Martel pri dobri volji, potegnili iz žepa bankovec - kot nekak simboličen honorar. Seveda pa Glas na Gorenjskem sam ni imel kdove kakih dohodkov, oglasov ni bilo, le neplačane uradne objave in navodila. Tudi čtivo je bilo bolj aktivistično, novic ali vaških čenč časnik ni objavljal. Tudi poročil o nesrečah ni bilo, celo osmrtnic ne. Bil pa je pač tak čas, resnobno delaven, čas obnove, gradnje svetlejše bodočnosti.

Zapisano ob 40-letnici Gorenjskega glasa

Sam, za svoj denar prvi blagajniški dnevnik in delovodnik

Dušan Bavdek, ko je bil urednik

Dušan Bavdek se iz tistih časov spominja nekaterih podrobnosti, ki so nujno spremljale začetne težave pri izhajanju lista.

"Še dobro se spominjam, kako smo začeli. Sam sem kupil - za svoj denar - kajti subvencij takrat še ni bilo - blagajniški dnevnik in delovodnik. To je bila takrat edina "administracija" našega poslovanja. Kmalu pa smo prišli do spoznanja, da bi bilo treba za to delo le najti nekoga, ki bi mu bila to poglavitna zaposlitev. Toda spet - ni bilo denarja. Nastalo je vprašanje, kdo naj tega človeka plača! Takrat sem bil na poverjeništvu za prosveto OLO. Tovariša Telatka, ki je bil takrat postavljen za urednika, sem "vtihotapil" na plačilno listo kot učitelja osnovne šole v Olševku, čeprav le ta tega šolskega praga nikoli ni prestopil.

Tudi za naročnike nam je šlo. Razposlali smo zadrugam tudi po 50 izvodov lista z upanjem, da se bodo naročili, vendar so zavoji časopisov prihajali "neokrnjeni" nazaj. Toda sčasoma smo le začeli pridobivati posamične naročnike.

Zapisano ob 10-letnici Gorenjskega glasa

Le buldožer me še ni povozil

Jože Varl, urednik Železarja - od 1957 do 1986

***Jože Varl** je bil devetnajst let glavni in odgovorni urednik jeseniškega Železarja, za svoje delo pa je dobil najvišje novinarsko priznanje: Tomšičevo nagrado. Železar je bil eden redkih, če ne edini tovarniški časopis, ki je daleč presegal meje zgolj poročanja o železarni, ampak je z rednim izhajanjem enkrat tedensko in na več bralnih straneh kritično obravnaval ne le železarsko, ampak tudi drugo tematiko. Pod Varlovim vodstvom in z njegovimi uvodnimi članki je Železar tudi ob najhujših političnih pritiskih ostal polemičen in dialoški.*

Bil je tako dober, da je bil Gorenjskemu glasu v zgornjem delu Gorenjske že huda konkurenca.

"Med Gorenjskim glasom in Železarjem nikoli ni bilo konkurence in ljubosumja,"** pravi danes Jože Varl. **"Bilo je celo obdobje, ko smo resno razmišljali, da bi se časopisa združila, da bi dvignili bralnost in naklado, kajti tedaj so se v Železarni pojavile težnje, da bi Železarja naročniki plačevali. A zaradi posebnosti Železarja do združitve ni prišlo. Sodelovanje med uredništvoma in novinarji je bilo imenitno: nikoli nismo imeli dlake na jeziku in vedno smo drug drugemu povedali, kaj nam je všeč in kaj ne. Obema časopisoma je naklada rasla, tudi s pomočjo zunanjih sodelavcev. Železar je ostal do konca pri skromni kadrovski zasedbi, Gorenjski glas pa se je začel profesionalizirati in je zaposlil nove novinarje.

Oba časopisa sta imela odlični kulturni prilogi: Glas Snovanja, Železar pa Liste in veseli me, da še danes marsikateri študent v muzeju, kjer hranijo vse številke Železarja, išče gradivo, ki je bilo objavljeno v Listih.

Posebnost obeh časopisov je tudi bila, da sta bila v sivih političnih časih dovolj pogumna. V obeh časopisih je bilo veliko polemik, individualnih stališč in mnenj posameznikov, ki so kritično gledali na čas in na pluralizem interesov. Bilo je veliko pravih polemik o vsebinskih vprašanjih, veliko več kot danes, ko se zdi, da je demokracija bolj nasprotovanje drug drugemu kot pa karkoli drugega. Danes so "proti" zato, ker mislijo, da morajo biti proti, tedaj pa je šlo za vsebinska in problematična vprašanja."

"V Kazini mi je CK dva dni pral možgane, a nisem odnehal. Tedaj sem obupano pomislil: "Vsi so me že povozili, samo buldožer me še ni povozil."

In kako je Jože Varl, vedno pokončen in izrazit borec za delavske pravice, doživljal pritiske politike?

"Bilo je vse mogoče. Ne pravi in pošteni jeseniški komunisti, ampak le ekstremni komunistični pravoverci so se spravili nad vsak moj uvodnik in nad vsako mnenje posameznika. Ko sem objavil članek železarja Staneta Torkarja, da je uravnilovka pri plačah škodljiva in da vzdržuje le socialni mir, je neka partijska pravovernica zvedela za ta članek še pred objavo. Prišla je v pisarno in me začela prepričevati, da ga ne smem objaviti. Nekaj časa sva se prepirala, potem sem pa zavpil:

"Izgini iz moje pisarne! Članek bom objavil, saj bom jaz šel v arest, ne pa ti"

Ko sem napisal uvodnik o oportunizmu jeseniške partije, bičal nestrpen odnos do verujočih, je nastal pravi vihar. Jeseniška partija je, denimo, v svojem najbolj pravovernem obdobju vzela iz prodaje celo barve za pirhe in tudi sklenila, da nihče, ki nima rdeče knjižice, ne more biti v tovarni delovodja. Poznal sem poštenega delovodja, ki je hodil v železarno že ob petih zjutraj, da je do šestih vse vestno pripravil; zdaj pa naj bi mu nenadoma odvzeli delovodstvo samo zato, ker je šel trikrat, štirikrat v cerkev?

Tako me je razkačilo, da sem napisal hud uvodnik. In doživel pravega vraga! Tako so me obdelovali, da povedati ni mogoče, z vseh strani, dokler nisem vse skupaj poslal na CK. Potem smo imeli v Kazini dva dni sestanek, jeseniški partijci, CK in jaz. Drli so se name: "Varl, ti pa s svojo demagogijo nehaj" - a na vse načine sem se branil in nisem odnehal. Tedaj sem si obupano mislil: "Vsi so me povozili, samo buldožer me še ni povozil." Danes je morda smešno, tedaj pa ni bilo."

Jože Varl je Železarja redno, vsako sredo oddajal v Gorenjski tisk in bil tam vseskozi prisoten. Tiskarji se ga spominjajo kot zelo vestnega in natančnega, vedno je prišel z ogledalno sliko časopisa. Železarja so mu natiskali brez zamud in v rekordnem času. Ko je natisnil zadnjo številko, ga je poklical direktor Gorenjskega tiska v pisarno. Tam je bil zbran ves poslovodni odbor. Miza je bila pogrnjena, na njej prigrizek, ves poslovodni odbor tiska se je poslovil od Jožeta Varla, urednika Železarja in enega izmed najbolj zvestih in spoštovanih zunanjih sodelavcev Gorenjskega tiska.

Prva številka Gorenjskega glasa izšla 1. oktobra 1948

"Gorenjski glas bo kazal pot v socializem"

Za dva dinarja so bralci prve številke dobili štiri strani časopisa, prevladovali so članki, ki naj bi dvigali zavest delovnega ljustva, lotili pa so se tudi trgovske preskrbe, odkupa krompirja, pa celo fizkulture

Prvega oktobra leta 1948 je luč sveta ugledala prva številka Gorenjskega glasa. Za ceno dveh dinarjev so bralci dobili štiri strani branja, v katerem je prevladovala politika, lotili pa so se tudi člankov o trgovski preskrbi, odkupu krompirja, prva številka pa vsebuje celo članke o fizkulturi ter kulturni pregled.

Gorenjski glas so začeli izdajati na pobudo okrajnega plenuma OF, zato je tudi v glavi časopisa zapisano, da gre za glasilo okrajnega odbora OF Kranj. Kot je zapisano v uvodni besedi, bo novi časopis "prikazoval napore delovnega človeka v naših tovarnah, delo naših kmetov za dvig kmetijstva, delovni polet naših ljudi po ustanovah in vseh ostalih delovnih toriščih..." V revolucionarnem in borbenem jeziku uvodničar nato spregovori o veliki borbi, težkočah, s katerimi se srečuje delovni človek, napadih na vodstvo komunistične partije... Novi časopis naj bi bil "kolektivni mobilizator, razčiševal naj bi politične nejasnosti, osvetljeval prikrite špekulantske namere in še stopnjeval politično zavest in jo utrjeval". Obenem naj bi razvijal kritiko in samokritiko, prikazoval napore delovnih kolektivov in organizacij. Objavljal naj bi tudi opise prizadevanj posameznikov, poleg svetlih primerov pa naj bi objavljal tudi kritiko dela. Uvodničar je izpostavil tudi kulturno poslanstvo časopisa. Glasilo naj bi bilo namenjeno ljudstvu, pa tudi okrajnemu političnemu in gospodarskemu vodstvu.

Gorenjski GLAS

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto I. — Štev. 1 | Kranj, 1. oktobra 1948 | Cena din 2·—

"Gorenjski glas bo kazal pot, po kateri naj hodi naše delovno ljudstvo, prekaljeno v borbi za osvobojenje in globoko prepričano, da pomeni njegovo srečno življenje v prihodnosti le socialistična družbena ureditev. Gorenjksi glas bo kazal pot v socializem. Zato pozivamo vse delovno ljudstvo našega okraja, naj se oklene novega glasila kot sredstva, ki na svodi v lepšo bodočnost, in kot orožje proti vsemu, kar skuša slabiti naš boj za socializem."

Obveščamo vse naročnike, da je uprava in uredništvo lista „Gorenjski glas" na OLO - Prosv. odsek II. nadstr. Tel. št. 214

Pozivamo vse referente sekcij obstoječih klubov in društev v okraju, da se zanimajo za delo svojih sekcij in da objektivno poročajo o izvršenem delu preteklega meseca. Poročila naj redno dostavljajo na OFO — Kranj.

OBJAVE

PRESKRBA

Poverjeništvo za trg. in preskrbo OLO Kranj razpisuje za mesec september delitev mila sledečim kategorijam v sledečih obrokih:

TD-a na odrezek	429	200 gr.
TD-b na odrezek	469	200 gr.
TD na odrezek	409	150 gr.
SD-a na odrezek	489	150 gr.
GD na odrezek	101	150 gr.
DOJ na odrezek	369	150 gr.

Potrošniki si milo lahko nabavijo do 10. okt. na odrezke živ. nakaznic za mesec september.

V prihodnjih mesecih bo mogoče na odrezke rep. dopolnilne preskrbe za mesec september nabaviti moško perilo, vsled tega opozarjamo vse potrošnike, da čuvajo odrezke, ker drugače perila ne bo mogoče nabaviti.

Gorenjski glas je poleg uvodnika zapis o protestnem zborovanju proti obtožbam Informbiroja ter poročilo s prve mestne partijske konference in volitev mestnega komiteja KPS v Kranju. Na drugi strani sta zapisa o preskrbi s prehrambenimi izdelki ter seznamom trgovin, ki naj bi jih odprli. Sledi kmetijska vest o odkupu in preskrbi krompirja, na tretji strani pa so bralci lahko prebrali tudi politično poročilo Andreja Brovča o zgodovini KP v Kranju, ki je izšlo v obliki podlistka. Časopis je v rubriki Iz naših krajev in tovarn objavil vest o tekmovanju novih udarnikov, o borbi Bobovške opekarne za plan ter o odprtju nove šole v Železnikih. V rubriki fizkultura na zadnji strani pa pišejo o nogometu v Kranju, v kulturnem pregledu o pokrajinskem festivalu ter ustanovitvi KUD France Prešeren v Kranju. Sledijo še objave, in sicer o razporedu za delitev mila in moškega perila, ter sporočila OLO.

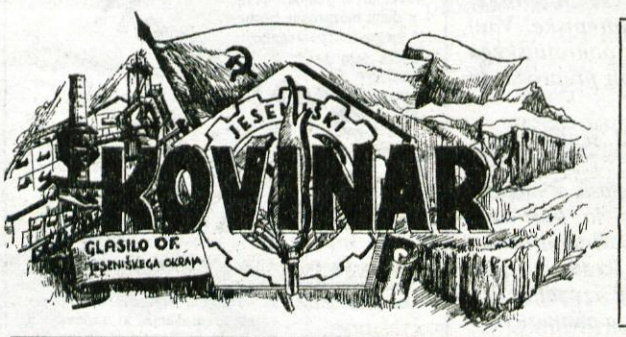
Prva številka Gorenjskega glasa je bila brez fotografij. Zanimivo je, da niti pod uvodno besedo niti pod večino ostalih člankov niso zapisana imena avtorjev, pod nekaterimi članki pa zasledimo le kratice J. O., I. Š. ter Š. K. V kolofonu je zapisano, da Gorenjski glas urejuje uredniški odbor, odgovorni urednik časopisa pa je bil Marjan Telatko. Časopis so tiskali v Gorenjski tiskarni v Kranju, uredništvo pa je imelo svoj sedež na OLO - Prosvetnem odseku v drugem nadstropju. Dobiti se jih je dalo tudi na telefon, in sicer na številko 214.

Jeseniški Kovinar izšel za Novo leto 1947

Dvigoval naj bi ideološko zavest

Poudarek na gospodarstvu, precej pozornosti pa je časopis namenil tudi vprašanju ženske enakopravnosti

Jeseniški Kovinar, katerega prva številka je izšla 3. januarja 1947, je nastal kot glasilo OF Jeseniškega okraja. Prva številka je izšla na osmih straneh, največ prostora pa so dali gospodarskim vestem (zlasti dogajanju v Železarni Jesenice), ki pa imajo - značilno za tisti čas - močno politično noto. Zanimivo je, da so kar precej pozornosti namenili vprašanju ženske enakopravnosti, uvedli pa so tudi posebno rubriko o kulturi in prosveti.

Ob zmagovitem zaključku v prvem letu Titove petletke častitamo vsem množičnim organizacijam OF, vsem delovnim kolektivom jeseniškega okraja, zlasti novatorjem, udarnikom in racionalizatorjem k velikim delovnim uspehom in jim želimo v drugem letu petletke še večjih podvigov v borbi za prekoračenje plana, v borbi za socializem!

Leto I. | Jesenice, dne 3. januarja 1948 | Štev. 1

Kot so zapisali v uvodniku, se centralno časopisje ne more spuščati v podrobnosti, ki se tičejo izključno jeseniškega okraja. "Morda se bo kdo ob prvi številki današnjega Jeseniškega Kovinarja vprašal, čemu nam je potreben. Drugi bo zmajeval z glavo, češ prvo številko bodo že zmašili skupaj, potem bo pa spet vse zaspalo kot lani. Vsem takim in podobnim ugovorom stavljamo nasproti našo odločno voljo, da bo list zaenkrat izhajal redno vsakih štirinajst dni, pozneje pa bo postal tedenski obiskovalec naših domov." Kovinar naj bi dvigoval ideološko zavest ljudi. Pisal naj bi, kot so se zavezali v uvodniku prve številke, o uspehih in neuspehih političnega, gospodarskega in kulturnega življenja, v njem pa naj bi svoj prostor dobili tudi "mladina, fizkulturniki in naše žene".

Glavna tema prve številke je bila petletni investicijki plan okraja Jesenice. V daljšem članku avtor piše o glavnih točkah bodočega gospodarskega razvoja, zlasti na področju gradnje stanovanj, vodovodov, kopališč, parkov, cest, električne razsvetljave, pa tudi gradnje šol. V prvi številki časopisa pišejo tudi o železarni nekoč in danes, o industrijskem magazinu, delovni varnosti in disciplini v železarni, razglasitvi udarnikov, tekmovalnem poletu kovinarjev in drugem. Pišejo tudi o prvih mladinskih delovnih brigadah v Železarni Jesenice, kar nekaj člankov pa je namenjenih ženskam. V enem od njih okrajni odbor AFŽ piše o tem, kako se žene jeseniškega okraja pripravljajo na drugi kongres AFŽ Jugoslavije, v drugem pa lahko beremo o "ženi v službi jeseniškega kolektiva", kjer je med drugim močno poudarjena enakopravnost žensk, ki so se jim odprla vrata tovarn. Avtor opozarja tudi na predsodke, ki naj bi bili neutemeljeni, češ da so ženske prav tako sposobne kot moški in imajo dovolj discipline, veselja in energije za delo. Sledijo vesti s področja šolstva ter mladinske dejavnosti, razni dopisi, v rubriki Kultura in prosveta pa pišejo o knjižničarstvu ter mladini in fizkulturi.

V Jeseniškem Kovinarju, katerega odgovorni urednik je bil **Verko Gasar**, časopis pa je imel sedež v Titovem domu na Jesenicah, so članki opremljeni tudi s fotografijami, ki so še za današnje razmere zelo kakovostne (fotograf je bil **Slavko Smolej**). Časopis je, kot je zapisano v kolofonu, izhajal dvakrat mesečno, tiskala pa ga je Gorenjska tiskarna v Kranju.

Kako se žene

v jeseniškem okraju pripravljajo na II. kongres

V vsem jeseniškem okraju se žene z vso vnemo in veseljem pripravljajo na II. Kongres AFŽ Jugoslavije. Povsod so v teku predkongresni sestanki, na katerih žene ugotavljajo rezultate svojega dela in si v zvezi s kongresom postavljajo nove obveznosti.

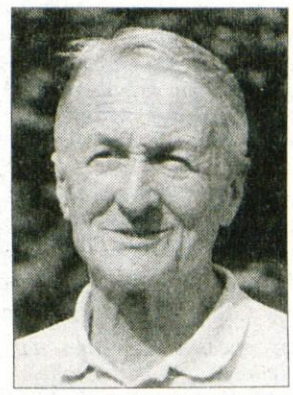
Tako so žene v Mojstrani sklenile, da bodo KLO-ju pridno pomagale pri delih, ki jih bo ta organiziral. Priredile bodo predavanje o II. kongresu AFŽ, da bo sleherna žena na vasi seznanjena o pomenu kongresa za vse žene. Priredile bodo dve gledališki predstavi, napravile pa so že 30 parol v zvezi s kongresom.

Žene v Lescah so napovedale tamkajšnji sindikalni podružnici kot najmočnejši organizaciji tekmovanje v zvezi z nalogami, ki jih po-

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIKI
OD ZAČETKA GORENJSKEGA GLASA DO DANES

Leto	Let.	Ime lista	Glavni urednik	Odgovorni urednik	Izdajateljski oz. časopisni svet (predsednik)	Opombe	Izšlo štev.
1947	—	Naše delo	uredniški odbor	—	—	od okt. izšlo dvoje štev.	2
1948	I.	Gorenjski glas	uredniški odbor	Marjan Telatko	—	od 1. okto. do 22. dec.	6
1949	II.	Gorenjski glas	uredniški odbor	Marjan Telatko	—	tednik	52
1950	III.	Gorenjski glas	uredniški odbor	Marjan Telatko	—	tednik	52
1951	IV.	Gorenjski glas	uredniški odbor	Marjan Telatko	—	tednik	52
1952	V.	Gorenjski glas	uredniški odbor	Marjan Telatko od št. 38 Dušan Bavdek	—	tednik	52
1953	VI.	Glas Gorenjske	uredniški odbor	Slavko Beznik	—	tednik	52
1954	VII.	Glas Gorenjske	uredniški odbor	Slavko Beznik	—	tednik	52
1955	VIII.	Glas Gorenjske	uredniški odbor	Slavko Beznik	—	tednik	53
1956	IX.	Glas Gorenjske	uredniški odbor	Slavko Beznik	—	poltednik	101
1957	X.	Glas Gorenjske	uredniški odbor	Miro Zakrajšek	—	poltednik	100
1958	XI.	Glas Gorenjske	uredniški odbor	Miro Zakrajšek	—	poltednik	99
1959	XII.	Glas Gorenjske	uredniški odbor	Slavko Beznik od št. 43 Vojko Novak	—	poltednik	100
1960	XIII.	Glas Gorenjske	uredniški odbor	Vojko Novak, od št. 129 Slavko Beznik	—	trikrat tedensko	150
1961	XIV.	Glas	Slavko Beznik		—	trikrat tedensko	147
1962	XV.	Glas	Slavko Beznik	Gregor Kocijan	—	trikrat tedensko	150
1963	XVI.	Glas	Slavko Beznik od št. 85 glav. in odg. urednik Gregor Kocijan	Gregor Kocijan	—	trikrat tedensko	149
1964	XVII.	Glas	Zdravko Tomažej od št. 32 ured. odbor	Zdravko Tomažej Karel Makuc	—	trikrat tedensko	150
1965	XVIII.	Glas	uredniški odbor od št. 74 gl. in odg. urednik Slavko Beznik	Karel Makuc	—	poltednik: od 1. maja dalje manjši format	102
1966	XIX.	Glas	Slavko Beznik	Slavko Beznik	Rado Čarman	poltednik	99
1967	XX.	Glas	Slavko Beznik od št. 50 za uredništvo odgovorna Albin Učakar in Andrej Tišler od št. 75. za uredništvo odgovoren Albin Učakar	Slavko Beznik	Rado Čarman	poltednik	98
1968	XXI.	Glas	za uredništvo odgovoren Albin Učakar		Rado Čarman	poltednik	100
1969	XXII.	Glas	za uredništvo odgovoren Albin Učakar od št. 7 Igor Janhar	Albin Učakar	Rado Čarman	poltednik	99
1970	XXIII.	Glas	do št. 85 Igor Janhar	Albin Učakar	Rado Čarman	poltednik	100
1971	XXIV.	Glas	od št. 9 Anton Miklavčič	Albin Učakar	Rado Čarman	poltednik	100
1972	XXV.	Glas	Anton Miklavčič	Albin Učakar		poltednik	100
1973	XXVI.	Glas - 1973	Anton Miklavčič	Albin Učakar		poltednik; od 11. aprila večji format, offset tisk	100
1974	XXVII.	Glas	Anton Milavčič	Albin Učakar		poltednik	100
1975	XXVIII.	Glas	Anton Miklavčič od 1. 9. Igor Slavec	Albin Učakar		poltednik	100
1976	XIX.	Glas	Igor Slavec	Albin Učakar	Ivan Franko - Iztok	poltednik	100
1977	XXX.	Glas	Igor Slavec	Albin Učakar	Ivan Franko - Iztok	poltednik	100
1978	XXXI.	Glas	Igor Slavec	Andrej Žalar	Ivan Franko - Iztok	poltednik	100
1979	XXXII.	Glas	Igor Slavec	Andrej Žalar	Ivan Franko - Iztok	poltednik	101
1980	XXXIII.	Glas	Igor Slavec	Andrej Žalar od 1. 5. Jože Košnjek	Ivan Franko - Iztok	poltednik	100
1981	XXXIV.	Glas	Igor Slavec	Jože Košnjek	Ivan Franko - Iztok	poltednik	100
1982	XXXV.	Glas	Igor Slavec	Jože Košnjek	Ivan Franko - Iztok	poltednik	100
1983	XXXVI.	Glas	Igor Slavec	Jože Košnjek	Ivan Franko - Iztok	poltednik	100
1984	XXXVII.	Glas	Igor Slavec	Jože Košnjek	Izdajateljski svet - od 14. 2. 1984 Mirko Birk	poltednik	100
1985	XXXVIII.	Gorenjski glas	Milan Bajželj	Jože Košnjek	Izdajateljski svet - Mirko Birk, od 20. 12. 1985 Boris Bavdek	poltednik	100
1986	XXXIX.	Gorenjski glas	Milan Bajželj od 1. 5. do 30. 9. v.d. Leopoldina Bogataj od 1. 10. 1986 Štefan Žargi	Leopoldina Bogataj	Boris Bavdek	poltednik	100
1987	XXXX.	Gorenjski glas	Štefan Žargi	Leopoldina Bogataj	od 22. 5. Časopisni svet - Boris Bavdek	poltednik	101
1988	XXXXI.	Gorenjski glas	Štefan Žargi	Leopoldina Bogataj	Boris Bavdek	poltednik	100
1989	XXXXII.	Gorenjski glas	Štefan Žargi	Leopoldina Bogataj	Boris Bavdek, od 22. 12. Kristina Kobal	poltednik	100
1990	XXXXIII.	Gorenjski glas	Štefan Žargi	Leopoldina Bogataj	Kristina Kobal	poltednik	100
1991	XXXXIV.	Gorenjski glas	Marko Valjavec	Leopoldina Bogataj	Kristina Kobal, od 22. 1. Ivan Bizjak	poltednik	102
1992	XXXXV.	Gorenjski glas	Marko Valjavec	Leopoldina Bogataj	Ivan Bizjak	poltednik; od 1. 11. elektronska montaža	101
1993	XXXXVI.	Gorenjski glas	Marko Valjavec	Leopoldina Bogataj	Ivan Bizjak	poltednik	102
1994	XXXXVII.	Gorenjski glas	Marko Valjavec	Leopoldina Bogataj	Ivan Bizjak	poltednik	103
1995	XXXXVIII.	Gorenjski glas	Marko Valjavec	Leopoldina Bogataj	Ivan Bizjak	poltednik	102
1996	XXXXIX.	Gorenjski glas	Marko Valjavec	Leopoldina Bogataj		poltednik	103
1997	L	Gorenjski glas	Marko Valjavec	Leopoldina Bogataj		poltednik	101

Demokracija ni v tem, da vse objaviš

Slavko Beznik, glavni in odgovorni urednik s presledki od 1952 - 1967

Slavko Beznik *je tisti urednik Gorenjskega glasa, ki je, kot pravimo, pustil največ sledi. Sodelavci se ga najraje spominjajo, saj je bil resen, odločen in izjemno sposoben urednik, neuklonljiv, kadar je šlo za dobrobit časopisa, skupaj s tedanjimi sodelavci pa je postavil tudi temelje tiskarni Gorenjskega tiska.*

Slavko Beznik se spominja:

"Ko sem prišel h Gorenjskemu glasu, je časopis ravno obhajal petletnico svojega izhajanja. Pri njem sem s presledki ostal vse do leta 1967, torej petnajst let, kar je malo manj kot polovica delovne dobe. Potem sem bil šest let glavni in odgovorni urednik ljubljanskega Dnevnika, kasneje odšel na Delo, kjer sem bil namestnik glavnega urednika. Upokojil sem se zaradi zdravstvenih razlogov.

Za obdobje, ko sem bil na Gorenjskem glasu, se mi zdi, da je pomembno predvsem naslednje:

Leta 1952 je bilo leto, ko sta se združila jeseniški Kovinar in Gorenjski glas v skupen časopis in ko se je redakcija seštela, ni bila velika: Verko Gasar, Marjan Telatko, Miha Klinar, novinarka Marjola Kobal iz Ljubljane. Ko sem prišel, sem se srečal le s temi sodelavci.

Ob tem, da je bilo malo ljudi v redakciji, je bila tudi kranjska tiskarna v zelo slabem stanju, s starimi in dotrajanimi stroji. Tedaj smo imeli 3.500 izvodov naklade in če bi je imeli več, je v tiskarni ne bi mogli tiskati.

Zavedal sem se, da moram najprej urediti tehnično plat, sicer ne bomo daleč prišli. In ***tedaj se je rodila ideja o Gorenjskem tisku****, ki smo jo zasnovali skupaj s tehničnimi sodelavci, kot je bil denimo Jože Bogataj in Marjan Vršnjak. Leta 1956 sem pripravil program obnove tiskarne in to so bili začetki rasti gorenjske tiskarne v Kranju, Gorenjskega tiska. Lahko rečemo: Gorenjski tisk je tako zrasel iz Glasa Gorenjske. Tedaj je grafika na Gorenjskem dobila prvi in pomembni zagon, kar je seveda omogočala tudi tedanja zakonodaja. Zakonodaja je namreč pospeševala razvoj tiskarn in tiska, saj so bile časopisne dejavnosti oproščene davka.*

Sodelavci pri Gorenjskem glasu, ki smo se zavedali, da je treba najprej posodobiti tehniko, če ne s časopisom ne bo nič, smo to izkoristili: iz pobude, zasnove in uresničitve te zamisli je zrasel Gorenjski tisk. Naklada nam je rasla in ko sem odšel, je bila že 14 tisoč izvodov.

Vseskozi smo imeli tiho željo, da bi na Gorenjskem naredili dnevnik - investirali smo v rotacijo in klišarno, kajti morali smo imeti najboljše možnosti za morebitni tisk dnevnega časopisa. Tedaj smo vozili časopis tiskat v Ljubljano. Vožnja v Ljubljano je bila zelo obremenjujoča za poltednik, kaj šele za dnevnik.

Čeprav tedanje materialne razmere niso bile najbolj ugodne, smo vseeno vztrajali in od poltednika prešli na izdajanje trikrat tedensko - vse to je bila naša priprava na dnevno izhajanje. Iz glave časopisa, ki se je imenoval Glas Gorenjske, smo izpustili "Gorenjske" in je bil časopis nekaj časa samo Glas. Samo zato, ker smo želeli prehiteti ljubljanski Dnevnik in po zgledu mariborskega Večera napraviti časopis, ki bi ga brali povsod, ne le na Gorenjskem.

Mislim, da je danes, ko Gorenjski glas praznuje petdesetletnico, prav, da sem povedal tudi to, kar sicer nikdar ni bilo objavljeno: naša vroča želja je torej bila, da bi izdajali slovenski dnevnik, zato sprememba glave časopisa in zato investiranje v tiskarno...

Po vsebinski plati pa mi je najbolj ostal v spominu naš novinarski boj za ohranitev Prešernovega gledališča v Kranju. Zavestno smo nastopili proti Borisu Ziherlu, ki je bil proti gledališču in dosegli, da se je gledališče polprofesionaliziralo. Če boste prelistali prve strani tedanjega časopisa, boste videli obrazložitev mojih stališč in stališč Miloša Mikelna, ki je bil tedaj odgovorni urednik. Bila sva absolutno proti, proti Ziherlu in - uspeli smo. V Gorenjskem glasu smo se tedaj zavzemali za to, da Gorenjska ostane regija, ne pa spalno naselje Ljubljane. Pisali smo, da mora podjetje Iskra ostati v Kranju in se ne seliti v Ljubljano, kajti povsod po svetu vedo, da, kjer stvari organsko rastejo, se tudi primejo.

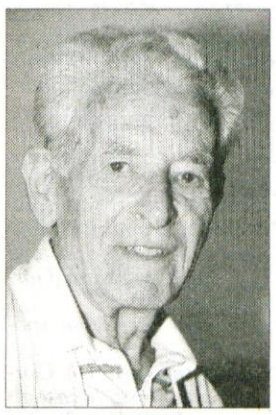
Časopis seveda zato ni bil vedno s simpatijami sprejet. Mene so potem poklicali na občino - če nisi bil priden, si napredoval - a sem se vrnil.

Bili so dialoški, ustvarjalni časi. Ni čisto res, kar se danes govori, da tisto, kar je bilo včasih, ni nič vredno."

Slavko Beznik je s svojimi sodelavci postavil temelje tiskarni in časopisu. Kaj misli o novinarstvu in medijih danes?

"Sam nikoli nikogar nisem vprašal, kaj naj objavim in česa ne. Zdaj pa imajo slovenski časopisi venomer intervencije - zdaj se razburja ta zdaj oni, v medijih pa mislijo, da je demokracija v tem, da vsakega malo objavijo... To vendar ni noben časopis! Samo poglejte ugledne nemške ali druge evropske resne časopise, ki nikdar ne bodo objavili raznih ničevosti. Pri nas je v uredniški politiki slovenskih časopisov opaziti večje tavanje kot kdajkoli doslej."

Krotil sem politične zaletavosti

Karel Makuc - odgovorni in glavni urednik 1964 - 1965, novinar in dolgoletni dopisnik.

V letih 1964 in 1965 je bil odgovorni urednik Gorenjskega glasa, ki se je pred tem preimenoval v Glas, ***Karel Makuc,*** *ki ima danes še čilih in zelo častitljivih 87 let.*

Karel Makuc je naš najstarejši odgovorni in glavni urednik.Ostal je zvest Gorenjskemu glasu še dolgo dolgo potem, ko se je upokojil, saj je bil in je občasno še vedno naš redni dopisnik in sodelavec. Dobro vemo, da Karel Makuc zna dobro pisati o dogodkih in ljudeh in da zna zasukati pero tudi tedaj, ko je treba družbi kritično postaviti ogledalo. Kako je prišel h Glasu in kako se spominja svojega delovnega mesta glavnega in odgovornega urednika?

"Bil sem novinar, dopisnik beograjske Borbe iz Ljubljane in tako je naneslo, da sem se nato zaposlil pri Gorenjskem glasu kot novinar. Rad sem imel novinarsko delo in z navdušenjem sem pisal.

A zgodilo se je, da je tedanji in tudi kasnejši odgovorni in glavni urednik Slavko Beznik odšel za nekaj časa na novo delovno mesto na občino in nekdo je moral prevzeti. Prevzel sem sam, a verjemite, da ni bilo lahko. Spomini na tiste čase, ko sem bil odgovorni urednik, so mi bili včasih kar mučni, čeprav je bilo nešteto tudi lepih trenutkov.

Mučno je bilo zato, ker sem bil le novinar, vešč pisanja, nikakor pa ne komercialnega dela - danes bi rekli managerskega dela. Zelo sem se ubadal z raznimi problemi, predvsem finančnimi, denarja je manjkalo, bili smo del Gorenjskega tiska, kjer pa tedaj tudi niso bili prav posebno navdušeni, da bi financirali Glas. V uredništvu so bili tedaj le trije, štirje novinarji... Če danes pomislim, smo bili kar korajžni. Zase osebno pa sem prišel do izkušnje, da v življenju tedaj, ko sprejmeš neko delo, ni zadosti le dobra volja, ampak tudi druge sposobnosti," *je kar preveč samokritičen Karel Makuc.*

"V tistih časih, ko se je uveljavljal socialistični družbeni red, je imel vedno prav le - delavec. Danes ima prav le - denar..."

A bili so tudi lepi trenutki v vseh desetih letih, kar je bil kot novinar in urednik pri Gorenjskem glasu. Pod vodstvom Slavka Beznika, Mira Zakrajška, Vojka Novaka in Zdravka Tomažeja so se zavzemali, da bi bil časopis dober in bran in se poleg tega, da so pisali o razvoju in napredku, spopadali tudi z birokracijo.

"Slavko Beznik je bil urednik pred mano, nato je šel na občino in se vrnil in - vso stvar saniral. Nekateri pa so že odšli v Ljubljano na primer novinarka Metka Sosič in drugi, ostalo nas je le nekaj. Bilo je res težko, a bili so tudi drugi časi. Imeli pa smo nekoga, ki je bil nadvse neugnan in zelo priden - fotografa Franceta Perdana, ki je vztrajal v dobrem in slabem.

Tedaj smo izhajali na šestnajstih straneh - če danes pogledamo, je bilo to nadvse skromno, vendar so bili tudi časi skromni in zelo drugačni od današnjih. Ne morete si misliti, kako so se časi spremenili: v kulturi, v ekonomiki. Res pa je tudi, da smo včasih hodili peš in se vozili s kolesom, danes imajo novinarji neprimerno boljše možnosti. Sam se samo čudim, kako tehnika napreduje in kako se vse spreminja."

In o čem so tedaj pisali?

"Imeli smo nekaj stalnih rubrik - seveda ne toliko, kot jih ima Gorenjski glas sedaj. Pisali pa smo o delavcih, delavskih svetih, spodbujali socialistični družbeni red, ki se je tedaj šele uveljavljal. Tedaj so imeli, če povem nasplošno, vedno prav le delavci - danes pa se zdi, da ima vedno le prav - denar. Tudi nismo v uredništvu nikoli gledali na ure, ki jih je kdo pustil pri novinarskem delu. Kje pa! Vsak je moral delati toliko, kot je bilo treba, ne pa toliko, kot je sam želel."

Karel Makuc se je tako v redni službi kot kasneje, ko je bil redni honorarni sodelavec zavzemal za poštenost in kot sam pravi: "krotil zaletavosti". Če je bila politika le preveč nadležna do drugače mislečih, je Karel Makuc takoj začel krotiti prehude strasti politike, ki se je vmešavala v zasebno življenje.

Bilo mu je kar žal, ko se je upokojil, saj je bil s srcem in dušo novinar.

In kakšen je njegov recept za čilost, ki jo Karel Makuc izkazuje?

"Veste, človek mora biti nenehno umsko zaposlen in mora delati, nikakor pa v življenju ne sme iskati le dobička."

Časopis so - ljudje

Gorenjski glas je vedno varčeval - tudi pri zaposlenih

Petdeset let je dolga doba in v petdesetih letih je Gorenjski glas tako ali drugače "držalo" pokonci veliko ljudi, vendar je Gorenjski glas imel v začetku in še dolga desetletja malo zaposlenih - dva ali tri - ki so trdo delali, da je časopis redno izhajal: najmanj dvakrat tedensko, v nekem obdobju celo trikrat tedensko. Pri Glasu so tako pri kadrih kot pri financah po dobri gorenjski navadi "šparali", da je bilo kaj. Tudi štipendistov in pripravnikov niso kar tako jemali.

Pri Gorenjskem glasu so bili novinarji:

Marijola Kobal
Miha Klinar
Jožica Ogrin
Dolfe Čebulj
Sonja Zupan
Drago Kastelic
Ljubica Kristan
Bogdan Fajon
Vid Štempihar
Jože Žontar
Peter Colnar
Andrej Triler
Metka Sosič
Vili Guček
Stane Škrabar
Iztok Avsec
Saša Škufca
Zdravko Tamažej
Jože Podobnik
Milan Živkovič
Igor Guzelj
Janez Govekar
Marjan Gabrijelčič
Gojmir Bernot
Dušan Humer
Danica Dolenc
Vine Bešter

Fotoreporter:

Franc Perdan

Lektorici:

Marija Žagar
Nataša Kranjc

Tajnice uredništva:

Ivanka Varl
Francka Jenko
Marija Eržen
Olga Brezar

Tehnični uredniki:

Jože Jarc
Henrik Marchel
Branko Sosič
Slavko Hain
Marjan Ajdovec
Ivo Sekne

Štipendisti:

Igor Guzelj
(sedaj novinar urednik MAG-a)
Jože Košnjek
(novinar urednik)
Cveto Zaplotnik
(novinar urednik)
Danica Zavrl - Žlebir
(novinarka urednica)
Matjaž Gregorič
Igor Kavčič
Uroš Špehar

Prošnje za štipendijo so med drugim zavrnili:

Marku Valjavcu
(našemu sedanjemu direktorju)
Zoranu Thalerju
(politiku in nekdanjemu zunanjemu ministru)

Danes Gorenjski glas pišejo in urejajo:

Marjana Ahačič
Matjaž Gregorič
Helena Jelovčan
Igor Kavčič
Jože Košnjek
Lea Mencinger
Urša Peternel
Stojan Saje
Darinka Sedej
Vilma Stanovnik
Uroš Špehar
Simon Šubic
Marija Volčjak
Cveto Zaplotnik
Danica Zavrl - Žlebir
Andrej Žalar
Štefan Žargi

Lektorica:

Marjeta Vozlič

Fotoreporterji:

Gorazd Šinik
Tina Dokl
Janez Pelko

Tehnična urednica:

Nada Prevc

Z njo delajo:
Andreja Stanovšek, Maja Ržen, Simona Jakovac in Klaudija Lameševič iz MediaArta.

Obvezno prakso so opravljali in se učili novinarstva številni študentje novinarstva.

Med njimi:
Damjan Slabe
(dopisnik Dela iz Bonna)
Blaž Ogorevc
(novinar Mladine)
Zoran Thaler
(politik in nekdanji zunanji minister)
dr. Ivan Bernik
(profesor na ljubljanski FDV)
Janez Čadež (direktor RTV)

Montažerji in reprofotografi:

Preden smo začeli uporabljati računalnike, so časopis ročno montirali:
Slavko Hain
Tine Misjak
Marjan Ajdovec
Tomaž Gruden
Igor Kokelj
Jože Zaplotnik
Tone Guzelj
Lojze Erjavec
Mirjana Draksler
Uroš Bizjak

Oblikovalec:

Igor Pokorn

Gorenjski glas
GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ
Leto II. — Štev. 8 | Kranj, 24. februarja 1949 | Cena din 2—

GORENJSKI GLAS
GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRANJ
Leto IV. Št. 5 | Kranj, 1. februarja 1951 | Cena din 3—

V Gorenjski glas je pisalo tudi veliko dopisnikov, med njimi:

Ambožič Jože
Ažman Jože
Blenkuš Branko
Boc Alojz
Bogataj Boris
Čarman Rado
Erzin Franci
Faganel Mojmir
Gašperšič Egidij
Jančar Tomaž
Javornik Jože
Ješe Miha
Kerštan Alojz
Kimovec Janez
Kotar Franc
Krsnik Milan
Makuc Karel
Pogačnik Tone
Poštrak Janez
Praprotnik Boris
Rabič Janko
Rakovec Slava
Rolc Jošt
Rozman Ciril
Rozman Franci
Sodja Branko
Starman Janez
Udovič Jože
Valjavec Marko
Župančič Uroš
Branko Jeršin
Janko Rabič
Janez Kikel
Nenad Antonič
Goran Lavrenčak
Darja Kurner
Branko Maček
Martin Dolanc
Jože Marinček
Andej Štremfelj
Miran Kavaš
Marjan Petek
Metod Močnik
Tomo Česen
Mitja Urh
Aleš Gros
Aleš Drinovec
Pavel Škrjanc
Jože Javornik
Janez Bešter
Matevž Jenkole
Lojze Kerštajn
Andrej Dekleva
Ciril Velkovrh
Dare Rupar
Nina Površček
Vane Oman
Marjan Lesar
Janez Starman
Milan Čadež
Grega Košir
Črtomir Zorec
Peter Lipar
Vinko Tušek
Marta Bregar
Ing. Ana Bernard
dr. Srdjan Bavdek
Marko Šorli
Branko Blenkuš
Miha Klinar
Polde Ulaga
Bojan Čebulj
Zvonka Felc
Stane Knific
dr. Tone Košir
Jože Bohinc
Ivan Sivec
Edo Roblek
Jože Vidic
Anton Potočnik
Matjaž Kuralt
Janez Kuhar
Franc Štagar
Pelko Rudolf
Božo Malovrh
Pavle Novak
Lado Stružnik
Stanko Logar
Ivan Bernik
Niko Tušek
Antonija Križaj
Vidmar Tomaž
Srečko Šorli
Janko Krek
Andrej Pavlovec
Peter Didič
Anton Novak
Mirko Kunšič
Drago Škorjanc
Jože Varl
Henrik Zbil
Franc Križnar
Eva Senčar
Neža Maurer
Rastko Tepina
Damir Globočnik
dr. Cene Avguštin
France Vurnik
Andrej Valič
Ciril Velkovrh
Mitja Mravlja
Mirjam Novak
Peter Pokorn st.

Milena Miklavčič

O sebi je strašno težko pisati. Mar naj povem, da imam strašno rada slivovo domačo marmelado? Pravzaprav ta podatek sploh ni važen in v ničemer ne vpliva na pisanje o ljudeh, ki vam jih opisujem v Usodah. Toda če rečem, da so mi pri srcu ljudje, ki me znajo spraviti v smeh, ki so prijazni, odprti in ljubeznivi, to bi pa že šlo. Zelo rada se tudi pogovarjam. In to pomeni, da na kakšnem samotnem otoku verjetno ne bi zdržala prav dolgo. Kadar pišem, se zaprem v svojo sobo in takrat se začne "prijetno garanje". Zanimivo je, da je še zmeraj nekaj tistih, ki mislijo, da "nič ne delam". Ko bi vi vedeli, kako mi je včasih vroče, ko rinem v kakšen hrib, po takih klancih, da bi jih najraje prevozila miže! Zgodi se tudi, da zaidem in že nekajkrat se mi je zgodilo, da sem se ob tej priložnosti zaklepetala in - ne boste verjeli, nastala je ena izmed usod.

Sicer pa - če mi bo moj nemirni duh še naprej stal ob strani, potem bom trkala na vaša vrata še bogvedi koliko časa! Če verjamete ali ne - srečanja z vami so mi v veliko zadovoljstvo!

50 let SGP GRADBINEC

Abrahamu nazdravili tudi kranjski gradbinci

Novi objekti najboljše spričevalo in vstopnica za novo tisočletje

26. marca 1947 je vlada LRS z odločbo ustanovila republiško podjetje SGP Projekt Kranj, ki se je s 1. januarjem 1977 združilo z SGP Sava Jesenice in preimenovalo v SGP Gradbinec Kranj. Dokazano je, da se gospodarska recesija najprej odslika v gradbeništvu. Tudi Gradbinec se je na pragu devetdesetih znašel v težavah in kot pravi sedanji direktor Primož Senčar, ki je pred tremi leti prevzel krmilo, je prišel v klet brez ozimnice. Zdaj je sedem sušnih let že mimo. SGP Gradbinec se je spet postavil na noge, tekoče pozitivno posluje, njegovo najboljše spričevalo in hkrati vstopnica za novo tisočletje so objekti, ki jih je projektiral in gradil v zadnjih letih, jih še gradi in načrtuje.

Vodilni ljudje Gradbinca

Primož Senčar, direktor

Damjan Ahačič, pomočnik direktorja za komercialno finančno področje
Vojteh Koblar, svetovalec za tehnične zadeve

Anton Bradač, direktor komerciale
Marijana Mali, direktorica splošnega sektorja
Franc Stegnar, direktor poslovne enote Jesenice
Bogdan Curk, direktor poslovne enote Kranj
Zdravko Leskovec, direktor poslovne enote Specializirani obrati

Monika Fink Serša, direktorica samostojnega podjetja Gradbinec Inženiring

Šmartinsko župnišče v Stražišču

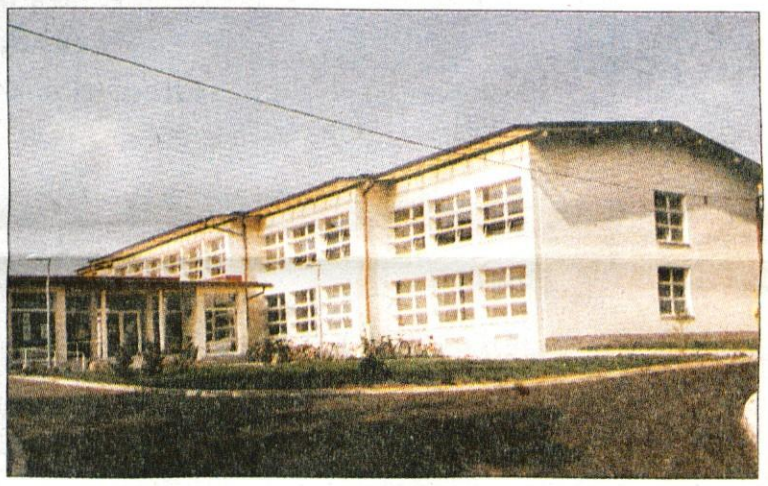
Zavod za zdravstveno zavarovanje na Zlatem polju ter nov stanovanjski blok.

Domala vse, kar se je minulih petdeset let gradilo v Kranju pa tudi v drugih gorenjskih občinah, je delo domačih gradbincev. V devetdesetih letih so zaradi splošne recesije naložbe skorajda presahnile, kar je tudi SGP Gradbinec krepko udarilo.

Vendar se niso pustili. Novembra 1994 je krmilo Gradbinca prevzel Primož Senčar, ki je podjetju z nekaj krajšimi vmesnimi prekinitvami zvest že tri desetletja. Sveže vodstvo, na drugi strani pa ponovno odpiranje investicij je tudi podjetju spet pognalo kri. Rezultat so številni novi objekti, ki jih je SGP Gradbinec projektiral in gradil - ali pa samo gradil - v zadnjih letih kot tudi objekti, ki jih še gradi in načrtuje. Bistven preobrat, ki so ga storili, je namreč ta, da Gradbinec ni več zgolj delovna roka, ampak tudi glava. Usmerili so se namreč v projekte, ki vsebujejo pridobivanje zemljišč, projektiranje, gradnjo in prodajo za znanega kupca. V času, ko lastnina šele dobiva pravi pomen in so razmere dokaj nenormalne, je to seveda težje, vendar so prepričani, da je pot, ki so jo ubrali, prava. V svoje projekte vključujejo tudi vodilne slovenske arhitekte.

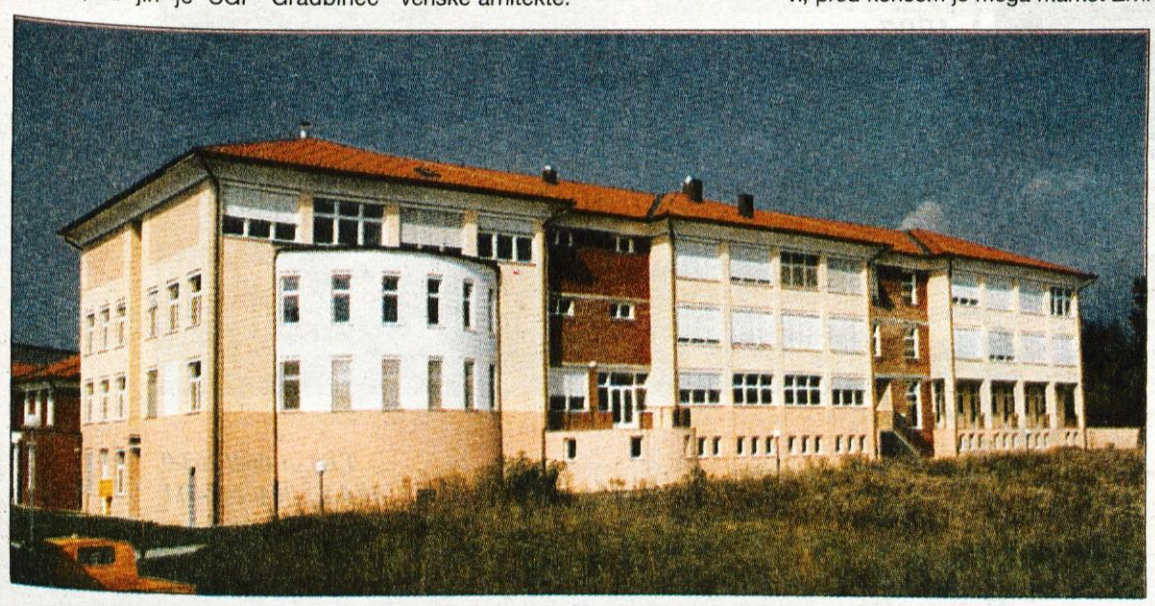
In kaj Gradbincu daje vstopnico za novo tisočletje? Naštejmo le nekaj objektov, ki so jih zgradili ali obnovili v zadnjem času oziroma na katerih trenutno delajo.

V Kranjski Gori, denimo, obnavljajo vila bloke, zelo lepo so obnovili trgovino Rožca na Jesenicah, tamkajšnji samski dom so predelali v stanovanja, zgradili Primožičev avtosalon in servis, veliko delajo v Acroniju. V Soteski gradijo vodno elektrarno, v Radovljici so končali srednjo gostinsko šolo, v Begunjah vrtec, skupaj z Gorenjcem so adaptirali blok na Prešernovi. V Naklem so zgradili novo osemletko in dogradili stavbo Merkurja, šolo na Trsteniku, pred odprtjem sta fakulteta za organizacijske vede in stanovanjski blok na Zlatem polju v Kranju, župnišče v Stražišču so projektirali in gradili, prav tako osemletko na Orehku, začeli so z rekonstrukcijo Škofjeloške ceste, pridobili denacionalizirano zemljišče stražiške vrtnarije, na katerem si zamišljajo mega market, v mestu veliko delajo pri obnovi na Škrlovcu, nedavno tega so končali vrtec in Petrolov servis v Šenčurju, ob katerem bo tudi Kadivčev avtosalon in servis, v Preddvoru so prisotni pri obnovi doma starejših občanov, njihovo delo je nova podoba šole v Kokri, prestopajo pa tudi upravne meje Gore-njske. Tako so med drugim v Ljubljani zgradili Porschejev servis v Šiški, center Živil na Parmovi, pred koncem je mega market Živil v Črnučah, v Kamniku so zgradili objekt z 38 stanovanji in desetimi lokali, skratka, spisek bi bil predolg, če bi našteli vse.

Osemletka na Orehku

Ker v Gradbincu veliko delajo, je razumljivo, da tudi poslovni rezultati ne zaostajajo. Že lani je bilo tekoče poslovanje pozitivno, trend rasti se kaže tudi letos, tako da bodo postopno lahko zgladili "luknje", ki so nastale v letih krize. V tistih letih se je Gradbinec tudi kadrovsko precej osul. Zvesti so mu ostali predvsem starejši delavci. Zadnji dve leti se je število zaposlenih ustalilo na 780. Podjetje, v katerem vedo, da brez strokovno usposobljenih ljudi na vseh področjih ne morejo napredovati, štipendira veliko šolajočih v gradbeni stroki, od fakultete navzdol.

Gostinska šola v Radovljici

Začetek rekonstrukcije Škofjeloške ceste

Mojstrstvo OD IDEJE DO ODTISA

GorenjskiTisk
širi krila

GorenjskiTisk
širi krila

GorenjskiTisk
širi krila

krilati lev

1. mesto za knjigo
Leni Riefenstahl:
Čudoviti podvodni svet
1991

krilati lev

1.mesto za knjigo Bogdan Kladnik:
Večni krog
1995

krilati lev

3. mesto za knjigo Jo Hammar:
Female Rubber
1995

krilati lev

2. mesto za koledar Razpoloženje narave,
ujeto v mojstrstvu odtisa
1997

Oblikovano v Gorenjskem tisku • studio GT- Roman Kuhar

GorenjskiTisk

TEL.: 064/ 263-0
FAX: 064/ 242-711

grafična dejavnost
d.d. Mirka Vadnova 6, Kranj

GORENJSKI TISK se predstavlja v jubilejnem GORENJSKEM GLASU

GLASU ČESTITAMO ZA ABRAHAMA! VSE NAJBOLJŠE!

Kranj je bilo četrto mesto kranjske dežele, ki je uvedlo tiskarsko obrt. Leta 1888 si je prvo tiskarsko koncesijo pridobil knjigovez Ignac Reš in odprl delavnico v centru mesta. Po desetih letih jo je predal izučenemu, strokovno razgledanemu in naprednemu tiskarju Ivanu Lampretu, ki je dejavnost začel posodabljati in širiti. Med drugim je v njegovi tiskarni leta 1902 nastala odlično izdelana Aškerčeva izdaja Prešernovih Poezij. Začel je tudi s periodiko, to je s političnim tednikom Gorenjec, ki ga je v začetku sam izdajal, urejal, pisal, stavil in tiskal. Morda se imamo vsi v Gorenjskem glasu in v Gorenjskem tisku prav Ivanu Lampretu zahvaliti za ustvarjalnost in razvojno silo, ki tli v nas, očitno podedovana skozi rodove.

Leta 1911 je tiskarno kupilo Tiskovno društvo v Kranju, naslednjega leta pa je že začela obratovati druga – tiskarna Sava, katere glavni delničar in predsednik je bil deželni poslanec Ciril Pirc. Edina prekinitev v razvoju tiskarske dejavnosti v Kranju se je zgodila med okupacijo, ko so Nemci del tiskarniške opreme razbili in pretopili v jeseniški železarni, preostale stroje in črkovno gradivo pa prepeljali v tiskarno Sava. Ta je po vojni nadaljevala tradicijo, preimenovana v Gorenjsko tiskarno. V paleti proizvodov so bila ves čas tudi različna glasila, med njimi vseskozi tednik Glas Gorenjske. Leta 1953 je okrajni odbor SZDL Kranj z združitvijo Gorenjske tiskarne in zavoda Glas Gorenjske ustanovil Časopisno podjetje Gorenjski tisk, locirano na Koroški cesti. V letu 1974 sta nastali dve samostojni delovni organizaciji: Grafično podjetje Gorenjski tisk in Časopisno podjetje Glas. V povojnem obdobju do leta 1974 je bilo torej tiskanje časopisa Gorenjska glas in druga tiskarska dejavnost združeno v enem podjetju. Zato, pa tudi zaradi podobnega imena (oboji se ponosno držimo naziva »Gorenjski«), še danes marsikdo Gorenjski tisk in Gorenjski glas dojema kot podjetje pod isto streho. Po svoje ima prav, saj smo do letošnje pomladi deloma res bivali v eni hiši – na Zoisovi ulici 1. Maja meseca se je Gorenjski tisk preselil oziroma združil na eni lokaciji na Primskovem, kjer je bil v letih 1973/74 in 1985/86 zgrajen nov obrat tiskarne.

DIREKTORICA IN PREDSEDNICA UPRAVE DELNIŠKE DRUŽBE KRISTINA KOBAL

PRENOVLJENI GORENJSKI TISK NA PRIMSKOVEM

Danes nas v grafičnem podjetju Gorenjski tisk vežejo z Gorenjskim glasom drugačni interesi – poslovni, komunikacijski in prijateljski. Sicer pa gre za dve različni dejavnosti, ki sta se osamosvojili zaradi specializacije v smislu večje učinkovitosti in boljše kvalitete. Gorenjski glas in njegovo poslanstvo je izdajanje, priprava in izvedba enega najbolj priljubljenih regionalnih časopisov v Sloveniji, Gorenjski tisk pa pokriva raznolike potrebe po drugih tiskovinah, kot so: večbarvne kartonske zloženke, revije, prospekti, koledarji, plakati, knjige ter etikete.

Naj bo visoki jubilej časopisne hiše, s katero imamo lepe spomine na skupno tradicijo, tudi priložnost za predstavitev današnjega Gorenjskega tiska. Smo delniška družba z več kot 400 zaposlenimi delavci iz Kranja in drugih gorenjskih krajev, eno največjih in najbolj uspešnih grafičnih podjetij v Sloveniji. Kar nas zaznamuje in nam zagotavlja konkurenčno prednost, je visoka kvaliteta in celovitost v ponudbi storitev in proizvodov. Zahtevnemu domačemu in tujemu naročniku nudimo popoln grafični servis: od ideje in designa do tiska in dodelave ter dostave tiskovin. Tudi proizvodi, ki jih lahko izdelamo v Gorenjskem tisku, so rezultat zelo široke palete želja naših kupcev. Najbolj raznolik je program promocijskih tiskovin; program, ki ga večinoma izvažamo, so izvedbeno zahtevne knjige; tretje področje pa so vsem poznane škatlice za prehrambeno, kozmetično in tobačno industrijo ter etikete.

Kot že rečeno, od spomladi letos poslujemo združeni na lokaciji Mirka Vadnova 6, kjer smo dogradili pred enajstimi leti zgrajen obrat. Lokacija je bolj ugodna tudi za naše naročnike. Lažje nas najdejo, prostori za dogovore so prijaznejši, saj so urejeni kot razstavna galerija, in nenazadnje parkiranje je bolje urejeno.

Skrb za kakovost smo usmerili v uvedbo sistema ISO 9000. Rezultat teh prizadevanj je leta 1995 prejeti certifikat ISO 9002, ki smo ga lani nadgradili še z zahtevnejšim modelom ISO 9001. Obenem smo si za cilj postavili tudi pridobitev certifikata za upravljanje z okoljem. Naša odlika so tudi vlaganja v sodobno tehnologijo in znanje, saj se zavedamo, da lahko ohranimo visoko pozicijo na tržišču le s stalno aktivnostjo na vse hitrejši razvoj na grafičnem področju.

Veseli smo s številnimi zadovoljnimi naročniki, domačimi in tujimi (iz zahodne in vzhodne Evrope ter držav nekdanje Jugoslavije, kamor skupaj izvažamo okrog 50 % naše proizvodnje), ponosni pa smo lahko tudi na priznanja, ki potrjujejo našo kakovost in nas skupaj z novimi izzivi na tržišču spodbujajo k nadaljnjim prizadevanjem. Tako smo za naše knjige in koledarje že večkrat prejeli najvišje slovensko priznanje za kvaliteto izvedbe Krilati lev, za storitve in proizvode v celoti pa Zlati in Zeleni znak SQ. Poleg tega se v ožje izbore domačih in tujih natečajev uvrščajo in prejemajo priznanja za kreativnost tudi naši grafični oblikovalci.

Celovitost ponudbe, znanje in prizadevnost smo poosebili z geslom: »Mojstrstvo od ideje do odtisa«.

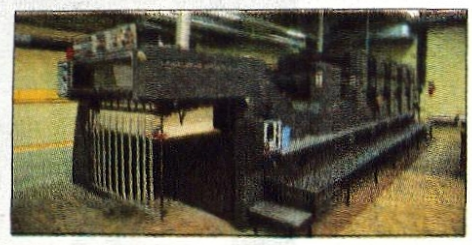
Veseli nas, da smo ob slavnostni priložnosti našli prostor v Gorenjskem glasu, časopisu, ki ga vsi radi beremo in katerega ustvarjalnemu kolektivu ob praznovanju petdesetletnice še enkrat iskreno čestitamo.

NAŠI IZDELKI

ZIDAVA STAVBE GORENJSKEGA TISKA NA ZOISOVI 1, KJER STA ZDAJ GORENJSKI GLAS IN SPAR

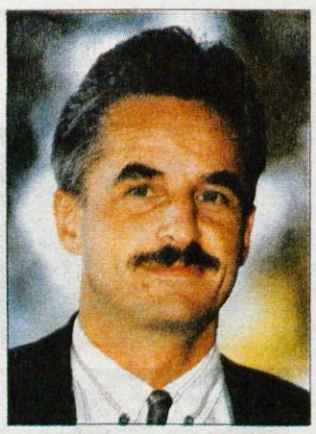
SODOBNA OPREMA V PRIPRAVI IN TISKU

Mojstrstvo OD IDEJE DO ODTISA

36 NAS JE

Prva vrsta zgoraj: Mirjam Pavlič, komercialistka; Marija Volčjak, novinarka; Andrej Mali, komercialist; Fani Samardžič, koordinator fotostavka; Darinka Sedej, novinarka; Nada Prevc, tehnična urednica; Leopoldina Bogataj, odgovorna urednica; Marija Barle, komercialistka; Leja Colnar, tajnica in korektorica; Cveto Zaplotnik, novinar; Tomaž Gruden, komercialist; Irena Kajzer, knjigovodkinja; Matjaž Gregorič, novinar; Druga vrsta: Simon Šubic, študent novinarstva; Klavdija Stroj, tajnica in referentka za naročnine; Helena Jelovčan, novinarka; Andrej Žalar, novinar; Lea Mencinger, novinarka; Gorazd Šinik, fotoreporter; Božena Avsec, komercialistka; Tretja vrsta: Marko Valjavec, direktor; Uroš Špehar, študent novinarstva; Urška Peternel, novinarka; Danica Zavrl-Žlebir, novinarka; Igor Kavčič, novinar, Pegi Berce, komercialistka; Marjana Ahačič, novinarka; Štefan Žargi, novinar; Sedijo: Stojan Saje, novinar; Vilma Stanovnik, novinarka; Marija Matjačič, kurirka; Tina Dokl, fotoreporterka; Marjeta Vozlič, lektorica; Jana Belovič, vodja malooglasne službe; Jože Košnjek, novinar; odsotna je računovodkinja Mirjam Jogič; fotografiral nas je Janez Pelko

Marko Valjavec, direktor, pri Gorenjskem glasu od 19. januarja 1991

Po pol stoletja rednega izhajanja ima Gorenjski glas kaj pokazati: odlično spremljanje najpomembnejših dogodkov na Gorenjskem in novinarsko vključevanje v vsa dogajanja, ki je tako ali drugače povezano z Gorenjsko, Gorenjkami in Gorenjci; pestro vsebino za najširši krog bralk in bralcev; visoko naklado, zavidljiv obseg bralnega dela časopisa ter najširšo ponudbo koristnih poslovnih informacij. Gorenjski glas je že pet desetletij nepogrešljiv delček gorenjskega vsakdana in tako bo - s še pestrejšimi vsebinami, z večkratnim izhajanjem v barvah in ustrezno zasnovanim trženjem - tudi v naslednjih desetletjih:

GORENJSKI GLAS, VEČ KOT ČASOPIS.

Leopoldina Bogataj, odgovorna urednica, pri Gorenjskem glasu od 15. aprila 1970

Ponosna sem, da sem urednica Gorenjskega glasa, časopisa z več kot 20.000 naročniki, z več kot 100.000 rednimi bralci, z več kot 40 stranmi na številko, z najmanj dvema bralnima in dvema komercialnima prilogama tedensko, redno tedensko prilogo Gorenjska in Snovanja, z najmanj dvema prireditvama mesečno in letopisom Gorenjska. Vemo, kaj hočemo, ne oziramo se ne levo ne desno, smo neodvisni, nestrankarski in profesionalni. Imamo najboljše novinarje, dobre komercialiste, prijazne tajnice, uspešne druge sodelavce in dobro vodstvo. Prisotni smo skoraj v vsakem drugem gorenjskem domu, kar pomeni, da smo najmočnejši in najbolj razširjen gorenjski medij. Z vsem naštetim smo nedvomno

GORENJSKI GLAS - VEČ KOT ČASOPIS.

Novinarji - srce časopisa

Novinarji so srce slehernega časopisa. Brez dobrih novinarjev ni zanimivih tem, ni dobrih rubrik, ni dobrih člankov, ne zanimivega časopisa, ne bralcev, ne naročnikov in ne poslovnega uspeha. Gorenjski glas ima v zadnjih letih kar močno novinarsko ekipo: kolege, ki pišejo že dvajset ali celo trideset let in kolege, ki začenjajo novinarsko pot ter kolege, ki še študirajo.

Marjana Ahačič, novinarka, pri Gorenjskem glasu zaposlena od 15. julija 1995

Kot večina mojih tukajšnjih kolegov sem svoj prvi novinarski prispevek v Gorenjski glas napisala že med študijem. Kasneje sem tu opravljala obvezno počitniško prakso in nekako normalno se je zdelo, da sem se po diplomi tu tudi zaposlila. Dejstvo, da največkrat pišem prav teme s področja kulture, ki mi je med vsemi najljubše, gre deloma pripisati tudi naključju in dobremu razumevanju z urednico Leo Mencinger, blizu pa so mi tudi "socialne" teme. Ker sem v uredništvu med mlajšimi, pa se po potrebi spopadam še z marsičim. "Moje" so še Bohinjske novice in številne priloge, ki jih mlajši novinarji pripravljamo v sodelovanju z vsestranskim kolegom Žalarjem.

Helena Jelovčan, novinarka, urednica rubrike Prepovedano za odrasle in kronike, zadolžena za občino Kranj, pri GG zaposlena od 1. aprila 1971

Profesor Črtomir Zorec me je v novinarstvo pospremil z napotki, naj ne pričakujem hvale in trajne slave, saj novinarsko pisanje ni literatura, ampak navadno "potrošno blago".

Včasih me popade nostalgija, saj področji, s katerih zdaj največ pišem, optimizmu nista ravno v čast. Spomnim se stresa ob prvi tožbi, pa direktorja, ki je privihral v uredništvo, češ da ne gre za gospodarski kriminal, saj je vendar demokracija, pa nepopravljivega prometnega prekrškarja, ki je vratarju razlagal, da ima zame že kupljeno pištolo, pa kranjskega župana, ki me je zavrnil z ne, za Gorenjski glas pa ne bom nič povedal, pa...

Profesor Zorec je seveda imel prav.

Jože Košnjek, pri Gorenjskem glasu od 1. septembra 1969, od leta 1980 do 1985 odgovorni urednik, nato pa novinar in urednik za notranjo politiko

Kar nekaj let je že, ko je Gorenjski glas s pisanjem prestopil zemljepisno in tudi miselno mejo Gorenjske in se pojavil v - Ljubljani, državna prestolnica pa je postala prepoznavna v Gorenjskem glasu. Korak do Ljubljane in odmev na Gorenjsko je razumljiv: v Ljubljani odločajo o sedanjosti in prihodnosti države, tudi Gorenjske. Ne pišemo o vsem. Kratko in razumljivo hočemo povedati tisto, kar je za naše bralstvo posebej pomembno. Obenem pa želimo zvedeti, kako se na to odziva Gorenjska. To so informacije, ki ne prenesejo levega, desnega in ne kakršnegakoli drugega političnega barvanja. Osnova je vendarle objektivna in čim bolj nevtralna informacija, ocene pa si lahko, in prav da jih, skladno s svojim prepričanjem ustvari vsak sam.

Matjaž Gregorič, novinar, sodelavec Gorenjskega glasa od oktobra 1987

Moram priznati, da si pred desetletjem, ko sem začel sodelovati z Gorenjskim glasom, nisem znal natančno predstavljati svojega delovnega področja. Že res, da me je že od nekdaj privlačil svet pločevinastih štirikolesnikov, toda ukvarjati se z avtomobilskim novinarstvom je povsem nekaj drugega. Začetki avtomobilske rubrike v Gorenjskem glasu so bili skromni, začelo se je s kratkimi novicami, nadaljevalo pa z reportažami, tehničnimi zanimivostmi in tudi preizkušnjami avtomobilov.

Toda avtomobili so tako vsakdanja stvar, da si zaslužijo svoj prostor tudi v Gorenjskem glasu in tik pred letošnjim poletjem se je zgodilo, da smo tistim, ki jih zanima vse, kar se dogaja na dveh in štirih kolesih namenili po dve strani na teden. Ob koncu leta pa nas čaka že četrta akcija izbora Gorenjskega avtomobila leta.

Igor Kavčič, novinar, pri Gorenjskem glasu od 1. 9. 1996

Ne. Nihče ni nikoli o meni rekel, novinar naj bo. Sam sem se odločil v tretjem letniku srednje šole. Nekje sem namreč slišal, da novinarjem ni treba zgodaj vstajati iz postelje, pa sem si mislil, to bo nekaj zame. Sicer pa do študijskih let nisem napisal nič omembe vrednega, razen spisa v osmem razredu, na temo moja občutja do Tita. Žal ga glavni junak ni imel priložnost prebrati, ker je tisto leto odšel. Tja gor.

Moja zgodba z Gorenjskim glasom se začne v Črni gori. Kolegu sovojaku so časopis pošiljali tja dol, pa sem zasledil oglas, da dajo štipendijo novinarju študentu. Vpisan sem bil v 1. letnik novinarstva, takrat še na FSPN. Vse sta uredila moja starša. Štipendist, sto let honorarec in od septembra 1996 naprej zaposlen. Delam vse živo, najraje pa enkrat na mesec veliki intervju na dveh straneh. Ti so moja duša. Rad sem novinar. Res, brez zajebancije.

Lea Mencinger, novinarka, pri Gorenjskem glasu od leta 1967, urednica kulturne strani in priloge Snovanja.

Ko so mi v uredništvu pred nekaj več kot dobrim desetletjem določili področje kulture in ko je bil narejen program "pokrivanja", se je poleg vse razsežnosti tega področja pokazalo tudi, da prav vsega tudi s sodelavci ni mogoče spremljati niti na dveh straneh tedensko vse objaviti. Zato je bila odločitev uredništva, da po desetletnem premoru znova začne izhajati kulturna priloga Snovanja, vsekakor prava in dobrodošla, zame, z nalogo urejanja te priloge, pa nov izziv. S ponovnim rojstvom in nekoliko spremenjeno zasnovo Snovanj se je od leta 1989, ko je izšla prva številka, povečal obseg, ki ga časopis namenja kulturi.

Ena najvišja novinarska, ena za življenjsko delo, najvišje državno odlikovanje za časopis, občinska in Prešernova ter številne druge nagrade in priznanja

Marija Volčjak, 1997, najvišja nagrada Društva novinarjev Slovenije za izjemne novinarske prispevke na področju gospodarstva

Franc Perdan, 1987, Tomšičeva nagrada za življenjsko delo na področju fotografije

Andrej Žalar, 1989, nagrada občine Kranj za novinarske prispevke na področju krajevnih skupnosti

Lea Mencinger, 1988, Prešernova nagrada občine Kranj za novinarske prispevke na področju kulture

Medicinske sestre naprodaj

Metka Sosič, novinarka - od 1960 do 1965

Metka se takole spominja let, ki jih je preživela pri Gorenjskem glasu:

"Pred dnevi me je spet nekdo vprašal, ali še pišem za Glas. To se mi je v dobrih treh desetletjih, ki sem jih prebila drugod, večkrat zgodilo, saj so me nekateri vedno povezovali z vlogo, v kateri so me najprej spoznali. A saj je tudi v meni še veliko tega, kar sem pridobila v svojih Glasovih letih, največ po zaslugi urednika Slavka Beznika, ki me je s svojim širokim znanjem, razgledanostjo in strogostjo vztrajno uvajal v zakonitosti novinarskega dela. Pri spoznavanju gorenjskih krajev in zbiranju gradiva za časopis pa je bila zame najbolj dragocena pomoč fotoreporterja Franca Perdana, ki je vsepovsod poznal prijazne in dobro obveščene ljudi. V začetku šestdesetih let, ko sem prišla h Glasu, so nas včasih v skupinah razvažali po Gorenjski s službenim avtom, pozneje pa so nekateri dobili fičkote in jih odplačevali s potnimi stroški, kar je bilo za tiste čase izjemno ugodna bližnjica do lastnega avtomobila.

Najraje se spominjam neštetih drobnih razlogov za smeh in dobro voljo, ki so prepletali naše naporne dneve s prav malo prostega časa. Tako so stavci nekoč pomešali vrstice dveh oglasov, s katerima je ZD Kranj prodajal opremo in iskal sobe za svoje delavke. Nato je bilo objavljeno, da ZD Kranj odproda odvečna osnovna sredstva: babice, medicinske sestre in bolničarke. Pavliha je z veliko karikaturo ovekovečil, kako jih možakarji navdušeno odnašajo.

S smehom se je končal tudi urednikov poskus, da bi imel boljši pregled nad odhodi iz uredništva. V posebno knjigo so se po vrsti vpisali Saša Škufca, Bogdan Fajon in Andrej Triler. Prvi je napisal, da je šel v Gorenjski muzej, drugi na Zadružno zvezo, tretji pa je dodal, da gre tudi on - na eno kavo. In res so bili vsi trije v slaščičarni.

Vsi smo prihajali na vrsto. Sama sem kot mlada novinarka pri priči izpolnila naročilo kolegov, češ da moram nujno poklicati tovariša Vovka. Zavrtela sem številko, ki so mi jo dali kolegi in razumevajoči glas na oni strani je dejal, da tovariša Vovka ne morem dobiti, vendar pa naj se ne "sekiram", ker tudi drugi pri njih pogosto zaman iščejo kakšnega tovariša Medveda, Jelena ali Jazbeca..

Poklicala sem namreč - živalski vrt."

"Napišite pol tistega, kar veste..."

Sonja Zupan Šolar, novinarka

Saj ni res, da bodo drugo leto minila tri desetletja, odkar sem se preselila v Ljubljano in zato zapustila Glas, kjer sem se prvič srečala z novinarstvom, sem si dejala, ko sem razmišljala o kratkih treh letih, ki sem jih preživela med novinarskimi kolegi in prijatelji v majhni časopisni redakciji, ki je sprva imela prostore še v kranjski občinski stavbi.

Bilo nam je lepo. Tako prijazno so me sprejeli, vso nebogljeno, in mi na začetku zaupali redaktorstvo prispevkov stalnih dopisnikov Glasa. Seveda pa je vsakega uvajanja nekoč konec. In tako me je nekega jesenskega dne odgovorni urednik Andrej Triler postavil pred dejstvo, rekoč: "Pojdi v Kmetijsko živilski kombinat in napiši približno stran in pol o letošnji letini, verjetno bomo dali kar na prvo stran."

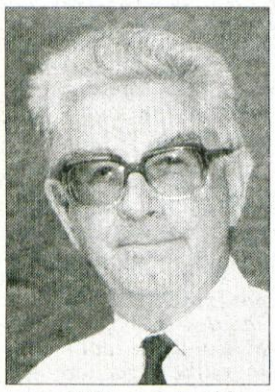
In tako se je zgodilo, da sem se prvič podpisala. Ponosna, še bolj pa zaskrlbjena, sem tavala po uredništvu, razmišljajoč, če sem ga kje kaj polomila. Prijatelji so mi spodbudno prigovarjali: "Ne skrbi, vse je v redu," ko nenadoma zazvoni telefon. "Je tam Sonja Šolar? Tu Kmetijsko-živilski kombinat. Ja, kaj za eno zmešnjavo ste pa naredili v vašem članku?! Saj kar mrgoli netočnosti. Kdo neki vas je poslal delat takšen članek, če nimate pojma o kmetovanju..."

Skrajno nesrečna in preplašena sem se odpravila k odgovornemu uredniku, da mu povem, kaj se mi je zgodilo. Najprej me je sočutno poslušal, in ko je videl, da sem vidno "sesuta"; kolegi, ki so bili poleg, pa so se kar preveč dobrovoljno muzali, me je nedolžno vprašal: "A res nisi prepoznala mojega glasu?"

Pa še ena iz črne kronike. Pokrivala sem to področje in hotela sem napisati kar najnovejše o neki nesreči, o kateri se je po Kranju veliko govorilo, in zadnja novica je bila, da je voznik umrl v bolnišnici. Zavrtela sem številko Kliničnega centra, nezgodni oddelek, in potrdili so mi, da je voznik res umrl pred eno uro. Tako sem dodala najnovejšo ugotovitev. No, in Glas še ni bil pri vseh naročnikih, ko so nam svojci sporočili, da je voznik na srečo živ in sploh ni res, da bi bil podlegel.

Kaj zdaj? Glavni urednik Slavko Beznik mi je pošteno "spral glavo", češ: "Saj sem vam že na začetku rekel, da bodite zlasti pri črni kroniki previdni. Napišite pol tistega, kar veste, pa bo dovolj. Kaj, hudiča, je bilo treba klicati v bolnišnico! Ste nori?" Kot polit kužek sem se pobrala in si njegov nauk zapomnila za vedno.

Frančišek Asiški je dvignil politiko na noge

Igor Slavec, direktor in glavni urednik - 1975 do 1985

"Z Gorenjskim glasom sem prvič sodeloval okoli leta 1950, ko me je tedanji urednik Marjan Telatko nagovoril, naj napišem uvodnik. Bil je dober človek, a bolj sam sebi prepuščen. Mislim, da tedaj nihče od politikov sploh ni doumel, kaj je časopis.

Ko pa sem pozneje prišel za glavna urednika in direktorja, časopis ni bil slab, imel pa je porazen finančni rezultat, zaposleni najslabše plače od vseh pokrajinskih časopisov, vzdušje v podjetju je bilo poklapano. SZDL je časopis le simbolično sofinancirala in govorila, da še sama nima nič, kaj bo dajala še časopisu. Tedaj je dejansko vodila vse partija, ki pa je bila le članica SZDL.

Najprej je bilo treba urediti finance, dvigniti naklado, uvesti razne akcije - vsako leto smo, denimo, peljali vse poštarje na izlet, vsem novoporočencem kot darilo pol leta pošiljali časopis... Moja želja je bila, da bi izhajala Snovanja kot revija gorenjskih ustvarjalcev, a tedaj je nihče ni hotel sofinancirati.

Pri Gorenjskem glasu smo v tem času štipendirali kar nekaj novinarjev, zavrnili pa tiste, ki niso študirali novinarstva. Zato, ker nista študirala novinarstva, recimo, smo zavrnili tudi Zorana Thalerja, zunanjega ministra ali pa Marka Valjavca, vašega sedanjega direktorja. Kaj hočeš, bili smo pač dosledni.

A tudi sindikalni izleti kolektiva nikakor niso bili redki, praznovali smo vsak državni praznik - tudi nekaj dni prej, če je bilo treba. Vzdušje v nekdaj čemernem kolektivu se je tako zelo popravilo, da je včasih kakšen razigran član kolektiva prišel na delo, rekel dober dan in nasvidenje ter odšel v neznano.

Čez nekaj časa so finance poskočile, naklada tudi - na 24 tisoč izvodov. Naše samoupravljanje je bilo bolj domače samoupravljanje, s politiko ni bilo težav, razen morda enkrat, ko je naša komerciala povabila bralce na izlet v Italijo in propagirala svetnika Frančiška Asiškega. Tedaj je politika poskočila do stropa. Danes je to morda smešno, tedaj je bilo pa resno.

Gorenjski glas je izhajal redno, ob 40-letnici je bil odlikovan z najvišjim priznanjem SZDL. Mislim, da je bil dober časop, kot je dober tudi danes, ko praznuje tako lep delovni jubilej..."

Župan mi je podtaknil uvodnik

Albin Učakar - odgovorni urednik 1967 do 1977

Albin Učakar, Zoran za sodelavce in prijatelje, je po poklicu predmetni učitelj nemščine in slovenščine, izučil pa se je tudi za črkostavca in je prva leta časopis tudi stavil, tehnično urejal in bil njegov odgovorni urednik.

"Mislim, da smo bili tedaj bolj pošteni do dela, bolj delavni in dosledni. Ko nam danes kdo očita, da smo le poročali, se sprašujem, kaj pa danes? Saj časopisi še vedno večinoma le poročajo. Moti pa me, da se danes o nekaterih stvareh piše nepreverjeno, ljudi se žali in se ne pomisli, koliko družinskega gorja lahko povzroči lažna vest. Popravki potem nič ne pomagajo.

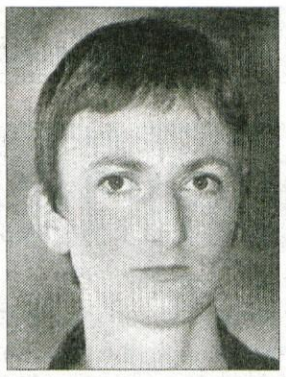
Nedvomno so danes novinarji bolj samostojni. Včasih so nam župani šteli vrstice in tehtali, koliko smo o njihovih občinah pisali. Tedaj se je točno vedelo, koliko in kaj pisati. Če ni bilo tako, smo bili poklicani na občino.

Vendar pa kakšnih večjih in tragičnih sporov in pretresov s politiko ni bilo. Spominjam pa se, da mi je nekoč neki župan, pozneje pomemben politični veljak, podtaknil uvodnik iz prejšnjega leta. Ko sem ga bral, sem se spomnil, da je tako napisal že prejšnje leto. Poklical sem ga, izgovoril se je na tajnico, češ da se je zmotila in poslala lanski uvodnik.

Vedno so me hudo motile tiskovne, pravopisne in slovnične napake. Še vedno sem prepričan, da je časopis "ena najbolj branih literatur" - če bralcu vsiliš pravopisno napako, jo bo uporabljal, saj je prepričan, da je samo tako prav, kot piše v časopisu.

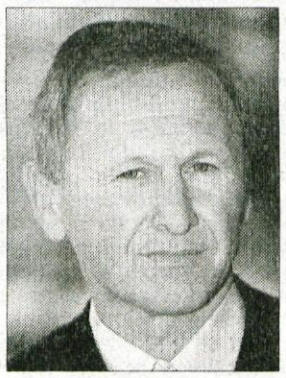
Ko je izhajal časopis ob ponedeljkih, smo delali vse nedelje. Včasih je bila huda časovna stiska. Bilo je tudi tako, da sva ob nedeljah sedla s športnim novinarjem, ki je pritekel z rezultati tekme, kar v stavnico: on mi je narekoval, sam pa sem po njegovem nareku stavil športno poročilo. Nato je bilo treba prebrati tudi vse druge novinarske prispevke, vse male in druge oglase, ki jih je bilo še posebej veliko ob občinskih praznikih. Pregledal sem čisto vse, preden je šlo v tisk.

Danes sem upokojen, še vedno prevajam strokovno literaturo, vesel pa sem, ko vidim, da je Gorenjski glas dober in tržno uspešen časopis."

Urša Peternel, novinarka, pri Gorenjskem glasu od 1. 8. 1997

Med Glasovci sem zadnja, ki mi je direktor "poštempljal" delovno knjižico in me s tem tudi uradno sprejel v Glasove vrste. Jaz sem tista, ki ji prepusti vajeti urednikovanja gospodarskih strani urednica gospodarstva, ko odide na dopust. In tista sem, ki v zadnjem času pokriva vse več zdravniških tem, tako da mi prijatelji, ki je zdravnica, pravi, da bom postala prava strokovnjakinja za medicino. Tudi socialne teme so moje, od spolnih zlorab otrok do problematike mamil, pa različne aktualne zadeve, ki jih obširneje obdelam v temi na tretji strani časopisa. In nenazadnje: jaz sem tista, ki ponavadi med vsemi Glasovci najbolj resno vzame grožnje urednice Poldke in večino člankov oddam, še preden me povozi zadnji rok za oddajo.

Stojan Saje, novinar, zadolžen za občini Naklo in Tržič

Ob zaposlitvi v Gorenjskem glasu jeseni 1978. leta sem kot novinar začel poročati o dogajanjih v takratni jeseniški občini. Ker sem živel v kranjski občini in od prej nisem poznal veliko krajev na zahodu Gorenjske, je bilo sprva iskanje informacij kar težavno. Več ko sem spoznal ljudi in navezal stike z njimi, lažje se mi je zdelo obiskovanje najbolj oddaljenih vasi, na primer Rateč, včasih pa tudi krajev prek meje, do Kanalske doline. Vse več sem spremljal tudi področja obrambe in zaščite, društvenih dejavnosti in ekologije. Razen slednjega so še vedno del mojega dela prispevki o slovenski vojski in društvih na Gorenjskem. Doslej sem se pogosto srečeval zlasti z gasilci, planinci in alpinisti, gorskimi reševalci, jamarji, taborniki, lovci in ljubitelji živali. Pred koncem leta 1991 sem začel poročati iz tržiške občine, od leta 1995 pa spremljam tudi dogajanja v občini Naklo.

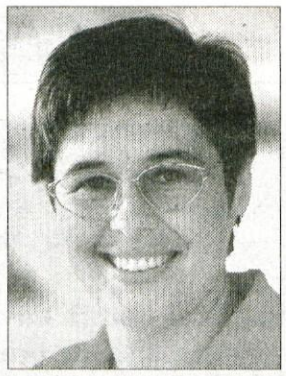

Darinka Sedej, novinarka, pri Gorenjskem glasu od leta 1971

Vsa leta so me poleg vesti, reportaž, intervjujev mikali tudi humoristični prispevki v Glasovih rubrikah. Ob političnih zavorah socializma se je dalo v varnem zavetju humoristične ali satirične rubrike povedati marsikaj ali tudi vse, če se je le posrečilo. Marsikaj tega, kar je bilo v resnih novinarskih zvrsteh nemogoče ali v tistih časih vsaj tvegano objaviti, se je dalo na svetlo v primerno zašiljeni bodički.

Ko je v te kraje vdrla demokracija - tedaj šele je bilo hecev in norosti, da si jih sproti komaj pomnil, kaj šele beležil. Še danes ob povsem resnih zadevah izbruhne na dan toliko političnih neumnosti, da zabave pač ne bo zmanjkalo.

Poročanje iz sedanje jeseniške in kranjskogorske občine mi ne dela težav, saj ju dobro poznam.

Vilma Stanovnik, novinarka, pri Gorenjskem glasu zaposlena od 1. 1. 1986, urednica Stotinke

Urednica Glasove športne priloge sem že osem let, prej pa sem pisala o marsičem. Gotovo ni treba razlagati, da se pri športu vedno dogaja kaj novega, kaj zanimivega in ker smo Gorenjci v večini športov uspešni tudi na mednarodnih prizoriščih, sem mnogokrat pisala tudi o velikih uspehih, se pogovarjala s svetovnimi prvaki in rekorderji. Seveda so bili vmes tudi porazi, razočaranja, pisanje o težavah klubov, o pomanjkanju denarja, o pomanjkanju športnih objektov, o "zdrahah" med športniki in funkcionarji, o....

Priznati moram, da mi pri novinarskem delu, ki ga opravljam ob dveh otrocih (in zelo razumevajočem možu), ni nikoli dolgčas. Ko mi bo, bom zagotovo začela delati kaj drugega!

Uroš Špehar, "dežurni štipendist"

Hja moram priznati, da se že kar nekaj let mučim z izpiti in predavanji na faksu, ampak ker sem bolj trmaste sorte in ker imam dobre priganjače, vendarle upam, da bom študentsko etapo svojega življenja vendarle srečno pripeljal do konca. V zadnji polovici leta me redno videvate na zadnji strani, čeprav je nekdo v uredništvu enkrat izjavil, da bo tisto sliko nalepil na škatlo od piškotov. Se ve zakaj. Prva stvar, ki sem jo napisal za Gorenjski glas, je povezana z znanim kranjskim kokrškim mostom, in zagotavljam, da ni moja krivda, da so ga tako dolgo pacali. V zadnjem času pa poleg aktualnih zabavnoglasbenih glasbenikov meseca večino časa posvečam dežurstvu. Vedno na preži je geslo sicer izposojeno iz drugega časopisa, vendar upam, da mi ga bo tudi s pomočjo vaših klicev uspelo uresničevati.

Simon Šubic, študent

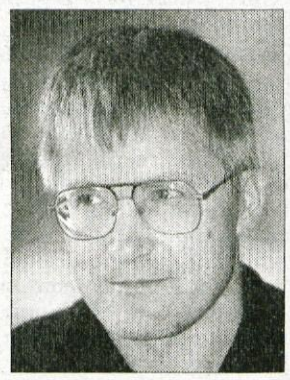
Z Gorenjskim glasom sem začel sodelovati 4. julija 1995. Tedaj sem načrtoval, da bom pri časopisu ostal le toliko časa, da bom opravil obvezno strokovno prakso. Zaradi dobrega vzdušja v kolektivu pa se je vse skupaj potegnilo že v tretje leto.

Kot študent in honorarni sodelavec pri Glasu nimam posebne zadolžitve, največkrat pomagam rednim novinarjem pri pokrivanju njihovega področja. Občasno poročam s sej občinskih svetov ter o prometnih nesrečah in kriminalu, še največ pa se udeležujem novinarskih konferenc posameznih podjetij ali institucij. Ker gre pri tem za precej suhoparno delo, je najboljša osvežitev obiskovanje gorenjskih krajev in spoznavanje tamkajšnjih prebivalcev.

Marija Volčjak, novinarka, urednica gospodarskih strani, Pri Gorenjskem glasu od jeseni 1978

Pred približno desetimi leti sem se povsem specializirala za gospodarstvo, pišem in urejam gospodarsko stran ter posle in finance. V zadnjih letih se je z uvajanjem tržnega gospodarstva marsikaj spremenilo, pozabljeni so tozdi in sozdi, navadili smo se na delnice in dobiček, spremenilo se je tudi novinarsko delo. Direktorji so bili včasih veseli novinarjevega obiska, da so se javno lahko pohvalili, za koliko so povečali proizvodnjo, kaj so zgradili in koliko ljudi so zaposlili. Danes je veliko težje priti v direktorjevo pisarno, radovedne novinarje skušajo odgnati prijazne gospodične, ki so zadolžene za stike z javnostjo, marsikaj je postalo poslovna skrivnost in precej profesionalne spretnosti je potrebne, da prideš do informacij.

Cveto Zaplotnik, novinar, pri Gorenjskem glasu od leta 1982, urednik kmetijske strani, zadolžen za občine Bled, Bohinj in Radovljica

Na kaj vse je treba paziti pri novinarskem delu? Ja, tudi na to, s kom prideš na sejo občinskega sveta! Iz Bohinja so nekoč že telefonirali, češ - kaj pa ima tale vaš Cvetko s Cvetkom (s predsednikom občinskega sveta namreč), ko pa je z njim skupaj prišel na sejo. Nič! Srečala sva se na stopnicah in skupaj vstopila v sejno sobo. Za nekatere je bil to očitno že politični problem, povod za komentar, kako je usmerjen časopis... Biti kmetijski novinar tudi ni vedno preprosto. Priznam: na marsikateri kmetiji sem ob novinarskem obisku pojedel klobaso in popil kozarček sadjevca, a naj se tudi pohvalim: na svet sem pomagal že dvema teličkoma - enemu v Poljanski dolini in drugemu v Podbrezjah, pri samem bivšem "kmetijskem ministru" kranjske občine.

Danica Zavrl Žlebir, novinarka, urednica rubrike NAJST, zadolžena za občine Šenčur, Naklo in Cerklje

Poleg rednega dela, ki ga imam s pokrivanje občin, zadnja leta pri časopisu vodim in spremljam dobrodelne akcije. O dobrodelnosti nisem imela najlepšega mnenja. Prepričana sem bila namreč, da je to pri nas nekakšen novi snobizem, da premožnim in z vsem zasičenim ljudem pomeni le še enega od statusnih simbolov. Ko sem racionalno opravila s pomisleki, sem lahko razmišljala o tem, kaj takšno delo prinaša meni. Zadoščenje, kakor ga imaš po dobro opravljenem delu, to vsekakor. Zagotovo tudi zadovoljstvo, da na svoj način pomagam manj srečnim od sebe olajšati življenje. Občutek, da tudi za menoj ostaja nekaj trajnega, ne le časopisni članki, ki so naslednji teden pri bralcih že pozabljeni.

Andrej Žalar, novinar-urednik, pri Gorenjskem glasu od 1. septembra 1966

Zadnje obdobje, obdobje državne samostojnosti, Gorenjski glas tisti starejši člani jubilanta, saj zase lahko trdim, doživljamo nekako s ponosom. Ob naročnikih, ki jih je iz dneva v dan več, na medijskem področju dokazujemo in potrjujemo, da je Gorenjski glas predvsem še kaj več kot samo časopis. Glasove preje, praznične in druge priloge, različne prireditve, poznani izleti, "priključevanje" spodnjega dela Gorenjske Gorenjski in približevanje krajem in Gorenjcem prav v sleherno domačijo s posebnimi občinskimi časopisi, ki nastajajo kot priloge v Gorenjskem glasu, so tisto, ki tudi zdaj po letih mladim v Gorenjskem glasu nudijo in nakazujejo zanesljivo trdnost. To je, vsaj zame, tudi prijetno osebno počutje.

Štefan Žargi, glavni urednik Gorenjskega glasa in direktor ČP Glas oktober 1986 - oktober 1990, novinar zadolžen za občine Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki, Žiri

Za Gorenjski glas je verjetno najbolj pomembno, da smo pomladi leta 1990 kot prvi časopis v Sloveniji postali povsem samostojni, saj smo v aprilu v ČP Glas tudi uradno, poleg izdajateljstva, prevzeli in registrirali ustanoviteljstvo. Da je bilo to predvsem politično in ne ekonomsko vprašanje (pomoč ustanoviteljic se je v tem obdobju padla s 7 na manj kot 2 odstotka vseh prihodkov ČP Glas), verjetno ni potrebno posebej poudarjati. Ta odločitev je bila izrednega pomena v naslednjih letih, ko so se menjala razmerja v družbi in je nedvomno veliko pripomogla, da je Gorenjski glas lahko neodvisen in nestrankarski.

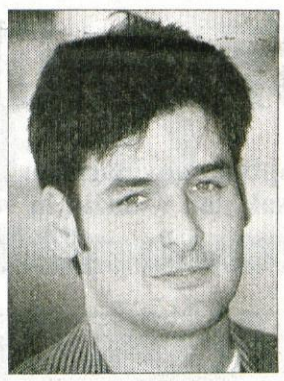
Marjeta Vozlič, lektorica, pri Gorenjskem glasu od 20. oktobra 1987

Delo v časopisnem uredništvu poteka kot v orkestru. Če vsi igralci ne ujamejo pravega ritma in tempa, se kmalu pojavi nervoza. Tudi pri nas je tako. Urednica Poldka je dirigentka, drugi pa smo bolj ali manj pomembni igralci. Jaz predstavljam vmesni člen med novinarji in dekleti v tehniki. Delo poteka po računalniški mreži, tako da mi novinarji namesto člankov na papirju nosijo majhne listke, na katerih so spiski imen člankov, ki jih lektorsko pregledam in spravim v drug predal v računalniku, namenjen za tehniko. Teh listkov se zlasti v ponedeljek in četrtek nabere za celo solato. Šele ko strani obdelajo v tehniki, jih dobim na papirju in drugič poskrbim, da se v torek in petek čimmanj jezite zaradi jezikovnih napak. Delo je naporno, vedno v naglici, vendar se lahko pohvalim, da vse preberem dan pred vami.

Nada Prevc, tehnična urednica, pri Gorenjske glasu od 1. 8. 1985

Pri časopisu je pomembna tudi dobra tehnična priprava. Vsako sredo in petek se s komercialisti dobimo pri urednici Poldki, kjer izvem, kolikšen bo obseg časopisa, velikost in število reklamnih oglasov ter njihovo razporeditev. Po možnosti upoštevamo želje oglaševalcev: ta naj bo na zunanjem robu, ta na desni strani čisto zgoraj... Moje delo se potem nadaljuje v prostorih MediaArta, kjer z dekleti, ki so tam zaposlene, na računalnikih oblikujemo najprej oglase, potem pridejo na vrsto novinarski članki. Urednica in novinarji uredniki nam povejo, kateri članek je nosilen, kateri naj bo povdarjen in naj bo zato v okvirčku, kateri ima sliko in kateri je lahko rezerva, če se slučajno ne bi sešlo. Mi potem vse te želje in zahteve skušamo uresničiti in izdelati dober časopis.

Gorazd Šinik, fotoreporter, pri Gorenjskem glasu od 1. marca 1987

Bil sem Glasov štipendist in tako je bilo razumljivo, da se bom tudi zaposlil pri Gorenjskem glasu. V začetku sem imel kar malo treme, saj sva delala skupaj s fotoreporterjem Francetom Perdanom, ki je bil legenda fotografije in Gorenjskega glasa. Potem sem bil precej let sam in sem poleg fotoreporterske fotografije skrbel tudi za to, da so bile v pravem času razvite in izdelane tudi fotografije kolegov novinarjev. Fotoreporterska fotografija je izredno zahtevna, saj je potrebno ujeti pravi trenutek, ker se dogodka ne da ponoviti, pa tudi ljudje so v časopisu radi lepi.

Tina Dokl, fotoreporterka

Za Gorenjski glas fotografiram od jeseni 1995. V tem času sem spoznala, da je delo fotoreporterja zelo naporno, kar nam je že v srednji šoli za oblikovanje in fotografijo večkrat dejal profesor Testen.

Ne samo, da je naporno, delo je tudi nepredvidljivo, saj pogosto za en dan naprej ne vem, kako bo potekalo. Prav to pa me najbolj privlači. Seveda poleg dobrega kolektiva. V teh treh letih fotoreporterstva sem spoznala, da rek vaja dela mojstra zares velja, saj samo znanje, ki sem ga pridobila med štiriletnim šolanjem, pri mojem delu ni veliko pomagalo. Vsaj še toliko, če ne več, sem se naučila z delom samim, s svojimi izkušnjami pa mi je v veliki meri pomagal tudi poklicni kolega Gorazd Šinik. Verjetno bom pri fotoreporterstvu tudi ostala, saj me je delo po terenu in spoznavanje novih ljudi vedno privlačilo.

France, ti si pa zmeraj prišel...

Franc Perdan - od 1955 do 1990

*Fotoreporter **Franc Perdan** si 35 let ni služil le kruha pri Gorenjskem glasu, ampak je bil edini, ki je dolga desetletja živel z Glasom in zanj. Franc Perdan je tisti Glasovec, ki so ga vsi sogovorniki, ki smo jih ob petdesetletnici vprašali za mnenje o sodelavcih, najbolj hvalili in se ga z največjim spoštovanjem tudi spominjali. Brez vsakega pretiravanja lahko rečemo, da je Franc Perdan pustil svoja najlepša leta in ves svoj prosti čas pri časopisu, kjer se je zaposlil leta 1955 in mu ostal zvest do upokojitve - do leta 1991. Če ne bi bilo Franceta Perdana, ki je kot "stari maček" poznal ne le vse ljudi na Gorenjskem, ampak vsak kamen ob cesti, bi bil marsikateri novinarski članek bolj klavrn kot ne: Franc je poznal vse, zato je znal novinarjem tudi svetovati, jih voditi in uvajati v posel.*

***"Ko sem se leta 1955 kot poklicni fotograf zaposlil pri Gorenjskem glasu, sem naletel na povsem drug način dela, kot sem ga bil do tedaj vajen,"** se spominja začetkov Franc Perdan, ki je sicer za svoje kvalitetno in dolgoletno delo prejel najvišje novinarsko priznanje, Tomšičevo nagrado.*

"Spoznati je bilo treba kraje in ljudi in se prilagoditi novemu ritmu dela pri časopisu. Tedaj je bilo zelo težko predvsem zaradi terena, saj prevoza ni bilo. Hodil sem peš, šel na vlak ali na avtobus. Recimo: ko sem moral v Begunje, sem v Kranju stopil na vlak in iz Radovljice peš odšel do Begunj. Ali: vsako nedeljo popoldne sem iz Stražišča, kjer sem doma, moral peš do kranjskega bazena, kjer so bila športna tekmovanja. Na bohinjsko kmečko ohcet sem šel tako, da sem sedel na vlak, tam prespal, naslednji dan pa slikal.

Težko je bilo tudi zaradi opremljenosti: iz prejšnje firme sem na Glas prinesel en fotografski aparat, staro lajko in to je bilo vse. Svetlomera ni bilo, enkrat pozneje smo prišli do fleša in tedaj sem okoli prenašal tri kilograme težak fleš. S tako opremo sem slikal tudi skoke v Planici - brez teleobjektiva, seveda.

Prvo temnico za razvijanje filmov sem imel v neki trafiki, ki je bila v bližini tiskarne. Tam sem sušil filme, včasih sem jih kar v špiritu posušil... Potem je prišla modernizacija in sem imel temnico že v neki kopalnici in nato na podstrešju...

Spominjam se, da sem leta in leta ogromno delal. Ne le za časopis, slikal sem tudi za razne organizacije, kot je Avto-moto in druge. Vse sem zanje moral poslikati, razviti filme in napraviti fotografije. Zastonj, seveda. Delal sem tudi razglednice, poslikal celo Ljubljano pa Bled in Bohinj. Tedaj smo razglednice delali še na fotografski papir, za ljubljanski Tobak. Nato je začela gorenjska tiskarna pripravljati prospekte in z navadno lajko sem slikal tudi za prospekte. Ko so kranjska podjetja pripravljala razne razstave, recimo, 25 let stavke, sem zanje pripravil vse reprodukcije. Za neko tako razstavo sem delal dva meseca, vse je bilo kakšen teden razstavljeno, potem se je pa vse skupaj nekam izgubilo.

Franc Perdan je urednikom v resnici prinašal izvrstne in kvalitetne fotografije, bil je točen kot ura in vedno pripravljen, da gre na teren. Še danes se ga številni spominjajo, ko ga srečajo, ga ustavijo in mu rečejo:

"France, ti si pa zmeraj prišel in dobro sliko si objavil!"

Takšna pohvala pa je danes zanj, ko uživa več kot zasluženi pokoj, največje priznanje..

Ko je izšla Demokracija

Časopis Demokracija je začel izhajati kot priloga Gorenjskega glasa (Odprte strani), vendar je bil označen s številko ena in z letnikom ena. Zato je razumljivo, da je celo ugledni Washington Post objavil notičko, da je izšel prvi opozicijski časopis za železno zaveso. Lahko si mislite, kako je junija 1989 razburkal slovensko politično morje, posebej v Kranju, ki je slovel kot trdnjava rdeče oblasti.

Naših urednikom so prali glavo, posebej odgovorni urednici Leopoldini Bogataj, ki ima brez dvoma največ zaslug, da je Demokracija izšla pri Gorenjskem glasu. Strumno smo ji stali ob strani, kolikor je pač kdo imel poguma. Spomnim se zgodbe, kako je bilo na 'zagovoru' pri Borisu Bavdku, tedanjem gorenjskem partijskem sekretarju, ki je bil hkrati tudi predsednik izdajateljskega sveta Gorenjskega glasa.

Urednika sta me vzela s sabo, da nas je bilo več, da je bila obramba močnejša. Boris, ki je sicer slovel kot dokaj mil človek, je hodil gor in dol, kadil cigareto za cigareto, si grizel brke in se razburjal: "Kaj pa boste imeli od tega?" Lahko si samo mislim, pod kakšnim pristikom je bil. 'Razgovoru' ni bilo videti konca, saj urednika nista popustila, Boris tudi ne. Kaj storiti? Spomnila sem se zlatega pogajalskega pravila, da moraš pozornost obrniti povsem drugam, če ugotoviš, da se ne bo moč pogoditi. Tedaj sem namreč prebrala že nekaj managerskih knjig, ki so začele izhajati pri nas. Soba je bila že povsem zakajena, skozi okno je silil topel junijski dan, napovedovalo se je poletje. Spomnila sem se, da ima Boris naraščaj, ki ga je bil zelo vesel. "Veš kaj Boris, luštno ženo imaš, pa naraščaj, pusti vse skupaj in pojdite na morje. Čez pet let boš ponosen, da je Demokracija izšla pri Gorenjskem glasu v času, ko si bil predsednik izdajateljskega sveta." Besede so delovale tako pomirjujoče, da je bilo razgovora hitro konec, razšli smo se brez groženj. Demokracija je še nekajkrat izšla pri Gorenjskem glasu in se nato osamosvojila. Preroška napoved pa se je uresničila veliko prej kot v petih letih.

• **M.V.**

Janez Pelko, fotoreporter

Na Gorenjskem glasu so me prvič videli 9. julija 1993. Kakopak, fotografski spomin. Na začetku sem imel z reporterskim delom precej težav, saj je v tovrstni fotografiji treba zelo hitro reagirati in predvideti tok dogajanj. Saj, fotoreporter mora biti vedno korak pred dogajanjem, na sprožilec tako rekoč pritisne, preden se je zadeva zgodila. Ko tako pritiskam, spoznavam ljudi. Hmmm... ljudi zato tudi najraje fotografiram.

Posebno fotografsko doživetje so intervjuji, ker imam veliko časa, intervjuvanec se zamoti z odgovori in takrat lahko fotografiram sproščeno osebo in ne nekoga, ki nerodno pozira. Drugič - obožujem tudi rock koncerte, poseben feeling je stati tik pod odrom in glasbenike, doživeti od blizu. In še nekaj. Kot veste se, na otvoritvah dobro je in pije. Tudi jaz vem.

Pod budnim nadzorom javnosti

*V politično zelo razgibanih družbenih razmerah, v obdobju od leta 1984 do 1988 je bil medobčinski sekretar ZKS za Gorenjsko in v tem času nekaj let tudi predsednik časopisnega sveta Gorenjskega glasa Kranjčan **Boris Bavdek**.*

"Leta, ko sem vodil časopisni svet, so bila politično zelo razgibana leta, leta Mikulićeve vlade, usmerjene in omejevalne politike, z mednacionalnimi konflikti v Jugoslaviji, v Sloveniji pa štrajki in nezadovoljstvo. Tedaj je uredniška politika Gorenjskega glasa napravila velik korak naprej s tem, ko je uvedla redne Glasove preje - tribune, na katerih so se kresala mnenja med politiko, gospodarstvom, kulturo in javnostjo. Glasove preje so bile v javnosti sprejete z veliko naklonjenostjo, prav tako pa tudi priloge, ki jih je v tem času uvedel časopis.

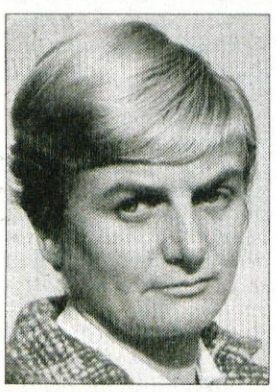
Z direktorjem časopisa Milanom Bajžljem in odgovorno urednico Leopoldino Bogataj smo zelo dobro sodelovali, saj sta politiko vodila korektno in strokovno in znala zagovarjati različna demokratična mnenja in stališča. Če pa so bili po odhodu Milana Bajžlja med politiko in uredništvom konflikti, zanje nisem kriv, kajti tedaj nisem bil več predsednik časopisnega sveta.

Tega obdobja se spominjam kot vrenja idej, začetkov demokratičnosti in odpiranja - vendar to odpiranje nikakor ni bilo enozvočno. Da je tudi Gorenjski glas odprl vrata na stežaj in ni bil pod vplivom nikakršne politike, kaže navsezadnje njegova naklada, saj je bila tedaj zelo visoka. Ljudje ga ne bi brali, če bi bil trobilo in če bi bil pod "komando" politike.

Brez njih ni Gorenjskega glasa

Časopis so novinarji, so komercialisti, uredniki in so sodelavci, ki so redko na očeh, pa vendar vsak dan v službi in vedno dosegljivi. Številni bralci jih poznajo po imenu in po glasu, kdor pa se oglasi pri nas, se najprej sreča z njimi.

K Miški na kavico in po - tolažbo

Marija Eržen, tajnica - od 1960 do 1973

Tajnica Marija Eržen je dneve in dneve ter nedelje prepisovala lektorirane novinarske članke, vodila arhiv, štela vrstice. Med novinarji je bila zelo priljubljena.

Marija Eržen - vsi v uredništvu so jo trinajst let, kar je bila zaposlena pri Gorenjskem glasu, klicali Miška - je bila zelo priljubljena tajnica. Pri časopisu se je v njenem obdobju zvrstilo kar nekaj glavnih in odgovornih urednikov, odšli so stari, prišli so novi novinarji. Vsi, brez izjeme, so jo imeli radi - mirno, tiho, vestno, pripravljeno potrpeti vse izbruhe in muhavosti šefov in tožbe novinarjev. Redno, vsako jutro je bil shod vsega kolektiva pri Miškini kavici v tajništvu, nato pa veselo na delo.

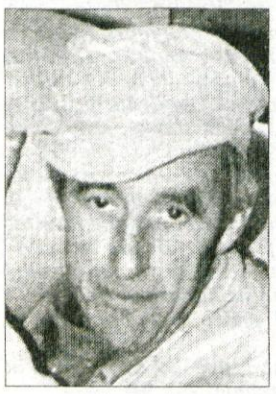
Marija Eržen je delala za tri. Vsak dan je na okornem pisalnem stroju prepisovala novinarske in druge tekste, vodila arhiv, izrezovala članke in hranila fotografije. Danes zveni nenavadno in čudno, vendar je morala Miška ne le prešteti vse članke, ampak tudi vrstice, saj so bili novinarji plačani po vrstnicah, ki so jih napisali. Dneve in dneve, pa tudi nedelje, je sedela v uredništvu in delala. Še kako ji verjamemo, da časopisa, ko je izšel, niti pogledala ni - toliko je imela z njim dela.

"Bili so dobri, človeški in pametni uredniki, nekateri pa tudi ne," *pravi danes Marija.* ***"Nekateri uredniki so bili pokončni in se politiki niso dali, drugi spet malo manj in včasih je bil kakšen članek po desetkrat na partiji. Vendar pa se rada ozrem na tista leta, saj sem vsak dan z veseljem hodila v službo. Res pa je tudi, da smo tedaj stiskali pri financah, kajti hraniti je bilo treba denar za tiskarno. Plače so bile slabe, nekateri novinarji so prav zato odšli k drugim časopisom v Ljubljano. Sama sem se upokojila leta 1973, v finančno neugodnem času, kar se pozna na pokojnini..***

Rada sem imela novinarje. Vse. Z njimi nikoli nisem bila v sporu. Kadarkoli so imeli težave, so prišli k meni in poskušala sem jih razumeti. Če pa sem čisto odkrita, moram reči, da so včasih nekatere novinarje in delavce pri Glasu premalo spoštovali.

Spomini so lepi na obdobje, ko sem rada hodila v službo in na nekdanje sodelavce, predvsem novinarje, s katerimi sem se zelo dobro razumela."

70 let - 70 kilogramov - 70 metrov daleč

Jože Dolhar - od 1952 do 1988

Jože Dolhar je dopoldne delal z naročniki, popoldne pa mlel v domačem mlinu v Predosljah, mlinu, ki je eden najstarejših na Slovenskem.

"Delali smo pač," *reče skromno Jože Dolhar, ki je bil leta in leta zaposlen na naročniškem oddelku.* ***"Delali tako, da so bili naročniki čimbolj zadovoljni, pripravljali akcije za povečanje naročnikov, odlično sodelovali z upravo pošte v Kranju. Glas sem imel rad in mu še nadaljnjih petsto let želim še veliko uspehov."***

Jože Dolhar je po "šihtu" pri časopisu leto za letom še doma opravil en delaven "šiht". Jože je pomagal staršema na kmetiji in v mlinu. V Dolharjevem mlinu v Predosljah, ki je po zgodovinskih podatkih eden najstarejših, če ne najstarejši mlin v Sloveniji, saj je star petsto let. Jože še danes, trden kot je, melje in prenaša vreče. Jože pri sedemdesetih letih še vedno zmore nesti 70 kilogramov sedemdeset metrov daleč.

Okoli leta 1500 je bilo v Predosljah sedem mlinov, šest še do 2. svetovne vojne, bili pa so na Slovenskem že prej in je mlinarstvo v teh krajih staro tisoč let.. Dolharjev mlin je ostal edini, Jože še melje, predvsem črna žita, vendar ga naša davčna zakonodaja obravnava popolnoma enako, kot če bi imel velik valjčni mlin, ki kar požira žito. Njegov mlin je zanesljivo najstarejša obrtna delavnica na Slovenskem, zaščititi bi jo morali kot kulturni spomenik, mlinarju pa priznati, da s svojo dopolnilno dejavnostjo ne more zaslužiti veliko - zmelje največ 150 kilogramov pšenice na dan. Tak mlin s tako zgodovinsko vrednostjo pa vendarle ne moreš trikrat obdavčiti. Že zato ne, ker taka politika zanesljivo odvrača mlade od zasebne dejavnosti.

Jože še danes zjutraj vstane, ko se dani in dela do večera. Tako kot tedaj, ko je bil silno marljiv uslužbenec časopisa - dopoldne je bil v službi in z naročniki, popoldne pa na polju ali pri mlinu.

Kako je ostal tako zdrav in čil?

"Lahko," *pravi naš Jože.* ***"Dopoldne sem delal in se v službi ukvarjal s problemi ter se "sekiral", popoldne pa fizično delal in tako pozabil, kar je bilo dopoldne. Dan za dnem, leto za letom.."***

Kdor pride na uredništvo Gorenjskega glasa, ta ponavadi potrka v tajništvu. Tam sta na svojih delovnih mestih tajnica in referentka za naročniško službo Klavdija Stroj in Leja Colnar, ki razen tajniških del tudi nadomešča operaterko na računalniku, opravlja korekture, ureja kažipot in včasih tudi sama zapiše vest ali članek za časopis. Obe sta pri Gorenjskem glasu že 10 let. Ni telefonskega klica, na katerega se ne bi takoj oglasili in pri tisti priči tudi primerno ukrepali. Od jutra do poznega popoldneva zvoni telefon ali ju čaka kakšno drugo delo. Nikdar ju ne boš videl v kakšni drugi pisarni - če že stopita vanjo, kar "zdrvita" skozi.

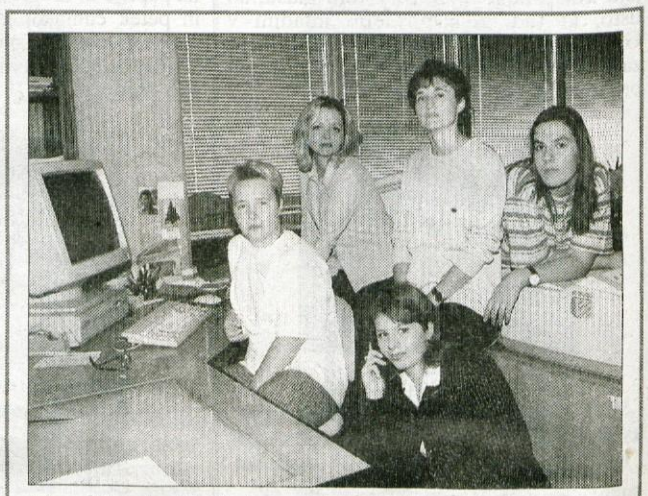

Računovodkinja Mirjam Jogič in knjigovodkinja Irena Kajzer skrbita, da pravočasno plačamo račune, obračunamo oglase, izračunata nam plače in dopisnikom honorarje ter poskrbita, da so finance v redu in take, kot morajo biti. Dober računovodja je pol poslovnega uspeha in pri nas je tako.

Fani Samardžić, koordinatorka fotostavljanja, pri Gorenjskem glasu od januarja 1988

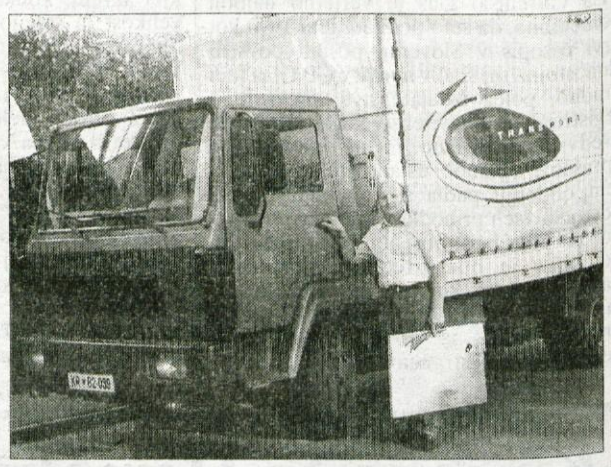
Brez Fani Samardžičeve računalniki ne preberejo in razvijejo nobenega članka, vesti, poročila ali drugega teksta, brez nje ni nobene številke Gorenjskega glasa.

Mravljice iz MediaArta, ki vsaki številki Gorenjskega glasa dajo podobo in jo pripravijo za tiskarno: Maja Ržen, Andreja Stanovšek, naša tehnična urednica Nada Prevc in Simona Jakovac. Spredaj je Klaudija Lameševič.

Marija Matjačič ni najmlajša, je pa nedvomno najhitrejša pri Gorenjskem glasu. Že 10 let zjutraj navsezgodaj prinese pošto, odhiti na Agencijo za plačilni promet in ob koncu delovnika spet poskrbi, da so vse poštne pošiljke pravočasno v nabiralniku.

Joža Šink in sinova Aleš in Jože že deset let vsak ponedeljek in četrtek ob 16.30 odpeljejo montaže Gorenjskega glasa v tiskarno TČR Ljubljana in ob 20. uri pripeljejo stiskan časopis nazaj na Gorenjski glas oziroma v odpremo, kjer ga Branko Pešič s svojo ekipo naslovi in ponovno odda Šinkovim fantom, da ga odpeljejo na pošto.

Marija Čebulj je tista gospa, ki vsak dan poskrbi, da zjutraj začnemo delati v čistih, pometenih in prezračenih prostorih.

***Odprema časopisa** - sede z leve proti desni: Vera Pešič, Metka Zupan, Nada Vasič, Štefka Švarc, stojijo z leve proti desni: Branko Pešič, Kristina Šmid, Angelca Sluga, Jolanda Jernejčič, Jožica Katrašnik, Marija Habjan, Mirko Genz, občasno priskočijo na pomoč: Anton Žibert, Jože Marš, Snežana Salma, Milka Jovanovič, Tončka Jurič, Vera Kapler, Peter Sluga, Štefka Talar, Ivo Švrljuga, Maja Švrljuga*

GBD

Gorenjska borzno posredniška družba d.d.

Koroška cesta 33, Kranj, Tel. 064/361-300 Fax: 064/380-10-12

smo člani Ljubljanske borze vrednostnih papirjev in Klirinško depotne družbe
delamo profesionalno, hitro in z veseljem
vsi zaposleni imamo visoko izobrazbo

najnižje posredniške provizije pri **trgovanju z vrednostnimi papirji**
posebne ugodnosti za študente in upokojence

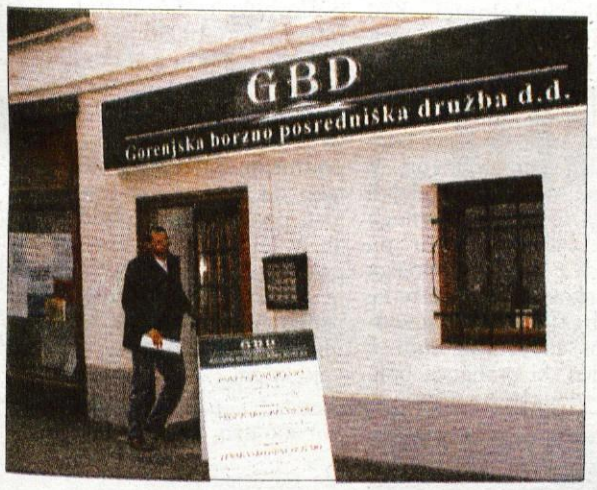
upravljamo z vašim premoženjem (tajnost zajamčena)

odkupujemo delnice, ki še ne kotirajo na borzi (Aerodrom, Color, Špecerija Bled, Telekom, Termo, Sava, Gorenjski tisk serije B in C, Gorenjski sejem, Pivovarna Union in Laško, Grand hotel Union, Hoteli Palace, Gorenje, Radenska serije B, Droga serije B, Krka serije B,...)

terminsko odkupujemo delnice pooblaščenih investicijskih družb (PID-ov)
opravljamo prenose lastništva delnic v Klirinško depotni družbi
investicijsko svetujemo

POSKRBITE ZA PRIHODNOST VAS IN VAŠIH OTROK
OBIŠČITE NAS, SKUPAJ BOMO POISKALI PRAVO NALOŽBO
IN VAM POMAGALI PRITI DO PRVEGA MILIJONA

VARNOST, STROKOVNOST, DONOSNOST

Z veseljem vam sporočamo,
da nas odslej lahko obiščete tudi na Koroški
cesti 31. Odprli smo novo poslovalnico
na Kapucinskem trgu 8 v Škofji Loki,
vsak dan od 8. do 18.00 ure.

VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA
ali klica po telefonu 064/361-300,
360-600, 380-100

Gorenjska borzno posredniška družba, d.d.

Odziv strank nad pričakovanji

Gorenjska borzno posredniška družba (GBD) je bila ustanovljena novembra lani. Organizirana je kot delniška družba, v njej pa je pet zaposlenih. Kot pravi **Ani Klemenčič**, predsednica uprave in borzna posrednica, so se za ustanovitev GBD odločili po zgledu ostalih regijskih borznoposredniških hiš, saj Gorenjska dotlej svoje borzne hiše ni imela. Po devetih mesecih poslovanja ocenujejo, da je odziv strank nad pričakovanji. V tem času so uspeli pridobiti okoli 2500 strank, ki bodisi prodajajo svoje delnice, ki so jih pridobile v procesu privatizacije, bodisi jih kupujejo, nekatere stranke želijo, da jim v GBD upravljajo s premoženjem, spet četrti pa pridejo le po nasvet. Kot ugotavlja Klemenčičeva, je znanje ljudi o delničarstvu še vedno dokaj skromno, ljudje pa se le počasi izobražujejo. Žal pa so mnogi znanje pridobili prepozno; denimo tisti, ki so šele zdaj ugotovili, da so naredili napako z vložitvijo certifikata v privatizacijske sklade in da bi dobili precej več, če bi se odločili za naložbo v delnice podjetij.

V GBD odkupujejo in prodajajo tudi delnice privatizacijskih skladov in privatizacijske delnice serije B (gre za delnice iz notranjega odkupa, ki še niso prosto prenosljive). V GBD poudarjajo, da je prav nakup slednjih lahko zelo dobra naložba.

V GBD pa upravljajo tudi s premoženjem strank. Najmanjša vsota mora biti tri milijone tolarjev, kot pravijo v GBD, pa se z vsako stranko temeljito pogovorijo in jo tako skušajo spoznati. Šele nato se odločijo, kam bodo vložili njen denar. Če je stranka pripravljena na večje tveganje, njen denar naložijo v privatizacijske delnice najboljših slovenskih podjetij, polovico denarja pa v delnice privatizacijskih skladov in bolj tveganih podjetij. Če pa stranka ni pripravljena toliko tvegati, njen denar naložijo v državne vrednostne papirje, ki še vedno prinašajo lepe donose. "Smo strokovnjaki in vsak dan izračunamo, kakšna naložba se najbolj izplača," poudarja Ani Klemenčič. Svoje znanje tudi nenehno izpopolnjujejo.

In katere so konkurenčne prednosti GBD pred ostalimi borznimi hišami? Kot pravi Klemenčičeva, imajo neposreden dostop do Klirinško depotne družbe in borze. Stranka tako dobi najpopolnejše informacije. V GBD poudarjajo tudi osebni odnos s strankami, ki ga ne more nadomestiti noben internet; posrednik, ki se pogovarja s stranko, zanjo tudi opravi posel. Poleg tega so v GBD mlada ekipa, ki z veseljem opravlja svoje delo in se potrudi, da svoje delo opravi tako, kot je treba. Tudi provizije, ki jih zaračunavajo za posredovanje, so konkurenčne, zanimivo pa je, da imajo študentje in upokojenci polovični popust.

GBD ima svoje prostore na Koroški 33 v Kranju, prav pred dnevi pa so se razširili v nove poslovne prostore na Koroško 31. Poslovalnice imajo tudi v Škofji Loki na Kapucinskem trgu, pa tudi v Žalcu, Izoli, Piranu in Kopru. To dokazuje, da med njihovimi strankami niso le Gorenjci, temveč ljudje iz vse države.

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA
tel.: 064/61-30, FAX: 064/634-261
internet: http://www.jelovica.si

Vse več ljudi se odloča za montažne hiše

V Jelovici veliko pozornost namenjajo kakovosti, intenzivno pa se preusmerjajo tudi iz proizvodne v marketinško miselnost, kar pomeni, da delajo tisto, kar zahtevajo kupci.

V zadnjem času so se pojavile govorice, češ da je škofjeloško Jelovico prevzelo neko švicarsko podjetje. Kot poudarjajo v Jelovici, so takšna namigovanja povsem izvita iz trte, saj škofjeloško podjetje ni spremenilo lastninske strukture. V njem imajo največji, 48-odstotni lastninski delež zaposleni, 10 odstotkov denacionalizacijski upravičenci, ostalo pa skladi in pidi.

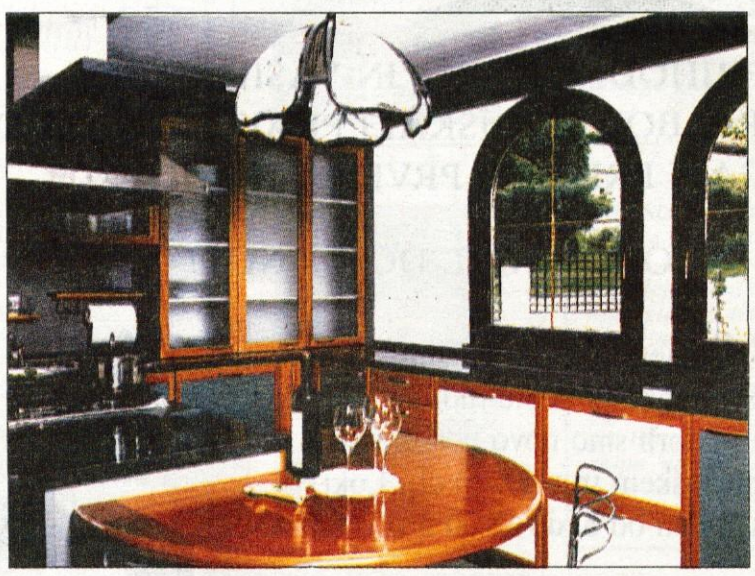
Škofjeloška Jelovica je delniška družba od konca lanskega leta, prvo skupščino delničarjev pa so pripravili konec avgusta. Na njej so obravnavali poslovanje od leta 1993 do leta 1996, potrdili revizorja in izvolili nadzorni svet, nam je povedal generalni direktor Jelovice **Franc Prevodnik**. Podjetje v letošnjem letu zaradi neugodnih razmer kljub naporom posluje nekoliko pod pričakovanji, vendar prav za drugo polovico leta upajo na boljše rezultate. Proizvodnja v Jelovici je namreč postala izrazito sezonske narave, letos pa se je sezonski vpliv še podaljšal.

V Jelovici je danes zaposlenih nekaj manj kot 800 ljudi. Pretežni del izdelkov naredijo v proizvodnih obratih v Škofji Loki, kjer je tudi uprava podjetja, proizvodne obrate pa imajo tudi v Preddvoru, Gorenji vasi in Sovodnju.

Montažna hiša postavljena v le nekaj mesecih

Proizvodni program Jelovice obsega okna, senčila, vrata, podboje in montažne hiše. Večino, kar 54 odstotkov vse proizvodnje izvozijo, 46 odstotkov pa prodajo doma. Največ izvažajo v Nemčijo, države bivše Jugoslavije, kjer močno presegajo vse načrte in prodaja raste iz meseca v mesec, veča se tudi prodaja v Avstriji. Izvažajo tudi v Italijo, letos so prodrli na bolgarski trg in v Turčijo. V te dežele izvažajo pretežno okna in vrata, medtem ko je glavni tuji trg za njihove montažne hiše nemški. Z montažnimi hišami so letos prodrli tudi v Avstrijo in Švico, kjer bodo postavili nekaj vzorčnih hiš. Kot poudarjajo v Jelovici, njihove montažne hiše v celoti ustrezajo vsem zahtevam domačih in tujih kupcev in veljajo za ene boljših. Vse hiše za tujino izdelujejo po naročilu, individualno, zato je vsaka unikat. Tudi na domačem trgu se prodaja montažnih hiš v zadnjem času povečuje.

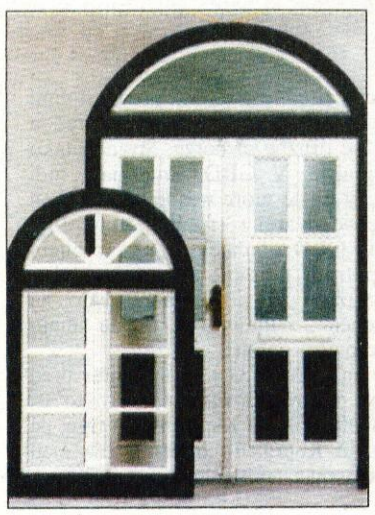

Domači kupci izbirajo med veliko izbiro tipskih stanovanjskih hiš, vendar vsak kupec s pomočjo arhitektov iz Jelovice doda izbrani hiši nekaj svojega. Kot pravi direktor Franc Prevodnik, se je odnos Slovencev do montažne gradnje spremenil v pozitivno smer in vse več ljudi se namesto klasične gradnje odloča za nakup montažne stanovanjske hiše. Glavna prednost montažnih hiš pred klasičnimi je v dobri toplotni izolaciji, na isti kvadraturi pridobimo več stanovanjske površine, obenem pa je takšna hiša postavljena bistveno hitreje kot klasična hiša. V Nemčiji denimo so montažne hiše Jelovice od začetka do vselitve pripravljene v samo treh mesecih.

Okna in vrata Jelovica

V programu oken Jelovica izdeluje tri razlčne izdelke, in sicer okna Termoton, ki so standardna in jih največ izdelajo za domači trg in trge bivše Jugoslavije, druga vrsta so vezana okna Jelobor, ki jih delajo le še po naročilu, tretja pa so okna Jeloterm, ki ustrezajo najzahtevnejšim kupcem in so namenjena tako prodaji doma kot izvozu. Ta okna imajo bolj masivne lesene profile, nudijo pa tudi več možnosti variantnih izvedb, zvočne in toplotne izolacije ter različnih oblik. Delež programa oken Jeloterm v prodaji se bistveno povečuje, pravijo v Jelovici. Kot zanimivost omenimo, da v programu oken načrtujejo tudi proizvodnjo za japonskega kupca.

V Jelovici izdelajo tudi 160 tisoč notranjih vrat letno, in sicer tako za domači trg kot za izvoz. V preteklosti so na tuje prodajali zlasti vrata nižjega cenovnega razreda, v zadnjem času pa prodirajo tudi z izdelki srednjega in višjega kakovostnega razreda. Kot pravi direktor Franc Prevodnik, so letos investirali tudi v novo lakirnico, ki omogoča boljšo kakovost površinske obdelave, obenem pa omogoča manjšo porabo premazov. V Jelovici pa izdelujejo tudi vhodna vrata, kjer se povečuje proizvodnja netipskih vrat v najrazličnejših izvedbah po naročilu. Svoje mesto v proizvodnem programu Jelovice pa so dobili tudi podboji (slepi in vidni) ter senčila (polkna ter rolo omarice).

V Jelovici veliko pozornost namenjajo kakovosti. Že lani so pridobili certifikat kakovosti ISO 9001, in to kot prvi proizvajalec stavbnega pohištva v Sloveniji. Poleg tega so že pridobili številne ateste za svoje izdelke, med drugim za ognjevarna vrata, v fazi ocenjevanja pa je tudi ognjevarno okno. Za kakovost oken Jeloterm pa so letos prejeli tudi znak kakovosti v graditeljstvu, ki sta jim ga podelila Gospodarska zbornica Slovenije in ZAG - Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij. Za to priznanje se je potegovalo več izdelovalcev stavbnega pohištva, priznanje pa so prejeli le trije.

Delati tisto, kar zahtevajo kupci

Podjetje je letos pristopilo tudi k dvema strateškima projektoma. Prvi je projekt prenove družbe, drugi pa program Phareza področje prodaje in informatike, drugi pa projekt prenove z domačo svetovalno firmo. S pomočjo teh dveh projektov so opredelili osnovne cilje, in sicer povečanje prodaje za 10 do 20 odstotkov, dezinvestiranje, znižanje stroškov in povečanje produktivnosti in učinkovitosti. Tako naj bi se poslovanje iz negativnih številk preobrnilo v pozitivno smer, obenem pa naj bi v prihodnje še bolj zadovoljili pričakovanja kupcev. S tem namenom tudi izobražujejo zaposlene v prodaji in vseh področjih, povezanih s prodajo, tako da bi spoznali vse zakonitosti poslovanja v tržnih razmerah. V Jelovici poudarjajo, da se v podjetju intenzivno preusmerjajo iz proizvodnega v marketinško usmerjeno miselnost, kar pomeni, da izdelujejo tisto, kar zahtevajo kupci.

DOMEL, d.d., ŽELEZNIKI

Domel ostaja "naš Domel"

Rezultati poslovanja v letošnjem prvem polletju so dokaj ugodni, dobiček je bistveno večji kot lani.

"Kocka je padla," odločili smo se, da hočemo ohraniti samostojnost podjetja, sedaj bomo morali to tudi dokazati. Uspelo nam bo samo s skupnimi močmi in medsebojnim zaupanjem, pravi Pavel Demšar, novi glavni direktor Domela v Železnikih. Delničarjem te dni izplačujejo dividende za lansko leto, z zadovoljstvom lahko ugotavljajo, da so kar dobre, še boljše pa si lahko obetajo prihodnje leto. Domel namreč letos posluje precej bolje in dobiček je bil v letošnjem prvem polletju sedemnajstkrat večji kot lani v tem času.

Tovarna elektromotorjev DOMEL ŽELEZNIKI je bila kot delniška družba registrirana decembra lani. Že prvo leto je bilo viharno, saj ga je skušala prevzeti ameriška družba Ametek. Vendar so se v Železnikih odločili, da Domel ostane "naš Domel". Notranji delničarji, ki imajo 53,11-odstotni delež so se družno odločili, da delnic ne prodajo. Na prvi redni skupščini delniške družbe je bil nato izvoljen nov nadzorni svet, ki je avgusta za novega glavnega direktorja postavil Pavla Demšarja.

Direktor Pavel Demšar

Domel v prelomnem obdobju

Domel se nahaja v prelomnem obdobju, pravi Pavel Dešmar. Na eni strani nastopajo nove razmere zaradi lastninskega preoblikovanja, na drugi strani pa stoji pred izzivom modernih tokov, kot so globalizacija, specializacija, inovativna družba, varovanje okolja, marketing, informacijska tehnologija, upravljanje s človeškimi viri.

Domel ima soliden položaj na trgu, znanje, ljudi, tradicijo, tehnologijo. Vendar ga prav tako opozarjajo težave, kot so majhna dodana vrednost, hud konkurenčni boj, pomanjkanje finančne moči, slaba organizacijska klima in drugo. Potrebno bo postoriti še marsikaj za dolgoročen obstoj na trgu. Ker je Domel življenjskega pomena za Selško dolino, bodo morale biti bodoče odločitve toliko bolj tehtne, pravi direktor Demšar.

Prave izdelke na pravi način

Izdelovati moramo prave izdelke na pravi način. Najprej se moramo odločiti, katere izdelke je smiselno izdelovati, da bomo dosegali ustrezne dobičke. To je predvsem stvar trženja in razvoja. Nato moramo te stvari izdelati na pravi način. To je mogoče doseči z ustrezno organizacijo, je dejal Demšar in navedel najpomembnejše naloge.

Vzpostavili bodo ustrezen sistem pristojnosti in odgovornosti, predvsem pa ga bodo prenašali na nižje ravni. V tem smislu bodo potegnili večjo ločnico med posameznimi programi oziroma dejavnostmi. Tako bo na primer proizvodnja sestavnih delov dobila večjo samostojnost pri svojem delu. Profesionalno bodo pristopili k sistemu inovacij. Večje število inovacij namreč lahko pomeni cenejšo proizvodnjo, za delavce pa poleg denarne nagrade tudi obogatitev dela. V kadrovski politiki bodo upoštevali sodoben pristop ravnanja z zaposlenimi, izobraževanja, razvijanja karier in ustvarjanja pozitivne in stimulacijske klime.

Notranji delničarji odigrali pomembno vlogo

Vizija Domela, s katero je novi direktor Pavel Demšar prepričal nadzorni svet in s tem posredno skupščino oziroma delničarje, temelji na samostojnosti podjetja. Javno se je zavezal, da bo spoštoval zahteve notranjih delničarjev in obdržal tovarno samostojno. Brez dvoma je prav ta obljuba najboljši temelj medsebojnega zaupanja.

Notranji delničarji so namreč odigrali zelo pomembno vlogo pri ohranitvi samostojnosti Domela, ko so se kljub velikim pritiskom tedanjega vodstva, ameriške firme Ametek, državnih skladov in investicijskih družb odločili, da Domel ostane "naš Domel". Ustanovili so združenje notranjih delničarjev ter v njem dosegli večinsko soglasje, da delnic ne prodajo, nakar je Ametek začasno odstopil od nakupa Domela.

Montažna skupina pri sestavljanju mehanizmov za registratorje

Notranji delničarji (sedanji in bivši zaposleni) imajo 53,11-odstotni lastninski delež, pooblaščena investicijska družba Atena 11-odstotnega, pokojninski in odškodninski sklad po 8,85-odstotni delež, zadruga Niko 6,81-odstotnega, pooblaščena investicijska družba Nika 6,7-odstotnega in sklada za razvoj 4,68-odstotnega.

Prepričani smo, da smo največje pritiske preživeli, pravi predsednik združenja notranjih delničarjev Stane Zgaga. Medtem je bil namreč sprejet zakon o prevzemih. Narekuje tudi drugačno organiziranost združenja, zato tudi še ni zaživel notranji trg delnic.

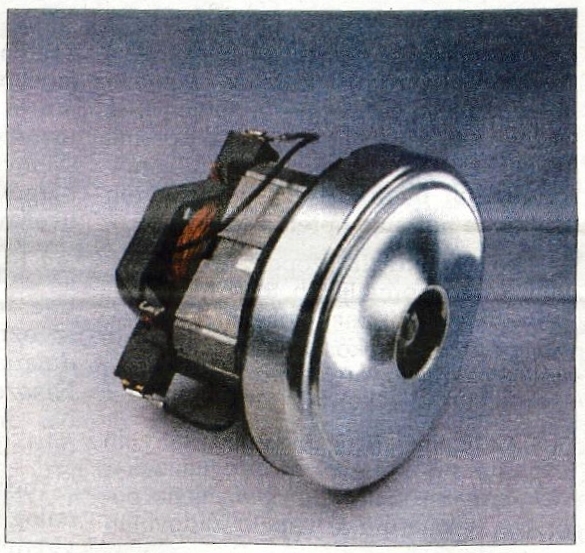
Letošnji rezultati precej boljši

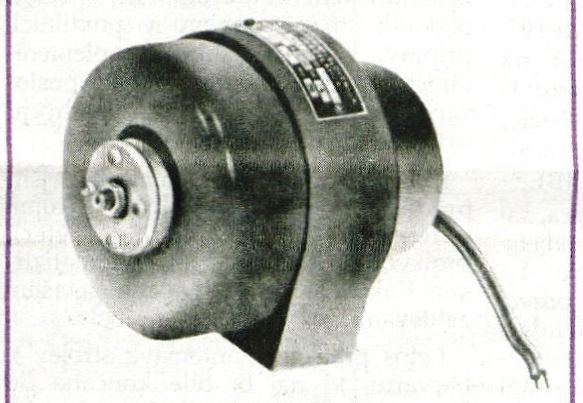
V Domelu so v letošnjem prvem polletju naredili 2,3 milijona kosov izdelkov, od tega 1,4 milijona sesalnih enot. V primerjavi z lanskim prvim polletjem se je produktivnost povečala kar za 9 odstotkov; v povprečju je 994 zaposlenih ustvarilo 524 tisoč produktivnih ur, medtem ko je lani v prvem polletju 1.060 zaposlenih doseglo 512 tisoč produktivnih ur.

Ugodni proizvodni rezultati se seveda odražajo tudi v financah. Čisti dobiček je v letošnjem prvem polletju znašal 144 milijonov tolarjev, predstavljal je 3,1 odstotka celotnega prihodka in je bil večji kot so načrtovali za vse leto. Ker je lani je dobiček v prvem polletju znašal le 8 milijonov tolarjev je bil v letošnjem prvem polletju precej večji.

V letošnjem prvem polletju so imeli 4.678 milijonov tolarjev celotnega prihodka, od tega je prodaja na tujih trgih znašala 3.869 milijonov tolarjev; izvoz je bil večji kar za 15 odstotkov, medtem ko je promet porasel za 8,6 odstotka. Stroški so se v letošnjem prvem polletju povečali za 5,3 odstotka, kar pomeni, da jih dokaj dobro obvladujejo, saj je povečanje usklajeno z inflacijo.

Premoženje Domela je ob koncu letošnjega junija znašalo 5.739 milijonov tolarjev in se je v primerjavi s koncem lanskega leta povečalo za dobrih 6 odstotkov, kar predstavlja tudi realno povečanje. Povečal se je tudi delež lastnih sredstev (kapital), ki je ob koncu letošnjega junija znašal 2.868 milijonov tolarjev, ob koncu lanskega leta pa 2.508 milijonov tolarjev. Lastna sredstva so se potemtakem povečala za dobrih 14 odstotkov, v vseh sredstvih pa so se s 46,4-odstotnega povečala na 50-odstotni delež.

DOMEL®

Elektromotorji in gospodinjski aparati, d.d.
Otoki 21, 4228 Železniki

Domel, d.d., Železniki se pridružuje čestitkam Gorenjskemu glasu ob 50-letnici neprekinjenega izhajanja. Ob tem je potrebno spomniti, da je Domel svojo 50-letnico praznoval lansko pomlad. Tako kot Niko in Tehtnica je namreč izšel iz leta 1947 ustanovljene kovinarske zadruge Niko, lahko rečemo kar Žumrove zadruge. Njena ustanovitev je bilo pogumno dejanje, ki je utrlo pot industrijskemu razvoju Železnikov in Selške doline. Prvi elektromotor so v Železnikih izdelali leta 1953 in jim ostali zvesti vse do danes, le njihov razvoj je bil medtem velik. Izvažati so jih začeli že leta 1958, Domel je danes široko v svet odprta tovarna. V Železnikih niso nikoli pričakovali pomoči od drugod, vedno so stavili na svoje moči in sposobnosti. Tudi letos, ko so se odločili, da Domel ostane "naš Domel".

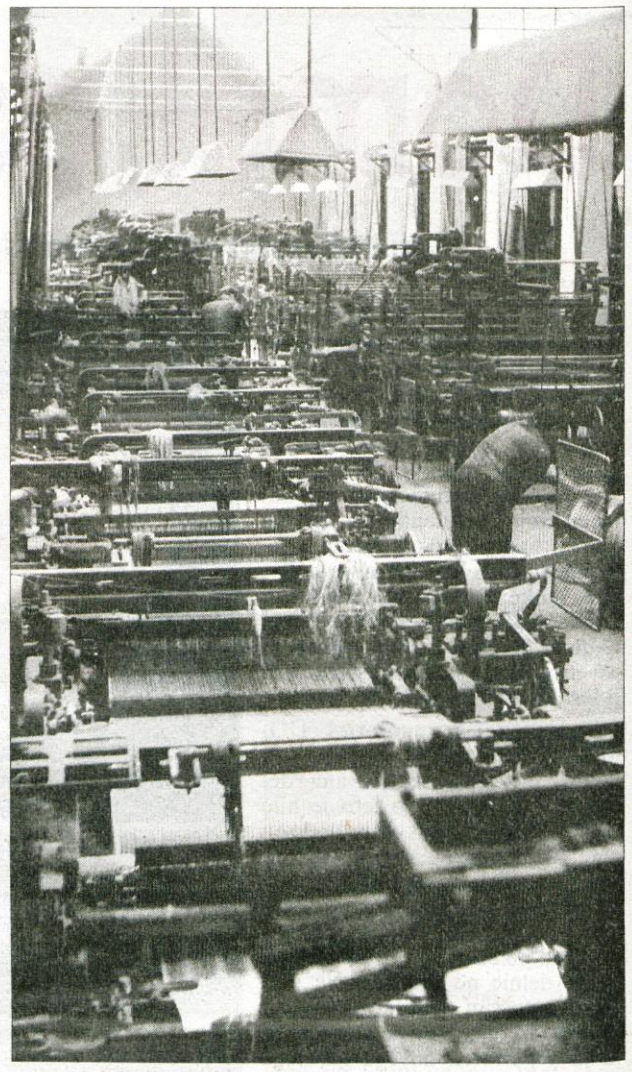

IBI Kranj

IBI Kranj - ustanovljen pred petdesetimi leti

Eden vodilnih evropskih proizvajalcev dekorativnih tkanin za notranjo opremo

IBI ima danes eno najmodernejših predilnic v Evropi, proizvodnja pa je v celoti avtomatizirana

Stara Tkalnica (pred 50 leti)

Med podjetji, ki imajo bogato industrijsko tradicijo v Kranju, je tudi IBI. Že leta 1929 in 1930 sta bili na območju današnjega IBI-ja ustanovljeni tekstilni podjetji Prah in Božič, ki sta bili po vojni nacionalizirani, leta 1947 pa je bil ustanovljen IBI.

Njegova zgodovina je zelo pestra, saj je bilo v določenih obdobjih podjetje pripravljeno celo na likvidacijo. Le pridnim delavcem, ki so se znali odreči marsičemu, gre zahvala, da so z udarniškim delom rešili podjetje pred propadom. Iz že odpisanega podjetja s strani občine se je z dobrim vodstvom in pridnimi delavci razvilo v eno največjih tekstilnih podjetij za izdelavo žakar dekorativnih tkanin za notranjo opremo v Evropi.

Podjetje je ves čas skrbelo za svoj tehnološki razvoj in v zadnjih petdesetih letih je večkrat zamenjalo strojno opremo z novo, modernejšo, in sicer tako v predilnici, pripravi, tkalnici in plemenitilnici. Tudi v zadnjih težkih obdobjih po izgubi jugoslovanskega tržišča se je podjetje v celoti preusmerilo na evropsko in ameriško tržišče ter uspelo z dobro kakovostjo, modernim dizajnom in konkurenčnimi cenami. Da so lahko zadostili tem zahtevam, so v celoti obnovili strojno opremo v predilnici, pripravi, barvarni, tkalnici in plemenitilnici ter uvedli računalniško poslovanje, predvsem v razvoju na področju izdelave novih vzorcev.

IBI ima danes eno najmodernejših predilnic v Evropi. Celotna strojna oprema je švicarska (firme Rieter), proizvodnja pa je v celoti avtomatizirana. Kakovost preje odgovarja najvišjim zahtevam.

Letos potekajo zamenjave strojev v barvarni, ki naj bi bile končane do konca leta. Priprava, tkalnica in plemenitilnica pa so že v celoti opremljene z novimi stroji.

V zadnjih letih so v IBI-ju investirali v strojno opremo 10,7 milijona nemških mark, od tega več kot osem milijonov iz lastnih sredstev. Nova strojna oprema omogoča izdelavo okoli 12 milijonov kvadratnih metrov žakar dekorativnih tkanin za notranjo opremo.

Tako je danes IBI zopet eno najbolje tehnološko opremljenih tekstilnih podjetij v Sloveniji in med boljšimi v Evropi. Na področju dekorativnih tkanin za notranjo opremo pa prevzema eno vodilnih mest v Evropi.

V zadnjem letu je bilo podjetje zelo uspešno pri izdelavi in prodaji žakar dekorativnih tkanin za oblazinjeno pohištvo, s katerimi je uspelo zadovoljiti zahtevne kupce v Evropi in Ameriki. Z izdelavo težjih zahtevnejših tkanin se jim je uspelo uvrstiti v višje cenovne razrede pri prodaji tkanin. Tkanine na svetovnem tržišču prodajajo pod lastno blagovno znamko IBI, ki se je že uveljavila v svetu.

V prvi polovici letošnjega leta so v IBI-ju prodali 92 odstotkov tkanin na tuje trge, in sicer v kar 21 držav. Največ so izvozili v Anglijo (za 2,6 milijona dolarjev), sledijo pa Nemčija, Italija, Nizozemska, ZDA, Finska in druge. Na domačem trgu so prodali osem odstotkov izdelkov.

Tudi v prihodnje bo ena osnovih nalog IBI-ja izdelava zahtevnejših, bolj kakovostnih dekorativnih tkanin za notranjo opremo ter razširitev tržišča v države, kjer podjetje še ni prisotno.

V IBI-ju tudi pričakujejo, da bo država Slovenija spremenila odnos do podjetij, ki so pretežni izvozniki, in da bo uredila razmerje med domačo inflacijo in vrednostmi tujih valut v korist pretežnih izvoznikov. Upajo tudi, da bo tekstilna industrija dobila mesto, ki ji kot pretežnemu izvozniku pripada, saj še vedno zaposluje 50 tisoč delavcev, od tega večino žensk.

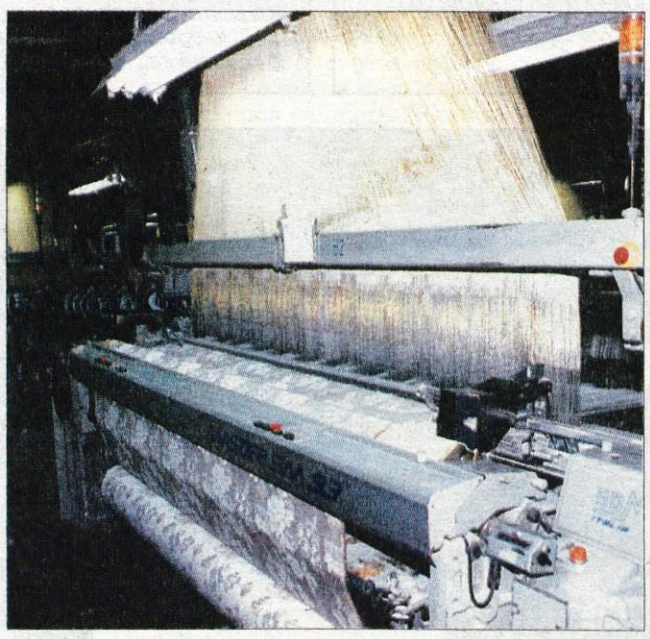
Obiščite njihovo trgovino na Primskovem pri Kranju in se prepričajte o kvaliteti in pestri izbiri dekorativnih tkanin za notranjo opremo.

Zelo velika je izbira dekorativnih tkanin za oblazinjeno pohištvo in zavese.

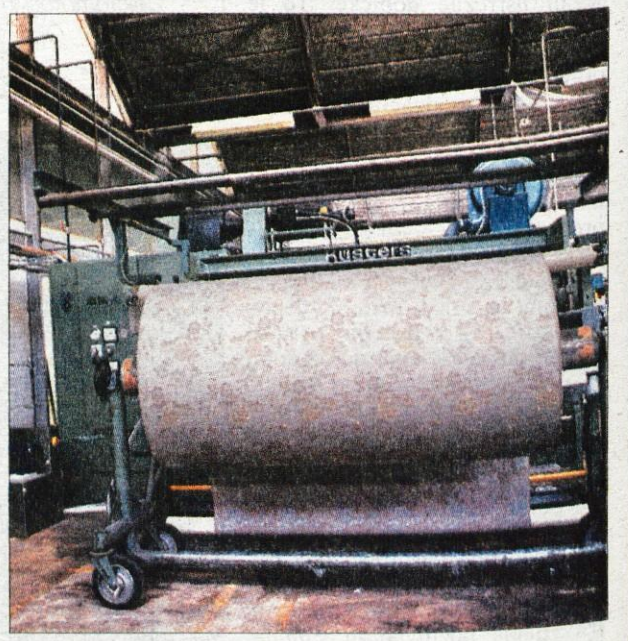
Trgovina je odprta vsak dan od 8. do 19. ure, v soboto pa od 8. do 12. ure.

Predilnica

Tkalnica

Plemenitilnica

Tak je, da bo ostal za zmeraj pr' hiš, ne bomo ga odpovedal', pa naj pride karkoli

Pri Čadeževih v Delnicah

Domača tradicija je - oglarstvo

Delnice - Pri Tonet, kot se po domače reče pri Čadeževih v Delnicah, še vedno vsako leto kuhajo oglje, po katerem je veliko povpraševanje. Za največjo kopo je treba do 150 kubičnih metrov drv, kopa pa se kuha tri do štiri tedne.

Ivanka Čadež z vnučkom Alešem

Ivanka Čadež iz Delnic je naročnica našega časopisa vse od začetka, ko je začel izhajati. V hišo prihaja Gorenjski glas dvakrat tedensko kot zaželen in težko pričakovan gost - rada ga prebere vsa družina, tedaj seveda, ko ima čas.

Časa pa je pri Tonet, kot se pri hiši Čadeževih v Delnicah po domače pravi, presneto malo. Imajo veliko kmetijo, v hlevu je 40 glav živine, pri hiši pa Ivanka in sin ter snaha z Ivankinim vnučkom Alešem.

"Gorenjski glas je v redu in odkar pomnim, ga prinaša poštar," pravi Ivanka, ki je že štirinajst let upokojena, prej pa je bila zaposlena v gostinstvu Alpetoura v Škofji Loki.

Oglje komaj nakuhamo...

Ivanka ima pet vnukov in vsi so pridni fantje in dekleta. Ivanka ima prekrasne rože pred hišo, ves dan je zaposlena na veliki kmetiji.

Kako zmorejo le ona, sin in snaha voditi tako veliko kmetijo?

"Saj gre," pravi Ivanka. **"Danes so stroji in delo se veliko hitreje in lažje opravi kot nekoč."**

V Delnicah je trideset hiš in skoraj vsi vaščani so zaposleni in so po službah, ko pa pridejo domov, imajo še delo doma. Dodatno službo in tako opravijo dve službi na dan.

Tudi pri Tonet se ne ukvarjajo le s kmetijo, ampak imajo dodatno dejavnost: še vedno kuhajo oglje.

"Saj ga komaj nakuhamo, tako je povpraševanje," pravi Ivanka. **"Pri nas je še kopa pa v Mlaki in na Javorjah... Še vedno se ukvarjajo s kuhanjem oglja. Oglje sva kuhala midva z možem, zdaj pa nadaljuje sin Franci. Odkupujejo ga večinoma Petrol in drugi trgovci."**

150 kubikov za največjo kopo

Sin Franci Čadež nas pelje h kopi, ki jo je pravkar pripravil in nam obrazloži postopek.

"Tale ni največja," pravi. **"Za največjo je treba okoli 150 kubičnih metrov bukovih drv. Ta jih ima okoli 120 kubičnih metrov. Kopa se nato "obrasa" s smrečjem in obsuje s prstjo, od ene pa se pridobi od 13 do 15 ton oglja. Kuha se tri do štiri tedne, največ dela pa je v začetku, ko je vsake dve do tri ure treba zanjo skrbeti in jo polniti."**

Franci pripravi in "zakuri" kopo večkrat na leto. Dela je ogromno: pri pripravi drv, s katerimi pa letos ni bilo večjih problemov: bilo je precej žledoloma.

Pri Čadeževih, na mogočni in stari kmetiji v Delnicah - kmetija bo stara več kot 300 let - dela torej nikoli ne zmanjka. Kje pa! Ivanka, Franci in snaha morajo kar pošteno delati, da je vse v redu, čeprav niti z besedo niso potožili, kako da jim je delati iz dneva v dan - hudo. Ni jim hudo - tako pač je in tako se pač živi..

Alojz in Anica Maver

Ni gorenjske ceste, ki je Lojz ne bi poznal

Nomenj pri Bohinjski Bistrici - Alojz Maver je 35 let vozil "valjar" pri Cestnem podjetju Kranj in bil na čisto vsaki cesti, ki so jo asfaltirali na Gorenjskem. In bil tudi čisto na vsaki fotografiji, ki jo je posnel Gorenjski glas, ko je poročal o asfaltiranju cest po mestih in vaseh...

Anica Maver

Kakšen se vam zdi Gorenjski glas, smo vprašali **Anico Maver** iz Nomenja pri Bohinjski Bistrici?

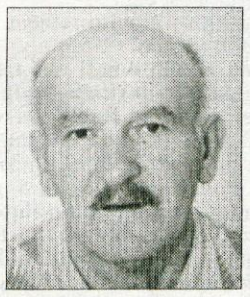
"Tak, da bo ostal za zmeraj pr'hiš," je dejala in povedala, da so imeli doma tedaj, ko je začel izhajati Gorenjski glas, naročen še Kmečki glas, a so ga odpovedali. Zato, pravi Anica, ker je tedaj za Gorenjcem samo novice ponavljal, pa ni imelo več smisla.

"Pr Vorh", kot se pri domači hiši reče, imajo nekaj kmetije, v zakonu sta se Alojzu in Anici rodili dve hčerki: obe sta pridni, ena je blizu doma, druga, zdravnica, pa si je v Izoli našla dom. In kako se imata danes Lojz in Anica?

"Dritte," se zasmeji hudomušna Anica in pove, da to pomeni nekaj takega, da ni ne dobro in ne slabo. Gre pač.

Nešteto posnetkov na asfaltnih cestah

Anica je doma gospodinjila in skrbela za dom, Lojz pa je bil kar 36 let zaposlen pri Cestnem podjetju Kranj. Na to, da je bil toliko let zaposlen pri Cestnem podjetju, ima prav svojevrstne dokaze: nešteto izrezkov prav iz Gorenjskega glasa, ko ga je naš fotoreporter slikal na "valjarju". Nešteto odrezkov? Seveda, kajti Lojz je bil pri asfaltiranju vseh cest in cestnih odsekov ne le na Gorenjskem, ampak tudi drugod po Sloveniji. Kjerkoli je Cestno podjetje v letih po vojni asfaltiralo, kjerkoli se je kaj gradilo - povsod je bil nujno zraven tudi Lojz Maver.

Alojz Maver

Prav zanimiva je ta kronika, ki prikazuje Lojza na "valjarju" zdaj v Poljanski dolini, zdaj v Retečah, Britofu ali Preddvoru, na Jesenicah ali kjerkoli že se je asfaltiralo. Alojz in naš fotoreporter sta že morala postati prava znanca, kajti veliko je imenitnih posnetkov vasi in novega asfalta, na njem pa gradbeni stroj in Alojz Maver. Lojzu pravzaprav ne bi bilo treba najeti nobenega fotografa, če bi si želel spomine na svoje delovno mesto. Tu je bil vendar Gorenjski glas, ki je vedno vse vneto beležil in sporočal svojim bralcem o vseh komunalnih pridobitvah in o asfaltiranju. Lojz je bil nenehno fotografiran in si je tako za spomin izrezoval "svoje" fotografije kar iz časopisa.

"Ni bilo ceste na Gorenjskem, na kateri ne bi vsaj dvakrat položili asfalta," se spominja Lojz. **"In vedno so bili novega asfalta ljudje veseli, bila je to zanje velika pridobitev in Gorenjski glas je pač beležil, tudi s fotografijo."**

Marija Praprotnik

Klemanov ata je igral, da je bilo veselje

Hudi Graben - Lepi spomini na mladostna leta v rojstni vasi Palovče, kjer je živel tudi Klemanov ata, godec, ki mu daleč naokoli ni bilo para. Uro in pol daleč je bilo treba peš hoditi na delo v tržiške tovarne.

Marija Praprotnik

V Hudem Grabnu, vasici na obeh straneh ceste, ki vodi od Bistrice pri Tržiču do Begunj, imamo nekaj stalnih in zvestih naročnikov. Gorenjski glas kot reden gost že desetletja prihaja v hišo Praprotnikovih v Hudem Grabnu, kjer smo obiskali Marijo Praprotnik. Pred meseci ji je umrl mož in zdaj živi sama.

Sama je že, ni pa osamljena, kajti dosti dela ima z vrtom, razen tega pa tudi ni takega značaja, da bi žalostno posedala in da bi ji bilo dolgčas. Zelo prijetna sogovornica je in rada volje nam ustreže, ko jo poprosimo, naj nam predstavi svojo vas, ki ima tako "hudo" ime.

Hudi Graben? Zakaj?

"Starejši so pripovedovali, kar je že pisatelj Janez Jalen opisal v eni izmed svojih knjig, od kod ime izhaja. Legenda pravi, da je nekoč iz gradu Kamen jezdil Lambergar na konju na obisk v grad k sv. Juriju. Na ovinku, ki mu domačini pravimo "pr Čevc", se je konj nenadoma ustavil, kajti obstal je bil pred globoko grapo. Lambergar je tedaj dejal: "To je pa hud graben." In tako naj bi vasica dobila svoje ime."

Klemanov ata je raztegnil meh

Rodila se je v Palovčah, vasici blizu Hudega Grabna. Na mladost ima najlepše spomine, na svoje sovaščane tudi. Ko je bila še mlada, je bilo zelo lepo, čeprav marsikomu življenje ni prizaneslo. Trdo je bilo treba delati, da je bajtarska družina, kjer se je rodila, preživela.

"Doma, v Palovčah, so moji starši redili kakšno kravico pa prašička, da je družina s štirimi otroki preživela. Kljub temu da je bila mladost težka, da smo vsi morali trdo delati, imam na mlada leta v Palovčah najlepše spomine.

V Palovčah so bile velike in premožne kmetije ter bajtarske hiše. Sama sem bila rojena v taki bajtarski hiši in če danes pomislim, smo tedaj imeli kar nekakšno strahospoštovanje do premožnejših.

A v vasi je vladal red: ni bilo tako kot danes. Tedaj so pri vsaki hiši vsako soboto vse lepo pometli okoli hiše in vas je dihala od čistoče.

Najraje pa se spominjam, kako smo ob nedeljah popoldne - plesali. V vasi je živel Klemanov ata, ki je bil odličen godec. Vse nedelje popoldan smo v njegovi hiši preplesali - seveda le do tedaj, ko je zvonilo k Ave Mariji. Klemanov ata je "špilal", da je bilo veselje in iz vseh sosednjih vasi so prihajali fantje in dekleta na ples. Pelo se je, vriskalo in plesalo pozno v noč.

Med vojno, tedaj, ko so v Begunjah ustrelili prve talce, pa je Klemanova mama rekla: "Zdaj pa ne bo več plesa, zdaj se pa hude reči dogajajo." In harmonika Klemanovega ata je utihnila za štiri leta. Po vojni pa je spet raztegnil meh...

Po vojni se je zaposlila v Bombažni predilnici Tržič, kjer je delala 30 let. Ima tri otroke, vsi so poročeni in zdaj ima že pet vnukov in vnukinj.

Kar težko se je bilo posloviti - tako prijetna sogovornica je. Nič ni vzdihovala in jadikovala, povedala je tako, kot je bilo.

Počilo je, kot bi nekdo ustrelil

Danica Dolenc, novinarka - od 1973 do 1992

***Danica Dolenc** je bila devetnajst let zaposlena pri Gorenjskem glasu - najprej šest let kot vodja komerciale, nato pa trinajst let kot novinarka. Danes še vedno piše za Svobodno misel, za Našo ženo in Gorenjski glas, kajti Danica pravi: če si s srcem novinar, si vse življenje novinar.*

"Vedno sem si želela, da bi postala novinarka in ta želja se mi je tudi izpolnila. Rada sem bila med ljudmi, pisala sem intervjuje in reportaže o prepostih in manj znanih ljudeh: življenje v gorenjskih malih vaseh sem predstavljala kar nekaj let v rubriki po gorenjskih vaseh, kot sem tudi nekaj let pisala v rubriko Mi pa nismo se uklonili. Predstavljala sem predvsem tiste borce, ki niso bili znani, ki so bili pozabljeni, bili pa so pomembni kamenčki v mozaiku NOB. Ko so se razgovorili o tistih hudih časih, sem tudi sama podoživljala njihovo usodo. Še danes se spomnim, ko mi je neka borka iz Davče pripovedovala, kako je med vojno v tehniki, kjer je delala, po naključju našla med pošto pismo svoje lastne hčere. Hčerke ni videla že dve leti in predstavljajte si srečo matere, ki odkrije, da je hči še živa. Ko sem o tem dogodku pisala, sem tudi sama jokala..."

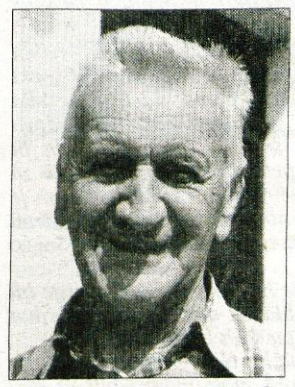
Danica je vedno tudi sama vse fotografirala, saj ima smisel in veselje za dobro novinarsko fotografijo. Pravo strast do fotografiranja.

"Nekoč sem se peljala na neko proslavo v Železnike, ko sem ob cesti zagledala mize, na njih pa ogromno plastičnih kozarčkov. Prejšnji dan je gasilce, ki so bili na veselici, presenetila nevihta in so pustili vse na mizi. Bil je nepozaben prizor, krasna slika, a žal nisem mogla ustaviti. Bila sem tako jezna, da sem se kar tresla. Čez dva dni pa v Delu zagledam veliko fotografijo Joca Žnidaršiča: mize, belina plastičnih kozarčkov iz Železnikov...

Vedno sem hotela napraviti dobro sliko, tako tudi nekoč na proslavi na Pokljuki, ko je govoril Janez Stanovnik. V objektiv sem hotela "ujeti" njegov profil, njegove brke, zastave in množico ljudi. Prihajala sem vedno bližje in nenadoma mi je zmanjkalo tal pod nogami. Treščila sem govorniku pod noge, aparat je usekal v skalo, počilo je, kot bi kdo ustrelil. Televizijski snemalec Tine Golob mi je potem dejal: "Madonca sem bil začuden! V eni sekundi sem te še videl, v naslednji pa te že ni bilo več. Kot fatamorgana!"

Doživela sem vse mogoče. Tudi to, da me je nekoč neki Kranjčan imel za - Jehovko! Hotela sem intervju, zelo prijazno sem ga nagovorila. Nekaj časa me je gledal, nato pa vzkipel: "Vi pa vaš Stražni stolp!" Ko sem mu povedala, kdo v resnici sem, mu je bilo strašansko nerodno in se je opravičil: "Sem mislil, da ste Jehovka, k'ste t'ko prijazna!"

Ponoči sva spala le dve uri

Leon Kastelic - Levček, dolgoletni sodelavec

Leon Kastelic je skupaj z Ivanom Zupanom dolga leta ponoči vozil časopis iz Ljudske pravice do kranjske tiskarne, na pošto in na železniško postajo.

Dobro - lahko je bilo napisati in tiskati časopis, a kdo je tisti, ki ga bo najbolj zanesljivo vozil najprej v tiskarno v Ljubljano, pripeljal nazaj in ga potem peljal še na avtobusno in železniško postajo ter na pošto?

Kdo sta tista dva, ki so jima uredniki in novinarji najbolj zaupali in že vnaprej vedeli, da ne bosta nikdar zatajila?

*To sta bila sodelavca **Ivan Zupan - Hanzi** in **Leon Kastelic - Levček.** Prav zanimivo, da so ju klicali še z dodatnim, ljubeznivim imenom: Hanzi in Levček. Najbrž je tako, da tistega, ki ga najbolj potrebuješ in od katerega si konec koncev najbolj odvisen, tisti, ki je potrpežljiv, ljubezniv in vesten, dobi še eno, malodane ljubkovalno ime.*

Leon Kastelic - Levček je dolga leta vozil časopis v Ljudsko pravico v Ljubljano. Takole pravi:

"Res je. Deset let sva s Hanzijem vozila Gorenjski glas ponoči v tiskarno Ljudske pravice v Ljubljano. Ko so pripravili časopis doma, v Kranju, sva peljala "plošče" v Ljubljano, počakala in se spet vrnila nazaj v Kranj. Dve uri sva imela prostega časa med tiskom in tedaj sva običajno dve uri spala.

Ko pa je bil časopis tiskan, sva ga morala peljati na železniško postajo v Kranj, od koder so ga odpeljali proti Bohinju in Jesenicam, proti Tržiču in na kranjsko pošto, od koder je odšel v druge kraje. Nekaj časa je izhajal tudi trikrat na teden in tedaj sva ga morala peljati v Ljudsko pravico tudi ob nedeljah ponoči.

Delo mi nikakor ni bilo odveč, saj sem rad delal. S Hanzijem sploh pomislila nisva, da bi bilo kaj težko ali naporno. Kaj hočeš, tako je bilo - dela smo bili pač navajeni..."

Malo ljudi - dober časopis

Zdravko Krvina iz Gorenje vasi je bil dolga leta škofjeloški župan, sekretar ZK, medobčinski sekretar ZK...

"Z Gorenjskim glasom sem začel sodelovati že leta 1959, ko sem bil na okrajnem komiteju mladine. S pokojnim Igorjem Janharjem sva se zelo dobro razumela, Glas je bil zame vedno eden tistih časopisov, ki je imel posluh za vsa dogajanja. Novinarji so bili povsod na Gorenjskem, časopis pa je tiste bralce, ki niso imeli naročenih drugih časopisov, obveščal tudi o dogajanjih po Jugoslaviji in po svetu.

Ko pa sem bil medobčinski sekretar ZK za Gorenjsko, sem bil z Glasom še bolj povezan. Mislim, da ni bilo med nami kakšnih večjih nesoglasij in sporov, seveda pa je včasih prihajalo do razhajanj. Pa še tole: pri Gorenjskem glasu je bilo vedno zelo malo novinarjev, ki pa so zgledno "pokrivali" vso Gorenjsko. Če samo pomislim, koliko novinarjev so vedno imeli drugi časopisi! Malo ljudi - dober časopis. Tisto "malo" bi lahko pripisali tudi temu, da se na Gorenjskem povsod "špara" in zakaj ne bi varčeval tudi časopis?

Do Gorenjskega glasa sem imel vedno pozitivni odnos in mu ob jubileju tudi iskreno čestitam."

Ohranite nestrankarsko držo

***Janez Piškur** iz Tržiča je bil pred dvanajstimi leti štiri leta tržiški župan, pred tem pa je bil dolga leta Glasov dopisnik.*

"Še preden sem bil župan, sem osem let redno pisal za Gorenjski glas, a ne le iz Tržiča, temveč tudi od drugod. Pisal sem vse: vesti, članke, intervjuje, reportaže in obenem sam fotografiral.

Ko sem postal župan, sem imel do časopisa seveda drugačen odnos kot drugi, ki niso dobro poznali novinarskega dela. Med mano kot županom in Glasovimi novinarji nikoli ni prihajalo do kakšnih nesporazumov, nismo se nič dogovarjali, o čem lahko novinarji pišejo, kot je bil to običaj med politiko in uredništvi, denimo, pred dvajsetimi leti.

Vaš časopis se mi zdi eden najbolj objektivnih časopisov, če ga primerjam z drugimi v Sloveniji, saj so vsi drugi več ali manj strankarsko obarvani. Manj pa so mi všeč polemike v pismih bralcev, dvoboji med politiki raznih strank, ko sploh ni več pomemben problem, ampak to, kdo je pisal in kaj je napisal.

Ob jubileju vam iskreno čestitam in želim, da Gorenjski glas ohrani nestrankarsko držo tudi naprej."

Ali je to sploh kakšen cajteng?

***Janez Varl** iz Gorij je bil dolga leta zaposlen na občinskih in medobčinskih konferencah SZDL, Socialistična zveza pa je bila ustanoviteljica ne le Gorenjskega glasa, ampak vseh tedanjih časopisov na Slovenskem.*

"Z novinarji in uredniki Gorenjskega glasa se SZDL ni nikoli spopadala, mi nismo delali nobenih neumnosti in hudobij, čeprav smo tedaj potrjevali urednike. SZDL je bila le formalno ustanoviteljica, denarja tako ali tako ni imela, denar so imeli župani in kolikor so oni blagovolili prispevati, toliko je denarja časopis tudi dobil.

Z Gorenjskim glasom pa smo imeli na SZDL nekaj časa še posebno zabavo. Tedaj je bil namreč neki partijski sekretar, ki je neznansko rad videl, da je bila njegova slika v časopisu. Ko smo socialisti odprli najnovejšo številko Glasa, smo jo samo zato, da bi videli, ali je njegova slika spet v časopisu. To je bilo za nas zelo pomembno, kajti če ni bil v časopisu, potem je stresal nejevoljo okoli sebe, nosil okoli časopis, ga metal po mizah in nergal: "A je to sploh kakšen cajtng! Saj so same reklame!"

Če pa je bil v časopisu, je bil čisto tiho... Tedaj je bil prijazen, mi pa smo imeli blažen mir. Tajnici se je kar kamen odvalil od srca, mi pa smo ji govorili:

"Danes bo pa fletno v službi. Nič ne bo sitnaril."

Novinarjev se dobro in rad spominjam - bili so fejst fantje in nikoli se nismo prepirali. Glasu iskrene čestitke!"

Nikoli ni bil le potuha občini

***Martin Košir** iz Kranja je bil v šestdesetih letih kranjski župan, sekretar občinskega komiteja ZK, predsednik okrajnega odbora SZDL... Visoke politične funkcije so ga dolga leta tako ali drugače nujno povezovale z edinim gorenjskim časopisom.*

"V šestdesetih letih so se na Gorenjskem pojavile težnje, da bi imela vsaka občina svoj časopis, seveda izdatno subvencioniran od občin, regijski Glas pa kakor sam hoče. Nobeni drugi občini ni bilo naenkrat več mar za Glas: na Jesenicah so imeli Železarja, v tistih občinah, kjer ne bi imeli časopisa, so se pa ogreli za radijske postaje.

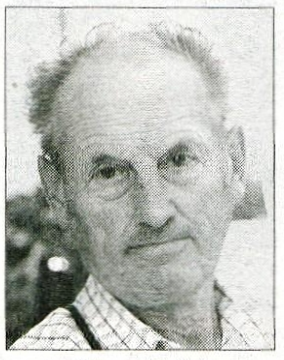
S tedanjim urednikom Glasa Igorjem Janharjem sva se zmenila, da je na vsak način treba časopis ohraniti. Ni bilo lahko, kajti vse druge gorenjske občine so se Glasu odpovedale in vse stroške sofinanciranja bi morala nositi kranjska občina. Vztrajala sva in res je večino stroškov pokrila kranjska občina, Glas pa je obljubil, da se bo razširil tudi na kamniško območje in povišal naklado."

Na Gorenjski glas smo naročeni od začetka, čeprav smo včasih malo jezni nanj

Pri Trčkovih v Žireh

Čevljarska žilica mu ne da miru

Žiri - Milka in Franc Trček iz Žirov imata doma kar malo farmo: lepo rejene goske pa zajce in kokoši. Dela nikoli ne zmanjka. Milka rada klekIja, Francu pa čevljarska žilica ne da miru, da ne bi sedel na star čevljarski stolček.

Franc Trček

Ko pridemo k hiši, kjer v novem naselju v Žireh živita naša dolgoletna naročnika **Milka in Franc Trček**, mogočne goske na vrtu glasno naznanijo naš prihod. Kot dobre čuvajke so, menda še boljše kot vsak hud kuža, saj domačim vedno oznanjajo, da je pred vrati neznani obiskovalec.

A pri Trčkovih niso doma le goske, ki jih imata Milka in Franc za ograde na vrtu. Pri Trčkovih so doma tudi druge domače živali...

Prav je, da imamo občino

Pri Trčkovih zaradi zgovornega in hudomušnega Franca ne more biti dolgčas in tudi žalostno ne, saj nam Franc na vsako vprašanje zna odgovoriti tako, da je - hecno.

A začnimo z resnim..

"Seveda sem na Gorenjski glas naročen že od vsega začetka, saj se vi sicer pri meni ob petdesetletnici ne bi oglasili," pravi Franc. **"Oba z ženo ga prebereva, redno ga plačujeva in nikoli ga nisva odpovedala, čeprav sva včasih malo jezna nanj. Rada bi namreč, da bi več lahko prebrala o naši vasi, o Žireh..."**

O vasi Žiri?

"Ja, o vasi," pravi navihano Franc. **"Saj so Žiri neka zadnja vas, odmaknjena od Logatca in Škofje Loke. A v Žireh imamo zdaj občino in mislim, da je bolje, da jo imamo. V Žireh je namreč že bila občina in prav je, da jo imamo tudi danes. "**

Čevljarska žilica

Žena Milka goji prelepe rože in kot številne domačinke je včasih - klekljala. Pa danes?

"Žal mi je," pravi Milka. **"Žal mi je, da danes domače čipke nimajo nobene cene. Saj se jih sploh ne splača prodajati, tako so poceni. Mislim, da se je včasih ročno delo veliko bolj cenilo kot danes, ko mladi do ročnega dela nimajo več pravega odnosa."**

Milka je upokojenka Poliksa Žiri, tovarne, ki je ni več. Franc pa je delal v Alpini štirideset let in je danes že sedem let upokojen. Imata tri sinove, vsi so že oddani in štiri vnuke.

Štirideset let dela, ki ga je Franc pustil v Alpini, ni mačji kašelj. Stari čevljar se ne poslovi od svojega dela tedaj, ko neha, ko se upokoji.Tudi Francu čevljarska žilica ne da miru. V kleti si je uredil svoj "muzej", kot pravi prostoru, kjer ima še vedno čevljarski stolček in nekaj čevljev, ki smo mu jih prinesli, da jih popravi. Po stenah ima obešene stare slike iz praznovanj in dela v Alpini.

A to niti približno ni vse. Franc nikoli ne počiva, zato imajo doma tudi trideset zajcev, trideset kokoši, goske na vrtu, precej velik vrt, če ne celo njivo - in tako dela v nobenem primeru ne zmanjka. Ne zanj in ne za ženo Milko - oba z velikim veseljem skrbita, da je vsak dan vse v redu. Kot iz škatljice kot se reče in za povrh še zares lepe Milkine rože na skednju in na oknih...

Minka Jakopič

Kako sem se trudila, da sem dobila narodno nošo

Planina pod Golico - Minka Jakopič je vesela in zadovoljna in ko bi bilo več takih ljudi, bi bilo na tem svetu res prijetno - sta dejali njeni znanki. Narcise so in bodo, narodnih noš pa je še zelo malo.

Minka Jakopič

Minka Jakopič s Planine pod Golico takole pripoveduje, kako je postala ena izmed prvih naročnic Gorenjskega glasa v teh krajih:

"Po vojni je bilo, ne spominjam se več, katerega leta. Mož, ki je delal v železarni, je nekega dne prišel domov in dejal mami in meni:

Zdaj je pa izšel v Kranju nov časopis in jaz sem ga kar naročil."

Od tedaj dalje prihaja Gorenjski glas kot reden gost v hišo Markeljnovih v Planino pod Golico in Minka ga nikoli ni odpovedala - še pomislila ni, da bi ga, saj prinaša veliko zanimivega branja in vsako številko rada prebere.

Narodnih noš ni več

Pri Minki Jakopič, ki je vse življenje delala doma in na kmetiji, sta bili v času našega obiska v gosteh dve njeni prijateljici, ki sta o Minki takole dejali:

"Minka je človek, ki se ga vedno razveseliš. Vesela je, pa luštna pa vedno zadovoljna in vsakogar pogosti. Iskrena je tudi in če bi bilo malo več takih ljudi, bi bilo na tem svetu kar prijetno..."

Minka je res taka: dobrovoljna in vsakomur na stežaj odpre vrata. Nikoli se ne jezi, ker se jeziti niti ne zna, nikoli ni razočarana, ker je vedrega značaja. Vse sprejme z odprtimi rokami in vdanostjo v usodo. Tako pač je in tako mora biti - zakaj neki bi se cmeril, saj bo jutri nov in lepši dan.

Minka takole pravi o svojem kraju, o Planini pod Golico.

"Včasih je bilo v naši vasi tako lepo. Spominjam se številnih lepih vaških prireditev, ko se je zbrala vsa vas. Vsa vas je bila tudi lepo, pražnje oblečena, še posebej pa je bilo lepo, kadar so se vaščani in vaščanke oblekli v narodno nošo. Zadnjič sem bila kar malo žalostna, ko so naši gasilci praznovali tako lep jubilej, pa je bilo le nekaj narodnih noš. Saj bi skoraj verjela, da se danes mladi sramujejo, da bi se oblekli v narodno nošo. Če se sama spomnim svojih mladih dni, vam ne morem povedati, kako zelo sem se trudila, da sem dobila svojo narodno nošo in kako sem se v njej dobro in ponosno počutila."

Narcise so bile in bodo

In narcise? Planina pod Golico slovi prav po narcisah in prav zato jo obiščejo številni izletniki. Je narcis res vedno manj?

"Mislim, da ne," pravi Minka. "Še vedno so poljane polne narcis, morda jih je nekaj manj le ob cesti. Če mislite na umetna gnojila, ki naj bi uničevala gorsko cvetje, menim, da te skrbi kmalu ne bo več, saj je tudi vedno manj vaščanov, ki bi se še ukvarjali s kmetijstvom."

Minka, ki je vse življenje pomagala na domači kmetiji, danes še vedno rada dela v svojem vrtu in gre včasih na izlet. Izletniki, s katerimi potuje, so je zanesljivo veseli, saj je Minka nadvse družabna in pripravljena za vsak hec.

Antonija Ovsenik

Mleka v zbiralnico ne oddaja nihče več

Poljče pri Begunjah - Antonija Ovsenik sama redi še nekaj živine, pri hiši pa je kar nekaj psov in mačk, saj se ji smilijo. Mleka iz Poljč v zbiralnico ne oddaja nihče več. Otroci danes nimajo nobenih skrbi, včasih pa...

Antonija Ovsenik

Pri hiši **Antonije Ovsenik** iz Poljč pri Begunjah nas najprej prijazno pozdravijo vse domače živali: dva psa in nekaj mačkov in ko vstopimo v hišo, so tu še druge mačke.

Antonija Ovsenik jih ima zato toliko pri hiši, ker se ji tako - smilijo. Njena hiša stoji ob cesti in večkrat na leto ji kakšnega mačka povozijo avtomobili.

"Ko bi ga vsaj povozili do smrti, tako pa se večkrat zgodi, da ima polomljeno le tačko in tedaj se mi še bolj zasmili. Pa saj je vseeno, če so pri hiši - če imam sama še kar dovolj hrane, jo bo tudi za psa in mačke. Nikoli ne morem reči ne, če me kdo prosi, naj vzamem kakšnega muca v rejo. Saj so tako prisrčni!"

Antoniji nikoli ni dolgčas, saj v hlevu redi še nekaj živine in še vedno dela na polju. Ko so otroci odrasli, se je tudi sama zaposlila. V Suknu Zapuže, kjer so delale tudi hčere. Kar hudo ji je danes, ko je tovarna propadla. Zelo rada je hodila na delo, bil je pač prepotreben zaslužek, kolikor ga je pač že bilo.

"Veste, takole je. Vse življenje sem delala na kmetiji, kjer zaslužek ni bil vedno zagotovljen. Če si šel pa v tovarno, je bil na koncu meseca vedno denar, pa naj je bilo vreme kakršnokoli: sonce ali dež..."

Včasih smo s kanglami letali po vasi ...

V Poljčah, nekdaj izrazito kmečki vasi, danes nihče več ne oddaja mleka v mlekarno. Se ne splača več, kajti odkupna cena je prenizka.

"Včasih smo vaščani letali s tistimi kanglami peš ali na kolesih zvečer po Poljčah do zbiralnice, da so nas bili šoferji avtobusov, ki so vozili po tej ozki cesti skozi Poljče, že vsi siti. Zdaj pa nič več. Se sploh ne splača. Zdaj mleka iz Poljč nihče več ne oddaja v zbiralnico v Begunje."

Antonija se najraje spominja dni, ki jih je kot mlado dekle preživela doma, v Dvorski vasi. Največje veselje je bilo, kadar je bila na Črnivcu kakšna igra in so lahko šla dekleta in fantje v nedeljo popoldne gledat to igro. Kakšno veselje je to bilo, saj so šle od doma le ob nedeljah, k maši, drugače pa med tednom še skozi vas nikoli ne.

A tedaj so imeli kmečki otroci svoje obveznosti. Antonija pravi:

"Ko smo šli od doma, smo bili vedno v skrbeh, kaj bo s kravami. Mi, otroci, igro gledat, krave pa na kol pribite in zunaj! Če smo se zaklepetali ali zamudili in je kdo omenil, koliko je ura, nas je, otroke, takoj zaskrbelo: "Joj, ali so moje krave še zunaj? In smo se tolažili, ko smo jih zagledali: Saj me čakajo, saj so pridne in poštene. Ni bilo tako kot danes, ko otroci nimajo popolnoma nobene obveznosti in jih popolnoma nič ne skrbi. Noben otrok danes toliko ne dela, kot smo morali mi včasih..."

A Antonija je danes zadovoljna, saj jo obišče hči in vnuki, sama pa ima od jutra do večera dovolj dela..

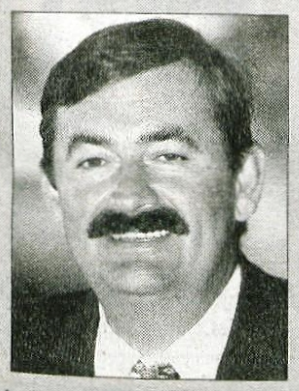
Brez Gorenjskega glasa ni poslovnega uspeha

Oglašujejo vse uspešne družbe

Vsak komercialni oglas, ki je objavljen v Gorenjskem glasu, ima velik odziv, saj ima časopis visoko naklado in je najbolj razširjen medij na Gorenjskem. To potrjujejo tudi rezultati Mediane, ki strokovno obdeluje medije in dvakrat letno objavlja rezultate. V Gorenjskem glasu oglašujejo vsa uspešna gorenjska podjetja, ki se zavedajo, da brez stalnega oglaševanja ni poslovnega uspeha. Zato tedensko izide v Gorenjskem glasu skoraj 30 strani oglasov, objav, sporočil, PR člankov in malih oglasov ali skoraj 1.500 strani letno.

S kom oglaševalci sodelujejo in kdo so naši komercialisti?

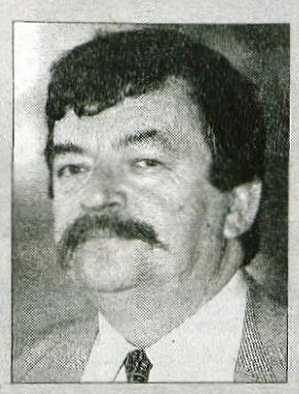
Gorenjska banka, d.d., Kranj
Občina Tržič
PS Mercator, d.d., Ljubljana
Medisan Kranj, d.o.o.
Ark Maja, d.o.o.
Bramac, d.o.o., Škocjan
Wilfan Kranj, d.o.o.
Mobitel, d.d., Ljubljana
Alimex Int. Ljubljana, d.o.o.
Avto Hi-fi Šenčur, d.o.o.
SKB, d.d., Ljubljana
Planika Kranj, p.o.
Peko Tržič, d.d.
Sava, d.d., Kranj
Slovenica, d.d., Ljubljana
Adriatic, d.d., Koper
Varnost Kranj, d.d.
Petrol, d.d., Ljubljana
Tovarna vizij, d.o.o, Ljubljana
Kompas design Ljubljana
Esenca Ljubljana
Agencije: Pristop, Futura, Mythos, Prestige, Luna, Studio Marketing, Melior, Ankerst, Maga, Avanta, Formitas, Imelda 8000, Studio 3S, kres, Votanko Burnett, Mayer & Co, PAN, Pro-Focus, Studio MAK
Gorenjska lekarna Kranj
Emona Merkur, d.d., ljubljana
Domplan, p.o., Kranj
Kompas Holidays, d.d., Ljubljana
Nova Ljubljanska banka, d.d.
Poštna banka Slovenije Ljubljana, d.d.
A Banka, d.d., ljubljana
Zdravilišče Moravske toplice, d.d.
Pivovarna Union Ljubljana, d.d.
Kolinska Ljubljana, d.d.
Semenarna Ljubljana, d.d.
Krekova banka, d.d., Maribor
Agroing Vipava "1894"
Hranilnica Lon, d.d., Kranj
Integral Tržič, d.d.

Andrej Mali, komercialist pri Gorenjskem glasu od leta 1978

Tel.: 064/223-111
Mobitel: 0609/618-681

Agroavto, d.o.o., Kranj
Akordeon, d.o.o., Kranj
Almira, d.o.o., Radovljica
Alpetour - Potovalna agencija, d.d., Kranj
Alpetour - Remont, d.d., Kranj
Avto-moto društvo Kranj
Arvaj Anton - Mesarija, s.p. Kranj
ASP Jesenice, d.o.o.
Avsenik, s.p., Begunje
Avto Močnik, d.o.o., Kranj
Avtohiša Magister, d.o.o. Radovljica
Avtooprema Boltez, k.d., Kranj
Avtoservis Pinter Leon ml., Kranj
Avtotehna VIS Ljubljana, d.o.o.
Brazda, d.o.o., Poljšica pri Podnartu
Datris, d.o.o., Bled
Derti, d.o.o., Podbrezje
DIA-G, d.o.o., Jesenice
Discoteka ARX Radovljica, M. Mlaka, s.p.
Duo Commerce, d.o.o., Kranj
Elan Line, d.d., Begunje
EP - Commerce, d.o.o., Bled
Gastro Consulting, d.o.o., Bled
Geld, d.o.o., Jesenice
Gostilna Krištof, s.p., Predoslje
Hotel Jelovica Bled
Hotel Ribno turizem, d.d., Bled
Huan Gong, d.o.o., Kranj
Intergozd, d.o.o., Kranj
Iskraemeco, d.d., Kranj
Iskra Kibernetika Orodjarna Kranj
Iskra Prins, d.o.o.
Iskra Stikala, d.d., Kranj
JMJ, d.o.o., Praprotna Polica
Kadivec Janez, s.p., Šenčur
Karun, d.o.o., Kranj
Kmetijska zadruga Cerklje, z.o.o.
Kovinotehna, d.d., Cerklje
Mizarstvo Ovsenik Alojz Kranj
Murka, d.d., Lesce
M&S, d.o.o., Bled
Občine Bled, Bohinj, Cerklje, Jesenice, Kranjska Gora, Naklo, Preddvor, Radovljica, Šenčur
Orbiter electronics, d.o.o., Kranj
Pančur, d.o.o., Blejska Dobrava
Pegaz, d.o.o., Kranj
Petnina, d.o.o., Kranj
PIS, d.o.o., Bled
Plinstal, d.d., Jesenice
Preša, d.o.o., Cerklje
Ramex, d.o.o., Ljubljana-Vrhnika
SŽ ŽJ S.E.I.K.O., d.o.o., Jesenice
Šenk Trade, d.o.o., Kranj
Štular servis Zoran Štular, s.p., Kranj
Trenča, d.o.o., Kranj
Trgovsko podjetje Delikatesa Jesenice
Triglav Zavarovalnica, d.d., Kranj
Zapravljivček trgovina Kranj
Žibert Srečko, s.p. - Honda
Živila Kranj, d.d.

Tomaž Gruden, komercialist, pri Gorenjskem glasu od leta 1977

Tel.: 064/223-111
GSM: 041/624-480

Eurošped 2001, d.o.o., Škofja Loka
Corona, d.o.o., Reteče
Kokra, p.o., Kranj
Gorenjska predilnica Škofja Loka
Loka Škofja Loka, d.d.
EGP Škofja Loka, d.d.
Odeja Škofja Loka, d.d.
Storžič, d.o.o., Naklo
Alpina, d.d., Žiri
Jelovica, d.d., Škofja Loka
Domel, d.d., Železniki
IBI Kranj, p.o.
Šešir, d.d., Škofja Loka
Profil Jerala Virmaše
Pošta Slovenije - PE Kranj, d.o.o.
Telekom Slovenije - PE Kranj, p.o.
Ari, d.o.o., Šk. Loka
Kroj, d.d., Šk. Loka
LTH, d.d. ,Šk. Loka
Lokaterm, p.o., Šk. Loka
Ljudska univerza Šk. Loka
Agencija Most, d.o.o., Kranj
Agencija Novi trg, d.o.o., Celje
Nama, d.d., Ljubljana
Tehnik SGP, Šk. Loka
TA Odisej, d.o.o., Kranj
PS Mercator - KŽK Kmet. Kranj
Občina Šk. Loka
PS Mercator, d.d., Oljarica Kranj

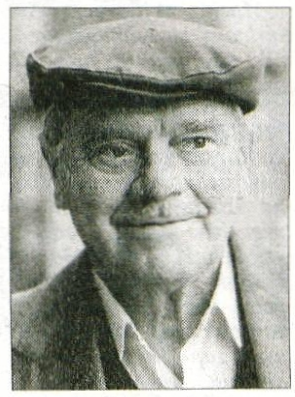

Božena Avsec, komercialistka, pri Gorenjskem glasu od 1991

Tel.: 064/223-111
GSM: 041/626-154

Vsaka stranka, naj bo velika ali majhna, je enako dobrodošla

Mama, za piščanca sem zaslužil

Vladimir Torkar - od 1969 do 1989

Vladimir Torkar je bil 20 let vestni komercialist časopisa in svoje delo je imel neizmerno rad.

Vedno prijazni in vedno zgovorni komercialist Vladimir Torkar je bil leta in leta dnevno na terenu: od Kamnika do Domžal in Kranja do Žirov. Vsi so ga poznali, vsi so z njim spregovorili besedo ali dve in vsi so vedeli, da je izredno marljiv. Lado je pri svojem delu užival in ga opravljal z velikim veseljem.

"Bil se zaposlen redno in honorarno kot komercialist, a zbiral sem tudi naročnike, povsod: po cestah in po gostilnah.

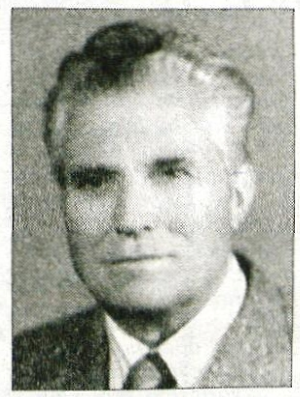
Tedaj sem dobil malo zanemarjen teren, kot smo rekli terenu, kjer nismo imeli veliko oglasov in kjer je bilo le malo naročnikov: Kamnik, Mengeš, Domžale. Sedel sem na avtobus, se odpeljal v Kamnik, hodil od tovarne do tovarne in se popoldne z avtobusom vračal v Kranj.

Med nami, komercialisti, je bilo, razumljivo, vedno tekmovanje, kdo bo prinesel več oglasov in naročnikov. A to tekmovanje je bilo pošteno, športno.

Spominjam se nekega dogodka, ko sem vstopil v tovarno in dejal, da bi rad tovariša direktorja. Ko je tovariš direktor slišal skozi priprta vrata, da sem dejal "tovariš", se je tako razhudil, da ni hotel govoriti. Namreč: on je bil že tedaj gospod direktor in noben tovariš."

Lado Torkar je imel doma ženo in štiri otroke, težko je bilo, saj zaslužek ni bil velik. Žena se še danes spominja, kako je nekega dne, ko je prišel domov s polno torbo naročil, veselo vzkliknil pri vratih: Mama, danes sem pa za piščanca zaslužil! Kljub nekdanjim težkim časom, ko je bilo treba prehraniti številno družino, sta danes Torkarjeva zakonca bogato poplačana, saj sta lahko upravičeno ponosna na devet vnukov in vnukinj, ki so akademsko izobraženi in se uveljavljajo vsak na svojem področju.

V podjetja sem šel kot v domačo hišo

Djuro Držak - od 1966 do 1990

Djuro Držak je bil 24 let redni in honorarni komercialni zastopnik Gorenjskega glasa.

Kako bi shajal časopis brez komerciale in akviziterjev, komercialnih zastopnikov? Težko - bolje rečeno: nemogoče.

Djuro Držak je bil pri časopisu zaposlen nekaj časa redno, nato pa honorarno. Dolga leta si je služil kruh izključno le kot komercialni zastopnik, ki pa je poleg tega, da je hodil od podjetja do podjetja in zbiral oglase, z ostalimi sodelavci skrbel tudi za večjo naklado. Nemalo je bilo namreč akcij, v katerih so komercialni zastopniki zbirali nove naročnike.

"Spominjam se," *pravi danes Djuro,* ***"da je velikokrat šla na teren kar vsa moja družina, žena in sin. Po hišah smo hodili in zbirali nove naročnike, predvsem tam, kjer našega časopisa niso imeli: Bohinj, Domžale pa tudi Jesenice, kjer je kraljeval Železar. Naklado smo povečali na zavidljivih 20 tisoč izvodov.***

Na teren sem odhajal z avtobusom in peš. Spominjam se, da sem šel iz Tržiča peš v Dvorsko vas, kjer je bila opekarna in od tam peš v Podnart na vlak. Treba je bilo iti, Dnevnik nam je hodil v zelje, podjetja pa sem tako dobro poznal, da sem vanje vstopal, kot bi šel v domačo hišo.

Pri časopisu smo bili vsi kot ena družina in zelo rad se spominjam tistih let. Ko sem se upokojil, sem bil izjemno vesel, ko so me poklicali nazaj, za honorarnega sodelavca. Brez komerciale jaz sploh ne bi mogel..."

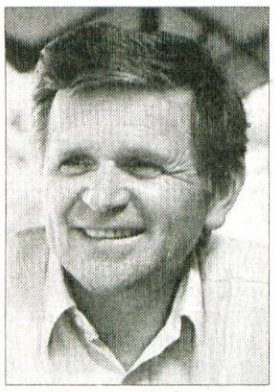
Verjamemo. A tudi mi ne bi mogli brez vedno elegantnega in prijaznega Djura Držaka, kot rojenega za komercialnega zastopnika.

HRANILNICA LON d.d.
Bleiweisova 2, Kranj
tel.: 223-777

V OKTOBRU - MESCU VARČEVANJA Vas vabimo, da se seznanite z ugodno kreditno in depozitno ponudbo hranilnice

Konec meseca lahko opravite vse storitve tudi v novi poslovni enoti v **LJUBLJANI - DALMATINOVA 2**

Z novo tehnologijo do večje kvalitete

Marjan Ajdovec, tehnični urednik - od 1974 do 1988

Marjan Ajdovec je bil štirinajst let tehnični urednik časopisa in njegovih prilog.

"Prišel sem tedaj, ko je bil leta 1973 prehod s tiskarskega svinca na novo tehnologijo: na film, na izdelavo pozitivne in negativne montaže, na offset tehniko. Prej je bil časopis v okviru Gorenjskega tiska, ko je postal samostojen, sem se pri njem zaposlil kot tehnični urednik. Nova tehnika je omogočala boljši papir in sam tisk, bila je prva možnost za barvni tisk. Leta 1986 je tehnologija spet napredovala s prelomom na računalnikih in nismo več delali na montažerskih mizah. To je med drugim tudi pomenilo, da ni bilo treba na novo tipkati sto in še več strani, kolikor jih je bilo treba prej prepisati za eno številko.

Nova tehnika je bila ogromen napredek in tedaj smo se je vsi učili. V tem obodbju pa se je pojavljalo tudi umetno pomanjkanje roto papirja, kar je bila ena izmed hudih težav za časopisne hiše. Bil je skupen jugoslovanski trg, papirnice so umetno izsiljevale višjo ceno in papirja je naenkrat zmanjkalo. Ko smo prišli v Ljudsko pravico, da bi natisnila Glas, naenkrat ni bilo papirja. Za Delo in Dnevnik že, za pokrajinske časopise pa ne.

V tem času smo v Gorenjskem glasu izdajali Uradni vestnik Gorenjske za vse občine kot samostojno publikacijo, pripravljali druge publikacije za Iskro, Golnik, Delavsko univerzo..., a tudi brošure in knjige, ki so jih tiskali kooperanti. Sam sem bil prvi, ki sem za vsako številko pripravil ogledalo: natančen izris strani, ki bo naslednji dan v časopisu. Do vrstice se je moralo iziti. Seveda pa sem opravljal tudi druga dela kot vodil evidenco, fakture, porabo materiala.

Mislim, da smo delali zelo veliko - v tehniki smo bili zaposleni štirje, včasih pet. Dan pred izidom smo delali po ves dan.

Rad se spominjam dela pri časopisu in mu ob 50-letnici iskreno čestitam."

Reporterska fotografija kot nov izziv

Jože Zaplotnik, fotograf - od 1977 do 1980

***Jože Zaplotnik** je bil zaposlen kot fotograf pri Gorenjskem glasu malo manj kot tri leta, zdaj pa se še vedno ukvarja s fotografijo kot samostojni fotograf, ko po dogovoru z naročnikom in oblikovalcem slika za kataloge, prospekte, mape in v Kranju tudi razstavlja.*

Kako se spominja "Glasovega" obdobja?

"Zame je bil to nov izziv - ukvarjati se tudi z novinarsko fotografijo. Še sreča, da sem imel res čudovite sodelavce, ki so mi pomagali na terenu, saj je to popolnoma druga zvrst, reporterska fotografija. Teren pa je teren - treba je iti vsak trenutek in kamorkoli.

V tistem času je bilo dela zelo veliko. Vsak ponedeljek in vsak četrtek, dan pred izidom časopisa torej, smo delali v tehniki po ves dan: od slikanja do filma in reprofotografije. Danes si niti zamisliti ni mogoče, kako je tehnika napredovala, kako se je vse tehnološko spremenilo.

Gorenjskemu glasu, posebej sodelavcem, s katerimi sem rad delal, želim še veliko delovnih uspehov."

Anekdota

Lučka na koncu predora

Od dnevu republike, 29. novembru, so kolektivi na veliko dajali v časopise čestitke socialistični republiki Jugoslaviji, komercialisti pa so jih zbirali.

Prišel je naš komercialist Tomaž Gruden k direktorju jeseniškega projektivnega biroja: **"Tovariš direktor - prišel sem po čestitko republiki za dan republike?"**

Tovariš direktor, ki je bil že tedaj kritično razpoložen do prezadolžene Jugoslavije, je poskočil: **"Ali vi mislite, da si ta republika čestitko sploh zasluži?"**

Tomaž kot Tomaž. On se ne da zmesti. **"Ja. Slabo je že, ampak Milka Planinc pravi, da je na koncu črnega predora vendarle ena lučka..."**

Direktor je še bolj poskočil: **"Ja, seveda je lučka! En Bosanc z baterijo..."**

Dom trade, d.o.o., Žabnica
Elektro trade, d.o.o., Kranj
Marmor Hotavlje, d.d.
Termopol, d.d., Sovodenj
Mizarstvo Jezeršek Hotavlje
Vector Ort, d.o.o., Kranj
Pekarstvo Orehek, d.o.o., Škofja Loka
Kajbi, d.o.o., Škofja Loka
Alpdom, d.d., Radovljica
Unior Turizem Zreče, d.d.
Cementni izdelki Jezeršek Hotavlje, Gorenja vas
Elektroinstalacije Primožič Bogdan, Trebija, Gorenja vas
Nasmeh, d.o.o., Hrastje, Kranj
Viessmann, d.o.o., Maribor
Občina Gorenjska vas - Poljane
Avtoodpad Bine Žiri, d.o.o.
Bazen Železniki
Nova KBM Nova Gorica, d.d.

Pegi Berce pri Gorenjskem glasu od februarja 1995 tel.: 064/223-111

Avtoservis Ambrož Kranj, d.o.o.
Dom oskrbovancev Preddvor
Studio Studio, d.o.o., Brežice
Alpo Kranj, d.o.o.
Honda Ambrož Radomlje
Krovstvo Dušan Milek, s.p., Kranj
Pekarna Maček Zg. Jezersko
Filbo Bohinjska Bistrica, d.o.o.
Gradbeno podjetje Bohinjska Bistrica
Spaans cvetličarna Radovljica
Elektrik Holzbauer Bohinjska Bistrica, s.p.
Pekarna Mirko Lapajne Bohinjska Bistrica, s.p.
Aquahit Kranj, d.o.o.
HIT Nova Gorica, d.o.o.

Mirjam Pavlič pri Gorenjskem glasu od leta 1996 tel.: 064/223-111

Zdravilišče Radenska Radenci
Agraria cvetje Čatež
Avtošola B&B Kranj
Elbi Kranj, d.o.o.
Kavarna Rendez Voues Kranj
Kimavec Ljubljana, d.o.o.
Media Mix Maribor, d.o.o.
Meteor Cerklje, d.o.o.
Ljudska univerza Radovljica
Obrtnik Mengeš, p.o.
Tovarna nogavic Polzela, p.o.
Rozman bus Radovljica, s.p.
Studio Mi Int. Ljubljana, p.o.
Svet glasbe Ljubljana
Gostilna Zala Britof pri Kranju
Terme Čatež
Ambrožič Janez Zg. Gorje, s.p.
Bolero Oblak Kranj, d.o.o.
Popaj, d.o.o., Kranj
Tri Angle Celje
Triton Kranj
Toplice Dobrna

Marija Barle pri Gorenjskem glasu od leta 1986 tel.: 064/223-111

Mali oglasi - največja gorenjska trgovina

Ob petkih več kot 600, ob torkih vsaj 300 malih oglasov

Niti približno se ne da izračunati, koliko denarja "se obrne" skozi male oglase, če jih je samo v petkovi številki objavljenih več kot 600 oz. tedensko skoraj 1.000 in leto 52.000. V jesenskem času se pojavljajo predvsem kmetijski pridelki, spomladi gradbeni material, vse leto pa vse česar ljudje ne rabijo več. Ljudje vse več stvari, ki jih ne potrebujejo, prodajajo. Pojavljajo pa se tudi oglasi, ko ljudje kaj podarijo.

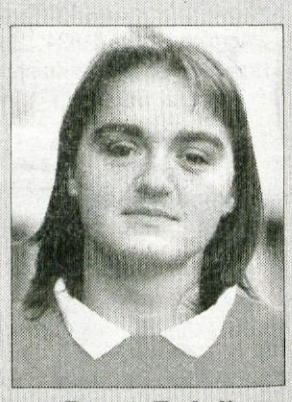
Jana Belovič, vodja malooglasne službe pri Gorenjskem glasu od 1986

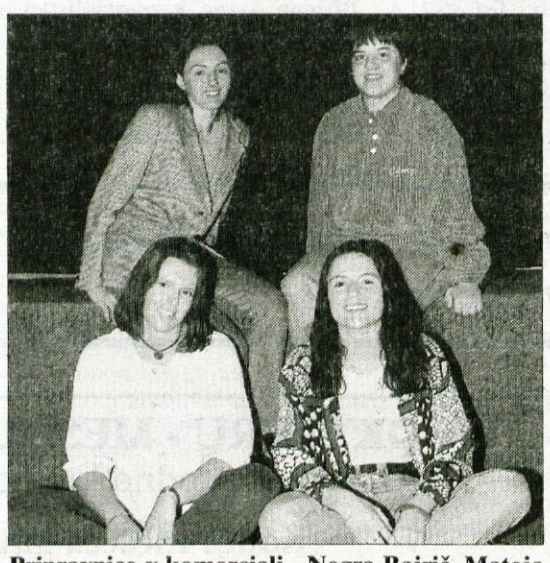
Sandra Radoševič, pri Gorenjskem glasu od 1996

Telefon mali oglasi: 064/223-444

Perfect Kranj, d.o.o.
Hotel Krim Bled
Art Idea Ljubljana, d.o.o.
Agencija PIT Ljubljana, d.o.o.
Agencija Orbis Ljubljana, d.o.o.
Kia motors import Ljubljana, d.o.o.
Trgovina Fortuna Dom Gorenja vas
Agencija Mit Ljubljana, d.o.o.
Avtoservis Paulus Škofja Loka, s.p.
Digital Logic Kranj, d.o.o.
Anžex d.o.o. Kamnik
Mibel Komenda, d.o.o.
Trgovsko podjetje Lisjak Kranj, d.o.o.
Sodexho Ljubljana, d.o.o.
Toma Kranj, d.o.o.
Lokastar Škofja Loka, d.o.o.
Andromeda Ljubljana, s.p.

Renata Frakelj pri Gorenjskem glasu od leta 1994 tel.: 064/223-111

Pripravnice v komerciali - Negra Bajrič, Mateja Valjavec, Alenka Bevk in Andreja Zevnik.

Anekdoti

Fukcija - čast, ne breme

Pred desetletji je tiskarski škrat hudo zagodel uvodnemu članku na prvi strani. Namesto naslova Funkcija - čast, ne breme, je zanalašč izpustil "n" in naslov se je nespoštljivo glasil: FUK- CIJA - čast, ne breme...

Napako so odkrili zadnji hip, ko so rotacijski stroji že izbruhali dva tisoč izvodov. Stroški izdaje so zaradi te fukcije strašansko porasli.

Pošto prevzel sam - Simon Jenko

Pred desetletji je račune za oglase po podjetjih raznašal - kurir. Ta kurir pa večkrat računov sploh ni raznesel, ampak je kar sam podpisoval posamezne stranke v knjigo prevzema.

Uprava je nekega dne ugotovila, da knjigarna Simon Jenko noče poravnati računa. Urednik je poklical knjigarno Simon Jenko, kjer pa so povedali, da računov sploh še niso dobili.

Ko je urednik pregledal prevzemno knjigo, da bi ugotovil, kam je kurir zapravil knjigarniško pošto, je ves začuden ugotovil, da je rubrika "prevzemnik" - izpolnjena! Brez štampiljke sicer in z navadnim svinčnikom. Podpis pa je bil razločen.

V rubriko "prevzemnik" je kurir napisal, da je pošto prevzel sam - Simon Jenko.

LTH

Uspešno se kosajo z največjimi evropskimi proizvajalci hladilnih naprav

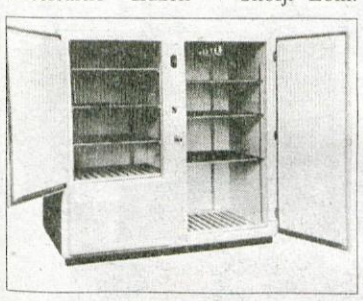
loške tovarne hladilnikov Škofja Loka d.d.

4220 Škofja Loka
Kidričeva 66, SLOVENIJA
tel.: +386 64/6120
fax; +386 64/634 510

Eno vodilnih podjetij v občini Škofja Loka, delniška družba LTH, si vztrajno utrjuje ugled na evropskem trgu. Vlaganje v nove proizvode, zahteva po izobraženih kadrih in kvaliteta njihovih izdelkov so seveda pogoj za uspeh in njihova usmeritev tudi v prihodnje.

Bili so časi v tovarni turbin

Začetki hladilstva v Škofji Loki segajo v leto 1933, ko so v tamkajšnji tovarni za proizvodnjo turbin izdelali prvi lastni hladilni kompresor. Začeli so izdelovati hladilne naprave, za katere so uporabljali te kompresorje in z njimi imeli kar lep uspeh. Prva hladilna naprava za izdelavo in shranjevanje sladoleda je bila izdelana za slaščičarno "Žužek" v Škofji Loki.

Prva hladilna omara z okroglimi robovi.

Napravo so z veliko zagnanostjo izdelali v tovarni, katere lastnik je bil G. F. Schneiter, Švicar, ki je po prvi svetovni vojni ustanovil tovarno turbin v Škofji Loki. Tej hladilni napravi so sledile podobne hladilne naprave za mesnice in gostilne. Tako so tik pred drugo svetovno vojno izdelali tudi prvo hladilno vitrino.

Takrat je tovarna hladilne proizvode prodajala pod zaščiteno blagovno znamko "Juhlad", v katerega grafični podobi je bil upodobljen beli medved. Uspeh tovarne in nagel vzpon hladilstva je za skoraj petnajst let pretrgala druga svetovna vojna. Med leti 1940 in 1954 tako v Škofji Loki ni bilo proizvodnje hladilnih naprav. Proizvodnjo so oživili šele leta 1955, podjetje pa se je imenovalo "Motor". Sprva so bili to elektromotorji ter oprema za gostinstvo, kasneje pa tudi hladilne naprave. Prve kompresorje za hladilne naprave je Motor tako izdelal še istega leta.

Največ uspeha so v prvih letih imeli s hladilnimi omarami, stroji za izdelavo sladoleda ter hladilnimi pulti. Leta 1957 so v Motorju uvedli samoupravljanje, istega leta pa se je Motorju pridružilo "Strojno industrijsko podjetje" ki je na Trati že gradilo novo proizvodno halo. Ob njej je bila opuščena žaga, ki jo je kolektiv najprej udarniško obnovil ter nato vanjo preselil del proizvodnje iz Vincarjev, kjer so proizvajali doslej. Na Trati se je tudi sicer razvila industrijska cona, predvsem zato, ker skoznjo teče tudi železnica.

Prva leta na Trati je podjetje še vedno izdelovalo hladilne naprave pod imenom Motor, ko pa so leta 1960 začeli z gradnjo upravne zgradbe ter nove proizvodne dvorane, se je podjetje preimenovalo v Loške tovarne hladilnikov, ali s kratico LTH. Del proizvodnje se je takrat razen na Trati in Vincarjih odvijal tudi v opuščenem zadružnem domu v Poljanah.

In so časi v LTH

Konec sedemdesetih in v osemdesetih je bil LTH vodilno podjetje za proizvodnjo hladilnih naprav v takratni Jugoslaviji. Prav kvaliteta je tako rekoč prodajala njihove proizvode po vsej državi. Ob razpadu države je tako izguba trgov v bivših jugoslovanskih republikah podjetje močno prizadela. Izgubili so namreč kar dve tretjini trga. "Rešitve smo poiskali na zunanjih trgih, v izvozu, seveda pa smo najprej okrepili razvojno dejavnost, hkrati pa smo kljub težkemu gospodarskemu položaju ogromno vlagali v nove proizvode," je dejala direktorica **mag. Tatjana Nastran**. V razvoj novih proizvodov so v LTH letno namenili okrog 8 odstotkov od prihodka. Prav zato so svoje izdelke uspeli plasirati na zahtevna zahodna tržišča.

Danes tako izvozijo 80 odstotkov izdelkov, največ kot rečeno v zahodnoevropske države, v katere je letos izvoz porastel za več kot 30 odstotkov. Največ izvozijo v Veliko Britanijo, na drugem mestu je Nemčija, sledijo pa Belgija, Francija, Nizozemska, Avstrija. Prodirajo tudi v Vzhodno Evropo, kjer je do resnega premika prišlo konec lanskega leta, ko so zastavili na ruskem tržišču. Promet z Rusijo se je podvojil, v kratkem pa bodo tam odprli tudi predstavništvo.

V tem, prehodnem času, so bili prisiljeni nekaj programov tudi ukiniti in začeti s proizvodnjo novih izdelkov, seveda s področja hladilstva. "Po osamosvojitivi smo analizirali konkurenčnost, kje imamo največ možnosti biti konkurenčni, in prišli do spoznanja, da nimamo možnosti tam, kjer trg obvladujejo velike multinacionalke, to je naprimer v proizvodnji kompresorjev. Zato smo to področje proizvodnje ukinili. Trenutno hladilne naprave proizvajamo na štirih vodilnih področjih. **Proizvodnja cateringa**, za opremljanje gostinskih objektov, obratov prehrane..., je program, ki je letos porastel za 60 odstotkov, to so vse tako rekoč novi produkti. Sledi program **komponent hladilstva**, program skrinj in hladilnikov za gostinstvo, tu je še **trgovinski program**, ki ga kompletiramo v kombinaciji z uvoznimi artikli. V Sloveniji pa obvladujemo tudi **del inženiringa, procesno hladilstvo in klimatizacijo,** s temi izdelki pa že prodiramo tudi na jug. V porastu je namreč promet na Hrvaško, v Makedonijo in v Bosno."

Izdelujemo in projektiramo Energijsko varčno in okolju prijazno

* **Profesionalne hladilne naprave za trgovine, gostinstvo in turizem**
- komercialno hladilno pohištvo
- hladilne in zamrzovalne omare
- hladilne pulte
- prodajne in etažne vitrine
- sestavljive hladilnice
- hladilne agregate
- toplotne izmenjevalce
- individualne hladilne naprave
- zamrzovalne skrinje

* **Industrijske hladilne in klimatske naprave ter sisteme po naročilu**

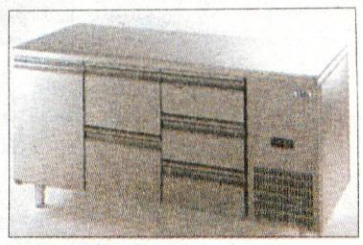
Novi proizvodi, s katerimi se LTH letos predstavlja na sejmu hladilnih naprav v Nemčiji:
- **dvotemperaturna omara, k bo v enem delu omogočala zamrzovanje v drugem pa hlajenje**
- **novi pult za hlajenje hrane, ki omogoča tako zamrzovanje kot hlajenje.**
- **sestavljivo pohištvo za hlajenje pijače in organskih odpadkov ter smeti.**
- **na področju hladilnih komor razširjajo uporabnost komor na nižje zamrzovalno področje.**

Poudarek dajejo na močan razvoj, na lastno znanje in na izvozno orientacijo. Prav v iskanju novih trgov redno razstavljajo na sejmih v tujini. Ravno te dni se udeležujejo največjega evropskega sejma hladilstva v Nemčiji, na katerem se bodo med drugim predstavili z izdelki iz razvojnega programa GENERACIJA 2000. So edini od podjetij bivših socialističnih držav, ki se samostojno predstavljajo na tem sejmu, ki je bil za LTH doslej vedno zelo uspešen.

"Trenutno zaključujemo ekološko investicijo v skupni vrednosti 7,5 milijona mark. Del smo investirali že v prejšnjih letih, za letos pa nam je ostalo še 4 milijone," je o eni večjih investicij zadnjih let povedala direktorica mag. Tatjana Nastran: "Po Montrealski konvenciji so vse članice Evropske unije in vsa ostala Evropa sprejele prepoved uporabe nekaterih hladil. V primeru, da te investicije ne bi izpeljali, bi morali podjetje zapreti. V omenjeno investicijo so sicer morali vlagati tudi naši konkurenti, res pa je, da je pri nas investicija v ekološko posodobitev sovpadla ravno v najtežjem času za podjetje, v času, ko smo morali vlagati tudi drugam, ko smo bili soočeni s predimenzioniranostjo firme, s problemi prestrukturiranja. Zaključno fazo te ekološke investicije bomo izvedli novembra."

Podjetje ima sicer neugodno strukturo virov, bilo je preveč kratkoročnih kreditov, ki so bili v določenem času edina rešitev za financiranje preobrazbe podjetja, vendar le-to vztrajno izboljšujejo.

"Poleg tega, da bomo letos zaključili ekološko transformacijo, je potrebno permanentno izboljševati strukturo zaposlenih, predvsem kvalifikacijsko sestavo. Naša usmeritev je vlaganje v znanje in v kadre, v razvoj, kar hkrati pogojuje tudi naš položaj na trgu."

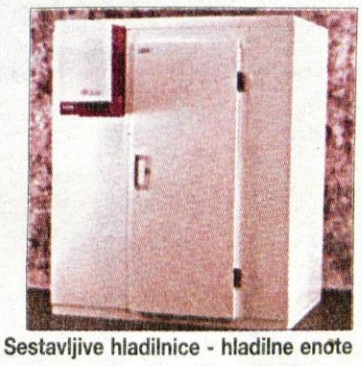
Hladilni pulti za hrano

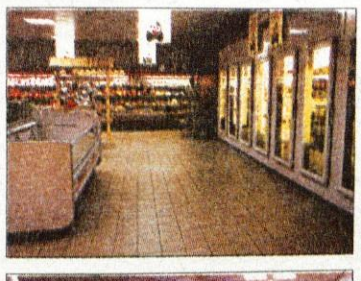
Hladilni pulti za gostinstvo

Hladilne in zamrzovalne omare

Sestavljive hladilnice - hladilne enote

Nakupovalni centri in bencinski servisi

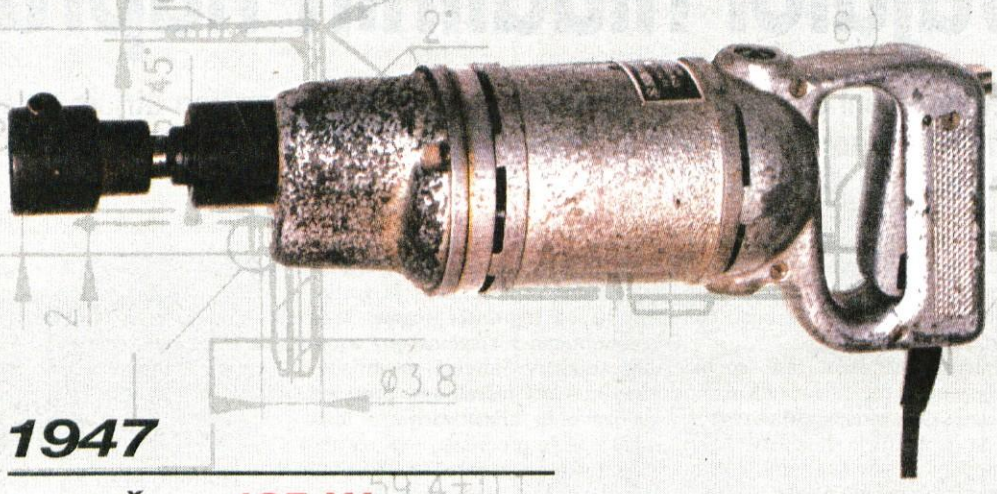

Ljubljanska tržnica

Razstavni salon podjetja LTH

Krpan znova med nami

1947

- moč 125 W
- vrtljaji 700 / min

1997

- moč 1020 W
- vibracijsko vrtanje
- dve mehanski hitrosti
- levi in desni tek
- hitrovpenjalna glava

Iskra ERO

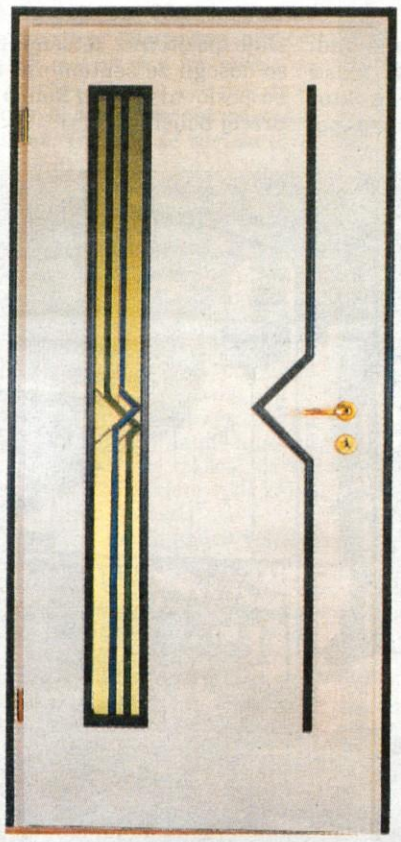
tudi moč je naš adut

Lip Bled: eno najuspešnejših lesnopredelovalnih podjetij v Sloveniji

Prihodnje leto bo praznoval 50. obletnico

KONCERN lip bled lesna industrija

Po uspehu masivne spalnice Viva za letošnji pohištveni sejem v Ljubljani pripravljajo dva nova programa - Z novo proizvodno linijo v obratu na Rečici so postali edini proizvajalec notranjih vrat s posebnimi zaobljenimi robovi, s čimer sledijo svetovnim trendom mehkih linij pohištva

Notranja vrata Design so novost v Lipovi ponudbi. Velike površine vrat so poživili z letvicami ter izrezi geometrijskih oblik ter z različnimi barvnimi kombinacijami. Na ta način je možno obnoviti tudi stara vrata.

Blejsko podjetje Lip, ki je od januarja letos sodobno organizirana delniška družba, je le leto dni mlajše od tokratnega slavljenca, Gorenjskega glasa. Podjetje je bilo ustanovljeno 17. maja 1948, od skromnih začetkov predelave hlodovine do danes pa se je razvilo v enega naših največjih in najuspešnejših proizvajalcev notranjih in vhodnih vrat, opažnih plošč ter masivnega pohištva. V zadnjem času se tudi v tujini vse bolj uveljavljajo z lastno blagovno znamko, nenazadnje pa je treba omeniti, da so za svojo spalnico Viva pred dvema letoma na ljubljanskem pohištvenem sejmu prejeli posebno priznanje za design, za letošnji sejem pa že napovedujejo dva nova programa, s katerima upajo na podoben uspeh.

Pogled v preteklost pokaže, da sta se leta 1948 iz skupnega podjetja oblikovali dve novi podjetji - LIP lesna industrija in Gozdno gospodarstvo Bled. V tistih časih so v Lipu na preprost način izkoriščali gozd ter predelovali hlodovino v žagan les. To je trajalo do šestdesetih let, ko so začeli z industrijsko predelavo. Leta 1958 so začeli s programom opažnih plošč, v naslednjih letih pa so proizvodni program še obogatili. Tako danes v treh tovarnah (z novo organiziranostjo so postale profitni centri v okviru enovite delniške družbe) na Rečici, v Mojstrani in v Bohinju izdelujejo celo paleto različnih lesnih izdelkov. Tovarna na Rečici, naš največji proizvajalec notranjih vrat, je najuspešnejši del družbe, saj v njej ustvarijo skoraj polovico celotne realizacije. V začetku letošnjega leta so z naložbo v višini šest milijonov mark v novo proizvodno linijo proizvodni proces posodobili in postali naš edini izdelovalec vratnih kril z zaobljenimi robovi. Obenem so močno povečali proizvodne zmogljivosti in računajo, da bi letno lahko izdelali kar 300 tisoč vratnih kril.

V Lipovi tovarni v Bohinju izdelujejo opažne plošče, ki so njihov najstarejši program. Včasih je proizvodnja opažnih plošč zavzemala največji delež v proizvodnji in prodaji, danes pa to mesto zavzema program notranjih vrat. Program opažnih plošč so skozi desetletja le malo spreminjali, zunanja oblika je ostala nespremenjena, v teh letih pa so predvsem izboljšali kakovost. Kot dopolnilo opažnim ploščam pa je Lip začel uvažati tudi opažno opremo Doka iz Avstrije ter postal njihov generalni zastopnik za Slovenijo.

Lip vse bolj uspešen tudi na področju pohištva

Poleg opažnih plošč LIP Bohinj izdeluje tudi masivno pohištvo, predvsem spalnice, jedilnice ter mladinske sobe. Prav na področju pohištva je Lip v zadnjem času dosegel velik napredek. Lani so se tako v tujini prvič predstavili z lastno blagovno znamko, in sicer na največjem evropskem pohištvenem sejmu v Koelnu (v preteklosti namreč svojih izdelkov na tujem niso tržili pod lastno blagovno znamko). V Lipu so zlasti ponosni na svoj izdelek - spalnico Viva, ki je na mednarodnem ljubljanskem pohištvenem sejmu pred dvema letoma prejela posebno priznanje za design. Kot pravijo v podjetju, je bila spalnica Viva pravi hit in se je zlasti med domačimi kupci res "prijela". Zaradi tega uspeha v Lipu za letošnji pohištveni sejem že pripravljajo dva nova programa, ki ju bodo javnosti predstavili na letošnjem sejmu. Zaenkrat Lipovci zaupajo le to, da bodo tudi pri novih dveh spalnicah upoštevali sodobni trend v pohištveni industriji, ki zahteva zaobljene, mehke linije ter okolju prijazne materiale, poleg smreke pa bodo uporabili tudi druge vrste lesa, jelšo, bukev, pinijo.

Vhodna vrata so ogledalo hiše

V Lipovi tovarni v Mojstrani izdelujejo masivna vhodna in garažna vrata ter masivna notranja vrata. Podobno kot pri pohištvu so tudi z vhodnimi vrati uspeli prodreti v svet z lastno blagovno znamko. Kot poudarjajo v Lipu, je bil na področju vhodnih vrat v zadnjih letih dosežen velik kakovostni preskok. Dolga leta so izdelovali enostavna, cenejša vrata. Z modernizacijo obrata pa so se odprle možnosti za izdelavo kakovostnih masivnih vrat v različnih oblikah, lahko pa zadovoljijo vsakršen okus in zahtevo kupcev. V Lipu so prepričani, da so prav vhodna vrata nekakšno ogledalo hiše in da predstavljajo pomemben dodatek k izgledu vsake hiše. Kot zanimivost povejmo, da Avstrijci hodijo celo na individualne nakupe vrat na Bled.

V Lipu so kljub čedalje hujši konkurenci uspeli najti svoje mesto na zahtevnih tujih trgih. Tako so lani kar 73 odstotkov vseh izdelkov izvozili, največ v Nemčijo. Ostali izvozni partnerji so Avstrija, Italija, Švica, v zadnjem času pa se Lip vrača tudi na trge bivše Jugoslavije. Ker pa je na največjem trgu - v Nemčiji - zadnje čase precejšnja recesija, so Blejci začeli iskati nove trge, skušajo se prebiti tudi na Vzhod. V podjetju se zavedajo, da bodo morali organizirano pristopiti na tuje trge ter se približati tudi okusom tujih kupcev. Zavedajo se tudi, da imajo ta hip za evropske razmere še premalo lastnih programov, zato razmišljajo tudi v to smer ter so že začeli razvijati več lastnih programov.

V prihodnje pa se v Lipu nadejajo še enega pomembnega uspeha; do konca leta naj bi namreč prejeli mednarodni certifikat kakovosti ISO 9001, ki bo tudi zunanja potrditev njihove kakovosti.

Spalnica Viva, ki je pred dvema letoma dobila posebno priznanje za design. Za letos v Lipu obljubljajo že dve novi spalnici, ki bosta sledili sodobnim pohištvenim trendom mehkih, zaobljenih linij.

Lipov jesenski hišni sejem od 20. do 25. oktobra na Bledu

Vsi Lipovi izdelki bodo predstavljeni na Lipovem jesenskem hišnem sejmu v Lipovem prodajnem salonu na Bledu med 20. in 25. oktobrom, kjer bodo nudili tudi različne ugodne prodajne pogoje, popuste ter nagradna žrebanja. Lip pa se bo predstavil tudi na Ljubljanskem pohištvenem sejmu, ki bo od 11. do 16. novembra na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Klasična Lipova masivna vhodna vrata, ki spominjajo na tradicionalna vrata slovenskih kmetij.

Tekstilna tovarna Zvezda iz Kranja

S programom medvlog našli mesto na zahtevnih trgih

Konec novembra bodo odprli povsem novo, sodobno tkalnico

centelin®

TEKSTILNA TOVARNA ZVEZDA
SAVSKA CESTA 46
4001 KRANJ
SLOVENIJA

Tel.: 064/222-651, fax: 064/222-082

Tekstilna tovarna Zvezda iz Kranja je eno naših redkih tekstilnih podjetij, ki je uspelo najti svoj kos kruha na zahtevnih tujih trgih. Uspeli so prodreti s programom medvlog, to je posebnega tekstila, ki ga uporabljajo pri izdelavi oblačil in obutve. Če kupite denimo Murin suknjič ali Pekove čevlje, je v njih verjetno prav medvloga iz kranjske Zvezde.

Kot pravi direktor podjetja **Alojz Omejc**, je podjetje v Kranju malo znano, saj ne delajo za široko potrošnjo, temveč izključno za konfekcijsko in obutveno industrijo. V podjetju, ki je bilo ustanovljeno že leta 1939 kot zasebna barvarna in plemenitilnica Koljaš, po vojni pa je bila nacionalizirana, letno izdelajo pet do šest milijonov metrov medvlog. V svojem programu imajo 70 vrst različnih medvlog na osnovi tkanin, netkanih tekstilij in pletenin. Medvloge, ki so jih tudi zaščitili z blagovno znamko centelin, uporabljajo v izdelavi težke konfekcije, denimo suknjičev, površnikov, plaščev, pa tudi v obutveni industriji. Večino - kar 80 odstotkov - proizvodnje izvozijo na zahodna tržišča, največ velikim evropskim grosistom v Italiji, Franciji in Angliji, izvažajo pa tudi na vzhod in v azijske države, denimo v Turčijo, Sirijo, Južno Korejo in drugam. Doma je največji kupec Zvezdinih medvlog Mura, največja kupca medvlog za obutveno industrijo pa sta Peko in Planika. V zadnjih letih v Zvezdi opažajo, da se je prodaja konfekcije močno zmanjšala; še pred leti so kar tretjino vse proizvodnje prodali doma, danes pa le še petino.

Kot poudarja direktor, tudi na področju tehničnih tekstilov morajo slediti modnim trendom, ki se iz leta v leto spreminjajo. Medtem ko je bil lani trend črna barva oblačil, zaradi česar so tudi medvloge morale biti v enaki barvi, je letos najbolj modna zamolklo siva barva. "Tudi nam modne trende narekuje Pariz in če hočemo obstati na trgu, jim moramo slediti," pravi direktor.

Da bi lahko sledili konkurenci in zahtevam kupcev, se v Zvezdi lotevajo tudi novih investicij. Tako bodo konec novembra odprli povsem novo, sodobno tkalnico po evropskih standardih. Za naložbe bodo v letošnjem letu namenili kar 1,6 milijona mark sredstev, saj se zavedajo, da je perspektiva samo v modernizaciji.

V Zvezdi bi v prihodnje radi povečali tudi zmogljivosti zlasti na ozkih grlih. Kot pravi direktor Omejc, podjetje že vsa leta posluje pozitivno, letošnji plan pa so dosegli že septembra, tako da bo poslovni izid ob koncu leta še precej boljši kot lani.

Corona: od elektrodelavnice do sodobnega podjetja

Nenehni razvoj je edina perspektiva podjetja

Iz Elektrodelavnice za popravilo električnih strojev, aparatov in radioaparatov se je v triinštiridesetih letih razvilo sodobno podjetje Corona, d.d.

Corona
PROIZVODNJA IN TRŽENJE ELEKTRIČNIH IN PLINSKIH APARATOV, d.o.o., 4220 ŠKOFJA LOKA, RETEČE 4

Tel.: 064/634-555, 634-617, fax: 064/634-053

Najnovejši model keramičnega kaloriferja - ventilatorske peči, ki so jo v Coroni razvili v letošnjem letu.

Corona, takšna, kot je danes, je bila ustanovljena pred petimi leti kot hčerinsko podjetje današnjega Domela. Osnovni program sodobne Corone je proizvodnja malih in velikih gospodinjskih aparatov, perspektivo pa vidijo v razvoju in tržni povezavi s trajnimi strateškimi partnerji.

Današnje podjetje Corona je bilo ustanovljeno konec leta 1954 kot Elektrodelavnica za popravilo električnih strojev, aparatov in radioaparatov. Leta 1959 se je preimenovalo v podjetje Elra, to pa se je leta 1963 združilo s Plinarno Reteče v eno podjetje in se preselilo na sedanjo lokacijo.

Sredi leta 1971 se je združilo v Združeno podjetje Iskra Kranj in najprej poslovalo kot Iskra, Tovarna gospodinjskih aparatov Škofja Loka - Reteče, od leta 1975 pa kot Iskra, industrija izdelkov široke potrošnje, TOZD Tovarna gospodinjskih aparatov Reteče Škofja Loka.

Leta 1980 je podjetje na podlagi medobčinskega dogovora zgradilo obrat v Srbiji. "Težave s tem obratom so bile kar precejšnje, vzroki zanje pa so bilo tako v precejšnji oddaljenosti kot tudi v različni zakonodaji obeh takratnih republik, kar je pripeljalo do tega, da je podjetje v letu 1982 beležilo izgubo. V naslednjem letu je bil izdelan sanacijski program, a se situacija kljub temu ni izboljšala, zato je občina Škofja Loka v letu 1984 sprejela ukrep družbenega varstva," je pojasnil direktor Corone Jože Bergant. "Imenovan je bil začasni kolektivni poslovodni organ, ki je deloval do leta 1985, ko je bil uveljavljen sklep o prenehanju družbenega varstva. "Do velike reorganizacije v podjetju je prišlo leta 1987, ko je bila v tedanji Iskri ukinjena delovna enota Široka potrošnja in se je tovarna skupaj z Elektromotorji Železniki in Razvojnim inštitutom iz Ljubljane združila v enotno podjetje Iskra Elektromotorji Železniki z delovno enoto v Retečah.

Leta 1992 je podjetje Elektromotorji Železniki, sedanji Domel, ustanovilo hčerinsko firmo pod imenom Corona, d.o.o.

Podjetje je v lanskem letu zaključilo program lastninskega preoblikovanja, po katerem so delavci postali 51-odstotni lastniki, 15-odstotni delež je v lasti Domela, ostali lastniki podjetja pa so državni skladi. Podjetje, katerega osnovni program je proizvodnja malih in velikih gospodinjskih aparatov - od električnih, plinskih in kombiniranih štedilnikov, kuhalnikov in plinskih peči do kaloriferjev, kavnih mlinčkov in podobno - je bilo registrirano konec letošnjega februarja. Coronin drugi proizvodni program pa je program malih elektromotorjev za gospodinjske aparate, ki jih izdelujejo na podlagi dolgoročne kooperacijske pogodbe z Domelom. Tretja dejavnost podjetja pa je trgovinska in je nastala na osnovi nekdanjih kooperacij Iskre na področju gospodinjskih aparatov.

V Coroni v zadnjih petih letih zmanjšujejo število zaposlenih, seveda ob hkratnem dvigu produktivnosti proizvodnje. "Naša perspektiva je v razvoju in tržni povezavi z nekaj trajnimi strateškimi partnerji, predvsem na osnovi proizvodne kooperacije za znanega kupca, kjer naj bi se vsaj osemdeset odstotkov proizvedenih količin plasiralo v izvoz. Prav zaradi takšnih partnerjev v naslednjem letu pričakujemo intenzivno povezovanje in dogovarjanje predvsem glede na dejstvo, da je lastninsko preoblikovanje podjetja že končano," pravi direktor Jože Bergant. "Sicer pa Corona načrtuje razvoj tudi prek nujno potrebne izboljšave kakovosti poslovanja. Tako računamo, da bomo do konca letošnjega leta pridobili certifikat kakovosti ISO 9001."

Nikdar samo časopis, vedno še kaj zraven

V Gorenjskem glasu smo vedno "imeli pred očmi", da so naročniki največji "zaklad" za časopis.

Spominjam se, da je eden od kandidatov za urednika (tja do sredine šestdestih let so se uredniki menjavali kar po tekočem traku), v prijavi zapisal, da bo njegov cilj, da v enem letu poveča število naročnikov od okrog 18.000 na 25.000. Takšna njegova napoved je bila precej odločilna, da je bil potem res imenovan za urednika. Zgodilo se je po letu dni, da se število takrat ni povečalo niti za nekaj sto naročnikov. Urednik je seveda ostal še naprej urednik in ko je šel po več kot petih letih v pokoj, smo komaj govorili nekaj manj kot 20 tisoč naročnikih.

Ne mislim za to kriviti urednika, hočem le povedati, da pridobiti nekoga, da se odloči in postane naročnik časopisa, ni nikdar bilo ravno najbolj enostavno. Mačka v žaklju Gorenjci nikdar niso radi kupovali. Gorenjski glas pa je bil takšen izdelek, da se je zavedal, da je najboljša osnova za to, da ga nekdo pogleda, da se naroči nanj, njegova vsebina. Ta pa mora biti takšna, da bo tisti, ki se bo naročil, v njem tudi kaj o "sebi", svojem kraju prebral.

Dolgo časa pa je za Gorenjce veljalo: Ko fant odsluži vojaščino, se poroči. Potem zgradi hišo. In ko je enkrat v svoji hiši, naroči tudi Gorenjski glas. Res pa je, da se mu, potem ko ga ima nekaj časa doma, ko mu ga poštar prinese dvakrat na teden domov, tudi težko odpove. Časopis postane nekako sestavni del domačije, družine, vsakdanjega dogajanja.

Nikdar pa v Gorenjskem glasu nismo sedeli na "lovorikah". Poleg časopisa, sto

Redna so bila in so še srečanja: Gorenjski glas na obisku vsako soboto v drugem kraju na Gorenjskem.

številk na leto je bilo kar desetletja geslo, smo radi poskrbeli tudi za presenečenja.

Žrebanja lepih nagrad

Prvih žrebanj lepih nagrad za naročnike se spominjam še iz časov, ko sem drsal še šolske klopi. Takrat so bile nagrade prav posrečene: posoda za kuhanje marmelade, sekira za drva, domače metle, copati. Vedno pa je bila kakšna najlepša nagrada. To je bil včasih radioaparat Savica in še prej Zmaj. Takšna žrebanja so bila običajno enkrat na leto za vse naročnike Gorenjskega glasa.

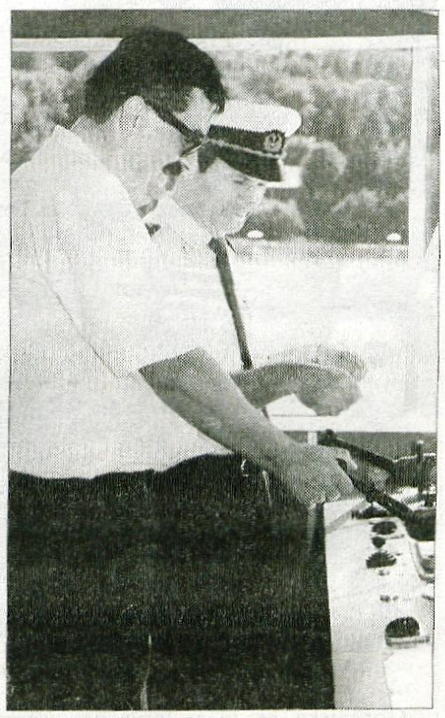
Novinarski večeri

Žrebanjem nagrad so se že 1974. leta pridružili Novinarski večeri oziroma tako imenovani ustni časopisi. Eden prvih oziroma prvi takrat je bil na Šenturski Gori. Bilo je tako, da so se takrat podjetja odločala za pokroviteljstvo nad šolami. Gorenjski glas oziroma takratni Gorenjski tisk se je odločil za sponzorstvo nad šolo na Šenturski Gori. Cela takratna redakcija z urednikom je bila na Šenturski Gori in še vrsto let vsako leto ob koncu leta so bila srečanja na Šenturski Gori.

Izleti za naročnike

Novinarskim večerom so kmalu oziroma hkrati sledili tudi izleti za naročnike. Naročnike smo vozili v različne kraje, pa tudi čez mejo. Bilo so to že takrat priljubljeni izleti.Novinarski večeri, Naj, Naj, Naj prireditve, Glasove preje...

Sledilo je za kratek čas, nekako do začetka osemdesetih let, obdobje premora. Res pa je tudi, da je bil Gorenjski glas vedno nekaj več kot časopis. Če ni bilo prireditev, so bili izleti, ob njih pa žrebanja.

Andrej Mali (levo) je "prekrmaril" na Koroško kar 5000 izletnikov Gorenjskega glasa

Pred približno desetimi leti pa sta se v Gorenjskem glasu začeli dve prireditvi. To sta bili Glasova preja, ki prav letos slavi desetletnico in novinarski večeri. Slednji so bili v Cerkljah, Gorenji vasi, Ratečah, na Lancovem, v Lomu nad Tržičem, Podljubelju, na Koprivniku, na Visokem, v Žireh...

Kratek predah je sledil potem Novinarskim večerom, dokler se ni nazadnje izoblikovala prav zadnje čase zelo priljubljena prireditev na Gorenjskem, ki ima naslov Naj, Naj, Naj. Gorenjski glas se skupaj z domačini predstavlja kraju in kraj bralcem Gorenjskega glasa. Te kulturno zabavne prireditve so postale pravi krajevni dogodki. Zadnja takšna je bila v Bohinju Pod skalco, naslednja pa bo na Koprivniku.

Nadaljevanje na 28. strani

Leto 1988

Igrali smo, peli, se pogovarjali...

Bilo je zares tako, kot smo si zamislili in tudi napovedali. V polni dvorani in skoraj tri ure dolgi prireditvi je bil v petek v Cerkljah Gorenjski glas s sodelavci in vsemi, ki so prireditev podprli, resnično več kot časopis. Petja, igranja, pogovorov in tudi nagrad ni manjkalo. Podelili pa smo tudi priznanja za delo sedmim krajevnim skupnostim. Tako smo led na tem področju nalog, ki smo si jih zadali, da mora biti Gorenjski glas tudi vel kot časopis, prebili. Še letos bomo s takšnimi podelitvami priznanj in večeri nadaljevali.

Nagradno žrebanje za naročnike Gorenjskega glasa

Hiša v Kranj, traktor v Bohinjsko Bistrico, spalnica v Naklo...

Kranj, 18. avgusta 1991 - Bolj ko se je bližal konec letošnjega Gorenjskega sejma, včeraj je bila gneča na razstavnem prostoru Gorenjskega glasa. Dobili smo veliko novih naročnikov, mnogi so se pozanimali, kako delamo časopis, najmlajši pa so bili zlasti navdušeni nad prikupnimi kapicami. Seveda pa je bilo najbolj vroče v nedeljo zvečer okoli 22. ure, ko se je začelo nagradno žrebanje. Montažna hiša Jelovica, traktor Agromehanike, spalnica Lip Bled, zlata verižica Goldie in Impeksov mini pomivalni stroj so bile dovolj privlačne nagrade za vse, ki so oddali kuponcke v naš boben sreče.

Tudi močan naliv ni odgnal številnih naših naročnikov, ki so čakali, kako se bo izteklo žrebanje. Potem ko je Franc Košir zabelil nekaj krepkih, je ob budnem očesu komisije, v kateri sta bila poleg naše Jane Belovič ter direktorja in glavnega urednika Marka Valjavca tudi prestavnika Jelovice Irena Telban in predstavnik naročnikov Stane Knific, izžrebal srečneže. Najprej mini pomivalni stroj DO Impeks, s katerim bo pomivala posodo **Francka Tičar iz Nove vasi 18 pri Preddvoru.** Četrta nagrada, zlata verižica Goldie, je našla srečnega naročnika v Selški dolini. Okrog vratu jo bo lahko pripel **Niko Rihtaršič iz Selških Lajš 26.** Tretja nagrada je bila spalnica LIP Bled, Franc Košir pa je prinesel srečo **Marjanu Drinovcu iz Strahinja 38 v Naklem.** Najdlje po Gorenjski bo potoval traktor Agromehanike, saj je dobitnica **Rozalija Debeljak iz Triglavske 6 v Bohinjski Bistrici.** Najbolj napeto je bilo pred žrebanjem prve nagrade - montažne hiše Jelovica. Sreča je bila na strani Vinka Šijanca iz ulice Moše Pijade 5 v Kranju.

Nobenega od izžrebancev pa ni bilo tisti večer na sejemskem zabaviščnem prostoru, zato smo jih obiskali kar doma. "Saj ni res, saj ne morem verjeti, še nikoli nisem bil nikjer izžreban," so bile prve besede presrečnega Vinka Šijanca, ki je gasilec v Kranju. Z ženo Metko sta sicer bila na sejmu, a v ponedeljek je bilo treba zgodaj vstati in kmalu sta se poslovila. "Ves čas je govoril, da bo dobil hišo, pa ga nismo jemali resno," je rekla Metka. Šinova Vinko in Drago pa sta z začudenjem zrla v papir, na katerem je pisalo, da je hišica njihova. Ne vedo sicer še, kje jo bodo postavili, najbrž pa botto v Prekmurju, od koder je doma mami Metka. "Pa saj ni moč tako hitro misliti, se bomo že dogovorili..." kar ni mogel do besede oče Vinko.

Ko smo v ponedeljek zjutraj po telefonu o nagradi obvestili Marjana Drinovca v Naklo in Rozalijo Debeljak v Bohinjsko Bistrico, sta bila oba vesela in presenečena hkrati: "Kar sapo mi je vzelo, ne vem, kaj naj rečem. Ali je res? Že od začetka smo naročniki na vaš časopis, sosedi sem dala kuponček in nič nisem mislila, da bom izžrebana. Kaj bom s traktorjem, ne vem, živim sama, kmetije nimam, a se bom že posvetovala in odločila," je povedala Rozalija Debeljak. Marjan Drinovec, ki bo dobil spalnico Lip Bled, pa je dejal: "Res sem zelo vesel, spalnica pa nam bo zelo koristila, saj imamo štiri otroke. V boben smo oddali tri kuponcke, naročniki na Gorenjski glas pa smo že tako dolgo, da ne pomnim. Najprej je bil oče, nato jaz."

To pa niso bile vse nagrade, ki smo jih podelili v nedeljo zvečer. Sreča se je nasmehnila tudi **Mirku Erženu iz Praš,** ki si je s pravilnim odgovorom na nagradno vprašnje zaslužil Kompasove počitnice na Malem Lošinju.

Jaz, zelenec

Nekaterim uglednim, v prejšnjem režimu znanim imenom, ki se jih ni dalo kar preslišati, gre zahvala, da je ekološko gibanje v sračjem gnezdu podobni urbani Sloveniji na začetku sedemdesetih let pomenilo dosti več kot samo nostalgično jadikovanje za izginjajočo podalpsko prvinskostjo. Ko smo se sicer redki novinarji angažirano vključili v spontano "miniranje" megalomanskih projektov, ki so jih gospodarski planerji, skupaj z lokalnimi politiki, promovirali kot dejanja napredka, si nismo delali utvar: kljub dejstvu, da samoupravljanje, torej fiktivna vsestranska pravica ljudi do soodločanja, ni smelo manjkati niti v govorih ob jubilejih gasilskih društev, bi nas v našem podpiranju državljanske nepokorščine brez sotruda peščice ozaveščenih "sinov revolucije" lahko utišal že en sam telefonski klic medobčinskega partijskega sekretarja ali nejevoljnega župana. Ta kategorija funkcionarjev je pač rada, čeprav v rokavicah, posegala v "generalni kurz" regijskih medijev, kakršen je Gorenjski glas.

In ravno pri Glasu sem v času, ko sem iz zelenca preraščal v zrelega novinarja, po številu okoljevarstvenih prispevkov menda postal glavni "zelenaš" v uredništvu. Še zmeraj se, denimo, živo spominjam noči v prostorni kmečki hiši v vasi Rudno pod Dražgošami, ker je skoraj do svita tekla vroča debata o pozidavi ali nepozidavi rodovitnega Rudenskega polja. V naslednji številki sem objavil oster, celo ciničen, vendar argumentiran celostranski članek zoper načrtovano ekspanzijo industrije v Železnikih.

Dvajset let kasneje mi je spet prišel v roke in bil sem presenečen. Posrečil se mi je tekst, poln ugotovitev, ki spričo današnjega hiranja dovčerajšnjih stebrov industrijskega razvoja Selške doline učinkujejo hkrati sveže in preroško. Kajti uresničenje ideje o blokih, v katere naj bi natrpal pretežno uvožene delavce iz Bosne in Prekmurja, bi zagotovo potrojilo zdajšnje tranzicijske probleme občine Železniki.

Sestavek je bil, skratka, opredmetenje znanega napotka: "Misli globalno, deluj lokalno!" Ni le povzemal besed Mateja Bora in Toneta Svetine, ni zgolj odražal duha dr. Franceta Avčina in Aleša Beblerja, ki mu je kardeljanska nomenklatura v Ljubljani zasebno pravila "otrok cvetja" in "trubadurski vrtnar", ampak je imel v sebi veliko avtorskega: 28-letni fant, zrasle ob Selščici, se je bal, da nekoč ne bo mogel več zaplavati vanjo. In trenutno 51-letni dedec si res ne upa noter. Stoječ na bregu odganja privid ministra Gantarja in tuhta, kako neki bomo s crknjenimi ribami v osvinčenih strugah zakorakali v Evropo. Kolca se mu po preteklosti, ko so Slovenci za moderne pojme sicer prevečkrat smrdeli, zrak in voda pa sta dišala, kot je treba. Zdaj je ravno obratno.

Igor Guzelj

Že več kot 30 let sodelavec - dopisnik Gorenjskega glasa

Prvo srečanje z Gorenjskim glasom je bilo jeseni 1966. leta, ko sem pripravil prispevek z rokometne tekme ljubljanske conske rokometne lige, v kateri so zelo uspešno nastopali rokometaši Dupelj. Redno sem začel pripravljati tudi vse rezultate in lestvico, rezultate pa sem vsak torek hodil iskat v Šentvid, kjer je bil sedež ljubljanske conske rokometne lige. Sledili so krajši in daljši prispevki iz krajevne skupnosti Duplje. Skupaj z Gorenjskim glasom smo pripravili tudi več uspešnih in zanimivih prireditev, kot so "Izbiramo najboljšega Gorenjskega športnika" za leto 1969 in 1972 Naj, Naj, Naj in druge. Posebej dobro se spominjam prijetnih trenutkov, ko sem pripravljal intervju z Lojzetom Slakom pred odhodom na veliko turnejo čez lužo v Ameriko 1970. leta. Na eni od prireditev v Dupljah bi moral nastopiti priljubljeni narodnozabavni ansambel Lojzeta Slaka s pevci Fanti s Praprotna. V četrtek, 16. januarja 1974. lea, dan pred prireditvijo, je stopil nekaj minut pred polčetrto uro popoldne v našo hišo Lojze Slak in po licu mu je drsela solza. Povedal mi je, da žal napovedanega koncerta nocoj ne bo, zaradi smrti njihovega člana, pevca Jožeta Šifrerja. Zaradi prometne nesreče je utihnil čudoviti glas tenorista in tisti večer je sedla v srca obiskovalcev bolečina. Prireditev smo morali zaradi radijskega prenosa izpeljati, vskočil pa je Gorenjski kvintet. Zadnjih 20 let pa sedaj pripravljam prispevke kot dopisnik s Cerkljanskega.

Ob koncu bi zaželel Gorenjskemu glasu vsaj še 50 uspešnih let izhajanja in da bi kmalu odsegel naklado, ki mu gre: 50 tisoč izvodov na Gorenjskem.

Dopisnik Gorenjskega glasa: Janez Kuhar

Direktor je pometal cesto

Vili Guček, novinar pri TV Slovenija, je bil pri Gorenjskem glasu zaposlen dve leti, od leta 1967 do 1969. Takole pravi:

"To je bila moja najboljša novinarska šola! S Francetom Perdanom sva "prekrižarila" Gorenjsko podolgem in počez, poročal sem iz Tržiča, Kamnika in Jesenic. Kratko, jedrnato in o vsem, zraven pa pisal reportaže in intervjuje. Toliko, kolikor sem se tedaj naučil, se ne bi nikjer drugje.

Hecnih dogodkov je bilo veliko, resnih pa tudi. Spominjam se, da sem v gradivu zasledil, da neki tržiški direktor goljufa. O tem sem pisal, seveda z inicialkami. Kljub temu mi je grozil, da me bo tožil. Ko sem se nato zaposlil na RTV, sem nekega jutra šel v službo in pred bližnjo restavracijo Turist zagledal tega direktorja, kako - pometa cesto.

Obstal sem in začudeno ostrmel! Tedaj sem se krepko zamislil. Tega prizora sem se vedno spominjal, ko sem bil pred novinarsko dilemo: ali v želji po novinarski pravičnosti iti do konca? Kakšne posledice ima lahko resnično in pravično poročanje o krivdi, še posebej v tistih časih, ko je imela politika veliko moč?

Vendar pa ponavljam: Gorenjski glas mi je bil v vsakem oziru prva in tudi najboljša šola."

Spomini ostajajo

Janez Govekar, novinar, 1971 - 1978

Gorenjski glas se letos srečuje z Abrahamom. Tudi meni do tega "zlatega" jubileja ne manjka kaj dosti. Še kaki dve leti. Ja, tako je, staramo se, staramo, zdi pa se mi, da Gorenjski glas postaja vedno bolj mlad, vedno bolj priljubljen med že zvestimi bralci in naročniki, ki so se nanj naročili v zadnjem času. Tudi takih je kar nekaj. Z Gorenjskim glasom sem praznoval njegov "srebrni" jubilej. Ja, že dolgo je od takrat, a spomini ostajajo. Zato nekaj "ocvirkov" iz tedanjih časov.

Franc Perdan - fotoreporter - je bi zame takrat, ko sem prišel v uredništvo - takrat - leta 1971 - legenda. On je bil že prekaljen "novinarski maček" jaz pa zelenec. Pa sva se odpravila v Lučine pisat reportažo o krajih na meji treh občin. Vikal sem ga - seveda. Toda France tega ni prenesel. Če me ne boš tikal, te pustim prav tu in peš boš šel doli do Gorenje vasi. Začel sem ga tikati in s Francetom sva še danes velika prijatelja.

"Boj se kur in novinarjev, oboji ti onesnažijo hišo," je bilo reklo dolgoletnega direktorja Loškega muzeja, žal, zdaj že pokojnega prof. Andreja Pavlovca. Veliko koristnih informacij mi je dal. Skratka, bila sva dobra prijatelja. Pogrešam ga.

Nekega poletnega večera je bil nastop madžarske folklorne skupine na Loškem gradu. Pa pristopi k meni starejša ženica in pravi: "Kdaj boste pa Vi gostovali v Škofji Loki?" Debelo sem jo pogledal, saj nisem vedel, za kaj se sploh gre. Kmalu sem ugotovil, da me je ženička zamenjala za nekoga drugega - Tonija Gašperiča - humorista Tonija - z Veselega tobogana. In ekipa radijske oddaje "Veseli tobogan" je bila res prav kmalu v Škofji Loki. Pa ne po moji zaslugi."

Imel pa sem tiste čase ob sebi tudi kar strogega odgovornega urednika - gospoda Albina Učakarja - ki kot slavist ni prenesel nekaterih izrazov, ki jih v Poljanski dolini znamo strogo uporabljati. To je bila seveda zanj "majhna hišica". "Če je hišica, je že tako ali tako majhna," mi je vedno pojasnjeval. Kaj pa velike hiše in veliki bloki... o tem pa nič!

Z "Vlakom bratstva in enotnosti" sem bil tistikrat tudi v Srbiji - gost občine Valjevo - kjer sem doživel marsikaj. Kakšnega razbijanja nisem vajen, a takrat sem se "uklonil". Moji prijatelji so namreč od mene hoteli, da tudi jaz vržem kozarec v tarčo na steno. "Ajd, Slovencac, i ti jednog baci," je bil že skoraj ukaz. Vrgel sem ga in "zadel v polno". Sledil je dolg aplavz in seveda šla je tudi noč ob jedači in pijači ter prijateljskem klepetu vse do jutra. Na Gorenjsko sem se vrnil le na pol živ.

Svetovno prvenstvo novinarjev smučarjev

Gorazd Šinik svetovni prvak

Kranj, 26. februarja 1990 - Včeraj sredi dopoldneva so nam z Japonske, s svetovnega prvenstva novinarjev smučarjev (tam je bila ura pet popoldne), na katerem tekmuje 250 časnikarjev iz 36 držav, vesela in potihem pričakovana vest: naš fotoreporter Gorazd Šinik je svetovni prvak v veleslalomu. Prepričljivo je ugnal najhujša tekmeca: Šveda Malmberga in Švicarja Baleta. Bravo Gorazd, in čestitke k zmagoslavju na 36. svetovnem prvenstvu poklicnih novinarjev. Danes bo na sporedu slalom in tudi tu je Gorazd Šinik med favoriti, v sredo pa bo kombinacijsko tekmovanje veleslaloma in teka.

Bili smo na Novinarskem večeru na Sovodnju, december 1972

Tudi na drugem Novinarskem večeru na Šenturski Gori je bilo z nami Rado Čarman, ki je bil 1964. leta prvi predsednik Izdajateljskega sveta Gorenjskega glasa. Dva mandata je bil predsednik (na sliki tretji z desne - sedi). Rado pa ima še danes vse izvode časopisa Gorenjskega glasa.

Ob različnih nagradnih igrah so še posebno priljubljeni zadnja leta različni in daleč naokrog poznani Glasovi izleti. Na Koroško, prek meje, smo na primer v zadnjih letih prepeljali več kot 5000 izletnikov. Začel in pripravljal jih je Andrej Mali. Z izleti smo spoznali tudi vsa slovenska zdravilišča, bili smo v gorah, na morju, v tujini... Izleti, in to predvsem z geslom: veliko, za malo denarja, bomo prav gotovo nadaljevali še naprej.

Na naših izletih je vedno veselo.

Gorenjska se je v letih po osamosvojitvi Slovenije dobesedno razcvetela s prireditvami. Med stalnimi, kot so Harmonikarji v Besnici, Mihaelov sejem v Mengšu, Komenda, Narodne noše v Kamniku, Bled, Bohinj, Kranjska Gora, Naj živi vesela družba, Železniki s čipkami, Slajka v Gorenji vasi, Zbiljska noč v občini Medvode, Šuštarska nedelja v Tržiču, radovljiške in še vrsta drugih, so prireditve, kjer praviloma zadnja leta nikjer ne manjka tudi Gorenjski glas. Spomnimo na Alpski večer, kjer je Gorenjski glas prvo ime med organizatorji, ali pa Mihaelov sejem, ali pa prireditev za družine v Vodicah in pri srečanju z Gorenjci meseca na Andreju nad Škofjo Loko in Gorenjskimi športniki v Mengšu oziroma v različnih krajih na Gorenjskem.

Gorenjski glas že 50 let več kot časopis ni danes le blagovna znamka in slogan za kvaliteto, priljubljenost, za navezanost, za družinsko stalnost in pripadnost. **Gorenjski glas ze 50 let več kot časopis** je stalna in potrjena trditev, je skupno zadovoljstvo in ime, po katerem je danes prepoznavna tudi Gorenjska. **Gorenjski glas (še naprej) več kot časopis. Zagotovo. Z vsem, kar smo bili ob časopisu že zdaj in še s čim, kar bomo tudi jutri.**

23. 8. 1994

501 nagrada Gorenjskega glasa

Kranj, 21. avgusta - V nedeljo zvečer, prav na 50. obletnico izhajanja Gorenjskega glasa in ob zaključku letošnjega Mednarodnega Gorenjskega sejma, smo izžrebali tudi nagrade, ki smo jih pripravili za naše zveste naročnike. Ob prijetnih zvokih ansambla Jevšek smo pod budnim nadzorom tričlanske komisije iz našega nagradnega bobna potegnili prvih deset lepih nagrad. Nagradno vprašanje je bilo letos sicer nekoliko težje, vendar pa, če ste pozorno brali časopis, ni bilo težo ugotoviti, da je prvič izšel leta 1944. Ob 501. obletnici sejmarstva v Kranju, smo letos pripravili 501 nagrado, v skupni vrednosti več kot poldrugi milijon tolarjev. Prvo nagrado, zlato verižico zlatarne Goldie iz Radovljice v vrednosti okoli 30 tisoč tolarjev je prejela naša dolgoletna naročnica Vanda Šranc. Bila je presrečna, ko ji je direktor Gorenjskega glasa Marko Valjavec na njenem domu na Spodnjem Plavžu na Jesenicah lastnoročno izročil lepo in vredno verižico, ki si jo je takoj pripela.

Sobota in nedelja v znamenju Gorij in Gorenjskega glasa

Bilo je res Naj, Naj, Naj!!!

V soboto so delavni gorjanski gasilci pripravili veselico s Triglavskim kvintetom, v nedeljo pa so se na prireditvi Gorje in Gorenjski glas ob gorenjskih harmonikarjih in prvaku Dejanu Raju (kot je povedal na prireditvi direktor Gorenjskega glasa Marko Valjavec tudi uradno Gorenjcu meseca) najprej predstavili domačini z Godbo Gorje in Folklorno skupino Gorje Bled ter ansamblom Blegoš. V nadaljevanju pa so prišli na svoj račun tudi ljubitelji Alpskega kvinteta in ta prave gasilske veselice z ansamblom Blegoš.

Zgornje Gorje, 5. avgusta - Gorje in Gorenjski glas z NAJ, Naj, Naj!!! je bila minuli konec tedna prireditev, ki je, če ne drugega, potrdila, da gorjanski gasilci, kar zadeva delo in organizacijo zaslužijo vzdevek Naj. Potrdili so se godbeniki in plesalci folklorne skupine, oba pokrovitelja prireditve - Gorenjska banka Kranj in Zavarovlanica Triglav, d.d., Območna enota Kranj pa sta v pogovoru priznala in poudarila, da so Gorjanci dobri gospodarji oziroma varčevalci, in da niso brezbrižni do nesreč.

Čeprav imajo v Gorjah oziroma v krajevni skupnosti z nekaj manj kot 3000 prebivalci v več krajih oziroma naseljih vrsto zanimivosti z oznako Naj, smo na prireditvi posebej predstavili sotesko Vintgar. Predsednik TD **Jože Markelj** je povedal, da je zdaj odprta po obnovi in velikih naporih članov društva. Škoda, ki jo je povzročila v njej zima, pa je znašala kar 9 milijonov tolarjev. Poleg delavnih gasilcev, ki so obnovili in uredili dom in so dobro opremljeni, v načrtu pa imajo še ureditev okolice, kot sta povedala predsednik GD **Ivan Ratek** in poveljnik **Drago Stojc** se zadnje čase trudijo tudi v kulturnem društvu. Predsednik društva **Vinko Kunšič** pa je priznal, da se je na neki način potrdil tudi Jurijev semenj. Jožetu Košnjeku iz Gorenjskega glasa sta predstavila Športno društvo in posebej tekmovalce (biatlonce) predsednik ŠD **Janez Kunstelj in predsednik Prve jakostne Sebastjan Slivnik.** Prišli sta tudi najstarejši: **Marjeta Kolenc** s Poljšice (94 let) in **Neža Gabrešček** iz Zgornjih Gorij (93 let), ki ju je na skupni prireditvi predstavila Suzana iz Radia Triglav Jesenice. Predstavil pa se je tudi najstarejši gasilec **Matija Černe** iz Zgornjih Gorij. Še posebej navdušeno so številni obiskovalci pozdravili Naj harmonikarje iz tekmovanj v Besnici - **Dejana Raja, Štefana Arha, Bojana Jerića in Matjaža Kokalja** in ansambel Blegoš, ki ga vodi **Roman Fortuna** iz Gorenje vasi. Nasmejali pa smo se tudi ob pogovoru z mehanikom **Miranom Repincem,** ki pase krave v planini in gasilcem-praporščakom **Jakobom Kunstljem, ki je sicer kvalificirani kuhar po poklicu.**

Da so Gorjanci delavni in sposobni, je potrdil župan občine Bled **Vinko Golc. Da pa so ponosni na Alpski kvintet, ki ga vodi domačin Jože Antonič,** pa so potem z navdušenim pozdravom potrdili domačini in ob njih tudi številni ljubitelji iz različnih krajev po Gorenjskem, pa tudi sosedje z onkraj meje, ki so prišli na prireditev v Gorje.

V Gorenjskem glasu smo seveda Alpskemu kvintetu ob 30-letnici tudi čestitali. Zahvala s čestitkami, za dosežene uspehe in za Naj predstavitve pa velja vsem tudi iz Gorenjskega glasa.

Gorenjski glas že nad 40 let izbira najboljše gorenjske športnike

Prva lovorika Barbki Koncilja, zadnja pa Andreji in Primožu

Leta 1956 je Gorenjski glas prvič izbiral najboljše gorenjske športnike. Mnogi najboljši gorenjski športniki niso pobrali lovorike le na Gorenjskem, ampak so bili najboljši tudi v Sloveniji in nekdanji Jugoslaviji. Največkrat so bili na vrhu plavalci, smučarji, hokejisti in padalci.

Gorenjci smo nedvomno dobri športniki. Šport je bil in je še področje, s katerim se lahko pohvalimo. K popularizaciji športa je veliko prispeval tudi Gorenjski glas, z izborom najboljšega športnika in športnice. V letih, ko so za najboljše glasovali še bralci, se je marsikdaj razvilo pravo tekmovanje, kdo bo za koga glasoval in kdo bo komu namenil več glasov.

Zadnja lovorika Andreji in Primožu

Gorenjski glas tako že nad 40 let izbira najboljše gorenjske športnice, športnike in moštva. O najboljših sedaj odločajo slovenski športni novinarji in sodelavci športnega uredništva Gorenjskega glasa. **Lani so bile lovorike podeljene biatlonki Andreji Grašič, smučarskemu skakalcu Primožu Peterki, vaterpolistom kranjskega Triglava in blejskemu četvercu brez krmarja, v katerem veslajo Milan Janša, Sadik Mujkič, Denis Žvegelj in Jani Klemenčič.** Najboljši na gorenjskem so bili zelo visoko tudi v državnem izboru najboljših. Andreja je bila tretja za Brigito Bukovec in Urško Hrovat, Primož Peterka pa drugi za dobitnikom srebrne kolajne z olimpijade, veslačem Andražem Vehovarjem.

Barbka je bila prva

Leta 1956 je bil prvi izbor najboljšega gorenjskega športnika. Ta čast je pripadla **kranjski plavalki Barbari Koncilja.** Potem so še nekaj let na gorenjskem športnem tronu vladali plavalci: **brata Vlado in Peter Brinovec in takrat najhitrejši plavalec v Sloveniji Janez Kocmur.** Vsi so bili za tiste čase fantastični plavalci.

Sledi obdobje vladavine smučarjev. Leta 1961 je bil za najboljšega gorenjskega športnika izbran **smučarski skakalec iz Mojstrane, mojster med stilisti, Marjan Pečar.** Le leta 1962 je primat smučarjem iztrgal iz rok **kranjski namiznoteniški igralec Janez Teran**, ki je tega leta v paru z Vojislavom Markovičem postal evropski prvak. To so bili časi silovitega vzpona kranjskega namiznega tenisa. Te ravni kranjski in gorenjski namizni tenis nista več dosegla. Naslednji dve leti je bil za najboljšega gorenjskega športnika izbran **alpski smučar Peter Lakota**, ki je eden prvih veliko pomenil tudi v svetovnem smučanju. Leta 1965 se je zavihtel na vrh **obetavni jeseniški smučarski skakalec Ludvik Zajc**, ki je bil kasneje kar nekaj let vedno v zgornjem delu lestvice najboljših športnikov na Gorenjskem. Leta 1966, deset let po prvem izboru najboljših športnikov, se je na vrhu prvič pojavil hokejist. **To je bil Jeseničan Albin Felc.** Jeseniški hokejisti so bili takrat pojem v športu. Vendar, na kranjskem plavalnem nebu je zasijala nova zvezda. Leta 1967 je bila za najboljšo gorenjsko športnico izbrana **plavalka Lidija Švarc.** Naslednji dve leti sta največ glasov dobila **smučarska skakalca Ludvik Zajc in Peter Štefančič, ki je leta 1971 in 1972 naslov ponavljal. Smučarski primat je leta 1970 razbil kegljač. Najboljši gorenjski športnik je postal kegljač kranjskega Triglava Jože Turk.** Zadnji, ki se je od smučarskih skakalcev v tem obdobju uspel povzpeti na vrh, je bil kranjski smučarski skakalec **Marjan Mesec.** Leta 1974 je dobil Kranj novega kolesarskega asa. Za najboljšega športnika je bil izbran **kolesar Bojan Ropret**, ki je kasneje kar nekaj časa kraljeval na domačih in tudi tujih dirkah, vrhunec pa je dosegel na olimpiadah. Leta 1975, dvajset let po prvem izboru najboljšega gorenjskega športnika, pa so bralci soglasno za najboljšega izbrali **Bojana Križaja, med športnicami pa Rebeko Porenta, plavalko kranjskega Triglava.**

Tudi športnice in ekipe

Rebeka Porenta je bila prva izbrana za najboljšo športnico. Izbor se je namreč širil na športnice in ekipe v posamičnih in moštvenih športih. Leta 1976 sta bila najboljša **plavalca Borut Petrič in Barbara Štemberger**, leto kasneje pa je najboljši športnik ostal isti, pri športnicah pa je bila najboljša **smučarska tekačica Milena Kordež.** Borut Petrič je bil tudi leta 1978 najboljši športnik, **najboljša športnica pa je bila Nuša Tome iz Medvod.** Tudi leta 1979 je bil zanimiv izbor. Na prvem mestu med športniki se je ponovno pojavil **smučar Bojan Križaj, najboljša športnica pa je bila prvič danes že pokojna plavalka Vesna Praprotnik.** Leta 1980 je bilo spet leto Bojana Križaja in Nuše Tome, leta 1981 pa najdemo na vrhu **plavalca Boruta Petriča in smučarko Natašo Blažič.** Leta 1982 je med moškimi Petriča na vrhu zamenjal Križaj, Blažičevo pa Nuša Tome. Leta 1983 je Križajev primat prevzel Borut Petrič, Nuša Tome pa prvega mesta ni spustila iz rok. Leta 1984 je spet prvi **Bojan Križaj, med dekleti pa odlična preddvorska rokometašica Alenka Cuderman.** Leta 1985 je Bojan Križaj ubranil naslov, med dekleti pa **je bila najboljša plavalka kranjskega Triglava Zala Kalan.** Križaj je uspeh ponovil tudi leta 1986. Za najboljšo športnico pa je bila izbrana **alpinistka Marija Štremfelj**, ki je še kasneje blestela in med drugim tudi kot prva Slovenka stopila na Mount Everest. Osemdeseta leta so bila v znaku **zmagoslavja Bojana Križaja, ki je bil najboljši tudi leta 1987. Med dekleti pa je bila prva smučarka Katja Lesjak.**

Zadnja leta so bili na vrhu **smučlarski skakalec Franci Petek, smučarka Nataša Bokal, veslača Bleda Iztok Čop in Denis Žvegelj, Iztok Čop pa še posebej, plavalka Alenka Kejžar, smučar Jure Košir, smučarka Alenka Dovžan, namiznoteniška igralka Polona Frelih in padalec Branko Mirt.**

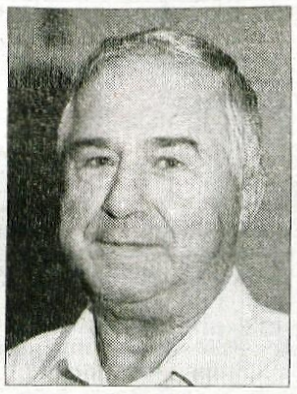
Ekipno pa se je na vrhu menjavalo le nekaj moštev. Daleč največkrat so bili najboljši **hokejisti Jesenic**, naslove najboljših pa so osvajali **padalci Alpskega letalskega centra, plavalci in vaterpolisti kranjskega Triglava, blejski veslači in kolesarji kranjske Save.**

• Jože Košnjek

Se jih še spomnite

Gorenjska je imela razen tistih, ki so bili razglašeni za najboljše, še vrsto drugih odličnih športnikov. Se spominjate **Majde Ankele in odličnega motorista Leona Pintarja,** ki se je leta 1965 spraševal, ali je dirkanje sploh šport. Njegova velika takratna želja je bila honda 250 ccm. Slavo gorenjskega športa so odlično zastopali **skakalec v višino Polde Milek, ki je bil tudi na olimpiadi, smučarski tekač Roman Seljak (že pokojni), jeseniška strelka Vera Otrin in kranjska kegljačica Cvetka Čadež.** Ko listamo po starih časopisih, nam padejo v oči uspehi **hokejista Vikija Tišlerja,** ki je stopil na pot Valentarja in drugih začetnikov hokejske igre, smučarja **Blaža Jakopiča,** in še nekaterih športnikov: **plavalke Pečjakove, atletov Prezlja, Fistra in Osovnikarjeve, motorista Zupina, padalca Štefana Pesjaka in smučarskega skakalca Bogdana Norčiča.** Med kegljači se je takrat začel uveljavljati **Miro Jenkole, tarče je odlično zadeval Franc Peternel, Metka Papler** pa je opozorila nase na atletskih stadionih. Pogosto smo slišali, brali in občudovali **kolesarja Jožo Valenčiča, hokejskega vratarja Rudija Kneza, tekače Gašperja Kordeža, Filipa Kalana in Alojza Kerštajna, alpinista Nejca Zaplotnika, brata Štremfelj in Janka Ažmana, smučarki Andrejo Urh in Jožico Gortner in Darjana Petriča.** Stalno so bili pri vrhu blejski veslači začenši z **osmercem iz leta 1965, pa Krašovcem, Janšo, Mujkičem, Mirjaničem (že pokojni), Krašovcem, Žvegljem in Čopom, ob njih pa generacija leških padalcev Jug, Pogačar, Mirt, Svetina, Intihar, Božič, Šmid, Avbelj, Grčič, in trenerja Bunčič ter Medven.**

Nedelje so bile nore

Jože JAVORNIK, dopisnik in dolgoletni urednik športne rubrike

Jože Javornik, sedanji načelnik oddelka za finance občine Kranj, je skozi Gorenjski glas skušal pomagati športu, na račun katerega je v življenju doživel marsikaj vznemirljivega.

Na vrata Gorenjskega glasa je takratni dijak kranjske Gimnazije Jože Javornik potrkal leta 1953. Takrat je bil aktivni smučarski skakalec in zgodilo se je, da je moral kdaj pisati tudi o sebi, na primer: Javornik zmagal v Podbrezjah. Sprva je pisal o vsem, kasneje pa vedno bolj le o smučarskih skokih. Jože je dopisoval tudi v Slovenski poročevalec. Na seje občinskega ljudskega odbora je moral hoditi. Hoteli so, da bi se pri Poročevalcu redno zaposlil. Odklonil je, ker je hotel najprej dokončati šolo. Danes je prepričan, da je ravnal prav.

Potem je bil dolga leta povezan z Gorenjskim glasom, do danes, ko kdaj še kaj napiše za nas. Nad deset let je bil urednik športne rubrike, sicer pa dopisnik. Takrat, ko je naš časnik izhajal še trikrat tedensko, tudi v ponedeljek, so bile najbolj nore nedelje. Časopis je bilo treba spraviti skupaj. Takrat je z Glasom sodeloval tudi Mito Trefalt.

"Pisal sem zato, da bi populariziral šport, predvsem tistega, ki sem ga ljubil. V začetku je bil za študentski žep dobrodošel tudi kakšen dinar. Gorenjski glas je uspeval zato, ker je pisal tisto, kar drugi niso pisali," je prepričan Jože Javornik, ki se z veseljem spominja časov, ko so na gorenjskem in slovenskem športnem nebu blesteli Kocmur, brata Brinovec, Štefančič, Mesec, Norčič, Ropret, Martelanc, Starc, Turk, Ankele, Slava Zupančič, Šumu in še mnogi drugi iz kranjske športne druščine. Leta 1968 je bil Jože Javornik na svoji prvi olimpiadi. Spominja se, da je iz Grenobla tudi nekaj napisal. Na olimpiadah v Sarajevu, v Albertvillu in Thunder Bayju je bil sodnik, sedaj pa hodi na skakalne tekme kot tehnični delegat. Zadnjih deset let je predsednik Skakalnega kluba Triglav iz Kranja, ki prav sedaj začenja z največjim projektom, gradnjo velike plastične skakalnice, leta 1992 pa je prejel Bloudkovo nagrado. • J.Košnjek

Račun brez krčmarja

Peter Colar

Zaradi spleta okoliščin je ostal Gorenjski glas v začetku leta 1965 brez športnega urednika. Ker sem že nekaj let sodeloval s prispevki v športni rubriki, mi ni bilo težko sprejeti ponudbe. V začetku sem mislil, da se vse skupaj sploh ne bo preveč spremenilo, da bom pač ostal v športu. Hitro je prišlo do streznitve. Delal sem račune brez krčmarja, oziroma krčmarjev. V tem primeru sta bila to takratna urednika Karel Makuc in Slavko Beznik.

Pravzaprav sta ona "kriva", da sem se začel ukvarjati z vsemi področji novinarstva. Gorenjski glas je takrat delalo izredno malo ljudi. Zgodilo se je, da smo ga izdajali dvakrat tedensko tudi samo trije redni zaposleni. Razumljivo je bilo, da je bila vsaka iniciativa dobrodošla in da je bilo potrebno prijeti ob vsakem času za vsako delo. Tako se je začelo.

Niti zamišljati si ni bilo mogoče, da bi nekdo "igral" samo športnega urednika. Takoj sem dobil v svoje območje dela še poročanje iz "svojih" občin. Kmalu sem postal tudi urednik in glavni pisec komentarjev zunanje politike. Uvedel sem rubriko za najmlajše, ki smo jo takrat imenovali "Glas pionirjev". Akademski slikar Milan Batista je narisal prisrčni logotip rubrike dveh mladih glavic s "titovkama".

Nova rubrika za najmlajše je postala izredno popularna. Dopisnike smo imeli skoraj iz vseh gorenjskih šol. Ne samo najmlajše. Nekateri mentorji in sodelavci so postali kasneje priznani in upoštevani Slovenci, kot naprimer takratna profesorica in mentorica na šoli v Preddvoru pisateljica Berta Golob ali pa umetnik Peter Jovanovič, ki je, kot takrat popolnoma neznan samouk, poklonil za nagrade pisočim zares cel kup svojih risb.

Seveda mi je bila športna rubrika posebno pri srcu. Dokazoval in zahteval sem za šport več in več prostora. Vsak novinar je (tudi danes ni nič drugače) dokazoval, da največ bralcev zanimajo prav njegove teme. Da bi dokazal, da je tudi šport v srčiki zanimanja, sem spremenil izbiro športnika Gorenjske tako, da bo zmagal tisti, za katerega bodo bralci poslali največ iz Gorenjskega glasa izrezanih kuponov.

Rezultat je presegel vsa pričakovanja. Že prvo leto je bilo uredništvo zasuto s kuponi. Za preštevanje glasov smo morali najeti honorarne sodelavce. Če se prav spominjam je zmagal hokejist Albin Felc. Drugo in tretje leto je pomenilo pravi šok. Klubi in prijatelji športnikov so začeli načrtno kupovati časopis in pošiljati kupone. Nenadoma je postal Gorenjski glas tako iskan časopis, da smo ga morali večkrat ponatisniti. Glasovalni kuponi so naraščali v ogromne kupe. Obakrat je šlo za izbiro med plavalko Lidijo Švarc in atletom Poldetom Milekom. Mislim, da sta zmagala vsak eno leto.

Ker bi se tak način izbiranja lahko sprevrgel v čisto navadno kupovanje glasov, smo izbiro v naslednjih letih spremenili in so začeli športnika Gorenjske izbirati strokovnjaki. Zame je bilo pri vsem skupaj bolj pomembno, da sem dokazal, da je lahko tudi šport privlačno časopisno branje in da si je tako dokončno izboril svoje mesto pod soncem tudi v Gorenjskem glasu.

Po treh letih je odšel odgovorni in glavni urednik Slavko Beznik za glavnega urednika Ljubljanskega dnevnika. Ker je začel razvijati poklicno dopisniško mrežo, me je povabil in sprejel sem mesto prvega poklicnega Dnevnikovega dopisnika. Da bi imel proste nedelje, sem postavil pogoj, s katerim se je strinjal. Poročal sem o vsem, razen o športnih dogodkih.

Tako sem prišel v novinarstvo iz športa, da bi pisal o športu, kmalu pa sem pisal o vsem in le redko o športu. Pisal sem zares o vsem. Ko se sedaj peljem po Gorenjski, si za zabavo večkrat ogledujem posamezne objekte, podjetja, gore, reke, ceste, gozdove in polja in se spominjam kdaj in kaj sem o tem pisal...

Anekdoti

NERODNO NA ZAČETKU

Med izredno natančnimi je bil že kot praktikant sedanji uveljavljeni novinar Maga Igor Guzelj. Urednik mu je zjutraj vrgel na mizo neko vabilo in naročil: "Deset vrstic."

Igor je nekaj ur molčal ter zbijal in zbijal po pisalnem stroju. Čez čas je zbudil pozornost kup zmečkanega papirja v košu ob njem.

Na vprašanje, kaj počne, je odgovoril: "Ne gre in ne gre! Nikakor se ne izide! Enkrat zmanjkata beseda ali dve do desetih vrstic, drugič je kakšna preveč..."

SKOK SKOZI OKNO

Fotoreporter Franc Perdan se je zelo veselil svojega novega avtomobila. Ko sem nekoč prišel v službo in zagledal na dvorišču novega "hrošča", sem takoj vedel, da je prišlo do napovedovanega velikega dogodka.

Vstopil sem in dejal: "Pomislite. Zunaj je čisto nov hrošč, ki pa ga je že nekdo zadel v blatnik..."

Francelj se je brez besede pognal skozi okno ... K sreči je imel Gorenjski glas takrat prostore v pritličju.

Časopis Gorenjski glas na pragu tretjega tisočletja vstopa v drugo petdesetletje

V razvitih državah se ugled regionalnih časopisov povečuje

Ob "srečanju z Abrahamom" se vselej ozremo nazaj in naprej - Ameriški strokovnjak Herman J. Obermayer ugotavlja: "Slovenski trg tiskanih medijev je skoraj zasičen" - Gorenjski glas na drugem mestu po branosti med pokrajinskimi časopisi in slovenski rekorder po številu izvodov na tisoč prebivalcev

Skoraj stoletno tradicijo ima časopis na Gorenjskem, natanko celih petdeset let pa je ta tradicija neprekinjena. Ni prav veliko gospodarskih družb, naj bo to na slovenski ali na gorenjski ravni, ki lahko svoje uspešno poslovanje preštevamo v desetletjih. Namenoma sem zapisal "uspešno poslovanje", kajti gospodarske družbe (po prejšnji terminologiji podjetja, po še prejšnji pa delovne organizacije), ki poslujejo neuspešno, propadejo. Tržno gospodarstvo za Slovenijo k sreči ni stvarnost, ki jo poznamo zadnje desetletje. Zlasti na slovenskem časopisnem trgu nikoli nikomur ni bilo postlano z rožicami in zanj že precej let veljajo ostra pravila neizprosne tržne konkurence. Sploh ni treba vneto brskati po vezanih letnikih časopisa za vseh petdeset let nazaj - zadošča že kratka primerjava slovenskega časopisnega trga za zadnjih pet, šest letih in neizprosna ugotovitev je na dlani: **v Sloveniji uspešno poslovati z izdajanjem časopisa, kot glavno dejavnostjo, sploh ni preprosto!**

Predvidevam, da je veliko bolj enostavno poslovati, če nekdo - ustanovitelj in/ali lastnik - skrbi za zagotavljanje ključnih pogojev za poslovanje (in kakorkoli že to stavčno zvezo obračam, se začne in konča pri isti magični besedi: denar!). Do leta 1989 so bile ustanoviteljice Gorenjskega glasa takratne občinske konference SZDL, ki so se ustanoviteljstvu odpovedale, zato je že deveto leto ustanovitelj in izdajatelj Gorenjskega glasa zgolj Časopisno podjetje Gorenjski glas. Ustanoviteljstvo naj bi tedaj pomenilo tudi zagotavljanje sredstev za izdajanje časopisa - a gorenjske občine direktno iz proračunov oziroma preko takratne SZDL praktično nikoli niso v pomembnem deležu pokrivale stroškov izhajanja edinega gorenjskega pokrajinskega časopisa Gorenjski glas. Ali drugače - prav vsi dosedanji direktorji, ki so skrbeli za neprekinjeno izhajanje "Gorenjca", so se trudili z isto osnovno in najtežjo nalogo: zagotavljati pogoje,. torej lastne vire fuinanciranja, za časopis.

"V petek ni bilo Glasa," je moral 21. junija 1983 odgovorni urednik Jože Košnjek sporočiti bralkam in bralcem. V petdesetih letih neprekinjenega izjanaja Gorenjskega glasa je bil to edini "neizid" časopisa, zato je o razlogih zanj potrebno povzeti objavljeno sporočilo: ***"Dolžni smo vam opravičilo in pojasnilo, zakaj petkov Glas ni izšel. Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani ni mogla zagotoviti papirja. To se v 35-letni zgodovini našega časnika menda ni nikdar zgodilo.*** *(In v naslednjih 15 letih tudi ne več, op. p.!)* ***Kakšni so izgledi za naprej? Trenutno je oskrba s časopisnim papirjem še problematična. Včeraj so nam zagotovili, da bo Glas v petek izšel, vendar še ne vemo, ali bo imel 12 ali 16 strani."*** *Če pogledate na časopisno stran današnjega prazničnega Gorenjskega glasa o letu 1983, se boste bralke in bralci morda spomnili, s kakšnimi zadregami in pomanjkanji različnih artiklov smo se otepali "daljnjega" 1983. leta.*

Vsa leta predvsem samofinanciranje

Veliko bolj izkušeni poslovneži, ki delajo v časopisnih hišah pri nas in v tujini, so mi pred leti povedali preprosto, a neusmiljeno pravilo: **"Medij, katerikoli že, je samostojen in neodvisen samo toliko, kolikor ima svojega denarja!"** V praksi je ta osnovna poslovna modrost še bolj kruta: medij, ki se ne uspeva tržiti, izgubi neodvisnost. Popolnoma vseeno je, ali gre za časopis, revijo, radijsko postajo, televizijski program.

O poslovanju v letu 1974, ko je bil Gorenjski glas še Glas, je bilo 22. aprila 1975 zapisano: *"Glas je v letu 1974 izšel 100-krat, povprečno na 15,8 straneh in v povprečni nakladi 18.397 izvodov. V celoti je v letu 1974 odpovedalo časopis 571 naročnikov, na novo pa ga je naročilo 841 naročnikov."* ***Tudi za leto 1976 so podatki o Glasu, objavljeni v časopisu 5. aprila 1977, dokaz postopne rasti časopisa:*** *"Lani smo izdali 100 številk Glasa, ki so imele skupaj 1652 strani, od tega je bilo 1080 bralnih strani."*

In prav praznovanje petdesetega rojstnega dneva časopisa Gorenjski glas dokazuje, da so bili vsi dosedanji direktorji v teh prizadevanjih uspešni. Gorenjski glas, časopisno podjetje, d.o.o., je tudi v zadnjih letih uspešna gospodarska družba, ki **v celoti** sama zagotavlja izhajanje časopisa **izključno s trženjem časopisa.**

Neverjetno razgiban medijski trg

Letos spomladi je Veleposlaništvo ZDA v Sloveniji organiziralo obisk uglednega ameriškega strokovnjaka in poznavalca medijskega trga **Hermana J. Obermayerja** v Sloveniji. Kot neodvisni strokovnjak je ugotovil zlasti dejstvo, da je slovenski medijski trg skoraj zasičen. To, kot ugotavlja Obermayer, posebej izrazito velja za slovenski trg tiskanih medijev, posebej za časnike in časopise s politično informativno vsebino. V svojem poročilu ameriški vladi je Herman J. Obermayer posebej izpostavil tudi neodvisnost vseh slovenskih časnikov (t.j. dnevnih časopisov), ki trenutno izhajajo, ter vseh slovenskih pokrajinskih časopisov. **Takšna strokovna ocena ameriškega strokovnjaka, ki odlično pozna razmere povsod po svetu, velja tudi za Gorenjski glas.** Ter potrjuje, da je časopis na pravi poti. Resda je ta pot najtežja in najbolj naporna, saj zahteva skrbno gospodarjenje; dosledno izvajanje neodvisne nestrankarske uredniške politike; iskanje novih oblik trženja in uvajanje drugih dohodkovno zanimivih dopolnilnih dejavnosti za utrjevanje tržnega položaja časopisa.

Tradicija zlasti obvezuje

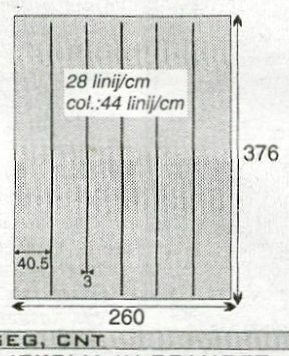
Večina tistih, ki danes delamo Gorenjski glas, je po letih mlajša od njega. Zlasti je mlajša po letih delovnih izkušenj, najsi to velja za leta (oziroma mesece) dela pri časopisu in za časopis, ali pa po celotni delovni dobi. Po neodvisni raziskavi slovenskih medijev, v katero je zajet tudi Gorenjski glas - že šesto leto te raziskave izvaja Inštitut za raziskovanje medijev, publicira pa jih v "Mediani - branost, gledanost, poslušanost" - tudi velika večina bralk in bralcev Gorenjskega glasa šteje manj let, kolikor je tradijica polstoletnega neprekinjenega izhajanja časopisa.

Prejšnji torek smo v naročniški evidenci "odprli" zaporedno številko 64218, predvidoma bomo v teh prazničnih dneh Gorenjskega glasa že presegli naročniško številko 64300. Povprečna letošnja naklada je 25000 izvodov, 83 odstotkov naklade poštarji dostavljajo na naročniške naslove. Primerjava teh dveh številk pomeni, da se je v petdesetih letih zgodila skoraj polovica kompletna zamenjava naročnic in naročnikov. Kar pa navsezadnje sploh ne preseneča: kljub temu, da se tako ženske klot moški ob srečanju z Abrahamom počutijo mladostno, poskočno in radoživo, kar vse navsezadnje velja tudi za časopis, pa je petdeset let neprekinjene tržne prisotnosti časopisa vendarle dolga doba.

V letu 1977, torej natanko pred dvema desetletjema, je zelo uspešno potekala ena od skupnih akcij časopisa Glas in gorenjskih pismonoš za nove naročnike časopisa, v akciji pa so pismonoše tekmovali, kdo bo uspešnejši. V štirih tednih akcije so pismonoše seznam Glasovih naročnic in naročnikov povečali za 667 imen in priimkov. Iz časopisa z datumom 6. december 1977: "Po četrtem tednu akcije še vedno vodita brata Smodila iz Kranja, Jože s 40 in Karel s 37 novimi naročniki, tekmeci pa so Franc Pivk z 32 in Ivan Brzglez z 28, oba iz Škofje Loke, sledijo pa Ciril Bergant iz Tržiča s 27, Janez Jan z Bleda in Jože Treven iz Kranja s 25 novimi naročniki." Skupni rezultat naročniške akcije pismonoš v letu 1977: tisoč novih naročnic in naročnikov.

POGOSTOST BRANJA	ČETRTLETJE 97		POLLETJE 97	
PROJEKCIJA IN BRANOST	1000	%	1000	%
NAJŠIRŠI KROG BRALCEV	141	8.5	144	8.7
OBČASNI BRALCI	12	0.7	10	0.6
BRALCI	19	1.1	15	0.9
POGOSTI BRALCI	15	0.9	20	1.2
REDNI BRALCI	98	5.9	100	6.0

FORMAT (V MM)

NAJŠIRŠI KROG BRALCEV V DELEŽIH

DOSEG, CNT	ČETRTLETJE 97		VERIŽNI I.	POLLETJE 97	
PROJEKCIJA IN BRANOST	1000	%		1000	%
DOSEG (10 - 75 LET)	98	5.9	102	100	6.0
DOSEG (18 - 75 LET)	91	6.4	100	90	6.4
CNT (10 - 75 LET)	5162	SIT		5077	SIT
CNT (18 - 75 LET)	5536	SIT		5638	SIT

MEDIANA-POLLETJE 97 30 INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE MEDIJEV. MEDIANA

"Te dni smo v našem uredništvu zabeležili manjši praznik: dobili smo ***20.000 naročnika*** *našega časopisa. To je Ivan Vidic iz Podnarta in je upokojenec,"je zapisano v Glasu z datumom 14. maj 1982. "Naš 20.001 naročnik je postal Marko Turuk iz Kranja, zaposlen na republiškem zavodu za šolstvo." K tem podatkom je potrebno dodati primerjavo za september 1997, torej vsega 15 let kasneje:* ***prejšnjo torek, 30. septembra 1997, je po računalniški evidenci k podatkom o novem naročniku Blažu Mikcu iz Prebačevega 52, pošta Kranj, pripisana naročniška številka 64218.*** *V vsega petnajstih letih smo torej v naročniški evidenci Gorenjskega glasa, ki je računalniško podprta, zabeležili več kot 44.000 novih naročnikov - vendar je treba poudariti, da v primeru odpovedi naročniškega razmerja sproščene naročniške številke ostanejo "prazne". Poleg vpisa podatkov o novih naročnikih so bile na podlagi Vaših sporočil tekoče opravljene tudi spremembe naslovov (osebni podatki, sprememba bivališča, itd.). Zlasti v zadnjih letih je bilo v velikem številu gorenjskih krajev veliko sprememb zaradi uvajanja uličnih sistemov, zelo pogostih sprememb nazivov ulic, sprememb poštnih okoličev itd., kar je zahtevalo še nekaj desettisoč popravkov v naročniški evidenci.*

"Leto 1977 je bilo tudi leto praznovanja Glasa ob 30-letniku svojega izhajanja. Za naše naročnike smo na Bledu pripredili krajšo svečanost in nato celovečerni koncert ansambla bratov Avsenik, ki bo v teh dneh praznoval svoj srebrni jubilej," je zapisano v Glasu z datumom 18. april 1978. "Leta 1976 je bil skupni obseg časopisa 1652 strani, leta 1977 pa 1692 strani."

Namesto zaključka

Kljub vsemu: petdeset let smo vzdržali, skoraj na pragu tretjega tisočletja edini Gorenjski pokrajinski časopis začenja novo petdesetletje. Temelj je zelo dober: časopis ima zavidljivo naklado in obseg bralnega dela; časopis v celoti sam ustvarja materialne pogoje za redno izhajanje; po branosti je Gorenjski glas tik za Primorskimi novicami na drugem mestu med pokrajinskimi časopisi v Sloveniji, ker pa je gorenjska regija bistveno manjša od Primorske in Notranjske, je Gorenjski glas po številu izvodov na tisoč prebivalcev regionalni rekorder. Takšni rezultati petdesetletnega dela so zlasti obveza za najmanj takšno delo tudi v naslednjega pol stoletja. In ne ostane nam drugega: delati, delati, delati dober Gorenjski glas, ki bo še naprej več kot časopis!

• **Marko Valjavec, direktor**

Na zdravje v naslednje tisočletje!

Media@Art

Dom Trade Žabnica, ena največjih gorenjskih trgovin z gradbenim materialom

Ugodne cene, dostava na dom in strokovno svetovanje

Eno naših prvih zasebnih podjetij se širi iz leta v leto. Tako se letos pripravljajo na izgradnjo velike pokrite skladiščne hale, ki bo omogočila še dodatno obogatitev prodajnega programa.

Podjetje Dom Trade iz Žabnice je bilo ustanovljeno leta 1989 kot eno naših prvih zasebnih podjetij. Začeli so z dvema zaposlenima ter dokaj ozko ponudbo gradbenega materiala, nato pa so vsako leto stopili korak naprej v razvoju. Danes vam trinajst zaposlenih lahko ponudi širok program izdelkov za gradnjo od temeljev do strehe, pa tudi vse potrebno za obnovo prostorov.

Kot pravi direktor podjetja **Marko Hafner**, se je v teh letih tako promet kot število zaposlenih v podjetju nenehno povečevalo: "Razvoj gre naprej vsako leto, ne s prehitrimi koraki, toda zanesljivo, v takem obsegu, kot smo si ga sposobni privoščiti brez zadolževanja." Dom Trade Žabnica se je tako razvila v eno večjih trgovin z gradbenim materialom na Gorenjskem, pokriva pa območje od Šiške do Poljanske in Selške doline, Kamnika in Jesenic. Prisotni so torej v širši gorenjski regiji, medtem ko večje širitve sama narava panoge ne omogoča.

V preteklih osmih letih so veliko vlagali v opremo in prostore; s prvotnih 1000 kvadratnih metrov poslovnih površin so se do danes razširili na kar 3000 kvadratnih metrov. Kupili so dva tovornjaka za nabavo in razvoz materiala, pri razvozih pa uporabljajo tudi avtodvigala, ki omogočajo lažje nakladanje in razkladanje materialov. Za notranji transport uporabljajo tri sodobne viličarje, ki omogočajo hitro in enostavno premikanje materiala. S tem pa naložbe še niso končane. V letošnjem letu urejajo asfaltna dvorišča, pripravljajo pa se tudi na gradnjo pokritih skladiščnih prostorov. Ti dve naložbi bosta omogočili še

TRGOVINA DOM TRADE d.o.o.
4209 ŽABNICA 68
Tel.& Fax: (064) 311-545, 312-266

nadaljnji razmah dejavnosti, predvsem z izdelki, ki zahtevajo pokrite prostore. V prihodnje načrtujejo tudi še povečanje števila zaposlenih, obogatili pa bodo tudi ponudbo. Ta je že sedaj zelo pestra, saj ponujajo praktično vse izdelke za gradnjo od temeljev do strehe, pri njih pa je mogoče dobiti tudi material za obnovo in vzdrževanje stanovanjskih prostorov. Pri njih se oskrbujejo tako posamezni graditelji kot tudi manjši obrtniki. Prav ponudbo izdelkov za obrtnike naj bi v prihodnje še popestrili. Pri Dom Trade v Žabnici se oskrbujejo tudi številni krovci, zlasti s strešno kritino Bramac, ki nato opravljajo krovska dela po vsej Gorenjski. Kot opažajo v podjetju Dom Trade, je najhujša recesija v gradbeništvu minila, toda glavni problem ostaja pomanjkanje lokacij za novogradnje, tako da se večinoma opravljajo le adaptacije že obstoječih zgradb ter gradnje prizidkov. Konkurenca je na področju gradbenega materiala tudi na Gorenjskem kar ostra, saj je poleg velikih trgovcev tu tudi kopica manjših zasebnikov. Toda v Dom Tradu se konkurence ne bojijo, saj so prepričani, da s pravo ponudbo znajo pritegniti tudi zahtevne kupce. Med prijaznostmi, ki so jih deležni njihovi kupci, je na prvem mestu vsekakor dostava kupljenega materiala na dom ter pomoč pri razkladanju. Potreb po prevozih je v zadnjem času vse več, zato v Dom Tradu v naslednjem letu načrtujejo nakup še enega tovornjaka, tako da bodo razvoze lahko opravljali s skupaj tremi kamioni. V Dom Tradu strankam nudijo tudi ugodne plačilne pogoje, saj pri večjih nakupih omogočajo plačilo na tri čeke brez obresti oziroma na deset obrokov s pripadajočimi obrestmi. Nakup v Dom Tradeu je možen tudi z dveletnim bančnim kreditom. In katere so še prednosti nakupa gradbenega materiala v Dom Tradu v Žabnici? "Strankam skušamo prisluhniti in jim izpolniti vse želje. Pomembna je tudi strokovnost, saj je strankam pogosto treba svetovati. Na trgu je vse več novih materialov, ki jih tudi sproti vpeljujemo v naš prodajni program, pri tem pa je običajno potrebna pomoč strokovnjaka," pravi direktor Dom Trada Marko Hafner, ki tudi zagotavlja, da bodo svoje storitve v prihodnje skušali še izboljšati ter se še bolj približati svojim strankam.

Prodajni program trgovine Dom Trade Žabnica:

- BETONSKI IZDELKI (bloki, vogalniki, robniki, tlakovci, cevi, prane plošče)
- OPEČNI IZDELKI (modularni blok, vogalniki, poroliti, pregradni blok, opečne tuljave, preklade)
- CEMENT, APNO, MALTIT, MIVKA, GOTOVE MALTE
- SIPOREKS, SILIKATNI ZIDAK
- SCHIEDEL DIMNIKI IN DIMNIK DREHFIX
- HIDROIZOLACIJSKI MATERIALI (ibitol, izotekt, smole, strešna lepenka)
- TERMOIZOLACIJSKI MATERIAL (stiropor, kombi plošče, lendapor, novoterm, tervol, stirodur)
- ARMATURNE MREŽE IN BETONSKO ŽELEZO
- STREŠNA KRITINA (Bramac, tegola, bobrovec, salonitne plošče, opečni strešnik)
- STREŠNA OKNA (Velux, Stell), PODSTREŠNE STOPNICE, LINE
- TOPLOTNI OMETI TERMOPUTZ
- FASADE (Tim, Jub, Baumit, Teranova)
- OKENSKE POLICE (marmor, granit)
- PVC KANALIZACIJSKE CEVI, JAŠKI, KINETE
- KERAMIČNE PLOŠČICE (Keramix, Gorenje, Italija)
- LEPILA ZA KERAMIKO, SIPOREKS IN STIROPOR
- STENSKE IN TALNE OBLOGE, PARKET
- MAVČNE OBLOGE - KNAUF
- STAVBNO POHIŠTVO
- SREDSTVA ZA VZDRŽEVANJE IN ZAŠČITO (gašeno apno, jupol, barve, belton, beltop)
- GRADBENO ORODJE, ŽIČNIKI, ROKAVICE

Za vse dodatne informacije se oglasite v trgovini Dom Trade Žabnica, kjer boste dobili vse potrebne strokovne informacije ali po telefonu 311 545 in 312 266.

Gorenjke in Gorenjci, nazdravimo z Unionom!

Pivovarna Union d.d.,
je ekskluzivni dobavitelj piva in brezalkoholnih pijač na Vsegorenjskem srečanju ob 50-letnici časopisa Gorenjski Glas.

PIVOVARNA UNION

Za prijatelje!

Alpetour, potovalna agencija Kranj

Pol stoletja organiziranega prevozništva na Gorenjskem

Letošnja jesen je jubilejna za vrsto gorenjskih podjetij, med njimi tudi za Alpetour potovalno agencijo iz Kranja, ki bo proti koncu leta zabeležila pol stoletja organiziranega prevozništva na Gorenjskem. Tudi po petdesetih letih 335 zaposlenih s 160 avtobusi na skoraj 1100 linijah skrbi, da se številni Gorenjci vsak dan pripeljejo do svojih delovnih mest, šolarji in študentje do hramov učenosti, številni turisti pa so potniki v njihovih turističnih avtobusih.

Prvi avtobusi šele leta 1953

Leta 1947, ko se je začela pisati zgodovina sedanjega podjetja Alpetour potovalna agencija, je bilo prevozništvo na Gorenjskem samo bleda senca kasnejšega hitrega razvoja. Podjetje, ki se je takrat imenovalo Avtoprevozništvo Kranj, poslovalo pa je v sklopu nekaterih takratnih mestnih podjetij, je namreč do leta 1949 imelo na voljo samo trikolesni poltovornjak in en tritonski tovornjak, nato so dodali še konjsko vprego, vendar tudi s tem niso mogli pokriti potreb po prevozih. Do prvih avtobusov, ki so bili vredni svojega imena, so se tako prikopali šele leta 1953, ko so razčlenili takratno podjetje SAP oziroma DABS, državno avtobusno podjetje Slovenije. Takrat je

Avtobus podjetja Avtoprevozništvo Gorenjska na Ljubelju leta 1968.

busnih linij in nakupu novih vozil več besede takratna politika kot stroka. Podjetja so bila še naprej dolžna podpisovati pogodbe za delavske prevoze, prevozne potrebe v posameznih gorenjskih krajih pa so bile odvisne predvsem od volje lokalnih političnih veljakov. Veliki večini tistih, ki so odločali o prevozništvu. V prevozništvu je bilo čedalje več nereda, razvoj je bil stihijski in zmožnosti, ki

Najnovejša pridobitev je deset novih avtobusov Mercedes-Benz AM O 404 FT, ki so jih izdelali v ljubljanski Avtomontaži.

Avtoprevozništvo Kranj pridobilo pet že rabljenih avtobusov in še dodatna dva od kranjskega Občinskega ljudskega odbora; tako so bili trije avtobusi dodeljeni avtobusni postaji v Kranju in trije avtobusni postaji v Škofji Loki, medtem ko je bil sedmi avtobus za rezervo, če bi kateri od ostalih odpovedal.

Leta 1954 so se sešli predstavniki vseh delovnih kolektiviov kranjskih podjetij, ki so se na sestanku dogovorili za plačevanje delavskih prevozov po nekoliko višjih cenah, s temi sredstvi pa so si naslednje leto pri Avtoprometu (podjetje se je preimenovalo leta 1954) kupili dva nova avtobusa mariborskega Tama. Tako so hkrati začeli širiti tudi ostale avtobusne linije in prvič je Avtoprometov avtobus na nekoliko daljši relaciji od Ljubljane do Bohinja zapeljal leta 1958.

Razvoj je narekovala takratna politika

Predvsem v šestdesetih in sedemdesetih letih se je prevozništvo na Gorenjskem intenzivno razvijalo, vendar je imela pri vpeljavi novih avtoso jih imeli prevozniki v sedemdesetih in osemdesetih letih, presegajo današnje potrebe. Hkrati se je tudi pri nas razvila proizvodnja avtobusov, ki pa so bili predragi, zato so se prevozniška podjetja združevala tudi s turističnimi in žičničarskimi podjetji, da so tako prišla do deviz za nakup avtobusov tujih proizvajalcev.

Med pomembnimi dosežki prevoznikov je tako imenovani intervalni vozni red, ki takšen, kot je bil sprejet pred leti, skoraj nespremenjen velja še danes, avtobusi pa po medkrajevnih linijah vozijo v natanko določenih intervalih. Tako še danes velja, da avtobus na relaciji Ljubljana - Radovljica vozi vsake pol ure, na Jesenice, Jezersko in v Tržič pa vsako uro.

Danes 160 avtobusov na 110 linijah

Potem ko je bilo podjetje Avtopromet preimenovano v Avtoprevozništvo Gorenjska in po kasnejši delitvi na prevozniški podjetji Creina Kranj in Transturist Škofja Loka, sta se slednji leta 1975 združili v novo podjetje Alpetour. Novo podjetje je pokrilo veliko večino potreb po avtobusnih prevozih na Gorenjskem in tudi današnji Alpetour potovalna agencija obvladuje več kot 70 odstotkov prevozov. Avtobusne prevoze opravljajo na celotnem področju Gorenjske od meje pri Ratečah do območja Bohinja in Bleda, Selške in Poljanske doline ter delno tudi Jesenic in Tržiča. Danes imajo sodoben park 160 avtobusov s povprečno starostjo 5 let, 1100 avtobusnih linij v skupni dolzini okoli 32.000 kilometrov, zaposlenih pa je 335 delavcev.

Poleg prevozniške opravljajo tudi dopolnilno servisno dejavnost predvsem za težja tovorna vozila in avtobuse. Poleg vzdrževanja lastnih vozil je servis odprt tudi za ostala družbena in zasebna podjetja, ki imajo gospodarska vozila. Že nekaj časa deluje tudi pooblaščeni servis za vozila nizozemske znamke DAF, ki je trenutno edini v Sloveniji. Zanj so se v podjetju odločili, da bi vozila DAF imela tudi v Sloveniji ustrezen servis in oskrbo z nadomestnimi deli. Dodatno opravljajo tudi popravila, uravnavanje in zakonsko predpisane potrditve za tahografe znamke Kinzle in servis za zavorne sisteme Wabco.

Pomembna dejavnost je tudi izposoja avtomobilov. Center je na brniškem letališču, ki se je izkazal kot najbolj frekventna lokacija uporabnikov storitev rent-a-car. Uporabnikom je na voljo 100 vozil, od katerih jih imajo približno polovico stalni najemniki. Avtomobile si je mogoče sposoditi tudi v njihovih turističnih poslovalnicah v Kranju, Radovljici in Škofji Loki, kjer opravljajo rezervacijo turističnih aranžmajev, avtobusnih prevozov, poskrbijo za organizacijo izletov in podobno.

Prihodnost v izboljšani kakovosti

Alpetour potovalna agencija s svojimi avtobusi opravlja linijski promet, medkrajevni, primestni in mestni promet. Njihovi avtobusi vozijo tudi na

Prostori Aleptoura potovalne agencije na Primskovem.

dveh, treh meddržavnih linijah in sicer dvakrat dnevno v Zagreb, ob koncu tedna v Varaždin, v času poletne sezone pa v Poreč. Medkrajevne prevoze opravljajo med vsemi gorenjskimi kraji, primestni promet je intenzivno razvit predvsem na območju Kranja in Škofje Loke, medtem ko se mestni promet odvija samo na območju Kranja, ki ima edini dovolj prebivalcev, da je takšna dejavnost smiselna. Največ potnikov se vozi med Kranjem in Ljubljano, kjer avtobusi vozijo vsakih deset minut ter med Škofjo Loko in Kranjem.

V podjetju menijo, da perspektiva avtobusnih prevoznikov ni ravno rožnata, saj so v zadnjih sedmih letih izgubili dve tretjini potnikov. Z avtobusi se vozijo samo še tisti, ki sami nimajo drugega prevoznega sredstva, močno se pozna tudi upadanje zaposlenih v večjih kranjskih podjetjih. Nekdaj so imeli 232 avtobusov, nato so število postopno zmanjševali do sedanjih 160 in z njimi lahko pokrivajo zdajšnje potrebe. "Ob precejšnjem številu zasebnih prevoznikov, ki so se pojavili v zadnjih letih, bodo velika prevozniška podjetja težko poslovala," meni sedanji direktor podjetja **Janko Knaflič,** "nekaj več urejenosti si obetamo z novo zakonodajo, ki zahteva licence in koncesije." V voznem parkum imajo tudi 25 vozil visoke kategorije z opremo po evropskih standardih, z njimi prevažajo tudi tuje turiste, med katerimi je predvsem veliko Izraelcev, ki jih vozijo od evropskih letališč do njihovih turističnih ciljev. Med letošnjimi pomembnejšimi investicijami je potrebno omeniti nakup desetih zelo kvalitetnih avtobusov Mercedes-Benz AM O 404 FT, ki so jih na Mercedes-Benzovih šasijah izdelali v ljubljanski Avtomontaži. Poleg tega so se lotili obnove škofjeloške avtobusne postaje, v svojem objektu na Primskovem imajo novo lakirno komoro namenjeno vzdrževanju vozil, medtem ko bo do konca oktobra nared interna črpalka za gorivo. Prihodnje leto bodo uvedli nov sistem voznih kart, ki bo pomenil olajšanje poslovanja tako za potnike kot tudi za vozno osebje. Zdajšnji obseg prevozniške dejavnosti bodo tako skušali ohraniti predvsem z boljšo kakovostjo prevozov, ki pomeni več udobja za potnike.

Avtobusna postaja v Kranju

Podjetje Alpetour potovalna agencija je pred kratkim dobilo drugo soglasje za lastninsko preoblikovanje in v kratkem bodo registrirani kot delniška družba. Lastninili so se po metodi notranjega odkupa, na skupščini, ki bo prihodnje leto, pa bodo delničarji izvolili nov upravni in nadzorni odbor.

Z nekaj sreče pri menjavi generacij jim doslej kljub zmanjšanemu obsegu poslovanja v zadnjih letih ni bilo potrebno odpuščati delavcev ali jih pošiljati na čakanje, tudi plače, kljub visokim stroškom poslovanja izplačujejo redno. *Hkrati nikoli ne pozabijo na nekdanje zaposlene, ki so v veliki meri prispevali, da je iz skromnega podjetja s tremi zaposlenimi in s skromnim voznim parkom, nastalo eno največjih prevozniških podjetij v državi.*

ALPETOUR potovalna agencija
ALPETOUR potovalna agencija
ALPETOUR potovalna agencija

Adriatic
zavarovalna družba d.d.

Pogovor z direktorjem Adriatica v Kranju, g. Matejem Herlecem

Adriatic utrjuje svoj položaj na Gorenjskem

Največji uspeh dosegajo z zdravstvenimi zavarovanji, kjer imajo več kot 20 tisoč zavarovancev - Ljudje vse bolj mislijo na prihodnost in se zavedajo pomena rentnih in življenjskih zavarovanj

Zavarovalništvo kot panoga je vse pomembnejša in vse pogostejša tema. Tako je zaradi najrazličnejših razlogov. Predvsem pa zato, ker se je sistem socialnega zavarovanja, ki temelji na pogodbenem dogovoru, da ena generacija zagotavlja socialno varnost drugi, znašel v krizi. Breme socialnega varstva se z države vse bolj prenaša na posameznika, na družino. In tako smo pravzaprav vsi prisiljeni razmišljati o svoji varnosti že danes - ali sem zdravstveno zavarovan, da grem lahko k zdravniku brez denarnice? In jutri - otroci bodo kmalu odšli na študij, kaj bo s štipendijo, in seveda pojutrišnjem - kar strah me je moje pokojnine čez petindvajset let.

O vsem tem smo se pogovarjali z direktorjem Adriatica v Kranju, g. Matejem Herlecem.

G. Herlec, ali je krčenje socialnih pravic samo značilnost slovenskega prostora?

"Nikakor. Skrbniška vloga države je v mnogih evropskih državah veliko manjša, kot je trenutno pri nas in pričakovati je, da se bo tudi v Sloveniji bistveno zmanjšala. Res pa je, da so omenjene države ob tem, ko so prenašale breme za socialno skrb na posameznika, ta proces olajšale in tudi spodbudile z ustrezno davčno politiko, zavarovalno panogo pa so ustrezno pozicionirale kot pomemben steber stabilnega gospodarstva in hkrati kot funkcijo socialne varnosti.

Moram reči, da se tudi pri nas stvari dokaj hitro odvijajo. O zavarovalništvu se vse bolj govori in piše kot o pomembni gospodarski panogi, država je z zakonom o zavarovalnicah, če lahko tako rečem, priznala, da je stabilno zavarovalništvo izredno pomembno za trdnost nacionalnega gospodarstva, tudi zato Zakon določa strog zavarovalni nadzor nad zavarovalnicami. Posledice preteklosti in skorajda anarhije na tem področju pred osamosvojitvijo Slovenije se hitro sanirajo."

Že dalj časa sledimo polemiki glede lastninjenja zavarovalnic, ki se vleče res predolgo, kaj vi menite o tem?

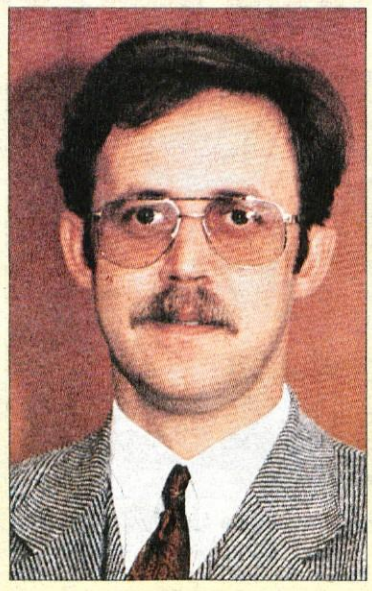
"Res je. Zavarovalništvo čaka še en trd oreh. V tem pogledu je Adriatic sicer v izredni prednosti, ker je družbenega kapitala v naši družbi le 1,6 odstotka, za panogo kot celoto pa bo to težavno opravilo in lastninjenje bo gotovo sprožilo še več polemik. Seveda pa si vsi v zavarovalništvu želimo, da bi bilo lastninjenje izpeljano kar se da hitro in pravično, predvsem zato, da se bi prenehali ukvarjati sami s seboj in se usmerili k prilagajanju zavarovalnega sektorja na vstop v EU."

Večkrat je bilo že izpostavljeno, da so vsebine in oblike zavarovalništva v Sloveniji glede prilagajanja državam EU dokaj dobro zastavljene. Ali se strinjate z ocenami, da je Zakon o zavarovalnicah kar sodoben in da bodo potrebne le manjše korekture?

"Lahko bi rekel, da s tem soglašam. Slovenija je po kriterijih Svetovne banke za obnovo in razvoj ter Monetarnega sklada razvita država, vendar to ne pomeni, da smo v vseh segmentih gospodarstva že kompatibilni z državami EU. In v zavarovalništvu, ki sega v vse pore gospodarstva, ni pomemben zgolj zakon, temveč še vrsta drugih zadev, naj omenim predvsem problematiko davčnega režima, ki je pri nas še zelo daleč od davčne politike v državah EU."

Po mojem mnenju ste se zdajle dotaknili izredno aktualne teme. V Sloveniji se vse bolj, na vse več področjih, uveljavlja načelo, da mora vsak poskrbeti sam zase, za svojo varnost. Ob tem praktično ni nobene državne spodbude, ki bi posameznika motivirala, da bi se osebno zavaroval.

"Žal je tako. V Sloveniji so vsa, tudi osebna zavarovanja oziroma premije teh zavarovanj, obremenjena s prometnim davkom. Pa ne samo to, pri nas tudi plačane premije niso olajšava pri plačilu dohodnine. In navkljub temu, da ravno s temi zavarovanji posameznik prevzema nase skrb za svojo socialno varnost, s tem razbremenjuje državo in kljub temu, da ta zavarovanja pomenijo dolgoročno varčevanje, s tem pa enega najstabilnejših virov sredstev za dolgoročne investicije. Zato bi morala država spodbujati oziroma zagotoviti ustrezne davčne olajšave za npr. življenjska in pokojninska zavarovanja, pa tudi za zdravstvena zavarovanja."

Omenili ste zdravstvena zavarovanja. Na slovenskem trgu pravzaprav ni velike konkurence na tem področju, nekako bolj prisotna sta le Adriatic in Zavod za zdravstveno zavarovanje. Glede na to, da se v letošnjem letu večinoma izteka trajanje zdravstvenih zavarovanj za doplačila zdravstvenih storitev in jih moramo kot posamezniki ali v podjetjih, ponovno skleniti, bi vas vprašala, katere so tiste bistvene prednosti, ki jih v Adriaticu poudarjate v primerjavi s konkurenco?

"Poudaril bi predvsem to, da je Adriatic edini, ki je leta 1993 vnesel konkurenco na področje zdravstvenih zavarovanj, konkurenčnost pa ohranjamo. Kar seveda pomeni, da je naša ponudba cenovno konkurenčna, storitve pa enako, ali še bolj kakovostne. Adriaticove zdravstvene kartice npr. ni potrebno potrjevati ali k njej prilagati kakršnihkoli drugih dokumentov.

Torej, Adriatic je na področju prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj cenejši ob enaki kakovosti. Razen tega letos ponujamo tudi skupni paket zdravstvenega in nezgodnega zavarovanja - ta ponudba je vsebinsko in cenovno še posebej zanimiva. In varna, saj Adriatic posluje dobro in seveda pod budnim nadzorom Ministrstva za finance. Tudi sicer je Adriatic že neštetokrat dokazal, da je zavarovalnica, ki načrtuje dolgoročno in je usmerjena v prihodnost. Pravilnost naše usmeritve nenazadnje potrjujejo tudi zaupanja vrste uglednih podjetij, ki so izbrala našo ponudbo in 169.000 zdravstvenih zavarovancev.

Poleg tega pa Adriatic vsem svojim zdravstvenim zavarovancem nudi posebne ugodnosti tudi na drugih zavarovanjih - npr. 11-odstotni popust na avtomobilskem kasku, 5-odstotni popust za stanovanjsko zavarovanje in 10-odstotni popust na požarnih zavarovanjih, kar trenutno ne nudi nobena druga zavarovalnica v Sloveniji."

Letos ste v poslovanje vpeljali še eno dobrodošlo novost, Adriaticov modri telefon. Če se ne motim, gre za brezplačno telefonsko številko, na kateri nudite informacije prav o življenjskih, zdravstvenih, tudi pokojninskih in štipendijskih programih rentnih zavarovanj?

"Ja, brezplačno linijo smo uvedli predvsem zato, ker je med ljudmi vse več zanimanja za ta zavarovanja in jim želimo omogočiti kar najhitrejši dostop do informacij. Vendar danes, oziroma vse od 1. septembra, zvoni telefon tako rekoč non-stop, zlasti zaradi nezgodnih zavarovanj predšolske in šolske mladine. Kličejo predvsem starši, ki imajo po dva otroka. Eden je v šoli prejel našo ponudbo s prijavnico, drugi pa ne. In tako pošiljamo ponudbe kar po pošti. Naša ponudba je namreč dobra, ponujamo največ kritij in novost - nadomestilo stroškov zdravljenja zaradi nezgode v višini od 5.000 do 25.000 SIT. Cene naših zavarovanj za otroke in šolarje pa so dostopne prav slehernemu otroku oziroma staršem. Menim namreč, da so ta zavarovanja tisti minimum varnosti, ki si ga mora družina zagotoviti."

Ali nam zaupate številko brezplačne telefonske linije?

"Z veseljem, modri telefon pokličite na številko 080/ 11-10."

Kako pa je Adriatic prisoten na Gorenjskem?

"Adriatic je na Gorenjskem prisoten že šesto leto. Z rezultati v tem obdobju smo lahko zadovoljni, saj so glede na ostale Adriaticove poslovne enote nad povprečjem. Poslovna enota Kranj pokriva celotno Gorenjsko, svoj sedež pa ima v Kranju, na Kidričevi 2. Poslovalnice pa imamo po vseh večjih gorenjskih krajih; razen v Kranju še v Škofji Loki, Radovljici, na Jesenicah, od prvega septembra pa tudi v Kranjski Gori. V teh poslovalnicah je mogoče skleniti vse vrste zavarovanj ter prijaviti in oceniti morebitno škodo. V teh letih smo se tudi kadrovsko močno okrepili, saj nas je v poslovni enoti 27 redno zaposlenih, v predstavništvih ter zastopnikov na terenu pa še dodatnih štirideset."

Za kakšne vrste zavarovanj se najpogosteje odločajo Gorenjci?

"Zaupajo nam tako manjši zavarovanci, to je fizične osebe, kot tudi večji sistemi. Največji uspeh smo dosegli z zdravstvenimi zavarovanji, saj ima več kot 20 tisoč zavarovancev sklenjeno zdravstveno zavarovanje pri nas. Čedalje pomembnejša zavarovalna vrsta postajajo avtomobilska zavarovanja, in sicer tako obvezna kot kasko zavarovanja, še zlasti pa na pomenu pridobivajo osebna zavarovanja (življenjska in rentna). Ljudje na Gorenjskem so očitno začeli razmišljati o svojo prihodnosti. Prav v tej smeri tudi širimo mrežo svojih zastopnikov. Največjo skrb posvečamo hitremu in korektnemu reševanju škodnih primerov.

In če dovolite, bi se ob tej priložnosti rad zahvalil vsem našim zavarovancem na Gorenjskem, ki so nam doslej zaupali."

Vse informacije:

ADRIATIC PE Kranj
Kidričeva 2
4000 Kranj
telefon: 211 686, 211 688
faks: 227 072

ter v vseh pisarnah in pri zastopnikih Adriaticove mreže

Adriaticov 080 11 10 modri telefon

Primer izračuna rentnega zavarovanja za moškega, starega 35 let: *od svojega 55. leta želi prejemati vse življenje, vsak mesec, 400 mark dodatka k plači in kasneje k pokojnini. Torej se je odločil, da bo dvajset let vsak mesec nalagal za varno prihodnost 212,56 mark v tolarski prihodnosti. Kot kaže izračun, vsota vplačanih premij znaša 51.041 mark, vsota izplačanih rent pa bo v vsakem primeru znašala 110.400 mark in bo še bistveno višja, če bo zavarovanec živel dlje kot do 78. leta staroti.*

Primer življenjskega zavarovanja dveh oseb:

Ona je stara 28 let, on pa 32. Odločita se za 15-letno zavarovanje, dogovorjena vsota pa znaša 30 000 nemških mark v tolarski protivrednosti. Skupna mesečna premija znaša 150 mark. Kot kaže izračun, vsota vplačanih premij znaša 27 000 mark. Rojstvo otroka po petih letih od sklenitve zavarovanja jima prinese ugodnost v višini najmanj 3.000 mark. Dogovorjena vsota in donos, ustvarjen v času zavarovanja, znaša 34.000 mark. Zavarovanci se lahko odločijo za takojšnje izplačilo ali izplačilo v obliki rente.

Odprte strani

Fenomen Odprtih strani

Gorenjski glas (GG) se je že konec leta 1986 "odprl" in prisluhnil demokratičnim spremembam, ki so se začele uveljavljati v slovenski družbi, najprej v gospodarstvu in kulturi, za njima tudi v politiki. Odprte strani (OS), ki so prvič izšle že 30. decembra 1986, in Glasova preja, ki se je zaslišala 29. januarja 1988, sta bila najvidnejša med uredniškimi prijemi, s katerimi je naš časopis postal eden prvih demokratiziranih medijev na Slovenskem in "več kot časopis". Svoj posluh za novo in drugačno je izkazal prej kot marsikatero ljubljansko, "osrednje" glasilo.

Kako sem prisluhnil Gorenjskemu glasu

Najprej nekaj besed o tem, kako sem sam prisluhnil Gorenjskemu glasu. In bil nato od njega zapeljan. No, priznati moram, da sem ga najprej preslišal. Vedel sem sicer, da se oglaša, videval sem ga tu in tam, a bral ga nisem. Takrat, ob koncu šestdesetih in v začetku sedemdesetih, smo bili nastrojeni svetovljansko; domačijsko novičarstvo nas ni zanimalo, uho je "trznilo" le ob "velikih" temah in glasovih. Tedaj še nismo vzeli lekcije, da je treba misliti globalno, delovati pa lokalno. Zanimalo nas je globalno, delovati v lokalnem pa nam je bilo nekaterim "pod častjo"; raje nismo delali nič, čakajoč na razodetje nečesa velikega. Tistim, ki so takrat obvladovali lokalno sceno in njene male radosti, je bilo tako tudi in še najbolj prav, saj s(m)o razni nepredvidljivi zanesenjaki že s svojo pojavo vnašali nemir v domači orkester – kaj šele, da bi se v njem oglašali in ga tako razglaševali.

Pozneje je do moje avdicije pri Gorenjskem glasu vseeno prišlo. Bilo je decembra 1980. Tomaž Kržišnik, ki je bil tedaj kot umetnik že na velikem glasu, me je kot rojak nenehno spodbujal, naj vendar že dam kaj od sebe. V Prešernovi hiši v Kranju je postavil na ogled svojo upodobitev pesnikovih Sonetov nesreče. In pri Mariči (Mariji Volčjak), ki naj bi o tem pisala, izposloval, da je oceno dogodka in dejanja prepustila meni. Kakšen občutek! Ko je bil članek gotov, se mi je zdelo, da sem v spogledovanju z nesrečnimi soneti odkril Ameriko. Prijatelj Andrej Mlakar, ki se je prav tedaj pripravljal na snemanje enega od svojih prvih filmov, me je v starem hrošču zapeljal do Kranja. Gretje ni delovalo. A nič zato; grel sem se ob dobrem občutku, da bom članek oddal osebno – da se mu ja ne bi kaj zgodilo!

Članek je izšel (Metamorfoza neke podobe), čas pa je šel naprej, kot da se ne bi zgodilo nič. No, če nič drugega: od takrat naprej sem začel Gorenjski glas vsaj prelistavati. Svoje neizživeto časnikarsko nagnjenje sem z leti izrazil v Žirovskem občasniku, reviji in zborniku "za vsa vprašanja na Žirovskem". To je bil čisto "moj" medij. Kakor ni bil po moji meri, kot medij, Radio Žiri, h kateremu me je povabil Nejko Podobnik, njegov ustanovitelj; pri njem sem bil nekaj časa celo vodja kulturne redakcije, ležalo pa mi to delo, kot rečeno, ni; raje sem napisal kak članek za Delo–življenje, časopis Alpine. V njem je svoje prve članke objavil tudi Viktor Žakelj, še preden je postal škofjeloški župan in slovenski politik ter eno najvidnejših Glasovih zunanjih peres in prvi voditelj Glasovih prej.

Zares zapeljal me je Gorenjski glas šele v začetku 1988. Proti koncu januarja je bilo, ko me je poklicala "Poldka" (Leopoldina Bogataj), tedaj in še vedno odgovorna urednica, in mi predlagala, da napišem uvodnik za Odprte strani ob Prešernovem dnevu. Sprejel sem, ne da bi se ustrašil. Izziv je bil seveda velik in priložnost odlična. Članek z naslovom Prešeren in mi, med slovenstvom in svetovljanstvom je bil objavljen februarja, do pričujočega pa jih je nato na gorenjskih straneh izšlo še nekaj sto. Včasih me kdo opomni, naj jih popišem in morda pripravim kakšen izbor, vendar do tega ne pridem. Se mi zdi, da ni še čas, ali pa, da ni vredno.

Od februarja 1988 sem torej eden najbolj rednih glasnikov Glasovih Odprtih strani. Najprej sem prispeval nekaj "razmišljajočih", imidžu modroslovca primernih člankov. V njih sem se, kot še mnogi v tistih letih, ukvarjal s problemom, kako razrešiti kvadraturo jugoslovanskega kroga in v njem zajetega socializma. Iskreno misleč, da je to mogoče. No, ko se je tudi neomajnim optimistom posvetilo, da kaj takega pač ni mogoče, so se enkrat za spremembo izkazali naši politiki – tako da so iz tega začaranega kroga izstopili. Če je res, da časnikarji vseskozi spremljamo njihova prizadevanja in da smo dostikrat pred njimi, ko jim skušamo to ali ono dopovedati, potem jim je treba priznati, da nam v letih 1990 in 1991 ni preostalo drugega, kot da jim sledimo.

V letih, ki so bila še jugoslovanska, sem včasih zapisal tudi kaj "predrznega". Tako vsaj se je zdelo nekaterim bralcem. "Saj vas bodo vse skupaj pobili," mi je rekel starejši simpatizer, ki je bil očitno še pod vtisom tistega, kako so s tovrstnimi pisuni in samozvanimi glasniki opravili v letih druge svetovne vojne in po njej. Komplimentov je bilo deležno moje Božično premišljevanje (23. decembra 1988), v katerem sem po svoje sledil legendarnemu Božičku in stopil morda še kak korak dlje.

Sredi 1989 sem iz nekoliko privilegiranega "rezervata" Odprtih strani stopil v zgornji levi kot druge strani in se od tam vsak torek oglasil z zunanjepolitičnim komentarjem. Prvega sem objavil 13. junija 1989 (Kako iz "socializma"?), ob tistem, kar se je malo pred tem zgodilo na Trgu nebeškega miru v Pekingu. K temu početju, ki mi je bilo spočetka takisto velik izziv, me je nagovoril Štefan Žargi, tedaj glavni urednik, potem ko je z njim prenehal Igor Guzelj. Seveda sem se še naprej oglašal tudi na "Odprtih". Včasih sem dobil njihovo "duplerico": za reportažo o Žirovskem vrhu (1. marca 1991) ter o Spodnjih in Zgornjih Danjah (19. julija 1991), za zapis o kresovanju na Gorenjskem (29. junija 1990), za intervjuje z Viktorjem Žakljem (Politik, ki ne juriša na ne-bo; raje gradi most od sterga k novemu, 3. novembra 1989), s filozofom Cenetom Logarjem (Živ sem pa le!, 20. junija 1991) in slikarjem Jožetom Peterneljem–Mausarjem (Zgodba dveh bregov, 15. januarja 1993) ...

V petek, 13. novembra 1992, sem se s svojim komentarjem preselil na zadnjo stran OS. Ta odslej ni bil več "samo" zunanjepolitični, dana mi je bila svoboda, da komentiram "karkoli", vsak petek. Tako vse do 11. februarja 1994, ko so OS prvič izšle pod novim naslovom: GORENJSKA. Tega nosijo še zdaj, Odprte strani pa so ostale v nadnaslovu. Postale so bolj gorenjske in tematske, vsakič obdelajo neko posebno, gorenjsko snov. Od tistega dne naprej imam svojo stalno rubriko kar na prvi strani spodaj. POGLEDI Z GORENJSKEGA JUGA se ji reče. V njej razkrijem svoj posebni, čeprav navadno tudi povsem obrobni in "odštekani" pogled na temo, ki je dostikrat več kot ugledna in vsega spoštovanja vredna. Do kod seže Gorenjska na svojem "skrajnem" jugu, sem skušal pokazati v tristranski reportaži Južno od Žirov, 15. julija 1994.

Priloga Odprte strani v Gorenjskem glasu

Tisto, kar je za Gorenjski glas važen konceptualen premik, je njegovo odprtje časopisnih strani tudi za avtorske prispevke zunanjih sodelavcev. Ne glede na to, kakšne tako dobljene Odprte strani potem tudi so. Vzpostavljena je razlika med poklicnim, dolžnostnim pisanjem člankov z vseh področij, ki jih uredništvo sicer bolj ali manj pokriva, in pisanjem, ki izhaja iz nepredvidenih pobud in s strani nepričakovanih sodelavcev. Gre za takšen premik, ki ga ne bi kazalo pretirano hvaliti, saj pomeni samo neko normalizacijo, kakršna bi morala biti že zdavnaj dosežena. Odprte strani gotovo pomenijo več tveganja, več javnosti in s tem več demokracije. Glasilo, ki sicer izhaja v imenu družbene organizacije, oziroma institucionalizirane politike, je v nekem svojem delu odprto za neinstitucionalizirano tekstovno ustvarjalnost, z več individualnega sloga, z večjim številom tem in obravnavanih problemov. Tudi kompetence pišočih so pri tem spremenjene. Zunanji prispevki sicer podlegajo uredniškemu rešetu, priloga ni namenjena samo dokazovanju pismenosti. To rešeto je spleteno tudi iz uredniške korajže in podobno. Odgovornost za objavljena stališča, mnenja, kritiko pa je predvsem na strani podpisnika prispevka. Takšen sodelavec Glasa je skorajda bolj odgovoren pred bralci kot pa pred tradicionalno oblastjo. Bralci so tisti, ki lahko obsodijo ali podprejo njegova stališča, ali pa jih mirno dopuščajo.

Franci Zagoričnik, 29. aprila 1987

Dvobojegrami

Predsedstvu Republike Slovenije za razmišljanje

Na Češkem Bilake nagnali so v zapor!
Le kdaj slovenskih Bilakov zakotni zbor
z imeni boste javno poimenovali,
te Bilake k sramotnim kolom privezali,
jim vzeli avto, vile, superpokojnine
in - ker humani smo - ne v bunkerjev temine -
temveč v navadna stanovanja jih nagnali -
če vsi do smrti bodo v javnosti molčali!
Lahko pa v spovednicah tiho govorijo,
kar naj pri njihovem se šefu naučijo,
ki rad krvavi madež zbrisal bi na vesti,
ko mesečno gre v cerkev hostijo pojesti!

Predsedniku slovenske vlade

Ker je ključar v nebesa sveti Peter le,
ne more vladni šef, posvetni Peterle
kar preko Skupščine obljubjati počez
opravičilo nacijem do spravarskih nebes,
ker vladniki ste Skupščine le servis in nič več!
Ne iščite čez mejo angelov ognjeni meč!
Le Skupščina lahko da Avstriji na znanje,
da možno z njo bo spravno opravičevanje,
če reče, da so prvi njeni naciji nas klali!
Prav - razumni Peterle -
če boste "kiks" priznali!

Stara resnica

V islamskem nauku je resnica bistra,
koristna za krščanskega ministra:
Če vsak dan bolj pesti te lakota,
Boga oboževati se ne da!!

Predsedstvu stranke prenoviteljev

Okrog stotisoč članov mesece nazaj
sesulo se na petindvajset tisoč je sedaj!
Ko boste na ZAKAJ pošteno si odgovorili,
ne boste le imena stare stranske spremenili!!

Igor Torkar, 29. junija 1990

UVODNI KLIC PO SVOBODI

Kako pa je v Sloveniji, na Gorenjskem? Imamo vso tisto konkretno svobodo, o kateri je govora zgoraj? Moj odgovor je odločni NE. Svoboda je le navidezna. Ljudje hitijo po svojih vsakodnevnih opravkih, v vsej naglici nečloveškega naprezanja in pehanja za osnovnimi materialnimi dobrinami se mnogi ne zavedajo, da jim sploh kaj manjka. Stanje apatičnosti in brezupnosti, ko se eni v življenju prebijajo s ciljem golega preživetja, drugi pa udobnega samoupravnega brezdelja, ne more trajati v nedogled. Vsak človek mora živeti svoje lastno življenje, ne pa da se obremenjuje z dnevno politiko, ki mu jemlje vse več svobode. Danes so ljudje odtujeni sami od sebe, zato pa so brez idej, navdiha, spontanosti in samoniklosti. Ljudje so danes brez želja in hrepenenj. Družba je bolna in nesvobodni so ljudje v njej, če ti na vprašanje, kaj si v življenju želijo, odgovarjajo z mirom v Jugoslaviji, padcem inflacije, redno zaposlitvijo ipd. Vse to so represivni mehanizmi, ki človeka pohabljajo in kronično zavirajo pred lastno ustvarjalnostjo pred občutkom potrebnosti, pomembnosti in svoje visoke vrednosti. Mnoge vrednote so relativne, človekovo življenje in svoboda pa nista. Zato bi se moral sedaj vsak človek vprašati KDAJ in ZAKAJ je podpisal družbeno pogodbo, ko ti država neprestano posega v zasebno življenje, te omejuje in ti odvzema svobodo do osebne potrditve. Nepotrjenost človeka v družbi pa je tudi vir nesreče in nezadovoljstva. Le koliko pomeni danes ženska, ki je samo mati in gospodinja? Koliko nam pomenijo invalidi, če se jih otepa sprejeti medse neka krajevna skupnost, da ne bi bil moten njihov preljubi mir? Tudi otroci niso več vredni veliko, saj se družine odločajo le še za enega.

Alenka P. Lauko, 15. decembra 1989

Ne ena, dve potezi

Jože Košnjek: ***"Kot predsednik slovenske skupščine in predsednik njene ustavne komisije, pa tudi kot strankarski mož, stalno opozarjate na taktnost, ki jo mora Slovenija ubrati na poti k samostojnosti. V čem je bistvo te taktnosti?"***

"Ljudje na splošno govorijo: dajmo se odločiti, ali gremo iz Jugoslavije ali ne. To vprašanje ni tako enostavno. Mi smo še v Jugoslaviji. Mi se soočamo z jugoslovansko vojsko, z jugoslovansko vlado, z mednarodnimi odnosi, vladami, z mednarodno klimo, ki še vedno stoji na stališču, da se mora Jugoslavija ohraniti za vsako ceno. Počasi se spreminja odnos, zlasti Američanov, do Slovenije. Oni so rekli: strinjali se bomo s tistim, kar boste naredili. Kaj bo po vsem tem nastalo, je vprašanje zase. Sem zelo skeptičen, da je mogoča konfederacija. Gre pa zato, da taktično ravnamo, če želimo biti samostojni. Delati moramo tako, da ne bomo ožigosani od svetovne javnosti, da smo Slovenci krivi, da smo razbili Jugoslavijo. Mi imamo sedaj dober položaj. Srbi so tisti, ki nočejo pristati na konfederacijo. Oni so tisti, ki bodo nase prevzeli odgovornost, da razbijajo Jugoslavijo. Te karte ne smemo zavreči. To je naš adut, ki nam sedaj dobro služi. Treba se je razumno obnašati. V politiki so določene taktike, ki so neizbežne."

Dr. France Bučar, 5. oktobra 1990

Plebiscit

Moral bi biti vesel, da je predlog naše stranke, socialistične stranke, tako rekoč iznenada postal osrednja politična tema. A dejstvo, da je naša pobuda za razpis plebiscita za samostojno državo Slovenijo, ki sem jo podal na seji Družbenopolitičnega zbora slovenske skupščine, 4. oktobra 1990, medijsko in sicer iznenada postala privlačna, gre pripisati le dejstvu, da ga je na svoji seji v Poljčah 9. in 10 novembra "posvojil" Demos. Tako se ponuja že desetletje negovana politična praksa v (ne)demokratični Sloveniji, da ni važno, kaj kdo reče, ampak kdo kaj reče.

To je le še dokaz več, da bo pot iz enoumja, surove večinskosti, novinarske nesvobode itd. dolga in naporna. Logika oblasti se kljub parlamentarni formi očitno ni spremenila, tudi se ni mogla, zakaj ohranjajo jo frustriranosti vseh vrst, z realnimi in namišljenimi vzroki. Če temu ne bi bilo tako, Demos ne bi iznenada menjal strategije osamosvajanja Republike Slovenije, socialisti ne bi bili deležni najrazličnejšega podtikanja in "nerazumevanja", ideja plebiscita pa bi bila že nekaj časa skupna relevantnim političnim silam Slovenije in kar je najpomembneje - ne bi izgubili vsaj nekaj tednov dragocenega časa. Zaradi tega in takega ravnanja skupščinske večine in njim že - brez napovedanih (in že realiziranih) kadrovskih zamenjav - povsem služečih medijev, se veselim, recimo tega - z zadržkom, ker res ne vem, kako se bo ta naša premišljena pobuda v naslednjih dneh in tednih mendrala, grizla, razobešala.

Viktor Žakelj, 16. novembra 1990

S krampom nad revolucijo

Skoraj točno pet let po izidu ene najbolj živahnih Odprtih strani v Gorenjskem glasu (z dne 20. marca 1987) so se neznanci kar s krampi lotili naše bližnje zgodovine, misleč, da je s preteklostjo mogoče razčistiti v eni sami noči, čeprav osvetljeni s polno luno. V mislih imamo seveda dve stvari: najprej Odprte strani namenjene razmišljanjem o tedanji mladini in njenih pobudah po prevrednotenju socialističnih simbolov (od mladinskih delovnih akcij do štafete mladosti), v okviru katerih je izšel tudi strip Zorana Smiljaniča z naslovom Kje je revolucija? in tekst podpisanega z naslovom Simboli, ki čuvajo status quo. Druga stvar je seveda še sveže vandalsko dejanje na današnjem Slovenskem trgu (do nedavnega Trgu revolucije in nekdanjem Trgu svobode).

Marko Jenšterle, 27. marca 1992

Nasvidenje 1993

Od Dražgoške bitke je preteklo petdeset let. Danes ugotavljamo, da je prerasla v mit. Res je k temu obilno pripomogla enoumna oblast, ki ji ne pripisujemo več mnogo lepih lastnosti.

Vendar so miti trajnejši od dnevne politike. Volja, moč in pa želja novih oblastnikov, da bi z Novo zgodovino (kjer pomembno mesto zavzemajo taktične analize, ki v nekaj skopih, a jedrnatih besedah hkrati presežejo Janeza J. Švajncerja in Miroslava Lazanskega) in z družbeno amnezijo (polno morale in krščanske ljubezni) vzpostavili Resnico Dražgoške bitke, so se znašli na samih mejah svojih zmožnosti. Morda bi še zmogli posekati nekdanje nesporne lastnike Resnice, ki so skrivaj prekoračili enega od Rubikonov in iz Razrednega boja prešli v Narod. Glasna in neokusna polemika med omenjenima falangama pa je pustila nedotaknjena vsaj tri dejstva. Kot prvo: pohodniki, tekači na smučeh in ostali udeleženci vsakoletnih prireditev smo Dražgoše vzeli za svoje, ne glede na to, ali smo med proslavo sedeli v gostilni, odšli domov ali imeli med poslušanjem govorov solze v očeh, tega lastninjenja pa se ne da ne zaukazati ne prepovedati ga. Drugič: fašizem kot udejanjena totalitarna ideologija je bil tisti, ki je tako boleče skrčil možnosti izbire. In nenazadnje: zgodba Dražgošanov, ki jim je takratna nova oblast v zahvalo za medvojno trpljenje ponudila kolhozne hleve, nas vse odvezuje hvaležnosti in zavezanosti mitom, pa naj bodo še tako državotvorni.

Dražgoše se bodo tudi prihodnja leta upirale poskusom prilaščanja in pozabe, in eni izmed udeležencev bomo z veseljem in ne brez ponosa tudi liberalni demokrati. Pa nasvidenje prihodnje leto.

Andrej Novak, 17. januarja 1992

Narodna pesmica

Tam v parlamentu stranka je sedela,
vodilnih članov je le šest imela.
Da članstva bi čimveč si pridobila,
da v jadra dvoje burij bi lovila,
je rekla: Vodstvo šestih naj se razdeli!
Poslala je - na levo tri, na desno tri!

Igor Torkar, 1. novembra 1991

Gre za odnos do naše preteklosti in do umetnika

"Mislim, da ta nezaslišana akcija ni samonikla, ampak nekje načrtovana. Izjava predsednika izvršnega sveta, da bodo Dolinarjeve kipe odstranili, že sama po sebi daje pobudo k takšnemu dejanju. Naj se kranjski izvršni svet in parlament zavedajo, da gre tu vendar za okrog 1.200 umrlih, padlih. Ti spomeniki niso okras, to je spomin na žrtve, ki so ga ljudje postavili in tudi ljudje bi morali z referendumom odločati o njih usodi. Ta plastika je bila posvečena prvim žrtvam fašizma na slovenskih tleh, izseljencem, deportirancem.

Ne verjamem, da bodo storilce kdaj odkrili. Tako kot niso nikoli odkrili razbijalcev spomenikov v Velikovcu, Celovcu. To je vsega obsojanja vredno dejanje. To je žalitev vseh žrtev in vseh udeležencev NOB."

Martin Košir ob poškodovanju Dolinarjeve plastike, 27. marca 1992

Gorenjska

Nadvse pomembno integracijsko izhodišče Gorenjske je njena lega in narava. Pretežno hribovito ozemlje z osrčjem slovenskih Alp, katerega najvišja krajinska kakovost je Triglavski narodni park. Drugo podlago gorenjski samozavesti predstavlja zgodovinski razvoj. Gorenjska je stoletni historični pojem. Njeno poselitveno strukturo so pretežno že davno postavili naši predniki. Pustili so nam gosto poseljeno podeželje z visoko bivalno kulturo in bogato mrežo mest. Dolžni smo, da to dediščino sprejmemo in ohranimo ta poselitveni vzorec. Pri tem posebno pozornost zasluži kmet kot oblikovalec kulturne krajine, pa tudi s tem povezano gozdarstvo. Civilizacijski prispevek Gorenjske v slovenski prostor je bogat. Je centralna slovenska pokrajina (njena Švica, Bavarska). Čeprav je s "socialistično" regionalno razdelitvijo historična Gorenjska ostala brez kamniškodomžalskega območja, pa nedvomno zavest o njenih historičnih mejah še ni izginila.

Jože Dežman, 21. junarja 1994

Tudi za Gorenjsko sem prispeval nekaj dvojnih ali celo vse tri strani. Tako je bilo, ko smo žirovski božjepotniki štiri dni romali iz Žirov peš na Svete Višarje (Go west!, 26. avgusta 1994), s prijateljem Francem Temeljem pa sva v petih dneh in enem "cugu" prehodila Loško planinsko pot (Čez Blegoš in okoli njega, po freisinških poteh, 11. avgusta 1995). Posebej imenitno je bilo, ko mi je bilo v spremstvu fotoreporterja dano obiskati nekatere gorenjske rojake, službujoče po evropskih prestolnicah. Najprej sva z Gorazdom Šinikom obiskala dr. Katjo Boh, slovensko veleposlanico v Republiki Avstriji (Gorenjka na Dunaju, 30. decembra 1994). Potem sva se z Janezom Pelkom mudila v Parizu, pri Janezu Bogataju in Ivanu Cankarju (Pariške impresije, 28. aprila 1995). Z istim sva nato obiskala še Darjo Lavtižar-Bebler v Ženevi (Gorenjka v Ženevi, 30. aprila 1996). Lani poleti sem se s sopotnico mudil na evropskem severu (Na Nordkapp - kamor prideš, če greš z Gorenjskega gor, do konca, 16. avgusta 1996), letos sem obiskal najvišje delujoče umetnike gorenjskega juga (Živijo in ustvarjajo visoko v hribih in na višavah duha, 18. julija 1997) in na kraju samem preveril, kako je z Gorenjci in morjem (14. avgusta 1997).

Posebna čast me je doletela, ko sem bil tudi sam povabljen k vodenju prestižnih Glasovih prej. Najprej sem bil za Učenca pri Pisarju: 28. novembra 1992 sem v škofjeloškem hotelu Transturist "izprašal" Viktorja Žaklja. Bolje rečeno: služil sem za označevalca iztočnic, iz katerih so se potem besede kar vlivale. Pa je še kar šlo. Težje mi je bilo drugič, ko sem se soočil z dr. Metodom Benedikom, resnobnim redovnikom in zgodovinarjem. V tretje, ko sem imel opraviti z dr. Ivanom Sedejem, rojakom in znancem, je šlo rado. Od takrat so se kot moji sogovorniki zvrstili še Igor Torkar, pa žirovski likovniki, sedanji ameriški veleposlanik, najvidnejša škofjeloška slikarka in njena sinova, nekdanji poljanski vstajniki in z njimi naslovni škof ucchitanski, cerkljanska brata, zgornjegorenjska poslanka in nekdanji notranji minister, predsednik vlade in minister za gospodarske zadeve. Več o njih posebej.

Gorenjske strani se odpirajo

"Na pokušino vam tokrat ponujamo novo prilogo Gorenjskega glasa Odprte strani, ki bo prihodnje leto izhajala enkrat na mesec na štirih straneh. Zamislili smo si jo tako, da bi v njej objavljali poglobljene, polemične, kritične, in spodbudne prispevke iz najrazličnejših področij. Kot že ime pove, priloge ne bomo pisali le sami, temveč bomo njene strani odprli vsem dobromislečim in pišočim Gorenjcem in vsem drugim, ki se bodo želeli skozi Gorenjski glas odzivati na dogodke na Gorenjskem, v Sloveniji in Jugoslaviji. Posebno bomo veseli kritičnih in spodbudnih besed tistih naših rojakov, ki so se uveljavili na različnih področjih dejavnosti v kulturi, umetnosti, politiki, znanosti. Želimo, da bi vas ob branju Odprtih strani zagrabilo, da bi sami vzeli pero v roke in napisali odgovor, mnenje ali kritiko k določeni obravnavani temi in ga nam poslali. Prav tako bomo veseli, če vas bodo napisane vrstice spodbudile k razmišljanju, kaj bi v prilogo lahko sami prispevali ..."

Z navedenimi besedami so bile 30. decembra 1986 osrednje štiri strani Gorenjskega glasa odprte javnosti. Podpisala jih je Leopoldina Bogataj, ki jih ureja in za njih vsebino odgovarja že od vsega začetka. OS so bile pridobitev tako za časopis kot za javnost. Časopisu so prinesle nova peresa in ga obogatile, boljši časopis pa je bil že kot tak pridobitev za gorenjsko javnost, kot njen osrednji lastni medij. GG je bil dotlej predvsem novičar in zapisnikar. Javnost je seznanjal z novicami o dogajanjih v njej – tako, da jih je zapisoval in objavljal. Ni pa jih kaj dosti razlagal in se ob njih spraševal, skušajoč odgovoriti na tista stara, temeljna vprašanja: od kod prihajamo, kdo smo, kam gremo ...

Da je bila odločitev uredništva pravilna, se je pokazalo v dobrem sprejemu med bralstvom, na katerega se je uredništvo samo odzvalo tako, da je sprva mesečno prilogo naredilo za tedensko. Danes imamo trikrat na mesec OS, enkrat pa Snovanja, ki so pravzaprav nekakšne OS za področje kulture. Večina bralcev ima sicer res najraje tisto, kar v njem že od vsega začetka prevladuje: novice iz domačih krajev. Nekateri, čeprav le manjšina, pa so se nad GG pred OS zmrdovali, češ to je zgolj lokalno novičarstvo. OS so pritegnile tudi to, zahtevnejšo kategorijo bralcev, hkrati pa so večini "podtaknile" tisto, za kar se dotlej ni zanimala. Za kar naj ne bi imela posluha. Navidez. Le na prvi posluh. Če bi bralstvo danes glasovalo o prihodnosti OS, se jim gotovo ne bi odreklo.

Poskusne OS so pravzaprav izšle že 28. novembra 1986, pred državnim praznikom, Dnevom republike. Bile so precej "ziheraške". Prinesle so intervju z Mitjo Ribičičem ("Naš boj in naša upanja so skupna"), zgroženim nad srbskimi napadi na ustavo iz leta 1974 in nad "naraščajočim protikomunizmom". Na vprašanje "ali Slovenci kot republika in kot narod dovolj storimo za spoštovanje avnojskega duha", je odgovoril, da "glede načelnega priseganja na Avnoj dovolj, v konkretnem utrjevanju bratstva in enotnosti pa še premalo". Protiutež Ribičičevi pravovernosti sta članka Emila Milana Pintarja (Kako iz krize v razvoj) in Meditacija o molku Igorja Torkarja. "Šele v jesenskih letih spoznavam, da je med vsemi zločini MOLK eden največjih ...", sklene svoje misli stari Torkar, tudi pozneje eden najvidnejših sodelavcev OS. No, resnici na ljubo: GG v "zločinu" molčanja pač ni sodeloval. Glasil se je kar naprej in odpiral nove, dotlej prepovedane teme, največkrat ravno na OS.

Poglejmo zdaj še v prvo številko, uvedeno s prej navedenimi besedami odgovorne urednice. Tu je uvodnik Viktorja Žaklja (Nauki za varnejšo pot v megleno prihodnost), ki je bil med najbolj pogostimi in stalnimi sodelavci vse do preobrazbe OS v Gorenjsko, ko se njegovo sodelovanje iz neznanih, bojda "tehničnih" razlogov konča. Predrzna Petra Škofic sprašuje: "Kaj le hoče ta mladina". Vekoslav Grmič piše o Vernosti slovenskega človeka nekoč in danes. Dr. Blanka Druškovič ugotavlja, da "Rastlinam se slabo piše ... Ali tudi živalim in ljudem?" Že v tem izboru so nakazane nekatere od glavnih na novo odprtih tem: nekonformizem mladine, ekologija, vera ni več prepovedana tema, s kakšno politiko v spremembe ... Za "kontinuiteto" in treznost pa sta poskrbela Janez Bohorič, podpredsednik tedanjega republiškega izvršnega sveta (Učinkovito gospodarjenje, skladnejši razvoj in kakovostnejše življenje) in Igor Slavec, dotedanji glavni urednik (Upanje naj postane zaupanje).

GG se je torej "odprl" že 1986 in 1987! Hvalevredno. V tem letu so OS izšle trinajstkrat. Dvakrat so bile "mladinske", dvakrat ekološke, enkrat avantgardne (NSK), večkrat tematske (vprašanja jezika, športa, kulture, kmetijstva ...), zmeraj "odprte". In če bi jih tako prelistovali vse do 1994, bi bili predolgi. Zaenkrat zadostuje, če ugotovimo, da so na njih našla svoj odmev vsa dogajanja tistih let, osredotočena okoli osamosvajanja Slovenije. Odprte so bile za "vsa vprašanja", dobesedno. In za vse novinarske in publicistične žanre. Hišni novinarji in zunanji sodelavci so se oglašali z uvodniki, glosami, eseji, intervjuji, v ocenah in polemikah.

Kdo so bili najpogostejši sodelavci? Naštejmo samo tiste, ki se pojavljajo večkrat. Ob hišnih avtorjih, ki jih vsi poznamo in so v glavnem isti kot danes, so v OS pisali (navedeni po abecedi): Gojko Bervar, Rado Bordon, Peter Colnar, Marija Cvetek, Jože Dežman, Ivan Jan, Rado Jan, Marko Jenšterle, Stanislav Klep, dr. Matjaž Kmecl, dr. Ivan Kristan, Blaž Kujundžić, Tomaž Kukovica, Miha Naglič, Andrej Novak, Jože Novak, Ivan Oman, Emil Milan Pintar, Alenka Potočnik Lauko, Janez Svoljšak, Petra Škofic, Edo Torkar, Igor Torkar, Franci Zagoričnik, Franci Zavrl, Viktor Žakelj. Imenik vseh, ki so se kdaj oglasili na OS bi bil predolg, zajel pa bi še nekatera nacionalno priznana avtorska imena: Slavko Gaber, Marijan Gabrijelčič, dr. Vekoslav Grmič, Janez Janša, Vladimir Kavčič, dr. Lev Kreft, Matevž Krivic, Miloš Mikeln, Ivan Oman, Zoran Polič, dr. Alojzij Šuštar, Ciril in Jaša Zlobec ... Ne nazadnje je tu skupina uglednih avtorjev, ki je spisala prve tri številke Demokracije, izdane pod firmo GG. Da ne omenjamo tistih, ki so se na OS pojavili kot portretiranci, izpraševanci, gostje Glasovih prej ... Če bi našteli še vse te, bi videli, da se ja na OS zvrstila tako rekoč vsa gorenjska in vseslovenska smetana.

Posebej je potrebno omeniti dejstvo, da je GG spomladi 1989 trikrat odprl svoje OS Demokraciji, glasilu Slovenske demokratične zveze, ki je nato postala samostojen časopis. Prvič je Demokracija kot priloga GG izšla 21. aprila, drugič 12. maja in tretjič 2. junija. "V soglasju s časopisnim svetom Gorenjskega glasa odpiramo naslednje strani Demokraciji", je pisalo pod istoimensko glavo prve številke. Pod glavo tretje pa je Leopoldina Bogataj zapisala: "Danes je Demokracija – Odprte strani s prispevki slovenske alternative – zadnjič Glasova priloga. Čez štirinajst dni (14. junija) bo izšla kot samostojni, neodvisni časopis slovenske alternative. Naročila za novi časopis že sprejemamo, prodajali pa ga bodo tudi kolporterji po vsej Sloveniji ..."

In so ga res. A ne pod firmo GG. Ta bi lahko (p)ostal izdajatelj novega časopisa, vendar se zdi, da se je tedanja uprava ČP Glas tega "ustrašila", Demokracija pa je šla svojo pot. Ali pa je bilo posredi kaj drugega? Kdo ve, mogoče bi, če bi ostala pod firmo GG in bila deležna njegovega uredniškega, tehničnega in komercialnega "suporta", postala dnevnik? Spominjam se, kako me je v tistih dneh dr. Dimitrij Rupel povabil k sodelovanju v Demokraciji. V njeni prvi samostojni številki je res moj članek, potem pa sem se menda tudi sam "ustrašil"? Tako kot se nisem odzval številnim, ki so me v tistih letih vabili v politiko. Kaj hočemo; človek ne more kar tako iz svoje kože.

Zasliši se preja

Eno od kapitalnih dejanj, ki jih je storilo uredništvo GG v svojih prizadevanjih, da bi bili "več kot časopis", je uvedba Glasove preje. Za "nulto" prejo velja srečanje gorenjskih pesnikov in pisateljev, ki je bilo v vinoteki hotela Creina, v petek, 29. januarja 1988. Naslednji petek so OS prinesle o njem zapis čez dve strani. Tako je bilo tudi pozneje: najprej preja –pogovor v živo pred občinstvom, nato še daljša objava, dve do tri strani v GG. Srečanje gorenjskih literatov sta uvedla Štefan Žargi, direktor in glavni urednik GG, in Ivan Torkar, predsednik sveta gorenjskih občin in predsednik kranjske občinske skupščine. Vodil ga je mag. Viktor Žakelj, tudi pozneje glavni voditelj Glasovih prej. V razpravi, ki je zajela na široko, od kulture do politike, so se oglasili (po vrstnem redu): Franci Zagoričnik, Tomaž Iskra, Igor Torkar, Neža Maurer, Ivan Jan, Veno Dolenc, Tone Perčič, Franček Bohanec, Jože Šifrer in Alenka Češnovar. V svojem značilnem "stilu" in ne, da bi jo kdo povabil, je nastopila tudi legendarna skupina Ne bom oprala teh krvavih madežev, vendar je večina resnobno ignorirala njihov nastop in sporočilo.

Sledil je Glasov večer, spet v Creini, a v spodnjih, velikih (pozneje dostikrat premajhnih) prostorih, 25. marca 1988. Gost večera je bil dr. Matjaž Kmecl, pozdravljen kot doktor literarnih ved, redni profesor ljubljanske Filozofske fakultete "in ta čas vidno ime predsedstva CK ZKS", voditelj Viktor Žakelj. Kmeclu sta tisto leto sledila še dr. Janez Stanovnik, predsednik Predsedstva SRS, "oče naroda", in Milan Kučan, tedaj še "predsednik predsedstva Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije". Napovedana je bila preja z Dušanom Šinigojem, predsednikom republiškega izvršnega sveta, vendar je bil imenovani "zadržan". Leta 1989 je Žakelj najprej predel z Igorjem Torkarjem in Boštjanom M. Zupančičem, družno, nakar sta se vabilu odzvala še Marko Bulc in dr. Alojzij Šuštar. Leta 1990 je bila samo ena GP, s Cirilom in Jašo Zlobcem. V prelomnem letu 1991 je bilo tudi v preji pestro. Žakelj je gostil dr. Franceta Bučarja, Jelka Kacina in dr. Dimitrija Rupla. Jože Dežman se je pogovarjal z Alojzijem Žibertom, Ljerka Bizilj pa z obema vodilnima "liberalcema", Vitomirjem Grosom in Jožefom Školčem.

Leta 1992 je bilo prej kar sedem! Šest jih je vodil Viktor Žakelj. Njegovi gostje so bili: dr. Jože Mencinger in dr. Drago Ocvirk (vodilna gospodarstvenika v Peterletovi vladi, družno), Lojze Peterle, tedaj še predsednik vlade, Ivan Hafner in Boris Mlakar (NOB in kolaboracija), Herman Rigelnik in Milena Zupančič. Pred prvimi volitvami za predsednika republike so bili na preji kar štirje kandidati gorenjskega rodu: Ivan Bizjak, Darja Lavtižar-Bebler, Jelko Kacin in dr. Ljubo Sirc. Naposled je bil, takisto pred volitvami, izprašan še voditelj, od moje malenkosti. Leta 1993 je Žakelj začel s Poldetom Bibičem, nadaljeval z dr. Aleksandrom Bajtom, Mitjo Gasparijem, že drugič je gostil Milana Kučana, tedaj že predsednika Republike Slovenije in sklenil svoje preje z dr. Maksom Tajnikarjem. Sam sem tisto leto spraševal dva vrhunska intelektualca: dr. Metoda Benedika, duhovnika in cerkvenega zgodovinarja, in dr. Ivana Sedeja, etnologa in umetnostnega zgodovinarja. Leta 1994 je bila preja spet samo ena: pogovarjal sem se z Igorjem Torkarjem. Leta 1995 je bilo takisto: pod firmo GG in GP sta predla novorevijaša Jaroslav Skrušny in Drago Jančar.

GP 1996 naj bi spet uvedel Viktor Žakelj; gosta bi bila Victor Jackovich, veleposlanik ZDA, in Jelko Kacin, obrambni minister. "ZASEDENO" je bilo natisnjeno čez zadnjo napoved, 16. februarja, potem pa je v zadnjem trenutku vse skupaj odpadlo, zaradi nikdar povsem pojasnjenih razlogov. Ameriškega diplomata sem potem še isto leto gostil sam. Pred njim so bili moji sogovorniki Vlasto Kopač, Jože Peternelj – Mausar, Tomaž Kržišnik in Pavle Sedej, štirje likovni ustvarjalci iz Žirov, naenkrat, za njimi loška umetniška družina Plestenjak/Slana, ob koncu leta pa še dr. Vekoslav Grmič, France Kavčič, Zdravko Krvina in Jože Dežman, vsi na temo Poljanske vstaje oziroma zato, da bi dokazali, kako je bil upor tudi moralno dejanje. Jože Dežman se je tega leta najprej pogovarjal z Janezom Šmitkom in Petrom Hawlino, o "skrivnosti rodu" (genealogiji), potem pa še z dr. Tomažem Mastnakom, o "kristjanstvu in muslimanih".

Glasovo jubilejno leto 1997 je v prejah bogato kot še nikoli. Že v prvem polletju se jih je zvrstilo kar sedem. Jože Dežman se je po letošnji podelitvi Prešernovih nagrad najprej pogovarjal s tremi nagrajenci: slikarjem Emerikom Bernardom, pesnikom Nikom Grafenaurjem in glasbenikom Alojzom Ajdičem. "Veliki met" se mu je posrečil na Brezju; njegova sobesednika sta bila dva izjemna svetovljana: dr. Franc Rode, nadškof ljubljanski, in p. Ciril Božič, gvardijan tamkajšnjega frančiškanskega samostana. Mene je doletela čast in priložnost, da sem se najprej zapredel z bratoma Podobnik, Janezom in Marjanom, potem z Darjo Lavtižar-Bebler in Andrejem Šterom, o ženskah v politiki. Ob zlatem jubileju Alpine sem se pogovarjal z dvema od njenih desetih direktorjev: Izidorjem Rejcem in Francijem Mlinarjem. Ne nazadnje, upam, sta bila moja gosta dr. Janez Drnovšek in Metod Dragonja. Špica.

Moji spomini na preje in utrinki ob njih so seveda povsem subjektivni. Poskus čimbolj objektivne rekonstrukcije celega projekta je naloga, ki ostaja; to bi bilo delo za celo in zanimivo knjigo. Najboljše bi bilo, če bi to delo opravil nekdo, ki v GP ni sodeloval kot voditelj – da bi bil čimbolj nepristranski. Meni še na misel ne pride, da bi ocenjeval svoje lastno delo. Kolegov pa še manj. Pionirski in hkrati kapitalni prispevek, ki ga je v ta projekt vložil mag. Viktor Žakelj ter ob njem in za njim mi drugi, je seveda vreden prikaza in ocene. Za zdaj pa, kot rečeno, le nekaj utrinkov.

Glasove preje so bile v svojih prvih nekaj letih svojevrstni izraz tiste radostne napetosti, v kateri smo, navajeni drugačne politične štimunge, odkrivali demokracijo. Mediji so se takrat odpirali, razmeroma počasi, eni bolj, drugi manj. Prebrati se je dalo marsikaj, slišalo se je manj, videlo še manj. Na GP pa se je tisto, kar ste lahko prebrali v kakšni drznejši publikaciji, tudi slišalo in videlo. V živo. Na kraju, kjer se je zgodila GP, ste lahko slišali tisto, česar v širši javnosti še ni bilo, naj je šlo za že zgodeno, za aktualna dogajanja ali za perspektive. Hoditi na prejo je za določen krog Gorenjcev postalo ritual. To je še danes, čeprav na GP ne odkrivamo več Amerike demokracije. Danes je GP institucija. Prestižna reč. Kdor na Gorenjskem kaj da nase, se potrudi, da bi v njej sodeloval, tako ali drugače.

Tako je bilo od vsega začetka. Prvi gosti GP so bili najvidnejši slovenski politiki, protagonisti dogajanj v tistih letih, ki so bila predvsem politična. Kulturniki, znanstveniki, gospodarstveniki in drugi odličniki so prišli na vrsto šele po osamosvojitvi, ko je politika svoj čar izgubila, še hitreje kot ga je v prelomnih letih zadobila. Čar preje pa je ostal. Sklenimo z ugotovitvijo, da so bile Odprte strani in Glasova preja najradikalnejši med prijemi, s katerimi je od leta 1987 naprej Gorenjski glas postal eden prvih demokratiziranih medijev na Slovenskem in "več kot časopis".

• **Miha Naglič**

Gorenjska le provinca

Marija Volčjak: ***"Kako lahko v okviru Slovenije označite Gorenjsko?"***

Emil Milan Pintar: "Posebnost gorenjske regije je, da nima regijskih značilnosti, da Kranj ne igra vloge središča, temveč leži na pretočni osi proti Ljubljani. Kar dva dela, škofjeloški in kamniško-domžalski ne gravitirata na Kranj, kar je zelo opazno tudi gospodarsko.

Značilnosti Gorenjske so tri. Kmetijstvo ima zelo težke pogoje, zaradi poselitve bo zato treba vlagati vanj. Kot najstarejša industrijska regija ima sorazmerno veliko koncentracijo starih industrij, če mednje štejemo tudi železarstvo, kar približno 70 odstotkov gorenjske industrije spada med stare industrijske panoge. Ne samo po času nastanka, temveč tudi po tehnološki strukturi, ki je nizko donosna, kar zmanjšuje tudi razvojni potencial. Ker Gorenjska nima gravitacijskih regionalnih značilnoti, je Kranj zelo počasi dobival intelektualno infrastrukturo, se pojavljal bolj kot predmestje in ne kot središče močne industrijske regije, Kranj praktično nima inštitutov, težko je dobival višje šole, celo v konfliktu z Ljubljano in v povezavi z Mariborom. Odliv inteligence po pretočni osi je zelo velik."

Marija Volčjak: ***"Gorenjska je torej v Sloveniji v bistvu provinca?"***

Emil Milan Pintar: "Gospodarsko zaostajanje se je začelo, ko je prišla Iskra v najbolj uspešno fazo razvoja, ko je prerasla v slovensko podjetje in svoj vrh ter inštitute, predvsem pa komercialno preselila v Ljubljano. Vsa izhajanja z Gorenjskega, dokler je bila kranjsko podjetje, je ekstra dobiček ostajal na Gorenjskem, s preselitvijo vrha je šla približno 25-odstotna obdavčitev proizvodnega dela v korist Ljubljane. Ta nabitek bi se moral v normalnem sistemu vračati v razvoj proizvodnih podjetjih, tako pa je šel v razvoj "vodene glave".

Odliv akumulacije po Iskrini poti je pomenil tudi poselitveno degradacijo Gorenjske, po tej pretočni osi se je poleg bega kapitala namreč pojavil tudi beg kadrov, kasneje tudi v Avstrijo, kamor so odhajali zlasti strokovnjaki za računalništvo. Kranj zato nima razvojnih inštitutov, nima regijskega razvojnega centra, kar je bilo zelo opazno v osemdesetih letih, ko se je gospodarska kriza zaostrila. Zaškripalo je tako v klasičnih kot v novih industrijah, ki so bile razdrobljene, brez razvojnih potencialov, preveč pod vplivom upravne logike in premalo produkcijske. Zato so se prepozno začele povezovati s sorodnimi podjetji v tujini, ker je Ljubljana ves čas blokirala direktne povezave denimo telefonije v evropski prostor. Posledica je seveda nekonkurenčnost, usoda Telekoma je tipična."

Marija Volčjak: ***"Nova, evropsko zastavljena regionalna politika je torej kot naročena za Gorenjsko?"***

Emil Milan Pintar: "Gorenjska bi morala najprej razviti regionalno zavest, sicer bo ostala provinca in predmestje Ljubljane. To pomeni, da mora z nekaterimi institucijami stopiti v konkurenčni slovenski prostor, to morajo biti tako kulturne kot šolske inštitucije, gorenjske športne ekipe morajo imeti ambicije, da postanejo državni prvaki. To seveda velja tudi za gospodarstvo, regijsko bi morale odreagirati vse strukture. Močne osebnosti, ki se razvijejo, morajo najprej postati gorenjske in šele nato slovenske, ne pa direktno preskočiti v Ljubljano."

11. februarja 1994

Oživljanje Demosa je skregano s pametjo

Jože Košnjek: ***"Pred petimi leti, 21. aprila, je izšla prva številka Demokracije kot priloga Gorenjskega glasa. Vi ste bili njen prvi urednik. So vam bila druga vrata zaprta? V uvodniku ste takrat med drugim zapisali, da vas je tudi Delo zavrnilo."***

Dr. Dimitrij Rupel: "Ko smo pozimi z leta 1988 na 1989 ustanavljali stranko Slovensko demokratično zvezo, smo razmišljali tudi o svojem časopisu. To je bilo res malce idealistično razmišljanje glede na razmere, ki so takrat vladale. Treba je vedeti, da je bil takrat socialistični ali komunistični sistem še nedotaknjen in naša stranka je bila seveda na neki način ilegalna. Legalizirati smo se morali s tem, da smo našli svoj prostor v okviru tedanje Socialistične zveze delovnega ljudstva, kar je bilo malce sporno za naše plane, vendar smo jih prepričevali s tem, da bomo skušali SZDL spremeniti oziroma zrušiti sistem. Takrat je bilo nasploh težko dobiti prostor v časopisih za zadeve, ki so bile proti sistemu, čeprav je bilo za posamezne izjave in intervjuje mogoče dobiti prostor. Da bi nas pa kdo vzel pod streho, pa ni bilo mogoče. Jaz sem se pogovarjal na Delu in takrat se je glavni urednik izgovarjal, da bi morali potem ustreči vsem, kar sem jaz sprejel kot argument, ki naj bi držal v tistih časih. Mi smo potem še poskušali na raznih koncih, ko se je pojavil gospod Pokorn in nam predlagal, da bi se skušali pogovarjati na Gorenjskem glasu. Ko smo vzpostavili kontakt z vodilnimi na Gorenjskem glasu, smo se kar hitro sporazumeli, da bi lahko Odprte strani namenili predstavitvi politike Slovenske demokratične zveze. Na sodelovanje z Gorenjskim glasom imam zelo prijazne spomine. Zapletlo se je šele kasneje, ko smo hoteli narediti samostojen časopis. Takratna zakonodaja je bila zelo zakomplicirana. Od nas so zahtevali vsemogoče dokumente, papirje, statute, pravilnike. Takrat se je malo zapletlo. Sam začetek pa je bil zelo prijateljski, zelo v redu, s ponudbo Gorenjskega glasa smo bili zadovoljni in tako smo izdali nekaj številk."

26. aprila 1996

Gorenjski glas na Kosovem - Novinarji Gorenjskega glasa smo včasih kar pogosto pogledali in zapisali, kako živijo in delajo drugje in kaj mislijo o nas. Naši ekipi sta bili kar dvakrat na Kosovu in to takrat, ko je doli že začelo pokati. Drugič, ko smo bili tam, so Danica Zavrl - Žlebir, Gorazd Šinik, Jože Košnjek in kranjski dekan Stanislav Zidar, ki je bil z nami, prebivali kar pri usmiljenkah, ki jih je vodila sestra Praprotnikova iz Naklega. Gorenjski glas je bil tudi drugje na tujem, v Makedoniji (kar dvakrat), na Hrvaškem, v Italiji in nekaterih drugih evropskih državah, kjer živijo Slovenci. Vsakič so nastajale zanimive reportaže in priloge. Na sliki: Glasova ekipa Vine Bešter, Franc Perdan, Jože Košnjek in Cveto Zaplotnik na Kosovu. • J.K.

GLASOVA PREJA

Gorenjski glas je dopolnil svojih 50 let, Glasova preja jih bo vsak čas deset. Doslej se jih je zvrstilo že 42! In na njih 65 gostov in 5 voditeljev. Največ jih je vodil Viktor Žakelj (21), za njim se uvrstimo Miha Naglič (14), Jože Dežman (5), Ljerka Bizilj (1) in Jaroslav Skrušny (1). Med gosti so številni gorenjski in slovenski odličniki, od 64 je 5 takih, ki so bili naši gostje po dvakrat: Darja Lavtižar-Bebler, Jelko Kacin, Milan Kučan, dr. Jože Mencinger in Igor Torkar. Prizorišče preje je bil največkrat kranjski hotel Creina, ob njem še mnoga druga ugledna gorenjska gostišča; v nekaterih je bila zasedba prav številna, praviloma polna; komorno in posebej imenitno je bilo v salonih Hribarjeve hiše v Cerkljah in Vile Bistrice nad Tržičem, Modri dvorani gradu Khislstein (Gorenjski muzej), kapeli Loškega gradu in v dvorani bazilike Marije Pomagaj na Brezjah. Ob prejah so se izkazali številni pokrovitelji, o tistem, kar se je na njih razpredlo ali zapredlo, so pisali Glasovi novinarji in jih poslikali njegovi fotografi ...

Nulta preja

Zamisel, ki smo jo pri Gorenjskem glasu imeli že kar lep čas, se je minuli konec tedna lahko uresničila: v čast slovenskega kulturnega praznika so se zbrali gorenjski književniki, pisatelji in pesniki, znani, manj znani, uveljavljeni in manj uveljavljeni, taki, ki se s pisano besedo pojavljajo v gorenjskem in tudi slovenskem kulturnem prostoru. Da se književni ustvarjalci znajo tudi oglašati, da imajo marsikaj povedati in da so ta mnenja tudi zelo različna, vsa pa izvirajoča iz lastne ustvarjalne prizadetosti in hotenj, se je pokazalo v tem pogovoru, ki ga je spretno vodil mag. Viktor Žakelj. Večeri, ki so se začeli s književniki, se bodo nadaljevali s srečanji, na katere vabimo in pričakujemo k besedi tudi ustvarjalce, razumnike z drugih področij dela in ustvarjanja.

Gorenjski glas, 5. februarja 1988

Od Triglava pa do Vardarja...

VIKTOR ŽAKELJ: ***Včeraj sem se na Obali pogovarjal s srednješolci. Eno vprašanje jih je strahotno zanimalo, preprosto, in je bilo stalno v ospredju. Bi se lahko katerakoli od republik, tudi Slovenija, organizirala kot samostojna država.***

MILAN KUČAN: "Take težnje so, samo da so nekje predstavljene kot separatistične, drugje pa iredentistične. Kdor želi Jugoslavijo po svoji meri in želi tudi drugim nadeti to obleko, je separatist, ne glede, v katerem narodu se rodi. Kdor pa želi, da ima obleko po svoji meri in to dopušča tudi drugim, ta je po moje za enakopravno Jugoslavijo kot edino možno. Glede Ušča in mitinga na Ušču pa rečem, da je na Ušču lep razgled, je pa vprašanje, od kod gledaš. Mene je najbolj zbodel Švabičev govor, posebej tisto, ko je rekel, če nam tu ni dobro, naj gremo v Philladelphio ali Graz. Nas v Philladelphijo ali Graz ne bo podil nihče, ker nas tudi nihče ni sem pripeljal, ampak smo prišli sami kot suverena, nacionalna in, za socializem opredeljena država. Če bomo kdaj iz Jugoslavije odšli, bomo zato, ker bo enostavno postalo življenje nevzdržno. In na nas vseh je, da to življenje tako ne postane, ampak spodbudno za vse nas na nekem uspešnem projektu skupnega življenja. Nič čudnega ni, da so te mladi to spraševali. Meja je odprta, in vsaj kar imam jaz izkušenj, nista standard in denar tisto, kar je v prvi vrsti, ampak kvaliteta življenja in možnost družbene in profesionalne promocije. Takih vprašanj bo še več, če bomo imeli še naprej sedanje ambicije. Mislim, da moramo imeti ambicije visoko postavljene, da bi bili v začetku leta 2000 tam, kjer je danes Švedska, potem pa je stvar organizacije družbe, gospodarstva, vsega našega življenja, da to postane realno. Če pa je naš cilj, da smo pred Albanijo, potem to motivacija ni, to je le preživetje, ki pa je slejkoprej umiranje. Prvi pogoj je, da se Jugoslavija odpre v svet. Ne le politično, ampak tudi gospodarsko. To nas bo pripeljalo do tega, da vnuki naših otrok ne bodo zastavljali takšnih vprašanj, kot jih naši otroci nam."

Gorenjski glas, 16. decembra 1988

Od Kreka do Kučana

O vlogi klobasne špale v slovenski politiki

Pisalo se je leto 1917 in rajnka Avstrija je bila na smrtni postelji. Ob njenem zglavju so sedeli možje, ki ji niso želeli drugega kakor hitro in nebolečo smrt. Postarala se je in od nje si niso obetali ničesar več. Razen dediščine.

Ker je bilo take želje naglas in naravnost povedati nevarno in nespodobno, so se izražali v prispodobah. Tako je kranjski deželni poslanec dr. Janez Ev. Krek pripovedoval svojemu dalmatinskemu kolegu dr. Josipu Smodlaki v dunajskem državnem svetu (Reichsratu) zgodbo o tem, kako je neki kuhar z loncem vode in klobasno špalo pripravil imenitno juho. Vzel je tedaj najboljšo mast, razno zelenjavo in vsakovrstne začimbe, zakuhal juho in z njo prelil špalo od klobase. Ko so prišli gostje, je špalo vpričo njih lastnoročno potegnil iz lonca in jo vrgel stran. Tisti, ki so juho okušali, pa so jo hvalili z besedami: "Ni je juhe, kot je juha s klobasno špalo."

"In taka špala so za nas Habsburžani," je dodal Krek, potem ko je posvoje povedal znano Andersenovo pravljico.

******

V zgodovini so obdobja, ko se zdi, da pravljice postajajo resničnost. Prav to se je v letih 1917/18 dozdevalo Slovencem. Uresničeval se je njihov stoletni sen o združitvi z drugimi jugoslovanskimi narodi v lastno, skupno državo, in ko je prišel čas "narodnega osvobojenja", so zavrgli c.kr. avstrijski jarem kot špalo, ki ostane od klobase.

Vendar se je kmalu izkazalo, da brez nje tudi poslej ne bo šlo. Slovenci imamo res dobro mast, vso mogočo zelenjavo in dovolj začimb za okusno juho. Kadar se v njej kuha klobasa, pa je prav imenitna. A kaj, ko se vse prepogosto dogaja, da ljudstvu, ki klobaso pridela in zašpali, le-to pojedo tisti, ki jo kuhajo. In kuharji - tisti, ki si lastijo "predpravice" v naši politični kuhinji - se vedno pišejo na K: K. u. K. dinastija Habsburžanov, Karadjordjevići, KPJ. Tudi priimki šefov kuhinje so se v tem stoletju pri Slovencih zmeraj začenjali z velikim K: Krek, Korošec, Kulovec, Krek M. (Klerikalna linija); Kardelj, Kidrič, Kraigher B., Kavčič, Kraigher S., Kučan (Komunistična linija).

Že omenjenega Kreka, ki je zapustil ta svet še pred mačeho Avstrijo, je zamenjal dr. Anton Korošec, velemojster v špaljevanju starojugoslovanskih klobas. Ko je leta 1940 nenadoma umrl, ga je nasledil dr. Fran Kulovec, že naslednje leto ubit ob nemškem bombardiranju Beograda. Dr. Miha Krek, prvi voditelj SLS, ki ni bil klerik, se je svojemu ljudstvu izneveril in odšel za kraljem v emigracijo - kuhat čorbo, ki pa je ljudstvo ni hotelo pojesti. Zlilo jo je na smetišče zgodovine s špalo vred in zakuhalo novo po komunističnem receptu.

Danes, po 70 letih jugoslovanske izkušnje, razpete med Kapitalizmom in Komunizmom, se zdi, da je tudi od komunistične klobase ostala le špala. In sprašujemo se, kaj nam je storiti z njo. "Potegnite jo iz lonca in vrzite jo stran!" - se ponuja odgovor. Kaj pa, če je juha prevroča in bi se pri tem opekli. Kaj, če bi brez Jugoslavije ostali sami sredi Evrope, ob postani juhi brez špale in brez klobase? "Zakuhajte si torej novo in si potem ob juhi razdelite tudi tisto, kar se je kuhalo v njej." To bi sicer šlo, a preden daš klobaso kuhat, jo moraš imeti. Pred delitvijo in potrošnjo sta proizvodnja in menjava. Pred Kapitalom Kapital.

Zaenkrat nam torej ostane le delo. Delili bomo, ko bo kaj deliti.

******

Nedavno smo v Kranjski Creini z Milanom Kučanom, predsednikom slovenskih komunistov, na dolgo in široko razpredali o vseh teh problemih. Razpletli jih nismo. Govorilo se je "o treh bistvenih, za naše skupno življenje najvitalnejših vprašanjih: o nacionalnem vprašanju, o vsebini, oblikah in razmerjih, torej o smislu skupnega življenja v skupni državi in o vsebini in značaju socializma."

Kakšen bo ta socializem? "Po meri človeka naj bo!" Katerega? Individualnega "državljana", ki misli s svojo glavo in zahteva več podjetniških, političnih in idejnih svoboščin ali anonimnega "delovnega človeka", ki ga zanima le poln želodec, ki gre raje na miting kot na delo, zadeve, ki se tičejo glave, pa prepušča svoji ljubi avantgardi. Bo vsebino socializma še naprej določal Konkubinat države in partije ali pa bo izhajala iz nastajajočega projekta "reformne Koalicije" (?), zveze za prenovo avnojske Jugoslavije in njeno ponovno zbližanje z razvitim svetom. Kaj bo potem z ZK? Bi "sestop z oblasti" v pogoje svobodne Konkurence ljudi in idej sploh preživela?

Vprašanj je veliko. Jasnih in za vse sprejemljivih odgovorov pa malo. ZKS meni, da je treba začeti prav s tem malim: s Konsenzom o ključnih vprašanjih. Tu je izhodišče za kakršenkoli prihodnji jugoslovanski projekt.

Sicer pa bo kmalu dovolj debat, ki se vlečejo kot čreva. Čas je že, da jih operemo, napolnimo s čim boljšim, kot je njih primarna vsebina in zašpalimo.

Čas Kolin je namreč: čas, ko tisti, ki ponujajo le špalo, niso obrajtani.

Zdi se, da Kučan vendarle ponuja več.

Žiri, 10. 12. 1988

Miha Naglič,
Gorenjski glas, 16. decembra 1988

Seznam Glasovih prej (GP)

1988

GP 0: Gost: Srečanje gorenjskih pesnikov in pisateljev. Voditelj: Viktor Žakelj. Kraj in čas: Hotel Creina, Kranj, 29. januarja 1988. Tema: 8. februar, slovenski kulturni praznik. – Objava v Gorenjskem glasu (GG), na Odprtih straneh (OS), 5. februarja 1988, pod naslovom: Dialog je vezivo mostov med nami (Zapisala Lea Mencinger)

GP 1: Dr. Matjaž Kmecl in Viktor Žakelj, Creina, 25. marca 1988: Kultura in politika. – GG OS, 1. aprila 1988: Slovenija – prehlajeni predmet zgodovine (Vine Bešter).

GP 2: Janez Stanovnik in Viktor Žakelj, Creina, 22. aprila 1988: 27. april in sodobni čas. – GG OS, 29. aprila 1988: Povečujmo izvoz, ne pa dolg, ki je past, v katero smo že padli (Jože Košnjek).

GP 3: Milan Kučan in Viktor Žakelj, Creina, 9. decembra 1988: Po sedmih desetletjih Jugoslavije in socializma v svetu. – GG OS, 16. decembra 1988: Pred odprtim grobom sta ideji socializma in jugoslovanstva (Jože Košnjek).

1989

GP 4: Igor Torkar, dr. Boštjan M. Zupančič in Viktor Žakelj, Creina, 17. februarja 1989: Sodniki in žrtve. – GG OS, 24. februarja 1989: Čut za pravičnost ni konjska figa, ki bi jo pobrali na cesti, je del globoke človekove zavesti (Jože Košnjek, Franc Perdan).

GP 5: Marko Bulc in Viktor Žakelj, Creina, 31. marca 1989: Kako iz krize? – GG OS, 7. aprila 1989: Črta neke generacije (Peter Colnar, Franc Perdan).

GP 6: dr. Alojzij Šuštar in Viktor Žakelj, Hotel Ribno pri Bledu, 10. novembra 1989: Slovenska Cerkev v prenovitvenem času. – GG OS, 17. novembra 1989: Vsaka prisila, da bi bili vsi enakega mišljenja in enako srečni, je protičloveška (Cveto Zaplotnik, Franc Perdan).

1990

GP 7: Ciril in Jaša Zlobec in Viktor Žakelj, Grand hotel Toplice, Bled, 9. marca 1990: O kulturi in politiki. – GG OS, 16. marca 1990: Ciril Zlobec proti Jaša Zlobec (Lea Mencinger, Franc Perdan).

1991

GP 8: dr. France Bučar in Viktor Žakelj, Creina, 1. marca 1991: Samostojna Slovenija. – GG OS, 8. marca 1991: Slovenci četrte priložnosti za samostojnost ne smemo zamuditi (Jože Košnjek, Jure Cigler).

GP 9: Alojzij Žibert in Jože Dežman, Creina, 12. aprila 1991: Vojaki po sili. – GG OS, 19. aprila 1991: Vseh žrtev druge svetovne vojne, tudi nasilno mobiliziranih v nemško vojsko, se doslej ni še nihče javno spomnil (Cveto Zaplotnik, Gorazd Šinik).

GP 10: Vitomir Gros in Jožef Školč in Ljerka Bizilj, Creina, 7. junija 1991: Liberalci in liberalni demokrati v parlamentarnem sistemu. – GG OS, 14. junija 1991: Dva obraza slovenskega liberalizma (Jože Košnjek, Gorazd Šinik).

GP 11: Jelko Kacin in Viktor Žakelj, Creina, 20. septembra 1991: Med vojno in mirom. – GG OS, 27. septembra 1991: Vojna, izkušnja naše generacije (Štefan Žargi, Gorazd Šinik).

GP 12: Dr. Dimitrij Rupel in Viktor Žakelj, Creina, 25. oktobra 1991: Dr. Rupel proti ... – GG OS, 1. novembra 1991: Rupel je vendarle za, ne pa proti (Jože Košnjek, Gorazd Šinik).

SAVA, d.d.

Sava letos dela zelo dobro

V Savi so v razvojno vizijo zapisali usklajenost interesov kupcev, zaposlenih, delničarjev in okolja.

Sava še nikoli ni tako pomembno posegla v konkurenčna dogajanja v gumarskem svetu, saj se za dolgoročno sodelovanje z njo potegujeta kar dva svetovna velikana - Continental in Goodyear. Pogovarjali smo se z JANEŽOM BOHORIČEM, predsednikom uprave Save, d.d.

"V Savi ste pred kratkim podpisali dogovor o sodelovanju delavcev pri upravljanju družbe. Kaj želite doseči z njim?"

"Poudariti želimo več stvari. Prvič, da se tako delavci in njihovi predstavniki v svetu delavcev kot tudi uprava in menedžment zelo dobro zavedamo soodvisnosti in soodgovornosti za uspešno poslovanje Save. Drugič, da so zaposleni, njihove sposobnosti in znanje eno od bogastev Save, eden glavnih Savinih virov in pogoj za skupni napredek. Zavedamo se, da bodo njihove sposobnosti in znanje lahko koristili skupnim interesom le, če imajo delavci možnost, da jih ne pokažejo le vsak dan na svojem delovnem mestu, temveč tudi pri obravnavanju zadev skupnega pomena."

"V tako veliki tovarni je to težje zagotoviti?"

"V Savi že dalj časa sistematično razvijamo skupinsko delo in posamezni deli tovarne se bodo v vedno večji meri preoblikovali v tako imenovane poslovne enote, v katerih bo moč z ustreznimi oblikami dela sprostiti čim več ustvarjalnosti posameznika. Če hočemo takšno vzdušje v tovarni zavestno vzbuditi, se morajo tega najprej zavedati tisti, ki so za vodenje skupin odgovorni. Zato precej vlagamo v izobraževanje vodilnih in vodstvenih ljudi, med njimi bo tudi selekcija vse ostrejša, zlasti glede usposobljenosti in sposobnosti za delo z ljudmi, dvigovanja njihove kulturne ravni in zavesti ter razvijanja duha sodelovanja."

"Sava je danes delniška družba, delničarji pa naj bi bili nekakšna širša družina."

"Delničarji so pomemben del ljudi, katerih usoda je tako ali drugače povezana s Savino usodo. Delničarji so ljudje, ki so svoje certifikate vložili v Savo v prepričanju, da so jih naložili dobro in varno, da bo vrednost delnic, ki so jih za certifikate dobili, rasla in da bo tudi njihova donosnost zagotovljena. Pomembna skrb menedžmenta, in v okviru soupravljanja tudi delavcev, je, da jih upoštevamo, zaščitimo in zadovoljimo. To lahko naredimo samo tako, da čim bolje poslujemo. Sava je v svojo razvojno vizijo kot štiri poglavitne cilje zapisala harmonično, usklajeno zadovoljevanje interesov kupcev, zaposlenih, delničarjev in okolja. Na ta način smo poskušali utemeljiti medsebojno odvisnost zadovoljevanja enih in drugih interesov in skupno obveznost menedžmenta in zaposlenih, da ne dajemo prednosti interesom enih pred drugimi. Če bi na primer pretiravali pri plačah, bi to pomenilo manjšo donosnost, če bi hlastali samo za dobičkom, bi lahko prizadeli okolje, saj ne bi investirali dovolj v varovanje okolja. Vse tri interese, ki so vključeni v reprodukcijski proces, je potrebno usklajevati, pri tem pa ne prezreti najpomembnejšega, to je, zadovoljstva kupca."

"Sava je velika tovarna v majhni državi. Kaj pomeni za Kranj, za Gorenjsko, za Slovenijo?"

"Sava sodi med deset največjih slovenskih poslovnih sistemov in med največje organizacije na Gorenjskem. S 3.400 zaposlenimi neposredno preživlja več kot 10 tisoč ljudi, posredno pa je nanjo navezanih več kot 100 tisoč ljudi.

Sava je danes v procesu intenzivnega prestrukturiranja, obseg poslovanja raste, število zaposlenih pada, njena prisotnost na domačem trgu je izjemno velika, saj imamo več kot 60-odstotni tržni delež, prisotnost na svetovnih trgih pa narašča iz leta v leto. Raste produktivnost, raste prodaja na zaposlenega, ohranjamo kakovost, vse bolj smo organizirani, kar potrjuje vse večje število certifikatov kakovosti po standardu ISO 9001. V zadnjem mesecu smo ju pridobili še za program transportnih trakov in program procesne opreme in tako imamo certifikate kakovosti približno že za 90 odstotkov proizvodnje."

"Kaj Sava pomeni v svetovnem merilu?"

"Sava še nikoli ni za svoje izdelke na mesec iztržila toliko, kot je iztržila letos, še nikoli ni izkazovala tako visoke produktivnosti in tako visoke akumulacije, še nikoli ni bila s svojimi izdelki prisotna na toliko tržiščih in še nikoli ni tako pomembno posegala v konkurenčna dogajanja v gumarskem svetu, saj se za dolgoročno sodelovanje z njo potegujeta kar dva svetovna gumarska velikana - Continental in Goodyear."

"Pismo o nameri ste z Goodyearom podpisali spomladi, ni pa se uresničila napoved, da bodo pogodbe podpisane že poleti."

"Sava se je letos odločila za novega dolgoročnega poslovnega partnerja, 16. maja smo podpisali pismo o nameri z ameriškim gumarskim koncernom Goodyear. Priprava obsežnih pogodbenih besedil je veliko bolj zahtevna, kot smo pričakovali, sproti razčiščujemo stvari, ki smo si jih glede na pismo o nameri na obeh straneh razlagali nekoliko drugače. Drugi razlog pa je hkratno urejanje odnosov z dosedanjim partnerjem, avstrijskim Semperitom oziroma nemškim Continentalom. Razšli bi se radi na miren način, za pogajalsko mizo, brez nepotrebnih stroškov za arbitražo. Poleg tega poletni meseci zaradi dopustov niso bili primerni za dokončanje stvari."

"Kakšen je letošnji poslovni rezultat Save?"

"Kljub pripravam na zamenjavo dolgoročnega poslovnega partnerja v proizvodnji nimamo težav in Sava letos posluje celo precej bolje kot lani. V prvih osmih mesecih letošnjega leta je bila proizvodnja v tonah za 6 odstotkov večja kot lani v tem času, prodaja (v markah) pa za 11 odstotkov. Zaradi izrednega povpraševanja po pnevmatikah za osebna vozila smo prekinili kolektivni dopust in ponovno uvedli štiriizmensko delo, zato so rezultati prodaje zelo ugodni in upamo, da se bodo nadaljevali v jesenskih mesecih. Poslovni rezultat je izjemno dober, saj smo v letošnjih prvih osmih mesecih ustvarili skoraj 715 milijonov tolarjev dobička, medtem ko smo imeli lani v tem času 658 milijonov tolarjev izgube. Ob tem je pomemben tudi podatek o amortizaciji, saj smo lani v prvih osmih mesecih obračunali 2.390 milijonov tolarjev amortizacije, letos v osmih mesecih pa 2.656 milijonov tolarjev ali 11 odstotkov več."

"Je vse to že odmev na odločitev za Goodyear, seveda zlasti uspešnejša prodaja?"

"Ne, to je odmev na spremembe znotraj tovarne, odločitev za Goodyear je res prinesla prepih, gibanje, ljudje bolje delajo, nekaj pa je tudi tržne sreče, presenetila nas je izjemno dobra prodaja julija in avgusta. V dopustniškem času smo delalali v štirih izmenah, da smo lahko zadostili povpraševanju. Več delamo, cenovna situacija je boljša, saj se cene surovin letos gibljejo v našo korist, cene izdelkov pa smo uspeli obdržati, ostalo pa je prispevala drugačna sestava proizvodnje. S poslovanjem v letošnjem letu smo res lahko zadovoljni, saj je bruto akumulacija v letošnjih prvih osmih mesecih večja približno kar za 1,8 milijarde tolarjev kot lani v tem času. Računamo, da se bo tako gibanje ohranilo do konca leta in da bo letošnje leto za Savo zelo uspešno."

"Delničarji se potemtakem lahko veselijo?"

"Saj smo jim rekli, naj bodo potrpežljivi."

"Sava je stara 77 let, pomembnih razvojnih mejnikov je bilo kar nekaj."

"Letos mineva 77 let, odkar so štirje kranjski podjetniki ustanovili prvo industrijsko delavnico gumenih izdelkov - družbo Atlanta. Kasnejši Vulkan je leta 1931 postal last dunajske firme Semperit, leta 1940 pa nemškega Continentala. Z nacionalizacijo je leta 1946 nastala Sava, stekla je proizvodnja avtomobilskih plaščev in zračnic. Na Labore se je preselila v petdesetih letih, leta 1972 je bila odprta tovarna Sava-Semperit, čez dve leti je stekla proizvodnja radialnih plaščev z jeklenim pasom za osebna vozila. Leta 1987 je bila uvedena tehnologija cad-cam, po osamosvojitvi Slovenije pa se je Sava podala na nove trge. V zadnjih letih smo pridobili kar šest certifikatov po standardu ISO 9001. S privatizacijo je Sava aprila lani postala delniška družba, maja pa smo podpisali pismo o nameri o dolgoročnem poslovnem sodelovanju s koncernom Goodyear."

"Kakšna bo Sava v prihodnje?"

"Poslanstvo in vizijo Save smo zapisali v Priročnik za SAVČANE, saj smo prepričani, da jo mora poznati vsak zaposleni. Poslanstvo Save je razvoj, proizvodnja in trženje kakovostnih pnevmatik in drugih gumenih izdelkov, ki izpolnjujejo pričakovanje kupcev, z dodano vrednostjo pa zagotavljamo zadovoljstvo zaposlenih, delničarjev in okolja. V vizijo pa smo zapisali, da SAVČANI verjamemo, da bo Sava v prihodnje ugleden, uspešen in okolju prijaznejši poslovni sistem z uveljavljeno lastno blagovno znamko, ki bo svojim sodelavcem nudila možnost in priložnost za rast in razvoj ter jim s tem omogočila osebno zadovoljstvo in blaginjo. Izpolnitev vizije nam bo omogočila filozofija našega delovanja, ki temelji na zadovoljstvu kupca. Brez njih ne bi imeli razloga za delo, zaradi njih smo usmerjeni v razvoj, proizvodnjo in trženje kakovostnih izdelkov. Zaradi njih spodbujamo in motiviramo znanje, ustvarjalnost in produktivnost zaposlenih, zaradi njih lahko delničarji pričakujejo uspešne poslovne rezultate. Zadovoljstvo kupcev je zagotovilo za donosnost naložb in za varnost delovnih mest."

LEPO JE BITI NA DOBREM GLASU.

Naša uspešnost je rasla skupaj z vašim avditorijem.

V zadnjih 50-ih letih se je prav prek strani Gorenjskega glasa širil dober glas o našem podjetju in naših izdelkih. Zahvaljujemo se vam za pomoč in prijazno sodelovanje ter vam iskreno čestitamo ob vašem prazniku.

Sava

Almira, Alpska modna industrija Radovljica

Tudi Almira se približuje svoji 50-letnici

Trideset odstotkov proizvodnje predstavljajo lastne kreacije, ki jih tržijo pod blagovnimi znamkami Style, Inline in Classics

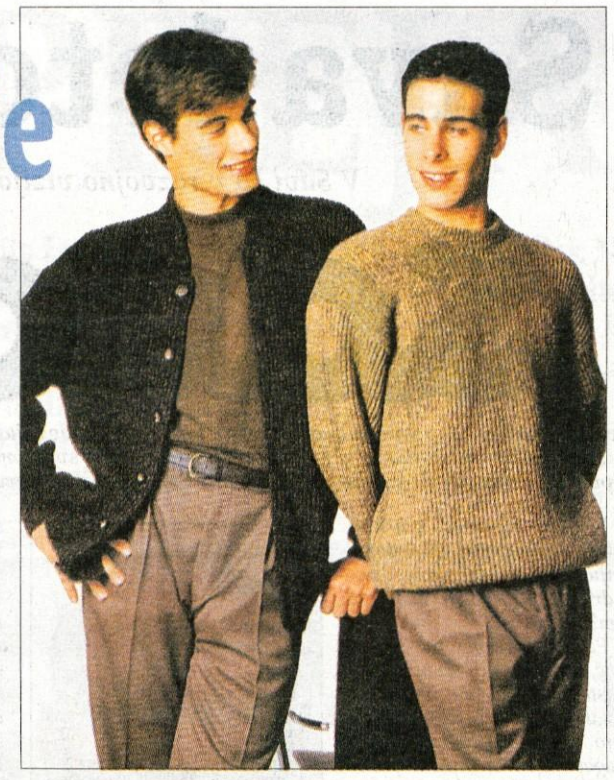

Radovljiška Almira, ki je nastala leta 1949 z združitvijo Tovarne pletenin Radovljica in tovarne nogavic v Lescah, bo petdesetletnico obstoja praznovala čez dve leti. Začeli so s 24 pletilnimi stroji, od katerih je bil le eden na motorni pogon, do danes pa so se razvili v enega naših najbolj priznanih izdelovalcev pletenin, za svoje kreacije pa prejemajo številna priznanja.

V Almiri, ki ima poleg tovarne v starem delu Radovljice še obrat v Bohinjski Bistrici, letno izdelajo 380 tisoč kosov pletenin. Večinoma opravljajo dodelavne posle za znane tuje izdelovalce, denimo Escado, Stefanel in druge. Trideset odstotkov proizvodnje pa predstavljajo lastne kreacije, tretjino katerih izvozijo na trge Cefte, Evropske unije, bivše Jugoslavije in v Rusijo. Almira ima tri lastne blagovne znamke, in sicer kolekcijo STYLE, ki jo izdelujejo v večjih serijah, izdelki pa so cenovno dostopni širšemu krogu kupcev. Druga je kolekcija INLINE, ki sodi v višji cenovni razred, oblačila iz te kolekcije pa so izdelana iz kakovostnejših materialov. Kolekcijo izdelujejo v majhnih serijah. Tretja Almirina kolekcija pa se imenuje CLASSICS; kot pravijo v Almiri, gre za evergreen izdelke, ki so modni dalj časa. Novost pri tej kolekciji je v tem, da bodo že v kratkem začeli uporabljati posebne materiale - stoodstotno volno, ki jo bo mogoče prati v pralnih strojih, kar je novost v Sloveniji.

V Almiri pravijo, da je z lastnimi blagovnimi znamkami zelo težko prodreti na zahtevne tuje trge, nenazadnje tudi zato, ker so cene Almirinih izdelkov za tujino še vedno previsoke. Prav zaradi tega so v Almiri začeli razmišljati, da bi dodelavne posle prenesli v države bivše Jugoslavije, kjer je delovna sila nekajkrat cenejša kot pri nas.

Almira pa je tudi v procesu izboljševanja kakovosti poslovanja, saj so se resno lotili projekta uvedbe sistema ISO 9001.

almira

INTEGRAL Jesenice d.d.

Prevozi, turizem, prodaja vozil in servisi, d.d., Titova 67, 4270 Jesenice,
Tel.: n.c.: 064/862-600, fax 064/85-042, prodaja vozil: tel.l/fax: 064/861-175,
promet: tel.: 064/81-953, komerciala: 064/862-555, turistična agencija Bled: 064/741-693

1947 Iz skromnih začetkov izhaja

50 let
1947 - 1997

50 let se je razvijala in zorela 1997

NAŠA DEJAVNOST:

● avtobusni prevozi in turistične storitve ● prodaja vozil in servisi ● zastopstva

VW ŠKODA

● prodaja rezervnih delov ● tehnični pregledi in registracije vozil ● servis za osebna vozila ● servis za tovorna vozila in avtobuse

Ob 65-letnici bo podjetje zopet imelo nekdanjo veljavo

Gorenjska predilnica se je v svoji dolgi zgodovini izkazala kot eno izmed uspešnejših tekstilnih podjetij na Gorenjskem in v Sloveniji. Ob razpadu bivše države je tudi Gorenjsko predilnico prizadela izguba večine trgov, ki pa so jih v zadnjih letih uspeli nadomestiti. "Prepričan sem, da bo Gorenjska predilnica skupaj s hčerinskimi družbami ob 65-letnici obstoja ponovno zdravo podjetje, ki bo doma in v svetu doseglo svojo nekdanjo veljavo, veljavo uspešnega tekstilnega podjetja," s pogledom v prihodnost razmišlja direktor Miha Ješe.

Z gotovostjo lahko trdimo, da je tekstilstvo doma na Gorenjskem, saj je prav Gorenjska ena izmed tistih slovenskih pokrajin, kjer je bila in je tekstilna industrija najbolj razvita. Ko govorimo o Gorenjski predilnici, se je potrebno najprej vrniti v leto 1934, ko je z imenom Škofjeloška predilnica začela obratovati v poslopjih propadlega podjetja Mlinostav. S pomočjo kranjskega Inteksa sta Škofjeloško predilnico ustanovila industrialca po rodu s Poljske.

Podjetje je po 2. svetovni vojni prešlo v družbeno last, se leta 1950 preimenovalo v Gorenjsko predilnico in se vse do začetka sedemdesetih let uspešno razvijalo in širilo predvsem na področju proizvodnje in prodaje prej za reprodukcijo. Leta 1972 pa so v Gorenjski predilnici začeli proizvajati tudi izdelke za široko potrošnjo, jerseya in volne za ročno pletenje. Zanimivo je, da so si bile predilnice po Sloveniji po proizvodnih programih med seboj zelo podobne, prav v sedemdesetih letih, ko je bilo blaga tako malo, da so ljudje nanj čakali v vrstah, pa so se podjetja profilirala, vsako se je usmerilo v drugačne programe. V Gorenjski predilnici so se takrat izoblikovali štirje obrati, ki so izdelovali predvsem blago za nadaljnjo reprodukcijo: open - end oz. rotorska predilnica, volnarsko - akrilna predilnica, kodranka in barvarna; imeli pa so še dva obrata, od koder so prihajali končni izdelki in sicer pletivo in ročne preje.

Prva večja kriza tekstilne industrije v Sloveniji in bivši Jugoslaviji se je začela konec osemdesetih let, ko je na trg začela prodirati konkurenca iz Azije. "Pri nas smo krizo še dodatno občutili z razpadom Jugoslavije, ko smo izgubili 80 odstotkov nekdanjega trga. Že v času tako imenovanega Markovičevega dinarja smo izgubili polovico nekdanjega trga, do julija 1991 pa še nadaljnjih 30 odstotkov. Izvoza iz takratne države v tujino je bilo manj kot 20 odstotkov," je o težavah, s katerimi se je podjetje soočalo v začetku devetdesetih povedal direktor Gorenjske predilnice **Miha Ješe**. Od 850 delavcev, kot je bilo v

GORENJSKA PREDILNICA
ŠKOFJA LOKA
4220 Škofja Loka, Kidričeva 75
Telefon: n.c. (064) 634 444
dir. (064) 632 990
Telefax: (064) 634 712

podjetju zaposlenih dotlej, so število morali zmanjšati na 600. V nekaterih obratih je bilo tudi do 60 odstotkov delavcev doma na čakanju, v celoti pa kar trejtina. V reševanju iz krize so leta 1991 ustanovili tudi hčerinsko podjetje za zaposlovanje invalidov Lokateks, kar je v veliki meri pripomoglo, da se je podjetje obdržalo.

Industrijska prodajalna Gorenjske predilnice.

Do leta 1993 so uspeli nadomestiti vse trge, a jih je že v naslednjem letu prizadela nova kriza, močno so se namreč podražile cene osnovnih surovin, padlo pa je tudi povpraševanje na trgu. "Izdelali smo popoln sanacijski program, krizo pa smo najprej poskušali reševati s kompletnim prestrukturiranjem iz funkcijske organizacijske oblike v produktno organizacijsko obliko. Ustanovili smo štiri hčerinska podjetja, kar je pomenilo večjo samostojnost posameznih družb." Te družbe so LT Preja, LT Volna, LT Kodranka in LT Barvarna. Na te štiri družbe so prenesli ves aktivni program in določili 3-letni sanacijski program. Prve pričakovane rezultate so dosegli že po štirih mesecih, povečali so produktivnost in zmanjšali materialne stroške. Sploščili so hierarhično strukturo v podjetju tako, da je bila hierarhijska veriga krajša, s čimer se je povečala odgovornost vodstvenega kadra, pa tudi njihove zadolžitve.

"Predvideli smo tri letno sanacijo in prvi dve leti le-te smo že uspešno izvedli. Prvo leto smo konsolidirali nastale težave in probleme, v drugem letu smo začeli razvojni trend ter tako prešli iz strategije kriznega managementa v strategijo razvoja, istočasno pa smo začeli s trendom dolgoročnosti in poslovnosti," je povedal Miha Ješe in dodal, da je njihov cilj v tretjem letu predvsem uskladiti likvidnostne tokove in normalizirati likvidnostno stanje. "Negativni trend poslovanja smo zaustavili lani in letošnje leto bo prvo, ki ga bomo zaključili brez izgube. Kljub težavam, ki smo jih imeli vsa leta in so se odražale v prvem delu poslovnega izkaza, je bilo naše tekoče poslovanje pozitivno." Podjetje je usmerjeno na tuje trge, saj v zahodno Evropo vrednostno izvozijo kar 60 odstotkov vse realizacije, nekaj malega pa še na Hrvaško. Temu primerno bodo v prihodnje tudi izdatno vlagali v prenovo strojnega parka, trenutno proizvajajo na predzadnji generaciji strojev, saj bodo v srednjeročnem razvojnem planu v strojni park na leto vložili po 3 milijone mark.

Podjetje je v zaključni fazi lastninjenja, težave pa so imeli predvsem zaradi denacionalizacijskega zahtevka. Lastninjenje bo končano v začetku naslednjega leta, po predvidevanjih pa bo podjetje v večinski lasti zaposlenih.

"Naši cilji v naslednjih dveh letih so za 20 odstotkov povečati obseg proizvodnje in produktivnosti na 70 odstotkov nekdanjih poslovnih površin. Ostanek poslovnih površin smo deloma prodali, večino pa dali v najem. Trenutno v okviru Gorenjske predilnice vzpostavljamo poslovno prodajni center z raznovrstno trgovsko in storitveno ponudbo.

LOKA, prijetna nakupovalna hiša

Ko kupec ve, da je resnično dobrodošel

Pripravljeni na izzive prihodnjega tisočletja. - Med najboljšimi na Gorenjskem.

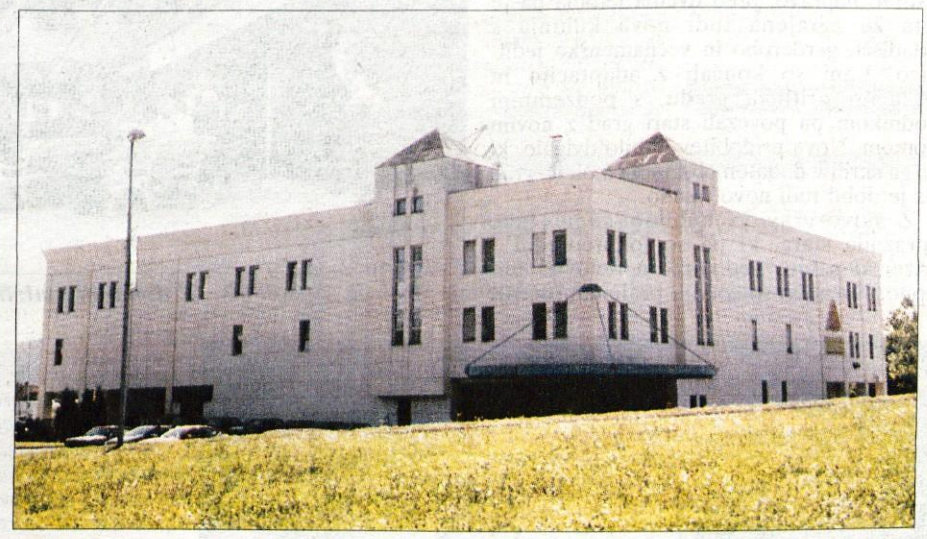
Zadovoljni kupec je temelj našega uspeha, so v svoja vodila napisali prodajalci trgovskega podjetja LOKA iz Škofje Loke. Pritegnemo ga s kakovostjo storitev: odličnim izborom izdelkov, osebno prijazno postrežbo ter urejenim in čistim okoljem. Pokažemo mu, da je pri nas resnično dobrodošel.

Loka, trgovsko podjetje, ki letos praznuje 45 let poslovanja, se je razvilo iz majhnega trgovskega podjetja, ki so se mu priključila podobna manjša podjetja iz Škofje Loke, Poljanske doline in Medvod. Nastala je Loka, danes najmočnejše trgovsko podjetje na omenjenem področju.

LOKA je po letu 1990 začela dobivati drugačno, spremenjeno podobo. "Odločili smo se za bolj čisto trgovsko dejavnost, zato smo začeli opuščati gostinstvo, predvsem pa posodabljati maloprodajo. Majhne trgovine smo oddali v najem zasebnikom in se usmerili v izgradnjo novih trgovskih centrov," pojasnjuje direktor podjetja Ludvik Leben. V tem času sta zrasla dva, v Medvodah in na Vrhniki. Posodobili so tudi druge večje markete in prodajalne ter ob tem tudi veliko vlagali v izobraževanje zaposlenih. Ti so se v letih usposabljanja dodobra naučili pravil, po katerih se ravnajo najboljši trgovci.

Danes je LOKA trgovsko podjetje z razvito veleprodajno dejavnostjo, ukvarjajo pa se tudi z maloprodajo in lastno živilsko proizvodnjo, katere najpomembnejši izdelek je prav gotovo LOKA KAVA. To usmeritev, poudarja direktor Ludvik Leben, bodo ohranjali tudi v prihodnje. Do konca desetletja imajo namreč v načrtu postopno prenovo maloprodajnih trgovin, izgradnjo distribucijskega središča za veleprodajo in prenovo informacijskega sistema. "Še naprej bomo ostali investicijsko zelo intenzivni, tako kot v preteklih letih bomo tudi v prihodnje za investicije namenjali med 5 in 6 milijoni nemških mark letno." LOKA je v devetdesetih letih prek razvoja, povezanega z intenzivnim investiranjem, ves čas dosegala realno rast, tako da je ta čas po realnem prihodku na visokem osmem mestu med gorenjskimi podjetji. Tudi LOKA se je pred časom skupaj z dvajsetimi drugimi trgovskimi podjetji povezala v grupacijo gospodarsko interesno združenje skupine ABC, katerega namen je pripraviti in usposobiti slovenske trgovine za izzive prihodnjega tisočletja, predvsem zaradi prihajajoče konkurence od zunaj. "Ocenjujemo, da si bomo s poslovnimi odnosi znotraj združenja zagotovili primerne razvojne možnosti, ki so sicer zaradi majhnega slovenskega trga precej omejene," je prepričan Ludvik Leben.

LOKA KAVA najpomembnejši produkt lastne živilske proizvodnje. Prav ta čas v LOKI postavljajo novo linijo za praženje kave, tako da je pričakovati, da bo LOKA KAVA v prihodnje še okusnejša.

Trgovski center LOKA v Medvodah.

Posodobitve v Domu starejših občanov Preddvor

Dom starejših občanov Preddvor postal sodoben

Pred časom je bil standard v Domu starejših občanov pod povprečjem, kar pa danes ne bi mogli več trditi - Vzporedno z investicijskimi deli se je dvigovala tudi raven strokovnega dela

Preddvor - Dom starejših občanov Preddvor, ki bo naslednje leto praznoval 50-letnico, se je v zadnjih petnajstih letih zelo posodobil. Pred leti je bil namreč standard bivanja v domu močno pod povprečjem domov v Sloveniji, zato je bilo potrebno v investicije in adaptaciji vložiti ogromna sredstva. A se je splačalo, saj danes dom skupaj s svojo lično urejeno okolico oskrbovancem nudi idealne pogoje za dobro počutje.

15 let posodabljanja doma

Pot do današnje urejenosti doma pa je bila dolga in trnova. Leta 1983 so stari grad preuredili v negovalni oddelek, prenovili pa so tudi vse sobe in domsko pralnico. Naslednje leto so k novemu domu zgradili prizidek, s katerim so pridobili prepotrebne prostore za ambulanto, fizioterapijo, delovno terapijo, večnamenski prostor s knjižnico, garderobe za zaposlene v domu, upravne prostore ter delavnico in stanovanje za hišnika.

Leta 1986 se je končal tretji ciklus investicij, s katerimi je dom prišel do nove kotlovnice in plinske postaje. Uredili so tudi zelene površine okoli doma, popravili celotno kanalizacijo od doma do reke Kokre, asfaltirali so dvorišče, zgradili nov podporni zid v parku in ob kapelici, ki so jo tudi adaptirali. Tedaj so adaptirali tudi spomenik Josipine Turnograjske, v njen spomin pa uredili tudi spominsko sobo. V tej fazi je bilo v domu posodobljenega še marsikaj, tako kurilnica, centralno ogrevanje, dvigali, kot tudi kopalnice, stranišča in podstrešje.

Pred petimi leti je bil narejen investicijski elaborat, na osnovi katerega naj bi dokončno uredili dom. V njem je zajeta izgradnja nove kuhinje z večnamensko jedilnico in ustreznimi prostori za skladišče, pripravo hrane in garderobo. Elaborat nadalje načrtujejo dodatnih 48 ležišč visoke kategorije na severni strani novega doma. Poleg tega tudi ureditev doma po normativih, kar pomeni zmanjšanje števila posteljnih ležišč na račun humanizacije bivanja, mednje pa spadajo tudi dnevni prostori, čajne kuhinje, skladišča,... Vse skupaj pa seveda dopolnuje tudi nadaljevanje urejanja zunanjosti.

Konec leta 1993 je dom dobil novo čistilno napravo, pred dvema letoma pa je bila že zgrajena tudi nova kuhinja s skladišči, garderobo in večnamensko jedilnico. Lani so končali z adaptacijo in izolacijo pritličja gradu, s podzemnim hodnikom pa povezali stari grad z novim domom. Nova pridobitev je bilo dvigalo, ki so ga skrili v dodaten obrambni stolpič, grad pa je dobil tudi novo fasado.

Z novozgrajeno kuhinjo se je tako spraznila stara, ki pa so jo preuredili v frizerski salon, pedikuro in delovno terapijo. Na novo so uredili pralnico, sušenje perila, likanje in skladišče perila. Poskrbeli so tudi za protipožarno varnost, sanirali streho gradu in pridobili dodatne parkirne prostore.

Grad Turn

Za svojce oskrbovancev in tudi za njih same je bila pomembna priključitev nove digitalne telefonske centrale, ki omogoča od zunaj direkten poziv posamezne številke, saj ima sedaj vsak stanovalec novega doma svoj direkten telefonski priključek. S tem pa jim je omogočeno, da so še bolj povezani s vsojimi svojci in zunanjim svetom.

Nadstandardne storitve v novem domu

Že lani so v domu začeli razmišljati, kako poiskati najboljšo rešitev dokončne podobe doma. Idejni načrt, pravi direktor Peter Starc, vsebuje že omenjenih 48 kapacitet visoke kategorije, adaptacijo podstrehe novega doma z novim dvigalom, centralnim vhodom in recepcijo. Predvidevajo tudi, da negovalni oddelek za okoli 60 ležišč iz gradu prestavijo v novi dom. Tako bo po novem novi dom predstavljal nadstandardne storitve, stari dom pa tiste storitve, ki jih denarno pokrije država.

Trenutno izvedbeni načrt dopolnujejo z dodatnimi prostori za ureditev sodobnejše fizioterapije s hidroterapijo, delovna terapija bo tako postala veliko bolj funkcionalna, v dodatnih prostorih pa bodo lahko nudili tudi dodatne specialistične ambulantne storitve. Osnovni namen načrtovanih novosti je izboljšati ustaljene storitve v domu, želijo pa jih ponuditi tako svojim starostnikom kot tudi zunanjim obiskovalcem. To na primer že prakticirajo v frizerskem salonu in pedikuri, prostor pa so dali v najem tudi dr. Li Furuju, zdravniku alternativne medicine, ki tako v popoldanskih urah s shiatsu masažo, akupunkturo in kiropraktiko pomaga širšemu krogu občanov.

V domu organizirajo tudi koncerte

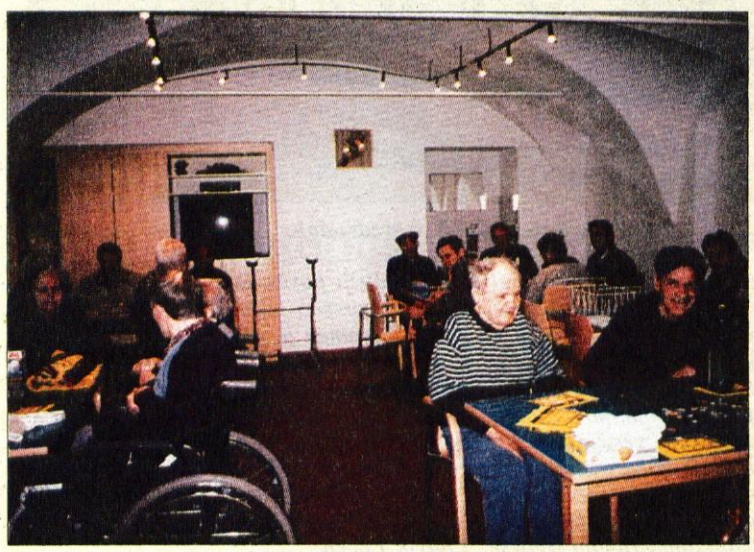
Še naprej dvigovati strokovnost dela

Stalno prisotna želja doma je dvigniti strokovno raven dela, zato so sočasno s posodabljanjem doma dali poudarek tudi zaposlovanju novih delavcev. Tako se je njihovo število od prvotnih 30 zaposlenih na 130 starostnikov (en delavec na 4,3 starostnika) dvignilo na sedanjih 68 delavcev za 184 starostnikov ali en delavec na 2,7 starostnika. Ko k temu prištejemo še osem javnih delavcev, dobimo enega zaposlenega na 2,4 starostnika, kar jih po kadrovski zasedbi uvršča med boljše domove v Sloveniji.

Samo zaposlovanje pa samo po sebi nikoli ne prinese dviga strokovnosti, kar se zavedajo tudi v preddvorskem domu, zato veliko energije posvečajo neprestanim izobraževanjem. Zaradi vsega zgoraj naštetega si je Dom starejših občanov ustvaril spoštljivo ime, znano daleč okoli, predvsem po dobrih medsebojnih odnosih s poudarkom na humanosti.

Tudi v prihodnje bodo na individualno in skupinsko izobraževanje delavcev dali precejšen poudarek, saj le od strokovno usposobljenega delavca lahko pričakujejo, da bo kos zahtevnemu delu in da se bo nivo medosebnih odnosov neprestano izboljševal. Tako bodo jeseni organizirali Balintonovo skupino. To je študijsko-vzgojna skupina, v kateri bodo člani na lastno željo po večjem znanju pod vodstvom dveh usposobljenih terapevtov v enakopravnem pogovoru osvetlili različne probleme. Kakor pravi direktor Peter Starc, je to ena boljših metod za reševanje stresnih situacij. Teh pa verjetno ne manjka, saj je splošno znano, da je delo s starejšimi eno najtežjih del pri delu z ljudmi. Prav tako želijo še izboljšati skupinsko delo strokovnih delavcev in koordinacijo dela med socialnim delavcem, delovnim terapevtom, fizioterapevtom in vodjo zdravstveno negovalne službe. Na ta način bo dan še večji poudarek pri vključevanju posameznega starostnika v domsko življenje in reševanju ostale problematike.

Za zanimivost pa še omenimo, da je Ministrstvo za notranje zadeve domu priznalo status organizicije, v kateri se bo lahko izvajala nadomestna civilna služba za državljane z ugovorom vesti. Prve kandidate bodo sprejeli že novembra letos.

Stanovalci doma se dobro počutijo

Moto doma je, da se stanovalci pri njih dobro počutijo in so zadovoljni, kar velja tudi za njihove svojce. Počutje stanovalcev pa je bistvenega pomena, saj gre navadno za osebe, ki zaradi starosti, bolezni ali drugih razlogov ne morejo ali ne želijo živeti sami. Dom starejših občanov v Preddvoru trenutno premore 184 ležišč v osemdesetih sobah, od tega je v novem domu 81, v gradu pa so 103 ležišča.

Zaposleni v domu zagotavljajo, da se bodo tudi v prihodnje neprestano trudili, da bo bivanje v njihovem domu čim bolj prijazno, dejavno in kakovostno.

Nova jedilnica

Seznam Glasovih prej (GP)

1992

GP 13: Dr. Jože Mencinger in dr. Andrej Ocvirk in Viktor Žakelj, Creina, 10. januarja 1992: Gospodarstvo, kdo bo tebe ljubil? – GG OS, 17. januarja 1992: Upajmo, da bomo kmalu postali gospodarska država (Marija Volčjak, Jure Cigler).

GP 14: Lojze Peterle in Viktor Žakelj, Creina, 28. februarja 1992: Kako naprej? – GG OS, 6. marca 1992: Koalicije ne ponujam zaradi obstanka na oblasti, ampak zato, da bi skupaj kaj naredili (Jože Košnjek, Gorazd Šinik).

GP 15: Vinko Hafner in dr. Boris Mlakar in Viktor Žakelj, Creina, 24. aprila 1992: NOB – osvobodilna vojna in (ali) revolucija. – GG OS, 29. aprila 1992: Slovence še obremenjujeta sovraštvo in maščevanje (Jože Košnjek, Peter Kozjek).

GP 16: Herman Rigelnik in Viktor Žakelj, Hotel Park, Bled, 23. oktobra 1992: Gospodarstvo - sedanjost in prihodnost. – GG, 30. oktobra 1992: Naslonili smo se na domačo ekonomsko pamet (Marija Volčjak, Gorazd Šinik).

GP 17: Milena Zupančič in Viktor Žakelj, Hribarjeva hiša, Cerklje, 6. novembra 1992: Vse njene ljubezni. – GG, Snovanja, 13. novembra 1992: Najtežje je biti in ostati na vrhu (Lea Mencinger, Gorazd Šinik).

GP 18: Darja Lavtižar-Bebler, Ivan Bizjak, Jelko Kacin, dr. Ljubo Sirc in Viktor Žakelj, Creina, 20. novembra 1992: Ko bom predsednik. – GG OS, 27. novembra 1992: Ko bom predsednica - predsednik (Štefan Žargi, Gorazd Šinik).

GP 19: Viktor Žakelj in Miha Naglič, Hotel Transturist, Škofja Loka, 28. novembra 1992: Vprašan bo Viktor Žakelj. – GG OS, 4. decembra 1992: Nova vlada ne bo bistveno drugačna od sedanje (Helena Jelovčan, Gorazd Šinik).

1993

GP 20: Polde Bibič in Viktor Žakelj, Hribarjeva hiša, Cerklje, 5. februarja 1993. – GG, Snovanja, 12. februarja 1993: Igralec, pisatelj, politik (Lea Mencinger, Gorazd Šinik).

GP 21: Dr. Metod Benedik in Miha Naglič, Hotel Transturist, Škofja Loka, 26. februarja 1993: Krščanstvo na Slovenskem skozi čas. – GG OS, 5. marca 1993: Tretje pokristjanjevanje Slovencev je le poglabljanje vere (Cveto Zaplotnik).

GP 22: Dr. Aleksander Bajt in Viktor Žakelj, Hribarjeva hiša, Cerklje, 19. marca 1993: Tisti ekonomist, ki je Marxa oženil s povpraševanjem. – GG OS, 26. marca 1993: Tisti vedno cenjeni, a ne kupljivi ekonomist (Marija Volčjak, D. Gazvoda)

GP 23: Dr. Ivan Sedej in Miha Naglič, Loški grad (kapela), Škofja Loka, 28. maja 1993: Zakaj pa Martin po cerkvi ne gleda? (O likovni kulturi na Škofjeloškem) – GG OS, 4. junija 1993: Umetnost ni nobena konjska dirka (Lea Mencinger, Gorazd Šinik).

GP 24: Mitja Gaspari in Viktor Žakelj, Hribarjeva hiša, Cerklje, 4. junija 1993. – GG OS, 11. junija 1993: Najprej trden tolar, šele nato vzdržna rast (Marija Volčjak, Gorazd Šinik).

GP 25: Milan Kučan in Viktor Žakelj, Hotel Kompas, Bohinj, 22. oktobra 1993: Doklej ujetniki zgodovine? – GG OS, 29. oktobra 1993: Slovenci smo ujetniki zgodovine (Jože Košnjek, Gorazd Šinik).

GP 26: Dr. Maks Tajnikar in Viktor Žakelj, Vila Bella, Srednja Bela, 2 . novembra 1993: Odgovornost in (ne)moč. – GG OS, 3. decembra 1993: Gospodarske teme niso popularne (Marija Volčjak).

1994

GP 27: Igor Torkar in Miha Naglič, Vila Bella, Srednja Bela, 17. junija 1994: Igor Torkar, zlatoust in revizor. – GG, Snovanja 60, 1. julija 1994: Oblast ne mara satire (Marjana Ahačič, Gorazd Šinik).

1995

GP 28: Drago Jančar in Jaroslav Skrušny, Penzion Zaplata, Tupaliče, 19. januarja 1995: Augsburg. – GG, Snovanja, 3. februarja 1995: Svet, kot bi si ga izmislil zdolgočaseni hudič (Lea Mencinger, Gorazd Šinik).

Kaj je pravo

VIKTOR ŽAKELJ: ***Boštjan, kako razlagaš razhajanja v stroki, tudi glede tega procesa? Ali gre tu zgolj za politiko, za mednacionalna razhajanja, ali stojijo zadaj konkretni ljudje?***

BOŠTJAN ZUPANČIČ: "Gre za več faktorjev. Eden je gotovo, da se v Jugoslaviji srečujeta sever in jug in obenem vzhod in zahod, katolištvo in protestantstvo na eni in ortodoksna religija na drugi strani. Moram pa povedati, da v tistem trenutku, ko je bil Janša aretiran in sem zjutraj prišel v službo z že napisano izjavo, mi je eden od profesorjev rekel: saj to je vendar zakonito! Razhajanja so predvsem v koncepciji, kaj je pravo. Razhajanja niso samo ideološka, ampak tudi po mentaliteti, ki se kaže v formalistično usmerjenem pravu, ki je evropsko in je pravnik inženir stroke, in v našem razmišljanju, da je pravo nekaj, kar je človeku blizu. Pravo je ena prvih hčerk filozofije. Medicina in pravo. To je s človekom zraslo, čuta za pravičnost človek ni pobral na cesti, ampak je globoko v njegovi zavesti. Nekateri smo si vzeli to pravico, da se sklicujemo tudi na pravičnost, za druge pa je pravo tehnika, stroka."

Gorenjski glas, 24. februarja 1989

Razpredanje preje

Ker nimam denarja za obvezne konzumacije niti nisem zadosti snoba, da bi se udeleževal Glasovih - Žakljevih prej z znamenitimi Slovenci, se moram tudi pri pripombah izvajanja Jaše in Cirila Zlobca v blejskih Toplicah zanašati na verodostojnost zapisa Glasove novinarke na Odprtih straneh.

Ko Jaša Zlobec razmišlja o kosovskem vprašanju, pove tudi tole: "... Zdaj ko je Slovenija glasno povedala, kaj si misli o Kosovu, je nastopilo zanje (za Albance na Kosovu, op. E. T.) strahovito olajšanje: še je nekdo, ki brez koristi zase in le zaradi človeške solidarnosti skrbi zanje..."

Eno je slovensko ljudstvo, drugo pa so slovenski politiki, (tako uradni kot alternativni), ki pač ne bi bili to, kar so, če bi storili kaj brez koristi zase in le iz človeške solidarnosti. V politiki odločajo računi in interesi in tudi slovenska politika do Kosova ni drugačna. Jaševo govorjenje o nesebičnosti in solidarnosti ni nič drugega kot politično leporečenje.

Bolj v živo pa me zadevajo misli Cirila Zlobca o pisateljih in pisateljstvu: "... Vsak slovenski pisatelj v določenih trenutkih začuti tragičnost svojega položaja, če živi izključno kot pisatelj: nenadoma je izključen iz spomina občestva. Le drugo, tretjerazredni pisatelji živijo kot pisatelji, saj se ne morejo povzpeti v širši prostor slovenske zavesti, za vse druge nepolitičnost ne velja... Najbrž bo še v prihodnje potrebno, da slovenski ustvarjalec svojo umetnost veže na svoj družbeni status..."

Ne morem se znebiti vtisa, da Ciril Zlobec svoj osebni problem prodaja naprej kot univerzalni problem slovenske pisateljske populacije, rešitev svojega problema pa kot občeveljavni recept. Ne v zgodovini ne v sedanjosti ne vidim nobene povezave med družbenim statusom in umetniško uspešnostjo slovenskih pisateljev. Večni odvetniški pripravnik France Prešeren, falirani študent Josip Murn, "zgolj" pisatelji Vitomil Zupan, Gregor Strniša in Pavle Zidar se niso z nič manjšimi črkami vpisali v "širši prostor slovenske zavesti" kot ljubljanski župan Ivan Tavčar, ravnatelj drame Oton Župančič in visoka politična funkcionarja Beno Zupančič in Ciril Zlobec. Oče Zlobec pa tudi v nadaljevanju svojega razmišljanja napeljuje vodo na svoj mlin: "... Danes ne moreš obstajati v zavesti javnosti, če nisi osebnost: osebnost pa se ne oblikuje samo skozi umetniško ustvarjanje ali pa le izjemoma. Če se obraz ustvarjalca pojavi na TV ekranu, ima to mnogo večji odmev, kot če napiše še tako odlično knjigo. Brez osebnostne uveljavitve pa ni umetniškega uspeha..."

Tako lahko govori le populist, politik, nikoli pesnik. Medtem ko pesnik ve, da je živ toliko, kolikor življenja je vdahnil v svoje pesmi, pa je politik suženjsko odvisen od muhavosti množice, javnih medijev in publicitete. V več kot 400-letni zgodovini slovenske pisane besede se najbrž še noben pesnik in pisatelj ni toliko trudil za svojo "osebnostno uveljavitev" kot prav Ciril Zlobec. Pririnil je do visokega položaja v družbeni hierarhiji, poskrbel je za to, da se ga povsod vidi in sliši, omislil si je cel štab prevajalcev in hvalilcev, (sodeč po nekaterih njegovih knjigah iz zadnjih let pa celo svojega osebnega fotografa...). Vse lepo in prav, a to ima z umetniško uspešnostjo C. Zlobca opraviti natanko toliko, kolikor ima npr. z umetniško uspešnostjo Fr. Villona opraviti to, da je bil po svojem družbenem statusu klatež, razbojnik in ubijalec.

Pisateljevo delo je pisanje. Če v prostem času rešuje usodo naroda, pozira na TV, veze pritičke ali pobira konjske fige s ceste, je to lahko pomembno zanj kot občana, njegove knjige pa živijo svoje lastno življenje, neodvisno od življenja avtorja.

Edo Torkar

Gorenjski glas, 13. marca 1990

Kriva bo "purgarska nemoč v Ljubljani"

Kdo bo kriv, če osamosvojitev propade?

Gros: "Kriva bo purgarska nemoč v Ljubljani. To je dosti ostra beseda, vendar smo Slovenci zaradi te nemoči tudi Koroško zgubili, ko je bilo po 1. svetovni vojni izjavljeno, zakaj bomo še Korošce k sebi vzeli, če še sami nimamo za jesti. Takih deprimirajočih, protidržavnih, protinarodnih izjav enostavno ne moremo dajati, ker niso resnične. Jasno bo po koledarju za 26. 27. junij. Toda ta dan bo moral biti bistveno drugačen. V tem je vic."

Školč: "Jaz se bojim tega besednjaka, ki je v bližnji preteklosti povzročil našim ljudem dosti težav. Ko se je za nekoga reklo, da protidržavno deluje, govori, je bil to že poziv na linč. Jaz bi vas prosil, da te stvari dokumentirate."

Gros: "Moja izjava ni bila taka, kot jo vi tolmačite. Jaz nisem bil nikoli v kakšni totalitaristični stranki, še najmanj pa v komunistični partiji in tudi v naši stranki bi jih lahko preštel na prste ene roke. Pravite, da ste se vedno upirali takim izjavam. Pod tem imenom ste mlada stranka, zato tem izjavam ne bi dajal posebne zgodovinske vrednosti. Je pa res, da je vaša stranka ena od naslednic partije. Vi ste pravzaprav otroci partije. Ste bolj rdeči kot oni rumeni."

Školč: "Govorili ste, da v Ljubljani prihaja do protidržavnih in protinarodnih dejanj (Gros: ne, v ljubljanskem purgarstvu sem rekel). Seveda pa sem pripravljen z veseljem govoriti o naši preteklosti. Na volitvah smo sorazmerno lahko shajali brez igranja na karto protikomunizma, kar je bila ena od vaših kart, ki pa je sedaj v veliki meri potrošena. Jaz vam lahko naštejem veliko ljudi, ki leta niso imeli potnih listov, pa ne zato, da bi komu na bregu ročno zavoro spustil. Vi boste morali povedati, kaj so vaši gospodje delali. Bili so v eminentnih partijskih službah. Pozivam vas, da opustite tak način govorjenja in da ne pozivate k čistkam, kar pelje v nepotrpežljivost in straši ljudi vnaprej."

Gros: "Glede strašenja ljudi sem že povedal, da je sedanja opozicija že kot prejšnja pozicija lansirala med ljudi idejo o strahu, revanšizmu. Školč ve, da nismo odstavili nobenega direktorja, saj jih je nekaj v njegovi stranki. Še kriminalcev ne, na žalost. Imen tukaj ne bom našteval. Lahko se oglasite pri meni in vam bom dal spisek. Sedaj se pri nas dogajajo strahotne stvari, na veliko se krade družbena lastnina, izvajajo se zlorabe in pritiski na delavce brez primere. Zadovoljen bi bil, če bi se vaša stranka za te ljudi potegnila, da se te ljudi zaščiti. Vse lahko dokažem, kar na sodišče z menoj."

Gorenjski glas, 14. junija 1991

Pod Marijinim varstvom

Jože Dežman je dejal, da je naša družba ločevala ljudi tudi glede na svetovni nazor in da je v zgodovinopisnih besedilih o drugi svetovni vojni redko zaslediti simbolne ali vsebinske prvine katoliške vere in sicer kljub njeni prevladi v duhovni kulturi Slovencev. Alojzij Žibert je že z naslovom podlistka oz. knjige Pod Marijinim varstvom opozoril na moralno oporo, ki jo je med vojno imel v veri.

"Precej ljudi me je vprašalo, zakaj je naslov podlistka in knjige Pod Marijinim varstvom in zakaj ju, recimo, nisem naslovil Moja pot prek krvavih poljan ali kako drugače. Jaz sem krščansko vzgojen, kot je krščansko vzgojena tudi večina starejših. Ko smo kot otroci šli od doma, sta nas ata in mama pokrižala, nam dala za na pot svetinjico, ki smo jo skrbno varovali, in nam zaželela vrnitev. Ko sem bil na fronti in nisem vedel, od kod bo priletela granata ali kaj drugega in sem okrog sebe videl samo mrtvo, kri in kosti - skratka, ko je bilo najhuje, sem našel oporo v molitvi in se spomnil, da tudi doma, vsakič ko legajo spat, molijo rožni venec. Tudi nemške vojake sem slišal, kako so klicali na pomoč Marijo, pa tudi Rusi, ki so dolgo po revoluciji živeli v komunistično-boljševističnem režimu, so tedaj, ko jim je bilo najhuje, prosili "matko božjo".

Vse to sem si zapomnil in ko sem pisal spomine ter premišljeval, kaj mi je rešilo življenje, sem ugotovil, da je bilo to Marijino varstvo. Prav zato sem spomine, ki sem jih posvetil svojim štirim otrokom, ženi in staršem, naslovil Pod Marijinim varstvom in prav zato tudi nisem hotel odstopiti od tega naslova."

Gorenjski glas, 19. aprila 1991

Papež, Kučan in kapucinova brada

Prof. Miha Naglič je v komentarju v Gorenjskem glasu zapisal, da bi bilo lepo, če bi papež ob obisku v Sloveniji ob Bohinjskem jezeru krstil Kučana, Drnovška in Rigelnika. Ena ob bralk časopisa in poslušalk Glasove preje je dr. Benedika zaprosila za mnenje o tem. Dr. Benedik je dejal: "Počakajmo, da pride papež in bomo videli, kako se bodo pomenili med sabo. To je stvar osebne odločitve." Čisto na koncu pa je prof. Nagliča zanimalo, kako to, da kot kapucin nima brade. "Saj jo imam, samo vsak dan sproti jo obrijem," je odvrnil dr. Benedik.

Gorenjski glas, 5. marca 1993

Dr. Bajt v Hribarjevi hiši

Prišel je več kot pol ure prezgodaj in dejal, da nikoli ne zamuja in da se je že sprehodil po Cerkljah. Marsikaj se je seveda spremenilo, kraj in življenje, odkar je ALEKSANDER BAJT zapustil Trato pri Cerkljah, kjer je bil doma njegov oče in kjer je preživel velik del svoje mladosti. Odtehtalo je prav dejstvo, da se je Glasova preja odvijala v Hribarjevi hiši v Cerkljah. Voditelj Glasovih prej Viktor Žakelj je dejal, da je profesorja nagovarjal kar leto in pol. Ko je slišal za Hribarjevo hišo in Cerklje, je pristal. In ni mu bilo žal, saj je ob koncu dejal, da je zadovoljen, Viktorja Žaklja pa je prijazno pohvalil, da ve celo stvari, ki jih je sam pozabil. Ne brez razloga, saj se je Viktor Žakelj izkazal kot odličen poznavalec življenja in dela akademika prof. dr. Aleksandra Bajta.

Gorenjski glas, 26. marca 1993

Dr. Sedej stavi...

V 18. in 19. stoletju so bile panjske končnice in slike na steklo, ki jih zdaj tako cenimo kot ljudsko umetnost, za meščane in plemiče le manjvredna "kunst", kič, s tem naj se kmetje ukvarjajo. Čas pa dela drugače. Stavim, da bo čez sto let razglasil kdo tudi kakšno fresko, ob kateri nam danes lasje vstajajo - jelen, ki ruka, divji petelin na veji ali panorama Bleda na fasadah naših predmestnih hiš - za "čudovit, tipičen primer ljudske umetnosti iz druge polovice 20. stoletja iz okolice Škofje Loke"...

Gorenjski glas, 4. junija 1993

Pogled v skrivnost rodu

Moj sošolec, ki je danes odvetnik v tisočletnem mestu, je imel (in ima nemara še) navado poudarjati, kako važno je pri določenih opravilih, v pravnih zadevah ali čisto navadnem ženitovanju in kupčevanju umeti "pogledati v rod" - da vidiš, s kom imaš opravka. Dotični je namreč kot jabolko, ki po preverjeni ljudski modrosti ne pade daleč od drevesa, rodoslovje pa stara ljudska veda. Tisti, ki so zgodovinarji po stroki, poznajo še drugačno, bolj strokovno rodoslovje, s tujko imenovano genealogija. Slovar pravi, da je to pomožna zgodovinska veda, ki raziskuje razvoj in izvor nekega rodu, pri čemer ga ima navado grafično ponazarjati v obliki rodoslovnih dreves.

Rodoslovno drevo prikaže razvoj neke rodbine in razkrije cel sistem rodbinskih zvez. Seveda samo po sebi še ne omogoča prej omenjenega "pogleda v rod". Za kaj takega je potrebna cela zgodba, ne le rodovnik. Rodovnik sam po sebi na primer ne razkriva dejstva, da utegne biti neka dama nagnjena k lahkoživosti. Če rodoslovec iz drugih virov zve, da je bila takega nagnjenja že katera od njenih prednic, potem pač mora biti nekaj na stvari in je treba na to možnost računati.

Gorenjski glas, 22. marca 1996

Brez strahu pred Ameriko

NAGLIČ: ***Slovenska kultura je zelo amerikanizirana. Pijemo kokakolo, poslušamo ameriško glasbo. Amerika še ni odkrila Slovenije, jo je pa osvojila. Francoski razumniki so nekdaj dejali, da je Amerika kulturni imperialist. V Ljubljani ima veliko lokalov angleška imena. Smo Slovenci zaradi tega lahko v strahu?***

JACKOVICH: "To je svetovna kultura. Za vas ni nevarnosti, saj se zavedate tudi svoje kulture in jo razvijate. Svojih korenin bi se zavedali, tudi če bi postali Američani. Politično in kulturno ste zreli ter sposobni, da sprejmete tudi tujo, v tem primeru ameriško kulturo in jo povežete s svojo. Tako dela moderen, civiliziran svet."

Gorenjski glas, 31. maja 1996

Brata Podobnik na Bregu ob Savi

Prva letošnja Glasova preja in prva v jubilejnem, desetem letu, se je začela tako kot nekoč: ljudi, ki bi radi predli ali bili v prejo zapredeni, se je kar trlo. Še varnostniki in policisti, ki jih še nikoli ni bilo toliko, so se delali, kot da predejo...Baje je nekdo telefoniral, da bodo Podobnika in njima podobne vrgli v zrak. In če bi se to res zgodilo, bi nemara poleteli v bližnjo, letnemu času primerno ohlajeno Savo. Predli smo namreč na Bregu ob Savi. Ko sem se pripeljal do gostilne Aleš, sem že od daleč ugledal policiste. Na vrhu stopnic, po katerih smo se spuščali na prizorišče, pa so stali varnostniki, si nas radovedno ogledovali in po potrebi pregledovali. Fotoreporterju Gorazdu Šiniku, ki ga pozna vsa Gorenjska, se menda še ni zgodilo, da bi moral odpreti svojo težko fotografsko malho. Mene je rešil direktor, rekoč: "Ta je pa tisti, ki se bo z njima pogovarjal." In sem se res.

Gorenjski glas, 7. februarja 1997

Mrzla slika za vroče ljudi

Kupci slik so včasih prav zanimivi. Sploh ni pomembno, če se kaj spoznajo na slikarstvo ali ne, važno je le, kaj jim je všeč. Včasih jih strokovna razlaga tistega, kar gledajo, zbega. Sliko je treba izbirati pač po svojem občutku. Nekoč je prišel v moj atelje kupec, ki je tarnal, da mu je vedno strašno vroče. Hotel je kakšno mrzlo sliko. Izbrala sva zimski motiv, nekaj časa je sliko gledal in dejal, da je prava, saj ga pri gledanju kar zazebe. Na tak način je treba izbirati slike. Sploh ni treba biti kakšen dober poznavalec slikarstva. Pa saj tudi oni blefirajo.

Dora Plestenjak, Gorenjski glas, 5. julija 1996

Alpina pri glavi diši

Če je res, da riba pri glavi smrdi, potem za Alpino drži, da pri glavi diši. Pa ne, da bi se tisti, ki so jo skozi pol stoletja vodili in pripeljali do zlatega jubileja, sami hvalili; to zagotavljamo tisti, ki fenomen žirovske "tovarne" gledamo "od zunaj". Spet ne z namenom, da bi eden drugega hvalili; z veseljem ugotavljamo samo neko zgodovinsko dejstvo: da je imela Alpina ter z njo "alpinci" oziroma Žirovci srečo, ker so jo ves čas vodili razmeroma sposobni, pametni, delavni in odgovorni posamezniki.

Gorenjski glas, 29. aprila 1997

Papež je bil glavni, ne Šter

NAGLIČ: ***Gospod Šter, vi ste v zadnjih letih s precej osebno noto opravljali funkcijo ministra za notranje zadeve, mislim, da precej uspešno. Svoj zvezdni trenutek ste doživeli tudi vi, lani ob papeževem obisku, ko ste bili glavni...***

ŠTER: "Ne, ne, papež je bil glavni..."

Gorenjski glas, 18. aprila 1997

Opore in miti slovenstva

Voditelj preje, zgodovinar Jože Dežman, je predstavil in spraševal nadškofa dr. Franca Rodeta in patra, mag. Cirila Božiča, rektorja bazilike Marije pomagaj na Brezjah in gvardijana frančiškanskega samostana na Brezjah kot globoko kulturna in svetovljanska moža. Tako sta mu tudi odgovarjala. Romarske Brezje, Triglav, Bled in Vrba so tiste slovenske oporne točke, da jih imamo lahko za mite, potrebne za zdravo življenje in trdnost nekega naroda. Ustvarili smo jih Gorenjci.

Gorenjski glas, 30. maja 1997

Brez skrbi, Slovenije ne bomo razprodali

Sto dni tretje Drnovškove vlade je bila nosilna misel Glasove preje s premierom, ki sta jo v novi Avsenikovi dvorani v Begunjah predla skupaj s spraševalcem Mihom Nagličem. Za predsednikom je bil običajno naporen četrtek, ob njegovem prihodu v Begunje je treskalo, grmelo in lilo kot iz škafa, dodatno pa so tega dne Američani nepričakovano sporočili, da Slovenije ne predlagajo za prvi krog sprejema v Nato. Sto dni vladavine te vlade, Nato, Evropska unija in z njo povezana sprememba ustave, gospodarske težave in perspektive so bile osrednje teme preje. Premier je bil z nekaterimi ministri na Gorenjskem in sem je morala pridrveti celo ekipa nacionalne televizije, da je posnela premierovo izjavo o ameriški izločitvi Slovenije.

Gorenjski glas, 20. junija 1997

Seznam Glasovih prej (GP)

1996

GP 29: Vlasto Kopač, Jože Peternelj – Mausar, Tomaž Kržišnik, Pavle Sedej in Miha Naglič, Hribarjeva hiša, Cerklje, 2. februarja 1995: Žirovski likovniki pred slovenskim kulturnim praznikom. – GG, OS, 2. februarja 1996: Pogled v gorenjski Barbizon – v likovni raj pod Blegošem (Miha Naglič, Janez Pelko, Gorazd Šinik).

GP 30: Janez Šmitek, Peter Hawlina in Jože Dežman, Vila Bistrica, Tržič, 22. marca 1996: Rod, rodovi, rodoslovje. – GG, OS, 22. marca 1996: Pogled v skrivnost rodu (Miha Naglič, Jože Dežman, Janez Pelko).

GP 31: Victor Jackovich in Miha Naglič, Vila Bistrica, Tržič, četrtek, 23. maja 1996: Kdaj bo Amerika odkrila Slovenijo? – GG, OS, 31. maja 1996: American express; Slovenija je najlepša kazen v mojem življenju (Miha Naglič, Jože Košnjek, Gorazd Šinik).

GP 32: Dora Plestenjak, Domen Slana, Jan Plestenjak in Miha Naglič, Kašča, Škofja Loka, četrtek, 27. junija 1996: Dora, Domen in Jan. – GG, Snovanja 84, 5. julija 1996: Let nad loškim gnezdom; Umetnost v slikah, glasbi in letenju (Miha Naglič, Lea Mencinger, Gorazd Šinik).

GP 33: Dr. Tomaž Mastnak in Jože Dežman, gostilna Na klancu, Medvode, 11. oktobra 1996: Evropa: kdo si in kam greš? – GG, 18. oktobra 1996: Kristjanstvo in muslimani, od svetega miru do svete vojne (Miha Naglič, Gorazd Šinik).

GP 34: Dr. Vekoslav Grmič, France Kavčič, Zdravko Krvina, Jože Dežman in Miha Naglič, gostilna Na Vidmu, Poljane, četrtek, 12. decembra 1996: Upor kot moralno dejanje (ob 55. obletnici Poljanske vstaje 1941 in Dražgoške bitke 1942). – GG, OS, 20. decembra 1996: Poljanska vstaja - junaštvo, norost in krepost; Na smrt obsojeni narod se ima pravico upreti (Miha Naglič, Jože Košnjek, Tina Dokl).

1997

GP 35: Janez in Marjan Podobnik in Miha Naglič, Gostilna Aleš, Breg ob Savi, 31. januarja 1997: Brata Podobnik - odkrita zagovornika interesov podeželja v slovenski politiki. – GG, OS, 7. februarja 1997: Brata Podobnik, samorastnika slovenske politike; Le majhen delež slovenske oblasti je v najinih rokah (Miha Naglič, Jože Košnjek, Gorazd Šinik).

GP 36: Emerik Bernard, Niko Grafenauer, Alojz Ajdič in Jože Dežman, Modra dvorana gradu Khislstein (Gorenjski muzej), 21. februarja 1997: S Prešernovimi nagrajenci. – GG, 25. februarja 1997: Rituali po Prešernu. Ali: kdo je kdo na Slovenskem? In na Gorenjskem?; Pesnik (slikar, glasbenik) mora umreti, šele potem je lahko slaven (Lea Mencinger, Gorazd Šinik).

GP 37: Darja Lavtižar-Bebler, Andrej Šter in Miha Naglič, Hotel Kotnik, Kranjska Gora, 11. aprila 1997: Predsednica naj bo!? – GG, OS, 18. aprila 1997: K. u. K. u. K. In Vera K.; Mar res za vsako uspešno žensko stojijo trije moški, ki jo nazaj vlečejo (Miha Naglič, Igor Kavčič, Janez Pelko).

GP 38: Izidor Rejc, Franci Mlinar in Miha Naglič, gostilna Pri Županu, Žiri, 25. aprila 1997: Alpina - pol stoletja športa in mode. – GG, OS, 29. aprila 1997: Alpina pri glavi diši; Moje srce je vedno bilo za Alpino, Pripadnost je velika rezerva Alpine (Miha Naglič, Marija Volčjak, Janez Pelko).

GP 39: Dr. Franc Rode, p. Ciril A. Božič in Jože Dežman, dvorana bazilike Marije Pomagaj, Brezje, sobota, 24. maja 1997: Slovenci in Marija. – GG, OS, 30. maja 1997: Zakaj ravno na Brezje, k Mariji?; Triglav, Vrba s Prešernom in Brezje z Marijo so miti slovenstva (Miha Naglič, Jože Košnjek, Janez Pelko).

GP 40: Dr. Janez Drnovšek in Miha Naglič, Avsenikova dvorana, Begunje, četrtek, 12. junija 1997: Sto dni tretje Drnovškove vlade. – GG, OS, 20. junija 1997: V Evropo bom odšel, bom ljubco s sabo vzel; Brez skrbi, Slovenije ne bomo razprodali (Miha Naglič, Jože Košnjek, Janez Pelko).

GP 41: Metod Dragonja in Miha Naglič, Gostilna pri Zalogarju, Dolenja vas, četrtek, 26. junija 1997: Se v Železnike vrača revščina? – GG, OS, 4. julija 1997: Železne dobe je konec, že tretjič; Boljši del Alplesa naj bi potegnil za sabo slabega, Domel je bil za prodajo prenizko ocenjen (Miha Naglič, Marija Volčjak, Janez Pelko).

GP 42: Janez Janša in Miha Naglič, Hotel Bellevue, Šmarjetna gora, 26. septembra 1997: Vroča politična jesen. - GG, OS, 3. oktobra 1997: Nekdaj na levi, zdaj na desni, zmeraj na svoji strani. Upali smo, da so sestanki Marjana Podobnika in dr. Drnovška le igra (Miha Naglič, Jože Košnjek, Janez Pelko).

• **Sestavil: Miha Naglič**

SNOVANJA

Bibliografija Snovanj 1989 -1996

Pred prvo stotico

Če bi kulturna priloga Gorenjskega glasa z naslovom Snovanja izhajala neprekinjeno od leta 1967, ko je 4. februarja izšla prva številka, bi danes lahko govorili o tridesetletnici izhajanja. Tako pa je desetletni premor - med leti 1979 do 1989 - "kriv", da o okrogli obletnici ravno ne bi mogli govoriti. Desetletni predah pa je bil seveda ravno prav dolg, da je priloga dobila malce drugačno zasnovo in tudi videz. V uredniškem odboru novih Snovanj, prva številka je izšla 10. februarja 1989, so bili Edo Torkar, Neža Maurer in Franc Benedik. Snovanja vseh osem let ureja Lea Mencinger. Vsekakor je jubilej časopisa tako pomemben, da k bibliografiji, ki je izšla ob desetletnici izhajanja v letu 1977, dodamo še bibliografijo izhajanja novih Snovanj - čeprav le za osem let. Prve tri leta, to je do 1992, je vsako leto izšlo po deset številk Snovanj, kasneje pa dvanajst letno; novembrska številka letošnjih Snovanj bo že stota. Vsako leto je na straneh Snovanj objavilo različne teme okoli štirideset avtorjev, bibliografija jih zajema nekaj več kot dvesto petdeset.

SNOVANJA, leto 1989, št. 1- 10

Avguštin Cene: Gorenjska vas v ogledalu časa (3)
Zaton slovenske kulturne krajine(10)
Aljančič Marko: Kabinet slovenske fotografije (7)
Avguštin Maruša: Kraška svetloba v sliki (6)
Človek in čebela (10)
Cevc Tone, Primožič Ignac: Kmečke hiše v Karavankah (3)
Cundrič Valentin: Ptice letijo po pokošenem (8)
Cvetek Marija: Vsaka vas ima svoj glas (5)
Črnologar Ladislav: Razstreljeni bog (7)
Dolenc Veno: Pesmi (2)
Dežman Jože: Radovljica- Linhartovo mesto (9)
Fister Peter:
Kmečka stavbarska dediščina Čopovine (3)
Gabrijelčič Marjan: Prazna listnica brez ministra (5)
Gledališki list PG Kranj: Tartuffe (6)
Gracer Benjamin: Aforizmi (7)
Grošelj Marko Elsner: Pesmi (4)
Jensterle Damjan: Pesmi (2)
Jovanović Klarisa: Mesečnik (pr.)(5)
Kadivec Martin: Pesmi (3)
Kmečki praznik Pavla Bobnarja (8)
Kambič Mirko:
Sadovi in problemi slovenske fotografije (7)
Kokalj Franc: Zob časa briše freske (3)
Logar Matija: Med ilegalnim in legalnim (1)
Marin Marko: Gledališko ljubiteljstvo - izziv gledališkemu profesionalizmu (9)
Maurer Neža: Pesmi (8)
Mazzini Miha: Domačijskost (3)
Mencinger Lea:
Gorenjski Prešernovi nagrajenci 1989 (2)
Bližč poezije v bedi življenja (5)
Fragmentistični likovni rokopis (6)
Enci benci na kamenci (8)
Naglič Miha: Ontologija fotografije (7)
90 let Gorenjca (10)
Novak Jože: Z biciklom okoli sveta (8)
Papler Drago: Čas je največja dragocenost (9)
Paternu Boris: Prešernov Sonetni venec (2)
Pirc Vlado: Pesem (8)
Pogačnik Marko: Odpiranje Šmarjetne gore (10)
Poštrak Marinka:
Komedija bleščečega triumfa despotizma (6)
Pretnar Tone: Dva poljska pesnika (pr.) (5)
Primožič Ignac, Cevc Tone:
Kmečke hiše v Karavankah (3)
Reisp Branko:
Nekaj značilnosti vojvodine Kranjske (4)
Rupel Dimitrij: Svobodna misel in Jožef na prestolu (1)
Šeligo Rudi: Vroče pisateljevo poletje 1988 (1)
Srednja Evropa zveza posameznikov in narodov (8)
Škrinjar Polona: Čas za roparice (4)
Šušteršič Andrej-Sar: Lov na tišino (2)
Temelj Franc: Valvasor na Žirovskem (4)
Torkar Edo: Pesmi Aleksandra Sekulića (5)
Torkar Zora:
Kamniška fotografa Franc in Stane Aparnik
Urbanija Jože: Knjižnice na Gorenjskem (9)
Valič Andrej:
Poznoantično najdišče sv. Jakob nad Potočami (10)
Volarič Jože: Aforizmi (9)
Vurnik France:
Od lepe Vide do Dachauskih procesov (1)
Per aspera ad astra (6)
Zupančič dr. Mirko:
Literarno delo mladega A.T. Linharta (1)
Žakelj Viktor: 300 let pozneje (4)

SNOVANJA, leto 1990, št. 11- 20

Avguštin Cene: Kamen, ki umira (13)
Avguštin Maruša: Novoletna prodajna razstava v Šivčevi hiši (20)
Bešter Vine: Kranjec moj mu osle kaže (12)
Bibič Polde: O velikem pričakovanju (14)
Bole Tomaž: S pesmijo v vsak slovenski dom, z Gallusom v svet (20)
Cvetek Marija: Ob kulturnem prazniku (11)
Božične bohinjske vraže (20)
Dežman Jože:
Dediščina-kultura-samozavest- turizem (16)
Dolenc Danica: Beseda hodi za mano (16)
Gale Ciril: Antičev Galgenhumor (14)
Gnilšak Ida: Pletarstvo v Radovljici (13)
Golob Berta: Živeti s knjigo (15)
Hudnik Marko: Osemdeseta leta (15)
Iskra Tomaž: Klic (14)
Jensterle Marko:
Pogovor s Tinetom Debeljakom ml. (18)
Simpozij o dr. Tinetu Debeljaku (18)
Kadivec Martin: Včeraj na Štrukljevi ježi (14)
Kambič Mirko: 150 let slovenske fotografije (20)
Kerševan Marko: Božič za verujoče in neverujoče (20)
Knific Timotej: "Kraj je še zmiraj lep" (15)
Kralj Lado: Prevajalec-izdajalec (18)
Kristan Milan: Pesmi (12)
Križnar Franc: Peter Lipar (1912-1980) I. (17)
Peter Lipar (1912- 1980) II. (18)
Intervju z Olgo Gracelj (20)
Križnar Naško: OHO, ki osvobaja (19)
Kukovica Tomaž: Storžič kot "objekt mali a" (14)
Smrt kot vnebovzetje pesnikov (15)
Kaj je prijazno lice poletja (17)
Norec in nuna (18)
Premise o usodi poezije Marjana Štancarja- Monosa (20)
Kunaver Dušica: Mali traven- april (13)
Slovenska stanovska pesem (16)
Božič (20)
Logar Matija: Premiere PG na festivalskih tednih (12)
PG Kranj-sezona 1990/91 (17)
Ponovno na začetku (18)
Gledališčniki-(ne)pozabni norci (20)
Lužan Pavel: Pesmi (12)
Maurer Neža: Vzporedne poti (16)
Mencinger Lea: Gledališče je eno samo razdajanje (14)
Langobardska sled v zgodovini (17)
Na odru je doma resnica (18)
Mohor Miha: Ta naš svet potrebuje Alico (19)
Mravlja Mija: Na zahodu nič novega? (18)
Novak Anka: Spomeniki ljudskega stavbarstva na Gorenjskem I (13)
Spomeniki ljudskega stavbarstva na Gorenjskem II (15)
Spomeniki ljudskega stavbarstva na Gorenjskem III (20)
Pogačnik Marko: Človek med zemljo in nebesi (19)
Poniž Denis: Beseda o poeziji Neže Maurer (18)
Prešernovi nagrajenci Gorenjske 1989 (11)
Rant Iva: Marjana (12)
Sagadin Milan: Mali grad v Kamniku (19)
Stanovnik Vilma: Intervju z Zvonetom Šerugo (20)
Torkar Edo: Dve novi knjigi (15)
Jesenice- kulturni center (19)
Torkar Zora: Ljudski podobar Lovrenc Erzar(13)
Vozlič Marjeta: Literarna ustvarjalnost kmečkih žena pod Blegošem (12)
Vurnik France:
Kako sodobno je slovensko gledališče (14)
Zupan Marjan: Cerkev sv. Trojice v Sebenjah (16)
Zupan Olga: Pavšlarjeva hiša (11)
Žakelj Viktor: Nagovor ob podelitvi Prešernovih nagrad Gorenjske (11)

SNOVANJA, leto 1991 št. 21- 31

Avguštin Cene: Začetki in preobrazba meščanske hiše v Radovljici (27)
Aljančič Marko: Fotografski Kranj (21)
Bole Alenka Vrabec: Gospod iz Stoizendorfa (27)
Bole Tomaž: Podjetnik je umetnik (23)
Z Gallusom med Galce (27)
Cundrič Valentin: Nove knjige na Gorenjskem (25)
Ob Nartnikovem približevanju zvezdni uri (30)
Globočnik Damir: Otožne krajine(30)
Razstava Zmaga Puharja (30)
Jagodic Mateja: Demitologizacija Jermana (23)
Jensterle Marko: Slovenija podobo na ogled postavi (29)
Jovanović Klarisa: Rob (27)
Debeljak Aleš: Svet brez dostojanstva (27)
Vesolje v zrnu peska (28)
Dialektika med jaz in ti (29)
Petsto let potem (30)
Polnoč ali Midnight (31)
Dežman Jože: Razor - agencija za razvoj kulture in kominikacije (21)
Dolenc Danica: Da bi Tržič odprl svoja nedra, dušo (26)
Drolc Franc: Bogomila in strukture, Črtomir pa umik s položajev (22)
Hudnik Marko: O knjigi Krpice (25)
Jagodic Mateja: Kultura in/ali civilizacija (24)
Kadivec Martin: Zamolčane legende (24)
Kecman Zdravko: Beg od blaznosti (29)
Koranter Sonja: Nove knjige (29)
Pesnikova razgledna dlan (31)
Križnar Franc: "Okno duše" na slovenskem glasbenem odru (22)
Spominski spevi na slovenski glasbeni sceni (24)
O prevodu knjige Kaj je glasba (25)
Od operete do komorne glasbe (30)
Kukovica Tomaž:
Med tipanjem in odsotnostjo strokovnosti (24)
Še o tipanju in strokovnosti (25)
Kritika je umetnost (26)
Lutkovno gledališče je v vicah (22)
Logar Matija: Slovenska dramska klasika-noviteta (22)
Lokalni ali državni Teden (23)
Prešernovo gledališče v novi sezoni 1991/92 (28)
Festival slovanskih gledališč (29)
Marin Marko: Novosti k pesnikovi ikonografiji (31)
Maurer Neža: Litanije za mir (29)
Pesem brega, pesem življenja (31)
Mencinger Lea: Nova pesnikova podoba (22)
Evromaske so že v Evropi (23)
Mlekuž Ksenija: Pesmi (31)
Naglič Miha: O okusih razpravljamo (25)
Slikar Franjo Kopač (1885-1941) (26)
Novak Anka: Spomeniki ljudskega stavbarstva IV (25)
Novak A. Boris: Epilij o začetku in koncu sveta (26)
Novak Jože: Edvard Kocbek: Dnevnik 1945,1946 (28)
Bo Evropa spet poražena? (29)
Enciklopedija nepojasnjenega (31)
Paternu Boris: Suvereno razmerje do sveta (21)
Paljetak Luko: Pesnjenje kot vojskovanje (30)
Ubežne pesmi (31)
Peternelj Mojca: Pogubna le ustvarjalna stiska (30)
Enciklopedija nepojasnjenega(30)
Zbirka lirika (31)
Redna zbirka Mohorjeve družbe (31)
Pogačnik Albin:
Portretna umetnost na rimskih kovancih (21)
Pogačnik Marko: Približevanje Kranju (22)
Odprto pismo županu Kranja (22)
Bled: Sveta Krajina (28)
Sedej Ivan: Oblikovna kultura sodobnih Žirov (28)
Šifrer Jože: Zbrano delo Frana S. Finžgarja (23)
Špitaler Snežana: Pesmi (30)
Torkar Edo: Življenje, podrejeno poeziji (21)
Igra življenja med nebom in zemljo (24)
Žakaj so moje zgodbe tako kratke? (31)
Vurnik France: Nič več samo obraz v zrcalu (25)
Zagoričnik Franci:
O pesništvu v "tem vojnem času" (30)
Od Vilenice do Kranja in čez (31)

Gorenjska vas v ogledalu časa

Komaj kdaj je bila naša kulturna in naravna dediščina izpostavljena tolikšnim pretresom in spremembam kot v naši dobi. Številni posegi v naravo vseh vrst so porušili tudi najbolj prizanesljive predstave o kulturni krajini. Še huje kot naravni ambienti je prizadeta naša naselbinska in arhitekturna dediščina. Medtem ko spomeniške ustanove stara mestna jedra v obliki revitalizacijskih posegov kolikor toliko uspešno varujejo, smo izgubili večino nekdanjih predmestij, prič našega urbanističnega razvoja v 19. stoletju. Propadel je tudi velik del naše grajske spomeniške posesti, ki pa je postala vsaj predmet načrtne strokovne obdelave.

Mnogo bolj problematičen je položaj na vasi. Družbene spremembe in živa gradbena dejavnost v povojnem obdobju so še posebej močno vplivale na podobo našega podeželja. Gorenjska vas, kakršno poznamo iz časa pred vojno z njenimi etnološkimi in sociološkimi značilnostmi, je postala bolj ali manj preteklost...

• **dr. Cene Avguštin SNOVANJA, št. 3, 14. aprila 1989**

Kabinet slovenske fotografije

...Tako je Kabinet kljub splošni družbeni uveljavitvi ohranil svoje značilnosti. Z gostovanji po razstaviščih v ožji domovini (Celje, Ajdovščina, Ptuj, Radovljica, Ljubljana), širšem jugoslovanskem prostoru (Beograd, Novi Sad) in tujini (Poljska, s sodelovanjem ZKOS) si je v poldrugem desetletju svojega obstajanja pridobil splošen ugled in veljavo, z njimi pa tudi slovenska fotografija in njeni ustvarjalci. Bolj kot ugled je pomembno dejstvo, da Kabinet z redno razstavno dejavnostjo neposredno ali posredno spodbuja tudi sodobno fotografsko ustvarjalnost (npr. bienale pejsažne fotografije, fotografski avtoportret, tematske razstave) in popularizira fotografijo v široki javnosti. Najbrž so se prav po zaslugi kabineta fotografiji na široko odprla vrata naših likovnih razstavišč in galerij. Pa tudi študij fotografije v okviru umetnostne zgodovine je pobuda Kabineta...

• **Marko Aljančič, SNOVANJA, št.7, 27. oktobra 1989**

Biti ali slovenski Hamlet

Biti vrba ob Savi...
Ne vrba.
Travnata bilka pod njo,
zelena, zoreča za seno...
Ne bilka.
Mravlja pod njo,
bitje, ki se ne meni za nebo...Ne za nebo.
Za ne bo, tako hočem biti...
Ne biti.
Kakor božja misel -
človek.

• **Pavel Lužan, SNOVANJA, št. 12, 9. marec 1990**

O velikem pričakovanju

Meni je navsezadnje vseeno, kakšne barve je bil tisti, ki je zažgal Cankarjevo Erotiko, ali tisti, ki je prepovedal Kocbekov Strah in pogum. Vem samo to, da ne pri enem, ne pri drugem ni mogoče govoriti o etosu. O kakršnem koli, pa čeprav sta delala vsak v imenu svojega "etosa". Če bomo torej samo zamenjali eno ideologijo, ki pa je že izgubila svojo moč, z drugo, ki se ji prebuja zatrta bojevitost, in če bodo varuhi nove ideologije grozili po starih receptih umetnikom, kot so pred dnevi grozili novinarjem, potem bomo lahko zaupali samo v trdoživost svobodnih duhov, ki so že doslej in bodo tudi poslej oblasti navkljub ustvarjali svoja svobodna dela. Samo zaradi njih bomo postali in ostali resnično suveren narod.

• **Polde Bibič, SNOVANJA, št. 14, 18. maj 1990**

Bled- sveta krajina

Bled ni sveta krajina kar tako. Sveta je zato, ker osvetljuje skrivnost rojevanja celovitega človeka. Božanstvo si jo je izbralo, da bi človeku o tej skrivnosti skozi tisočletja pripovedovalo. Zakaj naj bi pripovedovalo skozi krajino, mar niso za to primernejše svete knjige? Rekel bi, da je krajina celo primernejša, ker človek skoznjo doživlja sporočilo bolj celovito: s telesom se giblje skozi krajino, gleda z lastnimi očmi in ga doživlja kot dar narave izročen občutljivosti duše. Prednost tega, da se človek uči skrivnosti bivanja iz svete krajine, kakršna je blejska, je tudi v tem, da ni odvisen od davnih zapisovalcev in cele verige posrednikov, ampak lahko Božje sporočilo doživlja tukaj in zdaj neposredno.

• **Marko Pogačnik, SNOVANJA, št. 28, 6. september 1991**

Od Vilenice do Kranja

Odgovarjanja na vprašanja o pesništvu ne zadevajo samo njegove tehnopoetike. V ospredju sta predvsem Svet in Posameznik. Zaradi tega pesništvo ne more mimo stanja sveta, da bi se tako izognili svojemu "obsednemu stanju". Kadar se pesništvo izogne lastni krizi, postane kmalu dekla enega ali drugega totalitarizma, ali celo pomaga graditi totalitarizem. V nekem pogledu to pesništvo tudi zmeraj počne. Vprašanje je, ali čas in prostor dopuščata zadosti tolerance, da je pesništvo lahko tudi drugačno. Takšna tolerantnost ne more zadoščati samo z ene strani. Vendar bi odprava samospraševanja pomenila tudi odpravo samoodgovornosti pesništva. Odpravila bi tudi smisel pesništva, s tem pa tudi smisel umetnosti sploh in smisel življenja samega, ki je prav tako v domeni in izrekanju pesništva, ne le ideologije in politike, ne le proizvodnje in trgovanja...

• **Franci Zagoričnik, SNOVANJA, št. 31, 13. december 1991**

Ob rob likovnemu dogajanju na Gorenjskem

Odprtost gorenjskih likovnih razstavišč - na začetku sicer predvsem Kranja in Škofje Loke - je bila v preteklih desetletjih izjemna. Temu primerno je bilo tudi veliko število prirejenih razstav. Na žalost smo se prepozno začeli zavedati, da nima enake teže razstava, prirejena v prostorih šole, zadružnega doma ali gostinskega lokala, kot tista, ki je pripravljena v prostorih za to poklicane in usposobljene strokovne institucije. V preteklosti poudarjan policentrizem z enim samim velikim kulturnim centrom v Ljubljani in množico pokrajinskih središč (Kranj, Škofja Loka, Jesenice...) ter še številnejšo podmnožico, v kateri so se začeli porazgubljati vrednostni kriteriji o tem, kaj sodi le v občinske, krajevne in kaj v regionalne okvire, je povzročil, da so se začela deliti (drobiti) tudi sredstva, za katera so se lahko razni odbori, pododbori, zveze, amaterske likovne skupine in združenja potegovali povsem enakovredno...

• **Damir Globočnik, SNOVANJA, št. 39, 21. avgusta 1992**

"Pesniška usoda je pač takšna. Prvo večje dejanje priznanja, ki ga je družba naredila za Prešerna, je bil njegov pogreb. To je bila priložnost, da so nekateri takratni rodoljubi lahko ob njegovi krsti postali še večji..."

• **Prof. dr. Boris Paternu, SNOVANJA, št. 66, 6. januarja 1995**

Megatrendi gorenjske kulture

...Če bi danes, ob koncu jeseni 1992, na ulici srečal nepoznanega Gorenjca in ga vprašal, kaj bo počel poljubnega dne v letu 2000, bi najbrž ne vedel prav točnega odgovora. Če bi mu nato povedal, da mu takrat ne bo več treba vsako jutro med šesto in osmo na šiht ali v službo, temveč bo nekega lepega dne vstal in se podal pod Storžič na gamse, popoldne pa ob sotočju obeh Sav lovil ribe, zvečer pa planšaril po bohinjskih planinah in naposled, po večerji, pozno v noč duhovičil..., - če bi torej poljubno izbranemu Gorenjcu postregel s takole vizijo in ga nato povprašal, kaj si o njej misli, bi me, če že ne udaril, vsaj debelo pogledal. In če bi mu nato (zgolj v tem drugem primeru) napovedal še, da bo čez sedem let dan za dnem izmenoma prebiral knjige, obiskoval muzeje, predstave in koncerte, pisal ocene in eseje, spomin na nepozabno sosedo pa kar sam ohranil v glini za večnost..., - tedaj bi nemara tisti, ki bi to poslušal, ne bil več hud, ampak bi prizanesljivo poklical one, ki so pooblaščeni za takojšen odvoz v Gorenjske toplice. –Kaj bi tedaj z vsem tem? Recimo raje: Karel Marx in John Naisbitt, pejta se lepo solit!

• **Miha Naglič, SNOVANJA, št. 43, 18. decembra 1992**

Slovangla že v maternici?

Kdo naj to kugo prepreči? Butalski vzorec nima vrednosti, niti če bi zgradili zid do neba. Nevarnost namreč ne prihaja od zunaj, ampak iz nas. Ker smo mi mlahavi, se tujstvo lahko krepi. Ker se ne zavedamo pomena in sporočilne moči svojega jezika, krademo na tuji njivi, ne da bi pomislili, kako se okradeni tega veseli. Njegova je moč rasti, naša usoda opičenju. V bebavem posnemanju.

• **Berta Golob, SNOVANJA, št. 44, 22. januarja 1993**

Ko pride najlepša

Vsaka pomlad nosi višjo številko.
Vsaka je lepša, opojnejša, bolj zaželena.
In krajša.
Njen nakit blesti svetleje kot v pričakovanju.
Ko pride najlepša odidem z njo.

• **Neža Maurer, SNOVANJA, št.74, 8. septembra 1995**

SNOVANJA, leto 1992, št.32-43

Avguštin Cene: Izidor Cankar in njegova zgodovina likovne umetnosti v Zah. Evropi (38)
Gorenjska mesta (40)
Avguštin Maruša: Miha Dalla Valle (33)
Ekspresivna izraznost (35)
Bernik Stane: Poskus oblikovanja haiku dialoga (38)
Bole Tomaž: Vročica umetnosti (38)
Cundrič Valentin:
Sonja Koranter med angeli in brez njih (33)
Globočnik Damir: Mira Narobe v Galeriji Fara (32)
Matija Bradaška (1852-1915) (37)
Razstava grafik gorenjskih slikark (37)
Ob rob likovnemu dogajanju na Gorenjskem (39)
Gorenjski likovniki modernejše smeri (42)
Grošelj Marko Elsner:
Kulturni sindrom ali posvetilo mestu (34)
Hudnik Marko: Haikuji (34)
Jenčič Beba:
Batistovi akvareli na Prešernove pesmi (33)
Jendričko Slavko: Pesmi (32)
Jensterle Damjan: Hochlaender (34)
Kadivec Martin: Beowulf (43)
Kecman Zdravko: Fotografije vojnih grozot (32)
Kozmična tehtnica (35)
Nož v zodiaku (42)
Komelj Milček:
Ustvarjalna svetloba v senci Velike narave (41)
Križnar Franc: Pianist in organist Tone Potočnik (32)
Skladatelj Uroš Krek (35)
Glasba Festivala Idriart (38)
Glasba 10. Festivala Radovljica '92 (39)
Glasba s koncertov Groblje '92 (41)
Duo Dekleva in Silver Jubilee (43)
Kukovica Tomaž:
Retrogardizem kot postulat umetnosti (37)
Tržni versus planski kulturni management (40)
Lipovec Dušan:
Pozabljeni in ponovno odkriti Stane Cuderman (37)
Maurer Neža: Slovenski kulturni praznik (33)
Vlado Šav: Popotovanje (33)
Mencinger Lea: Pesnik, ki je živel romantiko (33)
Svetovno oblikovalsko srečanje (36)
Smuči vrhunske kvalitete in designa (36)
Pletenina-oblikovalski izziv (36)
Med harmonijo in uporabnostjo predmetov (36)
Med tradicijo in sodobnim oblikovanjem (36)
Koliko se sploh poznamo Slovenci? (41)
Najtežje je biti in ostati na vrhu (42)
Stara Šava odpira vrata (43)
Mohor Miha: Slovenski kulturni praznik (33)
Novak Jože: Janez Janša: Premiki 1992 (38)
Naglič Miha: Megatrendi gorenjske kulture (43)
Pavlovec Andrej: Edi Sever v Vodnikovi domačiji (32)
Petrak Nikica: Dugareško pismo (38)
Prešernovo gledališče Kranj: Sezona 1992/93 (40)
Pretnar Darko: Industrijsko oblikovanje kot del razvojnega procesa (36)
Pretnar Tone: Pri prepisovalcu morja (33)
Repše Renato: Arhitekt Ivan Vurnik (41)
Rotar Aleš: Kritično paranoično mesto Kranj (34)
Sedej Ivan: Jakob Torkar (35)
Istra v očeh slikarja (43)
Sever Nada: Pesmi (34)
Šter Janez: K lesu in navzven (35)
Risbe in pasteli Dušana Premrla (40)
Štucin Jožek: Leteti nad fiziko (38)
Šušteršič Andrej-Sar: Medvedje zasluge (40)
Tarman Slavko: Igra svetlobe in senc (32)
Kekec na vseh kontinentih (34)
Tomšič Marjan: Slovenci kremeniti (32)
Duhovna vrenja našega časa (41)
Torkar Edo:
Veliko imen preveč - in še več premalo (32)
Slovenski kulturni praznik (33)
Na rob jeseniški številki Snovanj (34)
Na poti k sebi in k drugemu (39)
Torkar Zora: Upognjeno pohištvo na Slovenskem (36)
Valič Andrej: Ugibanja in predstave o Triglavu (39)
Vidic Verena: Gradovi minevajo, nastajajo fabrike (36)
Nekaj o nekdanjih žebljih na Gorenjskem (36)
Vurnik France: Beloruski gledališki refleksi (32)
Zagoričnik Franci: Pesmi po Messnerju (32)
Na Cundričevih magistralah (33)
Cundričeva hiša jezika (34)
Cundričevi sonetni izbrisi (35)
Nataša Pičman na Pungratu (37)
Do koder koža seže (38)
In memoriam Gordani Kunaver(40)
Kiklopovo oko kamere (42)
Trpke, a zdravilne besede (43)
Zlobec L. Jaša: Od lahkotnosti do groze (37)

SNOVANJA leto 1993, št.44- 53

Anderle Manja: Kekec je živ in aktualen (53)
Avguštin Maruša: Zormanove ilustracije (47)
Likovna (in siceršnja) pravljica (48)
Bole Alenka-Vrabec: Worpswede-Hudičevo barje (50)
Bole Tomaž: Ustvarjamo, torej smo (50)
Dežman Jože: Perestrojka in nova doba (44)
Drolc Franc:
Zavezanost lepoti, ki je vsa znotraj časov (45)
Sto šestdeset let Sonetnega venca (53)
Florijančič A. Pavel:
Iz varstva pred ionizirajočim sevanjem v Sloveniji (52)
Globočnik Damir: Neklasičnost grafik in slik (47)
Žrtvovanje pomladi (48)
Ljubo Ravnikar (1905-1973) (49)
Lojze Dolinar (1893-1970) (51)
Slikar vaškega sveta (53)
Golob Berta: Slovangla že v maternici?(44)
Jensterle Damjan: Pravljica o hribu (44)
Kaluža Ludvik: Poezija Neže Maurer (48)
Kecman Zdravko: Živi mrtveci (48)
Koranter Sonja: Pesmi (44)
Cundričevi dnevi za dušo (52)
Križnar Franc: Slovenska glasba v NOB (44)
Orgelska glasba (47)
Jesenske serenade (51)
Tarsia, orgelska glasba (52)
Laserska plošča APZ Tone Tomšič (53)
Kukovica Tomaž: Na lutkovnem obzorju še vedno sonce v zatonu (46)
Mencinger Lea: Pozno odkrita znamenitost (44)
Včasih me poišče dobra vloga (45)
Nova žebljarska zbirka v Kropi (46)
Ne le sanacija bank, tudi sanacija duha (47)
Svet je ploskal njegovemu petju (47)
Navideznost pesniškega molka (48)
Zbogom Bosna, zbogom Sarajevo (49)
Slikarjem ostajajo slike na podstrešju (50)
Gledališče je več kot le minljiva strast (51)
Vse mesto v gledališču (52)
40 let Gorenjskega muzeja Kranj (53)
Mravlja Mija: Enkrat v življenju (49)
Naglič Miha: Od Črtomira do Kocbeka (49)
Papler Drago: Mengeš in Trzin skozi čas (49)
Pavček Tone: Hvalnica knjigi (46)
Podnar Franc: Loški razgledi (46)
Pogačnik Marko: Nesrečni park (45)
Sagadin Milan: Dolgoprsta vladavina sedanjosti (52)
Soklič Boštjan:
Skupinska razstava likovnih del članov Dolika (53)
Studen Marko: Opazen napredek (48)
Štekar Verena-Vidic: Panjske končnice (49)
Zagoričnik Franci: Zrelo vino slovenskih besed (44)
Veliko monografsko delo (45)
Reši nas, večna pesem (46)
Trijon, zgodovina večnosti (48)
Pibernikova znamenja (49)
Poezija kot dekor in iluzija (51)

SNOVANJA, leto 1994, št. 54 - 56

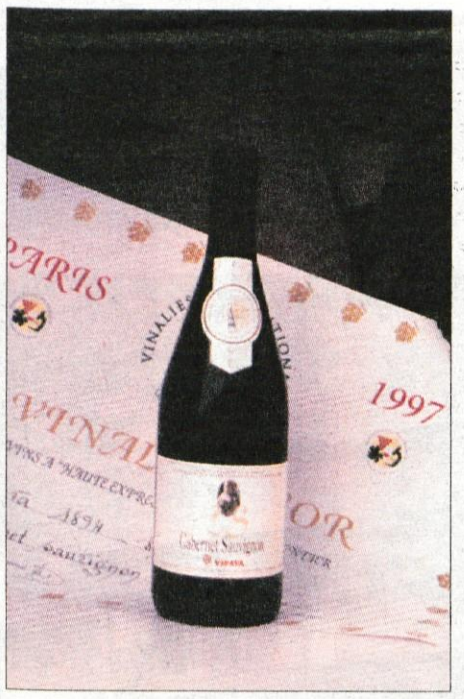
Ahačič Marjana: Oblast ne mara satire (60)
V glasbi se odraža svet (62)
Avguštin Maruša: Ilustracije pravljic (58)
Bole Tomaž: Dobrodošli v Evropi (54)
Dolenc Danica:
Ob 150- letnici smrti Jerneja Kopitarja (60)
Globočnik Damir: V tradiciji gorenjskega krajinarskega slikarstva (55)
Fotografije Janeza Marenčiča (57)
Portretne fotografije(58)
Grafična ciklusa (58)
2. bohinjska slikarska kolonija(63)
Nove krajine Franceta Novinca (64)
Jensterle Marko: Cestni in kulturni križi (60)
Kaj s kulturo v poletnem času (61)
Nazaj k naravi in naprej v mesto (62)
S pomočjo Gregorčiča tudi do Plečnika (65)
Krivec Judita Dragan: Figure heroičnega (54)
Križnar Franc: Eno dete je rojeno (55)
Gorenjskemu glasbenemu šolstvu na rob(58)
Škrinja orehova (61)
Jesenske serenade '94(63)
Vera Majdič (1898-1994) (64)
Tretja generacija Boletovih Slovenskih madrigalistov (65)
Kukovica Tomaž:
Prelomno obdobje kulturnega razvoja (55
Kurillo Jurij: Fotografija kot sporočilo sočloveku (64)
Logar Matija:
Cankarjevi sodobniki ob koncu stoletja (57)
Menaše Lev: Iskanje Prešerna (55)
Mencinger Lea: OHO - umetnost v vsakdanjosti, vsakdanjost v umetnosti (55)
Shranjene filmske podobe (56)
Žabe omagale na festivalski slami (57)
Vse moje zgodbe so bizarne (58)
27. mednarodno srečanje PEN (izbor L.M.) (59)
Zeleno je gnezdo moje slike (59)
Naško Križnar o vizualni antropologiji (63)
Pogovor z igralko Štefko Drolc (64)
Violončelo, kraljevski inštrument (65)
Mravlja Mija: Evropa je pela (62)
Naglič Miha: Slovenska Iliada (54)
Nova ločitev starih duhov (55)
Starikavost v boju za Mladiko (56)
Je onstran groba res vstajenje? (57)
Kaj bi s čipko v dobi čipa? (57)
Obrazci splošne spovedi (58)
Dokumenti slovenstva (61)
Kje so tiste vrednote, k' so včasih bile? (63)
Nograšek Milena: Publikacija o Kogojevih dnevih (63)
Novak Anka:
Spomeniki kmečkega stavbarstva na Gorenjskem (65)
Pamić Renata: Obnova Borštnikove hiše(63)
Pavlovec Andrej: Molovsko uglašena modrina (56)
Pirc Vlado: Spomin na Cankarja (61)
Suhadolc Janez: Construxit & fecit (56)
Svoljšak Drago: O steklu in o življenju (56)
Šorli Vinko: Ubrano petje in kakovostni programi I. (59)
Ubrano petje in kakovostni programi II. (60)
Toplak Pavel: Grafike slike: Irena Jeras Dimovska (55)
Valič Andrej: O najdbah žebljev (62)
Zupan Olga: Mitničarska hiša v Kranju (59)

SNOVANJA, leto 1995, št. 66-77

Avguštin Cene: Naselbinska kultura na Slovenskem (66)
Rodbina Vurnik iz Radovljice (68)
Avguštin Maruša: Jože Marinč v Šivčevi hiši (72)
Andrej Pavlič (76)
Cundrič Valentin: Rej pod lipo in brez nje (66)
Dolžan Tatjana: Odkrivajmo našo deželo (73)
Drolc Franc: Bojan Pisk: Sončni gong (67)
Knjiga in vprašanja o modelu kulture (76)
Gašpirc Mateja: Reprint Kraglovih zgodovinskih drobcev župnije Tržič (68)
Globočnik Damir: Primorje in Kras (67)
Karikature in akvareli (75)
Grošelj Marko Elsner: Pesmi (72)
Nova Atlantida, Gorenjska revija (74)
7. št. Atlantide (77)
Jenšterle Marko:
Subverzivna moč politične kulture (66)
Gradovi na zemlji in kultura v oblakih (68)
Promocija politike s pomočjo kulture (69)
Od pastorale do gibanja (69)
Sto let brez slovenskega filma (70)
Pot iz labirinta evropske krize (71)
Bo Slovence združil Valvasor? (73)
Se za mrzlimi zidovi še skriva duša?(74)
Živeti zdravo in z naravo (75)
Gledališče v svetu in svet pri nas (77)
Kavčič Igor:
London je bil najina mladostna avantura (70)
Križnar Franc: Trio barocco forte (66)
Nova plošča Janeza Lotriča (67)
19. Jesenske serenade (75)
Kurillo Jurij: Fotografija med preteklostjo in prihodnostjo (69)
Lipovec Dušan:
Monografija o sv. Primožu nad Kamnikom (69)
I. mednarodni bienale akvarela (72)
Naturalno kiparstvo (75)
Logar Matija: "Fest" festivali (72)
Festival kot popravni izpit (76)
Lužan Pavel: Sava teče (pesmi) (69)
Maurer Neža: Pesmi (74)
Mencinger Lea: Dr. Boris Paternu: Prešeren, nikoli do kraja prebran (66)
Drago Jančar na Glasovi preji (67)
Le neznanje je ovira do znanja (68)
Pesnik iz gledališkega parterja (69)
Ni boljših pevcev kot so slovenski (71)
Vsaka vojna strezni le eno generacijo (71)
Svet z umetnostjo (72)
Nekatere rastline so le še v herbarijih (75)
Hudomušna slovnica zleze pod kožo (76)
Gledališče je kot dom...(77)
Mravlja Mija: Prešernovci v Jeruzalemu (75)
Naglič Miha:
Augsburg, Krainburg in "rovtarske Atene" (67
D. Medved: Slovenski Dunaj (71)
Pohajkovati kulturno (73)
Likovni fantast iz Virmaš (74)
Nograšek Milena: Skladatelj Samo Vremšak (76)
Vsako vlogo sem spoštovala (77)
Novak Jože: Predanost arhitekturi (73)
Pavlovec Andrej: Grafika Milana Batiste (71)
Valič Andrej: Osvajalne poti skozi Slovenijo (70)
Velkovrh Ciril: Deveto poglavje (72)
Zagoričnik Franci:
Milan Batista, slikar in tudi pesnik (74)

SNOVANJA, leto 1996, št. 78 - 89

Ahačič Kozma: Pesmi (79)
Ahačič Marjana:
Zamolčani avtorji v sodobni slovenski literaturi (83)
Portret dveh igralcev (86)
Ljudje hodijo v kino,
kot bi šli na kozarec piva (87)
Bibič Polde: O naravi igralca (89)
Globočnik Damir: 2. kranjski likovni bienale (78)
Grošelj Marko Elsner:
Drugi letnik Nove Atlantide (79)
Jenšterle Marko:
Skrbniki dokumentov naše zgodovine (78)
Čas v minutah in stoletjih (81)
Z ohranjeno zgodovino v lepo prihodnost (82)
Slovenija iz dveh različnih obdobij (83)
Človek je le del narave,
ne njen gospodar (85)
Ritmi, ki se iz podzavesti
že selijo na plesišča (88)
Kavčič Igor: Vsaka vloga je nov začetek (87)
Pogovor z Dušanom Jovanovićem (89)
Križnar Franc: Vokalna in orgelska glasba (79)
Leben Nika: Obogatitev kulturne dediščine (78)
Restavriranje lesenih poslikanih stropov (82)
Lipovec Dušan: Po monografiji še vodnik (79)
Smo Prešerni, kar nas je Prešernovih! (79)
Logar Matija:
X-ta evropeizacija slovenskega gledališča (80)
(Ne)točne predstave, upanja in načrti (86)
Mencinger Lea:
Arheologi že "prehitevajo" gradbene stroje (78)
Kultura pri nas še nima prednosti (79)
Dramatik, ki piše romane (80)
Med dramatično verjetnim in neverjetnim (80)
Pekel z nekaj sonca (80)
Za mano je trideset vlog (80)
Festival nima selekcije, ima pa tradicijo (80)
Sveže ideje proti muzejski zaprašenosti (81)
Znamenita, a zastarela zbirka (81)
Prva razstava o Bleiweisu (81)
Vsaka generacija pušča v zgodovini
s spomeniki posebno sled (82)
Literatura je breme- in sreča (83)
Mostovi besed čez brezno zla (83)
Umetnost v slikah, glasbi - in letenju (84)
Po Zlatorogovih gorskih poteh(85)
Nazaj k naravi, toda brez nas samih (85)
Sezona 1996/97 na gorenjskih gledaliških odrih (86)
So se vrteli, da so se kar "lampe" ugašale (88)
Tako kot Slovenci, ne pojejo nikjer (88)
Pogovor z igralko Tatjano Košir (89)
Naglič Miha: Let nad loškim gnezdom (84)
Povabi me v kino zdaj! (87)
Paljetak Luko: Pesmi (83)
Pamić Renata: Obnova Jalnove hiše (82)
Sagadin Milan: Arheologija na avtocestah (82)

AGROIND VIPAVA 1894

Dežela vrhunskih vin in odličnih jogurtov

Vipavska dolina je košček Slovenije, ki vam zagotovo ostane v spominu. Tu je tisočletna pot med vzhodom in zahodom, na vzhodu zaščitena z mogočnim Nanosom, na drugi strani odprta v Furlansko ravnino. Življenje v tej deželi brije ostra burja, boža blagodejen vpliv sredozemskega podnebja in prebuja svežina pomladne trave. Vipava je dežela, kjer so že več kot stoletje doma vrhunska vina, ki zadovoljijo tudi najboljše poznavalce in kjer se zelena barva prepleta z belo barvo mleka in mlečnih izdelkov veščih vipavskih mlekarjev.

Vipavska klet je pravo vinsko svetišče

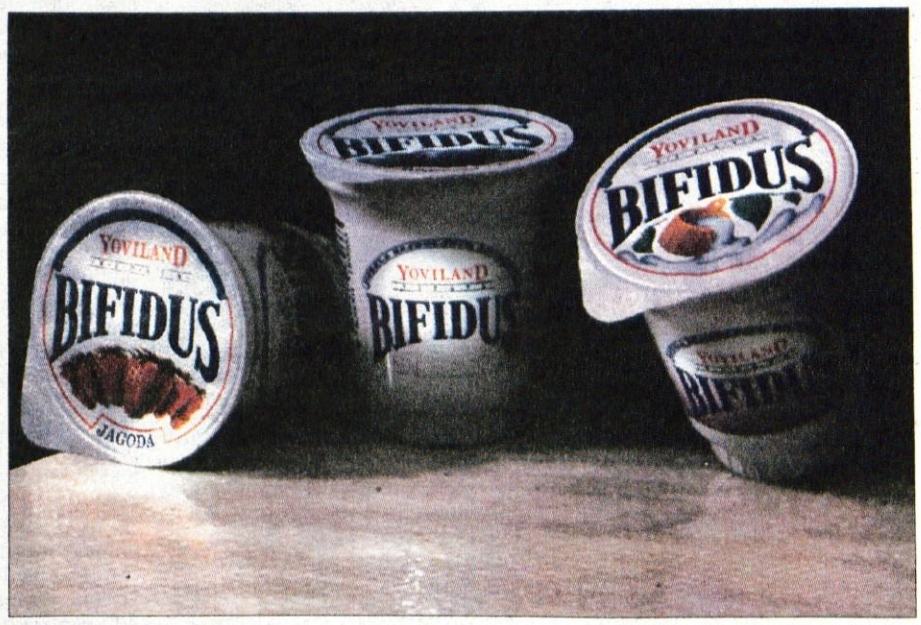
Mešanje toplega mediteranskega podnebja z alpsko klimo, ki prihaja s severovzhoda, je skupaj z rodno zemljo v Vipavski dolini ustvarilo ugodne pogoje za kmetijstvo, vinogradništvo in sadjarstvo. Vinska trta je na Vipavskem znana že od davnine in o vipavskem vinu je veliko lepih besed napisal že Valvasor. Pred poldrugim stoletjem je vinogradnike na Vipavskem o trti in vinu podučeval župnik iz Sv. Vida Matija Vertovec. Vipavci imajo za seboj več kot stoletje dolgo tradicijo pridelovanja izbranih vin in danes je Agroind Vipava največji ponudnik vrhunske žlahtne kapljice na tem območju Slovenije. Vipavska vina so pridelana po tradicionalnih postopkih vipavskega kletarjenja, ki se prepletajo s sodobnimi tehnološkimi postopki. V vseh vinih je moč spoznati nekaj skupnega, pri belih svežino in značilno cvetico, pri rdečih bogastvo okusa.

Pobočja Vipavske doline so porasla z okoli 1.700 hektari vinogradov z najžlahtnejšimi vinskimi sortami, ki so odraz raznolikosti doline in bogatega sortnega izbora. Pestrost se kaže v sedemnajstih ožjih okoliših, ki imajo znotraj še izpostavljene vinogradniške lege. Trta rodi izjemno kvalitetno belo in rdeče grozdje, poleg svetovno znanih sort sauvignon, chardonnay, laški rizling, beli pinot, merlot, cabernet sauvignon in barbera, dajejo kvaliteten pridelek tudi domače sorte rebula, pinela in zelen. Vipavska vina so dobila številna priznanja na vinskem sejmu v Ljubljani in na ocenjevanjih vin v Bordeauxu, Montrealu, Bruslju in Parizu. Na letošnjem sejmu Vino v Ljubljani so dobili kar 4 zlate in 3 srebrne medalje, najbolj pa so ponosni na zlato medaljo za cabernet sauvignon, ki so jo letos prejeli na najprestižnejšem evropskem vinskem ocenjevanju Vinailes Internationales v Parizu. Med nagrajenimi vini sta tudi sauvignon in chardonnay letnik 96, ki sta bila na vinskem sejmu v francoskem Bordeauxu nagrajena s srebrno oziroma bronasto medaljo. Najboljša vipavska vina polnijo v elegantno steklenico vipavko.

V vipavskem hramu, starem okroglem delu vinske kleti, je res pravi vinski hram kakovostnih vipavskih vin, ki jih obiskovalci kleti lahko kupijo in poskusijo v restavraciji, kjer poleg klasičnih postrežejo tudi dobrote vipavske kuhinje.

Vipavci so ponosni na svojo vinsko tradicijo in vino obiskovalce spremlja tudi po številnih cestah, ki se vijejo med vinogradi in značilnimi primorskimi hišami in povezujejo vinske kleti, ter gradovi, cerkvami in mesti, ki so del bogate meščanske zgodovine, vse skupaj pa sestavlja turistično pot Vipavsko vinsko cesto.

Vsakomur, ki potuje skozi Vipavsko dolino in zaide tudi v Vipavski hram, bo vinski strokovnjak z veseljem predstavil pridelavo vin in obiskovalce popeljal tudi skozi vinsko klet, v prijetno urejeni predstavitveni dvorani pa pripravljajo degustacijo kakovostnih in vrhunskih vipavskih vin. Celoten izbor vseh vipavskih vinskih sort in spominkov pa je na voljo v enoteki.

Skratka, Vipava je dežela, kjer že dolgo let živijo z vinom in za vino, zato si je poleg naravnih lepot vselej vredno ogledati in tudi pokusiti njihovo žlahtno kapljico.

Belina v zeleni dolini

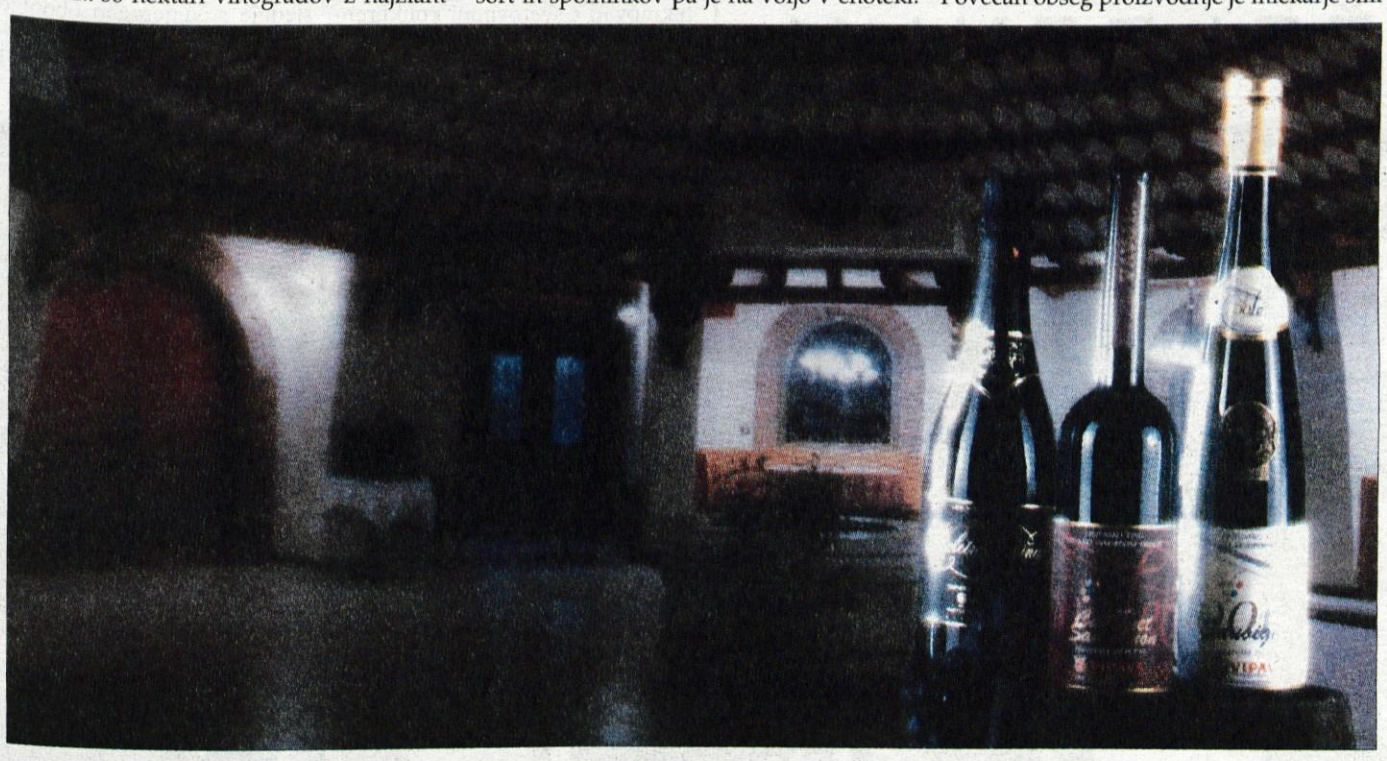
Vipavska dolina, tisočletna pot med Vzhodom in Zahodom ima v prepletu pisanih barv tudi veliko beline. Davnega leta 1907 je namreč skupina kmetov v Podnanosu v najetih prostorih osnovala manjšo mlekarno in se tako začela organizirano ukvarjati z mlekarstvom. Od tam so s konjsko vprego mleko vsak dan odpeljali v Trst, že leta 1912 pa so imeli sorazmerno dobro opremljeno mlekarno z opremo znamke Alfa Laval. Dnevno je skozi mlekarno steklo 3.000 litrov mleka, delo se je ustavilo samo v vojnih letih. Po drugi svetovni vojni so proizvodnjo v mlekarni ponovno oživili, z mlekom so oskrbovali predvsem območje Reke. V desetih letih je mlekarna skoraj potrojila odkup mleka.

Prislovična vipavska podjetnost in vse večje zahteve kupcev so botrovale posodobitvi in v mlekarni je stekla proizvodnja jogurtov in s tem vstopila na širši trg. Povečan obseg proizvodnje je mlekarje silil v preselitev v večje prostore in v začetku maja leta 1982 so se preselili v Mlekarno Vipava, ki je zmogla odkupiti tudi do 50.000 litrov mleka dnevno in hkrati ena redkih, ki je bila zgrajena na novo in z lastnim denarjem ter posojilom Mednarodne banke za razvoj. S tem so bile dane možnosti, da bi se srednje velika mlekarna lahko povzpela med vodilne proizvajalce mlečnih izdelkov v državi in tudi širše.

Vešči vipavski mlekarji so s pridom izkoristili svoje prednosti, še posebej tiste, ki jih daje narava. To je odkup mleka na obronkih Vipavske doline, območjih Banjške planote in Gore ter na s soncu oblitem Krasu, kjer ni herbicidov in intenzivnega gnojenja. Mleko ima zato posebne lastnosti in prijeten okus, ki jo daje z beta karotini in drugimi sestavinami bogata mlečna maščoba. Bogato vsebino predelujejo s sodobnimi postopki in predvsem z bogatimi izkušnjami, znanjem in ljubeznijo, zato mleko in mlečni izdelki ohranijo vse najboljše lastnosti.

Mlekarna Vipava letno predela okoli 13 milijonov litrov mleka, okoli štiri desetine odkupljenega mleka ohranijo za prodajo, ostalega pa predelajo v fermentirane izdelke. Med kupci je poznana po maslu, smetani, skuti, sirih in desertih, predvsem pa po mlečnih izdelkih Yoviland. Še posebej okusni so jogurti, med katerimi so poleg navadnega in sadnega znani še yovi, lahki yovi in poseben jogurt bifidus. Slednji si skupaj z vipavsko skuto in lahkim yovijem zagotovo zasluži uvrstitev med zdravo hrano, kar je potrdilo tudi društvo za zdravje srca in ožilja, ki jim je podelilo znak varovalnega živila. Mlekarna Vipava je bila v Sloveniji prva, ki je začela s proizvodnjo pravega pudinga, v štirih različnih okusih.

Če družine vipavskih jogurtov in ostalih mlečnih dobrot, ki so si že prislužili vrsto priznanj na organiziranih ocenjevanjih, še ne poznate, jih je vredno pokusiti, spoznali jih boste po imenu Yoviland.

100let VIPAVA 1894

NIKO kovinarsko podjetje, d.d., Železniki

Niko - tradicija in uspeh

Niko je danes v svet odprta tovarna, ki na svetovnem trgu proda pretežni del svojih izdelkov.

Kovinarsko podjetje NIKO Železniki ima zanimivo, polstoletno tradicijo, vsa leta je vztrajalo pri programu kovinske predelave. Zgodaj se je odprlo v svet, kar je danes bistvo njegove uspešnosti. Na svetovi trg prodajo kar 98 odsotokov mehanizmov za registratorje, izvoz pa bo imel letos v celotnem prometu 86-odstotni delež. NIKO danes sodi med štiri največje evropske izdelovalce mehanizmov za registratorje.

Leta 1902 je v Železnikih ugasnil zadnji plavž in s tem je bilo v kraju konec večstoletne železarske in žebljarske proizvodnje. Vse do druge svetovne vojne v kraju ni bilo večjih zaposlitvenih možnosti. Nekaj ljudi je bilo zaposlenih na večjih posestvih, usnjarnah in sodarski zadrugi. Večina se je preživljala s sezonskim, zlasti gozdarskim delom.

Konec druge svetovne vojne so Železniki in okoliški kraji pričakali gospodarsko popolnoma osiromašeni z veliko brezposelnostjo. Nujno je bilo poiskati nove možnosti zaposlitve. Prav to je vodilo napredno misleče ljudi, da so iskali možnosti obnovitve kovinarske dejavnosti. Že v začetku leta 1946 se je petnajst kovinarjev na pobudo pokojnega Nika Žumra odločilo, da organizirajo kovinarsko zadrugo. Svojo odločitev so dokončno uresničili na ustanovnem zboru zadruge dne 27. aprila 1946. Poimenovali so jo Produktivna zadruga kovinarjev NIKO Železniki.

Zadruga NIKO se je leta 1954 reorganizirala v industrijsko podjetje. Prvotni proizvodni program - pisarniški pribor, risalni žebljički, papirne sponke, - se je razširil še na izdelavo gospodinjskih in laboratorijskih električnih aparatov, tehtnic, šestil in malih elektromotorjev. Z razširitvijo proizvodnega programa stari proizvodni prostori (preurejena gospodarska poslopja bivšega veleposestnika) niso več omogočali nemotenega poteka proizvodnje, zato se je vodstvo podjetja odločilo za gradnjo novih prostorov. V letu 1958 je bil zgrajen nov proizvodni objekt, v katerega se je preselila proizvodnja električnih aparatov, tehtnic in malih elektromotorjev. Zaradi specializacije proizvodnje je bila v letu 1959 izločena proizvodnja tehtnic in šestil, ki sta jih povzeli novoustanovljeni podjetji TEHTNICA Železniki in KLADIVAR Žiri.

Leta 1962 se je podjetje vključilo v združeno podjetje ISKRA Kranj. Po priključitvi pa je obrat

Direktorica Tina Nastran

za proizvodnjo pisarniških potrebščin, lociran še vedno v starih objektih, začel nazadovati, ker se je ISKRA odločila za nadaljnjo specializacijo v elektroproizvodnjo. Predvsem v izdelavo malih elektromotorjev, za razvoj kovinsko predelovalne dejavnosti pa ni imela interesa.

Na podlagi odločitve kolektiva in soglasja ISKRE Kranj se je zato obrat proizvodnje pisarniških potrebščin osamosvojil in 1. 7. 1963 začel samostojno poslovati z nekdanjim imenom NIKO Železniki.

Po osamosvojitvi je podjetje obdržalo prvotni proizvodni program. Največ vlaganj je bilo usmerjenih v opremo programa mehanizmov za registratorje ter proizvodnjo paličnih sponk, kasneje je bila na novo uvedena proizvodnja toplotne obdelave trakov. Podjetje je še vedno poslovalo v starih preurejenih gospodarskih poslopjih bivšega veleposestnika na Racovniku.

Zaradi širitve in posodabljanja proizvodnje so stari prostori začeli postajati ovira za nadaljnjo rast podjetja, zato je bilo nujno naslednja vlaganja usmeriti v izgradnjo novih proizvodnih prostorov. Tako je bila leta 1977 dograjena nova proizvodna hala na lokaciji Otoki, v katero je bil v istem letu preseljen celotni proizvodni program. V starih prostorih je do maja 1979 obratoval le še oddelek površinske zaščite - galvanika, tam je bilo do izgradnje novih prostorov v letu 1983 locirano še skladišče vnetljivih snovi.

Potrebe in želje krajanov hribovite in oddaljene vasi Davča na eni strani in takratni dobri izgledi za širitev novoosvojene proizvodnje vzmetnega šarnirja za pohištveno industrijo na drugi strani so v oktobru leta 1980 pripeljale do odprtja proizvodnega obrata v tej odmaknjeni vasi. Proizvodnja je sprva potekala v prostorih osnovne šole, kasneje je bila zaradi adaptacije šolskih prostorov prenesena v dve drugi stavbi v kraju, v letu 1985 pa je podjetje skupaj s takratno Občino Škofja Loka pristopilo k izgradnji novega objekta. Vanj je bila v marcu 1987 preseljena proizvodnja papirnih sponk in risalnih žebljičkov ter del montaže mehanizmov za registratorje, medtem ko je bila proizvodnja vzmetnega šarnirja zaradi odpovedi pogodbe kupca že po enem letu obratovanja opuščena.

Tudi v naslednjih letih je podjetje največjo pozornost in sredstva usmerjalo v proizvodnjo mehanizmov za registratorje. Zaradi stalnega povečevanja proizvodnje je najbolj ozko grlo postal obrat površinske zaščite. V letu 1991 je bil v ta namen dograjen prostor in usposobljena nova avtomatska linija za niklanje v bobnih, obenem pa zaradi ekoloških potreb zgrajena tudi nova sodobna čistilna naprava. S to posodobitvijo je podjetje pridobilo dodatne možnosti za povečanje proizvodnje mehanizmov za registratorje in ostale izdelke, kjer je potrebna galvanska zaščita.

Naslednja pomembna pridobitev za podjetje je bil certifikat kakovosti ISO 9001, ki je bil podeljen konec leta 1994. S tem

25 letnica kovinarstva - okrasitev obrata

je podjetje dodatno dokazalo, da je enakovreden partner ostali konkurenci. Certifikat kakovosti nima nobene vrednosti, če ga gledamo samo kot papir. Pomembno vrednost pridobi s tem, ker v podjetju uvaja "red" (vse stvari potekajo po programu). Prav to pa pomeni bistveno pridobitev, saj se s tem močno znižujejo stroški procesa (kateregakoli).

Podjetje je v letu 1996 uspešno zaključilo proces lastninskega preoblikovanja in se 30. avgusta 1996 vpisalo v sodni register kot delniška družba z dopolnjenim obstoječim proizvodnim programom.

V vseh letih obstoja je podjetje vztrajalo pri programu kovinske predelave. NIKO Železniki je eno od podjetij, ki je že zelo zgodaj ugotovilo, da je slovenski in tudi jugoslovanski prostor premajhen za njegov obseg proizvodnje in je zato že pred mnogimi leti začelo s plasmajem svojih proizvodov na razvita zahodna tržišča. Prvi izvozni posel sega že v leto 1967. Največjo udeležbo pri prodaji na tuja tržišča imajo že vsa leta mehanizmi za registratorje, zato je bila zlasti v zadnjem desetletju vloga programa mehanizmov močno poudarjena.

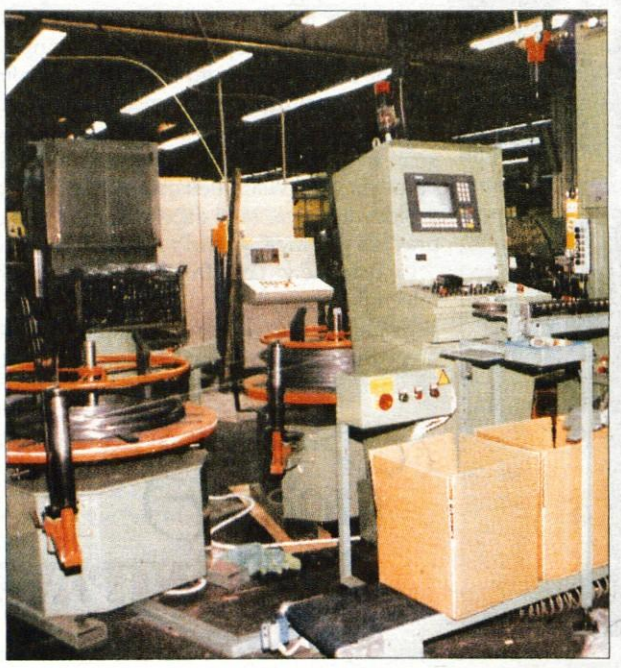
Odločitev, da podjetje pospešuje proizvodnjo izdelkov, ki jih prodaja na svetovnih trgih, je bila razvojno zelo dobra. Treba je bilo ustvariti pogoje, ki so omogočali tekmovati s svetovnimi konkurenti, ki so imeli precejšnjo prednost v razvoju. Strategija izpred desetih let je bila - proizvodnjo mehanizmov povečati in izboljšati tako, da bo ne samo konkurenčna, pač pa bo omogočala nadaljnji razvoj podjetja tudi za ostale vrste proizvodnje.

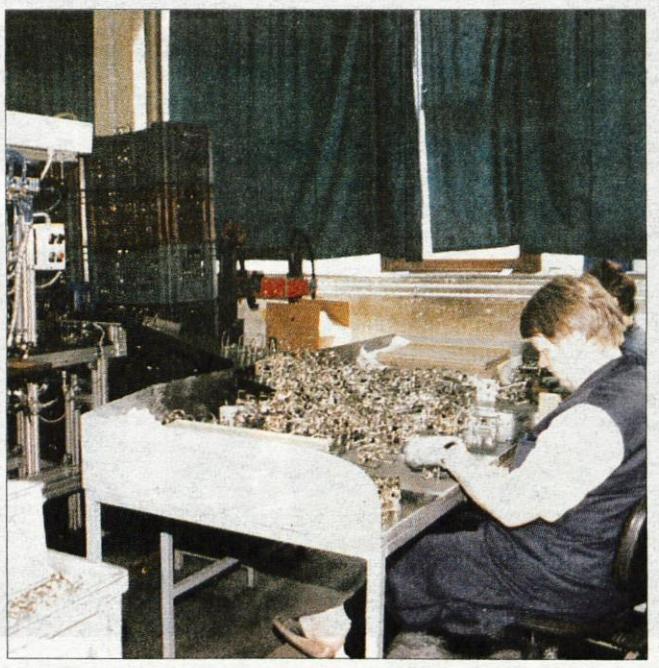
Samo v obdobju od leta 1990 do konca leta 1996 je podjetje fizični obseg proizvodnje povečalo za 2,1 krat, medtem ko je bila proizvodnja mehanizmov na zaposlenega večja 2,5-krat. Realizacija je zaradi tržnih razmer in pogojev gospodarjenja v državi porasla le minimalno, kar kaže na dejstvo, da je bilo pozitivno poslovanje doseženo le z racionalizacijo stroškov na enoto proizvoda v maksimalni možni meri. To je omogočala velikoserijska proizvodnja, stalno večanje produktivnosti in obvladovanje sistema kakovosti.

S svojo proizvodnjo mehanizmov, ki jo v zadnjih letih povečuje povprečno 15,4 odstotka letno, sodi NIKO med štiri največje proizvajalce v Evropi. Kakovost njegovih izdelkov je v svetu dobro znana. Večino izdelkov izvozi na svetovna tržišča, kot so Evropa, Bližnji vzhod, Afrika in celo Avstralija. Podjetje izvozi 97 do 98 odstotkov fizične proizvodnje mehanizmov, delež izvoza v skupnem prometu je za leto 1997 planiran v višini 86 odstotkov.

Glede na razvoj, ki je bil dosežen v preteklih letih, ostaja strategija razvoja podjetja za naslednje srednjeročno obdobje podobna, in sicer pospeševanje programov, ki jih že obvladuje, in trženje na svetovnem trgu.

niko
KOVINARSKO PODJETJE, d.d.
ŽELEZNIKI

Občine na Gorenjskem skozi desetletja

Čas je vtisnil neizbrisen pečat. Vsaka sled je potrdilo, da je bilo tako in nič drugače. Kar je bilo nekdaj dobro, je po desetletjih dobilo potrdilo ali pa spoznanje. Ujeti v času pa smo ta trenutek pred jutrišnjim dnem.

Gorenjska skozi pet desetletij je mozaik, ko pri ogledovanju tu in tam za hip zastane pogled. Misel pohiti tja v trenutek nekega preteklega dogodka, v občutek nečesa, kar je bilo takrat veselo, vzvišeno, slovesno, z vtistom obogatitve.

Potem se pogled zamisli, da smo nekaj dosegli, marsikaj pa zamudili ali pa postavili na glavo. Če se začenjamo spraševati s "čeji", se zazdi, da smo na jasni poti spoznanja vendarle bili zelo bogati, da smo vse, kar smo, doživljali in doživeli.

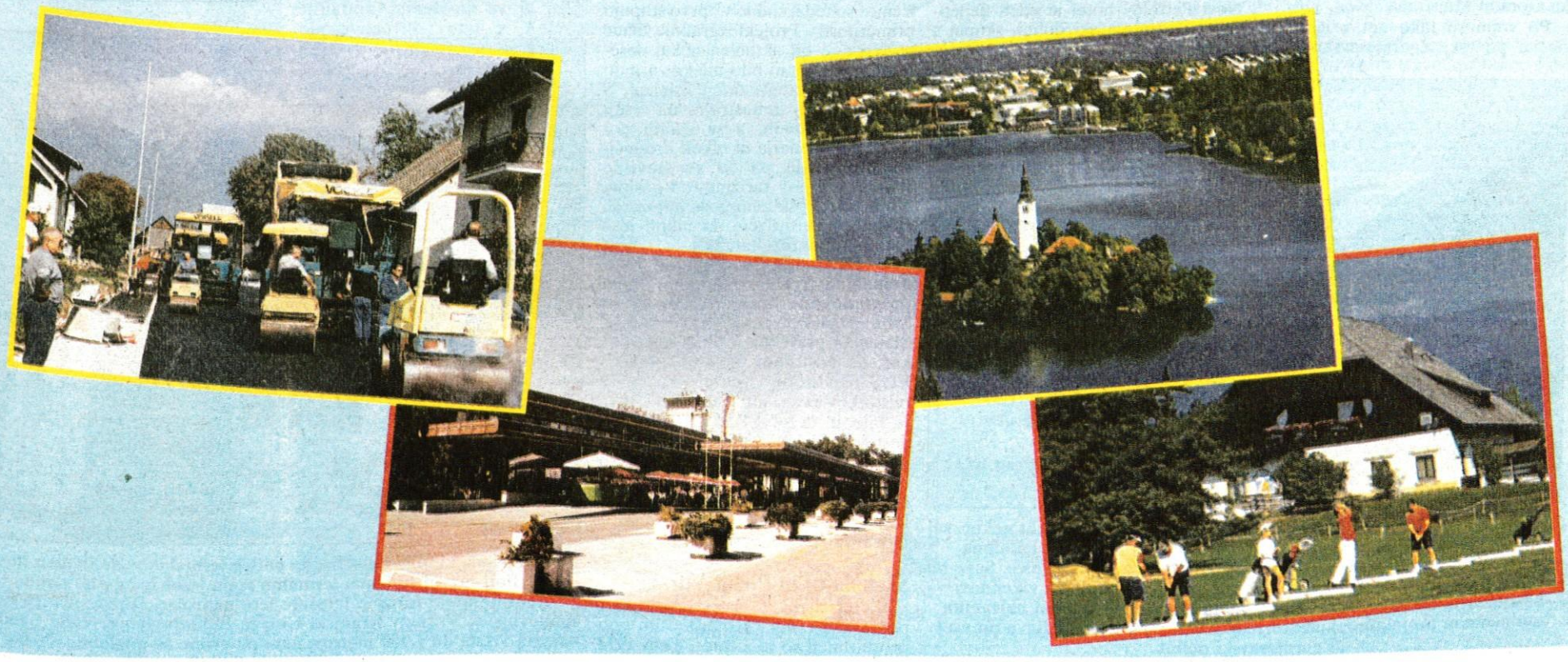
Bilo je obdobje, ko je bila volja in ko je Gorenjska bila hram za razcvet in za uk, za obstoj in razvoj, ko so rasli domovi, podjetja, šole, vrtovi. Prišlo je, ko smo ob odločanju morali sami poprijeti za delo, odstopiti in prispevati. Takrat se je na Gorenjskem veliko dogajalo po krajih, vaseh. Potem pa je prostovoljno odpadlo. Davkoplačevalec je postal in naj bi bil najbolj pomemben.

Njegova moč je tista, ki ohranja narodno zavest in državno samostojnost.

Kako prijetno in kako enostavno. Vsak dan v tem času pa je seveda, kot vedno ujet in neizprosno realen. Nikdar ni bilo denarja preveč. Največkrat je volja nadomestila primanjkljaj. Zdaj denarja tudi ni preveč, voljo pa smo pripisali davkoplačevalcem.

Gorenjska se v tem časovnem razpletu ni nikdar pustila ustaviti. Bila je sicer pomanjšana z velikimi občinami, še pred tem morda malo večja in z manjšimi občinami, danes pa je nenadoma kar največja s še več občinami. In ni je današnje občine, ki v vseh teh minulih desetletjih danes ne bi ugotavljala, da se je to zgodilo in nastalo tega in tega dne, leta, zato in na takšen način, v zadovoljstvo ali pa z neprijetnim občutkom. Gorenjska sicer ni tisto, kar bi rada bila. Celo še vedno ne ve, do kam pravzaprav lahko oziroma dejansko seže.

Njena jugovzhodna meja je včasih nejasno začrtana in ima več razlagalcev. Pa vendar, kakršna že je, je in ostaja Gorenjska v mozaiku časa in dogajanj neizbrisna.

Občina Kranjska Gora

Lakomna urbanizacija in ukinitev železnice

Zgornjesavska dolina je domala vsa leta po vojni upravno sodila pod občino Jesenice s svojimi tremi krajevnimi skupnostmi. Predvojni turistični promet je Kranjska Gora dosegla šele leta 1960. Žičnica na Preseki je bila zgrajena z udarniškim delom leta 1948. Vsesplošno žalovanje in jeza ob ukinitvi železnice - zadnji vlak je ob turobnem pisku lokomotive peljal iz Planice 31. marca 1966.

Občina se leta 1955 ukine

Po **upravni ureditvi**, ki je bila v veljavi med nemško okupacijo, je bila sedanja občina Kranjska Gora ob koncu vojne razdeljena na krajevno občine Dovje - Mojstrana, Kranjska Gora in Rateče - Planica. Skupaj s krajevnimi občinami Jesenice, Koroška Bela je vseh pet krajevnih občin geografsko zaokrožalo nekoliko manj kot 35.500 hektarov površine, na njihovem območju pa je v 1.680 hišah živelo nekoliko manj kot 13.500 prebivalcev. Te občine so sodile v širše upravno območje srez ali okraj Radovljica.

Zanimiv je tudi podatek, da so imele te občine, ki so se štele kot davčne občine, leto pred koncem vojne: Kranjska Gora 1.639 prebivalcev, Dovje - Mojstrana 1.476 prebivalcev, občina Rateče pa 617 prebivalcev. Razen Rateč manj kot danes, ko ima občina Kranjska Gora skupaj okoli 6.000 prebivalcev.

Po vojni so se ustanovili narodnoosvobodilni odbori, okraj jeseniško - kranjskogorskega območja je skupaj z radovljiškim območjem sodil pod okraj Jesenice. Po vojni je bilo pri upravni ureditvi še več drugih sprememb. **Leta 1952** so, denimo, Jesenice, Radovljica in Bled imele značaj mestnih občin, med "navadnimi" je obstajala občina Kranjska Gora.

Leta 1955 sta bili ukinjeni občina Žirovnica in Kranjska Gora..

Nova občina Kranjska Gora se je vzpostavila spet po osamosvojitveni vojni za Slovenijo - v novo občino sodijo vsi kraji po zgornjesavski dolini, od Hrušice do Rateč.

Lakomna urbanizacija

Dolga leta po vojni so bile v Zgornjesavski dolini tri krajevne skupnosti: Dovje - Mojstrana, Kranjska Gora in Rateče - Planica. Med vsemi tremi je predvsem krajevna skupnost Kranjska Gora, ki je merila 118,80 kvadratnih kikometrov, doživljala lakomno urbanizacijo: vsepovsod so rasli novi hoteli, gradila vikend stanovanja, predvsem pa naselja počitniških hišic, ki so danes največja v Gozd Martuljku in v Jasni. To zdaj niti niso več naselja, ampak že prave vasi. Nekdaj izrazito kmečka naselja so nadaljevala predvojno turistično tradicijo turizma - predvsem Kranjska Gora in Mojstrana.

Po vojni so tako kot v jeseniški občini po vsej Zgornjesavski dolini marsikaj ukinili, a marsikaj v duhu tedanjih razmer tudi na novo postavili. Vsi kraji so počasi začeli spreminjati svojo podobo, le v Ratečah nikoli ni zrasel noben stanovanjski blok ali hotel. Zanimivo je tudi, da so po vojni povsod postavljali majhne obrate in majhne tovarne, da bi zaposlili domačo delovno silo, le v Ratečah nikoli takega obrata ni bilo - veliko se je o njem razpravljalo, nikoli pa ga niso postavili.

Najhitreje se je začela spreminjati **Mojstrana,** ki je bila nedaleč od železarskih Jesenic in kamor so še segli tudi urbanistični načrti Jesenic, načrti, ki so vsebovali nenehno gradnjo stanovanjskih blokov. Tudi v Mojstrani so postavili stanovanjske bloke, ukinili so mline in žage, zgradili KOOP in LIP, nacionalizirani hotel Triglav, ki je postal zdravilišče in okrevališče za goste iz vse Jugoslavije.

Gorenjka - nosilka turizma

V Gozd Martuljku se je porušil nekdanji Rozmanov dom, ki je sicer stal še dolga leta po vojni in v katerega so radi zahajali predvsem oboleli otroci in otroške kolonije. Novi Petrolov hotel je eden najlepših v Zgornjesavski dolini, skupaj s kampom. V Martuljku je zrasla trgovina z bifejem, dobro obiskana je bila martuljška vlečnica.

V **Podkorenu** je bil dobro obiskan Gorenjkin hotel Vitranc. Hotelsko podjetje Gorenjka je bilo namreč dolga desetletja po vojni nosilec razvoja turizma v Zgornjesavski dolini - z vsemi novimi in nacionaliziranimi hoteli. Nacionalizirani so bili Erika, Slavec, Razor, Vitranc in drugi, na novo zgrajeni pa Prisank, Larix, apartmaji. Poleg Gorenjkinih hotelov je zrasel nov Kompasov hotel z motelom, Alpina, gostišče ob Jasni, Lek... Brez žičnic pa turizma ni bilo...

Predvojno število turističnih nočitev, ki nikakor ni bilo majhno, je bilo preseženo šele **leta 1960**. Žičnice so bile tedaj stare - žičnica na Preseki z lesenimi stebri iz leta 1948 je bila udarniško zgrajena in na Preseko so romali vsi smučarji, ki so se v Kranjsko Goro pripeljali z vlakom in tudi smučarske reprezentance.

Žičnice na Vršič

Že **leta 1966** so v Kranjski Gori ugotovili, da je promet na kranjskogorskih žičnicah narasel za osemkrat in tedaj se je pojavila zamisel, da bi začeli graditi vršiške žičnice. Vršiške žičnice so tedaj sodile v "prvo stopnjo primernosti". Projekt izgradnje žičnic na Vršič je bil aktualen nekaj desetletij, a iz tega ni bilo nič kot ni bilo nič iz marsikatere druge zamisli, o kateri se je debatiralo na vseh mogočih forumih, a se zaradi pomanjkanja denarja ni nikoli uresničila. Uresničile pa so se številne reorganizacije v turizmu, od poslovno turističnih skupnosti do interesnih skupnosti za turizem, ki nikoli niso dale pravega rezultata.

V sedemdesetih letih so med domačimi kranjskogorskimi gosti prevladovali Slovenci, Hrvati in Srbi, a bilo je tudi veliko tujcev. Statistika pravi, da je bilo **leta 1969** kar 83 odstotkov gostov iz dežel EGS, 3 odstotki iz dežel SEV in 12 odstotkov iz ostalih dežel.**Leta 1975** je bilo iz dežel EGS 92 odstotkov gostov, iz SEV 1 odstotek in ostalih 5 odstotkov. Najdalj, kar devet dni, so ostali Nizozemci, domači so bivali v kraju le 3 dni. **Leta 1971** so bila ležišča izkoriščena le 47 odstotkov, **leta 1975** celo le 29 odstotkov.

Skakalnica in Pokal Vitranc

V Kranjski Gori so venomer pogrešali kamp, sankaške in bob proge, imeli so le žičnice. **Leta 1973** so kranjskogorske žičnice prepeljale petino vseh slovenskih smučarjev. Vseh 14 žičnic je v eni uri potegnilo 8.400 smučarjev, toliko kot v znanih smučarskih središčih po Evropi.

Dodatna ponudba pa je bila vedno zelo skromna. V sedemdesetih letih sploh niso premogli smučarskih učiteljev na smučiščih, čeprav so imeli po svetu lepe zglede: že tedaj so, denimo, v St. Moritzu imeli na smučiščih kar 100 smučarskih učiteljev za goste, v Kranjski Gori pa nobenega.

Zadnja desetletja se je venomer pojavljaja ideja o umetni zasnežitvi, ki pa se zdaj le počasi uresničuje.

V petdesetih letih po vojni pa je postala Zgornjesavska dolina, predvsem Planica, svetovno znana z zgrajeno planiško velikanko, enako svetovno znana je tudi Kranjska Gora s svojim Pokalom Vitranc. Ti dve prireditvi sta daleč najbolj turistično promocijski. Od amaterizma in nemalo prostovoljnega dela, ki so ga opravili rateški in kranjskogorski smučarski delavci nekdaj na podkorenških strminah ali na velikanki, sta se prireditvi visoko profesionalizirali...

Kranjska Gora je danes občina in v teh nekaj letih od osamosvojitve je s pametno občinsko politiko, ki jo vodi župan Jože Kotnik, skokovito napredovala. Asfaltirane so bile ceste, urejena druga komunalna infrastruktura, občina pomaga šolstvu, kulturi, športu in drugim dejavnostim. Ena največjih zaslug sedanje občinske politike pa je nemara v tem, da je župan zaustavil lakomno urbanizacijo in pozidavo, tako značilno za te lepe zgornjesavske kraje... Nič več novogradenj vikendov, zidanja hotelov, počitniških domov in vikend naselij...

Kar stori neumnež, sto pametnih ne popravi

Leta 1870 je bila otvoritev proge Jesenice - Rateče - Trbiž, proge, ki je bila dolga 103 kilometre in ki je bila edina in nadvse pomembna prometna žila skozi Zgornjesavsko dolino.

Po drugi svetovni vojni je bila vseskozi železniška proga od Jesenic do Rateč življenjsko pomembna za prebivalce doline. Ne le zaradi turizma, ampak tudi zaradi povezave z delovnimi mesti, saj so bili številni prebivalci Zgornjesavske doline zaposleni v jeseniški Železarni.

Vlak je redno vozil, vaščani Podkorena in Gozd Martuljka so za železniško postajo celo podarili zemljišče, samo, da je ustavljal v teh krajih. Vlak je z Jesenic do Rateč vozil 45 minut na 27 kilometrov dolgi progi z višinsko razliko 269 kilometrov in pokuril dve toni premoga. In se je v šestdesetih letih našla pametna glava, ki je ugotovila, da bo proga ukinjena. To so jugoslovanske železnice utemeljevale z dejstvom, da proga ni rentabilna.

*Tako kot piše Vid Černe v Borovški vasi, so že **leta 1966** razmišljali, da bi jo ukinili, a je bil vsejugoslovanski vpliv Planice in planiških skokov le prevelik, da bi jo ukinili na vrat in na nos. Počakali so - do planiške prireditve.*

*Kranjskogorci niso držali križem rok in so se napotili celo do Tita. V Beograd je odšla delegacija v sestavi Anton Dulmin, Boris Oitzl, Emil Razinger, Leopold Ferjančič in Vid Černe - sprejel pa jih ni Tito, ampak Bogdan Crnobrnja. Nič ni pomagalo - zadnji vlak je na vsesplošno žalost in obžalovanje za vekomaj odpeljal iz Planice **31. marca 1966** .*

Prebivalci so zadnji vlak pospremili tudi z besedami: "Včasih so nam rušili Turki, zdaj pa železnica in urbanizacija." Še danes se ljudje spominjajo ukinitve in še danes obžalujejo in obsojajo ukinitev. Kar en neumen stori, sto pametnih ne more popraviti.

Kranjskogorska turistična razglednica je danes veliko lepša kot nekoč, saj je Kranjska Gora postala veliko bolj urejena. Žal pa je lakomna urbanizacija pustila svoje posledice: veliko onesnaženje Pišnice, Save in tudi jezerca Jasna. Ob Jasni je zraslo pravo malo mesto vikendov, kanalizacija odteka v vodo. Kranjskogorska občina je pred največjim komunalnim projektom: kolektorjem, kanalizacijsko napeljavo po vsej Zgornjesavski dolini.

Če bo občina, ki se je odločila, da poišče termalno vodo in tako poskrbi za nadaljnji razvoj turizma, termalno vodo letos res našla, potem bo za Zgornjesavski turizem letošnje leto nedvomno prelomno, če ne že zgodovinsko. Vrtina v Kranjski Gori je že postavljena, Nafta Lendava bo najprej vrtala do 1.700 metrov, nato pa vrtino še poglobila, če bo treba...

Občina Jesenice

Železarna gradi obrate in mesto, zaposluje in odloča

Povojna zgodovina Jesenic je posredno in neposredno povezana s prevladujočo železarsko industrijo. Kovinsko - predelovalna industrija se nikoli ni združila. Delovna mesta za ženske. Prebivalstvo, ki ni zaposleno v železarni, odhaja z Jesenic. Tretjina prebivalstva Neslovencev. Na desetine in desetine hektarov opuščenega železarskega zemljišča.

Zgodovina Jesenic, tudi povojna, je zgodovina nesrečnega industrijskega mesta, ki deli usodo vseh po vojni industrializiranih mest. Prevladujoča železarska industrija je pritegnila v mesto delovno silo tudi od drugod, kar je imelo za posledico tudi vedno hitrejše poseljevanje in migracijo delavcev iz drugih republik. Mesto se je ob rastoči železarski industriji širilo v dolžino - v širino se ni moglo - zrasla so stanovanjska naselja, stolpnice, bloki, gradile nove šole..

Obnova magistralne ceste skozi Jesenice je za Jesenice v zadnjih dveh letih ena največjih komunalnih pridobitev. Cesta je bila hudo dotrajana, saj je bil spodnji ustroj iz žlindre. Večino denarja je prispevala država, nekaj pa tudi občina.

Direktor železarne tudi župan

Vsemu, kar se je na Jesenicah po vojni dogajalo, je dajala ton - jeseniška železarna. Brez nje ni bilo nič, brez nje se ni moglo zgraditi niti eno športno igrišče, kopališče v Ukovi, brez nje se niso mogle popravljati niti ceste. Vsakokratni direktor jeseniške železarne je bil dejansko resnični in pravi župan jeseniške občine - to se je na Jesenicah vedno dobro vedelo. Kar je dejal direktor, tako je tudi v občini bilo.

Leta 1946 sta v železarni ponovno zagorela oba plavža, **leta 1947** je bilo doseženo že 90 tisoč ton blagovne proizvodnje, kar je bilo za 5 tisoč ton več kot leta 1939. V tem obdobju so jeseniški železarji že pokrivali 60 odstotkov vseh jugoslovanskih potreb po jeklu in izjemno prispevali k obnovi porušene domovine.

Leta 1949 je začela obratovati nova valjarna debele pločevine, **v letih 1955 in 1957** je bilo postavljeno novo ogrodje hladni valjarni. Že **leta 1959** je znašala blagovna proizvodnja 229 tisoč ton ali trikrat več kot pred vojno. V šestdesetih letih so dobili na Jesenicah novo aglomeracijo, dve elektro peči, novo valjarno na Beli, jeklovek... Proizvodnja surovega jekla je skokovito narasla.

V naslednjih desetletjih se je nadaljevala modernizacija jeseniške železarne in izjemen dogodek je bil, ko so se ukinili plavži in martinovke ter je začela obratovati nova jeklarna na Koroški Beli.

Železarna štipendira in gradi

V Železarni je bilo leta 1949 komaj 143 visokokvalificiranih delavcev, leta 1969 pa že 1.168, izobrazbena struktura zaposlenih se je nasploh popravila. Po vojni je Železarna samo v svojih šolah vzgojila 146 kadrov v mojstrski šoli, v srednji tehnični šoli in 1876 v poklicni industrijski šoli. Razen tega je Železarna ogromno štipendirala in vzgajala kader tudi za druga jugoslovanska podjetja. Železarna Jesenice je imela, denimo, na praksi ali na specializaciji 1.400 delavcev iz Železarn Zenica, Skopje, Nikšič, Sisak, iz valjarne Zemun in iz tovarn Djuro Djaković in Rade Končar. Železarna je v dvajsetih letih po vojni štipendirala več kot 600 kadrov na srednjih, višjih in visokih šolah.

Železarna je na Jesenicah gradila stanovanja in tako je dvajset let po vojni zgradila ali obnovila 1989 stanovanj, štiri samske domove in obrat družbene prehrane. V Biogradu na morju in v Crikvenici je imela počitniške domove, v katerih je letno letovalo do 3500 delavcev Železarne.

Železarna je na samih Jesenicah sofinancirala šole, športne objekte - halo Podmežaklo, športna igrišča, kopališče Ukova - in kulturne domove ter komunalne objekte. Posebno pozornost je posvetila športni dejavnosti in imela patronat nad smučarskim društvom in hokejskim klubom.

Ob petdesetletnici jeseniške gimnazije je bila gimnazija temeljito obnovljena - v veliko veselje nekdanjih jeseniških gimnazijcev in vseh Jeseničanov. V gimnaziji je tudi nova, sodobna telovadnica...

Kadrovska politika - na vlaku

Na Jesenicah so ob prevladujoči železarski industriji po vojni zrasla tudi druga podjetja kovinsko - predelovalne industrije. V šestdesetih letih so zato, da bi zaposlili žensko delovno silo, zgradili obrat Iskre na Blejski Dobravi in obrat Planike na Breznici, dobro pa so delala tudi druga podjetja: Izolirka, Vatrostalna, Elim, Kovin. Dolgoletna so bila prizadevanja občine, da bi se kovinsko - predelovalna industrija združila, a občinskim možem nikoli ni uspelo. Kot jim tudi nikoli ni uspelo, da bi zaustavili kadrovsko siromašenje občine, saj so se izobraženi Jeseničani, ki niso bili zaposleni v Železarni, vozili na delo izven Jesenic. Kadrovska politika je bila tedaj prej ali slej le v glavah občinskih mož, v resnici pa zjutraj na vlaku z Jesenic do Ljubljane.

Jeseniška železarna je res sodelovala pri obnovi tako Jesenic kot širše okolice, a po vojni se je tudi brez nje marsikaj zgradilo. Najprej je bila obnovljena med vojno porušena železniška postaja na Jesenicah, **11. aprila leta 1948** je bila namenu izročena prenovljena bolnica na Jesenicah, domačini pa so veliko zgradili sami, s prostovoljnimi deli in prispevki v materialu. Na novo so bili zgrajeni ali pa obnovljeni številni kulturni domovi, zidale in adaptirale so se planinske postojanke - vse s prostovoljnim in udarniškim delom. Tako Prešernova koča na Stolu, v Krmi se je zgradila nova Kovinarska koča, ne nazadnje pa so bile obnovljene Staničeva, Tičarjev dom in druge postojanke. Ena večjih povojnih akcij je bila tudi obnova Erjavčeve koče na Vršiču..

Od polne zaposlenosti bo brezposelnosti

Jeseniška občina je imela **leta 1961** 26 tisoč prebivalcev, od tega jih je bilo 8 odstotkov iz drugih republik. Tedaj še je bilo v občini 4 odstotke kmetijskega prebivalstva, ko pa se je začela železarna nezadržno širiti in je zavzela vso jeseniško dolino, je bilo kmetov vedno manj in je število padlo na zanemarljiv en ali dva odstotka. Železarna je jemala kmetijske površine tudi na belskem polju in tako so komaj obdržali svoj kmečki status kmetje s Koroške Bele.Tako kot se je širila železarna s svojimi obrati, tako je rasel stanovanjski del Jesenic. **Leta 1945** je imela jeseniška občina 1.218 stanovanj, do **leta 1970** pa je zgradila 4.120 stanovanj! Impozantna številka za tako majhen prostor, kot so Jesenice. A to še ni vse: **od leta 1971 do leta 1980** je zgradila še 2.440 stanovanj!

Zanimive so tudi številke o zaposlenosti: **leta 1983** je bilo skupaj v gospodarstvu in v negospodarstvu občine zaposlenih 14.000 delavcev, nato do **leta 1988** to število nekako stagnira, prvi večji padec pa se pojavi **leta 1989**, da bi jih bilo **leta 1992** zaposlenih le še 10 tisoč.

Danes - danes imajo Jesenice po uradnih statistikah 19 odstotkov brezposelnih in število še narašča.

Samoprispevek za samoprispevkom

Kakorkoli že je bila jeseniška železarna v jugoslovanskem merilu privilegirana zaradi jeklarske in oborožitvene industrije, je imela v domala petdesetletnem povojnem razvoju in rasti tudi težke in hude čase, ki so jih začutili delavci in posledično tudi vsa druga jeseniška predelovalna industrija, obrt in trgovina. Zaposlovala je večino prebivalstva, tudi iz sosednjih občin in celo s Primorske, zato je bila vsaka njena kriza tudi kriza vsega, na kar je imela vpliv. Vpliv pa je imela na - domala vse.

Vendar pa v povojni zgodovini Jesenic ne smemo pozabiti na številna odrekanja Jeseničanov in okoličanov, ki so velik del svoji osebnih dohodkov prispevali za "širše družbene potrebe delovnih ljudi in občanov". Dali so znaten del svojih osebnih dohodkov za stanovanjsko gradnjo, za številne obnove in novogradnje osnovnih šol in vrtcev, za krajevne ceste in komunalno infrastrukturo. Vedno so bili razni samoprispevki, občinski in krajevni - malodane zahteva, saj so vsi samoprispevki, razen zadnjega, morali uspeti in tudi so.

Danes Železarne ni več, na desetine hektarov tako imenovanega "degradiranega" prostora sameva, Jesenice naj bi se podjetništo širile na Plavškem travniku. Mimo Jesenic je zgrajena nova avtocesta, jeseniška občina se trudi, da po svojih zmožnostih vendarle investira: v cesto, v telovadnice ob šolah, pripravlja se obnova gledališke stavbe...

Na Jesenicah živi vsaj tretjina Neslovencev, kar v zadnjem času poraja tudi mednacionalne konflikte, ki jih prej ni bilo. Od nekdanjih 7000 zaposlenih v železarni jih je v Acroniju komaj še 1.500... Mladi odhajajo, saj ni dela, vedno več je upokojencev, še več socialno ogroženih. Rdeči križ, ki zgledno skrbi za pomoč socialno ogroženim, še nikdar v 50 letih povojne zgodovine Jesenic ni prejel toliko obupanih prošenj za pomoč kot prav v zadnjih nekaj letih. Slika železarskega mesta, kjer je propadla železarna, se najbolje kaže v dolgih čakajočih vrstah za - obleko in obutev... A kljub vsemu Jesenice in Jeseničani doživljajo najhujšo razvojno in socialno krizo. Zgodovina uči: po vsakem razpadu države prometno zanimivi mesti Jesenice in Trst industrijsko propadeta in si delita enako žalostno usodo.

Pet let gradnje predora

Dolga leta po vojni se je razpravljalo o gradnji cestnega predora pod Karavankami, predvsem o tem, na katerem območju Karavank naj bi zgradili predor. Pripravljalna dela so bila obsežna, ko so se končno odločili, da bo predor na naši strani na Hrušici, na avstrijski strani pa v Podrožci.

Pogodbo o cestnem predoru so svečano podpisali v hotelu Golf na Bledu leta 1977. Slovenija je torej po železniškemu predoru pod Karavankami, ki je bil odprt leta 1906 in po ljubeljski cesti, ki je bil odprta leta 1963, končno dobila novo cestno povezavo z zahodno Evropo.

S sidranjem karavanškega predora so začeli leta 1986, predor pa so kopali tri leta in potem še nekaj let, da so ga dokončali. Na avstrijski strani so začeli predor kopati 1. aprila 1986.

Gradnja predora pod Karavankami na Hrušici ni potekala brez težav. 20. avgusta 1987 se je pri delu v predoru smrtno ponesrečil delavec, v septembru 1987 se je na predoru zgodil tudi - štrajk! Zakaj? Zato, ker so naši delavci izvedeli, koliko plačuje delavce avstrijska stran, na naši strani pa nihče, tudi v vodstvu projekta in gradbišča ni s svojimi dohodki dosegel najslabše plačanega avstrijskega delavca firme Polensky in Zollner.

Leta 1988 so z Evropsko investicijsko banko podpisali pogodbo o kreditiranju drugega dela izgradnje predora. Banka je dala 45 milijonov ekujev.

Januarja 1989 je voda podrla čelo predora in zasula del predora s kamenjem - delavci so se rešili in ni bilo žrtev, stanje pa je bilo klavrno.

Marca 1989 so dosegli tri kilometre predora, 2. junija 1991 pa so po petletnem delu na karavanškem predoru predor slovesno izročili svojemu namenu...

Občina Radovljica

Radovljica - Linhartovo mesto kulture in srce Dežele

Brezje sodijo med najbolj obiskane romarske kraje v Sloveniji, Begunje se razvijajo v pomembno turistično središče, Kropa je ohranila podobo starega železarskega naselja in Lesce so postale znane predvsem po letališču, igrišču za golf in kampu Šobec.

Velika in mala Radovljica

Po zakonu o upravni razdelitvi Ljudske republike Slovenije iz 1946. leta je bilo ljubljansko okrožje razdeljeno na sedem okrajev, med njimi je bil tudi Okraj Jesenice. Zakon o razdelitvi Ljudske republike Slovenije na mesta, okraje in občine iz 1952. leta je namesto Okraja Jesenice postavil Okraj Radovljica, ki so ga na radovljiškem območju sestavljale mestne občine Radovljica in Bled in osem občin: Begunje, Bohinjska Bistrica, Črnivec, Gorje, Kropa, Podnart, Srednja vas v Bohinju in Žirovnica. Zakon iz 1955. leta je bistveno zmanjšal število okrajev in občin. Okraj Radovljica so priključili k okraju Kranj, na radovljiškem območju pa so ostale samo še tri občine: Radovljica, Bled in Bohinj (s sedežem v Bohinjski Bistrici). Tako ni bilo dolgo, že 1961. leta je tedanja ljudska skupščina sprejela zakon, s katerim so občine Bled, Bohinj in Radovljica združili v novo občino Radovljica. Do sprememb v lokalni samoupravi je spet prišlo po slovenski osamosvojitvi. Po zakonu o referendumu za ustanovitev novih občin je bilo na območju tedanje radovljiške občine določenih sedem referendumskih območij: Begunje, Bled, Bohinj, Gorje, Kropa, Lesce in Radovljica. Ker so se v Sloveniji odločili za ustanovitev novih občin le na 110 območjih od 340, na radovljiškem območju pa le na enem (Radovljica), je državni zbor 1994. leta sprejel zakon, po katerem so na območju radovljiške občine nastale tri nove občine: Bled, Bohinj in Radovljica.

Nova občina Radovljica obsega območje enajstih oz. dvanajstih krajevnih skupnosti (Otok), na njenem območju je 52 naselij, v katerih živi okoli 18 tisoč prebivalcev. Radovljica ni le središče radovljiške ravnine, imenovane tudi Dežela, ampak tudi sedež upravne enote, ki deluje za območje radovljiške, blejske in bohinjske občine, ter kulturno, izobraževalno, finančno in poslovno središče občine Radovljica. Volitve v občinske svete in volitve županov so bile 4. decembra 1994. Za župana je bil izvoljen Vladimir Černe, v 26-članskem občinskem svetu pa ima SDS šest članov, SKD in LDS po pet, ZLSD štiri, SLS tri, SNS dva in DS enega. Svetniki so za predsednika sveta izvolili Zvoneta Prezlja (SDS).

Vse osnovne šole so bile nove ali obnovljene

Območje, ki ga obsega nova radovljiška občina, je v zadnjih petdesetih letih doseglo velik napredek. V občini ni več hiše brez tekoče vode in elektrike, vse glavne ceste so asfaltirane, le redka so še gospodinjstva, ki nimajo telefonskega priključka. V obdobju od 1972. do 1990. leta so bile na novo zgrajene ali obnovljene vse osnovne šole v občini (Radovljica, Begunje, Ljubno, Mošnje, Ovsiše, Lesce in Lipnica). 1976. leta je Radovljica dobila nov zdravstveni dom, štiri leta kasneje še novo lekarno. Veliko je bilo narejenega tudi na področju otroškega varstva. Od ustanovitve Vzgojno varstvenega zavoda Radovljica 1971. leta do 1995. leta, ko so začele delovati nove občine, so zgradili nov vrtec v Radovljici, v Lescah in v Kropi, zagotovili in obnovili prostore za odprtje vrtca na Brezjah in na Posavcu, uredili vrtec v osnovni šoli v Begunjah - in še bi lahko naštevali. Tudi nova občina ne zaostaja za prejšnjo, v Begunjah, kjer je bila prostorska stiska velika, že gradi nov vrtec.

Radovljica pomembno izobraževalno središče

Tradicija iz časov po drugi svetovni vojni, ko so v Radovljici poleg osnovne šole imeli še nižjo gimnazijo in vajeniško šolo, se je nadaljevala tudi potlej. Radovljica je bila, je in bo očitno tudi v prihodnje pomembno srednješolsko središče. Z združitvijo Poklicne kovinske šole v Radovljici in Gostinske šole Bled je 1973. leta nastal šolski center Radovljica, ki se mu je leto kasneje priključila še ekonomska šola. Šola se je že kmalu znašla v hudi prostorski stiski. V občini so ob koncu sedemdesetih let že začeli zbirati denar za gradnjo nove srednje šole, vendar so ga kasneje namenili za reševanje stiske v osnovnih šolah. Rešitev so prinesla šele devetdeseta leta, ko je tudi padla odločitev o razdelitvi šole na dve samostojni šoli: na ekonomsko turistično in gostinsko. Za potrebe srednje ekonomsko turistične šole so predlani obnovili in dozidali šolsko stavbo na Gorenjski cesti, letos pa so nedaleč proč odprli še novo Srednjo gostinsko šolo Radovljica. Glasbena šola, ljudska univerza, knjižnica, IBM in sindikalni izobraževalni center še dopolnjujejo podobo Radovljice kot izobraževalnega centra.

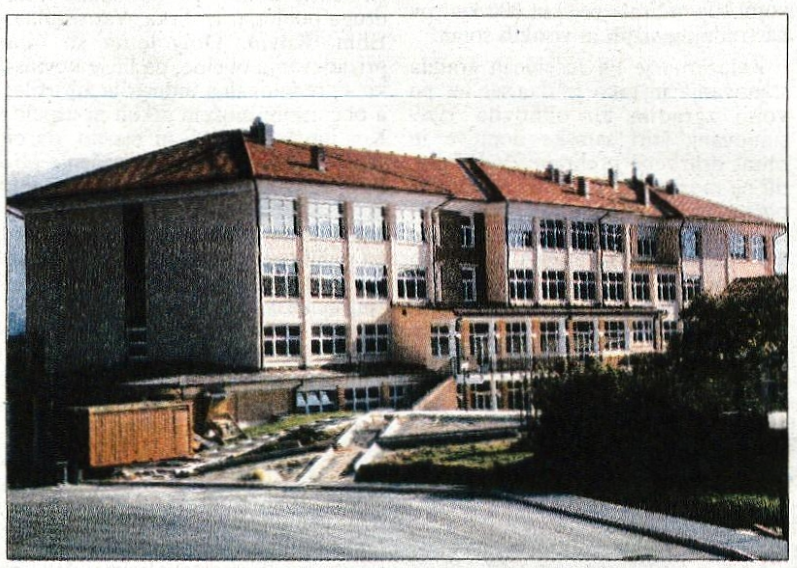
Del obnovljene Prešernove ulice v Radovljici.

editev in tradicionalnega Festivala Radovljica. O tradiciji amaterske kulture in športa pričajo uspešna društva ter dejstvo, da so kulturni domovi prav v sleherni krajevni skupnosti občine.

Muzeji radovljiške občine

Radovljiška občina je znana tudi po čebelarskem in kovaškem muzeju, po muzeju talcev in po Šivčevi hiši. Čebelarski muzej so odprli 1959. leta. Predstavlja bogato tradicijo slovenskega čebelarstva, ki je bilo v 18. in 19. stoletju pomembna kmetijska panoga. Tehniški del muzeja prikazuje najbolj značilna bivališča čebel in čebelarsko orodje, biološka soba življenje in delo avtohtone čebele "kranjske sivke", likovni del pa posebnost slovenske ljudske kulture, t. j. poslikane panjske končnice. Vsako leto ga obišče okoli 12.500 obiskovalcev.

Kovaški muzej v Kropi (odprli so ga 1952. leta) prikazuje tehnično zgodovinski razvoj obdelave železa od rude do žeblja, gospodarske, socialne, demografske in kulturne razmere v naselju in v sosednjih železarskih krajih od 15. stoletja do propada fužin v 19. stoletju in razvoj ročnega žebljarstva v 20. stoletju. V bližini muzeja je Slovenska peč, tehniški spomenik iz 13. stoletja in vigenjc Vice.

Nova Srednja gostinska šola

Linhartovo mesto z Linhartovo dvorano

Leta 1959 je Radovljica dobila novo kino dvorano z odrom, tedaj najsodobnejšo dvorano na Gorenjskem. Ker se je sčasoma postarala in ni bila več primerna za gledališke predstave, so v Linharoverm mestu vse bolj začeli razmišljati o novi. Načrte so uresničili v okviru nalog ob praznovanju 200-letnice smrti Antona Tomaža Linharta, 500-letnice mesta Radovljica in 700-letnice radovljiške župnije. Dvorano so odprli ob koncu lanskega leta. V njej je nekaj manj kot tristo sedežev in primerno velik oder.

Zaščiteno srednjeveško jedro Radovljice je prizorišče kulturnih prir-

Obnova Prešernove ulice

Ob tem, ko je bilo v šestdesetih in sedemdesetih letih zgrajeno veliko novih stanovanj predvsem v Cankarjevi in v Gradnikovi ulici v Radovljici pa tudi v drugih krajih občine, so se v nekdanji radovljiški občini v osemdesetih letih odločili še za obnovo Prešernove ulice, ki je bila po nemškem vzoru zgrajena v začetku druge svetovne vojne. V prvi, drugi in tretji fazi obnove so na mestu starih stavb zgradili nove, v katerih je 73 stanovanj, 12 manjših lokalov ter poslovni prostori Alpdoma in še nekaterih organizacij. Z obnovo so nadaljevali v devetdesetih letih. V stavbi, ki so jo dokončali predlani, je 21 stanovanj in prostori radovljiške ekspoziture Agencije za plačilni promet, nadziranje in informiranje. H koncu gre že tudi gradnja stavbe Prešernova 6,8, v kateri bo 25 stanovanj, dva poslovna prostora in v kleti večje število garaž.

Vzponi in padci begunjskega Elana

"Pol stoletja je minilo, odkar je bila na Zgoši pri Begunjah z izjemnim povojnim navdušenjem ustanovljena majhna zadruga za izdelovanje športnega orodja in opreme. Elan je bilo njeno ime. V 50 letih je zrasla v ugledno podjetje. 15 milijonov parov smuči ga je naredilo znanega po vsem svetu, z več kot 30 tisoč manjšimi in večjimi plovili je njegovo ime osvojilo vse evropske obale, več kot 800 jadralnih letal je zbujalo občudovanje tujih poznavalcev, več kot 1500 opremljenih telovadnic in športnih centrov po Evropi pa je Elan naredilo za nepogrešljivega sopotnika telesne kulture v Sloveniji in v vsej nekdanji Jugoslaviji," piše v Elanovi kroniki (1945-1995) z naslovom Zmagovalec v senci zmagovalcev. Po silovitem vzponu je sledil zlom. Kot strela z jasnega je aprila 1990. leta udarila novica, da je Elan prezadolžen. Sodišče je potlej nepričakovano razglasilo stečaj Elana. Na tretji dražbi ga je kupilo podjetje Komel, nastalo iz konzorcija hrvaških in slovenskih upnikov, s kapitalsko pomočjo Privredne banke Zagreb. Stečaj je bil s tem končan, za delavce in ranjeni slovenski ponos pa ne. Čeprav na veliko vprašanj ni bilo odgovorov, pa je najpomembnejše, da je Elan obstal in da daje delo in kruh številnim občanom. Tudi za ostalo gospodarstvo v občini so tako kot za Elan značilni vzponi in padci. Sukno Zapuže in Plamen Kropa (ta je 1994. leta praznoval stoletnico) sta v stečajnem postopku, Almira se je iz najhujšega rešila s prodajo premoženja in še vedno ostaja vodilna proizvajalka modnih pletenin, Žito Glorenjka Lesce uspešno ohranja svoj tržni položaj, leška Veriga je glede na število zaposlenih samo še senca nekdanjega velikega podjetja, vse bolj se krepita zasebno podjetništvo in obrt.

Letalska povezava Lesce - Beograd

Prvi začetki Alpskega letalskega centra Lesce segajo v leto 1933, pravi razmah pa beleži po drugi svetovni vojni. Leta 1952 so na leškem letališču že začeli leteti z letalom Cessna 170, kar je pomenilo začetek t. i. slovenskega in jugoslovanskega turistično poslovnega prometa. Jugoslovanski aerotransport je od 1956. do 1963. leta vzdrževal redno tedensko linijo med Beogradom in Lescami. Lesce so doslej edini kraj na svetu, kjer je bilo že trikrat svetovno padalsko prvenstvo. Pa ne le to: v ALC-ju se lahko pohvalijo s številnimi medaljami s svetovnih prvenstev in z drugih pomembnih mednarodnih tekmovanj. Z njihovimi uspehi se lahko v zadnjem času primerjajo le še plavalci.

Brezje z baziliko Marije Pomagaj so po letu 1863 postale eno najbolj obiskanih romarskih krajev v Sloveniji. Obiskujejo jih verniki iz vse Slovenije pa tudi iz sosednje Avstrije, Italije in iz drugih držav, lani pa jih je obiskal tudi papež Janez Pavel II. Številni domači in tuji turisti pa poznajo radovljiško občino predvsem po kampu Šobec (I. kategorija). To ni samo največji tovrstni kamp v Sloveniji, ampak tudi med najboljšimi v Evropi.

V Begunjah so ukinili kmetijsko gospodinjsko šolo

Kmetijsko gospodinjska šola v Begunjah, ki je bila ustanovljena 1939. leta, je tudi po drugi svetovni vojni vzgajala mlade za poljedelstvo, planšarstvo, živinorejo in sadjarstvo. Čeprav so se vsi njeni ravnatelji skupaj s svojimi sodelavci prizadevali, da bi ta šola, združena z internatom in kmetijskim posestvom, postala osrednja izobraževalna ustanova za vzgojo kmetijskega kadra na Gorenjskem, jim to ni uspelo. Po ukinitvi šole 1967. leta je občinska skupščina dvanajst let kasneje stavbo in del zemljišč prodala republiškemu sekretariatu za obrambo, ki je tam uredil center za obrambno usposabljanje.

Šola je z zamenjavo nacionaliziranih zemljišč nekdanjih lastnikov gradu Podvin in z njihovo arondacijo v letu 1959-60 začela urejati plantažni nasad jablan na Resju pri Podvinu, ki je še danes največji sadovnjak na Gorenjskem. V bližini je tudi Dolenčeva kmetija, ki velja za največjo in najsodobnejšo govedorejsko kmetijo na Gorenjskem in v Sloveniji.

Občina Bled

Tujci se vračajo, število nočitev narašča

Blejski turizem se po slovenski osamosvojitveni vojni in vojnih žariščih na Balkanu spet postavlja na noge. V hotelih, penzionih, počitniških domovih in v kampu Zaka pričakujejo letos blizu 350 tisoč nočitev gostov ali še enkrat več kot v najbolj kriznem letu 1992.

"Bled slovi po naravnih lepotah, po svojih dveh biserih - starem gradu in otočku sredi romantičnega jezera, pa tudi po svoji zgodovini. O vsem tem so pisali številni potopisci, Bled so opevali pesniki, slikali naši in tuji slikarji. Prav zato so se na Bledu lotili turizma. Naši predniki so se dobro zavedali, da turizem zahteva hotele, penzione - skratka prenočišča, gostišča, zabavišča," je v knjigi Bled, ta naš Bled zapisal blejski kronist in dober poznavalec zgodovine Božo Benedik. Ne le predniki, tudi sedanji rod se dobro zaveda, da Bled nima druge izbire: turizem je preteklost, sedanjost in prihodnost. Kdor ne spoštuje preteklosti, ta ni vreden sedanjosti in prihodnosti, pravi ljudska modrost. Blejci jo še kako spoštujejo in radi poudarjajo, da bo njihov kraj čez sedem let star najmanj tisoč let, da je podjetni Arnold Rikli že sredi 19. stoletja osnoval na Bledu temelje zdravstvenega turizma in da je Bled tudi v zadnjih petdesetih letih zelo napredoval.

Značilna Blejska razglednica: Bled z otokom

Letos pričakujejo 350 tisoč nočitev

Oglejmo si nekaj podatkov, ki dokazujejo, da je to še kako res! 1957. leta so v blejskih hotelih, penzionih, počitniških domovih in kampu beležili 133.795 nočitev, deset let kasneje 336.095, 1977. leta 400.991 in pred desetimi leti 629.181, letos pa glede na tričetrtletne rezultate pričakujejo od 350 tisoč nočitev ali približno dvanajst odstokov več kot lani. Podatki zadnjih let kažejo, da se blejski turizem po slovenski osamosvojitveni vojni in vojni na Balkanu postavlja na noge. Pred sedmimi leti, ko je bila na Bledu zadnja prava turistična sezona, so beležili 534.402 nočitvi (tujih je bilo kar 503.367), leta 1992 samo 168.640, predlani že 268.063, lani 301.099, letos pa, ko smo že zapisali, pričakujejo blizu 350 tisoč nočitev.

Nemci "prehiteli" Angleže

Podatki za zadnja štiri desetletja kažejo tudi to, kako se je spreminjalo razmerje med domačimi in tujimi gosti. V petdesetih letih so na Bledu še prevladovali domači gostje (leta 1957, na primer, so beležili 85.554 nočitev domačih in 48.232 nočitev tujih gostov), potlej se je razmerje začelo vse bolj nagibati v korist tujih. V nekaterih letih so nočitve tujih gostov predstavljale celo več kot 90 odstotkov vseh nočitev, po krizi na Balkanu se je ta delež precej zmanjšal, zadnja leta pa spet narašča. Lani je bilo od 301.099 nočitev že 260.275 nočitev tujih gostov, podobno razmerje (85 odstotkov tujih in 15 odstotkov domačih) pa pričakujejo tudi letos. Zanimivo je, kako se je hkrati spreminjala nacionalna sestava gostov. V osemdesetih letih so na Bledu prevladovali gostje iz Velike Britanije (1990. leta so ustvarili skoraj 221 tisoč nočitev), po slovenski osamosvojitveni vojni in krizi na Balkanu je bila tri leta po številu nočitev na prvem mestu Slovenija, predlani pa ji je "primat" odvzela Nemčija, ki ga zdaj trdno drži v svojih rokah. Lani so gostje iz Nemčije ustvarili 75.406 nočitev, Angleži 55.700, Slovenci 40.824, Italijani 33.971, Avstrijci 14.804 - in tako dalje. Tudi letos kaže, da bo Nemčija po nočitvah na prvem mestu.

Podatek, da je na Bledu v hotelih, počitniških domovih, v kampu Zaka in pri zasebnikih okoli štiri tisoč ležišč, pove, kolikšna je zmogljivost blejskega turizma, ne razkrije pa tega, da se na Bledu se vse bolj usmerjajo v kakovost, ki naj bi privabila tudi zahtevnejšega gosta. Promet na gosta se povečuje, poslovni turizem se krepi. Vsako leto je približno 140 večjih ali manjših seminarjev in kongresov, od tega kar 60 odstotkov tujih; število pa še narašča. Velika rezerva blejskega turizma so doslej premalo reklamirane zasebne sobe (kar 1.100 jih je), največja slabost pa je zimska ponudba, ki je po zatonu smučarskega središča Zatrnik precej okrnjena. Smučišče Straža je sicer popestrilo zimsko ponudbo, vendar Zatrnika le ne more nadomestiti.

Kdo bo blejski graščak: občina ali država

Domačini radi pravijo: kdor ni videl Blejskega gradu in bil na otoku sredi jezera, ta ni bil na Bledu. Lahko jim le verjamemo! Grad je 1947. leta prizadejal požar, ogenj so pogasili Blejci, ki so se čez štiri leta, ko Ljubljana ni pokazala pripravljenosti, skupaj z Narodnim muzejem tudi lotili obnove. Ker je obnovo organizirala in plačevala tedanja občina, so na Bledu še toliko bolj prepričani, da se jim je zgodila krivica, ko so ga podržavili. V tem prepričanju so tudi lani dali ustavnemu sodišču pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti enega od členov zakona o lastninjenju spomenikov in znamenitosti v družbeni lastnini ter vladnega sklepa s poimenskim seznamom spomenikov in znamenitosti, ki so postali državna lastnina. Na tem seznamu je tudi Blejski otok, ki je že prej, v času ministrovanja dr. Andreja Capudra, v denacionalizacijskem postopku zaradi nedorečenih lastniških razmerij časno prešel v upravljanje blejskega župnijstva. Ker lastništvo ni urejeno, ni vlaganj. Obala otoka in objekti so v slabem stanju, še posebej je nevarna hišna goba.

Velik naložbeni zagon

Večina blejskih hotelov je v sedemdesetih in osemdesetih letih spremenila zunanjo podobo. Zgradili so hotele Park, Golf , Krim in Ribno ter apartmaje pri Golfu, dozidali hotela Jelovico in Lovec... Vila Bled, ki je bila nekdaj Titov dvorec in je služila za reprezentančne potrebe tedanjih oblastnikov, je 1984. leta prešla v roke HTP Bled. Pred svetovnim veslaškim prvenstvom 1989. leta so zgradili novo cesto čez Betinski klanec, obnovili Festivalno dvorano, uredili parkirišče pri Krimu in regatni center, odprli smučišče Straža ter poskrbeli za osvetlitev okrog jezera.

Kdo bo lastnik Blejskega gradu: občina ali država?

Jezero je vse boljšega zdravja

Blejsko jezero je bilo tako kot večina evropskih jezer najbolj onesnaženo v šestdesetih in sedemdesetih letih. Po mednarodnih merilih so ga že uvrščali med zelo onesnažena, po uspešno izvedenih sanacijskih ukrepih pa spet sodi med zmerno onesnažena. Da bi povečali naravni pretok in jezero "prezračili", so 1964.leta napeljali po 3,77 kilometra dolgi cevi iz Grabča v jezero na globino 19 metrov s kisikom bogato vodo iz Radovne. V začetku osemdesetih let pa so zgradili še globinski iztok iz jezera, t.i. natego, ki iz globine črpa vodo, v kateri je največ hranilnih snovi. Pred izgradnjo umetnega dovoda Radovne in natege se je voda v jezeru izmenjala le vsake tri do štiri leta, odtlej pa se zamenja že vsako poldrugo leto. Z ureditvijo kanalizacije v času od 1982. do 1985. leta se je vnos fekalij v jezero zmanjšal za približno 80 odstotkov.

Na Bledu so že pred drugo svetovno vojno na Hraški gmajni zgradili golf igrišče in 1936. leta tudi ustanovili Golf klub Bled. Igrišče, ki so ga prištevali med najlepše v Evropi, je med vojno in po vojni služilo za vojaški poligon. Ko so na Bledu potlej razmišljali o obnovi, je bilo pogosto slišati mnenje, češ - to je šport in razvedrilo "kapitalističnega sveta", igra za izbrance... Na Bledu so bili kljub temu dovolj pogumni, igrišče so lepo obnovili in ga slovesno odprli 1977. leta. Odtlej dalje je pomemben del blejske turistične ponudbe, vsako leto se na njem zvrstijo številni turnirji, miselnost, da je to šport za izbrance, pa se je že tudi spremenila.

Bled ni preživel dveh trgovskih hiš

Na Bledu so v osemdesetih letih ugotavljali, da je trgovska ponudba preskromna in da jo je treba dopolniti. Almira je "zgrabila" za priložnost in začela v Pristavi urejati modno hišo, skoraj hkrati so v središču Bleda začeli graditi trgovsko turistični center, v katerem je zdaj 38 lokalov. Bled dveh tako velikih trgovskih hiš ni "prenesel", Almira je objekt prodala državi, ta ga je podarila Fundaciji Jože Ciuha, ki v njej že ureja javno zbirko Ciuhovih slik. Široko zasnovana kulturna dejavnost fundacije bo usmerjena v mednarodno sodelovanje na področju razstavne in koncertne dejavnosti, založništva ter likovno izobraževalnih programov.

Igrišče za golf

Veslači so svetovna "špica"

Na Bledu je bilo že trikrat svetovno člansko prvenstvo v veslanju, dvakrat tudi svetovno prvenstvo za veterane. Blejski veslači so vrsto let v svetovnem vrhu, le malokrat se z najpomembnejših tekmovanj vrnejo brez kolajne. Z Bleda je alpska smučarka Špela Pretnar, uspešni so tudi hokejisti pa odbojkarji, kolesarji in še bi lahko naštevali.

Festivalna dvorana

Občina Bohinj

Občina se zavzema za večji vpliv na svojem območju

V Bohinju se neradi spominjajo časov, ko so jim odločitve vsiljevali iz Ljubljane ali iz Radovljice. Odkar imajo svojo občino, se prizadevajo za decentralizacijo odločanja in za to, da bi na svojem območju imeli večji vpliv.

Bili so časi, ko je Bohinj imel celo dve občini

Ko premišljujemo o tem, kaj vse se je v Bohinju zgodilo v petdesetih letih, kolikor časa že izhaja Gorenjski glas, ne moremo zaobiti vseh upravnih sprememb na radovljiškem območju in s tem tudi v Bohinju. Po zakonu o upravni razdelitvi Ljudske republike Slovenije iz 1946. leta je v Okraj Jesenice spadalo 24 krajev, ki so jih upravno vodili krajevni oz. mestni ljudski odbori. Na območju Bohinja so bili to Bohinjska Bistrica, Koprivnik - Gorjuše (sedež Koprivnik), Polje - Bohinj (sedež Polje), Srednja vas - Češnjica (sedež Srednja vas v Bohinju) in Stara Fužina. Zakon o razdelitvi Ljudske republike Slovenije na mesta, okraje in občine iz 1952. leta je namesto Okraja Jesenice postavil Okraj Radovljica, ki sta ga na radovljiškem območju sestavljali mestni občini Bled in Radovljica ter osem občin, med katerimi sta bili tudi občini Bohinjska Bistrica in Srednja vas v Bohinju. Zakon iz 1955. leta je število okrajev in občin bistveno zmanjšal: radovljiški okraj so priključili h kranjskemu in na radovljiškem območju ohranili samo še občine Bled, Bohinj (s sedežem v Bohinjski Bistrici) in Radovljica. Šest let kasneje so se združile v Občino Radovljica, z zakonom o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij 1994. leta pa so "veliko Radovljico" razdelili na tri dele in spet je nastala občina Bohinj. Na volitvah istega leta so za župana bohinjske občine izvolili Franca Kramarja iz Bohinjske Bistrice ter 16-članski občinski svet, ki je za predsednika izvolil Jožeta Cvetka.

Spomin bledi, "spomeniki" napredka ostajajo

Kaj vse je bilo v Bohinju narejeno v zadnjih pol stoletja, odkar mu "ogledalo" nastavlja tudi Gorenjski glas? V občini ni več hiše brez elektrike in tekoče pitne vode, le redka so gospodinjstva, ki nimajo telefonskega priključka. Bohinjski hoteli so močno spremenili nekdanjo podobo, Kobla (z umetnim zasneževanjem) in Vogel sta se razvila v znani smučarski središči, pomemben del poletne turistične ponudbe sta tudi kampa Danica v Bohinjski Bistrici in Zlatorog v Ukancu, ki pa zaradi naravovarstvenih zahtev zmanjšuje zmogljivosti. Ne le turizem, razvijala se je tudi kovinska industrija in lesna predelava (LIP Bled). Almira je v Bohinjski Bistrici

Značilna bohinjska razglednica

odprla svoj obrat, v Srednji vasi so v šestdesetih letih zgradili zadružno sirarno, ki je pred leti prešla v zasebne roke, ob "starih" podjetjih nastajajo nove zasebne gospodarske družbe. Mladinski dom je v državni lasti, v njem je eden izmed centrov za šolske in obšolske dejavnosti.

Bohinjska Bistrica je dobila novo osnovno šolo dr. Janeza Mencingerja, kulturni dom Joža Ažmana in zdravstveni dom, na Zoisovi planini v Bistrici je "zraslo" naselje počitniških stanovanj, zgrajene so bile tri čistilne naprave (Ribčev Laz, Bohinjska Bistrica in Nemški Rovt) in precej kanalizacije (v gradnji je odsek od Mladinskega doma do Ukanca). Glavno cesto, ki vodi od Bleda proti Ribčevemu Lazu in naprej po zgornji bohinjski dolini proti Pokljuki, so že precej posodobili, nekaj odsekov je še vedno v zelo slabem stanju, del ceste proti slapu Savica je tudi makadamski.

Od množičnega h kakovostnemu turizmu

Ko so v Bohinju spoznali, da je "oaza Alp in miru" prostorsko in naravovarstveno preveč občuljiva, da bi jo trpali z množicami, je prišlo do premika od množičnega sindikalnega turizma h kakovostnejšemu, donosnejšemu in okolju manj škodljivemu turizmu. Nočitev, h katerim so nekdaj veliko prispevali tudi gostje iz republik nekdanje Jugoslavije, je manj, medtem ko je finančni iztržek enak oz. celo boljši, gostje pa bolj zadovoljni. Bohinj se je namreč v zadnjih desetih letih z izboljšanjem prenočitvenih zmogljivosti in ponudbe cenovno dvignil na raven ostalih primerljivih krajev alpske regije, predvsem Bleda in Kranjske Gore. Še v osemdesetih letih je v poletni sezoni cenovno zaostajal za podobnimi alpskimi kraji od 20 do 30 odstotkov, zdaj te razlike ni več.

Bohinjski turizem je po slovenski osamosvojitveni vojni žel uspehe predvsem na račun domačih gostov, s končanjem vojne na Hrvaškem se je zanimanje Slovencev za dopustovanje v Bohinju nekoliko zmanjšalo, letošnja sezona pa je spet pokazala dobre rezultate in pravilnost usmeritve na tuje trge in na poudarjanje Bohinja kot oaze Alp in raznoterih možnosti za aktivno preživljanje počitnic. V Alpinumu, ki je največje turistično podjetje v Bohinju (v šestih

Osnovna šola v Bohinjski Bistrici

hotelih ima okoli sedemsto ležišč), so letos beležili za četrtino več nočitev kot v primerljivem lanskem obdobju. Število nočitev domačih gostov je celo nekoliko upadlo, delež tujih pa je porasel skoraj za polovico. Med tujimi gosti so prevladovali Angleži in Nemci.

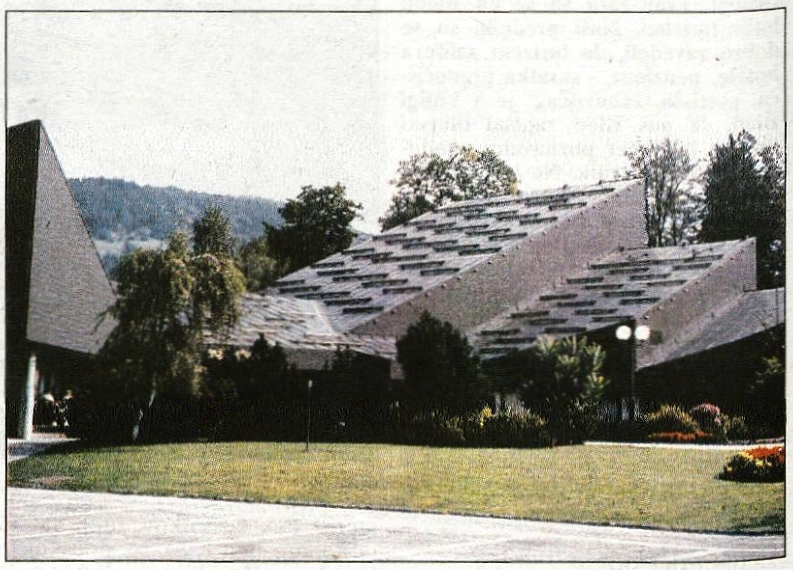
Prizadevanja nove občine

Novi občini ni lahko. Ker so njene pristojnosti precej omejene, se zavzema za decentralizacijo odločanja in za večji vpliv na svojem območju. Znana so njena prizadevanja za to, da bi z ribolovnimi vodami Bohinjskega jezera in Save Bohinjke upravljala domača ribiška družina, da bi država nekatere pristojnosti prenesla na občino in da bi občani več upravnih zadev lahko opravili v Bohinju. Ker turizem nista samo postelja in zrezek, ampak tudi urejeni kraji in zadovoljni prebivalci, občina po svojih finančnih možnostih vlaga tudi v komunalno in turistično infrastrukturo. V poletnem

Alpinomov hotel Jezero

času velja ob jezeru posebni prometni in obalni red, novost zadnjih let pa je kartica Gost Bohinja, ki gostom omogoča parkiranje, vožnjo po gozdni cesti od Stare Fužine na planine Voje, Blato in Vogar ter popuste pri

Kulturni dom Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici

ogledu bohinjskih znamenitosti ter pri gostinskih in drugih storitvah.

Bohinjsko jezero je (le) zmerno onesnaženo

Če bi turiste vprašali, zakaj radi zahajajo v Bohinj, bi bržkone slišali tudi odgovor: zato, ker je Bohinjsko jezero tako lepo. No, jezero je na videz res zelo lepo, v resnici pa le ni tako dobrega "zdravja", da bi lahko bili v Bohinju brezbrižni. Kot ugotavlja mag. Špela Remec Rekar v knjižici Življenje jezer, sodi Bohinjsko jezero med zmerno onesnažena jezera. To pomeni, da je še razmeroma čisto, čeprav je onesnaženje v zadnjem stoletju tudi v Bohinju večje kot nekdaj. Glavni onesnaževalci so neurejena kanalizacija, kmetijstvo in promet ob jezeru. Bohinjsko jezero pa je kljub temu manj onesnaženo kot, denimo, Blejsko. Za to sta vsaj dva razloga. Prvič - jezero je bolj pretočno, saj se voda teoretično izmenja dvakrat do trikrat na leto. In drugič - vode, ki se iz visokogorskega pojezerja stekajo v jezero, niso tako onesnažene, kot bi bile, če bi bila vsa pokrajina poseljena in izkoriščana v različne namene.

Navzkrižje interesov v Triglavskem narodnem parku

Triglavski narodni park, ki močno zaznamuje delo in življenje v precejšnjem delu bohinjske občine, je nastajal in se razvijal 73 let, od 1908. do 1981. leta, ko je slovenska skupščina sprejela zakon o Triglavskem narodnem parku v današnjih mejah in z dvostopenjskim varstvenim režimom (osrednje in robno območje). Park meri 84.805 hektarjev in je največji in edini narodni park v Sloveniji. Jedro sestavljajo visokogorski grebeni skupaj z visokimi vrhovi in z globoko zarezanimi ledeniškimi dolinami Julijskih Alp ter še gozdni planoti Pokljuka in Mežakla, vključuje pa tudi 24 naselij in zaselkov, med katerimi so tudi bohinjska. Dosedanje izkušnje z življenjem v parku kažejo, da se na območju parka srečujeta dva zelo močna interesa: interes države, da območje vsestransko zaščiti, in interes avtohtonega prebivalstva, ki zahteva in želi normalen razvoj. Da bi ta nasprotja odpravili ali vsaj omilili, bi bilo treba spremeniti zakon o Triglavskem narodnem parku, z njim pa rešiti tudi vprašanja meja. Na Forumu o razvojni problematiki območij znotraj meja TNP, ki je bil junija letos v Bohinjski Bistrici, je bilo glede meja slišati več predlogov. Nekateri so zagovarjali sedanji obseg parka, drugi razširitev, tretji umik meja parka iz naseljenih območij.

Mostovi med preteklostjo in sedanjostjo

V Bohinju včasih že kar preveč vsiljivi napredek ni zmaličil vsega kulturnega in arhitekturnega izročila, vse bohinjske tradicije in identitete. Ohranile so se nekatere domačije - alpske hiše z "ganki" in skodlasto streho, med njimi je tudi studorska Oplenova hiša - muzej, ki ostaja ena redkih hiš, v katerih je še mogoče zakuriti na ognjišču črne kuhinje. Močno planšarsko tradicijo Bohinja predstavlja Planšarski muzej, ki so ga uredili v opuščeni sirarni v Stari Fužini.

Dokumentarno gradivo pripoveduje o življenju planšarjev, sirarnah in sirarskem delu v planinah, transportu v dolino, značilnih bohinjskih pašniških naseljih in planšarskih zgradbah, med njimi je tudi planinski stan s planine Zajamniki iz 1849. leta. V Bohinjski Bistrici je muzej Tomaža Godca. Arheološka razstavna zbirka govori o pridobivanju in obdelovanju železa, ohranjena je delavnica hišne usnjarske obrti, ena od zbirk pa zelo slikovito ponazarja Bohinj v času znamenite soške fronte. V bližini jezera je tudi spomenik štirih srčnih bohinjskih mož, ki so se 1778. leta kot prvi povzpeli na Triglav.

Občina Tržič

V preteklosti splošen razcvet, sedanjost pa bolj siromašna

Razmah obutvene, tekstilne in druge industrije je spodbudil priseljevanje in širitev mesta. Ob gospodarski krizi tudi upočasnjen razvoj.

Sedanja občina Tržič je nastala leta 1952. Takrat so združili dotedanje krajevne ljudske odbore Sv. Ana, Sv. Katarina, Križe in del krajevnega odbora Leše z mestom Tržič. Nekaj več kot 155 kvadratnih kilometrov veliko ozemlje občine je ostalo teritorialno enako tudi po reformi lokalne samouprave leta 1994. Bistvena razlika je le v tem, da je bila prej tržiška občina med petimi gorenjskimi občinami najmanjša, sedaj pa je peta po velikosti.

Občina Tržič ima poleg mesta Tržič naslednja naselja: Bistrica pri Tržiču, Brdo, Breg ob Bistrici, Brezje pri Tržiču, Čadovlje pri Tržiču, Dolina, Gozd, Grahovše, Hudi Graben, Hudo, Hušica, Jelendol, Kovor, Križe, Leše, Loka, Lom pod Storžičem, Novake, Paloviče, Podljubelj, Popovo, Potarje, Pristava, Retnje, Ročevnica, Sebenje, Senično, Slap, Spodnje Vetrno, Vadiče, Visoče, Zgornje Vetrno, Zvirče in Žiganja vas. V celotni občini prebiva približno 15.100 ljudi, samo mesto pa ima okrog 4200 prebivalcev. Edino mesto je tudi središče občine. Njen župan je **Pavel Rupar**, predsednik občinskega sveta pa **Peter Smuk**.

V polstoletni zgodovini so se zamenjali na vodilnih položajih mnogi ljudje, marsikaj pa se je spremenilo tudi v gospodarstvu občine. Zanimivi podatki iz let po drugi svetovni vojni so ohranjeni v prvi številki Tržiškega vestnika leta 1952. Kot so takrat zapisali, Tržič prednjači pred mnogimi slovenskimi mesti. Samo Ljubljana, Maribor, Celje in Kranj so gospodarsko močnejši. V sedmih letih je Tržič ustanovil dvoje industrijskih, devet obrtnih, osem komunalnih, po eno gradbeno in gostinsko podjetje ter dve trgovski podjetji, v katerih je bilo zaposlenih blizu 300 ljudi. Z vključitvijo okoliških krajev v veliko mestno občino Tržič se je število podjetij povečalo na 55 s skupno 64 poslovalnicami. Izdelke mestne pilarne večkrat odlikujejo za kakovost, z izdelki renomiranih tovarn se kosajo izdelki mestne čevljarne, apnenica izdela vsak dan 6 ton dobrega apna, pletilstvo izdeluje preproste nogavice, kleparstvo je znano po izdelovanju dimnih kolen, mestna galanterija izvaža v Anglijo pripenjače za perilo, žaga dela za izvoz v prekomorske kraje, je pohvalil pisec manjše obrate poleg že uveljavljenih večjih tovarn.

Bistrica je z več kot 3400 prebivalci drugo naselje po velikosti v občini.

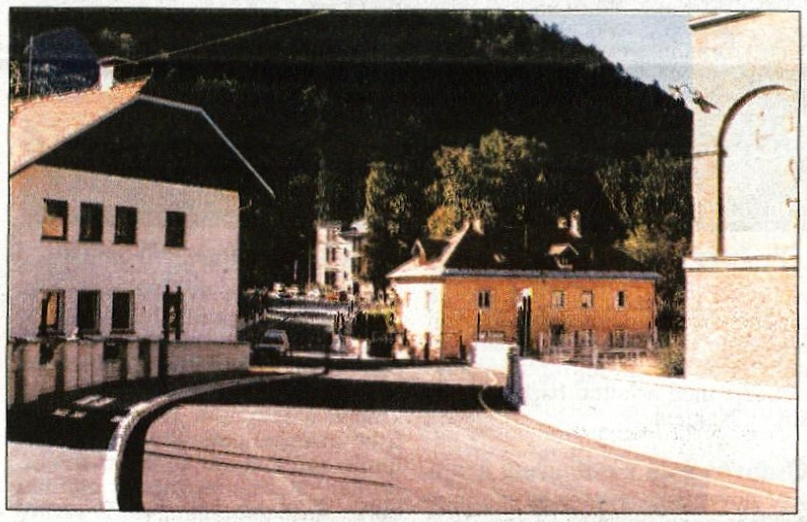
Nekdanji blišč je skoraj pozabljen

O pomenu takratne tržiške industrije priča drobec iz Mohoričeve zgodovine industrije, gozdarstva in obrti v Tržiču. Med opisi razvoja tovarne Peko sta namreč ohranjeni tudi fotografiji s proslavljanja 50-letnice, ko je 5. julija 1953 Tržič počastil s svojim obiskom predsednik republike maršal Josip Broz-Tito. Zadržal se je tudi v razgovoru s člani kolektiva. O poznejšem razvoju priča slika s slovesnega odpiranja delavnic v novem traktu, ki so jih po dveletni rekonstrukciji tovarne začeli uporabljati junija 1960. leta. Tudi v naslednjih desetletjih je Peko ostal steber tržiške industrije. Sam se še spominjam svečanosti ob 90-letnici kolektiva, ko je takratno vodstvo gostilo pomembne partnerje iz tujine in obetalo širitev sodelovanja. Žal so se kmalu po letu 1993 začele kazati prve razpoke v nekdaj trdni stavbi Peka.

Tržiška stolpnica izstopa v starem mestu, a so jo po 30 letih vsi vajeni.

V še hujše gospodarske težave je zašlo drugo največje podjetje, Bombažna predilnica in tkalnica Tržič, ki je leta 1991 doživela stečaj. Potem se je utrgal plaz stečajev; leta 1993 v Združeni lesni industriji Tržič, leta 1994 v Obrtnem podjetju Tržič, leta 1995 v tovarni Lepenka in lani v modni konfekciji Modena. Položaj rešujejo zasebni podjetniki in obrtniki, ki v letu 1996 predstavljajo skupaj najmočnejšo gospodarsko silo v Tržiču. Take razmere se odražajo tudi v razvoju krajev, ki je v primerjavi s preteklostjo upočasnjen.

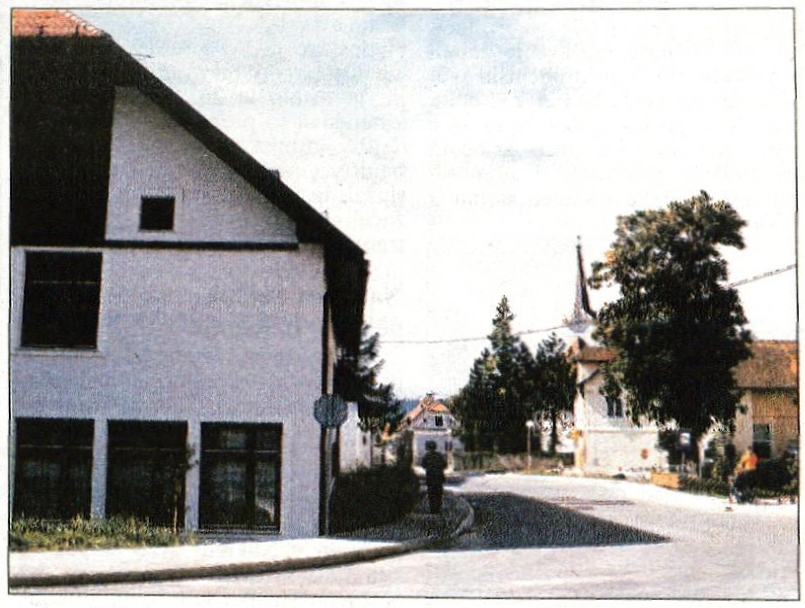

Čez drugi most na tržiški obvoznici bo stekel promet sredi oktobra 1997.

Pridobitve preteklih desetletij

Starejši prebivalci Podljubelja se morda še spominjajo januarja 1953, ko je v domovih v takratni Sv. Ani prvič posvetila električna luč. Do leta 1959 so uspeli elektrificirati vse področje občine. Tudi Retnje in novo naselje Podvasca v Pristavi sta bili elektrificirani. Na Ravnah so zamenjali zračno napeljavo s kablom. Pri tem je sodelovala predilnica, ki je postavila transformator in zidala več stolpnic. Leta 1959 se je začela graditi tudi javna razsvetljava. Po vojni so razširili vodovodno omrežje v več tržiških ulic, leta 1956 pa so zgradili nov vodovod proti Pristavi in vasi Križe. Zaradi novih pozidav na Slapu in blokov ob Cankarjevi cesti so zgradili zajetje na Lomščici, leta 1959 pa so začeli graditi vodovod od Žegnanega studenca do Naklega, ki je bil dograjen leta 1964. Takrat so zajeli tudi vodo pri studencu v Črnem gozdu v Podljubelju. Širili so kanalizacijsko omrežje in že v šestdesetih letih razmišljali o čistilnih napravah za odpadne vode industrije.

Nenehno povečevanje prometa je narekovalo izgradnjo sodobnejših cest. Za Tržič je bila pomembna prelomnica leto 1961, ko so začeli graditi cesto od ljubeljskega predora proti Tržiču in naprej do Naklega. Obnovljeni predor so zasilno odprli že novembra 1963, vendar so dela na avstrijski strani končali šele naslednje leto. Tudi nova cesta je bila končana v letu 1964, vendar je do izgradnje zadnjega predora nad tržiško železniško postajo promet še vse poletje potekal skozi Tržič. Odprtje nove ceste je še zmanjšalo zanimanje za prevoze po tržiški železnici, zato so ukinili potniški promet z vlaki in razdrli tire od Tržiča do Naklega.

Križe so polepšali z razširjeno cesto, novim župniščem in prenovljeno pošto.

Skrb za zdravstvo, šolstvo in stanovanja

Po dolgoletnih pripravah so junija 1960 začeli graditi zdravstveni dom v Tržiču, ki so ga slovesno odprli 1. maja 1962. V njem sta delovali dve splošni ambulanti, ena specialistična ambulanta, dve zobni ambulanti, en dispanzer za žene in dva dispanzerja za otroke. Razen tega so imeli obratno ambulanto v predilnici in posvetovalnice za otroke v Križah, Kovorju, Lomu, Lešah, Jelendolu in Podljubelju. V slednjem kraju je bilo tudi otroško okrevališče. Za varstvo prebivalcev so skrbeli v otroškem vrtcu, dijaškem domu in domu oskrbovancev. Sedanji dom oskrbovancev v Bistrici so odprli leta 1980. Prvi vrtec je bil v nekdanjem gradu Neuhaus, vrtec Deteljica v Bistrici so zgradili leta 1974, tri leta pozneje vrtec v Križah, leta 1987 pa tržiški vrtec Palček. Po sedmih desetletjih obstoja so leta 1961 ukinili vajensko šolo v Tržiču. Boljše razmere za osnovno šolanje so zagotovile nove stavbe; leta 1964 na Zalem rovtu v Tržiču, leta 1970 v Križah in leta 1973 v Bistrici. Sklep o ustanovitvi Delavske univerze Tržič, ki deluje še danes, so sprejeli jeseni 1959. leta. Že prej, ob deseti obletnici osvoboditve domovine, pa so ustanovili Tržiški muzej. Vseh prostorov, ki so jih namenili za kulturo in šport, na kratko ni moč našteti; omeniti velja vsaj tržiško knjižnico, razstavni paviljon, kinematografsko dvorano, letno kopališče, smučišče z žičnicami na Zelenici, skakalni center v Sebenjah in planinske koče na Dobrči, Zelenici, Kofcah, pod Storžičem in na Kriški gori.

Seveda je v letih gospodarskega razcveta postalo mesto pretesno za vse prebivalce. Ob že omenjeni izgradnji blokov v Tržiču je bila posebnost prva stolpnica z okrog 50 stanovanji, ki je bila zgrajena pred tremi desetletji.

V šestdesetih letih so postavili prve bloke v Bistrici na Zelenici. Sledila je izgradnja blokov ob cesti proti Kovorju, v osemdesetih letih pa so zgradili še stolpnice ob nakupovalnem centru Deteljica. Po izgradnji montažnih hiš v Ročevnici pred skoraj tremi desetletji se je zasebna gradnja nadaljevala na Pavlinovi jasi, Stagnah v Kovorju in Loki na desnem bregu Tržiške Bistrice, na levem bregu reke pa v Pristavi, Snakovem, Seničnem in še kje. Maja lani so predali ključe desetim najemnikom prvih neprofitnih stanovanj v Bloku na Mlaki, kjer letos raste nov stanovanjski blok.

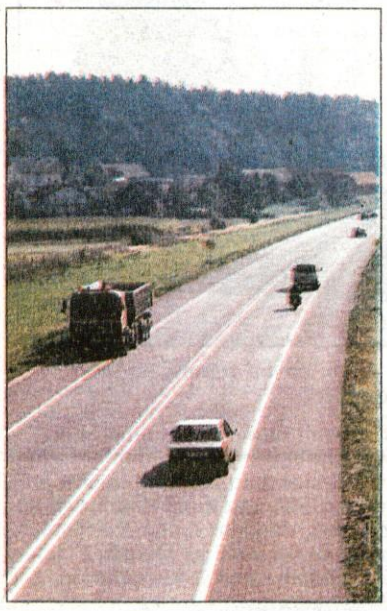
Tovarna obutve Peko je še vedno steber tržiške industrije.

Občina Naklo

Kljub majhnosti gospodarsko močna občina

Prebivalstvo se vse manj preživlja s kmetijstvom, razvile pa so se obrtne, trgovske, gostinske in druge dejavnosti. Nov napredek prinaša ustanovitev samostojne občine.

Na ozemlju nekdanjih krajevnih skupnosti Naklo, Duplje in Podbrezje je leta 1995 začela delovati nova občina Naklo. V njej so naselja Bistrica, Cegelnica, Gobovce, Malo Naklo, Naklo, Okroglo, Podbrezje, Polica, Spodnje Duplje, Strahinj, Zadraga, Zgornje Duplje in Žeje. Občina se razteza na skoraj 29 kvadratnih kilometrih, kjer živi približno 4.800 prebivalcev. Na čelu občinske uprave je župan Ivan Štular, 15-članski občinski svet pa vodi predsednik **Peter Lunar**. Prvo leto je bil sedež uprave v domu kulture. Že pred koncem leta 1995 so ga preselili v prenovljene prostore zadružnega doma v Naklem.

Nova cesta je speljala tranzitni promet mimo Naklega in vas presekala.

Prav ti dve stavbi spominjata na mnoge plodove skupnega dela po drugi svetovni vojni. Dom kulture so dogradili že leta 1946 in osem let pozneje še zadružni dom. Po tem je moč sklepati, da je bilo v kraju precej delovnih in družabnih ljudi. Po podatkih iz leta 1948 je v takratni katastrski občini Naklo z naselji Naklo, Malo Naklo in Pivka živelo 690 prebivalcev. V petdesetih letih se ta številka ni bistveno povečala, leta 1961 so našteli 953 prebivalcev, dve desetletji pozneje pa 1522. Leta 1991 je bilo sicer vpisanih le 1468 prebivalcev, vendar gre zmanjšanje na račun priključitve naselja Malo Naklo in dela vasi Naklo k Cegelnici, ki pa ne spada v katastrsko občino Naklo. Povod za naraščanje števila prebivalstva v Naklem je priseljevanje iz drugih krajev, zlasti po letu 1974, ko se je zaradi izdelave novega zazidalnega načrta močno razmahnila izgradnja hiš.

Prvotno je bilo Naklo majhno kmečko naselje z veliko obdelovalne zemlje. Zaradi urbanizacije se je z leti močno spreminjala tudi sestava prebivalstva. Kmetijska dejavnost se je po letu 1960 močno zmanjšala; od takratnih 41 kmetij jih je ostalo le 26. Z opuščanjem kmetijstva so prebivalci odhajali na delo v kranjsko industrijo in gradbeništvo, razen z delom v upravnih službah in raznih ustanovah pa so si začeli služili kruh tudi z obrtjo, trgovino, gostinstvom in turizmom.

Naselitev velikih podjetij iz Kranja

Več možnosti za zaposlovanje se je odprlo z izgradnjo industrijske cone ob železnici. Tam je kranjsko podjetje ŽIVILA leta 1975 odprlo skladišča in nad njimi uredilo upravne prostore, ob skladiščih pa postavilo še diskontno prodajalno. Kranjski MERKUR je leta 1981 dogradil v Naklem prvo skladišče, leta 1988 še drugo skladišče in del poslovne stavbe, katero so dokončali letos. To podjetje je leta 1978 odprlo trgovino Dom Naklo, ki so jo leta 1991 prenovili in povečali ter preimenovali v trgovski center Dom Naklo. Pomembna pridobitev je bila tudi izgradnja PEKARNE Kranj v letu 1986. V letu 1995 se je v nove prostore preselila tudi Kmetijska zadruga Naklo, ki ima ob skladiščih in trgovini tudi tržnico.

Na podobo kraja in način življenja v njem je znatno vplival tudi razvoj prometa in infrastrukture. V Naklem, kjer je bila nekdaj za Postojno druga največja prekladalna postaja prevoznikov tovorov od morja, sta se razcepili cesti proti Ljubelju in Korenskemu sedlu. Prevozništvo s konji je začelo zamirati že po izgradnji železnice leta 1908, vendar je zadnji "furman" odložil bič šele leta 1952. Potniški železniški promet so ukinili leta 1964, ko so podrli tire do Tržiča. Še vedno je v Naklem tovorna železniška postaja. Na cestah so se večje spremembe zgodile v letu 1963, ko so od Naklega speljali novo traso proti Jesenicam in Tržiču. Ko so leta 1985 odprli avtomobilsko cesto, je tranzitni promet stekel mimo Naklega. Od takrat so avtobusne zveze s Kranjem in drugimi kraji redkejše. Kraj pa je ob odprtju industrijske cone močno napredoval pri izgradnji telefonije, kanalizacije in plinovoda. Letos že gradijo plinovodno omrežje med asfaltno bazo in novo šolo v Naklem.

Največja skupna naložba v novi občini je popolna osnovna šola.

Po železniških tirih vozijo le še tovore do skladišč trgovskih podjetij.

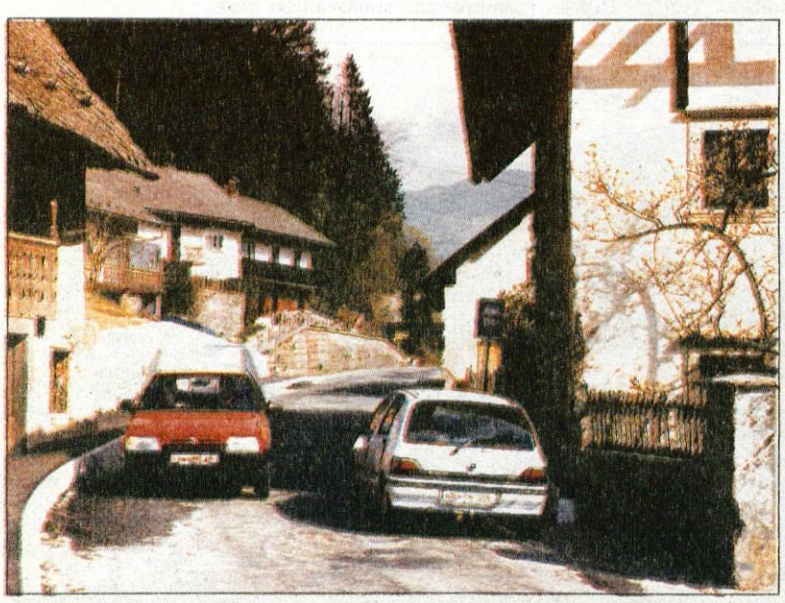
Osnovna šola v domačem kraju

V povojnem obdobju so se otroci šolali v stavbi, kjer je od leta 1975 otroški vrtec. Leta 1972 so namreč zgradili šolo na sedanji lokaciji. Ker je bila le štirirazredna podružnica kranjske šole France Prešeren, je občina v letu 1997 uresničila največjo skupno naložbo v izgradnjo popolne osnovne šole. Mladina in odrasli prebivalci so se od nekdaj radi združevali v društvih. Gasilci, ki delujejo že od leta 1910, so prav letos odprli povečan in prenovljen gasilski dom v Naklem. Lovska družina Udinboršt letos praznuje 50-letnico delovanja, Čebelarsko društvo Naklo pa 65. obletnico. Zelo aktivno je Društvo upokojencev, ki je bilo ustanovljeno leta 1955, danes pa ima več kot 600 članov. K razvoju in lepšemu izgledu kraja - v zadnjih letih tudi občine - je veliko pripomoglo Turistično društvo Naklo, ki so ga ustanovili leta 1962. Med mlajšimi je Kinološko društvo Naklo, ki ima okrog 400 članov. V kraju deluje tudi Društvo kmečkih žena. Ohranjata se tudi kultura in šport; prva v dramskih skupinah in pevskih zborih, drugi pa v nogometnem, košarkarskem in šahovskem klubu ter posamično v raznih panogah.

Razvoj ni zaobšel manjših krajev

Spodnje Duplje so gručasta vas na Dobravah vzhodno od Tržiške Bistrice. Severno vas prehaja v **Zgornje Duplje**, dvovrstno obcestno naselje na prodnati ravnini. V obeh vaseh živi malo čez 900 prebivalcev, s krajani Zadrage pa ima v šestdesetih letih nastala krajevna skupnost Duplje dobrih tisoč prebivalcev. Prvotno so se ljudje preživljali s kmetijstvom, pozneje pa se je začela razvijati obrt, posebej čevljarstvo. Z razvojem industrije so začeli odhajati na delo v okoliška mesta, zlasti Kranj in Tržič. Posebno zadnje desetletje vse več ljudem dajejo zaslužek tudi podjetništvo, trgovina in turizem. Na turistično kmetijo Pri Trnovcu od leta 1971 prihaja vse več obiskovalcev v kamp in turistične sobe, še več pa jih privlačijo igrišča za tenis. Razen številnih naravnih zanimivosti so vredni ogleda zgodovinski objekti, dve cerkvi in leta 1985 prenovljena Dupljanska graščina. Ob lanskem praznovanju 750-letnice prve pisne omembe kraja so odprli etnografski muzej v Vogvarjevi hiši. Lani so gasilci praznovali 90-letnico društva ob posodobljenem domu in novem vozilu. Letos pa so že drugič pripravili v kraju Dupljansko ohcet, ki bo verjetno postala tradicionalna.

Nekdaj samostojna naselja Dolenja vas, Srednja vas, Britof, Podtabor in prvotni zaselek Pod Klancem so se po drugi svetovni vojni združila v vas **Podbrezje**. V preteklosti pretežno kmečko prebivalstvo je razvoj industrije usmeril na delo v okoliška mesta. Tudi danes je večina izmed nekaj več kot 800 prebivalcev zaposlena razen v domači občini tudi v Kranju, Tržiču in Radovljici. V kraju je več kot 20 obrtnikov in podjetnikov. Kljub spremembam je kmetijstvo ohranilo pomembno vlogo; 9 kmetij se ukvarja z živinorejo in redno oddaja mleko. Nekaj domačij se je odločilo za kombinirane dejavnosti, med katerimi spet dobiva na pomenu sadjarstvo. Po povezavi z nakelsko občino je viden napredek tudi pri prenovi doma kulture in cerkve na Taboru, urejanju javne razsvetljave in posodobitvi cest. Letos so dokončali pločnik v središču vasi in obnovili asfalt na cesti proti Podnartu. Čeprav je vas razpotegnjena, se prebivalci družijo ob raznih dejavnostih. Člani Gasilskega društva Podbrezje so leta 1995 proslavili 70. obletnico delovanja. S športom in rekreacijo se ukvarja več kot 120 članov društva TVD Partizan, ki je ohranilo prvotno ime.

Podbrezje so od letos bogatejše za posodobljeno cesto z novim pločnikom.

Ob prvem občinskem prazniku leta 1997 so odprli povečan gasilski dom.

Občina Preddvor

V znamenju turizma

Največja pridobitev zadnje pol stoletja je v Preddvoru menda ponovna vzpostavitev občine, poleg tega pa so v tem času dobili dve jezeri (na eni lokaciji)

Občina Preddvor je ena tistih, katere meje so začrtali med zadnjo reformo lokalne samouprave. V Preddvoru so občino sicer že imeli, a so jim jo pred dobrimi štiridesetimi leti vzeli in jih združili v tedanjo veliko kranjsko občino. V petdesetih letih se je v Preddvoru zgodilo marsikaj, marsikaj so na novo zgradili in precej stvari obnovili. Med najvidnejšimi pridobitvami Preddvora je zagotovo jezero Črnava, katerega usoda je že nekaj časa visela na nitki. Pravzaprav bi lahko rekli, da so Preddvorčani v petdesetih letih jezero dobili kar dvakrat, poleg tega pa so občutno dogradili gasilski dom, pa šolo, pa...

Jezero je ena glavnih preddvorskih znamenitosti

Jezero je postalo preddvorski zaščitni znak

V povojnem času obnove so v Preddvoru želeli nadaljevati z bogato predvojno turistično tradicijo. V stari Jugoslaviji, so v Preddvoru imeli kar 500 turističnih postelj, poleg tega pa je sorazmerno dobro živelo tudi precej tamkajšnjih gostiln. Vojna je s sabo prinesla uničenje in seveda skoraj popolno prenehanje turistične dejavnosti. Vendar pa je turistično društvo kmalu ponovno zaživelo, njegovi člani pa so iskali take in drugačne možnosti in vabe za turiste. Iz razmišljanj se je porodila ideja o zajezitvi jezera. Ideja je bila mamljiva, vendar pa je vse po tihem skrbela izvedba, saj si kakšne posebne pomoči bodisi občine ali države vendarle niso mogli obetati. Poseg je bil drzen tudi zato, ker nekateri vendarle niso razumeli, čemu bi v Preddvoru zgradili jezero, zgolj za zabavo, ko pa na obnovo in gradnjo čaka še toliko in toliko drugih projektov.

Odpiranje poslovalnice Turističnega društva leta 1982

V odločitev za gradnjo jezera pa je večino vendarle prepričal izračun Toneta Tičarja. Del zemljišča, ki bi ga zalilo jezero, je takrat pokrival gozd. Polovico lesa bi uporabili pri gradnji pregrade, polovico pa naj bi ga prodali in z izkupičkom pokrili ostale stroške. Rečeno - storjeno, tudi po zaslugi takratnega župana Acija Puharja. V letu 1959 se je jezero prvič popolnoma napolnilo.

Jez jezera je bil zgrajen trdno, kot kamen kost, vendar pa so se težave z jezerom začele kazati na povsem drugem delu. Izkazalo se je namreč, da brežine kot sito spuščajo vodo, voda je uhajala mimo jezu, menda pa je včasih pritekla tudi čez grajsko dvorišče. Za odpravo te nevšečnosti je že nekdanja kranjska občina porabila precej denarja za injeciranje betona v brežino.

Vendar pa je bilo to, kot se je izkazalo pred nekaj leti, le zasilna rešitev. Voda je še vedno pronicala pod jezom in ga izpodkopavala. Zapornica, s katero je bilo iz jezera moč spuščati vodo, je bila že dlje pokvarjena, nad naseljem Hrib pa je po ocenah strokovnjakov visela tisoč kubičnih metrov vode in muja velika časovna bomba. Če bi jez popustil, bi zalilo naselje z žago vred, v nevarnosti pa naj bi bilo več kot sto človeških življenj.

V lanskem poletju so iz jezera pobrali ribe, nivo vode znižali za meter in pol ter ga nazadnje izpraznili. O vseh dogovorih in pregovorih tokrat ne bi podrobneje pisali, nazadnje pa so se trije partnerji, poleg Občine Preddvor še Ministrstvo za okolje in prostor ter podjetje Živila dogovorili o skupni sanaciji jezera. Ministrstvo za okolje je financiralo praznjenje mulja iz jezerske kotanje, Živila so financirala izgradnjo jezu, občina pa se je obvezala, da bo uredila okolico jezu ter poskrbela za kanalizacijo v Novi vasi, ter tako preprečila onesnaževanje jezera.

Letos, konec junija so obnovljeno jezero ponovno svečano odprli ob krajevnem prazniku. Iz jezerske kotanje so med sanacijo odpeljali zavidljivo številko mulja, ki se je zadnjih nekaj desetletij usedal na dno, prav tako pa so zgradili nov jez. Njegova posebnost je tako imenovani sistem sifona, ki sicer neprenehoma omogoča odtekanje vode iz jezera, ob zviševanju vodnega nivoja pa se voda nemoteno preliva čez rob jezera.

Kmečka ohcet v Preddvoru

Delavno turistično društvo

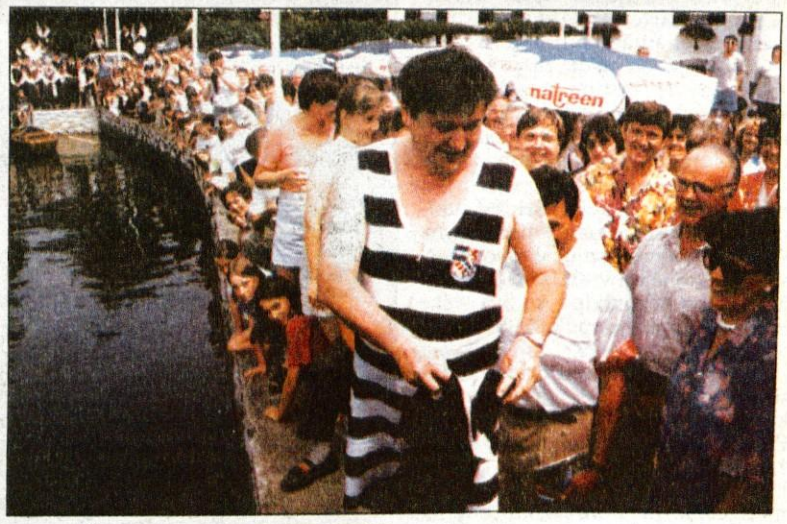
Turistično društvo Preddvor je bilo ustanovljeno leta 1932, takrat pa se je imenovalo Tujsko prometno društvo. Turizem je v Preddvoru zaživel kmalu po 1. svetovni vojni, razvijal pa se je vseskozi. Takratni turistični delavci so bili eno od gonil napredka, saj so imeli eno glavnih vlog pri izgradnji kanalizacije, pri elektrifikaciji, postavili so precej klopi, uredili kopališče ob Kokri, pa še bi lahko naštevali. Tako da je pred vojno Preddvor nudil 500 ležišč. Turisti so prihajali v glavnem iz bivše Jugoslavije, saj jim je ugajal čist gorski zrak, mir in okolice gozdov. Preddvorska klima je še posebej blagodejna za pljučne bolnike.

Turistična dejavnost se je vseskozi dobro povezovala z rekreacijo in različnimi prireditvami, saj so slednje v Preddvor vedno privabljale precej obiskovalcev. Vojna za Slovenijo je sicer v dobršnji meri za nekaj časa pretrgala obisk tujih gostov, vendar pa so turistični delavci prav v letošnji poletni sezoni spet zabeležili povečan obisk tuistov iz severnih dežel. Občina danes slovi po bogati kulturni in družabni dejavnosti. Turistični delavci se trudijo, da bi Preddvor ostal prijeten in urejen ter tako privlačen cilj domačih in tujih turistov. Praznovanje pol stoletja delovanja že nekoliko odmaknjenega 1982. leta so v turističnem društvu praznovali še posebej svečano. Takrat so namreč odprli svojo turistično poslovalnico v hiši, ki so jo zgradili z lastnim denarjem in predvsem z lastnim delom. Pobudo za izgradnjo turistične poslovalnice je dala Cilka Ekar, ki si je vse od konca druge svetovne vojne prizadevala za ponoven razcvet preddvorskega turizma. Tudi po zaslugi poslovalnice pa jim je to že uspelo.

Najprej fantovščina, nato ohcet

In če ostanemo za trenutek še pri delu turističnega društva - od leta 1971 pa do 1975 je Preddvor sodeloval pri Kmečki ohceti v Ljubljani s fantovščino. Glavnina dogajanja se je dogajala v Ljubljani, v Preddvoru pa so pet let zapored pripravljali slovo ženinov od fantovskega stanu. Leta 1992 so v Preddvoru prvič pripravili celotno kmečko ohcet. Kot se mnogi med vami še spominjate, je bila vesela in slovesna, kot se za poroko spodobi, menda pa je pritekla tudi marsikatera solzica... Pri pripravi ohceti so se naslonili na stare običaje, obiskovalci pa so lahko spremljali fantovščino, dekliščino, pa nepogrešljivo šrango, mladoporočenci pa so bili svečano oblečeni v narodne noše.

V petek, dan pred ohcetjo so pare, ki so se dan kasneje poročili, sprejeli na Brdu, nato pa še v gostišču Zaplata v Tupaličah. Nato so ob jezeru Črnava prikazali tudi dekliščino in fantovščino, prikaza pa je vodil Mito Trefalt. V soboto zjutraj je bila v gradu Dvor svečana poroka s programom, popoldan je sledila še cerkvena poroka v farni cerkvi ter nepogrešljiva šranga in ohcet na dvorišču hotela Dvor. Priprave na ohcet so potekale tudi več mesecev zapored, komajda pa so si turistični delavci uspeli oddahniti, že so morali misliti na naslednjo ohcet. Pri pripravi ohceti je sodeloval tudi Gorenjski glas, saj ste bralci takrat na javni prireditvi v Kranju izbrali dva para finalista. Sicer pa so se pred petimi leti poročili Natalija in Marko Kocjančič, Danijela in Niko Šinkovec, Mojca in Robert Polajnar in Metka ter Janko Kemperle. Ohceti so kasneje resda zamrle, v Preddvoru pa že nekaj časa razmišljajo o njihovi ponovni pripravi.

Župan Miran Zadnikar je bil prvi kopalec v novem jezeru

(Nekdaj) nova šola kliče po širitvi

Druga, pomembna pridobitev Preddvora pa je tudi nova osnovna šola. Nekdaj je bila šola v današnji občinski stavbi, vendar pa je povečevanje šolarjev in huda prostorska stiska zahtevala gradnjo nove šole. Ta ob uvajanju osemletke postaja pretesna. Projekti širitve bodo menda že v kratkim zagledali luč sveta, idejni projekt pa predvideva, da bi se v sedanjih prostorih telovadnice uredili razredi, prizidali naj bi tudi štiri nove namenske učilnice, šola pa naj bi dobila tudi nov športni prizidek.

Temeljite obnove pa je bila deležna tudi podružnična šola v Kokri, saj so od stare šole ostali le zunanji zidovi, ostalo pa so med šolskimi počitnicami zgradili s sredstvi Ministrstva za šolstvo in Občine Preddvor, ne smemo pa pozabiti omeniti tudi prostovoljnega dela krajanov.

Gasilci dokončali prizidek h Gasilskemu domu

Gasilstvo ima v Preddvoru že stoletno tradicijo. Ob visokem jubileju so izdali Kroniko gasilskega društva, ki jo je zbrala in uredila Pavla Zadnikar, prav tako pa so svojemu namenu predali prizidek gasilskemu domu. Temeljni kamen zanje bil položen leta 1938. Prizidek je plod prostovoljnega dela gasilcev ter seveda prispevkov krajanov, v njem pa poleg gasilcev domuje še pošta, del doma pa je namenjen stanovanjem.

Pogled v prihodnost

Tokrat ne bi posebej omenjali vseh neštetih kilometrov cest, ki so bile bodisi popravljene, asfaltirane ali povsem nanovo zgrajene. Dejstvo je, da je skoraj vso Asfaltno prevleko občina dobila po vojni. In prav sedaj se zaključujejo dela na cesti v center Preddvora, država pa se bo lotila tudi celostne rekonstrukcije ceste na Jezersko.

V tem času sta za Preddvor precej bolj pomembna vsaj dva projekta. Prvi, ki se prav v teh dneh udejanja, je gradnja kabelske televizije. Preddvor je eno tistih področij, v katerem je sprejem bodisi radijskih, predvsem pa tudi televizijskih programov precej težaven. Kabelsko omrežje zaenkrat ne pokriva edinole Kokre in Jezerskega, sicer pa do prav vsake hiše vodi majhen kabel, ki prinaša kopico informacij in pa tudi zabave.

Prav tako, če ne še bolj pomemben projekt, pa je centralno ogrevanje Preddvora z lesno biomaso. Želja in zanimanja krajanov je dovolj, Občina Preddvor pa bo skušala zbrati potrebna sredstva za začetek uresničevanja tega projekta.

Sistem bo izkoristil energijo, ki smo jo doslej dobesedno metali stran, okolje bo bolj čisto, prav tako pa se bo precej poenostavilo življenje Preddvorčanov. Veliko stvari, ki se jih je zgodilo v zadnje pol stoletja v tem zapisu tokrat žal niso našle svojega prostora. Pravzaprav je v eno časopisno stran vse nemogoče strniti. Omenil sem le nekaj zadnjih največjih uspehov. Bilo pa jih je še precej več. Da bi jih videli, se je potrebno le sprehoditi bodisi skozi Preddvor, vse tri Bele, pa Mače, Tupaliče, Kokro, Jezersko...

Občina Cerklje na Gorenjskem

Zaradi letališča in smučišča je mamljiv turistični razvoj

Bližina krvavškega smučišča in brniškega letališča nudi možnosti turističnega razvoja - Občina postoma obnavlja ceste - Velik delež kmečkega prebivalstva

Cerklje so bile sestavni del občine Kranj do leta 1993, ko je nastala samostojna občina Cerklje, ki šteje več kot 6800 prebivalcev, od tega je 4394 volilnih upravičencev. Prebivalci Cerkelj že vseh petdeset let iščejo svoj kruh zunaj sedanje občine in to se ni spremenilo niti po letu 1993. Približno štirideset odstotkov prebivalstva pa je še vedno kmečkega.

Občino Cerklje sestavlja 31 naselij: Adergas, Ambrož pod Krvavcem, Apno, Cerkljanska Dobrava, Cerklje na Gorenjskem, Češnjevek, Dvorje, Glinje, Grad, Lahovče, Poženik, Praprotna Polica, Pšata, Pšenična Polica, Ravne, Sidraž, Spodnji Brnik, Stiška vas, Sveti Lenart, Šenturska Gora, Šmartno, Štefanja Gora, Trata pri Velesovem, Vašca, Velesovo, Viševca, Vopovlje, Vrhovje, Zalog pri Cerkljah in Zgornji Brnik.

Brniško letališče se postopoma posodablja.

Smučišče in letališče priložnost za razvoj

Kot je bilo že omenjeno, je skoraj štiri desetine prebivalstva kmečkega. Cerkljanski kmetje vidijo največ možnosti za razvoj v specializirani kmetijski pridelavi in dodatnih dejavnostih. Bližina krvavškega smučišča in čisti zrak v višjih krajih pod Krvavcem pa ponuja tudi velike možnosti za razvoj turizma. Možnost turizma v občini Cerklje najbolj potrjuje okoli petsto vikendov na pobočju Krvavca, zlasti pa na Ambrožu pod Krvavcem, kamor prebivalce iz drugih delov Gorenjske in Slovenije privablja predvsem zelena narava in mir.

Čeprav je Krvavec zanimiv tudi poleti, pa je pozimi pravi raj za smučanje, zato ni čudno, da je eno najbolj znanih slovenskih smučišč, ki že desetletja privablja na svoje urejene proge na tisoče smučarjev, med katerimi je velik delež Ljubljančanov. Tako je na primer lani na Krvavcu dnevno smučalo povprečno tisoč smučarjev, skozi vso lansko smučarsko sezono pa so krvavške žičnice skupno prepeljale 108 tisoč potnikov.

Lani so na Krvavcu pričeli tudi s sistemom umetnega zasneževanja, ki je kar nekaj let buril duhove. Pod Krvavcem je namreč vodno zajetje, ki ga poleg občine Cerklje izkoriščajo tudi kamniška, vodiška, mengeška in domžalska občina. Prav zaradi njegovega vitalnega pomena, se v naslednjih letih na Krvavcu planira tudi izgradnja kanalizacije s čistilno napravo, ki naj bi rešila vodno zajetje pred vedno bolj pretečim onesnaževanju. Aerodrom Ljubljana, d.d., je daleč največje podjetje s sedežem v Cerkljah, ki pa ni samo bistvenega pomena za občino, ampak tudi za vso državo. Ves čas od svojega obstoja naprej je brniško letališče osrednje slovensko letališče, na območju katerega sta nastanjeni (ločeno) tudi policijska in vojaška letalska baza.

Letališče se zadnja leta precej posodablja in tako lovi stik z najmodernejšimi svetovnimi letališči. Prav bližina smučišča in letališča Cerkljam odpira ogromne možnosti turističnega razvoja.V preteklosti so se slišale že mnoge zamisli in naredile študije, kako bi v Cerkljah izkoristili svojo lego. Ne moremo se izogniti občutku, da bi lahko za razvoj turizma v občini postorili bistveno več. In s tem ne mislimo samo na sedanjo občino, saj je bilo mnogo zamujenega že v prejšnjih desetletjih.

V Cerkljah pospešeno urejajo cestne povezave. Najnovejša pridobitev je nova cesta skozi mestno jedro.

Šola je postala pretesna

V pregledu petdesetletnega razvoja občine Cerklje se ne moremo izogniti šolstvu in vzgojno varstvenim zavodom. Cerklje so svojo osemletko dobile pred točno trideset leti. Svojo obletnico je osnovna šola Davorin Jenko letos tudi praznovala, ob tej priložnosti pa so izdali tudi zbornik s kroniko šole od njene ustanovitve leta 1967.

V treh desetletjih je šola postala pretesna za normalno izvajanje osnovnošolskega izobraževanja, saj se v 23 oddelkih razredne in predmetne stopnje gnete več kot 520 učencev. Tako še vedno izvajajo dvoizmenski pouk, začasno pa celo uporabljajo tudi veroučne učilnice. Ko bo osnovno šolanje leta 2002 postalo devetletno, bo problem še večji. Na vse to mislijo tudi na občini, zato je že pripravljen projekt za izgradnjo športne dvorane ob šolskem poslopju, ob kateri bodo zgradili tudi dodatne učilnice. V šoli računajo, da bodo s tem lahko prešli na enoizmenski pouk. Ko smo že pri načrtovani gradnji športne dvorane, naj omenimo, da naj bi se v enem zamahu pridobil tudi prostor za kulturne dejavnosti, od dvorane do knjižnice. OŠ Davorin Jenko ima svojo podružnico v Zalogu, kjer se šola več kot 100 učencev v petih oddelkih razredne stopnje.

Pri osnovni šoli že 25. leto deluje tudi vrtec, kjer skrbijo za 68 otrok. Če bi lahko rekli, da v prvih dveh desetletjih z njegovo zmogljivostjo ni bilo težav, pa se je zanimanje zanj v zadnjih petih letih močno povečalo, tako da le-to dodobra presega prostorske zmožnosti vrtca v Cerkljah. V občini je namreč vsaj dvakrat toliko otrok, kot je prostora v vrtcu. Prostorsko stisko naj bi v večji meri rešil novonastali Marijin vrtec, ki ga je zgradilo cerkljansko župnišče. Prav tako kot osnovna šola je v Zalogu tudi vrtčevska enota, ki lahko sprejme okoli 40 otrok.

Marijin vrtec je v precejšnji meri razbremenil prostorsko stisko cerkljanskega vrtca.

Prostorska stiska pesti tudi trideset let staro OŠ Davorina Jenka. Rešili naj bi jo z izgradnjo dodatnih učilnic ob novi športni dvorani.

Razvoj v zadnjih letih

Odkar so Cerklje samostojna občina, župan je sedanji poslanec v državnem zboru Franc Čebulj, so veliko vlagali v izboljšanje cestnih povezav. Največji zalogaj je bila visokogorska cesta z Raven do Ambroža. Asfaltirali so se še mnoge cestne odseke kot npr. skozi Šentursko Goro, v dolinah pa v Vopovljah, na Pšati,...

Letos je bila končana tudi rekonstrukcija ceste Brnik - Cerklje, kar je bistvenega pomena za krvavško smučišče. Istočasno so se idejno domislili tudi projekta ureditve središča Cerkelj. Med drugim tako na mestu sedanjega zadružnega doma načrtujejo izgradnjo poslovnega centra. Dokončno podobo središča Cerkelj naj bi občani dočakali prihodnje leto, le izvedba poslovnega centra je dolgoročnejši projekt.

Občina ima sedaj na javni razgrnitvi tudi prostorsko planske dokumente, ki si jih lahko ogledajo vsi občani. Tako načrtujejo izgradnjo nekakšne obvoznice mimo Cerkelj, saj je cesta skozi središče močno obremenjena. V občini Cerklje sta v projekt CRPOV prišli dve naselji: Adergas in Ambrož pod Krvavcem. Medtem ko je projekt v Adergasu že končan, je bil Ambrož vanj zajet pred dvema letoma. Pri pregledu pa ne smemo mimo kulturnih, športnih in drugih društev.

Tako se v Turističnem društvu trudijo čimbolje promovirati občino, kar jim uspeva tudi s pomočjo organiziranja raznih prireditev, kot so tradicionalna razstava cvetja, planšarski dan na Krvavcu, tekmovanje za naj pridelek in največjo bučo in drugo.

Precej aktivno je tudi društvo upokojencev, ki deluje že od leta 1953, v njega pa je včlanjenih 70 odstotkov vseh upokojencev. Gasilci imajo osem društev, med 'kulturniki' je med najbolj aktivnimi KUD Borec, dobro delajo tudi pri Rdečem križu, v občini pa je kar nekaj obetavnih športnikov.

Obnovljena je tudi občinska stavba, kjer sta poleg občinske uprave nastanjena tudi krajevni urad in policijska postaja.

Občina Šenčur

Šenčur zadnja leta napreduje

V zadnjih letih je predvsem opazen razmah podjetništva in obrti, na kar občina pozitivno gleda - Prva leta novoustanovljene občine veliko vlaganja v infrastrukturo in šolske objekte - Največja investicija je bil vrtec, načrtujejo pa tudi gradnjo športne dvorane

Od vseh novonastalih občin, ki so leta 1993 nastale po razdelitvi stare kranjske občine, je občina Šenčur tako po obsegu kot tudi po številu prebivalcev največja, če seveda sem ne štejemo Mestne občine Kranj. V šenčurski občini tako živi več kot 7500 prebivalcev, od tega jih je več kot 5700 volilnih upravičencev, za prvega župana pa je bil izvoljen Franc Kern. Občinski svet šteje sedemnajst članov.

Občino Šenčur sestavlja trinajst vasi: Hotemaže, Hrastje, Luže, Milje, Olševek, Prebačevo, Srednja vas pri Šenčurju, Trboje, Visoko, Voglje, Voklo, Šenčur in Žerjavka, ki so združene v devetih krajevnih ali vaških skupnostih. Že sestava občine nakazuje, da je Šenčur podeželska občina s kmečkim zaledjem in s pretežno delavskim prebivalstvom, ki pa so večinoma zaposleni izven matične občine. V stari kranjski občini se je namreč industrija koncentrirala predvsem v Kranju, medtem ko je na primer Šenčur ostal 'nedotaknjen'.

Obnavljanje cest je bila prednostna naloga občine. Tako je tudi z Gasilsko ulico, ki center Šenčurja povezuje z brniško cesto.

V nekdaj propadajoči stavbi so sedaj nastanjeni občinska uprava, krajevni urad, lekarna in zdravstvena postaja.

Kako bo s končno občinsko mejo, bo pokazal čas, saj se predvsem sedaj samostojna vaška skupnost Hrastje zavzema, da bi prišla pod okrilje kranjske občine, saj menijo, da so bolj povezani s Kranjem kot s Šenčurjem. A za sedaj so še vedno v šenčurski občini.

Zadnja leta razmah obrti in podjetništva

Kot je bilo že omenjeno, se v zadnjem polstoletju v Šenčurju industrija ni posebej razvila. Edino večje podjetje, ki je bilo v teh letih zgrajeno v občini, je Agromehanika v Hrastju, ki prodaja kmetijsko mehanizacijo. Nasproti nje stoji tudi farma Mercatorja - KŽK Kranj, ki ima v Šenčurju še svoje skladišče krompirja.

Zadnje desetletje, predvsem pa z nastankom samostojne države in kasneje tudi občine, se v šenčurski občini hitro razvijata obrt in podjetništvo, in prav tu je verjetno tudi največja možnost razvoja. V sedanjih kriznih časih pa je njun razmah tudi zelo dobrodošel, saj se tako odpirajo nova delovna mesta.

Tudi samo občinsko vodstvo ima precej posluha za podjetniški razvoj, saj bo občina del občinske zemlje namenila prav gospodarski dejavnosti, podjetništvu in obrti. Ob tem tudi župan Franc Kern večkrat poudarja, da se zaveda pomembnosti teh dejavnosti.

Napredek zadnjih let je kar opazen. Navsezadnje je Šenčur končno prišel do svoje bencinske črpalke ob cesti Kranj - Brnik, nekateri zasebniki pa so tudi že začeli z gradnjo večjih gospodarskih objektov. Čeprav ima podjetništvo perspektivo, v občini razmišljajo tudi o razvoju turizma.

Postopno obnavljanje cestnih povezav

Največji premik zadnjih let je bil napravljen na področjih infrastrukture in šolstva. Predvsem ceste, ki so bile v občini že precej v slabem stanju, se postopoma obnavljajo. Tako je bilo nanovo asfaltiranih že kup krajevnih cest, kot na primer na Visokem, v Olševku, Voklem, Lužah.

Vrtec je bil zgrajen v dobrem letu.

Šenčurjani so končno prišli tudi do bencinskega servisa.

V sodelovanju s kranjsko občino so obnovili cesto Šenčur - Britof. Obnovljena je tudi Gasilska ulica v Šenčurju, ki je kot vpadnica z brniške ceste za center občine bistvenega pomena.

Dom krajanov s svojo dvorano je pogosto prizorišče kulturnih prireditev. Za kulturo v občini skrbi devet društev.

Ureditev Gasilske ulice sodi tudi k lepi urejenosti centra Šenčurja, kjer je poslovno-trgovsko središče z banko, pošto, vrsto lokali in trgovin. Lepo podobo centra dopolnjuje lani obnovljena stavba nekdanje hranilnice in posojilnice, v katero so naselili občinsko upravo, krajevni urad, zdravstveni dom in lekarno.

Prav zdravstveni dom in lekarna sta pomembna pridobitev za Šenčurjane, ki so morali dotedaj zdravniško oskrbo in pomoč iskati v Kranju. Pomembnost uspeha je še večja, če vemo, da so tako zdravstveno postajo kot lekarno želeli Šenčurjani že v preteklih desetletjih, a jim to ni uspelo.

Nova občina se sedaj na področju infrastrukture spopada še z enim problemom, ki ga lahko označimo za velik kiks nekdanje kranjske občine. V novem naselju, ki je v zadnjih letih zraslo med Šenčurjem in Srednjo vasjo, t.i. Mačkovo naselje, je namreč bilo slabo poskrbljeno za kanalizacijo in meteorne vode. Tako v tem naselju ob vsakem neurju poplavlja kleti in garaže, iz kanalizacije pa udarijo fekalije. Grehe prejšnje občine sedaj popravlja šenčurska občina.

Vrtec zgradili, šole obnovljene

Kar je bilo govora o infrastrukturi, drži tudi za šolske stavbe, ki že desetletja niso bile obnovljene. V občini sta poleg matične osnovne šole v Šenčurju še podružnici v Voklem in Olševku, najverjetneje pa se bo centrali priključila tudi enota v Trbojah, ki trenutno spada še pod osnovno šolo Staneta Žagarja v Kranju. Predvsem centralna šola se ubada s prostorsko stisko, saj se pouk še vedno odvija v dveh izmenah. Na centralno šolo hodi okoli 440 učencev, ki so razdeljeni v dvajset oddelkov, medtem ko se v Voklem šola več kot štirideset otrok, v Olševku pa petdeset.

Občina razmišlja, da bi problem s prostori rešila s pridobitvijo prostorov v obstoječi telovadnici, ki je neustrezna za današnjo šolsko in športno dejavnost. Telovadnico bo mogoče pridobiti šele z izgradnjo nove športne dvorane, ki jo v občini načrtujejo in je tudi med prednostnimi nalogami v nadaljnjem delovanju občine.

Kar se tiče obnove šolskih stavb, pa je občina poskrbela lani, ko jih je temeljito spravila v red, tako v Voklem, kjer so uredili okna, napušče in fasado, kot v Olševku, kjer imajo novo streho in na novo opremljeno učilnico, kot tudi v Šenčurju, kjer so prav tako v red spravili okna.

Še večja zagata kot s prostorsko stisko v šoli pa je bila do letos s pomanjkanjem prostora v vrtcu, saj so morali kar 120 otrok v varstvo poslati v druge občine. Zato so ob šoli v Šenčurju morali zgraditi nov vrtec, ki je terjal kar 150 milijonov tolarjev. Nekaj denarja je zbrala občina sama, ostalo pa je primaknilo ministrstvo za šolstvo in šport. Lani so postavili temeljni kamen, septembra letos pa je vrtec že odprl svoje duri, v objektu pa je svoje prostore dobila tudi zobna ambulanta za odrasle.

Zadnji dve leti pa se občina veliko posveča tudi spremembi namembnosti zemljišč za stanovanjsko gradnjo, saj je veliko mladih družin, ki bi radi gradili v domači občini, a jim je bilo dosedaj to otežkočeno. Skupaj s strokovnimi službami iščejo najprimernejše lokacije za novogradnje, da ne bi škodili okolju. Želja občine, da na svojem območju zadrži mlade družine, se kaže tudi v dajanju stanovanjskih kreditov pod ugodnimi pogoji.

V občini deluje tudi devet kulturnih društev in sicer KUD Visoko, Glasbeno društvo sv. Mihael Olševek, Društvo prijateljev mladine, društvo Metulj, KUD Šenčur, Oktet Voglje, Šolsko kulturno društvo, KUD Simon Jenko Trboje in Cerkveni pevski zbor Voglje. V športu je aktivnih deset društev: ŠD Voklo, ŠD Grintavec Olševek, ŠD Šenčur, ŠD Visoko, ŠD Voglje, ŠD Milje TELA, ŠD Jakob Štucin Prebačevo - Hrastje, Lokostrelski klub Šenčur, Balinarski klub Rogovila in TVD Partizan Trboje. Razvejana je tudi gasilska služba, saj je v občini deset prostovoljnih gasilskih društev. Med društvi pa je potrebno omeniti tudi Godlarje, ki oživljajo stare pustne običaje.

Občina Škofja Loka

Prostorski načrt se žal ni spoštoval

Škofja Loka je v zadnjih petdesetih letih postala razvito mesto, ko je razvoj celo prehiteval naravne in ljudske potenciale tega okolja. Zato tudi toliko problemov pri urejanju prostora, pretekle nedoslednosti pa se maščujejo še danes.

Čeprav je bila Škofja Loka kot mesto omenjena že pred več kot 700 leti, pa je potrebno priznati, da se je kot pravo mesto iz trga razvila prav v zadnjih petdesetih letih. To se je zgodilo predvsem po zaslugi industrijskega razvoja, ki pa je bil občasno tako buren, da je segal celo čez mere tukajšnjih okolja in ljudskega potenciala. To z drugimi besedami pomeni, da je bilo potrebno ljudi, ko je bila dodobra izpraznjena okolica, v Škofjo Loko tudi "uvažati", kar je povzročilo rast primestnih naselij, tudi na površinah, ki jih morda danes ne bi pozidali. Če je bilo to nekdaj naselje drobnih trgovcev, obrtnikov in napol delavcev, napol kmetov, se je Škofja Loka razvila v mesto s starim jedrom, številnimi primestnimi naselji, mesto delavcev in uslužbencev - meščanov. Pridobivalo je tudi upravne in druge funkcije, kot sedež tudi za tedanje razmere kar velike občine pa postajalo kar manjše regionalno središče. "Zaostanki" glede na bližnji Kranj so se v mnogočem zmanjšali, nekateri so prepričani, da je po pomenu (ne po velikosti) drugo mesto na Gorenjskem.

Živahen razvoj, zlasti če je ekstenziven, pomeni seveda precejšnje prostorske zadrege in za Škofjo Loko je mogoče ugotoviti, da ji na tem področju vse do danes ni bilo prizaneseno. Nekoč iz mesta precej odmaknjena železnica se je na primer kasneje pokazala kot prednost, ki je v šestdesetih letih omogočila pripravo prostorskega načrta, ki je dokaj "čisto" delil industrijski in bivalni del, žal pa je kasnejše odstopanje od te zasnove v desetletju za tem povzročilo mestu in temu okolju ogromno težav. Ko se je začelo na Trati mešati industrijo s stanovanjskimi soseskami, ko se je opuščalo sicer jasno začrtane cestne koridorje in sploh prometno zasnovo, so bile to zelo drage napake, težko ali sploh nepopravljive, in s posledicami tega se ukvarjajo v Škofji Loki še danes. Ali je bilo ob tisočletnem mestu, ki je zagotovo biser srednjeveške arhitekture, resnično potrebno graditi tudi naselja s stolpnicami, ali je bilo potrebno poseči po najlepših poljih (npr. za graditev stanovanjskega naselja Podlubnik), so zagotovo vprašanja, ki dobivajo vedno bolj trdne in argumentirane negativne odgovore. Na drugi strani pa je 35-letno pripravljanje obvoznice v Poljansko dolino dovolj zgovoren primer nemoči, razrešiti nekatera pomembna vprašanja.

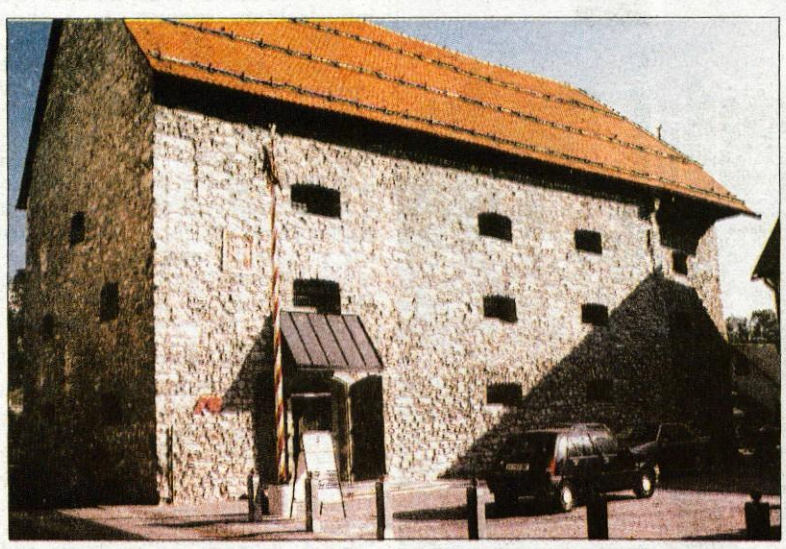
Če smo uvodoma omenili industrijski razvoj, je ob tem potrebno dodati, da je nastalo kar nekaj velikih industrijskih podjetij, ki so več desetletij dajala kruh Ločanom in mnogim okoličanom. Zlasti za Poljansko dolino, ki je bila bolj odprta od Selške, je mogoče ugotoviti, da se je dobršen del prebivalstva začel voziti na delo v Škofjo Loko, ker je bil razvoj predvsem ekstenziven, pa se je delovno silo uvažalo tudi od drugod, celo iz drugih republik. Tak razvoj je sicer omogočal nadpovprečno zaposlenost, vendar se nekatera podjetja danes, ko se soočajo s tržnim gospodarstvom, ko je na pohodu privatizacija, srečujejo z mnogimi težavami. Utemeljena je bojazen, da bodo nekateri sistemi vse te spremembe težko preživeli, zato je preusmeritev v pospeševanje drobnega gospodarstva in zanemarjenih storitvenih dejavnosti še toliko bolj pomembna. Da bi še uspešno našli prostor za vse to, je zagotovo ena najpomembnejših nalog in hkrati odgovornost do napak v razvoju v preteklosti. Sicer pa so nekateri prepričani, da je v Škofji Loki vedno bila prisotna določena svojeglavost, tako pri vodenju kraja, kot tudi podjetij, prisila političnega diktata tu k sreči ni pustila hujših sledov.

Skoraj ga ni leta, ko bi ne stali na Mestnem trgu gradbeni odri. Letos so podrli žal povsem propadlo "Vahtnico".

Relativna (vzeta si) svoboda, samostojnost in tudi podjetnost so bile kvalitete, ki so se, in se še v časih prehoda v nov sistem obrestovale.

Omenili smo že, da je razvoj in širjenje Škofje Loke povzročilo praznjenje bližnjega podeželja, zlasti Poljanske doline, kjer se industrija,

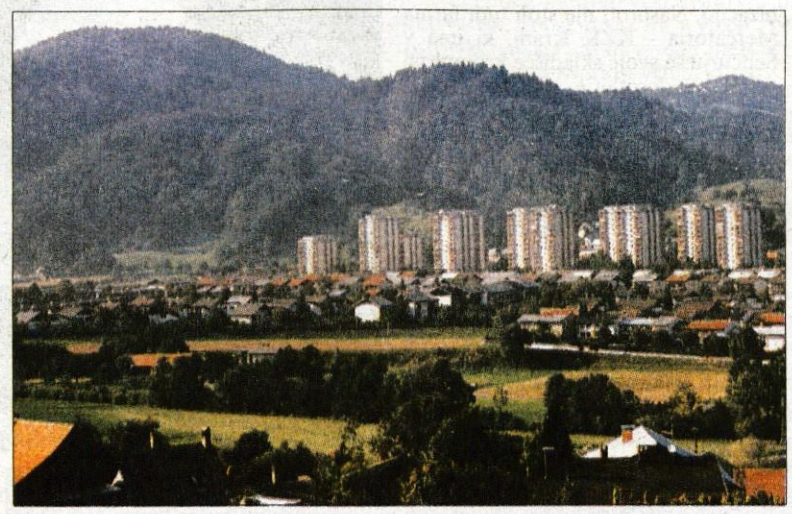
Več kot desetletje je bilo potrebno za ureditev srednjeveške Kašče v kateri so galerija, banka in prijeten lokal.

Obzidje in grad sta pomembnejši del dediščine in neprestano zahtevata obnavljanje.

razen nekaj skromnih obratov, ni razvila. Kakšne so posledice, so se v Škofji Loki, kjer je bil sedež občine, že v osemdesetih letih močno zavedli. Še pred nastankom novih občin, ki so seveda uspešneje skrbele za svoj razvoj, so po prepričanju mnogih vsaj deset let "Sore tekle navzgor". Spoznanje o tem, kako drago je delovno mesto, če zanj priskrbiš tudi stanovanje in vse druge potrebne dejavnosti, je prepričalo, da je potrebno na podeželje načrtno vlagati, graditi ceste in drugo infrastrukturo. Temu se takrat ni reklo samo "policentrični razvoj občine", pač pa se je vse bolj načrtno začelo skrbeti za podeželje. In po prepričanju sedanjega škofjeloškega župana Igorja Drakslerja je bila občina Škofja Loka pri tem ena najbolj uspešnih v Sloveniji. To je narekoval seveda tudi povsem stroškovni izračun.

Že omenjeni ne najbolj dosledni prostorski razvoj mesta pa je v Škofji Loki sprožil še en zelo pereč problem: vprašanje osnesnaževanja okolja, zlasti tam, kjer so si bila prebivališča najbližje z industrijo. Med prvimi v Sloveniji so se ti problemi začeli javno obravnavati, meriti stanje in ukrepati, zato se danes še vedno lahko pohvalijo z nekaterimi ekološkimi dosežki:

Naselje Podlubnik mnogi dajejo kot primer prostorsk oureditvenega greha.

industrija je v večini prešla na uporabo prijaznejšega plina, za okolje problematična proizvodnja je bila (npr. v nekdanji Termiki, danes Termu) prilagojena, ko je bilo ugotovljeno, da so za slabo ozračje kriva tudi individualna kurišča, se je začelo graditi mestno plinovodno omrežje. Pri čiščenju odpadnih voda pa je bila Škofja Loka sploh med prvimi in ima še danes največji delež čiščenja, čeprav je stanje še daleč od tega, posebno pri izgradnji kanalizacije, kar bi si želeli.

Nekdanja velika občina Škofja Loka, ki se je praktično ujemala z mejami nekdanjega loškega gospostva, pa je imela tudi določene prednosti: omogočila je določeno usklajevanje "južnih Gorenjcev", ki jih je na Gorenjsko nemalokrat (malo za šalo) vezal le Gorenjski glas, sicer pa so si pri razvoju, povezovanju in celo izbiranju raznoraznih storitev našli poti do sosedov, zlasti v Ljubljano. Naravna zaokroženost tega področja, prometne razdalje in povezave so in bodo, ne glede na možno nasilno urejevanje drugačnih regij v Sloveniji, Škofji Loki vedno dajale mesto regijskega središča. Da o starih zamerah in nasprotjih do Kranja niti ne govorimo.

Ko govorimo in pišemo o Škofji Loki, nikakor ne smemo mimo njene zgodovine in dediščine. Kljub temu da nekdaj poudarjanje preteklosti, zlasti oddaljenejše ni bilo posebej zaželeno, je že leta 1973 Škofja Loka zmogla nadvse slovesno proslaviti svojo tisočletnico. Zavedanje, kako bogato dediščino ima to mesto, je v Škofji Loki že vseskozi prisotno, tudi že več desetletij načrtno spomeniško obdelano in ščiteno, čeprav je na drugi strani potrebno priznati, da je pri tem še ogromno nalog in možnosti, kaj šele, če pomislimo na to, da bi to znali v turističnem smislu ponuditi in prodati. Letošnje praznovanje novega občinskega praznika posvečenega prvi omembi Loke v darilni listini Freisinškim škofom pred 1024 leti in praznovanje 60. obletnice delovanja Muzejskega društva, so pokazale, kako velike možnosti ima to mesto, ko se zave svojih korenin.

V Škofji Loki pa je bila vedno doma tudi kultura, to mesto je dalo slovenskemu narodu vrsto pomembnih mož, ni naključje, da se na turističnem prospektu poimenuje tudi galerija v naravi. Škofja Loka je že dolgo tudi srednješolsko središče, kar pomeni, da se mnogim izobraženim ni potrebno voziti na delo drugam, v Sloveniji nadpovprečna demografska rast pa take možnosti za mlade tudi drugače opravičuje. Razvita glasbena dejavnost, muzej, številne slikarske galerije, gledališče, bogate knjižnice - Kapucinska in centralna, dejavni zgodovinski arhiv potrjujejo, da so družbene dejavnosti, ki dajejo dušo kraju, tod tradicionalne in razvite, nedostopni vendar bogati depoji etnografskega muzeja pa, da še mnoge možnosti niso izkoriščene. Morda včasih nekoliko prenagljen in enostranski razvoj se v Škofji Loki počasi uravnotežuje, na bogati dediščini in ljudeh zgrajena duša mesta pa brez posebnih pretresov odkriva in najde nove perspektive.

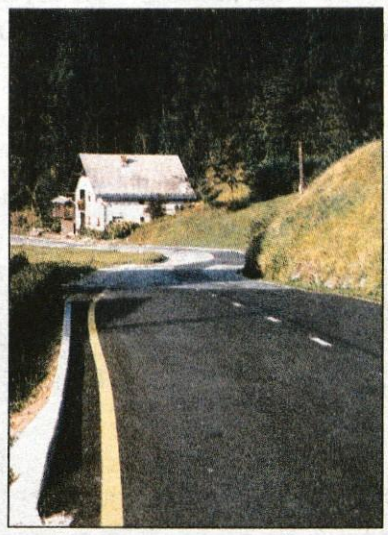
Občina Žiri

Predvsem z lastnimi silami in po svoje

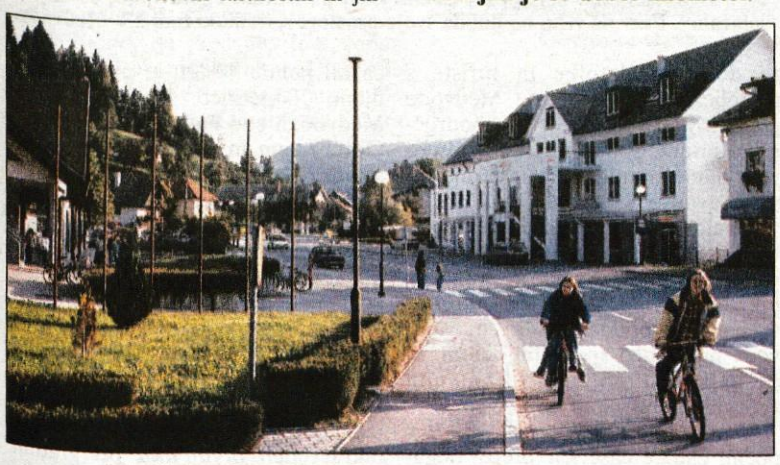
Nekoč transportno oddaljene Žiri niso postale bazen delovne sile, pač pa predvsem z lastnimi silami ustvarile gospodarstvo, ki je tudi danes uspešno. Mnogi, ki so nekoč šli za kruhom, so se vrnili, večine doseljencev pa niso sprejeli.

Da pišemo posebej o petih desetletjih v Žireh, ni samo vzrok v tem, da je to že tretje leto samostojna občina, pač pa se razvoj resnično močno razlikuje od tega, kar se je dogajalo v preostali Poljanski dolini. Vzrokov za te razlike je zagotovo več, najpomembnejši pa je zagotovo to, da so bile Žiri z okolico vsaj v prvi polovici tega obdobja manj dostopne, bolj dislocirane in so celo poskušale s povezavami s Primorsko in Ljubljansko regijo.

Najprej so namreč imeli svojo občino, nato so se povezali v občino Logatec, se nato po premisleku vključili v občino Škofja Loka in končno dočakali, da je njihova krajevna skupnost prerasla zopet v občino. Malo za šalo, malo za res sta nam župan Bojan Starman in podžupan Anton Oblak tudi dejala, da tod žive prav posebne vrste Gorenjci, Gorenjci na tromeji, Gorenjci "na prepihu ", Gorenjci, ki tudi sicer niso znani po nekaterih sicer zaželenih človekovih lastnostih in jih je tukajšnjo trdo življenje ter razmere še posebej "utrdilo".

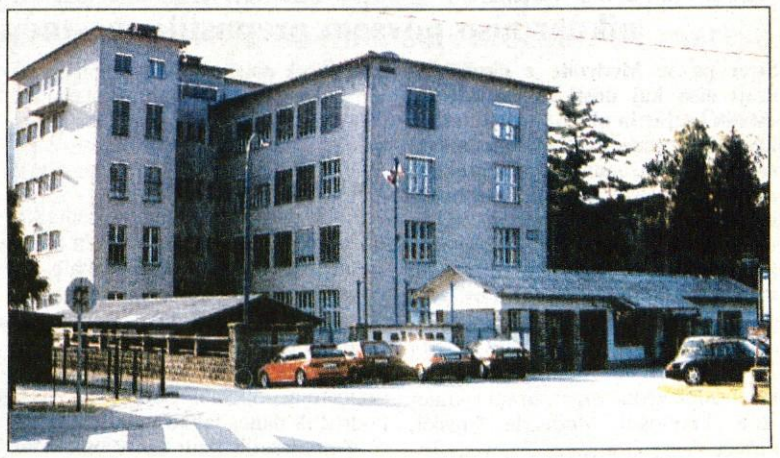

Že dve desetletji si v Žireh prizadevajo za večje okno v svet - ostal jim je še dober kilometer.

Sredi naselja se je oblikoval lep in sodoben center.

Za začetek tega obdobja po drugi svetovni vojni je mogoče reči, da je na Žirovskem ljudem precej trda predla. Nič čudnega torej, da so v tem času kar v precejšnjem številu zapuščali kraj in okolje, znano pa je npr. da jih je tedaj kar precej odšlo na Jesenice, kjer se je razvijalo železarstvo. V Žireh tedaj industrije ni bilo, obrtništvo pa so skušali združevati v zadrugah. Ker je bilo med njimi veliko čevljarjev, se je udarniško začela graditi tovarna čevljev, ki je še danes daleč največje podjetje, ki daje daleč največ Žirovcem že petdeset let kruh. Ni pa to ednina tovarna, ki se je razvila iz zadrug v Žireh: znana so imena Etiketa, Kladivar, Polix in številna "hčerinska" podjetja, ki nastajajo predvsem v zadnjih letih. Nekdanji politiki, predvsem v zgodnejših letih tega razvoja, taka pot menda ni bila prav, saj so tudi Žirem namenili le vlogo bazena delovne sile, ki naj bi napajal druga središča. To pa po drugi strani tudi pomeni, da gospodarskemu razvoju v Žireh širša skupnost ni pomagala, ustvariti so ga morali z lastnimi silami. Doživljal je seveda vzpone in padce, tudi nekatere krize mu niso bile prihranjene, vendar so se v aktualni najtežji preizkušnji, ko se sicer počasi preoblikujemo v tržno gospodarstvo, kar dobro odrezali. Vsesplošni slovenski pojav, da mnoge tovarne ustanovljene in razvite v teh desetletjih (zlasti v tekstilni in obutveni industriji) danes klecajo na kolena in odpuščajo delavce, se v Žireh ne pojavlja. Z drugimi besedami to pomeni, da je bil razvoj zdrav, temeljil tudi na vedno večjem znanju, da so ga vodili pametni ljudje. Ko omenjamo vodilne, v Žireh opozarjajo, da je bilo vedno pomembno, da so bili domačini, pa čeprav morda ne vedno najbolj povšeči tedanji edini uradni politiki.

Največ Žirovcem daje kruh Alpina, po kateri so tudi najbolj znani.

Povezanost podjetij s krajem je namreč značilnost, ki jo je v Žireh potrebno posebej omeniti, saj je k razvoju kraja posebej prispevala. Poleg različnih samoprispevkov prebivalcev je bila v Žireh kar nekaj desetletij tudi praksa namenskih prispevkov podjetij, ki so pripomogla k temu, da so se Žiri iz več vasi postopoma oblikovale v večje, vse bolj urejeno naselje. Bili so časi, ko je razvoj celo sprožil doseljevanje v to okolje, vendar ugotavljajo, da je teh priseljencev ostalo bolj malo, saj se večini ni uspelo prilagoditi in vključiti v tukajšnje življenje. V Žireh praktično tudi ni bilo blokovne stanovanjske gradnje, saj je za pravega Žirovca značilno, da je zgradil svojo hišo. Skoraj kot anekdota izveni, da, kljub temu da se prav vsi ne poznajo, pa vsi poznajo tistega, ki se je lotil gradnje svoje hiše, pa je ni dokončal. Sicer pa bi lahko ugotovili, da je tudi na Žirovskem prišlo do migracij, hribi so se spraznili, mesto oz. trg pa širil. Da je ostal določen dolg podeželju, se zavedajo tudi v novi občini in skušajo, včasih celo, glede na možnosti s kar preveliko žlico to tudi popraviti.

Za zaključek je potrebno omeniti, da je v Žireh kar bogato kulturno življenje, da so Žiri dale tudi Sloveniji nekaj vidnih mož. Tudi večji kraji se npr. ne morejo pohvaliti s tako kvalitetnim zbornikom, kot je Žirovski občasnik, čeprav so včasih v zapisih kronistov tega kraja nekateri zasuki že kar presenetljivi. Nova občina vlaga prav presenetljivo velike napore, da bi odpravila nekatere pomanjkljivosti dosedanjega razvoja, vključno s regionalno cesto, ki je Žiri oddaljevala bolj, kot so bile resnično oddaljene. Vseskozi pa so bile in še ostajajo samosvoje.

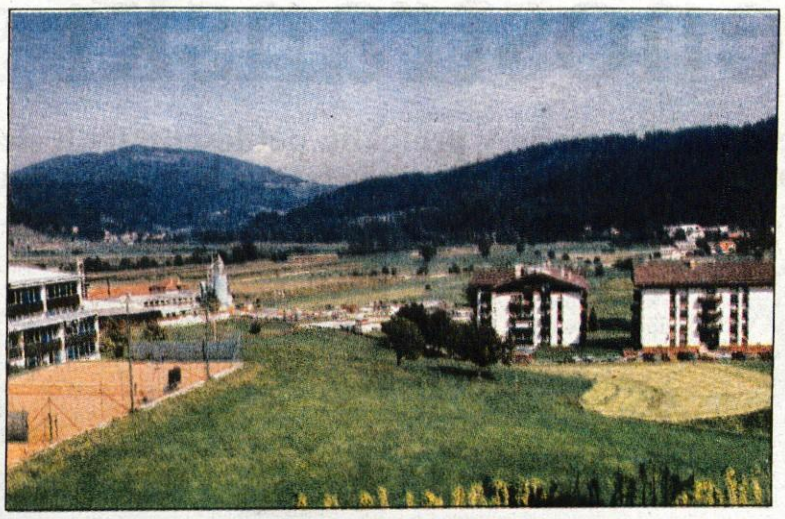
Občina Gorenja vas - Poljane

Z uranskim rudnikom in po njem

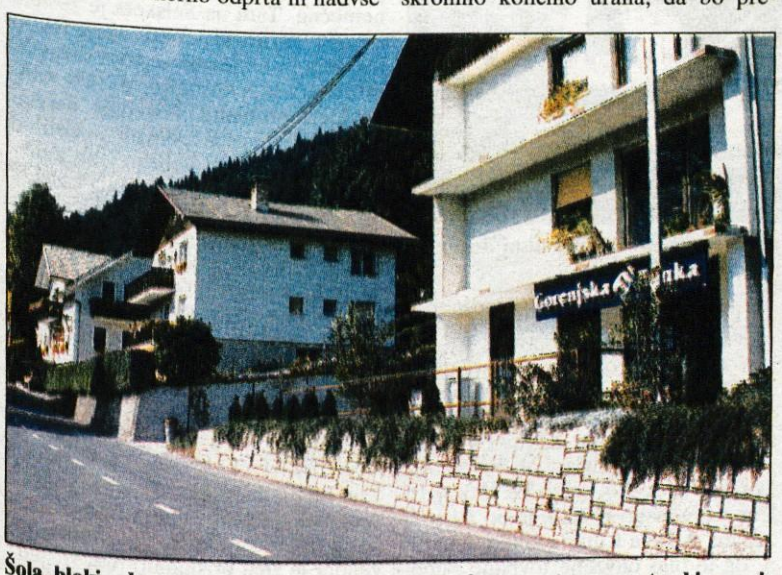
Po vojni precej izpraznjeno Poljansko dolino, ki ni doživela bistvenega industrijskega razvoja, je trajno zaznamoval uranski rudnik. Z rano v naravi pa tudi z marsičim dobrim za ljudi, ki so našli delo v njem. Danes morata zelena dolina in nova občina v njej najti drugačen razvoj.

Na vprašanje, zakaj se je prav osrednji del Poljanske doline v zadnjih petdesetih letih na Škofjeloškem najskromneje razvijal, je težko odgovoriti. Ni daleč od resnice sicer malce šaljiva ugotovitev, da je vsak drugi Ločan Poljanec, saj se je dolina v tem obdobju prav v smeri Škofje Loke kar precej praznila. Ali tiče vzroki že v nekaterih medvojnih dogodkih, ali preprosto dolina v povojnem obdobju ni premogla ljudi, ki bi znali in zmogli drugače pognati njen razvoj, je težko soditi. Sicer pa je pospešena industrializacija prav v zadnjih letih ponekod pokazala tudi drugo, vse prej kot sončno plat, kakor ima dve strani medalje zagotovo edini "veliki podvig" v Poljanski dolini - odprtje Rudnika urana Žirovski vrh z znanim koncem. Sorazmerno odprta in nadvse lepa dolina je torej ostala več ali manj kmetijsko območje, sprva samozadostna, nato pa so se v njej sicer postavili določeni obrati tovarn iz Škofje Loke in Žirov, ki pa so vsi obstali, ali celo zamrli na tej ravni. Edina svetla izjema, ki blešči na gospodarskem nebu te doline, je podjetje za obdelavo naravnega kamna Marmor Hotavlje. Tudi za razvoj obrti bi lahko ugotovili, da je bil zelo skromen, še bolj pa velja to za turizem, ki ni uspel izkoristiti naravnih danosti.

Odločilno pa je na življenje v osrednji dolini vplivalo odkritje uranove rude v nedrjih Žirovskega vrha že pred več kot 30 leti in odločitev, da se tam odpre rudnik ter obrate za predelavo te rude. In to kljub temu, da so raziskave pokazale, da ima ruda skromno količino urana, da bo predelava draga, vse skupaj pa daleč od ekonomske upravičenosti. Drugače povedano: v Todražu pri Gorenji vasi so bila ogromna vlaganja upravičena kot zvezni (torej jugoslovanski) strateški projekt. Ob tem je potrebno dodati, da so se iskali tudi taki načini izkopa in predelave, ki bi čim manj vplivali, ali celo ogrožali okolje, saj je bil ta uranski rudnik eden redkih, če ne celo edini, v taki bližini naselij. Strokovnjaki so prepričani, da jim je to tudi uspelo, saj še danes dokazujejo, da niso (in tudi danes ne) ogrozili okolja, nikdar gospodarsko opravičljiva proizvodnja "rumene pogače" pa je bila kmalu po osamosvojitvi Slovenije, brez ustreznih priprav in ekonomskih analiz, kako to storiti, grobo prekinjena. Dobrih šest let po tem se tam ni zgodilo praktično ničesar. Obljube države, da bo zacelila rane rudnika in predelave, niso uresničene. Skromen vojaški remontni obrat še zdaleč ne izkoristi vseh možnosti, ki tam so za druge dejavnosti.

Lani prenovljena cesta je precej polepšala Gorenjo vas.

Šola, bloki, zdravstvena postaja, industrijski obrati - nesmoteren prostorski razvoj.

Tako velik projekt pa je seveda vplival na življenje vse doline: v Poljansko dolino je bila (razen skozi Škofjo Loko) temeljito rekonstruirana cesta, nekaj je bilo vloženega v družbene dejavnosti - primer je še danes prevelika zdravstvena postaja, predvsem pa se ni uresničila namera, da bi "uvažali" ljudi od drugod, pač pa so zaposlitev dobili predvsem domačini. Iz tega časa sicer izvira prostorsko - urejevalni greh stanovanjskih blokov na Blatih (sredi zelene ravnice, ob industrijskih obratih), sicer pa je že znano, da v nekdanji občini Škofja Loka z urejanjem prostora niso imeli prav srečne roke. Manjkrat pa se javno prizna, da so ljudje širše Poljanske doline z zaposlitvijo v rudniku (in nadpovprečnimi zaslužki) v preteklosti in deloma še danes, krediti, ki so jih lahko dobili (nekateri tudi z odškodninami), in seveda svojo pridnostjo, varčnostjo in delavnostjo veliko ustvarili. Marsikatere kmetije v tem okolju že ne bi bilo, ali pa ne bi imela takšne opremljenosti in standarda, kot jih imajo danes.

Postopoma zamirajoči rudnik, ki je tudi po prepričanju gorenjevaško-poljanskega župana Jožeta Bogataja najmanj dve desetletji srkal kadrovske potenciale doline, ki bi sicer morda le usmerili razvoj doline po drugačnih poteh, pa danes pomeni, da morajo v novi občini Gorenja vas - Poljane še bolj pospešeno iskati te poti. Začetna, dokaj pogosto slišana skepsa o tem, ali naj ima osrednja Poljanska dolina sploh svojo občino, ali bo ta sploh sposobna preživeti in pospešiti razvoj, je potihnila. Zato tudi toliko pozornosti razvoju obrti, programom in projektom razvoja podeželja, razvoja dodatnih dejavnosti na kmetijah ter v turizmu. Značilnost občine v preteklih treh letih so zagotovo velika vlaganja v hribovske ceste, dopolnjevanje zmogljivosti v družbenih dejavnostih (šola in vrtec) ter graditev komunalnega omrežja. Še pol leta, pa se bodo lahko v Gorenji vas in v Poljanah pohvalili s kanalizacijo in čistilnimi napravami, kakršne ne premorejo tudi večji, razvitejši kraji, s prestolnico na čelu. Za konec morda celo vprašanje: ali nimajo v Poljanski dolini, ki jo ni pokvarila (ponekod danes propadajoča) industrija, celo prednost in možnost, da izberejo kvalitetnejši, prijaznejši razvoj? Z vse bolj čisto Poljanščico se utegne zbistriti tudi odgovor.

Občina Medvode

Most za številne poti

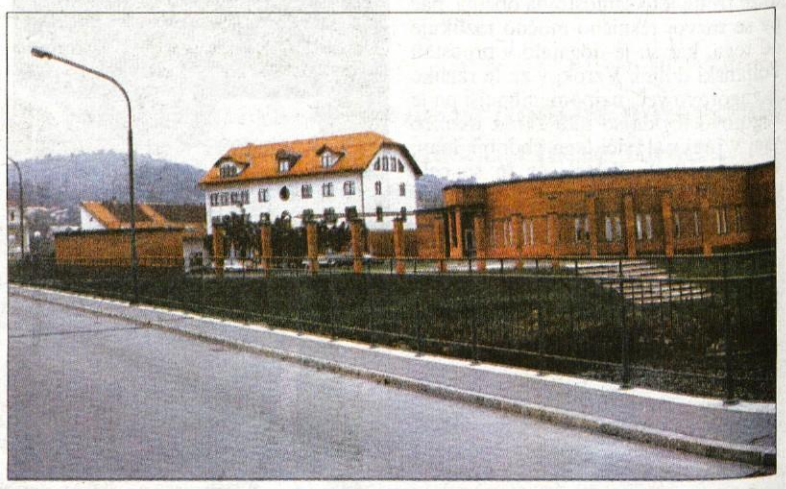
Medvode so včasih z gospodarsko infrastrukturo že bile občina. Potem so se "navezale" na Ljubljano-Šiška, vendar se nikdar niso povsem prepustile mestnemu vplivu. Bolj se je mesto navezovalo na medvoško podeželje.

Sicer pa se Medvode z okoliškimi kraji niso kaj dosti razlikovale od ostalih krajev in občin v povojnem in kasnejšem razvoju. Zasebna in takratna družbena stanovanjska gradnja, urejanje infrastrukture in prostovoljno delo so uredili standard, ki se je v nekaj desetletjih pokazal v infrastrukturi precej premajhen in zaradi načina gradnje in materialov tudi dokaj hitro dotrajan.

Občina Medvode ima danes več kot 10 tisoč volivcev v 31 naseljih in krajih, ki so še vedno organizirani v krajevnih skupnostih Medvode, Preska, Pirniče, Vaše-Goričane, Trnovec -Topol, Smlednik, Zbilje, Senica in Sora. Župan občine je Stanislav Žagar, predsednik občinskega sveta Mitja Ljubeljšek. Občinski svet je bil izvoljen 4. decembra 1994 in ima 22 članov.

Podjetja, turizem, številne dejavnosti

Ko še niso bile občina oziroma ko so bile Medvode prvič občina in ko so kasneje poleg Medvod nastale še nekatere druge, današnje krajevne skupnosti, je današnja občina Medvode doživljala razvoj, ki je tudi izoblikoval upravičeno ustanovitev samostojne občine. Čeprav na vseh področjih danes lahko ugotovimo, da se v petdesetih letih čas v tem delu Gorenjske in Slovenije (Medvode z okoliškimi kraji vsekakor so Gorenjska, čeprav bi Ljubljana rada dokazala, da so Medvode njeno predmestje) ni ustavil. Gospodarstvo s tovarnami, kot so Color, Donit, Tovarna papirja, Elektrarna in začetki v obrti so zaposlovali domačine in okoličane. Veliko se jih je z znano petnajstico vozilo tudi v Ljubljano. Ko so Medvode dobile elektrarno, so za pregrado dobili tudi Zbiljsko jezero, ob njem pred Dragočajno hotel Kanu in na nasprotni strani prav tako včasih in danes poznano gostilno Na klancu. Pod njimi pa je zrasel Motel Medno. Osnova za turizem torej je bila lepo razporejena in z voljo ter delovno zagnanostjo domačinov so v Dragočajni dobili tudi kamp, ki je bil zaradi prehodnega značaja poznan turistom po vsej Evropi.

V Medvodah imajo eno najlepših knjižnic na Gorenjskem, ki bo s pokritim atrijem dobila tudi prostor za lutkovne predstave. - Na občinsko stavbo so v Medvodah kar nekaj časa čakali. Zdaj pa številni ugotavljajo, da se je "splačalo". Prav na vrhu bo dobila svoje prostore s studiom tudi TV Medvode.

Zbiljsko jezero, ki je takoj po izgradnji hidroelektrarne vrsto let privabljalo izletnike, je zdaj zaradi očiščenega dna spet pridobilo dobršen del nekdanje izletniške privlačnosti.

Vračajo se časi samostojnosti

Starejši domačini v današnji občini so večkrat poudarili, da so včasih, ko so bile Medvode samostojna občina, marsikaj naredili, pa naj je šlo za šole, gasilce oziroma domove in opremo, za kulturo, za šport. Ponosni so bili in so še vedno na nekatera turistična društva in na Zbiljsko jezero. Dolga leta je bilo to jezero izletna točka za celo Slovenijo, za Gorenjce, dokler še ni bilo letališča, pa tudi kasneje, pa sploh. Z leti je jezero postalo zamuljeno, izgubilo je svoj čar za veslanje, dokler... dokler ga pred nedavnim niso spet "polepšali". Precejšen del jezerskega dna so očistili in na obrežju uredili prostor za rekreacijo. Jezero pa je spet postalo izletniška točka. Še bolj kot jezero in kamp v Dragočajni, ki je postal zelo obiskan in vabljiv tudi za domače izletnike in turiste s prikolicami, so se začele Medvode predstavljati tudi na drugih področjih. Kultura, šport, turizem, šolstvo in urejanje komunalne infrastrukture so dejavnosti, ki v samostojni občini dobivajo povsem drugačen pomen in vsebino. Župan Stanislav Žagar je večkrat poudaril, da komunalna infrastruktura s prometom mora z urejenostjo poudariti, da so Medvode most med spodnjim delom, ki prehaja v Ljubljano, in njenim zgornjim gorenjskim območjem.

In prav na prometnem delu se je v občini zadnje čase kar precej dogajalo in urejalo. Tudi mostovi so zrasli. V Sori so dobili šolo, ki so jo čakali polnih 40 let, in proslavili so njeno 700-letnico. Danes imajo v Medvodah eno najlepših knjižnic na Gorenjskem in zares lepo občinsko stavbo. Nanjo so sicer občani čakali kar nekaj časa, vendar, "splačalo" se je, bi rekli. Težko pa bi bili občani v občini Medvode danes brez svoje kabelske televizije, ki so jo zgradili z lastnim delom oziroma prispevkom ter denarnim deležem medvoškega gospodarstva. V času gradnje je bila to druga kabelska TV v Sloveniji, kjer PTT ni delala posebnih težav pri izdajanju soglasij. Sicer pa je bil takrat eden prvih mož pri gradnji sedanji občinski svetnik dr. Jože Duhovnik.

Občina Železniki

Težko bo uravnovesiti enostranski razvoj

Sorazmerno zaprta Selška dolina se je v preteklih petdesetih letih sicer hitro, vendar s pospešeno industrializacijo enostransko razvijala. Sprememba sistema povzroča težave in nujno zahteva, da se razvoj z okoljem in razmerami uskladi.

Pri razmisleku o petdesetletnem obdobju v Selški dolini in s tem v Občini Železniki, ni mogoče mimo dejstva, da je v tej dolini, zlasti pa v samih Železnikih pred drugo svetovno vojno bila doma revščina, saj je bilo to naselje drugo najsiromašnejše v tedanji Dravski banovini. Propad fužinarstva je mnogim vzel kruh in jih pognal v svet. Razmere za pridelovanje so bile, razen sorazmerno redkih polj v sami dolini, v tej ozki dolini s strmimi bregovi izredno zahtevne, mnogim je reševal eksistenco les, saj je gozdov v tej okolici resnično veliko.

Za povojni razvoj Selške doline bi lahko rekli, da je bil v mnogočem zelo podoben razvoju, kakršen je bil značilen v vsej Sloveniji: osnovni cilj je bila industrializacija, ob tem pa več ali manj zanemarjeno kmetijstvo, obrt in skoraj povsem zatrta zasebna iniciativa. Železniki so postali ob taki gospodarski, pa tudi drugih politikah (npr. urbanistični), industrijski center, v katerega se je selilo vedno več okoliških prebivalcev, podeželje pa se je praznilo. Sorazmerno uspešen razvoj kovinske, elektro in lesne industrije je prebivalcem nudil vedno ugodnejše možnosti zaposlitve in zaslužka, zato se je začel vedno večji pritisk za preseljevanje ali urejanje komunikacij, ki bi omogočale dnevno vožnjo na delo. Povsod tam, kjer tega ni bilo, so se vasi začele prazniti. Čistih kmetij je ostajalo vedno manj, in če še ni bilo možnosti, da si pomagajo z gozdom oz. lesom, so te kmetije propadle.

Več kot tipična posledica takšnega razvoja so izpraznjene podratitovške vasi, katerih usoda je tesno povezana z odvzetimi srenjskimi gozdovi, medtem ko se je npr. v Davči začel sicer dolgotrajen in vse prej kot lahek boj za to, da se s cesto odpre v dolino in svet. Logika: če ne bo ceste, tudi ljudje ne bodo silili v dolino, se je izkazala za povsem napačno, saj se je pokazalo, da prav ustvarjanje boljših pogojev za življenje v odročnih krajih (ceste, telefonija, šola, itd.) obdrži ljudi v teh krajih. To spoznanje je bilo za nekatera hribovska naselja žal prepozno, o čemer dovolj zgovorno pove tudi število opuščenih šol: v Zabrdu, Martinj vrhu in Podlonku. Ko začne v dolini zmanjkovati naselitvenega prostora, ko se množijo in zapletajo urbanistična vprašanja, se postopoma z razvojem motorizacije začno graditi ceste, napeljuje telefon, razmišlja se celo o selitvi posameznih industrijskih obratov.

Izrazito enostranski - industrijski razvoj doline je sicer prinesel blagostanje celo večini prebivalcev, vendar prav sedanji dogodki v nekaterih tovarnah s težavami kažejo na to, da je bil nestvaren, v nekaterih primerih megalomanski (npr. Alples), povsem neusklajen s možnostmi in nenavsezadnje potrebami. Bil je tudi vzrok za propad in zanemarjanje drugih dejavnosti: obrti, trgovine, turizma. Dovolj zgovoren je podatek, da sta bili v vsej dolini do nedavnega le dve gostilni, medtem ko jih je bilo pred vojno 26. Zna se zgoditi, da bo v novih razmerah prostega tržnega gospodarstva to okolje potrebovalo še vrsto let, da se novim razmeram prilagodi, da uravnoteži in uskladi razvoj.

Ob zanemarjenem starem delu Železnikov se je razvilo marsikaj drugega, vse ni bilo uspešno.

Kot za druga okolja, tudi za Selško dolino drži, da je v upravnopolitičnem smislu preživela različne ureditve, od svoje občine do tega, da je večino teh petdesetih let spadala v občino Škofja Loka. Danes, ko imajo že skoraj tri leta zopet svojo občino, je po mnenju župana Alozija Čufarja lahko dokazati, da je bilo odvzetje tovrstne samostojnosti eden najhujših grehov in napak preteklega razvoja. To ni očitek odnosu občine Škofja Loka do teh krajev, celo več: priznavajo, da je imela nekdanja občina do njih kar pošten odnos; pač pa se že potrjuje dejstvo, da lahko razvoj najbolje uravnavajo sami.

Pri vlaganjih, zlasti v komunikacije in drugo infrastrukturo na podeželju se je v zadnjih letih napravilo zelo veliko, tako da se naselja v dolini celo počutijo nekoliko zapostavljena in nemočna. Tudi na Selškem je že zelo izrazit razkorak med urejenostjo lokalnih in krajevnih cest ter državnimi cestami, kopičijo pa se tudi nekateri problemi. Osrednje naselje v dolini se sicer pohvali s čistilno napravo in vedno bolj urejeno kanalizacijo, vendar pa čaka ostala naselja, npr. Selca, še ta napor, sicer bo Selščica ostala odvodni kanal. V samih Železnikih je vedno bolj izrazit in zaskrbljujoč še en problem: če so stolpnice Na Kresu vedno bolj simbol pretekle politike nezadržnega industrijskega razvoja in doseljevanja, se v senci starega plavža staro jedro naselja vse bolj prazni in zamira, na vse manj oknih razpadajočih fasad so rože. "Železniki bi zopet potrebovali Žumra!" je bil vzklik, ki smo ga slišali pred nekaj dnevi, moža torej, ki sicer velja za očeta razvoja industrije, vendar je znal prisluhniti tudi življenju kraja in ceniti njegovo dediščino.

Občina Mengeš

Kjer vedo, kaj hočejo

Še ko je bil Mengeš krajevna skupnost v občini Domžale in so jim drugi določali, kako se lahko vedejo, se niso vedno uklanjali in so, če ni šlo drugače, tudi kaj po svoje naredili. Odkar pa spet imajo svojo občino, so odločeni, da razrešijo promet, se predstavijo turistično, prireditveno in z urejeno komunalno infrastrukturo.

Občina Mengeš obsega enako območje kot pred tem krajevna skupnost. Sestavljajo jo štiri naselja: Dobeno, Loka, Topole in Mengeš, v njej pa je 4.700 volivcev. Župan občine je danes Janez Per, predsednik občinskega sveta pa Alojz Janežič. Občinski svet pa ima 16 članov.

Živahnost na vsakem koraku je bila poudarjena v Mengšu na različnih področjih že pred desetletji. Takrat nekako so v Mengšu nastajale in v marsičem bile tudi že potrjene osnove za znani izrek, da je Mengeš evropsko glasbeno središče. Godba je prav gotovo bila vedno ena tistih, iz katere so se črpale ideje, skupine in oblike ustvarjalcev na področju izdelave inštrumentov kakor tudi glasbene ustvarjalnosti. Nenazadnje ni prav nič čudno, da je danes tudi župan občine glasbenik in član nekdaj in še danes najbolj poznanega ansambla Alpski kvintet pod vodstvom Jožeta Antoniča.

Občinska stavba je danes med najlepšimi v Mengšu.

Mengeš izstopa iz običajnih okvirov

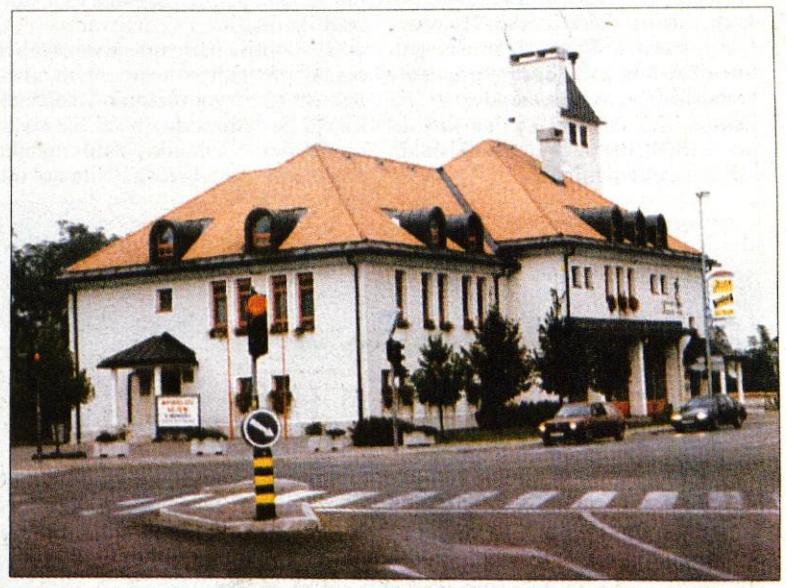
Nekaj tistega neobičajnega je bilo torej v Mengšu že včasih. Potem so dobili šolo, kulturni dom, glasbeno gasilski dom. Značilno je bilo obdobje SCT, Hidrometala, skakalnice, ki je ponovno oživela prav minulo zimo. Nastali so Filc, Trak, Lek. Naštevanju ne bi bilo konca in obseg bi bil premajhen, če bi se samo površno sprehodili po Mengšu v petdesetih letih. Podobno živahna je bila v zadnjih petdesetih letih društvena dejavnost. Ob osamosvojitvi Slovenije je prava evforična zavzetost zavela v krajevni skupnosti. S samoprispevkom so urejali mrliške vežice in prizidek k šoli. Oživili so Mihaelov sejem, začeli z gradnjo kanalizacije in urejanjem cest. Za kmečki turizem so opredelili Dobeno.

Promet in komunalna infrastruktura sta zadnje čase prednostni usmeritvi občine in njenega vodstva. Ni naključje, da Mengšani pravijo, če se znajdejo na pravi strani, ko je potrebno, da so imeli srečo, da so se na tisti strani ceste rodili, saj drugače zaradi prometa težko pridejo čez cesto. To je bil tudi razlog za ureditev semaforjev in za razpravo v prostorskem programu o novi obvoznici. Zahteve do države so jasne: Mengeš ne more ostati prometno nerazrešen še naprej.

Tako kot ne želi in prepričan sem, da mu bo tudi uspelo, da ne bo več sprejel tiste razlage o imenu: Mem greš. Danes Mengeš postaja kraj, kjer je obiskovalec dobrodošel in kamor si marsikdo že zdaj želi, ko načrti za turizem in poslovni razvoj še niso uresničeni in na marsikaterem delu niti še začeti ne. Če samo pomislim na letošnji peti, jubilejni Mihaelov sejem, potem sem prepričan, da jim bo uspelo.

Še en referendum za dvorano in gasilce

Tako kot marsikdo in predvsem tudi člani občinskega sveta upajo, da jih bodo občani podprli tudi pri bližnji odločitvi prihodnjo nedeljo, 19. oktobra, ko se bodo odločali o samoprispevku za večnamensko dvorano, za dopolnitve pri šoli in za pomoč gasilcem Loke. Ponudba sveta in župana občanom je jasna in resna hkrati. Mengeš, če želi postati to, za kar se je odločil, da bo urejeno in priljubljeno središče, kamor bodo Gorenjci, Slovenci in tujci radi zahajali oziroma se ustavili na prireditvi, kmečkem turizmu ali določenem srečanju, potem ima tudi ponujena varianta za ureditev dvorane in predlaganega programa preizkusni pomen. Gre namreč za to, da se bodo odločali o tem, da vedo, kaj hočejo v svoji občini.

Zares lep dom imajo v občini tudi gasilci in godbeniki.

Občina Vodice

Iz Ljubljane proti Gorenjskem

Vodice, znane po Kopitarju iz Repenj in še vrsto drugih imen bi lahko našteli, čeprav bi nekdaj poznano Johanco spustili, ali pa po citrah in prestah, so bile v pol stoletja nekako neopazne. Ljubljana jih je imela za obrobje svojega območja. Odkar so občina, so vse bolj usmerjene proti Gorenjskem.

Občino Vodice sestavljata danes še vedno dve krajevni skupnosti: Bukovica-Šinkov Turn in Vodice. Sicer pa je v občini kar šestnajst krajev z nekaj nad tri tisoč prebivalci. Sedež občine je v Vodicah. Župan je Anton Kokalj, predsednik občinskega sveta pa Alojz Kosec. Občinski svet, ki je bil izvoljen 4. decembra 1994, pa ima 13 članov.

Priklop na krvavško vodo

Vodice so se v petdesetih letih razvojno sicer spreminjale, vendar razvoj z drugimi urbanimi središči, tudi na Gorenjskem, nekako ni primerljiv.

Kar zadeva zasebno stanovanjsko gradnjo, so tudi Vodičani precej uspešno sledili drugim, manj pa na kmetijskem področju. Iz leta v leto se je še najbolj čutilo zaostajanje na komunalnem področju. Voda je bila in je še vedno tista, ki je najmanj zadnje četrtrt stoletja problematična. Od takrat, ko je bil zgrajen in "priklopljen na krvavško vodo", je vodovod postal ne le premajhen, ampak tudi porozen. Zanimivo, da imajo, kot pravijo starejši, Vodice takšno ime, ker "so na vodi". Po drugi strani pa so še nedavno tega pili, in to lep čas, najslabšo vodo na Gorenjskem. Celo na Škofjeloškem, kjer imajo danes številne majhne vodovode, nikdar niso imeli tako slabe vode, kot so jo še pred nedavnim imeli Vodičani.

Med najbolj delavnimi in skrbnimi, saj imajo vsi tudi lastne prostore oziroma domove, so v občini tudi gasilci. PGD Šinkov Turn pa po uspehih še posebej izstopa.

Letos so dobili skozi Vodice urejeno cesto.

Nekaj podobnega je bilo s cestami, da ne govorimo o kanalizaciji. Po slabih cestah do šole in vrtec tudi ni bil vedno na dosegu. Pa vendar so Vodičani že od nekdaj spoštovali pregovor, da se gospodarja po dvorišču pozna. Urejeno so imeli vedno okrog domačij. Tudi če ceste niso bile asfaltirane, če se odplake niso pretakale v kanale. Rože na oknih in pospravljeno okrog gnojišč pri gospodarskih poslopjih so vedno imeli.

Zdaj, ko so postali samostojna občina, so tudi Vodice nekako zaživele. Zanimivo, da se domačini niso ogrevali za svojo občino. Še danes niso ravno redka mnenja, da jim je občina povsem odveč. Kratko obdobje samostojne občine pa vendar nakazuje, da so Vodice tista gorenjska občina, ki pospešeno spreminjajo podobo in se resno sprašujejo, kam usmeriti jutrišnji razvoj.

Po šoli in vrtcu, cesta...

Prvo kar so v novi občini zabeležili kot premik in uspeh, je bila zamenjava oken na šoli, ki so jo zgradili prav tako v zadnjih petdesetih letih. Mimogrede, zgradili so jo na robu naselja, tako da je bila bližje tudi drugim krajem v današnji občini. Letos so pri tej šoli prenovili tudi športno igrišče. Drugi zares velik uspeh je bil vrtec, ki so ga odprli v nekdanji šoli na Skaručni. Tudi gostovanje v domu v Bukovici je rešilo varstvo v tem delu občine. Največji uspeh v novi občini pa je cesta skozi Vodice. Pa ne gre zgolj in samo za cesto. Veliko pomembnejše je tisto, kar je vgrajeno vanjo. To pa je celotna komunalna infrastruktura z vodovodom, kanalizacijo in kabelskimi napravami. Velika občinska invesiticija je to in pomeni iztočnico jutrišnjega urejanja in novega komunalnega standarda.

Še kaj drugega kot zgolj kmetijstvo

Kmetijstvo bo nedvomno še naprej opredelitev občinskega pomena, vendar pa zagotovo ne bo več edina. Turizem stopa v ospredje. Morda bodo Vodice postale poznane po avtomobilizmu. Vsekakor pa so na komunalni infrastrukturi in podjetništvu v zadnjih letih naredili korak, ki se ga ne bi sramovali tudi še tako uspešni kraji ali občine na Gorenjskem.

Občina Kamnik

Razvoj, ki ga nastanek občin ni okrnil

Občina Kamnik je rezultat zgodovinskega razvoja, tradicij, političnih kompromisov, geografskih in drugih danosti. V petdesetih letih je ciklično doživljal razvoj, ki ga marsikateri del Gorenjske ni. Danes sicer ni v ospredju in nekako doživlja položaj, kakršnega imajo tudi druge občine, ki so imele to ime že vsa leta.

Sedanja občina Kamnik je nastala 1955. leta po združitvi občin Kamnik, Kamniška Bistrica, Motnik, Nevlje in Tuhinj, delno občin Homec (Šmarca) in Komenda (vsi kraji, razen Cerkljanske Dobrave, Glinj, Lahovč, Vopovelj in Zaloga). Do 1994. leta so te občine pripadale kamniškemu okraju, dokler ni bil ukinjen. Po reformi lokalne samouprave 1994. leta pa je občina Kamnik ostala nespremenjena.

Vzgojni in izobraževalni objekti so bili pomemben del pridobitev v občini.

Danes ima občina Kamnik 21.500 volivcev, ki živijo v 117 naseljih in krajih, ti pa so še vedno povezani v krajevne skupnosti. To so Kamnik - Perovo, Kamnik - Zaprice, Kamnik - Novi trg, Moste, Motnik, Nevlje, Podgorje, Pšajnovica, Šela, Srednja vas, Šmarca, Šmartno, Špitalič, Tunjice, Tuhinj, Volčji Potok, Vranja Peč, Črna, Duplica, Godič, Komenda, Kamniška Bistrica, Križ, Kamnik - Center in Kamnik - Mekinje. Župan občine je Tone Smolnikar, predsednik občinskega sveta, ki ima 31 članov, pa je Igor Podbrežnik.

V Mostah imajo že denar za razširitev šole.

Dobre naravne povezave

Občina Kamnik meri nekaj manj kot 300 kvadratnih kilometrov in leži na severovzhodni strani ljubljanske kotline. Največja naselitev občine je na območju mesta Kamnik, Mekinj in Duplice, na Komendskem in ob Kamniški Bistrici med Stahovico in Kamnikom. Danes je eno najpomembnejših dogajanj v občini prostorsko urejanje. Občinski organi so pri tem delu nekakšni opredeljevalci in določevalci prostora. Novih površin se ne oddaja nenačrtno. Gre za tako imenovan selektiven pristop in za skladno gospodarjenje s prostorom, namenjenim gospodarstvu, turizmu in drugim opredelitvam.

Ob dobrih naravnih povezavah v občini prevladuje nekatere naravne danosti za razvoj turizma. Dosedanji razvoj na tem področju ni bil ravno spodbuden. Kamniku zato manjka posteljnih zmogljivosti. Nimajo niti pravega hotela. Zato v občini načrtujejo v prihodnje več penzionskih oziroma prenočitvenih zmogljivosti.

Kamnik - pomembno industrijsko središče

Po prvi svetovni vojni je Kamnik postal pomembno industrijsko središče. Tako je iz obrtnih delavnic nastala današnja kovinska (Titan), lesna (Stol), kemijska (Kemostik, Trival), tekstilna (Svilanit) in živilska industrija (Eta). Po letu 1990 so se na gospodarskem področju razmere začele spreminjati in nekdanja podjetja, velika imena so do danes, vsaj nekatera, nekako zbledela. Se pa pojavljajo nova podjetja, zasebna pobuda je vse močnejša, pa tudi nekatere tradicionalne močne organizacije dobivajo z novimi programi preoblikovano proizvodno podobo.

V Kamniku je po zadnjih podatkih več kot 660 gospodarskih združb, med njimi največ majhnih. Še vedno ima pomembno vlogo v občini industrija, čeprav so se razširile oziroma razcvetele različne storitvene dejavnosti. Kot rečeno pa ima Kamnik z vsemi naravnimi danostmi velike možnosti predvsem v turizmu.

Hiter razvoj na vseh področjih

Ob gospodarskem je Kamnik v petdesetih letih doživljal na trenutke zelo pospešen razvoj na izobraževalnem, športnem in tudi komunalnem področju. Šole, vrtci, igrišča, društvene dejavnosti so izstopale na celotnem občinskem območju. Stanovanjska gradnja se je razširjala na obrobju. Tam, kjer je bila pospešena (Šmarca), komunalna infrastruktura pogosto ni sledila razvoju. Ponekod je bila na neki način tudi prestižna.

Stari del mesta je prav v zadnjih letih dobil prenovljeno podobo.

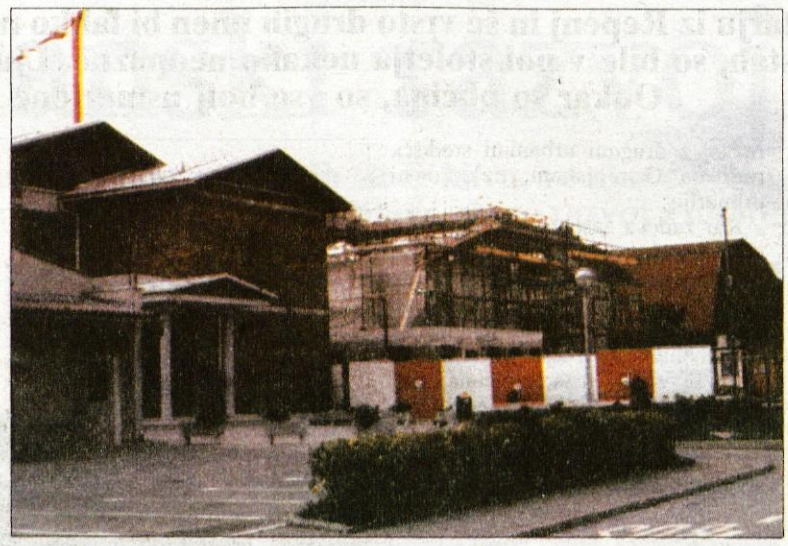
To se kaže v ne ravno uglajenih sporazumnih odgovorih na območju Komendem in Most, kar zadeva izobraževanje. Eni in drugi, Komendčani in Moščani, so prepričani, da so upravičeni do popolne osemletne oziroma devetletne šole. Zamere pa so celo tolikšne, da nekateri spodbujajo odcepitve od matične občine in priključitve na spodnji konec.

Želja po napredku

Omenjene krajevne skupnosti so danes, kljub materialno skromnim možnostim, ki jih ima občinski proračun, še vedno v marsičem motor uresničevanja hotenj in obogatenja vsakdanjega družbenega in osebnega življenja. Šola v Šmartnem, vrtec v Kamniku, skrb za invalidno mladino, kultura, telefonija v Tuhinju in na Komendskem, čista energija, ki jo skozi plin dobiva Dup-lica in jo bo za njo dobila Šmarca, so nekatere pridobitve zadnjih nekaj let oziroma obdobja sedanjega župana in občinskega sveta.

Za zgled bi lahko omenili krajevno skupnost Tunjice, pa tudi prizadevanje vodstva iz prejšnjega mandata vključno s tajnikom v krajevni skupnosti Komenda, kjer so začeli z gradnjo telovadnice. Sedanje vodstvo v krajevni skupnosti pa se loteva pomembnega problema: pokopališča.

Velik zalogaj in pridobitev hkrati sta kanalizacija Šmartno in Podgorje. Arboretum Volčji Potok pa je postal v Sloveniji in tudi prek meja poznan ne le po cvetju in številnih spomladanskih in tudi obiskih med letom. Z igriščem za golf je obogatil turistično ponudbo, ki jo bo Kamnik s širjenjem gostinskih in penzionskih zmogljivosti v prihodnje lahko še kako s pridom vnovčil.

V Komendi ob šoli in vrtcu ter pošti zdaj gradijo še telovadnico.

Prvo krožišče bodo v občini dobili v Podgorju.

Prometni razcvet

Občina z vsemi cestnimi in prometnimi povezavami, predvsem lokalnimi in krajevnimi sicer ni nič bolje urejena kot prenekatera druga občina na Gorenjskem. Zadnje čase pa vendarle tudi na prometnem področju Kamnik doživlja pomemben preobrat, ki ga županu Tonetu Smolnikarju prenekateri njegovi gorenjski kolegi kar malce zavidajo. Odsek od Ločice do Most oziroma Vodic namreč ni ravno mačji kašelj, kar zadeva dolžino in tudi finančno težo. Ta cesta bo rekonstruirana zaradi gradnje avtoceste. Škoda je le, da se ljudje ob njej povsod ne morejo najbolje sporazumeti in zdaj, ko je železo vroče, kot pravimo, zagrabiti državo za glavo, da bi prispevala in dala tisto, kar bi morala dati že prej. Gre na primer za križišče v Mostah, pa za most in še za kakšen komunalno infrastrukturni objekt. Nenazadnje tudi železni ali peš most v Kamniku bi morda lažje rešili, če bi se uspeli sporazumeti pri večjih projektih.

Seveda pa Kamnik jutri čaka uresničitev še vrste razvojnih opredelitev na komunalnem, društvenem, vzgojnem, kulturnem, izobraževalnem in gospodarskem področju. Slednje, gospodarstvo, bo seveda motor in gibalo ostalih. Uresničitev pa bo toliko lažja, kolikor večji bosta skupna volja in želja zanjo.

Gorenjska v Gorenjskem glasu 1948-1996

Izbor utrinkov: Nada Holynski 1948-1971, Jože Dežman 1972-1996

Gorenjski glas in Gorenjski muzej že vrsto let uspešno sodelujeta. Za petdesetletnico Gorenjskega glasa (vnaprej ga poimenujmo kar Glas) smo se dogovorili, da bomo v Gorenjskem muzeju pripravili prigodniški zgodovinski pregled pod skupnim naslovom Gorenjska v Gorenjskem glasu. Nada Holynski je pregledala letnike Glasa od 1947-1971, Jože Dežman pa od 1972-1996.

Pregledala sva več tisoč številk Glasa z nekaj milijoni novic, sporočil, komentarjev, mnenj in drugih pisanih besedil ter fotografij, ilustracij in drugih podob. Nisva se dotikala Snovanj, Odprtih strani, Asa in drugih prilog, prav tako ne novic o Glasu in njegovih prireditvah, ki so predstavljene posebej.

Iz take množice sva za vsako leto izbrala za eno časopisno stran sporočil - torej predstavljava le drobcen, tisočinski drobec vse snovi. Zato je več kot jasno, da najin namen ni bil celovit prikaz gorenjske zgodovine, ampak predvsem izbor natisnjenega v Glasu, ki priča o političnem, gospodarskem in družbenem razvoju Gorenjske in o Gorenjcih (naj bo Gorenjec razumljen kot ona in on, kot mi), popestrila pa sva jih s posameznimi zanimivostmi.

Izbranih utrinkov nisva komentirala. Upava, da sodobniki dogodkov, ki so morda omenjenih v kontekstih, ki danes niso več povsem razumljivi, ob izbranih navedbah ne bodo prizadeti.

Mnoge tu objavljene fotografije smo preslikali iz objav in zato so nekatere manj kakovostne, kot bi si želeli.

Levitev novic

Način novinarskega pisanja se je v teh petdesetih letih korenito spreminjal. V časih, ko je bil medijski prostor še razmeroma nezasičen, so bile novice v Glasu razmeroma udobno, gostobesedno pisane. Ko pa se je medijska konkurenca povečevala, se je tudi časopisno novinarsko izražanje zgostilo, intenziviralo. V izboru smo skušali to avtentičnost časopisnega izraza ohraniti, kolikor se je dalo, seveda pa smo zaradi omejenega prostora mnoge prispevke skrajšali ali omejili na udarne napovedne vrstice.

Praviloma ob izbranem gradivu nismo navajali avtorjev, ki so bili v veliki večini Glasovi novinarji. Vsak od njih je pisal o mnogih temah. Čeprav je (bilo) njihovo osnovno delo novičarstvo, je vsak imel tudi svoje področje, v katerem je posebej pokazal svojo besedno, analitično ali komentatorsko veščino in ustvarjalnost. Vendar naj osebna predstavitev avtorske potence pišočih v Glas ostane predmet prihodnjih raziskav.

Gorenjski kraji in ljudje

Osrednji predmet Glasove pripovedi so Gorenjska in Gorenjci. Glas je preživel in pridobival bralce predvsem zato, ker se je posvečal gorenjskim in predvsem krajevnim problemom. Glas je najbolj povezovalna gorenjska institucija, ki ne omejuje Gorenjske v njenih socialističnih regijskih mejah, ampak poudarja historično Gorenjsko od Rateč do Ljubljane, od Žirov do Motnika. Svojo gorenjsko filozofijo je razvil predvsem s prilogo Gorenjska.

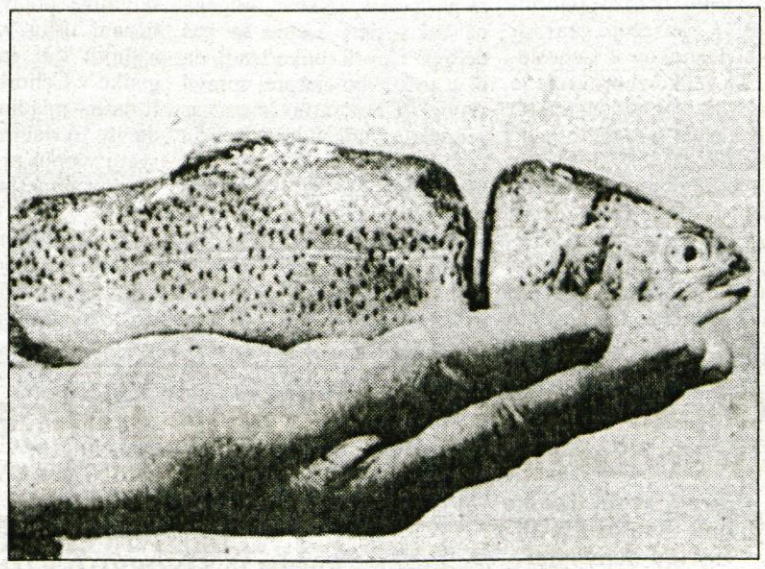
Na Glasovih straneh srečamo različne razmisleke o Gorenjski. Morda najbolj pikantnega je v pismih bralcev 23. maja 1995 objavil A.P., ki med drugim pravi: ***"Tudi zaradi genetskih danosti so Gorenjci državotvorni, sposobni in pridni ustvarjalci. Zastonj pa iščemo med njimi revolucionarje in druge borce za oblast in lagodno življenje brez dela.***

Med vojno iz Ljubljanske pokrajine vnesen boj za oblast jim je življenje zelo zagrenil. A kljub vsemu so se izognili masovnim zločinom, kot so se zgodili na dolenjem Kranjskem.

Pravi Kranjčan ima genetsko več sličnosti s Celovčanom kot z Novomeščanom."

Seveda s tem navedkom ne nameravam spodbujati gorenjskega rasizma in separatizma, prav nasprotno. Filozofija novega gorenjskega patriotizma je tisto, kar lahko Gorenjci prispevamo v skupno domovinsko malho.

V začetku junija 1985 je ribič v Jamskih skalah v Savi ***"ujel na muho tole nenavadno***

postrv. Obseg več kot tri leta stare in 29 cm dolge dolge šarenke je na najdebelejšem delu znašal 7 centimetrov, na vkleščenem delu pa 4.5 centimetra. Plastični obroček jo je po naključju vkleščil in zaviral v rasti, prav gotovo pa ni po naključju zašel v Savo." O postrvi, prav tako ujeti v obroču, je Glas poročal že 19. septembra 1981. Obe ribi simbolno opozarjata na stisko, v kateri se zaradi človekove napadalnosti znajde narava. To je naravovarstveni glas, ki ga v Glasu zaslišimo že zdavnaj pred političnimi zelenimi. Že kmalu po letu 1970 je bil Glas pobudnik akcije Očistimo Gorenjsko.

Ko sem pregledoval Glasove letnike, me je zanimalo, kaj piše v njem o krajevni skupnosti Lesce, o Šobcu, tovarni Verig, tovarni čokolade Gorenjka, leških društvih in organizacijah. Nabral se mi je zajeten snopič kopij leških novic, iz katerih bi lahko brez posebnih težav napisal pregledno krajevno kroniko. Verjamem, da bi lahko tako dragoceno gradivo za svoje kraje našli tudi kronisti za katerikoli drugi gorenjski kraj.

Glasovi novinarji in dopisniki so tesno živeli s pokrajino. Znotraj okvirov dobe so vestno in natančno poročali o ljudeh, dogodkih, tovarnah, organizacijah, ustanovah, novostih, spremembah ... Za mnoga zgodovinska dejstva so verjetno samo zapisi v Glasu vir, ki jih bo obdržal v zgodovini. Tako je Glas na neki način gorenjska enciklopedija.

V Gorenjskem muzeju smo že pred leti prevzeli več tisoč negativov in fotografij iz Glasove fototeke. Letos smo prevzeli še okoli 15 metrov novejšega fotogafskega gradiva. Glas je s tem darilom postal eden največjih darovalcev Gorenjskemu muzeju. Tako smo dobili neizčrpno množico upodobitev krajev, ustanov, dogodkov in predvsem posameznikov. Ker v muzeju pripravljamo Gorenjski biografski leksikon, bo galerija uglednih Gorenjcev, ki se jih je na tisoče zvrstilo v Glasu, temelj zbirke podatkov Kdo je kdo na Gorenjskem. V tej impozantni galeriji gorenjske elite so predvsem moški bolj v zrelih kot v srednjih letih. V izboru je viden pridih režima, saj npr. duhovnikov pred tranzicijo praviloma ne srečamo.

Posamezne pripadnike elit lahko spremljamo v realnosti in tudi v njihovih simbolnih funkcijah. Tako na eni strani srečamo tranzicijo Cirila Zaplotnika iz zadnjega nosilca Titove štafete mladosti leta 1982 v najbolj agilnega pri ustanavljanju kmečkega zadružništva v demokraciji, na drugi strani pa obujanje spomina na Jakoba Aljaža v komunističnih časih komentirajo v Glasu kot kvarne reakcionarne klerikalne blodnje, v demokraciji pa kot državotvorno dejanje.

V izbranih utrinkih srečamo le nekaj utrinkov iz življenja elitnikov, saj bi sicer le za predstavitev nekaterih posameznikov lahko napisali knjigo. Vzemimo samo športne ali druge zvezdnike, kot so Teran, Križaj, Polda, Česen, Cudermanova, Avseniki, Alpski kvintet, Šifrer, Blagnetova ... Tudi o tistih, ki ne uživajo toliko medijske pozornosti, bi lahko iz Glasa zvedeli marsikaj. O znanstvenikih, umetnikih, zdravnikih, inženirjih, politikih, aktivistih krajevnih skupnosti, raznoraznih društev, zvez - skratka o vseh, ki nam krojijo, lajšajo, lepšajo ali kako drugače sooblikujejo življenja. Prav tako omejeno predstavljeno je v izboru še marsikako področje - npr. vzemimo gorenjsko industrijo tako v njenem razcvetu kot odmiranju. Da pa bi le poudarila prelomnost časov, sva posebni strani izbranih odlomkov posvetila Elanu kot simbolni točki, v kateri nas je večina ostala praznih rok in nevednih, ter junijski vojni, v kateri smo tudi Gorenjci prispevali pomemben delež k zmagi.

Novica je še posebej zanimiva, če govori o rekordnem. In če bo kdo pregledoval Glas, da bi napisal gorenjsko knjigo rekordov, bo lahko odkril marsikatero naj-naj novico. Pa naj bodo to čvrsti stoletniki, biserne poroke, naravne in druge nesreče, največji ulovi in pridelki in katerikoli drugi raznorazni izredni dosežki.

Zaradi vsega tega drži, da Glas živi z Gorenjsko v vseh plasteh bivanja od nature do kulture. Vse to pove, da se je Glas priljubil Gorenjcem predvsem zaradi svoje zvestobe Gorenjski.

Politika

Glas je kot glasilo socialistične zveze dokumentiral politične tendence vladajoče politike in seveda njeno uresničevanje na Gorenjskem. Skratka, bil je režimsko trobilo, v nekaterih obdobjih oz. pod nekaterimi uredniki bolj pod drugimi manj. Vendar, kot je razvidno iz že povedanega, je bilo politično usmerjanje le ena njegovih sporočilnih funkcij. Poleg politične kozmetike, ki z oddaljevanjem v zgodovino sama po sebi dobiva pridih historičnega pridiha, je v Glasu neprestano odmevalo življenje, ki se ni pustilo ujeti v politične kalupe. Zato je Glas mnogokrat odkrito zrcalo, ki pozornemu bralcu odkriva notranje napetosti bodisi socializma bodisi kapitalizma.

V Glasu lahko zasledimo nič koliko znamenj opozicije v socializmu, predvsem nemir in uporništvo industrijskega proletariata. Glas razmeroma jasno kaže vso razpetost socializma med represijo in dejanskim zadovoljevanjem potreb predvsem malega človeka. Prav tako plastična je slika tranzicijskih napetosti od brezposelnosti, dilem pri lastninjenju do razcvetajoče se svobode in podjetnosti.

Seveda pa se spreminja tudi Glasov položaj. Razmeroma brez posebnih pretresov so prestali lastninske in ostale spremembe zadnjih let ter se začeli vzpostavljati kot razmeroma avtonomen in suveren medij. Morda pojem neodvisen ni najbolj ustrezen. Kajti Glas je npr. danes odvisen predvsem od bralcev. In če je Glasu nekdaj postavljala meje predvsem politična elita, mu jo sedaj bolj postavljajo bralci. Zato Glas ostaja prijetno konzervativen. Primer tega korektivnega vpliva bralcev je ogorčenja potem, ko je Vine Bešter 30. decembra 1988 v Glasu objavil članek o razcvetu pornografije v Sloveniji, v katerem je intervjuval Petra Mlakarja in objavil nekaj bolj kosmatih odlomkov iz zbirke Dotik. Bralstvo je zasulo uredništvo s protesti, odpovedmi naročnine. Navedimo nekaj poudarkov: ***"Svetujem Vam, da se v bodoče izogibate ponuditi tak seks slovenskemu človeku, ki potrebuje bolj kruha in kozarec mleka! Za bruhati vaša predrznost in skrajnost! Če mislite take članke pisati v Gorenjskem glasu, je dovolj žalostno za časopis, da bi ga blatili ljudje, ki spadajo k psihiatru... Mi vaščani iz šestih vasi in to od Podnarta pa tja do Begunj in Lesc, odločno zahtevamo od Vas gospod Direktor, da takoj odstranite iz vaše službe vašega nam nezaželenega in nedostojnega novinarja za kolturo Beštra, kateri nam z njegovo ogabnostjo zastruplja našo mladino in s tem da možnosti okužbe z bacilom nove kuge 20. stoletja... Vračam vam položnico za dodatno naročnino, ki je nimam namena poravnati, saj je očitno ta časopis postav vse drugo kot glasilo socialistične zveze... Privoščim vam en fajn AIDS v l.1989 !"***

Glas pa razvija tudi svojo samostojnost. Njegov prispevek k slovenski demokratizaciji je vreden posebne pozornosti. Zato ne moremo govoriti zgolj o odvisnosti, ampak o odnosih, ki jih vzpostavlja. Glas se opredeljuje. Za primer vzemimo kar Glasov odnos do dveh osebnosti, ki se morda od Gorenjcev najbolj značilno pojavljata na njegovih straneh. Dve gorenjski mega zvezdi torej. Prvi je Zlatko Kavčič, gorenjski bankir. V letih slovenske samostojnosti je Glasova novinarka objavila več kot deset večinoma celostranskih pogovorov z njim, kjer kot vrhovna avtoriteta pojasnjuje bančno politiko in usodo tistih, ki so odvisni od njega. Analitsko-kritične distance do bančne politike ne zasledimo. Vitomir Gros pa nasprotno v istem času doživlja na straneh Glasa predvsem negativno publiciteto. G. Gros se sicer pojavlja pogosteje kot g. Kavčič, vendar afirmativnih dejstev o njegovi politiki skorajda ne zasledimo. Lahko pa natančno spremljamo vso njegovo lovljenje ravnotežja po ekscesnem robu. To je primer, ki kaže, da Glas ni več slepo odvisen od oblasti in moči, ampak si jemlje pravico, da oblikuje svoj odnos do sveta. In če se nekdo do medija vede kot g. Gros, ki se z Glasom srečuje več na sodišču kot na tiskovnih konferencah, je ustrezen tudi Glasov odziv. Naj bo to skromen izziv k temu, da bi tudi v zvezi z Glasom nekoč natančneje raziskali dialektično prepletenost med medijem moči in močjo medija.

Komunisti so skušali sebe uveljaviti kot popolnega gospodarja nad realijami in idejami. Zato so veri, cerkvi in seveda tudi alternativnim duhovnim iskanjem preprečevali dostop v javnosti. Zato te teme do demokratičnega preobrata v Glasu zasledimo predvsem v njihovem negativnem odrazu, političnih obsodbah in napadih. Šele počasi si utirajo pot na Glasove strani. Vendar tehtnejših prispevkov, ki bi obravnavali človekovo večno osmišljevanje sveta, je razmeroma malo. Podobno oceno lahko sprejmemo tudi v zvezi z alkoholizmom in drugimi oblikami omamljanja, čeprav je pred dvema desetletjema Jože Ažman objavljal imenitne esejčke o zdravem življenju. In še za nekaj je bil Glas precej gluh. Socializem je bil egalitarna družba. In egalitarizem se Glasa na neki način še vedno drži. Zato je v Glasu le malo zapisov o posameznikih, ki bi izstopali s svojimi nazori, življenjskimi stili, bogastvom, ki bi predstavljali iskanja, ki prebijajo konformizem dobe, iskalcev smisla, drugače mislečih in verujočih.

Je pa v Glasu mnogo čutečega, sočutnega do stisk soljudi. Impresivna je serija zapisov Milene Miklavčič o zgodah in nezgodah vsakdanjosti, ki je lahko tako dramatična in travmatična. Posebej opazne so solidarnostne akcije.

Pa bodi dovolj, saj bi sicer še in še lahko razpredali o tem, kaj nam ponuja Glas.

Kaj pa potem?

Sam sem se ob marsikateri novici, ki je ujela trenutek dogajanja, vprašal: Kaj pa se je zgodilo potem? Tako sem kulturnega sodruga Nejča Slaparja vprašal, ali je njegova slika 10x2.16 m, ki jo je razstavil leta 1976, največja gorenjska. Morda, je odvrnil, nato pa je povedal, da je to sliko kasneje poklonil maršalu Titu. Kje le je zdaj? Verjamem, da se bodo tudi vam ob branju marsikaterega utrinka utrnilo kakšno vprašanje in kakšen komentar. Saj to naše dvajseto stoletje je tako polno nasprotij, da ga zlepa ne bomo obvladali, če se ob njem ne bomo neprestano spraševali in ga komentirali. **Jože Dežman**

Protiljudska duhovščina odkriva svoj pravi obraz

Župni upravitelj Sešek Ivan obsojen zaradi špionaže

V času, ko naše delovno ljudstvo stopnjuje svoje napore za čim hitrejši gospodarski in kulturni dvig naše domovine, se sovražniki tega ljudstva, ki vidijo v tem delovnem elanu svoj pogin, krčevito opirajo na bedne ostanke bivšega kapitalističnega sistema in skušajo podtalno rovariti in sabotirati izgradnjo socializma v naši državi.

To je pred kratkim tudi jasno dokazal primer župnega upravitelja iz Stražišča pri Kranju Seška Ivana, ki se je povezal s teroristom in špijonom Robičem Pavlom, bivšim kaplanom, ki je oborožen prihajal iz Avstrije v Slovenijo. Z njim in njegovimi pajdaši, v preteklosti kriminalci, je bil povezan od leta 1945. naprej, jim vzpostavljal zveze, prinašal poročila in služil za kurirja. S špijonom Robičem se je sestajal pri gostilničarju Drakslerju na Laborah, kmetu Rebolu v Hrašah, kamor je prihajal ponoči, kar je lastno ljudem, ki hodijo po nepoštenih potih. Po Robičevem naročilu je odšel na škofijski ordinariat, kjer se je sestal z bivšim škofijskim tajnikom dr. Leničem Stankom, od katerega je prinesel Robiču šifrirano poročilo. Poleg tega mu je tudi sam poročal o stanju v svoji župniji in pri tem podajal lažne podatke. Po Robičevem naročilu je večkrat hodil v Ljubljano in se sestajal z Robičevimi sodelavci.

Za vsa ta protiljudska dejanja se je Sešek Ivan zagovarjal dne 8. 12. 1948 na javni razpravi pred okrožnim ljudskim sodiščem v Ljubljani, ki ga je obsodilo na pet let odvzema prostosti s prisilnim delom, zaplembo premoženja in dve leti izgube državljanskih pravic.

22. 12.

Naši bralci nam pišejo...

To ni prav!

Dne 17. oktobra je Zveza borcev priredila v Drulovki veselico, na kateri so točili vino po 100 din liter in prodajali klobase po 140 din. Prireditev so obiskali predvsem delavci in mali kmetje, ki jim je bila takšna cena pijači in jestvinam povsem nerazumljiva. To je bilo prehudo za njihovo plačilno zmogljivost in si kaj takega naš deloven človek ne more privoščiti. Vsekakor niso take prireditve nič kaj potrebne, a še manj pa socialne in kaj takega ne bi smeli trpeti v svoji sredini.

25. 11.

14-dnevna kronika

Spominski dnevi

3. 12. 1800. leta, se je rodil naš veliki slovenski pesnik dr. France Prešeren.
11. 12. 1919. leta, je umrl v Ljubljani Ivan Cankar.
21. 12. 1879. leta, rojstvo J. V. Stalina, velikega organizatorja zmage nad fašizmom.
22. XII. Dan jugoslovanske armade.
31. XII. 1941 - Ljudska vstaja na Gorenjskem in vdor partizanov v Škofjo Loko

Akademija in predavanja v proslavo Ivana Cankarja

Kranj - Mestni LPS - v Sindikalnem domu, dne 10. dec. ob 20. uri
Tržič - Mestni LPS - v Cankarjevem domu, dne 10. dec. ob 20. uri
Škofja Loka - Mestni LPS - v Kulturnem domu, dne 10. dec. ob 20. uri.

Ljudska univerza bo priredila predavanja v Cerkljah, Preddvoru, Naklem, Jezerskem, Križah, pri Sv. Ani nad Tržičem, v Selcah, Železnikih, Bukovščici, Bukovici, v Gabrku, Poljanah, v Gorenji vasi, v Žireh, Lučinah, Sovodnju, Sori in Sorici, v Voklem, Smledniku, Šenčurju, na Visokem pri Kranju, v Dupljah, Trsteniku, na Golniku, v Javorju, Stražišču, Žabnici, v Ratečah, Goričah, Predosljah, na Primskovem, Trbojah in Velesovem.

Gledališče

Prešernovo gledališče v Kranju prikazuje 11. dec. ob 20. uri dramo Ivana Cankarja "Kralj na Betajnovi". Reprize: v nedeljo 12. XII. ob 17. uri in v torek 14. XII. ob 20. uri.

Dežurne službe

Nedeljsko zdravniško službo pri filiali drž. zavoda za soc. zavarovanje ima dr. Bežek Josip dne 12. XII. od 13. - 15.30 ure. - Telefon 353. - Dr. Pance Pavel 19. dec. od 6.30 do 11. ure. Tel. 351.

Apoteke

12. dec. Mr. Rauch Metod, Titov trg.
19. dec. Okrajna lekarna, Prešernova ul.

Dežurna trafika

Dne 12. dec. Omahen Krešimir, Savski breg.
Dne 19. dec. Lampret Jožefa, Majstrov trg.

22. 12.

1948

Uvodna beseda

1. 10.

Okrajni plenum OF za okraj Kranj je na svojem zadnjem zasedanju v mesecu avgustu sklenil, naj se v najkrajšem času organizira izdajanje lokalnega časopisa. Novi časopis bo prikazoval napore delovnega človeka v naših tovarnah, delo naših kmetov za dvig kmetijstva, delovni polet naših ljudi po ustanovah in vseh ostalih delovnih torišči. To bo prav gotovo zanimalo vsakega izmed nas. List bo trdna povezava terena z OLO in OO OF in bo pomenil važno pomoč za reševanje najrazličnejših vprašanj organizacijskega, ideološkega, gospodarskega in kulturnega značaja.

Protestno zborovanje delovnega ljudstva proti obtožbam Informbiroja

Kranj, 25. IX. 1948

Na predvečer volitev v Mestni komitet KPS v Kranju se je zbralo na glavnem trgu pred MLO čez 3000 ljudi, da dajo duška negodovanju zaradi krivičnih obtožb Informbiroja in posebno zaradi zadnjih dogodkov v Čehoslovaški. To veliko zborovanje je otvoril tov. Torkar, član MO OF, nakar je povzel besedo tov. Bračič, član KPS, ki je v daljšem razlaganju razkril čustva delovnega ljudstva Kranja in njegovo presenečenje nad krivičnimi obtožbami in klevetniško kampanjo proti CK KPJ in našemu državnemu vodstvu. Po uvodni ugotovitvi, da se je pri nas dozdaj res z neslutenim poletom ogromno zgradilo, je dejal med drugimi: "Ta gradnja naše mogočne socialistične industrijsko-agrarne stavbe je za nas ponos, za koga drugega pa trn v peti. Čemu se naš delovni človek toliko trudi, da bi si to stavbo čimprej spravil skupaj? Čisto jasno in za nas preproste ljudi tudi logično in razumljivo je, da se ne borimo vsak dan po tovarnah, po poljih, vsepovsod zato, ker bi si želeli zopet nazaj imperialističnih krvosesov, temveč zato, ker poznamo socializem in ker vemo, da je osnova socialističnega reda neizkoriščanje človeka po človeku in ustvarjanje boljših življenjskih pogojev za delovnega človeka. Čemu potem razpisovanje o socializmu v Jugoslaviji?" Ko je natanko razložil vse te škodljive pojave v demokratičnem tisku vzhodnih držav zadnjih dni in posebej dogodke v Čehoslovaški nasproti našim mladincem, poudaril, da vse to slabi napredne sile v svetu v boju proti angloameriškemu imperializmu, je zaključil: "Krivične obtožbe Informbiroja nimajo trdnega temelja, saj delovno ljudstvo s svojimi obvezami in delom dokazuje, da je na pravilni poti, na poti v socializem in nikamor drugam. Težko je zavreti delovni polet ljudskih množic, ki hočejo samo naprej in naprej v borbo za socializem pod vodstvom KPJ in tov. Tita." Govornik je žel za svoja izvajanja navdušeno odobravanje, nakar so bile prečitane in odposlane: pozdravna in vdanostna resolucija CK KPJ v Beograd in dve protestni resoluciji Informbiroju z zahtevo, da se takoj preneha s klevetniško gonjo proti našemu CK KPJ in naši državi. Množica je resolucije navdušeno odobrila.

1. 10.

Krepko naprej - v socializem

Praznik svoje ljudske države smo proslavili z novimi delovnimi zmagami

Tovarna "Sava" v Kranju je izpolnila svoj letni plan. Dne 27. novembra ob 7. uri zjutraj je "Sava" tovarna gumijastih izdelkov v Kranju proslavila svojo veliko zmago, izpolnitev plana drugega leta petletke, po količini, asortimanu in finančno. Kako ogromen je uspeh, bo zadostovalo, če povemo, da je bil letošnji plan 20% večji od lanskega. Kot nagrado je kolektiv zasluženo prejel dve lepi zastavi in sicer od Ministrstva lahke industrije in Republiškega odbora Zveze kemičnih delavcev. Razen tega so tega dne na proslavi, ki je bila povezana s proslavitvijo pete obletnice ustanovitve FLRJ proglasili tudi udarnike in racionalizatorje, ter podelili nagrade najboljšim.

Šušteršič Klara - šestkratna udarnica v "Savi" tovarni gume

Med ostalimi je bil ing. Turžanski proglašen za racionalizatorja, ker se po njegovi zaslugi sedaj v tovarni izdelujejo klinasti gonilni jermeni, ki smo jih doslej morali uvažati iz inozemstva. S to veliko zmago, na področju gospodarske borbe, je delovni kolektiv "Sava" doprinesel svoj veliki prispevek h graditvi socializma v naši državi.

10. 12.

Delovne zmage naših kolektivov

KOLEKTIV "TEKSTILINDUSA" V KRANJU IZPOLNIL LETNI PLAN
TOVARNA "STANDARD" IZPOLNILA SVOJ LETNI PLAN
DELOVNI KOLEKTIV "ISKRE" IZDELAL PRVIH 10 KINOPROJEKTORJEV DOMAČE PROIZVODNJE

Delavci in mojstri tovarne "Iskre" v Kranju so v času II. kongresa že do 11. novembra izdelali dva nova kinoprojektorja, s katerima so v Ljubljani vrteli naš prvi domači umetniški film: "Na svoji zemlji". V tekmovanju v dneh zasedanja II. kongresa KPS pa so predčasno izdelali še ostalih 8 novih kinoprojektorjev iz prve serije domače proizvodnje. Te dni jih bodo že razposlali za uporabo. Delavci in strokovnjaki so delali v izmenah noč in dan, tako da je bila ta serija kinoprojektorjev na zadnji dan kongresa dokončana. Tako je delovni kolektiv izpolnil nalogo, ki si jo je zadal v počastitev naše Partije.

25. 11.

Roditeljski sestanek v Križah

Dne 21. XI. je tukajšnje učiteljstvo priredilo roditeljski sestanek za starše šoloobveznih otrok. Obisk je bil precejšen in sestanek je imel na vsak način lep uspeh.

Če je bilo na sestanku veliko govora o materialni preskrbi šole in učencev, pa je bilo med starši odločno premalo zanimanja za ideološko stran pouka, to je za vsebino tistega, česar se otroci danes uče. Ni dovolj, če se starši zanimajo samo za to, kako napreduje njihov otrok v učenju. Važno je tudi to, kaj se uči. Šola danes na vsak način odpira učencem drugačen pogled na svet in življenje, kot pa so ga dobili starši v stari šoli. Tu morajo starši šolo podpreti. Šola danes poučuje na strogo znanstvenih izsledkih, odstranjuje verovanje v razne duhove in strahove ter vliva mlademu človeku vero v lastno silo in razum. Ako uče roditelji doma otroke drugače, potem jih bosta življenje in otrokov razvoj nujno napravila v otrokovih očeh nevedneže, potem se bodo smejali. Taki različni vplivi pa niso v korist ne roditeljem ne šoli.

Dalje se je obravnavalo na sestanku tudi zanimivo vprašanje oskrbe in učnega napredka učencev, ki služijo na kmetih. Razen dveh primerov je učiteljstvo za vse take pastirje in male hlapce ugotovilo, da ti učenci pridejo v šolo utrujeni, nekateri so tudi shujšani, pri vseh pa je opazen velik padec v napredku. Čas za učenje imajo šele zvečer. Izgovori, da ga oblači hrani in podobno, so jalovi. S svojim delom mu otrok vse to temeljito odsluži če bi mu ne, bi ga pa ne imel. Prazne s vse besede o skrbi za človeka, če b dopuščali izrabljanje mladine. Današnj oblast ima dovolj moči, da take stvar odločno prepreči.

Ob zaključku sestanka so se roditel razdelili po razredih, kjer so lahko dobil podrobna pojasnila pri razrednikih. Po jasnili pa so tudi marsikakšno težavo, ki j imajo doma pri vzgoji.

Učiteljstvo bi si končno želelo tudi več nasvetov s strani roditeljev, pa čeprav tud kritike, ker le tesna povezava šole i doma nam bo dala tako mladino, kakršno si vsi želimo.

12. 10.

Naloge Krajevnih OF odborov v mesecu decembru

10. 12.

1. **Organizirati študijske krožke**
2. **Formiranje brigad za nakladanje lesa**
3. **Organizirati Cankarjeve proslave**
4. **Organizirati skupine borcev za večje hektarske donose**
5. **V mesecu decembru se organizira skupen obisk gledališča v Ljubljani. Sekretarji OF naj zberejo podatke.**

Vse to naj se izvrši po sprejetih navodilih.

Iz Sekretarijata OF okraja

1949

20. 1.

Prve kmetijsko obdelovalne zadruge v kranjskem okraju

Pred dnevi so bile osnovane prve kmetijsko obdelovalne zadruge tudi v našem okraju.

V republiškem časopisu in po radiu smo lahko že večkrat slišali, da se tu in tam ustanavljajo KOZ in da se povsod združujejo napredni kmetje. Naš okraj v tem noče zaostajati. Kakor ni zaostajal v oboroženi borbi, tako noče zaostati v gospodarski.

Zakaj se naši kmetje združujejo v KOZ? Zato ker hočejo, da je naša borba čimprej končana, ker vedo, da je v skupnosti moč in da bodo tako v skupnosti lahko koristili drug drugemu. Bil sem na več sestankih kmetov, kjer so ustanavljali te zadruge. V lepi Poljanski dolini, kjer je bila borba za časa okupacije še posebno trda, so tudi gospodarsko borbo pričeli med prvimi. V vaseh Srednja vas, Žabja vas, Dobje, Podobeno, Zakobiljek, Lom in Delnice ter v Volči so si že napravili bojni načrt, napovedali borbo zemlji, za katero pravijo, da jim še vedno krade nekaj pridelkov, ki bi jim lahko dala, če bi jo pravilno obdelovali. Če poslušaš te ljudi, kakor se pogovarjajo, kaj in kako bodo delali, kako izboljšali gospodarstvo, dobiš neomajno voljo, da bo gospodarska borba dobljena, še preden bo konec naše petletke. Ti kmetje so zamenjali puške, ki so jih rabili za časa okupacije za obrambo zemlje, za rovače in lopate, pluge in druge stroje ter pričeli boj z zemljo. Združili so se in ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo.

21. 4.

Staro pokopališče

Na opuščenem pokopališču bo urejen tih park - "Gaj pesnikov Prešerna in Jenka". Zato nujno svarimo vse, ki prenašajo zemske ostanke svojcev na novo pokopališče, naj ne sekajo cipres in drugega drevja na starem pokopališču. Vse to drevje je oblastno zaščiteno. Škoda, ki se je dosedaj izvršila, je nepopravljiva; zato bodo krivci strogo kaznovani, tako naročniki kot izvrševalci teh sečenj.

Pooblaščeni zaupnik Zavoda za zaščito zgodovinskih in kulturnih spomenikov LRS

Zbiranje polžev

V letošnjem letu je organizirana velika akcija za zbiranje polžev, v kateri je potrebno, da v prvi vrsti sodeluje naša mladina ter vse ostale množične organizacije. Kakor je znano, so polži važno eksportno blago, zato je vodstvo naše trgovine v največji meri zainteresirano na intenzivnem zbiranju in eksportu polžev. Zbiranje se je pričelo s 15. aprilom t. l. in traja do konca leta. Naloga vseh vaških sekretarjev je, da o gornjem seznanijo vse članstvo Fronte, da bo takoj začelo z zbiranjem polžev (polži so lahko tudi odlizani). Za 1 kg polžev je cena 7.- din. Nabrano količino polžev je treba oddati kmetijski zadrugi, ki ima vsa potrebna navodila.

29. 9.

Z volitvami v sekretariate osnovnih frontnih organizacij so naši ljudje dali dokaz zvestobe svoji socialistični domovini

34 vaških OF odborov je volilo 100%

Osvobodilna fronta Škofje Loke je v napovedanem tekmovanju z OF Tržiča pri volitvah v vseh točkah prva

31. 3.

8. 9.

V dokaz pravilne linije naše Partije, odgovarjamo informbirojevskim klevetnikom z novimi delovnimi zmagami

Razdrh Anton iz tovarne gume "Sava" je v osmih urah napravil 23 avtomobilskih plaščev in presegel normo za 230%

Klavirski koncert Dubravke Tomšič

Pred kratkim smo imeli priliko slišati v dvorani Prešernovega gledališča 8-letno pianistko Dubravko Tomšič. V programu, ki je obsegal samo strogo klasična dela skladateljev Bacha, Beethovena in Mozarta, je mlada umetnica pokazala izredno stopnjo tehnične izvežbanosti za svoja leta. Zlasti je presenetila s svojim izrednim smislom za prednašanje Bacha. Vanj se vsebinsko poglobi ter ni mogoče trditi, da bi ga prednašala samo naučeno. Taka izvajanja bi delala čast vsakemu gojencu višjih letnikov glasbene akademije. Koncert male Dubravke bo na marsikoga izmed najmlajših vplival vzpodbudno pri odločitvi za glasbeni študij. Prilike za to jim nudi današnja oblast dovolj.

19. 5.

Luis Adamič na obisku v Dražgošah

Pisec knjige "Moja rodna zemlja" znani slovenski pisatelj in publicist, si je na svojem oddihu, ki ga preživlja v Sloveniji, ogledal v nedeljo, dne 27. februarja 1949, Dražgoše. V omenjeni knjigi je ta ameriški slovenski pisatelj posvetil poglavje o borbi in nesreči, ki je med prvimi doletela Dražgoše, in je zato razumljivo, da si je želel ogledati dejansko stanje. Tja je odšel na povabilo Obnovitvene zadruge.

10. 3.

Izvršitev gozdarskega plana - naša največja dolžnost

Frontne brigade iz kranjskega okraja odšle

19. 5.

Pred odhodom v Puterhof je I. frontna brigada napovedala tekmovanje vsem drugim

IZPRED SODIŠČA

Špekulantsko-saboterska skupina kulakov obsojena na razlastitev

Pred okrajnim sodiščem v Kranju so se pred nedavnim morali zagovarjati zaradi zavestnega odtegovanja od obveznih oddaj, voženj lesa, spreminjanju obdelavalne zemlje v slabše kulture, neplačevanja davščin itd, s čemer so poizkušali škodovati interesom narodnega gospodarstva, štirje kmetje.

Obsojeni mesarji v Kranju

Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem se je te dni zagovarjalo deset kranjskih mesarjev, ki so prodajali meso pod roko, kar je ugotovila okrajna trgovska inšpekcija pri pregledu mesnic v Kranju. V večini slučajev gre za primanjkljaj mesa od 8 do 20 kg, oziroma viškov od 2 do 6 kg, kar vse nazorno kaže, da so nezavedni mesarski obrtniki hoteli verižiti z mesom na račun garantirane ljudske preskrbe. Zaradi tega jih je ljudska oblast postavila pred sodišče in jih obsodila po težini krivde na denarne kazni. Po večini so ti mesarji stari obrtniki, ki jim stara špekulantska narava ne da miru in bi se hoteli še nadalje okoriščati na račun skupnosti, za kar pa se bodo v bodoče sigurno dobro premislili.

Tudi mlinarjem so stopili na prste...

Prav tako se je zaradi prikrivanja blaga, čeprav v manjši meri moralo pred sodiščem zagovarjati 14 mlinarjev, ki niso pri sprejetju vpisavali žita v mlinarski dnevnik. Vsled tega so utajili merico, ki jo morajo oddajati državi, 5 mlinarjev je obsojenih zaradi tega na 2.000 do 6.000 dinarjev kazni, 2 na poboljševalno delo od 5 - 7 mesecev, za ostale je razprava še v teku.

17. 3.

Kranj je svečano proslavil stoletnico Prešernove smrti

Nad 6.000 ljudi je prisostvovalo svečanosti na Prešernovem grobu

V torek, 8. t. m., pa je bila tudi republiška proslava osredotočena na Kranj in sicer na pesnikovem grobu. Te slavnosti se niso udeležili le zastopniki slovenskih ustanov, temveč so prišli gostje tudi iz drugih naših bratskih republik. Tako so se proslave udeležili minister za znanost in kulturo pri zvezni vladi Rodoljub Čolaković, podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ Jože Rus, predsednik Ljudske skupščine LRS dr. Ferdo Kozak z republiškim odborom za proslavo stoletnice Prešernove smrti, direktor instituta za družbene vede Boris Ziherl, gostje iz Trsta in Slovenske Koroške, zagrebški študentje s svojimi profesorji itd. Že zgodaj zjutraj so tekle štafete iz Ljubljane, Škofje Loke, Tržiča, Vrbe in Jezerskega na Prešernov grob. Ob spomeniku je stala četa vojakov, pred njimi pa mladinke v narodnih nošah in nepregledne množice ljudi. Svečanost je odprl in vodil tov. Brovč Andrej, predsednik Odbora za proslavo stoletnice Prešernove smrti v Kranju. Govorili so: prosvetni minister LR Hrvatske dr. Ivan Babić, predstavnik Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti dr. Josip Bakalić, zastopnica Zveze književnikov Jugoslavije Desanka Maksimović, zastopnik Zveze književnikov Srbije Velibor Gligorić, zastopnik književnikov Hrvatske Slavko Kolar, zastopnik Zveze književnikov Makedonije Vančo Nikolevski, zastopnik Zveze književnikov Črne gore Niko Martinović, Bosne in Hercegovine Niko Miličević, predstavnik zagrebških slavistov - kot glavni govornik pa je nastopil dr. Anton Slodnjak, ki je orisal lik dr. Franceta Prešerna, ga predstavil kot človeka, ki je ljubil vse razen krivice, napuha in denarja, zaradi česar je dvignil svoj glas iz hrepenenja po ljubezni in pravici.

17. 2.

14. 9.

Pomoč Srednji vasi!

bodi klic, ki naj nas v tednu do 17. julija spominja na težko elementarno nesrečo, ki je uničila lepo vas v Bohinju. Zvesta med osvobodilno borbo, je Srednja vas tudi prva razumela novi čas. Prelomila je s konservatizmom in odločno stopila na pot socialističnega gospodarjenja na vasi; prva je združila svoje sile v obdelovalni zadrugi. Zdaj je v stiski. Plamen jim je uničil vse, to boste mogli spoznati na lastne oči. Zato je določila OF mesta Kranja "teden pomoči" in zbirala vse, kar morete pogrešati za pomoč tovarišem in tovarišicam v nesreči: poljsko orodje in kuhinjsko posodo, perilo in opeko in vse, kar je vmes in boste sami videli, da prav pride njim, ki ničesar zdaj nimajo. Manjše predmete zbira MO OF "pri Peterčku" in OSS, večje pa le prijavite, da more odbor poskrbeti potrebni prostor pred prevozom v Bohinj.

Odkup prašičev - važen revolucionaren korak za dvig našega življenjskega standarda

6. 1.

Objave 26. 5.

Obveščamo vse interesente, koristnike in odjemalce, da smo začeli s produkcijo ledu in ga lahko dobijo vsak dan od 7. do 13. ure.

Vino-Pivo - Kranj

Stroga pa pravična kazen za saboterja graditve socializma na vasi

Dne 30. maja 1949 se je vršila pred okrožnim sodiščem v Kranju javna razprava proti Kuraltu Francu, tkalskemu mojstru iz Žabnice, ki se je zagovarjal zaradi požiga poslopja zadružne ekonomije, ki se je v tej vasi osnovala par dni pred tem.

Sodišče mu je na podlagi dokazov in njegovega priznanja kot družbeno nevarnemu odmerilo najhujšo kazen, to je, obsodilo na smrt z ustrelitvijo.

2. 6.

1950 Delovno ljudstvo je potrdilo pot svoje Partije in Fronte

30. 3.

Kranj je dobil lepo študijsko knjižnico

Kranj, 25. maja - V lepo urejenih prostorih Savnikove vile je bila danes popoldne slovesna otvoritev prve študijske knjižnice v Kranju, združena s proslavo Titovega rojstnega dne. Svečanosti je prisostvoval zastopnik ministrstva za kulturno in znanost tov. prof. Košar, dalje poverjenik za prosveto našega okraja tov. Bavdek Dušan, prof. Bunc, zastopnik MK KPS in številni predstavniki množičnih organizacij.

1. 6.

Pravična kazen je doletela saboterje kmečko delovne zadruge

Kranj, 10. septembra - Tri dni je bila pred ljubljanskim okrožnim sodiščem v Kranju obravnava proti devetim članom kmečke delovne zadruge "Sava" v Vogljah, ki so bili obtoženi protidržavnega in protizadružnega delovanja. Za razpravo je vladalo veliko zanimanje. Kmetje in zadružniki iz vsega okraja Kranj-okolica so napolnili dvorano v Sindikalnem domu do zadnjega kotička.

Kmečko delovna zadruga "Sava" v Vogljah je bila ustanovljena lani, 26. junija. V zadrugo se je uključilo 41 kmečkih gospodarstev ter je imela 132 za delo sposobnih ljudi. Zemlje je imela zadruga 767 ha, od tega samo obdelovalne 317 ha. Nadalje je imela zadruga 86 konj, 213 glav goveje živine, poleg tega pa je razpolagala s številnimi stroji. Toda kljub tako veliki gospodarski moči ni zadruga po enem letu obstoja pokazala nobenih uspehov, nasprotno je vse bolj propadala. Nekaj velikih kmetov se je v zadrugi polastilo oblasti in so delali tako, da bi zadruga čimprej propadla. Pred občnim zborom so imeli kulaki svoj tajni sestanek, na katerem so se dogovorili, da malih in zavednih kmetov ne bodo pustili v upravni odbor, češ da bodo sami gospodarili.

Pod krinko zadruge so se hoteli po eni strani izogniti dolžnostim do države, njihov glavni cilj pa je bil, z načrtnim podiranjem zadruge dokazati, da delovne zadruge ne morejo uspevati in da jih je treba zato opustiti. Na sejah upravnega odbora so sicer sprejemali razne sklepe o zvišanju zadružne živine, o skupinskem obdelovanju zemlje, toda samo na videz. Posamezni zadružniki so še naprej sami obdelovali zemljo, ki so jo vložili v zadrugo. Največ živine so si prilastili posamezniki in jo krmili z zadružno krmo. Svinje je zadruga dajala na ohišnice, po drugi strani pa jih je sama kupovala. Tako so vodili veliki kmetje pretkano zadrugo v prepad.

Včeraj je bilo zaslišanih nad 15 prič, poleg tega pa so bile prebrane izjave nadaljnjih 15 prič, ki so jasno povedale, kakšen cilj so imeli obtoženci. - Sodišče je po izčrpni skoraj tridnevni obravnavi vse obtožene spoznalo za krive in jim danes dopoldne izreklo pravično in strogo kazen. Anton Zupan je bil obsojen na 15 let odvzema prostosti s prisilnim delom in na 4 leta izgube državljanskih pravic, ter na zaplembo vsega premoženja. Molj Franc st. na 16 let, Franc Globočnik na 12 let, Vinko Globočnik na 4 leta in Ciril Globočnik na 9 let odvzema prostosti s prisilnim delom ter vsi na zaplembo vsega premoženja. Globočnik Ana na 5 let, Anton Zupanc ml. na 6 let in Dragica Milar na 4 leta odvzema prostosti s prisilnim delom. Obsodbo okrožnega sodišča je prisotno občinstvo, ki je vseskozi s pozornostjo spremljalo celotno obravnavo, z odobravanjem pozdravilo.

14. 9.

ALI SO TUDI MED NAMI BORCI ZA PAKETE?

Že dvakrat smo čitali v "Slovenskem poročevalcu", kako nekateri brezvestni ljudje izkoriščajo svoje sorodnike, znance in celo tujce v Ameriki z jadikovanjem o strašnem življenju v Jugoslaviji, kjer ljudska oblast pobere kmetu z 10 ha zemlje popolnoma vse, da nima družina ničesar in ji grozi strašna lakota itd., itd. Ti ubogi ljudje, ki nimajo niti trohice državljanske zavesti, niti človeškega čuta do tovariša, ki se bori v Ameriki za svoj obstoj, ki izkoriščajo domoljubnost naših izseljencev, ki hočejo s svojimi žrtvami pomagati svoji domovini v težkih časih, ne prosijo moke ali masti, ampak čokolado, žvečilni gumi, nylon nogavice, krznene plašče, foto-aparate; skratka, same luksuzne predmete, katerih zahteve pričajo, da smo v Jugoslaviji na visoki kulturni stopnji z velikimi zahtevami in da se nam ne godi tako slabo, da bi bili zadovoljni v teh "strašnih časih" z navadnimi nogavicami, s ponošeno obleko in drugimi običajnimi stvarmi, katere verjetno nosi velik del naših izseljencev. Razmišljamo o teh stvareh tudi pri nas, kajti paketov prihaja precej, pa tudi nylon nogavice že precej lahko dobiš po 2000,- do 2900,- din par.

Mogoče pa je tudi v Kranju kakšna dama iz Ljubljane, ki je dala v oglas nekega ameriškega časopisa, da išče moškega, ki bi vsak mesec poslal dva para nylon nogavic ter se je zato pripravljena zaljubiti vanj. Ali ne kažejo taki primeri skrajno pokvarjenost, ki se vsakemu poštenemu državljanu gnusijo.

14. 12.

Pred važnim kulturnim mejnikom v Kranju -

"Prešernovo gledališče" postane poklicno

V vrsti kulturnih pridobitev, ki jih na široko omogoča naša mlada socialistična domovina, je tudi snovanje novih poklicnih gledališč. Ne gradimo samo temeljev gospodarskih moči naših narodov, istočasno z njimi postavljamo tudi temelje socialistične kulture, plod naših padlih in živih borcev za svobodo, rezultat dela naše Partije in ljudske oblasti.

Simbolično se uvršča proglasitev Prešernovega amaterskega gledališča v poklicno ravno v leto 150. obletnice rojstva slovenskega genija, velikega pesnika Franceta Prešerna, ki je zatisnil oči prav v Kranju. Šele po preteku dolgega poldrugega veka, po težkem nacionalnem in gospodarskem zatiranju s strani tujih in domačih zasužnjevalcev uspeva slovenskemu narodu, da si postavlja tudi v manjših mestih najvišje hrane umetnosti.

9. 2.

Prostovoljno delo na gradnjah zadružnih domov.

Naše šolstvo pred novimi nalogami

26. 1.

Nagli porast industrializacije v okraju in rekonstrukcija kmetijstva vplivala tudi na šolstvo, tako da številne, ne preslabe stavbe za buržoazno dobo, sedanjim potrebam več ne ustrezajo. Tako skoraj večina stavb, dasi v relativno dobrem stanju ne more sprejemati vedno večjega števila učencev. Potrebe po novih šolah se kažejo na vseh krajih: v Kranju, Stražišču, Tržiču, na Primskovem, v Križah, Preddvoru, Trsteniku, Cerkljah, Predosljah, Šenčurju, Dražgošah, pri Sv. Ani, v Poljanah in drugod. Posebno pereče je vprašanje učnih prostorov v industrijskih središčih kakor v Kranju in Tržiču. V letu 1947 je n.pr. imela gimnazija v Kranju 4 vzporednice 1. razreda, že v naslednjem letu je število vzporednic 1.r. naraslo na 10. Potrebno je bilo ustanoviti še eno gimnazijo, ki se je naselila v prostorih osnovne šole in s tem seveda utesnila osnovno šolo. Preglednica rojstev v Kranju in velik dotok prebivalstva narekujeta nujno gradnjo novega gimnazijskega poslopja, ki je že sprejeto v plan gradenj za leto 1950, čeprav letos še v manjšem obsegu. Prav taka, ali morda še silnejša je potreba nove šolske gradnje v Stražišču pri Kranju, kjer se pouk vrši v šoli in barakah, ker je stavba premajhna. Tržič je pred enakim problemom. Starinska stavba osnovne šole tako po svoji kapaciteti kakor tudi po neurejenosti prostorov ne ustreza osnovnim potrebam sodobne šole. Prav take pomanjkljivosti ima tudi gimnazija v Tržiču. Mogli bi navesti dolgo vrsto primerov (Primskovo, Preddvor, Cerklje, Predoslje itd.), kjer je šel razvoj preko predvojnih zahtev šolstva.

Še večji napredek opazimo v ustanavljanju vzgojnih ustanov: imamo domove igre in dela v Kranju (Rupa, Planina in Primskovo), ustanavlja se tudi v Stražišču, lep DID je v Tržiču, v neprimernih prostorih v Škofji Loki. Pripravlja se ustanovitev DID-a v Žireh, v Poljanah, Železnikih in v Stražišču. Partizanske in druge sirote imajo svoj topli Mladinski dom v Kranju, bosanški Dom bosanskih otrok v Preddvoru, Deško vzgajališče v Smledniku, za oddaljeno študirajočo mladino imamo dijaške domove v Kranju, Škofji Loki in v Tržiču. Za gimnazijske dijake, katerih starši so zaposleni, je v Kranju posebna soba, kjer se dijaki uče pod skrbnim vodstvom učitelja.

Na podeželju ima 8 sedemletnih šol (Cerklje, Križe, Preddvor, Predoslje, Poljane, Trata-Gorenja vas, Stražišče, Železniki). Za večino teh sedemletk bo potrebno zgraditi internate, če bomo hoteli zajeti v srednjo šolo bolj oddaljeno mladino. Podobno je s strokovnimi šolami, kjer potrebe kriče po novih gradnjah.

NOV PRISPEVEK "ISKRE"

k naši osamosvojitvi

V letih po osvoboditvi in še posebno lani je začel delovni kolektiv kranjske tovarne "Iskra" izdelovati vrsto električnih instrumentov: voltmetrov in ampermetrov, kinoprojektorjev za široki filmski trak, električnih vrtalnih strojev, stenskih ur in še vrsto drugih finomehaničnih izdelkov. Prav proizvodi te tovarne so omogočili, da izpolnitev plana elektrifikacije, proizvodnje tovornih avtomobilov, razvoja sinofikacije v marsičem ni več odvisna od uvoza in izozemstva. Ta uspeh je največja in najpomembnejša zmaga delovnega kolektiva tovarne "Iskra".

Toda v "Iskri" je že prvi mesec letošnjega planskega leta vzplamtela nova bitka. Vsi delavci in delavke vedo, da se bodo morali letos pripraviti na proizvodnjo 23 popolnoma novih izdelkov, ki jih bodo začeli izdelovati v serijah deloma že letos.

9. 2.

Naše tovarne in podjetja prehajajo v delavske roke

21. 9.

V Gorenjski tiskarni v Kranju je bil v soboto 16. t. m. slovesen dan: prevzem podjetja po delavcih. Na to svečanost so prišli iz Ljubljane gostje: tov. Seliškar Tone, književnik in urednik "Delavske enotnosti", Mavricij Borc, sekretar GO ZSJ za Slovenijo in Pelicon Rudi, predstavnik Republ. odbora sind. grafičnih delavcev Slovenije. Poročilo o dosedanjem delu in uspehih podjetja je podal direktor tov. Šumi Ignac, nakar so sledili pozdravi in čestitke gostov kolektivu, ki ima v združenih grafičnih podjetjih Slovenije velike zasluge za uspešno izvrševanje planskih nalog v prvem letošnjem polletju. Najsvečanejši trenutek je nastopil, ko je tov. Seliškar Tone predal ključe podjetja predsedniku delavskega sveta tov. Koban Angeli in v izbranih besedah poudaril pomen tega velikega dogodka za ves kolektiv tiskarne.

1. 6.

Folklorna revija v Kranju je pokazala uspehe svojega dela

Folklorna skupina KUD-a "Brata Križnar" iz Godešiča je nastopila z venčkom gorenjskih narodnih plesov. Skupina je pokazala precejšnjo mero uglajenosti, vendar še ni popolnoma dovršena. Preskrbeli so si že tudi narodne noše ter ima skupina vse pogoje, da se razvije v kvalitetno družino. SKUD "Tone Šifrer" iz Škofje Loke je nastopil trikrat. Prvič z vrsto srbskih narodnih plesov, drugič z vrsto hrvatskih plesov in na zaključku z belokranjskimi koli. Skupina je lepo opremljena z nošami in predstavlja najbolj izvežbano skupino. Morala pa bo svoje vrste razširiti ter pritegniti še nove ljudi k sodelovanju. SKUD "Stane Kovačič" iz tovarne "Iskra" Kranj je nastopil z venčkom srbskih narodnih plesov. Plesali so dokaj dobro, in bi bil uspeh še večji, če bi nastopili v primernih narodnih nošah. Prav tako je skupina SKUD-a "France Prešeren" iz Kranja nastopila brez narodnih noš, kar je zmanjšalo učinek njihovih šumadijskih plesov. MKUD "Stane Žagar" iz I. gim. v Kranju je nastopil z belok... ranjskimi plesi. Plesalci so dobro izvežbani, morajo pa si tudi oni nabaviti narodne noše, da bo njihova igra prišla bolj do veljave. SKUD "Ivan Cankar" iz Tržiča je nastopil z vrsto gorenjskih narodnih ple... sov. Skupina je precej števil... na, bolje bi pa bilo, če ne b... žene plesale moških vlog... Nastop je bil dovolj enote... in se vidi, da so prešli preko začetnih težav. MKUD "Srečnik Viktor" tekstilnega tehnikuma v Kranju je prav tako zaplesal venček gorenjskih narodnih plesov. Skupina je nastopala dovolj enotno.

V nedeljo bo obvezen pregled krompirišč proti koloradskemu hrošču

18. 5.

1951

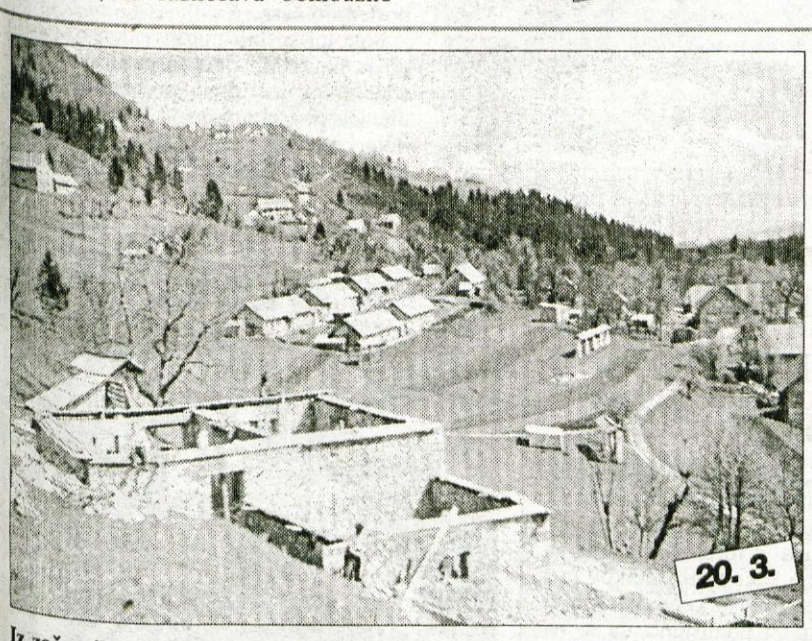
V Škofji Loki dela važen lokalni obrat

IZDELKI MESTNEGA PODJETJA "ODEJA" SO ZNANI ŠIROM DRŽAVE

Odeja... kdo si je ne želi! Potrebuje jo sleherni človek, družina, dom. Zato nekaj besed o tem, kje in kako jo izdelujejo.

Še preden zaviješ po glavni cesti v starodavno mesto Škofjo Loko, se odcepi od poslopja pošte Šolska ulica. Tu so hiše nove, pred njimi vrtovi, drevje. Kdo bi dejal, da je tu moderen obrat mestnega podjetja, ki izdeluje odeje. In vendar je tu. Belo, od zunaj snažno poslopje, svetlo in čisto od znotraj. Le v oddelku, kjer brni stroj Gradašnica, ki razkosava bombažno vato v kosmiče, je nekaj prahu; pa si pomagajo z zračenjem prostora. V glavni delavnici vrste dolgih miz. Tu dela nad 50 pridnih ženskih rok. Krojijo blago, porazdele vanj vato točno v količini 3 - 3,5 kg, to pokrijejo z zgornjim plantom, nakar gre tako uokvirjen produkt pod velike prikrojevalne stroje, ki mu dajo končno obliko. Dnevno izdelajo okroglo 100 odej.

14. 6.

20. 3.

Iz začasnih barak, ki so jih postavili takoj po osvoboditvi namesto požganih domov, se Dražgošani že selijo v nove, lične hiše. Pred vojno so imele Dražgoše 84 hiš, sedaj pa jih stoji spet 30. Obnovili pa so tudi 38 gospodarskih poslopij. Največ zaslug pri delu imata poslovodja in tajnik KZ, ki vseskozi nabavljata material in vodita obnovo Dražgoš. Država pomaga Dražgošanom pri nabavi materiala po nižjih cenah, veliko gradiva pa dobijo za les. Sami so žgali apno in ga zamenjavali z LR Srbijo za strešno opeko. Do sedaj so opravili tretjino dela. K uspehom veliko pomaga tesna povezanost med vaščani tudi potem, ko lastne domove že postavijo.

Dober glas gre v deveto vas

Po vojni, ko si zlasti prva leta zaman povpraševal po trpežnih in obenem okusnih čevljih, je povpraševanje po žirovskih izdelkih še večje. Čeprav vojna tudi Žirovcem ni prizanesla, so začeli izdelovati prav tako kvalitetno obutev kot nekdaj.

Glas o žirovskih čevljih pa je prodrl tudi čez mejo. Specialni smučarski čevlji so vzbudili pozornost v Finski, Norveški, Švedski, ZDA in Nizozemski. Pred kratkim je Tovarna športnih čevljev že odposlala na Švedsko prvo večjo pošiljko svojih izdelkov. Žirovci so se torej začeli uveljavljati na svetovnem trgu, kar ni malenkost, če upoštevamo močno konkurenco že renomiranih italijanskih in avstrijskih tovarn športnih čevljev. Z izvozom čevljev na Švedsko je bil prebit led na svetovnem trgu. V kratkem bo tovarna odposlala tudi v druge države kolekcijo vzorcev. Upajmo, da si bodo Žirovci tudi tu utrdili tržišče, čeprav inozemske tvrdke močno konkurirajo s ceno. Inozemski strokovnjaki so namreč z našimi vred mnenja, da ne more nihče v kvaliteti smučarskih čevljev tekmovati z našimi.

23. 8.

25. 10.

KLO Cerklje ves elektrificiran

V krajevne ljudskem odboru Cerklje so letos elektrificirali kar 7 vasi. V proslavo 10. obletnice OF je zagorela elektrika v 26 hišah Štefanje gore, nato v 15 hišah Stiške vasi, sedaj pa v 45 hišah na Št. Urški gori. Je to pomemben napredek gorskih vasi, saj bo z električnim tokom marsikateremu gospodarju olajšano delo.

Tako je sedaj elektrificirano že vse področje krajevnega ljudskega odbora Cerklje, z izjemno nekaj hiš in Doma na Krvavcu, ki pa bo, kljub višini 1800 m, tudi kmalu po kablu prejemal električni tok.

Tovarna finega pohištva v Tržiču bo še izboljšala in pocenila proizvode

Tržiška tovarna finega pohištva ima svojo proizvodnjo usmerjeno predvsem na izvoz v inozemstvo. Do sedaj so pošiljali šestim prekomorskim državam v Ameriko, Afriko in drugam. K zanimanju je pripomogla res odlična izdelava izdelkov, ki nam pomagajo v veliki meri do dragocenih deviz. Veliko svojih izdelkov so pošiljali zunanjemu ministrstvu za naša poslaništva v inozemstvu.

Sedaj pa izdeluje tovarna prve vzorce pohištva, ki se bodo razstavljali doma in v inozemstvu. Poleg tega še v starinskem slogu opremo za Akademijo znanosti in umetnosti v Beogradu. V bodoče bodo izdelovali, tudi divane in kavče za široko potrošnjo. Potek dela v tovarni je zadovoljiv. Z dobro kvalificiranim kadrom v mizarski in tapetniški delavnici se dosežejo tudi lepi uspehi. Za svoje vestno delo bodo delavci prejemali premije.

14. 6.

LIP KRANJ - OBRAT ŠKOFJA LOKA je prvi začel izdelovati montažne hišice za izvoz

V lesno-industrijskem obratu v Škofji Loki so bile ob koncu leta 1949 po projektu domače generalne direkcije izdelani štirje vzorci lesenih termo hišic za Izrael, ki so bili tja odposlani v marcu 1950. Ker imajo inozemci, posebno Avstralija in Izrael, velike interese za nabavo lesenih hiš, je bila spodbuda za izdelavo za izvoz še večja. LIP Kranj - obrat Škofja Loka je prvi začel z izdelavo dveh vzorcev za Avstralijo, ki sta bila izdelana po domačih projektiranih načrtih v skladu z načrti kupca. Da so bili prvi štirje vzorci na tržišču sprejeti, je uspeh obrata v Škofji Loki, ki je hišice izdelal skrbno in brezhibno.

Montažne lesene hiše so tako projektirane in izdelane, da se na mestu samo še montirajo. Lesene hiše za Avstralijo se izdelujejo kompletne z okni in vrati, kakor tudi s sobnim pohištvom, ki je vdelano v steno po najmodernejšem načinu. Material za izdelavo je v celoti domačega izvorna, kar daje izdelkom še veliko večjo vrednost.

12. 7.

Prvi večji prikaz naše lokalne industrije in obrti

2. 8.

V soboto dopoldne se je zbralo pred poslopjem moderne dvonadstropne osnovne šole v Kranju množica zastopnikov našega javnega življenja k otvoritvi prvega gospodarskega sejma, ki ga prireja Obrtna zbornica za Kranj - mesto in okoliški okraj. Med njimi so bili člani mestnega ljudskega odbora, kranjskega okoliškega okraja, okr. komiteja, zastopniki gospodarskih podjetij, obrtniki, predstavniki prosvetnih in ostalih ustanov. Iz Ljubljane je prišel k otvoritvi sejma direktor Glavne uprav za lok. industrijo in obrt LRS tov. Stopar Vinko, predsednik republiške Obrtne zbornice tov. Leonard Maček, zastopani pa so bili tudi drugi gostje iz sosednih okrajev.

Otvoril je s krajšim nagovorom predsednik prireditvenega odbora tov. Šiling, ki je orisal pomen prvega gospodarskega sejma, ki naj prikaže razvoj in rast naše domače lokalne industrije in obrti ter zainteresiral obiskovalce. Za njim sta govorila že omenjena gosta iz Ljubljane ter tov. Praprotnik Nace, poverjenik za lokalno industrijo in obrt pri MLO Kranj, nato pa so si gostje ogledali sejem, ki je razmeščen v vseh prostranih prostorih osnovne šole. Nad 10 razstavljalcev prikazuje svoje izdelke na prostoru, ki zajema okroglo 700 m2. To je razstava, kakršne še nismo videli v Kranju.

Žene se zlasti ustavljajo pred okusno izdelanimi oblačili

V. Gorsko
AVTOMOBILSKO MOTOCIKLISTIČNO PRVENSTVO FLRJ
za leto 1951

LJUBELJ

NAJVEČJI VZPON V EVROPI

12. VIII. 1951

2. 8.

22. 3.

Zbori volivcev zahtevajo višjo gimnazijo v Škofji Loki

Z letošnjim šolskim letom imamo v Škofji Loki IV. razred višje gimnazije. V razredu je 43 dijakov, ki so v polletju dosegli najboljši uspeh. Med četrtošolci je precej odličnih in prav dobrih dijakov, kar naj bo dokaz, da so v razredu res delovni dijaki. Ti dijaki bi radi nadaljevali s poukom v V. razredu na svoji matični šoli, ker so prepričani, da bodo naslov najboljših dijakov ohranili le na ta način, da bodo še nadalje ostali v dobri domači oskrbi. Vendar se zaenkrat sliši, da z višjo gimnazijo v Škofji Loki ne bo nič. Upamo pa, da to še ni zadnja odločitev.

Gorenjski osat

Pošteno sem se oddahnil, ko so začeli 1. septembra končno tudi v Kranju prodajati kruh brez kart. Doslej sem bil namreč žrtev - kruha. Vsako popoldne si me srečeval v ljubljanskih pekarnah, dokler nisem imel polne mreže štruc. Zjutraj, po prihodu v Kranj, sem jih še pred službo razpečal (seveda brez zaslužkarskih tendenc). Bolj ko je šlo proti koncu meseca, težja je bila mreža. Srečanja z znanci v Kranju sem se močno bal. Vsako srečanje, je pomenilo 1 kg težjo mrežo prihodnje jutro...

Strahu pa sedaj še ni konec, kajti ljubljanski kruh "v prosti" je bolj bel kakor kranjski: Ljudje si šepetajo, da v mlinih ne bo nekaj v redu, ker imajo mlinarji okoli sebe preveč takih prijateljev, ki "obrajtajo" bel kruh. Če je to res, ne vem. Prisežem pa, da so v Ljubljani žemlje po 5 din, v Kranju pa po 7 dinarjev. Prisežem tudi, da jih v ljubljanskih kavarnah prodajajo po istih cenah kakor v pekarnah, v kranjski "Evropi" pa so 1 din dražje, kakor pri peku. Kaj lahko se torej zgodi, da svoje neplačane funkcije še ne bom razrešen. Če bo Kranj v tem pogledu le prikoracal do Ljubljane, pa me utegnete nekega jutra zagledati s kanglico v roki. Morda se bodo zglasili pri meni tudi "kofetarji", kajti v ljubljanskih kavarnah stane skodelica kave 5 - 10 din, manj, kakor v kranjski "Evropi". Izjema je le "Slon", tja pa je ne bi šel kupovat. (Če bi imel Kranj še eno kavarno, bi najbrž zakon ponudbe in povpraševanja tudi tu naredil svoje).

Tuhtam in tuhtam, kako bi se znebil nove funkcije. Najmanj zamere bi bilo, če bi se preselil v Kranj, a izgubil sem vsako upanje, da bi mi to uspelo. Če moj stanovski tovariš že štiri leta zastonj moleduje za prazno sobo, kako naj bi jo dobil jaz, ki sem šele pred kratkim postal. - "Kranjčan".

6. 9.

1952

Mogočna zmaga ideje socializma

V radovljiškem okraju je OF zmagala na vsej črti - Nedeljskih volitev se je udeležilo 96,86% volivcev - Naval na posamezna volišča v zgodnjih jutranjih urah - Budnica Kovinarske godbe na Jesenicah - Praznično razpoloženje volivcev - Sovražniki socializma so osramočeni utihnili

Sramoten primer gostilničarke Kalanove

V Podmežakli sta bili dve volišči. Prvo v prostorih Internata metalurške industrijske šole, drugo pa v prostorih gostilne Kalan Anice. Toda preden so zmogli aktivisti urediti volišče v tej gostilni, so doživeli velike neprijetnosti.

Kalanova je namreč ljudi, ki so jo dostojno prosili, da bi za 24 ur odstopila svoj lokal za volišče, nahrulila, da tega ne more dopustiti, ker bo imela zaradi volitev najmanj dva tisoč dinarjev škode. Kalanova se morda ne zaveda, da je s tem sama sebe izdala. Torej dva tisoč dinarjev zasluži vsako nedeljo! Radovedni smo, če je tako odkrita tudi pri napovedi davkov!? Radovedni smo tudi če bodo zavedni frontovci še kdaj šli v njeno gostilno, ko bodo zvedeli, da je Kalanova z obema hčerkama vred volila šele tik pred zaključkom volitev. Prav zaradi Kalanovih je morala čakati volilna komisija do zakonitega roka, čeprav je med voliščem in njeno kuhinjo le tenka stena in samo dvoje vrat. Frontovci iz Podmežakle smo si to njeno nagajivost in nerazpoloženje do nas prav dobro zapomnili!

Nič boljši, ali pa še slabši od Kalanove, ni koroškobelski fajmošter, ki se volitev sploh ni udeležil. Njega ni bilo ne samo zato, ker se je bal, da bi mu veter prepihal razmehkuženi obraz, ampak predvsem zato, ker je hlapec sovražnikov svobode, hlapec in suženj vatikanskih srednjeveških mračnjakov in hinavcev. Na našo srečo, veselje in ponos je pri nas Kalank in fajmoštrov samo kake 3 odstotke.

13. 12.

Najtežje delo so imeli železničarji

Zadnji sneg je povzročil železniškemu prometu velike težave in ga popolnoma prekinil za nekaj dni. Jeseniška postaja je zaradi tega postala z vlaki tako natrpana, kot še ne pomnimo. Ker pa je snežilo več dni brez prestanka, so bili tudi vlaki popolnoma zamedeni. Mnogi delavci, ki se vozijo v Železarno, so morali zaradi globokega snega ostati na Jesenicah. Razen tega pa je zasulo železniško progo več plazov na progi Jesenice - Planica in Jesenice - Gorica. Promet na progi Jesenice - Gorica v začetku tega tedna še ni bil vzpostavljen. Železničarski delovni kolektiv je takoj pričel odstranjevati sneg, na pomoč pa mu je priskočil tudi Mestni ljudski odbor, ki je mobiliziral prebivalstvo za odstranjevanje snega, vojska in šola ljudske milice iz Begunj, ki sta opravili v zadnjih dneh ogromno delo. Zato zaslužita vse priznanje!

23. 1.

Jesenice so dobile simfonični orkester

Jeseniška glasbena publika si je že vsa leta po osvoboditvi želela, da bi Jesenice dobile svoj simfonični orkester, ki bi bil protiutež raznim "jazzom" in ki bi poglabljal in oblikoval glasbeni okus jeseniškega delovnega človeka. Da bi tak orkester ustanovili, so že večkrat poskušali, pa se je do nedavnega vsak poskus izjalovil.

SKUD "Tone Čufar", ki je znan predvsem po svojih glasbenih in pevskih odsekih, se je pred meseci odločil, da ustanovi tudi simfonični orkester, in to nekoliko tvegano nalogo poveril znanemu jeseniškemu dirigentu tov. Radu Kleču. Ta je nalogo prevzel in obljubil, da bo orkester nastopil prvič na proslavi v počastitev šestdesetega rojstnega dne maršala Tita.

31. 5.

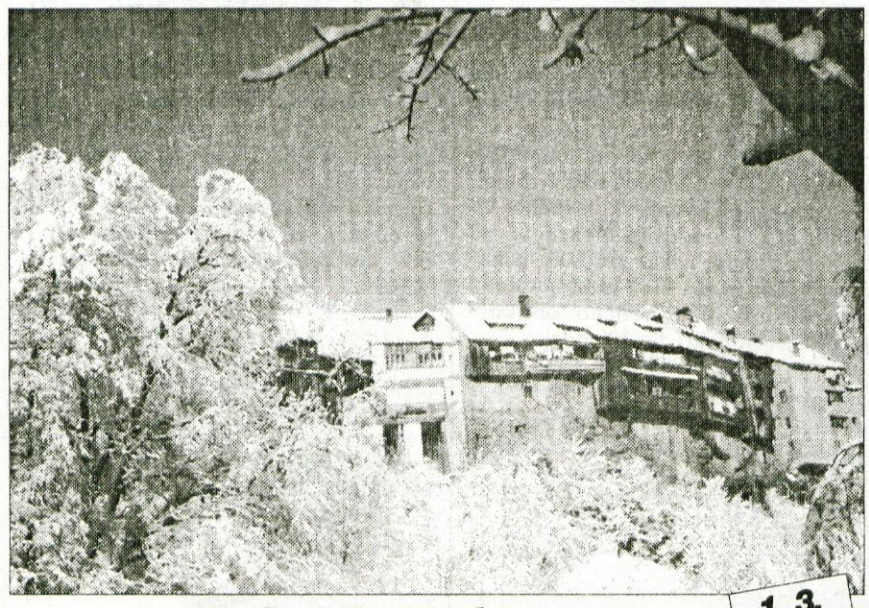
Režiser Srečko Tič prejel Prešernovo nagrado

Nagrado je prejel v priznanje za režijo Linhartovega "Matička", ki ga je naštudiral z mladimi igralci, učenci Metalurško-industrijske šole na Jesenicah. To delo, s katerim so gostovali tudi v našem Primorju, je bilo ob desetletnici OF nagrajeno s prvo nagrado.

16. 2.

Sneg je zahteval smrtne žrtve

6. 9.

Stari Kranj pod snegom

1. 3.

Velike količine snega, ki so padle na strehe obratov jeseniške železarne, so porušili streho pražilnice, ki je pokopala pod seboj več ljudi. Na mesto nesreče so takoj prihiteli reševalci. Izpod ruševin so potegnili več ranjenih in tri mrtve tovariše. Ranjenim so takoj nudili zdravniško pomoč.

Ko so Jeseničani zvedeli za nesrečo, je nanje legla težka žalost. Stotine in stotine jih je prihajalo k mrtvaškemu odru v dvorani Lutkovnega gledališča, kjer so ležali pokojni tovariši: Štefan Balaško - bivši španski borec, Ivan Mergan in Jože Melin. Jeseničani so z obiskom izkazali pokojnim tovarišem poslednjo čast.

Pokojni so bili marljivi delavci. Zato jih je na zadnji poti spremilo več tisoč sodelavcev in drugih prebivalcev Jesenic. Za pogrebom, ki je bil dolg kot že dolgo ne na Jesenicah, sta igrali žalostinke kovinarski godbi z Javornika in Jesenic.

Izdelki Tovarne usnja v Kamniku uživajo svetovni sloves

Tovarna usnja v Kamniku je po zunanjem videzu bolj skromna zgradba in marsikdo zmajuje z glavo, ko mu povemo, da je ta skromna tovarna za naše gospodarstvo izredne važnosti; kot specialna tovarna za izdelavo finega svinjsko-galanterijskega usnja uživa svetovni sloves. Iz samih domačih surovin - le malo stroškov odpade na uvožena strojila in kemikalije - ustvarjamo dragoceno izvozno usnje: naša mala tovarna je prava kovačnica deviz. Razumljiva je torej naša borba za izboljšanje kakovosti izdelkov in s tem seveda boljše cene na svetovnem trgu. Če pomislimo, da so vsi delavci stoodstotno organizirani v sindikalni organizaciji, je še en dokaz o njihovi razredni zavednosti in borbenosti.

12. 4.

12. 4.

Dvanajst tisoč ljudi je zapustilo v soboto, 5. aprila dopoldne stroje, pisarne, vojašnice in šolske klopi in na Titovem trgu v Kranju odločno protestiralo proti imperialističnemu pohlepu italijanskih profašistov in kominformistov. - Številni govorniki so v imenu delovnih kolektivov, bivših borcev, vojske, delovne inteligence in celo najmlajših zahtevali pravično rešitev tržaškega vprašanja.

Kako so v naših podjetjih sestavljali tarifne pravilnike

V "Iskri"

V tovarni fine mehanike "Iskra" v Kranju delovni kolektiv s prvim osnutkom tarifnega pravilnika ni bil zadovoljen. Zlasti jim ni bilo po godu previsoko razmerje med plačami uslužbencev. Le-te se gibljejo v razmerju 1:5.

V "Inteksu"

Tudi v tekstilni tovarni "Inteks" v Kranju je po mnenju mnogih razpon med posameznimi plačami previsok. Odobravajo pa, da se bo po novem tarifnem pravilniku odpravila uravnilovka in da bosta imela delavec in mojster različne plače.

10. 5.

Šušmarstvo v obrtništvu še vedno cvete

Dokler bodo kazni tako nizke, borba proti šušmarjem ne bo rodila zaželjenih uspehov

11. 10.

Kranj bo kmalu v resnici Prešernovo mesto

23. 1.

S IV. zasedanja mestnega občinskega odbora

Z ureditvijo Prešernovega loga in s postavitvijo spomenika pesniku Prešernu bo Kranj postal res Prešernovo mesto. Spomenik nameravajo postaviti še ta mesec, odkritje pa bo v decembru. Tudi Prešernov muzej, ki bo v hiši, kjer je umrl naš veliki pesniški genij, bodo v kratkem uredili.

Šah z živimi figurami v Kranju

V okviru Gorenjskega festivala je Okr. šahovski odbor v Kranju organiziral šah z živimi figurami. V ta namen je odbor povabil jeseniške šahiste, ki razpolagajo s potrebnimi kostumi in rekviziti. Prireditev je privabila na Planino veliko število ljubiteljev šaha, pa tudi one, ki šaha niti ne znajo igrati. Bogati rekviziti, lastna zvočna aparatura ter godba na pihala pa tudi pridobljena rutina so veliko pripomogli k temu, da je prireditev zadovoljila poslednjega gledalca.

Dosti pestrosti in pa humorja sta vnesla v prireditev tudi klovna, ki sta vsakega padlega vojaka odnesla "mrtvega" s šahovskega polja. Jeseniški živi šah je znan širom vse Slovenije; skupina se pripravlja na gostovanje po Hrvatski. Želimo obilo uspeha!

31. 5.

1953

Na progi 2400 je nekaj narobe

27.6.

Sestanek komunistov jeseniške železarne

V članku "Na progi 2400 je nekaj narobe" objavljamo nekaj misli iz nedavnega sestanka komunistov v jeseniški železarni. Ker smo bili o sestanku obveščeni samo z dopisom, so se v članek nujno vrinile nekatere nejasnosti. Predvsem bralec ne bo našel odgovora na vprašanje: kaj je pravzaprav narobe na progi 2400, čeprav so o tem problemu razpravljali kar trije govorniki. Kljub temu članek objavljamo, ker smatramo, da bo na eni strani ta - čeprav pomanjkljiv - članek, vendarle vzpodbudil vse komuniste in delavce na progi 2400, da svoje napake popravijo, na drugi strani pa morda sprožil širšo razpravo o tem in o podobnih problemih. Za to je uredništvo vedndo pripravljeno odstopiti prostor v časopisu.

Pretekli teden se je sestal aktiv komunistov jeseniške Železarne. Sestanka se je udeležil tudi sekretar Okrajnega komiteja ZK tov. Zlatnar. Po izvolitvi 5 članskega delovnega predsedstva je spregovorl sekretar tovarniškega komiteja, tov. Janko Burnik.

Govoril je o zunanjepolitičnih dogodkih, o naših odnosih do Sovjetske zveze, o govoru maršala Tita v Pazinu in njegovem pomenu itd. Tov. Čiro Trilec je govoril o pasivnosti članov ZK pri delu na terenu in v množičnih organizacijah, o disciplini članov in o nezdravih pojavih pri posameznikih. O stanju na progi 2400 je govorilo več članov ZK, vendar je razprava dobila osebni značaj. Obširnejši referat o gospodarskih uspehih in problemih podjetja je podal tov. direktor Ropret. Med drugim je dejal, da je treba presojanju in sprejemanju članov v ZK posvetiti veliko več pažnje in pozornosti. Tudi nezdravega stanja na progi 2400 na Javorniku se je kratko dotaknil. Tov. Zvone Labura je ostro kritiziral zadržanje nekaterih komunistov na zadnjem sindikalnem sestanku. Prisotne je vprašal, kako dopuste govoriti demagoge, kakršen je tisti, ki je v preteklem letu zaslužil 300 tisoč dinarjev. Skrajni čas je, je dejal, da take "nepogrešljive strokovnjake" pometemo. Predsednik upravnega odoroa tov. Jasnič je ugotovil, da so prav komunisti na odgovornih mestih v mnogih pmemrih razočarali.

Da je temu res tako, nam priča stanje na progi 2400. Sekretar okrajnega komiteja ZK je podrobno razčlenil nekatera izvajanja in analiziral napake, ki se ponavljajo v zadnjem obdobju. Z delom bo treba pričeti tam, kjer so jeseni leta 1952 prenehali. Vsekakor bodo morali mnogi komunisti spremeniti svoje nepravilno mišljenje o vlogi ZK in njeni dejavnosti.

25.4.

Majdičev otok - končno last ljudstva

8.8

Hidroelektrarna v Medvodah je pričela obratovati

V soboto ob 18. uri je bil slovesno spuščen v pogon prvi agregat hidroelektrarne v Medvodah. Tako je po dolgih delovnih naporih delovni kolektiv gradbišča slavil pomembno zmago: Medvode so za Mariborskim otokom, Savico in Mostami že četrta hidroelektrarna, ki smo jo po osvoboditvi zgradili z lastnimi močmi in surovinami.

Od 5668 volivcev jih je le 3921 v Socialistični zvezi

Preimenovanje Škofje Loke? Razgibanost v Stari Loki

V II. kvartu pa so frontovci predlagali, naj bi Škofji Loki nadeli novo ime, ki ne bi spominjalo na dobo tlačanstva in srednjeveškega mračnjaštva.

4.7.

25. maja po Gorenjskem

Povsod svečane proslave, nastopi in akademije v počastitev rojstnega dne tovariša Tita

30.5.

Po kranjskem okraju

PRVI USPEH UMETNEGA OSEMENJEVANJA

V nedeljo je pri Jožetu Lokarju na Rupi telica otelila bikca, pravi proizvod umetnega osemenjevanja. Bikec je močan, živahen in je ob otelitvi tehtal 35 kilogramov.

Z umetnim osemenjevanjem smo v Kranju začeli pred kakimi devetimi meseci. Cilj, ki ga želimo doseči, je izpopolnitev vrzeli v gorenjskem rajonu cikaste govedi, ki so nastale prav zaradi pomanjkanja plemenskih bikov. Prvi rezultati umetnega osemenjevanja se kažejo v slednjem: Jalovnost je skoraj popolnoma zatrta, prav tako spolne okužbe, zato še nikoli doslej ni bilo toliko brejih krav. Vsi ti uspehi bodo razbili pomisleke peščice starokopitnežev, ki se "zgražajo" nad umetnim osemenjevanjem.

28.3.

Koloradski hrošč po vsej Gorenjski

Največ ga je v Poljanski dolini in v okolici Kamnika, najmanj pa v radovljiškem okraju

20.6.

Zakaj preselitev

24.10.

Na zadnji seji ljudskega odbora kranjske mestne občine so odborniki sprejeli sklep, da se "Obrat II" (bivši "Tekstilindus") preseli v Inteks. Nujno in povsem pravno je bil o, da so tako odločili. Čudimo pa se, da del javnosti tega nikakor ne razume in še danes ni prepričan, da je preselitev življenjsko važna za industrijo gume (Nekoliko odbornikov se je na seji vzdržalo glasovanja, ko so sklepali o tem koraku.)

Važnost in pomen tega sklepa bomo videli šele v nekaj letih, morda res šele čez deset let. Očividno je, da je industrija gume danes še med najmlajšimi gospodarskimi panogami in da je v izrednem razvoju. Škodo, ki bi jo povzročilo drugačno izglasovanje, je danes težko oceniti, ne da bi poudarili važnost obrambne moči naše države. V ožjem smislu pa bi bila z zavrnitvijo omenjenega sklepa gospodarska škoda za samo mesto zelo velika. Saj bo to tovarna, ki bo v prihodnosti najpomembnejši odvajalec akumulacije. Tu ne gre za kako "muho" nekoga, kar nekateri mislijo, marveč samo za gospodarsko korist. Stražišani bodo čez leta spoznali, da imajo namesto stare tekstilne tovarne moderen gumarski obrat, na katerega bodo lahko ponosni. Spoznali bodo, da niso imeli prav tisti, ki so ugovarjali preselitvi.

V Kranju so ustanovili

Muzejsko in zgodovinsko društvo

V petek, 10. aprila je pripravljalni odbor sklical ustanovni občni zbor "Muzejskega in zgodovinskega društva Kranj", katerega se je razen vidnih predstavnikov oblasti in zastopnikov osrednjih muzejskih ustanov iz Ljubljane udeležilo precejšnje število domačinov, ki se zanimajo za to vejo kulturne dejavnosti še prav posebno v teh dneh, ko v Kranju naši arheologi pod zemeljskimi plastmi odrivajo grobove naših davnih prednikov.

V imenu pripravljalnega odbora je zborovalce pozdravil tov. Zorec in v svojem nagovoru med drugim poudaril:

"Nocoj ustanavljamo Muzejsko in zgodovinsko društvo v Kranju, s čimer bomo izpolnili vrzel, ki je bila že dolga leta pereča v naši kulturni dejavnosti.

Pozno prihajamo do tega, mnoga manjša mesteca so nas že prehitela, četudi je Kranj po svoji zgodovinski in družbeni vlogi eno najpomembnejših slovenskih mest.

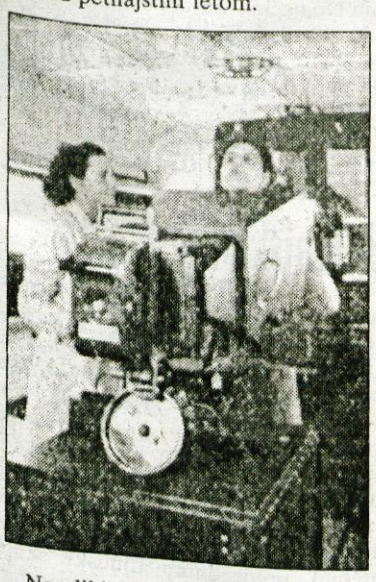
Predvsem pa želimo sodelovati z osrednjimi muzeji v Ljubljani, pa tudi z že obstoječimi muzeji v naši okolici, s Škofjo Loko, Kamnikom, Tržičem, Kropo, Železniki in Jesenicami.

18.4.

7.3.

BOJ PROTI TBC

23. marca bo pri nas pričel množičen pregled vsega prebivalstva nad petnajstim letom.

Na sliki: Fluorografski aparat, s katerim bo naša zdravstvena služba dobila fotografske posnetke pljuč in srca vseh pregledancev in s tem vpogled v njihovo zdravstveno stanje. Vsak bolnk bo takoj odšel na zdravljenje. Vsak novoodkrit primer bolezni bo prihranil mnogo trpljenja, našemu gospodarstvu pa bogata sredstva.

Njihovi časi se ne bodo več vrnili

Obračun z organizatorji nameravanega klerikalnega shoda

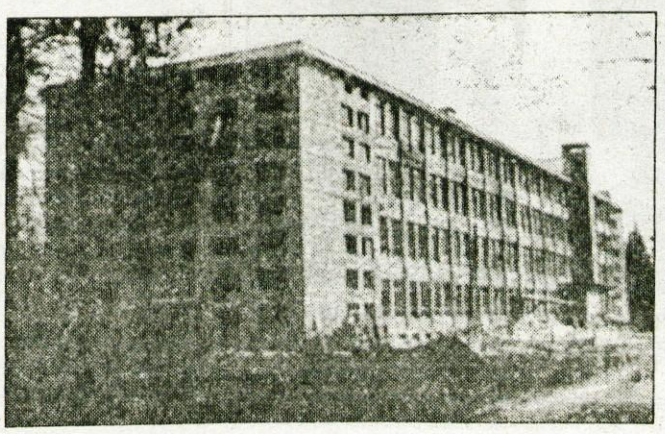
V minulem tednu je prebivalstvo Jesenic in gornjega savskega kota razkrilo nameravano zborovanje z mašo v Vratih, pod krinko počastitve spomina planinca Jakoba Aljaža. Z organizatorji nameravanega zborovanja so najprej obračunali jeseniški železarji. Člani kolektiva mehanične delavnice so sklenili, da med njimi ni mesta za bivšega žandarja Janeza Kotnika. Nameščenci osrednjih pisarn pa so istega dne odločili na sindikalnem sestanku, da računovodja OZOD Franc Klinar, tajnik Planinskega društva Mojstrana, ne more biti več uslužbenec delovnega kolektiva Železarne Jesenice. Jeseničanom je sledilo tudi ostalo prebivalstvo gornjesavske doline, ki je minuli četrtek na sestankih v Mojstrani in ostalih večjih krajih obsojalo peščico ljudi, ki so pod krinko Planinskega društva Mojstrana organizirali množično zborovanje v Vratih. Ta peščica ljudi je odvračala prebivalstvo gornjesavske doline in predvsem Mosjtane od udeležbe na proslavi 60-letnice Planinskega društva Slovenije in jih vabila na proslavo smrti Jakoba Aljaža. Na sestankih je občinstvo sklenilo, da so organizatorji nameravanega belogardističnega zborovanja v Vratih krivi zločina proti lastnemu ljudstvu. Na zagovor poklicani Janez Rabič, Janez Kotnik, Lovro Limoni, Milan Abrovč, Gustl Delavec, Jože Košir, Ivan Tolar, Franc Klinar in drugi so se izgovarjali, da nimajo nič skupnega s predvideno "tradicionalno proslavo" v Vratih, vendar njih izgovorov prebivalstvo ni upoštevalo.

22.8.

24.1.

Delavci, zidajte hiše v bližini industrijskih krajev

Nova moderna tovarna čevljev v Kranju

Sredi naravnega parka nedaleč od tovarne Iskra v Kranju je na desnem bregu Save zrasla velika moderna tovarna čevljev Planika.

1.5.

24.1.

Tovariša, ki sta bila v nedeljo zjutraj navzoča, ko je neznani kolesar na visečem mostu povozil ženo, prosim, da se zglasita pri Štraus, Huje 25.

V Kranju ali bližnji okolici iščemo zmožno in

pošteno perico,

ki bi prala vse hotelsko perilo na domu
Zaslužek dober in stalen!

Informacije

v hotelu "Evropa" - Kranj

10.10.

Plečnik v Kranju

V soboto, 20. t. m. nas je obiskal mojster arhitekt Jože Plečnik in si ogledal skoro dovršeno fasado Prešernovega gledališča, za katero je dal svojo zamisel domačinu arhitektu Jocifu, ki jo je tudi srečno realiziral.

1.1.

Kulturna manifestacija v Završnici

je dosegla velik uspeh - Nad 10.000 udeležencev - Zbora so se udeležili ugledni gostje - Pokazala se je enotnost delavskega razreda v borbi za socializem

26.6.

Kranj se bo oddolžil padlim junakom

Prve priprave za postavitev spomenika O lokaciji naj bi odločala vsa javnost

Tako se je npr. pojavila misel, da bi bilo prav, če bi novi spomenik zavzel tako obliko in bil na taki lokaciji, da bi spremenil sedanjo silhueto Kranja, ki je značilna le po svojih treh zvonikih. Obelisk, svetilnik, steber s kipom na vrhu, strma piramida, stolp-razglednik ali kaj podobnega bi v primernih dimenzijah in na skrbno izbranem mestu dalo podobi našega starega mesta svež, borben, sodoben poudarek. Spomnimo se le Meštrovičevega kipa "Zmagovalca" na Kalemegdanu, ki je že desetletja simbol Beogradu in tipičnost njegove silhuete.

25.9.

Kako naj bi se v prihodnosti razvijal Kranj

Izdelan je urbanistični program - Vsak volivec bi moral povedati svoje mnenje o osnutku - Osnutek na vpogled vsem državljanom v stavbi Projektivnega biroja

Že v letu 1953 je Ljudski odbor mestne občine v Kranju dal pobudo, da se izdela generalni urbanistični načrt, po katerem naj bi se v prihodnosti razvijalo mesto. Sedaj je izdelan prvi del tega načrta, nekaka prva priprava za ta načrt - urbanistični program. Izdelana je bila v Projektivnem biroju v Kranju, naredili pa so jo tovariši ing. Marjan Šorli, Stane Švigelj in ing Janez Sraka.

17.7.

Zasluženi pokoj

V soboto, 31. t. m., bo v prijaznih Železnikih prisrčno in iskreno slavje. V zasluženi pokoj bo stopila priznana in cenjena ljudska zdravnica tov. dr. Valerija Strnad. Polnih 38 let je požrtvovano in nesebično nudila pomoč in svoje znanje vsem, ki so se k njej zatekali.

Študij medicine je dovršila v Pragi, kjer je v letu 1936 nastopila mesto zdravnice v bolnici. V letih 1917-1919 pa je službovala na interni kliniki v Čeških Budjejovicah. Po vrnitvi v domovino v letu 1919 je pol leta bila v Zaječarju v Srbiji, v letu 1920 pa je opravljala službo revirskega zdravnika v Trbovljah. Od januarja 1921 dalje je preko 33 let vztrajno, vestno in vzorno službovala kot splošni zdravnik v Železnikih.

Kot požrtvovalno, v svoji stroki veščo in vzgledno zdravnico jo poznajo po vsej Selški dolini in daljnih hribovskih vaseh. Pripravljena pomagati vsakomur in ob vsakem času, se je vedno rada odzvala klicu pomoči potrebnih. Med narodnoosvobodilno vojno je bila med tistimi zdravniki, ki so ranjenim partizanom nudili prvo pomoč, jih zdravili in jim preskrbovali zdravila.

Njeno uspešno življenjsko delo, ki je bilo posvečeno samo koristim delovnih ljudi, bo svetel vzgled vsem mladim zdravnikom, ki stopajo po njeni poti.

Čestitkam hvaležnih vaščanov Železnikov in prebivalcev Selške doline se pridružuje tudi Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko OLO Kranj z željo, da zasluženi odmor uživa še mnoga leta.

31.7.

Iz sodnih dvoran

Tihotapska druščina se je zagovarjala

Pred senatom okrožnega sodišča v Ljubljani so se te dni zagovarjali štirje obtoženci, in sicer Ivan Meglič, roj. 1905 pri Sv. Ani nad Tržičem, zaposlen do aretacije na Jesenicah, Milan Borič, roj. 1908 z Jesenic, Neža Kuharjeva doma z Jesenic in Ivo Žagovic iz Žirovnice.

Obtožnica očita vsem štirim obtoženim, da so za dobre nagrade pomagali nekaterim našim državljanom pri pobegu v tujino. Razen tega so se pečali z nedovoljeno trgovino. Kupovali in prodajali so nalivna peresa, ure in druge vrednostne predmete.

26.6.

1954

23.10.

Davorinu Jenku so odkrili spomenik

Pred spomenikom Davorina Jenka v Cerkljah se je v nedeljo zbrala velika množica ljudi

18.9.

Preimenovanje krajev in naselij

9. seja Okrajnega zbora OLO Kranj

Okrajni zbor Okrajnega ljudskega odbora je danes na ločeni seji razpravljal tudi o predlogu za preimenovanje posameznih naselij v kranjskem okraju.

Do preimenovanja je prišlo predvsem zaradi tega, ker posamezni nazivi in imena naselij niso več v skladu z današnjo družbeno stvarnostjo.

Preimenovanje krajev so predlagali in prediskutirali tudi vaščani na svojih zborih volivcev tako, da so občinski odbori dostavili mnenja volivcev OLO, ki bo poslal Sekretariatu za zakonodajne zadeve pri Izvršnem svetu LRS in predlog v odobritev.

V kranjskem okraju bi se preimenovala posamezna naselja v sledečih občinah takole: Sv. Jošt v občini Besnica bi se po mnenju volivcev moral imenovati Joštova gora. Vendar je bilo mnenje Okrajnega zbora, da bi bilo dovolj, ko bi se Sv. Jošt preimenoval v Jošt, ker itak nihče tako v Besnici kot v Kranju in okolici ne reče drugače kot: "Grem na Jošta".

V občini Cerklje se po predlogu preimenuje Sv. Lenart na Rebri, Sv. Ambrož v Ambrož pod Krvavcem, Adergas pa v Malo Velesovo. Občani iz Gorenje vasi so predlagali, da se Žirovski vrh sv. Urbana preimenuje v Zali vrh. Žirovski vrh sv. Antona pa v Partizanski vrh. Selčani so predlagali ime Lenartov grič za Sv. Lenart in Tomaževo za Sv. Tomaža. V tržiški občini se bo odslej imenovala Sv. Neža Brezje pri Tržiču, Sv. Ana pod Ljubeljem Podljubelj, Puterhof pa Jelendol.

"Gorenjski je pripadla zgodovinska naloga..."

Združitev Okrajnih odborov SZDL in Okrajnih komitejev ZKS Kranja in Radovljice - Izvolitev novih sekretariatov in predsednika

V soboto popoldne je bila v Kranju seja obeh Okrajnih odborov Socialistične zveze. Sestanek je otvoril dosedanji sekretar Okrajnega komiteja Zveze komunistov Kranj, član Izvršnega sveta tov. Franc Popit, ki je med drugim dejal: Dosedanja razprava na terenu je osvetila vsebinska, teritorialna in ekonomska vprašanja bodočih komunalnih skupnosti. Zaradi tega je nujno, da se združita tudi oba okrajna odbora SZDL v nov enoten odbor, ki bo usmerjal politično življenje širom po Gorenjski, ki ji je pripadla zgodovinska in častna naloga, da med prvimi ustanovi nove družbene samoupravne enote - komune. Pogoji za formiranje komun na Gorenjskem so predvsem v ekonomskih pogojih, geografski zaokroženosti Gorenjske in pa seveda v socialistični zavesti naših delovnih ljudi. Razprava, ki je zajela izredno širok krog prebivalstva, je dokazala, da je vsebina komune resnično prešla v zavest množic. To pa je narekovalo tudi združitev političnih organizacij. Tej današnji združitvi pa naj bi sledile združitve tudi drugih političnih in množičnih organizacij. V imenu sekretariatov je predsedujoči predlagal obema okrajnima odboroma nov skupni sekretariat, ki je bil soglasno izvoljen. Novi sekretarirat sestavljajo: predsednik Mirko Zlatnar, dosedanji sekretar okrajnega komiteja ZKS Radovljica, člani pa so Vinko Hafner, Miran Košmelj, Tone Hafner, Zvonka Lesjak, Smilja Gostišča, Milan Kristan, Ivan Bertoncelj in Ščavničar Ivo.

13.11.

18.9.

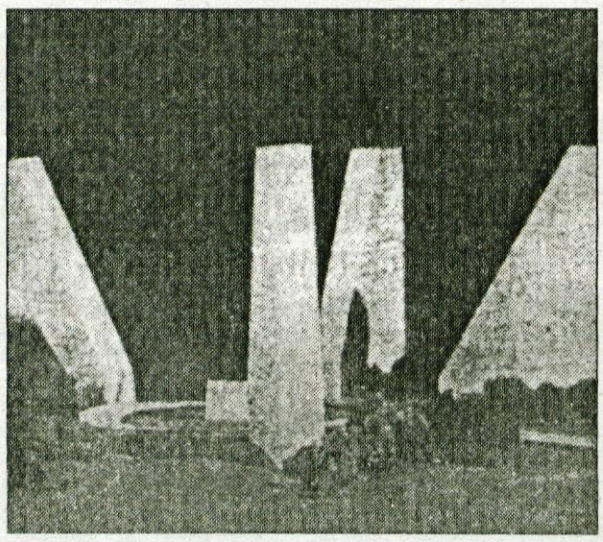
Domžale so na pravi poti

Iz že sprejetega programa urbanističnega načrta

7.8.

Te dni praznuje Tržič

Spomin na prve žrtve pod Storžičem - Odkritje spomenika na Ljubelju 24. 7.

Maketa spomenika nacističnim žrtvam taborišča pod Ljubeljem, ki ga bo odkril Glavni odbor Zveze borcev Slovenije v nedeljo, 8. avgusta na Ljubelju.

27.11.

Kaj, koliko in kam izvažajo?

Nad 70 % celotne proizvodnje blaga gre iz "Tiskanine" v inozemstvo. V letošnjem letu so že izvozili 6,065.653 metrov cica, barhenta in bombažnega ter staničnega surovega blaga. Od tega gre največ v Bejrut (60 %), ki je nekako središče za razpečevanje v vse ostale arabske države (Sirijo, Libanon, Irak, Arabijo, Jordan itd.) V Francijo bodo izvozili 25 %, v Turčijo 12,5 %, francoski Maroko 1,5 % in v Etiopijo 1 %.

Marsikdo bo verjetno nejevoljen, ko bo prebral te številke, češ, poglejte koliko izvažajo, pri tem pa zanemarjajo naše tržišče in nas potrošnike. To sicer deloma drži. Vendar ne smemo pozabiti, da je naša država v trgovskem stiku z inozemstvom in da je s temi državami vezana z določenimi trgovinskimi pogodbami. Zato delovni kolektiv z izvozom izpolnjuje tudi določene obveznosti naše skupnosti, obenem pa koristi naši plačilni bilanci. Povedati moramo tudi, da bodo letos izvozili že znatno manj kot lansko leto. Zato dostikrat očitki niso na mestu.

2.10.

Kravji bal v Bohinju

Praznik planšaric in sirarjev

Star je že ta običaj in prvič po vojni ga bodo v stari obliki praznovali Bohinjci v nedeljo, 3. oktobra ob 13. uri v Ukancu pri hotelu Zlatorog, kjer bodo tudi ves dan razstavljeni in na razpolago kupcem vsi mlečni izdelki.

Pridite in oglejte si ga.Videli boste brhke planšarice s tropi živine, težko natovorjene nosače. Planšarje in sirarje, kako se vračajo s planin.Domačini jim bodo priredili lep sprejem. Pevci jim bodo zapeli, folklorna skupina jm bo zaplesala, posebna komisija bo razdelila najlepšim tropom denarne nagrade, ob zvokih domače godbe pa bo najstarejša planšarica otvorila ples - KRAVJI BAL - praznik živinorejcev Bohinja.

Kaj bo z Bohinjskim jezerom

Na sekretariatu okrajnega odbora Socialistične zveze v Radovljici smo izvedeli, da je OO SZDL odločno podprl stališče Bohinjcev, ki so proti graditvi akumulacijskega bazena v Bohinju. Gradnja bi zmanjšala vodno površino jezera, ki pa je že sedaj zaradi melišč, snežnih plazov in lomljenja skal ogrožena. Posebno škodo pa delajo hudourniki, ki so zasuli Ukanc, zahodni del jezerske kotanje. Prav zaradi tega gradnjo odločno odklanjajo.

OO SZDL dobiva vsak dan številne protestne resolucije, v katerih člani SZDL enodušno odklanjajo graditev: Na številnih protestnih zborovanjih sprejemajo zaključke, ki izražajo eno misel, braniti Bohinj kot neprecenljivo prirodno lepoto, ki nam je lahko v ponos, da leži na ozemlju FLRJ.

Ideja o graditvi bazena je povzročila Bohinjcem skrbi tudi zaradi zaslužka. Turizem jim namreč prinaša okoli 50 odstotkov dohodka, ki pa bi se z gradnjo občutno zmanjšal. Zaradi gradnje bi bili prizadeti hoteli "Zlatorog", "Pod Voglom", "Jezero" in veliko stanovanjskih hiš.

Zaradi vsega tega bo sekretariat okrajnega odbora Socialistične zveze poslal predsedniku Ljudske skupščine LRS protestno resolucijo, v kateri zahteva, da naj o gradnji v Bohinju sklepa parlament. Prav tako bo ljudski poslanec, dr. Potočnik v soglasju z ostalimi poslanci radovljiškega okraja vložil v skupščini interpelacijo in vprašanje Izvršnemu svetu, če z gradnjo soglaša. Društvo za varstvo kulturnih spomenikov pa bo OLO v Radovljici predlagalo, naj Ljudski skupščini predloži predlog, da se Bohinjsko jezero z okolico proglasi za nacionalni park.

27.2.

Komune so zaživele 1955

Namesto 35 dosedanjih - 11 novih občinskih odborov na Gorenjskem

3. 9.

Epilog k "mengeški komuni"

Kje so vzroki za "reakcionarnost" Mengšanov?

Ali Homčani razumejo, zakaj gredo v domžalsko komuno?

Prve razprave v Mengšu so bile dokaj živahne - a brez osnovnega, načelnega. Govorilo se je vse vprek, v gostilnah, na sestankih in po podjetjih. Svoja mnenja so dajali funkcionarji in navadni volivci. - Produkt vseh teh debat pa je bilo več ali manj enotno stališče: Mengeš naj ima svojo komuno!

Kje so vzroki temu? Gotovo je, da politični aktivisti in funkcionarji, ki bi morali biti prvi seznanjeni s problematiko komun, niso znali ljudem jasno in logično prikazati pravih kriterijev, po katerih se naj odločajo.

Treba bi bilo že od vsega začetka prikazati geografsko, zgodovinsko, kulturno, gospodarsko in prometno enotnost tega področja in jasno nakazati nesmiselnost tega, da bi se ta predel ločil na tri komune (mengeško, domžalsko in moravško). Seveda tega niso mogli, ker si niti sami niso bili na jasnem in so bili večinoma tudi sami za samostojno komuno.

Šele med in pred zbori volivcev so nekateri aktivisti (ker je bila to pač "linija") več ali manj zavestno osvojili predlog po enotnosti. Volivci pa so vztrajali pri svojem. Še več, očitali so aktivistom, da so "šlape", ker najprej govore tako - potem se pa odločijo drugače. (Da to kaj slabo vpliva na politično afirmacijo komun, je jasno!) Ni čudno potem, če je prišlo do zmešnjave na zboru volivcev, ki se je končal brez kakega zaključka (pozneje so ga zaradi nedisciplineranosti volivcev razveljavili!?) Do ponovnega sklicanja ali do kake ankete ni prišlo - kar je zopet psihološko in politično malce zgrešeno.

Da se razumemo! Popolnoma jasno je, da je teza o enotnosti edino pravilna, postopek sam na sebi, s katerim so dosegli to enotnost, se nam pa ne zdi povsem pravilne. Saj končno bo Mengeš nekako z administrativnim ukrepom (da ne rečemo prisiljeno) vključen v domžalsko komuno.

Treba bi bilo iti nazaj na široko in temeljito politično delo - treba bi bilo ljudi - ne prepričevati - ampak dokazati jim nujnost enotnosti. In če ne bi bilo prvič uspeha, se ponovi in ni vrag, da ljudje vendar ne bi enkrat razumeli.

29. 1.

2. 4.

S seje ljudskega odbora mestne občine v Kranju

Ustanovljena je Komunalna banka

V nekaj dneh bo začela s poslovanjem Komunalna banka v Kranju.Ustanovitev takega denarnega zavoda je na vsak način v interesu bodoče komunalne skupnosti na Gorenjskem! Banka bo zajela vsa denarna sredstva, ki jih ni absorbirala Narodna banka. Nova banka bo samostojen finančni zavod in centrala Narodne banke v Ljubljani je že pristala na likvidacijo okrajne podružnice NB 624 v Kranju.

Vzgojni pomenki za naše žene

Razmišljanja ob obisku Vide Tomšičeve v Kranju

V ponedeljek opoldne sta obiskala Kranj tovarišica Vida Tomšičeva in njen mož dr. Novak, primarij na ginekološki kliniki v Ljubljani. Ogledala sta si tovarno gumijevih izdelkov "Sava" in se dalj časa razgovarjala z direktorjem in s strokovnjaki o proizvodnji diafragem - sredstva za mehanično preprečevanje zanositve.

Ob tej priliki sta obiskala tudi novo porodnišnico.

Po sugestiji republiškega Sveta za zdravstvo, so v tovarni "Savi" začeli že spomladi s pripravami za izdelavo diafragem. V ta namen so uredili posebno sobo v novih prostorih na Laborah. Po začetnih težavah, ki so jih imeli predvsem z nabavo jeklenih vzmeti (kar še danes ni popolnoma rešeno vprašanje), so vendarle do sedaj dosegli že take uspehe, da so prav te dni poslali ginekološki kliniki v Ljubljano prvo pošiljko teh zaščitnih sredstev.

Odslej bodo dobave tekle redno, samo če jim bo uspelo zagotoviti uvoz jeklenih vzmeti. Ob polni zmogljivosti bi tovarna po mnenju strokovnjakov lahko izdelala na mesec 3000 diafragem, cena pa bi jim bila od 200 do 250 dinarjev.

Diafragma (ki so jo v "Savi" krstili z "Genofragma") se uporablja skupaj s preparatom za preprečevanje zanositve "Genosan", ki ga izdeluje tovarna "Lek" iz Ljubljane. Okoli 10.000 tub tega preparata je že pripravljenega za trg, vendar ne more prej v prodajo, dokler ne bo izdelana zadostna količina diafragem. Cena tega preparata je 300 dinarjev. Skupaj staneta torej zaščitni sredstvi le okoli 500 dinarjev, kar je mnogo manj kot stanejo - največkrat popolnoma nestrokovno in za življenje nevarno opravljeni - abortusi, da o škodljivosti tega početja za zdravje naših žena sploh ne govorimo. Statistike so zabeležile že mnogo smrtnih primerov, zaradi zastrupitve pri poizkusih abortiranja.

Zato je svetohlinsko zmajevati z glavo ob prizadevanjih, da se zaščiti žena innjeno zdravje ter pod imenom neke zlagane morale oznanjati križarski pohod proti kontracepciji - t. j. proti metodi, ki omogoča le načrtno zanositev, kar dosežemo z uporabo zgoraj imenovanih zaščitnih sredstev. Prav zato je tudi tovarna "Sava" začela izdelovati te proizvode. Ti proizvodi s komercialnega vidika ne pomenijo za tako veliko tovarno, kot je ona, prav nič - in zato, kot pravimo, ne vlečejo - je pa toliko večja zato njihova družbena vrednost.

Ker se je z ustanovitvijo kranjske porodnišnice tudi na Gorenjskem začela organizirati mreža ginekoloških posvetovalnic - za kar ima nedvomno največ zaslug šef porodnišnice dr. Veter - bi bilo prav, da se čimveč žena porazgovori na teh posvetovalnicah s strokovnjaki o uporabi teh zaščitnih sredstev. Skrajni čas je, da tudi na tem področju stopimo v korak z ostalim svetom, kjer (posebno v Ameriki in v Angliji) te metode že dalj časa uporabljajo.

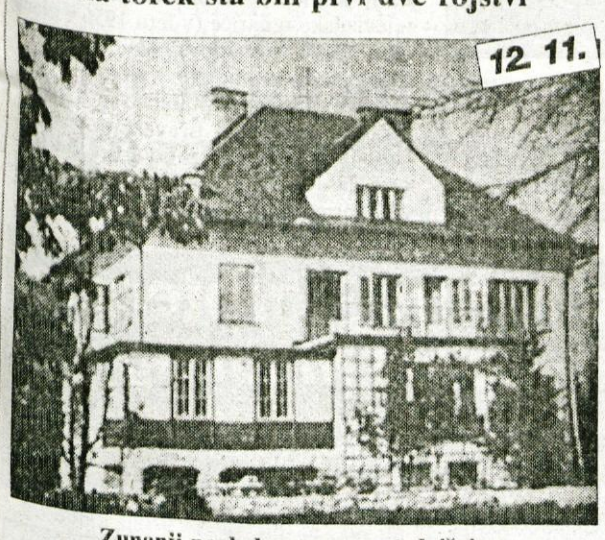
Nato sta si gosta ogledala tudi porodnišnico in se o njej in njeni ureditvi kar najbolj pohvalno izrazila. Dr. Novak je še posebej pohvalil iniciativo o ustanovitvi lastnega laboratorija in pribil, da je to treba urediti čimprej, ker je to ogromnega pomena za zaščito porodnic in popolno varnost porodov. Prav tako po njegovem mnenju ne bi kazalo imeti otroških jasli, kot je po dosedanjem načrtu predvideno. Zato bo verjetno boljše uresničiti idejo upravnika porodnišnice, naj se v sobi, kjer naj bi bile jasli, uredi materinski dom. V tej sobi bi čakale na porod matere iz oddaljenejših krajev.

10. 12.

Končno se je "rodila" kranjska porodnišnica

Letno bo sprejela 900 do 1000 porodnic - V oskrbi bodo 7 - 12 dni - Od ponedeljka na torek sta bili prvi dve rojstvi

12. 11.

Zunanji pogled na novo porodnišnico

Še vedno neprijavljene devize v tujini

Komunisti jeseniške Železarne so ugotovili, da je imelo vodstvo tovarne v tujini skrite devizne rezerve

Na sestanku so med drugim ugotovili, da je aktivnost komunistov v Železarni v zadnjem obdobju padla in da je v zvezi s tem tudi delavsko upravljanje nazadovalo. Podobno je s političnimi organizacijami na terenu, o čemer pa bodo še posebej razpravljali aktivi komunistov terenskih organizacij. Da je do takega stanja prišlo, je delno vzrok tudi birokratizem in malomarno poslovanje v Železarni, o čemer smo že obširneje pisali. Komunisti so ugotovili, da so prav v zvezi s spremembami v Železarni odkrili še nove prekrške, oziroma utaje deviz v inozemstvu. Republiški devizni inšpekciji so ob kontroli prijavili le del teh depozitov, ko pa je bil Beguš, ki je imel opravka s temi stvarmi odpuščen, je povedal za nove vsote denarja, ki jih ima Železarna pri nekaterih podjetjih v inozemstvu, v vrednosti okoli 3,9 milijona dinarjev.

Aktiv je obsodil tako ravnanje, zaradi katerega je prizadet celoten kolektiv in bodo posledice takega ravnanja še dolgo čutili.

30. 4.

Glas naših bralcev

Ali je to prav?

Posamezna gostinska podjetja v okolici Kranja (in tudi nekatera v Kranju!) so za zabavo svojim gostom nabavila razne igralne rekvizite kot biljard, marjanco, igralne karte itd. Ti igralni pripomočki pa v nekaterih lokalih v Stražišču in Bitnjem, kot n.pr. v gostilni Gaštej, gostilni v Strahinju, gostilni Fabjan, še daleč ne služijo svojemu namenu.

Posledic hazarda ni treba posebej opisovati, ker je naš list o tem že podrobneje pisal. Žalostno je le dejstvo, da nekateri delavci, ko prejmejo svoj mesečni zaslužek, puste skoraj polovico plače v gostilnah. Kaj pa družine teh ljudi? Gostinska podjetja - največkrat pa zasebniki, ne pomislijo na to. To je deloma razumljivo, ker imajo pač od tega dober zaslužek.

Hazard je prepovedan! Zakaj se gostinska podjetja teh predpisov ne drže in zakaj ne prepovedo igranje za denar in seveda tudi točenje alkoholnih pijač že pijanim osebam. Tudi lokali so dostikrat prav na željo vinjenih igralcev odprti dlje časa kot je dovoljeno. Dogaja se tudi, da se lokali sicer zapro, da pa se za zaprtimi vrati nadaljuje z igranjem pozno v noč.

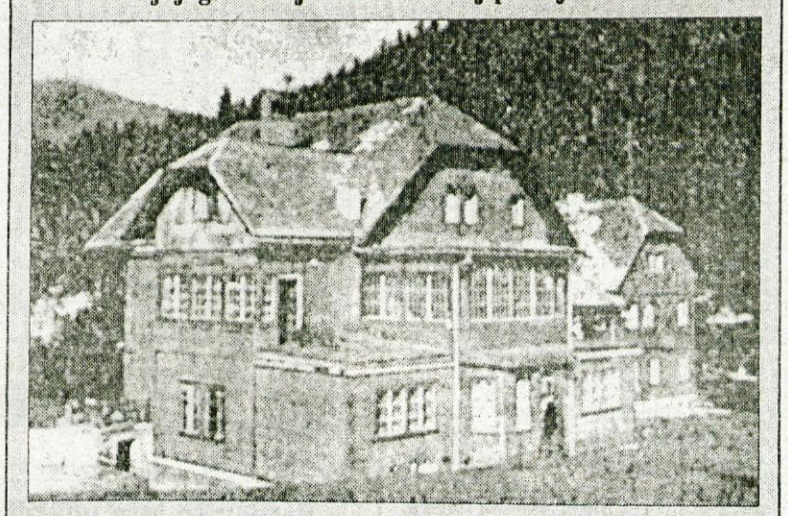
Ali so pri nas vse besede o borbi proti tem pojavom odveč? Na vsak način bi bilo nujno, da bi pristojni organi (množične organizacije, sindikat, društvo prijateljev mladine itd.) posvetile temu družbenemu problemu še mnogo, mnogo več skrbi in krivce kaznovale! To bo samo v korist vse naše skupnosti.

10. 9.

Zgornje-savska dolina in njene turistične možnosti

22. 10.

Ta lepa dolina bi lahko postala turistični biser Gorenjske, če bi bila turistom bolj dostopna - Promet je največja ovira nadaljnjega razvoja Kako čimbolj podaljšati sezone?

Hotel "Erika" je razen "Doma Franca Rozmana" najmodernejši hotel, čeprav je imel že 20. rojstni dan

Slavje delavske mladine Slovenije

doživelo vrhunec v Kranju

V soboto in nedeljo je doživljalo majsko slavje delavske mladine Slovenije - 10 let v svobodi, svoj vrhunec z zborovanjem v Kranju. Okoli 15.000 mladincev iz vse Slovenije je prišlo s posebnimi vlaki, kamioni, kolesi v Kranj, da bi dali kar največji poudarek proslavam delavske mladine v počastitev 10. obletnice svobodne graditve. Žal je zborovanje motilo oblačno in deloma deževno vreme.

28. 5.

6.000,000 dinarjev
za dopuste in izlete članom kolektiva jeseniške železarne
27. 8.
Reka - Lesce - Koper
nova proga JAT
Konec maja bo slovesno otvorjeno novo letališče v Lescah
26. 2.

1956

Velik narodni dohodek v Tržiču

Občinski ljudski odbor je obravnaval svoje delo v preteklem letu

Tržič, 17. marca - Na seji ObLO Tržič, ki je bila včeraj, je predsednik podal obširen in izčrpan obračun dela v preteklem letu. Iz tega poročila posnemamo samo nekaj najbolj zanimivih podatkov.

Leta 1955 beleži Tržič dvig gospodarstva - saj so občani ustvarili za 8 milijard in 355 milijonov družbenega proizvoda, ki je na enega prebivalca prišlo za 780.000 din brutto produkta. Narodni dohodek na prebivalca je znašal lani 350.000 dinarjev. Malo je krajev v naši republiki, ki bi se v tem pogledu mogli primerjati s Tržičem.

19. 3.

Zdravstvene razmere v Kamniku

19. 10.

Pogost pojav meningitisa

Gorenjski turizem

Pri Lescah bodo uredili velik camping prostor

Radovljiška občina je letos preuredila bivši "Šobčev bajer" pri Lescah v 300 m dolgo in 100 m široko jezerce. Tu bo poleti kopališče, pozimi pa drsališče. Sredi jezerca je otok. Ob odtoku iz jezera nameravajo postaviti tudi majhno hidroelektrarnico, ki bo zagotavljala bodočemu camping prostoru ob jezeru lastno elektriko. Hidroelektrarna bo dajala okrog 100 kilovatov električne energije.

Turistična zveza Slovenije je za ureditev tega kopališča prispevala okrog 3 milijone dinarjev. Pri gradnji je sodelovalo okrog 1500 prostovoljcev, ki so s svojim delom ustvarili ogromno vrednost. Spomladi nameravajo dela nadaljevati. Predvidevajo, da bodo uredili pri jezercu bife in sanitarne naprave.

Okrog nekdanjega bajerja torej nastaja eden največjih in najustreznejših camping prostorov v državi. Že letos je taborilo tu mnogo Ljubljančanov, Zemunčanov in Francozov, številni turisti iz države in inozemstva pa že napovedujejo svoj obisk za prihodnjo sezono. Tu bo ugodno izhodišče za razne izlete v prelepo okolico.

S tem, ko so se v radovljiški občini lotili urejanja camping prostora se prilegajo sodobnemu, tako imenovanemu potujočemu turizmu (prebivanje v campingih, potovanje turistov iz kraja v kraj), s tem pa hkrati podaljšujejo turistično sezono v svoji občini.

14. 2.

Kranjska "vlada" je padla

"Ministri" pred sodiščem - "Akademski" pogovori pri literčku - Razmišljanja o tem, kaj bo prinesla 3. svetovna vojna

V četrtek in petek je bila pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani javna razprava, na kateri so se zagovarjali sledeči obtoženic: Jože Kokalj, pravni referent Uprave za gozdarstvo pri OLO-Kranj, dr. Aleksander Grobelnik, sodnik v Radovljici, Frane Jezeršek, mesar - sedaj invalidski upokojenec, Alojz Sitar, trgovski pomočnik, ter Rihard Pirc, zdravniški pomočnik, zaposlen v Zdravstvenem domu v Kamniku.

Ta krog ljudi se je ob sobotah shajal v gostilni "Pri Knedelnu" v Kranju, včasih tudi na stanovanju Franca Jezerška oziroma dr. Hafnerja. Vse skupaj je družila želja po čimprejšnjem propadu sedanje Jugoslavije in njene družbene ureditve. Osrednja misel njihovih "akademskih" razglabljanj (tako jih sami nazivajo) je bilo tretja svetovna vojna, ki naj bi ji sledila zmaga Zahoda. Po Kokaljevi verziji naj bi potem postala Slovenija samostojno telo v okviru Združenih evropskih katoloških držav. V tej utopični predstavi so obtoženci videli rešitev in možnost, da spet obogatijo ter zavzemajo visoke položaje, ki so jih imeli nekateri od njih pred vojno. V teh razgovorih so prišli celo tako daleč, da so si med seboj že delili ministrska mesta. Obtoženi Kokalj bi sprejel mesto ministra za pravosodje, dr. Grobelnik mesto predsednika Vrhovnega sodišča, dr. Janku Hafnerju so prisodili funkcijo ministra za zdravstvo, Sitarju finančne posle, Jezeršek pa naj bi vodil ministrstvo za notranje zadeve.

Sodba je bila razglašena danes ob 13. uri. Obtoženi Kokalj je kaznovan na 3 let strogega zapora, obtoženi dr. Grobelnik na 1 leto strogega zapora, ostali obtoženci pa so bili zaradi pomanjkanja dokazov oproščeni. S tem seveda še ni izpričana njihova nedolžnost.

Sodba še ni pravnomočna in dotlej bodo obtoženi na svobodi. Torej zopet med Kranjčani, ki pa so na vso to zadevo reagirali le s posmehom.

4. 6.

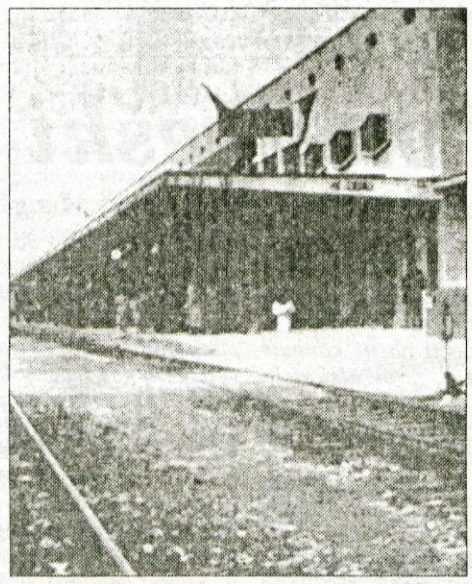
Otvoritev železniške postaje na Jesenicah

Končno dograditev

13. 4.

Takole se zabava mladina v Loki

Železniška postaja na Jesenicah - plod skrbi vse naše skupnosti - Slavnosti so prisostvovali številni gostje z Jesenic in iz Ljubljane

Jesenice, 8. januarja - PO DVANAJSTIH LETIH SODELAVSKE JESENICE DOBILE ŽELEZNIŠKO POSTAJO. Dograditev tega lepega poslopja se je vlekla vse od leta 1952. Končno pa je z današnjim dnem rešen eden izmed perečih komunalnih problemov Jesenic. Postaja bo odslej služila svojemu namenu in izpopolnila mestno lice tega kovinarskega središča na Gorenjskem.

9. 1.

6. 1.

"Niko" in "Češnjica" - gospodarska stebra v Železnikih

Vsak dan jih uporabljate risalne žebljičke "Atlantic", spojnice za papir "Mephisto", spojnice za stroj, luknjače, pisemske odpirače, pa še vrsto drugih pisarniških potrebščin. Precizna in natančna šestila, laboratorijski pribor, - centrifuge in univerzalni mešalci, precizne in analitske tehtnice, avtomatična analitska tehtnica - to so najbolj znani proizvodi tovarne kovinskih in elektromehanskih izdelkov "Niko" v Železnikih, ki so znani po vsej Jugoslaviji. Iz skromnih začetkov se je obrat neprestano širil in ima danes svoje obrate raztresene po 6 hišah - glavni obrat je celo v predelanem bivšem hlevu! Kljub temu pa je povpraševanje po njihovih proizvodih vedno večje, posebno v Srbiji, za mehanske izdelke pa se zanimajo tudi v inozemstvu.

Menda se s podobnimi težavam bori prav tako mlado in mnogo obetajoče medzadružno lesno-industrijsko podjetje "Češnjica". Tudi tu je družbeno upravljanje pokazalo že lepe rezultate, kar se zlasti vidi v dvigu delovne storilnosti. S svojimi obrati: zabojarno, mizarno, sodarno ter uslužnostnimi

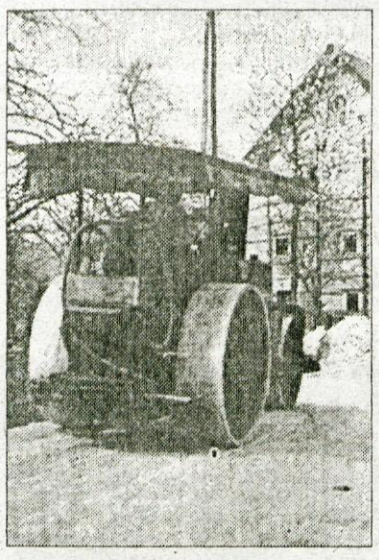

"Češnjica" Železniki - pogled na obrate z ZD v ozadju

obrati, avtoparkom, mehanično delavnico, hidro in termoelektrarno, žago), podjetje že zdavnaj teži po razširitvi, saj sedanji tesni, natrpani, nehigienski prostori ne morejo več predstavljati dobrih delovnih pogojev. Če hočejo v podjetju res do skrajnosti izkoristiti plan predelave hlodovine v finalne izdelke, je to nujno. Kljub navedenim težavam pa je pojetje že doseglo zavidljivo višino in si je s svojimi kvalitetnimi izdelki ustvarilo ugled, ne le pri nas, ampak tudi v tujini (Nemčija, Anglija, Amerika), kamor izvažajo svoje radio in televizijske omarice (v letu 1956 v planu okoli 2000 komadov). Radio omarice delajo tudi za podjetje "Nikole Tesla". Jabolka, rozine, pomaranče in datelje v Izraelu in Afriki prevažajo v *ličnih* zabojih iz češenjske zabojarne. Od 1800 prm. lesa bodo v letu 1956 poskočili na 2500 prm. samo za zaboje!

Delavski razred - hrbtenica našega dela in zmag

V počastitev praznovanj 20-letnice velike tekstilne stavke Slovenije je v sredo popoldne predaval v Kranju član CK ZK Jugoslavije tovariš Boris Ziherl.

Luknje... luknje... asfalt...

Cesta, ki se odcepi od glavne betonske ceste proti Tržiču, je v takem stanju, da bi bilo bolje, če bi vozili kar po tavnikih. Pretrese te prav do obisti. Sedaj kaže, da bo bolje.

Ustavili smo se pri cestnem valjarju, katerega upravlja Franc Bevčič iz Ljubljane že 35 let. Dejal je, da bodo cesto končno le popravili in jo letos celo asfaltirali vse do Tržiča. Upajmo...

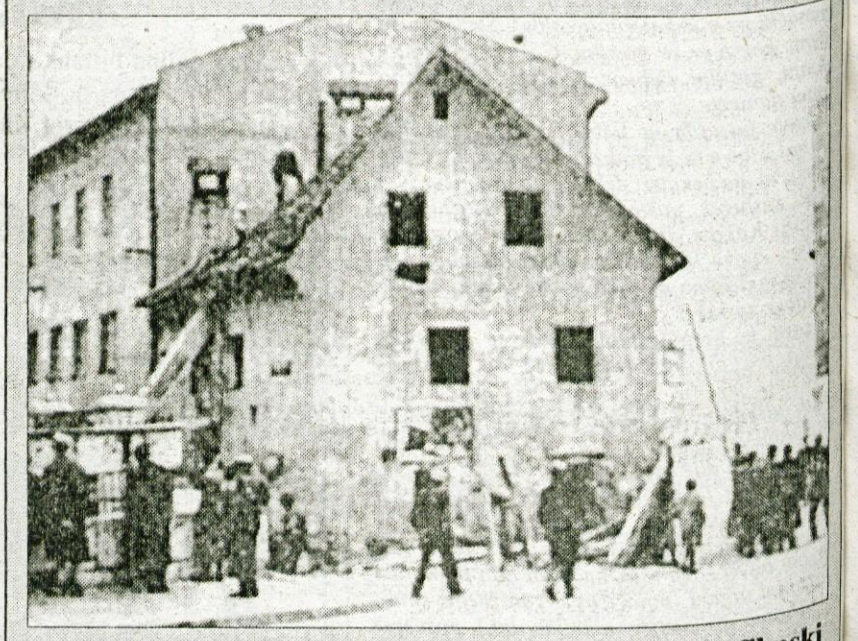
Sedaj so že v Žejah.

11. 5.

Nov prispevek k ureditvi mestnega centra

Kranjska "vrata" podirajo!

6. 1.

Preden so hišo odkrili, jo je ujel "za spomin" na filmski trak še naš fotoreporter

Po petnajstih letih 1957

SO SE V DRAŽGOŠAH SPET SREČALI BORCI CANKARJEVEGA BATALJONA

Dražgoše, 13. januarja - Danes so nekdanji partizanski kraji v Selški dolini ponovno oživeli. Obiskali so jih nekdanji borci Cankarjevega bataljona in drugi partizani. Spominjali so se spet težkih pohodov in bojev proti, tedaj še nadmočnemu, okupatorju. Kljub temu, da je bila dražgoška borba v času, ko je bil okupator močan še na vseh frontah, njegova podla dejanja niso uspela. Danes dopoldne so se borci, Dražgošani, gostje in okoličani, poklonili žrtvam in talcem pred spomenikom v Dražgošah in na dražgoškem pokopališču. Ponosno so ob grobovih razmišljali o svojih pohodih ter se hkrati spominjali svojih padlih tovarišev.

16. 1.

Novi Okrajni ljudski odbor zaprisegel

22. 11.

OLO je soglasno ponovno izvolil za predsednika Mirana Košmelja, za podpredsednika pa Ivana Bertoncelj - Johana in Dušana Horjaka

Pred avtobusno postajo v Kranju je vsak dan večkrat tako kot vidite na slikah. Kadar je pred postajo več avtobusov, je zaradi njih promet zaustavljen.
Ob urah ko odhajajo ali prihajajo delavci, pa je gneča pred postajo skoraj nemogoča. Čas je že, da bi tudi Kranj dobil postajo, kot jo imajo v Loki.

23. 12.

15. 3.

France Popit - sekretar Okrajnega komiteja ZKS

V ponedeljek, 11. marca, se je sestal v Kranju Okrajni komite ZKS in razpravljal o kadrovskih vprašanjih v zvezi z odhodom dosedanjega sekretarja MIRKA ZLATNARJA na novo službeno mesto v Ljubljano. Člani komiteja so soglasno izvolili za novega sekretarja tovariša FRANCETA POPITA.

Levo France Popit, desno Mirko Zlatnar

Tovarišu Mirku Zlatnarju, ki je skoraj pet let uspešno delal na Gorenjskem, se ob odhodu za njegov trud iskreno zahvaljujemo in mu hkrati želimo mnogo uspehov na novem delovnem področju. Prav tako pa želimo tovarišu Popitu, da bi bilo njegovo delo čim plodnejše in da bi se ob povratku med nami dobro počutil.

Vendarle napredek

Koliko kletvic, nerganja in godrnjanja je že bilo slišati na račun "lepe ceste", ki pelje iz Kranja v Škofjo Loko. Vsi, ki se morajo voziti po tej cesti s kolesi, motorji, avtomobili, trepetajo in vsak hip pričakujejo, da jim bo zračnica počila. Toda od danes naprej bo zadeva povsem drugačna...

V smeri od Kranja do Škofje Loke je danes posebni bager že začel riti cesto in jo pripravljati za asfaltiranje, s škofjeloške strani pa so dela že bolj napredovala, saj cesto že tlakujejo.

1. 4.

16. 8.

Aktualna razprava o kulturnih vprašanjih

Letos prvič cepljenje proti otroški paralizi

Otroška paraliza je dandanes ena izmed bolezni, ki povzroča bojazen vsemu človeštvu. V Sloveniji je bila prva večja epidemija otroške paralize leta 1953. Tedaj je zbolelo 187 ljudi. Druga je bila leta 1956, ko je zbolelo 251 ljudi. Od tega jih je 24 umrlo, 14 se jih ni moglo več gibati, 33 je bilo težjih in 71 lažjih invalidov. Letos pa je v Sloveniji do srede julija zbolelo za otroško paralizo 40 ljudi, na Gorenjskem od tega 5.

9. 8.

TOBAČNA TOVARNA V LJUBLJANI
prireja skupno s Trgovskim podjetjem
"TOBAK" KRANJ
9. 8. v petek, 9. avgusta, v Kranju
DEGUSTACIJO CIGARET
MORAVA in ZETA
POSKUSNO KAJENJE bo prepuščeno širšemu krogu kadilcev, katerih mnenje bo tovarni dragocen pripomoček pri določanju standarda njenih izdelkov.
Posebna vabila so razposlana.

S SEJE OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA

Napredek gospodarstva na vsej črti

REORGANIZACIJA PREŠERNOVEGA GLEDALIŠČA

Po več kot tri in polurni razpravi sta oba zbora Okrajnega ljudskega odbora potrdila predlog o reorganizaciji Prešernovega gledališča. V okrajnem zboru je glasovalo za predlagano reorganizacijo 36 odbornikov, 7 se jih je vzdržalo, v zboru proizvajalcev pa je glasovalo za reorganizacijo 22 odbornikov, trije so bili proti, 7 pa se jih je vzdržalo glasovanja. Najprej je odbornik Ivan Bečan prebral predlog Občinskega odbora Socialistične zveze in Občinskega sindikalnega sveta o potrebi reorganizacije poklicnega gledališča v Kranju, nato pa je prebral stališče okrajnega Sveta za prosveto in kulturo, njegov predsednik Slavko Beznik. Svet je mnenja, da je predlagana reorganizacija nepravilna.

V razpravi je sodelovalo precejšnje število odbornikov, ki so se v pretežni meri zavzemali za predlagano reorganizacijo. Med diskutanti sta bila tudi ljudska poslanca Roman Albreht in Boris Ziherl.

Vsi odborniki so poudarili, da je treba vprašanja reorganizacije Prešernovega gledališča v Kranju temeljito pretehtati. Večina je bila za to, da se spričo pomanjkanja materialnih sredstev, ki pa ni poglavitnega pomena, reorganizira omenjena profesionalna ustanova. Menili so, da je treba v celotni kulturno - vzgojni dejavnosti na Gorenjskem preiti z ozkih na široko torišče dela, od katere bi imelo večjo korist večje število državljanov. S tem v zvezi so tudi poudarjali nesorazmerje med trošenjem sredstev za kranjsko profesionalno gledališče in za vso ostalo kulturno prosvetno dejavnost ne le v občini, marveč tudi v vsem okraju.

Nato so izglasovali predlog, da se Prešernovo gledališče reorganizira s 1. oktobrom letos.

27. 9.

ODPRLA SO SE

13. 9.

VRATA OSEMLETK

Dne 5. septembra so se odprla vrata naših učenih zavodov in v šolskih poslopjih se je spet razlegel veseli dijaški smeh in direndaj. Začelo se je novo šolsko leto, ki prinaša marsikaj novega tako v organizacijskem, kakor učnem pogledu v nižjih razredih obveznih šol. Zato so to pot v velikem številu spremljali učence tudi skrbni očetje in matere, da bi dognali, komu bodo letos izročili otroke v varstvo in uk.

Pretirano zaskrbljeni so bili zlasti nekateri starši - intelektualci, ki so se šolali v nekdanjih gimnazijah, a so hote ali nehote preslišali načela in upravičenost šolske reforme ter so zato dvomili o vrednosti novih osemletnih šol. Po njihovih izjavah je bila c. kr. gimnazija za časa Avstrije najboljša šola, katero je svet dotlej videl. Čeprav so ti pojavi osamljeni, kažejo vendarle nerazumevanje sedanjih vzgojnih in učnih načel in potreb ter dokazujejo zastarelost mišljenja tistih, ki mislijo, da imajo zvrhano mero sodobnega razgleda. Prav tako menijo, da so bili ti organizacijski ukrepi izvedeni samo v kranjskem okraju ter so zato šolsko reformo označili za poskusnega zajčka v tem nepremišljenem okraju, oziroma okrajnem šolskem vodstvu.

Cerkljanske trojčke

Ko so naši novinarji v petek, 11. oktobra pripravljali novinarski večer v Cerkljah in zbirali gradivo zanj, je naš fotoreporter ujel na filmski trak tudi tele trojčke, ki jih je presenetil na poti v šolo: Trojčke so Koprivnikove iz Pšate št. 2 in jim je ime Ana, Magdalena in Frančiška. Stare so 8 let in so že sirote, ker jim je smrt pobrala očeta. Kaže, da zaradi tega nimajo ničkaj prijetne mladosti. Kljub poznemu času so bile v petek še vedno bose.

Novinarji "Glasa Gorenjske" so - da bi jim olajšali pot v šolo in razbremenili mater vsaj majhne skrbi - sklenili, da bodo vsaki od njih kupili po en par čevljev. Nekdo od družine naj jih dvigne kar v uredništvu.

18. 10.

V sliki in besedi

V ponedeljek, 18. novemba so med odmorom delavci "Iskre" za malico dobili topel obrok, ki so ga bili zelo veseli. Že prvi dan si je nad 200 članov kolektiva naročilo toplo malico, ki posebno dobro tekne v lepi restavraciji pri lepo pogrnjenih mizah.

22. 11.

Ob 5. občinskem prazniku Škofje Loke, iskreno čestita vsem občanom delovni kolektiv podjetja
"TRANSTURIST"
Škofja Loka
Po štirih letih obstoja je "Transturist" Škofja Loka zgradilo najlepšo postajo v Sloveniji
20. 12.

21. 6.

Pralni stroj ali obloge za tla?

Hišni svet bloka "Tiskanina" na Zlatem polju v Kranju je nameraval kupiti pralni stroj, da bi gospodinjam olajšal delo. S to odločitvijo pa žene niso soglašale. Izrazile so željo, naj bi jim namesto pralnega stroja raje nabavili oblogo za tla, ker jim ribanje povzroča večje težave kot pranje. Obloge za tla pa so zelo drage in za sedaj hišni svet nima na razpolago dovolj denarja. V primeru, da tega tudi kasneje ne bo zmogel, se bo verjetno odločil za nakup pralnega stroja.

1958

NAŠ RAZGOVOR

Izredno zanimanje za VII. kongres

Vsa naša domovina je te dni prisluhnila delu VII. kongresa ZKJ. Govori generalnega sekretarja tov. Tita, Rankoviča, Kardelja in drugih so bili predmet živahnih razprav ne samo v vrstah komunistov, marveč med vsemi delavci, med ljudmi v mestih in po vaseh.

"Kako ste v vašem kolektivu sledili kongresu, o čem so delavci posebno govorili, kako jim mislite pomagati, da bi laže razumeli delo in zaključke kongresa?"

V Gorenjski predilnici v Škofji Loki nismo našli sekretarja in smo se pomenili s predsednikom sindikalne organizacije. Zelo so čitali "Komunista" in si ga izposojevali iz rok v roke, kot nam je povedal, da bi se spoznali z delom kongresa. Te dni so delavci, kadar so utegnili, hiteli k radiu, da bi poslušali govore, ali vsaj poročila. Kako bodo med kolektivom pomagali pri proučevanju zaključkov kongresa, o tem doslej v sindikalni organizaciji še ni bilo govora. Gotovo pa se bodo o tem pomenili.

Stane Razdrh, "Sava" Kranj: "Vse obrate, kjer ni ropota, smo imeli ozvočene, da so delavci že med delom lahko sledili kongresu. Najbolj navdušeno so poslušali govor Tita. Seveda bomo vse zaključke kongresa še posebej proučili in jih uresničevali v svojem bodočem delu."

28.4.

Prvi gorenjski mladinci so odšli na avtocesto

V ponedeljek je odšlo iz Kranja 120 gorenjskih mladincev in mladink na avtocesto. Njihova brigada "Stane Žagar" je 7 km od Brežic v Prilepi, kjer imajo urejeno taborišče. Gradbišče je oddaljeno komaj 300 m.

14.3.

Birokratizem v "ELANU"

Vodstvo podjetja je delalo samovoljno - Organi upravljanja niso dovolj odločno uveljavljali svoje vloge - Velike zaloge neprodanih izdelkov - Občinski odbor Radovljica bo dal garancijo za obratni kredit le, če se izmenja vodstvo podjetja

"ELAN" IMA POGOJE ZA RAZVOJ, TODA OB DRUGAČNEM VODSTVU OZ. GOSPODARJENJU

Direktor in še nekateri v podjetju niso resno upoštevali niti organov upravljanja v podjetju, niti organov komune. Ljudi je zapeljalo tako daleč, da se sploh niso resno zmenili za signale, ki so napovedovali nujen klavrn konec takega početja. Še celo zdaj ta krog ljudi z direktorjem na čelu, noče stvarno uvideti resnega položaja, v katerega je pahnil celoten kolektiv. Tako, denimo, ta krog ljudi še vedno sanjari samo o rožnati prihodnosti proizvodnje športnih izdelkov (čeprav je jasno, da je prodaja takih izdelkov sila odvisna od športne mode, sezone itd.) ter se upira predlogom, po katerih naj bi del proizvodnje preusmerili tudi na lesno galanterijo, katere trg je širši in zanesljivejši.

28.3.

Pekarna Kranj je uredila peko kruha

Delavski svet Pekarne Kranj je 13. marca razpravljal zlasti o načinu, kako urediti peko kruha, da bi težavam vsaj za silo odpomogli. Ugotovili so, da bi kljub premajhni kapaciteti peči vendarle dosegli znatno povečanje količine, ako načrtno razporede peko kruha privatnih strank in peko ostalega kruha. Zato so sklenili, da bo s 1. aprilom 1958 peka kruha v Kranju razporejena takole:

V pekarni št. 2 na Golniški cesti bodo popolnoma ukinili peko kruha privatnih strank (tako imenovani "prinešeni kruh). To peko bosta prevzeli delno pekarna št. 1 na Primskovem, ostalo pa pekarna št. 4, Tavčarjeva ulica.

V pekarni št. 4, Tavčarjeva ulica, bodo odslej pripravljene štiri peči, namesto dosedanjih dveh, in sicer vsak dan razen nedelj in drž. praznikov ob 9., 11., 13. in 15. uri, tako da bodo lahko prišli na vrsto vsi privatniki (prinešeni kruh!).

V pekarni št. 9 v Stražišču bo peč za "prinešeni kruh" pripravljena ob 11. uri, če pa bi bilo tega kruha preveč, bi ga prenesli v pekarno št. 8 na Kalvariji, kjer bi bile pripravljene peči po potrebi ob 9., 11., 13. uri itd.

Tudi ostale pekarne, ki so doslej pekle "prinešeni kruh", bodo na razpolago za peko takega kruha še naprej brez sprememb.

Z ustavitvijo peke "prinešenega kruha" v pekarni št. 2 na Golniški cesti, ki bo v vsej svoji kapaciteti na razpolago za peko kruha za splošno porabo, bo mogoče speči precej več takega kruha kot doslej, čeprav seveda tudi ta rešitev še ni popolna glede na potrebe Kranja in okolice.

28.3.

Svečanost ob tekočem traku

6.6.

MILIJONSKI ELEKTRIČNI ŠTEVEC V "ISKRI" - SAMO ŠTEVCEV ZA 2 MILIJARDI LETNO - DESETLETNE TEŽAVE IN IZKUŠNJE - DOBRI OBETI

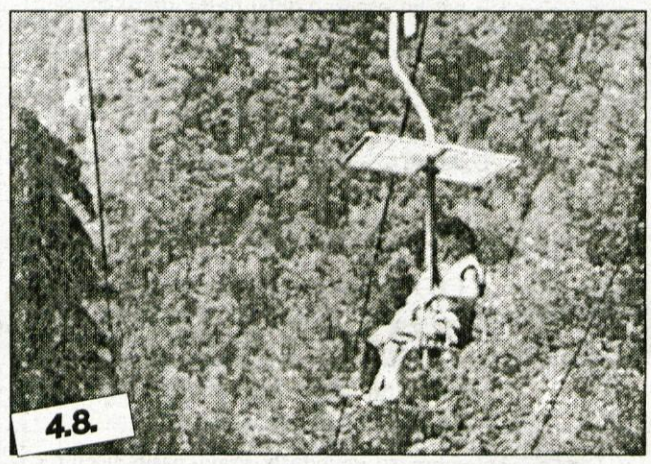

1.8.

Prvo podobo industrijskega mesta dobi Kranj vsak dan ob pol dveh popoldne.

Žičnica na Krvavec *je stekla*

Prva potnika sta bila tovariša EDVARD KARDELJ in FRANC LESKOŠEK -Drugi avgust pomemben datum v turistični zgodovini Slovenije

4.8.

14.11.

V dveh letih 1098 motornih vozil na Gorenjskem

Na naših cestah je vsak dan več prometa. To ne ugotavlja samo statistika, marveč tudi cestarji, pešci in prebivalci ob glavnih prometnih žilah. Razen močnega turizma oziroma tujih vozil, hitro narašča tudi število naših prometnih sredstev. Trenutno je na Gorenjskem registrirano 2469 motornih vozil. Pred dvema letoma jih je bilo samo 1371, kar pomeni za 1098 več.

28.7.

OBISK KRANJSKE DELEGACIJE V LA CIOTAT

Pobratenje mest La Ciotat - Kranj

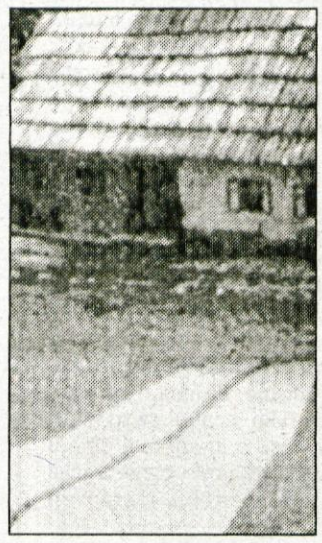
Naše mesto se je 14. julija, na dan francoskega državnega praznika slovesno pobratilo ob francoski sinji obali z mestom La Ciotat, to je turistično mesto na pol poti od Marseilla do Toulona. Pozimi šteje 16.000 prebivalcev, poleti pa nad 30.000 zaradi pritoka domačih in inozemskih turistov, ki se nastanijo v številnih hotelih, domovih, vilah in campingih na območju občine La Ciotat.

10.2.

Priznanja in spodbude

Podeljene so bile Prešernove nagrade

Prešernovi nagrajenci: Tone Hotko, član dramske sekcije DPD "Svoboda" Kranj - center, dr. Anton Polenc, ravnatelj prirodoslovnega muzeja v Ljubljani in kustos Mestnega muzeja v Kranju, Cene Avguštin.

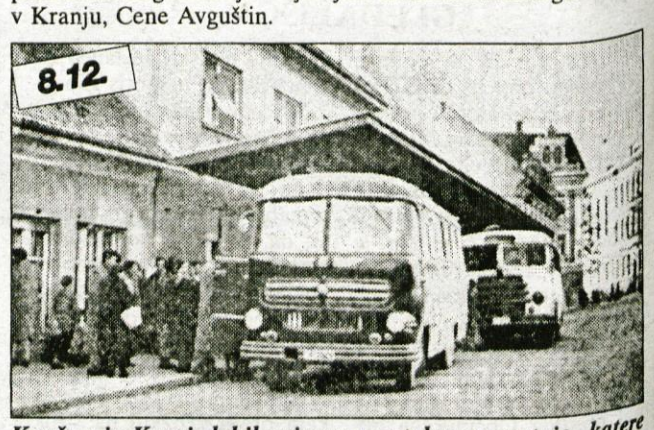

29.8.

Na Gorjušah po starem

Tudi v dobi nylona, perlona itd., se Koritarjeva mama na Gorjušah ni odrekla lanenim rjuham. Seveda ne za "balo" hčeram, marveč za lastno rabo. "Take rjuhe se najbolj obnesejo", pravi ona.

Na sliki: sušenje lanenega platna pred Koritarjevo domačijo

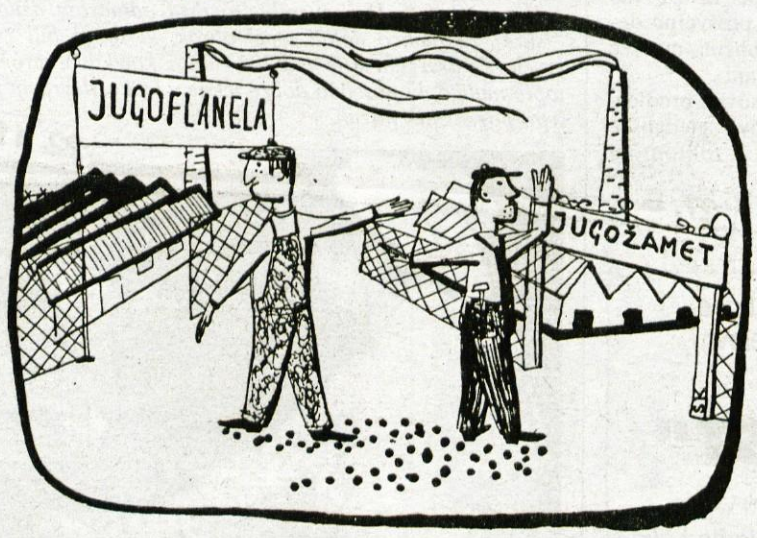

8.12.

Končno je Kranj dobil primerno avtobusno postajo, katere otvoritev je bila ob Dnevu republike

17.11.

V nekaterih podjetjih se v letu dni izmenja polovica zaposlenih

"Kaj me briga - v JUGOFLANELI je boljše, grem pa tja!"
"Kar radi me imejte - ampak jaz grem v JUGOŽAMET, tam je boljše!"

Koliko mesa h kostem

Hoteli smo se prepričati, koliko mesarji upoštevajo predlog Trgovinske zbornice v Kranju o dovoljenih prikladah kosti k mesu. Pred nedavnim je namreč Trgovinska zbornica Kranj razposlala vsem mesarjem obvestilo o tem, koliko smejo največ pridajati kosti k mesu. Za goveje meso - stegno in pleče je dovoljeno največ 30% kosti, za bočnik in vrat brez vraščenih kosti 25% in za slabše vrste mesa nekoliko manj kosti. Za telečje meso za zrezke je dovoljeno največ 40%, za ostalo meso brez vraščenih kosti 30% in za ledvično pečenko 20% kosti za en kilogram mesa. Za svinjsko meso brez vraščenih kosti pa je dovoljeno pridajati pri enem kilogramu 20 dkg kosti. Razen tega pa je dovoljeno h konjskemu mesu brez vraščenih kosti pridati 30% kosti za en kilogram.

20.1.

1959

21.8.

Bivanje etiopskega suverena v naši deželi

Prisrčen sprejem na Gorenjskem

Etiopski cesar Haile Selasie s svojim spremstvom v tovarni Iskra v Kranju, na Brdu in na slavnostnem sprejemu na Bledu

23.2.

Doslej najobsežnejši zazidalni načrt

382 stanovanj na Zlatem polju

Občinski ljudski odbor Kranj je na zadnji skupni seji razpravljal in sprejel zazidalni načrt za južni del Zlatega polja, ki ga je izdelal projektant ing. arh. Jože Kranjčič. "To je doslej največji zazidalni načrt, kar jih je kdajkoli sprejel Občinski ljudski odbor Kranj," je poudaril poročevalec - predsednik Sveta za urbanizem ObLO Jaka Kolenc.

Zazidavo južnega dela Zlatega polja je v skladu s perspektivnim planom urbanistične zasnove razvoja Kranja, ki jo je izdelal arhitekt ing. Marjan Šorli, že dvakrat obravnaval Svet za urbanizem ObLO Kranj in enkrat Svet za komunalne zadeve. Zemljišče južno od Dijaškega doma oziroma stanovanjskega bloka Iskre, vzdolž Koroške ceste do Stošičeve in Levstikove ulice, zdaj z izjemo ambulante gradbenega podjetja "Projekt" in ene barake, ni zazidano. Zajema tudi zemljišče, ki je bilo svojčas rezervirano za gradnjo gumarske šole. Ko pa je postalo javno, da zveznih kreditov za to gradnjo ne bo, je bilo sklenjeno, naj se ves prostor porabi za gradnjo stanovanj. Zazidalni načrt in projekti za stanovanjske bloke so že izdelani. Prvotno je bilo za zazidavo južnega dela Zlatega polja več variant, od katerih bi bila mogoča katera celo primernejša od današnje. Ker pa je bilo treba z načrtom pohiteti - predvidevajo namreč, da bodo letos pod streho vsa stanovanja in bo zato treba čimprej pričeti z deli na terenu - ni bilo časa, da bi preveč razmišljali. Tudi načrti za objekte, kjer sodeluje tudi projektivni biro Projekta, ki bo predvidoma naselje gradil, so že v izdelavi.

Zazidalni načrt južnega dela Zlatega polja predvideva na površini nekaj več kot treh hektarov 382 stanovanj s skupno 1322 ležišči, s skupnimi družbenimi prostori, servisnimi prostori za pralnice, krpalnice, z zavetišči za otroke, igrišči, garažami itd. Načrt ne predvideva trgovskih lokalov, ker so ti v sosednjem, že zgrajenem delu naselja in imajo zadostno kapaciteto ter spričo bližine mestnih lokalov povsem zadovoljujejo vse potrebe Zlatega polja.

Zaradi racionalnost bodo vsi stanovanjski bloki petnadstropni. Od skupno 382 stanovanj jih bo 90 s 5 ležišči, 92 s 4 ležišči, 124 s 3 ležišči, 56 z dvema ležiščema in 20 garsonier, skupno torej 1322 ležišč. Stanovanja bodo v skladu z novimi smernicami o gradnji stanovanjskih zgradb, okusno urejena in praktična, vsi bloki bodo grajeni po enotnem tipu. Nekateri se sicer obregajo in pravijo, da bo celotno naselje zgledalo preveč kasarniško. Pravijo tudi, da bi morali biti bloki bolj razmetani kot predvideva zazidalni načrt. Vsega tega pa ni moč upoštevati.

Važno je tudi, da se doseže v naselju pravilna gostota prebivalstva. Načrt predvideva, da bo v južnem naselju Zlatega polja prišlo na en hektar zemljišča 418 prebivalcev.

12.1.

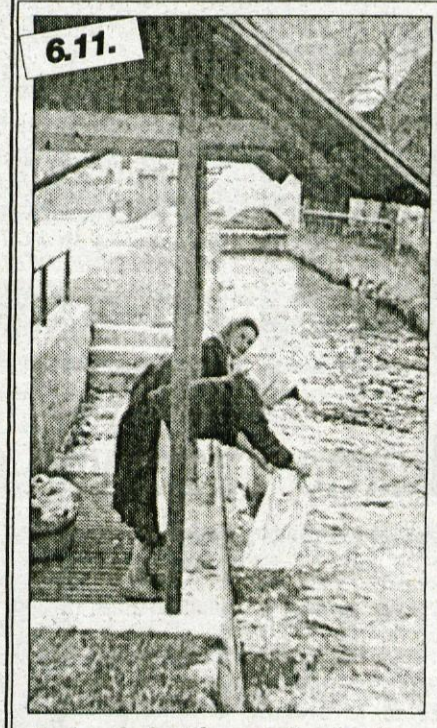
Za pranje perila ni več zagate

Po otvoritvi centralne pralnice v Kranju

Pred novoletnimi prazniki so v Kranju slovesno odprli veliko centralno pralnico. Neuporabljene prostore na Savskem bregu so preuredili v sodobno pralnico. Tam so postavljeni trije pralni stroji. V osmih urah opere vsak stroj 6 žeht. Skupno operejo vsi trije stroji v eni delovni izmeni 136 kilogramov perila (suhega). V pralnici je tudi centrifuga, ki oprano perilo dokaj dobro "osuši". Strokovno povedano: perilo iz centrifuge ima samo še kakih 20 % vode, kar praktično žene povedo še razumljiveje: da je samo malo prevlažno za likanje.

Vse več žena in gospodinj se poslužuje te nove pralnice.

6.11.

V drugih krajih govorijo ženske o pralnih strojih in urejenih pralnicah. V Bohinju pa se zadovoljujejo kar s tako pralnico ob potoku, ki so jo uredili pred leti.

20.2.

Nov revolucionarni korak v izgradnji socialističnih odnosov

Nacionalizacija zazidalnih okolišev

Predlog ObLO Jesenice znova v razpravi - Še 26 milijonov za ceste - Krediti podjetju "Elan"

Seja OLO, ki je bila v torek, 17. februarja, je bila razmeroma kratka, vendar so odborniki razpravljali in sprejeli nekaj zelo pomembnih ukrepov.

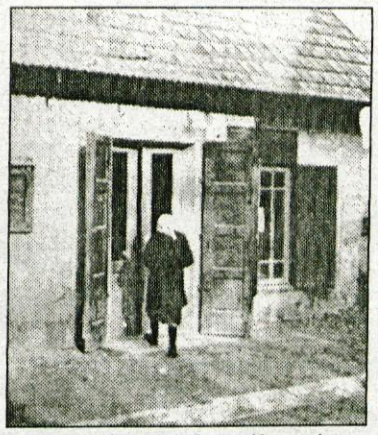
Osrednja zadeva na torkovi seji je bila nacionalizacija oziroma določitev ožjih gradbenih okolišev v okraju Kranj. Predhodno so o gradbenih okoliših razpravljali občinski ljudski odbori na svojih sejah in dostavili OLO končne predloge.

Gre za revolucionaren korak v izgradnji socialističnih odnosov. Z nacionalizacijo gradbenih zemljišč in najemniških stavb bo odstranjena možnost izkoriščanja na tem področju. Hitra industrializacija in s tem tudi stanovanjska in komunalna gradnja v središčih je povečala povpraševanje po zazidalnih površinah. Cene so rastle in lastniki so brez truda in znoja kar čez noč zahtevali višje cene za stavbe in parcele. Sam razvoj družbe jim je prinašal možnost izkoriščanja tako nasproti skupnosti kot nasproti posameznikom, graditeljem. Kar pa je bilo še huje: privatno lastništvo je vse resneje oviralo načrtno gradnjo in urbanistično urejevanje krajev in mest.

Seveda bodo lastnikom teh površin odplačali zemljo po zmerni, povprečni ceni, tako da nikakor ne bodo prizadeti.

6.3.

Trgovina brez...

... napisa in kapnikov je v današnjem času res že prava "posebnost". Toda Šenčurjani so še vedno lahko "ponašajo" s tako "sodobnim" trgovskim lokalom. Kdo je temu kriv sicer ne vemo, vprašanje pa je: "Ali domačinov tako opremljena trgovina nič ne "bode"?"

Vodovod Bašelj - Kranj

Mlade pesti so zavihtele krampe

3.7.

Otvoritev festivala

Združena z nastopom Združenih mladinskih pevskih zborov Gorenjske

Kranj, 21. maja - Danes popoldne ob 17. uri je bila pred STTŠ na Primskovem slavnostna otvoritev 5. mladinskega festivala "Bratstvo-enotnost". Od gostov so se otvoritve udeležili sekretar CK LMS Ljubljana Stane Kranjc, predsednik pripravljalnega odbora za festival Andrej Verbič, sekretar ObK ZKS Kranj Baldomir Bizjak, predsednik društvene komisije pri CK LMS Ljubljana Blaž Vrečko in drugi predstavniki družbenih in političnih organizacij okraja in občine.

Ko je združeni mladinski pevski zbor kranjskega okraja, ki ga sestavlja 22 osnovnih šol, zapel Internacionalo, je festival otvoril in pozdravil predsednik OK LMS Kranj Zdravko Krvina. V krajšem govoru je opisal, kako je prišlo do te mogočne manifestacije bratstva in enotnosti jugoslovanske mladine leta 1951 pri gradnji železniške proge Doboj - Banja Luka. Za njim je združeni mladinski pevski zbor zapel še dve pesmi Radovana Gobca ("Pesem mladine" in "Jugoslavija"). Sodelovala je tudi godba na pihala DPD Svoboda Kranj. Nato je nastopilo še posebej 11 mladinskih pevskih zborov.

22.5.

Otvoritev tovarne "Niko" Železniki

Pomembna pridobitev za Selško dolino

Železniki, 1. maja - Deževno vreme danes ni zadržalo prebivalcev Železnikov in okolice ter številnih gostov, da ne bi prišli na svečano otvoritev prvih prostorov tovarne "NIKO" Železniki.

Takoj po deveti uri dopoldne so se pred novim poslopjem, okrašenim z zastavami in venci, začeli zbirati ljudje. Otvoritvena svečanost se je začela ob 10. uri.

Predstavnik tovarne je pozdravil vse navzoče, med njimi tudi številne goste iz Ljubljane in Kranja. Otvoritvi so prisostvovali: član CK ZKS in predstavnik IS ZKS Janez Hribar, predstavnika izvršnega sveta LRS ing. Viktor Sušnik in ing. Ludvik Kremžar, sekretar Okrajnega odbora ZKJ Kranj tovariš Franc Popit, podpredsednik OLO Kranj tovariš Cveto Kobal, predsednik Občinskega ljudskega odbora Železniki tovariš Golia, predstavniki podjetij in organizacij v Selški dolini in tovariši, ki so sodelovali pri gradnji.

5.5.

S seje zbora proizvajalcev ObLO Škofja Loka

Zaposlitev doma

Industrializacija Poljanske doline - Mlin v prodaji

Med pomembnejša vprašanja, o katerih je zbor proizvajalcev ObLO Škofja Loka razpravljal na seji v sredo, 18. t. m., je tudi ustanovitev novega obrata tovarne "Motor" v Poljanah v Poljanski dolini. Obrat bo zaposloval 35 do 40 delavcev. Izdelovali bodo električne, brusilne in polirne stroje. Vrednost proizvodnje bo znašala 60 do 90 milijonov dinarjev letno.

Ustanovitev tega obrata sodi v okvir programa za razvoj Poljanske doline po priključitvi k občini Škofja Loka. Lokacija za ta obrat je dokaj primerna. Porabili bodo neizkoriščene prostore v zadružnem domu, ki jih bodo lę nekoliko preuredili. Največja prednost pa je, da bodo odpadli stroški za stanovanja delavcem in podobno, ker bodo zaposlovali samo domačine. Domačini, ki so se zdaj vozili na delo v Loko in drugam, bodo zdaj imeli zaposlitev doma.

Predvidevajo, da bodo s proizvodnjo v novem obratu pričeli že 1. maja letos, ker so s pripravami že pričeli.

23.2.

Za boljšo preskrbo potrošnikov z živili

Prvo veliko skladišče v Škofji Loki

Trgovsko podjetje "Loka" v Škofji Loki se je v času svojega obstoja, od leta 1952 dokaj hitro razvilo v veletrgovino, ki je lani dosegla že nad 800 milijonov dinarjev prometa. S špecerijskim blagom zalaga celo del ljubljanskega okraja. Toda kolektiv tega podjetja je imel številne težave, zlasti zaradi pomanjkanja skladišč. Z upravnimi prostori, skladišči in garažami so gostovali sem ter tja po Loki in okolici.

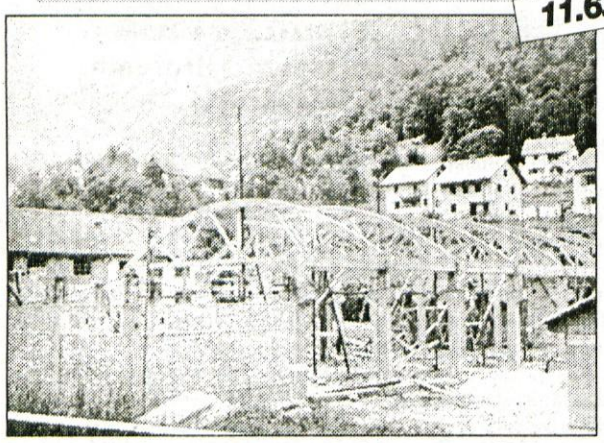
28.8.

MALI OGLASI

Moški dežnik, vzet dne 17. aprila 1959 v čakalnici Zdravstvenega doma Kranj - ordinacija dr. Bajžlja Janeza, s celuloidno krem kljuko, **prosim vrniti do 15. maja** zdravstveni sestri tega zdravnika v isti čakalnici v izogib posledic. Oseba je bila opazovana. 3076

24.4.

1960

11.6.

Nov obrat Plamena iz Krope že dobiva prve oblike

S seje Okrajnega ljudskega odbora Kranj

Aktivna koeksistenca v praksi

Sporazum z Avstrijo o ureditvi maloobmejnega prometa - Nad 35.000 prebivalcev našega okraja bo lahko dobilo dovoljenje za stalne prehode

13.7.

Za večjo varnost prometa

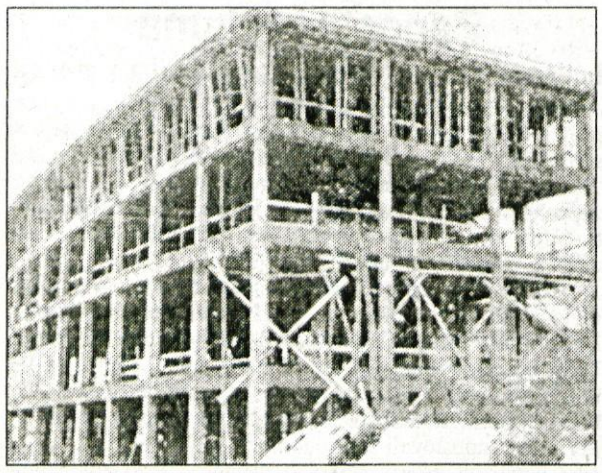
Vprežna vozila in kolesarje bo treba počasi odstraniti s cest prvega reda

Pisali smo že, da bodo zaradi prevelike ovire, ki jo predstavljajo za promet na cesti I. reda, na odseku od Jeperce do Bistrice odstraniti s ceste vprežna vozila in kolesarje. Prav ti povzročajo največje število prometnih nesreč. Še posebej pa to velja za Kranj, in sicer na odseku od Zlatega polja do Labor.

30.1.

Trgovina v prihodnjih letih

Veleblagovnice v Kranju, na Jesenicah, v Šk. Loki in Tržiču

Centralno skladišče na kolodvoru v Kranju (na sliki), bo še za dobri dve tretjini večje, ko bo končano in bo tako veliko prispevalo izboljšanju trgovine oziroma preskrbe prebivalstva.

27.1.

Z zadnje letošnje seje Okrajnega ljudskega odbora

Sodstvo v zaščiti pravic državljanov

Novo Okrožno sodišče v Kranju in Okrajno sodišče na Jesenicah - Imenovan je Zavod za zdravstveno varstvo v Kranju - Novi odloki

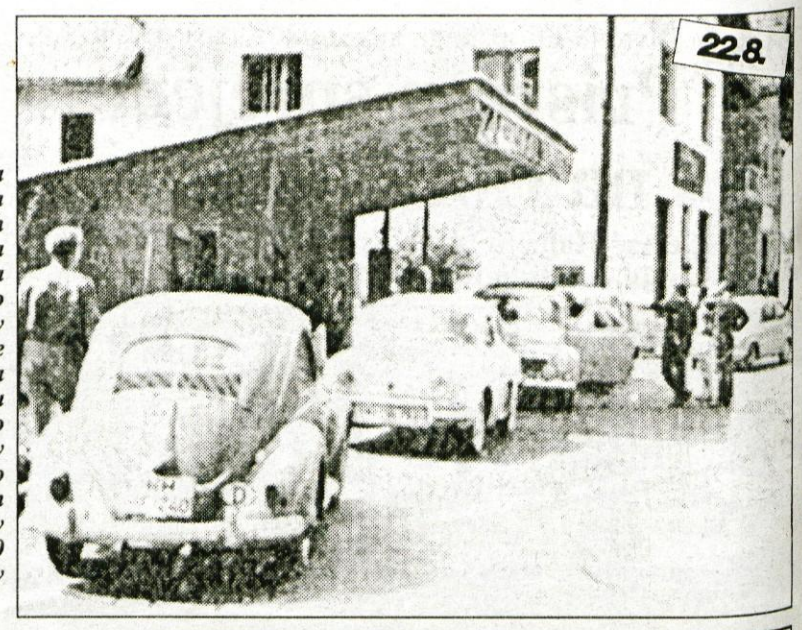
28.12

Nov rekord - 127 metrov

Zaključni prireditvi prisostvoval predsednik republike Josip Broz - Tito - 30.000 gledalcev v nedeljo, nad 16.000 v soboto - Helmut Recknagel daleč pred ostalimi - Pečar najboljši Jugoslovan

18.3.

Med materialne pogoje za razvoj turizma spadajo vsekakor tudi bencinske črpalke. Na Gorenjskem se ne moremo pohvaliti, da jih imamo preveč, nasprotno, hiter porast števila domačih in tujih motoriziranih turistov kaže, da bo v vseh večjih krajih treba misliti na gradnjo novih črpalk. Te imamo zdaj le v Škofji Loki, v Kranju, na Bledu, na Jesenicah in provizorični še v Bohinjski Bistrici in Kranjski gori; v Kranju na Zlatem polju bo nova bencinska črpalka kmalu dograjena, s planom pa je predvideno, da bodo nove gradili še v Radovljici, v Kranjski gori in v Bohinju. - Na sliki: gneča pred bencinsko črpalko na Jesenicah. Tu prodajo vsak dan povprečno 2000 litrov bencina, 3000 litrov nafte in 1000 litrov super bencina ter za 20.000 do 25.000 dinarjev olja. Promet seveda v sobotah in nedeljah še precej naraste.

22.8.

Od mature do zaključnega izpita

Reformirana šola je res življenjska - Letos prvič zaključni izpiti, nov odraz reformirane šole

Mature letos ne bo. Nekaj dijakov z zadovoljstvom mane roke, češ da bo "nepotrebno" učenje odpadlo. Tudi številni starši so v zmoti, ker menijo, da je njihovim otrokom odpadla matura prihranila precej dela in se jim nekaj tednov pred nekdanjo maturo ne bo treba več učiti od jutra do večera in tudi ponoči. Nasprotno pa je večje število tistih, ki vidijo v novem zaključnem izpitu napredek, saj je dosedanja matura v precejšnjih primerih usmerila dijake na nadaljnji študij, ki so ga potem vse življenje opravljali z nezadovoljstvom.

19.3.

Eno leto višje kadrovsko-socialne šole v Kranju

V jeseni 1959 je bila osnovana pri Zavodu za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela v Kranju Višja kadrovsko-socialna šola. Ta izobražuje kadre za potrebe kadrovsko-socialnih služb v gospodarskih organizacijah. Doslej pri nas take šole še ni bilo. Obstajala je sicer Višja šola za socialne delavce v Ljubljani, ki pa izobražuje predvsem le kadre za socialno delo v javnih službah in za socialno in preventivno-zdravstveno delo v podjetjih.

27.7.

27.4.

Postrezi si sam

Potrošniki, ki so v ponedeljek, 25. aprila, znova prišli v špecerijsko trgovino "Potrošnik" na Koroški cesti v Kranju, so bili dokaj iznenadeni. Kar nevede so se znašli pred policami napolnjenimi z raznimi dobrinami. Vljudna uslužbenka pri vratih je nudila prišlecem samo košarico, kamor naj bi stavljali zaželjeno blago.

Gre za prvo samopostrežno trgovino v našem okraju, ki so jo po krajši, toda temeljiti preureditvi odprli dokaj slovesno. Vse špecerijsko in delikatesno blago, ki so ga prej prodajali na kilograme, litre itd., imajo sedaj lepo embalirano. Celo kis, olje in druge tekočine so pripravljene v poljubnih količinah, tako da celotna trgovina posluje brez prodajalcev in brez tehtnic. Med tako pripravljenim blagom imajo tudi lepo očiščeno perutnino v polivinilnih vrečkah. Mnoge gospodinje se bodo morda izognile dolgim vrstam v mesnicah, kjer tako ni mesa na izbiro.

Vendar pa tudi goste, ki želijo biti postreženi na stari, klasični način, še zmeraj postrežejo.

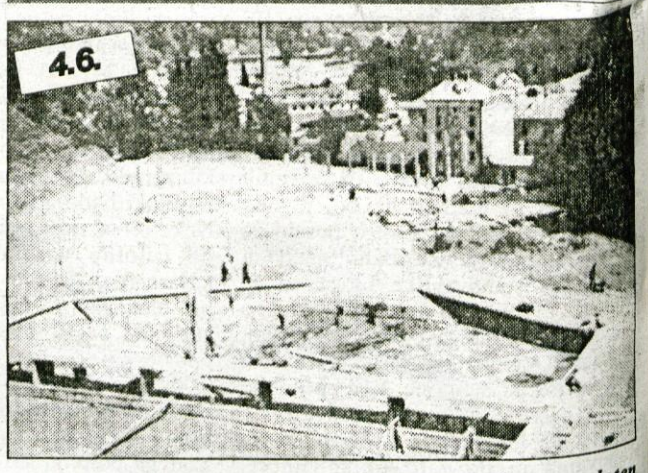
V sosednjem prostoru imajo tehtnice in pripravljajo potrošnikom blago po želji. Prav ob sedanji preureditvi te trgovine so uvedli tudi nov način postrežbe na dom. Gospodinja samo zabeleži na posebno tiskovino kaj in koliko želi ter označi kdaj naj ji naročeno blago dostavijo na dom. Tudi ta način postrežbe je pri nas šele v razvoju.

POT DO "angleške" sobote

Polletne izkušnje ObLO Kranj s popoldansko službo

10.8.

4.6.

Kopališče v Tržiču gradijo z največjo vnemo. Čeprav celoten objekt letos še ne bo dokončno urejen, se bodo Tržičani že letos lahko kopali v novem bazenu.

V celicah smrti

14.5.

v Begunjah, kjer je zdaj muzej talcev

V CELICAH SMRTI V BEGUNJSKI GRAŠČINI SO V NEDELJO, 8. MAJA ODPRLI MUZEJ TALCEV - KOT SPOMIN NA NAJMRAČNEJŠE DNI V ZGODOVINI NAŠEGA NARODA IN KOT OPOMIN VSEM, DA SE PODOBNE STRAHOTE NE SMEJO NIKDAR VEČ PONOVITI. MUZEJ JE NASTAL NA POBUDO IVANA BERTONCLJA-JOHANA IN PO IDEJNI ZASNOVI TER IZVEDBI SLAVKA SMOLEJA, S SODELOVANJEM MARTINA PREŠERNA IN ARHITEKTA MARKA ŠLAJMERJA

Problemi kulturno - zabavne dejavnosti

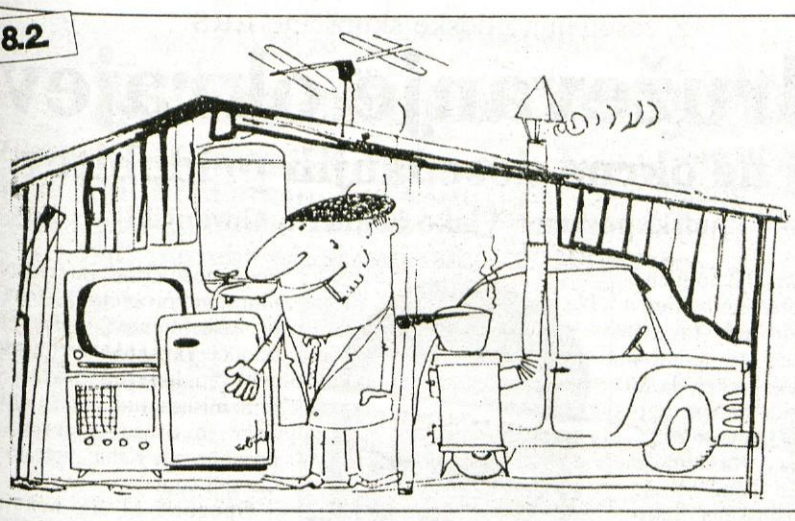
Ob reviji zabavnih orkestrov na Jesenicah, konec maja letos, se je samo po sebi postavilo nekaj vprašanj in problemov, ki zaslužijo, da o njih razpravljamo, zlasti še, ker se ti problemi neposredno tičejo prosvetnih društev in "Svobod", ki prav zdaj pripravljajo ali bi morali pripravljati programe dela za prihodnjo sezono.

Najprej nekaj ugotovitev. Revija zabavnih orkestrov na Jesenicah je več kot uspela. Dokaz za to je dvakrat razprodana dvorana, saj je reviji prisluhnilo več kot 1200 obiskovalcev. Dokaz je tudi sodelovanje enajstih instrumentalnih ansamblov, ki so razen ene ali dveh izjem vsi na sprejemljivi kvalitetni višini, vsaj po formalni glasbeni plati. Te ugotovitve nas takoj postavijo pred nekaj vprašanj. Kaj in koliko je storjenega za res kulturno-zabavno razvedrilo našega delovnega človeka?Revija na Jesenicah je dokazala, da nudimo ljudem vse premalo razvedrila, predvsem pa mladini. Prav bi bilo, če bi prosvetna društva, s pomočjo drugih družbenih organizacij, posvetila problemom kulturne zabave najširših delovnih množič več skrbi. - Vprašanje sožitja socialistične skupnosti ni samo važno v okvirih delovnih kolektivov ali stanovanjskih skupnosti, temveč prav tako v tistem svobodnem prostem času, ki ga posvečamo zabavi in razvedrilu. Moderna sociologija je že odkrila, da je prosti čas vrednota in naša dolžnost je, da to vrednoto izkoristimo vsej družbeni skupnosti v dobro. nj

6.8.

1961

18.2.

Tako, zdaj imam vse, še po stanovanje grem na občino

Ljudje in njihove potrebe v perspektivnem načrtu

22.2.

Veliko in malo

V prihodnjih petih letih 5.263 novih stanovanj - Največ prosilcev v Kranju - Polovica potreb še vedno nerešenih

Občinski ljudski odbori in gospodarske organizacije pripravljajo nekatere podatke in predloge o stanovanjski in družbeni gradnji sploh v prihodnjih petih letih. V okviru okraja pripravljajo tudi posebno posvetovanje, na katerem želijo na široko razpravljati prav o stanovanjski gradnji, o dosedanjem uveljavljanju novih zakonov in smernic v stanovanjski politiki sploh in o nekaterih težavah, ki ob tem nastajajo. Smer za tako posvetovanje so bile še razprave o tej zadevi na posebnih plenumih sindikata, SZDL in drugih organizacij.

V zadnjih štirih letih je bilo dograjenih 2655 stanovanj (vključno tudi garsonjere in samske sobe) v skupni vrednosti 6 milijard in 933 milijonov dinarjev. Ob taki številki je očiten dokajšen napredek v prihodnjem perspektivnem načrtu, saj se bo število dograjenih stanovanj skorajda podvojilo in doseglo 5263 stanovanjskih enot. Taki so nekateri podatki za razpravo v okviru okraja.

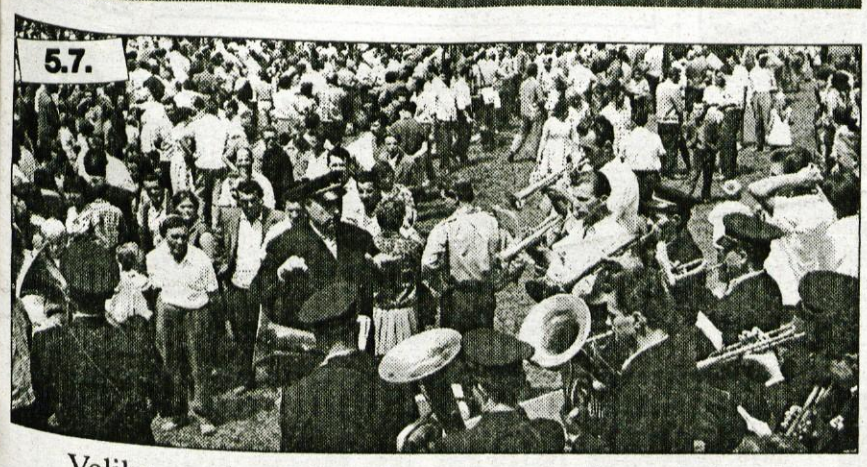
Trenutno je v okraju 6427 prosilcev za stanovanja. Največ, in sicer nad 3000 jih je v Kranju. Slede Jesenice s 1550 prosilci. Tržič s 588, Radovljica s 515, Škofja Loka s 342, Bled 150, Bohinj 120, Žiri 77 in Železniki s 50 prosilci za stanovanja. Seveda te številke nikakor ne kažejo stvarnega stanja in potreb v določenih krajih.

Oblika zbiranja je zelo različna. Ponekod pa se niti tisti, ki bi bili v resnici potrebni stanovanja, niso prijavili, ker ne vidijo ustrezne rešitve.

6.11.

V Kranju ustanovljen veliki zabavni plesni orkester

5.7.

Velika proslava ob 20-letnici revolucije na Poljanah

Veličastno srečanje ob jubileju

Več deset tisoč udeležencev z vse Gorenjske - Snidenje borcev petih partizanskih enot - Poljane v zastavah in cvetju - Govoril je član IK CK ZKS Boris Ziherl

20.9.

Blejski jubilejni mednarodni šahovski turnir

Samo še trije neporaženi

NAJMLAJŠI UDELEŽENEC TURNIRJA, VELEMOJSTER BOBY FISCHER PREVZEL VODSTVO - SAMO ŠE ŠEST KANDIDATOV ZA ZMAGOVALCA

18.11.

Ob sproščenju tržišča ob novih ekonomskih razmerah

Epidemija potrošniške mrzlice

V KRANJU PRODANO 70.000 kg SLADKORJA V ENEM DNEVU - TOBAK PO PROSTIH CENAH

Kranj, 17. novembra - Včeraj dopoldne so posebne inšpekcije pregledale vse prodajalne tobaka in letem sporočile nove, višje cene tem izdelkom. Cigarete, ki so na primer prej stale 40 dinarjev, so sedaj 50, tiste, ki so bile 45 so sedaj 55, od 55 je šla nova cena 70, od 65 na 80 dinarjev in podobno.

Neposredno pred tem ukrepom pa so se med ljudmi razširile govorice o podražitvah na sploh. Tako je nastala prava epidemija potrošniške mrzlice že včeraj zjutraj. To je bilo čutiti zlasti pri prodaji sladkorja. Samo v Kranju in ožjem mestnem okolišu so včeraj prodali polnih 70 ton sladkorja! To je približno desetkrat več, kot je normalna vsakodnevna potrošnja. Ljudje so kupovali kar cele vreče po 50 kg. Tako so nekatere prodajalne ostale v popoldanskih urah brez trohice sladkorja, hkrati ko so imele ob zidu postavljeno celo vrsto polnih vreč - seveda z imeni lastnikov. Ta psihoza se še ni povsem polegla. Podobno je bilo v Ljubljani, kjer so prodali včeraj okrog 25 vagonov sladkorja in so zvečer nekatere prodajalne že ostale brez.

Kot so povedali v trgovskem centru "Živila" v Kranju, dobivajo že nove pošiljke sladkorja, tako da trenutno ni zagate. Vendar bodo redne zaloge v skladiščih usahnile, če bi se to stanje ne poleglo, kajti dobave so bile določene vnaprej po normalnih pogojih ob normalni zmogljivosti prevoznega parka.

Naročila za vrečo sladkorja na dom so kar deževala

27.2.

Svetovni rekorder iz Kovorja

V četrtek so se na 140-metrski skakalnici v Oberstdorfu pričeli skoki "trilogije" Planica-Oberstdorf-Kulm. Ta skakalnica je največja na svetu, letos pa jo je graditelj, inž. Klopfer še izboljšal, da bo - kot je izjavil - dopuščala skoke tudi do 140 metrov. Čas je, da nekdo premaga deset let star rekord Finca Luira Tauna, so govorili vsi, ki so se pogovarjali o letošnjih poletih. Tedaj verjetno nihče ni pomislil, da bi ta junak utegnil biti ne preveč znani jugoslovanski skakalec, Jože Šlibar. - Če bo to Jugoslovan, bo Marjan Pečar, smo menili mi; če bo sploh kdo, bo to Recknagel, so govorili po svetu. Zgodilo pa se je to, kar je malokdo pričakoval (menda le zvezni kapetan dr. Dečman) - 27-letni študent gozdarstva, doma iz Kovorja pri Tržiču, je s skokom 141 metrov postal nov svetovni rekorder in junak leta, če ne celo preteklega desetletja.

Vsem lastnikov televizijskih sprejemnikov

V petek, 1. septembra, se je začela v Beogradu konferenca neblokovskih držav. Ves potek konference bo poleg radijskih postaj prenešala tudi jugoslovanska televizija. Da bi lahko prebivalstvo z Gorenjske spremljalo televizijske prenose z zasedanj v Beogradu, prosi Okrajni odbor SZDL Kranj vse lastnike televizijskih sprejemnikov, da povabijo h gledanju tudi svoje sosede in znance. Prav bi bilo, če bi tudi gospodarske organizacije, zavodi, šole in društva, ki razpolagajo s televizijskimi sprejemniki, omogočili gledanje televizijskih prenosov vsem, ki se zanimajo za potek beograjske konference.

2.9.

Predlogi komunistov kolektiva Inteks

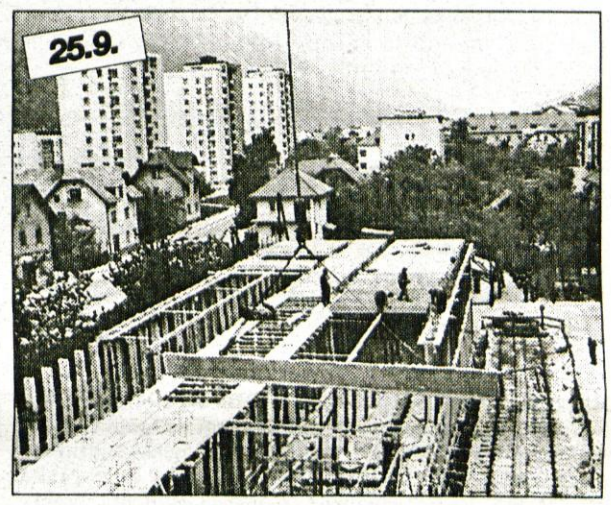
Združitev Tiskanine in Inteksa

naj bi zagotovila pocenitev proizvodnje in smotrni razvoj teh dveh tekstilnih podjetij

Na konferenci članov Zveze komunistov, ki je bila v tovarni Inteks v Kranju v torek, so navzoči veliko razpravljali o gospodarjenju v tem podjetju in o perspektivah razvoja sploh. Že v raznih občinskih organih je bilo zadnje čase govora o perspektivnem razvoju industrije te občine, še posebej tekstilne. O tem so živahno razpravljali tudi odborniki ObLO pri sprejemanju družbenega plana.

15.4.

25.9.

Novi predel Jesenic bo v bližnji prihodnosti dobil še en nov objekt - zdravstveni dom je že v gradnji.

S skupščine delavskih svetov podjetij IEV, Iskra, Telekomunikacija in TELA

Nove oblike sodelovanja

zahteve našega gospodarskega in družbenega razvoja

KRANJ, 15. aprila. Danes je bila v prostorih Okrajnega ljudskega odbora Kranj skupščina delavskih svetov podjetij, ki so se priključila k Iskri.

17.4.

O novi registraciji motornih vozil

KR ★ 10 - 01

Z REGISTRACIJO BODO ZAČELI PREDVIDOMA 16. JUNIJA

KRANJ - Že pred mesecem dni smo pisali o novi registraciji vseh motornih vozil. Danes pa vas želimo seznaniti z nekaterimi podrobnostmi o registraciji motornih vozil v kranjskem okraju.

10.6.

Po prihodu nevarnega napadalca čez Karavanke

Preplah na Zaplati

Medved potepuh, ki je v zadnjem času uničil 45 ovac - Kmetje iz Preddvora, Bašlja in okolice prignali z Zaplate - Lovci pred veliko nalogo - Kod hodi medved

Po Jezerskem, po Kokri in okrog Preddvora zadnje dni ljudje veliko govorijo o nevarnem medvedu, ki kolovrati po okolici. Ljudje zaskrbljeni pazijo svojo živino, zlasti ovce, zapirajo hleve in celo v prevelikem strahu prisluškujejo in bdijo vse noči.

17.6.

Sedmič za pokal GLASA najboljšemu gorenjskemu športniku

Evropski prvak na prvi poziciji

Janez Teran je peti lastnik prehodnega pokala, ki ga naše uredništvo vsako leto podeli najboljšemu športniku Gorenjske - Bravci GLASA so letos skoraj enoglasno prisodili najvišje mesto sonosivcu naslova evropskega prvaka z belo žogico

27. 11.

Miniaturna Jugoslavija pri Radovljici

Gradnja bo veljala 50 milijonov dinarjev

Pred nekaj leti se je na Turistični zvezi Gorenjske porodila zamisel, da bi po vzoru nekaterih drugih držav - denimo Holandije, Švice, Avstrije itd. - postavili nekje na Gorenjskem Jugoslavijo v miniaturi. O tej zamisli smo nekako pred dvema letoma tudi že poročali. Pozneje pa so govorice o tem mikavnem turističnem objektu utihnile. S tem pa ni rečeno, da so namero opustili. Med tem so se namreč intenzivno lotili izdelave načrtov in - kar je še posebno zamudno - dogovarjanje z mnogimi partnerji iz drugih republik, ki bodo sodelovali pri gradnji, je zahtevalo precej časa.

Na Turistični zvezi so povedali, da bodo z deli začeli v septembru, najkasneje pa v oktobru letos. Tudi lokacija je že izbrana. Miniaturno Jugoslavijo bodo postavili nasproti letališča Alpskega letalskega centra pri Lescah - torej med Volčevim hribom in cesto Kranj - Jesenice. Celotni objekt bo dolg 247 in širok 200 metrov.

22. 8.

Bled 1962 - zmaga za Gorenjce

Uspeh je prihajal skokoma - Enkrat še zapoj mandolina - Koliko pa je vreden takle festival

Največ bomo prepevali "Mandolino"

To si upam precej smelo trditi, saj je popevka dr. Stiasnega v zadnji izbiri dobila kar 23 glasov, druga - Avsenikova ZVEZDE PADAJO V NOČ 9 in popevka POJDI NA BLED mladega blejskega študenta Franja Podjeda 7 točk. Vsekakor pa se bodo vse tri obdržale za popevke dostojno dolgo dobo ali celo nekoliko dalj, z njimi pa seveda tudi mnoge druge, ki so zaradi precejšnje izenačenosti posebno drugo in tretje nagrajeni predstavljale hudo konkurenco.

Prva nagrada TT popevki Pojdi na Bled je nekoliko presenetila. Avtor sam je pripomnil, da tega ni zaslužila. Naj bo tako ali drugače, popevka je dobra. Njen aranžer Jože Privšek se je samo pri tej popevki zahvalil poslušalcem za aplavz, ki je bil zaslužen, vendar je sramežljivi Privšek kljub temu tako zardel, kot palček v filmski risanki Sneguljčica.

Razen nagrade za besedilo Gregorju Strniši iz Ljubljane so vse blejske lovorike (v kuvertah) ostale na Gorenjskem: na Bledu, v Kranju in v Begunjah.

Beti v formi, Jelka pa z ...

..."mačkom" . Res! Po "prekrokani" noči ji je nekajkrat zmanjkalo glasu in je v finalu uničila dve popevki ter nas zaradi vtisa s prvega večera zares razočarala. Zato pa je bila tokrat Beti Jurkovič za razred boljša od ostalih. Takega petja, kot ga je predstavila pri MANDOLINI, še pri nobeni jugoslovanski pevki nismo doživeli. Pela je, kot da ne vidi in sliši publike in kot, da se ne zaveda, da stoji na festivalnem odru. - Dr. Stiasny meni, da mora uspeh svoje popevke pripisati prav njej. (Mimogrede: Beti izvaja njegove popevke že od vsega začetka.) Zanimivo je, da sta se pred festivalom pevka in avtor menila, kako bi bilo mogoče rešiti Mandolino pred popolnim porazom, ker popevka ni bila pisana za njen glas.

O ostalih pevcih je mogoče zapisati, da so bili vsak večer boljši, posebno še, če so čutili, da se pesmi, ki jih pojejo približujejo nagradam. Tako so šele nazadnje tako peli, kot bi morali od vsega začetka.

Kdo si je pa mislil

da bo festival tako uspel!" se sedaj izgovarjajo predstavniki RTV Ljubljana, ki je pokazala do festivala skoraj popolno nezainteresiranost. Priznavajo, da so bili prepričani, da bo festival polomija in se jim zato ni zdelo vredno zriniti s programa nekatere druge oddaje in direktno prenašati oba prva večera. Tako so si tudi radijski in televizijski naročniki lahko ustvarili mnenje, da festival ni vreden pozornosti, ker ne velja niti toliko kot ostale oddaje v (po mnenju mnogih) pretežno slabem televizijskem programu. Sicer pa prireditelji upravičeno očitajo slovensku tisku pomanjkanje lokalpatriotizma.

14. 5.

1962

Z zasedanja ljudske skupščine LRS

Združevanje okrajev naj ne okrne dosedanjih pridobitev

19. 12.

Ljudski poslanec Vinko Hafner o Gorenjski

Po obrazložitvi predloga zakona o spremembi območij okrajev, ki jo je podal dr. JOŽE VILFAN, je razpravljal gorenjski ljudski poslanec VINKO HAFNER, ki je predvsem poudaril, da dosedanjih pridobitev ne bi smeli zanemariti. Iz njegove obsežne razprave smo izbrali nekaj odlomkov, v kateri govori o Gorenjski.

Poudaril bi, da na Gorenjskem ni za to ukinitev okraja nobenega navdušenja, pri čemer ljudje resno razpravljajo, da lahko ta združitev v perspektivi prinese koristi tako Ljubljani kot Gorenjski. Vendar pa trenutno predstavlja združitev za Kranj posebno bojazen, da to pomeni reduciranje nekega Kranja, ki se je po vojni zelo pozitivno razvijal, na običajno mestece in da bo delil usodo mnogih krajevnih središč, ki so v preteklosti nekaj takega doživela (zlasti še, ko so okraji predstavljali močno koncentracijo politične oblasti in materialnih sredstev). Ko mi je neki tovariš razlagal potrebo po ukinitvi okraja, mi je takoj rekel, da se je prav kranjska občina najbolj pritoževala, da jo ta okraj že nekam duši. Na tem je nekaj res. Ko sem bil še predsednik občinskega ljudskega odbora, smo bili v tistem času za okrajem zares v "trdih odnosih". Materialni položaj občine in okraja je bil tak, da je nujno izzival nasprotja in jih zaostroval. Končno pa se je tudi komunalni sistem rodil kot plod teh izostrenih nasprotij.

Vsak višji forum je nižjemu, če je na istem prostoru, do neke mere nadležen. To je dejstvo in tu ni kaj reči. Vsak sedež na svoj način prinaša določene prednosti Kranju. Danes že manj kot pred petimi leti, čez pet let še manj ampak vseeno je to treba upoštevati. Hočem reči da ne vlada neka posebna zaskrbljenost pri Kranjčanih zaradi samega okraja kot administracije. Razdalje resnično niso velike, povezanost z Ljubljano je močna (tudi interesantna - ne samo prometna), resna pa je zaskrbljenost, kakšno bo bodoče ravnanje s krajevnim centrom, kakršen je Kranj, pri tem mislim tudi na Jesenice, Tržič in druge in seveda še posebno na Kranj, ker je bil okrajni center.

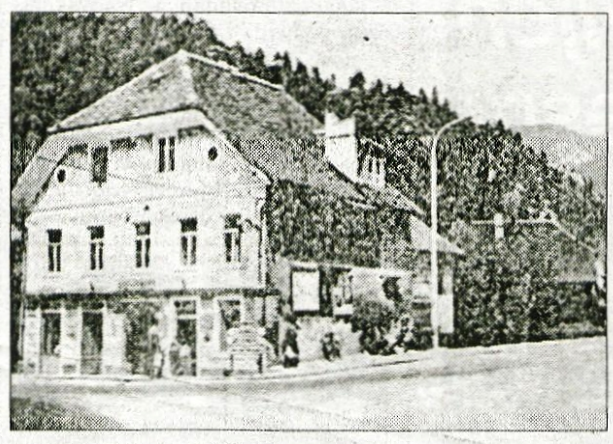
Opozoril bi na nekatere stvari, ki imajo svojo pot in včasih ne moremo posebno dosti učinkovati nanje. Namreč - Gorenjska in Ljubljana imata lahko od te združitve velike koristi. Morda ni niti eden izmed ukinjenih okrajev tako povezan s sosednjim, kot je Gorenjska z Ljubljano; tu ni nobenega dvoma.

Treba je upoštevati, da je Gorenjska kot celota bolj razvita, kot je povprečje dosedanje Ljubljane. Tu se prvič pojavlja primer, da se razvito območje, čeprav majhno, priključuje sicer večjemu centru, ampak v povprečju vzeto manj razvitemu.

Obisk predsednika prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Brežnjeva v FLRJ

Gorenjska toplo sprejela visokega gosta

8. 9.

Ta posnetek iz Tržiča bo kmalu samo še zgodovinski dokument. Vse objekte na sliki bodo kmalu odstranili, namesto njih pa bodo začeli graditi trgovsko - stanovanjski center. Gradnje stanovanjske stolpnice se bodo lotili še letos.

1. 10.

Zaradi popravil smo v zadregi

Močan porast elektrotehničnih naprav v zadnjih letih - Servisna služba v prepočasnem razvoju

Radijskih sprejemnikov (po podatkih, ki so smo jih dobili na Obrtni in komunalni zbornici za kranjski okraj) je bilo leta 1956 v našem okraju prodano 1503, potem se je prodaja povečala za približno 1000 sprejemnikov v letu 1960; po zadnjih podatkih pa je na Gorenjskem 30.884 radijskih sprejemnikov, kar pomeni, da pride na vsakih 4,4 prebivalcev 1 radijski sprejemnik. Medtem ko je bilo leta 1959 prodanih šele 17 televizijskih sprejemnikov, jih je bilo naslednje leto že 114, zadnji podatki pa kažejo, da pride na 174,1 prebivalcev 1 televizijski sprejemnik oziroma da je v našem okraju 773 televizijskih sprejemnikov. Prodaja elektrotehničnih aparatov - predvsem gospodinjskih - se je od leta 1956 do leta 1960 celo potrojila: od 4.077 na 12.472!

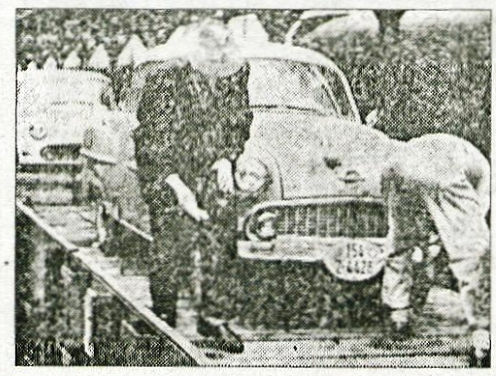
25. 4.

Neporavnani računi

skrivajo posamezne slabosti in ovirajo njihovo odpravljanje

Ali ste v kolektivu že razpravljali o upnikih in dolžnikih? - Za približno 15 milijard dinarjev neplačanih računov

18. 4.

JESENICE - Tovariš Tito je v svojem govoru v nedeljo v Splitu med drugim dejal: "Videli ste, da smo takoj po seji Izvršnega komiteja CK ZKJ sprejeli nekaj nujnih ukrepov, med njimi tudi prepoved uvoza avtomobilov. Ta prepoved bi morala začeti veljati - mislim 2. maja. Kaj pa se je zgodilo? Na našo mejo je tisti dan, preden bi morali spustiti rampo, prišlo 2000 avtomobilov. Pomislite 2000 avtomobilov! Naj velja vsak izmed njih samo 1000 dolarjev, pa znese to že dva milijona dolarjev, to pa ni majhen znesek..." Naš fotoreporter je ujel na filmski trak, ko so raztovarjali avtomobile na jeseniški železniški postaji.

9. 5.

Gradnja kranjskega nebotičnika naglo napreduje. Doslej se je povzpela že do sedmega nadstropja. Torej manjka še deset nadstropij, da bo nebotičnih dograjen. Medtem pa so začele po Kranju krožiti govorice, češ da bodo zgradbi zaradi splošnega varčevanja "odstrigli" nekaj nadstropij. Nekateri trdijo, da jo bodo "osmukali" kar za sedem nadstropij in podobno. Vse take in podobne govorice pa so povsem neosnovane. Pri SGP Projektu, ki je izvajalec gradbenih del, smo izvedeli, da o kakršnem koli spreminjanju prvotnega načrta sploh ni govora. Stolpnica bo imela 17 nadstropij.

12. 5.

1963

24.7.

Večja skrb za čistočo naših voda

Nadomestimo zamujeno

Zaskrbljujoča ugotovitev. Čistoča Save, Kokre, Sore in Tržiške Bistrice je porazna - Za Gorenjsko je izdelanih 46 odločb za gradnjo čistilnih naprav - za izgradnjo teh bi do leta 1967 potrebovali skoraj milijardo dinarjev.

Vsa povojna krepitev industrije in drugih gospodarskih dejavnosti na Gorenjskem je hkrati ustvarjala za mnoge sicer prikrit problem, kako in kam odvajati odpadne vode tovarn, obratov in drugih objektov. Vendar pa smo to le preveč načelno in površno reševali. Res je, da smo pretekla leta imeli kopico drugih perečih problemov, hkrati pa je tudi res, da smo imeli za to tudi premajhno razumevanje. Tako lahko danes že ugotavljamo, da so gorenjske reke Sava, Kokra, Sora in Tržiška Bistrica onesnažene skoraj že do skrajnosti.

16.11.

Ljubeljski predor so izročili prometu

Rezultati dobrega sodelovanja

Tudi na včerajšni slovesnosti so potrdili, da bo dokončna otvoritev predora prvega julija prihodnjega leta.

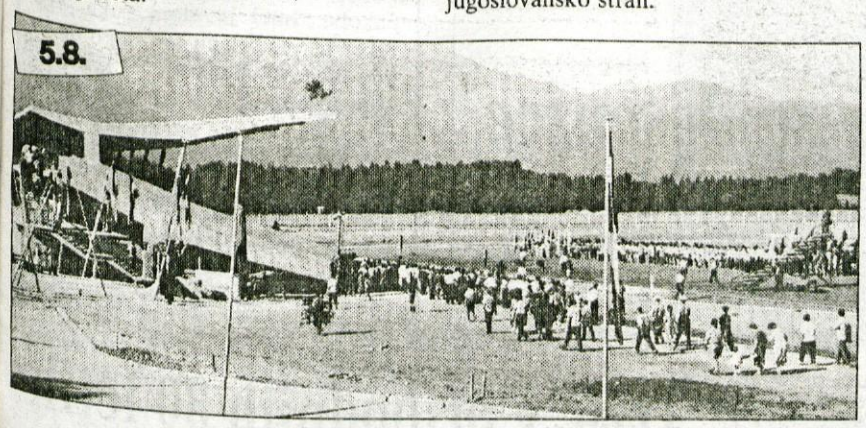
Ljubelj, 15. novembra - Danes dopoldne so izročili prometu 1.370 metrov dolg ljubeljski predor. Ob tej priliki, ko so provizorično odprli ta nadvse pomembni objekt, je bila ob koncu jugoslovanskega in začetku avstrijskega dela ljubeljskega predora krajša, vendar prisrčna slovesnost, ki so se je udeležili tudi visoki predstavniki jugoslovanskih in avstrijskih oblasti.

Od danes naprej je predor pod Ljubeljem odprt za ves promet, čeprav avstrijski del predora še ni popolnoma dokončan zato bo, to so poudarili tudi na današnji slovesnosti uradna oziroma dokončna otvoritev prvega julija prihodnjega leta.

Tako naši kakor tudi avstrijski predstavniki so v krajših nagovorih ob otvoritvi ljubeljskega predora poudarili, da je prav ta objekt zgovoren rezultat dobrega in obojestranskega sodelovanja med obema državama, konkreten rezultat sožitja ljudstva z obeh strani meje. Hkrati pa so se v svojih nagovorih spomnili tudi vseh tistih, ki so zasadili prve lopate za ljubeljski predor, zlasti pa še onih, ki jim je prav tu v težkih vojnih dneh in trpljenju ugasnilo življenje.

Po slavnosti v samem predoru je kolona avtomobilov nadaljevala pot skozi avstrijski del predora, nato pa se je skupno z avstrijskimi gosti vrnila na jugoslovansko stran.

5.8.

Novi obeti za razvoj športa

V počastitev občinskega praznika Kranja so v četrtek popoldne izročili svojemu namenu novi občinski športni park in odkrili spomenik "ATLETA" 245 v NOB padlim kranjskim športnikom.

15.5.

Gneča pred edinim vodnjakom na Lancovem. Upajmo, da bo v kratkem konec borbe za vodo.

26.10.

Varčevanje z ljudmi

V vsem našem planiranju in perspektivah razvoja, ob rekonstrukcijah itd. je Človek v ozadju. Ni smotrnega načrtovanja o usmerjanju v poklice, o štipendiranju ljudi in njihovem zaposlovanju. To je precejšen vzrok, da na Gorejsko vsako leto "uvažamo" na stotine delavcev iz raznih krajev in republik, kar povzroča velike težave, hkrati pa celo domačini, sposobni ljudje ne vidijo pred seboj jasne perspektive.

Ni slučajno, da so o teh problemih pred dnevi ogovorili na konferencah občinskih sindikalnih svetov v Radovljici in na Jesenicah, da se tega perečega vprašanja lotevajo v Kranju in tudi v drugih občinah. Videti pa je nelogično, da govorimo o čim večjem in racionalnem koriščenju proizvajalnih zmogljivosti in ob tem navadno mislimo le na stroje. Čeprav je človek kot posameznik svoboden in ga ni moč planirati kot ostalo, pa vendar stihija v kadrovski politiki povzroča velike izgube skupnosti in hudo prizadeva posameznika.

Posledice

Na Jesenicah je prišlo lani okrog 1300 delavcev iz oddaljenih krajev v glavnem v železarno in gradbena podjetja. V Kranju so morali samo v letošnjem prvem poletju poiskati 642 delavcev po raznih drugih krajih in republikah. Tovarna Sava, ki ima lepe perspektive razvoja in bo potrebovala veliko delavcev, jih ne najde tu. V njihovi gumarski šoli imajo komaj 20 odstotkov domačinov, 80 odstotkov pa jih je iz drugih okrajev in republik. Ko je tovarna Plamen spomlądi odprla nov obrat, je morala poiskati nad 30 delavcev v Makedoniji.

Napačno bi bilo stališče, da bi zaposlovali samo domačine. Ob tem nastajajo ekonomski in tudi družbeni problemi. Gre v glavnem za to, da premalo načrtno usposabljamo in usmerjamo v delo tiste ljudi, ki so že tu, da jih ne zaposlujemo tam, kjer bi le-ti lahko največ delali in pomenili. Skratka, prav z ljudmi ne varčujemo.

4.5.

Dvajset vagonov sadja iz Preddvora

Kmetijsko gospodarstvo Kranj organiziral na 14 hektarih zemljišč intenzivno sadjarsko proizvodnjo - Črni ribez je iskano izvozno blago

Otvoritev ljubljanskega letališča

Postaja zračnih cest pod gorami

Brnik, 14. decembra - Tri stevardese in pilot Adria avioprometa so podali sekretarju ZIS Marinu Cetiniču škarje. Prerezal je vrvico z jugoslovansko, slovensko in partijsko zastavo in štirje balončki so jih ponesli proti nebu. Godba je zaigrala - ljubljansko letališče Brniki je bilo svečano odprto.

25.12.

Štirikratno povečanje potrošnje

Potrebne so številne izboljšave električnega omrežja.

Podjetje ELEKTRO KRANJ je leta 1953 razdelilo med potrošnike 24 milijonov kilovatnih ur električne energije, letos bo to število doseglo 106 milijonov, prihodnje leto predvidoma 117, leta 1970 pa že 260 milijonov kilovatnih ur. Elektro Žirovnica bo letos razdelila 75 milijonov kilovatnih ur, za prihodnje leto za njeno področje predvidevajo prodajo 46 milijonov enot (Železarna Jesenice je namreč postala direktni potrošnik pri ELS), ob koncu sedemletnega obdobja pa naj bi tu porabili 71 milijonov kilovatnih ur.

31.10.

O potrošniških kreditih na Gorenjskem

Nove ugodnosti so omogočile porast posojil

Zakaj hranilne vloge v Kranju prekašajo kredite? - Banka je "solastnik" 1600 avtomobilov - Poroki izumirajo

Pri medobčinski komunalni banki Kranj razpolagajo z zanimivimi podatki o gibanju potrošniških kreditov na Gorenjskem. Iz njih je razvidno, da po zadnjih olajšavah pri najemanju potrošniškega posojila skupna vsota najetih posojil hitro narašča, da je med posojilojemalci dobra tretjina zaposlenih in da so poroki že skorajda popolnoma "izumrli". Kljub temu hranilne vloge še vedno prekašajo kredite.

13.11.

Pet tisoč občanov je razpravljalo o ustavi

16.1.

Preseljevanje ob Sori

Ob cesti blizu železniške postaje so začeli z gradnjo središča lahke industrije

Po večletnih razpravah je v zadnjem času dozorela pomembna odločitev o lokaciji škofjeloške industrije. Pravzaprav je že čas sam prehitel vsa ugibanja, kajti okrog železniške postaje oziroma na Trati so nastala in se razširila največja podjetja: GORENJSKA-PREDILNICA, lesnoindustrijsko podjetje JELOVICA in v zadnjem času še novi obrati z visoko upravno stavbo LTH in podobno.

Sedaj pa gre še za ostalo industrijo in druge dejavnosti, ki se bodo skladno z rekonstrukcijo preselile iz ozkih ulic zgodovinskega mesta Loke za približno 2 km na vzhod - na Trato, kjer nastaja nova delovna Loka. Tudi ta doba preseljevanja se je že začela. Podjetje Pekarna in slaščičarna ima že v gradnji nove prostore na izbranem mestu na Trati. Tudi podjetje Kroj si želi iz tesnih in neustreznih prostorov v središču mesta in ima že izdelane načrte za gradnjo novih prostorov na Trati. Prav tako je predvideno, da se bodo tja preselila podjetja "Odeja", "Elra" in kasneje še druga. Čez nekaj let bo lahka industrija Škofje Loke združena na območju od Vebra proti Staremu dvoru, se pravi ob cesti nasproti "Jelovice" blizu železniške postaje.

19.8.

Kaj tare Jezerjane?

Jezersko - V minulih dneh je imela krajevna skupnost Jezersko svojo redno sejo, na kateri so obravnavali tudi nekatere predloge krajevne organizacije SZDL Jezersko.

Obravnavali so predvsem razrez lesa za lokalne potrebe, regulacijo Jezernice in razpravljali o zapolitvi brezposelnih. Jezerjani so mnenja, da je problem razreza in cene lesa med najbolj perečimi. V lanskem letu, ko so prenehale obratovati vse žage venecianke, so to najbolj občutili na Jezerskem. Sedaj so vezani na edini dve žagi, to je v Preddvoru in Cerkljah. Nad 60 km dolga pot pa povzroča precejšnje dodatne izdatke. Zato so družbene in politične organizacije kakor tudi krajevna skupnost mnenja, da bi omogočili Jezerjanom razrez lesa za domačo uporabo na eni izmed zaprtih žag veneciank. Glavni vir dohodkov večine Jezerjanov je namreč prav les, zato jih je uredba o novem poslovanju žag najbolj prizadela.

2.2.

Najgostejša mreža galerij v Jugoslaviji?

7.9.

1964

4.3.

Kakšne so priprave in izgledi

Naša prosta sobota

DELAVCI KRANJSKE TOVARNE SAVA imajo že dva meseca proste sobote. Zlasti delavke so zelo zadovoljne in pravijo, da imajo sedaj nedeljo res za počitek, ker v soboto perejo in opravijo večja gospodinska dela.

Lepote Gorenjske v veliki nevarnosti

NASELJA izgubljajo svojo privlačnost

Pomanjkanje volje in smisla za ohranitev spomenikov ljudskega stavbarsta

Ljudsko stavbarstvo na Gorenjskem, ki zajema stanovanjske prostore, hleve, kašče, čebelnjake, kozolce, znamenja, vodnjake, stare gostilne, kovačije, mline in žage pomeni eno izmed največjih obogatitev gorenjske pokrajine. Privlačnost Gorenjske, ki ima poleg drugih tudi izreden pomen za razvoj turizma, temeljni na idealni povezavi gorenjskega ljudskega stavbarstva s pokrajino.

Tako imamo celo vrsto, v tem pogledu prav posebno zanimivih in kolikor toliko dobro ohranjenih krajev. Nekaj najpomembnejših: Rateče, Podkoren, Srednji vrh, Gozd Martuljek, Zg. Radovna, Grabče, Krnica, Zasip, Rečica, Bohinjska Bela, Nomenj, Bitnje v Bohinju, Stara Fužina, Studor, Reka, Godešče, Zasip, Kamna gorica, Kropa, Češnjica pri Podnartu, Črnivec, Noše, Ljubno, Zg. Otok, Begunje, Hlebce, Studenčica, Vrba, Podbrezje, Bistrica pri Naklem, Sp. Duplje, Bitnje, Voklo, Šenčur, Čirče, Jezersko, Žiganja vas, Pristava, Lom, Podljubelj, Besnica in nekateri drugi. Na ta naselja bi bilo potrebno še prav posebno paziti in jih ohraniti kolikor mogoče pristna.

Vedno bolj namreč prevladujejo težnje za raznimi predelovanji, posebno pri stanovanjskih stavbah. Tako lastniki predelujejo okna in vrata in brez potrebe vdelujejo elemente sodobnega mestnega stavbarstva, s čimer popolnoma porušijo lepoto in skladnost svojih stavb. Odstranjujejo dragocene bogato obdelane kamnite podboje, da lahko vstavijo štirioglata vrata, izredno lepa okenca s kovanimi mrežami pa se morajo umikati trodelnim oknom z roletam (tudi v najvišjih hribovskih vaseh, na primer na Sidražu).

20.5.

Ob čiščenju jezu v HE Moste

V Savi ni več življenja

Škodo v ribjem gospodarstvu cenijo na deset milijonov dinarjev - Ob Savi nekaj časa ne bo kopalcev - Težave s pitno vodo

8.7.

Novo središče mesta Jesenice

Ob Cesti maršala Tita, blizu jeseniške gimnazije, je bila že nekaj let predvidena gradnja treh 12-nadstropnih stolpnic. Po uspešni preiskavi terena so pričeli pričetkom tega tedna s kopanjem temeljev, kar predstavlja pričetek gradnje že pred leti obljubljenih stolpnic, v katerih bo 72 trisobnih in prav toliko dvosobnih stanovanj.

Predvidoma naj bi bile stolpnice, v katerih bodo stanovanja na prodaj, dograjene in vseljive že v letu 1967. Z novimi stolpnicami bodo dobile Jesenice blizu 150 novih stanovanj, ki bodo jeseniški stanovanjski problem, kjer manjka še vedno okoli 1500 stanovanj delno omilile. Na istem območju predvidevajo zgraditi poleg stolpnic tudi poslopje za družbeno prehrano in trgovino, poslopje občinske skupščine, nov hotel in restavracijo ter še nekatera trgovska podjetja, s čimer bi Jesenice svoje središče povsem spremenile. Izgradnja, ki jo predvideva urbanistični načrt, je le perspektivna, ki pa se je s pričetkom gradnje navedenih treh stolpnic že pričela uresničevati in so izgledi, da bo v doglednem času tudi uresničena. To bo za Jesenice kot industrijsko, turistično in obenem obmejno mesto velike važnosti.

24.10.

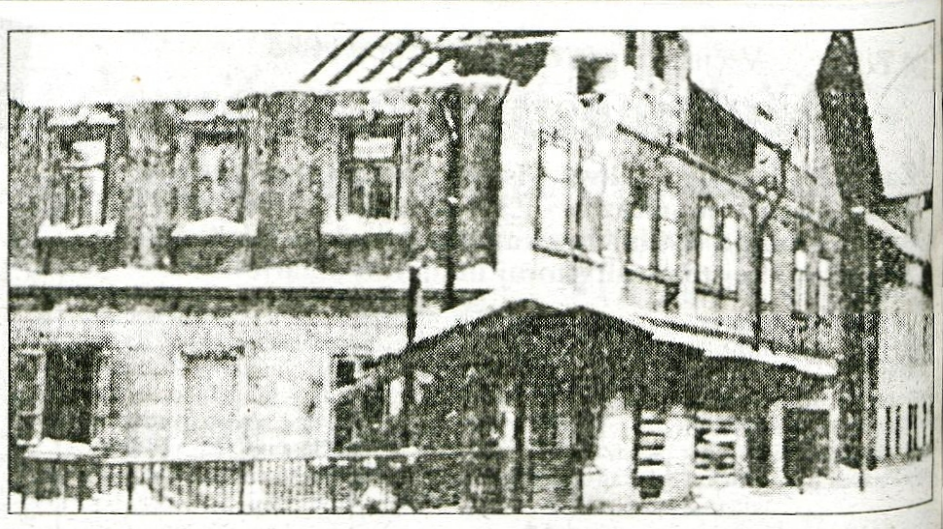
"SNACK BAR" v Škofji Loki

Prva pomembnejša povojna investicija v gostinstvu - Naposled adaptacija Krone - Do 15. maja prva etapa

8.4.

15.1.

Pred kratkim so na Jesenicah začeli podirati "Mesarjevo" hišo. Umakniti se mora delu novega podvoza pri jeseniški železniški postaji, ki bo eden izmed najvažnejših objektov v tem kraju.

8.2.

Obisk pri naših carinikih

Avtomobili čakajo onstran meje

Nič več "pretresanja", marveč dostojno postopanje s potniki - Kovčki nimajo samo enega dna - Carinski oddelek tudi v Kranju? 8 kilogramov kamnov za prstane je zaključilo pot na Jesenicah.

Magnetofoni, televizorji, šivalni stroji

KAŽE, da so danes pri nas najbolj iskani inozemski magnetofoni, televizorji in električni šivalni stroji.

Te izdelke ljudje, ki prihajajo iz inozemstva, največ prinašajo s seboj, so nam pojasnili na carinarnici na Jesenicah. In prav s potniškim prometom imajo cariniki največ težav. Zakaj? Ljudje blaga, ki ga nakupijo v tujini, sploh ne prijavijo. Temu sledijo odvzemi iz preproste malomarnosti. Zato ni nič nenavadno, če je skladišče na Jesenicah polno omenjenih predmetov. Od kod so ljudje, ki ne prijavljajo blaga. Največ jih je iz Ribnice na Dolenjskem in njene okolice, drugo tako področje so kraji okrog Mengša, Trzina in Domžal. Vse zaplenjene predmete prodajo na licitaciji. Ljudje, ki napravijo prekrške, morajo plačati kazen včasih tudi v višini 5-kratne vrednosti blaga.

25.1.

Proti "sardinam" v avtobusih

Potrebno je le nekaj minut časa, na primer po 14. uri, da se človek na avtobusnih postajah (posebno v Kranju) prepriča, v kako nemogočih razmerah se morajo nekateri delavci voziti z dela domov. Marsikateri avtobus je tako natlačen, da ga je mogoče zapreti le, če se nekdo krepko upre z zunanje strani.

Ker je taka vožnja nevarna, (pa tudi vse prej kot dostojna svoje cene), so novi predpisi take nepravilnosti zelo zaostrili. Tudi miličniki LM Kranj bodo pogosteje pregledovali, kako je poskrbljeno za avtobusne prevoze. Ob neki priložnosti so že ugotovili, da se je v avtobusu, ki je vozil proti Škofji Loki, peljalo 148 ljudi, čeprav ima ta le 90 stojišč in 17 sedežev.

Najhujše razmere so pozimi, ko vsi delavci uporabljajo avtobuse, najbolj obremenjene proge pa so proti Brnikom, Golniku, Preddvoru in Škofji Loki.Za sprevodnike in prevozniška podjetja so predvidene visoke denarne kazni.

8.8.

Zlata medalja za Jesenice

V torek se je na Hvaru končal zvezni festival amaterskih gledališč, na katerem je sodelovalo 14 igralskih skupin iz vse Jugoslavije. Na reviji sta doživeli največ uspeha amaterski skupini iz Slovenije, in sicer je Čufarjevo gledališče z Jesenic z dramo Garcia Lorce "Dom Bernarde Albe" v režiji Bojana Čebulja dobila zlato medaljo; skupina iz Tolmina pa je bila posebno pohvaljena.

10.10.

Boj z jelenom v Ratečah

Ranjeni Jakob izven nevarnosti

V torek okrog pol dvanajstih je prišlo v Ratečah do hudega boja med vaščani in razjarjenim močnim jelenom. Pri tem je bil hudo ranjen 69-letni Jakob Kirhmajer, ki so ga morali z rešilnim avtomobilom takoj prepeljati v bolnišnico.

Jelen je namreč zbežal iz ograjenega revirja v Fužina-Lagi na italijanski strani in izginil. Napadel je najprej neke krave na obmejnem pašniku našega dvolastnika. Zatem je prirogovilil na našo stran. Toda ljudje še niso opazili nevarnosti. Nenadoma pa se je jelen pojavil na dvorišču Kirhmajerja, v Ratečah št. 19. Tu je napadel Jakoba. Z velikimi rogovi ga je z vso silo treščil na tla. Možak se je krčevito branil podivjani živali. Prijel ga je za roge. Toda ni ga obvladal. Jelen ga je vrgel nekaj metrov ter ga ponovno napadel.

Na pomoč je prihitelo več sosedov in celo miličnik. S težavo jim je uspelo prijeti razjarjenega jelena brez večje nesreče. Brž so ga zvezali. Zatem so poklicali rešilno postajo na Jesenicah za ranjenega Jakoba. Imel je zlom roke, več reber in več drugih ran, tako da je bilo njegovo stanje precej kritično. Vendar je sedaj že izven nevarnosti.

Sporočili so tudi na italijansko stran. Od tam so prišli s tovornjakom po jelena, se oprostili za neprijeten dogodek in obljubili, da bodo poravnali vso nastalo škodo.

21.3.

Šole na prednostni listi

Danes bomo odločali o gradnji šol

Zakaj naj bi bil samoprispevek namenjan prav za Cerklje, Preddvor, Zlato polje in Stražišče?

O gradnji v Stražišču, Preddvoru in Cerkljah so nam pripovedovali direktorji tamkajšnih šol.

Tone Logar, direktor šole Preddvor: POUK V PETIH STAVBAH. NAJVEČJA TEŽAVA šole v Preddvoru je, da ima pouk kar po petih stavbah. Šola je stara že 100 let, prostori so slabi, povsod drugod, kjer gostujemo, pa še slabši. Ena izmed učilnic je urejena v bivšem hlevu in jo je nemogoče ugreti. V dvorani, kjer imamo telovadnico, skoraj ni orodja. Razen tega je tudi ni mogoče ugreti: kakšne posledice ima to, je bilo očitno v zadnjih dneh, ko so učenci, ki imajo pouk v najbolj neprimernih prostorih, masovno obolevali in več razredov ni imelo pouka. O novi šoli se je začelo govoriti takoj po vojni, že 1955. leta so bili narejeni načrti. Seveda sedaj ne ustrezajo več. Predvideno je osem učilnic in vsi ostali potrebni prostori. Trdno upamo, da bodo z gradnjo naše šole začeli že letos.

Tržič v prihodnjih 30 letih

Urbanistični programi so za sedanji hiter razvoj pri nas zelo potrebni, čeprav moramo - žal - ugotoviti, da ga v celoti še nobena občina na Gorenjskem nima. Tržič je tretja občina v Sloveniji (poleg Litije in Vrhnike), ki ima tak program zdaj v celoti izdelan.

Za to je bilo potrebno mnogo dela, izdelavo programa je tržiška občina naročila leta 1961 in od takrat do danes so številni strokovnjaki, od ekonomistov in umetnostnih zgodovinarjev do geologov in geografov, zbrali in obdelali mnogo gradiva, ki je bilo potrebno, da sta projektanta, diplomirana inženirja arhitekture Ciril Oblak in Roman Zaletel izdelala urbanistični program za razdobje od leta 1962 do 1992. V razgovoru z inž. Cirilom Oblakom in diplomiranim inženirjem gradbeništva Jožetom Ahačičem, ki zdaj projektira nekatere turistične objekte v Podljubelju, trenutno umetno jezero s površino 1700 kvadratnih metrov, sem zvedel marsikaj zanimivega o Tržiču v prihodnjih tridesetih letih.

12.8.

11.11.

Ob otvoritvi bolnišnice za ginekologijo in porodništvo

Sodobno, smotrno, udobno

Ustvarjeni so pogoji za solidno varstvo žena

1965

Otvoritev novega obrata tovarne usnja "Standard" Kranj

Prvo umetno penjeno usnje v Jugoslaviji

Kranj, 30. julija - V tovarni usnja "Standard" so danes dopoldne s slovesno otvoritvijo novega obrata začeli s poskusno proizvodnjo umetnega penjenega usnja. Novi obrat je opremljen z najmodernejšimi, popolnoma avtomatiziranimi stroji, ki so jih kupili pri angleški firmi "Spooner - Edmeston". Predvidevajo, da bodo že letos izdelali okrog 480.000 kvadratnih metrov čevljarskih podlog, za prihodnja leta pa imajo v načrtu letno milijon in pol kvadratnih metrov umetnega usnja in okrog 200.000 kvadratnih metrov čevljarskih podlog.

31. 7.

21. 8.

Milijon elektromotorčkov

"ISKRA" Železniki je prodala newyorškemu kupcu za 2 milijona dolarjev svojih izdelkov

Kolektiv Iskrine tovarne majhnih elektromotorjev v Železnikih je v sredo s krajšo slovesnostjo proslavil pomemben dogodek. Pred kratkim je odposlal v New York milijonti elektromotorček in s tem dosegel izvoz v Ameriko v vrednosti 2 milijona dolarjev.

12. 11.

Dokončno so podrli viseči most čez Kokro v Kranju

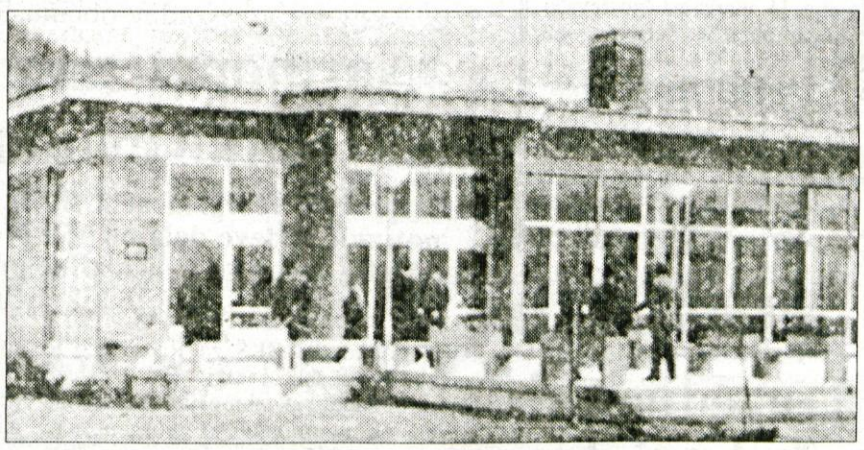
Velika pridobitev za Tržič

22. 5.

V sredo dopoldne so odprli v Bistrici pri Tržiču novo moderno restavracijo.

Gradnjo zgradbe in njeno opremo je financiralo podjetje "Petrol" iz Ljubljane. Zmogljivost kuhinje je 200 obrokov dnevno. Notranjih sedežev za goste je 48, zunaj na terasi pa za 100 obiskovalcev. Vendar je možno po potrebi notranji prostor razširiti.

Poleg nove restavracije "Deteljica" je urejen parkirni prostor za 100 osebnih avtomobilov. To je za Tržič velika pridobitev posebno za turizem. V restavraciji je tudi menjalnica denarja.

28. 7.

Zaorana ledina v neodložljivo gospodarsko reformo

Najnovejši predpisi Zvezne skupščine

Najvišja kvaliteta

Podjetje Iskra ima s proizvodnjo vrtalnih strojev dolgoletne izkušnje. Proizvodnjo vedno bolj izpopolnjujejo.Novi električni vrtalni stroj EVS 06 II oblikovno in funkcionalno popolnoma ustreza vsem tehniškim mednarodnim normativom. Z njim je možno vrtati luknje v mehke materiale do premera 8 mm in v trše (jeklo) do 6 mm. Stroj so letos razstavili na mednarodni razstavi LGA-Zentrum Form v Stuttgartu in je dobil zaradi svoje dovršene oblike in funkcionalnosti laskavo priznanje in diplomo, s katero vsi serijski izdelki te konstrukcije lahko uporabljajo poseben znak kot dokaz najvišje mednarodne kvalitete.

27. 11.

Obisk v škofjeloški tovarni "Gorenjska predilnica"

21. 7.

Poudarek na sintetičnih vlaknih

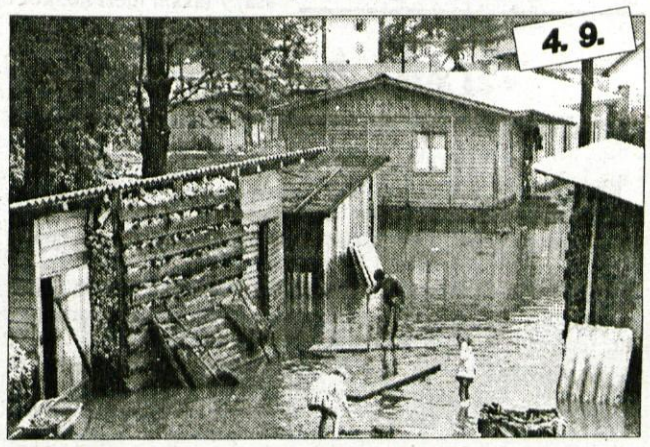
V Gorenjski predilnici že več let preusmerjajo proizvodnjo na izdelovanje umetnih vlaken. Sedaj imajo že polovico proizvodnje preusmerjene v tej smeri. Usvajanje proizvodnje jim ne pomeni več problema, temveč jim je največji problem tržišče.

V sedanjem sistemu določanja cen je prišlo zaradi visokih carin velikokrat do večjih anomalij. Tak problem je nastal tudi s carino za uvoz materiala za sintetične tkanine. Tako imamo v naši državi zaradi tega primer, da so sintetične tkanine dražje od naravnih.

Velike poplave v Sloveniji in drugod

Že 30 let Sava ni bila tako velika

V teh dneh je bilo v Sloveniji in drugih krajih večje deževje, ki je v nekaterih krajih povzročilo katastrofalne poplave. Kljub temu da je običajno v zadnjih dneh avgusta in prvih dneh septembra večje deževje, je vendar letos prekosilo vse dosedanje.

4. 9.

Dokaj grozovit je pogled na dvorišče barak Vodne skupnosti Gorenjske za tovarno Iskra

V sredo in četrtek so tudi reke na Gorenjskem izredno narasle. V tem času je Sava v svojem zgornjem toku - v okolici Jesenic - močno "dvignila" svoj običajni nivo. Nekateri vedo povedati, da že trideset let Sava ni bila tako visoka. Tu je na mnogih mestih prestopila bregove in preplavila ceste. Ogrožala je tudi nekatere tovarne, kot so Železarna, Izolirka, Gradis, Sava in druge. Vendar so bili ljudje v stalni pripravljenosti; nasipe so utrjevale predvsem reševalne ekipe jeseniške Železarne. V Hrušici nad Jesenicami je Sava odnesla most.

V četrtek zvečer nekaj po šesti uri je Sava odnesla most v Podnartu, nekaj ur zatem pa je popolnoma poškodovala telefonske kable, delno pa tudi električno napeljavo. Prav tako so ostali brez mostu v Globokem in v Lancovem. Zaradi tega je Kropa sedaj praktično odrezana od ostalih krajev, vsaj kar zadeva avtobusni promet.

Večjo škodo je povzročila na področju škofjeloške občine tudi Sora. V Zmincu v Poljanski dolini je Sora odnesla most. Na mnogih mestih pa je preplavila cesto in vrtove ter njive. V Škofji Loki je v četrtek zvečer večkrat zatulila sirena, ker je Sora resno ogrožala nekatere hiše in mostove, da so ljudje in gasilci prihiteli na pomoč.

V Kranju je v bližini tovarne Planika Sava odnesla most. Med omenjeno tovarno in Iskro so hudourniki in Sava dobesedno zalili barake Vodne skupnosti Gorenjske. V Gorenji vasi je Sora odnesla visečo brv. Skoraj povsod pa je voda razen tega napravila veliko škodo na njivah, vrtovih in travnikih.

Zadnja poročila nam pripovedujejo, da Sava, Drava in nekatere druge reke še vedno naraščajo. Vremenoslovci napovedujejo, da se vreme vsaj za ta teden še ne bo bistveno spremenilo.

Slovo železnega 95-letnika iz Gornjesavske doline

Kdo bo plačal izgubo?

S 1. januarjem 1966 ukinjeni železniški progi Jesenice-Rateče in Kranj-Tržič-Stroški cestnega prevoza bodo precej višji

Železniškim vlakom Jesenice-Planica in Kranj-Tržič pripisujejo samo še dober mesec in pol življenja. S 1. januarjem naj bi ukinili obe ti dve progi, ki poslujeta z velikimi izgubami. Toda mnogi delavci, dijaki in prebivalstvo teh krajev je zaskrbljeno, ker trenutno še ne vidi rešitve ob tej spremembi v prometu. Prav tako te spremembe iz železniškega na mestni promet vsiljujejo mnogim podjetjem, zlasti v Tržiču, nove rešitve in ustrezne reorganizacije v doslej ustaljeni obliki dobave in odpreme blaga. In povsod ugotavljajo, da se bodo prevozni stroški povišali.

10. 11.

Ponos delavcev Tekstilindusa

V Stražišču pri Kranju so pred kratkim odprli delavski dom. Prekrasna stavba nudi topel dom mnogim delavcem Tekstilindusa. Povprečna starost "domovcev" je 22 let, kar kaže, da je v domu največ mladih, ki so zaposleni v tovarni in so prišli od vsepovsod. Mnogi so do sedaj živeli v zelo težkih pogojih. Za stanovanje so morali fantje pomagati gospodarjem na polju, dekleta pa v gospodinjstvu. V tovarni pa so delali na tri izmene.

22. 5.

3. 2.

15. evropsko prvenstvo v kegljanju na ledu, na Jesenicah, 1965

Bled ima igralnico

19. 6.

4. 8.

19 vasi dobilo pitno vodo

V soboto prejšnji teden (31. julija) so v Zalogu pri Cerkljah slovesno izročili svojemu namenu skupinski vodovod, ki oskrbuje s pitno vodo dele naselja v kranjski občini: Grad, Dvorje, Cerklje, Vašca, Pšata, Poženik, Šmartno, Pšenična polica, Zgornji Brnik, Spodnji Brnik, Vopovlje, Glinje, Zalog, Lahovče, Cerkljanska Dobrava, Češnjevek, Velesovo, Trata in Adergas. Večina teh vasi se je pred zgraditvijo vodovoda oskrbovala s pitno vodo deloma iz vodnjakov in deloma iz kapnic, nekaj pa tudi iz krajevnih izvirov in potokov. Na otvoritvi je številnim domačinom in okoličanom govoril predsednik občinske skupščine Kranj Martin Košir.

1966

20.8.

Gorenjska magistrala z mostom čez Peračico je glavna turistična atrakcija na Gorenjskem, ki si jo iz dneva v dan hodijo ogledovat domači in tuji turisti. Parkirni prostor pred mostom je vedno poln vozil z različnimi registracijami, ljudje pa gledajo v globino in se čudijo, kaj vse zmore sodobna tehnika.

Z novim letom nov denar

Razlika je pri papirnatem denarju samo v številki - Nov dinar (100 starih) je kovan - Star denar še naprej zakonito plačilno sredstvo. S 1. januarjem bo postal naš dinar stokrat več vreden. S tem želimo še posebej poudariti cilj reforme, ki je stabilizirati gospodarstvo in povečati vrednost dinarja. Novi dinar bo vreden toliko kot 71.09368 miligramov čistega zlata (stari dinar 0.7109368), kar ustreza kurzu 12.5 dinarja za ameriški dolar.

8.1.

27. DECEMBRA 1965 JE BILA USTANOVLJENA

Gorenjska kreditna banka

98 ustanoviteljev je okrepilo kreditni sklad banke za 602 milijona dinarjev

1.1.

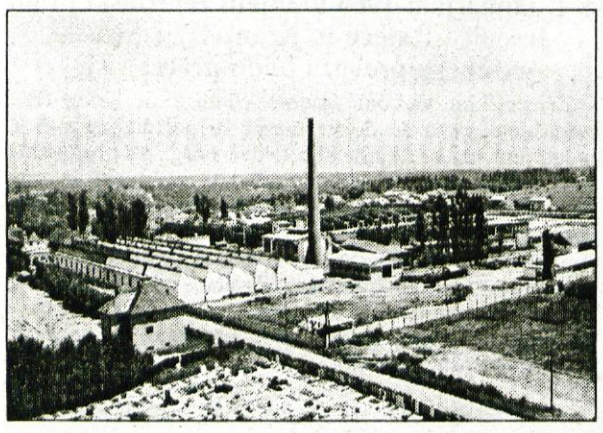
Jeseniški železarji pred velikim dogodkom

Bluming valjarna bo stekla

Obsežne in zamotane naprave gigantskega objekta, ki velja okroglo 20 milijard S dinarjev - V valjarni "Bela" bodo lahko "likali" debele jeklene odlitke kot žena navlaženo srajco

V novi valjarni "Bela" na Javorniku so v polnem teku zadnje priprave za preizkušnjo osrednjega objekta - gigantskega valjčnega ogrodja bluming valjarne. Tako imenovane hladne preizkušnje, brez obremenitve bluminga in ostalih mehanskih ter elektro naprav, so že končane. Te dni bodo začeli vročo preizkušnjo, obremenjevanje naprav s toplim vložkom ali preprosteje povedano - začeli bodo valjati ustrezne profile iz 8,5 ton težkih kosov jekla, tako imenovanih "bram".

23.4.

Druga hala tovarne Sava na Gašteju, april 1966

VRVEŽ NA BLEDU - po zaključku svečane otvoritve svetovnega prvenstva v veslanju se je skoraj 600 tekmovalcev pomešalo med gledalce. Bled se je v trenutku spremenil v izredno prijazno domače mesto. Posebno pozornost so vzbujale narodne noše; z njimi se je hotel vsak slikati.

10.9.

23.3.

Na Jesenicah dvoje prekinitev dela zaradi

Neurejenega sistema nagrajevanja

V zadnjem času so na Jesenicah delavci kar v dveh podjetjih prekinili delo in zahtevali od vodstev pojasnilo, zakaj taki posebni dohodki za februar: 11. marca v predelovalnici Mesarskega podjetja, 16. marca pa vzdrževalci novih obratov Železarne na Beli. Vzrok je v obeh primerih isti: neurejen sistem nagrajevanja, s katerim so povrhu delavci še preslabo seznanjeni.

3.9.

95 mrtvih v hudi nesreči britanskega letala "Bristol Britannia"

Tragedija pri Lahovčah

Tik pred pristankom se je v noči od srede na četrtek zrušilo britansko letalo "Bristol Britannia" s 110 potniki in 7 člani posadke - 22 preživelih v ljubljanskih bolnišnicah - Hitra pomoč zdravnikov, gasilcev, reševalcev in drugih - Strahotni prizori, ki so jih videli nekateri kmalu po katastrofi - Identifikacija žrtev bo zelo težavna, ker je mnogo trupel zoglenelih - Uradno poročilo komisije direkcije za civilno zračno plovbo - Sožalne brzojavke - Vzroke nesreče raziskujejo

22.1.

Skupna skrb SZDL Gorenjske

Socialno zavarovanje kmetov

Na posvetovanju vseh predsednikov občinskih odborov SZDL Gorenjske, ki je bilo v sredo, 19. januarja v Domžalah, so precej govorili o pripravah za ustanovitev posebne skupnosti socialnega zavarovanja za kmečko prebivalstvo Gorenjske. Do 15. februarja morajo zavarovanci že izvoliti svoje organe in se tudi opredelili za tako obliko svojega zavarovanja.

Tema razgovorov v jeseniški občini

Razburjenje v dolini plavžev

Sklep delavskega sveta in upravnega odbora Železarne Jesenice, s katerim 1. januarja 1967. leta preneha delovno razmerje vsem upokojencem, ki so zaposleni na delovnih mestih uslužbencev, je povzročil val različnih komentarjev in mnenj

23.11.

Aktiv komunistov delavcev iz služb notranjih zadev občine Radovljica

24.9.

"Natihoma smo se spraševali, zakaj toliko evidenc in podatkov"

Razprava o reorganizaciji služb notranjih zadev - Služba za notranje zadeve dela po 150 predpisih in 16 mednarodnih pogodbah - Zakaj se miličniki ne počutijo, da so občinski delavci - Kdo je bil občinski "bog"

Občinski komite ZKS za Radovljico je pretekli teden sklical aktiv ZK iz služb notranjih zadev iz območja občine, na katerem so razpravljali o reorganizaciji službe notranjih zadev. Čeprav je bila razprava zelo živahna, niso sprejeli drugega sklepa razen zaključka, da bo aktiv ZK stalna oblika dela delavcev, ki delajo na tem področju.

Poleg organizacijskih vprašanj so komunisti samokritično obravnavali dosedanje delo in razne deformacije, ki so to delo spremljale. "Že 1950. leta se je CK ZKJ izjasnil za prenos predhodnih postopkov sodnim organom," je dejal javni tožilec, "toda preiskovalna služba ni bila prenesena iz organov za notranje zadeve na sodišča. Razni nezakoniti postopki so se skrivali pod plaščem nujnih poizvedovalnih dejanj (npr. pretres stanovanja ali osebe), toda nujnih poizvedovalnih dejanj sploh ne bi smelo biti, vsaj v takšni meri ne, kot do sedaj... Ovadbe so naznačene z vsemi mogočimi podatki, ki so večkrat nestrokovno obdelani. V drugih državah nekatere podatke zbirajo psihologi ali socialni delavci, pri nas pa miličniki."

Na aktivu smo slišali mišljenje, da ni pravilno, ker gre celotna kritika proti vsem delavcem v službah za notranje zadeve, ne pa proti državni varnosti, zaradi katere je bil tudi sklican Brionski plenum. Na takšne nesamokritične pripombe je zelo ostro odgovoril predsednik skupščine občine Radovljica tovariš Jere, ki je dejal, da je bil načelnik za notranje zadeve v občini "bog", ki je samostojno odločal, o čem bo seznanil skupščino ali predsednika občine. Z ostalimi delavci za notranje zadeve pa je občina kontaktirala samo 14. maja, ko je Dan Uprave državne varnosti. "Miličniki se ne počutijo da so občinski delavci, ker jih občina ne plača," je dejal tovariš Jere, ko je kritiziral dosedanji sistem finansiranja delavcev za notranje zadeve.

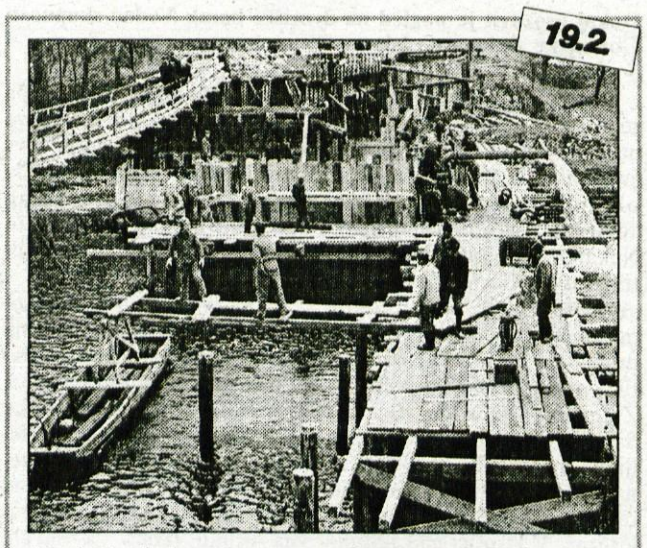
Lev v Bohinju

26.11.

Pomladi bodo začeli graditi nov hotel A kategorije - Direktor "Leva" Črt Potočnik o načrtih

Ker pomeni gradnja novega hotela v Bohinju precejšnjo kvalitetno spremembo v tem turističnem kraju, smo zaprosili direktorja podjetja "Lev" Črta Potočnika, da nam pove nekaj besed o načrtih kolektiva. Lokacija za novi hotel je določena na Vrtenini, to je ob bohinjskem kopališču. Po prvih zamislih naj bi bil zgrajen v dveh traktih, med njima pa bi bili družabni prostori, bar, recepcija, kuhinja itd. Hotel naj bi imel tudi manjši zaprti bazen, katerega bi bilo mogoče poleti odpreti. Vse sobe naj bi imele svoje kopalnice in sanitarije. Razen tega nameravajo prijetno urediti tudi okolico hotela.

19.2.

Vse kaže, da bosta mostova v Lancovem in Podnartu res narejena do roka. Dela na obeh mostovih lepo napredujejo (na sliki most v Lancovem). V Podnartu so v četrtek most zaprli zaradi odstranitve zasilne brvi, kar povrzoča med domačini upravičeno negodovanje, saj so sedaj vezani izključno na vlak. Graditelji zagotavljajo, da bodo v najkrajšem času postavili novo zasilno brv.

19.11.

Olje v plastičnih posodah

V tovarni Oljarica v Britofu so začeli montirati nov stroj za pakiranje olja v posode iz plastične mase. Tako pakiranje olja je novost na našem trgu, njegove glavne prednosti pa so v tem, da je embalažo po enkratni uporabi mogoče zavreči, da je nelomljiva in da omogoča dobro izkoriščanje transportnega prostora. Oljarica bo z novim strojem, ki bo predvidoma pripravljen za obratovanje v prihodnjem mesecu, odpravila tudi sedanje ozko grlo pri nalivanju olja v steklenice.

13.7.

Razhajanje med proizvodnjo in potrošnjo gradbenega materiala

Plačane vrste za cement

Potrošnik X v Kranju: "Dve noči sem čakal za cement in še zdaj ga dobim tako malo in najdražjega!"

Prodajalec: "Zakaj si ga niste preskrbeli pozimi, ko nismo imeli kam s cementom!"

Toda v zadnjem času je do cementa zelo težko priti. Pred trgovino Merkur v Kranju, nasproti Stare pošte, so skoraj vsako jutro dolge vrste čakajočih. Nekateri pridejo čakat že zvečer ter s stolčkom in deko tam prebdijo noč, da bi zjutraj prišli na vrsto. In ob tem se dogaja celo to, da to nočno čakanje v vrsti prevzamejo upokojenci ali kdo drugi, ki mu ni nujno zjutraj na delo. Seveda za dogovorjene tisočake. To je že javna skrivnost.

1967

Prve seje gorenjskih skupščin

Novi predsedniki občinskih skupščin

6. 5.

Slavko Zalokar

Vinko Gobec

Stanko Kajdiž

Zdravko Krivina

Marjan Bizjak

Sava - Semperit

Zaradi poslovno-tehničnega sodelovanja tovarne Sava z znano tovarno Semperit bo prihodnje leto tudi na domačem trgu moč dobiti svetovno znane in kvalitetne gume

19. 8.

Pred nekaj dnevi je tovarna gumijevih izdelkov Sava v Kranju sklenila petletno pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju s svetovno znano tovarno gum Semperit, ki ima sedež na Dunaju. Ta tovarna bo Savi prihodnjih pet let nudila vso tehnično pomoč pri proizvodnji gum, razen tega pa jo bo seznanjala v tem času z vsemi novostmi in tehničnimi dosežki pri proizvodnji gum.

Na torkovi tiskovni konferenci je direktor Save inž. Janez Beravs poudaril, da so tako v Semperitu kot v Savi zelo zainteresirani, da bi bilo prihodnje petletno sodelovanje čimboljše in da bodo tudi v prihodnje večino svojih izdelkov izvažali na zahod.

Kooperacija Planika - Adidas

Adidas obutev na našem trgu

Čez dva meseca se bodo v naših trgovinah pojavili športni čevlji, ki jih izdeluje po licenci Adidasa Planika iz Kranja

3. marca so v Herzogenaurachu v Zahodni Nemčiji podpisali pogodbo, s katero sta Planika iz Kranja in tamkajšnja svetovno znana tovarna športne opreme Adidas poglobili svoje kooperantske odnose do te mere, da lahko v naših trgovinah čez dva meseca pričakujemo to izredno kvalitetno obutev. Direktor Planike Viktor Bertoncelj nam je povedal nekatere zanimivosti tega sodelovanja.

15. 3.

Kabinetni pouk

V kranjskih osemletnih šolah v zadnjem času povsod tam, kjer imajo prostor in opremljene šolske kabinete, uvajajo kabinenti pouk. Pri takšni obliki pouka lahko učenec bolje sodeluje in hitreje ter lažje razumejo učno snov. Zaenkrat imajo takšen pouk že na šoli Stane Žagar, Lucijan Seljak, v Šenčurju in v Preddvoru. Že dlje pa se te oblike poslužujejo tudi v osnovni šoli na Trati v Škofji Loki in v šoli heroja Grajzerja v Tržiču.

14. 1.

Z Gorenjske

555 zaposlenih v inozemstvu

1. 3.

Mnenje strokovnega odbora za Gorenjsko

Škodljiv razmah dopolnilne obrti

15. 7.

Nova samopostrežna trgovina v Žirovnici

V soboto, 29. julija, je v Žirovnici začela poslovati nova samopostrežna trgovina Rožca, poslovalnica trgovskega podjetja Rožca z Jesenic. Nova trgovina v Žirovnici je bila potrebna, saj je stara trgovina, ki je poslovala na klasičen način, imela le 60 m2 prostorov, med njimi samo 23 m2 prodajnih prostorov.

2. 8.

Oj, to mednarodno turistično leto!

Na Bledu manj gostov - Šobec ruši vse rekorde - Mednarodno turistično leto bi lahko preimenovali v "politično"

Prvi obisk nas je že skoraj prepričal, da le ni vse črno, kar se črno vidi. Kamping v Šobcu je poln, prepoln. Šotor ob šotoru. Šobec je že začel postavljati rekorde v številu prenočitev in gostov. V soboto je bilo na Šobcu 1200 gostov, kar je nov rekord celega dneva. Odlični rezultati se kažejo tudi v skupnem seštevku prenočitev. Lani so jih imeli do 7. julija 8874, letos pa kar 14.395.

Zanimivo je, da je 97 odstotkov gostov iz zahodne Evrope, 1,5 odstotka pa je domačih, med zahodnjaki močno prevladujejo Holandci.

Predsednik TD Lesce Jaka Eržen je o "izjemi Šobec" izjavil: "Goste nam ne posredujejo potovalne agencije. Sami vzdržujemo stike s tovarnami v Holandiji. Rezultati so vidni."

Ob Šobcu naj omenimo še neko značilnost. Z vsemi gosti vzdržujejo najprisrčnejše stike, posredujejo jim vse podatke in tako ti tujci pišejo v svoje časopise, kar pomeni za Šobec odlično brezplačno propagando.

12. 7.

25. 1.

V Kranju izdali

lani 21.598 potnih dovoljenj

ali trikrat več kot leta 1963

"Še nikdar na svetu ni bilo tako dobro kot zdaj"

29. 12.

HELENA PEČAR je bila rojena v Mojstrani 3. maja 1876. leta na kmetiji pri Skomavcu. V družini je bilo osem otrok; žive so še tri sestre: Helena se je poročila, ko je bila stara 25 let z Jožetom Pečarjem, železniškim čuvajem iz Kranjske gore.

V zakonu sta imela štiri otroke: tri sinove in hčerko. Bili so to pravi gorenjski korenjaki, pridni in pošteni. Eden je bil izučen za kovača, drugi za mizarja. Prišla je vojna, kruta in neusmiljena. Vojna, ki je jemala sinove in prinašala smrt. Smrt, ki ni imela kose na rami, ampak kljukasti križ, ki je paral srca mladih in starih.

Helena in Jože sta imela sinove, kajti ni jih več. Leta 1941 so se vsi trije priključili znanemu uporu v Mojstrani in na Dovjem in odšli v partizane. Nemci so grozili s strahovitimi represalijami. Obljubljali so, da se jim ne bo ničesar pripetilo, če se vrnejo v dolino. Takrat ljudje Nemcev še niso docela poznali. Verjeli so jim in se vrnili domov. Kakšna zmota, kakšna laž, prevara in tragedija. Sin Jože je bil naslednjega leta v Begunjah ustreljen; istega leta je v taborišču Dachau izdihnil Francelj, Ludvik pa je za posledicami partizanstva umrl na Golniku.

Trije sinovi, trije cvetovi in trije grobovi; vsi v enem letu. Še pred njimi je v trinajstem letu starosti umrla hčerka. Eden izmed sinov je zapustil dva majhna otročička in enega izmed njih bralci Glasa dobro poznajo; to je naš znani smučarski skakalec MARJAN PEČAR. V tem sestavku torej opisujem njegovo staro mamo.

"Še nikdar ni bilo na svetu tako dobro kot zdaj," mi je dejala, ko sva se pogovarjala o življenju nekoč in danes.

O življenju nekoč. V njej se je prebudila iskra spomina. "Ko sem bila stara 17 let, sem podajala opeko pri zidavi nekdanje tovarne cementa v Mojstrani. Delali smo po 12 ur na dan. Bilo je težko, zelo težko..."

Koliko ste zaslužili na dan? sem jo povprašal.

"20 krajcarjev," je hitro odgovorila. Nato mi je še povedala, da je za 20 krajcerjev v tistih časih lahko kupila 1 kg kruha. Življenje nekoč in danes. Helena je v rani mladosti morala delati 12 ur, da si je zaslužila en kg kruha. Tovarne cementa ni več, minili pa so tudi časi bede proletariata prejšnjega stoletja. Vseeno pa je dobro, da vemo, kako so ljudje nekoč živeli.

Helena se dobro spominja stare vaške trgovine. Janez Ancelj je prodajal zvezke in bonbone. Toda otroci niso imeli denarja niti za zvezke niti za bonbone. Pa tudi starši ne.

Doma pri Skomavcu so imeli dve kravi, dva prašiča in nekaj ovc. Tudi ovčje meso so posušili za zimo. Pri mesarju so kupovali meso dvakrat na leto, leto pa ima 365 dni. Danes kupujemo meso vsak dan, pri obilni pečenki pa godrnjamo, kako je vse drago in kako od draginje ne moremo več živeti.

"Takšnega obilja ne bo večno. Mladina je presita. Komaj zaprejo šolske zvezke, že gledajo, da zasedejo vodilne položaje; z enim zamahom želijo ustvariti družbeni položaj, hišo in avtomobil. Ljudje bi morali biti bolj skromni.

27. 4.

Ukrepi za pospeševanje živinoreje

Prednost simentalski pasmi krav

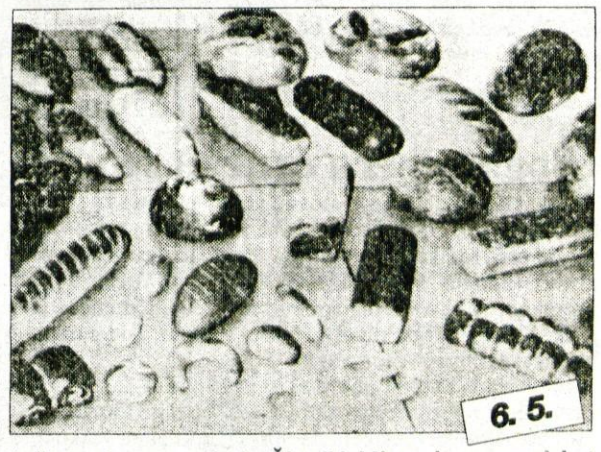
Na Gorenjskem vedno bolj narašča število čistih in križanih simentalskih krav in telic. Leta 1963 je bilo teh krav in telic na celotnem območju Gorenjske le 271. Do lani se je to število podeseterilo in je naraslo na 2150. V tem številu niso zajete krave in telice iz naravnega pripusta. V vseh hribovitih predelih Gorenjske, razen Bohinja, se plemenice oplajajo z biki simentalske pasme. Izrazito območje vzreje in pretapljanja cikaste pasme je v občini Škofja Loka, ki ima v hribovitem predelu že skoraj samo čisto simentalsko pasmo in njene križance.

Nov izdelek Loških tovarn hladilnikov

22. 4.

Sodelovanje z dansko firmo Danfoss

Loške tovarne hladilnikov so se letos spoprijele s pionirskim delom pri uvajanju proizvodnje živil v gospodinjstvih in pri njihovem uveljavljanju na domačem trgu, ki teh naprav doslej ni poznal. Z njimi podjetje želi dopolniti ciklus hladilnih naprav domačih proizvajalcev tako, da bo zaključen in s tem kot celota tudi več vreden. Ciklus začenja pri industrijsih hladilnicah, za katere je specializirano beograjsko podjetje Jugostroj, vodi prek transportnih hladilnic, ki jih s sodelovanjem avtomobilske industrije izdelujejo Loške tovarne hladilnikov, se nato nadaljuje v prodajnih hladilnih vitrinah in omarah, katere proizvaja LTH, SOKO in Jugostroj. Dokončni uspeh prometa z zmrznjenimi živili pa naj bi zagotovile skrinje za globoko hlajenje pri potrošnikih.

6. 5.

Leška pekarna podjetja Žito Ljubljana je po manj kot letu dni obratovanja že močno osvojila trg, potrošniki pa so s kruhom že znatno bolj zadovoljni kot lani. Pred letošnjo turistično sezono je pekarna začela peči tudi nekatere posebne kruhe, npr. kruh z dodatkom ovsenih kosmičev, koruzni kruh, ajdov kruh, domači kruh, 100 % rženi kruh itd. Od 1. aprila naprej pečejo v pekarni 35 različnih kruhov in vrst peciva. Foto: Frančišek Perdan

10.7.

Najprej delovni program

Martin Košir prvi sekretar na novo ustanovljenega medobčinskega sveta zveze komunistov za Gorenjsko

Nov elektronski računalnik

za nekatera loška podjetja in tovarno Sava v Kranju

Sedanji klasični računalnik, ki ga uporabljajo nekatera loška podjetja - LTH, Gorenjska predilnica, Jelovica in tudi tovarna Sava iz Kranja, je že zastarel in nekaj let v uporabi, tako da je njegova življenjska doba pri kraju.

Zato so se omenjena podjetja, razen njih pa še Kmetijsko gospodarstvo in Veletrgovina Loka odločila za nakup novega sodobnega elektronskega računalnika znane ameriške firme IBM. Nakup novega računalnika bo veljal skupaj z montažnimi deli in ureditvijo prostorov 365 milijonov starih dinarjev, firma IBM pa ga bo dobavila dve leti po podpisu pogodbe.

1.6.

S seje skupščine občine Radovljica

Preusmeritev zasebnih kmetij v specializirano proizvodnjo je nujna

Odborniki občinske skupščine v Radovljici so na zadnji seji preteklo sredo med drugim obravnavali poročilo o razvoju specializirane kmetijske proizvodnje na Gorenjskem.

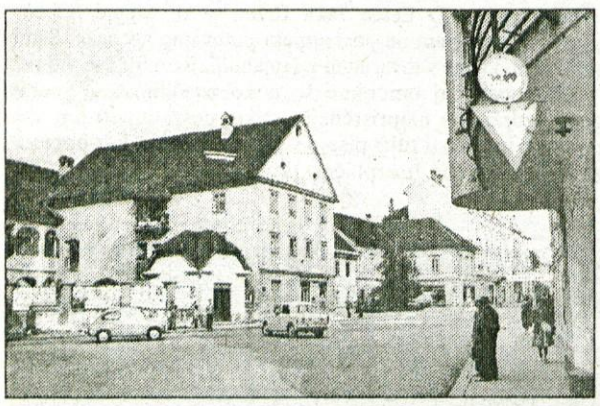
Kmetijski strokovnjaki so si že dolgo na jasnem, da se mora gorenjski kmet preusmeriti od dosedanjega samopreskrbovalnega kmetovanja na intenzivno sodobno gospodarjenje z visoko storilnostjo dela. Le tako se bo kmetovanje pri nas še ohranilo in standard kmeta bo enak standarau drugih delovnih ljudi.

11.5.

Kamniška železnica ne bo ukinjena

Kamničanu nič več šteti dnevi

3.2.

V ponedeljek so na vrhu Jelenovega klanca začeli pripravljati teren za gradnjo novega kranjskega hotela. Stare hiše, med njimi tudi znana Rossova, se bodo morale umakniti modernemu hotelu, ki bi arhitektonsko povezoval stari in novi del mesta.

29.5.

Bogata bera črnega ribeza

Nekaj let pred drugo svetovno vojno je danes že pokojni Šauca, ki je z družino stanoval na Rečici, prinesel od nekod prve sadike črnega ribeza. Po dogovoru z Orevčevo mamo (Langus Marija iz Poljšice) so v Brceh z njim zasadili prvo njivo. Drugi kmetje so se čudili, menili so, da je škoda njive ter da ribez ne bo šel v denar. Toda uspeh je bil presenetljiv.

In danes? Skoraj polovico njiv poljških lastnikov je zasejanih z ribezom in še ga zasajajo. Tudi po Gorjah ga je vse več. Ribez prve tri leta ne obrodi, potem pa vsako leto. Seveda, treba ga je negovati, obrezovati, pleti, škropiti in gnojiti. Tokrat je tako poln, lep in debel, kot še nikdar. Posamezni kmetje ga bodo pridelali kar po 10 ton ali še več. Odkupna cena bo menda 500 S din za kg, obiralcem pa plačajo po 60 do 70 S din.Poljško podnebje ribezu očitno zelo prija, na Bledu pa, ki je le malo stran od Poljšice, ne obrodi. Tudi onkraj Save Dolinke, v okolici Žirovnice ne uspeva.

3.7.

1968

16.10.

S 1. novembrom bodo na Jesenicah izročili kupcem novo trgovsko stavbo, ki jo gradi podjetje Gradis Jesenice. Trenutno urejajo okolico stavbe. Svoje prostore bodo imeli tu trgovsko podjetje Zarja s trgovino pohištva in opreme, konfekcija Standarda iz Zagreba ter Kovinotehna iz Celja trgovino železarne. V prvem nadstropju pa bodo poslovni prostori Interevrope Koper in Kovinotehne Celje.

20.3.

Male šole v Škofji Loki

Prejšnji teden so na osnovnih šolah v Škofji Loki začele delati male šole, namenjene predšolskim otrokom, ki ne obiskujejo vrtcev. Male šole naj bi otroke pripravile za bodoči šolski pouk. Imajo približno enak program, kot ga imajo otroci v vrtcih zadnje leto, preden začno obiskovati prvi razred.

27.7.

Nezaslišan vandalizem v Prešernovem gaju

V noči med 22. in 23. julijem je skupina podivjanih zlikovcev na skrajno prostaški način oskrunila Prešernov gaj - kraj, ki ga z globoko pietetno spoštljivostjo leto za letom, dan za dnem, obiskujejo rojaki iz vse Slovenije pa tudi iz zamejstva, saj tu spita svoj večni sen prvaka slovenskih pesnikov, France Prešeren in Simon Jenko.

Razgrajači, ki očitno ne poznajo ne sramu ne vesti, so v nočnih urah, ko je Prešernov gaj prepuščen huliganom na milost in nemilost, odbili vrh nagrobnika Simona Jenka in ga vrgli v bližnje grmovje, s stebrov pri vhodnih vratih (s Partizanske ceste) pa so odbili oba strešna kapitela. Pri padcu na trdo cestišče sta se oba, ker sta izklesana iz mehkega zelenega kamna (tuf iz Peračice), seveda močno okrušila. Nasilneži pa so se znesli tudi nad drugimi kamni - (fragmenti starih spomenikov) in jih prekucovali.

Takega pustošenja Prešernov gaj še ni doživel. Jenkov grob je imel mir vse od leta 1873, ko so ga pesnikovi častilci postavili - torej celih 95 let! Tudi starih pokopaliških vrat se ni nihče lotil, odkar so pričeli tu pokopavati pokojnike, to je od leta 1825. Po 143 letih pa se je našel podivjanec, ki mu je bil vhodni portal napoti!

Po končani osvobodilni vojni, ki so jo navdihovale tudi Prešernove besede iz Krsta in Zdravice, smo staro pokopališče preuredili v park. Z mislijo, da bodo na klopicah v Prešernovem gaju posedale mlade mamice z otroki (ki bi smeli seveda stopiti tudi na travo!), babice bodo tamkaj pletle, upokojenci se bodo pomenkovali o starih časih, študentje bodo imeli v rokah knjige in se učili, seveda bo sedel na klopico tudi mlad par in si šepetal o ljubezni. Take naivne misli smo imeli v onih letih... - Zdaj pa v Prešernovem gaju ni miru ne reda ne snage. - Prešernov gaj je postal dandanes torišče podivjanih huliganov, ki v noči ne uganjajo le nespodobnih orgij, pač pa delajo tudi materialno škodo. Z obojnim skrunijo kraj, ki je zaradi obeh pesnikovih grobov vsem kulturnim Slovencem svet.

20.1.

Vsem članom SZDL občine Radovljica

Sklep skupščine občine Radovljica, da v celoti reši problem prostorov za osnovno šolstvo najkasneje do leta 1974, so občani sprejeli z velikim razumevanjem. Zbori volivcev, ki so bili to pot dokaj dobro obiskani, roditeljski sestanki po vseh šolah ter mnogi drugi razgovori z občani so v celoti podprli sklep občinske skupščine.

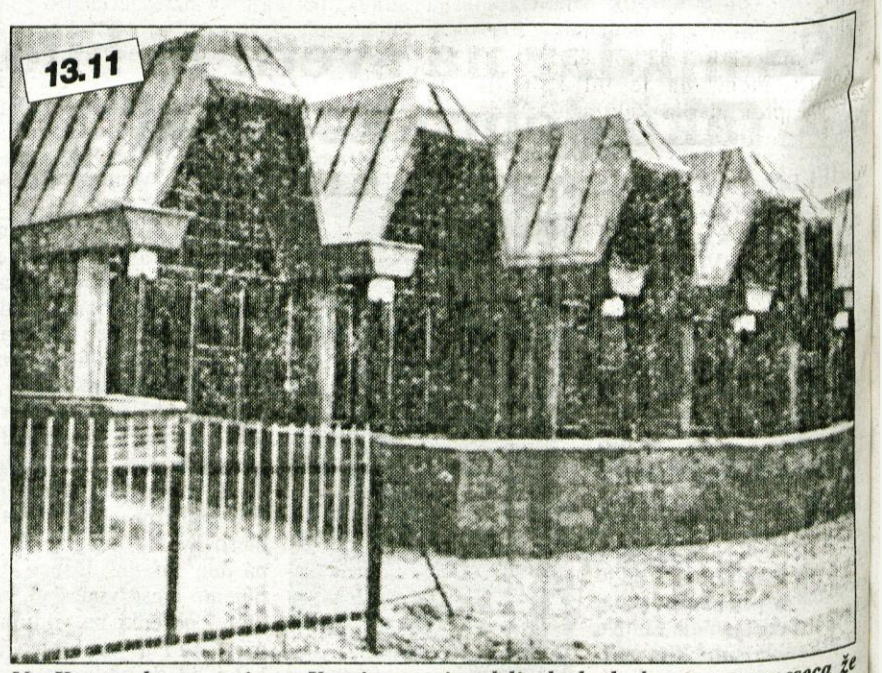
Za zgraditev treh novih šol na Bledu, v Bohinju in v Radovljici ter za dograditve šol v Begunjah, v Lipnici in v Lescah je potrebno 2 milijardi in 30 milijonov S din. Denar za to bodo prispevali: občinska skupščina vsako leto 80 milijonov S din, delovne organizacije vsako leto 120 milijonov S din in občani s samoprispevkom vsako leto 90 milijonov S din.

Občinska konferenca SZDL poziva vse volivce, da v nedeljo, 21. januarja, glasujejo ZA samoprispevek za gradnjo šol z zavestjo, da bo le na ta način možno v tem, razmeroma kratkem času zagotoviti naši mladi generaciji ustrezno izobrazbo v sodobnih šolskih prostorih.

KO GLASUJEMO "ZA" SAMOPRISPEVEK, GLASUJEMO ZA NAŠO LEPŠO PRIHODNOST, GLASUJEMO V DOBRO NAŠIH OTROK, GLASUJEMO ZA TISTO, KAR NAJBOLJ ŽELIMO SEBI IN TISTIM, KI JIH IMAMO NAJRAJE. S TO ZAVESTJO IN PREPRIČANJEM POJDIMO V NEDELJO VSI NA VOLIŠČA!

Občinska konferenca SZDL Radovljica

13.11

Na Komunalnem servisu v Kranju smo izvedeli, da bodo konec tega meseca že odprte mrliške vežice na kranjskem pokopališču. Prav zdaj končujejo še nekatera zadnja notranja dela. Za nove mrliške vežice je bilo potrebnih okrog 80 milijonov starih dinarjev.

30. junija svetovno prvenstvo v motocrossu v Tržiču

15.6.

40-letna tradicija ljubeljske proge

Do letošnje največje motocross prireditve v Jugoslaviji - 10. dirke za svetovno prvenstvo motorjev 250 ccm v Tržiču, 30. junija - nas loči le še slabih štirinajst dni. Zato naj v nekaj besedah skušamo opisati zgodovino slovenskega motocrosa - zgodovino novega Ljubelja.

Stava Ljubelja se je začela z velikimi avtomoto dirkami že pred 40 leti. Nova avtomobilska cesta na Ljubelj, ki so jo začeli graditi že 1961, pa je tekmovanja preprečila. Zato so tržiški športni delavci dobili leta 1962 novo idejo in prvič organizirali motocross prireditev.

Že na prvem tekmovanju so se zbrali nekateri najboljši evropski predstavniki motocrossa in Tržičani so uspešno položili svoj prvi izpit. Nova proga za motrocross je privabila gledališče in spet je Ljubelj prvi populariziral pri nas dokaj neznano panogo - motocross.

Že leta 1961 je ljubeljska prireditev dobila mednarodno priznanje. Mednarodna organizacija FIM je tekmovanju na Ljubelju dodelila naslov Velika nagrada Jugoslavije.

Tržičani so že od vsega začetka razmišljati o organizaciji svetovnega prvenstva v motocrossu in upanje na uspeh je bilo precej pičlo. Lani pa je FIM poslal na ljubeljsko tekmovanje svojega predstavnika - delegata Alfreda Lanranca, ki je podrobno pregledal ljubeljske proge. Sredi lanskega oktobra pa je prišla v Tržič vesela novica: Svetovno prvenstvo v motocrossu bo tudi v Tržiču.

Hokejsko igrišče na Jesenicah

Ocena aprilskih dogodkov v martinarni

10.5.

Pred kratkim je bila seja komiteja občinske konference zveze komunistov občine Jesenice, na kateri so razpravljali o aprilskih dogodkih v železarni. Sekretar občinske konference ZK tovariš Pavel Lotrič je za bralce Glasa o oceni komiteja glede znanih dogodkov v martinarni povedal naslednje:

"Komite občinske konference stoji na stališču, da je edini izhod iz težkega finančnega položaja železarne sanacijski program.

Eden izmed sanacijskih ukrepov je tudi postavka, da masa osebnega dohodka ne sme biti večja od povprečja OD v zadnjem tromesečju 68. leta. Osebni dohodki se torej lahko večajo samo na račun zmanjšanja delovne sile. Te ukrepe v okviru sanacijskega programa je sprejel DS Železarne in so zato za kolektiv obvezni. Nerazumevanje teh določil je bil verjetno povod za prekinitev dela v martinarni. Marca je bila namreč rekordna proizvodnja, osebni dohodki pa samo za malenkost višji kot februarja.

Komite meni, da je bil kolektiv železarne prek glasila Železar, radia in drugih informativnih sredstev dobro obveščen o delu samoupravnih organov, vodstva podjetja in družbenopolitičnih organizacij železarne."

Po mnenju članov komiteja pojav v martinarni ni bila klasična oblika štrajka, ampak groba oblika izsiljevanja. Uklo-niti se poskusu izsiljevanja, bi pomenilo na eni strani odreči se sanacijskemu programu, na drugi strani pa bi s tem zavestno dopustili podobne akcije v drugih obratih, kjer bi bili OD nekoliko nižji.

Tovariša Lotriča smo vprašali, kdo so bli nosilci izsiljevanja.

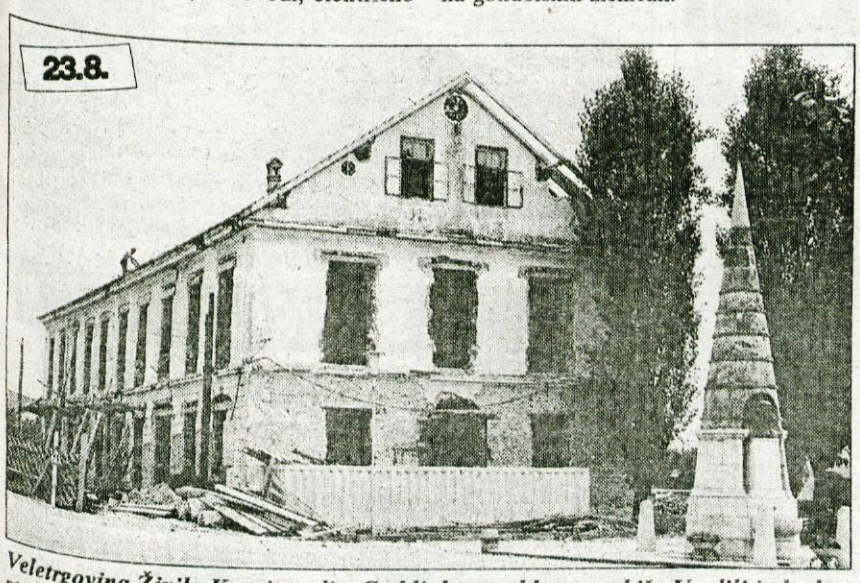
"Večinoma so bili to tisti delavci, ki so samo trenutno ekonomsko odvisni od železarne," je pojasnil stališče komiteja ZK tovariš Lotrič, "njim ni mar prespektive železarne, ker so vedno pripravljeni vzeti kovček in odpotovati v druge kraje na delo. Zaradi tega lahko razumemo odpor drugih članov kolektiva, ki so življenjsko trdno vezani za železarno."

Glede intervencije organov javne varnosti, je tovariš Lotrič dejal, da drugega izhoda praktično ni bilo. Poudaril je, da z intervencijo niso nameravali prisiliti delavce k delu ampak uresničiti sklep delavskega sveta železarne, da vsi, ki nočejo delati, strahujejo in onemogočajo delo drugim, takoj zapustijo obrat.

14.5.

GG Bled prvi član konzorcija za izgradnjo triglavskih žičnic

V radovljiški občini se je v teh majskih dneh razplamtela akcija za zbiranje sredstev za izgradnjo triglavskega turističnega centra. Pri občinski skupščini je bila imenovana komisija, ki je že izdelala program za zbiranje sredstev. Dogovorili so se, da bodo najprej zbrali lastna sredstva, šele nato pa bi se obrnili na gospodarske organizacije drugih občin. Ustanovili bodo konzorcij, ki bo nastopal kot investitor. Celotna investicija za izgradnjo sistema triglavskih žičnic z gostinskimi objekti, vodovodi, električno napeljavo in zajezitvijo hudournikov bo predvidoma znašala 5,5 milijarde S din. Osnovna žičnica naj bi bila speljana iz Krme do Apnenice, od tam pa naprej do Kredarice. Na tej liniji bi bile povezave z vlečnicami na druga triglavska pobočja, med drugim tudi na smučišča pri Staničevi koči. Na glavni liniji bo vozila gondola za 60 potnikov. Po sedanjem predračunu bo vožnja na Kredarico in nazaj znašala 2200 S din za osebo. Po oceni obiskovalcev predvidevajo 970.000 sektorskih voženj na gondolskih žičnicah.

Veletrgovina Živila Kranj gradi v Cerkljah novo blagovno hišo. Uredili jo bodo v stavbi nekdanje šole. To bo ena najlepših podeželskih blagovnih hiš na Gorenjskem.

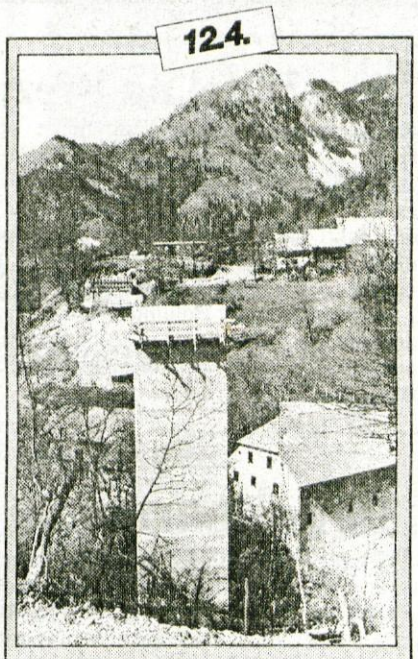
1969

9.7.

V Škofji Loki so včeraj odprli novo tovarno mineralne volne

Industrijski gigant, vreden 3 milijarde S din

12.4.

27. septembra 1969 so odprli nov most čez Završnico in odcepe ceste v Mostah

13.9.

Mednarodni simpozij o Elanovih alpskih smučeh

Tovarna športnega orodja Elan Begunje izvozi zadnja leta v dežele severne Evrope (Norveška, Švedska in Finska) okrog 35 tisoč parov alpskih smuči. Razen tega so prav te dežele največji kupci Elanovih plastičnih čolnov. Če vemo, da se je alpsko smučanje v teh deželah, kjer je domovina smučarjev tekačev in skakalcev, začelo razvijati šele v zadnjih letih, potem je Elan nedvomno dosegel že lep uspeh na njihovem tržišču. Da bi v prihodnje še bolj zainteresirali prebivalce teh dežel za svoje alpske smuči, so se v Elanu odločili, da pripravijo s sodelovanjem njihovega zastopnika Lersa Bengstona iz Stockholma za nordijske trgovce mednarodni enotedenski simpozij o alpskem smučanju. Simpozij se je začel minulo soboto v Golf hotelu na Bledu, udeležilo pa se ga je 77 trgovcev iz treh dežel severne Evrope. Razen tega pa je Elan na ta simpozij povabil tudi proizvajalce smučarske opreme: Marker, Holmenkol, Garmont, Uvex in AGV. Na tem simpoziju so Elanovi strokovnjaki seznanili nordijske trgovce z izdelavo alpske smučke, tehničnimi podrobnostmi in jim pokazali proizvodnjo smuči v tovarni. Proizvajalci opreme iz sosednjih dežel pa so jih seznanili s svojimi izdelki. Tako so udeležence podrobno seznanili, kako naj bi bil opremljen alpski smučar. Razen tega pa so si nordijski trgovci med enotedenskim bivanjem na Bledu ogledali tudi nekatere naravne lepote v Sloveniji.

Barski program ali mladinski ples?

Pred tednom dni so se po Kranju razširili lepaki s fotografijo golega ženskega telesa in velikim napisom Sinovi. Kaj to pomeni, nisem vedel toliko časa, dokler nisem na ograji pri novem kranjskem hotelu prebral lepak, s katerim mladina iz Stražišča vabi na nedeljske mladinske plese, na katerih bodo igrali Sinovi.

13.9.

Za zasluge - avto

Pred novim letom je delavski svet tovarne IBI v Kranju na pobudo IO sindikalne podružnice sklenil, da se direktorju podjetja za njegove zasluge kupi osebni avtomobil. Zastavljamo vprašanje samoupravnim organom in družbenopolitičnim organizacijam podjetja, kaj jih je vodilo k taki odločitvi, ki je v očitnem nasprotju s smernicami predsedstva in IK CK ZKJ in akcijskim programom družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine občine Kranj.

8.1.

Novozgrajeni GOLF HOTEL na Bledu

vas vljudno vabi na obisk!

Najmodernejše sobe s kopalnicami, WC in telefoni, prvovrstna kuhinja, tri prijetne restavracije, družabni prostori, kavarna, dancing itd. Dva bazena s termalno vodo, tenis igrišče, prostran park. Če nas boste obiskali le enkrat, boste gotovo še prišli k nam!

Telefon 77-504

31.5.

Seja delavskega sveta jeseniške železarne

Izključena še dva delavca

Pet delavcev martinarne je aprila v Beogradu obiskalo pisarno predsednika republike, kjer so netočno prikazali aprilske dogodke v železarni. Tako so med drugim izjavili, da so za štrajk odgovarjali samo delavci drugih narodnosti, Slovenci pa ne; da so samo želeli pojasnila, zakaj so ob povečani proizvodnji dobili manjše osebne dohodke ipd.

Na zahtevo generalnega sekretariata predsednika republike je železarna podrobno pojasnila dogodke in odgovornost posameznih delavcev.

Na sobotni seji delavskega sveta železarne so prebrali odgovor, s katerim se je delavski svet v celoti strinjal.

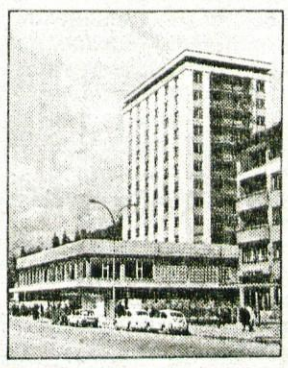
Zaradi kršitev delovnih dolžnosti so bili štirje delavci izključeni iz železarne, na sobotni seji delavskega sveta pa sta bila po tajnem glasovanju izključena še Meho Kamenčić in Ibro Mušić. Prizadeta delavca sta naj seji delavskega sveta zanikala odgovornost za dogodke v martinarni, oziroma sta jih skušala omiliti. Toda velika večina članov delavskega sveta je glasovala za izključitev teh dveh delavcev (skupno je bilo torej zaradi dogodkov v martinarni izključenih 6 delavcev).

11.6.

Plat zvona za tržiški Runo?

Tovarna usnja Runo iz Tržiča je pred kratkim poslala oddelku za gospodarstvo skupščine obične Tržič pismo, v katerem ugotavlja, da so imeli od prvega januarja do konca junija letos 91.731 dinarjev izgube zaradi nedoseženega dohodka. Po rezultatih poslovanja julija in avgusta se omenjena izguba še povečuje. Zaloge, nedovršena proizvodnja in gotovi izdelki pa so se od letošnjega januarja povečali za 26 odstotkov oziroma od 6,4 milijona na 8,1 milijona dinarjev.

8.10.

Nasproti jeseniške železniške postaje gradi SGP Sava Jesenice nov poslovno stanovanjski objekt, ki bo odprt predvidoma konec tega meseca. V njem bodo imeli poslovne prostore Murka Lesce, Železnina Radovljica, Špecerija Bled in Kmetijsko živilski kombinat Škofja Loka.

7.6.

28.3.

Gorenjska perspektiva

Zamisel, da Gorenjska, kot geografsko zaokrožena celota, potrebuje organ, ki bi na gospodarskem in družbem področju ocenjeval in usmerjal nadaljnji razvoj, je mnogo starejša od razprav, ki so se novembra lani začele na pobudo Medobčinskega sveta ZK. Že kmalu po ukinitvi okrajev so se ob različnih prilikah porajale takšne pobude. Kot nadomestilo za nekatere praznine, ki so nastale po ukinitvi, so bile potem kmalu ustanovljene nekatere samoupravne skupnosti (socialno zavarovanje, skupščina za zaposlovanje, zbor banke itd.), Gorenjske občine so sprejele vrsto skupnih dogovorov (pravnih, družbenih in drugih). Za skladen in celovit razvoj pa je seveda vse to premalo.

Komuna kot osnovna samoupravna skupnost pri svojih željah, potrebah in odločitvah namreč ne more in ne sme neprizadeto mimo odločitev in ciljev sosednjih občin. Za enakomeren gospodarski in družbeni razvoj širšega področja je potreben usklajen program. In Gorenjska je takšna gospodarska in družbena celota, kjer bo ob skorajšnjih razpravah v prihodnjem 20-letnem razvoju potrebno usklajevanje in skupno dogovarjanje o perspektivah. Po torkovi ustanovitvi Sveta gorenjskih občin je bila tako postavljena osnova za jasnejšo perspektivo. Za mnoga pomembna razvojna vprašanja so se odprla vrata: gospodarstvo, turizem, kultura itd.

Zaustaviti moramo neugodna gospodarska in politična gibanja

Kaj storiti?

Zakaj je tovariš Tito predlagal ustanovitev predsedstva? - Kakšna naj bo vloga federacije? - Kako potrošiti toliko, kolikor zmoremo? - Kako zatreti korupcijo ter omejiti inflacijo? - Kaj naj dela Zveza komunistov?

24.10.

Zamrznjene cene!

V četrtek so začeli veljati sklepi Zveznega izvršnega sveta, s katerimi so začasno pod kontrolo cene industrijskih izdelkov. Od tega dne dalje proizvodne delovne organizacije ne smejo več zviševati cen svojim proizvodom, trgovina pa marž. ZIS je sklenil maksimirati cene pšenične moke, vseh vrst sladkorja, svinjske masti, olja, masla, riža in rib. Pod družbeno kontrolo so cene vseh vrst kruha razen peciva, cene svežega svinjskega in govejega mesa, perutnine in mleka. Pod družbeno kontrolo so tudi cene stanarin, komunalnih storitev in prevozov v mestnem prometu: ZIS je prav tako omejil potrošniške kredite. Doslej je najvišji znesek lahko dosegel 10.000 dinarjev, od četrtka dalje pa 6000 dinarjev z obveznim 20-odstotnim gotovinskim pologom. Da bi vtirili uvoz v realne okvire, je ZIS sklenil, da morajo vsi uvozniki za uvoženo blago položiti v dinarjih depozit v višini 50-odstotne vrednosti uvoženega blaga. Po 90 dneh ta sredstva banka vrne. Govorice, da bodo zamrznjeni tudi osebni dohodki, niso resnične!

Ti ukrepi so prva etapa izvajanja stabilizacijskega programa, katerega cilj je zaustaviti nadaljnje naraščanje cen in doseči uravnovešenje tekoče plačilne bilance ob najbolj primerni dinamiki gospodarstva. S temi ukrepi bi 1972. leta uskladili cene v Jugoslaviji s cenami na svetovnem trgu in izenačili plačilno bilanco. V takih razmerah bi tudi dinar postal konvertibilen.

Na seji ZIS so tudi poudarili, da ob strogi kontroli, ki so se je že lotili pristojni organi, tudi delovne organizacije in skupščine sodelujejo pri izvajanju stabilizacijskega programa.

31.10.

Orjak za 18 milijonov dinarjev

Lesnoindustrijsko podjetje Jelovica Škofja Loka je odprlo nov obrat stavbnega pohištva

Eden najpomembnejših dogodkov, s katerimi so v Škofji Loki proslavili minuli občinski praznik je bila vsekakor sobotna svečana otvoritev novega, 3700 kvadratnih metrov velikega obrata stavbnega pohištva tovarne Jelovica. Kot smo izvedeli, je stal 18 milijonov N din. Tretjina te vsote (6 milijonov) odpade na inozemske kredite, ostalo pa so lastna in bančna sredstva.

14.1.

Novo skladišče za krompir

KŽK Kranj je pred kratkim dogradil novo skladišče za krompir blizu Šenčurja. Pridelek poznega krompirja, ki so ga skopali pred dnevi, so že zvozili v sodobno urejene skladiščne prostore. Gradbena dela so izvajali delavci podjetja SGP Projekt iz Kranja.

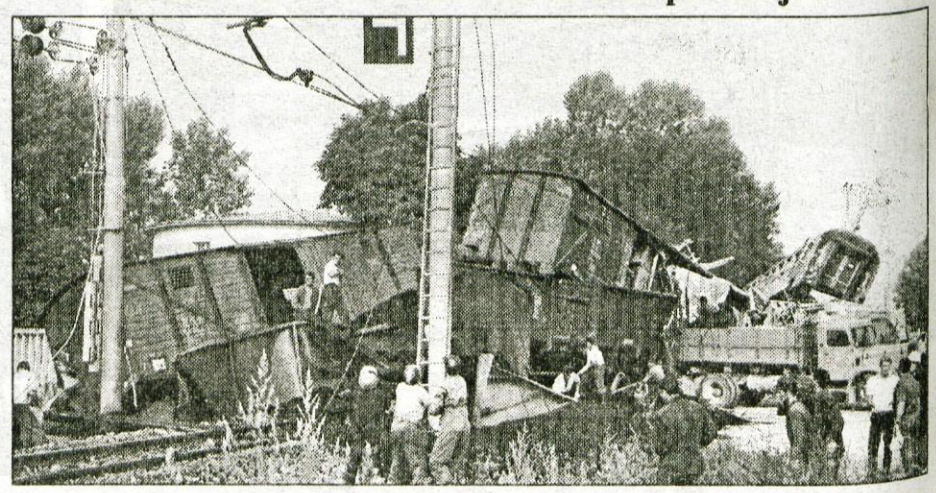
23.9.

1970

8.8.

Šest mrtvih in več deset ranjenih

v katastrofalni železniški nesreči na Trati pri Škofji Loki

Škofja Loka, 7. avgusta - Šest mrtvih in še neugotovljeno število ranjenih - to je bilanca hude železniške nesreče na Trati pri Škofji Loki. 200 metrov od postaje v smeri proti Ljubljani sta čelno trčila brzi potniški vlak številka 905, ki je vozil iz Muenchna v Carigrad, ter tovorni nabiralni vlak, namenjen na Jesenice. Od lokomotiv in treh vagonov so ostale samo razbitine. V njih je - po neuradnih podatkih - našlo smrt šestero ljudi: strojevodji obeh kompozicij, asistent, vlakovodja in dva zavirača. Med potniki ni bilo žrtev. Utrpeli so le razne poškodbe, vendar točnih podatkov nimamo.

21.11.

Hotel na Brezjah

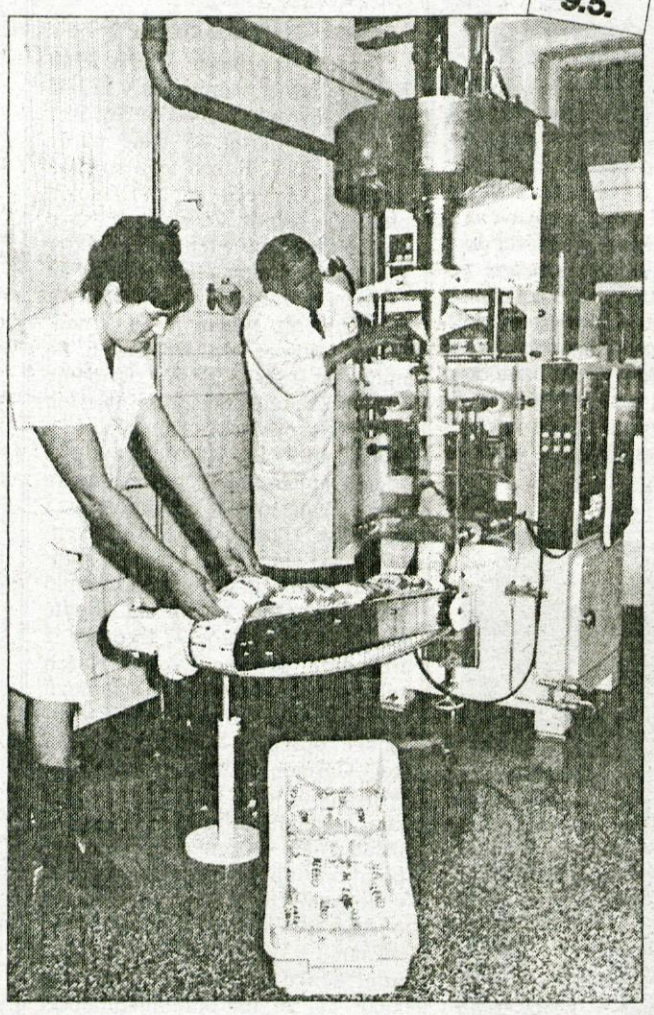
Ko so na zadnji seji radovljiške občinske skupščine razpravljali o turističnem prometu v občini v letošnjih devetih mesecih, je bilo pojasnjeno, da bodo že prihodnje leto uresničeni nekateri programi o povečanju turističnih zmogljivosti. Tako na primer dobro potekajo priprave za gradnjo hotela Lev v Bohinju, Transturistovi hoteli pripravljajo program na Pokljuki, Kompas pripravlja program za obnovitev Staneta Žagarja v Bohinju itd., med drugim pa je bilo tudi omenjeno, da Turist hotel iz Ljubljane pripravlja program za gradnjo hotela na Brezjah. Predvideno je, da bi imel hotel 150 postelj.

13.6.

Pokol narcis na Golici

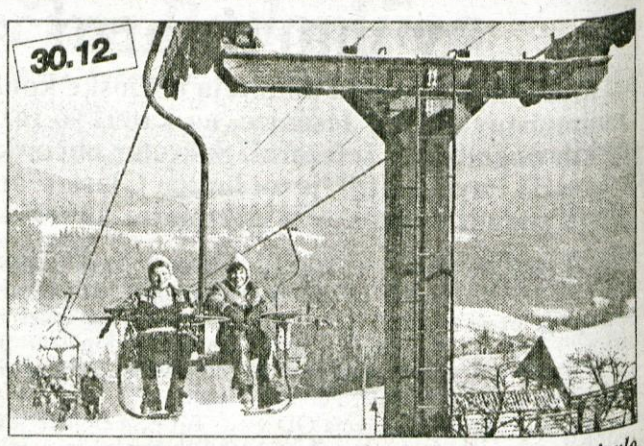
"Ekipe gorske straže izmenično nadzirajo najbolj obiskane in zato tudi najbolj ogrožene planinske točke", smo zvedeli od tov. Hafnerja. "V nedeljo, 31. maja, je bilo za nadzor nad Golico določeno planinsko društvo Škofja Loka. To, kar sem doživel omenjenega dne, skoraj ni moč popisati. Trume obiskovalcev (turistov in domačinov) so dobesedno popasle nekatera nahajališča narcis. Nabirali so jih v cekarje, v vedra, košare in torbice ter celo v avtomobilske prtljažnike. Naša skupina je sicer skušala posredovati, vendar zaman. Ne grožnja, ne lepa beseda ni zalegla. Če smo komu plen odvzeli, si je brž nagrabil novega. Največji brezobzirneži so nas kratko malo zmerjali in žalili ter grozili s fizičnim obračunom. Čeprav se zavedajo, da kršijo pravila, jih ni mogoče ustaviti. Dobro vedo, da vseh ne moremo prijaviti sodišču."

9.5.

Škofjeloška mlekarna je pred nekaj dnevi kupila v Zahodni Nemčiji stroj za polnjenje mleka v polivinilaste vrečke, znamke laccia. Stroj nalije v vrečke 1500 l mleka na uro. Polni litrske, pollitrske in četrtlitrske vrečke ter vrečke po dva decilitra mleka. Veljal je 20 milijonov deviznih dinarjev.

30.12.

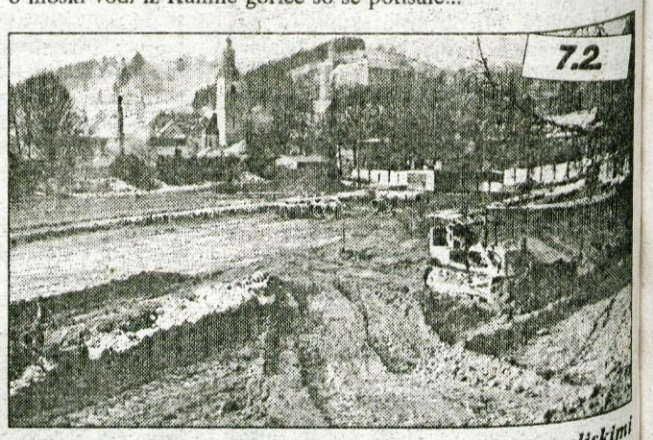
Dolgoletne sanje smučarsko razpoloženih Ločanov so minulo soboto, 26. decembra, končno postale resnica; podjetje Transturist je svečano odprlo prvo fazo sistema žičnic in vlečnic na Starem vrhu (Selška dolina), ki spričo čudovitih terenov in ugodne lege - od Škofje Loke ga loči vsega 14 kilometrov lepe ceste, od Kranja 24 kilometrov, od Ljubljane pa 33 - utegne resno ogroziti "monopol" Krvavca, Vogla, Kranjske gore... Stekli sta 1500 metrov dolga sedežnica in 850-metrska vlečnica. Slednja zmore prepeljati kar tisoč smučarjev na uro. Uredili so tudi že številna smučišča, ki bodo po težavnosti ustrezala tako začetnikom kot vrhunskim mojstrom. Loški zimski turizem je s tem naredil pomemben razvojni korak naprej, saj ni več le obetajoča papirnata želja, ampak otipljiva stvarnost.

9.12

"Moška voda" iz Kislega studenca

Nedaleč od Kamne gorice je izvir, ki ga domačini imenujejo Kisli studenec. Da voda ki na tem mestu ugleda beli dan, ni čisto navadna voda, so domačini opazili sami, saj je trava okrog izvira ožgana, prst rdeča, iz vode pa uhajajo podobni mehurčki kot iz radenske. Zato so izvir preimenovali v Kisli studenec. Kasnejše kemične analize so potrdile, da ima kamnogoriška voda zares kemične primesi. Takrat, ko je zaslovela kladanjska "moška voda", so tudi o vodi iz kislega studenca začeli govoriti, da ima podobo moč in učinek. Niso bili redki, ki so jo s steklenicami pod pazduho mahnili k studencu. Domačini vedo povedati, da so prevladovali predvsem moški! Nevihta je bila kmalu mimo. Vesti o moški vodi iz Kamne gorice so se potišale...

7.2.

SGP Tehnik je sredi preteklega meseca začel z zemeljskimi deli na trasi novega škofjeloškega hotela, katerega gradnjo financira turistično transportno podjetje Transturist in ki naj bi bil gotov še pred koncem letošnjega leta.

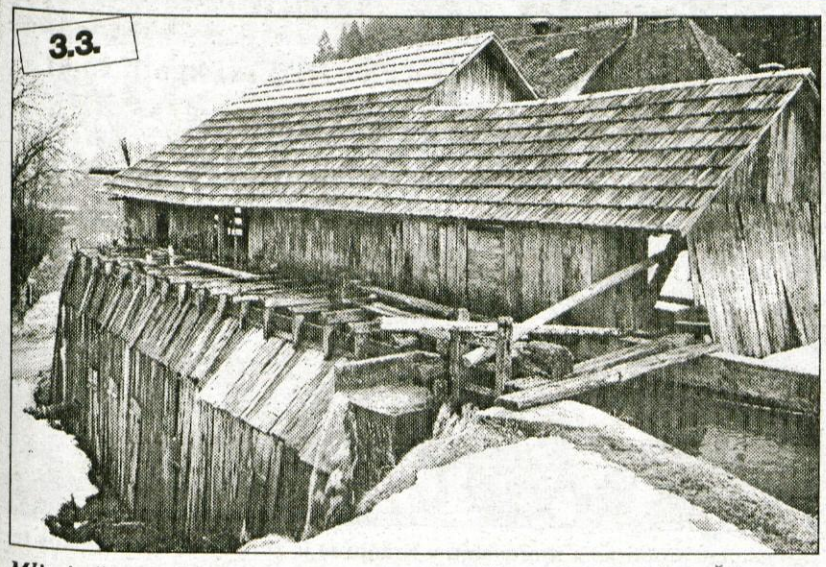
S SODIŠČA 23.10.

Oprostilna sodba za uboj

Okrožno sodišče v Kranju je oprostilo 32-letnega Radojico Djerkoviča iz Bobovka, obtoženega uboja. Djerkovič je 18. januarja letos v gostilni Zlata riba v Kranju med pretepom z lovskim nožem zabodel Huseina Koljenovića. Ta je zaradi hudih ran dva tedna kasneje umrl v bolnišnici. Djerkovič je med pretepom ranil tudi Vehbijo Djeliovića. Sodišče se je pri razsodbi opiralo na mnenje psihiatra. Ta je po pregledu obtoženca menil, da se ta zaradi vinjenosti in drugih okoliščin ni mogel obvladati in preceniti usodnosti svojega dejanja.

1971

3.3.

Mlin in žaga v Praprotnem sta med najstarejšimi v Selški dolini. Čeprav sta objekta stara že več kot 209 let, sta še izredno dobro ohranjena. Janko Dolenc, sin lastnika mlina in žage nam je povedal, da so ju pred leti popravili po načrtih zavoda za spomeniško varstvo: Danes ju ne uporabjajo več. Janko nam je povedal, da je imel pred tremi leti še mlinarsko obrt, ki se danes več ne izplača, saj je žita v dolini vedno manj in se je zato raje zaposlil v LTH. Pravi, da melje le za potrebe domačije.

6.11.

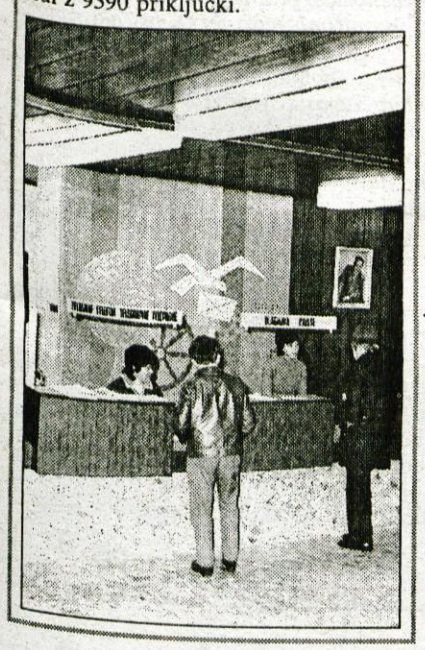
Težak (električni) položaj na Gorenjskem

V prihodnje bodo potrebne še večje redukcije električne energije - Kritičen položaj lahko reši le daljše deževje - Težave pa še povečujejo nedisciplinirani porabniki elektrike v široki potrošnji

27.11.

Nova pošta in avtomatska telefonska centrala v Tržiču

V sredo opoldne so v Tržiču odprli novo pošto in avtomatsko telefonsko centralo. Centralo je izdelala kranjska Iskra in ima 500 priključkov. Zmogljivost pa bodo kasneje lahko še petkrat povečali. Dokler v Tržiču ne bodo zgradili potrebnega telefonskega omrežja, bodo lahko ustregli prošnjo vsakemu tretjemu prosilcu za telefon: za novo pošto, ki je menda ena najsodobnejših v Sloveniji, je Podjetje za PTT promet iz Kranja doseglo enako stopnjo v razvoju telefonskih zvez. Na Gorenjskem je zdaj 21 avtomatskih telefonskih central z 9390 priključki.

7.7.

Nikar hrupa na okno bolnice

Že leta 1954 je zavod za urbanizem Bled izdelal zazidalni načrt za gradnjo na Plavškem travniku na Jesenicah. Ta zazidalni načrt obravnava in omogoča dejavnost na Plavškem travniku naslednjim jeseniškim podjetjem: trgovskemu podjetju Universal, sedaj Kovinotehna Celje, podjetju Vodovod in SGP Sava Jesenice ter podjetju Kovinar. Zazidalni načrt, ki je poleg teh podjetij obravnaval tudi dejavnost SGP Gorica in LIP Bled, je predvideval površine za javni razkladalni in parkirni prostor ter komunalno infrastrukturo.

Vendar pa se postavlja ob tem novem komunalnem centru na Plavžu zelo umestno vprašanje: Kako bo povečanje hrupa in prometa vplivalo na bolnico, ki stoji onkraj cest?

V splošni bolnici so se že pred postavitvijo bencinske črpalke v neposredni bližini bolniške stavbe pritoževali, da bo večji hrup in ropot avtomobilov motil bolnike.

Prav zaradi tega posluje ta črpalka le do osme ure zvečer. Nedvomno pa bo z novimi halami in javnimi skladišči prihajalo do znatno gostejšega prometa. Urbanisti in podjetja, ki bodo tod gradila, pa zagotavljajo, da industrijskih plinov in prahu ne bo, obenem pa bodo poskrbeli tudi za čimmanjši ropot.

2.10.

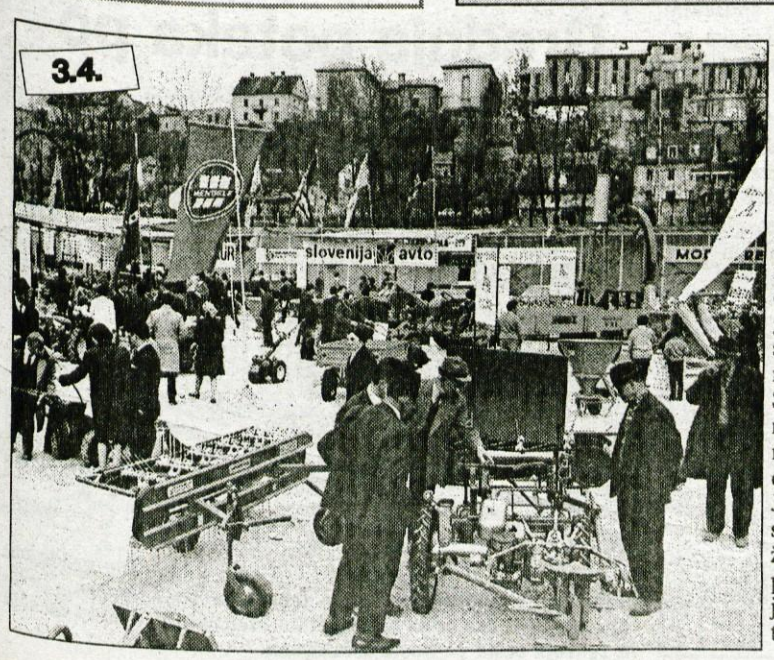
Gradnja stanovanj na Planini

Priprave na gradnjo 4000 stanovanj na Planini v kranjski občini so se začele že 1. julija letos. Od takrat namreč gradijo kanalizacijo, vodovod in drugo komunalno opremo (elektrika, telefon) za obstoječe in novo stanovanjsko naselje. 1. avgusta pa je stekla tudi gradnja sedmih stanovanjskih objektov.

Tako gradbeno podjetje Projekt gradi štiri stanovanjske objekte, podjetje Gradis pa tri. 260 stanovanj v omenjenih sedmih objektih bo zgrajenih od oktobra do decembra prihodnje leto.

Prihodnje leto pa bodo na Planini začeli tudi z gradnjo 120 do 180 garaž, kotlarne in trgovine. V programu izgradnje oziroma ureditve novega stanovanjskega naselja je predvidena tudi vzgojno varstvena ustanova. Razen tega pa je posebno v ta namen vključena tudi gradnja doma za ostarele občane. Z gradnjo tega doma bodo predvidoma začeli že konec tega meseca. Prihodnje leto bodo torej na Planini zrasla prva od 4000 tisoč predvidenih stanovanj. Hkrati pa bo do prihodnjega leta rešen tudi že dobršen del sedanjih problemov z vodo in kanalizacijo. Na Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo pravijo, da bo Planina že v bližnji prihodnosti komunalno urejena in opremljena, podobno, kot sta urejeni in opremljeni stanovanjski naselji Zlato polje in Vodovodni stolp v Kranju.

3.4.

Spomladanski sejem v Savskem logu

Generalka za poletje

Letošnji X. spomladanski sejem v Kranju, ki ga bodo odprli v soboto ob 10. uri dopoldne, bo prvič na novem prostoru v Savskem logu. Na upravi Gorenjskega sejma v Kranju pravijo, da bo to neke vrste generalka za letošnji XXI. mednarodni gorenjski sejem, ki bo od 6. od 17. avgusta. Glavni del tega mednarodnega sejma bo namreč že v pokriti hali v Savskem logu. Površina hale bo 5100 kvadratnih metrov: povedali so tudi, da dela pri gradnji hale normalno potekajo, da bo hala gotova do 15. julija in da je zagotovilo za nadaljevanje gradnje dela Jugobanke. Tako po precejšnji negotovosti, kako bo s sejemsko dejavnostjo v Kranju v prihodnje, lahko že (tako vsaj zagotavljajo) zapišemo, da bo Kranj v prihodnje še bolj odprto mesto. Ime odprto mesto si je Kranj v zadnjih desetih letih pridobil v veliki meri tudi po zaslugi sejemskih prireditev.

Stane Kavčič sprejel gorenjske predsednike

Predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič je v sredo sprejel predsednike gorenjskih občinskih skupščin. Stališče, da ga bodo obiskali, so gorenjski predsedniki sprejeli na posvetovanju prejšnji petek, ko so razpravljali o polemikah in določenih pritiskih na republiških izvršni svet in o vprašanjih, ki zadevajo Gorenjsko.

Predsedniki so tovariša Kavčiča seznanili z nekaterimi perečimi vprašanji na Gorenjskem, predvsem pa so zahtevali čimprejšnjo uresničitev že sprejetih sklepov in odlokov o izgradnji cestnega omrežja v Sloveniji in predora pod Karavankami, ki naj bi bodočo gorenjsko cesto povezal s Tursko cesto. Pojasnili so mu tudi, da je stališče Gorenjske, naj pri financiranju kliničnega centra in ljubljanskih kliničnih bolnišnic enakopravno sodelujejo vsi, ki bodo bolnišnico po zgraditvi potrebovali.

Predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič je na pogovoru ugotovil in zagotovil, da bosta izgradnja oziroma reševanje tako imenovanega slovenskega cestnega križa potekala v skladu z možnostmi oziroma finančno močjo Slovenije. Poudaril je tudi, da bodo z zahoda v Slovenijo speljane tri vpadnice.

Ena vpadnica je predvidena pri Novi Gorici, druga v Zgornjisavski dolini pri Kranjski gori, ki se bo priključila na zgrajeno Tursko cesto in tretja pri Mariboru. Tovariš Kavčič je tudi obljubil, da bo slovenski izvršni svet glede tega navezal stike in se pogovoril z avstrijsko vlado.

27.3.

Zahtevamo za

V tovarni gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava v Kranju so delavci nekaterih proizvodnih enot in vzdrževanja 13. in 14. julija prekinili delo, ker niso bili zadovoljni z izplačilom osebnih dohodkov. Osebni dohodki za junij, ki so jih prejeli v torek, so bili namreč za 20 odstotkov nižji kot mesec prej. O nižjih osebnih dohodkih so bili obveščeni že nekaj dni prej.

17.7.

Razmišljanja ob dopolnilih ustave SR Slovenije

Slovenija - država delavskega razreda

Slovenska država: izraz suverenosti slovenskega naroda ter oblasti in samoupravljanja delavskega razreda in delovnih ljudi

2.9.

GKB se pripoji k Ljubljanski banki

Kranj, 19. novembra - Ob 9. uri dopoldne so se v dvorani kranjske občinske skupščine zbrali predstavniki gorenjskega gospodarstva - komitenti Gorenjske kreditne banke. Na osmem zboru banke so razpravljali o predlogu izvršilnega odbora Gorenjske kreditne banke, da se banka pripoji Ljubljanski banki.

Uvodoma je podal poročilo o poslovanju Gorenjske kreditne banke direktor Rudi Hlebec in ugotovil, da je bila Gorenjska kreditna banka ob vsesplošni nelikvidnosti vedno likvidna. Pa tudi sicer je Gorenjska kreditna banka v zadnjih petih letih na vseh področjih poslovanja dosegla vrsto lepih rezultatov. Hkrati pa je orisal integracijske procese na področju bančništva v razvitih industrijskih državah in tudi pri nas. Ti procesi so danes nujni, ker sposobnosti posameznih teritorialnih bank niso več takšne, da bi te banke lahko sledile programom gospodarskega razvoja posameznih podjetij ali celih gospodarskih panog.

Gorenjsko gospodarstvo bo po predvidevanjih potrebovalo za svoj razvoj do 1975. leta 5856 milijonov investicijskih sredstev, od tega samo industrija 3145 milijonov, gostinstvo pa okrog 1000 milijonov. Tolikšnih potreb pa Gorenjska kreditna banka skupaj s podjetji ne more sama rešiti. Zato je zaradi modernizacije bančne tehnike pa je prišlo do predloga, da se Gorenjska kreditna banka pripoji k Ljubljanski banki, ki je v jugoslovanskem merilu ena najmočnejših bank, saj je po zbranih depozitih na prvem, po kreditni zmogljivosti pa na drugem mestu. Po razpravi, kjer so komitenti predvsem poudarili, da je treba na prihodnjem zboru Ljubljanske banke rešiti vprašanje deviznih kreditov, so se predstavniki gorenjskega gospodarstva izrekli za pripojitev. Proti so bili le trije komitenti.

Tako bo Gorenjska kreditna banka kot temeljna organizacija združenega dela začela 1. januarja prihodnje leto poslovati kot podružnica Ljubljanske banke.

Na včerajšnjem zboru je bil podan tudi predlog, da bi se Ljubljanska banka preimenovala v prihodnje v Slovensko banko ali v Slovensko gospodarsko banko.

20.11.

Že 50 let vrti volan

Lastnik gostišča Pri Jožovcu v Begunjah Ivan Avsenik 50 let že vozi avto in še ni imel nesreče ali prekrška

15. 11.

18. 11.

Gorenjska podpira za kandidata inž. Andreja Marinca

Kranj, 17. novembra - Dopoldne so se sestali delegati, izvoljeni na razširjenih sejah gorenjskih izvršnih odborov občinskih konferenc SZDL in razpravljali o predlogu izvršnega odbora republiške konference socialistične zveze in koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri republiški konferenci, da se za možnega kandidata za predsednika izvršnega sveta republiške skupščine predlaga inž. Andreja Marinca. Delegati so ugotovili, da so povsod na Gorenjskem razširjeni izvršni odbori občinskih konferenc SZDL soglasno podprli predlog za inž. Andreja Marinca. O tem so se na Gorenjskem strinjali tudi na drugih sestankih. Na današnjem sestanku so tudi ugotovili, da dosedanja podpora zavezuje socialistično zvezo in drugo organizacijo in organe, da v prihodnje uresničujejo začrtano politiko bodočega izvršnega sveta.

Eden največjih grabežev pri nas

1. 4.

Osumljena, da si je prilastila 41 milijonov

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Kranj in kriminalistična služba Uprave javne varnosti sta odkrila v teh dneh verjetno največji grabež, kar jih je bilo po vojni pri nas. Preiskovalni sodnik je odredil zaradi suma kaznivega dejanja grabeža pripor za Justino Demšar, staro 44 let, iz Zminca, Škofja Loka, zaposleno kot blagajničarko v Jelovici v Škofji Loki.

Planina čez 10 do 15 let

Sredi minulega leta se je na Planini pri Kranju začel uresničevati sklep kranjske občinske skupščine, da se bo v prihodnjih 10 do 15 letih stanovanjska gradnja nadaljevala na tem področju. Odobrenih je bilo okrog 35 hektarov zemljišča za okrog 4000 družbenih stanovanj oziroma 12 do 15 tisoč prebivalcev, kar je približno dvakrat več, kot je imelo mesto Kranj prebivalcev pred vojno.

9. 2.

Izum mladega inženirja v Železarni

Dipl. inž. Božidar Brudar je po dveh letih prizadevanja izumil napravo za merjenje dolžin in izračunavanje pravilnih odrezov blumov za žično valjarno

9. 12.

Vesoljska trojka navdušena nad Gorenjsko

Ameriška vesoljska trojka David Scott, Alfred Worden in James Irvin je v ponedeljek končala svoj štiridnevni obisk pri nas. Z brniškega letališča je astronavte poneslo v domovino posebno letalo predsednika ZDA Richarda Nixona.

2. 2.

Zadeva Burnar rešena

Po trimesečnem šotorenju sredi Radovljice so občinski odbor zveze združenj borcev, upravni odbor občine, Elan in stanovanjsko podjetje le uspeli najti ustrezno rešitev

Zadeva Burnar - Šuštaršič, če jo tako imenujemo, je tri mesece povzročala precej razburjanja in negodovanja med prebivalci Radovljice. 7-članska družina je namreč v začetku poletja postavila šotor sredi Radovljice in na ta način zahtevala, da se reši njihov stanovanjski problem. O tem, kako je prišlo do tako nenavadnega dogodka in kako so problem rešili, je včeraj krajevna organizacija socialistične zveze Radovljica skupaj s predstavniki občine in drugimi seznanila novinarje na tiskovni konferenci.

9. 9.

Kaj je Globus

Kranjska veleblagovnica Globus je pred otvoritvijo. Že dlje časa je velika in arhitektonsko zanimiva hiša na vrhu Jelenovega klanca v Kranju predmet razgovorov tako med Kranjčani in tudi ostalimi Gorenjci - zdaj zaradi nenavadne fasade, zdaj zaradi datuma otvoritve, ki se pri takih gradnjah kaj rad odmakne.

21. 7.

Piccadilly osvaja tržišče

Šešir iz Škofje Loke poslal na trg klobuke in kape iz umetnega krzna

30. 9.

Na včerajšnjem protestnem zborovanju v Kranju se je zbralo več tisoč dijakov ter drugih občanov.

18. 10.

Gorenjska protestira

Na Gorenjskem se še naprej nadaljujejo protesti zoper zadnje dogodke na Koroškem, kjer dosega gonja proti slovenski narodnostni manjšini in njihovim simbolom vrhunec.

5. 8.

Po petdesetih letih spet uplenjen medved na Jelovici

Medved, uplenjen na Jelovici pri Vodiški planini; levo lovec Janez Udir, desno čuvaj Srečko Prem.

28.

Ognjeni bič na Malem Triglavu

Triglav je zahteval štiri smrtne žrtve

Skupaj z Dobravci se je v soboto, 29. julija, zbralo na vrhu Triglava prek 40 obiskovalcev. Viharni oblaki, ki so lebdeli nad Bohinjem in Trento, so bili grozeči in nasičeni z elektriko. Vsi izletniki so se zato podvizali.

V zraku, iz klinov in iz žic je sršela elektrika, ki je nekako ob 9. uri in 30 minut dosegla svoj ognjeni višek. Takrat je čelna skupina že začela sestopati z vrha Malega Triglava proti razpotju Kredarice - Planika. Nenadoma je ognjeni bič udaril med planince. Pred očmi so zagledali žarečo kroglo. Bič je udaril večkrat zapored in planince razmetal daleč naokrog. Marjan Rakovec, Roman Avguštin in Jože Ješe so bili tik pod vrhom Malega Triglava smrtno poškodovani. Podlegli so streli in udarcem ob padcu. Močno ožgana in ranjena sta bila tudi Milan Čemažar in Janez Žumer z Bleda, ki sta zavzela Triglav iz Doliča in sta se skupaj z ostalimi spuščala proti Kredarici. Reševalci so pozneje ugotovili še eno smrtno žrtev: Janeza Krča iz Kranja je strela zadela pri sestopu s Triglava, nedaleč od spominske plošče Marku Pernhartu.

Tragedija je presegla vse podobne v svetovni in naši zgodovini (Kočna).

27. 9.

Nezgoda na lovu

V nedeljo, 24. septembra, zgodaj zjutraj sta se Kristijan Kokalj iz Tupalič, član lovske družine Šenčur, in Jože Mali iz Tupalič, član lovske družine Storžič, odpravila na lov ob Kokri. Ob reki sta se razšla, saj Kokra razmejuje obe lovišči. Okoli šeste ure zjutraj pa je Kristijan Kokalj na drugi strani reke opazil, da se giblje nekaj svetlega. Ker je v bližini že prejšnjo nedeljo ustrelil dve lisici, je sklepal, da je na drugi strani lisica in je ustrelil. Zadel pa je lovskega tovariša, ki je med prevozom v bolnišnico umrl.

24. 5.

Ob 80-letnici Tita vsak 80 delovnih ur

Poziv kolektiva Plamen Kropa vsem delovnim kolektivom in mladini Jugoslavije k akciji za stabilizacijo našega gospodarstva

POZIV

vsem delovnim ljudem in mladini

Delovni kolektiv tovarne vijakov Plamen Kropa, se je odločil, da z delom podpre napore za stabilizacijo jugoslovanskega gospodarstva. Pripravljen je v čast 80-letnice maršala Tita opraviti najmanj 80 delovnih ur ob prostih sobotah in ves tako ustvarjeni narodni dohodek odvesti v sklad za stabilizacijo, ki naj se formira v jugoslovanskem merilu.

Pozivamo vse delovne ljudi in mladino, da se nam na enak ali drug enakovreden način pridružijo v naših naporih in željah, da čimprej uresničimo našo težko pričakovano stabilizacijo.

Prepričani smo, da tako enotna akcija, ki bi zajela vse delovne ljudi in mladino Jugoslavije, mora uspeti. Če bo vsak prispeval svoj delež, bomo dosegli zastavljeni cilj - stabilizacijo jugoslovanskega gospodarstva.

Dokažimo z delom, da smo za enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti.

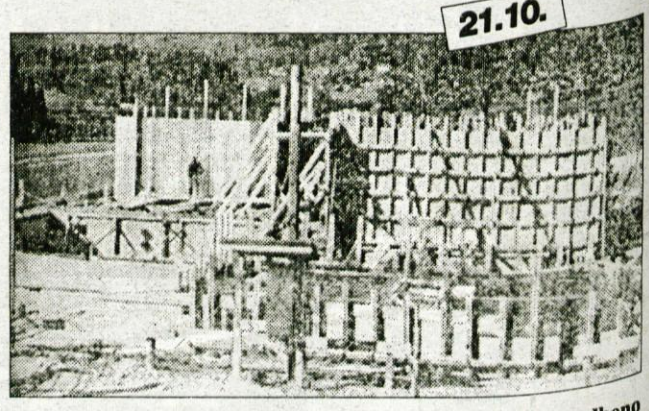
Kolektiv Plamen Kropa

V četrtek dopoldne so v Kranju slovesno podpisali pogodbe za začetek gradnje osmih osnovnih šol v občini. Štiri gradbena podjetja - Projekt Kranj, Gradis Ljubljana, Graditelj Kamnik in Sava Jesenice - bodo najkasneje do konca prihodnjega leta zgradila osnovne šole Vodovodni stolp II Kranj, Posebno osnovno šolo Zlato polje, osnovno šolo Predoslje, Kokrica, Naklo, Besnica in Trboje. Predračunska vrednost vseh objektov po pogodbi znaša več kot 46 milijonov novih dinarjev.

26. 8.

Gradnja poteka po programu

21.10.

OSNOVNA ŠOLA V BESNICI - Gradi jo splošno gradbeno podjetje Sava Jesenice. Rok izgradnje je 1. avgust 1973. Spodnja dovozna cesta bo urejena v makadamu, dostop do šole in zgornja cesta pa bosta asfaltirana.

1973

8. 9.

ALMIRINI šivalnici uravnava tekoči trak

Almira praznuje

Največja gorenjska tovarna modnih pletenin ALMIRA iz Radovljice beleži te dni 25 let sodobnega razvoja in 50 let tradicije. Ne samo razvoja, tudi uspehov, bi morali reči. Danes se ponaša z veliko novo tovarno, opremljeno z visokoproduktivnimi stroji, s svojo prodajalno modnih pletenin in s tem, da je vsa njihova proizvodnja prodana vnaprej. To so uspehi 25 let dela, naporov in odrekanj.

Iskra odpira novo tovarno telekomunikacij

Danes ob 9. uri dopoldne se bo na Laborah začela osrednja slovesnost ob letošnjem prazniku kranjske občine in 30. obletnici ustanovitve Prešernove brigade. Delovni kolektiv podjetja Iskra - Elektromehanika Kranj pa bo odprl novo tovarno telekomunikacij. Po raportu komandanta Prešernove brigade se bo začel program. Pevski zbor Iskre bo zapel Internacionalo, sledil pa bo pozdravni govor predsednika kranjske občinske skupščine Slavka Zalokarja. Slavnostni govor bo potem imel predsednik centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije Franc Popit. Po podelitvi priznanj občanom kranjske občine bo kulturni program.

28. 7.

8754 udeležencev na javnih razpravah

S skupno sejo občinske konference SZDL in občinskega sindikalnega sveta so na Jesenicah zaključili z javnimi razpravami o osnutkih zvezne in republiške ustave. Pri oceni javnih razprav so ugotovili, da so udeleženci na razpravah v celoti podprli temeljna načela in vsebino obeh dokumentov. Ob tem so ugotovili tudi rekordno udeležbo, saj je na razpravah sodelovalo 8754 ljudi in je tako skoraj vsak tretji občan sodeloval v eni izmed razprav.

V gospodarskih panogah so organizirali 207 razprav, udeležilo se jih je 6364 zaposlenih, v negospodarstvu se je 28 razprav udeležilo 1125 ljudi, v raznih društvih se je 28 razprav udeležilo 885 ljudi, v krajevnih skupnostih je bilo 10 razprav s 380 udeleženci.

31. 10.

Štiri temeljne organizacije združenega dela v Železarni

Od 15. novembra do 15. decembra so jeseniški železarji na sestankih delovnih skupin razpravljali o ustanovitvi temeljnih organizacij združenega dela. Analiza javne razprave v železarni je pokazala, da je o tem razpravljalo 253 delovnih skupin ali 98 odsotkov in da se je 244 delovnih skupin odločilo, da v železarni ustanovijo štiri temeljne organizacije združenega dela in organizacijo združenega dela skupnih služb. Tako bi v okviru železarne delovale TOZD talilnic, TOZD valjarn, TOZD predelave, TOZD vzdrževanja, energije in transporta in organizacija združenega dela skupnih služb.

6. 2.

70 let dolga skupna pot

Pri Žvanu v Studorju v zgornji bohinjski dolini živita Jožefa in Jakob Šušteršič; nedvomno ena najstarejših zakoncev na Slovenskem

Oba sta še pri močeh, 98-letni Jakob Šušteršič, rojen v Mošnjah, v teh dneh še vedno naseka drv ali pa kosi travo, njegova 93-letna žena Jožefa, rojena v Radovljici, pa si še vedno sama sešije obleko. S 70 leti skupnega življenja sta nedvomno ena najstarejših zakoncev na Slovenskem. Pet otrok se jima je rodilo in imata zdaj deset vnukov. Živita v Studorju, po domače se reče pri Žvanu, v zgornji bohinjski dolini pri 62-letni hčerki Cilki.

29. 8.

30.6.

Marija Pristavc s Črnivca je 12. junija rodila dvojčka - Tako se je družina povečala na 13 članov

Občina Škofja Loka praznuje

Letošnji praznik občine Škofja Loka bomo praznovali posebno slovesno. Z letošnjim praznovanjem, ki je kakor druga leta namenjeno spominom za zgodovinske dogodke iz decembra 1941 in januarja 1942, začenjamo praznovati tudi 1000-letnico loškega ozemlja. Praznovanja namenjena 1000-letnici bodo tekla celo leto, vse do naslednjega občinskega praznika.

Uničenje okupatorske enote v Rovtu, poljanska vstaja, osvoboditev aktivistov iz škofjeloških zaporov in herojska borba Cankarjevega bataljona in prebivalcev Dražgoš proti podivjanemu okupatorju je izredno pomembna veriga zgodovinskih dogodkov. Teh in mnogih drugih tako pomembnih dogodkov občani občine Škofja Loka ne bomo nikoli pozabili. Danes, več kot 30 let kasneje, že lahko ocenjujejo, da je bil vsak od teh dogodkov izredno pomemben za nadaljnji potek narodnoosvobodilne vojne in socialne revolucije na Gorenjskem in v Sloveniji.

5. 1.

Avantura se je končala v sadovnjaku

29.8.

Preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Kranju Alojz Marolt in okrožni javni tožilec Marjan Markovič sta včeraj povedala nekaj podrobnosti v zvezi s preiskavo o poskusu ugrabitve letala na letališču Brnik.

Vsi dosedanji izsledki preiskave kažejo na to, da je bil vodja avanturistične trojice Dušan Čirin, star 24 let, gojenec srednje strokovne šole milice. Na ugrabitev letala je pomislil v nedeljo popoldne, torej le dan poprej. Na kopališču v Ljubljani je spoznal Milana Gasparinija, starega 19 let in ga pridobil za svoj načrt, kasneje pa ga je Gasparini seznanil še z 21-letnim delavcem brez zaposlitve Goranom Mišejem. Seznanila sta ga z načrtom ugrabitve letala in Miše je pristal na avanturo. Hoteli so pridobiti še nekoga, vendar pa za to že ni bilo več časa.

Po Čirinovem načrtu je bilo nato treba priti do orožja. Medtem ko je Miše šel spat, sta Čirin in Gasparini vlomila v skladišče orožja. Vlamljanje jima ni šlo posebno od rok, saj sta se pri tem zamudila več ur. Vzela sta štiri brzostrelke, več kot 600 nabojev, plinske maske in pištolo brez nabojev. Okoli četrte ure zjutraj so se dobili v kleti hiše na Kodeljevem, kjer stanuje Gasparini in tam je Čirin ostala dva naučil ravnati z orožjem. Nato so orožje zavili v omot, v potovalki vzeli s seboj nekaj obleke in jo mahnili na ljubljansko železniško postajo.

Na prihod letala so potem čakali pred letališkim hotelom. Ker se jim je zdelo, da bi bila prtljaga z orožjem lahko sumljiva, so jo prenesli v grmovje v bližini hotela. Pri tem početju pa jih je opazil član letališke varnostne službe in o tem obvestil miličnike. Ti so takoj ukrepali in že okoli 9. ure dopoldne prijeli Gorana Mišeja. Ko pa so hoteli aretirati še Čirina in Gasparinija, sta to z orožjem v roki preprečila. Čirin je ustrelil proti miličniku, nato pa z Gasparinijem zbežal...

24. 2.

Tovariš Rakovič, želite morda hišo?

Delavec jeseniške železarne odklonil že šest (!) stanovanj - Primer na Jesenicah ni osamljen

21. 4.

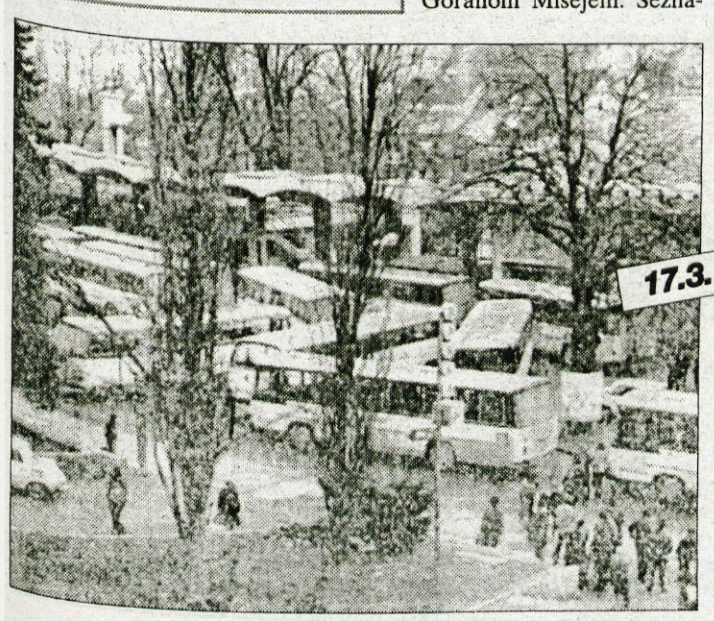
Akcija za zgled

Učenci osnovne šole Tone Čufar na Jesenicah v dveh dneh zbrali 15 ton odpadnega papirja za dom v Kumrovcu

Enajst osumljenih občanov

Na Jesenicah so oktobra lani ustanovili komisijo za ugotavljanje premoženja in od tedaj do danes so se člani komisije sestali sedemkrat. Obravnavali so 14 predlogov, ki so jih posredovali občani, družbene in delovne skupnosti, inšpekcijske službe in drugi. Tri predloge so že dokončno rešili, saj so trije občani uspeli dokazati, da so si premoženje pridobili na pošten način.

21. 4.

17.3.

Onemeli avtobusi

Triurna prekinitev dela Transturistovih šoferjev je minuli četrtek v Škofji Loki povzročila precej zmede - Kje so vzroki nesoglasij med vodstvom podjetja in nejevoljnimi vozniki?

Škofja Loka je pretekli četrtek nenadoma ostala brez slehernih avtobusnih zvez z okoliškimi kraji. Ob 11. uri so namreč šoferji in sprevodniki prekinili delo ter se zbrali v pisarni šefa postaje. Na parkiriščih vzdolž Kidričeve ceste smo našteli 25 avtobusov, obkroženih z zbeganimi občani, ki jim sprva ni bilo jasno, zakaj tolikšna zamuda. Promet je skoraj popolnoma obtičal in miličniki so s težavo vzdrževali red, saj je reka pešcev povsem zatrpala prehode.

Pogrešana otroka našli - mrtva.

Marko in Jožko umrla v hladilniku

Našel ju je 22-letni poklicni voznik viličarja v tovarni Plamen v Kropi Dušan Zupan - "Prvič sem se srečal s smrtjo in še tako strašna je morala biti," pripoveduje. "Fantov ne bom nikoli pozabil."

24. 11.

Kot vsako leto so tudi letos člani društva invalidov Invalid - Kranj obiskali in obdarili invalide, ki so že več let priklenjeni na posteljo in popolnoma odvisni od drugih. Tako so obiskali 70 invalidov v kranjski občini.

Drugo rojstvo turističnega dragulja Gorenjske

Boljše variante, kot je napeljava kanala od zbiralnika v Grabčah do sredine obeh jezerskih kadunj preprosto ni, kajti poskusi so pokazali, da bi prvotno zamišljeno umetno odvajanje gošče ne navrglo zaželenega učinka, saj bi natega ob pretoku največ 200 l/s v 10 mesecih komaj sproti požirala med poletnim zatišjem nakopičen pribitek bolne vode. Zato ne bo napak, ako bežno opišemo "tehnično čudo", ki je ponos Kranjcev obvarovalo zanesljivega pogina.

Zmogljivost naprave - sestavljajo jo zajetje, 570-metrski prehodni rov ter troetažni cevovod, dolg skupno 2400 metrov in spričo višinske razlike 130 metrov opremljen z vmesnimi zasuni znamke Johnson - znaša 3000 l/s.

Leta 1965, ko so aparature spustili v testni pogon, je nivo mrtve jezernice segal že 10 metrov pod površje. A čeprav v naslednjih 24 mesecih sistem ni nikdar obratoval z več kakor 20-odstotno močjo, je jezero vsem treznim napovedim navkljub "reagiralo" - v pozitivnem smislu, seveda; hidrologi so zabeležili občuten padec koncentracije vodikovega sulfida ter nagel premik kritične meje za 7 metrov navzdol. Takšen razvoj dogodkov jim je vlil prepotrebno samozaupanje, ki ga ni mogla omajati niti občasna protiofenziva nasprotnikov zgoraj opisanega načina sanacije, niti veriga manjših okvar na dotočnih objektih. Ko so leta 1970 v "trebuh bolnika" načrpali 10 milijonov ton bistre Radovne, je zaloga ubijalskega H2S končno zdrknila od nekdanjih 25 ton na pičlih 400 kilogramov (!). "Pacient" bliskovito okreva, vanj sta se vrnila radost in življenje. Člani blejske ribiške družine žarečih oči pripovedujejo, da vloženi nasledniki iztrebljenih salmonidov in postrvic izborno uspevajo in da so tri sezone nazaj vnovič dovolili prost lov...

11. 5.

Zlati zvoki ansambla Avsenik

Bleščeča odličja in priznanja za Avsenikov ansambel - 5000 koncertov ter 10 milijonov prodanih plošč v dveh desetletjih uspešnega dela - Alfi Nipič in Jožica Svete novi pridobitvi ansambla

17. 4.

Kaj je to, zabava?

V nedeljo je mladinski aktiv v dvorani kulturno umetniškega društva priredil mladinski ples. Prireditev je bila zelo obiskana. Na njej so člani mladinskega aktiva obiskovalcem prodajali alkoholne in brezalkoholne pijače. Po ugotovitvah so prodali 15 zabojev piva, 4 zaboje brezalkoholnih pijač (oranžada, soki) in nekaj steklenic žganih pijač (vinjak in likerji). Pivo so nabavili po 2,70 dinarja za steklenico in prodajali po 4 dinarje.

Za točilno mizo so uporabljali staro pisarniško mizo v kotu dvorane. Tekoče vode ni bilo. Tudi cenika pijač ne. Steklenice in zdrobljeni plastični kozarci so ležali ob stenah dvorane in po kotih. Dvorana je bila zelo zakajena in neprijetno je zaudarjalo. Opaziti je bilo tudi večje število močno alkoholiziranih mladincev.

30. 4.

Nesreča s srečnim koncem

20. 4.

8-letni Jožko Gazvoda iz Kranja padel 25 metrov globoko v kanjon Kokre in odnesel le nekaj prask in bušk.

1974 Rezultati volitev na Gorenjskem

17. 4.

A. VOLITVE V ZBORE ZDRUŽENEGA DELA

Občina	Število delegacij	Število volilnih upravičencev	GLASOVALO število	GLASOVALO %	Neveljavnih glasovnic	Število kandidatov	Število izvoljenih članov delegacij
1	2	3	4	5	6	7	8
Jesenice	70	14.292	12.251	92,7	439	521	442
Kranj	132	31.782	28.882	90,9	1682	1075	869
Radovljica	80	12.938	12.112	93,6	559	670	536
Škofja Loka	133	15.936	15.096	94,7	830	680	510
Tržič	26	5.872	5.452	92,8	230	326	212

B. VOLITVE V ZBORE KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Občina	Število KS	Število volilnih upravičencev	GLASOVALO število	GLASOVALO %	Neveljavnih glasovnic	Število kandidatov	Število izvoljenih članov delegacij
1	2	3	4	5	6	7	8
Jesenice	11	19.555	17.969	91,88	857	172	161
Kranj	39	39.993	36.751	91,89	1820	377	353
Radovljica	20	20.677	19.471	94,16	948	189	174
Škofja Loka	28	21.325	19.678	92,28	798	325	204
Tržič	19	8.783	7.968	90,72	597	142	109

C. VOLITVE V DRUŽBENOPOLITIČNE ZBORE

Občina	Število volilnih upravičencev	GLASOVALO število	GLASOVALO %	GLASOVALO za listo	GLASOVALO proti listi	Neveljavnih glasovnic	Število izvoljenih delegatov
1	2	3	4	5	6	7	8
Jesenice	19.555	17.969	91,88	16.693	450	826	21
Kranj	39.993	36.751	91,89	31.450	2241	3060	30
Radovljica	20.677	19.471	94,16	17.123	1029	1319	21
Škofja Loka	21.325	19.678	92,28	17.647	1173	856	21
Tržič	8.783	7.968	90,72	6.959	460	549	20

D. PRIKAZ ŠTEVILA DELEGATSKIH MEST V ZBORIH NOVIH OBČINSKIH SKUPŠČIN

Občina	Družbenopolitični zbor	Zbor združenega dela	Zbor krajevnih skupnosti
1	2	3	4
Jesenice	21	53	22
Kranj	30	85	39
Radovljica	21	45	20
Škofja Loka	21	45	32
Tržič	20	34	19

Petinšestdeset let pastirovanja

Kadarkoli se spominjam pašnih planin mogočne Pokljuke, mi nehote pohiti misel na pastirja in sirarja. Planine so tesno povezane z njegovim imenom. Janez Ravnik je to, rojen 1897. leta v Nemškem rovtu nad Bohinjsko Bistrico.

Že kot sedemletni deček je šel v planino. Tjakaj so ga dali starši zaradi slabega zdravja. Pomagal je pastirju. Ko je bil star 12 let, je že prevzel svoj trop krav na planini Za Šavnekom na Jelovici. Poslej je Janez vsako leto poganjal trope po raznih planinah.

Na sliki: Janez Ravnik v svečani obleki majerja. Poleg je Orenčeva Micka izpod Studorja. Tudi ona je bila več let majerica na Ukancu.

10. 4.

Med Bohinjsko Belo in Bohinjsko Bistrico sta trčila motorna vlaka

Huda železniška nesreča

23. 1.

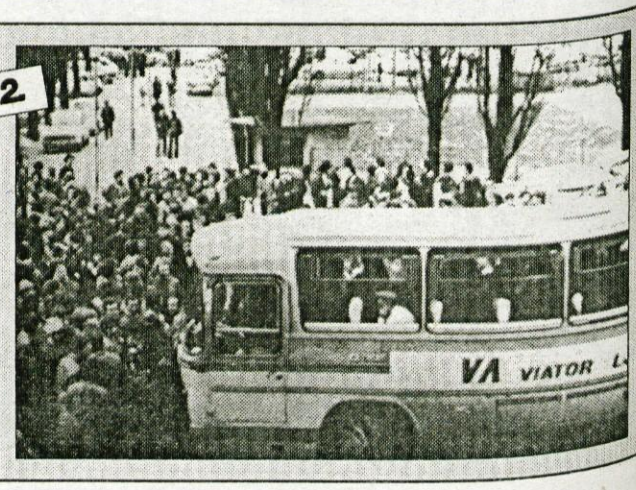

Vagona sta se zagozdila drug v drugega. Vsak je bil krajši skoraj za polovico. Med potniki, ki so bili v prednjem delu vagona, so ostali le redki nepoškodovani. Reševalci, čeprav opremljeni z raznovrstnimi pripomočki, so se s težavo prebijali do njih.

Železarji bodo vztrajali do konca

16. 2.

So jeseniški železarji že na dopoldanski dnini izvedli med seboj - popolnoma samoiniciativno - anketo, po kateri je 61 odstotkov železarjev želelo, da hokejisti izstopijo iz tekmovanja za pokal in prvenstvo. Po 14. uri so se začeli zbirati pred halo - bilo jih je več kot 1000 - in povsem mirno, a povsem odločno preprečili odhod avtobusa s hokejisti. Nobeno prigovarjanje direktorja inž. mag. Petra Kunca in predsednika delavskega sveta jeseniške železarne ni odvrnilo železarjev od tega, da bi se umaknili. Šele ob 17. uri, ko so hokejisti zapustili avtobus, so se povsem mirno razšli.

1975

Begunje - slovenski simbol bolečine in odpornosti

Ob 30-letnici osvoboditve so bile v minulih dneh v Krpinu v Begunjah številne prireditve, osrednja pa je bila 4. julija, na kateri se je zbralo prek 5000 borcev, aktivistov in občanov Gorenjske - Slavnostni govor je imel Martin Košir

8. 7.

V bogatem kulturnem programu so v petek dopoldne sodelovali združeni pevski zbori radovljiške občine, godbe na pihala, recitatorji delavske univerze, harmonikarski orkester glasbene šole in ansambel bratov Avsenik.

Kako izgubiš trebušček

Glasovi novinarji so obiskali tri najbolj znane trim steze na Gorenjskem in vam svetujejo, da jih posnemate.

Zelo resno bi vas radi opozorili na trim steze, ki so naravnost idealno sredstvo, ako ste trdno sklenili preiti od obljub k dejanjem. V zadnjih letih jih je Gorenjska dobila več kot zadosti, saj imajo v sleherni občini najmanj eno. V glavnem so dobro obiskane, dasi po obleganosti (in kvaliteti) izstopajo zlasti tri: begunjska, završniška in blejska. Pred kratkim smo se tudi mi spravili nadnje - kajpak v upanju, da bomo zbrali čim ugodnejše vtise ter potlej lahko svetovali bralcem, naj nas posnemajo. In dejansko je izlet povsem opravičil pričakovanja.

29. 7.

Praznovanje letošnjega 8. marca ima več pomembnih obeležij. Mislim, da je predvsem pomembna 30-letnica osvoboditve. Zaradi tega ne bi smeli pozabiti revolucionarnega pomena 8. marca, saj prav ob tem prazniku žene praznujejo svojo politično zrelost. Z enakovrednim in enakopravnim sodelovanjem v narodnoosvobodilni borbi in ljudski revoluciji smo jugoslovanske žene priborile vse pravice enakopravnih državljank. Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je družbena angažiranost žena na Gorenjskem pomembno porasla. Z lanskoletnimi volitvami je na Gorenjskem napravljen velik korak glede vključevanja žensk v samoupravljanje oziroma v družbenopolitično odločanje. Tako je v vseh 5 gorenjskih občinah v zborih združenega dela v 404 delegacijah 2572 delegatov, od tega pa 848 žensk ali 32,9 %, v zborih KS je v 111 delegacijah 1001 delegat, od tega pa 158 žena ali 15,7 %, v DPZ je izvoljenih 113 delegatov, od tega 20 žena ali 17,7 %. V decembrskih volitvah za samoupravne interesne skupnosti je od 5723 izvoljenih delegatov 2318 žensk ali 40,5 %.

Pet ali sedem delavcev pri zasebnem obrtniku?

Pisali smo, da je družbenopolitični zbor radovljiške občinske skupščine na zadnji seji ponovno razpravljal o predlogu sklepa o zaposlitvi več kot pet delavcev pri zasebnih obrtnikih in da takšnega sklepa, kot sta ga že junija letos sprejela zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, tudi pri ponovi obravnavi ni sprejel. Pač pa je sklenil, da naj bi o vsakem takšnem primeru posebej razpravljala in odločala občinska skupščina.

14. 11.

Ogorčenje nad objestnostjo

Jesenice - Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV Jesenice, predsedstvo občinskega odbora ZB NOV Tržič, krajevna organizacija ZZB NOV Dovje - Mojstrana, predsedstvo občinske konference SZDL Jesenice, in drugi so že ostro obsodil objestno obnašanje mladih in njihovo grobo žaljenje borcev, ki so se zdravili v zdravilišču v Mojstrani. Mladi objestneži, dva študenta in dva delavca jeseniške železarne, so z žalitvami napadli člane zveze borcev. Incident so obsodili krajani Mojstrane in organizacije Zveze borcev in ga označili kot grobo nehumano dejanje in neposreden napad na našo družbeno ureditev. Zahtevali so za mlade objestneže najostrejše kazni in obravnavo pred sodiščem, ki naj jim sodi in jih obsodi. Delavca Železarne je mladinska organizacija v Železarni že izključila, obenem pa so za druga dva, študenta, predlagali, naj se jima ukine štipendija, pomoč, ki jo dobivata od družbe, ki jo sicer tako javno blatita in žalita njene pridobitve iz naše revolucionarne zgodovine.

14.11.

18. 11.

Če se rodi nezaželen otrok...

Ksenija je sedaj na toplem

"Ksenija je nezakonski otrok 19-letne matere, ki se očitno za otroka ni brigala in ga je prepuščala skrbi stare mame. Tudi ta skrb ni bila kot smo lahko sami videli, tolikšna, da bi se Ksenija lahko razvijala v normalno zdravega in oskrbovanega otroka. Edina rešitev je bila, da smo otroka takoj odvzeli in sprožil postopek za odvzem roditeljskih pravic," je povedal direktor Centra za socialno delo Kranj Franc Dolenc: "Za Ksenijo smo takoj našli rejnico, tako da bo otrok ob skrbni negi in toplini žene, ki mu bo nadomeščala mater, kmalu nadoknadil vse, kar mu je bilo zaradi pomanjkanja materine ljubezni doslej odvzeto. Rejnica želi Ksenijo tudi posvojiti."

24. 1.

Začetek študija na drugi stopnji

Na Visoki šoli za organizacijo dela v Kranju se bodo prihodnji mesec začela predavanja v III. letniku.

Premagali smo Makalu

Planinska zveza Slovenije je v četrtek, 16. oktobra, dobila dolgo pričakovano veselo sporočilo: jugoslovanski alpinistični navezi Stane Belak - Marjan Manfreda in Janko Ažman - Nejc Zaplotnik sta 6. in 8. oktobra dosegli po južni, doslej še nepreplezani steni 8481 metrov visoki vrh Makaluja - Dosežek, enak zmagi na svetovnem prvenstvu.

Pet najvišjih svetovnih vrhov (Everest, K-2, Kangchendzenga, Lhotse in Makalu) in tri stene (Everestova, Lhotsejeva in Makalujeva) so najvabljivejši za alpinistični svet. Kdor doseže te vrhove ali premaga slavne stene, se zapiše v zlato knjigo svetovnega alpinizma, med hrabre može, ki jim ni tako lahko najti para. In država, katere zastavica, ovita ob cepin, zadrhti na enem od treh vrhov, postane svetovna alpinistična velesila.

21. 10.

18. 2.

V soboto dopoldne so na Bledu porušili stari Park hotel. Ko se je gost oblak prahu razblinil, je kot v posmeh na ruševinah občepela škrbinasta kulisa nekdanje strehe

290 krav na farmi v Poljčah dobilo lani novo streho nad glavo

Hlev, ki ga občuduje vsa Evropa

Kljub posebni gradnji in hlevski opremi ter napravam za odstranjevanje in predelavo gnoja, ki jih celo v Evropi težko najdemo, je bil poljški hlev zgrajen v petih mesecih, urejena pa je bila tudi okolica - Zanimanje med kmetijskimi organizacijami in zasebnimi kmetovalci - Dobro sodelovanje med živinorejci, projektanti in graditelji.

10. 1.

Savski radialni avtoplašči

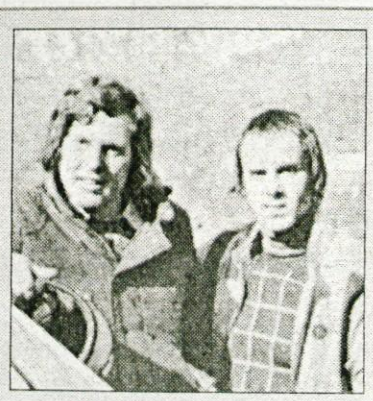
Skozi rentgen na tržišče

Zanimivo je, kako je iz dneva v dan rasla proizvodnja radialnih plaščev; leta 1972 so jih naredili 22.500, kar znese poprečno 86 kosov dnevno, v letu 1973 že 181.500 ali 708 kosov na dan, letos pa vse kaže, da bodo prekoračili zastavljeni plan in izdelali več kot 508.000 ali poprečno nekaj nad 2000 kosov dnevno.

14. 11.

Prvi jadralec v Jugoslaviji je Janez Lotrič, strojni tehnik iz Železnikov. Janez je svojo napravo lesene konstrukcije sestavil kar po fotografijah v tisku, brez kakršnihkoli "detajlnih" načrtov, ter jo preizkusil 20. marca 1973.

6. 6.

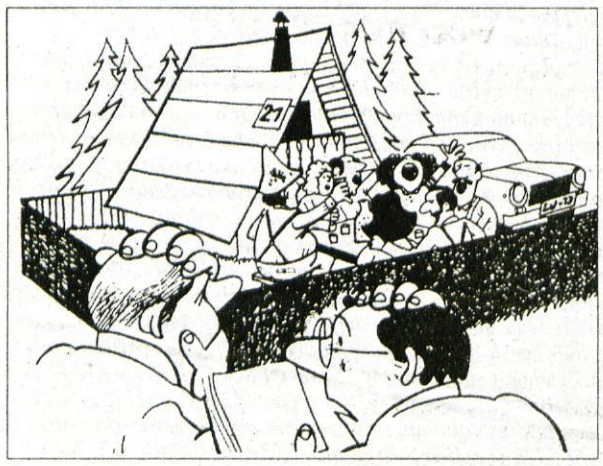

Janez Lotrič in Stane Kranjc, začetnika zmajarstva v Jugoslaviji

Padalo se ni odprlo

V soboto, 25. oktobra, se je na leškem letališču pripetila huda nesreča. Padalec Anton Iskra (roj. 1944) iz Radovljice je bil 10 minut pred nesrečo poletel s športnim letalom cesna. Ko je letalo doseglo pravo višino, se je pripravil za skok kot že velikokrat poprej, saj je imel za seboj že nad 500 padalskih skokov. Vendar pa se tokrat glavno padalo iz neznanega vzroka ni odprlo. Približno 150 metrov nad zemljo je padalec hotel odpreti pomožno padalo, ki se je sicer izvleklo iz nahrbtnika, napihnilo pa se ni. Padalec je priletel na zemljo in se ubil. Vzroke nesreče bo raziskala komisija zračnega plovstva iz Beograda.

28. 10.

"No, fantje, zdaj pa še eno za zdravje črnograditeljske komisije: Ti si urce zamudila "

30. 12.

Gorenjska za ceste

Po podatkih občinskih štabov so do včeraj predvideno vsoto posojila presegli v vseh občinah; v nekaterih bolj, v drugih manj. V kranjski občini so doslej zabeležili 26.366 vpisnikov, ki so vpisali blizu 49,5 milijona dinarjev, kar je za 11,55 milijona oziroma 30,49 odstotka več od predvidene vsote. Pričakujejo, da se bo vpisani znesek v prihodnih dveh mesecih še precej povečal, saj je za zdaj vpisala posojilo le slaba petina vseh temeljnih organizacij v občini.

Podobno je tudi v škofjeloški občini, kjer je 11.365 vpisnikov vpisalo okrog 21,5 milijona dinarjev ali za nekako 4,2 milijona dinarjev oziroma 24,54 odstotka več. V radovljiški občini se je v zadnjem času število vpisnikov precej povečalo. Iz vseh treh skupin je štab zabeležil 9550 vpisnikov in znesek 17,27 milijona dinarjev. To je dobra dva milijona oziroma 13,19 odstotka več od predvidene vsote. Akcija pa se še ni prav začela v organizacijah združenega dela oziroma v skupini C.

Na občinskem štabu v jeseniški občini smo izvedeli, da je 11.814 vpisnikov vpisalo 20,5 milijona dinarjev, kar je 7,6 odstotka več od predvidene vsote.

V skupini C sta vpisali posojilo šele dve organizaciji oziroma temeljni organizaciji združenega dela. Vendar je štab imel s predstavniki podjetij v občini prav včeraj posvetovanje, kjer so se dogovorili, naj z akcijo pohitijo.

V tržiški občini pa je vpisalo posojilo 5367 občanov (od tega le dve TOZD). Vpisani znesek znaša okroglo 8 milijonov dinarjev, kar je 6,3 odstotka več od predvidenega. Štab pričakuje, da bo tudi v njihovi občini akcija v skupini B in C stekla ta mesec.

3. 9.

30. 1.

Gamsje garje v Karavankah

Nevarna bolezen preti, da zdesetka najmanj 15.000 gamsov v Sloveniji; vse tja do Pohorja in v Triglavskem nacionalnem parku - Po dosedanjih izkušnjah pri sosedih se ta nevarna bolezen širi s hitrostjo 25 kilometrov na leto - Od okužbe do pogina (do 80 odstotkov staleža) poteče 90 dni - Pri Lovski zvezi za Gorenjsko štab za preprečevanje garij - Totalni odstrel med Gozd Martuljkom in Dovje - Mojstrana na južnem pobočju Karavank - Akcija tudi na avstrijski strani

Kazen za bančni rop

Senat okrožnega sodišča v Kranju je pretekli teden obsodil Stanislava Ledererja, 42-letnega nezaposlenega ključavničarja z Golnika na 10 let strogega zapora, Dušana Ajdiča, 25-letnega glasbenika brez zaposlitve, tudi z Golnika pa na devet let strogega zapora; Lederer in Ajdič sta 29. januarja letos oropala slovensko Posojilnico v Borovljah in odnesla 26.961 avstrijskih šilingov.

30. 4.

Gospodar za peč, Ivanca čez prag

V vasi begunjskega kota ravna družina s svojo ostarelo in betežno teto slabše kot z deklo - Skoraj neverjetno, kako se da poteptati, uničiti človekovo dostojanstvo, kako se da nekomu zagreniti življenje tako, da življenje ni več vredno življenja

20. 2.

1976

21. 9.

Mirujoči stroji so kalili upor

V Savskem logu je bila v soboto osrednja slovenska proslava ob 40-letnici velikih delavskih stavk - Več kot 30.000 udeležencev - Slavnostni govornik je bil predsednik CK ZKS France Popit - Zahtevamo izpolnitev avstrijske državne pogodbe

S skupnimi močmi do uspehov

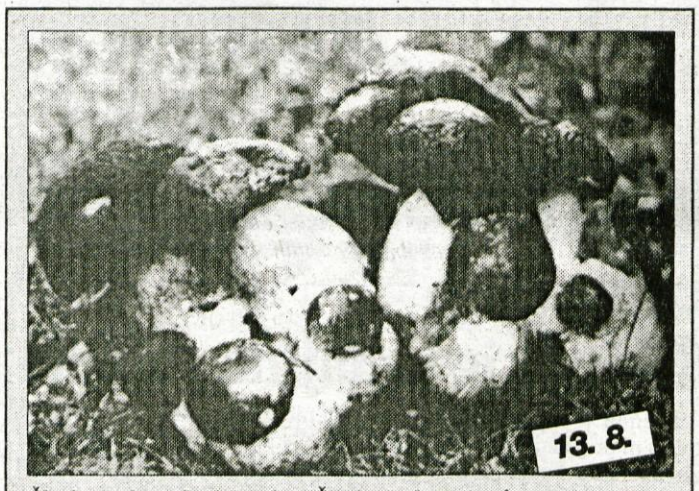
V sedmih krajevnih skupnostih v radovljiški občini se je blizu 9000 prebivalcev odločilo, da bodo s samoprispevkom zbrali del denarja za ureditev nekaterih komunalnih problemov.

Solidarnostna pomoč radovljiških obrtnikov - avtoprevoznikov

28. 9

25 članov združenja samostojnih obrtnikov radovljiške občine, predvsem avtoprevoznikov, je v soboto, 25. septembra, s svojimi kamioni delala v Posočju - Vrednost del, ki jih je opravila odlično organizirana ekipa, znaša po grobi oceni 15 milijonov starih dinarjev

13. 8.

Škofja Loka - Ciril Biček iz Škofje Loke je imel v ponedeljek, 9. avgusta, zares neverjetno "gobarsko" srečo. Čeprav ni odšel nabirat gob, šel je le na lov, kar je njegov konjiček, pa je že v zgodnjih jutranjih urah na lepi sončni gozdni jasi "odkril" petnajst na kupu zraščenih jurčkov z zares lepimi črnimi klobuki.

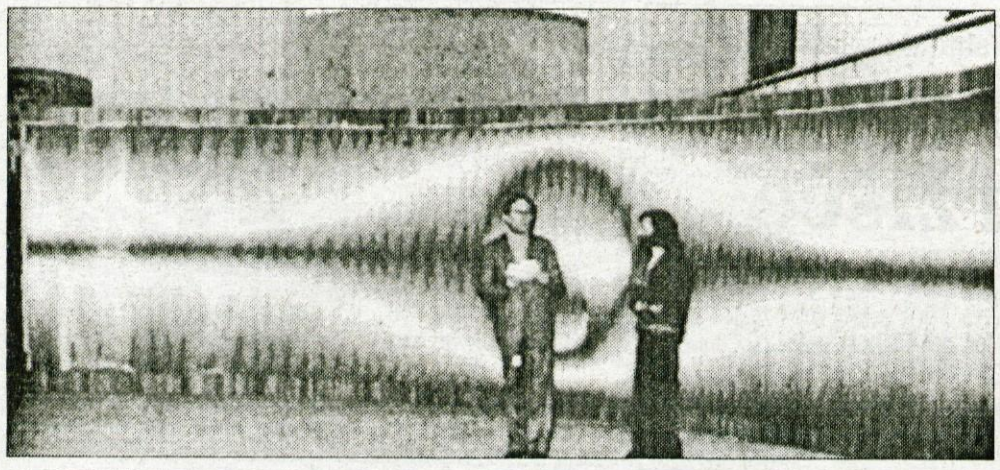

"Poglej ga no, Stevo, tale butast Francelj še zmeraj misli, da bo prodal "

Čestitke za 105. rojstni dan - Ko smo lani za 104. rojstni dan obiskali Heleno Pretnar v Begunjah na Gorenjskem, nam je vsa razpoložena naročila: "Pa drugo leto spet pridite in glejte, da ne bo kdo manjkal." Včeraj, 6. septembra, je minilo leto dni od takrat in kot smo obljubili, smo se spet zbrali na njenem domu. Bilo nas je celo več kot pred letom dni. Poleg predsednika radovljiške občinske skupščine inž. Leopolda Pernuša, podpredsednika izvršnega sveta Miša Kozinca in načelnika za družbene službe Jožeta Rebca smo ji tudi novinarji čestitali za 105. rojstni dan in ji zaželeli zdravja ter še več takšnih snidenj v prihodnje. Sicer pa Helena Pretnar (po neuradnih podatki ta hip najstarejša Slovenka) v zadnjem letu ni bila nič manj zdrava kot prej. Ko so jo v nedeljo obiskali predstavniki organizacij in društev iz Begunj, se je razpoložena ob zvokih harmonike celo še zavrtela. Povedala je tudi, da so otroci Ana (82 let), Jaka (76), Mima (74), Miha (64) in Riko (62) zdravi prav tako kot ona, da so pridni in da jih tudi ona uboga. Seveda smo ji vsi skupaj radi nazdravili na še več takšnih srečanj.

7. 9.

Škofja Loka - V četrtek, 15. aprila, so v galeriji na Loškem gradu v Škofji Loki odprli razstavo likovnih del grafika Nejča Slaparja iz Kranja. Mladi kranjski likovnik na razstavi razstavlja tudi sliko v velikosti 10 x 2,16 metra, to pomeni največjo, kar jih je bilo razstavljenih na katerikoli od dosedanjih razstav v galeriji škofjeloškega gradu.

20. 4.

1977

Kako je "mladina" v Šenčurju red delala

S sodbo drugostopenjskega sodišča - okrožnega sodišča v Kranju -, ki je odločalo o pritožbi javnega tožilca in obdolžencev na sodbo občinskega sodišča v Kranju, je postala sodba skupini Šenčurjanov pravnomočna 19. januarja letos. Pritožbeno sodišče je na zahtevo javnega tožilca obdolžencem zvišalo kazni, medtem ko je pritožbe obdolžencev zavrnilo kot neutemeljene in je sodbo prvostopenjskega sodišča potrdilo.

Zdaj je torej končana zadeva, ki je močno odmevala ne le v Šenčurju, pač pa tudi širše. Težko bi namreč našli primerjavo za tako divjaško obnašanje skupine mladih Šenčurjanov, ki so se znesli - povsem neizzvani - nad delavci dalmatinske narodnosti, jih nekaj pretepli, nato pa jim v pravcatem obleganju razdejali hišo, v kateri so stanovali.

28. 1.

Naturizem na pohodu

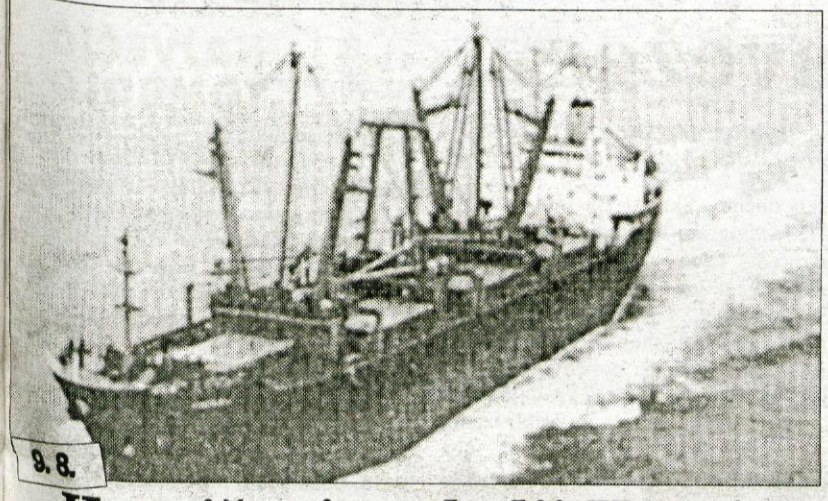
10. 6.

V petek, 3. junija, je bil v Kranju ustanovni občni zbor Društva naturistov Gorenjske. Zadnje leto so bili člani s področja Gorenjske vključeni v podružnico Društva naturistov Jugoslavija za Gorenjsko.

Znan je najboljši glas jeseni 1977

Jeseničanka Helena Blagne in Celjanka Ksenija Tacer sta zmagovalki letošnje slovenske glasbene karavane pevcev amaterjev Glas jeseni 77.

16. 12.

9. 8.

Kranjčani na ladji Kranj

Veliko tovorno ladjo Splošne plovbe Piran bo krasilo okoli 100 likovnih del in fotografij s kranjskimi motivi - Doslej že štirikrat na poti od Jadrana do Tihega oceana - Poveljnik je Kranjčan kapitan Danijel Groznik.

Umrl je narodni heroj Anton Dežman - Tonček

Anton Dežman - Tonček je bil kot rečeno vsestranko družbenopolitično aktiven. Bil je član zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije, predsedstva republiškega odbora ZZB NOV Slovenije, sekretar občinskega odbora ZZB NOV Radovljica, dolgoletni odbornik občinske skupščine, član organov ZK, SZDL in občinske skupščine. Vedno se je posvečal vzgoji in uposabljanju rezervnega starešinskega kadra in še posebno priljubljen je bil med mladimi. Z bogatimi izkušnjami je veliko pomagal pri uresničevanju programa splošnega ljudskega odpora. Delal je v številnih športnih in drugih društvih. Za zasluge v NOB je poleg najvišjega priznanja reda narodnega heroja (15. julija 1952) prejel številna druga vojaška odlikovanja, pred sedmimi leti pa je napredoval v generalmajorja JLA.

3. 6.

Snežni plaz je v torek, 11. januarja 1977, na Zelenici prekril mlada življenja, hrepenenja in upanja ter mladostne sanje naših učencev, sošolcev in delovnih tovarišev

Matjaža Kekca,
učenca
Podlubnik 62, Škofja Loka

Romana Kosca,
učenca
Smlednik 14 a

Emila Novaka,
učenca
Cegelnica 32, Naklo

Ivana Stružnika,
učitelja pr. pouka
Kranj, Begunjska 8

Jožeta Povšeta,
učitelja pr. pouka
Kranj, Kebetova 16

14. 1.

Vaša življenja so ugasnila, spomin na vas pa bo trajno živel.

V Kranju, 13. 1. 1977

Učenci in sodelavci Šolskega centra in Združenega podjetja Iskra

Racionalno zaposlovanje za dvig produktivnosti

Na Gorenjskem je rast zaposlenosti v 1. polletju manjša od načrtovane - Delovne organizacije se usmerjajo od ekstenzivnega k intenzivnemu zaposlovanju - Vse potrebe po delavcih na Gorenjskem niso pokrite, saj novih delavcev primanjkuje - Več kot polovica novozaposlenih delavcev je iz drugih področij in republik - Več iskalcev zaposlitve kot lani

Zlato za begunjske gasilce

Zlato medaljo so osvojili na tako imenovani gasilski olimpiadi v Trentu

19. 8.

Borut Petrič 21-krat prvi na prvenstvu SRS

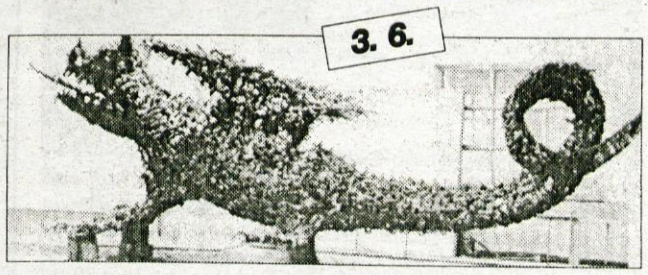
12. 7.

Korak do predora

Minuli četrtek so v hotelu Golf na Bledu podpisali meddržavno pogodbo med Avstrijo in Jugoslavijo o gradnji predora Karavanke - Začeli ga bodo graditi leta 1979, dokončali pa leta 1983

20. 9.

3. 6.

Podoba zmaja, zvarjenega iz železnih ostankov (delcev) kovačije J.Kristana na Zg. Otoku (delo njegovega sina in hčere)

23. 12.

Več kot 27.000 evidentiranih kandidatov

Na Gorenjskem je bilo od letošnjega junija pa do sredine novembra evidentirano 27.788 možnih kandidatov za družbenopolitične skupnosti in samoupravne interesne skupnosti. Številka je, če jo primerjamo s predvolilnim obdobjem v letu 1974, resnično velika, saj je bilo takrat evidentiranih le nekaj več kot 11.600 možnih kandiatov. Za družbenopolitične skupnosti je od teh kandidatov evidentiranih 12.000, za interesne skupnosti pa več kot 15.600. Zanimiv je tudi sestav sedaj evidentiranih kandidatov: 23 odstotkov ali nekaj več kot 6500 je kandidatov starih do 27 let. Žensk je med vsemi kandidati 9700, članov ZK 5600, članov ZB NOV pa 1600.

Tolikšno število možnih kandidatov v pripravah na volitve v prihodnjem letu je vsekakor izreden potencial za oblikovanje vseh možnih delegacij. Za njihovo število in obseg pa se bo treba zdaj še dogovoriti. Zato čaka občinske konference SZDL še obilo dela.

Učenci so vodili šolo

Šolski dan v četrtek, 13. januarja, za učence osnovne šole Josip Broz-Tito v Predosljah sploh ni bil navaden, pač pa najbolj izjemen, kar si jih je mogoče misliti. Tega dne so namreč učenci prevzeli v upravljanje in vodenje vso šolo: prevzeli so tako tehnične posle, administrativne in celo - komaj bi verjeli - pri učnih urah so zamenjali učitelje. Ta dan, ko so prevzeli na svoja ramena vso odgovornost in vse delo, so imenovali - dan samoupravljanja. Preizkušnjo, nad katero so nekateri zmajevali z glavo, pa so opravili več kot zadovoljivo.

18. 1.

LTH - silovit razmah hladilne tehnike

Pravkar zaključeno leto so v Loških tovarnah hladilnikov začeli slabo in slabo je kazalo vse tja do junija. Koncem maja je bilo na zalogi okrog 11.000 zamrzovalnih skrinj, kljub zniževanju proizvodnje. Junija pa se je nenadoma odprlo in v enem mesecu je šla vsa zaloga, julija so bili že nekaj sto skrinj na dolgu, avgusta se je dolg povečal že na 3000 skrinj, potem pa je naraščal in zadnje mesece leta so bili konstantno dolžni že 10 do 12 tisoč skrinj. In če ne bi odklanjali naročil, bi se ta številka povzpela tja na 20.000 in čez.

Tudi za prihodnje leto so zaključki že nad pričakovanji; 25 odstotkov pogodb za leto 1977 je bilo podpisanih že do novega leta. Za letos imajo v načrtu povečanje proizvodnje zamrzovalnih skrinj za 48 odstotkov, kar pomeni 75.000 komadov. Od tega jih bo šlo okrog 50.000 na domači trg, vse drugo pa v izvoz.

7. 1.

Temeljna banka Gorenjske

Kranj - V torek, 27. decembra, je bil v Kranju ustanovni zbor Temeljne banke Gorenjske, ki ga je v imenu iniciativnega odbora za ustavno preoblikovanje bančništva na Gorenjskem vodil Janez Varl, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko. Na zboru so bili sprejeti vsi potrebni akti za poslovanje novoustanovljene Temeljne banke in sicer sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med Temeljno banko Gorenjske in delovno skupnostjo, načrt uresničevanja srednjeročnega plana TB Gorenjske v letu 1978 itd. Zbor je sprejel tudi samoupravni sporazum o združitvi v Ljubljansko banko - združeno banko.

30. 12.

6. 12.

Dom za 120 starejših občanov

Z novim domom dr. Janka Benedika bo organizirana pomoč vsem tistim občanom, ki ne morejo ali ne želijo več živeti sami ali pri svoji družini - Izredno lepa lokacija zavoda in moderna ter prostorna notranjost

Radovljica - V občini je izredno veliko ostarelih občanov, saj so ob popisu prebivalstva pred šestimi leti ugotovili, da je med 28.000 prebivalci 10 odstotkov občanov starih nad 65 let. Do zdaj so ostareli občani odhajali v domove po vsej Sloveniji, največ pa na Jesenice. Ko so v občini upoštevali tudi to, da je po mednarodnih izkušnjah 5 odstotkov vseh nad 65 let starih ljudi potrebnih organizirane pomoči v posebej usposobljenem zavodu, so nazadnje ugotovili, da bi v Radovljici potrebovali 144 mest v zavodu. Odločili so se za izgradnjo lastnega doma, ki prav zdaj že sprejema prve od 120 oskrbovancev.

14. 3.

Na Gorenjskem smo volili

V nedeljo je na voliščih po Gorenjski volilo od 119.222 vpisanih volivcev 110.301 volivec ali 92,5 odstotka - Na Jesenicah je bilo na voliščih 93 odstotkov volivcev, v Kranju 92 odstotkov, v Radovljici 93 odstotkov, v Tržiču 91 odstotkov in v Škofji Loki 94 odstotkov - Na četrtkovih in na nedeljskih volitvah je bilo izvoljenih 1894 delegacij s 16.027 delegati ali 13 odstotkov vseh volivnih upravičencev Gorenjske.

Jubilej Triglava vseslovenski praznik

Gora prijateljstva in junaštva

29. 8.

V soboto in v nedeljo smo na vrhu Triglava in v Ribčevem lazu v Bohinju proslavili 200. obletnico prvega pristopa na Triglav in odkrili spomenik možem, ki so pred 200 leti prvi stopili na Triglav - Pozdravni pismi predsedniku Titu in Edvardu Kardelju - Družba naj resneje spregovori o neodgovornih posegih v ta prelepi svet.

Vrtine v Karavankah

Delavci Geološkega zavoda Ljubljana so že na 1220 metrov nadmorske višine, na Ravnah in v Kladju nad Dovjem, kjer raziskujejo geološko sestavo tal za načrtovani predor Karavanke - Tri vrtine in izredno težki delovni pogoji - 750 metrov globoko pod zemljo.

8. 9.

Prek 3000 stanovanj v petih letih

Poročilo o poslovanju in delu samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj v letu 1977 ter program in naloge v letu 1978 in celotnem petletnem obdobju doseženi naslednji rezultati:
- z usmerjanjem sredstev je bilo zgrajenih 3063 stanovanj z 229.670 kv. m. stanovanjske površine,
- zbranih je bilo 244,622.914,20 din sredstev združenih pri samoupravni stanovanjski skupnosti, v poslovni banki,
- v solidarnostnem skladu je bilo zbranih 168,749.584,00 din, v petih letih pa je bilo dano v uporabo 436 solidarnostnih stanovanj

23. 6.

Dragoceni hektarji iztrgani močvirju

Družbeni interes za nove kmetijske površine in zavzetost doma pridelati čim več hrane nas je spodbudil k osuševanju kmetijskih površin - Urejenejše financiranje regulacijskih in melioracijskih del bo vrnilo gorenjskemu kmetijstvu skoraj 1000 hektarov rodovitne zemlje - Tenetiše, Blejski Blati in Žabnica gradbišča v močvirju - Izreden interes kmetijstva - prekinitev v Tenetišah naj bo čim krajša!

14. 4.

17. 2.

Vsak telefon: 3 milijone dinarjev

95 odstotkov Gorenjcev dobiva pošto vsak dan - Telefonski naročniki so kar pozabili, da je telefonski klic v večernih urah in ponoči polovico cenejši - 285 naselij še brez telefona - 4500 prošenj za telefonski priključek bo za nekaj časa še v predalih, če ne bo uspela družbena akcija zbiranja denarja v okviru samoupravne interesne skupnosti - 3 stare milijone dinarjev za en sam telefonski priključek.

21. 2.

60.000 obrokov na dan

Do konca meseca je v kranjskih delovnih organizacijah v javni razpravi predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi interesne skupnosti za izgradnjo tovarne za pripravo hrane v Kranju. Sporazum, ki naj bi bil podpisan do 28. februarja, bi omogočil začetek priprav na gradnjo, tovarna hrane pa naj bi začela obratovati pred koncem leta 1980.

V Sloveniji sprejemamo zakon o varstvu območja Julijskih alp in dobili bomo nasploh prvi naš naravni

Triglavski narodni park

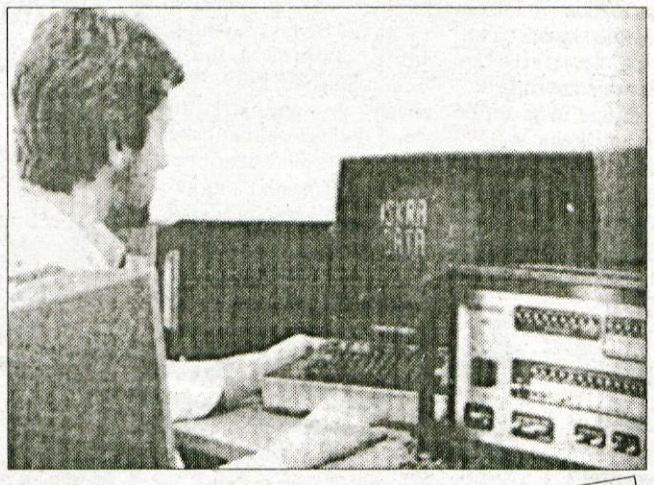
S Triglavskim narodnim parkom bomo zavarovali znatno naravno območje ne le zase, temveč tudi za potomce.

26. 4.

1978 V Kranju se rojevajo elektronski računalniki

25 let sodelovanja Iskre na mednarodni razstavi "Sodobna elektronika"

Na letošnji jubilejni mednarodni razstavi "Sodobna elektronika" je Iskra namenila poseben poudarek poslovnemu in procesnemu računalništvu, ki ima razvojno in proizvodno izhodišče v tozdu Računalništva v Kranju na Laborah. To sodobno elektronsko panogo poudarja po eni strani zaradi njene velike pomembnosti pri racionalizaciji ekonomike po vsej državi in za njeno osamosvojitev ter neodvisnost od zastopništev inozemskih družb ter po drugi strani, ker je Iskra velik proizvajalec računalniške opreme in je nasploh pri tej panogi v desetletnem razvojnem obdobju nesporno razvojno prodrla najdlje. V sorazmerno kratkem času je Iskra montirala in tudi vzdržuje v naši državi (nekaj celo v tujini) 248 procesorjev s 4960 K biti hitrega spomina, v proizvodnji pa je pravkar 84 procesorjev z 8880 K biti hitrega spomina, pri čemer pa ni upoštevana še druga računalniška oprema in računalniki prek Iskrinega konsignacijskega zastopništva.

Mikroračunalnik ISKRA DATA 1680, ki so ga razvili s pomočjo sodelavcev na Laborah.

3. 10.

7. 11.

Alpsko mleko spodriva svežega

Oddelek za družbeno planiranje in finance tržiške občinske skupščine pripravil zanimivo analizo preksrbe prebivalstva v občini

Na osnovi podatkov Kmetijskoživilskega kombinata je Tržičan poprečno lani popil dobrih 41 litrov mleka in pojedel 2,3 litra smetane in 4,4 litra jogurta. V primerjavi s preteklimi leti se je potrošnja svežega mleka na prebivalca zmanjšala za skoraj 10 litrov, padec pa je opazen tudi pri smetani in jogurtu.

Kruh je za Tržičane še vedno pomembno živilo, o čemer priča podatek, da so ga lani v občini prodali 1,127.545 kilogramov ali kar 86 kilogramov na prebivalca. Tržiška Pekarija je glavni dobavitelj kruha in drugih izdelkov. Večjih problemov pri preskbi ni, le kvaliteta po ugotovitvah analize potrošnikov večkrat ni po godu. Zanimiv je podatek, da so poslovalnice, ki prodajajo kruh, lani vrnile pekariji kar 8679 kilogramov kruha!

Mesoizdelki iz Škofje Loke in kranjski kombinat sta glavna dobavitelja mesa za tržiško občino. Skupaj sta lani prodala 102.313 kilogramov svinjskega, 19.971 kilogramov telečjega, 170.799 kilogramov govejega mesa in 87.821 kilogramov perutnine, kar znese skupaj ob malenkostnih količinah Koke iz Varaždina, ki se prav tako pojavlja v Tržiču, skoraj 390.000 kilogramov. Prodaja mesa se je povečala, le pri teletini je bil izpad, kar pa je posledica pomanjkanja tega živila. Tržičan je poprečno lani pojedel 29 kilogramov vsega mesa.

Pri prodaji oziroma potrošnji zelenjave je čutiti precejšen vpliv zasebnega sektorja oziroma zasebnih proizvajalcev. Družbeni sektor je v trgovinah in na tržnici prodal 231.153 kilogramov zelenjave, zasebni pa 117.475 kilogramov zelenjave. Letna potrošnja na prebivalca je znašala lani 26,5 kilograma zelenjave.

Gasilsko društvo
Sp.Brnik prireja v nedeljo,
dne 20. avgusta 1978 ob 14. uri

11. 8.

NAJVEČJO TOMBOLO

Glavni dobitki:
1. Osebni avto Zastava 125 p
2. Osebni avto Zastava 101 LS
3. Osebni avto Fiat P-126
4. Gliser GT 402 Elan
5. Barvni televizor Gorenje
6. Motorna žaga Husqvarna
7. Šotor Induplati - Makarska
8. Zmrzovalna omara ZO 102 B
9. Pralni stroj Gorenje
10. Šivalni stroj Bagat 777
11. Betonski mešalec LIV
12. Kasetni radioaparat Grunding
13. Sesalec za prah Iskra 4004
14. Dirkalno kolo Rog
15. Električni brusilni stroj LTH

in več sto drugih dobitkov v skupni vrednosti 340.000,00 din

Po tomboli bo
VELIKA VRTNA VESELICA
IGRA ANSAMBEL FRANCA MIHELIČA

Čakajoči na plin: V Kranju čaka na plin vsak dan po več sto ljudi, ki v pol ure razgrabijo 300 ali 400 jeklenk. Vzrok za pomanjkanje plina, pravijo v zagrebški Ini, je pomanjkanje nafte. Vendar obljubljajo, da bo kriza kmalu mimo in da bomo imeli februarja spet dovolj tekočega plina.

13. 1.

18. 7.

Neurje s točo se je v četrtek okrog 19. ure zneslo tudi nad Cerkljami in drugimi vasmi pod Krvavcem. Toča je uničila večino poljščin in vrtnin, prizanesla pa ni tudi sadnemu drevju. V zgornjem delu Cerkelj so vaščani zgrabili lopate, da so očistili poti in cesto od toče, ki se je nabrala v 30 do 40 cm plast. Toča je ležala vse do petka do poznih popoldanskih ur.

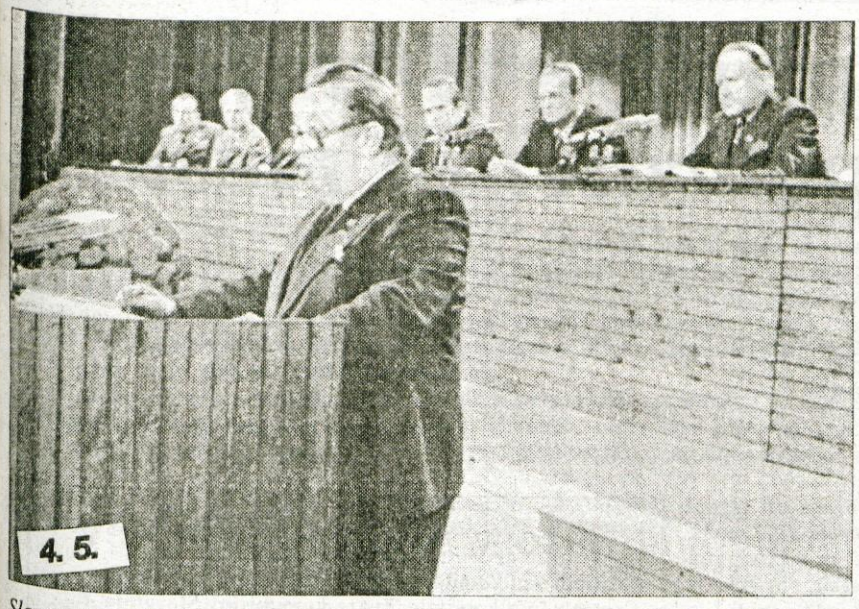
Prava redkost

6. 1.

Radovljica - pet rodov: 91-letna Amalija, 68-letna Lidija, 45-letna Ana, 25-letni Tomislav in 3-letni Anže.

1979

4. 5.

Slavnostna seja CK ZKJ v Bohinjski Bistrici - Predsednik SFRJ in ZKJ Josip Broz -Tito se je 1. maja udeležil slavnostne seje CK ZKJ, ki je bila v Bohinjski Bistrici. Seja je bila posvečena 40-letnici konstituantne seje CK KPJ, ki je bila od 15. do 18. marca v hiši Tomaža Godca. Goste je najprej pozdravila Vlasta Vidic, sekretarka občinskega komiteja ZKS Radovljica, sejo je vodil predsednik CK ZKS France Popit, slavnostni govornik pa je bil sekretar predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc

Gorenjska pripravlja pomoč

V vseh gorenjskih občinah so se že v nedeljo ali včeraj sestali občinski štabi za civilno zaščito in pripravili pomoč za Črno goro - Iz Kranja je odpotoval v nedeljo tudi skupina geofonistov, ki pomagajo iskati ponesrečence v ruševinah

17. 7.

Letošnji ho-ruk gorenjskih brigadirjev

Več kot 500 mladih Gorenjcev bo sodelovalo na letošnjih mladinskih delovnih akcijah

6. 4.

Razstava cvetja in lovstva izredno uspela

Letošnja jubilejna, deseta razstava lovstva in 13. razstava cvetja presegla pričakovanja - preko 19 tisoč obiskovalcev - razstavo sta si ogledala tudi Sergej Kraigher, član predsedstva SFRJ in Lidija Šentjurc ter pohvalno ocenila letošnjo največjo tovrstno prireditev v Sloveniji - Izdali so knjižico "Cerklje na Gorenjskem z okolico" - Podelili številna priznanja

6. 7.

Naklo - Asfaltna baza v Naklem je v začetku avgusta dosegla lep delovni uspeh, saj so proizvedli milijon ton asfalta. Preden pa bo redno začela obratovati nova asfaltna baza z večjo zmogljivostjo v Podbrezjah, bodo kamioni iz sedanje dotrajane baze odpeljali še marsikatero tono asfaltne mešanice.

17. 8.

'79 NNNP

V akciji Nič nas ne sme presenetiti je v radovljiški občini sodelovalo okoli 21.000 ljudi in članov - Visoka moralna zrelost in zavest

V soboto je v akciji Nič nas ne sme presenetiti sodelovalo več kot 6000 tržiških občanov. Razveseljivo je še posebno to, da so se vanjo enakovredno vključevale tudi ženske in mladina. Nedeljskih množičnih pohodov in zborovanj se je udeležilo prek 3000 občanov, od teh okrog 550 mladih.

2. 10.

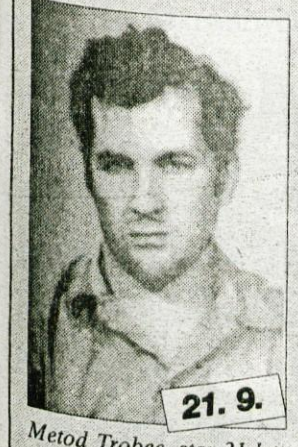
"Tri dni" dolga vrsta za premog

17. 7.

V petek zvečer so se pred vrata Merkurjeve poslovalnice Kurivo v Naklem postavili prvi, v soboto jih je vztrajalo kakih 100, v nedeljo ob 23. uri jih je bilo že 408, v ponedeljek zjutraj ob treh 500 in okrog šestih že več kot 1000. Čakali so, da bi lahko naročili in plačali premog, ki ga bodo dobili jeseni ali že na zimo. Sprehodili smo se med čakajočimi in jih pobarali, kaj menijo o Merkurjevi odločitvi, da bodo vplačila sprejeli le en dan in to 16. julija.

Srhljiva najdba

Ko so preiskovalci raziskovali, kaj vse naj bi Metod Trobec nakradel in kje naj bi še skrival predmete, so v Dolenji vasi pri Polhovem Gradcu, v hiši, kjer je še lani bival, našli ostanke treh ženskih trupel

21. 9.

Metod Trobec, star 31 let

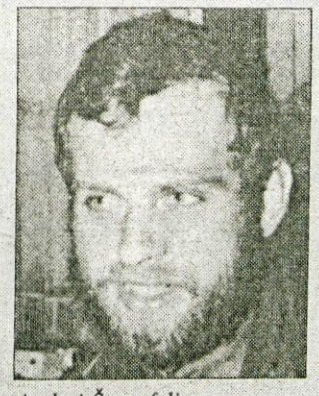
Everest je tudi naš

15. 5.

V nedeljo ob 9.51 po srednjeevropskem času in 13,51 po nepalskem času smo se Jugoslovani pridružili tistim redkim narodom, katerih alpinisti so stopili na najvišjo goro sveta Mount Everest - Podvig uspel Kranjčanoma Nejcu Zaplotniku, alpinistu iz Kranja, ki je pred tem osvojil že dva osemtisočaka in Andreju Štremflju, študentu iz Kranja - Naši osvojili streho sveta po prvenstvenem zahodnem grebenu

Nejc Zaplotnik

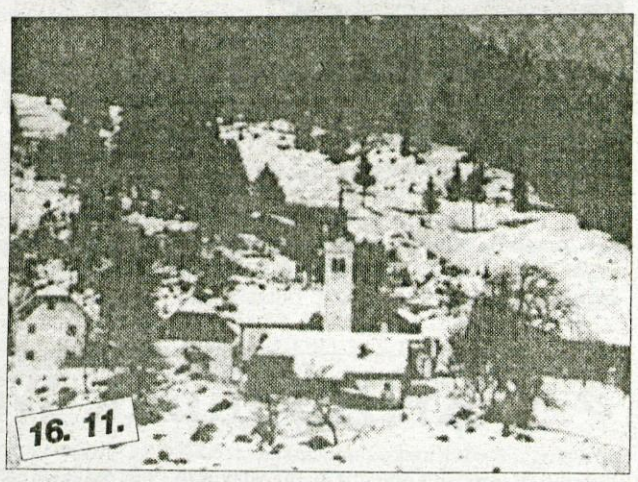

Andrej Štremfelj

Steklina nima potnega lista

Pa jo imamo steklino tudi uradno na Gorenjskem. V Podkorenu se je 21. januarja letos na dvorišče neke hiše zatekla lisica in prišla v stik tudi z domačim psom. Prav tedaj je bil v bližini lovec, da je lisico ustrelil, in ker je bil slučajno tudi biolog, je lisičjo glavo poslal v pregled v laboratorij Biotehnične fakultete v Ljubljani. V laboratoriju so iz lisičjih možgan izolirali virus stekline.

6. 2.

16. 11.

Doslej največji slovenski filmski in televizijski projekt, ki nosi delovni naslov "Dražgoška bitka", prihaja po večletnih pripravah v sklepni del in je že dokončno določeno, da se bo snemanje začelo prihodnji mesec. Za snemanje so v Podlonku že postavili "stare" Dražgoše - Če ne bo nepredvidenih zapletov, bomo film in nadaljevanko lahko gledali čez dve leti.

Gorenjske "cike" ni več

Pet let uspešnega dela Živinorejsko veterinarskega zavoda Gorenjske po novem - Usmerjeno kmetijstvo potrebuje strokovnjake tudi v veterinarstvu - Široka preventiva - Izobraževanje kmeta - Z umetnim osemenjevanjem povsem zamenjana pasma krav na Gorenjskem - Spet bomo gojili ovce in konje - Visoko priznanje za delo zavoda

5. 10.

Koliko minut?

13. 2.

Ko so delegati kranjske občinske zdravstvene skupnosti pregledovali podatke oz. analize o predpisovanju zdravil, so se še posebej ustavili ob podatkih o času trajanja pregleda oziroma obiska v ambulanti. V poprečju traja 9 minut in 38 sekund, da Gorenjec v ambulanti pri splošnem zdravniku opravi pregled. V obratnih ambulantah se mu v poprečju zdravnik posveti za več kot minuto dlje, vendar pa v obratni ambulanti jeseniške železarne traja obisk le 6 minut in 10 sekund, v ambulanti za GG - LIP - Vezenine pa najdlje - "kar" 11 minut 18 sekund.

Dedek Mraz bo razveseljeval

20. 11.

Občinska konferenca SZDL Kranj že posredovala priporočila za letošnje enotno in organizirano praznovanje dedka Mraza - 25. november zadnji rok za podpis samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za praznovanje dedka Mraza, do 15. decembra pa je treba nakazati sredstva (50 dinarjev na zaposlenega) na žiro račun koordinacijskega odbora (51500-746-084-80170) - V Kranju pravljična vas

Po sledovih davnega življenja

28. 12.

Jeseniški prostor je izredno bogat z okamninami, ki imajo velik pomen pri odkrivanju davnega davnega življenja - Takšne zbirke okamnin z malega delčka Zemlje kot jo hrani tehniški muzej železarne z Jesenic, najbrž nima noben evropski muzej - Velik prispevek zanjo je dal Jože Bedič, ki se že dolgo predaja nabiranju okamnin in njihovemu prepariranju ter fotografiranju.

(Pre)draga koruza prazni hleve in mesnice

Napovedi, da bo preskrba z mesom letos vse bolj kritična, na kar so že spomladi opozarjali rejci in klavniška industrija, so se pokazale za resnične. Primanjkuje predvsem mlade govedine in svinjine pa tudi izbira drugih vrst mesa in nekaterih mesnih izdelkov postaja vse bolj pičla.

14. 8.

1980

Slovenci so, to bodo tudi ostali

8. 7.

Škofja Loka trinajstič gostila izseljenski piknik, največje srečanje Slovencev, ki žive na tujem - Jubilejno, petindvajseto srečanje je prežemala misel o Titu in spomin na Louisa Adamiča.

Sončna hiša je del raziskovalnega programa

Gradnja "sončnih hiš" je v interesu vse občine, predvsem pa je del raziskovalnega programa LTH, Jelovice, Termike in Instalacij - zazidalni načrt je naročila Jelovica - Postopek za sprejem je enak postopku za sprejem kateregakoli zazidalnega načrta v občini

22. 1.

Domači uran za krško centralo

Draga vlaganja bodo bogato vračala

Več kot 20 kilometrov hodnikov, 5 obzorij, 2 kilometra razvitega rudišča, 150 vrtin, že skoraj dograjen obrat za predelavo rude in jalovišče, 140 zaposlenih delavcev, od tega 90 v jami, bi lahko bila kratka izkaznica Rudnika urana Žirovski vrh. Skoraj 200 milijonov let staro rudišče, ki so ga kasnejši zemeljski premiki zdrobili in spet in spet na novo nagrmadili, je najbogatejše v Jugoslaviji, v Evropi pa se z njim meri le rudnik urana v južni Franciji. Po obsegu je rudnik med največjimi na svetu in bi se z njim lahko primerjali le rudniki v koloradskem platoju v Združenih državah Amerike, po količini uranovega oksida v rudi pa je med srednje bogatimi.

28. 11.

Vesela poezija Andreja Šifrerja

10. 10.

"V tistem nerazgibanem glasbenem okolju se mi ni bilo težko uveljaviti. Z Mežkom in Domicljem smo bili sami, ki smo vnašali nove elemente v slovensko zabavno glasbo. Vendar smo se vsi trije uveljavili mimo slovenske zabavnoglasbene produkcije. Pesmi, snemane v Angliji ali na turnejah - Domicelj je "Tomaža v živo" v celoti posnel na turneji - so za glasbeno javnost, prenasičeno s stereotipnimi primeri predstavljali nekaj novega. Kaže, da je avtorska glasba trenutno tista, ki vleče. Seveda ne morem krvavo zapriseženo trditi o stoodstotni kvaliteti, toda kar je v tej glasbi dobrega, je resnično dobro."

2. 9.

V Radovni ne bo pregrade

Zdaj, ko je jasno, da bo reka Radovna ostala zavarovana in nedotaknjena, se bo treba temeljito pogovoriti o zajezitvi Save pod Radovljico - Občinska skupščina zajezitev odklanja

15. 4.

Manj žalosti na vozniških izpitih

Pripravljenost in zanesljivost kandidatov na izpitih za voznike motornih vozil se izboljšujeta: praktični del izpita je leta 1975 opravilo 30 odstotkov kandidatov, teoretičnega pa 42 odstotkov kandidatov, lani pa je bilo na praktični vožnji uspešnih 45 odstotkov kandidatov, na teoretičnem preizkusu pa okrog 60 odstotkov kandidatov.

Miha Maleš podarja Kamniku svoja dela

Darilna listina, s katero bo Miha Maleš svojim rojakom v trajno last in posest podaril celotno zbirko grafik in izbor drugih del, obsega seznam 2.591 njegovih del. Zbirka bo postavljena v stalni razstavi. Zaradi obsežnosti celotne zbirke bo na podlagi študijsko pripravljenih vsebinsko zaključenih enot, predstavljena v več delih. Na ogled bo najmanj tretjina celotne zbirke, nerazstavljene umetnine bodo deporirane. Posamezne dele bodo izmenjavali, zato bo stalna razstava zanimiva tudi za domačine, ne le za obiskovalce.

3. 6.

Sožalje s Kranjem pobratenih mest

6. 5.

Kolegij mestnega sveta občine Valkenburg-Houthem je z obžalovanjem sprejel vest, da je umrl predsednik Jugoslavije J. B. Tito. Glede na dobre odnose med vašo občino in Valkenburg-Houthem vam kolegij izraža svoje sožalje.

Župan, prebivalci Oldhama in člani zvez prijateljev Kranja, vam pošiljamo izraze najglobljega sočustvovanja ob smrti predsednika Tita.

Sprejmite sožalje ob izgubi tovariša maršala Tita, moža, ki se je boril za neodvisnost, enotnost dežele, za mir in sodelovanje med narodi.

Župan Rivolija
Silvano Siviero

Spominjajoč se bratskega prijateljstva v imenu župana in občinskega sveta Grugliasca izražamo solidarnost in se pridružujemo vašemu žalovanju ob smrti predsednika Tita.

Giovanni Verlengio

Antifašisti, partizani in demokrati področja zahodnega Torina najgloblje prizadeti s težko nenadno izgubo za jugoslovansko ljudstvo in gibanje za mir v svetu izražamo občinski skupščini, borcem in vsej občini Kranj svojo žalost ob smrti tovariša Tita.

Carlo Mastri
predsednik antifašističnega komiteja za področje zahodnega Torina

Tito v srcih Gorenjcev

Centralnemu komiteju Zveze komunistov Jugoslavije
Centralnemu komiteju Zveze komunistov Slovenije

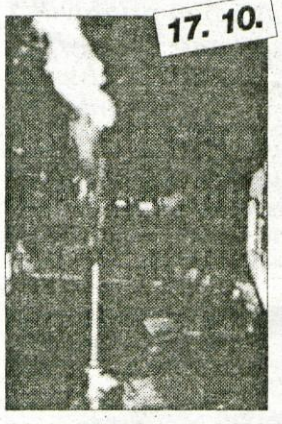
Komunisti Gorenjske, delovni ljudje in občani smo trdno in z zavzetostjo odločeni nadaljevati njegovo delo in uresničevati cilje, ki smo si jih zastavili skupaj z njim v programu Zveze komunistov Jugoslavije in na kongresih Zveze komunistov za nadaljnjo samoupravno, neuvrščeno, socialistično Titovo Jugoslavijo. Še naprej bomo odločeni na Titovi poti v uresničevanju njegovih misli in idej, ki jih je vse do zadnjega trenutka nosil in razvijal v dobrobit vseh nas.

Medobčinski svet Zveze komunistov Slovenije za Gorenjsko Kranj

Plin iz Blejskega jezera

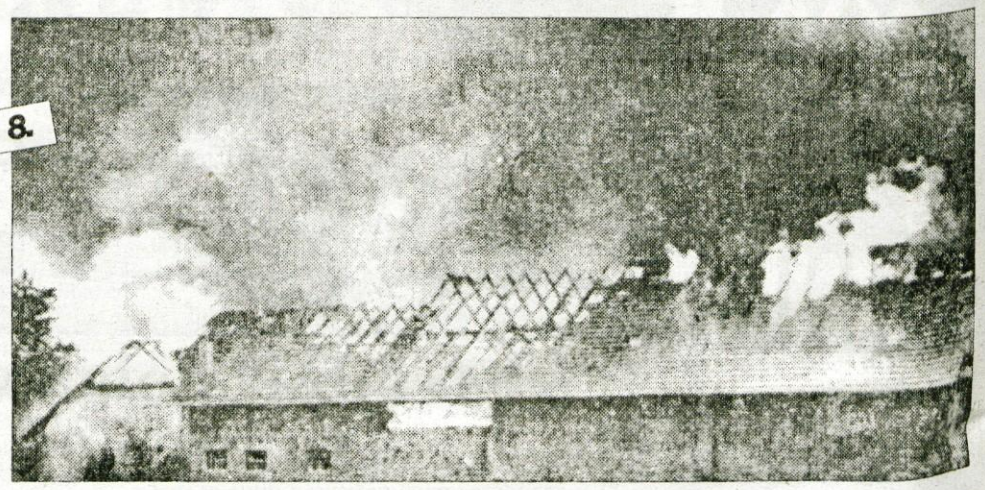
Strokovnjaki niso pričakovali, da je v Blejskem jezeru toliko plina - Plamen, visok tri metre

17. 10.

Bled - Minuli ponedeljek so prižgali plin, ki prihaja po ceveh z dna Blejskega jezera...

12. 8.

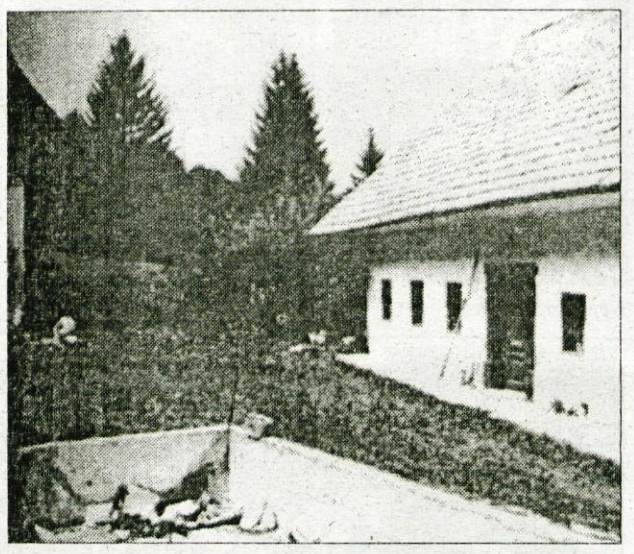

V petek, 8. avgusta, je med nevihto strela udarila v stanovanjsko in gospodarsko poslopje Pavla Križnarja iz Stražišča. Pogorelo je ostrešje stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja, orodje, poljski stroji, seno in deloma tudi pohištvo v hiši. Škodo cenijo na okoli 2 milijona novih din. Ogenj so pogasili gasilci. - Foto: F. Perdan

31. 10.

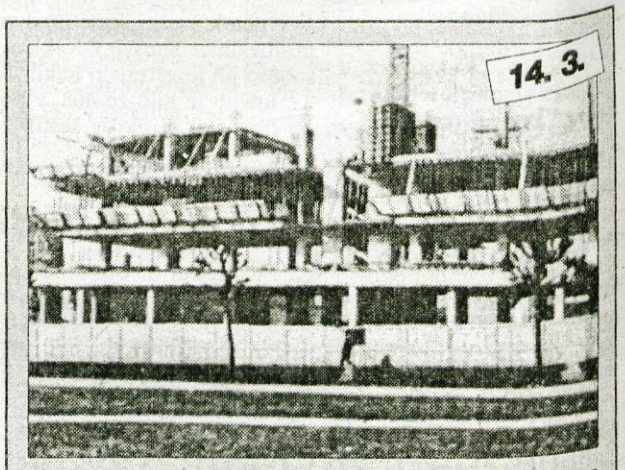
Obtožba petih umorov

Metod Trobec je včeraj stopil pred veliki senat Temeljnega sodišča v Kranju pod obtožbo umora petih žensk, ki naj bi jih med občevanjem zadavil, nato pa trupla sežgal v peči

Hiša v Dolenji vasi št. 22 pri Polhovem Gradcu je bila nekaj časa bivališče Metoda Trobca, vse obiskovalke te hiše niso odšle žive - le iz pepela so čez čas izbrskali nekaj njihovih posmrtnih ostankov.

14. 3.

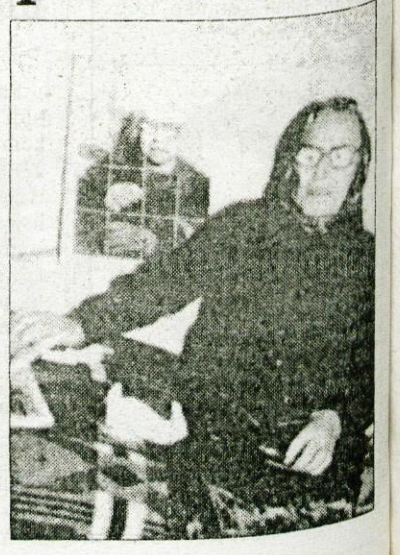

Ob križišču Koroške ceste in Ceste JLA v Kranju so lani začeli graditi poslovno stavbo Ljubljanske banke - Temeljne banke Gorenjske. Če ne bo zastojev, bo zgrajena letos jeseni. V pritličju bodo prostori za storitve občanom, v nadstropjih pa poslovni prostori. Po predračunu bo gradnja veljala 152 milijonov dinarjev.

"Plesala in plavšala sem pa rada"

15. 1.

Na klepetu pri 103-letni Bistričanki Antoniji Goltes

22. 1.

Križaj junak Wengna

Wengen - Švicarsko smučarsko središče bo trajno ostalo v spominu vseh ljubiteljev smučanja v svetu in Jugoslaviji in vseh naših smučarskih reprezentantov. Tržičan Bojan Križaj, ki je 3. januarja dopolnil triindvajset let, je na zahtevnem wengenskem slalomu na jubilejni petdeseti prireditvi na najvišji smučarski ravni v alpskih disciplinah dosegel svoj in naš največji uspeh. Uspelo mu je, da je v neposrednem dvoboju premagal najboljšega slalomista in veleslalomista na svetu Šveda Ingemarja Stenmarka in vso ostalo alpsko elito, kar uspeh še povečuje!

1981

Koliko nas je?

Na Gorenjskem so nas popisovalci prešteli - Prvi neuradni podatki: v petih občinah Gorenjske živi 179.752 prebivalcev, stanovanj je 57.778 in 57.356 gospodinjstev

15. 5.

Prvi, neuradni rezultati popisa na Gorenjskem so že znani.

Kranj ima 66.094 prebivalcev ali 9.739 prebivalcev več kot ob popisu pred desetimi leti, kar pomeni za 1,8 odstotka povprečno rast prebivalstva ali znatno več kot velja za Slovenijo. V mestu Kranj živi 33.336 prebivalcev ali 50,4 odstotka vseh prebivalcev. Število se je povečalo za 22,5 odstotkov, narašča pa najbolj v mestnih naseljih. Gostota naselitve prebivalstva v Kranju je bistveno večja kot v Sloveniji, kjer na enem kvadratnem metru živi 93 prebivalcev, v Kranju pa 145,9. V občini Kranj so popisovalci našteli 21.192 gospodinjstev, v enem kranjskem gospodinjstvu živi 3,1 povprečna "statistična oseba". Povprečno število članov gospodinjstva se je zmanjšalo. V občini Kranj je 20.921 stanovanj, kar je za 33,6 odstotka več kot pred desetimi leti. V zasebnih gospodarstvih redijo Kranjčani 331 konj, 18.062 govedi, 510 ovac, 2.479 prašičev in 38.412 perutnine, gospodarstva pa imajo 1.219 vodnjakov in 37 kombajnov.

Na Jesenicah živi 32.734 ljudi, od tega 30.925 stalnih prebivalcev. Iz občine je 1.216 oseb na začasnem delu v tujini ter 290 njihovih družinskih članov. V občini je 10.969 gospodinjstev, 10.965 stanovanj in 722 stanovanj - počitniških hiš. V občini Jesenice je 209 konj, 2.460 govedi, 2.595 ovac, 633 prašičev in 11.460 perutnine, 175 vodnjakov in kombajn.

V tržiški občini je stalno prijavljenih 13.915 ljudi, začasno pa 396. Zdomcev je 167, otrok zdomcev 37, gospodinjstev 4.605, stanovanj 4.698, od tega vikendov 193. Konjev je 79, govedi 1.528, ovac 806, prašičev 465, perutnine 5.605, vodnjakov 261 in štirje kombajni.

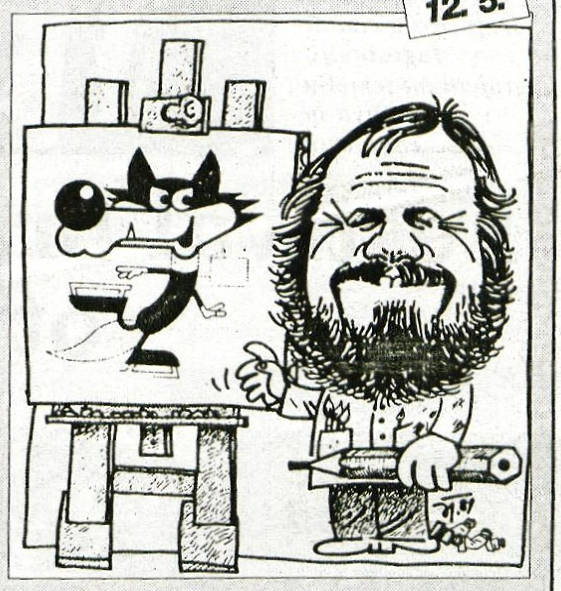
V radovljiški občini živi 31.809 prebivalcev ali 3.196 več kot pred desetimi leti, 10.289 je gospodinjstev in 10.287 stanovanj. Počitniških stanovanj je 1.058, kar 402 več ob popisu leta 1971. V desetih letih se je iz tujine vrnilo 71 zdomcev, tako, da jih zdaj dela v tujini le še 490. Gostota naseljenosti je v desetih letih porasla od 44,6 ljudi na kvadratni meter na 49,6. Kaže se tudi neznaten trend zmanjšanja družin, saj pride na eno družino 3,1 član. Najbolj je v radovljiški občini porasla prireja ovac ter govedi, največji padec pa beležijo pri konjereji in prašičereji.

V škofjeloški občini je stalno prijavljenih 35.200 prebivalcev, 446 pa začasno. Gospodinjstev je 10.301, stanovanj 10.907. Konj je 425, govedi 13.700, ovac 607, prašičev 1.894, perutnine 38.155, vodnjakov 1928 in 14 kombajnov. D.S.

Prisrčni volkec - olimpijska maskota

Akademski slikar iz Kranja Jože Trobec je zmagal na natečaju za maskoto XIV. olimpijskih iger v Sarajevu - "Volk je simpatična žival, borec, v nenehnem boju za obstanek".

12. 5.

Split - evropsko prvenstvo v plavanju, vaterpolu in skokih v vodo:

15. 9.

Izjemen nastop bratov Petrič

Zlato in bron v rokah Petričev

Nepozabno doživetje je bil četrtkov obračun na 400 m kravl. V finale sta se namreč uvrstila dva Jugoslovana, dvajsetletni Borut Petrič in sedemnajstletni Darjan Petrič. To sta plavalca izrednih kvalitet. Medtem, ko je Borut že znano ime v mednarodni plavalni druščini, se mlajši Darjan v to areno šele prebija. V tem velikem obračunu smo samo Jugoslovani imeli dva predstavnika, sicer naj bi se za medalje še potegovali reprezentant SZ Salnikov, Norvežan Borgstrom, Madžar Nagy, Astburg iz NDR, Čehoslovak Machek in predstavnik ZRN Strohbach.

poredil svoje moči in uspelo mu je, da je premagal Salnikova. Val navdušenja se je začel na Poljudu. Ljudje so se objemali in tudi v skoraj vseh plavalnih reprezentancah se je pokazalo, da so "privoščili" zmago Jugoslovanu.

Lepo je bilo slišati, ko je ves bazen nato ob razglasitvi najbojših treh pel jugoslovansko himno, ki so jo igrali na čast bratov Petrič. Prvič v zgodovini sta zlato in bron osvojila brata. Borut Petrič pa se je s svojim rezultatom povzpel med štiri najboljše plavalce na 400 m kravl vseh časov. Postavil je novi državni rekord in le sekundo zgrešil novi svetovni rekord. Pravi "preplah" je bil

Na peti in šesti progi sta plavala Jugoslovana. Vsi strokovnjaki so računali, da bo prvi favorit Salnikov z lahkoto obračunal s tekmeci. A tokrat so se ušteli. Oba Kranjčana sta tokrat plavala odlično, da je bilo že na polovici te proge jasno, da bo Salnikov moral na koncu priznati premoč Borutu ali Darjanu. Polni splitski bazen je bil na nogah. Vsi so z nestrpnostjo pričakovali zaključni finiš. Ali bo Borutu Petriču uspelo, da premaga žilavega Salnikova. V zadnjih metrih sta bila še vedno poravnana. Lahna prednost je bila na strani Jugoslovana, medtem ko je bilo že jasno, da bo bron osvojil na veliko presenečenje vseh Darjan Petrič. Zaključni finiš je pokazal, da je tokrat Borut Petrič do potankosti raznato v tiskovnem centru zaradi tretjega mesta Darjana Petriča. Nihče, ki spremljajo mednarodno plavanje, o Darjanu ni vedel nič določenega. Ni ga bilo nikjer na svetovnih lestvicah v tej disciplini. Toda vse se je uredilo in poročila so odhajala v svet o prvovrstnem presenečenju na evropskem prvenstvu. Ljubitelji plavanja, ne samo v Splitu, so po svoje slavili ta dva res izjemna jugoslovanska plavalna uspeha.

Rezultati - 1. B. Petrič (Jugoslavija) 3:51,63, 2. Salnikov (SZ) 3:51,77, 3. D. Petrič (Jugoslavija) 3:53,71, 4. Borgstrom (Norveška) 3:54,35, 5. Nagy (Madžarska) 3:55,86, 6. Astburg (NDR) 3:55,93, 6. Machek (ČSSR) 3:57,33, 8. Stronbach (ZRN) 3:57,74.

Nov uspeh bratov

Ob zaključku letošnjega evropskega prvenstva v plavanju v Splitu sta nam oba Kranjčana v soboto priredila novo prijetno doživetje. V velikem finalnem obračunu najboljših osmih na 1500 m kravl je Borut Petrič osvojil odlično drugo mesto in s tem srebrno odličje, Darjan Petrič pa je bil izreden peti.

S čekom je vse lažje

Malce nezaupljivi smo bili, ko so naše banke začele uvajati brezgotovinsko plačevanje s čeki. Nositi jih s sabo, pri blagajni izpolnjevati tisti listek, se legitimirati... Nak, raje smo se še držali starih, dobrih bankovcev, ki so napenjali žepe. Odšteješ, ko pa porabiš, greš v banko po nove...

Potem pa je tole s čeki prodrlo. Vsak dan znova smo ugotavljali, kako pameten in pripraven je takšenle način plačevanja. S čeki imaš denar vedno pri sebi. Iz marsikatere zadrege nas lahko spravijo. Prav nobena nerodnost ni napisati tistih nekaj podatkov na zeleni listek. Le kraj in datum, znesek v številki in besedi pa komu plačujemo in podpis. Vse je hitro opravljeno.

26. 9.

Pri Martinovcu v Pševem zvečer mizo vrtijo

Skrivnost javorjevega pokrova - prevara ali kaj

Kako in zakaj se vrti 29 kilogramov težak pokrov javorjeve mize na povezanem merniku, se sprašujejo radovedneži, ki se vsak dan proti večeru zgrinjajo v kmečko vežo k Martinovcu v Pševo - "Strokovnjaki" vseh vrst so že stali ob njej, veleumne teorije pa privabljajo nove in nove - Tudi deske v podu so skušali dvigniti, da bi odkrili skriti motorček, ki salamensko hitro žene pokrov - Gospodar Janez se le smehlja, a skrivnosti ne razodene.

25. 9.

Raziskovalec Andrej Robič:

"Geometrija je krmilo smučke"

Elanov raziskovalec inženir Andrej Robič je prejel nagrado Sklada Borisa Kidriča za razvoj in izoblikovanje geometrije smuči - Elanova smučka tako za Stenmarka kot za vsakega smučarskega rekreativca

12. 6.

Poseka postaja velika njiva

Vse do jeseni bodo na posekah v bližini brniškega letališča brneli težki stroji in grobo pripravili 168,5 ha površin, kjer so prej rasli brniški gozdovi, za nadaljnje kultiviranje zemlje. KŽK Kranj, ki je dobil te površine v uporabo za 30 let od Letališča Brnik, bo po petih letih lahko pridelal za 30 odstotkov več hrane kot na dosedanjih površinah.

12. 6.

Piloti za most - 43 metrov globoko v zemlji

Most na Bohinjski Beli čez Savo Bohinjko je jugoslovanski rekorder svoje vrste, saj so za nosilne stebre in zaradi izredno slabega materiala morali zavrtati tudi do 43 metrov globoko v zemljo. Dela se končujejo, mostova pa še ne bosta prevozna.

14. 4.

4. 12.

Nič več rdečega prahu nad Jesenicami

Dan pred letošnjim praznikom republike so jeseniški železarji slavili pomembno delovno zmago - V poizkusno obratovanje so pognali novo odpraševalno napravo elektro jeklarne - Na svečanosti je govorila predsednica republiškega komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja Marija Vičar

2. 10.

Ob 60-letnici Golnika

Bitka s TBC dobljena, vojna pa še ne

Obletnice so vedno priložnost za pregled doseženega in tudi za pogled v prihodnost: golniški Institut za pljučne bolezni in tuberkulozo je v tem obdobju opravil veliko družbeno poslanstvo: veliko zaslug ima v boju proti tuberkulozi, ki pa so jo že zamenjale druge bolezni sodobnega človeka.

12. 6.

Stekla psica opraskala otroka

V noči s sobote, 6. junija, na nedeljo, 7. junija, se je v vaseh Tuhinjske doline klatila stekla psica in napadala pse. V nedeljo dopoldne je opraskala pet otrok. Ob 10. uri jo je ustrelil lovec Jože Jeras. Vse otroke, tudi tiste, ki so psico le pobožali, so cepili. Devet psov in dve mački, ki so prišli v stik s steklo psico, so pobili.

4. 8.

Talni spomenik nekdanjega grobišča

V Kranju odprli razstavno ponazoritev arheoloških najdb iz staroslovanske nekropole, ki so jih arheologi izkopali med leti 1953 in 1973 - Talni spomenik v starem mestnem jedru govori o prehojeni zgodovinski poti in o naši pretekli omiki

Kradem, kradeš, krade...

Človek nikoli ne bi verjel, da iz naših delavskih restavracij znosimo toliko inventarja. Pred mano je spisek ene večjih gorenjskih delavskih restavracij, ki me je naravnost osupnil. Dolg spisek ukradenih predmetov neusmiljeno zgovorno priča, kako še zdaleč nismo osveščeni, da je vendar vse to, kar nam je na voljo na teh mizah, že NAŠE. Nas vseh. Ne. Hočemo, da je MOJE, pa krademo kot srake.

Kar poglejmo, kaj so iz te delavske restavracije odnesli delavci samo v enem letu: 159 kozarcev 0,10 l, 1200 kozarcev 0,20 l, 588 skodelic za solato, 760 skodelic za čaj, 477 skodelic za kavo, 659 skodelic za malico, 1357 žlic, 690 vilic, 259 desertnih žličk, 3870 steklenic Radenske in 8844 steklenic jupija, kokte in švepsa!

26. 6.

1982

Končan prvi del priprav na volitve

Evidentiranih 11.500 možnih kandidatov

22. 1.

16. 3.

Množični izraz pripadnosti in zaupanja

V nedeljo smo sklenili drugi del splošnih delegatskih volitev za skupščine samoupravnih interesnih in družbenopolitičnih skupnosti - Udeležba je v vseh gorenjskih občinah zelo dobra - Najbolje so se povsod odrezali kmetje.

Francu Omanu prva nagrada

13. 7.

Kranj - Na svečani seji sveta Zveze Sindikatov v Beogradu, dne 9. julija 1982 je bilo podeljenih 6 nagrad in sicer 2 prvi, 2 drugi in 2 tretji nagradi. Francu Omanu, direktorju IBI Kranj, je bila podeljena prva nagrada za inovacijo na podlagi napredka pogojev in humanizacije dela.

Ob podelitvi te nagrade je prav, da se vsaj bežno spomnimo na celoten razvoj IBI-ja, posebno pa še na revolucionarni preobrat dela, poslovanja in uspehov ob uresničevanju inovacije "Neprekinjeni proces proizvodnje od vlaken do gotovih izdelkov". Vzporedno z uresničevanjem te inovacije so se spreminjali in izboljševali tudi pogoji dela v sami proizvodnji. Dobri finančni rezultati kot posledica porasta dohodka pa so omogočili tudi izgradnjo in sodobno ureditev objektov družbenega standarda od menze, počitniških domov, splošne in zobozdravstvene ambulante, otroškega vrtca, prostorov družbenopolitičnih organizacij, sejnih dvoran, knjižnice itd. Vse te pridobitve so bistveno izboljšale življenjski utrip kolektiva.

Hotel "Sava" v Rogaški Slatini zgrajen

Danes bodo v Rogaški Slatini slovesno odprli hotel "Sava", pri katerem je bila sovlagateljica kranjska Sava - Lep primer dolgoročnega združevanja dela in sredstev - Čim prej razčistiti nejasnosti okrog novega zakona o deviznem poslovanju, ki zadeva hotelski turizem.

18. 6.

"Kaj k Žanu, gremo raje v Ameriko"

Jeseniški inovator Viktor Žan že nekaj let hodi na sodišče združenega dela v Kranj, da bi dokazal, da ima prav - Milijonski prihranki zaradi njegovega izuma - želi si strokovnjakov, ki bi ocenili njegove izdelke, bi ocenili in mu priznali prihranke.

8. 10.

So trgovci krivi za potrošniške mrzlice

V nekako treh letih, kar nas je prvič zgrabila panika zaradi pomanjkanja pralnih praškov, smo se na potrošniške mrzlice, na pretiran nakup pa tudi na nujne zaloge osnovnih življenjskih artiklov doma, že kar navadili. Zdaj zmanjka tega, drugič drugega.

31. 12.

Prepustniška mrzlica

Po Videmskem sporazumu so tudi občani jeseniške občine upravičeni do maloobmejnih prepustnic za Italijo - Jeseničani imajo dve prepustnici: za Italijo in Avstrijo - Dnevno 300 prošenj - Le stalno bivališče - Kaznivo je potovati z dvema listinama

9. 11.

21. 12.

Razgrajanje in zaloga kave

Jeseniški miličniki so imeli zadnjič spet dober "ulov". Dve muhi na en mah takorekoč. Najprej so spravili za zapahe nemirnega občana, ki je mlatil ženo in vznemirjal soseda. Nato so v njegovem stanovanju našli še zalogo kave, ki bi zadoščala za gostinski lokal, in jo kajpada zasegli.

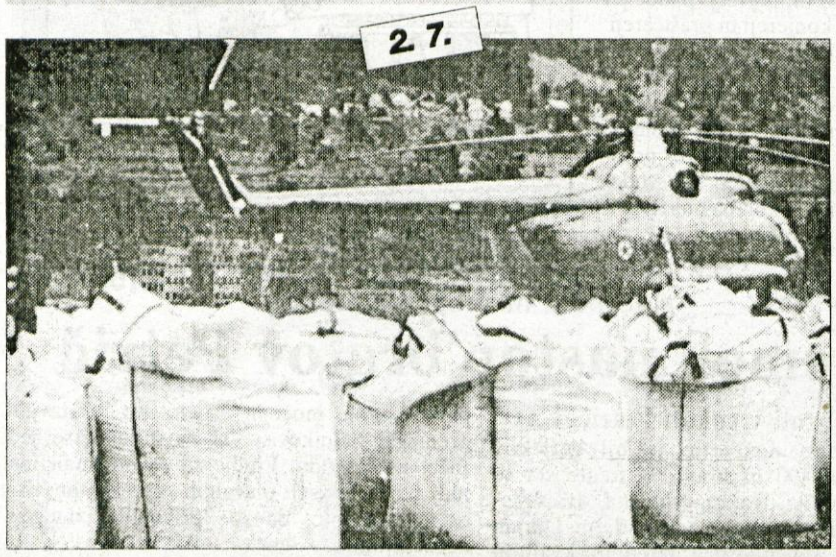

Tisoč mladih iz vse Jugoslavije na ulicah mesta gostitelja - Besede slavnostnega govornika Vinka Hafnerja o enotni Jugoslaviji, zgrajeni na temelju bratstva in enotnosti.

28. 5.

Festival bratstva slovesno otvorjen

2. 7.

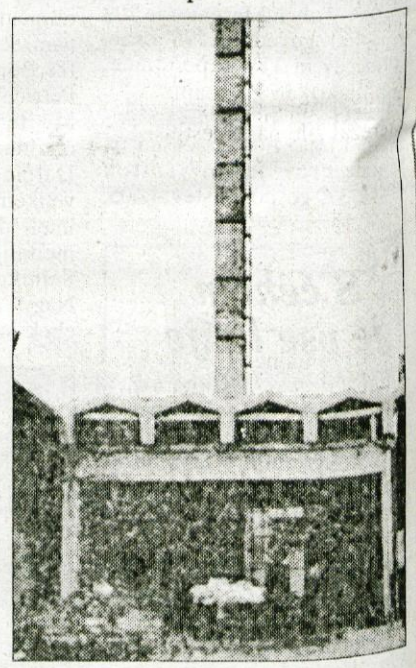

Prevoz materiala za gradbišče na Kredarici: Na helikopterskem pristajališču v Mojstrani je pripravljenih okrog 800 ton raznega materiala in strojev za gradbišče na Kredarici. K Triglavskemu domu bo del tovorov prepeljal helikopter naše armade - ta je na sliki, lažja bremena pa bo na goro zvozil helikopter republiškega sekretariata za notranje zadeve.

10. 12

Sežigalna naprava v Kranju

Prvo sežigalno napravo na Gorenjskem smo dobili v Kranju - Večino odpadnih snovi že poznajo - Energija uporabna za sušenje opeke.

Kranjska sežigalna naprava poskusno obratuje v Stražišču.

Blejski grad najbolje obiskan

Jermanova na Blejskem gradu že tirdeset let skrbita za grajsko poslopje in za obiskovalce - Sodelovala sta pri obnovi gradu.

Bled - Nad štiri in pol milijone obiskovalcev je sprejel blejski gad po svoji obnovi od leta 1961. Polovica je lahko rečemo domačih, polovica tujih, saj je le redek gost, ki se ne povzpne ali ne pripelje na grad. Največ obiskovalcev je bilo leta 1972 in to 231.000 - upajo pa, da bodo to leto ta rekord presegli, saj prav v teh dneh le s težavo sprejemajo vse obiskovalce in da jih tudi postrežejo v najbližji restavraciji ali na grajskem vrtu.

9. 7.

Zlata medalja japonskega ministra za Nevesto

Velik uspeh učencev osnovne šole Simona Jenka iz Kranja na 12. mednarodni otroški razstavi risb v Tokiu - Dušica Stojanovič je za lepljenko Nevesta dobila eno od dvanajstih zlatih medalj, ki jih podeljuje japonski zunanji minister.

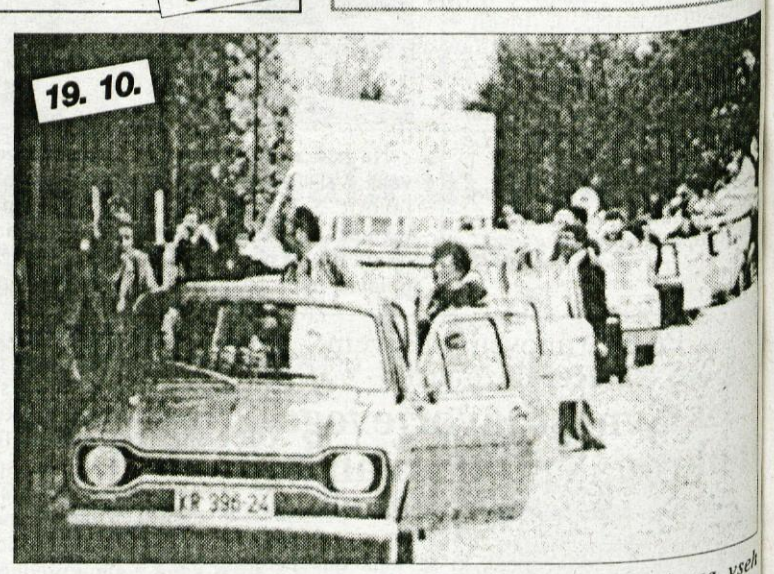
24. 12.

5. 10.

Bencinski boni

Bliskovito se je minuli petek razširila vest, da je na črpalkah moč dobiti za osebne avtomobile le 15 litrov bencina. Oskrba z motornim bencinom se je v zadnjih dneh tako zaostrila, da drugače ni bilo moč zagotoviti enakomerne oskrbe.

19. 10.

***Gorivo v avtomobilski rezervoar, ne v klet** - V teh dneh je na vseh bencinskih črpalkah moč opaziti vrste občanov, ki čakajo na gorivo. Večina ga resda potrebuje za nujne prevoze z avtom, nekateri pa si s pretakanjem ustvarjajo zaloge goriva doma. Takšno ravnanje, ki ga predpisi prepovedujejo, je povsem neodgovorno in tudi zelo nevarno. Nepravilno hranjenje vnetljivih tekočin namreč predstavlja stalno nevarnost za eksplozijo in požar. Tudi na Gorenjskem je neprevidno pretakanje goriva že povzročilo požar, zato se obnašajmo samozaščitno in s spoštovanjem požarnovarnostnih predpisov zavarujmo sebe ter okolje pred nesrečo! (S)*

Udarniška največja gorenjska naložba 1983

Skoraj je ni vasi, zaselka ali hiše na Gorenjskem, do katere ne bi bila speljana cesta in do katere ne bi bil mogoč prevoz z avtomobilom. Takšnih cest je na tisoče kilometrov in za njihovo izgradnjo so morali krajani že globoko seči v žep. Sedaj morajo sami skrbeti, da so prevozne. Največkrat dobijo od krajevne skupnosti nekaj denarja za pesek, drugo pa je njihova skrb. Dogovoriti se morajo, kdo in koliko bo delal na cesti, da je ne bodo odnašali hudourniki in bo prevozna tudi pozimi. Dogovoriti se je treba, koliko udarniških ur mora vsak narediti in potem se je tega treba držati.

Vendar se udarniško ne dela le pri vzdrževanju cest. V krajevnih skupnostih skoraj ni več naložbe, kjer ne bi vsega dela, ki ga lahko sami opravijo, prevzeli krajani. Letos so krajevne skupnosti na Gorenjskem zgradile za dobre 3 milijarde dinarjev cest, vodovodov, mostov, telefonov, družbenih in gasilskih domov in drugih objektov. To je skupno prav gotovo največja naložba na Gorenjskem in naložba, za katero ne bo problema z vzdrževanjem. Približno tretjino denarja so prispevale občinske komunalne skupnosti, združeno delo in nekaj tudi razna društva in zveze, najmanj tretjino denarja so zbrali krajani sami z najrazličnejšimi oblikami samoprispevka in tretjino so zaslužili s prostovoljnim delom.

To niso zanemarljive številke. Že kot gospodarski dosežek ogromno pomenijo, saj se z vsako s širšega vidika še tako skromno naložbo, veča narodno imetje in bogastvo. S tem, da si ljudje izboljšujejo standard, se vse bolj manjša razlika med družbenim standardom v mestih in na podeželju. Cesta, telefon, avtobusna zveza zagotavljajo, da bodo tudi hribovski predeli ostali poseljeni. Zadržali so mladino doma, ker jim je dostopna zaposlitev.

Ne nazadnje ne gre spregledati dejstva, da skupne akcije in naložbe ter prostovoljno delo združuje ljudi, ki se skupno prizadevajo za napredek. Čimbolj so enotni, temveč dosežejo.

27.12.

Rekordno naročilo z zahoda

V tržiškem Peku morajo v drugem polletju narediti za zahodno tržišče 960 tisoč parov čevljev, kar je domala 200 tisoč več kot v prvih šestih mesecih. Da bi izpolnili obveznosti do tujega kupca in uresničili izvozni načrt, delajo v Peku vsak dan uro dlje in vse sobote.

26. 8.

V Ameriki je vsak tretji tekaški čevelj iz Žirov

Alpina tudi letos povečuje izvoz na zahodna tržišča

9. 8.

29. 7.

Svežina poletne vročine

Zdomci ne razmišljajo o vračanju

Med novoletnim obiskom v domovini so se na Gorenjskem na skupnostih za zaposlovanje pozanimali za delo le štirje zdomci - Obiska je bilo sicer več, toda vsi so želeli le potrdila za devizne nakupe.

14. 1.

Elektrika in gnoj iz odplak

V škofjeloški čistilni napravi bodo začeli izkoriščati bio plin za proizvodnjo elektrike in ogrevanje gnilišč - Investicija bo veljala 33 milijonov dinarjev - Pridobili bodo 70 odstotkov električne energije, ki jo potrebujejo za pogon čistilne naprave, pri ogrevanju blata pa bodo prihranili 150 ton mazuta letno.

23. 12.

Prvi mednarodni teden etnoloških in ekoloških filmov

Kranj, 4. - 8. oktober 1983

4. 10.

16. 12.

V Planici jasno, a minus 33 stopinj

Najbolj hladno in mrzlo je pozimi v Planici in v Ratečah - Letos najvišja poletna temperatura 36 stopinj Celzija, najnižja nasploh pa je bila v Planici minus 33 stopinj

Akcija televizije Ljubljana "Kaveljc in korenina" je v nedeljo ponovno dokazala, da je rekreacija med našimi ljudmi vse bolj in bolj živahna. Dvokilometrskega plavalnega maratona v Blejskem jezeru se je udeležilo nad štiristo "kaveljcev in korenin". Med kaveljci je bil najhitrejši Kranjčan Peter Brinovec, med koreninami pa je bila najhitrejša Breda Zupančič z Bleda

16. 8.

Starši in vzgojitelji ne marajo "nedotakljivih" tem

27. 5.

Če na vprašanja ni pravih odgovorov

S 1. septembrom bo v Kranju odprta posvetovalnica za mlade v Zdravstvenem domu Kranj - Center za socialno delo nadaljuje z lani začetimi predavanji o medsebojnih odnosih za osnovnošolce in srednješolce ter tudi za že zaposleno mladino - Obenem je to priprava na kasnejšo ustanovitev zakonske posvetovalnice.

27. 5.

Prva skupna predstavitev gorenjskega turizma

Gorenjski dnevi v Beogradu

ČRNA KRONIKA

Z nožem v trebuh

Jeseničanki so bile nadležne nežnosti malce okajanega moža, zato se je ihtavo otepala njegovega objema. Ker je v rokah držala nož, je zaljubljeni mož ob prerivanju staknil rano v trebuh. V bolnišnici je sicer kmalu okreval, žena je bržkone obžalovala, pa je bil spet mir pri hiši.

5. 4

Trojka kalila nočni mir

Kaže, da je šlo na Bledu znova za ljubezenski trikotnik: Mož, žena in hišni prijatelj so namreč hrupno kalili nočni mir. Moška sta se tudi stepla. Če ne bi bilo budnega očesa pravice, bi bil eden od njiju ob življenje. V pijanski melanholiji si je namreč prerezal žile na zapestju.

31. 5.

Za desetega ni bilo več prostora

Če je deveterica moških v sobi, potem za desetega res ni več prostora. Ko je popoldne D. Ž. na Bledu dobil sobo, mu je lastnica ob plačilu najemnine na roko zagotovila, da bodo v sobi še največ trije podnajemniki. Ko pa se je fant po delu vrnil in se truden hotel spočiti, ni imel kam položiti glave. V sobi je bilo namreč na petih posteljah kar devet podnajemnikov. Tudi če bi se imel kam položiti, pa je v sobi strašansko smrdelo, da se ni dalo spati. Nekateri pač niso za higieno. Hudo jezen "ta deseti" je le s težavo dobil od lastnice najemnino nazaj in si poiskal streho drugje.

20. 7.

Krava na pošti

Ko so prejšnji teden gnali skozi Tržič s poletne paše krave, se je eni od njih zahotelo telefonirati. Žival je stopila v tržiško pošto, ki je bila popoldne zaprta, kar skozi steklo pri vhodnih vratih. V notranjosti ji je zaradi parkljev spodrsnilo, da je živinče trbonsnilo, ob tem pa ga je očitno minila volja do telefoniranja. Sreča, da je gospodar vedel, da se živina vrača.

20. 9.

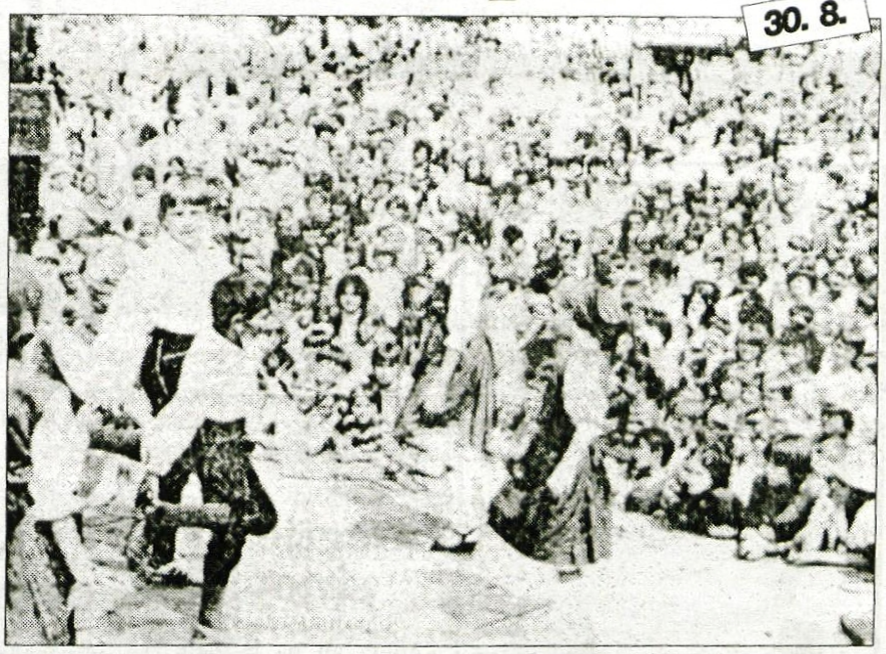
Z višav na tla

Ko so se konec septembra v Krnici fantje veselo poslavljali pred odhodom v vojsko, so si nekateri res dali duška. Enemu izmed njih ni bilo dovolj lepo na tleh, začel je lesti kar na smreko in - glej, kljub vinjenosti je priplezal v višino osmih metrov. Višje ni šlo. Fantu se je zavrtelo v glavi in je strmoglavil. Z maligani je pač varneje ostati na trdnih tleh.

4. 10.

ŽIV-ŽAV pa tak!

30. 8.

V Šempetru pod Šmarjetno je bil v soboto vroč dan. Pravijo, da je prišlo na Andrejevo prireditev blizu dvanajst tisoč otrok in staršev. Zagotovo bo držalo, saj je bila dobesedno glava pri glavi.

Diplomska naloga prerasla v življenjsko delo

29. 4.

Iskra bo letos izvozila skoraj 500.000 števcev različnih tipov na vse kontinente sveta, razen v Severno Ameriko in bo zanje iztržila 13 milijonov dolarjev ob tem, da je 95 odstotkov števcev vgrajenih v Jugoslaviji, izdelanih v Iskri. Vsi različni merilniki porabe električne energije od prvega trifaznega do sodobnih elektronskih števcev so bili razviti v domači tovarni, brez tujih licenc in je njihova kvaliteta na svetovni ravni. Vsega tega razvoja ne bi bilo, pravi dolgoletni vodja razvoja v temeljni organizaciji števci v Iskri Kibernetiki v Kranju dipl. ing. Franc Levovnik, trikratni Kidričev nagrajenec, če se naši izdelki ne bi prodajali tako doma, kot na svetovnem trgu. Če se izdelek ne prodaja, lahko razvojni projekt zakleneš v predal.

1984 Bes narave, nemoč človeka

14. 2.

Odtrgano pločevinasto ostrešje s prodajalne Zarje na Jesenicah je veter odpihnil kot lahen list papirja.

Vihar je prizadel tudi vrsto gorenjskih organizacij združenega dela. Med drugimi so poškodovane tele stavbe; v JESENIŠKI OBČINI hotel v Planini pod Golico, hotel Korotan, železniška postaja, prodajalna Zarje, uprava SDK in železarna na Jesenicah ter šola in DO Elektro v Žirovnici; v KRANJSKI OBČINI hotel Bor, vrtec in obrat Jelovice v Preddvoru, bolnica na Golniku, žičnice na Krvavcu in hotel Creina v Kranju; v RADOVLJIŠKI OBČINI tovarna ELAN v Begunjah, republiški center obrambnega usposabljanja v Poljčah, šola, vrtec in in RTP postaja v Radovljici, pekarna in šola v Lescah, hotel Krim na Bledu, Ski hotel na Voglu in tovarna Iskre v Otočah; v TRŽIŠKI OBČINI stavbi komunalnega podjetja v Pristavi, šola v Križah ter Peko in Mercator v Tržiču; v ŠKOFJELOŠKI OBČINI je bilo največ škode na telefonski napeljavi v Poljanski dolini.

Sodba je žalitev in posmeh

Jesenice - Sodišče v Heidelbergu je z oprostilno sodbo jeseniškemu krvniku in šefu jeseniškega gestapa med vojno Clemensu Druschkeju vzbudilo na Gorenjskem in v vsej svobodoljubni javnosti po svetu obilo ogorčenja in začudenja. Med prvimi so obsodili takšno obsodbo pri občinskem odboru ZZB NOV v Radovljici, zdaj pa še pri občinskem odboru Zveze združenj borcev NOV na Jesenicah. Protest so poslali tudi s krajevnega odbora ZZV NOV na Hrušici.

27. 11.

Z novimi sortami ima Gorenjska več možnosti za sadjarstvo

V radovljiški graščini danes odpirajo razstavo sadja, s katero bodo obeležili 80-letnico prve gorenjske sadjarske razstave, ki je bila prav tako v Radovljici. Z razstavo skuša Sadjarsko društvo Slovenije spodbuditi pridelavo sadja, saj ima Gorenjska z novimi, odpornejšimi sortami jabolk več možnosti za sadjarstvo.

26. 10.

23. 10.

Miška v olju

Ker je kupec v steklenici olja našel miš, kamor jo je očitno nekdo stlačil, je sodišče kaznovalo Oljarico z visoko denarno kaznijo.

17. 8.

Z zlatom poplačano odrekanje

Alenka Cuderman iz Tupalič pri Preddvoru je prva slovenska športnica, ki se je z dosedanjih olimpijskih iger vrnila s kolajno. Čeprav je zadnja štiri leta živela v Beogradu in igrala za Radnički, so krajani vseskozi spremljali njeno uspešno športno pot. V sredo, ko se je okinčana z zlatom vrnila iz Los Angelesa, so ji na preddvorskem igrišču, kjer se je pred dobrim desetletjem začela resneje ukvarjati z rokometom, pripravili lep in prisrčen sprejem.

Vila Bled odprta

S 50 milijoni dinarjev so v 4 mesecih Vilo Bled popolnoma usposobili za zunajkategorijsko turistično ponudbo - Obnovljeni apartmaji z 80 ležišči so večinoma za petične turiste - Včeraj sprejeli že prve goste

21. 8.

Začenja se garaško delo v razdejanih gozdovih

Vihar, ki je februarja divjal na Gorenjskem, je v zasebnih in družbenih gozdovih kranjske, tržiške in škofjeloške občine podrl 110 tisoč kubičnih metrov lesa in povzročil za tristo milijonov dinarjev škode - V ponedeljek so v razdejanih gozdovih ponovno pričeli s spravilom lesa, ki ga je prekinilo obilno sneženje.

9. 3.

Huda nesreča helikopterja RSNZ

Četverica umrla v razbitinah helikopterja

V petek nekaj pred pol deseto uro se je v gozd pod Blejsko Dobravo zrušil helikopter RSNZ - V razbitinah so umrli slovenski alpinist Aleš Kunaver, zahodnonemški himalajec in publicist Toni Hieberl in njegova žena ter pilot Gorazd Šturm - Vzroki nesreče še niso docela pojasnjeni.

16. 11.

13. 7.

Kranjska "kavna zveza"

V Kranju so odkrili skupino, ki se je ukvarjala s preprodajo kave - Od prinašalcev preko meje so jo največ po pošti pošiljali naročnikom v druge republike - Dokazanih je vsaj 10 ton pretihotapljene kave, ki je vrgla najmanj milijardo starih din koristi.

24. 4.

Zložba si utira pot tudi s pestmi in koli

Na Visokem sta si skočila v lase kmeta in soseda, zatem tudi njeni bližnji sorodniki. V pretepu z "močnejšo palico" in "nevarnimi orodji" (Piše v poročilu Oddelka milice Cerklje) sta si izpovedala, kar si nista mogla na človeški način. Posledice: tri osebe so bile ranjene, eno so z rešilnim avtomobilom odpeljali v bolnico. Povod za pretep: zložba in ponovna razdelitev zemlje.

Jakeljnove Helence ni več

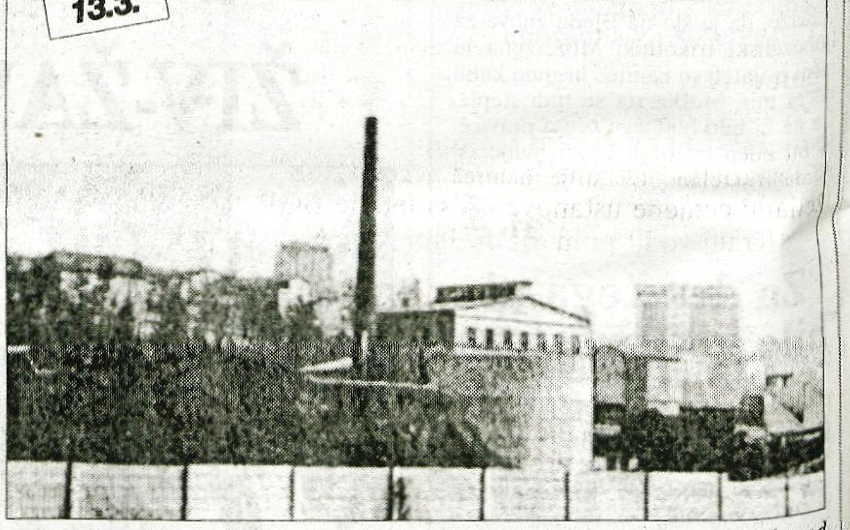
27. septembra 1984 je prenehalo biti srce najstarejši Gorenjki, 102 leti stari Jakeljnovi Helenci iz Kranjske Gore.

23. 10.

"Ekološko odštevanje" v Tekstilindusu

Točno po programu je bila končana ena najpomembnejših investicij za Kranj in za delovno organizacijo Tekstilindus: Prehod s premoga na plin

13.3.

Dva zagonska preskusa sta sicer spodletela, vendar zagotavljajo, da od ponedeljka, 19. marca, naprej Tekstilindusov dimnik ne bo več onesnaževal in zapraševal Kranja.

Očetje in sinovi

Sina hudo daje puberteta ali pa je žleht kar tako. Zadnjič je namreč zamašil dimnik, da mati ni mogla skuhati. Ko jih je oče hotel malopridnemu sinu naložiti, kot je zaslužil, se je fant uprl. Pretepu so naredili konec šele miličniki.

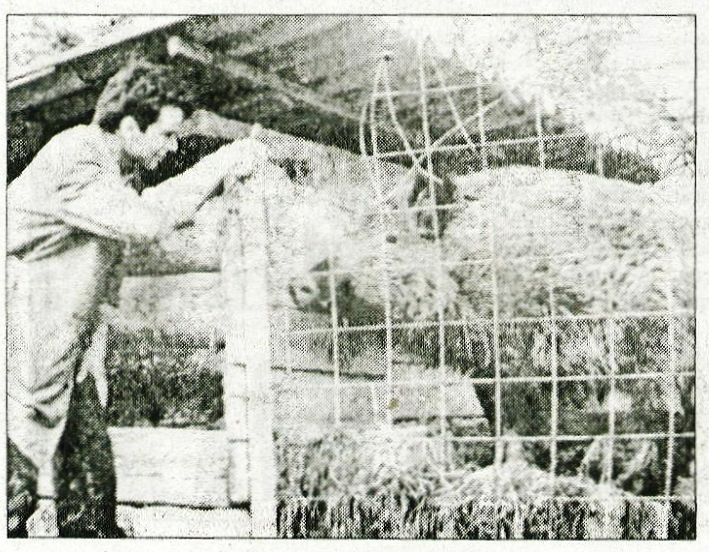
11. 9.

Na Beli gradijo elektrojeklarno

V ponedeljek, 8. oktobra, so po dolgih letih priprav začeli graditi novo elektrojeklarno jeseniške železarne. Manjši stroški proizvodnje jekla, ki ga potrebuje naša kovinsko predelovalna industrija za izdelke, ki jih izvaža. Vrednost naložbe 18 milijard dinarjev.

Polna košarica makaronov in poceni živil

Trgovci v en glas ugotavljajo, da v samopostrežnih trgovinah kupujemo najcenejša živila, izključno le za sproti in v manjših količinah kot pred hujšimi podražitvami. Varčujemo tudi pri mleku, kruhu, da o mesu in mesnih izdelkih ne govorimo. Sadja in zelenjave, ki jima noče pasti cena, naši otroci kaj malo okusijo.

Na Hudem so udomačili divjega prašiča

Nenavadno življenje merjasca Mihija

29. 5.

Merjasec Mihi in njegov skrbnik Anton Pušavec.

1985

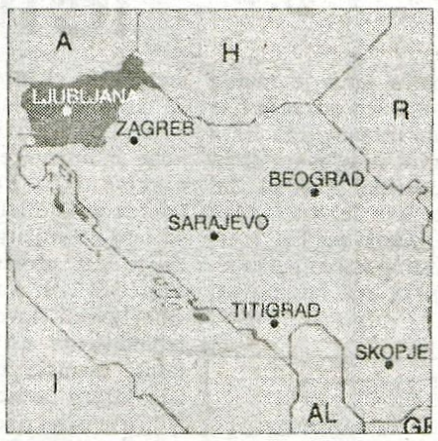
Vihar v kozarcu vode

27. 12.

Nekateri novinarji so jugoslovansko javnost obvestili, da so našli v karti prospekta za Pokal Vitranc očitne napake - Videli, kar so videti hoteli

Kranjska Gora - Na jubilejnem, petindvajsetem tekmovanju za Pokal Vitranc v Kranjski Gori je organizatorje in športne novinarje presenetila vest, da je novosadska televizija objavila tudi drugačno poročilo s te športne prireditve. Nekateri so namreč propagandni prospekt prireditve hoteli videti tudi drugače. V jugoslovansko javnost so vrgli novico, da je karta v prospektu narisana povsem zgrešeno, se pravi, da je Slovenija označena kot dežela, ki je del Srednje Evrope in meji na Jugoslavijo.

V lepem prospektu je na naslovnici uradni znak prireditve, na katerem nedvoumno piše, da gre za Pokal Vitranc v Kranjski Gori in v Jugoslaviji. Ko pa obrneš list, so na drugi strani tri majhne karte, orisi, ki prikazujejo, v katerem delu Jugoslavije je Kranjska Gora. Kdor misli, da se Slovenija sili v srednjeevropski prostor in da se to nedvomno vidi iz karte, to pač hoče na

vsak način videti. Navsezadnje mi ni treba brskati po športnem prospektu Pokala Vitranc, takšni viharčki v kozarcih vode se lahko razburkajo pri sleherni geografski kartici, če si le to želiš in hočeš. D. Sedej

Krvavi obračun zaradi poti

Ker kmet M. iz Noš kmetu V. s Črnivca ne dovoli voziti po poti, ki gre čez njegovo zemljišče, se je med njunima družinama zadnjič vnel silovit prepir, nato pa pretep - Pri obračunu so si pomagali s koli in verigo motorne žage.

30. 7.

Tri desetletja ob petrolejki

V družini Lindav na Spodnjem Jezerskem so se otroci učili ob petrolejkah - Drugje se vrte pralni stroji, gledajo televizijo, pri Lindavih pa mora mama Francka gospodinjiti domala tako kot v prejšnjem stoletju - Lani začeta akcija za napeljavo elektrike je, žal, zastala, četudi so bili vsi dogovori za.

6. 9.

V begunjskem Elanu podirajo formalne tozdovske pregrade

Poslovno nemirni Elan potrebuje prožno, tržno usmerjeno organizacijo

Čeprav se te dni marsikomu dozdeva, da se v Elanu na hitro odločajo za ukinitev tozdov, temu le ni tako. Večje pozornosti so deležni, ker je pri nas vse več teženj po ukinitvi tozdov, ker je to vprašanje v zadnjem času spolitizirano. V Elanu imajo zajeten šop gradiva in analiz, ki so jih privedel do odločitve, da se bodo delavci na današnjem referendumu izrekli o enoviti delovni organizaciji, o združitvi (ukinitvi) šestih tozdov in skupnosti skupnih služb.

20. 12.

Več hrane, boljše ceste in več telefonov

Do 15. novembra je v javni razpravi osnutek dogovora o skupnih temeljih planov gorenjskih občin za obdobje od 1986 do 1990, ki naj bi ga sprejeli do konca leta. Podpiše ga vseh pet občinskih izvršnih svetov, medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko, Ljubljanska banka - Temeljna banka Gorenjske, sis za PTT promet Gorenjske, Območna vodna skupnost, medobčinska zdravstvena skupnost, energetska skupnost za območje gorenjskih občin in skupnost za zaposlovanje. Osnutek dogovoa je pripravila posebna planerska skupina pri medobčinski gospodarski zbornici, ki jo vodi Tone Jenko iz Škofje Loke.

29. 10.

Hiša s 60.000 dojenčki

Tri desetletja obstoja Bolnišnice za porodništvo in ginekologijo Kranj pomeni obdobje razvoja od neznatnega oddelka porodnišnice na starem Gašteju do sedanje, strokovno priznane in med gorenjskimi ženami cenjene ustanove - Vsa leta je BGP Kranj vodil primarij dr. Igor Veter.

25. 10.

Avtocesta Ljubljana - Naklo: danes ob 13. uri konec odštevanja.

Od priprave idejnih projektov je minilo približno dvanajst let, devet let od izdelave izvedbenih projektov in 901 dan od začetka gradnje. Zgrajena je pomembna prometnica slovenskega cestnega križa (predor Karavanke - Bregana in Maribor - Koper) v dolžini dobrih 29 kilometrov od Naklega do Ljubljane. Imela bo ime Ilirika Avtocesta A2.

21. 6.

Na tovornem listku piše

Pripeljali smo natančno 5 ton premoga

Nihče se ne bi pritoževal, če bi prejel nekaj dekagramov ali celo nekaj deset kilogramov manj premoga, kot ga je plačal - Če pa gre skoraj za tono primanjkljaja, je to že očitna goljufija.

21. 6.

Kupec premoga iz Milj je pet ton premoga stehtal in ugotovil, da je oškodovan skoraj za tono. Foto: D. Sedej

Z iglami nad bolečine in druge tegobe

Proti hudim bolečinam pomagajo tablete, morda celo injekcija, toda tudi akupunkturne igle - Ta način zdravljena si pri nas še ni utrl kaj posebno široke poti v splošne in specialistične ambulante. Zdravstveni dom v Tržiču pa je pri tem izjema - V splošni ambulanti dr. Zamanove že drugo leto zdravijo nekatere bolezni tudi z akupunkturo.

17. 5.

"Hlev bodočnosti" že stoji

Anton Dolenc z Gorice pri Radovljici, magister živinozdravniških znanosti, vodja živinoreje na KŽK-jevem posestvu v Poljčah, kmet, ki se je iz bloka po spletu okoliščin vrnil na domačo kmetijo, je sredi kmetijskih zemljišč nedaleč od bencinske črpalke v Radovljici zgradil "hlev bodočnosti" in ob njem gospodarsko poslopje in stanovanjsko hišo. Triinšestdeset metrov dolga stavba je "požrla" 1100 kubikov betona, 400 kubikov lesa - in na desetine milijonov denarja.

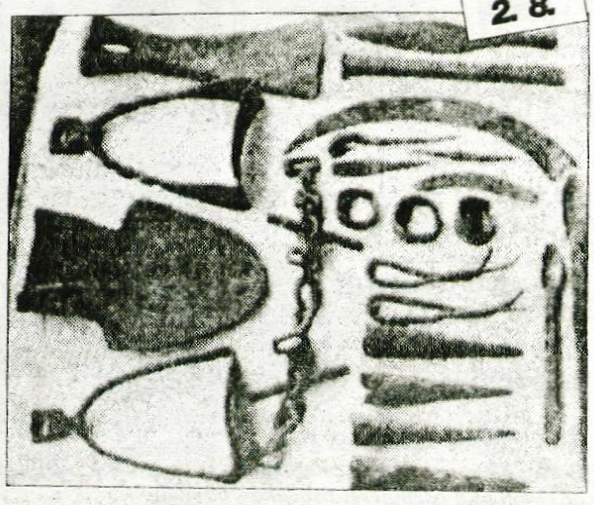
3. 12.

Ob arheološki najdbi stoletja v Sebenjah pri Zasipu

Pogled v staroslovanski vsakdan

Zakladno najdbo sestavlja 24 železnih predmetov, ki so bili zakopani nekje na prelomu 8. in 9. stoletja v nekem trenutku nevarnosti, ki je bila za lastnika usodna, tako da svojega zaklada ni nikoli več dvignil.

2. 8.

Kotlovnica na lubje

V LIP-ovem tozdu v Bohinjski Bistrici so slovesno odprli novo kotlovnico, v kateri bodo kurili odpadno lubje, žagovino in skoblance, s čimer so razrešili problem odpadkov, prihranil pa bodo pri dragem kurilnem olju - Priznanja inovatorjem

30. 4.

LISTI kulturno bogatijo

V prilogi Železarja že petnajsto leto izhaja kulturna priloga LISTI, ki jo od vsega začetka prizadevno ureja Jože Vari - Deset knjig Male Cufarjeve knjižnice

25. 1.

26. 7.

"Mi nič ne vprašamo, mi pridemo, pa špricamo "

V vasi, v bližini Kranja je zagorelo. Prihiteli so poklicni gasilci, prihiteli so gasilci okoliških vasi. Nazadnje je prihrumela še domača gasilska četa, vidno ogorčena, da je bilo napeljano že toliko tujih gasilskih cevi. Poveljnik domačih se ni mogel zadržati, zato je zavpil nad vsiljivci: "Stran! To je naš ogenj!"

Vsak tretji zakon se razveže

Kranj - O razvezah zakonskih zvez pravzaprav neradi govorimo, še manj pa ta pojav opredeljujemo kot družben problem. Pa bi ga vendar morali, še posebno tam, kjer se iz najrazličnejših vzrokov število razvezanih zakonov pojavlja pogosteje kot drugje. V kranjski občini, na primer, je razvez izredno veliko; v Sloveniji se na tisoč sklenjenih razveže 186 zakonov, v kranjski občini pa kar 320 zakonov. To je podatek za preteklo leto, leto prej pa je bilo razvez še več.

19. 4.

1986

Iskra 1946 -1986 Znanje za prihodnja leta

27. 6.

8. marca letos je minilo natanko 40 let, odkar je bila v Kranju ustanovljena Iskra kot prvo slovensko elektroindustrijsko podjetje. Začelo je 800 delavcev. Med prvimi izdelki so bili ročni vrtalni stroj, nožna stiskalnica, stenska ura, instalacijski material in električni števec. Z nastankom Iskre je bil zastavljen razvoj povsem nove industrijske panoge - elektronike. Pomemben mejnik je bilo leto 1960, ko so bile z združitvijo pretežnega dela proizvodnih, finančnih in kadrovskih zmogljivosti slovenske elektroindustrije ustvarjene še boljše razmere za ambiciozen razvoj lastnega znanja. V razvoju proizvodnih zmogljivosti se je Iskra že pred več kot tridesetimi leti odločila za policentričen razvoj in gradila obrate širom po Sloveniji, predvsem v manj razvitih območjih. Posebno izrazita je bila vloga Iskre kot nosilca integracijskih procesov v Sloveniji, saj združuje nad tri četrtine slovenske elektroindustrije. Temelji sestavljene organizacije so bili položeni leta 1965, ko je bilo reorganizirano enotno podjetje v združeno organizacijo, odpravljeni so bili centralizirani skladi in uveljavljeno soglasno odločanje o vseh bistvenih vprašanjih. Iskra je bila torej pionir v oblikovanju velikih sistemov v samoupravljanju.

Če se danes ozremo na štiridesetletno razvojno pot Iskre, se nam izluščijo tri bistvene sestavine. To so pravočasna, zelo zgodnja usmeritev na tuje trge, nadalje intenzivno in razvejeno razvojno-raziskovalno delo ter stalna skrb za kadre. Brez tega Iskra danes ne bi bila tehnološko napreden kolektiv, ki je tretji največji izvoznik v Jugoslaviji, njenih 35 tisoč delavcev pa ustvari četrtino vrednosti proizvodnje vse jugoslovanske elektroindustrije.

Izstopi iz Zveze komunistov naraščajo, vstopov je manj

Ali komunisti izgubljajo ugled

28. 2.

12. 12.

Božič ni več strah in sramota

Ljubljana, 4. decembra - "Še vedno postavljamo v ospredje obrobne probleme in še vedno ne znamo vsi govoriti in pisati tako, da ne bi drug drugega žalili. Tega je vedno manj. Danes se ne bojimo več govoriti s cerkveno govorico, ni nas sram in strah reči in napisati božič ali velika noč. Verniki so bili vedno prizadeti, če se praznik ni smel imenovati s pravim imenom. Ker ustvarjamo ozračje zaupanja, je tega strahu vedno manj," je o sedanji stopnji odnosov med družbo in verskimi skupnostmi v Sloveniji dejal naslovni škof dr. Vekoslav Grmič.

"Zeleni" tudi v Kranju

Svet hočemo rešiti pred ekološkim propadom

23. 5.

30. tisoči telefonski naročnik na Gorenjskem

Poljane, 28. novembra - Ko so se v začetku oktobra na Bledu zbrali predstavniki ptt organizacij Gorenjske, Slovenije in Jugoslavije, so poleg 50-letnice vključitve prve avtomatske telefonske omrežne skupine na Bledu proslavili tudi 30 tisočega telefonskega naročnika v Sloveniji. Podobna, gorenjska slovesnost pa je bila na večer pred dnevom republike v Poljanah.

5. 12.

Gradi okrog 2500 članov

Kranj, decembra - Stanovanjska zadruga Kranj, ki "pokriva" zasebno stanovanjsko gradnjo v tem srednjeročnem obdobju na območju kranjske in tržiške občine in se zavzema tudi za uresničevanje dolgoročnih progamov stanovanjske gradnje, ima danes 4670 članov. Lani se je število članov povečalo za 900 na 545 parcelah, letos do novembra pa že za prek 1030 na 619 parcelah.

19. 12.

Spretne Milkine pletilke

Jesenice, februarja - Milka Rajlič z Jesenic je oktobra napletla za Almiro kar 18 puloverjev in je absolutna rekorderka pri številu ročno izdelanih puloverjev - Vse splete sama in je zadovoljna z zaslužkom.

18. 2.

Delavke Vezenin redno telovadijo

Bled, 11. novembra - Delavke kočevskega tozda so na sindikalnem sestanku predlagale, da bi se med delovnim časom, po nekajurnem sedenju ali opravljanju istih gibov, razmigale z desetminutno telovadbo. Letos spomladi so njihovemu zgledu sledile tudi zaposlene v blejskih tozdih Konfekcija in Pozamenterija in v delu skupnih služb.

14. 11.

Kamor gre bik, naj gre še štrik

Gradisov delavec, ki z velikim bagrom - nakladalcem naklada pesek na tovornjake v Savi pod Tekstilindusom, se od mogočnega stroja ne more ločiti niti med malico. Z njim se je ves teden vozil na malico do restavracije na Gorenjskem sejmu. Draga malica. A kaj bi komplicirali; saj bi se pri ceni stanovanj tako ali tako nič ne poznalo, če bi šel bagrist tistih par sto metrov tudi peš.

7. 3.

Prvi trojčki iz epruvete v Sloveniji

Ljubljana, oktobra - 23. oktobra so se v Ljubljani rodili prvi trojčki iz epruvete pri nas. Naključje je hotelo, da je ta sreča doletela prav Gorenjca, Blanko in Staneta Biteznik iz Palovič pri Tržiču.

31. 10.

17. 1.

Gorenjska je bogatejša za novo prireditev svetovne vrednosti. Prvič v Jugoslaviji sta bili v Bohinju v sredo in včeraj tekmi za svetovni pokal v smučarskih tekih. Izkazali so se tekači, nič manj pa Bohinjci, ki so dneve in noči garali, nosili sneg na progo, premagali odjugo in izpeljali eno najboljših tekem te vrste.

Ljubelj ima prvo jugoslovansko brezcarinsko prodajalno na cestnem mejnem prehodu

28. 1.

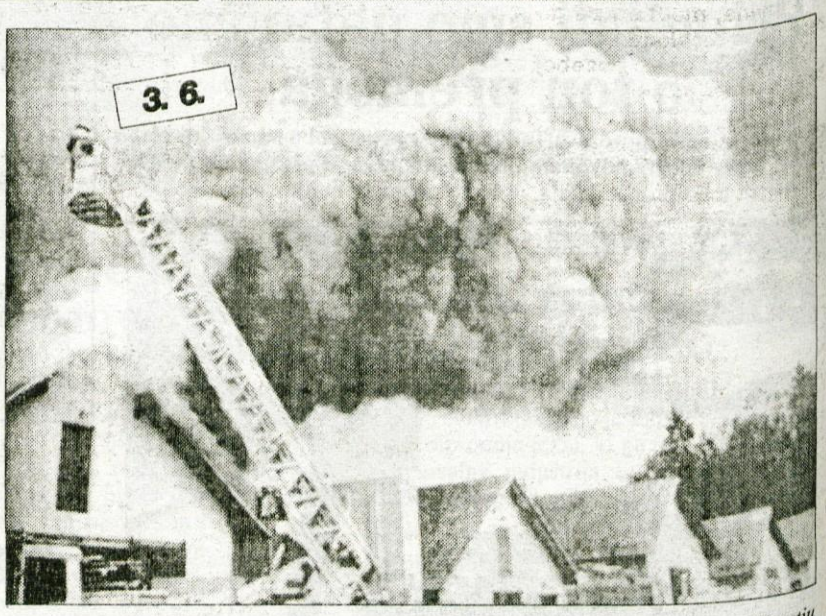
Po desetletju čakanja in prošenj

Ljubelj, 23. januarja - "Pa smo jo le dočakali, po desetih letih prepričevanja in pisanja prošenj. Mislimo, da je to nov kamenček v mozaiku jugoslovanske turistične ponudbe," je dejal v nagovoru ob otvoritvi sicer skromne brezcarinske prodajalne na Ljubelju direktor ljubljanskega Kompasa Egon Conradi.

16. 1.

Gradnja vodne elektrarne Mavčiče gre h koncu - Februarja bodo predvidoma začeli polniti jezero, marca bodo pognali prvi agregat, drugega tri mesece kasneje. Elektrarna z močjo 38 megavatov bo namenenjena pokrivanju konične porabe, vključevala se bo dvakrat na dan. Popolnoma bo avtomatizirana in vodena iz območnega centra vodenja v razdelilni transformatorski postaji Beričevo, vzdrževalni center zanj bo v vodni elektrarni Medvode, kamor bodo šli signali o obratovanju. V jezeru bo 10,7 milijona prostorninskih metrov vode, uporabe akumulacije bo 1,7 milijona prostorninskih metrov vode. Jezero bodo polnili postopoma in sproti merili ravni podtalnice Sorškega polja, saj stoji elektrarna na konglomeratu, s katerim naši graditelji elektrarn nimajo izkušenj, zato strokovnjaki ne morejo natančno napovedati, kaj se bo zgodilo s podtalnico.

3. 6.

***Požar v Agromehaniki** - V proizvodni hali KŽK tozda Agromehanika v Hrastju je v nedeljo okrog 19. ure izbruhnil požar, ki je bil po ocenah glede na obseg in škodo letos za zdaj največji v Sloveniji, po vojni pa eden največjih v kranjski občini. Pri gašenju je sodelovalo okrog 150 gasilcev z Gorenjske in Ljubljane, ki so požar zadušili v dobrih treh urah.*

Loška Nama je Logarjevim četverčkom za prvi rojstni dan poklonila za osemdeset tisočakov oblačil

20. 5.

6. 6.

Ob vodah je 272 divjih odlagališč

Ob naših rekah in potokih je iz leta v leto več nesnage. Množijo in večajo se divja odlagališča, na Gorenjskem jih je kar 272, od tega 99 večjih. Največ jih je v kranjski občini, kar 143, od tega 77 večjih. Stara miselnost, da voda vse odplakne in očisti, torej ne more in ne more izginiti, opozorila, da vode ne morejo požreti vse umazanije, ne zaležejo. Ni se nam torej treba ozirati drugam in kazati na umazano Savo pri Zagrebu in Beogradu. Začnimo pri njenih izvirih, očistimo njena obrežja na Gorenjskem.

1987

20.3.

Z macolo za potnikom

30. 1.

Potniki lokalca za Bašelj in Belo imajo prekrasno zabavo, ki jim jo prireja voznik avtobusa.

Voznik stalno godrnja nad drobižem in če je stvar že prehuda, ga vrže skozi okno.

Če kdo teče za avtobusom, veselo pritisne na plin.

Med vožnjo obišče vse mesarje in trgovine, medtem pa ga preplašeni potniki čakajo.

Zadnjič je bil še posebej izviren. Ni in ni hotel peljati v vasi, češ da v celem snegu že ne bo obračal! Neki naivni potnik je zmogel toliko korajže in ga je opomnil, da drugi vozijo. V avtobusu so vsi onemeli.

Upravičeno!

Šofer je izza sedeža privlekel MACOLO in tekel za potnikom, dokler ni omagal (šofer, namreč).

Potniki, ki tiho in mirno kot murnčki sedijo za svojim mogočnim šoferjem, milo prosijo Alpetour, naj jim da drugega voznika.

Alpski večer
Bled 87

19. 5.

Polke in valčki navduševali

Dvanajst ansamblov in še gorjanski godbeniki, tri tisoč obiskovalcev in pet ur narodnozabavne glasbe je v veselem razpoloženju ob dobri postrežbi prestalo krstno prireditev, ki bo zaradi odmevnosti prav lahko postala tradicionalna.

Ponudba in povpraševanje

29. 12.

Fantje, stojte!
Saj je zdaj ceneje.

Če je ponudba večja od povpraševanja, se cena praviloma zniža. Če seveda veljajo tržne zakonitosti, kar pa v naši državi ni praksa.

A kaže, da je zakon trga vendarle začel delovati.

Prvi primer pocenitve je - znižana partijska članarina.

Simboli Triglava v sporočilu štafetne palice

Bohinjska Bistrica, 21. marca - V soboto ob pol desetih dopoldne je z vrha Triglava začela pot po Jugoslaviji zvezna štafeta mladosti.

2. 4.

Predsedstvo OK SZDL Kranj
o Odprtih straneh

Vroča razprava "pod razno"

Kranj, 10. aprila - Poleg "kranjske davčne afere", ki je na petkovo sejo predsedstva občinske konference SZDL Kranj privabila veliko časnikarjev, je bila "vroča" tudi zadnja točka dnevnega reda: Razno. Kdor še ni vedel, zakaj, mu je jasno postalo, ko so pred sejo razdelili gradivo, ki je povedalo, da bo beseda tekla o Odprtih straneh Gorenjskega glasa, natančneje, o prilogi z naslovom "Kaj le hoče ta mladina".

14. 4.

Ni mi vseeno, kakšen Kranj je in kakšen bo

Kranj, 7. avgusta - Te dni je v drobni knjižici izšla študija Franca Puharja z naslovom Gospodarski vzpon Kranja odvisen od neomejenega priseljevanja delavcev - obdobje 1918-1986. Že naslov pove, da se je lotil teme, ki se ji običano najraje izognemo in se pretvarjamo, kot da problemov ni. Toda zakrivanje oči pred stvarnostjo se vselej maščuje. Skrajni čas je, da javno spregovorimo tudi o teh vprašanjih, saj je priseljevanje delavcev v Kranju doseglo že nerazumno mejo. Celo s podjetniškega stališča namreč ni več opravičljivo, saj razvoj v širino peha kranjsko industrijo v tehnološko zaostajanje za svetom. Množica delavcev od drugod pa seveda poraja tudi čisto človeško stisko in probleme, o katerih previdno molčimo.

11. 8.

13. 3.

Obsodba sovražnega pisanja

Kranj, 12. marca - Po večini gorenjskih občin družbenopolitične organizacije razpravljajo o vsebini nekaterih prispevkov v 57. številki Nove revije in poudarjajo, da razprave o tem problemu ne smejo zamegliti razprave o bolj stvarnih in težjih problemih, s katerimi se ubada naša družba.

22.5.

Naj vic o Gorenjcih

Na meji

Na meji vpraša carinik Gorenjca, kaj bo prijavil.

"Nič," *pravi Gorenjec.*

Carinik mu izvleče nekaj iz žepa in reče: **"Kaj pa imate tukaj?"**

"Zobno protezo," *pravi Gorenjec.*

"Ah," *pravi carinik,* **"na ta način ste hoteli tihotapiti zlato?"**

"Dajte no mir," *pravi Gorenjec,* **"to je ženina proteza. Vzel sem jo s seboj, sicer bi baba doma ves dan jedla!"**

Petim obtoženim so izrekli od dve do petnajst let kazni

24. 4.

Kranj, 23. aprila - V sredo popoldne je vseh pet obtožencev sede na zatožni klopi potrpežljivo čakalo, da so delavci javne varnosti spustili v veliko sodno dvorano zagovornike obtoženih, njihove sorodnike, znance in šele nato nekaj deset radovednežev. Dvorana je bila nabito polna, več kot 60 ljudi pa je med razglasitvijo sodbe ostalo pred vrati.

Predsednik senata, Anton Šubic, je izrekel sodbo v imenu ljudstva Prvoobtoženu, 25-letnemu Darku Škodi, so za 15 kaznivih dejanj izrekli enotno, najvišjo možno kazen 15 let zapora. (Seštevek prisojenih kazni za rope, kraje in druga kriminalna dejanja se pri njem povzpne kar na 49 let in 9 mesecev). Med branjem je Škoda le z obraznimi mišicami dokazoval sprejemanje kazni. Tudi tokrat je bil na zunaj njegov vzorec obnašanja tak, kakršnega si je ustvaril sam, deloval je vzvišeno. Zanj sodniki niso našli olajševalnih okoliščin. Med dokazovanjem na glavni obravnavi so ugotovili, da je bil nesporni vodja, pobudnik, organizator in uspešen izvajalec kaznivih dejanj, ki jih je stopnjeval. Začel je s samostojnim ropom banke na Planini pred petimi leti. Potem je ukradel motor in nekaj let kasneje pobil poštarja v Hrastju. Takrat mu je pri begu že pomagal Mikac. Obema se je pri ropu pošte v Šenčurju pridružil Knoll. Lani oktobra sta pri ropu Ljubljanske banke na Planini sodelovala že Zadnikar in Tičar. Vse to kaže, da je resnična izpoved Ivana Mikca, češ da si je Škoda dolgoročno zamislil ustanovitev skupine.

Jeseniška železniška postaja ena najmodernejših v Jugoslaviji - Z vzpostavitvijo izvozne poti za mednarodni tovorni vlak Reka Munchen je malo pred 13. uro včeraj (četrtek) predsednik Centralnega komiteja ZK Slovenije Milan Kučan ob navzočnosti Staneta Dolanca, Dušana Šinigoja in Milana Jelenca ter predstavnikov gospodarskega in javnega življenja uradno odprl modernizirano železniško postajo na Jesenicah. Dela na modernizaciji so trajala devet let, jeseniška železniška postaja pa je zdaj ena najmodernejših v Jugoslaviji.

18. 12.

17. 4.

Pismo bralca

Kaj mlade resnično zanima!

Nujne pa so tudi neposredne volitve, svobodne in brez "izbirnih" družbenopolitičnih komisij, ki odločajo sedaj vse za zaprtimi vrati. Neposredne tudi in predvsem za najvišja mesta (s predstavitvijo programov in s tem - odgovornostjo).

Mladi pa sedaj tudi marsikaj pričakujemo od napovedanega ideološkega plenuma CK ZKJ. Predvsem to, da se bo ZK distancirala od tistih, ki so nas pripeljali v tak položaj in ki ga z zahtevami po represiji, unitarizmu in centralizmu ter že izvajanju takih idej v praksi (devizni zakon) peljejo naravnost v propad in razpad.

Naj ZK vendar uresniči svoje zgodovinsko poslanstvo in izpelje resnično demokratizacijo življenja in ukinitev vseh oblik cenzure - naj ustvari moderno, znanosti naklonjeno družbo.

Kajti, če tega ta hip (glede na to, kakšen je gospodarski položaj) ni sposobna izpeljati, bo iz avantgarde dokončno ostala retrogarda.

Branko Grims

Črni zakoli med zakonom
in stvarnostjo

Bo volk sit in koza cela

Kranj, 27. marca - Čeprav zakonodaja prepoveduje klanje govedi na domu in nasploh klanje telet, jih v gorenjskih hlevih vsako leto zakoljejo toliko, kot v kakšni manjši klavnici. Samo letos januarja in februarja je v kranjski občini (sodeč po številu oddanih kož) pod nožem vaških mesarjev končalo 224 odraslih goved in 75 telet, lani 482 govedi in 656 telet, predlani 505 govedi in 612 telet...

27. 3.

1988

Gorenjski izraz državljanske neposlušnosti

Sonce potonilo v rdečem zatonu

Kranj, 19. novembra - Nabito polni večnamenski prostor kranjske Gimnazije je, po prireditvi v Prešernovem gledališču, znova dokazal, da tudi na Gorenjskem vlada velik interes za aktualne družbene dogodke. V programu so nastopili APZ France Prešeren, Polde Bibič, Niko Grafenauer in Rudi Šeligo.

22. 11.

13. 12.

Pobuda za Amnesty International

Kranj, 10. decembra - Prizadevni kranjski mladicni OC K OZN so skupaj z OK ZSMS Kranj pripravili posebno prireditev ob dnevu človekovih pravic. Ustanovljena prva iniciativna skupina Amnesty International v Jugoslaviji.

Plaz se bo sprožil letos

Prvi, nepopolni podatki o izgubah gorenjskega gospodarstva v lanskem letu govore, da ne bodo bistveno večje od devetmesečnih. Največja gorenjska izgubarja, Telematika in Železarna, ki točnih rdečih števili še nista povedala, namreč pravita, da njuna izguba ne bo bistveno večja od devetmesečne. Ponovimo torej, da je po devetih mesecih v Telematiki znašala 10 milijard dinarjev, v Železarni pa 9 milijard dinarjev, kar je predstavljalo 80 odstotov vse izgube gorenjskega gospodarstva, preostala je znašala 5,4 milijarde dinarjev. Ob koncu leta pa brez največjih dveh izguba znaša 5,6 milijarde dinarjev.

19. 2.

V Telematiki vnovič stavkali

Iskrina zadeva je na mrtvi točki

Kranj, 2. septembra - Natanko dva tedna po stavki v Telematiki so se nezadovoljni delavci znova zgrnili na tovarniško dvorišče. Vendar štrajk to pot ni tekel po pravilih igre kot zadnjič, saj tovarniški sindikat ni bil več sposoben krotiti razjarjenih delavcev, prepričanih, da jih je vodstvo ogoljufalo za njihovih šestero zahtev. V petek torej niso terjali le dialoga z Iskrinim vodstvom (vsako njihovo izjavo so izžvižgali), temveč tudi z občinskim in sindikalnim.

6. 9.

Števci: zahtevali 50 odstotkov, dobili polovico

Kranj, 26. decembra - Okrog 500 stavkajočih delavcev tozd Števci Iskre Kibernetike Kranj je že v petek zahtevalo 50-odstotno povečanje plač in s to zahtevo vztrajalo tudi včeraj. Vodstvo tovarne pa pristaja na 25,5-odstotno povišanje in zavrača silo pritiska. Če za druge to velja, potem za Kibernetiko ne, poudarja vodstvo tovarne.

30. 12.

V Kranju se odločajo za zemeljski plin

Kranj, 27. maja - V Kranju so dosej računali, da bodo čez deset, petnajst let zgradili toplotno elektrarno - toplarno, te načrte pa so zdaj postavili na glavo, saj se odločajo za plinifikacijo tovarn in stanovanjskih naselij, zemeljski plin nameravajo pripeljati tudi v stari Kranj, kjer je bilo doslej ogrevanje nedorečeno. Zemeljski plin je seveda čist energetski vir in plinifikacija bo predstavljala veliko ekološko pridobitev za Kranj.

31. 5.

Črnega kruha zmanjka v pol ure

Kranj, 5. januarja - Ko je zvezna vlada določila, da je osnovni, črni kruh trikrat cenejši od ostalih, posebnih vrst so pred živilskimi trgovinami v jutranjih urah bolj ali manj dolge vrse. Količine so namreč omejene in dobijo ga le tisti, ki dovolj zgodaj vstanejo.

8. 1.

1. 7.

Kranjski Janezi so se srečali v Novi Oselici

Brez Janezov bi se še svet podrl

Ko se je 13. septembra lani na srečanju slovenskih planincev na Ermanovcu po naključju našlo za isto mizo sedem Janezov, se je porodila zamisel, da bi "o kresi, ko se dan obesi" pripravili srečanje kranjskih Janezov: V turističnem društvu Sovodenj so pobudnikom prisluhnili in v nedeljo, 26. junija, pripravili na prireditvenem prostoru pod mogočnimi lipami v Novi Oselici, nedaleč od Sovodnja, srečanje, ki se ga je udeležilo kar lepo število Janezov.

29. 4.

"Mogoče bo ta pomlad toplejša!"

Na nedavnem občnem zboru slovenskih zadružnikov je bil na predlog mladih imenovan iniciativni odbor za ustanovitev slovenske kmečke zveze, za predsednika tega odbora pa izvoljen Ivan Oman, kmet iz Zminca pri Škofji Loki.

Revščina kot način življenja

Palca beraška, prazen bokal

Socialna delavka Anka Rupnik iz Tekstilindusa, kjer imajo tudi nekaj sto delavcev pod 400 tisočaki julijskega zaslužka (po podatkih občinskega sindikalnega sveta v Kranju), je za družine, ki jih preživljajo tamkajšnji delavci, izdelala "socialne spise" kot izhodišče za dodeljevanje morebitnih pomoči. Prvi vtisi raziskave kažejo, da družinam, potem ko odplačajo položnice, ostane med 80.000 in 150.000 dinarji preostanka na člana za golo življenje, izjemoma tudi okoli 200.000 dinarjev. Oglejmo si družino, kjer mož in žena na enostavnih delih v tovarni zaslužita skupaj 798.000 dinarjev. Njuna 4-članska družina je s tem denarjem julija lahko pokrila borih 38 odstotkov poprečnih in 64 odstotkov minimalnih življenjskih stroškov. Ob 206.000 dinarjih "odhodkov" ji je ostalo okoli 590.000 dinarjev, 148.000 na člana. Ta denar morebiti zadošča za to, da gospodinja ves mesec hodi v trgovino po živež, kaj več pa si bržda že ne more privoščiti.

9. 9.

Nova tihotapska moda: videorekorderji

12. 4.

Referendumi o reorganizacijah se že vrste

Beg v svobodo

Kranj, 22. decembra - V ozadjih, ki naj bi se po Novem letu prelevili v podjetja, te dni (v pričakovanju zakona o podjetjih) potekajo številni referendumi, na katerih se delavci odločajo o samoupravni reorganizaciji, predvsem o izločanju posameznih tozdov ali pa o ukinjanju vseh tozdov. Vseh podatkov nimamo, saj marsikje hite potihem. Čemu se tozdi tako na hitro odločajo za beg v svobodo? Pretežno gre za tozde, ki si samostojnosti že dolgo žele, zdaj pa se boje, da imajo zanjo zadnjo priložnost. Namen nove zakonodaje je večja centralizacija, kar seveda prinaša ukinjanje tozdov. Po novem naj bi podjetja s statutom določila svojo samoupravno organiziranost, dokler še ni sprejet, je seveda beg v svobodo lažji, predvsem pa lažji v smislu bremena, ki si ga bodo po novi zakonodaji verjetno morali naložiti ubežniki.

27. 12

Kakšna bo usoda Brda, Strmola, vile Bistrice nad Tržičem in vile Triglav na Pokljuki

Nobena država ni brez protokolarnih objektov, treba pa je sproti ocenjevati, koliko jih rabimo in zmoremo vzdrževati

12. 2.

Nov zagon Telematike

Kranj, 9. avgusta - Je agonije kranjske Iskre Telematike, ki je imela ob polletju 21 milijard dinarjev izgube in je od skupnega prihodka 60 milijard samo za obresti plačala 22 milijard (ker ima že manj kot desetino lastnega denarja), s podpisom pogobe z zahodnonemško firmo Siemens konec? Kot je mogoče sklepati iz pogovora z Andrejem Polencem, direktorjem Telematike, pomeni sodelovanje s Siemensom "nov zagon Telematike" in hkrati možnost, da se ob dejanski in ne le formalni podpori doma izkoplje iz težav, poveča sedanji delež v jugoslovanski javni telefoniji s 50 do 60 odstotkov, doseže izvozne cilje, zapisane v srednjeročnem načrtu... "Če v nas zaupa zahodna firma, pomeni, da ni razloga za bojazen in da naša tržna in tehnološka znanja nekaj veljajo tudi v svetu," je dejal Polenc.

12. 8.

Nova družbena gibanja

Ko boste prebirali tokratno (in prihodnjo) mladinsko stran, ki govori o novih družbenih gibanjih, boste ugotovili, da so si predstavljene skupine sila različne, pa imajo hkrati vendarle nekaj skupnega. Prav in pametno bi bilo, da tisto skupno pojasnimo v uvodu. Tisti, ki že vse veste, ga mirno preskočite, ostalim pa utegne biti v pomoč pri razjasnitvi problema.

2. 2.

Dokumenti za dosje "Roški proces"

Mi smo z vami!

Franci Zavrl: "Jaz sem imel to možnost, da sem kontaktiral z javnostjo med potekom procesa, upam, da sem svojo nalogo dobro opravil in tudi za vnaprej obljubljam v vseh nas štirih imenu, da se bomo borili in da bomo držali besedo za demokracijo in za prihodnost našega naroda."

29. 7.

Razsežnosti veslaškega vzpona

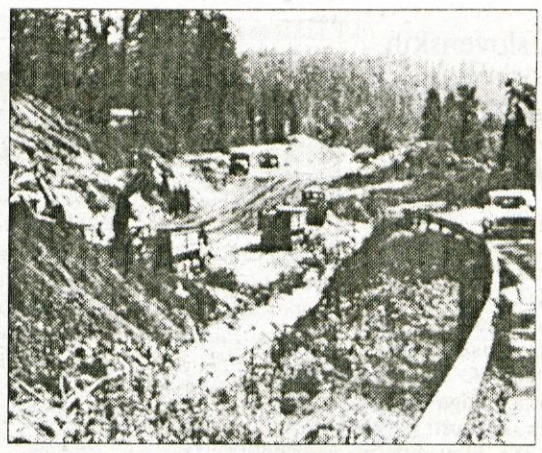
30. 9.

Uvrstitev petih blejskih veslačev na olimpijske igre in njihovi dosežki - tretje mesto dvojca brez krmarja (Sadik Mujkič in Bojan Prešeren) in osmo mesto dvojca s krmarjem (Milan Janša, Sašo Mirjanič in Janez Ambrožič) imajo številne razsežnosti. Najpomembnejša je vsekakor ta, da ima Bled slabo leto pred svetovnim veslaškim prvenstvom na Blejskem jezeru ekipo, ki se je sposobna enakovredno meriti z najboljšimi veslaškimi posadkami na svetu.

1989

21.7.

Delavci SCT Ljubljana dobro napredujejo pri gradnji blejske vpadnice od savskega mostu do začetka Bleda. Cesta, ki bo samo delno razbremenila blejske prometne zagate, bo, če bo šlo vse po načrtih, končana že pred svetovnim veslaškim prvenstvom, ki bo septembra letos. Vrednost naložbe je 20 milijard dinarjev.

Ivan Kramberger v Kranju

Milijarda za novorojenčke

Kranj, 20. aprila - Ivan Kramberger iz Negove, ki je zadnjih deset dni po Gorenjski prodajal svoje knjige, se je danes dopoldne oglasil v kranjski porodnišnici in za otroke, ki se bodo v prihodnje tamkaj rodili, daroval staro milijardo. Dobrotnik, ki je lani za otroke širom Slovenije podaril prek 10 milijard, letos pa namerava še enkrat toliko, je ob tej priložnosti izrazil željo, da bi še drugi premožni ljudje tako kot on prispevali v dobrodelne namene. Za letala in orožje imamo denar, je dejal, za otroke pa ne in bolnišnice (zlasti v manjših krajih) morajo prosjačiti, da si lahko privoščijo najnujnejše aparate. Za tiste, ki se bodo po Krambergerjevem zgledu odločili podariti porodnišnici denar za inkubator, znova objavljamo številko njihovega žiro računa: 51500-603-30372 (BGP Kranj). - Foto: F. Perdan

V LTH-jevi livarni izredno napredovali pri zagotavljanju kvalitete

16.10.

Inšpektor je bil prijetno presenečen

Livarna je dober primer, kako so jugoslovanske politične zdrahe slovensko tovarno obrnile k Zahodni Evropi.

Slišali smo, da se je v livarni pred kratkim mudil inšpektor zahodnonemškega BMW in da je bil zelo zadovoljen z zagotavljanjem kvalitete?"

"Pred štirinajstimi dnevi je prišel inšpektor Milz, ki je znan po svoji strogosti. Težko vam bo, so nam dejali tisti, ki ga poznajo.

Pregled je trajal dva dni, od osmih zjturaj do pol šestih popoldne, z uro in pol odmora. Čeprav je bilo petkovo popoldne, gospod Milz pregleda ni prav nič skrajšal. Čakali smo, kdaj bo končal, ko je naposled odprl vrata in me poklical, je dejal: dolgo je trajalo, kajne gospa Blažičeva, toda moral sem preverjati, nisem verjel, da ste res toliko naredili. Seštevek je namreč pokazal, da smo dosegli 685 točk, kar nas uvršča v razred B1."

15.8.

Spomenik Jakobu Aljažu

Mojstrana, 14. avgusta - V nedeljo, 27. avgusta, bo na Dovjem veliko slovensko slavje, kajti odkrili bodo spomenik Jakobu Aljažu. Bogat kulturni program, v katerem bodo sodelovali slovenski pevski zbori in pevski zbor Glasbene matice. Slavnostni govornik bo dr. Matjaž Kmecl, spomenik bo odkril Ciril Zlobec, cerkveno slavje pa bo vodil nadškof dr. Alojzij Šuštar.

7.7

Drugo srečanje lažnivcev na Slajki

Laž - grda in debela, a vseeno privlačna

Žirija je za najboljšo laž izbrala laž Janka Kalana, ki je dejal: "Dr. Janez Drnovšek in dr. Janez Stanovnik sta se prejšnji teden udeležila srečanja Janezov v Novi Oselici: na Slajko pa ju ne bo, ker vesta, da se bo samo lagalo. No, prišel pa bo Slobodan Milošević...

10.1.

Pozdrav iz Crayna v Ameriki

Najprej pa nekaj podatkov iz njegove zelo zanimive biografije: John Hribar - mi ga bomo imenovali kar Janez, je bil rojen pred 65 leti v mestecu Crayn v ZDA. Naši prvi izseljenci so se naselili tudi v Pennsylvaniji in poimenovali svoje naselje po mestu Kranj in deželi Kranjski.

Constitution and By-Laws
of the Slovenian Educational Society
"VIHAR" (Storm)
KRAYN, PA.
Founded April 21st, 1912
Incorporated August 20th, 1912, in the State of Pennsylvania
These By-Laws Revised, Amended and Adopted September, 1946

Ustava in pravila
Slovenskega Izobraževalnega Društva
"VIHAR"
KRAYN, PA.
Ustanovljeno dne 21. aprila 1912
Inkorporirano 20. avgusta 1912 v državi Pennsylvania
Ta pravila spremenjena, dodana in sprejeta septembra 1946

Podpisovanje Temeljne listine

Na Gorenjskem 36 tisoč podpisov

Kranj, 3. oktobra - Po podatkih, s katerimi razpolagajo na Medobčinskem svetu SZDL Gorenjske, je na Gorenjskem do 29. septembra podpisalo Temeljno listino okrog 36 tisoč ljudi ali približno 27 odstotkov vseh volivcev. Samo za primerjavo povejmo, da se je na Gorenjskem zoper izredne razmere na Kosovu podpisalo 36.575 ljudi.

6.10.

Prednost petim največjim bolnikom

Kranj, 21. februarja - Zbor temeljne banke Gorenjske je soglašal, da se pomaga jeseniški Železarni Verigi, Telematiki, Tekstilindusu in Bombažni predilnici in tkalnici Tržič, vendar je sklenil, da se po zaključnem računu skladno z možnostmi pomaga tudi drugim tovarnam, ki se otepajo s težavami.

28.1.

Gorenjska banka je postala delniška družba

Do izraza bo lahko prišla gorenjska varčnost

Kranj, 22. decembra - Tri dni po ustanovitvi Ljubljanske banke - matere so v Kranju ustanovili eno od njenih dvanajstih hčera: Gorenjsko banko Kranj, delniško družbo. Njen ustanovitveni sklad po stanju 30. junija znaša 909 milijard dinarjev, kar je po moči uvršča na tretje mesto v Sloveniji in 15. v Jugoslaviji. Z novim letom bo Gorenjska banka razpisala 13.000 novih delnic, ki jih bodo lahko kupila podjetja in posamezniki, vplačila bodo začeli sprejemati takoj po novoletnih praznikih.

26.12.

Markovičev model za ozdravitev gospodarstva

1 stari milijon je postal 1 najnovejši dinar

22.12

Prva delniška družba na Gorenjskem

Da bi spodbudili boljše delo in pridobili svež denar za financiranje razvoja in tekočega poslovanja, so (bodo) izdali štiri vrste delnic.

Naklo, 13. novembra - Delovna organizacija Merkur iz Kranja se je lani preoblikoval v družbeno podjetje, septembra letos pa formalno pravno v delniško družbo v mešani listi. Za spremembo organiziranosti so se odločili predvsem zato, da bi 1345-članski delovni kolektiv spodbudili k še boljšemu delu in da bi z izdajo štirih vrst delnic (prednostne delnice, anvadne A in B delnice in participativne odkupljive prednostne delnice) pridobili sveži kapital za financiranje razvojnih nalog in tekočega poslovanja.

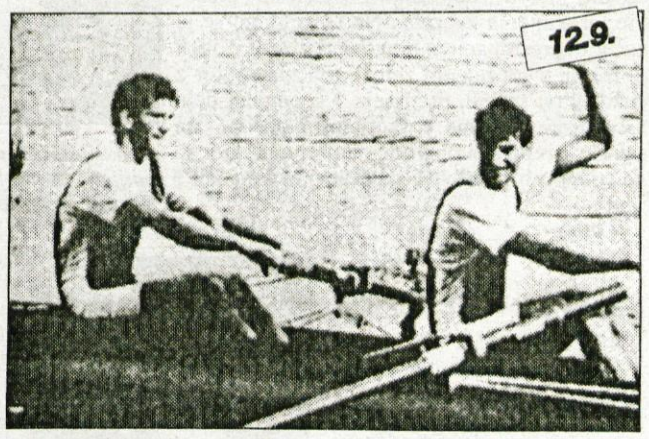
18.11.

Večno mladi gredo radi zdoma

Radovljica, 26. avgusta - Ko je pred podrugim desetletjem skupina fantov posedala v Lectarjevi gostilni, se je rodila zamisel, o ustanovitvi kluba večno mladih fantov, ki bi namesto visenja za točilnimi mizami raje romali v hribe. Tako je tudi bilo, uradno so osnovali klub s šaljivimi pravili, za program so si zastavili rekreacijo s prednostjo pohajanja po hribih, krona pa je pohod na Stol vsako zadnjo avgustovsko soboto, ko tja gor tovorijo tudi svoj simbol v nadnaravni velikosti. Letos je bil to bakreni pivski vrč, poprej pa že valjar, ribežen, deska za meso...

29.8

Rekordna udeležba 865 veslačev iz 38 držav

Bled, 30. avgusta - Petnajsto svetovno prvenstvo v veslanju za člane, članice in lahke veslače se lahko začne. Organizatorji največjega letošnjega športnega dogodka letos v SR Sloveniji, so neuredno začeli z delom že pred tednom dni. Velik uspeh za blejski dvojec s krmarjem in bronasta kolajna za Roberta Krašovca, Milana Janšo in Gorazda Slivnika.

Podpisan je posel stoletja

Predstavnika Iskre TEL in turške firme Trans Turk Holding sta v ponedeljek popoldne na gradu Strmol slavnostno podisala pogodbo, ki jo v Iskri Telekom ocenjujejo za posel stoletja na področju Iskrinih telekomunikacij. Gre namreč za prodajo digitalnih telekomunikacijskih sistemov SI 200 turški pošti.

14.12

Most v Mostah bo dolg 452 metrov

Žirovnica, 26. oktobra - Slavnostni začetek gradnje avtocestnega odseka predor Karavanke - Vrba. Najpomembnejši objekt bo viadukt Moste v Mostah, ki ga bo delovna organizacija Gradis iz Ljubljane gradila leto dni.

24. 11.

1990

2.10.

Na čelu slovenskih teritorialcev

Tržičan Janez Slapar

Ljubljana, 28. septembra - Slovensko predsedstvo je danes razrešilo dosedanjega poveljnika TO Slovenije generalpodpolkovnika Ivana Hočevarja in dosedanjega načelnika štaba TO Slovenije generalmajorja Draga Ožbolta. Za vršilca dolžnosti načelnika štaba TO Slovenije je imenoval dosedanjega poveljnika TO Gorenjske Janeza Slaparja iz Tržiča.

18.5.

Gorenjci v novi vladi

Gorenjska je v novem slovenskem parlamentu zelo dobro zastopana, prav tako pa imamo tudi med ministri svoje rojake.

Dr. Jože Mencinger, podpredsednik vlade za gospodarsko področje

Jožica Puhar, predsednica republiškega komiteja za delo

Izidor Rejc, predsednik republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo

Viktor Brezar, predsednik republiškega komiteja za drobno gospodarstvo

Dr. Peter Vencelj, predsednik republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo

Osemnajst minut - toliko časa je trajal četrtkov neprijavljeni shod Srbov in Črnogorcev živečih v Kranju.

Bo Prešernov Kranj kdaj doživel miting?

6.2.

Tudi drugič so zborovalci, brez dovoljenja za javni shod, napolnili trg pred gimnazijo

Kranj, 5. februarja - Tudi drugič v petih dnevih miličniki postaje milice Kranj niso dovolili, da bi vodja organizacijskega odbora, taksist Nedeljko Sakan povedal zbranim rojakom, Srbom in Črnogorcme, kaj si misli o predsedstvu SFRJ in politiki na Kosovu. Delavci javne varnosti so ukrepali v skladu z zakonodajo.

5.1.

Med preteklostjo in prihodnostjo

Gorenjska (kranjska) opozicija se je decembra dokončno prebila iz anonimnosti. Socialdemokrati so ustanovili regijsko in kranjsko organizacijo. (Požarnikovi) demokrati odbor za občino Kranj, obrtniki Slovensko obrtniško stranko (SOS) za Gorenjsko in za občino Kranj... Čeprav je bilo na vseh ustanovnih zborih (skupščinah) tudi nekaj čustveno obarvanih razprav in s politično kulturo skreganih poskusov izražanja protikomunističnega gneva, pa so zbori vendarle minili v ustvarjalnem vzdušju.

Besede, da je treba partiji povedati naravnost, kar ji gre, da pa morajo biti programi opozicijskih strank predvsem pozitivni, z odgovori na konkretna vprašanja, ki zadevajo sedanjost in prihodnost, so zadosten dokaz, da opozicija ni družbeno nevarna skupina, ampak koristen sogovornik in nadzornik, ki zdaj, ko je še brez možnosti formalnega vplivanja, sili oblastnike k razmišljanju in bolj preudarnemu ravnanju, sicer pa ne skriva ambicij, da se želi vključiti v boj za oblast. Organiziranje opozicije pa ima še eno dobro stran: na politično prizorišče (ponovno) stopajo izobraženci, ki jih je negativna kadrovska selekcija potisnila na družbeno obrobje, ljudje, ki so raje pustili politiko, kot da bi poteptali nekatera civilizacijska načela in osebno prepričanje.

Politika jih je pobratila in razvezala

5.2.

Svilajnac prekinja sodelovanje z Radovljico

Radovljica, 2. februarja - Predsednik radovljiške občinske skupščine Marko Bezjak je januarja prejel iz srbske občine Svilajnac sporočilo, da je tamkajšnja občinska skupščina na skupni seji zborov 28. decembra lani sklenila, da prekliče sklep o pobratenju z radovljiško občino, ki ga je sprejela 1977. leta.

Kdo kandidira na Gorenjskem za družbenopolitični zbor republiške skupščine

Volilna ponudba: trinajst list, 82 imen

20.3.

Čigavo je orožje

22.5.

Premeščanje orožja, streliva in opreme teritorialne obrambe iz nekaterih občinskih skladišč v armadne objekte na ukaz iz Beograda je osupnilo tako slovensko prebivalstvo kot njegovo vodstvo. Toda predsedstvo Slovenije je ukrepalo hitro in odločno. Zahtevalo je, naj ostane orožje v sedanjih skladiščih, varujejo pa naj ga pripadniki slovenske teritorialne obrambe.

S tem dejanjem je novo predsedstvo že na začetku svojega mandata dalo odločno vedeti zveznim organom, da ne dovoli vmešavanja v suverenosti slovenske države. Čeprav je sedaj težko predvideti, kako si bodo v Beogradu razlagali neizpolnjevanje ukaza brez kakršnekoli ustavne osnove, jim najbrž tako ravnanje teritorialne obrambe v večjem delu Slovenije kot tudi v Hrvaški ni pogodu. Dejstvo pa je, da po roku za oddajo orožja v soboto ob 23. uri oborožitev teritorialne obrambe, tudi na Gorenjskem, razen redkih izjem ostaja na svojem mestu.

Ivo Žajdela

12.1.

Grobišča brez križa ali zvezde

Kot vsa Slovenija je tudi območje Škofje Loke posejano z vencem množičnih grobišč iz leta 1945. Tu bom opisal štiri lokacije.

- Dve grobišči sta ob potoku Zaplotnica pod Lovrenško goro.
- Eno grobišče je v Bodovljah.
- Štiri množična grobišča so v Crngrobu.
- Eno grobišče je nad vasjo Pevno.

V Škofji Loki vznikla prva geosolarna hiša na Slovenskem

Na pobočju Kamnitnika sta Meta in Avgust Draksler postavila prvo delno vkopano hišo pri nas, žal brez dovoljenja.

27.7.

Mimo vrste po denar

Ljubno, 5. marca - "Bankomat, ki ga za zdaj ima Gorenjska banka, d.d., Ljubljanske banke v centrali na Cesti JLA v Kranju, je res čudovita stvar. Odveč je kakršnakoli nezaupljivost, saj že zdaj, v poskusnem obratovanju, deluje brezhibno," pravi Bojan Praprotnik iz Ljubnega, ki je eden od lastnikov tekočega računa, ki je med prvimi dobil tudi kartico za bankomat.

6.3.

Ukradeni dragoceni vitraži

V noči s četrtka, 25. oktobra, na petek, 26. oktobra, je neznanec (ali neznanci) odnesel iz tamkajšnje cerkve dvoje gotskih oken izdelanih v vitražni tehniki. Vitražna okna so bila iz 14. stoletja in so sodila med redke ali celo edine te vrste v Sloveniji. Kraja neprecenljivih vitražev je že tretja kraja iz te cerkve.

30.10.

Letalo strmoglavilo v jezero

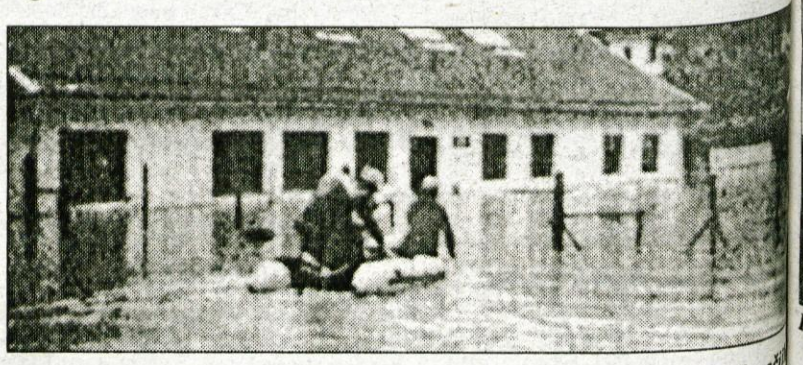
Bled, 21. februarja - Ob petih popoldne je v Blejsko jezero nedaleč od otoka strmoglavilo ultra lahko letalo, last alternativnega letalskega društva.

23.2

6.11.

Na Gorenjskem najhuje v škofjeloški občini

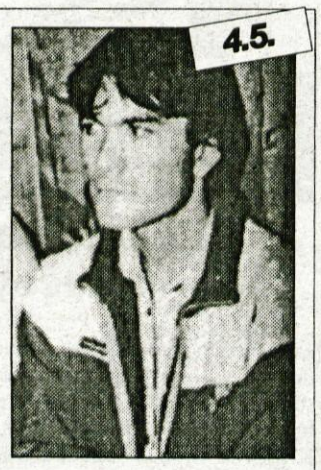
Kranj, 5. novembra - Močno deževje je na Dan mrtvih prebudilo prebivalce Slovenije. Kmalu se je izkazalo, da ne gre za običajno jesensko deževje, marveč predsvem v zahodni in severovzhodni Sloveniji za hudo ujmo, ki je začela "kazati zobe" najprej v naraslih rekah, potokih, drvečih hudournikih, poplavljenih cestah, kleteh, stanovanjih, zemeljskih plazovih, prekinjenih zvezah... Na Gorejskem se je začelo s prestopanjem bregov predvsem v obeh Sorah in s proženjem zemeljskih plazov ter z usadi. Prvi so bili, predvsem v spodnjem delu Gorenjske oziroma v škofjeloški občini, "na udaru" prebivalci ob vodi; najprej tam, kjer so se vedno ob malo večjem deževju spopadali z vodo.

V škofjeloški občini so bili poplavljeni tudi številni proizvodni obrati večjih podjetij; najbolj Šešir in podjetja v Železnikih. Na sliki: pod vodo delavnice Srednje kovinarske in cestnoprometne šole v Škofji Loki.

Sam na vrhu Lotseja

4.5.

Kranj, 2. maja - Predpraznične dni je v soboto, 28. aprila 1990, olepšala vesela novica izpod Himalaje, da je kranjskemu alpinistu Tomu Česnu uspel vzpon na 8516 metrov visoki Lotse prek doslej nepreplezane južne stene. Že iz ocene slovitega plezalca Reinholda Messnerja, da je ta stena problem za leto 2000, je moč sklepati o pomenu Česnovega podviga.

Gorenjska od 1980 do 1990

9.11.

Muzejski prerez desetletja

Kranj - V Gorenjskem muzeju so te dni pripravili zanimivo razstavo in jo postavili na ogled v prostorih Prešernove hiše. Gorenjska osemdeseta leta v muzejski predstavitvi sodi med razstave, pri katerih ima obiskovalec občutek, da je stopil prav v sredino sedanjosti: ali pa je ta takšna, kot se kaže posamezniku, nam vsem, ali je povsem drugačna, pa bo seveda presodil čas.

Štrajk v Elanu

Posojila "izbranim" izbila sodu dno

Ko so delavci Elana zvedeli za ugodna posojila, ki sta jih mimo organov upravljanja dobila najmanj 102 delavca Elana ter še 69 izbrancev od drugod, so se včeraj zjutraj odločili za štrajk.

3. 7. 90

11. 5. 90

Elan vložil na kranjskem sodišču predlog prisilne poravnave

Elan ni več sam svoj gospod

Dolgovi begunjskega Elana znašajo 330 milijonov mark, s prisilno poravnavo naj bi 60 odstotkov upniških terjatev odložili do 1. oktobra 1992, za 40 odsotkov pa naj bi upniki vpisali delnice.

3. 7. 90

Na spisku poceni posojil 171 ljudi, seznam še ni dokončen

Elanova črna stanovanjska posojila

V letih od 1983 do 1989 so iz Elanovega črnega stanovanjskega fonda razdelili 102 delavcema tovarne in 69 zunanjim "partnerjem" skupaj najmanj za 3,4 milijona nemških mark poceni posojil.

Elan prodan za 31.8 milijona mark

Elan prodan Comelu

Elan je kupilo podjetje Comel, ki so ga upniki ustanovili prav v ta namen, manever slovenskih bank na dražbi ni uspel.

Kranj, 28. novembra - Na kranjskem sodišču je bil danes na tretji dražbi dolžnik v stečaju prodan, končuje se torej stara in začenja nova zgodba Elana. V podjetju Comel, d.o.o., Begunje je trenutno dobra polovica Elanovih upnikov, med njimi polovica slovenskih in polovica hrvaških, pričakujejo, da se jim bodo v prihodnjih treh mesecih pridružili še drugi upniki, ki bodo po oceni predsednika upniškega odbora Maria Porobije v gotovini poplačani približno 18-odstotno, kot delničarji pa 60-odstotno.

29. 11. 91

Elan je Komelov

Begunje, 12. marca - Komel je finančno operacijo tehnično izpeljal s pomočjo SKB banke Ljubljana. Žeja po markah je bila v Sloveniji očitno velika. Darko Ostoja, direktor varaždinskega Consultinvesta je dejal, da so uspeli v 48 urah prodati 20 milijonov mark. Pri tem je zanimivo, da niti marke niso prodali bankam v sistemu Ljubljanske banke. Predstavniki Komela so na tiskovni konferenci povedali, da je Elan zdaj 75-odstotno hrvaški, novo vodstvo bo znano 1. aprila, v kratkem bodo sodišču predložili dokumentacijo za ustanovitev delniške družbe Elan. Ob njeni registraciji bodo izdali 750.000 delnic v nominalni vrednosti 100 mark.

13. 3. 92

Elan dolguje 340 milijonov mark

Kranj, 26. julija - Predsednik Temeljnega sodišča v Kranju Vasilij Novak je včeraj povedal, da se je doslej na sodišču pojavilo 316 Elanovih upnikov, ki jim proslula firma dolguje skoraj 340 milijonov mark, od tega znašajo dinarske terjatve skoraj 2,4 milijarde dinarjev, 263 milijonov terjatve v lirah in blizu 78 tisoč v markah. Čeprav se je 30-dnevni rok iztekel, na sodišču pričakujejo še druge Elanove upnike, saj lahko vložijo terjatve do pet dni pred rokom, ki je določen za 19. september.

27. 7. 90

Jože Resman, predsednik radovljiškega izvršnega sveta

Elan je pred stečajem - vprašanje je le, kako ga izvesti

Kakšen je vpliv Elana na gospodarske in družbene razmere v občini?

"Ko ocenjujemo njegov vpliv na razmere v občini, ne smemo zanemariti dejstva, da je v Elanu zaposlenih 14 odstotkov delavcev, da so vložile v Elan precej denarja tudi številne gospodarske in negospodarske organizacije iz radovljiške občine in da je Elan zaradi nadpovprečnega položaja tudi veliko posredno ali neposredno prispeval za gospodarsko infrastrukturo in družbene dejavnosti. Stečaj sicer ne pomeni ukinitve celotne proizvodnje, pomeni pa veliko selekcijo programov. Izvršni svet se bo zavzemal za to, da bi ohranili rentabilno proizvodnjo in čimveč delovnih mest. Za zdaj še ni povsem jasno, kaj bo z Elanom v prihodnosti; vemo pa, da se pripravlja sovlaganje tujega kapitala in organiziranost delniške družbe, ki bo zaposlovala manj ljudi kot jih sedaj."

3. 8. 90

Po treh letih molka je Pavel Koder spregovoril

Pavel Koder sprašuje: še pomnite gospodje (tovariši)?

"Elanovo premoženje se je v letih od 1975 do 1990 podeseterilo, bilančna vsota podjetja doma in v tujini je ob mojem odhodu znašala 476 milijonov mark," pravi Pavel Koder. "Samo v letih od 1985 do 1989 je bilo v razvoj, trg, blagovno znamko in tekmovalno dejavnost vloženih 167 milijonov mark. Veliko je bila vredna blagovna znamka in dobre ime Elana. Iz naslova poslovanja v tujini je imel Elan naloženih 4.760.000 mark, največ v LHB Frankfurt in Adria Bank na Dunaju."

"Devize, ki smo jih sami ustvarili, nam je država pridno in neusmiljeno pobirala. Danes se šopiri slovenska politična srenja, kaj je naredila za Slovenijo, jaz pa sem, z dosti večjim tveganjem, v časih, ko so mnogi še prisegali na Beograd, vodil politiko, da ostane denar in dragocene devize v Sloveniji. Elanov stečaj je plod kraje denarja v obliki cene kapitala in devizne politike, denar se je prelival v Beograd, od tam pa v finančne centre v tujino."

Novo presenečenje, tokrat ne iz Elana, temveč za Elan

24. 8. 90

Peter Lampič novi direktor Elana

Delavski svet Elana vzel na znanje zahtevo in določitev republiškega sekretariata za industrijo.

Igor Triller na čelu nove stečajne ekipe

Upnikom bodo ponudili delnice

Igor Triller: Če bi se erozija Elana nadaljevala, v mesecu dni ne bi bil vreden nič več. Odslej bo vreden vse več, sredi prihodnjega leta skupaj z blagovno znamko in tehnologijo od 300 do 400 milijonov mark.

28. 12. 90

Višje sodišče potrdilo sklep kranjskega

Stečaj Elana potrjen

Kranj, 5. decembra - Senat višjega sodišča v Ljubljani je zavrnil vse pritožbe upnikov in potrdil sklep kranjskega sodišča o uvedbi stečajnega postopka za Elan. Kdo bo novi stečajni upravitelj, bo znano do petka.

7. 12. 90

V Elanu so živeli na veliki nogi

Kranjska SDK je Temeljnemu javnemu tožilstvu v Kranju poslala že 6 ovadb za kazniva dejanja in 4 ovadbe za gospodarske prekrške, pripravljajo pa še 9 ovadb za kazniva dejanja in 46 prijav za gospodarske prestopke, ki ji bodo poslali do konca februarja. Ugotovljene gospodarske prestopke in kazniva dejanja, ki izhajajo iz zunanjetrgovinskega in deviznega poslovanja so skupaj z dokumentacijo odstopili v ukrepanje deviznemu inšpektorju.

18. 1. 91

Elan gradil celo cerkev

Odkritja v zvezi z Elanom so tako osupljiva, da so komaj še verjetna. Če pustimo v nemar peripetije okrog dokumentacije, razumljivo je, da se prizadeti na vse pretege trudijo te umazane rabote prikriti, se tu in tam izcimi kakšen podatek, ki zgovorno kaže na to, kdo vse je zajemal iz Elanove blagajne. Ali bi verjeli, da so, seveda preko Elanovega črnega računa v Avstriji, preko Karitasa, krščanski demokrati financirali svojo predvolilno kampanjo? Ali da je župnijski urad z Žal v Ljubljani z istega računa med drugim dvignil en milijon in 258.979 šilingov za izgradnjo nove cerkve?

23. 8. 91

Danes na Temeljnem sodišču v Kranju

Elan na dražbi

Kranj, 20. junija - Na Temeljnem sodišču v Kranju bodo v petek (danes) izvedli prvo javno dražbo za Tovarno športnega orodja Elan Begunje v stečaju, izklicna cena je 75 milijonov mark, pričakujejo pa, da na prvi dražbi Elan ne bo prodan.

21. 6. 91

Posojilo vlade ali avstrijskih in švicarskih bančnikov

Kdo bo pomagal Elanu

Slovenska vlada za posojilo v višini 30 milijonov mark zahteva 51-odstotni lastninski delež v Elanu.

26. 2. 91

Sodba v imenu ljudstva!

Od osmih primerov šele dva pravnomočno zaključena

Pavel Koder iz Tržiča, nekdanji razvpiti Elanov finančnik, po šele eni zaključeni sodni obravnavi proti njemu v zadevi Elan, čaka na še šest sodnih pozivov. Njegov nekdanji šef, prav tako Tržičan, Uroš Aljančič, bo moral pred sodnike še dvakrat, očitno prvi, ki bo svoje početje v Elanu plačal z življenjem za rešetkami, pa je nekdanji Elanov v.d. vodje prodaje plovil Anton Jeglič iz Podbrezij. Ljubljansko Višje sodišče ga je letošnjega maja kaznovalo s 7 meseci zapora.

Počasi, a zanesljivo, se bliža že šesta obletnica, odkar so problemi begunjskega Elana prodrli v javnost.

Kaj se je po kilometrih prelitega črnila od afere Elan tudi dejansko ohranilo ali drugače, kakšna je bila usoda več desetih policijskih kazenskih ovadb?

Celotna zgodba se bo za sodnimi zidovi odigrala skozi osem primerov. Dva od teh sta pravnomočno že zaključena, za ostalih šest pa tačas njihovega konca ni moč niti približno napovedati. Aktualno stanje v gorenjskem pravosodju, v mislih imamo kadrovsko zasedenost, je namreč takšno, da se kazenski sodniki večinoma ukvarjajo zgolj s pripornimi zadevami, ostali spisi pa čakajo.

8. 9. 95

1991

20.5.

Zadovoljni Duršič je rekel "Full"

Pustite jih domov

Na torkovem "Koncertu 6000" v športni dvorani na Planini se je v resnici zbralo skoraj šest tisoč obiskovalcev, toliko, kot je naših vojakov trenutno v JLA.

11.10.

Gorenjci so že zjutraj čakali pred bankami in poštami

Zbogom dinarji, pozdravljeni tolarji

"Presenečenja" iz Srbije

Trgovsko mrežo kranjske Save bo zelo prizadela gospodarska vojna, saj iz dneva v dan prihajajo iz Srbije nova "presenečenja"

Kranj, 18. julija - Po "presenečenju" iz Banjaluke, kjer so s pomočjo policije popisali blago, je iz Srbije prišlo sporočilo o osamosvojitvi petih prodajaln in dveh skladišč, ki so skupaj z zalogami vredne 20 milijonov mark. Za Savo je srbsko tržišče pomembno, plod skupnega sodelovanja in vlaganja je tovarna v Rumi, ki prek Save izvaža traktorske gume.

19.7.

Na kupe prošenj za državljanstvo

Jesenice, 2. septembra - V jeseniški občini je med 33.000 stalno prijavljenimi prebivalci približno 25 odstotkov stalno prijavljenih, ki po narodnosti niso Slovenci. Leti imajo po zakonu o državljanstvu zdaj možnost, da vložijo prošnjo za pridobitev slovenskega državljanstva in postanejo državljani Republike Slovenije.

Na jeseniškem sekretariatu za notranje zadeve imajo po sprejetju zakona o državljanstvu ogromno dela, saj dnevno vloži prošnje za pridobitev slovenskega državljanstva okoli 60 prosilcev. Doslej so dobili 570 vlog, njihovo število pa bo jeseni verjetno še močno poraslo. Pričakujejo namreč, da se bo večina od približno 8.000 Neslovencev odločila, da si pridobi slovensko državljanstvo in ostane na Jesenicah.

3.9.

Predor Karavanke

Premagan izziv

Jesenice, 31. maja - Direktor Republiške uprave za ceste Andrej Levičnik in generalni direktor družbe Tauernautobahn AG Karel Just bosta jutri, 1. junija, ob 15. uri v predoru Karavanke, na meji med Avstrijo in Jugoslavijo simbolično prerezala skupni trak in tako odprla 14. najdaljši dvostezni predor na svetu, ki ga je naša gradbena stroka in operativa ob spoznavanju dosežkov znanosti in tehnologije sprejela kot izziv pred slabimi petimi leti in ga zdaj tudi premagala.

31.5.

Otroštvo, zaznamovano z atomom

Zgorenje Gorje - Od konca maja se udejanja načrt, porojen ob obisku zelenih Slovenije novembra lani v Ukrajini. Na njihovo pobudo in ob sodelovanju Rdečega križa Slovenije ter vlade namreč v slovenskih otroških letoviščih počitnikuje in si krepi zdravje več kot dvesto otrok z ekološko ogroženih območij okoli Černobila, ki ga je pred petimi leti doletela jedrska katastrofa. Skupina 47 otrok, njihovih vzgojiteljev in zdravnikov iz okrožja Mogiljov v Belorusiji in iz Brianska v Rusiji, se dva tedna mudi tudi v domu Zveze prijateljev mladine v Zgornjih Gorjah.

7.6.

Tržič ima svojo ekološko bombo

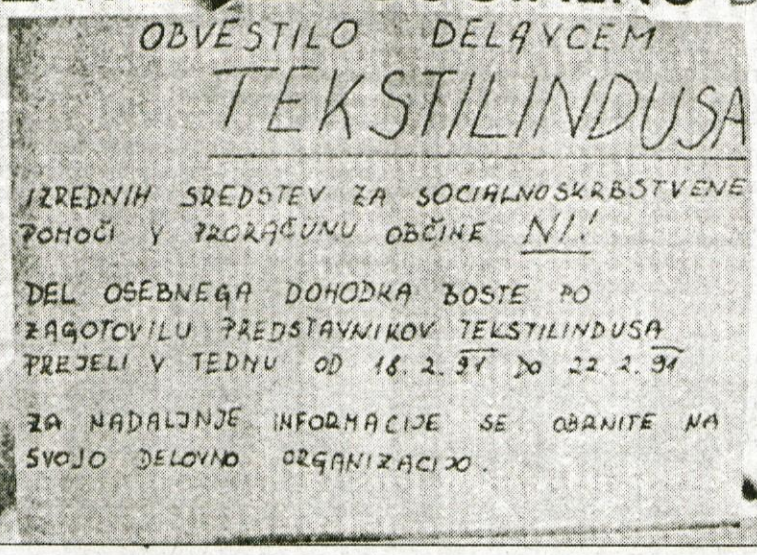
256 sodov Pekovih kemikalij na deponiji odpadkov

Kovor, 12. julija - V soboto, 6. in v ponedeljek, 8. julija, je bilo po nalogu Izvršnega sveta SO Tržič in Štabu Civilne zaščite na deponijo odpadkov v Kovor iz Pekovih obratov prepeljanih 256 sodov raznih kemikalij. Krajani Kovorja so se odločno uprli, da bi na njihovem zemljišču deponirali nevarne snovi in so na zboru krajanov v petek zvečer postavili ostro zahtevo, da mora Peko vse sode odstraniti najkasneje do srede, 17. julija.

16.7.

22.2.

CENTER ZA SOCIALNO DELO

OBVESTILO DELAVCEM TEKSTILINDUSA

IZREDNIH SREDSTEV ZA SOCIALNOSKRBSTVENE POMOČI V PRORAČUNU OBČINE NI!

DEL OSEBNEGA DOHODKA BOSTE PO ZAGOTOVILU PREDSTAVNIKOV TEKSTILINDUSA PREJELI V TEDNU OD 18. 2. 97 DO 22. 2. 97

ZA NADALJNJE INFORMACIJE SE OBRNITE NA SVOJO DELOVNO ORGANIZACIJO.

Takšno obvestilo, ki je namenjeno delavcem Tekstilindusa, visi na vratih Centra za socialno delo v Kranju, ki ima prostore v poslopju kranjske občine. Vse, ki nimajo kaj jesti, obrne že na vratih. Kdove, ali so si obvestilo ogledali delegati kranjske skupščine, ki so minulo sredo "delali" pozno v noč in pozornost namenjali predvsem strankarskim nasprotjem, Ravnikarjeva pobuda o socialnem programu pa je naletela na klavrn odziv.

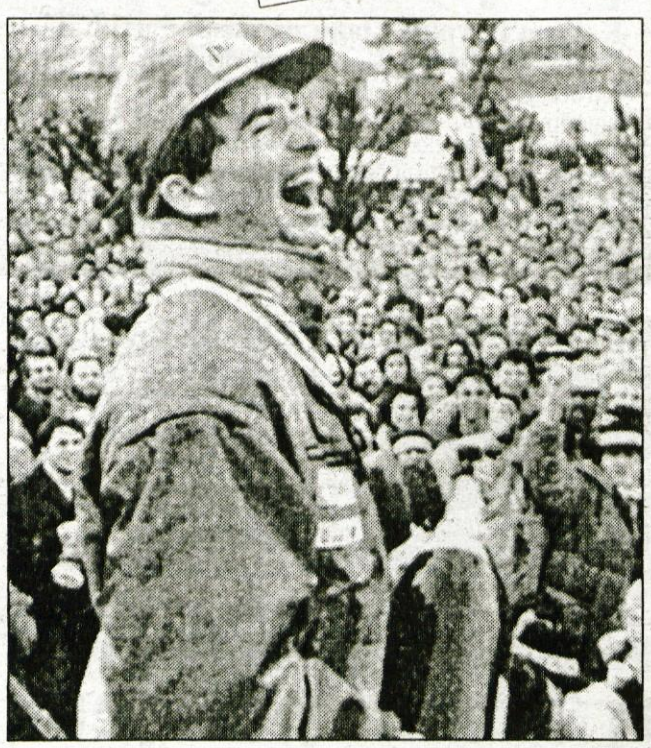
Skupine za samopomoč

1.10.

Ko izgubiš življenjskega partnerja

Kranj, oktobra - V Centru za socialno delo v Kranju so pred tremi leti osnovali skupino, v kateri si ljudje po razvezi ali drugačni izgubi življenjskega partnerja lajšajo čustveno stisko in učijo nove življenjske vloge. Okoli 40 ljudi je odtlej našlo pomoč terapevtov in soljudi v sorodni življenjski zanki. Uspeh spodbuja k nadaljevanju skupinske avtoterapije.

19.2.

Leščani navdušeno sprejeli svojega Francija Petka - Več tisoč ljudi se je v nedeljo zbralo pred Verigo v Lescah na sprejemu za svojega velikega šampiona, svetovnega prvaka v smučarskih skokih na 120-metrski skakalnici, Francija Petka. Franci je bil razigran, prešerno vesel, vedno pripravljen na šalo, skratka tak, kot ga poznajo navijači, prijatelji in smučarski skakalci.

28.6.

Med slovesnim govorom ob osamosvojitvi Slovenije je kranjski župan Vitomir Gros tudi razglasil preimenovanje trga revolucije v Slovenski trg in Ceste JLA v Bleiweisovo cesto, kranjska skupščina pa menda odločitve o tem še sploh ni sprejela. Toda, najbrž je bil včeraj malokdo na novem Slovenskem trgu, ki bi mu to samovoljo zameril. Ob zvokih nekdanje državne himne "Hej Slovani" so pripadniki TO spustili z droga pred skupščinsko zgradbo jugoslovansko zastavo in nato ob zvokih slovenske "Zdravljice" povzdignili na njeno mesto našo novo zastavo. Mala, že predhodno posajena lipica bo krasila središče novega Slovenskega trga, njeno nadaljnjo rast pa je blagoslovil dekan kranjske župnije Stane Zidar. Kranjčani so se po dolgem času spet zbrali v velikem številu in nekateri so rajali in se veselili še dolgo v noč...

12.11.

Marija Kunšič šteje 102 leti

Garanje in pomanjkanje daljšata življenje

Škofja Loka, novembra - V Centru slepih in slabovidnih v Škofji Loki, kjer imajo tudi dom starejših oskrbovancev, so minuli teden slavili več visokih jubilejev. Eden teh je bil tudi 102. rojstni dan njihove stanovalke Marije Kunšič.

12.4.

Jugoslovanski "SUMMIT" tokrat na Gorenjskem

Brdo pri Kranju, 11. aprila - Danes se je začelo tretje srečanje predsednikov oz. predsednikov predsedstev jugoslovanskih republik v gradu Brdo pri Kranju. Ta srečanja pomenijo pogovore o nadaljnji usodi Jugoslavije, ki bi, ob uspešnem zaključku, lahko pomenila začetek pogajanj o konkretnih odnosih v prihodnje

Upad TO v vojašnico Jožeta Gregorčiča v Škofji Loki

Vzeli smo le svoje!

27.

Potem ko pogajanja o vrnitvi orožja odvzetega Teritorialni obrambi pred letom, niso bila uspešna, so se na štabu občinske TO v Škofji Loki odločili, da si ga vzamejo.

Škofja Loka, petek, 28. junija - Nekaj po 13. uri so se odločili za upad s prebitjem vhodne rampe.

Kljub številčni premoči je eden od presenečenih stražarjev začel streljati in pri tem smrtno ranil komaj 18-letnega Mohorja Berganta, ki si je s prijateljem dogodke ogledoval na vrhu Kamnitnika - griča v neposredni bližini. Straža je kmalu spoznala, da je odpor zaman, zato se je odpor kmalu polegel. Pripadniki TO so v nekaj minutah vdrli v skladišče in na tovornjake, ki so bili medtem že pripravljeni za odvoz, naložili svoje orožje. Komandant je posebej poudaril, da so pri tem dosledno vzeli le orožje, ki jim je bilo odvzeto, po tej bliskoviti akciji so kasarno vsi zapustili in jo torej ponovno prepustili tamkajšnji posadki.

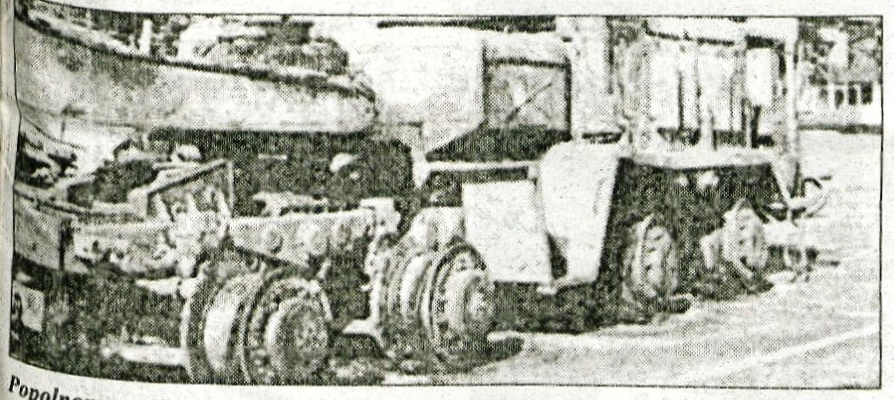
Tragična žrtev Mohor Bergant, rojen 1973. leta, je pravkar zaključil tretji letnik gimnazije naravoslovno-matematične usmeritve. Po pripovedovanju staršev je bil izrecno bister fant, že od osnovnošolskih let udeleženec tekmovanj v matematiki in fiziki, sodelavec naravoslovnih raziskovalnih taborov in računalniški navdušenec. Vedre narave in družaben, je imel širok krog dobrih prijateljev, po uspešnem zaključku šolskega leta pa naj bi čez nekaj dni odšel na izpopolnjevanje jezika v tujino. Bil je vnet zbiralec na različnih področjih, posebej pa je ljubil minerale. Dogodki ob osamosvajanju Slovenije so ga neizmerno navduševali, saj je z njemu lastno zbirateljsko žilico, v teh zgodovinsko prelomnih trenutkih, kupoval in urejeval časopise, snemal oddaje, na stebrih in po zidovih Stare Loke, kjerje bil doma, pa so viseli tudi letaki, ki jih je oblikoval na računalniku. Kljub posebnemu opozorilu matere, ki je vedela, kaj se pripravlja, se je s prijateljem odpravil na opazovanje, saj raziskovalne radovednosti - tega tako dragocenega daru bistrega duha - ni mogel premagati. In majico z napisom Neodvisna Slovenija je prepojila kri.

Škoda na objektih predora Karavanke

5.7.

Zvezna policija vandalsko nad Kompasove objekte

Hrušica, 4. julija - Predvsem zvezna policija je napravila na Kompasovih objektih na ploščadi mejnega prehoda Hrušica največ škode. Le računalnikov se niso niti dotaknili. Na Korenskem sedlu so popili ali razbili za 100.000 dinarjev pijače.

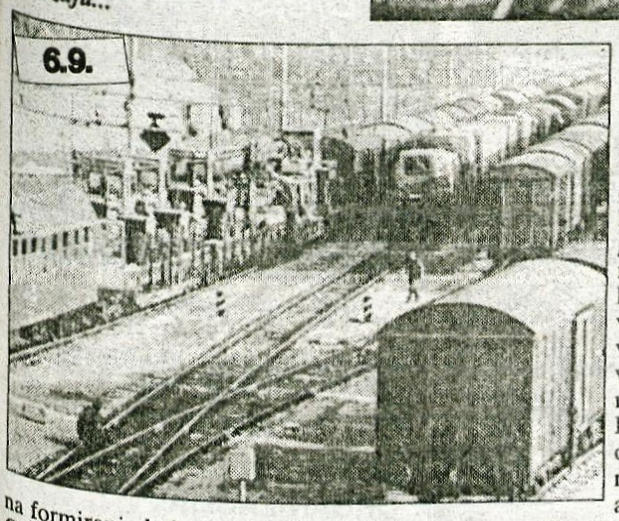
Popolnoma uničena vojaška transporterja na ploščadi karavanškega predora, pred restavracijo Kompas.

2.7.

Zajetih je bilo v minulih dneh veliko vojakov oz. pripadnikov JA. V zvezi z ujetniki so mednarodna pravila zelo natančna in obvezujoča. Že ob prvih zajetjih vojakov se je v oskrbo in nudenje pomoči ter sodelovanje vključil Rdeči križ. In ko smo v teh dneh obiskali večjo skupno zajetih vojakov, smo se prepričali, in tudi sami so nam potrdili, da jim ničesar ne manjka. Imajo tudi telefonske zveze s svojci oziroma družinami. Še najtežje je, kot je rekel nekdo, da se je, ne po lastni krivdi, znašel v tem položaju...

6.9.

Vojaška oprema čaka na odhod - Na tirih kranjske železniške postaje je v približno dveh tednih nastala kompozicija z okrog 60 vagoni, na katerih je poleg manjšega dela vojaške tehnike natovorjena intendantska oprema iz kranjske vojašnice in oprema iz vojaških stanovanj, 35 vagonov z vojaško opremo pa stoji na Bohinjski Beli. Čeprav bi vojaško opremo z Gorenjskega morali odpeljati že 31. avgusta, še vedno čakajo na formiranje kolone in njen odhod. Kot smo izvedeli v pokrajinskem štabu TO za Gorenjsko, so razlog za zamudo zlasti težave s prevozom po hrvaških železnicah.

2.7.

Vojna in Gorenjski glas ali:

Kako smo tiskali 50. številko časopisa

V petek ste, spoštovani bralci in naročniki Gorenjskega glasa, kljub izrednim razmeram in vojnim pogojem dela svoj časopis prejeli kot običajno.

Prav nič običajno pa ni potekala četrtkova pot Gorenjskega glasa. Ko smo namreč prejšnji četrtek popoldne ob štirih zaključili redakcijo ter pripravili gradivo za tisk, se je začela pravcata akrobacija mimo cestnih barikad. Gorenjski glas tiskamo na rotaciji podjetja Delo - TČR, Tiska časopisov in revij v Ljubljani, zato smo pri prevozu časopisa obvezno vezani na kamion. Z njim pa je vožnja ob barikadah izgledala prav vratolomna, zlasti potem, ko je naloženo vozilo s štirimi tonami Gorenjskega glasa bežala pred nizko letečimi helikopterji okupatorske vojske.

Ker je kljub postavljenim barikadam slovenskim policistom uspelo organizirati in izvajati nujni transport po slovenskih cestah, zlasti pa usmerjati promet, tako da je bilo za redke voznike na cestah čimmanj nevarno, je v četrtek ponoči Gorenjski glas v 24000 izvodih srečno prispel iz Ljubljanske tiskarne v Kranj, pa zatem s poštnimi dostavnimi vozili in prizadevnostjo pismonoš do Vašega nabiralnika v petek zjutraj (oziroma dopoldne).

In tako naj bi bilo tudi danes, ko smo v Časopisnem podjetju Gorenjski glas za Vas pripravili 51. številko časopisa. Še vedno smo v vojni, nevarnost nadaljevanja agresije na teden dni samostojno državo še vedno preži. Če je v teh vojnih razmerah Vaš časopis izšel pravočasno in v normalnem torkovem obsegu in ste ga prejeli kot običajno, si to skupaj z Vami, kajti časopisa ni brez njegovih bralcev - štejemo za uspeh. Kot je naš skupni uspeh samostojna Slovenija.

Gorenjski glas

Življenje pa teče dalje

Kaj storiti v teh čudnih napetih dneh vojne? Naj poroka bo ali ne, so razmišljali pri Nograškovih v Kranju, kjer je bilo vse pripravljeno za poroko in svatbo gostilni pri Alešu na Bregu ob Savi to soboto. Pa so sklenili, da poroka bo v vsakem primeru. Ni bilo vseh svatov, to je res, ker se z drugih koncev Slovenije niso mogli prebiti skozi barikade. Toda okrog trideset jih je le prišlo, in kljub temu da je bilo okrog njih napeto, da so bili vojaki vkopani povsem blizu, na samem robu gozda, veselega svatovanja ni nič zmotilo. Mirjana in Robert Nograšek sta "stopila v zakonski stan". Srečno, mladi par!

2.7.

Emil Milan Pintar:

Predvsem nobene panike: ta vojna je dobljena.

Gorenjski mejni prehodi

Ponovno v slovenskih rokah

5.7.

Mobilizacija Teritorialne obrambe

Kranj, 27. junija ob 12. uri 30 minut - V pogovoru s komandantom Teritorialne obrambe Gorenjske Petrom Zupanom smo izvedeli, da je mobilizacija enot TO v teku in teče postopoma, že zbrane enote pa so na položajih zlasti na letališču Brnik in mejnih prehodih. Enote so že dobile ukaz o uporabi orožja v primeru napada enot armade, sicer pa je v teku pasivno oviranje premikov enot armade in varovanje pomembnejših infrastrukturnih objektov.

28.6.

Preizkušanje trdnosti živcev vojske

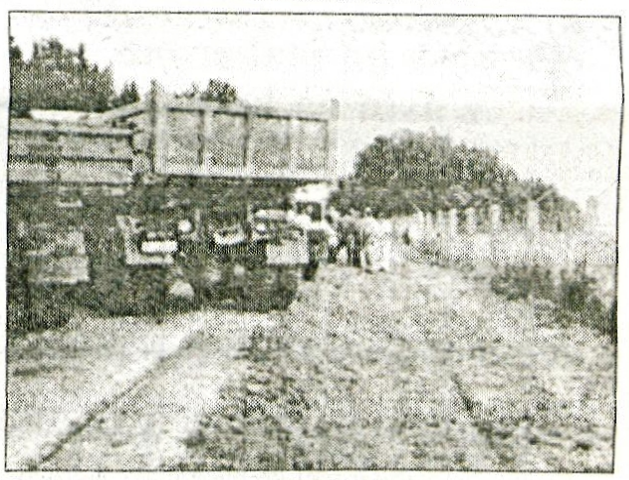
Tanki okrog letališča

Brnik, 27. junija - Z obeh strani brniške ceste si od ranega jutra zrejo prek puškinih cevi nasproti pripadniki armade in slovenske vojske. Za 9. uro dopoldne je bila napovedana vojaška zasedba letališča, vendar je do 13. ure in 30 minut, ko to poročamo, še vladalo zatišje na obeh straneh. Žal pa je čutiti napetost med ljudmi v uniformah na obeh straneh.

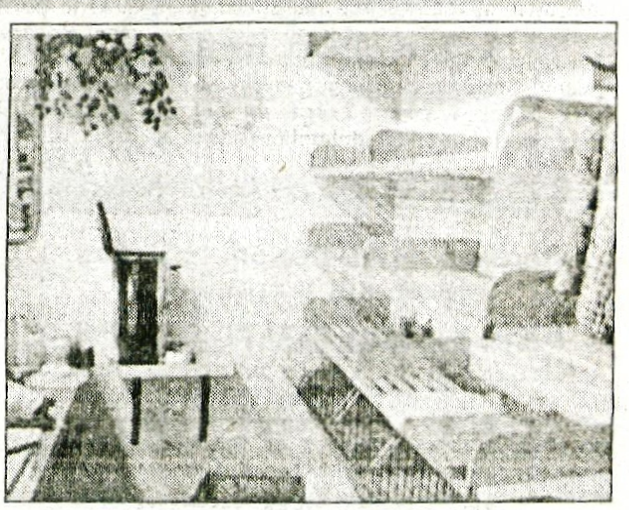
28.6.

Vodice nad Ljubljano, v četrtek zjutraj - posledice prodora tankov armade

Cestne zapore - že od jutranjih ur v četrtek postavljajo na glavnih gorenjskih cestah ovire s tovornjaki in težko mehanizacijo; zapirajo tudi mostove, zaprti pa so tudi mejni prehodi. Najhuje je na Jezerskem, kjer malo pred 15. uro armada obkolila mejno postajo in zahtevala umik milice. Nadzorujejo tudi karavanški predor, kamor se je spustilo okrog 60 pripadnikov armade.

Vsesplošna napetost, ki vlada med prebivalci Slovenije, se odraža tudi v trgovinah z najnujnejšimi prehrambenimi izdelki, kjer je že v dopoldanskih urah zmanjkalo kruha, kvasa in drugih pomembnih živil. Ljudje so se "vrgli" v masovno nakupovanje zalog in s tem napravili precejšnjo zmešnjavo in tako rekoč izropali trgovine. Na sliki: prazne police tam, kjer bi moral biti svež kruh. Trgovina z živili na Žagarjevi cesti.

1992

Mi povemo naglas tisto, kar Slovenci potihem razmišljajo

Zmago Jelinčič, predsednik Slovenske nacionalne stranke, odgovarjal na vprašanja novinarke Ljerke Bizilj in številnega občinstva v hotelu Creina: Pristaše imamo povsod tam, kjer so problemi Slovencev veliki in na Gorenjskem so med najhujšimi v republiki.

3.11.

Uradni rezultati volitev na Gorenjskem

Le šest strank po volji Gorenjcev

Na Gorenjskem je le 6 strank dobilo več kot 3,4 odstotka glasov, 5 kandidatov pa je bilo v državni zbor neposredno izvoljenih.

1. Liberano-demokratska stranka 21,10; 2. Slovenski krščanski demokrati 16,03, 3. Slovenska nacionalna stranka 15,50, 4. Združena lista (DeS, DSU, SDU in SDP) 12,25, 5. Slovenska ljudska stranka 8,50, 6. Demokratska stranka 4,83.

11.12.

Pol tisočletja trga Tržič

Vztrajno premagovanje težav

Tržič, 13. decembra - S sobotno svečanostjo so v Tržiču sklenili praznovanje 500-letnice podelitve trških pravic. Kljub mrzlemu večeru je prireditev na mestnem trgu spremljala množica domačinov in gostov, med katerimi so bili tudi župani gorenjskih občin.

15.12.

Najslabša je pasivna brezposelnost

Na Gorenjskem je že 10.197 brezposelnih.

20.3.

Podražitve, da te kap

24.1.

Z mesa na makarone, z avta na kolo

Od vseh podražitev, ki so se zvrstile pretekli teden, kar ne moremo priti k sebi: elektrika, bencin, mleko, meso, celo železnica...

Za 18 odstotkov je dražja elektrika, bencin, železnica, za 30 odstotkov plin, pa mleko, meso in še kaj, kar bo občutno poseglo v naše plitve žepe. Ko sredi meseca pridejo plače in konec meseca pokojnine, vmes pa številne položnice, ljudem ne zaleže niti tolažba, da so bile podražitve nižje, kot jih je vlada prvotno napovedovala.

Kmetje ustanovili Gorenjsko mlekarsko zadrugo

Prva kmečka zadruga na Gorenjskem

"Z ustanovitvijo mlekarske zadruge želimo pokazati pravilno pot pri preskrbi potrošnika z osnovnimi živili"

Kranj, 3. junija - Četrtek, 28. maja 1992, je datum, ki bo šel v zgodovino gorenjskega zadružništva. Petnajst kmetov z odkupnega območja kranjske mlekarne je namreč tega dne ustanovilo Gorenjsko mlekarsko zadrugo, ki je po povojni likvidaciji klasičnega zadružništva prva prava kmečka zadruga na Gorenjskem, organizirana po novem zakonu o zadrugah. Kot je povedal predsednik zadruge Ciril Zaplotnik, kmet z Letenc pri Goričah, bo zadruga začela poslovati takoj, ko bo registrirana.

5.6.

Gorenjci so v Barceloni rešili čast slovenskih športnikov

Blejski veslači dvakrat bronasti

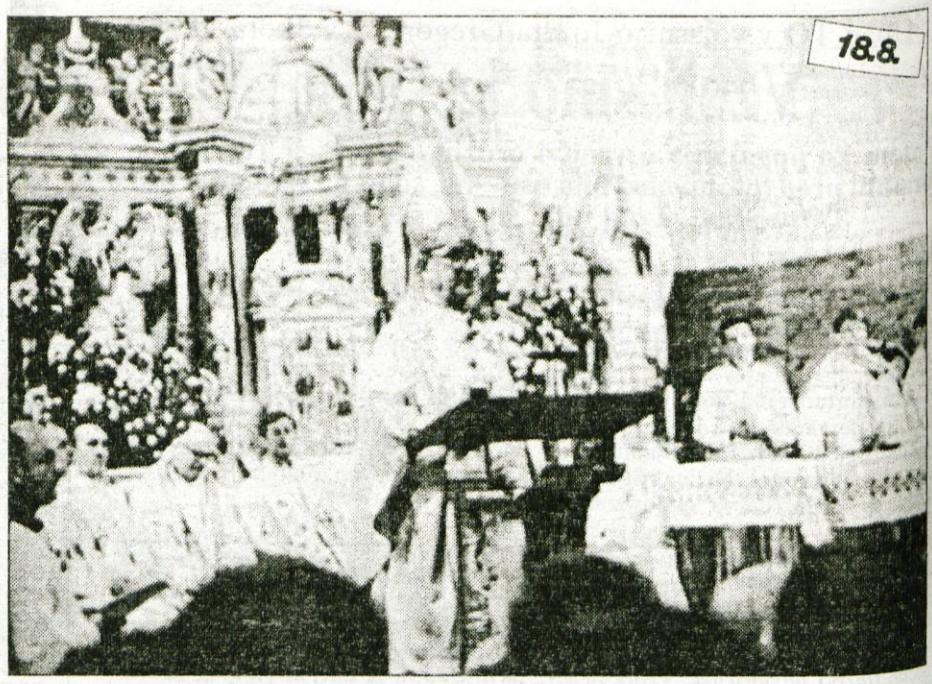
Mlada blejska veslača v dvojcu brez krmarja Iztok Čop in Denis Žvegelj sta se minulo soboto, 1. avgusta, za vedno vpisala kot prva dobitnika olimpijske medalje države Slovenije. Njun uspeh so že naslednji dan dopolnili Janez Klemenčič, Sašo Mirjanič, Milan Janša in Sadik Mujkič, ki so si z odlično vožnjo v četvercu prav tako priborili bronasta odličja.

4.8.

17.7.

Sodišče strogo do morilcev otroških duš

Kranjsko sodišče je izreklo sodbi v dveh primerih spolnega nasilja nad otroki; prvi obtoženec je obsojen na najvišjo kazen petnajst, drugi na dvanajst let zapora.

18.8.

Slovesna maša na Brezjah - Z naslovom Posvetitev slovenskega naroda Božji Materi Mariji je bilo na Brezjah praznovanje, ki se je začelo že v petek s celonočnim bedenjem in mislijo Sosedje in prijatelji Mariji. Po premišljevanju in molitvi je bila ob polnoči sveta maša. Po maši pa je bilo romanje k Udarjeni Mariji v Ljubno, ki letos slavi 300-letnico. Po vrnitvi na Brezje se je bedenje nadaljevalo do jutra, ob 10. uri v soboto pa je imel ob prazniku Marijinega vnebovzetja slovesno romarsko mašo v baziliki na Brezjah nadškof dr. Alojzij Šuštar. Maše se je udeležilo več tisoč vernikov, ki so zamerili organizatorjem odločitev, da bo maša v cerkvi in ne pred njo, kot je bilo prvotno predvideno.

Zakon končuje dveletno agonijo Rudnika urana Žirovski vrh

31.7.

Politika ga je dala, ekonomija ga je vzela

"Pred nosom so nam ukradli firmo"

25.9.

300 delavcev Unitela je bilo na cesti zaradi programiranega stečaja.

Odpuščeni ekonomist, ki je imel "vpogled" v vse finančne zadeve, pripoveduje, kaj se je na Blejski Dobravi dogajalo. Nasvet delavcem: ko boste na Zavodu za zaposlovanje, ste odpisani in če si ne boste našli pogodbenega dela, si boste lahko uničili življenje. Ko sem po dveh desetletjih službe v Iskri ostal na cesti - po mojem trdnem osebnem prepričanju bi še ostal, če bi bil tiho in ne bi jezikal - sem napisal najmanj 60 prošenj od občine do banke za novo zaposlitev.

Nič! Zdi se mi, da se vse povsod vleče za mano, da sem zaznamovan - sam sem odklonil eno samo službo.

19.5.

Kriza redči rojstva

Slabše socialno-ekonomske razmere in ustavljeno priseljevanje sta krivca nizke rodnosti na Slovenskem. Tudi v kranjski porodnišnici, ki pomni nad 2000 porodov, se bo letos predvidoma rodilo samo 1500 otrok.

6.10.

Klinika brez bolniških halj

V vili Bogataj, depandansi hotela Jelovica na Bledu, je začel z delom prvi zasebni diagnostični center v Sloveniji, v katerem bodo z najmodernejšo opremo opravljali preiskave in operativne posege pri boleznih prebavil, sečnih poti ter preglede ščitnice. Hkrati pa to predstavlja hraber preizkus, ali smo z usmeritvijo v tudi zasebno zdravstveno varstvo, tudi na zahtevnejši specialistični ravni, misili resno, Skoraj idealni pogoji, ki se pripravljajo, so zelo obetavni.

Katastrofalne posledice suše

Škoda na vseh kmetijskih posevkih in vrtninah - jeseni bo primanjkovalo krme - zgodnji krompir je ušel suši

11.8.

Jubilejna razstava v Cerkljah

Bogastvo rož in lovskih trofej

Jutri, 1. julija, zvečer bodo v Cerkljah na Gorenjskem delavci Turističnega društva Cerklje pod pokroviteljstvom Izvršnega sveta občine Kranj in Gorenjskega glasa odprli veliko jubilejno razstavo, ki jo bodo od 2. do 5. julija spremljale različne prireditve.

30.6.

20.10.

Begunci na Hrušici so se odločno uprli:

Nikamor ne gremo!

Jesenice, 19. oktobra - Begunci, ki so se uprli, da bi jih razselili v druge begunske centre po Sloveniji, so ostali na Hrušici. Urad za priseljevanje in begunce meni, naj ostanejo in obdržijo status begunca.

Mlademu Avstrijcu rešili nogo

Jesenice, 7. septembra - Avstrijskemu motoristu bi morali nogo amputirati, če se jeseniški kirurgi ne bi takoj odločili za replantacijo popolnoma iztrganega dela noge. V zadnjih petinštiridesetih letih v jeseniški bolnišnici še nikoli niso opravili tako zahtevnega operativnega posega.

8.9.

Blejski otok bodo vrnili cerkvi

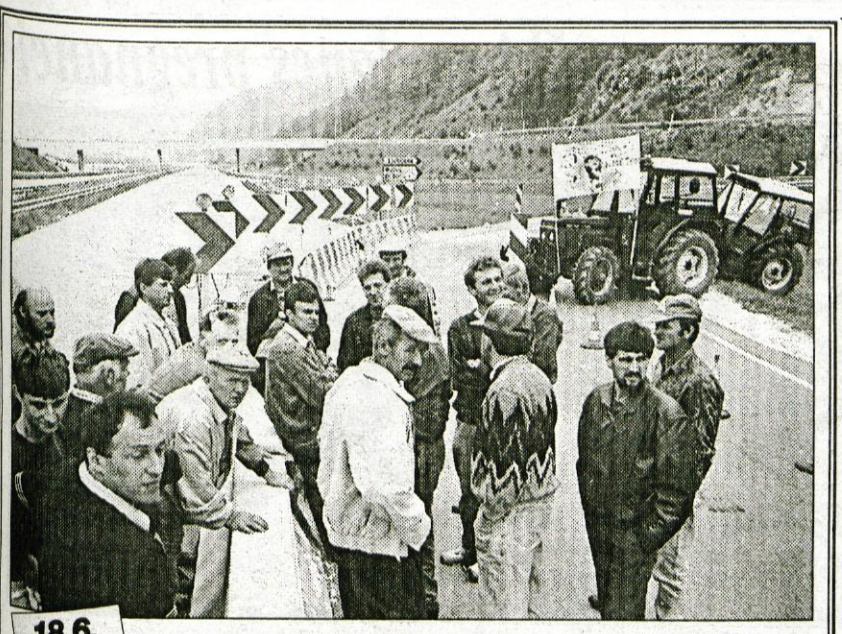
Cerkev zavrača zahtevek blejskega podjetja Turizem in rekreacija o 600 tisoč markah odškodnine.

13.3.

SVET KRANJSKIH SINDIKATOV
Samostojni območni sindikat

ZSSS
OBMOČNA ORGANIZACIJA ZA GORENJSKO

1993

18.6.

Kmečki štrajk

Dvoboj vlade in kmetov

Blokada pri Karavanškem predoru.

17.9.

Poljanske doline ne damo!

Ni je rente, ki bi povrnila škodo. Za dolino ne bomo barantali, vsak naj pospravi svoje odpadke.

Škofja Loka, 13. septembra - V četrtek zvečer je bilo pred občinsko stavbo, ko je bil napovedna prihod ministra za okolje in prostor Mihe Jazbinška, protestno zborovanje proti odlaganju posebnih in radioaktivnih odpadkov v Poljanski dolini. Čez noč sklicanega protesta se je udeležilo skromnih 300 ljudi, objavili pa so, da bodo zahtevali izreden sklic občinske skupščine ter izvedli referendum v celi občini.

Gorenjska Uprava za notranje zadeve testira novo organiziranost slovenske policije

"Hill street" na Bleiweisovi

Kranj, 14. januarja - Mag. Vinko Korenjak iz razvojne skupine ministrstva za notranje zadeve in načelnik UNZ Kranj Ivan Hočevar sta na tiskovni konferenci v sredo predstavila projekt "javna varnost". Gre za model nove organiziranosti slovenske policije na lokalni in regionalni ravni, ki ga bodo najmanj šest mesecev tega leta preskušali na Gorenjskem, nato pa s popravki, če bodo potrebni, prenesli na vso državo. Spremembe v nekaterih krajih, zlasti tam, kjer so "izgubili" policijske oddelke (Železniki, Žiri, Gorenja vas, Cerklje, Boh. Bistrica) povzročajo med ljudmi precejšnje nezadovoljstvo, boje se, da bodo poslej manj varni. Ivan Hočevar bojazen zavrača, trdi, da bo z večjim številom operativcev varnost poslej celo boljša.

15.1.

15. januarja začetek uresničevanja programa Phare

Gorenjska bo poskusna regija

Na Gorenjskem naj bi nastalo vsaj pet pospeševalnih podjetniških centrov.

12.1.

Lokastar je drugo leto zapored največje zasebno podjetje na Gorenjskem

Uspeh so prinesli purani

Pred leti tvegano odločitev za prirejo in prodajo težkih puranov se je izkazala kot zelo uspešna.

31.12.

40 let kranjskih Živil

Kranj, 29. decembra - 23. decembra je minilo 40 let, odkar je bilo v Kranju registrirano grosistično trgovsko podjetje Živila, obletnica je minila dokaj neopazno, saj je niso posebej praznovali. Zametki Živil pa segajo v povojno podjetje Navod, ki je imelo podružnico v Kranju.

Živila imajo danes za grosistično dejavnost približno 15 tisoč površinskih metrov lastnih, modernih skladišč v Naklem - kamionov, 30 viličarjev za notranji prevoz ter vso potrebno ostalo opremo. V maloprodaji imajo 80 sodobno opremljenih obratov, približno 20 tisoč površinskih metrov prostora ter 40 gostinskih obratov. V podjetju je zdaj zaposlenih 970 ljudi, letos so ustvarili približno 120 milijonov mark prometa in približno 4 milijone mark dobička. Povprečna mesečna plača v letošnjih osmih mesecih je znašala 50.100 tolarjev oziroma 740 mark.

31.12.

31.12.

Veliki uspehi male pianistke

Maja Fuerst, enajstletna pianistka z Bleda je letošnjo jesen na evropskem tekmovanju mladih glasbenikov v italijanskem Moncalieriju, predmestje Torina, osvojila prvo mesto. Učenka profesorice Alenke Dekleva igra že od četrtega leta, z nekaj več kot petimi leti pa je imela svoj prvi koncert.

31.8.

Lubadar v gozdovih kranjske občine

Blizu devetsto žarišč

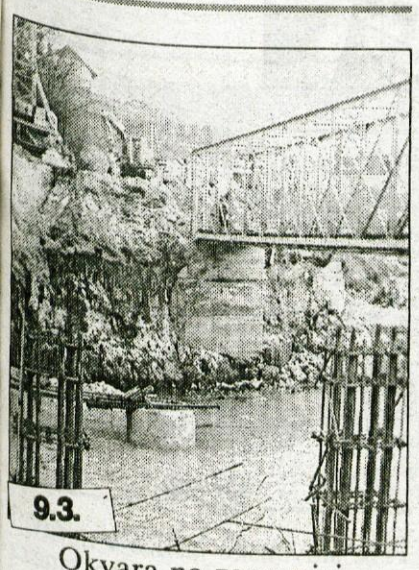
Lubadar najbolj ogroža gozdove v katastrskih občinah Šenčur, Hrastje, Luže, Velesovo, Britof, Primskovo, Voglje, Trboje, Zgornji in Spodnji Brnik, Cerklje, Jošt...

24.8.

Potrjena 500-letnica sejma

Na sejmu v Kranju so v desetih dneh prodali 50 tisoč vstopnic, obisk pa ocenjujejo na 150 tisoč.

Kranj, 23. avgusta - Sinoči so v Kranju zaprli 43. mednarodni Gorenjski sejem, ki se je začel 13. avgusta. Na njem je letos sodelovalo blizu tisoč razstavljavcev na okrog 60 tisoč kvadratnih metrih razstavnega prostora.

9.3.

Okvara na zapornici HE Mavčiče

Milijon kubikov v pol ure

Zadnji trenutek je strokovnjakom uspelo ročno spustiti zapornico na HE Mavčiče, sicer bi voda zalila HE Medvode. Katastrofa za ribe.

23.11.

Franc Stroj iz Dvorske vasi je helikopter pripeljal iz Amerike

Prvi zasebni helikopter v Sloveniji

Nestrpno čaka na registracijo, da bo lahko poletel, zaradi dela na terenu in seveda zaradi navdušenja.

14.5.

Če se zgodi uspešnica

Kranj - V Prešernovem gledališču Kranj so v začetku tega tedna, v torek, že dvainsedemdesetič v tej sezoni uprizorili komedijo Rayja Cooneyja Zbeži od žene. Nenehno razprodano predstavo si je doslej ogledalo že 20.000 obiskovalcev, kar je bila seveda priložnost za majhno slovesnost po predstavi. Kaže pa, da bo še kakšna podobna slovesnost do konca te sezone, saj je napovedana še cela vrsta ponovitev do junija, ko naj bi to brez dvoma uspešno gledališko sezono zaključili.

21.12.

Bohinjci zahtevajo nazaj vloženi denar

Je barka nasedla?

Več kot sto Bohinjcev je v igro Fair play vložilo blizu pol milijona mark, nazaj pa naj bi doslej dobili bolj malo. Le kako bodo torej lastninili bohinjske hotele in žičnice, kjer naj bi sicer po predlaganem zakonu imeli prednost?!

Razvojni sklad prodal prvih pet podjetij

LTH-jevo livarno kupilo avstrijsko podjetje

Tuji kupec je za livarno odšel 4,3 milijona mark in postal 51-odstotni lastnik, do konca leta bo z vlaganjem v opremo postal 67-odstotni.

19.3.

Nemško posojilo za slovensko telefonijo

Prvo večje posojilo na podjetniški ravni

Iskratel je prvo slovensko podjetje, ki je po osamosvojitvi dobilo nemško posojilo v višini 20 milijonov mark.

28.5.

Oškodovanje družbenega premoženja na Gorenjskem

Pri tožilcu 23 kazenskih ovadb

Tri je vložila SDK, 20 pa UNZ, tožilec nobene kazenske ovadbe še ni zavrgel.

Kranj, 24. novembra - Kranjska podružnica SDK je doslej revizijo zaključila v desetih gorenjskih podjetij, petim so zapisnike že poslali. V dveh velikih in treh srednjih podjetjih je bilo družbeno premoženje oškodovano za 1,6 milijarde tolarjev. SDK pa je poleg treh kazenskih ovadb vložila še 11 ovadb za gospodarski prestopek.

30.11.

15.10.

Kolo zgodovine se je zavrtelo nazaj

Makekova kmetija dobiva nekdanjo podobo

Kmetija je letos dobila nazaj že skoraj vse, kar ji je bilo 1950. leta podržavljeno: okoli 350 hektarjev nerodovitnega sveta in varovalnega gozda in nekaj več kot 200 hektarjev gospodarskega gozda in pašnikov.

Na HIT-ovi lastninski ruleti

Gorenjska podjetja so poslovne sklade "potegnila" nazaj

Ob vseh "grdih govoricah in pisarijah" o novogoriškem HIT-u so v gorenjskih gostinsko-turističnih podjetjih našli tudi pohvale: "HIT nam je veliko pomagal, da smo preživeli kritični čas po slovenski vojni za osamosvojitev." Javno tožilstvo je na podlagi izsledkov Uprave za notranje zadeve Kranj že vložilo zahtevo za preiskavo, saj direktorje petih gorenjskih podjetij, ki so na HIT prenesla poslovni sklad, sumi zlorabe pooblastil, enega, ki je kljub drugačnemu sklepu delavskega sveta podpisal pogodbo s HIT-om, pa zlorabe položaja.

16.4.

Na Bledu ustanovili Liberalno demokracijo Slovenije

15.3.

Štirje v skupni stranki sredine

K novi sredinski stranki so pristopili tudi ljubljanski socialdemokrati, skupina demokratov pod vodstvom Toneta Peršaka in Danice Simšič pa ni bila za združitev in je ustanovila novo Demokratsko stranko Slovenije.

Danes dokončno določene nove občine

Na Gorenjskem bo 22 novih občin

Na Gorenjskem bo 22 novih občin

4.10.

Delavci so lastniki skoraj petine podjetja

Vezenine so prvi primer v Sloveniji, da so delavci dobili lastninski delež na osnovi neizplačanih plač.

4.10.

Prvi certifikat kakovosti ISO 9002 na področju trgovine

Kranjski Merkur je spet prvi

BVQI je kranjskemu Merkurju svečano izročilo spričevalo kakovosti, ki so jo sistemsko vzpostavili v Trgovini na debelo

9.9.

Begunci napravili prostor dopustnikom

Pineto vrnili slovenskim letoviščarjem

Pri Novigradu imamo letovišča tudi gorenjske podjetja: Pinesta, Tekstilindus in Zvezda iz Kranja ter Zveza prijateljev mladine z Jesenic. Zahtevali bodo plačilo odškodnine.

19.9.

Po sledi časopisnih malih oglasov

Prodam certifikat

"Naše podjetje bo verjetno v kratkem vzel hudič, zato mi niti na kraj pameti ne pride, da bi tja vložil certifikat. Odločil sem se, da ga prodam in da iz tega papirja dobim vsaj nekaj oprijemljivega," nam je zaupal eden od prodajalcev certifikatov na Gorenjskem.

8.4.

Zgodba o kolumbijskih odpadkih bo kmalu končana

Savini odpadki gredo na sežig v Francijo

V Savi pravijo, da Greenpeace ni točno interpretiral analize britanskega laboratorija

Kranj, 12. decembra - Minister za okolje in prostor dr. Pavle Gantar je v torek, 6. decembra, v klubu škofjeloških direktorjev med drugim povedal, da bo zgodba o "kolumbijskih" odpadkih kmalu končana, saj je dan prej že podpisal dovoljenje za njihov izvoz v Francijo. Sežgali jih bodo v francoski sežigalnici blizu Lyona, kjer so po analizi teh odpadkov ugotovili, da so primerni za incineracijo. Zastavlja se seveda vprašanje, kaj je bilo potemtakem narobe, da se je zataknilo pri njihovem izvozu v Kolumbijo, če so zdaj ustrezni za Francoze. Po odgovor smo se odpravili v kranjsko Savo, minuli torek pa je reagirala tudi delovna skupina za odpadke pri Gospodarski zbornici Slovenije.

13.12.

Kranjska etapa Gira Italijanu Ferrigatu

Kranj, 3. junija - Najboljši kolesarji sveta, ki sodelujejo na letošnjem Giru d'Italia so včeraj nekaj minut pred štirinajsto uro prekolesarili italijansko slovensko mejo v Solkanu, v Kranj pa so kolesarji pripeljali minuto pred pol peto uro. Potem ko so prvič prepeljali cilj, so naredili še odločilni krog, po običajni trasi VN Kranja, v cilj pa je po silovitem šprintu prvi pripeljal Italijan Ferrigato, drugi je bil Baldato, tretji pa Abdužaparov. V glavnini je v cilj pripeljal tudi Valter Bonča. Po poti so tekmovalce spodbujali številni navijači, največ pa jih je bilo seveda na cilju v Kranju. Kolesarji bodo dirko nadaljevali dans bo 10.10 uri, ko bo pred kranjsko gimnazijo štart 13. etape. Kolona se bo prek Jesenic in Rateč odpeljala nazaj v Italijo in nato v Avstrijo.

31.5.

1994 *Prvi jugo-peterčki so danes pregnanci*

4.2.

Strahinj, 1. februarja - Pri Luskovčevih v Strahinju že leto dni živi družina bosanskih beguncev. Eni izmed mnogih so, ki jih je dogajanje v Bosni oropalo miru in doma, pa vendar so nekaj posebnega. Belkisi in Nedžadu Grbiću so se namreč pred tremi leti rodili prvi tedaj še jugoslovanski peterčki in tudi eni prvih v svetu. Prva deklica je kmalu po porodu umrla, ostali štirje, med njimi en sam fant, živijo in živahno odraščajo. Po dveh letih izgnanstva družini pojemata volja in moč. Nedavno tega so bili še medijske zvezde, danes trepetajo pred tem, da bi jim zmanjkalo prihrankov in bi morali v begunski center....

Upali smo na eno, prinesli smo tri

Utrujeni, a nasmejani so se včeraj vrnili domov naši olimpijci. Najprej smo jih pozdravili na Brniku, nato pa so jim domači navijači pod večer pripravili sprejeme še v domačih krajih.

Brnik, 28. februarja - Že sredi dopoldneva so se na brniškem letališču zbrali mnogi, ki so želeli seči v roke našim olimpijcem. Polna je bila letališka terasa, v letališki stavbi pa je odmevala pesem. Čakanje, ki se je z ene zavleklo na več kot dve uri pa je mnogim ogrelo tudi pete, da so zaplesali. Vročina pa je naraščala in malo po pol dvanajstih je odmevalo: Jure! Jure! Alenka! Katja! Špela! Miki!.. Adriino letalo je pristalo.

1.3.

17.6.

Guvernerju Gorenjske guvernersko čast in oblast

Slavko Avsenik je bil prepričljivo izbran za GUVERNERJA GORENJSKE. Glasovnice, ki so prispele na naš naslov so dokaz, da je na slavni glasbenik, tvorec Avsenikov, pravzaprav trdno zasidran v gorenjskih srcih. Priznanje, kot ga ta naziv prinaša, je PRIZNANJE NJEGOVIH GORENJK IN GORENJCEV! In če smo malce usmerjeni v domišljijo: le kako dobro bi se imeli, če bi nam res vladali tako sposobni in v svetu priznani ljudje! Zanesljivo pa ga bomo na dnevu G povprašali: KAKO BI ON POMAGAL GORENJSKI?

10.10.

Nasilno pospravljanje psov v zavetišču na Visokem

Nekateri ploskajo, večina je zgrožena

Ponedeljkovo streljanje psov iz nelegalnega zavetišča Milene Močivnik na Visokem je razdelilo ljudi; nekateri ploskajo, večina je zgrožena. Krivda države, ker ne poskrbi za urejena zavetišča, pa tudi "kvazi" ljubitelje živali, ki skrb za štirinožce prelagajo na preveč sočutno Mileno Močivnik.

Stotisoč ljudi na planiškem jubileju

Planica je bila slovenski praznik

V petek in nedeljo, ko je vreme dovoljevalo polete, so letalci kar osemkrat poleteli dlje od 200 metrov, najdlje v petek Norvežan Espen Bredesen na 209 metrov, kar je najdaljši polet človeka na smučeh. Prvi pa je v četrtek to mejo presegel Finec Toni Nieminen (203 metre) in prejel mercedesa, darilo Mercedesa in Autocommerca iz Ljubljane.

22.3.

8.3.

"Koreja" - kranjska podoba bede

Zgodbe prebivalcev barakarskega naselja na Savski cesti med tovarnama Inteks in Zvezdo, ki se ga je prijelo ime "Koreja"; so si zelo podobne. Mlada dekleta in fantje iz nekdanjih južnih republik, največ iz Bosne, so prihajali delat v Kranj. Delavcem Tekstilindusa je tovarna omogočala bivanje v montažnih barakah. Številni barakarji so se v letih živahne blokovne gradnje preselili v boljša stanovanja, za njimi so prihajalli drugi....

9.12.

Ob 35-letnici Fakultete za organizacijske vede v Kranju

Proslavili so z začetkom gradnje

Na Zlatem polju so položili temeljna kamna za dve novi šolski stavbi: Fakulteto za organizacijske vede in športno dvorano.

27.12.

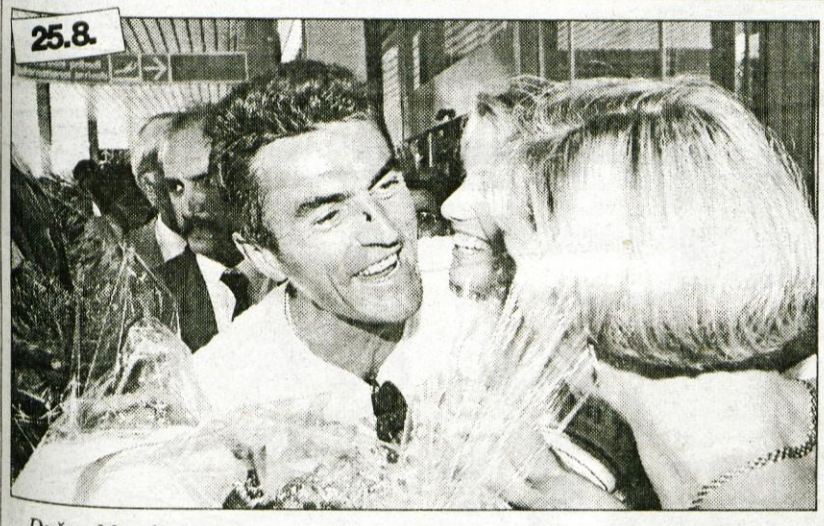
Prve slovenske jaslice v naravni velikosti, delo Kranjčana Janeza Košnika

Izpovedna moč svete družine

Prvič jih je postavil na Šmarjetni gori drugič v Adergasu, lani na X. mednarodni razstavi, trenutno pa si jih lahko ogledamo v kapelici na Šmarni gori

1995

25.8.

Dušan Mravlje je po zmagi na Trans Ameriki spet doma - V sredo malo po 13. uri so številni prijatelji in znanci pa tudi predstavniki sponzorjev in športnikov na brniškem letališču pričakali najboljšega tekača na dolge proge na svetu, Kranjčana Dušana Mravljeta. Dušan se je vrnil domov po več kot dveh mesecih, od katerih je 64 dni tekel na maratonu Trans Amerika in dosegel velik uspeh, ko je konkurente premagal kar za 64 ur in postavil rekord, ki je po mnenju poznavalcev tako rekoč neulovljiv. Dušan je ob sprejemu na letališču in ob čestitkah (na sliki z Brigito Bukovec) povedal, da v vsej Ameriki ni videl toliko lepega, kot imamo na Gorenjskem.

14.3.

Jara kača in stekleni polž se plazita po gorenjskih cestah

Se je Beograd zares preselil v Ljubljano?

203 kilometre ali kar 37 odstotkov regionalnih in magistralnih cest na Gorenjskem, brez spodnjega dela na območju občin Kamnik, Medvode, Mengeš in Vodice, je razsutih. Jeseni, prej najbrž denarja ne bo, pa bo cestna slika še neprimerno bolj razdejana.

Na Jesenicah vedno več mednacionalne mržnje

Kolji, udari in žali!

Na Jesenicah je veliko Muslimanov, ki javno in glasno žalijo in sramotijo sicer maloštevilne Makedonce. Pozivu "kolji, tuči in sramoti" se pridružujejo tudi begunci v samskem domu.

28.3.

Na Brezjah so se oddolžili padlim mobilizirancem

Spominska plošča slovenskim fantom

V soboto so v baziliki Marije Pomagaj na Brezjah blagoslovili spominsko plošlo padlim slovenskim fantom in možem, prisilno mobiliziranim v nemško vojsko 1941 - 1945.

13.6.

10. spominski pohod borcev in mladine na Triglav

Partizanska pesem pod Triglavom

Okoli 3.000 ljudi se je zbralo ob Šport hotelu na Pokljuki, kjer je bila sklepna slovesnost ob jubilejnem pohodu borcev in mladine na Triglav. Organizacijo pohoda v prihodnjih letih prevzema združenje veteranov vojne za Slovenijo.

18.7.

Elan praznuje petdesetletnico

V pol stoletja 15 milijonov parov smuči

V Elanu so v petdesetih letih naredili okoli 15 milijonov parov smuči, več kot 30 tisoč manjših in večjih plovil in okoli 800 jadralnih letal, opremili pa so tudi 1.500 telovadnic in drugih športnih centrov.

19.9.

Mercator-Oljarica Kranju

Primer zgledne denacionalizacije

Ko je cenilec ocenil vrednost podržavljenega premoženja, s katero so se strinjali dediči nekdanjega lastnika pa tudi vodstvo podjetja, je bila denacionalizacijska odločba samo še formalnost.

Britof - Nekdanji lastnik Oljarice Jožko Zabret, ki je po podržavljenju prvič prestopil prag tovarne pred sedmimi leti in je potlej tudi vložil zahtevek za vrnitev premoženja, denacionalizacije ni dočakal, v starosti 87 let ga je oktobra 1992. leta prehitela smrt. Njegovi dediči, tri hčerke in sin, so z denacionalizacijsko odločbo, ki je postala pravnomočna aprila lani, dobili v podjetju Mercator - Oljarica Kranj 19,7-odstotni lastniški delež.

19.5.

Mesarija Antona Arvaja iz Britofa pri Kranju pobrala kar 41 medalj in priznanj

Arvajke so še vedno najboljše

Po hrenovkah so še vedno najbolj znani, mnogi pa že poznajo odlično pečeno šunko, jetrne cmoke, želodec s kašo...

25.7.

Uradni tečaj Banke Slovenije je še vedno okrog 87 tolarjev

V Gorenjski banki marka 160 tolarjev

12.12.

Kranjska Planika v hudih težavah

Adidas odhaja, brez dela 575 delavcev Planike

V Planiki je brez dela kar 575 zaposlenih, kajti Adidas odhaja, ker Planika ni mogla ugoditi njegovi zahtevi, naj cene zniža za 30 odstotkov.

1.9.

Za boljšo kvaliteto življenja sladkornih bolnikov

Bolniki iz Društva sladkornih bolnikov Kranj so lani zbrali del denarja za opremo, potrebno pri odkrivanju kroničnih zapletov sladkorne bolezni.

6.1.

Skrivnostni graščak razkriva svoje načrte

Slovenski Disneyland

Nicholas A. Oman, rojen Podkorenčan, človek, ki ga širša slovenska javnost pozna predvsem po trgovni z orožjem, pravi, da si tačas želi zgolj miru.

Bled, 25. maja - 4 milijone mark bo kmalu vsota, ki jo je Oman vložil v tri objekte v nekdanjem "letovišču kronanih glav". Živi v gradu Grimšče, obnavlja Riklijevo vilo tik ob jezeru in poskuša pripeljati novo življenje na Blejski grad. Trdi, da mu pri tem kar naprej nagajajo. Sicer je pa človek, ki se je doslej novinarjev izogibal, kar naprej na poti. Včeraj je naprimer odpotoval v Rusijo, zadnje dni maja bo preživel v Liberiji.

26.5.

Seja občinskega sveta nove občine

29.12.

21.2.

Na Gorenjskem 158 sklepov o reviziji lastninjenja

Doslej ugotovljena škoda znaša 4,5 milijarde

Po februarskih podatkih kranjske podružnice Agencije za plačilni promet, nadziranje in informiranje je 86 revizij končanih, 8 jih poteka, pri 64 primerih pa se revizije še niso začele. Pri oškodovanju prednjači nedokumentirano in neutemeljeno izplačevanje pavšalnih stroškov, predvsem regresa.

17.11.

50 let srednje elektro in strojne šole v Kranju

Samohvala? Ne, dejstva potrjujejo kakovost

V pol stoletja je šolo, zraslo iz medvojne nemške vajeniške kovinarske šole, končalo 7200 učencev. Danes jih je v 46 oddelkih tehniških in poklicnih programov več kot 1100 samo v enem šolskem letu.

13.6.

V srcu nosimo gimnazijo

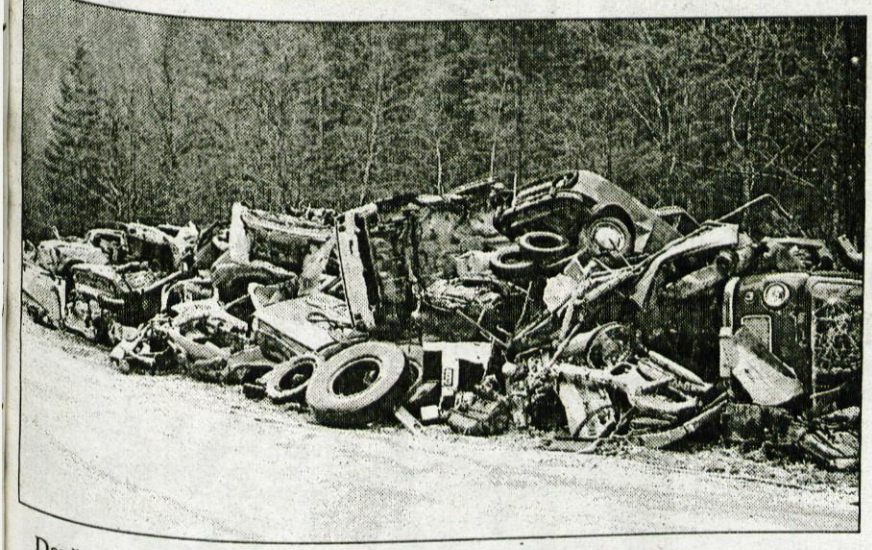
V okviru praznovanja ob 50-letnici gimnazije Jesenice so podelili zlati znak gimnazije profesorju Zdravku Kavčiču, ravnatelju, v Kosovi graščini pa so se zbrali nekdanji dijaki vseh generacij, danes vsi doktorji znanosti.

"Juden raus" in kljukasti križi

Tržič, 30. januarja - Tik po svečanosti ob 50-letnici osvoboditve jetnikov iz koncentracijskega taborišča Auschwitz na Poljskem, so v noči z minulega petka, na soboto neznanci oskrunili spomenik pri nekdanji podružnici taborišča Mauthausen pod Ljubeljem. Za storilci, ki so na vandalski način povezali svetovni dogodek s preteklostjo internirancev na naših tleh, še poizvedujejo.

31.1.

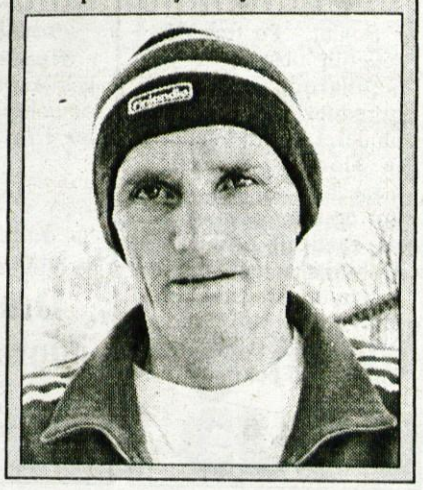
Davča je bila polna starih avtomobilov - Pretekli petek in soboto je Krajevna skupnost Davča v sodelovanju z gasilci organizirala čistilno akcijo v tej največji slovenski vasi, ki je dala prav presenetljive rezultate. Sklenili so namreč, da ne bodo zbrali in počistili le s komunalnimi odpadki, pač pa tudi s starimi avtomobili, ki so se začeli nabirati po grapah. Verjeli ali ne, ob zaključku akcije se je na prostoru pred obratom Niko v Davči nabralo skoraj šestdeset (60) starih avtomobilov, kar pripisujejo "modi" mladih, da si za male denarce kupijo stari avto "za tri dni", ko pa se pokvari, ali se zalete, ostane tam, kjer je.

28.4.

22.12

Milijon kilometrov po Bohinju

Poklicni šoferji, ko so za časa svojega službovanja prevozili več kot milijon kilometrov, niso tako redki, Karel Medvešček iz Bohinjske Bistrice pa je zanesljivo edini, ki je v devetnajstih letih z avtobusom prevozil po Bohinju milijon kilometrov.

1996

Župan Gros izganja državno upravo iz občinske hiše

Kranjčani po potne liste v Ljubljano?

Kranjski župan Vitomir Gros je včeraj zjutraj poskrbel za novo afero oziroma lastno promocijo. Kot dober gospodar občinskega premoženja je zaprl vrata uslužbencem upravne enote Kranj, ki ni poravnala zahtevane najemnine.

20. 2.

Nova ovadba za župana Grosa

Zaradi suma storitve kaznivega dejanja "odvzem ali uničenje uradnega pečata ali uradnih spisov" kranjskemu županu grozi kazen do dveh let zapora.

12. 3.

Nov primer samovolje kranjskega župana ali: zakon - to sem jaz

"Divja" najemnina gostincem za strežbo pred lokali v starem Kranju

Divja je zaradi višine 3.000 tolarjev na mesec za kv. meter ulice ali trga, kar je v primerjavi z drugimi mesti daleč največ divja tudi zato, ker nima pravne podlage niti v državnih zakonih niti v občinskih aktih. Svet mestne občine Kranj spet "popravlja", kar je "zakuhalo" županstvo.

11. 6.

Kranjski župan Vitomir Gros je v četrtek izdal odlok, s katerim je Mestna občina prevzela športne objekte

Jutri bo kranjski bazen spet odprt

Interes občine je, da športne objekte upravljajo klubi uporabniki, pravi župan Vitomir Gros, ki po četrtkovi "zasedbi" športnih objektov upa na razumno ravnanje Športne zveze.

13. 8.

Zahteva za odpravo soglasij za lastninjenje 49 gorenjskih podjetij

Gros ponovno zahteva občinska podjetja

Z denacionalizacijskim zahtevkom lani ni uspel, zdaj kranjski župan zahteva odpravo soglasij za lastninjenje.

30. 8.

Pravda med državo in mestno občino Kranj

Občina mora dokumente vrniti

Tako je s sklepom razsodilo okrožno sodišče v Kranju. "Jabolko spora" kopije grafičnega dela prostorskih ureditvenih pogojev za občine Kranj, Naklo, Preddvor, Šenčur in Cerklje, ki so jih občinski uslužbenci februarja letos na županov ukaz odnesli iz pisarn upravne enote Kranj.

17. 9.

Ustavni spor zaradi podržavljenja Blejskega gradu

Gradu ne damo, grad je občinski

Ko je zakon o lastninjenju spomenikov in znamenitosti v družbeni lastnini začel veljati, Blejski grad ni bil več v družbeni lasti, ampak premoženje blejske občine, ki ga je bilo le še treba vpisati v zemljiško knjigo.

24. 9.

Kranjsko podjetje Bio-tehna se edino na Gorenjskem ukvarja z biološko-čistilnimi napravami

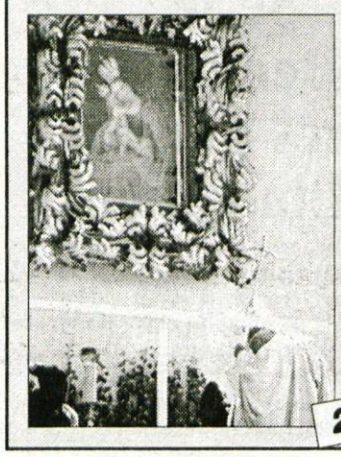
V treh letih postavili petdeset čistilnih naprav

Letos bodo izvozili približno tretjino čistilnih naprav, z lastno tehnologijo in pod svojo blagovno znamko.

10. 9.

Sveti oče je bil skoraj tri dni naš gost

Rožni venec pri brezjanski Mariji

21. 5.

29. 10.

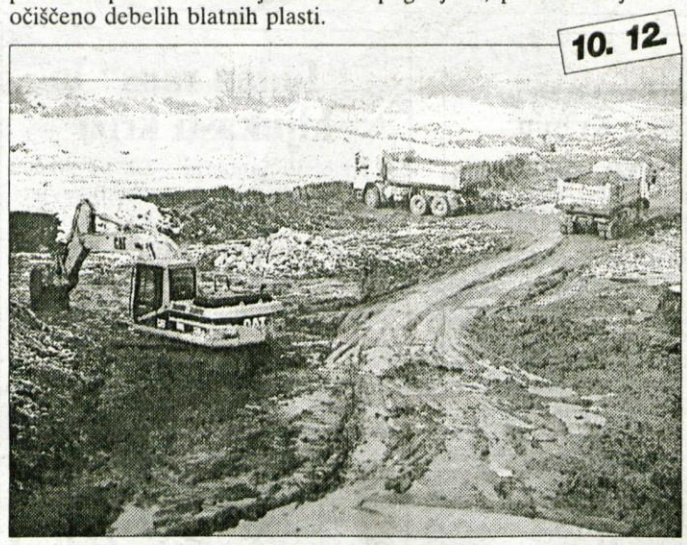
Predvolilno izživljanje.
Nekateri mislijo, da je to način premagovanja nasprotnikov.

Mulj iz jezera na preddvorske njive

Jezero Črnava je odteklo, skozi blato se prebija potok Bistrica, iz jezerskega dna pa že vso jesen odvažajo mulj.

Preddvor, 10. decembra - Ocenili so, da se je na dnu umetnega jezera Črnava nabralo 20 tisoč kubičnih metrov mulja. Tega sedaj s tovornjaki odvažajo v Potoče in ga odlagajo na kmetijskih površinah. Koliko so ga že odstranili, ne morejo izmeriti, očitno pa bodo preddvorske njive dobro pognojene, preden bo jezero očiščeno debelih blatnih plasti.

10. 12.

Milan Kučan je podelil častni znak svobode Republike Slovenije Jaku Čopu, gorniku, varuhu narave, ljubitelju gora, buditelju naravovarstvene zavesti in mojstru planinske fotografije.

12. 7.

90 let Janeza Brojana iz Mojstrane

V dveh urah iz Vrat na vrh Triglava

Janez Brojan st. iz Mojstrane, starosta reševalcev in alpinistov, je bil 533-krat na Triglavu in preplezal 400 smeri. Iz "šihta" v jeseniški žebljarni ne na vlak, ampak na Golico in po hribih domov v Mojstrano. V steni ni nikdar odnehal...

13. 7.

Nov gorenjski prodor v prestolnico

Živila odprla hipermarket v Ljubljani

Kranjska Živila so na Parmovi v Ljubljani odprla hipermarket, prvega v Sloveniji, z blizu 2.500 kvadratnimi metri skupne površine. V hipermarketu Parmova imajo štiri ravni cen.

4. 10.

Ded reven čevljar, vnuk uspešen astronavt

Franc Pušavec, čevljar s Hudega, je pred prvo svetovno vojno odšel v Ameriko. Njegov vnuk, dr. Jerry M. Linenger, je postal učenjak in vesoljec.

2 2.

Intart 95/96

Bohinj kot likovna galerija

Bohinj - Po treh desetletjih obstoja se je mednarodna likovna prireditev treh sosednjih dežel Avstrije, Italije in Slovenije prvikrat ustavila v Bohinju. Več kot deset umetnikov je na različnih krajih v Bohinju z različnimi izraznimi sredstvi, od slik, kipov do videa predstavilo svoje razmišljanje o pokrajini.

4. 6

Seme šolskega tolarja obrodilo v Kranju dragocen sad

Športna dvorana na Zlatem polju odprta

S podajo žoge mladim košarkarjem jo je včeraj simbolično odprl predsednik države Milan Kučan.

21. 5.

Kranj dobil novo kitajsko restavracijo

Družina Qiu odprla kranjsko Azijo

12. 7.

Skoraj 400 let Buhovih s Stirpnika

Ko praznuje rodovina

Preteklo soboto se je okrog stoštirideset Buhovih - trinajst otrok njihovih otrok, vnukov in pravnukov srečalo na domačiji, kjer so pognali svoje korenine. Ob skoraj 400-letnici prvega Buhovega zapisanega v cerkvene bukve, Georga Dolentza so mladi izdali knjigo spominov 13 otrok Franca in Lucije Dolenc s Stirpnika in izrisali rodbinsko drevo od 1589 do 1996.

5. 7.

Kje so (bile) mladinske strani?

Vine Bešter je leta '87 imel 25 let

"Šlo je za pisanje o nečem izven tistega, za kar se je reklo, "to je pa tapravo", nas "tapravo" sploh ni zanimalo.

"Včasih smo delali po sistemu gromovništva. Nekaj smo napisali in hkrati vedeli, da ne bo nič. Ker bi jih obtožili, da zatirajo demokracijo. Na tem vetru smo jahali."

Vine Bešter je bil ob koncu osemdesetih zaposlen na Gorenjskem glasu, pokrival pa je mladinsko tematiko in notranjo politiko, ki jo je takrat v veliki meri kreirala tudi ZSMS in mnoge alternativne organizacije mladih. Kasneje je svoje novinarsko znanje uresničeval na Radiu Kranj, po formiranju zasebne televizije POP TV, pa takorekoč od njenega začetka dela v redakciji 24 UR, pokriva pa vse dogodke na Gorenjskem.

Teme, odprte na Glasovih Odprtih straneh, 20. marca leta '87, so takrat dodobra razburkale kranjsko politiko?

"Ko danes na vse skupaj gledam nazaj z desetletno časovno distanco, mislim, da je bila zadeva taka, da takrat pravzaprav tudi uredniki na Gorenjskem glasu niso vedeli, kakšno možnost so dali mladim in v kaj so se s tem spustili, gledano seveda z novinarskega stališča. V časopisu so takrat, predvidevam, hoteli imeti nekaj zanimivega, atraktivnega, biti v trendu. In posamezniki v vrhu časopisa so v pravem trenutku imeli nos za to. Izbral sem svojstveno ekipo mladih ljudi, ki so še danes živahni v tej, oziroma podobni smeri delovanja. Na Glasu so nam pač dali možnost, da nekaj naredimo.

To je bil čas, ko je politični sistem v Jugoslaviji odmiral, ampak Gorenjska je bila zame partijsko bolj močna, kot zasavski rdeči revirji, ki so vedno veljali za ortodoksno varianto. Tako je, kolikor je zgledalo, da je težko, bilo v Ljubljani veliko lažje nekaj spraviti ne le skozi Mladino, tudi skozi Delo, kot pa v lokalnem časopisu. To je bil trenutek, ko je Gorenjski glas šel povsem v korak z Mladino. Mogoče je bila sreča tudi ta, da je bila okrog tega projekta zbrana kot rečeno odlična ekipa ljudi, ki so v svojem delu vsak nekaj pomenili in so nekaj želel narediti, srečna kombinacija pa je bila tudi v tem, da ni bilo nobenih poseganj v tekste s strani urednikov."

Časi jeznih mladeničev, kajne? Teksti so bili močni, provokativni, pa vendarle je bilo v njih čutiti precej jeze, češ večina, kar je povezanega s socializmom...

"Sistem je bil na Gorenjskem, predvsem skozi posameznike še zelo močan, za to smo vedeli. Tisto polje, ki ga je Mladina odpirala, je bilo kot nekakšno zavetrje za ostale, da si tudi mi privoščimo včasih "pr'biti" naslov, za katerega v tekstu ravno nismo imeli podlage. Vedeli, ali pa vsaj domnevali smo, da ne bodo sledile sankcije. Najhujše reakcije sem sicer čutil pri odpiranju tem o vojski. Takrat so pregoreli telefoni, bile so izredne seje Izvršnega sveta... Ampak ne glede na to, smo čisto svobodno odpirali teme."

So bile omenjene Odprte strani tudi predhodnica za kasnejšo Mladinsko stran? Le te so bile namenjene temam, kot so organiziranost mladih, nova družbena gibanja, mladinski festivali, Amnesty International, kongres ZSMS...

"Takrat smo lovili, kar je bilo zanimivo, aktualni trend, odpiranje družbe kot take skozi medije. In to v lokalnem mediju. To je zame še danes fenomen. Kako je prišlo do mladinskih strani? V uredništvu smo se pogovarjali, da moramo dati malo več poudarka osnovnim stvarem, ki se dogajajo na družbenem prizorišču in jih vzpodbujajo mladi skozi ZSMS."

Mladinska stran ni izhajala po nekem kronološkem zaporedju. Največkrat pa je to stran mogoče zaslediti v letu '88, kar desetkrat.

"Kot se spomnim, ni bilo nobenega pravila pri izhajanju. Rekli smo, imamo gradivo, imamo snov, lahko naredimo zanimive članke, zgodbo. Vklopili smo se v uredniško politko in se pozanimali, kdaj lahko dobimo na razpolago svoje strani."

Ljudje, ki so sodelovali pri Mladinskih straneh so bili zunanji sodelavci časopisa?

"Bil sem tako rekoč najmlajši novinar v hiši. Bolj po kazni, kot ne, me je doletelo, češ tamladi pa pokrivajo mladino. Zame je nasprotno bila to kvaliteta, skozi ta projekt pa sem na časopis pripeljal ljudi, za katere sem še danes prepričan, da so kvalitetni vsak na svojem področju. Oni pa so v Glasu dobili priložnost, da se lahko javno izrazijo in mislim, da je časopis kot tak z njimi veliko pridobil."

V nadaljevanju si pri oblikovanju vsebine Mladinske strani bolj usmeril v dogajanja znotraj ZSMS, poročal si z njihovega zadnjega Kongresa v Portorožu...

"Skozi to nas je pripeljala logika dogodkov. Takrat, ko smo se ukvarjali s temi stvarmi, smo bili na pol protidržavni elementi. Pisali smo o stvareh, o katerih naj se nebi pisalo, če pa že, pa ne z velikimi naslovi. A v Gorenjskem glasu smo le dobili priložnost. Takrat so se začela tudi dogajanja v vezi z novimi družbenimi gibanji, bila je četverica... in kot novinar sem bil tudi sam vpet v te stvari. Poznal sem precej ljudi s teh področij in tako imel več informacij iz ozadja. S tem sem lahko pisal bolj verodostojno, kredibilno, nenazadnje bolj zanimivo.

Če pogledamo razrez tedanjega novinarskega pisanja, je bilo to povsem v kontekstu teh, tako imenovanih alternativnih gibanj. Pisanje o tem se je imenovalo angažirano. Jasno, bil sem mlad novinar, bil sem zagnan, v tem sem se videl in seveda, imel se izvrstno priložnost. Krila pa da odmevnost. Ta je opazna še danes, 10 let po tem."

Leta 1989 so mladinske strani zamrle. Odšel si z Glasa, pa tudi politična scena se je spremenila...

"Veliki preboj je bil konec osemdesetih let, proti devetdesetim je bilo zavetrje, potem se je zgodila vojna, ki je pač druga zgodba. Po četverici, v letu 1988 so se te stvari nekoliko izpele in začela se je druga etapa. Mislil sem, da je bil ta projekt zaključen, izčrpal sem se, prišel sem do neke faze, ko me ta kontekst ni več zanimal."

1986

Za poskus: Prva priloga Mladi je izšla na dveh straneh, 23. maja 1986. Naslovi člankov: Turistični podmladek in pionirska zadruga, Svet hočemo rešiti pred ekološkim propadom, Včeraj pionir, danes mladinec, Mladi na vasi znajo delati, Ko si učenci in učitelji nalivajo čistega vina, Tekmuje, da bi več znala. Pripravili so jo: Danica Zavrl - Žlebir, Helena Jelovčan, Darinka Sedej, Andrej Žalar, Cveto Zaplotnik, Tatjana Bilbija, foto: Franc Perdan, oblikoval: Igor Pokorn;

1987

Prva geneneralka za Mladinske strani - *Odprte strani*: Odprte strani "odprte" mladim so izšle na osmih straneh, 20. marca 1987; Članke so objavili: Petra Škofic "Palica ne bo rešila ničesar", Andrej Kokot - pogovor s predsednikom slovenske mladine Tonetom Anderličem "Pozornost v pravo smer", Vine Bešter "Mar res ostajajo samo gostilne?", Jože Novak "Novinarstvo kot ples po jajcih", Marko Jenšterle "Simboli, ki čuvajo status quo", Zoran Smiljanić, strip "Kje je revolucija?", Marko Košnik "Glasba: Tišina, pregnana v polžjo luknjico", Andrej Kokot "Turizem, naš vsakdanji", Mojca Peternelj - pogovor z alpinistom Rokom Štravsom "Alpinizem kot rekreacija", Dobrila Matić pa je pripravila koledar prireditev ob odhodu štefete mladosti, fotograf je bil Gorazd Šinik, strip in oblikovanje : Zoran Smiljanić, tehnična oprema: Igor Pokorn;

Mladinska stran 1: Tema Mladinske strani, ki je izšla na dveh straneh 2. oktobra 1987, je bil Mladinski festival v Celju. Okrogle mize, koncerti, anketa med gosti. Naslovi člankov: Svoboda tiska, Najtežji problem je javnost (o shranjevanju jedrskih odpadkov), Tone Andrelič v pričakovanju burne politične jeseni, Delnice v Socializmu, Kmetijstvo, anketa med gosti festivala; Strani je uredila Petra Škofic, fotograf je bil Gorazd Šinik, članke pa so napisali: Petra Škofic, Aleš Dvoržak, Slavko Hudobivnik in Andreja Povh.

Mladinska stran 2: Članke so prispevali mladi ki pišejo v glasila posameznih OK ZSMS na Gorenjskem (Naprej, Horizont, Naš čas in Mladinski utrinki. Boštjan, Matjaž in Duša so se podpisali pod članek "Srečna ZK za srečneže", Tatjana Jerebic pod članek "Vse mladince obveščamo, da bo ples jutri (odpadel).",Mojca Peternelj je napisala članek naslovljen "Sindikalna jabolka", z Ultra pa je podpisan tekst iz radovljiškega konca.

Mladinska stran 3: "2. decembra 1987 so Mladinsko stran pripravili v uredništvu kranjskega mladinskega glasila Naprej in sicer Petra Škofic, Dobrila Matić in Igor Kavčič. Velik naslov "Velika sramota za Kranj je, da nima svojega radia" razkriva glavno temo, tekst "Kdo se boji mladinskega radia?" je zapisal Igor Kavčič, anketo med Kranjčani na to temo je naredila Dobrila Matić, na temo "Bojkot Študentov VŠOD" pa je pisala Petra Škofic. Aforizme je dodal Miran Koritnik.

Dan mladosti 88

SOCIALIZEM PO MERI ČLOVEKA

Petra Škofic je leta 1987 imela 21 let

Marsikaj smo si upali

"Malo je bilo lokalnih časopisov, ki so si upali del prostora nameniti tudi kritični javnosti. Gorenjski glas je to nedvomno bil in po tem bil znan tudi širom Slovenije."

Petra Škofic je konec osemdesetih let urejala kranjski mladinski časopis Naprej in bila zunanja sodelavka Gorenjskega glasa. Kasneje se je poklicno ukvarjala z odnosi z javnostmi. Tudi danes, ko dela v kabinetu ministra za kulturo.

Leta 1987, ko so v Gorenjskem glasu izšle Odprte strani mladih, pri katerih si sodelovala tudi ti, si bila glavna in odgovorna urednica kranjskega mladinskega časopisa Naprej.

"Naprej je bil v tistem času pomemben časopis in eden redkih v lokalnem prostoru, ki je bil drugačen. Izhajal je v specifičnih družbenih okoliščinah in danes tak, kot je bil, zagotovo več ne bi mogel biti. Velik vpliv na ustvarjalce Napreja je imela revija Mladina in takratna civilno-družbena gibanja. Skratka bili so lepi časi, ko smo poskušali na neki način spremeniti takratni sistem."

Tudi z nasprotovanjem simbolnim zadevam, kot je bila štafetna palica, o kateri si pisala v Gorenjskem glasu? "Palica ne bo rešila ničesar", je bil naslov teksta na uvodni strani Odprtih strani. Kako je prišlo do sodelovanja med Naprejevci in Gorenjskim glasom?

"Spomnim se, da je bilo sodelovanje med Naprejem, v času, ko sem ga urejala, in Gorenjskim glasom zelo korektno. Ker smo tudi mi potrebovali publiciteto, je Glas ob izidu Napreja vedno objavil napovednik vsebine. Očitno pa smo pri urednici Bogatajevi vzbudili tudi zanimanje, da nas je povabila k sodelovanju pri pisanju in oblikovanju Mladinskih strani. Predvsem smo hoteli biti drugačni. Bili smo toliko drzni, da smo si marsikaj upali, kar si takrat recimo na Gorenjskem drugi niso. Marsikaj smo si privoščili, v marsikaj smo dregnili. Ključno je bilo to, da smo se lotevali tako širših tem, ki so zadevale celotno državo in propadanje sistema v njej, kot lokalnih tem, ki se jih drugi na Gorenjskem niso. Drugačni smo bili tako z vsebino, kot z obliko. Mladinske strani so že po svoji obliki izstopale od ostalih strani Gorenjskega glasa. Oblikovalci so si upali več, kot bi si sicer na klasičnih straneh časopisa. Zdi se mi, da je bil oblikovalec Igor Pokorn Mladinskih strani še posebej vesel, saj si je lahko privoščil več svobode."

Tudi urednica Gorenjskega glasa je do Mladinskih strani zavzela precej liberalno stališče, očitno ni kaj dosti posegala v vsebino in obliko le teh?

"Bogatajeva nam je dala proste roke, pravzaprav se niti ne spominjam, da bi kdaj ovirala kakšen tekst, da ne bi šel tak, kot je bil, v objavo. Največ polemik sta povzročila tekst in strip o Dolinarjevih kipih na takratnem Trgu Revolucije v Kranju. Polemika se je razvila šele potem, ko je časopis že izšel, oglasili so se borci, SZDL, bila je javna tribuna v klubu Carnium, veliko hudih besed je bilo izrečenih, veliko vpitja je bilo, borci so nas zmerjali..."

Na Mladinskih straneh ste med drugim izpostavili tudi idejo o kranjskem mladinskem radiu?

"Ideja o radiu je bila recimo ena izmed povsem lokalnih tem. V začetku leta 1987 smo pri Napreju prišli na idejo, da imamo mladinski časopis, da pa nam manjka mladinski radio. Ogromno energije smo vložili v to, da bi prišli do svojega radia, idejo smo predstavili na Mladinskih straneh, naredili kup elaboratov, ogledali smo si druge radijske postaje, kot sta Radio študent in mladinski radio v Zagrebu. Na žalost je ideja na neki način propadla, ker so v takratni kranjski SZDL ugotovili, da so lahko le oni ustanovitelj radia in ne ZSMS. Po prepirih, pa recimo temu diskusiji, je pobudo naprej prevzela SZDL in jo tudi izpeljala. Tako je nastal Radio Kranj."

Se ti je takrat ob pisanju o pobudah ZSMS kdaj zdelo, da agitiraš za poznejšo politično stranko?

"Na ZSMS, tako na republiškem kot na občinskem nivoju, je bilo več struj, eni so bili uradni mladinski funkcionarji, drugi smo se ukvarjali z mediji, ekologijo, z alternativno glasbo... Bili smo bolj radikalni od njih, a veliko stvari brez njih ne bi mogli izpeljati. Če bi bili sami, Naprej ne bi izhajal, ker ga je financirala ZSMS. Brez njih bi zelo težko kaj naredili, hkrati pa tudi ZSMS brez takih, kot je bil naš časopis in ljudi, ki smo bili okrog njega, ne bi tako hitro sledila spremembam in v svoj program vključevala zahteve po spremembi družbenega sistema."

Tudi sicer si konec osemdesetih let kot honorarna sodelavka pisala za Gorenjski glas?

"Bila sem študentka in sem ponavadi med počitnicami delala na Glasu. Teme so bile sicer drugačne kot na Mladinskih straneh, pisala sem namreč o vsem, kamor so me poslali. Zadnjo stvar, ki sem jo naredila za Gorenjski glas, je bil intervju s Francijem Zavrlom, ko se je končal proces proti četverici in bi Zavrl moral iti v zapor. "

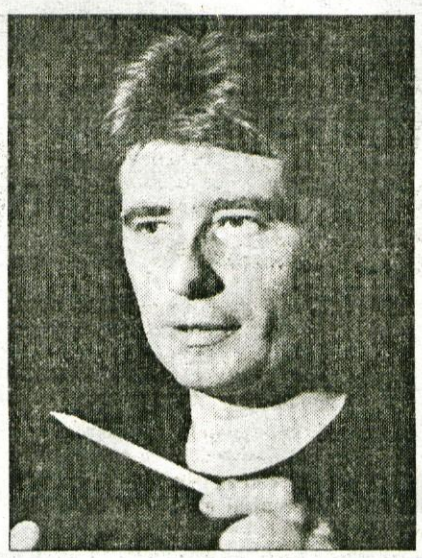

Avtor plakata, ki je leta 1987 razburkal javnost je Zoran Smiljanić

Igor Pokorn je leta 1987 imel 34 let

Urednica nam je popolnoma zaupala

"Mogoče je bilo takrat res vse črno. Enostavno nam je bilo všeč, da je bilo čim bolj črno. Debeli črni okvirji so bili v siceršnjem Gorenjskem glasu pravi greh."

Igor Pokorn se je na Gorenjskem glasu kot oblikovalec zaposlil sredi osemdesetih let. V letih, ko so nastajale Mladinske strani, je bil najmlajši v tehniki in je z mladimi sodelavci takoj našel skupni jezik. Igor še danes skrbi za obliko Gorenjskega glasa, saj bo letos minilo pet let, odkar je pripravo za tisk časopisa Gorenjski glas prevzelo njegovo podjetje Media Art.

Mladinske strani v letih 1987, 1988 in 1989, ki so na neki način izhajale iz "spornih" Odprtih strani iz leta 1987, so bile oblikovno bolj ali manj enotnega videza, predvsem pa povsem drugačne od ustaljenega vzorca oblikovanja strani tedanjega Gorenjskega glasa.

"Pri tem pravzaprav niti ni šlo za ne vem kakšen oblikovalski dosežek, hoteli smo predvsem, da se strani bistveno razlikujejo od drugih Glasovih strani. Pomembno je bilo, da smo imeli povsem proste roke. Iz omenjenih strani, ki so nam bile na razpolago, smo delali, kar smo hoteli. Bili smo mlada ekipa, Bešter, Škoficeva, Smiljanić..., in vsi so prinašali sveže ideje. To, da nam je uspelo narediti nekaj drugače, je bil splet naših idej in želja. Seveda pa nam je to drugačnost uspelo uresničiti, ker je bil takrat urednik, ki je to dopuščal. Če ne bi bilo Bogatajeve, se midva danes o tem ne bi mogla pogovarjati. Urednica je dala vso podporo ekipi, ki se je zbrala, vi samo pišite. Popolnoma nam je zaupala."

Na straneh je bilo polno črnine, močni črni okvirji, fleš posameznega teksta na črni podlagi...

"V tem pravzaprav ni bilo nobenih simbolov. Zdaj, ko gledam nazaj, vidim, da takrat o tem sploh nisem toliko razmišljal, o tem, da je polno črnine..."

A si črno gledal na svet?

"Mogoče je bilo takrat res vse črno. Enostavno nam je bilo všeč, da je bilo čim bolj črno. Debeli črni okvirji so bili v siceršnjem Gorenjskem glasu pravi greh. Če se je to kdaj zgodilo, so še naslednji dan okrog nosili časopis, češ poglejte to... Pri oglasih so bile to strahovite reklamacije, vsi so namreč asociirali na osmrtnice. Kar pa ni res, črna je pač črna, ena izmed barv. Gledali smo na ravnotežje in na velike kontraste, ki so jih v časopis prinesle omenjene strani. Poleg tega pa smo v tem delu uživali, delali smo za dušo, tudi ponoči do zjutraj."

Izkoristili ste pravi čas in ponujeno svobodo tako pri pisanju kot pri oblikovanju?

"Ja. In zdaj lahko upravičeno rečemo, da so bile te strani nekaj posebnega. Takrat je bila svoboda, da je urednica zaupala tekstopiscem do te mere, da ji ne bodo časopisa spravili na sodišče, zelo pomembna. V tem je na neki način tudi tvegala. S tem, da je rekla, toliko strani imate na razpolago, naredite jih. Pogledat je prišla, ko je bilo že zmontirano, takrat se je še vse delalo na roko, in nikoli ni kakšnega od člankov zaradi prevelike provokativnosti vrgla ven. Mislim, da se je takrat pravzaprav obnašala, kot sodobni manager. V zadevi je videla uspeh, imela je mlade ljudi, ki so pisali take in take tekste, kot so jih pisali v kranjskem Napreju... Povabila jih je k sodelovanju, nam v tehniki je dala proste roke, ti imate mladince, dogovorite se. Tako za roke za oddajo materiala, kot za kreiranje strani, vse smo se dogovorili sami med seboj."

V Gorenjskem glasu ste vsekakor pustili močne sledi?

"Seveda. Nikoli nisem razmišljal, da kakšen gimnazijec bere Gorenjski glas. Pridem enkrat v Creino, Glasa nikjer, v rokah pa so imeli le strani, ki smo jih pripravili mi, Odprte oziroma Mladinske strani. In so brali. Gimnazijci, pa berejo časopis. To je bilo pravzaprav tisto, kar me je pri vsem tem zadovoljilo. To je bil najboljši mogoči feedback."

1988

Mladinska stran 4: "Nova družbena gibanja" je bil naslov Mladinske strani, 2. februarja 1988. Stran je uredil Vine Bešter, sodelovali pa sta Petra Škofic in Ingrid Bakše. Poleg ankete med Gorenjci in uvodnega sestavka Alternativa enopartijskemu sistemu so bili predstavljeni: mirovno gibanje, duhovno gibanje in ekološko gibanje.

Mladinska stran 5: "Nova družbena gibanja II. del" je nadaljevanje predhodne Mladinske strani, izšla pa je 23. februarja 1988. Stran je uredil Vine Bešter, zopet pa je sodelovala Ingrid Bakše. Članki: Realnost končno priznala tudi konferenco ZSMJ, Strah javne besede, Gibanje za socializacijo homoseksualnosti (magnus), Žensko gibanje, kratek strip na temo Družbenih gibanj.

Mladinska stran 6: Na temo "Mladinski tisk ne priznava generacij" je bila ubrana Mladinska stran 29. marca 1988. Predstavila so se gorenjska mladinska glasila Naprej, Horizont, Naš čas, Mladinski utrinki, ter revija mladina in časopis Tribuna. Naslovi: O ubogljivem kužku, Perverzna politična praksa, Tabu tem ni, Prijateljsko prepričevanje, Odkritost je možna, Naprejev manifest. Stran je uredil Vine Bešter, strip.

Mladinska stran 7: "(Ne) moč Gorenjske ZSMS", je bila tema Mladinske strani, ki je izšla 6. maja 1988. Predsedniki petih gorenjskih OK ZSMS so predstavili svoje poglede na organizacijo. Zanimivo, navedene so plače posameznih funkcionarjev pa tudi njihova izobrazba. Stran je uredil Vine Bešter, strip je.

Mladinska stran 8: Že kakih štirinajst dni po aretaciji, 14. junija 1988, je v Gorenjskem glasu izšla Mladinska stran z naslovom "Primer Janša". Stran je uredil Vine Bešter, zbral pa je mnenja gorenjskih političnih funkcionarjev in ostalih Gorenjcev, "Bili sva pri očetu" je naslov članka, v katerem sta izjavo dali hčeri priprtega Ivana Borštnerja, v članku "So čakali nanj?" pa o Zgodovini primera Janša razmišlja Petra Škofic.

Mladinska stran 9: "Gradimo socializem" je bila tema Mladinske strani, 5. avgusta 1988. Vse tekste je pripravil Vine Bešter. Naslovi člankov pa so: Prenova domovine (v uvodu), Slabo pripravljen, Gre za družabnost, Zanimanje upada (pogovor z vodjo centra za mladinsko prostovoljno delo pri RK ZSMS Stankom Šalomonom. Objavljen tudi strip.

Mladinska stran 10: Naslov "Intelektualno nabita Bomba" je na Mladinski strani, 4. oktobra 1988, napovedal okroglo mizo s študenti v gorenjski regiji. Z njimi se je pogovarjal Vine Bešter, ki je pripravil tudi zapis za Gorenjski glas. Strip.

Mladinska stran 11: Intervju z Brankom Greganovičem, predsednikom KZSM Jugoslavije, z naslovom "Mladi v boju za oblast" je pripravil Vine Bešter. Datum 25. oktober,

1988.

Mladinska stran 12: Tema Mladinske strani 6. decembra 1988 "Mladi nismo enakopravni" o tem, koliko je Gorenjska ZSMS samostojna in avtonomna pri odločanju. Zapis je nastal na okrogli mizi, ki jo je vodil Vine Bešter, sodelovali pa so Sašo Govekar (sekretar OK ZSMS Kranj), Matjaž Peskar (predsednik OK ZSMS Jesenice), Blaž Jesenko (sekretar OK ZSMS Škofja Loka), Rafael Podlogar (sekretar OK ZSMS Radovljica) in Marjan Švab (sekretar OK ZSMS Tržič).

Mladinska stran 13: Zadnja Mladinska stran v letu 1988 je izšla 20. decembra in bila posvečena slovenskemu Amnesty International. Gradivo je zbral Vine Bešter.

1989

Mladinska stran 14: V letu 1989 je prva Mladinska stran izšla 3. marca. Tema "Boj za mladinske fotelje". Tekste je pripravil Vine Bešter, ki je razkrival in komentiral ozadja (ne)dela Gorenjske ZSMS. Naslovi: Pobuda občinskim možem (OK ZSMS Tržič), Mladina ni enakopraven partner (OK ZSMS Radovljica), Kako preživeti 370 dni? (OK ZSMS Jesenice), Nezaupnica predsedstvu (OK ZSMS Kranj) in Samouničenje oblasti (ZSMS za Gorenjsko).

Mladinska stran 15: Predkongresno Mladinsko stran je za objavo 3. novembra 1989 pripravil Vine Bešter. V tekstu pod naslovom "Iskanje dobrega gospodarja" izvemo tisto, kar je še bilo potrebno vedeti pred pričetkom 13. kongresa ZSMS v Portorožu.

Mladinska stran 16: Velik naslov "Prva zvezda na strankarskem nebu" bržkone pove vse o 13. kongresu ZSMS v Portorožu, o katerem je Vine Bešter poročal na dveh Mladinskih straneh, 7. novembra 1989. To sta bili hkrati tudi zadnji Mladinski strani v Gorenjskem glasu.

Zoran Smiljanić je leta 1987 imel 27 let

Mulcem so dali nekaj strani, mulci so nekaj zakuhali, posledice pa so nosili uredniki

"Problem pa je nastal v tem, da je na mestu za kip ostal prazen prostor. In v tej točki je mogoče izpadel moment rušenja. Na zadnji sliki stripa namreč vidimo le podstavek."

Zoran Smiljanić se kot samostojni podjetnik ukvarja z risanjem stripov, ilustracijo, karikaturo in oblikovanjem v širšem kontekstu. Trenutno v Mladini objavlja strip Blok, iz Mladine pa so znani tudi njegovi stripi "Hardfuckers" o NOB, "1991" o osamosvojitveni vojni, v Katedri je izhajal strip "1945" o četnikih, ki so ob koncu 2. svet. vojne bežali čez Slovenijo... Trenutno sodeluje tudi pri ustvarjanju filmske revije Oskar.

Tvoj je kontroverzni strip "Kje je revolucija?", ki je močno razburkal takratno politiko, posebno borce.

"Gorenjski glas nam je ponudil Odprte strani, pravzaprav ZSMS-ju, mladim. K sodelovanju so povabili tudi mene, da bi naredil kakšen strip in morda pomagal pri oblikovanju. Narisal sem strip z naslovom "Kje je revolucija?", v katerem so pomembno vlogo imeli tudi ti kranjski kipi. Zanimivo, da je tema kasneje sovpadla z Jenšterletovim tekstom "Simboli, ki čuvajo status quo", čeprav se predhodno nisva nič konkretnega dogovorila. Strip je bil v bistvu povsem "na liniji". Bilo je konec osemdesetih let, ko sta se sistem in država že precej krhala, česar se mi pravzaprav še nismo povsem zavedali. Zato je bil strip na prvo žogo mogoče malo provokativen, ne drugo žogo pa je bil, kot rečeno, povsem "na liniji"."

Zgodba?

"Gre za starega revolucionarja, starega partizana, moža z izgubljemini iluzijami, ideologija, v katero je verjel, se mu je podirala in on se je znašel v iskanju revolucije, stare ljubezni, ki je že deloma izgubljena. Nakar jo najde v enem izmed kranjskih kipov. Simbolno seveda. Prinese ji rožico, ji izjavi ljubezen, vesel, da jo je po dolgih letih končno našel. Kip kot kip graniten stoji tam, se ne premakne. On že začne jokat, nakar se kip le premakne. To vidimo po senci, on se razveseli in na naslednji slikici vidimo, da kipa ni več. Na simbolni ravni pomeni, da je zopet dobil svojo revolucijo, ki je šla z njim. Problem pa je nastal v tem, da je na mestu za kip ostal prazen prostor. In v tej točki je mogoče izpadel moment rušenja. Na zadnji sliki stripa vidimo le podstavek. Eden tedanjih občinskih funkcionarjev je rekel, da smo kipu požagali noge."

Dejansko z Markom Jenšterletom nista žagala teh kipov na takratnem Trgu revolucije?

"Nikakor ne. V bistvu je šlo za malo provokacijo. Revolucija se je nekam izgubila in stvar je bilo potrebno nekoliko prevetriti. To smo na neki način takrat tudi počeli. Pogojno rečeno je bilo to mogoče tudi nevarno. Na koncu koncev sploh nismo pričakovali, da se bo kaj takega zgodilo, da bodo take polemike in to... Če pogledamo s sedanjega trenutka, pa so težnje, da bi se ti kipi porušili, kar jasne in glasne. Pa lahko rečem, da sem proti rušenju.

Saj tudi takrat nisem bil za to. Kot prvo, smo z njimi gor zrasli, kot drugo, popravljanje zgodovine za nazaj nikamor ne vodi. Ko so pred časom na istem trgu poškodovali tisti relief, mi ni bilo vseeno. Danes, ko imamo demokracijo, je enostavno biti korajžen."

Enostavnejše kot takrat?

"Ja. Pa ne, da bi se delal heroja. Vse skupaj niti ni bilo ne vem kako osmišljeno, šlo je za malo provokacijo, da oblasti povemo, kje mi mislimo, da so zavozili. Še eno afero sem imel takrat, namreč s tistim plakatom "Tedna Mladih Kranja ne bo". Najprej je bilo vse zelo v redu, na občinskem ZSMS so želeli nekaj provokativnega, ampak kasneje se je mladinsko vodstvo ogradilo od njega. Na njem so bili nemški bombniki, ki so leteli čez Kranj. Baje, da so takrat ravno sovpadali z vojaškimi vajami, plakat ni bil všeč vojski in tistim, ki so bombnike doživeli."

V Mladini si takrat objavljal strip Hardfuckers, prav tako provokativen, na temo NOB. Razlika v tem, ko si delal za Mladino in v tem, kar si narisal za Gorenjski glas. V Mladini je bilo pač z vsakim nadaljevanjem stripa pričakovati novo provokacijo, v Gorenjskem glasu pa glede na to, da je lokalni medij...

"Vsekakor je bila objava tistih Odprtih strani zelo korajžna poteza. Nekako tako, kot bi v Ognjišču zagledal golo žensko. Na koncu so tudi večino gorja "pokasirali" prav uredniki.

Mulcem so dali nekaj strani, mulci so nekaj zakuhali, posledice pa so nosili sami. Bili so sestanki, Jenšterle se jih je udeleževal, jaz ne, ker se mi je zdelo pod častjo razlagati, kaj smo rušili in kaj ne... Tu je treba omeniti pokojnega Francija Zagoričnika, ki je javno in glasno po časopisih upal braniti to "afero s kipi" in polemizirati z oblastmi."

Hmmm... res je bilo precej jeze okrog tega?

"Mogoče je ta njihova reakcija okrog kipov najbolj kazala na nemoč takratne oblasti, da so pač zašli."

Oblast je pravzaprav sama nastopala kot simbol?

"Mogoče so se prepoznali na podstavku, na tistem praznem mestu. Da bi zadeva funkcionirala, bi pač morali zapolniti praznino z neko novo vsebino."

Marko Jenšterle

Moja najljubša zgodba

Moja najbolj prijetna osebna zgodba, vezana na sodelovanje z Gorenjskim glasom, je seveda tista o "rušenju spomenikov" na nekdanjem Trgu revolucije, saj še danes marsikdo ne more verjeti, da je šlo za nekaj popolnoma neorganiziranega. V času, ko je slovenska mladina že rušila temeljne kulte bivšega sistema in tako na primer ukinjala znamenito štafeto mladosti, sem za Odprte strani pripravil tekst na to temo in ga na koncu simbolično zaključil tudi z mislijo, da se bomo Kranjčani nekoč morali vprašati, ali nas Dolinarjevi spomeniki vendarle ne utesnjujejo.

Prijatelj Zoran Smiljanić je ob tem objavil strip z naslovom Kje je revolucija?, ki je odlično sovpadal s tekstom, čeprav se o tej temi pred tem nisva pogovarjala. Na koncu stripa znameniti kip revolucije (ki ga na najvišjem podstavku še danes lahko gledamo na zdaj Slovenskem trgu) res izgine.

Reakcije, ki so sledile, so bile izredno burne, na svoji koži pa so jih čutili predvsem v vodstvu časopisa, saj mene, kot zunanjega sodelavca, mestne partijske oblasti niso mogle pozivati na odgovornost. V svoji zagreti akciji pa so pozabile na to, da so bile v tistem času meje svobode že v Ljubljani veliko večje, kot recimo v Kranju. Uredništvo Gorenjskega glasa je vihar srečno preživelo, zaradi tega, kot tudi zaradi številnih drugih podobnih zadev v bivšem režimu, pa časopis še danes lahko z mirno vestjo kritično presoja tudi današnje oblastnike.

Branko Greganovič, predsednik K ZSM Jugoslavije: "Mi smo nekaj posebnega, nismo niti podmladek partije, nismo pa tudi tipična mladinska, študentska organizacija, ker smo paradržavna institucija. Federacija je predvsem neka nefunkcionalna, neorganizirana institucija. Informacije so ponavadi privilegij Zveze komunistov in vlade, celo skupščina ni v to neposredno vključena."

Mladinska stran, 25. 10. 1988

Mislim, da je gorenjska mladinska organizacija pri pripravi brigade naredila premalo, v prvi vrsti mislim na število brigadirjev. V "brigadi" imamo štiri Jeseničane, enega iz Škofje Loke, Kranja in Tržiča ter trojico iz Žirov. To so predvsem mladi, v nekaterih primerih celo zelo mladi ljudje.

Mladinska stran, Gradimo socializem, 5. 8. 1988

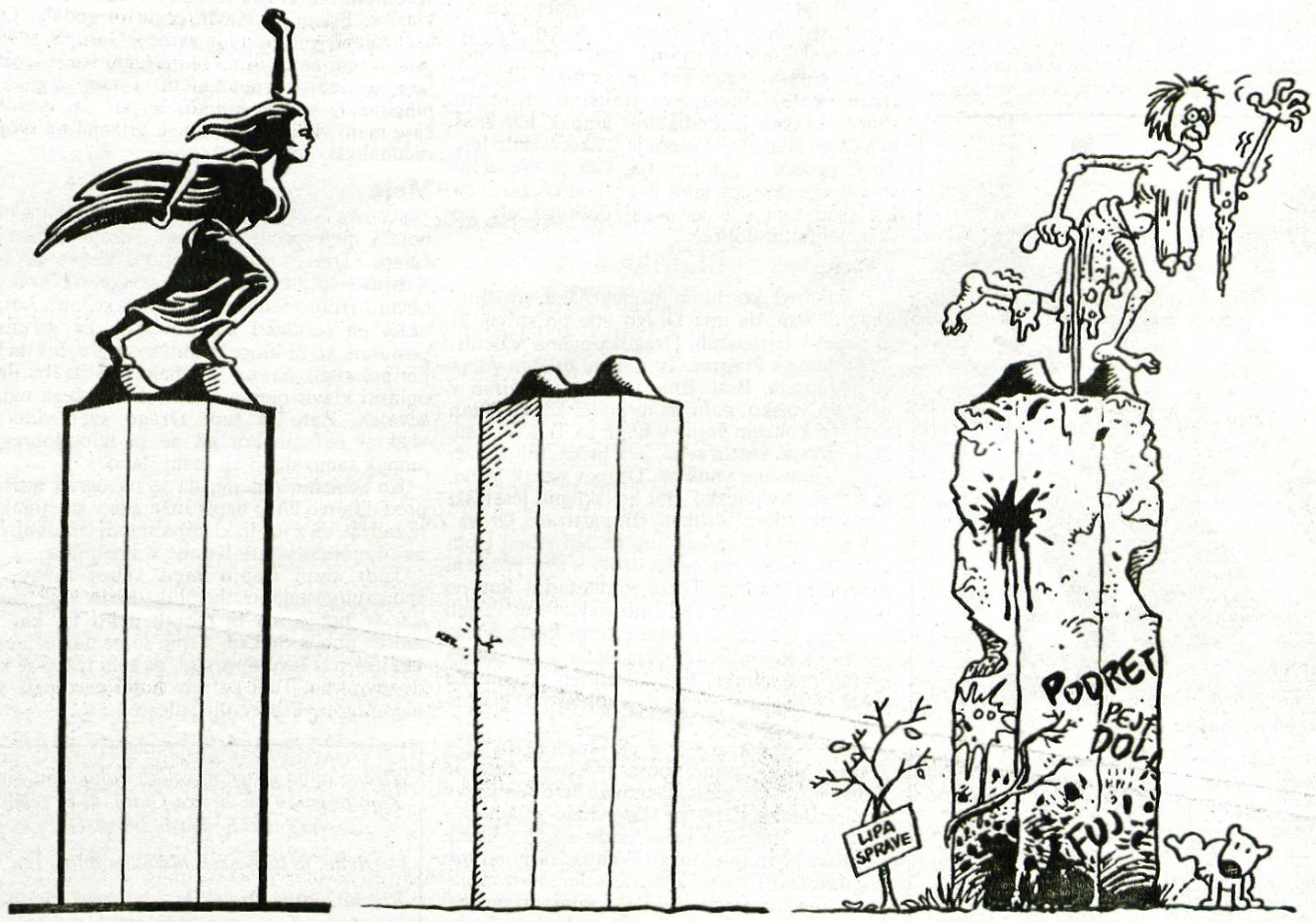
Leta 1987 so Mladinske strani prvič zaznamovale Gorenjski glas.

In leta 1989 zadnjič.

Vsega skupaj 16x.

Na tiste čase se je spominjal Igor K.

Revolucija nekoč in danes

Jože Dežman

Popotnica za Glasovih naslednjih petdeset let

Drago Ažman: Glasba, znanje, sporazumevanje, energija

Naj popotovanje po Gorenjski v Gorenjskem glasu sklenem z željo, da bi Glas ostal domačijsko, konzervativno, Gorenjski in Gorenjcem posvečeno občilo. In z željo, da bi še naprej odpiral meje. Da bi obogatil naše razumevanje sveta in naše medsebojno sporazumevanje.

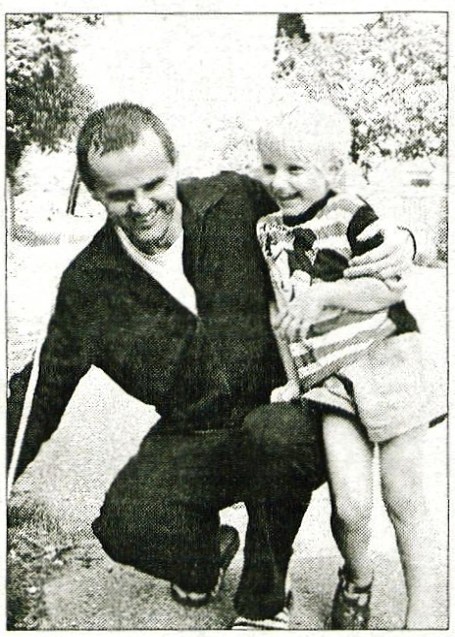
Glas je poročal o pomoči, ki so jo Gorenjci nudili sodržavljanom v časih, ko je bila solidarnost pomembna politična prvina socializma. V tranzicijskih časih beremo o akciji dobrotnika Ivana Krambergerja, ki je daroval denar za porodnišnico v Kranju in o drugih dobrodelnih akcijah, ki jih podpira tudi Glas. Gre za več kot za delitev milodarov. Dobrodelnost je sočutje in je tudi sprejemanje različnosti. Zato želim Glasu, da bi v naslednjih petdesetih letih posvetil čimveč pozornosti sočustvovanju do soljudi, ki so v različnih življenjskih stiskah. Vendar ne zgolj v njihovi nesreči, ampak v njihovi človeški veličini, s katero kljubujejo usodi. Ljudje, ki znajo sprejeti življenjsko trpljenje kot preizkus svoje zrelosti, so nam lahko vzori. Zato upam, da nas bo Glas seznanil s čimveč izkušnjami soljudi, ki so iz stisk življenja izšli ne zlomljeni, ampak izkušeni in modri.

Med nami so ljudje, ki zaradi različnih telesnih hib ne morejo potovati z vsemi čutili. Zaradi svoje hendikepiranosti so zaprti v svoje svetove, ki pa so prav zaradi njihove drugačnosti posebno dragoceni. Glasu želim, naj nam predstavi čimveč takih svetov. Da se bomo zavedali svoje različnosti in svoje enakopravnosti. Naj to svojo željo po odpiranju Glasa novim svetovom duha in ustvarjalnosti posvetim z zgodbo Draga Ažmana.

Draga Ažmana sem odkril med pregledovanjem Glasa. Rojen je bil 12.maja 1955 na Jesenicah. Tudi jaz sem bil rojen leta 1955. Sva generacija, ki na neki način koraka iz vojne v mir. Tako njega kot mene so poimenovali po padlih stricih partizanih. Najina strica je združila vojna. Žal v smrti. Naju z Dragom pa je združil Gorenjski glas. Upam, da za življenje.

Tadejo pestuje njen slepi oče

Drugega aprila 1993 je Darinka Sedej napisala doživeto zgodbo o Tadeji, ki jo pestuje njen slepi oče. Drago Ažman je bil tedaj na porodniškem dopustu. Dva meseca pred tem mu je po porodu hčerke umrla žena Mirjam.

Drago in Tadeja

Ko je bila hčerka Tadeja rojena, so Dragu predlagali, naj jo da posvojiti. Vendar se je uprl. Tadejka je danes živahno dekletce, iskrivo in radovedno. Drago sprejema očetovstvo kot neke vrste prijateljstvo. Rad bi Tadejo uvedel v svoj svet. Pripoveduje ji, da ni najvažneje to, kar vidi, da je tudi tema lepa, če odkriješ še kaj drugega. Rad bi jo usmeril v glasbo, da bi imela skupne stvari, da bi imela čimveč skupnega v življenju in razmišljanju.

Mirjam in Drago sta se spoznala leta 1990 in se po pol leta zveze poročila. Drago in Mirjam sta bila skladen par: "Z ženo sva bila skladnih značajev, ujemala sva se v bistvenih eksistenčnih vprašanjih - torej v ureditvi vsakdanjega življenja in mišljenja. Dopolnjevala sva drug drugega in to je nujno za dobro partnerstvo." Drago nima nič proti, če bi se še povezal z žensko. Prišel pa je do spoznanja, da ženske ne marajo invalidov, ker iščejo predvsem koristi. To je slabo, ker ne izbirajo po tem, kar je važno za dobro zvezo. Le ščegetanje očesnega živca je premalo, pravi.

Želim zajemati s polno žlico

Drago se ne boji življenja: "Večina slepih se hoče čimbolj prilagoditi videčemu. Do neke mere je to že prav, ko gre za mimobežne stvari. Vendar tudi mi lahko zajemamo življenje Želim zajemati s polno žlico, seveda z upoštevanjem omejitev.

Kdaj mi lahko zajemamo s polno žlico? Kadar se lahko poglabljam v nekaj, kar ni skupno zunanjim čutilom, tipu, vidu. Iščem nekaj globinskega, kar je skupno obema. Iščem kolegialnost, prijateljstvo. Kjer ni važno, kakšna je embalaža, ampak kaj znaš in kakšen značaj si. Potem je lahko vsakdo lep. To je prodor v globino, tja, kjer je vse manj sprememb. Spremembo hočem samo zato, da kaj izboljšam. Če je nekaj dobrega, sla po spremembi ni dobra."

Glasba

Ažmanovi so hudo preizkušana družina. Omenil sem, da ima Drago ime po stricu, ki je padel v partizanih. Dragova mama Valentina je doma s Praproš. Tudi njeni družini vojna ni prizanesla. Brat Tone je bil mobiliziran v nemško vojsko, nato pa je padel kot partizan tik pred koncem vojne v bojih za Trst. V času, ko je Dragu umrla žena, je v prometni nesreči umrl Valentinin vnuk oz. Dragov nečak Mitja, in svojo življenjsko pot je sklenil jeseniški zdravnik Tomaž Ažman, sin partizana Draga.

Kakor nad Ažmanovimi na eni strani lebdi temačna usoda, pa so na drugi v njej posajeni dragoceni darovi. Tako po materini kot po očetovi strani so v različnih rodovih ustvarjali znani glasbeniki, omenimo samo Pavla Šivica ter Janka Ravnika. In božja lučka je od malega svetila tudi Dragu. Ima absoluten posluh. Za svoje življenjsko poslanstvo si je izbral glasbeno ustvarjanje.

Drago je bil rojen z glavkomom in je s šestim letom popolnoma oslepel. Zato je moral hitro od doma. Osnovno šolo je opravil v Zavodu za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani. Zatem se je v Centru slepih v Škofji Loki izučil za telefonista. Vendar ni hotel biti telefonist.

Že med osnovno šolo v Ljubljani je igral harmoniko, želel se je naučiti tudi citre. Janko Lotrič je tedaj zanj rekel, da ima tako močno željo po učenju glasbe, da ga lahko poženeš skozi vrata, pa se bo vrnil skozi okno. V dveh letih je opravil štiri leta klavirja. Nižjo glasbeno šolo je obiskoval v Škofji Loki. V Ljubljani je nato obiskoval srednjo glasbeno šolo (teoretski oddelek in klavir) in glasbeno akademijo.

O svoji šolski izkušnji pravi Drago: "Slep človek potrebuje pedagoga, ki bi ga naučil toliko kot tiste, ki vidijo. Vendar za slepega učenca je potrebno več intenzivnega dela in manjši repertoar, ker ne more brati not. Na akademiji so mi zaradi tega svetovali orgle. Hubert Bergant je imel veliko razumevanja zame in sem pri njem opravil orgelski diplomski koncert z desetko. V rednih rokih sem doštudiral prvo stopnjo in leta 1978 odšel v službo. Zdaj je invalidsko upokojen.

Drago še vedno živi za glasbo: "Zelo se zanimam za stare sloge: barok, renesanso, romantiko. Moj vzor je Rahmaninov, klavirski filozof. Njemu umetnost ni nekaj, kar preveva le dušo, ampak je tudi miselno angažiranje. Komponiram krajše forme v baročnem duhu, klasike. Pišem za klavir, orgle in godala. Ob aranžmajih pišem tudi svoje stvari. S svojo glasbo sem nastopil na radiu Ognjišče. Ukvarjam se tudi s snemanjem. Imam digitalni pianino. Igram še, kolikor se pač da. Zadnje čase manj vadim, ker sem se privajal na svojo računalniško opremo."

Meje

Svetova slepih in videčih se dotikata na boleči meji predsodkov in komunikacijskih šumov. Drago ironično pravi, da če bi bil Kristus slep, ne bi bilo krščanstva. Večkrat je občutil trdoto videčega sveta, tako npr. ko je hotel na sestanku kaj povedati, pa ga niso poslušali, ko ni mogel vaditi na orgle, češ da bi jih pokvaril, ali ko so, namesto da bi dali uglasiti klavir njemu, poklicali videčega uglaševalca. Zato je tudi Drago svet videčih večkrat občutil, kot da ne bi bilo dobrega, ampak samo slabo ali manj slabo.

Ko sem mu omenil, da je na ograji igrišča pred njihovo ulico napis Južnjake v smetnjake, je zatrdil, da z južnjaki nima slabih izkušenj, da pa bi moralo pisati: lenuhe v smetnjake.

Tudi slepi imajo med seboj težave s sporazumevanjem: "Invalidi držijo vsak zase, ker se bojijo, da bi morali deliti to, kar bi morda dobili. Srečanj slepih se ne udeležujem, ker imam težave s prevozi, pa tudi težko se kaj dogovorimo. Tudi ko sem hotel nastopati, mi niso zagotovili spremljevalca."

Drago bo napisal spis o tem, kako živeti s hendikepom. Je član teozofske družbe za slepe v Ameriki. Dobiva revijo v Braillovi pisavi. Včlanil se je tako, da si je dopisoval z Indijcem Padam Kumar Sharmo, ki ga je spoznal preko radia: "Moj hobi je poslušanje kratkovalovnih postaj in tako sem ujel glas New Delhija v angleščini. Potem sem tja pisal, da bi se dopisoval s kakim slepim Indijcem in dobil sem njegov naslov."

Filozofija in vera

V srednji šoli je Pleško, ki je učil filozofijo na Šubičevi gimnaziji Draga toliko navdušil, da je hotel študirati filozofijo, vendar: "Pri nas je preveč poudarjen marksizem, ta pa je bolj za ekonomijo. Na filozofiji uče preveč podatkov. Jaz pa si prizadevam za filozofijo kot dimenzijo, v kateri se vadim in se v njej tudi uresničujem. Zato sem raje izredno vpisal teologijo. Tam sem bil kako leto, opravil sem nekaj izpitov. Takrat sem želel vstopiti v samostan kot laik, da bi se lahko odločil, kako naprej. Dali so mi vedeti, da bi rabili bolj praktične poklice. V bistvu pa gre zato, da ne smejo sprejeti invalidov v samostan."

Drago ohranja vezi s krščanstvom, prijateljuje z duhovniki, včasih gre na duhovne vaje, vendar njegovo duhovno iskanje se nadaljuje: "Krščanstvo poudarja ljubezen, to je njegova velika zasluga. Budizem pa gre bolj v smeri dobrega, delaj dobre stvari. Bodi dober, ljubezen pride potem. Krščanska vera se preveč osredotoča na osebo. Oseba pa je samo vrh ledene gore, dejansko pa jo regulira podzavest. Bolj kot oseba je pomemben nadosoben, čisti duhovni odnos. Dovolj je, da je bog energija in večnost. Moja smer je zen. Iti v sebe, da lahko izkoriščaš energijo v svoje dobro in dobro drugih. Literaturo, ki me zanima, dobim v nemščini na kasetah.

Izhodišče prave vere naj bo dobro tudi v tostranstvu. Pojdi k ljudem in delaj dobra dela. Ne pa, da prosim neko žensko, naj mi pomaga pri sprehodu, pa mi je odgovorila, da ne more, ker mora ravno v cerkev. Človek naj se preizkusi v življenju in dejanju. Zame sta filozofija in vera povezani, stvari želim dojemati celostno."

Računalništvo

Druga novica, ki jo je Glas objavil o Dragu Ažmanu, je bila 23. maja 1995. Takrat so mu člani blejskega Lions kluba podarili računalnik z Braillovo vrstico. Takrat je Danica Žlebirjeva poudarila, da se je Drago že naučil nemščine, angleščine in francoščine in da bo z novim računalnikom lahko veliko več bral, ter da pri njem "v celoti drži geslo, ki je slepim velikokrat optimistično vodilo skozi življenje. Edina tema je neznanje."

Drago si je nato sam kupil še Braillovo tipkovnico s funkcijskim delom videče tipkovnice, CD-rom, tiskalnik, skener, s katerim bere za videče tiskane knjige. Gre pa bolj počasi, zato skrbno izbira, kaj bo bral. Drago se je prav navdušil nad računalništvom: "Med slepimi v Sloveniji sem eden redkih, ki ima možnost zapisa v Braillovem kratkopisu (krajšanje besede na določene zloge, znake). Matej Mrak mi je pomagal pri dokončni ureditvi celotne opreme. V kratkopisu pišem nemške in angleške tekste, pa tudi note."

Načrti

Drago najde smisel življenja v duhovnosti in ustvarjalnosti, očetovstvu. Ima vrsto načrtov. Namerava sprogramirati računalniški program, ki bi prevajal kratkopis v polnopis. Želi se izpopolniti v francoščini, rad bi nadaljeval študij kompozicije. Drago, naj se ti čimveč načrtov uresniči!

Drago nima posebno veliko dohodkov, življenje slepega pa je dražje kot življenje zdravega. Zato prosimo vse bralce Glasa, ki bi želeli Dragu pomagati, da izberete enega od naslednjih načinov: Drago bi bil vesel, če bi ga poklicali. Njegov telefon je 064-84 201.

Izdal je tri kasete: Melodije miru, Luč upanja in Planika. Lahko jih kupite pri njem.

Kot študent je Drago igral v hotelu Union. Morda veste za koga, ki bi lahko Draga najel kot pianista. Ali bi mu kdo omogočil nastope ali snemanja.

Dragova želja je tudi nakup "multitrack harddisk recorderja" za osem kanalov. Mu lahko pri tem pomagate?

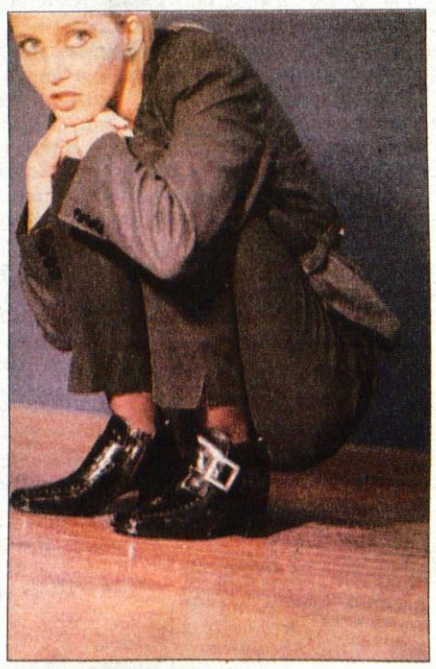
alpina 50

50 let športa in mode

Že petdeset let v trendu obutve ALPINA

Z odločnimi koraki v modno jesen

Alpina v svetu športne in modne obutve kraljuje že več kot petdeset let. - Vsake pol leta preseneča z izvirnimi oblikami modne obutve. - Eleganca, kvaliteta, soustvarjanje modnih zapovedi.

Leva noga, desna noga - kakšna majhna, pa vendar izredno pomembna razlika. Tega se zavedajo tudi v Alpini, zato tudi tako pozorno spremljajo svetovne modne trende in tudi v skladu z njimi vsakih šest mesecev pripravijo novo kolekcijo modne ženske obutve. Njihovi aduti so vedno novi, sveži materiali in seveda designi obutve v kombinaciji s tradicionalno temeljito in natančno izdelavo.

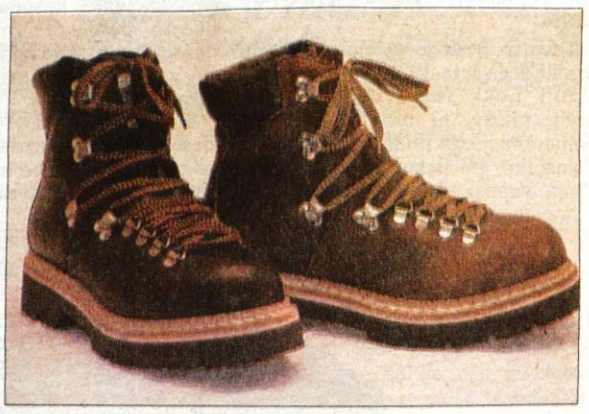
Elegantna obutev GALA, za odločen korak v poslovni svet, v obliki nizkih čevljev in gležnarjev.

Pravzaprav Alpina ne le sledi svetovnim modnim trendom, temveč jih tudi soustvarja, zato so tudi to jesen odločno zakorakali na slovensko in evropsko modno prizorišče. Alpino bomo v tem času prepoznavali po zelo sveži liniji modnih salonarjev in gležnarjev iz skupin obutve, ki so jih poimenovali **GALA, REBECCA, VITA, CHRISTINA in MARINA.**

REBECA za malce pogumnejše, tiste, ki so za ščepec ekstravagance. Peta trapezne oblike še poudari modnost obutve.

Skupna značilnost vseh so nova, trendovska kopita - posebnost teh kopit je modno prisekana kare konica. Prav zaradi tega je letošnja jesenska linija Alpinine obutve še posebej prijetna in udobna. Tudi pete vas ne bodo razočarale. V pretežni meri so v kolekciji izredno modne pete trapezne oblike, ki so ne le privlačne na pogled, temveč tudi izredno stabilne, kar pomeni, da bo vaš korak v Alpinini obutvi prožen, eleganten in odločen hkrati.

Prijetno vas bodo presenetili tudi tako pomembni modni detajli, ki so s posameznimi modeli še posebej pozorno usklajeni. Prevladujejo kovinske zaponke v novih, presenetljivih oblikah. Obutvi pa dajejo svojevrstno svežino tudi razni perforirani dodatki.

Prijetno pa deluje tudi nova, izboljšana obdelava lica materiala na posameznih modelih, ki dajo obutvi svež in nekoliko bolj svetleč videz. Pri tem pa v Alpini poudarjajo, da je večina modne ženske obutve že po tradiciji izdelana iz naravnih materialov, v katerih se boste počutili prijetno, udobno in samozavestno.

Mladostna kolekcija WOOD za mlade, s poudarjenim robustnim videzom - močno, trpežno in trendovsko.

S PVC okni od obrti do podjetja

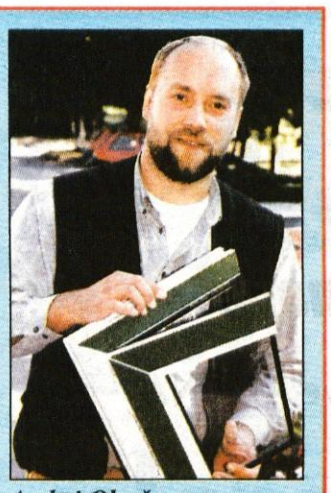
Na minulem Gorenjskem obrtnem sejmu (od 9. do 12. septembra) v Kranju je MBA, s. p., Jesenice prejel posebno priznanje za dosežke na področju obrtništva in podjetništva. Samo dokaz več, da se je Andrej Oberžan, lastnik obrti, leta 1994, ko je začel s svojo dejavnostjo, podal na pravo pot.

1994. leta je MBA v kooperaciji s podjetjem, ki proizvaja plastična (PVC) okna, začelo tržiti in montirati plastično stavbno pohištvo po Gorenjskem in Ljubljani z okolico. Letos so se podali na samostojno pot, saj so ugotovili, da je tako lažje prodajati svoje ime in s trga dobivati povratne informacije o svojem delu. Hkrati pa se jim je s samostojnim nastopom na trgu povečala tudi lastna odgovornost.

MBA je pri svojem delu uspešno, plastično stavbno pohištvo pa je tudi vedno bolj zanimivo za kupce, zato je obseg njihovega dela v porastu. Trenutno imajo sedem zaposlenih, pred kratkim pa so vzporedno z obrtjo ustanovili še podjetje ***3MBA Enžiniring, d.o.o..***

Cilj podjetja je zagotavljati čim kakovostnejši material po realnih cenah, težijo pa tudi h kakovostni storitvi. Tako dajejo za vsak uporabljen material večletno garancijo.

Plastična okna so sicer malenkost dražja kot lesena, vendar pa ne potrebujejo vzdrževanja, enostavno jih očistiš. Izbirate jih lahko v različnih barvah, na voljo imajo tudi več imitacij lesa. Zanimiv podatek je, da plastična okna ne gorijo, šele pri dolgotrajni visoki temperaturi pa bi prišlo do deformacij, kar je še ena izmed prednosti pred lesenimi okni. Laboratorijsko izračunano je, da imajo ta okna več kot 100 let življenjske dobe. Trenutni hit pa so vrhunska okna s posebnim ventilacijskim sistemom, ki preprečuje nastajanje vlage

Andrej Oberžan

v prostoru, kljub temu pa omogoča kroženje zraka tudi v dalj časa zaprtem prostoru.

Med referenčnimi objekti, kjer so opravili montiranje plastičnih oken je frančiškanski samostan v Ljubljani, kjer so pri zamenjavi oken uspeli zadostiti tudi strogim spomeniško-varstvenim zahtevam. Sicer pa vam ob kompletni adaptaciji stanovanja okna zmontirajo v enem dnevu, v stanovanjski hiši pa v dveh dneh. V novogradnjo okna zmontirajo v enem dnevu.

Proizvodnja PVC stavbnega pohištva je izključno po naročilu, v zalogi pa imajo tudi nekaj tipskih oken. Razstavni salon imajo v Gradbenem centru Slovenije v Ljubljani in v Murki, Gradbeni materiali Lipica pri Lescah. Dobite pa jih tudi na njihovem sedežu na Jesenicah, Kidričeva 41, Tehnični biro, za restavracijo Turist. Tel: 064/ 861 062 ali 0609/ 643 293. Svoje predstavništvo za posle v tujini imajo v Mariboru, saj MBA svojo dejavnost vse bolj širi prav v tujino.

MBA je PVC okna montiral tudi v cvetličarni na Planini.

Pralnica Klinar nudi kompletno uslugo

Podjetje Anja, d.o.o., z Jesenic, ki se ukvarja z gostinstvom in pranjem perila, je bilo ustanovljeno leta 1992. Na samem začetku sta bila v podjetju dva delavca, danes pa se je podjetje razširilo in zaposluje že 22 delavcev.

ANJA d.o.o. ; Pralnica Klinar

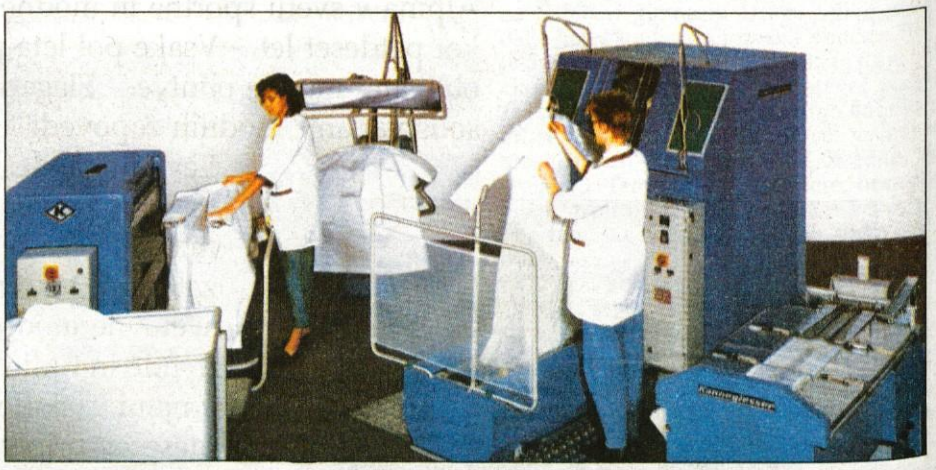
Titova 95, 4270 Jesenice

Tel.: 064/861-441 int. 2531;
privat tel.: 064/860-022

Sprva se je podjetje Anja, d.o.o., ukvarjalo le z gostinstvom, ko pa so se na Jesenicah in okolici pokazale potrebe po pranju perila, se je podjetje leta 1994 preusmerilo tudi v to dejavnost in odprlo **Pralnico Klinar**. Pralnica je najprej zaposlovala tri delavce, obseg njenega dela pa se je nato toliko razširil, saj poslovno sodelujejo s podjetji po vsej Gorenjski, da je sedaj v njej redno zaposlenih že osemnajst ljudi.

Storitve večinoma opravljajo za večja podjetja, s katerimi zgledno sodelujejo od samega začetka, vseeno pa so pri njih dobrodošle individualne stranke. Število njihovih strank je vedno večje, saj se Pralnica Klinar zaveda, da je le s kakovostjo in pridnostjo možno obstati na zelo konkurenčnem trgu.

Pralnica nudi vse usluge, tako pranje, čiščenje, sušenje kot tudi likanje in šivanje perila, po konkurenčnih cenah. Umazano perilo bodo po želji sami odpeljali, ga oprali in po potrebi še v istem dnevu čistega in zlikanega zopet dostavili. Operejo vam praktično vse vrste perila - rjuhe, prevleke, brisače, prte, kape, halje, delovne jopiče in kombinezone, majice,...

Pralnica Klinar z Jesenic pri svojem delu uporablja stroje priznanega švedskega podjetja Electrolux in vodilnega nemškega podjetja Kannegiesser in so tehnološko najbolj izpopolnjeni stroji.

Zgodovina gorenjske industrije je zgodovina Šeširja

Odločno na svetovnih trgih

Škofjeloški ŠEŠIR, podjetje z dolgoletno tradicijo na domačih, predvsem pa tujih trgih. - Najpomembnejša je vrhunska kvaliteta in dobro poznavanje tržnih razmer.

Škofjeloški Šešir je že desetletja dodobra umeščen na evropskih in svetovnih trgih. Kljub temu da v Sloveniji ta hip prodajo le odstotek ali dva svoje sicer precejšnje proizvodnje, v Evropi pa zaenkrat večinoma ne prodajajo končnim kupcem, je ime ŠEŠIR Škofja Loka še kako dobro znano vsem tistim, ki jim ni vseeno, kakšno pokrivalo nosijo.

Šešir

Tovarna Šešir je začela obratovati že daljnega leta 1921, do tedaj pa v Škofji Loki, razen dveh manjših podjetnikov, ni bilo večjega ali pomembnejšega podjetja. Šešir je že v začetku, po nekaj mesecih poslovanja, zaposloval več kot sto delavcev, le malo kasneje pa več kot dvesto petdeset. Industrija, predvsem lesna, se je na loškem območju začela razvijati šele precej kasneje.

Razvoj podjetja se je v naslednjih desetletjih le še nadaljeval in danes so prav gotovo med najuspešnejšimi. Tako kot številna druga slovenska podjetja so se v zadnjem času ukvarjali z lastninjenjem, aprila letos je bil Šešir registriran kot delniška družba, katere 48-odstotni lastnik so delavci.

"Težav s strankami nimamo," zagotavlja direktor Miro Pinterič. "Kljub temu da naših izdelkov v večini ne prodajamo končnim kupcem, dobro spremljamo naše izdelke in vemo, kakšen je odziv končnih potrošnikov nanje. Pripravljeni smo na vstop v Evropsko unijo in takrat bomo svoje izdelke prodajali neposredno v blagovne hiše. Naši glavni trgi pa seveda ostajajo Nemčija, Kanada in Italija. V Sloveniji prodamo le odstotek do dva celotne proizvodnje."Pokrivala so občutljivi izdelki. Pri njihovi izdelavi je še kako potrebna dobra usposobljenost delavcev. "Naši delavci so visoko kvalificirani ljudje. Ne glede na njihovo izobrazbo, s katero pridejo k nam, jih tu še dodatno izobražujemo. Za samostojno delo so pripravljeni šele po treh letih. Trudimo se, da delamo dobro, da dosežemo kar se le da visoko kvaliteto."

Slovenci in pokrivala? Nosijo jih, pravi direktor Miro Pinterič. Raznovrstna, tudi takšna iz uvoza, toda to nas ne moti. Res pa je, da Slovenci klobuke v glavnem nosijo poleti zaradi ozonske luknje in pozimi zaradi mraza. Zaradi mode bolj malo, ker imamo prenizek standard. Ko bo boljši, bomo tudi srečevali več dam s klobukom na glavi. K dvema otrokoma v eni roki, vrečkami s hrano iz trgovine v drugi in večnemu hitenju utrujene ženske pa klobuk nekako ne sodi.

Prva večja investicija, ki jo v podjetju pripravljajo v prihodnje, je obnova opreme pri proizvodnji tulcev. Obnoviti bo potrebno celotno linijo, za kar bodo v Šeširju porabili 2 milijona nemških mark. "Če tega ne storimo, izgubimo vse prednosti, ki jih imamo ta čas pred našimi konkurenti."

Kozmetika Channoine v salonu Ina

Novost v frizerskem salonu Ina na Jesenicah, na Titovi 4 a, je nudenje ličenja s kozmetiko Channoine, ki jo izdelujejo v Nemčiji, sedaj pa jo je moč dobiti tudi v Sloveniji

Kozmetika Channoine nudi vse za nego las in obraza; šminke, ličila, dekorativno kozmetiko, parfume in moško kolekcijo. Salon je pridobil njihovo licenco, zato kozmetiko Channoine tudi prodajajo. Omenjena kozmetika je dobra za nego telesa, vsebuje tudi zdravilna sredstva za telo, tako jo priporočajo proti išiasu ali bolečinam v hrbtu. Cena kozmetike je zmerna, njena prednost pa je v tem, da se lahko stranke nanjo postopoma navajajo. Za vse, ki bi kozmetiko najprej le preizkusili, so na voljo prav posebne embalaže z manjšo količino, embalaže z vzorčnimi dozami.

Kreme se ne nanašajo na kožo z rokami, ampak s posebnimi palčkami, tako preprečimo, da bi vanjo zašle bakterije.

Vsak mesec pa imajo uporabniki kozmetike Channoine tudi informativne sestanke. Pomemben je podatek, da kozmetika Channoine vsebuje naravna sredstva brez konzervansov, razen naravnega konzervansa tropske rastline venzuave.

CHANNOINE COSMETICS

Vas zanima svet mistike in karme?
Želite predrugačiti sebe, v kar čutite, da ste v svoji notranjosti, pa se ne znate izraziti?

Zapomnite si! Karte niso samo instrument vedeževalcev. So most med človekom do človeka! Učijo nas prisluhniti, biti tu in pomagati sočloveku v stiski, iz katere ne vidi izhoda.

ASTROLINIJA 090 - 43 - 62

VSAK DAN - 24 UR - TUDI PRAZNIKI

Odeja Škofja Loka: sodobni videz in vrhunska kvaliteta

Samo najboljše je dovolj dobro

ODEJA je zrasla iz obrtne delavnice, ki je bila ustanovljena pred 65 leti v centru Škofje Loke. Danes je to moderno opremljena tovarna v industrijski coni na Trati, ki zaposluje 150 delavcev, pretežno žensk. Od leta 1990 je organizirana kot delniška družba. Polovico proizvodnje prodajo na domačem trgu, drugo polovico pa izvozijo, največ v Skandinavijo.

Odejin proizvodni program je izredno širok. Zlasti veliko pozornost namenjajo razvoju in oblikovanju. Njihov celostni pristop do izdelka, sodobni videz in seveda vrhunska kvaliteta so njihova posetnica, ki jim odpira vrata tako doma kot tudi v tujini.

Pred leti so začeli razvijati celovit sklop izdelkov za opremo ležišč z antiastmatičnimi in antialergijskimi karakteristikami. Imenovali so ga MEDICO PROGRAM. Pomembno je, da so izdelki pod zaščitno znamko ODEJA MEDICO pralni in izredno obstojni tudi po dolgotrajni uporabi. Zaradi preudarno izbranih visoko kvalitetnih poliesterskih polnil imajo vsi zglavniki, prešite odeje in nadvložki antiastmatične in antialergijske karakteristike ter zagotavljajo maksimalno higieno in preprosto vzdrževanje.

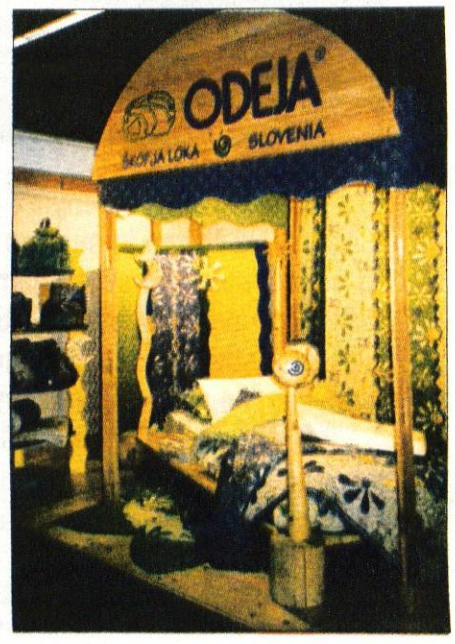
Vsem tistim, ki prisegajo na naravne materiale, pa v Odeji lahko ponudijo BIO PROGRAM. Nadvložki, prešite odeje in zglavniki so iz 100-odstotnih naravnih materialov.

V tem času je zelo aktualen VOLNENI BIO PROGRAM. Nadvložki so izdelani iz kvalitetnega bombažnega gradlja ali pa v kombinaciji gradlja in volnenega krzna, polnjeni pa so s 100-odstotno ovčjo volno. Prešite odeje so iz bombažnega inleta in polnjene z različno debelimi plastmi volne.

Razvili so tudi BOMBAŽNI BIO PROGRAM. Nadvložki, prešite odeje, zglavniki in tudi posteljnina iz tega programa sledijo najnovejšim trendom tako v materialih kot tudi v dezenih. Izdelki so iz potiskane surove bombažne tkanine, obdelane brez formaldehidov. Vsi izdelki so pralni in se ne krčijo. Polnjeni so s stoodstotnim bombažem, zglavniki pa z lateksom.

V Odeji pa prav posebno pozornost namenjajo našim najmlajšim. Namenjeni so jim izdelki, ki jih tržijo pod blagovnima znamkama ODEJCA IN BIODEJCA - otroški bombažni program. Posteljnina, ščitniki, odejce, spalne vrečke in vreče za vozičke, podloge za tla, povijalne torbe in nahrbtniki, vse to je bilo odlično sprejeto tako doma kot tudi na zahtevnih zahodnoevropskih trgih. Vsi izdelki so bili testirani v tujini in so dosegli izredno dobre rezultate tako glede materialov kot tudi glede obstojnosti in uporabnosti.

Izredno pestra je tudi izbira pregrinjal, okrasnih blazin in posteljnine, lahko pa vam ponudijo tudi sedežne blazine in prte najrazličnejših oblik in dezenov.

Dobra embalaža se zna uveljaviti in ugajati

EGP izdeluje embalažo uspešnim podjetjem

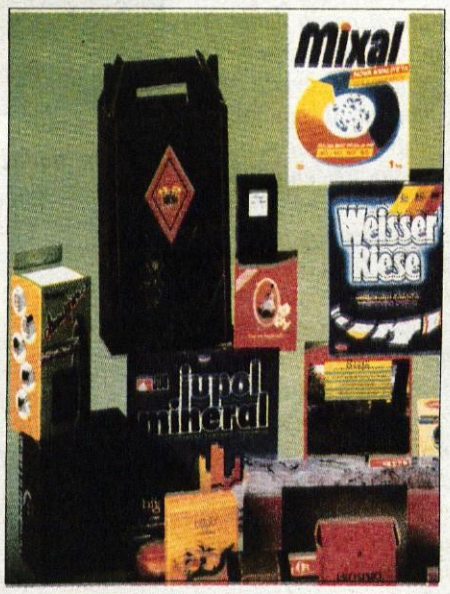
EGP, embalažno in grafično podjetje iz Škofje Loke, stopa v štirideseto leto.

"Naše poslanstvo je zadovoljevanje tržnega povpraševanja po embalažnih, grafičnih in drugih izdelkih in storitvah, da bi se na dolgi rok zagotavljala poslovna uspešnost podjetja. Hočemo in moramo biti prožen, odziven, inovativen in univerzalen dobavitelj kartonske embalaže in s pakiranjem povezanih storitev," pravi ravnatelj družbe mag. Jure Žakelj.

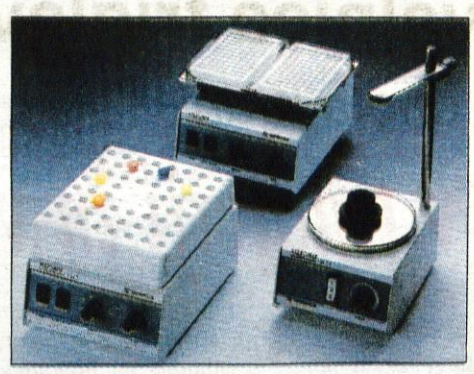
Ni dovolj embalirati zato, da embaliramo, da so izdelki zaščiteni. Embalaža ima velik vpliv na trženje in je del naše vsakdanjosti. Zato mora biti sodobna, trdna, zapeljiva in praktična. Nuditi mora varnost izdelkom in estetsko ugodje kupcem, zatrjujejo v EGP Škofja Loka. Kartonska embalaža ima pri tem poseben značaj. Pri njej se vleče nit sodobnosti, iskrenosti materiala in estetske ustvarjalnosti. Po njej se sodi stopnja razvoja trga - gospodarstva, pa tudi ekološka ozaveščenost potrošnikov.

Osnovna programa podjetja, ki je bilo pred tremi leti med prvimi dobitniki certifikata ISO 9001, sta izdelava zahtevnejše embalaže in transportne embalaže. Tako je aktualni poudarek proizvodnje na izdelavi zahtevnih izdelkov zlasti za potrebe farmacevtske industrije, reklamno ogledni kartonov ter dvig kakovosti in uporabnosti pri transportni embalaži. Sicer pa EGP s svojim embalažnim inženiringom lahko odgovori na vsako vprašanje in željo uporabnikov s ponudbo celote tehničnih in oblikovnih rešitev, ki imajo svojo stroškovno upravičenost. EGP izdeluje embalažo za uspeh. Na podlagi dolgoletnih izkušenj s področja kartonske embalaže in velikih investicij v opremo je EGP dosegel visoko stopnjo mojstrstva in v hudi konkurenci številnih izvajalcev podobnega programa osvojil vrsto priznanj - med njimi tudi 15 Oskarjev za embalažo. Zato je logično, da EGP srečamo med dobavitelji embalaže vseh uveljavljenih slovenskih podjetij, vse bolj opazen pa je tudi na trgu sosednjih držav. Nujne vključitve Slovenije v Evropsko unijo se ne bojijo, saj so v težkih razmerah že velikokrat dokazali, da se znajo prilagajati in zaupajo svojim sposobnostim. Obiščite jih, tudi na internetu imajo svojo stran.

EGP Embalažno grafično podjetje d.d.
Kidričeva c. 82
4220 Škofja Loka
Tel.: (064) 634-400
Fax: (064) 634-630
PRODAJA@EGP.SI
INFO@EGP.SI

TEHTNICA ŽELEZNIKI - od dela podjetja do delniške družbe

Osnova ostaja proizvodnja tehtnic

Skoraj petdesetletno tradicijo ima tudi leta 1959 ustanovljeno podjetje TEHTNICA iz Železnikov, ki se je v začetku letošnjega leta preoblikovalo v delniško družbo.

Podjetje TEHTNICA je bilo ustanovljeno 15. oktobra 1959 kot obrtno podjetje precizne mehanike, potem ko se je kot del programa izločilo iz podjetja Niko Železniki in začelo s proizvodnjo preciznih in analitskih tehtnic z utežmi.

V naslednjih letih se je proizvodni asortiman TEHTNICE širil še na druge vrste tehtnic, predvsem polavtomatskih in avtomatskih, in dopolnil s šolskimi šestili, laboratorijskimi in univerzalnimi centrifugami, mešalci in električnimi vibratorji. Pomemben kvalitetni in proizvodni preskok pa je TEHTNICA naredila leta 1969, ko je bila podpisana kooperacijska pogodba z nemško firmo Santer; v sodelovanju z njo so do leta 1979 proizvajali določene podsestave za zahtevne analitske tehtnice in nekatere tipe mehanskih tehtnic.

V letu 1983 se je TEHTNICA združila s poslovnim sistemom Metalka kot njen proizvodnji TOZD. Ekonomsko interesno združenje je bilo posledica vključevanja v poslovno verigo nabava - proizvodnja - prodaja, najpomembnejši strateški cilj tega projekta pa je bil s pomočjo močnega poslovnega sistema hitreje in lažje pridobiti vsa potrebna soglasja, dovoljenja in potrdila za načrtovano investicijo izgradnje novega proizvodnega - poslovnega objekta.

Leto 1983 je bilo pomembno tudi zaradi velikih dosežkov na razvojnem področju. S strani takratnega Zveznega zavoda za kontrolo meril so namreč pridobili tipsko dovoljenje za izdelavo avtomatskih, analitskih in elektronskih preciznih tehtnic.

S tem se je TEHTNICA uvrstila med pet svetovnih proizvajalcev tovrstnih tehtnic. Potem ko so leta 1987 predali namenu nove poslovne prostore, so se dve leti kasneje izločili iz delovne organizacije Metalka in se spet formirali kot samostojno družbeno podjetje, s spremembo zakona o lastninskem preoblikovanju leta 1992 pa so začeli s postopkom lastninjenja, ki so ga zaključili 6. februarja letos, ko so pridobili sklep o registraciji TEHTNICE kot delniške družbe.

Podjetje ima ta čas osemdeset zaposlenih, osnovna proizvodnja panoga pa ostaja proizvodnja tehtnic in laboratorijske opreme.

Tehtnica
PODJETJE PRECIZNE MEHANIKE IN ELEKTRONIKE d.d.

GORENJKA

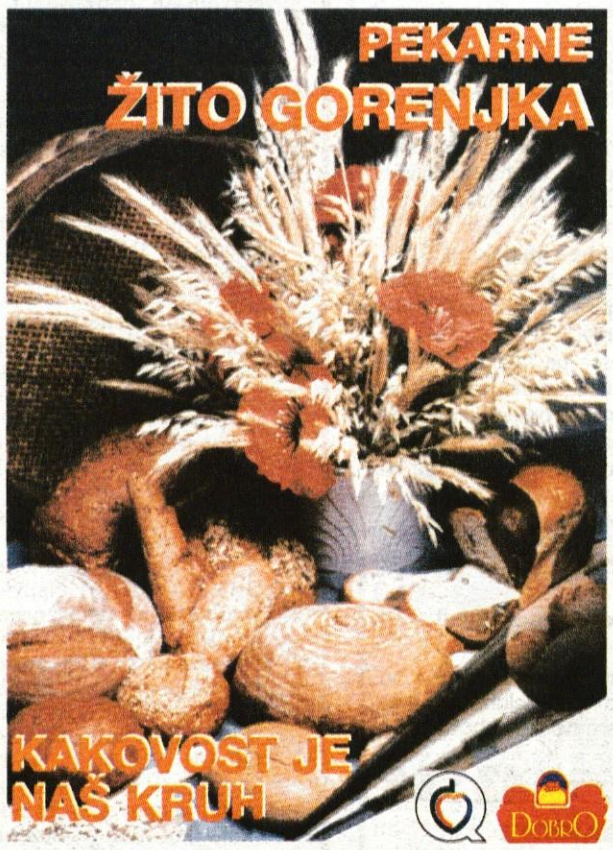

Novo iz Gorenjke -
za vse, ki živimo in mislimo zdravo!
S ponosom vam predstavljamo OBLITI KRISPI - zdrave in hrustljave žitne ploščice, oblite s slastno mlečno čokolado in zavite v privlačno embalažo, ter za najmlajše - čokolado MLEČNI ODTRGANEC, takoooo sladko in takoooo polno mleka, da se ji enostavno ne da upreti.
Poskusite!

Žito Gorenjka odslej delniška družba

V leški Gorenjki letos praznujejo 75-letnico in ravno ob praznovanju tako visokega jubileja se je zaključil tudi postopek lastninskega preoblikovanja. Podjetje od začetka septembra deluje kot delniška družba, katere nekaj manj kot polovični lastnik je Poslovni sistem Žito, dobro četrtino imajo v lasti zaposleni, bivši zaposleni in upokojenci, ostalo pa si delijo skladi in denacionalizacijski upravičenci. V podjetju so zadovoljni z doseženimi rezultati, imajo pa tudi velike načrte za prihodnost.

Gorenjkina tradicija, dolga tričetrt stoletja, temelji na izdelovanju čokolade. V Lescah jo je že davnega leta 1922 začel izdelovati Adolf Zvartanik in vse do današnjih dni se je izbor čokoladnih izdelkov pod blagovno znamko Gorenjka dopolnjeval z novimi okusi. Danes bi jih našteli okroglo petnajst, dodatno h klasičnim čokoladam sodita še dva okusa za diabetike, asortimanu pa se pridružujejo tudi Bali riževe kocke in tablice - program, ki temelji na dolgoletnem sodelovanju z nemškim podjetjem Hitschler, ter program tekočih oblivov za sladolede in torte. Za letošnjo jesen so v podjetju pripravili kopico novosti. Dve od njih sta že na trgu. Prva je **Obliti krispi**, hrustljave žitne ploščice, oblite z mlečno čokolado, in že delno primerne za zdravo prehrano. Druga novost je linija za otroke, imenovana **Mlečni odtrganec**. Nova čokolada vsebuje sladko mlečno polnilo in je kot nalašč za tiste, ki mleka sicer ne marajo. Čokoladi se bo kmalu pridružil tudi kakavov in mlečni kremni namaz z istim imenom. Za praznične dni bodo na trgu na voljo štiri različice novoletnih čokolad, ki bodo primerne tudi za darilo.

Tudi tradicija pekarstva

Gorenjka pa ni le sinonim za čokolado. Tudi tradicija pekarstva izhaja še iz predvojnih časov, ko je na tem območju delovala kopica zasebnih pekarn in slaščičarn, ki so se leta 1948 povezale v Mlinsko podjetje Lesce. V preteklosti je bila proizvodnja linijska, kupci so bili manj zahtevni, z leti pa so se razmere na trgu precej spremenile. Vedno močnejše so postale težnje po zdravi prehrani, posebnih vrstah kruha, širšem asortimanu in bolj fleksibilni proizvodnji. Pretekla leta je podjetje izgubljalo tržni delež na račun manjših, bolj prilagodljivih zasebnih pekarn, toda v prihodnosti nameravajo izgubljeno pridobiti nazaj. Imajo lasten razvoj, precej vrst pekarskega peciva so spet začeli peči ročno, za posebne vrste kruha pa so pridobili tudi znak varovalnega živila. Tako nalepkico s srčkom nosijo grobozrnati kruhi oziroma pecivo iz mešanice pšenične, ržene, ječmenove, koruzne in ajdove moke, ovsenih in sojinih kosmičev, prosene kaše, lanu, sezama in sončničnih semen, graham kruh iz grobo mlete moke celega pšeničnega zrna, temnejši furmanski kruh in kruh z ovsenimi kosmiči, ki je posebej primeren za dietno prehrano. Že več let v podjetju pečejo tudi diabetični kruh. Blagovna znamka "Dobro" za najbolj kakovostne kruhe pomeni poznejšo, opoldansko peko in zato pride kruh v trgovine še posebno svež in hrustljav. Pod to znamko tržijo domačo belo in polbelo štruco oziroma hleb, žemlje Tinca in štručko s sirom in šunko.

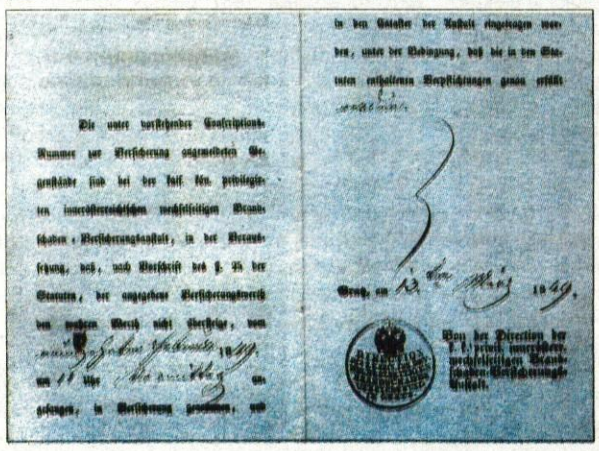
V podjetju pa skrbijo tudi za investicijsko dejavnost. Trenutno je v gradnji nadzidek aneksa k skladišču, za začetek prihodnjega leta pa imajo v načrtu kompletno posodobitev linije za Pecivo Triglav, ki bo dobilo tudi popolnoma novo zunanjo preobleko.

zavarovalnica triglav, d.d.
Območna enota Kranj

Naša moč je v tradiciji in v zaupanju

Praznovanje 50-letnice delovanja je lep jubilej.
Zato, iskrene ***čestitke Gorenjskemu glasu*** *že na začetku!*

Zahlungsbüchel
für die k. k. priv. unterösterr. wechselseitige Brandschaden-Versicherungsanstalt.

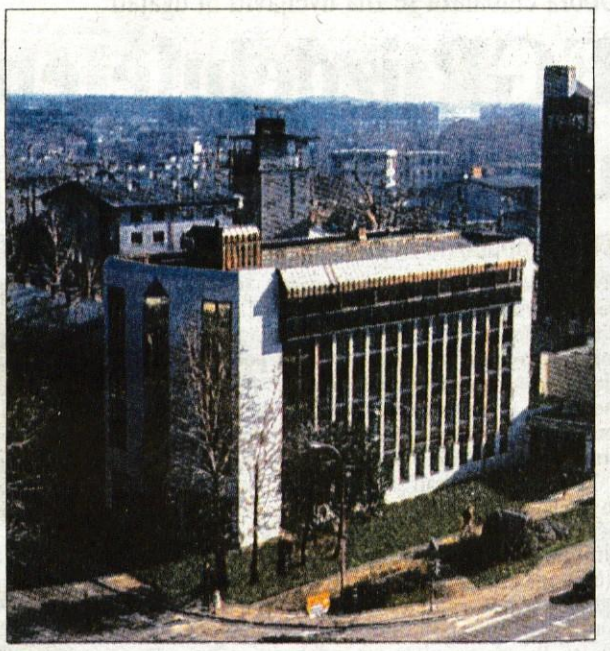

Ob Vašem praznovanju imamo tudi mi, v Zavarovalnici Triglav, d.d., Območni enoti Kranj, prijetne spomine - spomine na praznovanje naše pol stoletne tradicije. Morda ne bo odveč, če le-te na kratko obudimo.

Korenine slovenskega zavarovalstva segajo v daljno leto 1900, korenine zavarovalstva na Gorenjskem pa v leto 1945, ko smo na Gregorčičevi ulici v Kranju prvič odprli pisarno za zastopnike. Od takrat pa do danes je tako minilo že več kot 50 let. Svoj jubilej smo v letu 1995 obeležili z natečajem za izbor najstarejše zavarovalne police na Gorenjskem. Rezultati natečaja so nas takrat ponovno prepričali, da je zavarovalstvo na Gorenjskem že zelo dolgo prisotno. Izmed skoraj sto prejetih polic so tri izmed njih namreč bile še iz prejšnjega stoletja. Najstarejša je napisana v gotici in nosi letnico 1849. To nam da vedeti, da so Gorenjci že zgodaj čutili potrebo po zavarovanju, kar so sprejemali kot neke vrste naložbo za prihodnost, do katere so imeli zelo pozitiven odnos. Zavarovalne police pa so varovali kot vrednostne listine.

V vsem obdobju samostojnega delovanja na Gorenjskem smo si prizadevali širiti pomen in obseg zavarovanosti, zato smo krepili zastopniško mrežo in mrežo predstavništev za sklepanje zavarovanj in cenitev škod. Tako je dnevno z zavarovanci v stiku okrog 150 naših sodelavcev. Na ta način so naše storitve približane občanom, podjetnikom in podjetjem.

Predvsem v zadnjih nekaj letih pa smo precej pozornosti namenili posodobitvi poslovnih prostorov, na vseh poslovnih mestih. Tako lahko storitve opravljamo hitro, kvalitetno in v zadovoljstvo naših zavarovancev.

Dolgo tradicijo delovanja na Gorenjskem pa ima tudi Gorenjski glas, ki svoj častitljivi jubilej praznuje letos. Pol stoletja pa je, če malce pretiravamo, staro tudi naše sodelovanje z Gorenjskim glasom. Tu velja omeniti številne akcije, ki smo jih v tem obdobju izpeljali skupaj. Skupaj iz preprostega dejstva, ker je marsikateri bralec Gorenjskega glasa hkrati tudi zavarovanec Zavarovalnice Triglav.
Tako vas tokrat, bralci Gorenjskega glasa - zavarovanci Zavarovalnice Triglav, ***vabimo k sodelovanju za nagradno žrebanje!***

Namen nagradnega žrebanja je nagraditi vaše dolgoletno zaupanje časopisu Gorenjski glas in hkrati Zavarovanici Triglav, Območni enoti Kranj. Zato, če ste naročniki Gorenjskega glasa in imate hkrati sklenjeno katerokoli zavarovanje pri Zavarovalnici Triglav, sodelujte v nagradnem žrebanju! ***Kupon je na 129. strani.***

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST!

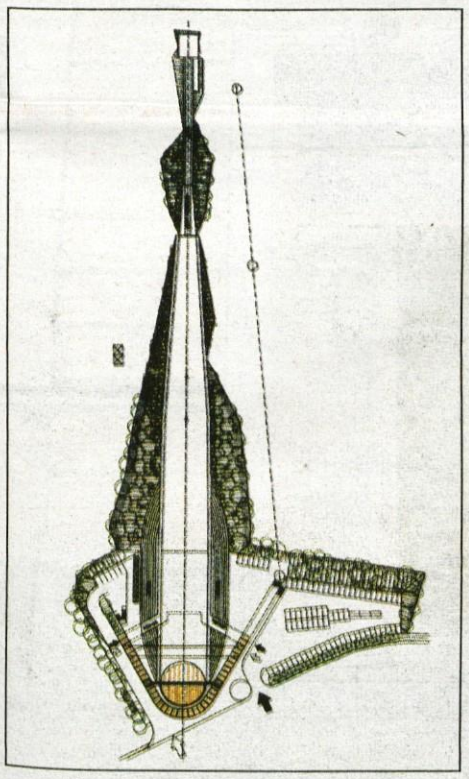
domplan d.d. kranj

Domplan, družba za inženiring, nepremičnine, urbanizem in energetiko, d.d.,
Kranj, Bleiweisova 14,
tel: 064/ 268 - 700, fax: 064/ 211 - 864, p.p 139

Enainštirideset let urejanja prostora in okolja

Letos se je podjetje Domplan iz Kranja preoblikovalo v delniško družbo, z novo zakonodajo pa se je preoblikvalo tudi navznoter. Štiri sklopi dejavnosti: inženiring, energetika, nepremičnine in urbanizem.

Letos je minilo enainštirideset let od ustanovitve "Zavoda za stanovanjsko in komunalno gradnjo", predhodnika današnjega Domplana, ki je svoje ime po reorganizacijah v šestdesetih letih, dobil leta 1976. Takrat se je podjetje ukvarjalo z dejavnostmi, kot so urbanizem, stavbna zemljišča, investitorski inženiring in stanovanjsko gospodarstvo. Podjetje Domplan Kranj, ki je vsa ta leta sodelovalo pri izgradnji in razvoju Kranja, se je razvijalo tudi navznoter. V skladu z novo klasifikacijo dejavnosti se je v zadnjih letih preoblikoval tudi Domplan. Štirje sklopi dejavnosti inženiring, nepremičnine, urbanizem in energetika danes zaposlujejo okrog 70 ljudi. Zmanjšanje števila zaposlenih za skoraj 40 odstotkov glede na prejšnja leta, gre prišteti družbenim spremembam, predvsem pa razvoju podjetja v smeri opremljanja in stalnega usposabljanja dela z računalniki.

Ureditveni načrt nordijskega smučarskega skakalnega centra v Kranju

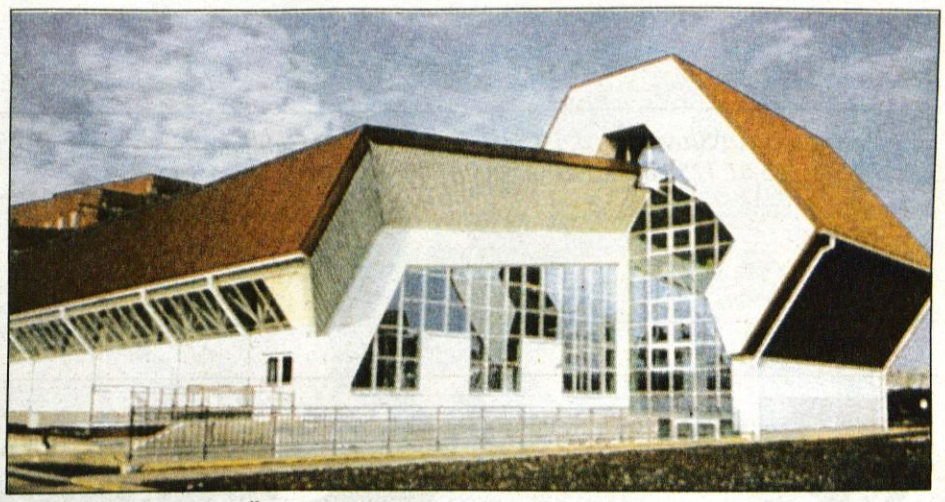

Gasilski dom v Kranju

"V poslovni enoti Inženiring se ukvarjamo predvsem z gradnjo, za to imamo usposobljene strokovnjake, ki poskrbijo za graditev od ideje do ključa. Pripravljamo namreč celotni inženiring za gradnjo, poleg tega pa nad posameznimi fazami gradnje opravljamo tudi nadzor," je o Domplanovi poslovni enoti Inženiring povedal direktor Janez Frelih. Njihove reference so nedavno dograjene in odprte osnovne šole v Naklem, na Orehku in na Trsteniku, športna dvorana v Centru srednjih šol v Kranju, prav tako Gasilski center, v zaključni fazi pa je Fakulteta za organizacijske vede v Kranju. V pripravi je še vrsto drugih investicijskih del, med njimi gradnja kranjskega AMD Centra in 90-metrske skakalnice v Kranju, za katero so tudi že izdelali ureditveni načrt. Poleg visokih gradenj se ukvarjajo tudi s komunalnim opremljanjem zemljišč (ceste, vodovodi, kanalizacija). Njihova poslovna enota Inženiring seveda pripravlja projekte tudi na območju drugih občin.

Na področju poslovne enote Energetika, v okviru katere skrbijo tako rekoč za vse kotlarne stanovanjske oskrbe na območju Kranja, v zadnjih letih največ pozornosti posvečajo plinifikaciji. V zaključni fazi so pripravljalna dela za izgradnjo plinovodnega omrežja v Stražišču, vse je že nared za gradnjo tudi na Primskovem, v nadaljevanju pa se bodo posvetili tudi KS Orehek - Drulovka. V zaključni fazi so tudi priprave za plinifikacijo v sosednji občini Naklo. V letih preoblikovanja je v sklopu delniške družbe Domplan svoje mesto našla tudi poslovna enota Urbanizem, v okviru katere se ukvarjajo z urejanjem prostora. Na tem področju sledijo tradiciji preteklih let, pripravljajo vso potrebno dokumentacijo za gradnjo, od planskih do prostorskih izvedbenih aktov in lokacijske dokumentacije ter izmere in kartiranja zemljišč. "Da vse te naloge lahko izvajamo strokovno, vsa leta skrbimo, da poslovno enoto Urbanizem opremljamo z najsodobnejšo računalniško opremo in drugo tehnologijo za projektiranje ter za izmero in kartiranje zemljišč, izšolali pa smo tudi strokovnjake za delo na tem področju. V zadnjem letu smo pridobili tudi vsa potrebna upravna dovoljenja za opravljanje izmere in kartiranja zemljišč.

Posebno pozornost namenjajo področju nepremičnin. V okviru poslovne enote "Nepremičnine" tako po novem stanovanjskem zakonu upravljamo čez 6000 stanovanj in poslovnih prostorov, poleg tega pa se vse več ukvarjamo tudi s prometom z nepremičninami (nakup, posredovanje, prodaja, svetovanje in cenitve).

Športna dvorana Zlato polje v Kranju

Prenovljena Gorenjska lekarna v Kranju

Domplan se je letos avgusta v skladu s predpisi preoblikoval v delniško družbo, katere 60-odstotni lastniki so zaposleni, upokojenci in bivši zaposleni. "Naše želje v prihodnje usmerjamo v področje poslovanja z nepremičninami, precej pozornosti bomo namenili področju inženiringa, skrbeli bomo za razvoj in širitev plinifikacije, v zadnjem času pa je naša prednostna naloga izdelava etažnih načrtov, tehnična priprava in priprava vse dokumentacije za vpis etažne lastnine v zemljiško knjigo."

Dobrodošli

ob poštnem in bančnem okencu !

Zrno do zrna - pogača,
kamen na kamen palača...
Ljudske modrosti iz roda
v rod prenašamo ljudje.
Na Poštni banki Slovenije
smo jim dobro prisluhnili
in že zdavnaj ugotovili,
da doma, v nogavici,
obresti ne tečejo.

Zato vežite svoj denar, varčujte.
Z izbrano obrestno mero,
s fleksibilno varčevalno dobo.
Izkoristite možnosti najemanja
vrste posojil pod ugodnimi pogoji.

Toda ... ne verjemite besedam,
prepričajte se.
Stopite v najbližjo enoto
Poštne banke Slovenije
in pozabite na nogavico.

PBS.

Poštna banka Slovenije, d.d.,Cigaletova 15, 1000 Ljubljana
Tel.: + 386 61 125 30 50, Fax: + 386 61 125 32 02

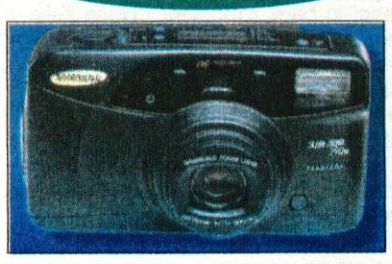

EURO FOTO d.o.o., Kranj

foto bobnar

Poslovalnice:

foto bobnar
KRANJ, Ljubljanska 1a, (za hotelom Jelen)
ŠKOFJA LOKA, Kapucinski trg 1, (v Nami)

Velika izbira fotoaparatov SAMSUNG po ugodnih cenah.

expresno fotografiranje za dokumente v 3 minutah

V zalogi zopet daljnogledi priznane ameriške znamke TASCO.

Pridite in se prepričajte!

Lina, Dane, Brane in Vida na varni strehi svojega doma na Drenovem Griču

VOTAN LEO BURNETT

Kaj vse se bo v vašem življenju spremenilo v prihodnjih 30 letih?

Najverjetneje boste tako kot naša družina z Drenovega Griča zamenjali kar nekaj avtomobilov.
Spremenili notranjo opremo svojega doma. Našli boste čas za vse, kar vas je že od nekdaj veselilo. Napredovali boste na boljše delovno mesto ali pa se morda upokojili. Vaši otroci bodo odrasli in odšli od doma. Na vašem vrtu se bodo vedno pogosteje igrali vnuki ...
Nekaj pa bo zagotovo ostalo isto. Ekološko neoporečna varna Bramacova streha, ki ste jo izbrali danes, bo zaradi svoje trajnosti nad vašo glavo tudi čez 30 let. In zaradi gospodarnosti, estetskega videza in celovitosti sistema boste še vedno navdušeni nad njo.

Material-Garancija 30 LET Zmrzal-Garancija

BRAMAC

Varna streha za vse življenje

Bramac d.o.o., Dobruška vas 45, 8275 Škocjan
tel.: (068) 322 007, 76 494, faks: (068) 76 290
Bramac d.o.o., Otiški vrh - Dravograd, 2373 Šentjanž
tel.: (0602) 85 074, 85 647, faks: (0602) 85 206
internet: http://www.infotehna.si/bramac
e-mail: bramac@eunet.si

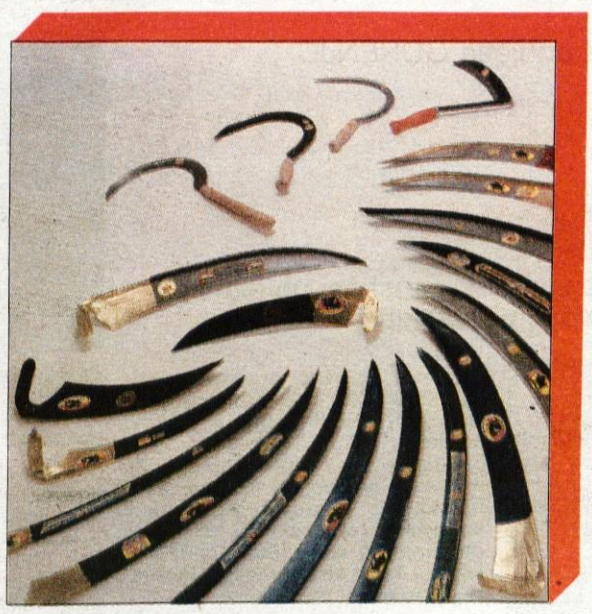
TOKOS TRŽIČ SLOVENIJA

Tovarna orodja za kmetijstvo, obrt in storitve

SLO - 4290 TRŽIČ, Cankarjeva 9, Telefon: +386 (0) 64/53-451, 53-445, 53-619; telefaks: +386 (0) 64/53-544

GARANTIE

ZIDARSKE OMETAČE (KOVANE, VARJENE, NERJAVEČE), GLADILKE, PLESKARSKE LOPATICE... MIZARSKA DLETA, OBLIČI, OBREZOVALNI NOŽI... ORODJE ZA KERAMIČARJE...

PROIZVODNI PROGRAM:

KOSE, SRPI, CVETL. LOPATICE, GRABLJE, MAČETE...

KOSE ZA KOSILNICE, NOŽKI, PLOŠČICE, NOŽI ZA ROTAC. KOSILNICE, NOŽI ZA KULTIVATORJE...

VEČ KOT 250-LETNA TRADICIJA

TISKARNA KNJIGOVEZNICA RADOVLJICA d.o.o.

Ljubljanska cesta 56, 4240 Radovljica • tel: n.c. 064/715 863, 714 110 • Fax: 064/715 864

Tiskarna in knjigoveznica Radovljica

Tradicija, prilagodljivost in izpolnjevanje rokov

Zaradi dobre opremljenosti in prilagodljivosti strankam lahko ustrežejo praktično čez noč. Za stranke lahko naredijo izdelek od a do ž, od oblikovanja do končne izdelave različnih tiskovin, denimo dopisov, katalogov, reklamnih publikacij, rokovnikov...

Začetki Tiskarne in knjigoveznice Radovljica segajo v leto 1963, ko je tedaj majhna delovna enota postala obrtno podjetje. Podjetje torej letos praznuje 34-letnico obstoja, v tem času pa se je iz majhne obrtne delavnice, kjer se je peščica zaposlenih ukvarjala predvsem s fotografsko dejavnostjo, razvilo v srednje veliko podjetje, katerega prednost je prilagodljivost ter izpolnjevanje zastavljenih rokov.

Na začetku so imeli prostore v Lerhovi hiši v centru Radovljice, le nekaj zaposlenih pa se je ukvarjalo predvsem s fotografsko dejavnostjo, tiskarstvom in knjigoveštvom. Leta 1975 so ob takratnih prostorih tiskarne zgradili prizidek, a se je obseg dela tako hitro širil, da so prostori v starem delu mesta postali pretesni. Tako se je Tiskarna in knjigoveznica pred štirimi leti preselila na lokacijo nekdanje vojašnice v Radovljici.

Medtem ko so fotografsko dejavnost že pred leti opustili, se danes ukvarjajo s knjigoveštvom, v največji meri pa s tiskarstvom, ki je njihova prva dejavnost. V Tiskarni in knjigoveznici Radovljica tiskajo v ofset tehniki, tako tehnično kot kadrovsko pa so sposobni narediti tiskovine od prve faze, torej oblikovanja celostne grafične podobe, pa do končnega izdelka, kot so dopisi, bloki, katalogi, reklamne publikacije, rokovniki, knjige, embalaža... Večino dela opravijo sami, le manjši del pa stalni kooperanti.

Tiskarna in knjigoveznica Radovljica je srednje veliko podjetje, s skromnih začetkov in le nekaj zaposlenih je do danes preraslo v kolektiv s petdeset zaposlenimi. Njihova največja prednost je prav prilagodljivost in elastičnost, ki jo omogoča dobra tehnična opremljenost, na drugi pa tudi majhnost kolektiva. Strankam na njihovo željo lahko ustrežejo tako rekoč čez noč. Poleg kakovosti sta njihovi največji prednosti tako prav prilagodljivost trgu in točnost pri izpolnjevanju zastavljenih rokov.

V Tiskarni in knjigoveznici Radovljica nudijo kompletno oblikovanje tiskovin in prelom knjig, pri tem pa uporabljajo sodobne računalnike.

Za določene izdelke še vedno uporabljajo klasični ofset tisk. Tiskajo na večbarvnih ofset strojih, nudijo pa tudi numeracijo, perforacijo, izsekovanje (slepi tisk).

V knjigoveškem oddelku nudijo različne vrste vezav, zgibanj, razmnoževanj tiskovin...

GORENJC

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE RADOVLJICA LJUBLJANSKA CESTA 11

Telefon: h.c. 715-771 - fax: 714-840 - Separacija betonarna: 714-470

Petdeset let splošnega gradbenega podjetja GORENJC

Kvalitetno delo se kaže v dobro zgrajenih objektih

Šole in poštni uradi, poslovne in industrijske zgradbe, turistični objekti in stanovanjska gradnja. - Optimalna kakovost, pol stoletja tradicije.

Stanovanjski objekt v centru Radovljice, katerega investitor je Občina Radovljica, že dobiva končno podobo.

Današnje Splošno gradbeno podjetje GORENJC je bilo ustanovljeno leta 1947 kot Mestno gradbeno podjetje, ki se je v petih letih preimenovalo v SGP Gorenjc. Za vse vrste gradenj, ki jih podjetje s ta čas sto petdeset zaposlenimi opravlja na območju od Kranja pa do Kranjske Gore, SGP GORENJC jamči s svojo strokovnostjo, kvaliteto in desetletji izkušenj.

V petih desetletjih delovanja je podjetje dodobra zaznamovalo prostor tako bivše radovljiške občine kot tudi širše Gorenjske. Tako so zgradili skoraj vse šole v bivši občini, izobraževalne centre, pošte na Bledu, v Radovljici in Begunjah, v zadnjem času pa med večje in odmevnejše projekte sodita radovljiška Linhartova dvorana in prireditveni prostor Restavracije Avsenik v Begunjah.

Dejavnost podjetja ni omejena le na gradnjo hiš in stanovanj, temveč se širi na vsa splošna gradbena dela, od komunalnega opremljanja gradnji namenjenih področij do izgradnje industrijskih, poslovnih in turističnih objektov. Naj naštejemo le nekaj ta čas največjih gradbišč GORENJCA: stanovanjski objekt na Prešernovi ulici v Radovljici, poslovni objekt na Lisicah, ob tem pa tudi poslovni objekt v Lescah (investitor je podjetje Gepard, informacije na tel.: 718-605) in stanovanjski objekt pod sv. Ano v Radovljici (prodaja in informacije podjetje Makler, tel.: 742-333), kjer so še vedno možnosti za nakup prostorov. Sicer pa se ta čas v podjetju GORENJC pripravljajo še na dva večja projekta, in sicer v Žitu Lesce in poslovne zgradbe Emona na Bledu.

Poslovni objekt na Lisicah, (informacije o prodaji Gorenjc in Gepard) bo dokončan že v prihodnjem mesecu.

Kot v številnih drugih gorenjskih podjetjih je tudi lastninjenje GORENJCA že v zaključni fazi; po pridobljenem prvem soglasju je pripravljena dokumentacija za drugo. "Osredotočamo se na delo v neposrednem okolju, tudi zaradi organizacije," pojasnjuje direktor Bojan Papler. "V okviru podjetja namreč delujejo še betonarna, gramoznica in žaga, kar pomeni, da sami zagotavljamo osnovno kvaliteto nekaterih materialov. Na voljo imamo svojo mehanizacijo, in prepričan sem, da se kvaliteta našega dela dovolj dobro kaže v objektih, ki smo jih zgradili. Trudimo se za optimalno kakovost, poskušamo se držati dogovorjenih rokov, naše prednosti pa so poleg vsega naštetega prav gotovo na tradiciji grajene izkušnje in ne nazadnje tudi klasični, v desetletjih preizkušeni načini gradnje."

SGP Gorenjc je pred nekaj leti, v času, ko se je sodobno podjetništvo v Sloveniji šele začelo postavljati na noge, zgradilo tudi delavnice za podejtje SEAWAY, ob tem pa tudi proizvodne objekte za podjetja, kot so AKA v Lescah in Klanšek - Vipi na Brezjah.

POSOJILNICA - BANK

Posojilnica - Bank Borovlje/Ferlach
Hauptplatz 16

Poslovni čas
od ponedeljka do petka od 8. do 12. in od 13.45 do 16., četrtek do 17. ure
Pokličite nas med poslovnim časom po tel. 0043-4227-32 35, fax 0043-4227-3338
http://www.zvezabank.co.at/zb

● *Poslovalnica BRODI - Loiblta*l
ob Ljubeljski cesti - v stari gostilni Malle
Tel./fax: 0043-4227-6227
Odprto tudi v soboto od 7.30 do 10.30.

● *Poslovalnica CELOVEC- Klagenfurt*
Bahnhofstrasse 1
Tel.: 0043-463/57356, fax. 0043-463/573568

Banka, ki povezuje! Die Bank, die verbindet!

act MEDICINSKE HLAČNE NOGAVICE

- PRIPOROČAMO PRI STOJEČEM DELU
- ZA UTRUJENE IN BOLEČE NOGE
- V MODNIH BARVAH

RAZLIČNE STOPNJE KOMPRESIJE:
40 DEN - 1257,-
70 DEN - 1368,-
140 DEN - 1709,-
PO NIŽJIH PROMOCIJSKIH CENAH

Medi San
Kidričeva 47a, 4000 Kranj
tel.: 064/226 464

ORTANA d.o.o., Radovljica, Gorenjska c.33
PRENOVA d.o.o., Bled, Ljubljanska c.3
OTP Tepina d.o.o., Jesenice, Titova 112

Še vedno smo najboljši, pridružite se nam

TCR DELO Tisk časopisov in revij d.d.

Delo - **TISK ČASOPISOV IN REVIJ** d.d.
Dunajska 5
1000 **Ljubljana, Slovenija**

Telefon +386 61 321 859
Fax +386 61 133 13 68
http://yellow.eunet.si/tcr.html

Storitve:

- stavljenje tekstov
- skeniranje slikovnega gradiva
- oblikovanje strani
- izpis na film
- rotacijski tisk
- vezava

Izdelki:

- časopisi
- revije
- prospekti
- katalogi
- mehko vezane knjige

emona merkur

za vso družino
v emona merkur
trgovino

emona merkur
trgovina na drobno d.d., ljubljana

emona **centri**
emona **marketi**
emona **prodajalne**

a@telje

NAGRADNO ŽREBANJE za bralce Gorenjskega glasa in zavarovance Zavarovalnice Triglav!

Naročnik Gorenjskega glasa sem od leta: .....

Naročniška št.: .....

Pri Zavarovalnici Triglav imam sklenjeno naslednje zavarovanje: .....

Nagradni vprašanji:

1. *Katero obletnico delovanja praznuje letos Gorenjski glas? .....*
2. *V katero leto segajo začetki zavarovalstva na Gorenjskem? .....*

Ime in priimek: .....

Vaš naslov: .....

Odgovore pošljite na naslov: Zavarovalnica Triglav, d.d., Območna entota Kranj, Bleiweisova 20, 4000 Kranj, najkasneje do 18. oktobra 1997.
Nagradili bomo tri izžrebane bralce Gorenjskega glasa - zavarovance zavarovalnice Triglav!

Iskra Stikala Kranj - vodilni proizvajalec nizkonapetostnih stikal

"Smo podjetje z ambicijami, skušamo biti prvi sledilec uveljavljenih svetovnih proizvajalcev"

Najnovejši razvojni dosežek je štiripolno tokovno zaščitno stikalo, ki predstavlja najvišjo možno zaščito pred nevarnostjo električnega toka

Iskra STIKALA

Podjetje Iskra Stikala iz Kranja je le dve leti mlajše od Gorenjskega glasa. Njegovi začetki segajo v leto 1949, ko so ponudili prve izdelke s področja stikal - paketna stikala. V skoraj petdesetih letih obstoja je to kranjsko podjetje, ki je od oktobra lani sodobno organizirana delniška družba, svoj proizvodni program močno razširilo, kljub vsemu pa so njihov osnovni izdelek ostala nizkonapetostna stikala, ki se uporabljajo pretežno v industriji, del pa tudi v hišnih inštalacijah.

Iskra Stikala so kot samostojno podjetje nastala leta 1991 iz temeljne organizacije, ki je bila del takratne Iskre Kibernetike. Lani se je podjetje uspešno olastninilo in postalo delniška druba, v kateri imajo zaposleni (teh je okoli 340) skoraj 30-odstotni lastninski delež. V lanskem letu so prodali za 19 milijonov nemških mark izdelkov, med katerimi prevladujejo pomožni, motorski in instalacijski kontaktorji, motorska zaščitna stikala ter tokovna zaščitna stikala. Poleg tega v Stikalih izdelujejo tudi instalacijske odklopnike, mikrostikala, končna stikala, odmična stikala, nizkonapetostne odklopnike, bremenska stikala, nudijo pa tudi storitve inženiringa v stikalni tehniki.

Kot poudarjajo v podjetju, so naš največji proizvajalec nizkonapetostne stikalne tehnike, v Sloveniji pa s temi izdelki pokrivajo več kot 80 odstotkov trga. Medtem ko doma prodajo 21 odstotkov izdelkov, vse ostalo izvozijo, večino (31 odstotkov) v Nemčijo in Italijo (28 odstotkov), letos pa so uspeli prodreti tudi na poljski trg. Počasi se vračajo tudi na trge bivše Jugoslavije, kjer so včasih pokrivali kar polovico trga. Veliko svojih izdelkov v tujini prodajajo pod tujimi blagovnimi znamkami, tako delajo za nemški Siemens, italijanski Lovato, nemški Hager in še nekatere druge svetovne proizvajalce.

Podjetje Iskra Stikala je organizirano kot tipično velikoserijsko proizvodno podjetje, vse bistvene sestavne dele pa izdelujejo na strojnih sklopih tako avtomatizirano, da napak zaradi človeka skorajda ni več. Lansko pomlad so uspeli pridobiti tudi standard kakovosti ISO 9001.

Močna razvojna služba

Veliko pozornost v podjetju namenjajo razvoju. Njihovi izdelki in storitve so v večji meri plod lastnega razvojnega in tehnološkega znanja.V razvojni službi dela kar petdeset visoko usposobljenih strokovnjakov (to predstavlja kar 15 odstotkov vseh zaposlenih), ki razvijajo nove izdelke ter jih uvajajo v proizvodnjo. Specializirane razvojne skupine skrbijo za vsak tehnično-tehnološko zaokrožen prodajni program. Pri razvoju in konstrukciji izdelkov uporabljajo sodobno programsko in strojno opremo, med drugim računalniški sistem CAD (konstruiranje s pomočjo računalnika). Za preverjanje lastnosti izdelkov nizkonapetostne stikalne tehnike pa imajo najbolj usposobljen preskuševalni laboratorij, ki ga uporabljajo za lastne, pa tudi tuje potrebe.

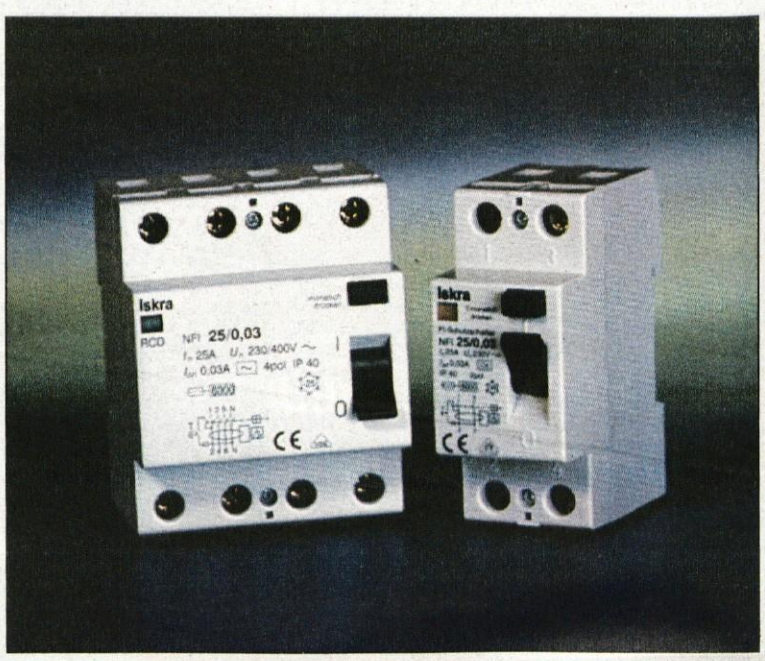
Najnovejši razvojni dosežek - štiripolno tokovno zaščitno stikalo

V podjetju poudarjajo, da vsako leto skušajo priti na trg z vsaj enim novim izdelkom. Tudi letos je tako, saj so razvili štiripolno tokovno zaščitno stikalo, ki je zadnji dosežek razvoja. Gre za izdelek, ki se uporablja v nizkonapetostnih elektroinstalacijah, omogoča pa zaščito pri posrednem ter (pod določenimi pogoji) tudi neposrednem dotiku delov pod električno napetostjo. Ta stikala tipajo diferenčne tokove, do katerih pride v primeru okvar na električni instalaciji ali na električnih aparatih. Ti tokovi so bistveno nižji od tokov, pri katerih pride do izklopa varovalke, predstavljajo pa nevarnost za človeka ali za nastanek požara. V Iskri Stikalih so "mlajšega brata" - dvopolno zaščitno stikalo predstavili že pred dvema letoma, štiripolno stikalo pa bodo prvič predstavili na letošnjem sejmu Sodobna elektronika 97. Najnovejši izdelek je namenjen predvsem izvozu, letno pa naj bi prodali vsaj 300 tisoč stikal. Za primerjavo: samo v Nemčiji letno porabijo kar 10 milijonov tovrstnih stikal. Do leta 2000 naj bi prodaja tokovnih zaščitnih stikal dosegla eno četrtino celotne prodaje družbe, s čimer bodo tudi upravičili znatne razvojne stroške.

Poldrugi milijon mark za naložbe

V Iskri Stikalih poudarjajo, da so podjetje z velikimi ambicijami. Želijo biti prvi sledilec uveljavljenih tujih proizvajalcev, kot je denimo Siemens ter ostale svetovne multinacionalke. Na prvem mestu izpostavljajo kakovost, ki je na evropski ravni. Zavedajo se, da morajo nenehno slediti svetovnemu razvoju, zato tudi pospešeno investirajo v izdelke in opremo.

Letos bodo tako naložbe dosegle vrednost poldrugega milijona nemških mark (gre izključno za lastna sredstva), v prihodnje pa jih bodo morali še povečati. Da je podjetje usmerjeno v prihodnost, dokazuje tudi dejstvo, da so si že začrtali poslovne in programske cilje do leta 2007. Kot načrtujejo, bodo prodajo vsako leto povečali za desetino, saj se zavedajo, da le s takšno politiko obstanejo na čedalje zahtevnejših domačih in tujih trgih.

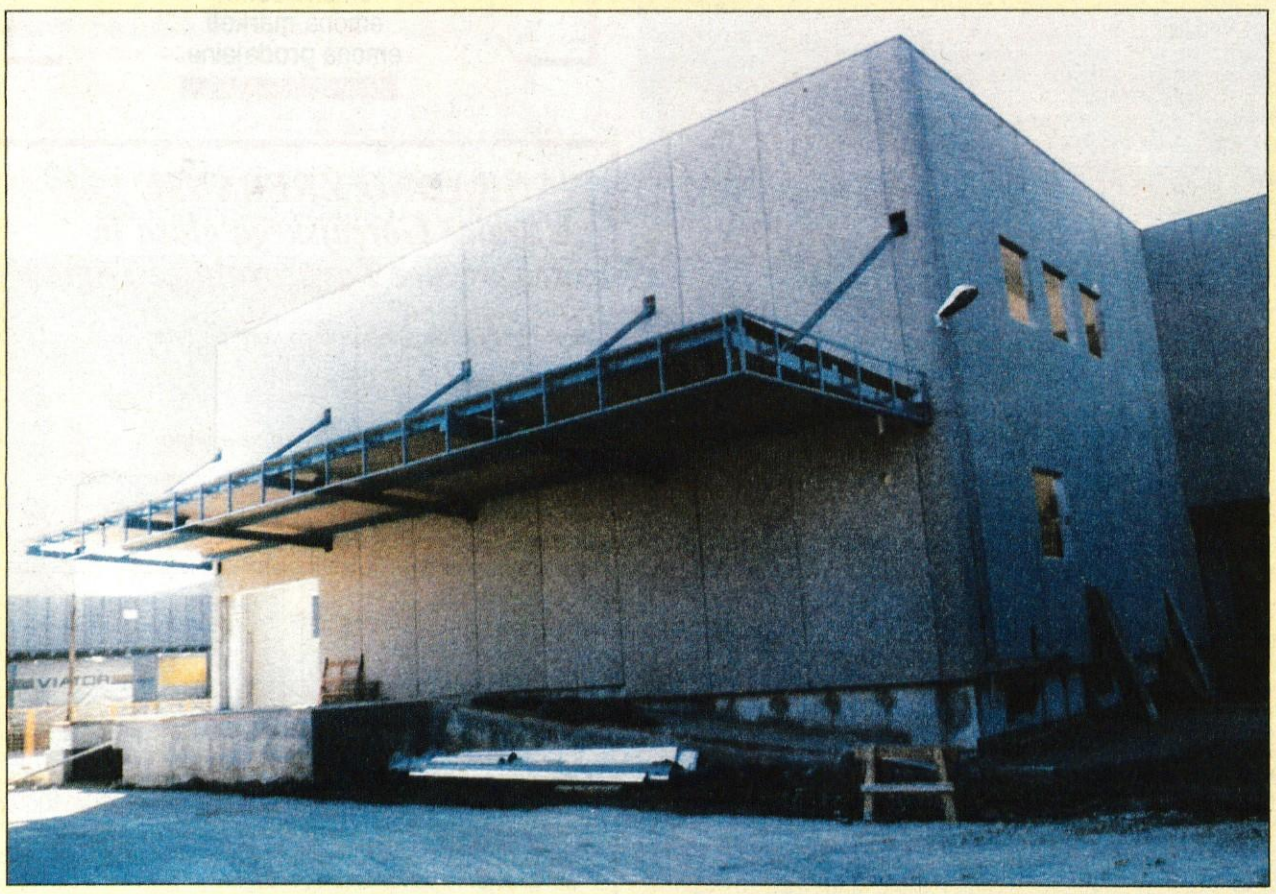

ŠPEDICIJA ZA TRETJE TISOČLETJE

V mesecu maju smo praznovali svoj jubilej - 20 let delovanja. Zaokrožitev jubileja pa bo novembra

dograjen poslovno skladiščni objekt

v Škofji Loki, ki bo ponudbo EUROŠPED 2001 še razširil. Z izgradnjo se bo zaposlenim uresničila želja po združitvi vseh potrebnih elementov špedicije na enem mestu, saj EURORŠPED 2001 trenutno deluje na dveh lokacijah v Škofji Loki. Center bo vseboval tako prostore za carinsko operativo, kot transportni in komercialni oddelek. Največja pridobitev pa bo sodobno carinsko skladišče z vsemi potrebnimi dovozi za čim hitrejše razkladanje oziroma nakladanje blaga. **To bo obenem tudi edino carinsko skladišče v Škofji Loki.**

EUROŠPED 2001

mednarodna špedicija, transport in trgovina, d.o.o.
4220 ŠKOFJA LOKA, Kapucinski trg 7 - Slovenija

V NAŠIH POSLOVALNICAH:

ŠK. LOKA tel.: 064 652 110, fax: 064 631 565
BRNIK tel.: 064 261 705, fax: 064 224 466
LJUBLJANA tel.: 061 446 690, fax: 061 444 545
KRANJ tel.: 064 380 050, fax: 064 221 087
JESENICE tel.: 064 861 170, fax: 064 861 244
MARIBOR tel.: 062 306 181, fax: 062 306 130
SEŽANA tel.: 067 72 541, fax: 067 31 828
VRTOJBA tel.: 065 35 523, fax: 065 35 533
KOPER tel.: 066 38 006, fax: 066 38 008

ZA VAS OPRAVIMO:

- CESTNE TRANSPORTE
- ZBIRNE PREVOZE
- LETALSKE PREVOZE
- LADIJSKE PREVOZE
- CARINSKO POSREDOVANJE
- CARINSKO SKLADIŠČENJE

20 let
Z vami prek vseh meja

25 let

SZG
STANOVANJSKA ZADRUGA GORENJSKE z.o.o.

Kranj, Cesta Staneta Žagarja 14, p.p. 93
tel.: 064/211-336, 211-324, 222-556

Enota: **Tržič,** Predilniška ulica 6
tel.: 064/51-193, fax: 064/50-190

Enota: **Jesenice,** Titova c. 57
tel.: 064/81-283, fax: 064/81-283

Stanovanjska zadruga Gorenjske, z.o.o., Kranj

Franci Teran še naprej predsednik zadruge

Stanovanjska zadruga se je v letu, ko praznuje 25-letnico obstoja in uspešnega delovanja, z Mladinske ceste 2 v Kranju preselila v nove lastne prostore na Cesti Staneta Žagarja 14, na Mlaki pri Tržiču pa je začela graditi še pet blokov neprofitnih stanovanj. Gradnjo tovrstnih stanovanj je ponudila tudi šenčurski, preddvorski in kranjski občini.

V Stanovanjski zadrugi Gorenjske so prepričani, da bi občine lahko veliko več storile za reševanje stanovanjskih problemov svojih občanov, predvsem mladih družin, če bi spoznale, kaj je bistvo zadružne gradnje neprofitnih stanovanj. Zadruga ima kot neprofitna stanovanjska organizacija možnost, da pri Stanovanjskem skladu Republike Slovenije za 60 odstotkov gradbene cene, ki ne sme preseči 1.200 mark za kvadratni meter, najame dolgoročno ugodno posojilo s 25-letno odplačilno dobo in 4-odstotno realno letno obrestno mero.

Franci Teran, predsednik Stanovanjske zadruge Gorenjske.

Neprofitna stanovanjska gradnja na Mlaki pri Tržiču: že zgrajena stanovanja in stanovanja v gradnji.

Na občnem zboru izvolili nove organe zadruge

Člani Stanovanjske zadruge Gorenjske so v sredo na občnem zboru razrešili organe zadruge in izvolili nove. Zadrugo bo tudi v prihodnjem štiriletnem mandatu vodil dosedanji predsednik Franci Teran, enaka kot doslej pa bo tudi sestava petčlanskega upravnega in tričlanskega nadzornega odbora. Dejstvo, da v zadružnih organih ni prišlo do sprememb, kaže, da so bili člani zadruge (vseh je 28) zadovoljni z delom zadruge v minulem štiriletnem obdobju in da je zadruga dobro opravljala svoje poslanstvo.

Tržiška občina je še v času, ko je bil predsednik občinske skupščine Peter Smuk, predsednik izvršnega sveta pa Frančišek Meglič, dojela prednosti in pomen neprofitne stanovanjske gradnje in s tem tudi možnosti za hitrejše reševanje stanovanjskih problemov svojih občanov. Zadruga je v sodelovanju z občino zgradila na Mlaki pri Tržiču deset neprofitnih stanovanj in jih na podlagi zahtevnega razpisa in v skladu z republiškim pravilnikom o oddaji neprofitnih stanovanj v najem lani maja oddala novim stanovalcem, ki so izpolnjevali razpisne pogoje.

Nadaljevanje brez sodelovanja občine

Zadruga je julija letos začela na Mlaki graditi še pet stanovanjskih blokov s skupno 2050 kvadratnimi metri stanovanjske površine, pri tem pa je upala, da bo tudi pri gradnji teh stanovanj podobno kot pri prejšnjih sodelovala občina. To se, žal, ni zgodilo. Občina je zadrugi prodala komunalno neopremljeno zemljišče po 65 mark za kvadratni meter (v ustrezni tolarski vrednosti) oz. celo dražje, kot ga je zaračunala gospodarski družbi, ki naj bi v bližini gradila poslovne prostore. Pa ne le to! Čeprav je občinski svet na 16. redni seji 11. julija lani sklenil, da bo občina v letu 1996 za nadaljevanje neprofitne gradnje na Mlaki pri Tržiču namenila iz proračuna 20 milijonov tolarjev "pod enakimi pogoji, kot veljajo za denarna sredstva Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, uporabljena za isti namen", sklepa ni uresničila. To je bil tudi razlog, da je bila zadruga prisiljena spremeniti dosedanji koncept neprofitne stanovanjske gradnje. Občina ne bo mogla sodelovati pri razpisu za oddajo neprofitnih stanovanj v najem niti uporabiti teh stanovanj za reševanje stanovanjskih problemov svojih občanov. Razpisa pravzaprav sploh ne bo. Novozgrajena stanovanja bodo zasedli tisti, ki so pripravljeni z zadrugo skleniti pogodbo in prispevati 40 odstotkov gradbene cene. Doslej je pogodbo sklenilo šestnajst občanov, še vedno pa so možnosti. Čeprav občina ne sodeluje pri gradnji, je zadruga kljub temu dala prednost občanom iz tržiške občine. Za šestdeset odstotkov gradbene cene (zneskovno to pomeni 131 milijonov tolarjev) je zadruga pri Stanovanjskem skladu Republike Slovenije na podlagi razpisa najela ugodno dolgoročno posojilo s 25-letno odplačilno dobo in štiriodstotno realno letno obrestno mero. Gradbena cena glede na določbe stanovanjskega razpisa ne sme preseči 1.200 mark za kvadratni meter (v ustrezni tolarski vrednosti), kar je v sedanjih razmerah zelo težko doseči. Zadrugi je to kljub temu že uspelo.

Če je "stara" tržiška občina imela posluh za neprofitno stanovanjsko gradnjo in za reševanje stanovanjskih problemov svojih občanov, še zlasti mladih družin, pa se je položaj z organiziranostjo nove lokalne samouprave bistveno spremenil. Župan ni naklonjen tovrstni gradnji in noče razumeti, da je neprofitna stanovanjska gradnja najcenejša možnost za pridobitev novih stanovanj, seveda pa tudi ta stanovanja zahtevajo sredstva. Investitor neprofitne gradnje mora imeti materialno osnovo za pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč in za gradnjo, ta materialna osnova pa je lastništvo stanovanj. Republiški stanovanjski sklad je namreč pripravljen zadrugi kot neprofitni stanovanjski organizaciji dati ugodno posojilo za 60 odstotkov gradbene cene le pod pogojem, če lahko posojilo zavaruje s hipoteko na stanovanjih. Stanovanjska zadruga Gorenjske razpolaga z dovolj veliko materialno osnovo za nadaljevanje gradnje stanovanj na Mlaki pri Tržiču, lahko pa bi gradnja potekala v večjem obsegu in hitreje, če bi pri tem sodelovala občina s sredstvi, namenjenimi za stanovanjsko gradnjo.

Gradnja neprofitnih stanovanj v Šenčurju

Ob tem, ko tržiška občina ne kaže zanimanja za neprofitno stanovanjsko gradnjo in s tem za reševanje stanovanjskih problemov svojih občanov, predvsem mladih družin, je stanovanjska zadruga ponudila tovrstno gradnjo tudi kranjski, preddvorski in šenčurski občini. Za občino Šenčur, ki razume prednosti neprofitne gradnje in možnosti za reševanje stanovanjskih problemov, zadruga že pripravlja načrte, po katerih bo na svojem zemljišču v Šenčurju še letos začela graditi stanovanjsko stavbo s petimi neprofitnimi stanovanji. Pa ne le to! Zadruga je občini tudi predlagala, da bi na lokaciji, kjer je predviden oskrbovalni center, zgradila stanovanjsko poslovno stavbo, v kateri bi bilo po idejni zasnovi osem poslovnih prostorov in osemnajst stanovanj. Zemljišče, na katerem naj bi stal objekt, je predmet delitvene bilance nekdanje kranjske občine, sicer pa mora o predlogu za gradnjo odločati tudi občinski svet.

Občina je "odgovorila" z javnim razpisom

Stanovanjska zadruga Gorenjske je ponudila neprofitno stanovanjsko gradnjo tudi Mestni občini Kranj. Zaprosila jo je, da bi še pred javnim razpisom za prodajo stavbnih zemljišč na območju zazidalnega načrta Mlaka - Grič dodelila zadrugi vsaj pet parcel, s čimer bi ji omogočila, da bi za zainteresirane graditelje najela pri Stanovanjskem skladu Republike Slovenije ugodno posojilo. Razpis, ki je "odprt" še do 1. decembra letos, namreč daje možnosti, da zadruga najame posojilo tudi za individualno gradnjo, če gre za najmanj pet objektov. Mestna občina Kranj za takšno rešitev očitno ne kaže zanimanja, zadrugi na prošnjo ni niti odgovorila, ampak je v zadnji številki Kranjčana objavila javni razpis za prodajo 13 parcel najugodnejšim ponudnikom. Novi zakon o stavbnih zemljišč pa omogoča občini, da proda ali odda zemljišča za gradnjo tudi brez javnega razpisa, če gre za gradnjo socialnih in neprofitnih ter zadružnih stanovanj in stanovanjskih hiš. Isti zakon še določa, da se komunalni prispevek ne plača za gradnjo javne infrastrukture ter za gradnjo socialnih in neprofitnih stanovanj.

Neprofitna stanovanjska gradnja je najcenejša

V Stanovanjski zadrugi Gorenjske upajo, da bodo župani, ki predlagajo proračun občine, in občinski sveti, ki proračun obravnavajo in sprejemajo, vendarle razumeli, da je neprofitna stanovanjska gradnja najcenejša gradnja in da je lastništvo stanovanj po vselitvi drugotnega pomena.V stanovanjski zadrugi, žal, ugotavljajo, da se občine po treh letih reforme lokalne samouprave na stanovanjskem področju še vedno obnašajo kot profitni centri in da stanovanjski denar, ki ga zberejo z najemnino, porabljajo tudi za druge namene. V takšnih okoliščinah, ko občine niso pripravljene pomagati niti toliko kot država, ni mogoče računati, da bi mlade družine in drugi občani z nerešenim stanovanjskim problemom lahko hitro prišli do poceni stanovanja.

Stanovanjska zadruga Gorenjske se je z Mladinske ulice v Kranju preselila na Cesto Staneta Žagarja 14, kjer si je uredila lepe prostore.

Zadruga praznuje letos 25-letnico

Ljudje so pri 25 letih še polni energije in hkrati že toliko zreli, da odgovorno opravljajo naloge. Podobno velja tudi za Stanovanjsko zadrugo Gorenjske: pri teh letih je mladostna, a hkrati tudi zrela, odgovorna... V 25-letnem obdobju je zgradila petnajst stanovanjskih kompleksov, prek zadruge je bilo zgrajenih 6.500 stanovanjskih hiš, od tega samo na zadružnih zemljiščih 1.050, do 1991. leta se je v njej zvrstilo okoli dvanajst tisoč članov... Ko je 1991. leta začel veljati zakon o prometnem davku za promet z reprodukcijskim materialom, ki je davek na gradbeni material znižal s 30 na 10 odstotkov, so v Sloveniji "ugasnile" vse zadruge, ki so svojo dejavnost omejile le na izdajanje naročilnic za nakup gradbenega materiala brez prometnega davka. Stanovanjska zadruga Gorenjske, ki se je stanovanjske gradnje lotevala dolgoročno (od nakupa in komunalne ureditve zemljišča do izgradnje stanovanj), se je obdržala, ker je za razliko od nekaterih drugih vedela, kaj hoče in želi. Zadruga je ena izmed devetih članic Zveze stanovanjskih zadrug Slovenije (ta ima sedež v Kranju) in je edina v Sloveniji, ki že četrto leto uspešno izvaja republiški program neprofitne stanovanjske gradnje.

SUZUKI & MAGNA

BALENO ADUTI
Enaka cena + enako darilo + enaka ugodnost

TOM +
6%
izjemno ugodni krediti
do 5 let
za 1.000.000 SIT kredita
je obrok 20.800 SIT

BALENO ZMOGLJIVOST
GLX 4x4
26.990 DEM
cenovo ugodni
4 - kolesni pogon

BALENO PROSTORNOST
GLX wagon
26.990 DEM
prostorni KARAVAN

BALENO UDOBNOST
GLX Melody
26.990 DEM
glasbena oprema HI-FI

GLX OPREMA: dvojni airbag, servo volan, centralno zaklepanje, imobilizator, el. pomik stekel in ogledal, bočne ojačitve, volan in sedeži nastavljivi po višini, varovalni volanski drog

DARILO
magna kartica za
500
litrov goriva.
LASTNIKI SREBRNE MAGNA KARTICE LAHKO PRI NAKUPU VOZILA SUZUKI KORISTIJO DO 500.000 SIT KREDITNEGA LIMITA.

UGODNOST
klima
20% popusta
Ponudba velja za omejeno število vozil in samo določene barve.

SUZUKI
Odar
d.o.o.
Ljubljana, Jana Husa 1a
SLOVENIJA
3 letna garancija

Pooblaščena prodajno servisna mreža: Kamnik, MIŠA, 061/815 057, Kranj, KALCIT, 064/331 013, Kranj, AVTOSERVIS JERŠIN, 064/242 779, Lesce, KALCIT, 064/718 585, Tržič, AVTOSERVIS BOGATAJ, 064/58 850, Škofja Loka, AVTOMEHANIKA LUŠINA, 064/632 286

Mladinski Servis Kranj

Stritarjeva 5, 4000 Kranj
tel: (064) 360 100, faks: 22 44 50

Mladinski servis z najdaljšo tradicijo na Gorenjskem

V poplavi mladinskih servisov je Mladinski servis Kranj eden redkih, ki kreditira izplačila študentom in dijakom, ki tako do zasluženega denarja pridejo v najkrajšem času.

Mladinski servis Kranj, ki ima svoje prostore na Stritarjevi 5 v Kranju, je servis z najstarejšo tradicijo na Gorenjskem. Ustanovljen je bil leta 1975, v tem obdobju pa so s kakovostnim poslovanjem uspeli pridobiti zaupanje dijakov in študentov in marsikdo se vrne k njim, potem ko je doživel slabe izkušnje drugod.

Damijana Krnič, referentka za posredovanje zaposlitev: "Z mladimi je lepo delati."

Prek Mladinskega servisa Kranj je v lanskem letu delalo 4300 dijakov in študentov. Preko servisa so tako delali tisti, ki so si delo poiskali sami, kot tudi tisti, ki so do zaposlitve prišli prek servisa. V servisu se namreč ukvarjajo tudi s posredovanjem zaposlitev. Marsikateri dijak oziroma študent je tako prav preko servisa dobil počitniško ali občasno delo na Petrolu, v Savi, na brniškem letališču, pri cestnem podjetju in v številnih drugih gorenjskih podjetjih.

Poleg dolgoletne tradicije je ena glavnih prednosti Mladinskega servisa Kranj v tem, da kreditirajo izplačila dijakom in študentom, ki delajo pri večjih kranjskih podjetjih. To pomeni, da servis takoj po prejemu napotnice založi denar in ga takoj nakaže dijaku oziroma študentu.

Kot zahteva zakon, mora vsak mladinski servis del sredstev odvajati študentom. Mladinski servis Kranj s sredstvi financira Študentsko organizacijo Fakultete za organizacijske vede v Kranju, pa tudi Klub študentov in dijakov Kranj, ki prav s pomočjo teh sredstev financirajo svoje najrazličnejše dejavnosti.

Mladinski servis Kranj pa je tudi eden od redkih servisov, ki ima znane lastnike. V skladu z zakonom se je olastninil, njegovi lastniki pa so zaposleni in skladi.

Nikoli ne dobite druge priložnosti za dober prvi vtis.

Res dober
in res prvi!

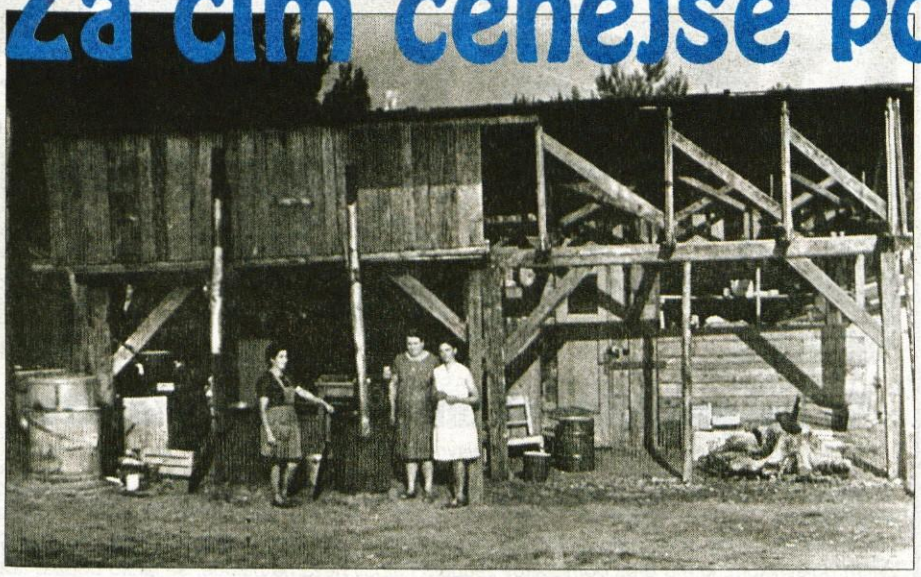
Telefonski imenik Slovenije
je najpopolnejši vir informacij o ponudnikih blaga in storitev v Sloveniji. V Telefonskem imeniku Slovenije lahko objavite logotip in/ali znak v širini ene kolone, na Rumenih straneh pa tudi oglase, ki so večji od logotipa. S tem boste olajšali iskanje svojih številk, vaš znak pa bodo opazili tudi tisti, ki ne iščejo prav vas. Bele strani Telefonskega imenika Slovenije so urejene po abecedi, rumene pa po dejavnostih.

Za podrobnejše informacije pokličite telefonsko številko (061) 159 20 88 in naš zastopnik vam bo razložil ugodne pogoje oglaševanja v Telefonskem imeniku Slovenije.
Telefonski imenik Slovenije bo izšel tudi na CD-ROM-u, najdete pa ga še na Internetu, na naslovu http://tis.telekom.si. Če se odločite za predstavitev tako v tiskanem kot elektronskem mediju, je cena še posebej ugodna.

http://tis.telekom.si

Telekom Slovenije
Nacionalni operater telekomunikacij

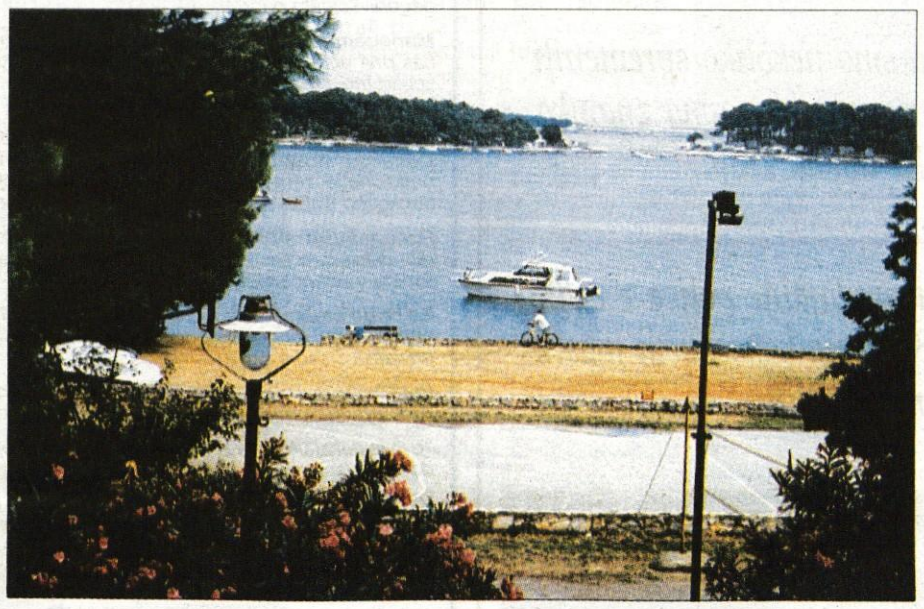
Za čim cenejše popotovanje mladih

Na komfort v kampu prva leta niso veliko dali. Na sliki iz leta 1968 vidite takratno kuhinjo.

Počitniško zvezo Kranj je leta 1954 ustanovil sedaj že pokojni profesor Todorovič, ki je poučeval na kranjski gimnaziji. Namen počitniške zveze je bil nuditi mladim čim cenejši način popotovanja, prenočevanja in podobno. Počitniška zveza Kranj, ki po novem deluje kot Počitniško društvo Vodnik, še sedaj skrbi za cenejše dopustovanje mladih.

Že v petdesetih letih je imela PZ Kranj svoje letovišče v Rovinju, kasneje so se preselili na Valovine pri Puli, leta 1963 pa so z lastnimi sredstvi kupili zemljišče v Premanturi pri Puli, kjer imajo še danes svoj kamp - Kranjski kamp. Pri izgradnji letovišča v Premanturi imata velike zasluge prof. Adlešič in prof. Klančar, ki sta organizirala vse prostovoljne mladinske akcije. V sedemdesetih letih se je dejavnost PZ precej razširila, zato so zaposlili profesionalnega sekretarja in kupili pritličje na Tavčarjevi 5 v Kranju, kjer so še danes prostori njihove mladinske turistične poslovalnice. V poslovalnici lahko mladi dobijo Youth Hostel kartico, mednarodno Youth Travel kartico in mednarodno študentsko kartico, s katerimi lahko na svojih popotovanjih po svetu uveljavljajo študentske in druge popuste. Poslovalnica prav tako prodaja letne priročnike Hostelling International, v katerem najdete vse bistvene napotke za posamezne evropske in ostale države sveta. Prodajajo pa tudi brošurice s praktičnimi nasveti za letovanja v posameznih evropskih državah, ki jih je pripravila PZS. Poslovalnica prav tako naroča in organizira šolske izlete ter posreduje pri prevozih šolskih skupin, saj šolskim skupinam in klubom pri prevozih ponujajo ugodne pogoje. Seveda poslovalnica sprejema tudi vse rezervacije za njihov Kranjski kamp v Premanturi, ki je odprt od 15. junija do 1. septembra.

Pogled s terase na športna igrišča, v ozadju se vidi Medulin.

V kampu ima Počitniška zveza Kranj svoje prikolice s skupno kapaciteto 250 gostov, poleg tega pa lahko v kampu z lastnimi šotori kampira še okoli sto ljudi. Prikolice so postavljene v gozdičku, zato so ves dan v senci. Družine lahko v kamp pripeljejo tudi svoje prikolice, ki jih lahko v kampu pustijo vse leto ali so tam samo v času dopustovanja.

Kranjski kamp je lično urejen, poskrbljeno je tudi za rekreacijo gostov, saj imajo igrišča za mali nogomet, odbojko, košarko, gosti lahko igrajo namizni tenis ali tenis na peščenem teniškem igrišču. Prav zaradi tega mnogi športni klubi radi pridejo v kamp na svoje priprave. Gostom pa v kampu sposojajo tudi vso potrebno športno opremo.

Kamp ima celo svojo knjižnico, večina gostov je Slovencev, mnogi se vanj tudi radi vračajo, saj se v kampu, ki je cenejši od ostalih istrskih kampov, počutijo domače.

Dijaki, študentje, če se odpravljate na popotovanje po svetu ali pa bi naslednje leto preživeli v kranjskem kampu, in ostali, ki bi radi storitve Mladinske turistične poslovalnice PZS v Kranju, se lahko oglasite na Tavčarjevi 5, Kranj. Odprto imajo vsak dan od 9. do 15.30 ure, ob sredah od 13. do 19. ure. Tel/fax. 064/ 221 352.

Gostilna "Rot"

Bohinjska Bela

tel.: 064/720-072

Gostilna Rot na Bohinjski Beli, ki ima več kot 130-letne izkušnje, vas vabi, da jih obiščete in pokusite specialitete iz njihove kuhinje. Ljubiteljem dobre hrane ponujajo jedi po naročilu, divjačino, jedi na žaru, postrvi, domačo hrano in drugo.

Gostilna Rot je prava slovenska družinska gostilna, ki vam poleg omenjenih jedi vsak dan ponudi tudi kosila, ponosni pa so tudi na to, da točijo odprta vina več vrst sortnih vin iz Goriških brd in Haloz, ne manjka pa jim tudi dolenjskega cvička.

V gostilni je dobrodošla vsaka večja skupina, saj imajo lično urejen ločen prostor za okoli 60 ljudi, kjer lahko zaključene družbe proslavljajo poroke, se dobivajo na poslovnih srečanjih. Vsako leto organizirajo tudi silvestrovanje, skupno proslavijo Martina. Prav tako vam priporočajo,

da v gostilni proslavite visoke življenjske jubileje ali mature.

Gostilna Rot je izhodiščna točka za pohod v jamo Pod Babjim zobom, lovci in ribiči pa imajo pri njih še poseben popust. V gostilni tudi izdajajo ribolovne dovolilnice. Vse potrebne informacije prav tako dobite na njihovem naslovu.

Spoznajte torej gostoljubje gostilne Rot na Bohinjski Beli, kjer imajo odprto vsak dan od 11. do 23. ure, razen ob četrtkih, ko imajo zaprto.

SLAP BOHINJ

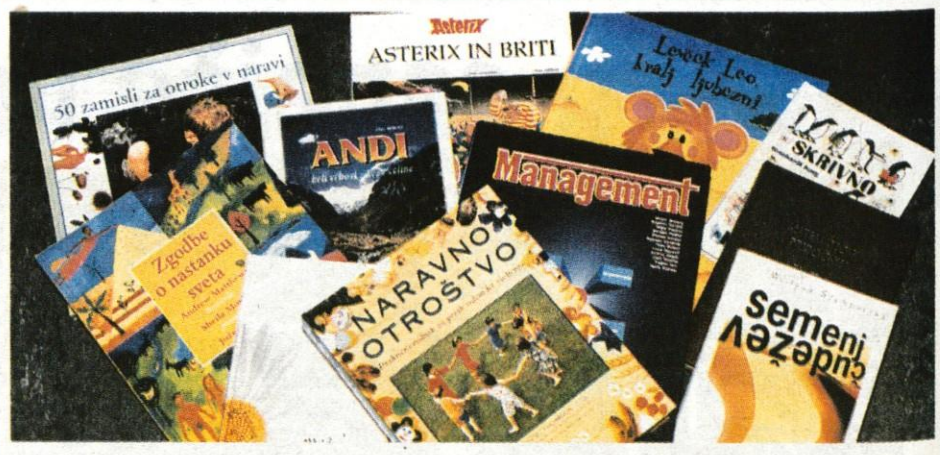
PROIZVODNJA IN STORITVE, d.o.o.
4264 BOHINJSKA BISTRICA, TRIGLAVSKA 18
TELEFON - FAX 00386/064/721 251

Iz podjetja SLAP BOHINJ čestitamo Časopisnemu podjetju GORENJSKI GLAS za visok delovni jubilej in želimo, da še naprej vstopa v naše domove s svojim Glasom.

Vsem kupcem pa sporočamo, da smo nekoliko spremenili embalažo, tako da je bolj razpoznavna blagovna znamka BohBI, ki je izpeljanka imena kraja.

Naše podjetje že tretje leto polni prodajalne police z vedno svežimi slanimi palčkami BohBI in na kokosovem maslu praženem pop cornu BOhBI.

Pokličite nas, če jih morda ne najdete v Vaši trgovini!

Na kaj pomislite ob imenu založba Didakta?

Vzgoja in izobraževanje sta res naši glavni dejavnosti, pa vendar je naš izbor knjig zelo pester - od otroških, vzgojno-izobraževalne literature za starše in pedagoge, potopisov, poezije, planinske, računalniške in medicinske literature, literature za managerje ter še marsikaj. Izdali smo že več kot 250 naslovov.

*Ljubitelji **Asterixovih dogodivščin** nas dobro poznajo po izdaji stripa. Skupaj z drobnim, bistrim in zvitim bojevnikom, ki mu brez pomislekov zaupajo najbolj nevarne naloge, se lahko podate novim dogodivščinam naproti.*

***Management** - veliki priročnik o managementu, ki ga je napisalo 12 priznanih slovenskih avtorjev, je naš prvi učbenik s področja managementa, ki upošteva novejša znanja v svetu in tudi slovensko konkretno prakso (knjiga je v celoti barvna, 1072 strani kvalitetnega tiska v velikem formatu z bogatimi ilustracijami, grafikoni in skicami).*

*Izdajamo tudi **revijo Didakto**, ki se je dodobra zasidrala v slovenskem prostoru s prodornostjo, toleranco in aktualnostjo svojih člankov. Prinaša novitete tako s teoretičnega, predvsem pa praktičnega zornega kota na področju vzgoje in izobraževanja. Namenjena je kvalitetnejšemu, strokovno boljšemu, predvsem pa prijaznejšemu šolanju naših otrok in mladine.*

***Računalniški programi Amon** so namenjeni za učenje tujih jezikov. Umetna inteligenca v računalniškem programu Amon je tista pomemba lastnost, ki računalnik spreminja iz nečutnega robota v učenčevega prijatelja in pomočnika.*

*Ko boste prebrali knjigo Tineta Miheliča - **Andi**, vam bodo tudi Indijanci, Machu Picchu - izgubljeno mesto Inkov, mogočni kondorji in lame postali blizu, skratka, barvita dežela Južne Amerike vas bo privlačila s svojo skrivnostnostjo.*

*Pred kratkim smo izdali tudi **pesmi dveh Nobelovih nagrajencev** - Močvirna dežela Seamusa Heaneya in Semenj čudežev Wislawe Szymborske.*

To je le nekaj utrinkov iz našega programa. Prepričani smo, da veliko naših knjig že poznate ali pa jih boste še spoznali in boste v njih našli tisto, kar vas zanima.

*V kolikor želite informacije o našem knjižnem programu nas lahko pokličete po **telefonu št. (064) 715-515,** vaša sporočila ali naročila pa sprejemamo tudi po **telefaksu št. (064) 715-988** in na **E-mail zalozba@didakta.si!***

Oglejte si tudi našo ponudbo na internetu http://www.didakta.si!

DIDAKTA

MENCINGER

Proizvodnja, veleprodaja in razstavni salon senčil: **Lesce, Alpska 68**

Prodajalna in razstavni salon: **Radovljica, Kranjska 2**

iz roda v rod neprekinjeno od leta 1897

Mencinger, d.o.o., Lesce - stoletna tradicija družinskega podjetja

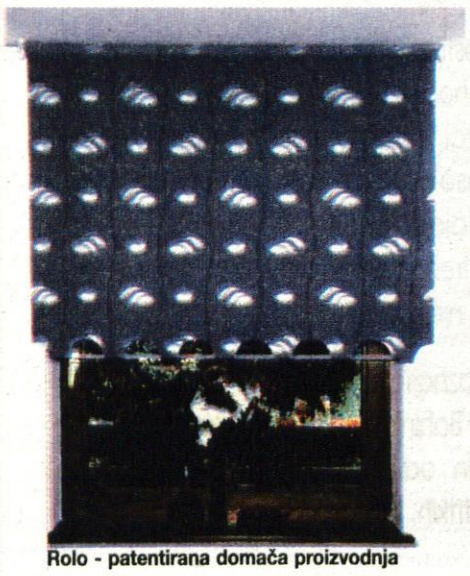
Vrhunska senčila - zaščita pred soncem in dežjem

Trgovina v Radovljici je pravi prostor hišnega tekstila, saj je poleg senčil in zaves ter dekorativnega blaga mogoče dobiti tudi namizno perilo, posteljnino in brisače. Izdelki domačih proizvajalcev so na voljo po tovarniških cenah.

Podjetje Mencinger iz Lesc je znano v širšem slovenskem prostoru, pa tudi v tujini. To je družinsko podjetje, ki svojo dejavnost prenaša iz roda v rod neprekinjeno že sto let.

V podjetju so se ukvarjali z različnimi dejavnostmi, pretežno kovinskimi. Z osamosvojitvijo pa so tudi Mencingerjevi tako kot mnogi drugi izgubili vse trge, zato so začeli razmišljati o nečem novem. V času slovenske vojne je v njihovi delavnici tako nastala prva markiza iz lastne proizvodnje. Prej kot v letu dni so kljub nezaupanju Evrope uspeli pridobiti močnega partnerja iz Nemčije. Kot poudarjajo v podjetju Mencinger, jih je nemški partner sprejel povsem enakovredno, s svojim znanjem in priporočili pa jim je odprl vrata v druge evropske države.

Podjetje Mencinger je danes sodobno proizvodno in trgovsko podjetje. Njihova glavna dejavnost je razvijanje lastne proizvodnje z uporabo domačih in tujih sestavin. Imajo popolnoma lasten razvoj markiz ter samostojno proizvodnjo, nad kakovostjo in razvojem blagovne znamke markilux pa bedi vodilni evropski partner.

Rolo - patentirana domača proizvodnja

V lastni proizvodnji imajo poleg markiz tudi druge vrste senčil, markizolete, lamele in roloje. Imajo svojo generacijo patentiranih rolojev, ki so plod domačega znanja. Roloji, ki so povsem enostavni, zanesljivi in izredno dekorativni, so med kupci izredno lepo sprejeti, tako da v podjetju Mencinger pripravljajo že tretjo izboljšavo osnovne verzije. Najpogostejši kupci tega izdelka so šole, vrtci in zasebna gospodinjstva. Trenutno imajo v zalogi preko sto različnih vzorcev v treh osnovnih kvalitetah: delno prosojni, zatemnitveni ali pralni verziji. Vzdrževanje teh rolojev je sila enostavno.

V podjetju Mencinger pa skrbijo tudi za hišni tekstil. Marca letos so odprli novo prodajno mesto v centru Radovljice, s čimer se je delo v proizvodnih obratih v Lescah razbremenilo, ohranili so le še svetovanje in salon - razstavni prostor senčil ter veleprodajo. Maloprodajo in razstavo senčil pa so prenesli v novo prodajalno v Radovljico. Na dobrih sto kvadratnih metrih površin imajo bogato ponudbo zaves (preko dva tisoč vzorcev), stranke pa lahko izbirajo med najrazličnejšimi načini izdelave, imajo pa tudi možnost kombinacije z drugim hišnim tekstilom. Pri nakupu vam svetujejo in želeno sešijejo. Nudijo tudi vse vrste karnis, trakov za zavese, drsnikov (ne gre spregledati klik drsnikov za enostavno obešanje zaves), kakovostnih sukancev in drugega. Podjetje Mencinger ima ekskluzivo pri drapilux materialih, ki jih dobavlja po vsej državi.

Prodajno mesto so - ker so tako želeli kupci - začeli dopolnjevati z drugimi izdelki, tako da se trgovina spreminja v prostor hišnega tekstila. V trgovini je mogoče dobiti vse za dom, od namiznega perila do posteljnine in brisač. K sodelovanju so pritegnili slovenske proizvajalce hišnega tekstila, katerih izdelke je mogoče kupiti po tovarniških cenah. V letošnjem letu, ko v podjetju Mencinger praznujejo stoto obletnico, vsak mesec pripravijo posebno akcijo za kupce - razširjeno ponudbo po še ugodnejših cenah. V tem mesecu so v akciji brisače Svilanit.

FOTO GM FOTOKOPIRANJE

FOTO

- EKSPRES IZDELAVA FOTOGRAFIJ (30 min)
- FOTOGRAFIRANJE ZA DOKUMENTE (3 min)
- RAZVIJANJE DIA FILMOV
- IZDELAVA FOTOGRAFIJ IZ DIA (DIREKTNI POSTOPEK)
- OSTALO

FOTOKOPIRANJE

- FOTOKOPIRANJE NAČRTOV
- BARVNO IN ČRNO BELO FOTOKOPIRANJE
- VEZAVE, LAMINIRANJE,...

Miran Grohar, s.p., Gregorčičeva 6, Kranj
telefon/telefax: 064/226-160

DELOVNI ČAS:
OD 8.00 DO 19.00, SOBOTA OD 8.00 DO 12.00

termopol

d.d., Sovodenj
Koprivnik 50, 4225 Sovodenj, tel.: 064/695-001, fax: 064/695-012

Skupaj z nemškim partnerjem v prihodnost

Letos se je Termopol s Sovodnja še tesneje povezal s sicer že dolgoletnim partnerjem, nemško firmo Eichner iz Coburga, ki je postala tudi večinski lastnik. Odprli so se novi trgi in Termopol izvaža skoraj 90 odstotkov proizvodnje.

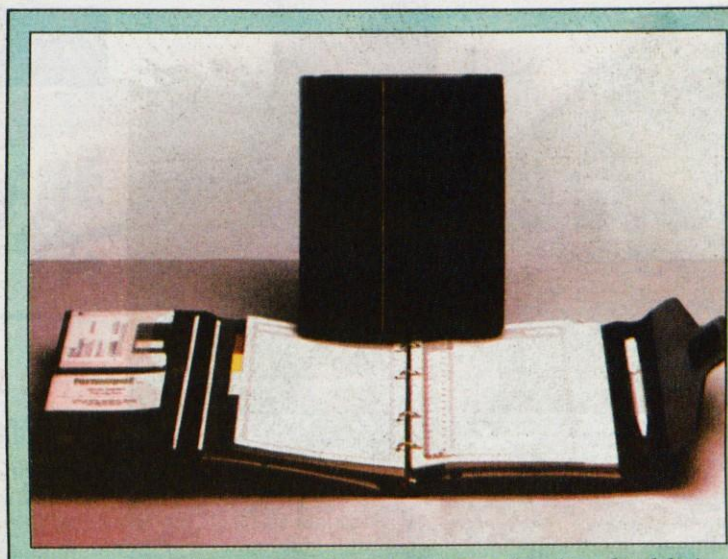
Leto 1959 se je pisalo, ko je na Sovodnju tako rekoč iz nič nastal majhen obrat za predelavo plastičnih mas, predhodnik današnjega Termopola. Šest delavcev je hodilo na delo v najete prostore v Zadružnem in Gasilnem domu. Že takrat, posebno pa v sedemdesetih letih so bili tako kot v vsej Poljanski dolini tudi na Sovodnju priča množičnemu odseljevanju ljudi v večja mesta, zato je bil cilj takratne politike obdržati ljudi na vasi, v domačem kraju. Termopol je tako širil obseg proizvodnje in leta 1976 so tako rekoč z lastnimi sredstvi tik ob Sovodenjščici začeli graditi nov proizvodni objekt. Pet let so zaposleni zaslužek vseh delovnih sobot hranili za gradnjo nove tovarne. Tudi zato imajo domačini Termopol še toliko bolj za svojo tovarno in so nanjo tudi čustveno navezani. Pogoji dela so se z vselitvijo v nove prostore pred dvajsetimi leti močno izboljšali in Termopol se je uspešno razvijal naprej, tako, da je bilo leta 1989 zaposlenih kar 140 ljudi. Takrat pa je bilo že čutiti spremembe v nekdanji Jugoslaviji, veliki jugoslovanski trg se je podrl tako rekoč čez noč. V Termopolu so se morali s tem sprijazniti in še bolj agresivno nastopiti na tujih trgih, predvsem na zahodu. Tako že več let dobro sodelujejo z dvema nemškima partnerjema firmo Eichner iz Coburga in Braunom iz Frankfurta. "V prehodnem obdobju smo tako nastale probleme, pravzaprav pa naš obstoj v večji meri reševali sami, skupaj z omenjenima poslovnima partnerjema," je povedala direktorica **Nuša Bednar**, ki je vodstvo podjetja prevzela oktobra lani, v Termopolu pa je zaposlena že 25 let.

Skupščina delničarjev je koncem julija letos potrdila 2. fazo lastninjenja, v kateri je njihov zunanji partner, nemška firma Eichner iz Coburga podjetje dokapitalizirala, del v strojih in opremi, del kot neposredni finančni vložek, in s tem postal 52-odstotni lastnik Termopola. "Nobene bojazni ni, da bi s tem začeli v Termopolu odpuščati delavce, da bi spremenili ime našega podjetja...."

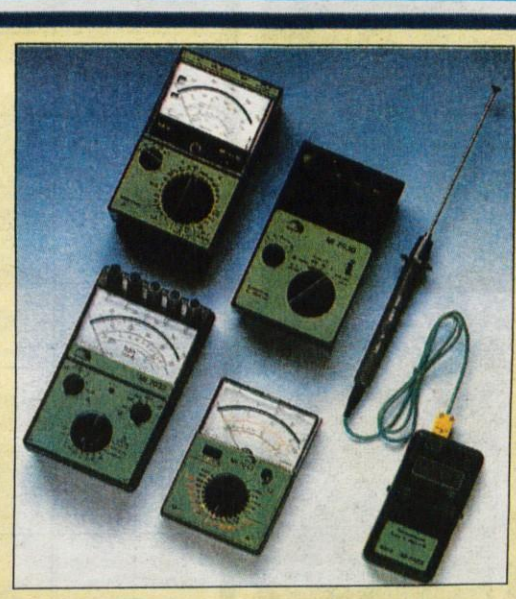
Trenutni Termopolov proizvodni program bi lahko razdelili na tri osnovne veje: biro - tehnika, industrijska embalaža in izdelki iz prve veje, ki so izdelani iz ekološko prijaznih materialov. Pri enakem programu ostajajo tudi ob tesnejši združitvi s firmo Eichner, ki Termopol oskrbuje z naročili, v kratkem pa bodo Nemci z lastnimi komercialisti Sovodenjsko podjetje začeli predstavljati tudi širše na Evropskem trgu. Že zdaj pa prodajo več, večji del izdelkov, kar 90-odstotkov, pa izvozijo.

Letos jim je v Termopolu uspelo odplačati vse, v preteklem letu najete kredite, tako da imajo trenutno le še izvozne kredite in dolgoročni kredit za popravilo strehe obrata na Sovodnju. "Vesela sem, da so naši delničarji sprejeli odločitev, da se združimo s firmo Eichner, saj je bila to edina garancija, da se v Termopol zopet vrnejo boljši časi. Boljši, kot so za vse nas bili zadnjih nekaj let, ko smo zadnjo jesen bili celo tik pred stečajem." Podatki zadnjih mesecev namreč kažejo na to, da bodo v Termopolu letošnje leto zaključili s pozitivno ničlo, kar je, glede na to, da so še pred dvema letoma vsako leto imeli izgubo, zagotovo velik uspeh. V Termopolu delajo dobro in zagnano, zato ni bojazni, da v prihodnosti ne bi Termopolu zopet povrnili nekdanje veljave in ugleda.

Manj kot sto dni nas še loči od novoletnih praznikov, časa, ko obdarimo znance, prijatelje, sorodnike, sodelavce in poslovne partnerje. V Termopolu vam nudijo pestro izbiro poslovnih in promocijskih daril: ovitke za rokovnike, planerje, podloge za koledarje, namizne podloge z zemljevidi, etuije za poslovne vizitke... Najlepše darilo je rokovnik MAP z bogato in pregledno vsebino. Skratka oglasite se v Termopolu in si oglejte njihove izdelke, svetovali vam bodo in sodelovali z vami, da bo vaša izbira kar se da uspešna.

Iskra
INSTRUMENTI d.d.
SI-4244 Podnart, Otoče 5a
SLOVENIJA
Tel.n.c.: + 386 64 731 131, Telefax: + 386 64 731 455
E-mail: iskra-inst@siol.net
http://www.iskra-inst.si

Analogni
in
digitalni
prenosni
instrumenti

Analogni
in
digitalni
vgradni
instrumenti,
soupori
in
tokovniki

Regulacijska
in
signalizacijska
oprema

VRTNARSKI CENTER
AURA
M-KŽK

Tel.: 064/212-737, fax: 064/226-611

KŽK vrtnarski center AURA vam nudi pestro izbiro
* rezanega cvetja in lončnic
* čebulnic in sadik za vrt
* darila in igrače
* žalne floristike

nudi tudi pomoč pri
* izbiri in aranžiranju daril
* oblikovanju in zasaditvi vrtov
* opremljanju in dekoraciji stanovanj in poslovnih prostorov

NAGRADNA KRIŽANKA

Nagrade:
1. Rhododendron
2. Kokosova palma
3. Lego Western 6718

Tri nagrade Gorenjskega glasa

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 22. oktobra 1997, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj ali pa oddajte v turističnih društvih Bled, Bohinj, Cerklje, Dovje - Mojstrana, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica, Škofja Loka, Tržič ali v Turistični agenciji Meridian na Jesenicah, TA Veronika v Kamniku ali v Glasov nabiralnik v avli poslovne stavbe na Zoisovi ulici 1 v Kranju.

POSEBNA PONUDBA
od 10. do 20. oktobra 1997
* mačehe 69,00 SIT
* črna zemlja za grobove 299,00 SIT
* pesek za grobove 25 kg 669,00 SIT

PONUDBA ZANIMIVIH GRMOVNIC
od 1. do 30. 10. 1997
- 10 % popusta
(+5% popusta z AURINO kartico ugodnosti)

PONUDBA NAGROBNIH SVEČ
od 1. do 30. 10. 1997
* Piramida velika (gorljivost 5 - 6 dni) 149,00 SIT
* Piramida srednja (gorljivost 3 - 4 dni) 119,00 SIT
* Piramida mala (gorljivost 2 - 3 dni) 99,00 SIT
* KAPELICA SUPER (gorljivost 6 - 7 dni) 189,00 SIT

GORENJSKI GLAS	FOND	TRIBARVNA ZASTAVA	HRVAŠKI OTOK	SKAND. MOŠKO IME	ŽENSKI ČEVELJ Z VISOKO PETO	OSEBA, KI IZDA MENICO
POŽELENJE						
NAŠ PESNIK (LOJZE)					5	
PRIP. ZA DOLOČANJE VODORAVNE LEGE				9		
ANTON KOROŠEC			MODNI KREATOR (KARL)	SREDIŠČE VRTENJA / IGRALKA MIRANDA		
NIŽJI DALJŠI SVET MED HRIBI		13				
●	NAŠ BALETNIK (MOJMIR) / BODLJAJ					

AM. FILM. IGRALEC (HUMPHREY)														
ŠVEDSKI DROBIŽ				PREBIVALKA EVR. OTOČNE DRŽAVE	HRVAŠKI OTOK	OBDOBJE PETIH LET / NEZNANEC		12						
GESLO	19													21
GORENJSKI GLAS	ANGELA PISKERNIK	NAŠ NEKD. SMUČAR (JURE) / BELE KRVNIČKE							REKA V FRANCIJI / VELIKI MONGOLSKI OSVAJALEC	14				
MOŠKO IME						MESTO V PIEMONTU V ITALIJI	2				NEKD. ENOTA ZA DELO	IVO BAN / REKA V AMERIKI (SLAPOVI)		
JUDOVSKI DEŽELNI OBLASTNIK (PONCIJ)					10	IT. GRADITELJ KUPOL (PIER LUIGI)	IZUMITELJ MOTORJA (NIKOLAUS)	PREBIVALKA GL. MESTA GRČIJE						
●	MARJANA DERŽAJ / MITOLOŠKI LETALEC			JAPONSKA SLIKARKA (YOKO) / CARLO PROVI				IME SOPRANISTKE CALLAS / TKANINA ZA KAVBOJKE	6					TURŠKI VELIKAŠ
IVAN FJODOROV			GESLO / FRANCOSKO IME ZA ŽENEVSKO JEZERO					3		AM. ŠAHIST RUS. RODU KAMSKY		18		
RAZNAŠALEC ČASNIKOV										SESTAVIL: F. KALAN	TELOVADNI ELEMENT			
SRBSKO MOŠKO IME			15	IME HRV. TENIŠKE IGRALKE MAJOLI	TANČICA, PAJČOLAN / PERJE PRI REPI	8				AM. PISATELJICA BUCK	TROPSKA PAPIGA / SLOVNIČNO ŠTEVILO			
LUKA V SREDNJI ITALIJI					1		KOS LESA, KI VEŽE PESTO S PLATIŠČEM			16				PRIPRAVA ZA TISK MEDIAART
TRAVA DRUGE KOŠNJE	20			4		NARAMNICA (NAREČNO)	POŽREŠEN ČLOVEK / OČE (KOROŠKO)						PERNATA ŽIVAL	ČELADA
AM. FILM. IGRALEC IN PEVEC (FRANK)								GROBO DOMAČE SUKNO	ALFRED NOBEL			RUDI ŠELIGO / EDEN OD ČUTOV		17

LOČILO NA KONCU STAVKA	OBŠIRNA PRIPOVEDNA PESEM	TANJA RIBIČ	NABOKOV ROMAN	ZAVESTNI DEL OSEBNOSTI	GLAVNI ŠTEVNIK	ŠALJIVA RISBA	MENJAČICA
	12						
		REKA V FRANCIJI / VELIKI MONGOLSKI OSVAJALEC	14				
2				NEKD. ENOTA ZA DELO	IVO BAN / REKA V AMERIKI (SLAPOVI)		
IZUMITELJ MOTORJA (NIKOLAUS)	PREBIVALKA GL. MESTA GRČIJE						
	IME SOPRANISTKE CALLAS / TKANINA ZA KAVBOJKE	6					TURŠKI VELIKAŠ
	3		AM. ŠAHIST RUS. RODU KAMSKY		18		
			SESTAVIL: F. KALAN	TELOVADNI ELEMENT			
			AM. PISATELJICA BUCK	TROPSKA PAPIGA / SLOVNIČNO ŠTEVILO			
KOS LESA, KI VEŽE PESTO S PLATIŠČEM			16				PRIPRAVA ZA TISK MEDIAART
POŽREŠEN ČLOVEK / OČE (KOROŠKO)						PERNATA ŽIVAL	ČELADA
	GROBO DOMAČE SUKNO	ALFRED NOBEL			RUDI ŠELIGO / EDEN OD ČUTOV		17

1	2	3	4	5	6	7	
8	9	10	11	12	13	14	
15	16	17	18	19	20	21	

VRTNA LOPA					TEKMEC / ULRICH RAUCH			
GESLO							7	
FR. PISEC (EMILE)		11				... IN EVA		

VRTNARSKI CENTER
AURA
M-KŽK

MERKUR®

od 2. do 25. oktobra 1997
MERKURJEVE VROČE CENE

NOVO!

lestev z zglobi, ALPOS, 45 - 03, iz aluminija, višina 3,30 m

VROČA CENA **19.990,00**

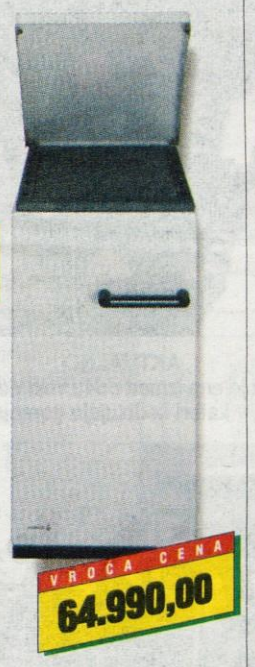
VROČA CENA **59.990,00**

zamrzovalna skrinja, LTH, ZS 300, mere: 955 x 710 x 895 mm, uporabna prostornina 257 l

VROČA CENA **69.990,00**

varilni aparat, VARSTROJ, Varmig 142, priključna napetost 220 V/50 Hz, počasna varovalka 16 A, območje varilnega toka od 30 do 140 A, varilna napetost od 15 do 20 V, premer varilne žice 0,6 mm, 0,8 mm, 4 stopnje regulacije varilnega toka

VROČA CENA **64.990,00**

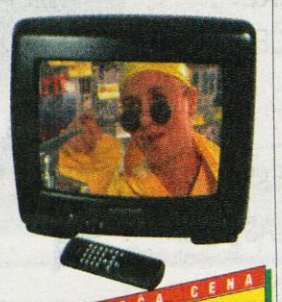
štedilnik na trda goriva, WAMSLER, K 144, moč 5 kW, možnost ogrevanja 110 m³, mere: 850 x 400 x 600 mm, bele ali rjave barve

rezalni stroj, BOSCH, MAS 8500, moč 130 W, možnost nastavitve debeline rezin do 24 mm, aparat je zavarovan pred možnostjo ponovnega vklopa

VROČA CENA **16.990,00**

CREATIM

VROČA CENA **39.990,00**

televizor, GRUNDIG, P 37/731, ekran 37 cm, avtomatsko programiranje, 70 nastavljivih programov, časovno stikalo, video tekst

VROČA CENA **37.990,00**

videorekorder, PHILIPS, VR 171, avtomatsko čiščenje glave, avtomatska nastavitev programov, VPS sistem, 99 nastavljivih programov

VROČA CENA **10.990,00**

parni likalnik, PHILIPS, HI 510, moč 1600 W, posebna likalna ploskev Excel, sistem za preprečevanje kapljanja, sistem anti-calc, možnost likanja v navpičnem položaju

VROČA CENA **29.990,00**

sesalec, SIEMENS, VS 32 A 33 Lava, moč 1400 W, elektronska regulacija moči sesanja, drsni regulator moči z ECO programom, 5 x filtriranje zraka, vtičnica za krtačo Electromatic

VROČA CENA **9.990,00**

opekač kruha, BOSCH, TAT 4506, moč 900 W, elektronski senzor za enakomerno pečenje, avtomatski izkop, predal za drobtine

VROČA CENA **4.990,00**

sušilec las, BOSCH, 3901, moč 1600 W, 5 temperaturnih stopenj in dve ventilatorski stopnji

VROČA CENA **18.990,00**

brivnik, CORONA, Flex Integral 5414, omrežna napetost od 100 do 240 V, napetostno območje polnjenja akumulatorja od 12 do 240 V, posebno rezilo za prirezovanje in britje daljših dlak, trojni sistem britja

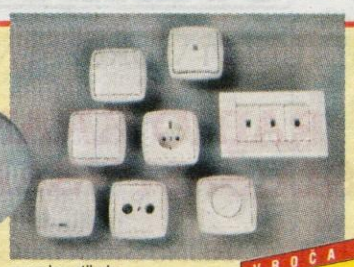

VROČA CENA **77.990,00**

šivalni stroj, ELNA, 3005, nastavljiva hitrost šivanja, za šivanje od svile in mehkega usnja ter raztegljivih tkanin do jeansa, enostopenjska avtomatska izdelava gumbnice, avtomatsko vdevanje sukanca, številni praktični in okrasni vbodi ...

plafoniera, STEKLARNA LUMINOS, 48/A, PL 7350, max. 1 x 100 W

VROČA CENA **1.790,00**

VROČA CENA **1.090,00**

plafoniera, STEKLARNA LUMINOS, 47/A, PL 18010, max. 1 x 60 W

varčna žarnica, OSRAM, Economy, E 27, 21 W

VROČA CENA **1.290,00**

VROČA CENA **5.590,00**

senzorska svetilka, DOMEX, AI-W/360°, črne barve, steklo: opal, horizontalni kot detekcije 360°, razdalja pokrivanja detektorja do 10 m

tehnična svetilka, ESTO, 56789, bele barve, E 27, 60 W

VROČA CENA **1.790,00**

VROČA CENA **590,00**

10-delna garnitura žarnic, PHILIPS, Set, bistre žarnice, E 27, v paketu: 2 x 40 W, 2 x 60 W, 2 x 75 W, 4 x 100 W

navadno stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614783	VROČA CENA 630,00
serijsko stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614784	VROČA CENA 770,00
menjalno stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614785	VROČA CENA 670,00
križno stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614786	VROČA CENA 760,00
tipkalo za luč s tlivko, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614788	VROČA CENA 760,00
tipkalo za zvonec s tlivko, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614789	VROČA CENA 760,00
varnostna vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614790	VROČA CENA 630,00
telefonska vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614792	VROČA CENA 660,00
končna RTV-vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 615015	VROČA CENA 2.480,00
prehodna RTV-vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 615016	VROČA CENA 2.590,00
regulacijsko stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 615882	VROČA CENA 1.990,00
indikator BE BE, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 915089	VROČA CENA 1.990,00

Vroče cene veljajo od 2. do 25. oktobra 1997 za izdelke v zalogi.

VROČA CENA **1.990,00**

medeninasta ključka, ARIENI, Castor, na ključ ali cilinder

VROČA CENA **990,00**

cilindrični vložek za ključavnico, TITAN, 847/66 K 1

VROČA CENA **1.590,00**

notranje in zunanje omelo, REBOLJ, garnitura

ALPINA

VROČA CENA **61.990,00**

motorna žaga, ALPINA, Profi 540 i, bencinski motor: 54 cm³, moč 2,8 KS, teža 5,8 kg, dolžina meča 45 cm

VROČA CENA **32.990,00**

motorna žaga, ALPINA, Euro 40, bencinski motor: 38 cm³, moč 1,6 KS, teža 3,5 kg, dolžina meča 40 cm

veriga za motorno žago, SANDVIK, 68 členov, 3/8"

VROČA CENA **1.790,00**

VROČA CENA **2.690,00**

meč za motorno žago, SANDVIK, HS 58 SPNA, 18"

VROČA CENA **25.990,00**

10-delna garnitura posode iz nerjavne pločevine, BARAZZONI, 18/10, debelo dno, lonec za mleko 1 l, ponev 26 cm z 2 ročajema in pokrovom, kozica 26 cm, kozica 18 cm z dolgim ročajem in pokrovom, lonec 22 cm in pokrov, kozica 20 cm in pokrov

VROČA CENA **1.990,00**

ponev s pokrovom, DOMO, Mistral, premer 26 cm

VROČA CENA **690,00**

poliuretanska pena, TKK, Tekapur, 750 ml

MERKUR *JE MOJ SVET ...*

... ker mi pri nakupu znajo svetovati

... ker ima pestro izbiro dobrega blaga,
... ker z Merkurjevimi karticami nakupujem še ceneje,
... ker lahko nakupujem tudi na 12 obrokov,
... ker mi večino blaga dostavijo na dom brezplačno,
... ker lahko kupljeno blago zamenjam za drugo,
... ker lahko najamem orodje in stroje za domača dela.

OBIŠČITE MERKURJEVE SPLETNE STRANI: WWW.MERKUR.SI.

OBIŠČITE MERKURJEVE PRODAJALNE

KRANJ: Merkur, Globus, Inštalater in Gradbinka.
NAKLO: TC DOM. **ŠKOFJA LOKA:** Blagovnica in Plevna.
GORENJA VAS: Železnina. **RADOVLJICA:** Železnina in Elektro.
LESCE: Kovina. **JESENICE:** Union in Universal.

Predstavljamo vam

TELE-TV Kranj

Podjetje TELE-TV Kranj je sestavljeno iz **KOMUNIKACIJSKEGA ENGINEERINGA** in **GORENJSKE TELEVIZIJE TELE-TV.**

IZ NAŠE KRONIKE:

- ODDAJATI SMO ZAČELI 1. 12. 1990
- OD 1. 9. 1993 NAS LAHKO GLEDATE VSAK DAN.
- OD 27. 12. 1993 IZ LASTNEGA NOVEGA TV STUDIA, S KONTAKTNIMI ODDAJAMI TUDI V ŽIVO.
- OD 11. 2. 1996 TUDI PO ŠIRŠI GORENJSKI: V RADOVLJICI, ŽIROVNICI IN NA JESENICAH
- OD PONEDELJKA DO ČETRTKA OD 19.00 DO 23.00 URE, OB PETKIH IN SOBOTAH OD 19.00 DO 1.30 URE, OB NEDELJAH OD 9.00 DO 14.00 URE, V OSTALEM ČASU VIDEOSTRANI Z RAZNIMI ZANIMIVOSTMI IN 24 UR NON STOP NAŠ GORENJSKI TELETEXT
- NAJVEČJA IN NAJSODOBNEJŠA LOKALNO REGIJSKA TELEVIZIJA NA GORENJSKEM
- 45.000 POTENCIALNIH GLEDALCEV IN 7-LETNE IZKUŠNJE SO GARANCIJA NAŠE TV PRODUKCIJE
- 24-URNO ODDAJANJE PROGRAMA GORENJSKE TELEVIZIJE V KRANJU IN KABELSKIH SISTEMIH GORENJSKE
- PRODUKCIJA TELEVIZIJSKEGA PROGRAMA IN VSAKODNEVNIH POROČIL GORENJSKE
- **IZDELAVA:**
  - REKLAMNIH SPOTOV
  - TV TELOPOV
  - VIDEOSTRANI
  - PROMOCIJSKIH IN PREDSTAVITVENIH ODDAJ
  - TV REPORTAŽ
  - GLASBENIH SPOTOV
  - DIGITAL STUDIO

GLEJTE PROGRAM GORENJSKE TELEVIZIJE TELE-TV KRANJ

Kranj, d.o.o. Nikole Tesle 2, p.p. 181, 4001 Kranj
Kontaktni telefon - studio: 064/33 11 56
Telefon - uredništvo: 064/33 11 59
Fax - poročila desk 064/33 12 31

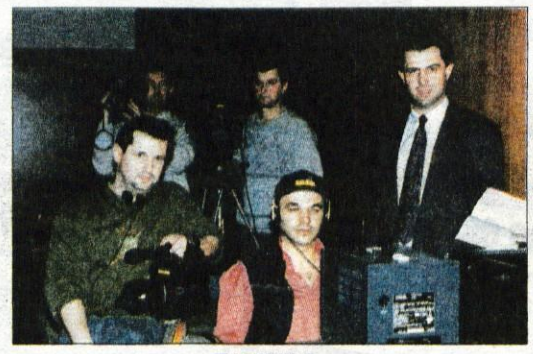
AKTUALNO
Župan z vami je ena izmed odmevnih oddaj Gorenjske televizije, v kateri sodelujejo gorenjski župani.

ATRAKTIVNO:
Akcija Kamera presenečenja, ki poteka v sodelovanju z Gorenjskim glasom je imela vrsto atraktivnih podvigov, med drugim tudi skok s tandemom - Foto: T. Dokl (G. Glas)

DOKUMENTARNO:
Vsak dan Poročila Gorenjske. Na fotografiji vsebinski in tehnični ustvarjalci ob 500. jubilejni oddaji.

ZANIMIVO:
Pri kontaktnih oddajah v živo iz studia in zahtevnih neposrednih prenosih s terena je ob vsebini še posebno pomembna spretnost tehnične ekipe.

RAZVEDRILNO:
Novoletna oddaja, Glasbena paleta, Ha, ha.. tv špas, Dobra misel, Slovenski šopek, Dan pomladi, Kolovrat domačih viž, Iz sveta glasbe, Strel... so priljubljene razvedrilno-glasbene oddaje gorenjskih televizijcev.

PRISLUHNITE TUDI VI

FREKVENCI 97,3 MHz

NAJBOLJ POSLUŠANA RADIJSKA POSTAJA NA GORENJSKEM

RADIO KRANJ 97,3 FM STEREO

BODITE TUDI VI V DRUŽBI NAJBOLJŠIH

RADIO KRANJ POSLUŠAM VSAK DAN

USTVARJALCEM GORENJSKEGA GLASA ČESTITAMO OB NJIHOVEM JUBILEJU.

radio triglav 96 MHz

4270 JESENICE
TRG TONETA ČUFARJA 4
telefon: 064-861-012, fax. 064-861-302
frekvence: UKV 96,0 8918 101,1 101,5 MHz
GSM: 041-654-064
NTM: 0609-654-064

VAŠ PRIJATELJ V SREDIŠČU GORENJSKIH DOGAJANJ

Že več desetletij nas poslušajo od Rateč do Ljubljane, pa celo na Kočevskem. Najraje pa seveda občani in občanke Radovljice, Bleda, Bohinja, Jesenic in Kranjske Gore ter širše Gorenjske.

Tudi mi prinašamo veliko glasbe, a ne pozabljamo sporočati pomembnih novic, spremljamo kulturo, šport, izobraževanje, mladino in mlade po srcu.

Skratka, povemo tisto, kar naše poslušalke in poslušalce zanima, zato smo dober sodelavec in prijatelj.

Ponosni smo, da že od leta 1965 pripravljamo oddaje, v katerih sporočate svoje misli, želje, čestitke in ideje, kaj pohvalite ali grajate.

Na naših frekvencah 96, 89, 8, 101,1 in 101,5 MHz smo odprti za vaše želje.

Z izkušeno in sposobno ekipo novinarjev, tonskih tehnikov, glasbenih opremljevalcev in drugih sodelavcev pa poskrbimo, da program teče profesionalno in v takem ritmu, ki mu na gorenjskem radiu radi prisluhnete.

Vaše sporočilo na Radiu Triglav bo zagotovo uresničilo cilj, ki ga želite doseči v tem okolju. Smo odprti, sodobni, a z močnimi koreninami in zvestimi poslušalci.

Vabimo Vas, da se oglasite, podrobno seznanite z našim delom in programom ter vsemi možnostmi sodelovanja, ki Vam jih ponujamo. Če se ozrete po Gorenjski, boste, kot naši zvesti poslušalci, tudi Vi najprej opazili naš radio. To pove tudi že naše ime Triglav.

Z odličnim spoštovanjem!

RDS STEREO 89.8 91.2 96.4 RADIO SORA

RADIO 88,4 MHz POSLOVNI VAL

88,9 RADIO 95,0 TRŽIČ MHz

Gorenjska Banka
Banka s posluhom

MORDA JE TO PRAVA ODLOČITEV

Ste komunikativni, prijazni in želite delati na komercialnem področju in izvajati celovito prodajo storitev v banki...

❶ **Zaposlili bomo: SAMOSTOJNE KOMERCIALISTE IN REFERENTE ZA KOMERCIALNE POSLE, ki imajo**

- visoko oz. višješolsko izobrazbo ekonomske, komercialne ali druge ustrezne smeri
- vsaj pet let ustreznih delovnih izkušenj
- aktivno znanje enega tujega jezika
- računalniška znanja v okolju Windows
- željo po dodatnem izobraževanju doma in v tujini

Ste mlajši, imate dovolj energije, volje in pripravljenosti za delo, ste dober poznavalec računalniške tehnologije, se znate sporazumevati v tujem jeziku in razmišljate o delu v banki ...

❷ **Zaposlili bomo: STROKOVNJAKA ZA PODROČJE INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE, ki ima**

- visoko izobrazbo računalniške ali druge ustrezne smeri
- vsaj pet let ustreznih delovnih izkušenj
- pasivno znanje enega tujega jezika
- celovito obvladuje računalniška znanja na področju baze podatkov in orodij Oracle (Developer 2000, Designer 2000)
- dobrodošla so tudi znanja Cobola in Open VMS ter Windows okolja

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Vaše pisne prijave z dokazili o strokovni usposobljenosti, dosedanjih delovnih izkušnjah in kratkim življenjepisom pričakujemo v 8 dneh na naslov: **Gorenjska banka d.d., Kranj, Bleiweisova 1, sektor splošnih poslov.**

Gorenjska Banka
Banka s posluhom

DATRIS
ANTON DEŽMAN
DATRIS d.o.o.
TRDA IN TEKOČA GORIVA
Bled, Grajska cesta 11
tel.:064 745 230
tel.:064 53 429

DOVŽAN d.o.o.
Podljubelj 272, TRŽIČ
tel./fax:064/59-220
Trgovina z avtodeli, vulkanizerstvo
VSE ZA VAŠ AVTO
DELI ZA JAPONSKA IN OSTALA VOZILA

Vse, kar želite izvedeti o sebi in svoji prihodnosti. Zaupajte najboljšim! Možnost osebnega obiska!
PREROK 090/41-29 090/42-38

VEDEŽEVANJE ATLANTIDA 090 44 69

MERKUR®
OGREVAJMO S PLINOM
STROKOVNO SVETOVANJE
VSAK ČETRTEK od 14. do 17. ure
v prodajalni
GRADBINKA
Žanova 3, Kranj, telefon 064 331-835
V MERKURJU CELOVITA PONUDBA OD PRIKLJUČKA DO ZAKLJUČKA
- strokovna pomoč
- projektiranje
- kreditiranje
- izvedba in zagon
- garancija za material in izvedbo
Od ponedeljka do petka dobite informacije od 7. do 15. ure v PE Centralno ogrevanje in plinifikacija, Cesta na Okroglo 7, NAKLO, osebno ali po telefonu 064 488-155.

HOTEL TRANSTURIST
ŠKOFJA LOKA
Spoštovani, letošnjo jesen in zimo boste lahko zaplesali z dobrim ansamblom
OBVEZNA SMER
in pevcem TONIJEM KAPUŠINOM
Vabimo vas na:
PRVI KOSTANJEV PLES
v soboto, 25. oktobra 1997
Ob dobrotah iz kostanja in italijanske kuhinje boste poslušali napolitanske in italijanske pesmi
MARJANA ZGONCA - gost večera

MARTINOVANJE
v soboto, 8. novembra 1997
"REZERVIRANO ZA"
novoletno praznovanje manjših službenih skupin
v soboto, 20. decembra 1997
SILVESTROVANJE
v sredo, 31. decembra 1997
NOVOLETNI PLES
v četrtek, 1. januarja 1998
PUSTOVANJE
v soboto, 21. februarja 1998
POMLADNI PLES
v soboto, 14. marca 1998
Pokličite nas na telefonsko številko:
064 624 026, 624 038 ali 624 174

TRENČA trgovina in gostinstvo, d.o.o.
Savska cesta 34, 4000 Kranj
PRODAJAMO
v Stražišču pri Kranju, poslovno zgradbo s trgovinsko dejavnostjo, vpeljano gostinsko dejavnostjo (dnevni bar) in pisarnami, na parceli v izmeri 770 m2, z urejeno dokumentacijo, centralnim ogrevanjem, večjim parkirnim prostorom. Cena po dogovoru.
Za podrobnejše informacije ter za dogovor o ogledu, pokličite tel. 064/211-029 int. št. 105.

PRVIČ V SLOVENIJI
V nedeljo, 12. 10. 1997, bo v Lescah gostoval gospod
JOSIP GRBAVAC - BRACO
Človek, ki je pomagal že tisočim ljudem brezplačno rešiti zdravstvene probleme. Mogoče lahko pomaga tudi vam. Pridite v nedeljo, 12. 10., v gostišče PRI LEGATU v Lescah, od 8. do 13. ure. Informacije po tel.: 862-458.

NE BOJIM SE MOKRE CESTE IMAM DOBER PROFIL
Dušan Jerala s.p., Škofja Loka
Delovni čas: od ponedeljka do petka od 7.30 do 19. ure, sobota od 8. do 12. ure, nedelja in prazniki - ZAPRTO

Ford Kaposi
Ka od 18.200 DEM
Fiesta od 16.990 DEM
Escort od 20.040 DEM
Mondeo od 31.096 DEM
98 NOVE
Avtohiša Kaposi d.o.o.
Jezerska c. 121, Kranj, tel.: 064/241-358

radio triglav 96 MHz

prišla vas je razvajat
dan odprtih vrat
9.-11. oktober
od 9.00 - 18.00, sobota do 12.00
prostornost servo volan
Zračn blazne dolžina 4,17m
gvelni prekop zadaj
208 litrov velik prtljažnik
CITROËN XSARA
odzivni avto
varnost

CITROËN
MERKUR SALON VOZIL, Gregorčičeva 8 KRANJ, 064 211-380

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA KRANJ
Kranj, Slovenski trg 1

Oddelek za upravne notranje zadeve Upravne enote Kranj, Kranj, Slovenski trg 1,

obvešča državljane,

ki bodo na dan 23. 11. 1997 že dopolnili 18 let in imajo stalno prebivališče na območju Upravne enote Kranj - občin Cerklje na Gorenjskem, Naklo, Preddvor, Šenčur in Mestne občine Kranj, da bo v dneh od **ponedeljka, dne 13. 10. 1997, do petka, 7. 11. 1997,** razgrnil volilne imenike za redne volitve predsednika Republike Slovenije, ki so določene za 23. 11. 1997. Volilni imeniki bodo razgrnjeni v prostorih oddelka, **soba 189, II. nadstropje, v ponedeljek, torek in četrtek v času med 7.30 in 15. uro, v sredo v času med 7.30 in 17. uro, v petek pa v času med 7.30 in 13. uro.**

Državljane obveščamo, da lahko v navedenih dneh vpogledajo v imenike in podajo morebitne pripombe.

COPRA-BAR
vas vabi
od torka do petka
od 7. do 23. ure
sobota - nedelja
od 8. do 23. ure
ponedeljek zaprto
Partizanska 43a
4000 Kranj
Tel. 064/223-558
Nad sotočjem Rupovščice in Kokre

VISOKA ŠOLA ZA HOTELIRSTVO IN TURIZEM PORTOROŽ

vpisuje v 3. letnik izrednega študija dodiplomskega študijskega programa

HOTELIRSTVO IN TURIZEM

(visoka strokovna izobrazba, VII. stopnja)

Študij bo potekal v

Portorožu ter Ljubljani in Mariboru (če bo dovolj kandidatov - 50)

Vpisni pogoji: diploma višje šole družboslovne ali humanistične usmeritve

Šolnina znaša 4000 DEM v tolarski protivrednosti (plačilo v treh obrokih). Kandidatom bodo glede na izobrazbo določeni največ 3 dodatni diferencialni izpiti. Cena posameznega izpita je 400 DEM v tolarski protivrednosti.

Prijavo za vpis s priloženo overjeno fotokopijo diplome višje šole pošljite do 30. 10. 1997 na naslo VŠHT Portorož, Obala 29, Portorož

Informacije: (066) 746-569

Na podlagi 2. člena zakona o planiranju in urejanju prostora v prehodnem obdobju (Uradni list RS, št. 48/90), 37. in 38. člena zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86 in Uradni list RS 26/90, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97) ter na podlagi 37. člena Statuta občine Kranjska Gora (Uradni vestnik Gorenjske št. 4/95) in sklepa 37. seje Občinskega sveta občine Kranjska Gora, izdajam

SKLEP

o javni razgrnitvi

1. člen

Javno se razgrnejo:

- **spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana občine Jesenice za občino Kranjska Gora**
- **prostorski ureditveni pogoji za območje občine Kranjska Gora**
- **spremembe in dopolntve zazidalnega načrta stanovanjskega območja Log v Kranjski Gori**

2. člen

Osnutki sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in družbenega plana občine Jesenice za občino Kranjska Gora, prostorskih ureditvenih pogojev za območje občine Kranjska Gora in sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta stanovanjskega območja Log v Kranjski Gori, bodo javno razgrnjeni ob uradnih urah v prostorih Občine Kranjska Gora in krajevnih skupnosti.

Javna razgrnitev traja od 10. oktobra 1997 do 10. novembra 1997.

V času javne razgnitve bo izvedena javna obravnava.

3. člen

V času javne razgrnitve lahko občani in organizacije svoje predloge in pripombe k osnutkom vpišejo v knjigo pripomb ali jih pisno posredujejo na Občino Kranjska Gora, Kolodvorska cesta 1a, 4280 Kranjska Gora.

4. člen

Ta sklep začen veljati z dnem objave v Uradnem vestniku Gorenjske.

Štev.: 354/11-23/96-JB
Kranjska Gora, 6. 10. 1997

ŽUPAN
Jože KOTNIK

Župan občine Kranjska Gora na podlagi 8. člena Zakona o volilni kampanji (UL RS 62/94 in 17/97) ter 10. in 37. člena Statuta občine Kranjska Gora (UVG 4/95) objavlja

POGOJE ZA PRIDOBITEV PRAVICE DO UPORABE PLAKATNIH MEST

1. Občina Kranjska Gora zagotavlja organizatorjem volilne kampanje (v nadaljnjem besedilu organizatorji) plakatna mesta za lepljenje in nameščanje plakatov z volilnimi sporočili.
2. Plakatna mesta bodo enakomerno razporejena po celotnem območju občine Kranjska Gora in jih določi ter vzdržuje JP Komunala, d.o.o., Kranjska Gora.
3. Organizatorji volilne kampanje v vlogi navedejo želeno število plakatnih mest, dimenzijo plakatov in njihovo količino.
4. Organizatojri morajo vloge poslati najkasneje do 20. 10. 1997 na naslov: Občina Kranjska Gora, 4280 Kranjska Gora, s pripisom "Volilna kampanja".
5. Občina Kranjska Gora bo zbrala vloge organizatorjev in na podlagi načela enakopravnosti vsakemu organizatorju določila eno brezplačno plakatno mesto v vsakem naselju. Preostala plakatna mesta se bodo razdelila organizatorjem, ki bodo proti plačilu zainteresirani za večje število plakatnih mest.
6. Cena dodatnega plakatiranja za volilno kampanjo zajema stroške postavitve začasnih panojev, stroške plakatiranja in stroške odstranjevanja plakatov.
7. Plakatiranje na določenih mestih bo mogoče od 21. oktobra do 23. novembra 1997 do 24. ure.

Župan: Jože Kotnik

---

d.d.
ZAVAROVALNICA
MARIBOR

Največja zavarovalnica na področju življenjskih zavarovanj

VABI K SODELOVANJU

komunikativne in dinamične osebe, ki jih zanima delo na področju prodaje zavarovalnih storitev za naslednja območja:

Ljubljana, Domžale, Kamnik, Škofja Loka, Tržič, Medvode, Vrhnika, Grosuplje, Radovljica, Bled, Bohinj, Jesenice, Kranjska Gora, Kranj in Postojna

Zaradi razširitve svoje dejavnosti potrebujemo

1. POGODBENE ZASTOPNIKE:

- univerzalne, za sklepanje vseh vrst zavarovanj
- za sklepanje življenjskih zavarovanj

Pogoji:
najmanj SŠ izobrazba, komunikativnost, vozniški izpit, lastni prevoz
Možnost kasnejše redne zaposlitve.

2. ZAVAROVALNE AGENCIJE ALI POSREDNIKE

Pogoji:
možnost pridobitve dovoljenja za opravljanje drugih zavarovalnih poslov.

Ponujamo vam stimulativno nagrajevanje, strokovno izobraževanje in drugo pomoč, ki bi jo pri opravljanju zavarovalniških storitev potrebovali.

Prosimo, da vaše ponudbe s kratkim življenjepisom oz. s predstavitvijo firme ter potrdili o izpolnjevanju pogojev pošljte na naslov: Zavarovalnica Maribor, d.d, **Podružnica LJUBLJANA**, Vurnikova 2, Ljubljana.

Vse informacije dobite na telef. štev.: **(061) 1323-127 in (061) 1321-262.**

OBČINA NAKLO
Glavna cesta 24
4202 NAKLO

objavlja

PRIJAVA IZBOLJŠAV KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ V LETU 1997

Kmete, ki imajo svoja zemljišča na območju Občine Naklo pozivamo, da prijavijo površine, ki so jih izboljševali v letu 1997 z naslednjimi deli:

- **agromelioracije** (čiščenja zaradi na travnikih ali pašnikih, izkop panjev, ravnanje terena, ravnanje mikrodepresij, čiščenje odvodnih jarkov).
- **zasaditev s trajnimi nasadi** (priprava zemljišč za napravo trajnih nasadov, agromeliorativna gnojenja za potrebe trajnega nasada, zasaditev). Občina Naklo bo sofinancirala napravo nasadov večjih od 0,5 ha.
- **komasacije kmetijskih zemljišč** (zaradi razdrobljenosti posesti kmetij v občini, bo občina kmetom delno sofinancirala zložbo zemljišč na območju občine pod pogojem, da vsi upravičenci določenega območja pristanejo na založbo).
- **nakup kmetijskih zemljišč** (delno sofinanciranje nakupa kmetijskih zemljišč, ki so bila kuplejna v letu 1997. Na razpis se lahko prijavijo kmetje, ki jim kmetijska dejavnost pomeni glavni vir dohodka.)
- **urejanje poljskih poti** (nasipanje in vzdrževanje poljskih poti na območju občine).

Vse upravičence, ki **so v letošnjem letu** izboljševali svoja zemljišča z zgoraj navedenimi postopki prosim, da vložijo pisne vloge, ki naj vsebujejo ime upravičenca, opis načina izboljšave in dokazilo o lastništvu ter velikosti parcele (lastninski list) na sedež občine Naklo, Glavna cesta 24 **do 1. 12. 1997.**

Številka: 16/37-133
Datum: 7. 10. 1997

OBČINA NAKLO
župan Ivan Štular, l.r.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE KRANJ

OE ZDRAVSTVENI DOM TRŽIČ
4290 TRŽIČ, Blejska c. 10

OZG OE ZDRAVSTVENI DOM TRŽIČ, Blejska c. 10 objavlja prosta dela in naloge **višje medicinske sestre** za nedoločen čas:

Pogoji:

- dokončana višja šola za zdravstvene delavce
- opravljen strokovni izpit
- 3 leta delovnih izkušenj
- aktivno znanje slovenskega jezika

Poskusna doba 3 mesece.

Rok prijave: v osmih dneh po objavi na naslov:
OZG OE ZDRAVSTVENI DOM TRŽIČ, Blejska c. 10.

Občina Radovljica
ŽUPAN

Gorenjska cesta 19, 4240 Radovljica, tel. 714-222

Župan Občine Radovljica na podlagi 8. člena Zakona o volilni kampanji (UL RS, št. 62/94 in 17/97) in 10. ter 36. člena Statuta Občine Radovljica (UVG, št. 20/95)

objavlja

POGOJE ZA PRIDOBITEV PRAVICE DO UPORABE PLAKATNIH MEST

1. Občina Radovljica nudi organizatorjem volilne kampanje plakatna mesta na javnih plakatnih panojih in tablah, ki so v običajni rabi. Dodatno nudi tudi lokacije za postavitev začasnih panojev na javnih površinah, v skladu z veljavnimi predpisi.
2. Plakatna mesta in dodatne lokacije bodo enakomerno razporejeni po celotnem območju Občine Radovljica.
3. Organizatorji naj v vlogi navedejo želeno število in vrsto plakatnih mest in interes za dodatno lokacijo.
4. Uporaba plakatnih mest in lokacij je brezplačna, organizator plača samo stroške plakatiranja in odstranjevanja plakatov.
5. Organizatorji morajo poslati vloge najkasneje do 16. oktobra 1997 na naslov: Občina Radovljica, Gorenjska c. 19, 4240 Radovljica, z oznako "VOLILNA KAMPANJA".
6. Občina Radovljica sprejema vloge organizatorjev in na podlagi načela enakopravnosti za vsakega določi enako število plakatnih mest. Razdelitev plakatnih mest sprejem občinska uprava Občine Radovljica.
7. Plakatiranje na določenih plakatnih mestih in lokacijah bo možno od 24. oktobra do vključno 21. novembra 1997 do 24.00 ure.

ŽUPAN
Vladimir ČERNE, dipl. ing., l.r.

OBČINA JESENICE

C. m. Tita 78, 4270 Jesenice
Telefon: 064 81-040, faks: 064 85-039

Župan Občine Jesenice, na polagi 8. člena Zakona o volilni kampanji (Ur. list RS, št. 62/94) ter 3. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volilni kampanji (Ur. list RS, št. 17/97)

objavlja

POGOJE ZA PRIDOBITEV PRAVICE DO UPORABE PLAKATNIH MEST

V OBČINI JESENICE ZA VOLITVE PREDSEDNIKA REPUBLIKE

1. Občina Jesenice ponuja organizatorjem volilne kampanje (v nadaljnjem besedilu: organizatorji) plakatna mesta na obstoječih tablah brezplačno.
2. Plakatna mesta bodo enakomerno razporejena po celotnem območju občine Jesenice.
3. Občina bo po potrebi določila tudi dodatna plakatna mesta, ki bodo organizatorjem na razpolago le pod določenimi pogoji in proti plačilu, katerih število in skupna površina morata posameznemu organizatorju volilne kampanje omogočati vsaj osnovno informiranje volivcev v občini o listi kandidatov oziroma kandidatu.
4. Organizatorji v vlogi navedejo želeno število plakatnih mest, dimenzijo plakatov in njihovo količino.
5. Organizatorji morajo vloge poslati najkasneje do 31. oktobra 1997 na naslov: Občina Jesenice, Komunalna direkcija, C. m. Tita 78, 4270 Jesenice.
6. Občina Jesenice, Komunalna direkcija bo zbral vloge organizatorjev, in na podlagi načela enakopravnosti določila število plakatnih mest.
7. Plakatiranje na določenih plakatnih mestih bo mogoče od 3. novembra 1997 dalje.

ŽUPAN
Dr. Božidar Brudar, dipl. ing.

OBČINA BOHINJ
Občinska uprava
ŽUPAN
Triglavska 35, Bohinjska Bistrica
4264 BOHINJSKA BISTRICA

Na podlagi 8. člena Zakona o volilni kampanji (Urani list RS, št. 62/94 in 17/97) ter 62. člena Statuta občine Bohinj (Uradni list RS, št. 57/97 - preč. besed.) objavlja župan občine Bohinj

POGOJE ZA PRIDOBITEV PRAVICE DO UPORABE PLAKATNIH MEST

1. Organizatorjem volilne kampanje za predsedniške volitve so za lepljenje in nameščanje plakatov z volilno propagandnimi sporočili na voljo oglasne table, ki so v občini Bohinj namenjene za plakatiranje in so enakomerno razporejene po celotnem območju občine Bohinj.
2. Zaradi zagotovitve enakopravnosti in reda pri lepljenju in nameščanju plakatov, naj organizatorji najkasneje do 20. oktobra 1997 sporočijo svoje potrebe po plakatiranju na naslov: Občina Bohinj, Občinska uprava, Triglavska c. 35, 4264 Bohinjska Bistrica s pripisom "Volilna kampanja". Organizatorji volilne kampanje v vlogi navedejo dimenzijo plakatov in njihovo količino.
3. Občinska uprava občine Bohinj bo na podlagi zbranih vlog, vsem organizatorjem volilne kampanje zagotovila enakopravnost pri lepljenju in nameščanju plakatov na plakatnih mestih.
4. Poleg plakatnih mest iz prve točke, bo Občinska uprava občine Bohinj na podlagi posebne vloge organizatorje omogočila plakatiranje na drugih javnih mestih v skladu z veljavnimi predpisi. O vlogi bo občina odločila najkasneje v treh dneh.
5. Plakatiranje opravljajo organizatorji volilne kampanje sami.

Številka: 008-4/97
Datum: 7. 10. 1997

Župan
občine Bohinj
Franc Kramar, dipl. ing.

ZGODBE Z NAŠE NJIVE

Nekaj anekdot in prigod iz novinarskega življenja

Ostal je živ

Novinarstvo je lahko tudi nevarno. O tem se je prepričal sedanji generalni direktor TV Slovenije Janez Čadež kot začetnik pri Gorenjskem glasu.

Mlada novinarska praktikanta Janez Čadež in Vika Konc sta odšla nekega avgusta z menoj na Bled. Odločili smo se, da bomo plavali na otok, vendar me je skrbelo, ali bo dekle lahko priplavalo do otoka. Postavni z močjo nabiti Janez je delil skrb za mladenko in zato sva napihnila in s seboj vzela blazino.

Nekje na sredini poti so začele pojemati moči - Janezu. Z Viko sva ga naložila na blazino in ga varno peljala na otok in nato do obale. Kot vidite ima Gorenjski glas zasluge, da ima slovenska televizija današnjega direktorja Janeza Čadeža.

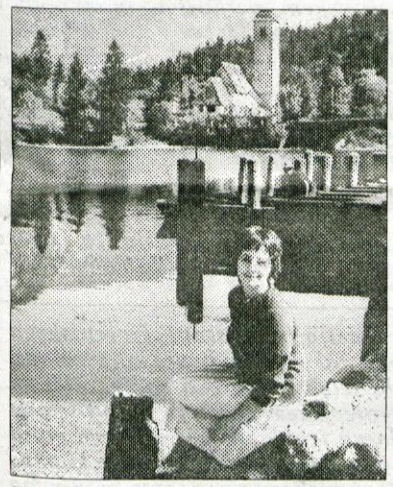
Lepi in pametni

Med novinarskimi dogodivščinami je zanimiv dogodek, ki se je pripetil sedanji novinarki in urednici Mariji Volčjak. Direktor tedanje Iskre Kibernetike ji je razlagal položaj in stalno ponavljal, da stvar ni za objavo, da je to za njeno osebno informacijo.

Mariča se je že skoraj eno uro nestrpno presedala s svinčnikom v roki. Čez čas jo je minilo potrpljenje in je izbruhnila: "Lepo vas prosim! Prišla sem, da bi lahko kaj napisala, ne pa zato, ker ste vi tako lepi!"

Peter Colnar

Celo Bohinj je že bil takrat!

Novinarka Metka Sosič prvič na terenu tam okoli leta 1960 na sliki Franca Perdana

Ta slika, to nisem jaz

Jezen glas po telefonu: "Gospa, ima vaša firma kaj denarja?" "Ima," se pošalim, "saj imamo Tržičana za direktorja."

"Potem naj ga kar pripravi, ker vas bom tožil!"

"Smem vprašati čemu, kaj sem napisala narobe?" **"Nič, članek je dober. Toda slika, to nisem jaz!"** "Kako ne, gospod direktor, saj sem vas sama slikala." **"Saj ste me, toda to nisem jaz," je vztrajal jezni direktor velike tovarne na primorski strani Gorenjske.**

Listam po teden dni starem časopisu. Presneto, slika je prava. Le kdo me zafrkava? Kličem nazaj. Toda, res je klical direktor. Še bolj jezen je kot prej. Skušam pojasniti, da sem se pri fotografiji posebej potrudila, ga na direktorskem stolu slikala od spodaj navzgor, da je figura mogočnejša. Toda ne pusti mi do besede, le jezno zabrusi, da smo ga retuširali, da v resnici nima toliko las in da se mu ljudje zdaj posmehujejo. Pojasnjujem, da tega pri nas ne delamo. Ne gre. Dopovedujem, da v naši tehniki delajo mlada dekleta, ki jih zanimajo kvečjemu popularni pevci. Nič ne pomaga. Pogovor zaključi ukaz, naj prinesem slike in film, sicer ne bova več "kšeftala". Tedaj je tudi meni vsega dovolj in odvrnem le, da bom preostale slike poslala po pošti, filma pa ne, ker bo v primeru tožbe dokazno gradivo.

Ogledujem si slike. Fleš je napravil nekaj sence, kar se pogosto zgodi, zlasti pri pleši. V senci so se sicer redko posejani lasje res "zgostili", zlasti, če nekdo to hoče videti tako. Dobro, če bi že pristala na popravek, kako naj to napravim. Naj objavim nekoliko drugačno fotografijo direktorja in napišem, da je ta prav, tista pred tednom pa ni bila, ker se je na njegovi pleši znašlo preveč las. Potem se bodo ljudje šele smejali, potem me bo res lahko tožil zaradi žalitve.

Pa naj še kdo reče, da je novinarsko delo lahko. • **M.Volčjak**

Gospoda, ne odhajajte!

Da bi napravil konec kroničnemu zamujanju v službo, je urednik pribil na duri novinarske sobe naslednje obvestilo:

"Prosim gospode novinarje, naj ne odhajajo prej, preden pridejo!"

Krave na letališču

V sedemdesetih letih so bile stvari, ki so se dogajale na brniškem letališču, za ljudi zelo zanimive. Letališče je bilo le nekaj novega, za nas neobičajnega, in če je na primer na Brniku pristalo veliko letalo ali je bil letalski miting, je vse živo drlo na letališče. Že sama vožnja z letalom je bila takrat še razlog za trkanje po prsih.

Na brniškem letališču so takrat, mislim, da je bilo leta 1974 ali 1975, pristale tudi - krave. K nam so jih poslali iz Amerike ali Kanade in tistega dne, ko naj bi prišli v Slovenijo neobičajni potniki na štirih nogah, sva morala biti s Perdanovim Frančiškom že ob štirih zjutraj na letališču. Bila sva, skupaj z dežurnim veterinarjem Malovrhom in še nekaterimi, ki so morali pač takrat biti zraven. Letala ni in ni bilo, čakali smo, večinoma v bifeju, in ko je letalo pristalo, nam je bilo že vseeno zaradi zamude.

Prišla pa je nova, hujša nadloga. Ko so živalce, za katerimi je bil ure in ure dolg polet, spravljali iz letala na tovornjake, je ena od krav zbezljala, pometala dedce, ki so jo vlekli na tovornjak, po tleh in brezglavo letala po letališču. Začel se je lov, ki je spravljal lovilce v bes, za nas pa je bila to fantastična komedija, ki je človek ne doživi vsak dan. Krava se ni dala, letala je pod avioni, ki so bili takrat na letališču, se zaganjala proti lovilcem in skratka - hotela ostati svobodna. Ko so možje že obupovali, se je pojavilo dekle, zaposleno na letališču (bila je hčerka veterinarja Hribarja), postavila k letalu vedro vode in ... čakala. Upehana in očitno žejna žival se je umirila, prišla k vedru in se odžejala. Možakarji so jo mirno prijeli in spravili tja, kamor je morala iti.

Mislim, da je takrat nastala ena najboljši fotografij, objavljenih v Gorenjskem glasu (leteča krava pod trupom letala), in mislim, tudi zanimivo spisana reportaža. Brniška kravja zgodba se je za naju s Franclnom končala okrog poldneva v pisarni urednika: z branjem levitov, kaj sva vendarle počela in kje sva tako dolgo hodila ... • **J. Košnjek**

Gorenjski glas in volitve predsednika republike in državnih svetnikov

*Gorenjski glas bo kot samostojen nestrankarski časopis s poudarkom na poročanju z Gorenjskega tudi tokrat spremljal predvolilno dogajanje na Gorenjskem in v Sloveniji v skladu s svojo usmeritvijo in profesionalnimi novinarskimi načeli. Uredništvo bo poskrbelo za uravnoteženo predstavitev kandidatov, vendar pri tem ne bo privolilo v nikakršno zunanje mehanično merjenje prostora in vrstic v uredniškem delu časopisa, namenjenih posameznim kandidatom. O vsebini, dolžini in načinu predstavljanja strank in kandidatov v bralnem delu odloča uredništvo samostojno v skladu s svojo avtonomno uredniško politiko. Zato bomo uredniki in novinarji zavračali vsako telefonsko ali drugačno posredovanje od zunaj. V presojo bomo jemali izključno pisne pripombe, posredovane na naslov uredništva: **Gorenjski glas, Zoisova ulica 1, 4001 Kranj.** O predvolilnih opravilih bodo pisali samo naši uredniki in novinarji. To pomeni, da v bralnem delu časopisa ne bo nobenih strankarskih izjav, sporočil, objav, razglasov in komentarjev. Na bralnih straneh oz. v bralnem delu bomo sicer objavljali tudi oglase in objave strank, vendar bo oglasni prostor strank omejen na 36 colcm na stran. Zanj bodo veljale običajne cene oglasnega prostora in bo tudi grafično obdelan tako, da bo razvidno, kaj je oglas in kaj novinarski prispevek.*

Za širšo predstavitev kandidatov za volitve '97 bomo od 27. oktobra do 21. novembra pri Gorenjskem glasu izdali več posebnih predvolilnih prilog časopisa, v katerih bodo stranke oz. kandidati, organizatorji volilnih kampanj, lahko zakupili kumulativno 216col/cm oglasnega prostora po diskontni ceni (cenik je na voljo v uredništvu). V predvolilni prilogi bomo objavljali tudi sporočila, izjave, razglase, najave strankarskih prireditev, komentarje, razmišljanja strankarskih veljakov in kandidatov, ipd. V tem delu bomo objavljali tudi vsa poročila s strankarskih prireditev, predstavitve kandidatov in strank, poročila o strankarskih dejavnostih in vse druge dogodke v zvezi z volitvami.

V predvolilni prilogi bomo objavljali tudi pisma in mnenja bralcev, ki se bodo nanašala na volitve.

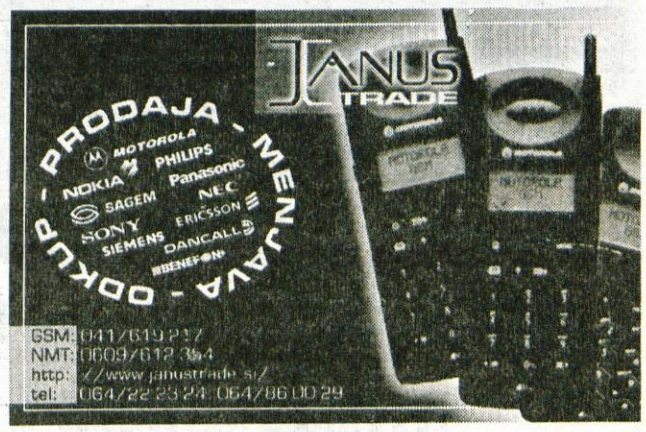
Strankarska sporočila, obvestila, najave prireditev, pisma, komentarje, mnenja in druge podatke v zvezi z volitvami bomo sprejemali po pošti na naslov: Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj, p.p. 124, s pripisom: "Za volilno prilogo" ali po faksu na št. 064/222-917 z enakim pripisom.

Za naročila predvolilnih oglasov, naročenih objav in plačanih sporočil naj se strankarski predstavniki osebno oglasijo v uredništvu Gorenjskega glasa na Zoisovi 1.

Za logotype strank, strankarske oznake, slikovno gradivo, fotografije kandidatov morajo poskrbeti stranke same.

Uredništvo pa bo poskrbelo, da bo pri vsaki naročeni objavi razločno vpisan naročnik objave, kakor tudi za to, da se bodo vse naročene objave grafično razlikovale od novinarskih prispevkov.

Leopoldina Bogataj, odgovorna urednica
V Kranju, 7. oktobra 1997

SHIATSU MASAŽA
KIROPRAKTIKA
AKUPUNKTURA

VRHUNSKI STROKOVNJAK S KITAJSKE DR. LI FURU Z VEČLETNIMI IZKUŠNJAMI USPEŠNO REŠUJE VAŠE TEŽAVE:
- težave s hrbtenico
- poškodbe mehkega tkiva (mišice, vezi)
- nevroza, depresija, nespečnost
- prebavne motnje, glavobol, migrena

Dom starejših občanov Preddvor, Potoče 2, tel.: 458-000 do 14.30 in 458-00457 dopoldan, sobota od 8.00 do 12.00 ure.

AVTO hi-fi
AVTO audio-alarm mobitel SYSTEM
Stružnikova 19
4208 ŠENČUR
Tel., Fax: 064/411 016

AVTOAKUSTIKA
ALPINE
KENWOOD
Phonocar
PIONEER
The Art of Entertainment
BLAUPUNKT
Bosch Gruppe
PHILIPS
macAudio
BECKER

AVTO KADIVEC, Šenčur 064/411-573
HYUNDAI PRESENEČA V OKTOBRU

PRI NAKUPU LANTRE VAM PODARIMO **GORSKO KOLO** ALI **1000 DEM**

accent MODEL '97 **1500 DEM** POPUSTA
NOVO MODEL '98 ŽE V PRODAJI **S PROMOCIJSKIM POPUSTOM**
1000 DEM POPUSTA PRI NAKUPU **SONATE, COUPE-ja ALI KOMBIJA**
HYUNDAI-jev KREDIT T+5 %
STARO ZA NOVO

SUPER PONUDBA RABLJENIH VOZIL
Tel.: 064/411-360 non-stop

HY SONATA	l. 95	20.100
HY LANTRA	l. 92	11.200
HY ACCENT	l. 96	16.400
R-9 GTL	l. 89	4.800
R-19 TS	l. 89	7.800
R-19 TS 1.7i	l. 89	8.600
R-4 GTL	l. 89	2.600
GOLF JGLD S	l. 84	3.500
FORD ESCORT	l. 88	6.500
MERCEDES 300 CE	l. 90	30.900

HITRE SERVISNE, KLEPARSKE IN LIČARSKE STORITVE

BRAZDA
d.o.o., Poljščica
Poljščica 6, 4244 Podnart
tel.:064/731 615
Odkupujemo smrekovo, bukovo, jesenovo, javorovo, češnjevo hlodovino in celulozni les. Les prevzamemo tudi na panju. Plačilo takoj oz. 15 dan po prevzemu.

KRANJSKA ZASTAVLJALNICA
Nudimo vse vrste posojil najugodnejše obresti.
Tel.:064/211-847

LJUDSKA UNIVERZA KRANJ
vabi v tečaje
• JOGE
• AVTOGENEGA TRENINGA
za fizično in psihično sprostitev
Inf.: 22 22 26

MITSUBISHI MOTORS
Šubelj SERVIS
DARILO KUPCEM
MITSUBISHI CARISMA 1,6 GLi
že od 29.250 DEM
SERVIS IN PRODAJA NOVIH IN RABLJENIH VOZIL STARO ZA NOVO
Obrtniška 8, Domžale
tel.:061/716-221 - prodaja
tel.:061/715-666 - servis

COLT 1,3 GLi od 20.994 DEM
PAJERO 2,5 GL YOUNG od 45.990 DEM

☎ HALO - HALO GORENJSKI GLAS ☎ TEL.: 064/223 111

Naročilo za objavo sprejemamo *po telefonu 064/223-111, faksu 064/222-917 ali osebno na Zoisovi 1 v Kranju oz. po pošti - do 12.30. ure* **dan prod izidom** *Gorenjskega glasa! Cena oglasov in ponudb v rubriki:* **Izredno ugodna.**

AVTOŠOLA B&B

B&B PRED 7 LETI PRVI - DANES PONUJAMO NAJVEČ

VOZNIŠKI IZPIT za vse kategorije

- **B & B KRANJ - tel.: 22-55-22**
- **B & B RADOVLJICA - tel.: 714-960**
- **B & B JESENICE - tel.: 86-33-00**

NAKUPOVALNI IZLETI **Madžarska Lenti - 16., 18.10., Palmanova 29.10., Madžarske toplice 7 dni od 18.10. do 24.10., Trst 28.10., Rozman, tel.: 064/715-249, Šenčur: 411-887**

AVTO ŠOLA ING. HUMAR Med številnimi kandidati, ki so pri nas uspešno opravili vozniški izpit je tudi **PRIMOŽ PETERKA.** Vabimo Vas, da se mu pridružite. Tečaji CPP potekajo vsak teden ob **ponedeljkih** ob 9. uri dopoldan in ob 18. uri popoldan. **Tel.: 311-035**

TURISTIČNI PREVOZI AMBROŽIČ JANEZ Organiziramo 1 - dnevne in večdnevne izlete po domovini in tujini. **Zg. Gorje 15, tel.: 725-427**

VILJEM TURIST s.p. Tel.: 451-542 Tudi v **oktobru** vozimo vsako soboto in nedeljo v **Gardaland.** Cena ugodna! Naročila od 18. do 23. ure. **GSM: 041/670-673**

METEOR Cerklje Remic tel.: 422-781 Cilka tel.: 411-510 Lenti 16.10., 18.10., Brno 16.10., nakupi Italija 23.10. **GSM: 041/660-658**

NOVO - NOVO VILJEM TURIST 451-542 Nakupovalni in turistični **izleti v LENTI,** Madžarska: VSAK ČETRTEK in VSAKO SOBOTO. **Nova relacija** za izlete na Madžarsko, s še **večjo nakupovalno ponudbo,** VSAK TOREK in PETEK. Potovanje z **novim avtobusom** bo še prijetnejše. Nakupi Palmanova vsako sredo. **Prijave: vsak dan od 18. do 23. ure, 451-542.** Potnikom priporočamo pravočasno prijavo! **GSM: 041/670-673**

AVTOBUSNI PREVOZI DRINOVEC, 731-050 Lenti 16.10., Gardaland 12.10.

Integral Tržič Avtobusni izlet v Rim 16. 10. 1997, počitnice in izleti - **Pokličite tel. 53-280**

HOKO KOMBI PREVOZI tel.: 53-876 in 57-757 Munchen OKTOBERFEST, nakupovalni izleti Lenti vsak čet. in sob., Celovec pon. in pet., Trbiž in Trst po dogovoru.

REKREACIJSKO DRSANJE **Bled:** vsako soboto in nedeljo od 18.00 do 19.30, vstopnina 300 SIT za otroke do 10 let, 600 SIT za odrasle. Če je na sporedu hokejska tekma, rekreacijsko drsanje odpade.

ELEKTROINSTALACIJE URBANC! Elektroinstalacije, adaptacije, strelovodne naprave - izvajamo z vašim ali našim materialom. **Tel.: 064/461-623, mobitel.: 0609/620-007.**

DAMA, d.o.o., N. Tesla 1 4000 KRANJ, tel.: 330-888 Strokovno vodimo poslovne knjige za d.o.o. Inf. vsak delavnik od 9. do 12. ure po **tel.: 330-888**

KAM PO OTROŠKI VOZIČEK? V ŠTORKLJO NA TAVČARJEVI 16 v Kranju tel.: 064/211-050 **Do zaključka leta Vam nudimo** - modele proizvajalcev CAM, INGLESINA, EVENFLO - ob nakupu članstvo v klubu "Zame skrbi ŠTORKLJA" (popust - 10 %, možnost plačila na več čekov) + darilo zavitek planic Pampers - žrebanje kupcev do 31. 12. za nagrade (stojica, hojca,...) - prodaja vozičkov na zalogi in po katalogu (dobava dva dni) - dostavimo tudi na dom

BISTRO VOLČJI HRIB Helena Cotelj s.p. Gradnikova 91, Radovljica Tople malice vsak dan. Kosila in večerje za zaključene družbe ob sobotah in nedeljah. **Tel.: 064/710-053**

V DOBRNI SE VEDNO NEKAJ DOGAJA

SLIKARSKE RAZSTAVE: v avli hotela Dobrna je do 24. 10. na ogled razstava del udeležencev XVI. slikarskega extempora Dobrna 97. **KULTURNE PRIREDITVE:** 10. 10. ob 20. uri v dvorani Zdraviliškega doma koncert ženskega pevskega zbora Ljubečna z gosti.

SPECIALISTIČNA DERMATOLOŠKA ORDINACIJA **Dr. Predrag Aleksič,** Ljubljana, Vodovodna 34. Zdravljenje kožnih obolenj, krčnih žil z injekcijami in operativno, kapilar, odstranjevanje bradavic in drugih kožnih izrastkov. Nudimo kozmetično dermatokirurgijo. Tel.: (061) 445-080 od 17. do 20. ure.

FRIZER *NA VAŠEM DOMU* za mlade in starejše, ki zaradi zdravstvenih ovir ne morejo k frizerju. **UGODNE CENE - POPUSTI! Marjeta Kosmač, s.p., tel.: 451-836**

MILAN JOVAN tel.: 733-922, GSM 041 646-472 IZDELAVA in POKLADANJE tlakovcev, MONTAŽA opornih stebrov, lamel in cestnih robnikov. **Hraše 18, Lesce**

"BARLE" BURGAR MILAN, s.p. - SLIKOPLESKARSTVO - FASADNI OMETI - LIČARSTVO - lastna mešalnica avtolakov ICI, **Sp. Brnik 91, tel.: 422-644**

JEREB 621 773, 682 562 **Nakupi:** Lenti 16. in 23. 10. Brno 1 dan 17. 10., Budimpešta 2 dni 25. - 26. 11.; enodnevni izlet - Barbana 21. 10.; **silvestrovanje** - Praga 30. 12. - 1. 1. 98.

Drage Gorenjke, spoštovani Gorenjci, cenjene bralke in bralci Gorenjskega glasa!

Praznično vsegorenjsko srečanje ob 50-letnici rednega izhajanja časopisa

GORENJSKI GLAS

to nedeljo, 12. oktobra, TOČNO ob 14. uri v prireditveni dvorani Gorenjskega sejma

Praznično in veselo bo!

Začeli bomo ob 14. uri, za to velja, da se pravočasno odpravite od doma. Za parkirni prostor ne bodite v skrbeh. Za vse, ki boste prišli z "zgornjega gorenjskega konca" na sejem, bo parkirni prostor pred prireditveno dvorano, za tiste, ki bodo prišli s "spodnjega" (ljubljanskega) konca, pa bo parkirišče med obema sejemskima halama.

Dvorano bomo odprli ob 13. uri, zato da se boste lahko pravočasno posedli k mizam oziroma na tribune. Svetovali oziroma usmerili do vašega prostora vas bodo redarji in predstavniki Gorenjskega glasa v dvorani.

Že pred 14. uro bodo pred dvorano igrali člani Mengeške godbe, ki bodo potem v dvorani tudi začeli prireditev ob prihodu predsednika države Milana Kučana. Po slovesnem uvodnem delu, v katerem bodo nastopili KRANJSKI KVINTET, državni prvak na diatonični harmoniki DEJAN RAJ, KAMNIŠKI KOLEDNIKI in ansambel OBZORJE, se bo začelo prijetno popoldne.

Poleg zanimivih pogovorov z nekaterimi bolj ali manj poznanimi Gorenjci bodo med glasbenimi skupinami nastopili tudi najmlajši harmonikar in brat Tanje in Katje MATJAŽ KOKALJ, ansambel ALFI IN NJEGOVI MUZIKANTJE, ALPSKI KVINTET, BOH POMAGEJ, BLEGOŠ, GAMSI, IGOR IN ZLATI ZVOKI, MELOS, OBZORJE, SLOVENSKI KVINTET in STRMINA, humorist KLEMEN KOŠIR, pevec KLEMEN BUNDERLA, moderni skupini MARONI in PREZRTI in drugi.

Proslavljanje z glasbenimi skupinami, gosti, igrami in žrebanji bo trajalo celo popoldne. Če pa boste zato, bomo zvečer potem tja v noč plesali z ansamblom Slovenski kvintet.

Kot smo že napovedovali, bodo naročniško žrebanje za 50 (petdeset) lepih nagrad: ***glavna nagrada OSEBNI AVTOMOBIL ŠKODA FELICIA; pooblaščeni zastopnik za prodajo avtomobilov ŠKODA v Sloveniji je AVTOIMPEX, d.o.o., Ljubljana - v gorenjski regiji sta pooblaščena prodajalca SERVIS ŠTERN Kranj in INTEGRAL Jesenice, d.d., (s prodajnima salonoma na Jesenicah in v Radovljici); avtomobilska tovarna ŠKODA je članica Koncerna VW, zato je za glavno nagrado pripravljen res odličen avto.***

V naročniškem žrebanju sodelujete VSE NAROČNICE in NAROČNIKI Gorenjskega glasa: vsi, ki ste za letos plačali celoletno naročnino; vsi, ki plačujete naročnino po trimesečjih in imate plačane račune vključno s prejšnjim trimesečjem; vsi, ki naročnino plačujete preko trajnika s tekočih računov v poslovnih bankah.

V nedeljo bo tudi zaključek akcije "Iščemo najbolj prijaznega poštnega delavca".

Nobene vstopnine in nobene parkirnine v nedeljo ne bo treba plačevati - ***vse razpoložljive sedeže pri mizah v dvorani in na tribunah so rezervirali bralke in bralci, ki so upoštevali našo prošnjo za PRAVOČASNO rezervacijo sedeža pri mizah ali na tribuni*** */obvestilo o prireditvi objavljamo že cel mesec/; naprošamo le za upoštevanje prometnega režima na sejemskem parkirišču in napotkov glede razporeda sedežev v dvorani.*

Na prvi strani so že bili objavljeni štirje kuponi: za slastno kranjsko klobaso MESARIJE ARVAJ z gorčico iz KOLINSKE; dva kupona za pijačo PIVOVARNE UNION, d.d., Ljubljana in kupon za vino iz AGROINDA VIPAVA 1894 in za VIPAVSKI SIR iz Vipavske mlekarne. ***Kuponi veljajo le, če so izrezani z naročniškim naslovom.***

V nedeljo v dvorani Gorenjskega sejma žal ni dovolj prostora za vse, ki bi želeli sodelovati na prazničnem vsegorenjskem srečanju ob 50-letnici rednega izhajanja Gorenjskega glasa in tam izkoristiti naročniške kupone iz Gorenjskega glasa, zato se vljudno opravičujemo vsem, ki ste za rezervacijo telefonirali prepozno. Vendar: kupone, ki so bili objavljeni na prvi strani, vsekakor izrežite in jih shranite, če tega niste že naredili. Vsak kupon, obvezno z naročniškim naslovom, Vam omogoča za polovico nižji prispevek k ceni kateregakoli Glasovega izleta tja do konca leta 1998. Torej: vsi štirje kuponi skupaj pomenijo dva Glasova izleta po izbiri.

Na Glasovem prazničnem nedeljskem srečanju bo pripravljene dovolj pijače in jedače tudi za obiskovalke in obiskovalce prireditve, ki ne boste imeli s seboj naročniških kuponov ali če se boste hoteli okrepčati tudi potem, ko boste kupone že porabili.

Dobimo se torej v nedeljo. Pridite pravočasno, da bomo skupaj od začetka.

Ob izidu jubilejne številke se zahvaljujemo sodelavcema Gorenjskega muzeja v Kranju ***Nadi Holynski in Jožetu Dežmanu*** *za skrbno in strokovno pripravljeno poglavje* **GORENJSKA V GORENJSKEM GLASU.**

GORENJSKI GLAS

JESENSKE VROČE CENE

UGODEN DRUŽINSKI NAKUP EMBINIH PROIZVODOV OD 6.X. DO 30.X.97 V TRGOVINAH

ŽIVILA

BENQUICK KAKAO 800 g
~~548,70~~
462,-

EMBI CHOCO POPS 250 g
~~320,80~~
265,-

EMBI MÜSLI S ČOKOLADO
~~469,60~~
390,-

ZA PRIDNE ŠOLARJE

SWEET BAR MÜSLI PLOŠČICE
~~47,80~~
38,-

RJAVI TRSNI SLADKOR BILLINGTON'S 500 g
~~226,80~~
196,-

SANTANA INSTANT KAVA 200 g
~~1.042,60~~
899,-

KOKOS MOKA 200 g
~~163,80~~
133,-

ZA SKRBNE GOSPODINJE

ORIENT MLETA KAVA 100 g
~~187,20~~
159,-

ZDRAVO NARAVNO

Ohranite lepoto, ki vam jo je dalo poletje

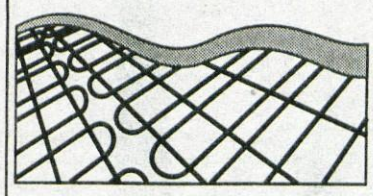
K lepemu videzu ter dobremu počutju vam v studiu Rafaela pomagamo z uspešnimi metodami:

- *Z ultrazvokom, ki **globinsko** odstranjuje **najtrdovratnejše obloge celulitnega** tkiva*
- *Za **zmanjševanje telesne teže** uporabljamo naravne metode: eterična olja kombinirana z algami in glino.*
- *Limfna drenaža prilagojena delovanju vašega telesa*
- ***Težave s kožo** (akne, seboreje, star videz - gube, poškodovana koža) negujemo s popolnoma naravnimi preparati, ki kožo pomirjajo in zdravijo*
- *Prihranite si čas dolgotrajnega ličenja s **trajnim make upom***
- *V medicinskem solariju se spominjate toplega poletja in si ohranite lepo porjavelo telo*

***RAFAELA STUDIO,** Reševa 9, 4000 Kranj, Tel.: 326-683*
Informacije dopoldan 9. - 10. ure, popoldan, 16. - 19. ure

RAFAELA

KABELSKE GRELNE INSTALACIJE

projektiranje izvedba garancija

ATESTIRANO

EGRO
ELEKTRO GRELNA OPREMA
ZORMAN
Gora 20a 61218 Komenda
Tel & Fax 061 841 583

- ***TALNO OGREVANJE*** bivalni, poslovni in drugi prostori
- ***TALJENJE SNEGA IN LEDU*** na voznih in pohodnih površinah
- ***TALJENJE SNEGA IN LEDU*** v strešnih žlebovih, žlotah in cevih
- ***OGREVANJE CEVOVODOV*** proti zamrzovanju ali procesno vzdrževanje temperature

POMAGAJ SVOJI ČEBELICI!

Vsako jutro, ko posvetijo prvi sončni žarki, se mala čebelica odpravi na delo. Leta od cveta do cveta in marljivo nabira sladki rumeni med. Ona že ve zakaj. **Veš tudi ti?**

Mladi prijatelj, ti kdaj ostane kakšen tolar?

Prav gotovo.

Ne zapravi ga! Kar v "čebelico" z njim in skupaj bosta hitro nabrala kupček bogastva. V Gorenjski banki pa te bomo ob vsakem obisku, ko boš praznil "čebelico", še posebej nagradili.

VARČUJ - ZMAGUJ

Gorenjska Banka
Banka s poslubom

Iskra

STIKALA

ISKRA STIKALA, D.D., KRANJ
SAVSKA LOKA 4, 4000 KRANJ

Uprava delniške družbe Iskre Stikala, d.d., Kranj na podlagi točke 8.44 statuta sklicuje

2. skupščino ISKRE STIKALA, d.d., Kranj

ki bo 12. 11. 1997 ob 13. uri nad Restavracijo ISKRA na Savski loki 1, 4000 Kranj

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine družbe in izvolitev organov skupščine
Predlog sklepa: Sprejme se sklep o imenovanju predsedujočega skupščine, dveh preštevalcev glasov in notarja po predlogu uprave.

2. Letno poročilo za leto 1996
Predlog sklepa: Skupščina sprejme letno poročilo za leto 1996 po predlogu uprave in mnenju nadzornega sveta.

3. Odločanje o poslovnem rezultatu za leto 1996
Predlog sklepa: Skupščina sprejme predlagani sklep po predlogu uprave in mnenju nadzornega sveta.

4. Oblikovanje sklada lastnih delnic
Predlog sklepa: Skupščina sprejme predlagani sklep po predlogu uprave in mnenju nadzornega sveta.

5. Imenovanje revizorja
Predlog sklepa: Pooblaščeni revizor za revizijo poslovanja v letu 1997 se imenuje po predlogu nadzornega sveta.

Skupščine se lahko udeležijo delničarji, ki so do dneva sklica skupščine evidentirani v delniški knjigi, če so svojo udeležbo prijavili najkasneje tri dni pred zasedanjem skupščine. Na sejo skupščine je zaradi ureditve formalnosti treba priti pol ure pred začetkom seje.

Gradivo za skupščino je na vpogled vsem delničarjem na sedežu družbe od dneva objave dalje.

Če skupščina ne bo sklepčna, bo po točki 8.51 statuta zasedanje istega dne dve uri po prvem sklicu, v istem prostoru z istim dnevnim redom. Skupščina bo takrat veljavno določala ne glede na višino zastopanega osnovnega kapitala (drugi sklic).

Delničarji lahko svoje pisno obrazložene nasprotne ali dopolnilne predloge k dnevnemu redu vložijo v 7 dneh po objavi sklica priporočeno po pošti ali neposredno na sedežu družbe.

OBMOČNA ZBORNICA ZA GORENJSKO

V gospodarskih zadevah mora zbornica postati partnerica državi

Gospodarska zbornica ima na enem mestu zbranih toliko koristnih gospodarskih informacij, da se z njo težko primerjajo državne institucije.

Območna zbornica za Gorenjsko v Kranju je ena izmed trinajstih regijskih gospodarskih zbornic, ki jih ima Gospodarska zbornica Slovenije. Z njenim direktorjem ANDREJEM PRISLANOM smo se pogovarjali v današnji vlogi gospodarske zbornice in o delu območne zbornice ter o uspešnosti gorenjskega gospodarstva.

"Kakšna je vloga gospodarske zbornice, kako je organizirana?"

"Gospodarska zbornica Slovenije je avtonomna, nepolitična, strokovna organizacija, ki interese gospodarstva uveljavlja v razmerju do države, delojemalcev in drugih socialnih partnerjev, vplivati želi na sprejemanje in uresničevanja ekonomske politike. Druga pomembna vsebinska naloga je nudenje gospodarskih infrastrukturnih storitev in tretja izvajanje javnih pooblastil, ki jih je zbornici poverila država na področju izobraževanja, javnih listin, kot so zunanjetrgovinske, nekatere so prenesene tudi na območne zbornice. Članstvo je pri nas obvezno, po zakonu iz leta 1990, zbornica ima približno 50 tisoč članov. Njena decentralizacija se odraža v dvaindvajsetih panožnih združenjih, ki večinoma še vedno izhajajo iz industrijskih dejavnosti, nastajajo pa nova. Na drugi strani pa se odraža v trinajstih območnih zbornicah, ki pokrivajo regije."

"Kakšen je položaj območne zbornice?"

"Območna zbornica zastopa interese gorenjskih članic, na območju petnajstih občin oziroma upravnih enot Škofja Loka, Kranj, Radovljica, Tržič in Jesence. V okviru GZS po letu 1990 ni več pravna osebe. Mislim, da zastopanju stališč regijskega gospodarstva ni problemov, ni pa več tako kot nekdaj poudarjen partnerski odnos z državnimi organi, ki jih na regionalni ravni sploh ni več. Projekt lokalne samouprave namreč še ni dokončan, ustavil se je pri oblikovanju novih občin, ko bo prišlo do regionalnih uprav, bo sodelovanje verjetno večje."

"Kakšno je sodelovanje z občinami?"

"Različno, vendar lahko rečem, da je sorazmerno dobro. Pogrešamo pa večje sodelovanje z upravnimi enotami, pri čemer sem kritičen tudi do zbornice, ne samo do državnih organov."

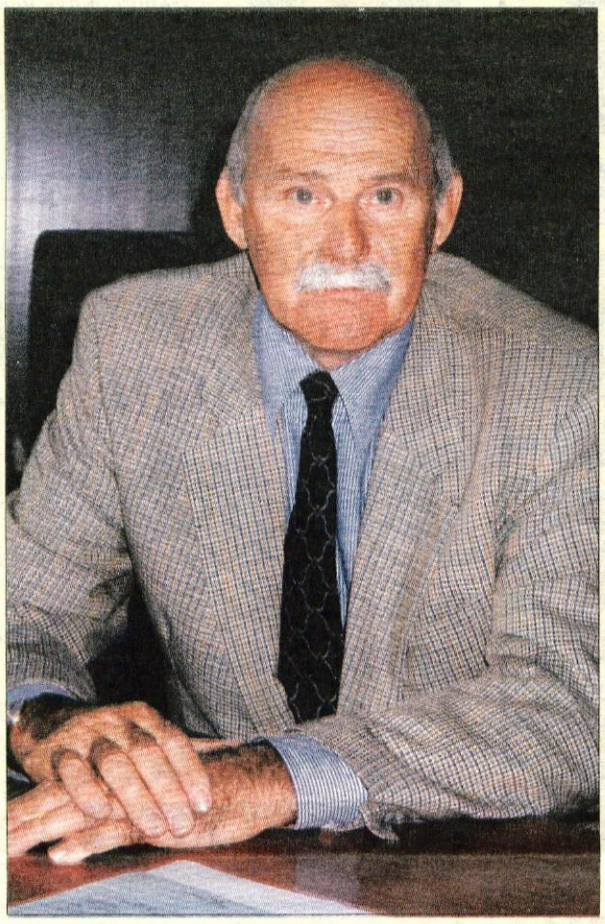
"Ima gorenjskeo gospodarstvo kakšne posebne interese, ki jih morate uveljavljati znotraj zbornice?"

"Niso bistveno drugačni kot v državi. Gorenjska je pretežno industrijska, precej je delovno intenzivne industrije, ki zdaj težko normalno posluje, kar pa ni samo regionalni problem, temveč zadeva sistemske rešitve, ureditev gospodarskega sitema in ekonomsko politiko države."

"Gorenjsko gospodarstvo je bilo še pred leti uspešnejše od slovenskega, kako je zdaj?"

"Že statistični podatki povedo, da pri gospodarski politiki nekaj ni v redu. Gorenjsko gospodarstvo je po doseganju proizvodnje nad slovenskim povprečjem, saj se je lani v primerjavi z letom poprej v Sloveniji povečala za 1 odstotek, na Gorenjskem pa za dobrih 9 odstotkov. V blagovni menjavi s tujino je imelo gorenjsko gospodarstvo lani 23 odstotkov presežka, slovensko pa 12 odstotkov primanjkljaja; delež gorenjskega izvoza v slovenskem je bil skoraj 13-odstoten.

Če pogledamo finančne rezultate, je slika obrnjena na glavo. Prihodki gorenjskega gospodarstva so bili glede na leto poprej večji za 14 odstotkov, v Sloveniji za 18 odstotkov. Čisti dobiček 2.131 gorenjskih gospodarskih družb je znašal 7,2 milijarde tolarjev, čista izguba 1.084 gospodarskih družb pa 17,8 milijarde tolarjev. To pomeni, da je vsak zaposleni pridelal dve povprečni bruto plači izgube."

Direktor Andrej Prislan

"Logika je bila torej takšna - če bolj delaš, večja je izguba?"

"Točno takšna."

"Vselej so zanimive primerjave med regijami?"

"Pa jih poglejmo. Na Gorenjskem se je lani industrijska proizvodnja povečala za 9,3 odstotka, turistični promet je bil večji za 1 odstotek, zaposlenost se je zmanjšala za 2,9 odstotka, plače so narasle za dobre 4 odstotke.

V celjski regiji je industrijska proizvodnja upadla za 3,2 odstotka, turistični promet za 4 odstotke, zaposlenost se je zmanjšala za 3,9 odstotka, plače pa so porasle za 4,5 odstotka.

V murskosoboški regiji se je industrijska proizvodnja zmanjšala za 1,8 odstotka, turistični promet je bil manjši za 2 odstotka, zaposlenost je upadla za 3,2 odstotka, plače so narasle za 3,2 odstotka.

Na Dolenjskem se je industrijska proizvodnja povečala za 2,2 odstotka, turistični promet je porasel za 7 odstotkov, zaposlenost se je znižala za 4 odstotke, plače pa so se povečale za 7, 6 odstotka.

V koprski regiji se je industrijska proizvodnja zmanjšala za 0,5 odstotka, turistični promet se je zmanjšal za 4 odstotke, zaposlenost je upadla za 0,4 odstotka, plače so se povečale za 4,5 odstotka.

V novogoriški regiji je industrijska proizvodnja upadla za 1,8 odstotka, turistični promet se je zmanjšal za 4 odstotke, zaposlenost se je zmanjšala za 1,7 odstotka, plače so se povečale za 4,9 odstotka.

V Ljubljani se je industrijska proizvodnja povečala za 1,1 odstotka, turistični promet za 1 odstotek, zaposlenost se je znižala za 0,1 odstotka, plače so se povečale za 4,9 odstotka.

Dodati velja še slovenske podatke; industrijska proizvodnja se je lani povečala za 1 odstotek, turistični promet se je povečal za prav tako za 1 odstotek, zaposlenost se je zmanjšala za 2,1 odstotka, plače pa so se povečale za 4,9 odstotka.

Na Gorenjskem je bilo konec lanskega leta 58.195 zaposlenih, od tega 47.524 v gospodarstvu. Lani se je v gospodarstvu zaposlenost zmanjšala za 3,8 odstotka, v negospodarstvu za 1,5 odstotka, skupaj se je zmanjšala za 2,9 odstotka. "

"Kakšne so naloge območne zbornice?"

"Osnovne vsebine dela so dogovorjene znotraj zbornič-nega sistema in vključujejo predvsem spremljanje in analiziranje gospodarskih razmer ter različne oblike svetovanja in pomoči članicam na področju statusnih, pravnih, finančnih in drugih zadev. Pri tem se poslužujemo strokovnih služb Gospodarske zbornice Slovenije, ker sami nimamo specialistov za posamezna področja.

Poseben poudarek dajemo svetovanju malim podjetjem, zlasti na področju ekonomskih odnosov s tujino, delu na področju kakovosti ter promociji našega gospodarstva, predvsem v obliki poslovnih konferenc, nastopov na sejmih. Že več kot deset let prirejamo nastope na sejmu gostinstva in turizma Gast v Celovcu ter na lesnem sejmu, sodelujejo tudi druga slovenska podjetja, ne samo gorenjska.

V zadnjih letih smo se usmerili tudi v sodelovanje z gospodarskimi zbornicami. Sporazume o sodelovanju smo podpisali z madžarskima zbornicama v Kapošvaru in Feiru in lani pripravili poslovno srečanje z madžarskimi podjetniki na Bledu, letos pa v Kapošvaru, decembra bo poslovno srečanje v Feiru. Dobro sodelujemo z zbornico iz Bihaća v Unsko-sanskem kantonu v Bosni in Hercegovini, prav tako smo podpisali sporazum o sodelovanju in pripravili na Bledu zelo uspešno poslovno konferenco, ki so se je udeležili tudi podjetniki z avstrijske Koroške in iz italijanske Furlanije-Julijske krajine.

Že vrsto let pa dobro sodelujemo z deležno zbornico iz Celovca, redne stike imamo, tako pri pripravi poslovnih dogodkov kot pri izmenjavi ponudb in povpraševanj v okviru borze na ravni slovenske zbornice."

"Koliko podjetja uporabljajo to borzo?"

"Nismo povsem zadovoljni, čeprav veliko oglašujemo, ugotavljamo, da je nekatera podjetja še ne poznajo."

"V zadnjem času se precej ukvarjate tudi z izobraževanjem?"

"Po zakonu o poklicnem strokovnem izobraževanju ima zbornica določena pooblastila, predvsem pri izvedbi dualnega sistema poklicnega izobraževanja, tako imenovanega vajeniškega sistema. Zbornica verificira učna mesta, se pravi, da komisijsko preveri posameznega delodajalca, če izpolnjuje pogoje za takšno obliko izobraževanja, izda nato mnenje in potrdilo, da podjetje izpolnjuje pogoje. Poleg tega sodelujemo zavodom za zaposlovanje in s poklicnimi strokovnimi šolami in tako prispevamo k zanimanju mladih za določene poklice.

Sodelovali in podprli smo uvedbo višješolskega programa na srednji strojni in elektro šoli v Kranju, projekt je v zaključni fazi na ministrstvu za šolstvo, prepričani smo, da ga bodo lahko v naslednjem šolskem letu že izvajali. Sodelovali smo tudi pri uvedbi višješolskega strokovnega izobraževanja na gostinski šoli na Bledu, projekt je tekel v okviru programa Phare. Gorenjska je namreč ena od štirih regij, kjer poskusno poteka koordinirano delo podjetij, šol, delodajalcev, delojemalcev, zavoda za zaposlovanje, lokalne skupnosti na področju poklicnega izobraževanja in usposabljana, ustanovljen je regionalni svet, koordinacija se odvija na naši zbornici."

"Precej se ukvarjate z malimi podjetji?"

"Razlik med podjetji ne delamo, vendar so iz povsem praktičnih razlogov več pozornosti deležna majhna, saj so v večjih sposobni določene stvari reševati sami, njihovi problemi pa presežejo našo zmogljivost in so problemi nacionalne zbornice. Za mala in srednja podjetja pa je vsaka informacija dobrošla.

V okviru območne zbornice deluje Združenje podjetnikov Gorenjske, ki svojo vlogo dobro opravlja, vključeno je v vse oblike delovanja, tudi v regionalni odbor za izobraževanje, v lokalne razvojne koalicije itd."

"Kako so zaživele lokalne razvojne koalicije?"

"Državni projekt lokalnih razvojnih koalicij je sorazmerno dobro stekel, na Gorenjskem so sklenjene v vseh upravnih enotah."

"Pri zbornici deluje Antena biro?"

"Območna zbornica je na osnovi zahtev in pobud gorenjskih županov, predvsem iz obmejnega pasu dobila status koordinatorja na področju programa Phare, ki financira poseben program CBC, namenjen je razvoju prekomejnega sodelovanja. Pisarna neformalno že deluje, pričakujem, da bo v Bruslju pogodba podpisana še oktobra. Nanaša se na koordinacijo in pomoč pri pripravi projektov s področja malega gospodarstva, kmetijstva, turizma in infrastrukture."

"Povejte za konec, kako ocenjujete položaj gospodarske zbornice pri nas?"

"Osebno mislim, da bo država morala sebi določiti ustreznega partnerja, takšen je položaj gospodarskih zbornic v Avstriji, Nemčiji, Italiji itd. Zbornica mora postati partner državi v vseh stvareh, ki zadevajo gospodarstvo, dokler tega ne bo, bo zbornica rezervno kolo. Sicer pa legitimno predstavljanje gospodarstva izhaja iz zborničnega obveznega članstva.

Če se bo to zgodilo, bo zbornica bolj kot doslej uveljavila svoja stališča (to pa so stališča gospodarstva) in predlagala ustrezne ukrepe na področju gospodarskega sistema in ekonomske politike."

Z OCTAVIO V KLUBU NAJBOLJŠIH!

OCTAVIA

NOVI OBRAZ ŠKODE

Bogastvo ni predpogoj za vstop v elitni klub. Pravzaprav morajo visoko ceno plačati le tisti, ki nimajo nič drugega. Nekaterim zadostuje že pamet.

http://www.avtoimpex.si

ŠKODA AUTO Volkswagen Group

KUPON
Rad/a bi preizkusil/a Škodo Octavio pri najbližjem pooblaščenem prodajalcu.

Ime
Priimek
Ulica
Poštna št. Kraj
Podpis
Kupon pošljite na naslov: **AVTOIMPEX d.o.o.,** Celovška 150, 1000 Ljubljana, **Za preizkušnjo;**

prišla vas je razvajat

dnevi odprtih vrat
9.-12. oktober vsak dan od 9.00 do 18.00

CITROËN XSARA

CITROËN

AVTOHIŠA MAGISTER, Prešernova 21, RADOVLJICA, 064/715-256

RDS STEREO
89.8
91.2
96.4
RADIO SORA
DAN JE ZAPOLNJEN- Z VAMI SMO TUDI PONOČI

Na Glasovih izletih je zmeraj luštno

21. oktobra na Veliki Klek

*

*Na predlog naših bralk in bralcev bomo jutri, 11. oktobra, pripravili Glasov izlet po Italiji - **do nakupovalnega centra ALPE ADRIA. Vsi, ki ste se prijavili in morda niste dobili naše pošte, kdaj in kako rajžamo - pokličite 064/ 223 -111 ali 223 - 444.***

*

*Jesenski Glasov izlet na najvišjo avstrijsko goro Veliki Klek - to bo naš zadnji tak izlet v letošnjem letu, saj že napovedujejo sneg - bo **v torek, 21. oktobra.** Najmodernejši Mercedesov avtobus z odličnim voznikom bo tudi tokrat iz podjetja **ALPETOUR POTOVALNA AGENCIJA, d.d., Kranj,** izlet bosta vodila **Renata Frakelj in Franc Šenk,** avtobus pa bo peljal tako, da bo rajža primerna za večino Gorenjk in Gorenjcev, ki se boste mesec dni po začetku koledarske jeseni odločili za gorski vzpon po Alpski cesti na dobrih 2500 metrov višine do ledenika Pastirica: odhod zgodaj zjutraj iz Škofje Loke-Kranj-Radovljica-Lesce-Žirovnica-Jesenice-Karavanški predor; povratek pozno zvečer v obratni smeri, vožnje je skupaj dobrih 500 km, višinske razlike krepkih 2000 metrov! Prispevek za naročnike Gorenjskega glasa ter družinske člane znaša samo 3.800 tolarjev, za nenaročnike 4.800 SIT. **Na Veliki Klek z Alpetourjem PA Kranj in Gorenjskim glasom zadnjič letos čez štirinajst dni, v torek, 21. oktobra!***

*

*Gorenjska sicer ni preveč vinorodni del dežele na sončni strani Alp - se pa zato Gorenjke in Gorenjci toliko bolj spoznamo na dobra vina ter na običaje, imenovane "martinovanje". **Na Martinovo soboto, 8. novembra,** bomo za bralke in bralce Gorenjskega glasa pripravili več Martinovih izletov v vinorodne predele Slovenije, po nekaterih vinskih cestah in pri vrhunskih pridelovalcih vin organizirali pokušine letošnjega letnika in degustacije najboljših vin, značilnih za posamezna vinorodna območja. Glasovi Martinovi izleti bodo v Pomurje, v Slovenske Konjice, v Goriška Brda, na Bizeljsko in morda še kam - o čemer bomo več napisali v torek. Predprijave za posamezne izlete že sprejemamo!*

*

*Informacije in prijave za navedene tri Glasove izlete: **po telefonu 064/ 223 - 444 (malooglasna služba Gorenjskega glasa) ali 064/ 223 - 111 (tajništvo Gorenjskega glasa).** Na vseh izletih je prevoz organiziran tako, da ob odhodu in na povratku prevozimo večino Gorenjske in da so možni vmesni postanki na običajnih avtobusnih postajališčih, zato ob prijavi za izlet navedite tudi, kje bi želeli počakati prevoznika na dan Vašega izbranega izleta. Pri prijavi ni potrebno plačati nikakršne akontacije k stroškom izleta - verjamemo, da so Vaše prijave zanesljive in bomo vse lahko uredili med izletom.*

Za prijetno počutje na Glasovih izletih v letu 1997 skrbita:

ARJAJ PIVOVARNA UNION Za prijatelje!

Ajt OPTIKA
Bleiweisova 18, Kranj
(nasproti porodnišnice)
tel.: 225-600

Za lepši pogled v svet in na vas

RAČUNALNIŠKI PREGLED VIDA
vsak četrtek od 15.30 do 17. ure
VELIKA IZBIRA OKVIRJEV IN OČAL
HITRA IZDELAVA!

Odprto: od 8. do 18. ure: sobota od 8. do 12. ure

Čevlji prihodnosti!

berkemann

Za ljudi, ki so zaradi svojega poklica veliko na nogah, za vse, ki imajo težave z bolečimi nogami, za prijetne jesenske sprehode...

moški jesenski model "ERLE" - z BERKOFLEX VLOŽKOM

topel ženski model "JUDY" - z BERKOFLEX VLOŽKOM

ženski jesenski model "LIANA" - z BERKOFLEX VLOŽKOM

Vrhunska ortopedska obutev, izdelana ročno iz prvovrstnih materialov, lahko je moderna ali klasična, vendar je preprosto najboljša obutev!

Medi San d.o.o.
Kidričeva 47a, Zlato polje, tel.: 064 226 464

ŽIVILA

ŽIVILA KRANJ
trgovina in gostinstvo, d.d.
Naklo, Cesta na Okroglo 3

razpisujejo
javno prodajo

AVTOBUSA za primestni promet znamke TAM, tip 190 A 109 T, leto izdelave 1984, število sedežev 51, z registracijo do 18. 12. 1997,

za izklicno ceno najmanj 1.890.000,00 SIT.

Prometni davek, ki ni vključen v ceno, plača kupec.
Kupnina se plača ob sklenitvi prodajne pogodbe.
Prodaja avtobusa se opravi po načelu "videno - kupljeno" in prodajalec kasnejše reklamacije glede stvarnih napak ne bo upošteval.
Ponudbe je treba poslati v zaprtih pisemskih ovojnicah z oznako PRODAJA AVTOBUSA - NE ODPIRAJ na naslov ŽIVILA KRANJ, d.d., Služba vzdrževanja, Cesta na Okroglo 3, 4202 Naklo.
Rok za sprejem ponub je 20. 10. 1997.
Podrobnejša pojasnila lahko dobite pri g. Emilu ŠMIDU, vodji službe vzdrževanja, tel. (064) 471-906 oz. (064) 471-122, int. 384, kjer se tudi lahko dogovorite za ogled avtobusa.

ŽIVILA KRANJ, d.d., Naklo

PONUDBA MESECA

V mesecu oktobru vam pri nakupu avtomobilov **Renault** iz zaloge podarimo
4 zimske gume Michelin
za Megane Berline in Classic
vam nudimo še dodatne ugodnosti
Ugodni kreditni pogoji

avtomurka
Lesce tel. 064/718-100
Delovni čas: od 8. do 18. ure, sobota od 8. do 12. ure

VARNOST KRANJ d.d.
Kranjska varnostna družba
PARTNERJI DOBRIM GOSPODARJEM

ZEBRA KRANJ
Gregorčičeva 10
4000 Kranj, Slovenija
tel.: 064 360 060
fax: 064 223 229
POSLOVNA IN PROMOCIJSKA DARILA
KOLEDARJI, ROKOVNIKI, OBESKI, SVINČNIKI
in še 5000 drugih daril
KO ZA SVOJ DENAR DOBITE VEČ!

KOCKA
POHIŠTVO, BELA TEHNIKA, ORTOPEDSKE VZMETNICE
TEL.: 064/403-871
TRGOVINA S POHIŠTVOM, SPODNJA BESNICA 81

MLAKAR & PODBORŠEK
JEŠENSKO ZNIŽANJE VOZIL

UNO	1.0	12.490
PANDA	1.1 4*4	17.990
PUNTO	55 S	14.890
PUNTO	85 ELX	19.990
BRAVO	1.4 S	21.490
BRAVA	1.4 S	22.660
MAREA	1.6 SX weekend	27.990
MAREA	1.6 SX	26.990
SCUDO	~~26.870~~	
	znižanje - 1.580	22.990
DUCATO MAXI 2.5 DSL	~~33.870~~	
	znižanje - 1.980	31.990

FIAT LANCIA
ENO LETO BREZ STROŠKOV obveznega zavarovanja ter registracije vozila FIAT UNO IN MAREA LIMUZINA

BRAVA MANIA podarimo vam klima
1.6 SX, 2 X AIRBAG, CENTRALNO ZAKLEPANJE, ELEKTRIČNI POMIK STEKEL, SERVO VOLAN, 24.940

BRAVA (RABLJENA 6 MESECEV)
1.4 SX, KOVINSKA BARVA, SERVO VOLAN CENTRALNO ZAKLEPANJE, ABS, 2 X AIRBAG, ELEKTRIČNA SONČNA STREHA, ELEKTRIČNI POMIK STEKEL, AVTORADIO VISOKE KVALITETE ~~28.860~~
znižanje - 8.870 19.990
cene so v DEM

Prodaja originalnih nadomestnih delov za vsa vozila: Fiat, Lancia, Alfa romeo, Zastava in Lada. Servis vozil, kleparska in ličarska dela.

Pooblaščeni trgovec in serviser vozil Fiat in Lancia
Bleiweisova 10, Kranj, tel.: 064/224-540
Servis: Struževo 1, telefon.: 064/224-244

PETROL
UGODNA PRODAJA KURILNEGA OLJA
ZNIŽANE CENE IN BREZPLAČEN PREVOZ
NAROČILA: skladišče Medvode tel.:061/611-340, 611-341
B.S. Radovljica tel.:064/715-242

SALON KERAMIKE
allimex int. Tel.:064 224 013, 223 480
KRANJ-ZLATO POLJE 3k

PEUGEOT
AVTOHIŠA KAVČIČ
UGODNO: P106 od 1.416.000,00 SIT
NOVO: P 306 BREAK IN PARTNER
NA ZALOGI: P 406 BREAK IN TOVORNA VOZILA BOXER
NUDIMO KOMPLETNO SERVISIRANJE
MILJE 45 PRI KRANJU, tel., fax:064/431-142

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
MATTHEW McCONAUGHEY
JODIE FOSTER
Toliko zvezd... Da smo v vesolju sami? Kakšna potrata prostora!
CITRÖEN XSARA STIK

SE VAM NE ZDI, DA POTROŠITE PREVEČ DENARJA ZA ONESNAŽEVANJE OKOLJA?

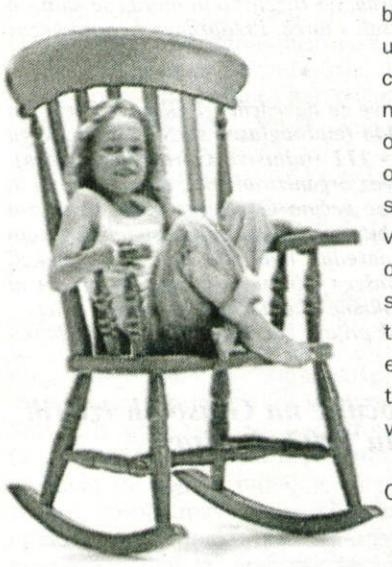
Zrak, ki ga dihamo, je pogosto močno onesnažen. Tudi zato, ker v Sloveniji za ogrevanje še vse preveč uporabljamo okolju škodljiva trdna goriva. Toda peč na premog ali drva lahko kmalu postane vaša črna preteklost. Izkoristite ugodne kredite za okolju prijazno in udobno ogrevanje.

Ekološko razvojni sklad Republike Slovenije odslej ponuja ugodne kredite vsem prebivalcem Slovenije, ki bi radi prešli na uporabo čistejših goriv ali obnovljivih virov energije. Da bi omejili onesnaževanje okolja in si hkrati zagotovili udobno ogrevanje, vam predlagamo uvedbo ogrevalnega sistema na daljinsko ogrevanje, plin, kurilno olje, toplotno črpalko ali solarno energijo. Za namestitev naštetih vrst ogrevanja so vam na voljo ugodni krediti.

Odločite se za čisto udobje.

Krediti za okolju prijazno ogrevanje in vse informacije so na voljo v naslednjih bankah: Nova kreditna banka Maribor, Banka Celje, Dolenjska banka, Gorenjska banka, LB Domžale, LB Zasavje, LB Koroška banka, LB Pomurska banka, LB Splošna banka Velenje, Splošna banka Koper.

Dodatne informacije: Ekološko razvojni sklad RS, telefon: [061] 176 33 44

zamenjajte vir energije!

ekološko razvojni sklad republike slovenije, d.d.

Knorr

TUDI KRATKOROČNA NALOŽBA JE LAHKO DONOSNA

V SKB banki lahko kupite **blagajniške zapise SKB banke 4. izdaje z devizno klavzulo.** Naprodaj so v vseh poslovalnicah SKB banke, vplačujejo in izplačujejo pa se po srednjem tečaju Banke Slovenije. Za dodatne informacije pokličite Zeleni telefon 080 15 15.

ročnost:	realna obr. mera:
31 dni	4,0 %
90 dni	4,5 %
180 dni	4,9 %
270 dni	5,0 %

SKB BANKA D.D.
Za Danes. In za Jutri.

AQUAHIT
od ideje do izvedbe
VODOVOD, CENTRALNA, KERAMIKA

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD FRANA MILČINSKEGA SMLEDNIK
Valburga 4,
1216 SMLEDNIK
telefon-fax: 061 627-015
ALI 627-017

razpisujemo prosta dela

PSIHOLOGA

Pogoji:
ustrezna izobrazba,
opravljen strokovni izpit,
najmanj 2 leti delovnih izkušenj.

Poskusno delo 90 dni.

Prijave sprejemamo v roku 8 dni od objave razpisa.

SEVEDA, ZA VAŠEGA OTROKA ŽELITE NAJBOLJŠE

ARIEL

Otroška oprema, oblačila in igrače - vse na enem mestu, v trgovini ARIEL na Koroški cesti 5 - v pritličju hotela Creina v Kranju.

GLASOV KAŽIPOT

Prireditve

55 let partizanske tehnike META

Te dni poteka petinpetdeset let od dni, ko je na Jelovici nad Jamnikom začela delovati partizanska tehnika META, in prav toliko, ko je bil na skrajnem robu te vasi težko ranjen in je nato umrl Lojze Kebe - Štefan, narodni heroj. Spoštljiv spomin na ta dogodek bo v nedeljo, 12. oktobra, in sicer ob tehniki META ob 9.30 uri, ob Štefanovem grobu pa ob 11. uri. Za udeležence srečanja pri tehniki METI bo avtobus odpeljal izpred Hotela Creina v Kranju ob 8. uri, z Jamnika do METE je zmerne hoje 45 minut. Za tiste, ki se bodo udeležili le spominske slovesnosti pri spomeniku in grobu Lojzeta Kebeta, bo avtobus odpeljal iz Kranja ob 10. uri. Prireditvi bosta ob vsakem vremenu. Prijave sprejemajo vsak delovni dan med 8. in 13. uro in sicer do četrtka, 8. oktobra, v pisarni ZB NOB Kranj, v stavbi Mestne občine Kranj, v pritličju, v sobi štev. 6.

Prvi glasek Gorenjske

Jesenice - Danes, v petek, 10. oktobra, ob 19. uri Radio Triglav Jesenice vabi v Gledališče Tone Čufar na prireditev Prvi glasek Gorenjske. Ob spremljavi ansambla BON TON se bo predstavilo 12 pevk in pevcev, mlajših od 15 let, obiskovalci pa bodo skupaj z žirijo izbrali tri najboljše. Prireditev bo povezovala Metka Dulmin, kot gostje pa bodo nastopili Monika Frčej, Alenka Resman in Miha Rebernik. Vstopnice lahko rezervirate v jeseniškem gledališču.

Kaj delajo jeseniški malčki?

Jesenice - V tednu otroka (od 6. do 10. oktobra) vas vzgojiteljice in varuhinje jeseniških vrtcev vabijo, da si od ponedeljka do petka od 9. do 11. ure v kateremkoli vrtcu v jeseniški občini ogledate, kako naši malčki preživljajo svoje dopoldneve in kaj vse so se že naučili.

Ure pravljic na Jesenicah

Jesenice - Na otroškem oddelku jeseniške knjižnice se bo oktobra začel redni program pravljičnih ur. Za otroke, stare od 4 do 8 let pripravljajo ure pravljic in igralne urice. Vstopnine ni, otroci naj imajo s seboj copate. Ure pravljic bodo vsak četrtek ob 17. uri, igralne urice pa vsak ponedeljek, torek in sredo od 16. do 18. ure. Otroci, stari od 10 do 15 let lahko rešijo nagradno uganko meseca. Žrebanja bodo vsak zadnji četrtek v mesecu ob 16. uri v igralnici.

Ura pravljic

Škofja Loka - V Knjižnici Ivana Tavčarja v Škofji Loki bo v torek, 14. oktobra, ob 17. uri ura pravljic.

Športnik leta

Kranj - Društvo upokojencev Kranj vabi svoje člane na vsakoletno tradicionalno prireditev - podelitev "Priznanj športnik leta", ki bo **v petek, 10. oktobra, ob 17. uri** v dvorani KS Stražišče. Po kulturnem programu bo družabno srečanje z glasbo.

VEDEŽEVANJE 090-43-47

Obvestila

Učenje harmonike

Begunje - Prof. Zoran Lupinc, svetovni prvak v igranju na diatonično harmoniko prof. Tone Iskra poučujeta harmoniko na Avsenikovi šoli. Učenje traja 9 krat po 2 šolski uri. Za začetno in izpopolnjevalno skupino sprejemajo prijave do 20. oktobra. Pokličite Hohner, d.o.o., Begunje, tel.: 733-055.

Volilni občni zbor DMSZT

Ljubljana - Zbornica zdravstvene nege Slovenije DMSZT Ljubljana organizira danes, v petek, ob 10. uri v TV predavalnici Kliničnega centra volilni občni zbor s strokovnim predavanjem. Program vključuje predstavitev pevskega zbora "Florence", volilni občni zbor in strokovno predavanje Mojce Jakomin, VMS.

Zbor Skupnosti borcev 7. SNOUB Franceta Prešerna

Kranj - Jutri, v soboto, 11. oktobra, bo ob 10. uri v prostorih Gorenjskega sejma v Kranju, Stara cesta 25, 5. redni zbor Skupnosti borcev 7. SNOUB Franceta Prešerna.

Priznanja za lepo okolje

Žirovnica - Turistično društvo Žirovnica bo jutri, v soboto, 11. oktobra, ob 20. uri v dvorani na Breznici svojim krajanom podelilo priznanja za čisto in lepo okolje; za prijetno razpoloženje bo poskrbel Aleksander Mežek.

Gledališče

Kosmata žaba

Jesenice, Bled, Begunje - Jutri, v soboto, bo ob 19.30 uri v Gledališču Tone Čufar premiera igre Lijane Praprotnik - Zupančič Kosmata žaba (musical za otroke). Ob 15.30 bodo mladi jeseniški igralci isto igrico predstavili v novem kinu na Bledu, ob 18. uri pa v večnamenski dvorani Pri Avseniku v Begunjah.

Izleti

Z DU Naklo

Naklo - Društvo upokojencev Naklo vabi svoje člane na izlet na Slovensko Koroško in v Avstrijo. Izlet bo 23. oktobra 1997. Čimprej pokličite svoje poverjenike.

Z avtobusom v neznano

Žabnica - Društvo upokojencev Žabnica vabi na zelo zanimiv izlet v neznano, ki bo v torek, 21. oktobra, z odhodom avtobusa ob 7. uri z vseh avtobusnih postaj od Stražišča do Sv. Duha. Vožnja bo obogatena z raznimi ugankami. Prijave sprejemajo vsi poverjeniki društva do zasedbe avtobusa.

Na Madžarsko

Cerklje - Društvo upokojencev Cerklje vabi vse na nakupovalni izlet na Madžarsko v Lenti. Izlet bo 18. oktobra z odhodom ob 3. uri zjutraj. Prijavite se pri poverjenikih ali pa po tel.: 422-241.

Predavanja

Apokalipsa in sodobni čas

Kranj - V stavbi Gimnazije Kranj bo od 6. do 10. ter od 12. do 17. oktobra vsakič ob 19. uri predaval dr. Zack iz Londona na temo Apokalipsa in sodobni čas. Vstop je prost.

alpdom
delniška družba
NEPREMIČNINSKO POSLOVANJE
Tel.: 064/715-662
Fax: 064/714-211
4240 Radovljica
Cankarjeva 1

MALI OGLASI

☎ 223-444

APARATI STROJI

KMETOVALCI, rezervne dele za silokombajne SIP Šempeter, original stekla za kabine Zetor, akumulatorje vseh vrst in moči, nudi ugodno AGROIZBIRA ČIRČE, ☎064/324-802 20814

Prodam skoraj novo STRUŽNICO, dolžina struženja 750 mm, premer 350 mm. ☎311-066 23166

Termoakumulacijsko PEČ 2200 W prodam. ☎224-867 23258

Prodam PEČ za pizzo enoetažno, kava aparat, rosfrei korito gostinsko in kuhinjsko napo. Cena po dogovoru. Milan Dejanovič, Kokrški breg 1, Kranj 23270

Prodam novo, KOMBINIRANO PEČ Tina za kopalnico, za 20 000 SIT. ☎226-301 23310

Odstopim brezplačno dve lepi PEČI na trda goriva. ☎620-932 23317

Poceni prodam termoakumulacijsko PEČ 4,5 KW. ☎226-532 23319

Ugodno prodam NOVO KLEPARSKO PRIROBNICO Elan 2 - zigelco. ☎212-193 Bergant 23332

Enoosni traktor gorenje Muta diesel, z rolbo in rotac. plugom, ugodno prodam. ☎421-060 23333

Prodam MLIN za mletje koruze in ruženje koruznih storžev. ☎324-418 23367

Prodam AIR - LES PIŠTOLO za brizganje WIWA Wagner. ☎211-847 ali 401-023 23381

Zelo poceni prodam 3 KW termoakumulacijsko PEČ. ☎224-376 23391

Prodam komplet OLJNI GORILEC (rezervar vplinjač) za kamin peč. ☎241-509 23395

Prodam ZAMRZOVALNO OMARO Gorenje in KUPPERSBUSCH - vse nerabljeno. ☎325-716 23396

Prodamo TERMOAKUMULACIJSKO PEČ. ☎311-463 23416

GLASBILA

Prodam TRI VRSTNO HARMONIKO Melodija. ☎624-934 23401

Prodam DVE KLAVIATURI - YAMAHA profesionalen in HOHNER 5 oktavni ter DIATONIČNO HARMONIKO. ☎332-432 23417

GR. MATERIAL

BOJLERJE - cisterne iz nerjaveče pločevine za centralno oz. solarij, prodam. Garancija 5 let. ☎806-069, 0609/635-262 21665

Suh, smrekov in borov OPAŽ ter ladijski pod različne dimenzije, ugodne cene, možnost dostave. ☎641-103 23020

Prodam 4 leta staro STREŠNO KRITINO Bobrovec po polovični ceni. ☎422-696 23213

Prodam PONTE za fasado ali plato. ☎67-727 23267

IZOBRAŽEVANJE

Inštruiram kemijo in matematiko za srednje in osnovne šole. ☎471-380 23370

KUPIM

ODKUPUJEMO vse vrste STARINSKEGA POHIŠTVA - ure, umetnine, nakit, kovance, razglednice ... Nudimo tudi kvalitetne RESTAVRATORSKE USLUGE. ANTIKA KIRKA, Gregorčičeva 8, Kranj ☎211-248 ali 471-534 18050

ODKUPUJEMO SMREKOVO IN BOROVO HLODOVINO. ☎641-412 21486

ODKUPUJEMO hlodovino smreke, bukve, češnje, oreha, javor, jablane, slive, jelše. Najmanjša količina 10 m3. Lahko mešani sortiment. Plačilo smreka 15 dni, listovci do 21 dni. Pri količinah nad 40 m3 plačilo v 10 dneh. ☎063/37-388, 063/32-662, 064/85-468 21800

Kupim hlodovino: OREH, HRUŠKA, JAVOR. ☎061/627-591 23140

JABOLKA neškropljena za mošt kupim. ☎401-037 23318

LOKALI

Na HUJAH oddamo 60 m2 novih poslovnih prostorov za 1.000 DEM/mesec.. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

Klanec pri Komendi, ODDAMO delavnico v zaključni gradbeni fazi, 140 m2. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

V okolici Begunj PRODAMO poslovno stavbo, 900 m2, za 450.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

KRANJ-CENTER oddamo poslovne prostore - trgovino 50m2 v I. nad. STANING 064 242 754

V centru Kranja prodamo zgornjo etažo hiše in poslovni prostor v pritličju, v skupni izmeri 150 m2, z možnostjo trgovske dejavnosti, prevzem in cena po dogovoru. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Kranju na Planini prodamo poslovni prostor 34 m2, z vsemi priključki, v pritličju, cena po dogovoru. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Kranju prodamo gostinski objekt v obratovanju , 100 m2 skupnih notranjih površin s pokrito teraso 60 m2 z vsemi priključki in z vso opremo, na dobri lokaciji, možnost prevzema takoj, cena 410.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

Oddamo v Kranju na vhodu v mestno jedro OPREMLJENE PISARNE 30 m2 in 26 m2 v 1. nadstr., Cerklje oddamo 47 m2 poslovnega prostora (trgovina, servis, agencije...). opreme ni, tel. in CK. K 3 KERN d.o.o. ☎221-353, 222-566 in fax 221-785 19724

V Tržiču prodamo nov POSLOVNO STANOVANJSKI OBJEKT 650 m2 površine, velikost parcele 1300 m2, lokacija objekta je ob cesti. K3 KERN d.o.o. ☎221-353, 222-566 in fax 221-785 19727

Prodamo v okolici KRANJA turistično gostinski objekt, dokumenti v fazi pridobivanja, parcela 1 ha . K3 KERN d.o.o. ☎221-353, 222-566 in fax 221-785 19728

PRODAMO KRANJ gostinski lokal za industrijsko pripravo hrane, KRANJ cca 150 m2 pisarniških površin v I. nad. poslovne stavbe, KRANJ 60 m2 skladišča in 60 m2 primernih za pisarne, KRANJ CENTER prodamo trgovski lokal z izložbo na dobri lokaciji, 67 m2. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21145

ODDAMO CENTER 80 m2 v atriju primernih gostinsko ali trgovsko dejavnost, Jelenov klanec manjši trgovski lokal, cca 30 m2, 400 DEM/mes. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21146

LJUDSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA

Visoka šola za managemet

Dodiplomski študijski program

MANAGEMENT

(visoka strokovna izobrazba, VII. stopnja)

3. letnik izrednega študija, ki bo potekal v Škofji Loki. Vpis: 6. 11. 1997

Vpisni pogoj: diploma višje šole (po programu, sprejetem pred 1. 1. 1994)
Prijave sprejemamo do 30. 10. 1997.

Informacije: 064/656 137 ali 066/21 020 03

AVTO ŠOLA ing. HUMAR
ODLIČNA JE
NAJUSPEŠNEJŠA AVTOŠOLA priporoča vam jo tudi Primož
☎311-035

ODDAMO KRANJ 165 m2 poslovnega prostora za trgovino s skladiščem. K 3 KERN, ☎221-353, 222-566, fax 221-785 20303

Prodamo KRANJ starejši gostinski objekt z veliko konferenčno dvorano in pisarnami. K 3 KERN, 221-353, 222-566, in fax 221-785 20304

PRODAMO Lesce - poslovni objekt s prostori v pritličju, nadstropju in mansardi, skupne površine 2040 m2. K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785 20824

Kranj okolica, ODDAMO poslovne prostore, primerne za trgovino ali delavnico, skupno 130 m2, tel., CK, namembnost urejena, parkirni prostori. Mike & comp, 226-503 22112

PRODAMO v centru KRANJA poslovno hišo primerno za gostinstvo, cena 360.000 DEM, prodamo lokal na Planini, 33 m2 v pritličju, cena z opremo = 120.000 DEM. K 3 KERN, 221-353, 222-566, 221-785 22135

TRGOVINA DOM TRADI d.o.o. 4209 ŽABNICA 68
PRAVI NASLOV ZA NAKUP STREŠNIKA BRAMAC
tel.:311-545, 312-266

Oddajamo poslovne prostore v centru Kranja 32 m2. ☎061/614-733 23128

ODDAM POSLOVNI PROSTOR 18 m2, primeren za različne dejavnosti. ☎212-074 23160

V Begunjah prodamo TOVARNIŠKI OBJEKT v dveh etažah, skupaj 450 m2, cena 445 000 DEM, parcela 850 m2. K3 KERN d.o.o. ☎222-566, 221-353 in fax 221-785 23309

Manjši lokal cca 10 m2, v Kranju Planina II ali III kupimo. LOCI ing. 225-116 23347

LOKAL poslovni prostor 15 m2, v starem delu Kranja, prodamo. LOCI ing. 225-116 23349

V centru Kranja takoj kupimo prostor 10-20 m2, lahko potreben popolne obnovitve. LOCI ing. 225-116 23351

POSLOVNI OBJEKT trgovina 130 m2, bar 70 m2 in pisarne 120 m2 v Stražišču, prodamo. LOCI ing. 225-116 23355

Oddam SKLADIŠČNI PROSTOR z enoletnim predplačilom v izmeri 130 m2 ob glavni cesti Kranj-Jezersko z asfaltiranim dvoriščem za dovoz in odvoz. ☎242-552 2337?

KOLESA

Ugodno prodam BT 50 S kot nov. ☎241-262 23155

OBVESTILA

Fant, ki je v Elitini trgovini spraševal za vrednost Murine kariraste ženske jakne, oglasi se! ☎332-585 23380

OTR. OPREMA

Ugodno prodam avtomob. otroški STOL (Bob). ☎312-400 23329

OSTALO

Ugodno prodam HRASTOVE KADI za namakanje sadja cca 1000 l ter enobrazdni plug za traktor Pasquali. ☎451-404, popoldan 23337

POSTELJNINO ALG, ki vsebuje blazino, jogi, 2 pregrinjali, 900 DEM, prodam. ☎242-552 23376

Ugodna ponudba: sveč po izbiri in peska za grobove, vsak dan. Sprejemamo naročila za ikebane ob dnevu mrtvih.

Telefon: 064/421-424

PRIDELKI

SVEŽE ZELJE v glavah, ob SOBOTAH BREZPLAČNO strojno ribanje zelja. Žabnica 39 22629

Prodam ZELJE v glavah in OVES, tudi dostavim. ☎421-213 23251

Prodam semensko PŠENICO. Tupaliče 1, 451-457 23260

Prodam krmilno PESO ali menjam za krmilni krompir, kupim, jabolka za namakanje. ☎491-203 23277

POZOR - kuhinje, menze! Prodam večjo količino FIŽOLA (sivček). Ušen, ☎063/709-049 23306

Prodam ZELJE v glavah in JEDILNI KROMPIR. Kokalj, Suha 8 ☎431-507 23315

BELI KROMPIR, varaždinsko ZELJE v glavah, prodam po 20 SIT, kislo po 50 SIT in botovo hlodovino za drva. ☎421-751 23340

Prodam neškropljena JABOLKA. Babni vrt 8, ☎460-236 23342

Prodam SILAŽNO KORUZO IN OVES. ☎422-650 23374

Ugodno prodam SADIKE ŽIVE MEJE LAGUSTER. ☎311-474 23379

Prodam sladek MOŠT iz kvalitetnih JABOLK. ☎223-446 23398

Ugodna prodaja PRAŽENE KAVE - 1 kg = 1220 SIT. Na 3 kg BREZPLAČNA DOSTAVA! ☎631-513 23406

Prodam HLEVSKI GNOJ. ☎471-237 23407

Prodajam SLADEK MOŠT, narejen iz sladkih jabolk. Jerala, Podbrezje 218 ☎731-302 23414

POSESTI

Prodamo: Strahinj - visokoprilično podkleteno stanovanjsko hišo, cena 330 000 DEM, Stražišče nadstropno podkleteno HIŠO s prizidkom garaže, parcela 599 m2, cena 250 000 DEM, Kranj starejša stanovanjska hiša, parcela 590 m2, cena 215.000 DEM. K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785. 19710

Prodamo v bližini Kamnika staro kmečko hišo na parceli 1800 m2, hiša stoji ob glavni cesti, cena 210.000 DEM. K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785 19712

NAJEM: oddamo polovico HIŠE v Bitnjah, Britofu, Kranju, na Drulovki oddamo 2 ss + 2 K, 1. nadstr., etažna CK, cena 700 DEM/m2, 3. mesečno predplačilo, z možnostjo kasnejšega odkupa. K3 KERN d.o.o. ☎221-353, 222-566 in fax 221-785 19730

BLED v mirnem, zelenem okolju prodamo starejšo hišo z garažo in vrtom, BLED dvostanovanjsko hišo na manjši parceli z gostinskim lokalom, KRANJ ČIRČE novejšo samostojno hišo z vrtom, 450.000 DEM, ŠKOFJA LOKA Dolenja vas novo hišo na parceli cca 1200 m2, 390.000 DEM, BLED ZASIP dvostanovanjsko hišo s 140 m2 poslovnih prostorov na parceli 900 m2, KRANJ BITNJE dvostanovanjsko hišo 12x10 z dvema garažama, ob zelenem pasu na parceli 700 m2, 360.000 DEM. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21138

PRODAMO KRANJ Struževo 1/2 hiše (pritličje) z vrtom in garažo 95000 DEM, KRANJ Struževo na parceli 800 m2 hišo s 100 m2 bivalne površine, 130.000 DEM, VODICE novo dvostanovanjsko hišo + 2 garaži na parceli cca 900 m2, KRANJ S v mirnem okolju manjšo visokoprilično hišo z vrtom, 190.000 DEM, KRANJ ČIRČE poslovno stanovanjsko hišo v izgradnji, KRANJ PRIMSKOVO nadomestno gradnjo na parceli 2500 m2, PRODAMO LJUBNO pri Podbrezjah nadomestno gradnjo na parceli cca 500 m2, cena po dogovoru. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21139

KUPIMO AMBROŽ pod Krvavcem vikend ali zazidljivo parcelo, KRANJ z okolico do 15 km manjšo starejšo hišo z vrtom. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21140

KUPIMO GORENJSKA manjšo kmetijo na lepi lokaciji, BLED hišo z vrtom na lepi, mirni lokaciji. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21141

KRANJ Primskovo 2500 m2 ob cesti za poslovno stanovanjsko gradnjo, ZG.DUPLJE zazidljivo parcelo cca 600 m2 prodamo 70 DEM/m2, MAČE nad Preddvorom cca 500 m2, sončna vikend parcela, 65 DEM/m2, lok. dok. PREBAČEVO manjšo zazidljivo parcelo na robu naselja, GOLNIK 959 m2 v hribu, elek. , voda, tel., ob parceli. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21142

Resman trgovina
OD 13.10. DO VKLJUČNO 17. 10. 1997
NAGRAJUJEMO NAŠE KUPCE
10 % POPUST PRI PLAČILU Z GOTOVINO NAD 1.000,00 SIT ZA VSE IZDELKE (RAZEN CIGARET)
VLJUDNO VABLJENI NA PREDPRAZNIČNE NAKUPE V TRGOVINO RESMAN, NAKLO, GLAVNA CESTA 3

TRG BLED NEPREMIČNINE
Z VAMI PRI NAKUPU IN PRODAJI
☎76-076, BLED, PREŠERNOVA 50
MENJALNICA, FOTOKOPIRANJE
PONUDBA TEDNA NA RADIU TRIGLAV 96,00 FM, VSAKO NEDELJO OB 11.00

PRODAMO HOTEMAŽE več manjših parcel ob zelenm pasu, LJUBNO pri Podbrezju nadomestno gradnjo na parceli cca 500 m2, KRANJ okolica do 15 km, večjo gradbeno parcelo na lepi lokaciji, KRANJ in okolica večjo parcelo ob robu naselja, GORENJSKA KUPIMO VEČ MANJŠIH PARCEL ZA ZNANE KUPCE. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21143

VIKENDE PRODAMO: Triglavski narodni park Gorjuše, Poljanska dolina, Stiška vas pod Krvavcem, Atomske toplice, prodamo več vikendov na lepih lokacijah. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21144

HIŠO KUPIM na relaciji KRANJ-LJUBLJANA ali Kranj-Bled kupim manjšo hišo z vrtom ali nadomestno gradnjo, brez posrednika. ☎228-088 21147

PARCELE PRODAMO ZG. BITNJE sončno parcelo ob cesti, 650 m2. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 22088

Kranj - prodamo visokoprtilično hišo, CK na olje, vzdrževano, parcela 750 m2 220.000 DEM. Mike & Comp. 226-503 22106

Kranj okolica prodamo hišo in gospodarsko poslopje, na večji parceli, možen je nakup samo hiše in dela parcele. Mike & Comp. 226-503 22107

BITNJE prodamo zazidljivo parcelo, 655 m2, in gozd nad Jesenicami, 8,5 ha. MIKE & Comp, 226-503 22111

PRODAMO vrstno hišo pri Tržiču, parcela 180 m2, cena 220.000 DEM. K 3 KERN, fax 221-785, 222-566, 221-353 22132

Prodamo v bližini Kranj staro hišo z gospodarskim poslopjem, parcela 1300 m2, cena 120.000 DEM. K 3 KERN, 221-353, fax 221-785, 222-566 22133

Naprodaj poslovno stanovanjska hiša v starem delu Kranja na Glavnem trgu. Tel.: 360-260, 0609 630-945

Prodamo manjšo kmetijo s parcelo 9300 m2 v Poljanski Dolini, cena 140.000 DEM. K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785 22136

PRODAMO: v bližini KRANJA prodamo starejšo delno obnovljeno hišo na parceli 580 m2, cena 165.000 DEM, K3 KERN ☎ 221-353, 222-566, fax 221-785 22279

Bled z okolico - Zasip, kupimo manjšo hišo ali vikend, lahko nedograjen. ☎ 865-020 22694

Prodamo zazidljivo parcelo 2760 m2 z gradbenim dovoljenjem iz Škofje Loke proti Poljanski dolini, cena 125.000 DEM. K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785 23069

PRODAMO več parcel v okolici Begunj, cena 55 DEM/m2, v Podbrezjah ZAZIDLJIVO PARCELO v naklonu 1400 m2, cena 65 000 DEM. K3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785 23070

KRANJ - zazidljivo PARCELO (300-800 m2) kupim. ☎212-347 23172

TRŽIČ RETNJE manjšo hišo z garažo in delavnico, tel., brez CK, 500 DEM/mes. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 23243

Za lastno gradnjo kupim PARCELO, zazidljivo ali z nadomestno gradnjo 700-1000 m2 v občini Cerklje. ☎423-103 23245

Prodam GARAŽO v Gogalovi ul. na Planini II. ☎324-177 med 18. in 19. uro 23252

PRODAJA IN NAKUP nepremičnin, cenitve, izdelava pogodb, vpisi v zemljiško knjigo. MIKE & Comp., tel.fax 226-503 23274

ENODRUŽINSKO HIŠO Z VRTOM ALI DVOJEČK KUPIMO ZA GOTOVINO V KRANJU ALI OKOLICI, V OKOLICI ŠKOFJE LOKE ALI MEDVOD. POSING, 227-202 23303

NA GORENJSKEM KUPIMO VEČ ZAZIDLJIVIH PARCEL ZA GOTOVINO. POSING, 227-202 23304

Starejšo hišo, do 30 let, površine cca 100 m2, s parcelo cca 400 m2 v Škofji Loki ali bližnji okolici, kupimo. LOCI ing. 225-116 23348

PARCELO za vikend 700-900 m2, nad Trstenikom, prodamo. LOCI ing. 225-116 23350

Starejša hiša s parcelo ali zazidljivo parcelo. Relacija Šk. Loka-Medvode-Vodice-Ljubljana, kupimo. LOCI ing. 225-116 23352

STAREJŠO HIŠO v centru Bleda, pritličje, lahko poslovni prostor ali stanovanje, nadstropje in mansarda cca 150 m2, prodamo. LOCI ing. 225-116 23353

PARCELA 700 m2 z vikendom tloris 64 m2 v 4. g.f. Javorniški rovt nad Pristavo, Jesenice, prodamo. LOCI ing. 225-116 23354

Prodamo PARCELO 2000 m2 s pritlično staro hišo TLORIS 90 m2. Rudno - Železniki. LOCI ing. 225-116 23356

Na Gorenjskem v bližini avtoceste kupimo zazidljivo parcelo do 1000 m2. LOCI ing. 225-116 23357

Na Bledu ali okolici kupimo starejšo hišo s parcelo. LOCI ing. 225-116

NEPREMIČNINE
40 let
domplan kranj, p.o.
kranj,bleiweisova 14 p.p.139,
tel.064/268-700,
fax:064/211-864
upravljanje in vzdrževanje stanovanj
Promet z nepremičninami
Odgovornost in strokovnost zagotavljata zanesljivost in uspeh.

STRAŽIŠČE prodamo novejšo 1 nad. hišo184 m2 stan. površine, lahko 2-družinska, s C.K.in TEL. na parceli 600m2 za 350.000 DEM. STANING 064 242 754

DRULOVKA prodamo končno vrstno hišo 164m2 stan. površine s C.K.in TEL., kvalitetna izdelava, savna, za 280.000 DEM. STANING 064 242 754

BAŠELJ prodamo visoko pritljično hišo v podaljšani III. gr. fazi z 200m2 stan. površine na parceli 700 m2 za 120.000 DEM. STANING 064 242 754

KRANJ-STRUŽEVO prodamo starejšo visoko pritljično hišo 120m2 stan. površine na parceli 800m2 za 130.000 DEM. STANING 064 242 754

V OKOLICI KRANJA KUPIMO HIŠO V I.- III. GRADBENI FAZI. STANING 064 242 754

NA GORENJSKEM KUPIMO ZAZIDLJIVO PARCELO OD 500 M2 DO 1200 M2. STANING 064 242 754

V okolici Kranja prodamo poslovno stanovanjsko stavbo v 3. gradbeni fazi, 570 m2, parcela 877 m2, ob glavni cesti. Cena 360.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

Na Loki pri Tržiču PRODAMO novejšo pritlično stanovanjsko hišo, tloris 115 m2, parcela 3500 m2, cena 250.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

V Lescah PRODAMO visokopritlično stanovanjsko hišo, 300 m2 stanovanjske površine, parcela 785 m2, nadstandardno, cena 520.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

V Radovljici ODDAMO visokopritlično hišo, 200 m2, z vrtom in možnostjo poslovnih prostorov, najemnina 1.800 DEM/mes. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

V Žireh PRODAMO zazidljive parcele, za stanovanjske hiše ali vikende, ugodno. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

V Kranju prodamo spodnjo etažo hiše cca. 60 m2 s pripadajočim zemljiščem, vseljivo takoj, cena po dogovoru. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Kamni Gorici prodamo stanovanjsko hišo na 400 m2 zemljišča, cela podkletena, CK, vseljivo po dogovoru, cena 135.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Kranju v bližini centra kupimo novejšo vseljivo hišo na vsaj 800 m² zemljišča do 350.000 DEM za znanega interesenta. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V okolici Kranja kupimo zazidljivo parcelo, po možnosti z lok. dokum. oziroma z objektom v začetni gradbeni fazi ali z obstoječo nadomestno stavbo. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Naklem prodamo zazidljivo parcelo 500 m² s hišo v tretji gr. fazi, možnost prevzema avgusta 1998, cena 170.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

Prodam večjo zazidljivo PARCELO v okolici Radovljice. ☎742-237 23363

STRUŽEVO - starejšo hišo z velikim vrtom, telefonom, mirna lokacija, prodam. ☎061/13 21 103 dopoldan, 064/245-208 popoldan ali 0609/619-700 23387

Radovljica ali okolica - ZAZIDLJIVO PARCELO, vsaj 400 m2, kupim. GSM ☎041/668-219 23397

V Trsteniku prodam nedokončano HIŠO s 900 m parcele. ☎061/123-25-85 23400

PRIREDITVE

GLASBO za ohceti in zabave nudi TRIO Bonsay. ☎421-498 17387

TRIO BON-BON s pevko nudi odlično glasbo za vse priložnosti. ☎50-303, 632-170 21932

Prijetno glasbo za manjše družbe - doma ali v lokalu nudi DUO. ☎327-588 23080

POSLOVNI STIKI

Odkupujemo delnice Petrola, Save in ostalih podjetij. ☎310-537 21361

NAJVEČ NUDIMO ZA DELNICE Colorja, Save, Aerodroma, Droge, Petrola, Krke, Istrabenza, obeh pivovaren, ter delnice pooblaščenih investicijskih družb. Nudimo takojšnje plačilo. GORENJSKA BORZNO POSREDNIŠKA DRUŽBA. ☎ 361-300 22745

DELNICE: Color, Sava, Telekom, Petrol, Union, Lek odkupujemo. Pridemo tudi na dom, plačilo takoj z gotovino. ☎312-385 22825

Če ste zaposleni ali upokojeni in potrebujete kredit, imate pa še staregа pokličite na ☎77-726 23305

GOTOVINA za delnice Merkurja, Aerodroma, Gorenja, Save, Gorenjskega Tiska, Colorja, MTS Kompas, Telekoma, skladov. ☎0609/651-646

POZNANSTVA

Dekleta in žene - agencija STIK vas pričakuje. Spoznajte nove prijatelje. Pokličite na ☎090/43-01, 156 SIT/min ali nam pišite na naslov STIK S.P., P.P. 4210, 1001 Ljubljana 20392

RAZNO PRODAM

Prodam suhe bukove DRVA in mešana. ☎641-323 23253

Prodam bukova in mešana DRVA z dostavo. ☎685-518 23254

Prodam meso mlajše krave in večjo količino suhih bukovih DRV. ☎622-877 23255

Bukova drva prodam. ☎730-755

Prodam razžagana BUKOVA DRVA z dostavo. ☎685-182 23343

Prodam 22% DOMAČE ŽGANJE I. 79 in 83, cca 300 kosov modularca, nekaj bankin, plohov in betonski mešalec. Ajdovec Franc, Gasilska 20, Šenčur 23344

Prodam suha BUKOVA DRVA. Zg. Bitnje 43 23368

Prodam še nerabljeno KOPALNICO Gorenje (novo), VW GOLF I od prvega lastnika in dele za VW GOLF I. ☎431-407 Boštjan 23384

SESALEC, avtoradio, sedežno garnituro, dve vrtalki, cirkular, pokončno žago, brusilnik, prodam. ☎222-908 23385

STAN. OPREMA

Prodam otroško SOBO komplet, bela, natur in hladilnik z zgornjo zamrzovalno skinjo (Končar). ☎332-191 23129

Prodam novo VOLNENO POSTELJNINO Merino, ceneje. ☎225-186 23265

OTROŠKO SOBO in SPALNICO - demontirano prodam za 200 DEM. ☎323-819 23331

Prodam STILNE OMARE za dnevno sobo. ☎311-463 23415

STORITVE

TESNENJE OKEN in VRAT, uvožena tesnila, 10 let garancije, 30 % prihranek pri kurjavi. Prahu, hrupa in prepiha ni več! ☎061/813-553 3425

STIK S.P. POMLADNI VETER 090 43 01 POGOVORI-STIKI-POKLIČI KAJ 156 SIT/min

VEDEŽEVANJE 090 44 09

RODE STROJNI ESTRIHI
Tel.: 064/411-605
0609/653-780

TV SERVIS VSEH ZNAMK - tudi na domu. Montaža in servis TV in SAT ANTEN. ☎738-333 ali 0609/628-616 3426

SERVIS TV-VIDEO-HI FI NAPRAV vseh proizvajalcev na ☎324-698 od 9-17 h. Čujič Jože, Smledniška 80, Kranj 7463

SCHIEDEL
sanacijski dimnik procrom
Informacije in naročila
tel.: 0609/645-581

MIŠO s.p. Kranj
tel.: 064/326-612
mob.: 0609/641-034
NUDI:
- MONTAŽO IN SERVIS SENČIL rolete, žaluzije, lamelne zavese
- MONTAŽO TALNIH, STENSKIH in STROPNIH OBLOG
- SUHOMONTAŽNO PRENOVO OKEN in VRAT
- BRUŠENJE IN LAKIRANJE VSEH VRST PARKETOV
- POLAGANJE LAMINAT PARKETOV

STROJNO IZDELOVANJE estrihov
Klemenc
tel.471-813
0609/632-047

TV, VIDEO, KAMERE in ostalo zabavno elektroniko popravimo v PROTON servisu, Bleiweisova 2, Kranj (kino Center). ☎222-004 17574

DIMNIKI INOX - saniramo z vstavitvijo nerjavečih cevi. Dimniki primerni za vse vrste kurjav (z projektom in izračunom). ☎ 0609/643-925 18188

STROKOVNA MEDICINSKA KOZMETIKA - po izredno nizkih cenah vam nudimo medicinski solarij, strokovno pedikuro, nego obraza za zrelo in mlado kožo. KOZMETIČNI STUDIO KSENIJA ☎328-169 19873

IZPOSODITE SI VIDEO KAMERO SONY - uporaba je enostavna, posnetki pa odlični. ☎222-055 19874

BIHI d.o.o., Zlato Polje 2, Kranj ☎211-534, 041/626-643 - UGODNO IZVAJA GRADBENO ZIDARSKA DELA, PREVOZI BETONA DO 20 KM BREZPLAČNO, STROJNO OBMETAVANJE NOTRANJIH OMETOV, KOMPRESOR. 21192

Izdelava podstrešnih stanovanj in polaganje laminatov. ☎422-193 21335

SERVIS PEN - PRIDEMO TAKOJ! Popravila pralnih, pomivalnih strojev, sesalcev, štedilnikov, bojlerjev. ☎242-037 21599

ROLETARSTVO NOGRAŠEK vam nudi ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE. ☎ 621-443, po 18. uri. 22715

Kovinske ZAŠČITNE in OKRASNE MREŽE ter vse vrste STOPNIC! ☎806-026 22734

POLAGANJE KERAMIKE, marmorja, granita in adaptacije kopalnic. ☎061/627-356sr 22860

Asfaltiranje in tlakovanje dvorič, dovoznih poti in parkirišč, polaganje robnikov in pralnih plošč. ☎061/813-642 in 061/817-624, 041/680-751 22974

Vodim poslovne knjige malim podjetjem in samostojnim podjetnikom ter TIPKAM diplomske in seminarske naloge. ☎741-394 23076

ASFALTIRANJE IN TLAKOVANJE, izkopi, nasipi dvorišč, cestišč in parkirnih prostorov. ZIDARSKA DELA komplet objektov ali adaptacije. S-Bor, d.o.o., tel.: 061/813-870, GSM 041/667-076.

za lep izgled vaših prostorov
STROJNI OMETI
Hitro, kvalitetno in po ceni s katero boste zadovoljni VI in mi
INF.Tel.:061/811-579 *Mob.:0609/619-615

Splošno zidarstvo, fasade in notranje zidanje, hitro in poceni naredi skupina. ☎421-049, 041-666-872 23169

VEDEŽEVALKA Rebeka in jasnovidec GIPTER iz družine vedeževalcev in jasnovidcev z dolgoletno tradicijo vas bojo osupnili z resnico, ki jo iščete. ☎064/863-161 23176

Montaža vseh vrst spuščenih stropov, predelnih sten, stenskih oblog. ☎451-916 23264

TANE ESTRIH
STROJNI ESTRIHI
tel.: 064/330 142

Načrtovanje in zasaditve vrtov, grobov in ostalih zelenih površin, svetovanje. ☎310-744 23266

Imamo zidarstvo in fasaderstvo. Smo skupina delamo hitro in kvalitetno. ☎327-203 23278

Rolete, žaluzije, lamelne zavese, okna ter harmonika vrata - izdelujemo, montiramo, popravljamo in čistimo. ☎211-418 ali 714-519 23282

Rolete, žaluzije, lamelne zavese, plise zavese, komarniki ter screen senčila - izdelava, montaža, popravila. Možnost plačila na obroke. ☎061/132 20 01, 041 676-041, 041 676-042 23320

Izdelujem ARANŽMAJE iz domačih krizantem-pajkovk. ☎422-369 23364

DELAM VSA GRADBENA DELA s svojim ali vašim materiaom, tlakujem dvorišča, tudi vse vrste fasad. Možnost plačila na obroke. ☎718-845 23366

Podiranje dreves, zniževanje in obrezovanje ter odvoz vejevja in kosovnega materiala. ☎061/455-226 in GSM 041 667-396 23382

Popravila vseh vrst TV APARATOV - Tv Gorenje tudi na domu. ☎331-199 23413

TAPETNIŠTVO JOŽE GROS, s.p.
Begunjska c. 33
4290 TRŽIČ
tel.: 064/53-826

Vam nudi **kompleten servis pisarniških stolov in klopi** vseh vrst, **sedežnih garnitur** in **vsega ostalega oblazinjenega pohištva,** tako za vaše podjetje kot za posamezne stranke.

Nudimo vam **več kot 50 vzorcev dekorativnega blaga** domačih in tujih proizvajalcev po izredno ugodnih cenah.

Naj bo vaš delovni prostor ali dom še bolj prijeten kot doslej!

Nudimo vam PEDIKURO NA DOMU.
medicinska sestra kozmetičarka
tel.: 064/738-446

POZOR! Saniramo vaš dimnik z nerjavečimi cevmi, ki so primerne za vse vrste kurjave. Prodajamo tudi cevi brez montaž.
Tel.: 041/671-519

PVC OKNA
Zamenjava starih oken in novogradnje
3 MBA d.o.o.
tel.:(064) 861-062
fax: (064) 861-054
mobitel:0609 643-293

STROJNI TLAKI - ESTRIHI
tel.:0609 625 474
061 812 608

STANOVANJA

PRODAMO KRANJ Šorlijevo nas. 2 ss, 60 m2/III., 95000 DEM, KRANJ Planina I 2 ss+2k, 92 m2/V., 1600 DEM/m2, KRANJ Struževo 2 ss v hiši z garažo in vrtom, CK, tel., 95000 DEM, KRANJ CENTER nova stanovanja v izgradnji, 1600 DEM/m2. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21135

KUPIMO KRANJ, LESCE, RADOVLJICA 1 ss ali 2 ss za znanega kupca. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21136

Prodamo Kranj 1 ss, 40 m2, na Planini 1, cena 70 000 DEM, Kranj 1 ss 44 m2 Planina 1, cena 76000 DEM, Kranj 2,5 ss 82,40 m2 v 3. nads., na Planini 2, cena 135.000 DEM, 2 ss 57 m2 na Kebetovi, cena 91000 DEM, Kranj 3 ss 85,50 m2 Planina, cena 124.000 DEM. K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785 19700

Prodamo ŠKOFJA LOKA (Frankovo naselje) - 1ss 41 m2 v 2. nad., cena 74 000 DEM, Jesenice - 2 ss 55 m2 v 2. nads., cena 55 000 DEM. K 3 KERN 221-353, 222-566, fax 221-785 19702

Prodamo v Kranju 2 ss 54 m2 na Mlakarjevi v 3. nadstr., cena 90 000 DEM, v Kranju - 2 ss 54 m2 v 1. nads. Planina I, cena 86 500 DEM, 2 ss 56 m2 Šorlijeva, cena 97 000 DEM, 2 ss 64 m2 v pritličju na Planini 1, cena 1500 DEM/m2, K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785 19703

Prodamo v Kranju (Koroška cesta) - 3 ss 86.8 m2 v 1. nads., cena 1200 DEM/m2, v Kranju 3 ss 83 m2, v 11. nadstr., cena 126.000 DEM, 2 ss 67 m2 na Planini 1 v 2. nadstropju, cena 99 200 DEM; 3 ss 85 m2 v 5. nads. na Planini, cena 125.000 DEM. K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785 19704

Prodamo KRANJ 1,5 ss 47 m2 v I. nads., cena 66.000 DEM, 4 ss 92 m2 v 1. nad, cena 150.000 DEM, 3 ss, 79 m2, na Planini v 6. nads., 2.5 ss, 68 m2 na Planini, 2.5 ss 68 m2 v 4. nads., cena 110.000 DEM; plačilo po obrokih do konca leta. K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785 19705

Prodamo v KRANJU 3 ss 82,5 m2 v mansardi na Planini 3, cena 130.000 DEM je možno v delih do enega leta, v Kranju 3 ss 80 m2 na Gorenjskega odreda v 3. nads., cena 140.000 DEM, 2 ss 64 m2, pritličje, Planina, cena 96000 DEM. K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785 19706

Prodamo Radovljica Gradnikova 2 ss 60,60 m2, 2. nadstr., cena 97000 DEM. V ŽIROVNICI garsonjera 34 m2 v 2. nadstropju, cena 56.000 DEM. K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221-785 19709

KUPUJEMO-PRODAJAMO, NAJEMAMO-ODDAJAMO: STANOVANJA, HIŠE, POSLOVNE PROSTORE IN PARCELE. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21133

PRODAMO KRANJ Planina III, 1 ss, 44,5 m2/IV., cena po dogovoru, KRANJ Zlato polje, 1 ss, pritličje, 45,5 m2, CK, tel., 1700 DEM/m2, KRANJ Planina II 2 ss/V., 78 m2, 1500 DEM/m2, KRANJ Zlato polje 2 ss/IV., 47 m2, plin do bloka, 85000 DEM, ŠKOFJA LOKA novo 2 ss+ 27 m2 atrija, 115.000 DEM, KRANJ Planina II ugodno, 3 ss/XII, obnovljeno, 85 m2, 2 balkona, 1400 DEM/m2, KRANJ CENTER meščansko 2 ss/III, 89 m2, CK, tel., 1600 DEM/m2. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21134

NAJAMEMO 2 ss ali 3 ss za mirno tričlansko družino za 2 leti, NAJAMEMO KRANJ garsonjero ali enosobno stanovanje za poslovneža, NAJAMEMO KRANJ okolica manjšo hišo. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 21137

STANOVANJA PRODAMO LESCE 1 ss, 39 m2/III, tel., CTV, cena po dogovoru. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 22089

PRODAMO: ZLATO POLJE - 2 ss 61,50 m2, CK, in 3 s.s. - 70 m2, v Šorlijevi - 3 s.s., 72 m2, 2 ss, 55 m2, ter 1 ss 41 m2. Mike & Comp, 226-503 22097

Prodamo Planina 2,5 ss, 85 m2, 3 ss 79 m2, 2 ss, 64 m2, 2 sobno 66 m2 takoj vseljivo. Mike & comp. , 226-503 22098

Prodamo v Kranju 2 ss 55 m2, pritlično, 2 ss mansardno, 72 m2, s 40 m2 podstrehe. Mike & comp. 226-503 22101

JESENICE zelo ugodno prodamo 2ss, 47 m2, takoj vseljivo, obnovljeno. Mike & comp.226-503 22105

PRODAMO: v KRANJU - 2 ss 60 m2 v 4. nadstropju, na Planini, cena 95.000 DEM, 2 ss + 2 K 73,80 m2 v 3. nads. pri sodišču v Kranju, cena 99000 DEM. K 3 KERN, ☎ 221-353, 222-566, fax 221-785 22277

Prodamo Kranj v mestnem jedru prodamo adaptirano poslovno HIŠO s stanovanji v 1. nadstr. in mansardi, površine so: v kleti 98 m2, pritličje 157 m2, 1. nadstropje 159 m2, mansarda 154 m2, ločeni poslovni objekt ima 44 m2, cena 1570 DEM/m2. K 3 KERN, 221-353, 222-566, fax 221785 22736

KRANJ - PLANINA III prodam 2,5 ss v izmeri 75 m2 po 1800 DEM/m2 na 6 obrokov. ☎0609/647-423 22896

V Šorlijevem naselju prodamo 2 ss STANOVANJE. Vseljivo takoj. ☎226-797 22925

ODDAMO -KRANJ - Planina I 1 ss opremljeno, telefon, CK, CTV, 550 DEM mesečno, trimesečno predplačilo. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 22964

Železniki - novo 2 ss 75 m2, ugodno prodamo. MIKE & Comp. 226-503

Škofja Loka - 3 ss stanovanje, komfortno, 73 m2, prodamo. ☎0609/628-546 23145

KRANJ-OKOLICA prodam 1 ss 45 m2 in Škofja Loka novo enosobno 36 m2 za 68000 DEM.☎212-347 23171

Prodamo 2 ss na Planini + 2 kabineta 90 m2, 1600 DEM/ m2. ☎330-388 23174

NAJEM : iščem 2 ss z CK, v bližini kopališča. K3 KERN d.o.o., ☎221-353, 222-566 in fax 221-785 23207

STANOVANJE ODDAMO Kranj Planinal 50 m2, opremljeno, CK, tel., CTV, 550 DEM/mes in 50 m2, delno opremljeno, CK, tel., 500 DEM/mes, trimesečno predplačilo. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 23240

KRANJ PLANINA I 1 ss, 44 m2/II, 450 DEM/mes, polletno predplačilo. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 23241

KRANJ 1 ss v hiši, 20 m2, opremljeno, 350 DEM/mes, samske ženske. DOM NEPREMIČNINE, 22-33-00, 0609/650-123 23242

Kranj - Planina I prodamo komfortno 3 ss + kabinet 94.20 m2, pritličje. ☎328-064 23250

KUPIM 2 SOBNO STANOVANJE v Pristavi ali Bistrici pri Tržiču. ☎50-235 23263

LJUBLJANA - POLJE zelo ugodno prodamo 3 ss, v nizkem bloku, 2 balkona, CK. Mike & Comp., 226-503 23275

KRANJ PLANINA I prodamo garsonjero 29 m2, vsi priključki, balkon za 60.000 DEM. POSING, 224-210 23285

KRANJ PLANINA II prodamo garsonjero 30 m2 vsi priključki, lepo urejena zta 62.000 DEM. POSING, 224-210 23286

ŽELEZNIKI prodamo 1 ss 37 m2 vsi priključki, takojj vseljivo za 50.000 DEM. POSING, 222-076 23287

KRANJ prodamo 2 ss 55 m2 pritličje 20 m2 galerije vsi priključki za 90.000 DEM. POSING, 222-j076 23288

KRANJ Šorlijevo nas. prodamo 2 ss 51,30 m2 nizek blok vsi priključki za 85000 DEM. POSING, 222-076 23289

KRANJ PLANINA I prodamo 2 ss 63,50 m2 velik balkon, takoj vseljivo za 89500 DEM. POSING, 222-076 23290

KRANJ Šorlijevo nas. prodamo lepo obnovljeno 2 ss 54 m2 1. nads., vsi priključki, takoj vseljivo za 100.000 DEM. POSING, 222-076 23291

KRANJ DRULOVKA prodamo 3 ss 64 m2 vsi priključki, takoj vseljivo za 111.000 DEM. POSING, 222-076 23292

ŠKOFJA LOKA Partizanska ul. prodamo 3 ss 75 m2 lepo urejeno, takoj vseljivo, vsi priključki za 115.000 DEM. POSING, 222-076 23293

KRANJ CENTER prodamo 3 ss 74 m2 2. nadst. vsi priključki za 100.000 DEM. POSING, 222-076 23294

Kranj Vodovodni stolp prodamo 3,5 ss 82 m2 1. nadst. takoj vseljivo za 110.000 DEM. POSING, 224-210

Kranj Planina I prodamo 4 ss (2+2) 90 m2, vsi priključki, z balkonom, za 140.000 DEM. POSING, 222-076 23296

RADOVLJICA Cankarjeva ul. prodamo garsonjero 23 m2, komfortno za 42.000 DEM. POSING, 863-150 23297

BLED prodamo 1,5 ss novejše 50 m2, vsi priključki, balkon, ugodno. POSING, 863-150 23298

JESENICE prodamo 1 ss 33 m2, vsi priključki za 36.000 DEM. POSING, 863-150 23299

RADOVLJICA Vila bloki prodamo 2,5 ss, nižje nadstropje 64 m2, komfortno. POSING, 863-150 23300

LESCE prodamo enosobno stanovanje 39 m2, balkon, komfortno, ugodno. POSING, 863-150 23301

GARSONJERO ENOSOBNO ALI VEČSOBNO STANOVANJE NA GORENJSKEM TAKOJ KUPIMO ALI NAJAMEMO. POSING, 227-202 23302

Prodamo: 3 ss 77 m2, v 3. nadstr., novejši blok, tlaki povsod parket, ločen WC, cena 125 000 DEM, 2 ss + K, 81 m1, na Planini 3 v 1. nadstr., menjamo za 1 ss, tudi na Planini. K3 KERN d.o.o., ☎222-566, 221-353 in fax 221-785 23308

KRANJ PLANINA prodamo lepo, adaptirano 2 ss, 62 m2 + atrij, komfortno za 105.000 DEM. POSING, 224-210 23321

V Kranju oddam opremljeno GARSONJERO, CK, študentkama ali dijakinjama za 400 DEM/mes. + stroški, polletno predplačilo. ☎061/576-078 23341

Prodam STANOVANJE Kranj Planina, 2 ss s kabinetom, 68 m2, prenovljeno, 1600 DEM/m2. ☎33-13-43 23346

Prodam 1 ss na Planini II, v I. nadstr., komplet opremljeno, takoj vseljivo, prepis takoj. Cena 90.000 DEM. ☎327-353 23362

Na Zlatem polju prodam 2 ss komfortno, opremljeno STANOVANJE s telefonom, parkirnim prostorom in kletjo za 85000 DEM. ☎242-552 23377

Oddam SOBO oz. SOBE s souporabo kuhinje in kopalnice. ☎24-15-24 23410

Oddam GARSONJERO v centru Kranja s telefonom za 300 DEM mesečno. ☎324-948 23412

Na Hujah v Kranju PRODAMO dvosobno stanovanje z dvema kabinetoma, 84 m2, pritličje, klasično ogrevanje, cena 120.000 DEM.SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

V Goričanah pri Medvodah PRODAMO 2-sobno stanovanje v starejši hiši, 42 m2, za 70.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

Na BISTRICI PRI TRŽIČU prodamo ENOSOBNO stanovanje, 41 M2, za 57.000 DEM in trisobno stanovanje, 80 M2, za 97.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

V RADOVLJICI prodamo garsonjero, 27 m2, v tretjem nadstropju, cena 2.000 DEM/m2, dvosobno stanovanje, 53 M2, za 90.000 DEM ter 2.5S stanovanje, 61 m2, za 94.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

Nujno PRODAMO enosobno stanovanje v alpskem bloku V LESCAH, 38 m2, za 68.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

Na Partizanski cesti v Škofji Loki PRODAMO trisobno stanovanje v šestem nadstropju, 75 m2, telefon, CK, balkon, vzdrževano, za 118.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

V Podlubniku PRODAMO 2S stanovanje, 61 m2, za 93.000 DEM in 3S stanovanje, 75 m2, za 118.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

Ob PUNGERTU v Kranju PRODAMO stanovanje v 2.nadstropju, 120 m2, CENA 1.300 DEM/m2. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

V Hrastju prodamo GARSONJERO, 26 m2, cena 52.000 DEM in 1,5 sobno stanovanje, 47 m2, za 70.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

Pri Vodovodnem stolpu v Kranju PRODAMO dvosobno stanovanje, 51 m2, za 82.000 DEM in trisobno stanovanje s CK, 65 m2, za 110.000 DEM . SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

V Levstikovi ulici in na Gosposvetski cesti v Kranju imamo naprodaj več trisobnih stanovanj. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

Na Zlatem polju v Kranju PRODAMO obnovljeno trisobno pritlično stanovanje, 70 m2, s CK, cena 120.000 DEM in starejše trisobno stanovanje, 63 m2, za 82.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

Na Planini PRODAMO garsonjero, 33 m2, za 65.000 DEM, več enosobnih stanovanj, za 75.000 do 80.000 DEM, več dvosobnih stanovanj v cenovnem razredu od 94.000 do 120.000 DEM in več tri in štirisobnih stanovanj, od 115.000 do 148.000 DEM. SVET NEPREMIČNINE, 330-112.

KRANJ prodamo 2-sobno stanovanje 55m2 z galerijama v C.K. in tel. za 89.000 DEM. STANING 064 242 754 VODOVODNI STOLP prodamo 3-sobno stanovanje 68,6m2 s C.K.in TEL. za 110.000 DEM. STANING 064 242 754

LESCE alpski bloki prodamo 1-sobno stanovanje 39m2 s C.K.in TEL. takoj vseljivo za 65.000 DEM. STANING 064 242 754

V Radovljici v centru prodamo novo garsonjero 26,36 m2, vseljivo takoj, cena cca. 56.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Kranju, prodamo enosobno stanovanje 44,30 m2, v enajstem nadstropju, z vsemi priključki, vseljivo takoj, cena po dogovoru. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

Na Golniku prodamo enosobno stanovanje 42,10 m2 visoko pritličje, vseljivo po dogovoru z vsemi priključki, cena 70.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Kranju prodamo enosobno stanovanje 36 m2, v prvem nadstropju večstanovanjske hiše, z vsemi priključki, z balkonom, brez CK, cena 60.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Lescah prodamo enosobno stanovanje 38,80 m2, tretje nadstropje v alpskem bloku, CK, telefon vključen v ceno, KTV, cena 68.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Ljubljani prodamo enosobno stanovanje 30,27 m2, v tretjem nadstropju, z vsemi priključki, cena 83.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

Na Drulovki prodamo dvosobno stanovanje 64,30 m2, v 1. nadstropju, z vsemi priključki, takoj vseljivo, cena 111.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

Več dvosobnih stanovanj na različnih lokacijah v okolici Kranju in Škofje Loke prodamo, različnih kvadratur, z vsemi priključki, cene po dogovoru.

AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Kranju, Zoisova ul. prodamo dvosobno stanovanje 51 m2, v drugem nadstropju, z vsemi priključki, vseljivo po dogovoru cena 85.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Kranju prodamo dvosobno stanovanje 65 m2, v šestem nadstropju in 55 m2, visoko pritličje, cena po dogovoru. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

LJUDSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA

vpisuje v naslednje izobraževalne programe:

RAČUNOVODJA
POSLOVNI SEKRETAR
KOMERCIALIST
TRGOVSKI POSLOVODJA

priprava na preizkus strokovne usposobljenosti

VODENJE POSLOVNIH KNJIG ZA S.P.
VODENJE POSLOVNIH KNJIG ZA D.O.O.

Prijave in informacije: telefon 656 138

izberite svojo pot do znanja

V Kranju na Planini 3 prodamo dvosobno stanovanje s kabinetom 75,10 m2, v 3. nadstropju z vsemi priključki, cena 125.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Kranju prodamo lepo dvosobno stanovanje 65 2, v 1. nadstropju, popolnoma obnovljena, z vsemi priključki, vseljivo takoj, cena 105.000 DEM. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

V Kranju prodamo trisobno stanovanje 97 m2, v pritličju z pripadajočim atrijem, z vsemi priključki, cena po dogovoru. AGENT Kranj (064) 223-485 ali (0609) 643-493

VOZILA DELI

Rabljeni deli za vsa vozila, motorji, menjalniki, karoserijski deli po naročilu. 332-178, zvečer 20655

VOZILA

MITSUBISHI ECLIPSE TURBO, 200 KM, l. 91/4, 89500 km, servisiran, servisna knjižica, veliko dodatne opreme, izredno lepo ohranjen, prodam. ☎0609/644-991 18949

MITSUBISHI LANCER 1.8 diesel GL, prvi lastnik, 91000 km, servisiran, servisna knjižica, avtoradio, kljuka, garažiran, reg. do 4/98, prodam. ☎061/715-666 18951

Najugodnejši odkup karamboliranih vozil vseh znamk. Odvoz in prepis na naše stroške. ☎061/344-929, 0609/614-013 20550

HYUNDAI LANTRA WAGON 1.6 GLSI, prvi lastnik, 13.000 KM, l. 96/4, servisna knjižica, ALU platišča, radio, elek. stekla, centralno zaklepanje, ugodno prodam. ☎631-190 21263

ODKUP-PRODAJA RABLJENIH VOZIL- konkurenčne cene, uredimo prepis. ☎323-298, 0609/643-202 21786

ODKUPUJEMO LADE! GOTOVINSKO PLAČILO, uredimo prepis. ☎323-298, 0609/643-202 21787

Prodamo PEUGEOT 806 SR 2.0, letnik 1995, kovinsko modre barve, klima, avtoradio, in PEUGEOT 106 1.1, l. 95, kovinsko sive barve. ☎431-142 22328

ODKUP, PRODAJA IN PREPIS VOZIL, BANČNO POSOJILO. AVTO PRIS,D.O.O., 312-255, 471-340 22406

ODKUP, PRODAJA, PREPIS VOZILA, KREDITI, MENJAVA STARO ZA STARO. AVTO AS, Polica 2, ob glavni cesti Kranj Naklo. ☎471-340, 312-255 22638

Prodam SUZUKI SWIFT letnik 1990, ljubilejni, bele barve, 58000 km, z dodatno opremo. Cena po dogovoru. ☎471-215, 471-255 23227

ŠKODO FAVORIT 135 GLX, letnik 1993, rdeče barve, redno servisiran in vzdrževan, prodam. Cena po dogovoru. ☎325-301 23239

GOLF 1.3 letnik 1981, po zelo ugodni ceni prodam. ☎715-453

Ugodno prodam R 4, letnik 1991, srebrne barve. ☎715-821 23256

Prodam VISA CITROEN SUPER E, l. 82, 186.000 km, 1200 DEM. ☎66-052 23257

Prodam FORD ESCORT 1.6 karavan l. 95 in R 5 CAMPUS l. 91, rahlo poškodovan. ☎310-374 popoldan, 223-241 dopoldan Oman 23269

Prodam R 4 GTL, letnik 1989, cena po dogovoru. ☎403-249 po 15. uri 23271

Prodam ŠKODO FORMAN, rdeče barve, l. 8/93. ☎621-795 23276

Prodam R TRAFIC, l.91, 160 000 km, ohranjen, nizek, zaprt. ☎331-542 23399

Prodam JUGO JUGO 55, l.87, reg. celo leto. ☎311-050 23405

Prodam Z 750, l.82, za 20 000 SIT. ☎471-237 23408

AURISINA, d.o.o., proda: R 25 TX, l. '90, Alfa 33 1.3, l. '89, alfa sprint 1.3, l. '88, CITROEN BX 15 RE, l. '88, lancia dedra integral, l. '92, saab 9000 i 2.0 16V, l. '89, honda civic HB, l.'90, honda civic HB 1.6, l. 91, hyundai pony 1.5, l. '91, BMW 1.5, l. '91. Tel.: 061/123-25-63, 041/676-945

FORD ESCORT 1.4 CL, prevoženo 8200 km, prodam. ☎242-237 23280

Prodam JUGO SKALA 55 po delih ali celo, l.89. ☎461-820 23311

Ugodno prodam GOLF, l.81, na novo registriran. ☎712-137 23312

OPEL ASTRA 1.6 i, club karavan, l.91/92, 123 000 km, reg. do 10/98, veliko opreme, lepo ohranjena, prodam. ☎55-446 23313

Prodam R 5, l.93, garažiran, nikoli poškodovan, cena 7300 DEM. ☎411-893 23314

Prodam CITROEN GSX, reg. do 7/98, sončna streha, ohranjen, 700 DEM. ☎224-182 23316

Prodam SUBARU JUSTY, letnik 1992, reg. do 5/98, cena ugodna. ☎460-063 23324

Prevzem lizing za OPEL KOMBO 1.7 diesel, l.86 oktober, 18000 km prevoženo. ☎310-155 23326

Popravilo, prevoz in odkup poškodovanih vozil. Avtovleka - avtokleparstvo
Jakša s.p., tel.: (064) 241-168

Prodam FORD ESCORT CLX 1.6, 16 V, cena po dogovoru. ☎803-126 23409

Prodam FORD SCORPIO 2.4 l. 89/11. ☎725-028 23336

LADO SAMARO 1300 5 vrat, letnik 95, prodam. ☎52-067 23360

Prodam R 4 GTL, l. 89, cena 2600 DEM, 69000 km. ☎061/627-080 23365

Prodam JUGO 45 letnik 1989. ☎242-484 23371

Prodam Z 101, letnik 1984, reg. do aprila. ☎224-519 23372

Prodam SEAT CORDOBO 1.8 GLX, l. 94, prvi lastnik, cena 15.500 DEM. ☎242-569 23383

Ugodno prodam JETTO 1.6 CL R 3/98, l. 90, bencin. ☎471-797 23386

PIA NEPREMIČNINE
Ljubljana, Tacenska 95
tel.: 061/15-22-284, 15-22-274

VAM NUDI: sestavo pogodbe, cenitve, statiko, gradnje, obrtniška dela in nadzor nad gradnjami

NOVO: TRIDIMENSIONALNO PROJEKTIRANJE VAŠIH NEPREMIČNIN - ARCHICAD

PIA ŠKOFJA LOKA
☎ 623-117, 622-318

1. Prodamo Bohinj večje 1 sobno stanovanje, 55 m2
2. Prodamo vrstno hišo Podlubnik
3. Prodamo Šk. Loka spodnji del stanovanjske hiše s pripadajočo zemljo (klet + pritličje)
4. Prodamo Zg. Bitnje - zazidljivo parcelo 650 m2
5. Prodamo Pirniče montažno hišo, 166 m2 stanovanjske površine
6. Prodamo Škofja Loka - mansardno stanovanje, 90 m2
7. Prodamo vikend na parceli 910 m2, bližina smučišča Cerkno
8. Prodamo Gabrška gora lep stanovanjski vikend
9. Prodamo Podlubnik garsonjero 16,45 m2
10. Prodamo Stari Vrh : lep stanovanjski vikend
11. Prodamo Vodice - novejšo dvostanovanjsko hišo
12. Prodamo Frankovo naselje 1 sobno stanovanje, 40 m2
13. Prodamo - Hotavlje - vikend na parceli 1400 m2
14. Prodamo Podlubnik 2 sobno stanovanje s kabinetom
15. Prodamo Mestni trg Šk. Loka 2 ss mansardno
16. Prodamo Frankovo naselje - manjše 2 sobno stanovanje
17. Prodamo - Sr. Brdo nad Hotavljami - brunarico, 18 m2
18. Prodamo Podlubnik končno, vrstno, dvostanovanjsko hišo
19. Prodamo - Trata - spodnji del st. hiše 80 m2, (pritličje + 410 m2 zemlje)
20. Prodamo - Laniše nad Sovodnjem, starejšo hišo na parceli 1320 m2
21. Prodamo - Šk. Loka starejšo hišo z lokacijskim dovoljenjem za nadomestno gradnjo

PIA KRANJ
☎ 312-622

1. Najamemo 1SS ali 2SS za družini - Planina; NUJNO
2. Prodamo 5SS v centru Kranja - 2. nadstr., adaptirano, v pritličju dva poslovna prostora; UGODNO!
3. Prodamo več garsonjer - Planina; (55.000 - 65.000 DEM)
4. Prodamo več 1sobnih stanovanj v Kranju
5. Prodamo 2SS na Drulovki (64 m2), tel., CK, 111.000 DEM
6. Prodamo 2SS (55 m2), atrijsko, ob reki Savi, 90.000 DEM
7. Prodamo 2 sobno stanovanje (56 m2), Šorl. nas., 95.000 DEM
8. Prodamo 3SS (69 m2), Zlato polje, cena 107.000 DEM
9. Oddamo več različnih posl. prostorov v okolici Kranja
10. Prodamo 3 sobno stanovanje (62,5 m2); Zlato Polje, cena 105.000 DEM
11. Kupimo 2 sobno stanovanje Radovljica, (Cankarjeva ul.)
12. Kupimo hišo v IV. gr. fazi, za znanega kupca
13. Prodamo 4SS (92 m2), Planina (obročno odplačevanje)
14. Prodamo več st. hiš v okolici Kranja
15. Kupimo poslovno stan. hišo v Naklem
16. Prodamo zazidljivo parcleo (3260 m2), Radovljica
17. Prodamo vikend z vinogradom - Bizeljsko; 26.000 DEM
18. Kupimo več stanovanjskih hiš cenovnega razreda do 150.000 DEM
19. Kupimo zazidljive parcele v okolici Kranja
20. Najamemo hišo od Kranja do Mengša; NUJNO

PIA JESENICE
☎ 863-145

1. V Lescah prodamo 1 sobno stanovanje, 39 m2
2. Jesenice - 3. s. st., 69 m2, tel., 60.000 DEM
3. Prodamo 1/2 hiše v Podkorenu.
4. Prodamo hišo na Lipcah, mizarska delavnica, 967 m2 parcele
5. Kranjska Gora - prodamo 3 ss v bloku, 75.000 m2 za 210.000 DEM
6. Radovljica - prodamo 2,5 ss, 54 m2 za 85.000 DEM
7. Jesenice - stanovanjsko hišo zamenjamo za 2 ss na Jesenicah z doplačilom
8. Na Pristavi prodamo vikend, 80 m2, parcela 700 m2, cena 60.000 DEM
9. Bled - 2,5 ss - 70 m2 v hiši prodamo za 65.000 DEM
10. Na Jesenicah oddamo v najem posl. prostor 14 m2, primeren za pisarne
11. Jesenice - center, 3 ss, 74 m2, balkon, cena 70.000 DEM
12. Javornik - prodamo 4 ss v hiši, 100 m2 + parcela, za 80.000 DEM
13. Ljubno - Podnart prodamo hišo 150 m2 stan. površ, 500 m2 parcele, cena 85.000 DEM
14. Jesenice - dvostanovanjska hiša 210 m2 stanov. površine, 1226 m2 parcele, garaža 50 m2, 250.000 DEM
15 Moste - Žirovnica, dvostanovanjska hiša, 300 m2, 1260 m2 parcele, hiša je lepo vzdrževana
16. PODKOREN - prodamo 2/3 hiše.
17. Bled - Ribno stanov. hiša z delavnico, 1700 m2 parcele. Cena 200.000 DEM.
18. Moste - Žirovnica zaz. parcela 1048 m2, možnost razparceliranja, cena 68 DEM/m2
19. Jesenice - prodamo garsonjero, 35,13 m2, CK, telefon, cena 40.700 DEM
20. V Kr. Gori prodamo garsonjero, 30 m2 v hiši, opremljena, 200 m od smučišča, 85.000 DEM

ZA POPOLNO NEGO VAŠEGA AVTOMOBILA
LAVI d.o.o., Kranj
ROČNA AVTOPRALNICA

Cesta na Brdo 22, Kokrica-Kranj
tel.: 064 246 846
HITRO IN KVALITETNO

Prodam JETTO 1.6, l.87, reg. do 1.9.98, lepo ohranjena. ☎874-185 23389

HYUNDAI ACCENT 1.3 LS, 5 vrat, letnik 1995, HYUNDAI PONY 1.5 GLS, 5 vrat, letnik 1991, MITSUBISHI L 300, kombi, 3 vrata, l. 87. Prodamo, AVTOHIŠA LUŠINA, ŠKOFJA LOKA, 632-286 23392

Prodamo novo še neregistrirano HONDO CIVIC E 1.5 ILS kovinsko zelene barve z vso dodatno opremo. HIB,d.o.o. KRANJ, 212-589 23334

Prodam GOLF JGL 1.3, l.81, v dobren stanju. ☎491-497 23418

ZAPOSLITVE

Če iščete redno zaposlitev in imate radi dinamično delo, pokličite ☎ 76-622, 041/669-785 od 17. do 20. ure 19831

ZA PRODAJO DODATNEGA ŠOLSKEGA IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA NUDIMO DO 30% PROVIZIJE. TEDENSKA IZPLAČILA TER REDNA ZAPOSLITEV. ☎634-064, 041/637-492 20484

ODKUPOVALCA hlodovine zaposlimo redno ali pogodbeno. ☎063/32-662, 063/37-388 21801

Iščemo ZASTOPNIKE za terensko prodajo medicinskih pripomočkov. ☎55-446, 50-274 in 0609/651-737 23088

KV MIZARJA takoj ali po dogovoru zaposlimo. Pogoj: odslužen vojaški rok. ☎58-802 23092

NATAKARICO z ustrezno izobrazbo redno zaposlimo - redno dopoldansko delo, nedelje in prazniki prosto. ☎632-488, popoldan 23138

Podjetje OREHEK vabi k sodelovanju MOJSTRE PEKARSTVA ali PRIUČENE PEKE. ☎332-015 23161

Zaposlimo
DVE NATAKARICI.
Pizzeria ANTONIO
Zg. Bitnje 44,
Tel.: 310-081

Zaposlim dekle v okrepčevalnici "Sirena" v Kranju. ☎331-580 23170

Gospodinje, mlajše upokojenke, brezposelni, komunikativne osebe, dobijo honorarno ali redno zaposlitev v telefonski prodaji. Šifra: TELEFONSKI STUDIO KRANJ 23182

Zanesljiv in izkušen moški IŠČE delo v gradbeništvu, proizvodnji ali podobno. Lahko tudi šofer kombija, ponoči ali zgodaj zjutraj. ☎332-706 23208

Discoteka ARX Radovljica išče REDARJA za delo ob petkih in sobotah. Zaposlimo tudi študentko za delo v šanku. Inf. osebno ali na ☎041/637-484 23210

Zaposlimo VOZNIKA C in E kat. na mednarodni špediciji pogodbeno in za določen čas. ☎624-548, po 19. uri 23216

NIBBLE,d.o.o., išče dinamično osebo za delovno mesto KURIR - VOZNIK. ☎064/3800340 23249

Zaposlim fanta v ročni avtopralnici. ☎431-070 23259

Za uspešno slovensko podjetje iščemo urejeno kozmetičarko ali medicinsko sestro za delo v kozmetičnem salonu v Kranjski Gori. DIADA, kadrovski inženiring,d.o.o., Tržaška c.2, Ljubljana, ☎061/12 62 360 ali 12 62 361 23273

PEKA z izkušnjami zaposlimo. PEKARNA ZEVNIK, Kranj, ☎332-336 od 11. do 17. ure 23279

BISTRO DAMA zaposli dekle v strežbi. ☎331-206, 0609/632-545 23283

Zaposlimo več izkušenih SLIKOPLESKARJEV z 3 mesečnim poizkusnim delom za samostojno delo na terenu. ☎451-741 23284

LESARSKI TEHNIK z opravljeno pripravniško dobo in odluženim vojaškim rokom išče delo. ☎55-108 23322

Iščemo simpatično dekle za delo v strežbi. Vse inform. ☎312-063 23327

Na področju pisarniškega dela zaposlimo KOMERCIALISTA z izkušnjami. ☎310-155 23328

Potrebujete redno ali honorarno zaposlitev z dobrim zaslužkom in tedenskimi izplačili. Pridružite se skupini zastopnikov, ki tržijo uspešnico SLOVENSKA KRONIKA XX. STOLETJA založbe Nova revija. Zagotovljena sta strokovno uvajanje in prevoz. Delovne izkušnje niso pogoj. Pokličite nas po telefonu 0609/632 072.

Zaposlimo RAČUNOVODJA za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Pogoji; najmanj Višja šola ekonomske smeri ter 3 leta del. izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu, poznavanje dela z računalnikom, organizacijske in komunikacijske sposobnosti. Poskusno delo traja 3 mesece. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15-ih dneh po odločitvi. Samo pismene prijave z ustreznimi dokazili, pošljite na naslov HIB d.o.o., Savska c. 34, 4000 Kranj 23335

Zaposlimo študentko ali gimnazijsko maturantko za administr. dela. SIMEN, ☎222-665 23338

Honorarno zaposlimo delavca v reklamnem podjetju. ☎0609/652-708 23339

Iščem zidarska in fasaderska dela. Imamo skupino, delamo kvalitetno in hitro. ☎401-316 23345

Iščem delavca iz okolice Kranja za montažo oken in vrat. ☎332-340 23361

Iščem pošteno, urejeno, zanesljivo ŽENSKO za 2 x tedensko ČIŠČENJE stanovanja na Bledu. ☎dopoldan 714-226 23378

V ENOTI BOHINJ ZAPOSLIMO ŠIVILJE ALMIRA - enota Bohinj, Trg Svobode 1, informacije po tel. 721-695

Potrebujemo večje število DIJAKOV in študentov za lažja fizična dela in anketiranje. Tel.: 224-334

ŽIVALI

Prodam več brejih KRAV. ☎245-056 23134

Ugodno prodam črnobele bikce. Goriče 11, Golnik 23173

Prodam KOKOŠI NESNICE eno leto, 200 SIT. Zadraga 18, Duplje, ☎58-405 23261

KUpim BIKCA sim. starega 10 dni. ☎401-450 23262

Prodam 14 dni staro TELIČKO simentalko. Voklo 68 23268

Prodam 8 mesecev brejo TELICO frizijko. Hotavlje 39, ☎682-269 23272

Prodam KRAVO v 9. mesecu brejosti (breja drugič). ☎738-077 23307

Prodam PLEMENSKE ZAJCE za zakol ali nadaljno rejo. ☎460-063 23323

Prodam deset dni staro TELIČKO simentalko. ☎742-448 23325

Prodam teden dni starega črnobelega BIKCA. Porenta, Sv. Duh 112, Šk. Loka 23369

Morske PRAŠIČKE stare in mlade poceni prodam. ☎631-695 23373

Prodam mlado KRAVO,ki bo v kratkem telila. Dvorska vas 19, Begunje 23388

Prodam več čb BIKCEV za nadaljno rejo. ☎326-394 23390

Kupim BIKCA sim. starega do 3 tedne. ☎403-686 23393

BELE PIŠČANCE različnih starosti za dopitanje ugodno prodam. ☎246-514 23394

Prodam rjave JARKICE, stare 16 tednov. Beleharjeva 49, Šenčur 23402

Prodam ZAJCE, žive ali očiščene. ☎421-213 23403

Prodam črnega BIKCA, starega 10 dni. Praprotna polica 29 23404

Kupim TELE simentalca, starega do 10 dni. ☎731-236 23411

Prodam BIKCA simentalca, starega 10 dni. ☎245-487 23419

AKRIS d.o.o.

KO UGASNE ŽIVLJENJE
PREVOZI, UPEPELITVE, POKOPI, PREKOPI,
NOVO
OBNOVA GROBOV, SVETOVANJE, ORGANIZACIJA, IZVEDBA
Nova vas 17, 4240 Radovljica, Tel.: 064/733-365
NON-STOP

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, tete in botrice

MARIJE KARTNIG

z Brezij

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljm in znancem, ki se sočustovali z nami, nam izrekli sožalje, ji poklonili cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo patru Leopoldu za izrečene besede ob slovesu in lep cerkveni obred. Iskrena zahvala dr. Šolarju za dolgoletno zdravljenje, cerkvenim pevcem in g. Praprotniku za zaigrano Tišino. Hvala g. Katrašnikovi in vsem sosedom, ki ste nam pomagali pri pogrebu. Vsem in vsakemu posebej naša iskrena hvala.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljube in skrbne mame, babice, prababice, tašče in tete

MARIJE SITAR

roj. Osterman

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in sveče ter za besede sožalja in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena zahvala g. župniku Istiniču za opravljeni pogrebni obred, pogrebni službi Navček in pevcem za zapete žalostinke.

ŽALUJOČI VSI NJENI
Šenčur, 1. oktobra 1997

ZAHVALA

Ob nenadni in mnogo prezgodnji smrti našega dragega

TONETA ŠTIRNA

s Planine 10 (roj. 23. 11. 1966)

se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem, sorodnikom in znancem z Jezerskega ter kolektivom IBI Kranj, Save Kranj in Cestnega podjetja Kranj za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče, finančno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala tudi kvartetu Jutro z Jezerskega za zapete žalostinke in gospodu župniku Cirilu Brglezu iz Stražišča pri Kranju za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoči: Barbara, hčerke Tajda, Nuša in Petra, sin Žan, ata, mama, bratje Matej, Tomaž in Jože z družinami, sestra Pavla z družino, Močnikovi ter ostali sorodniki

V SPOMIN

Tišina, tišina jesenska tišina.
Ostala je z nami samo bolečina,
ostale so z nami besede slovesa
kot listje rumeno, ki pada z drevesa.
Kje so tisti lepi časi,
ko srečni smo bili nekdaj,
ko tebe smo imeli mi,
a zdaj te od nikoder ni.
Tri leta v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.

Danes, 10. oktobra, minevajo tri žalostna leta, odkar nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

MARTIN HAKLIN

z Golnika

Vsem, ki se ga še spominjate, mu prižigate sveče in postojite ob njegovem grobu, iskrena hvala.

VSI NJEGOVI NAJDRAŽJI
Golnik, 10. oktobra 1997

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

IVANA NOVAK

roj. Jurjevčič, iz Račeve pri Žireh

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vsem, ki ste nam izrekli sožalje, ji poklonili cvetje in sveče, ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala dr. Radoševiču za zdravljenje, g. župniku za obiske na domu, g. kaplanu za lepo opravljen obred. Hvala cerkvenim pevcem z Vrha - Sv. Trije Kralji za lepo petje in g. Trčku za poslovilne besede. Posebej pa se zahvaljujemo našim sosedom, ki so nam nesebično pomagali v težkih trenutkih. Vsem še enkrat iskrena hvala.

VSI NJENI
Račeva, Žiri, Škofja Loka, Kranj

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

FRANCA ŠTULARJA

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju v Kliničnem centru za njihovo pomoč. Hvala tudi pevcem iz Dupelj, podjetju Navček kakor tudi g. župniku Grahku za lepo opravljen obred.

Žalujoči vsi njegovi

SPOROČILO O SMRTI

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec iz nekdanjega obrata Lovski material in embalaža

ŠTEFAN STRUPI

rojen 1930

Od dolgoletnega sodelavca so se poslovili v četrtek, 9. oktobra, v ožjem družinskem krogu, na pokopališču v Kranju. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

KOLEKTIV SAVA

PPC Gorenjski sejem Kranj

Gorenjski sejem Kranj je zvesti sopotnik osrednjega gorenjskega glasila - Gorenjskega glasa. Gorenjski sejem se Gorenjskemu glasu ob jubileju zahvaljuje za sodelovanje, izkazovanje pozornosti in objetkivno poročanje.

23. Kranjski zimskošportni sejem od 13. do 16. novembra 1997

Letos prav tako kot že dve desetletji pripravljamo z Zborom učiteljev in trenerjev smučanja KRANJSKI ZIMSKOŠPORTNI SEJEM, kjer je dana možnost prodaje dobro ohranjene in kvalitetne rabljene opreme za zimske športe. Ta način prodaje, ki omogočacenejši nakup, ni samo socialni, ampak je tudi strokoven, saj strokovnjaki pregledajo vso opremo, ki je prinesena in v prodajo gre samo kakovostna rabljena oprema. Program sejma pa se razširja tudi na ostala področja ponudbe: drsalna, planinska oprema ter druge rekreativne dejavnosti. Prireditev pa stalno privablja tudi razstavljavce, ki ponujajo najnovejšo, sodobno opremo za vse vrste športov, rekreacijo, pa tudi preventivo.

9. Miklavžev sejem od 29. novembra do 4. decembra 1997

Miklavžev sejem je prireditev, ki je nastala konec 80-ih na kranjskem razstavišču z izjemno pestro ponudbo, naravnano glede na čas in ponovno oživljanje starih običajev - prihod Miklavža. Obiskovalci imajo veliko možnosti za nakup kvalitetnih daril.

38. Božično - novoletni sejem od 12. do 21. decembra 1997

Prireditev je namenjena prednovoletnim nakupom. Ponudba je pestra in na enem mestu lahko obiskovalec najde vse, kar potrebuje v tem času in se obenem izogne gnečam po trgovinah.

Miklavžev sejem in Božično-novoletni sejem sta v pokritih in ogrevanih prostrih ter brez vstopnine.

Drsališče

Obratuje že skoraj 20 let. Letos bo drsališče začelo obratovati, če ne bo kakšnih tehničnih težav, s 1. novembrom. Drsališče vse bolj privablja amaterske klube, pa tudi vse večje število rekreativnih drsalcev. Na kranjski ledeni ploščadi se povečuje število šolskih športnih dni, pa tudi število tečajev tako za najmlajše kot tudi nekoliko starejše. Problem pri drsališču pa je stroškovnik, saj se moramo zavedati, da nobeno drsališče na svetu ne posluje pozitivno samo s prihodki od obratovanja drsališča.

Gorenjski sejem je bil in ostaja najbolj pristopen vsem področjem, posameznikom, vključuje se v obilico

prireditev, ki so pospeševalnega in sponzorskega značaja, saj tudi na ta način ohranja svoje poslanstvo v okolju in širi svojo razpoznavnost ne samo na Gorenjskem, ampak tudi v državi in izven nje.

Ni naključje, da se je Gorenjski sejem kot edino slovensko podjetje predstavilo na Beograjskem sejmu in promoviralo strokovno specializirano prireditev "Zaščita - Protection"; ki vsako leto v oktobru poteka na razstavišču Gorenjskega sejma v Kranju. Ta promocija je povzročila izjemno pozitiven mednarodni odmev. V letošnjem oktobru, v okviru sejma Zaščita - Protection pa je podjetje PPC Gorenjski sejem prejelo dve priznanji in sicer: najvišje priznanje Gasilske zveze Slovenije: "Odlikovanje za zasluge v gasilstvu" in najvišje priznanje Rdečega križa Slovenije: "Zlati znak za dolgoletno ustvarjalno delo v Rdečem križu Slovenije pri krepitvi solidarnosti in humanih odnosov med ljudmi ter napredek zdravstvene kulture."

V mesecu oktobru pa je PPC Gorenjski sejem dokončal postopek za izvedbo vključitve v svetovno združenje sejemske dejavnosti - UFI. Mednarodna revizijska komisija je 2. oktobra opravila pregled in pozitivno ocenila sejemsko organiziranost, službe in sistem, zato menimo, da ne bo problemov z vključitvijo specializirane prireditve Zaščita v svetovno združenje. Sejemska prireditev, ki nosi znak "UFI", zagotavja razstavljavcem in obiskovalcem, da izpolnjuje vse standarde in predpise.

SQ - slovenska kakovost

Prva slovenska blagovna znamka iz leta 1991, to je leta slovenske osamosvojitve, na izviren in prepričljiv način opozarja kupca, da je proizvod oz. storitev - nosilec znaka SQ resnično slovenskega izvora ter izpolnjuje vse standarde in predpise za plasma na domače in tuje tržišče. Obenem ta znak aktivno ščiti potrošnika, saj zahteva od proizvajalca stalno kakovost izdelka oz. storitve na enaki ravni, kot je bila ob pridobitvi znaka.

poslovno
prireditveni
center
gorenjski sejem

FMR TOWN • 1493 • ŠEJEMSKO MESTO • KRANJ •

Prireditve v letošnjem letu

23. Kranjski zimskošportni sejem - od 13. do 16. novembra
DELOVNI ČAS SEJMA: četrtek od 14. do 19. ure, petek, sobota, nedelja od 9. do 19. ure
oddaja in ugodni nakupi rabljene opreme za vse športe
velika ponudba nove opreme po sejemskih cenah
ponudba smučarskih vozovnic s popustom
blago široke porabe

9. Miklavžev sejem
DELOVNI ČAS SEJMA: od 10. do 20. ure
darila za vse generacije, igrače obrtniški izdelki
blago široke potrošnje

38. Božično novoletni sejem
DELOVNI ČAS SEJMA: od 10. do 20. ure
blago široke porabe, obrtniški izdelki
novoletna darila

REKREACIJSKO DRSANJE
november 1997 - marec 1998

POZDRAVLJENI NA GORENJSKEM SEJMU V KRANJU

NAGRADNA KRIŽANKA

MediSan

Kidričeva 47a, Zlato polje, tel.: 064/226-464

Pred šestimi leti prva trgovina z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki MediSan iz Kranja je danes s kakovostjo izdelkov, strokovnostjo, prizadevnostjo in ustrežljivostjo v vrhu tovrstne ponudbe v Sloveniji.
Ljudem je dobro znana njihova specializirana trgovina na Kidričevi 47a, kjer imajo v razširjenem lokalu na voljo vrsto izdelkov iz programa za nego bolnikov na domu (inkontinenca), invalidske in tehnične pripomočke, ortopedske pripomočke, pomožna zdravilna sredstva (dobi se vse, kar je registrirano pri Zavodu za farmacijo in preizkušanje zdravil Slovenije) ter razni aparati za merjenje krvnega tlaka, za merjenje sladkorja v krvi, merilci, masažni aparati, ves toplotni program. Obsežen je tudi njihov kozmetični program, ki zajema kozmetiko iz naravnih rastlinskih sestavin, kakršna je koži prijetna. Sicer pa imajo izšolano kozmetičarko, ki je na tem področju vedno pripravljena prijazno strokovno svetovati. Med bogato ponudbo je na voljo tudi vse za nego nog. Od vsega začetka se v njihovi specializirani trgovini dobijo nogavice proti krčnim žilam, razvrstijo jih na preventivne, kurativne in postoperativne. Preventivne, kjer je stopnja pritiska izražena v denih (40, 70 in 140), se na oko ne razlikujejo veliko od modnih hlačnih nogavic, so pa veliko kompaktnejše in jih brez škode nosimo, tudi če nimamo večjih težav s krčnimi žilami. Kurativne, ki se dobijo v kompresijskih stopnjah 1, 2, 3 in 4, pa pri problemih z žilami uspešno nadomeščajo povoje. Cena teh nogavic resda ni majhna, vendar zagotavljajo šestmesečno garancijo ob vsakodnevni uporabi. Če bi ženske izračunale, koliko sicer potrošijo za nakup običajnih hlačnih nogavic, se zneski najbrž ne bi veliko razlikovali.
Ortopedska obutev, ki jo za naročnike (po meri) prav tako uvažajo iz tujine, je kot nalašč za tiste, ki so zaradi svojega poklica veliko na nogah, saj je izdelana iz naravnih, človeku in okolju prijaznih materialov, noga se v takih čevljih ne znoji, tako da so primerni tako za delo kot za prosti čas. Po videzu pa se ortopedska obutev ne razlikuje od lične modne ali športne.

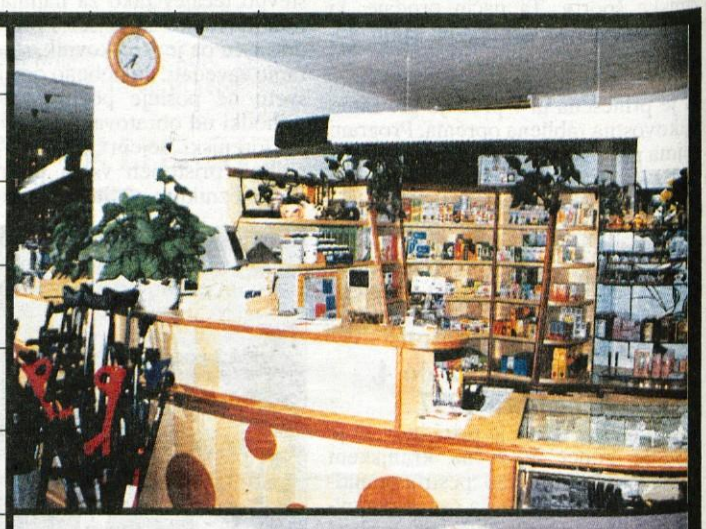
Trgovina je odprta od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure. Tel. št. v trgovini: 226-464.

Reševalce križanke čakajo naslednje nagrade:

1. Berkemann čevlji (vrednost 17.000 SIT)
2. masažna kad (vrednost 15.000 SIT)
3. angora perilo (vrednost 10.000)
4., 5. in 6. nagrada Gorenjskega glasa

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 21. oktobra 1997, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj ali pa oddajte v turističnih društvih Bled, Bohinj, Cerklje, Dovje - Mojstrana, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica, Škofja Loka, Tržič ali v Turistični agenciji Meridian na Jesenicah, TA Veronika v Kamniku ali v Glasov nabiralnik v avli poslovne stavbe na Zoisovi ulici 1 v Kranju.

| | | |